

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

ŠTATISTIKA V SÚVISLOSTIACH

Hlavné trendy populačného vývoja v regiónoch SR, 2023

DEMOGRAFIA
A SOCIÁLNE ŠTATISTIKY
október 2024

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Kód: 021824

Okruh: Demografia a sociálne štatistiky

Dátum: Október 2024

Štatistika v súvislostiach

Hlavné trendy populačného vývoja v regiónoch SR, 2023

Sekcia sociálnych štatistík a demografie

Generálny riaditeľ sekcie: Zuzana Podmanická

Odbor štatistiky obyvateľstva

Kontaktná osoba: Zuzana Podmanická, tel. +421/2/50 23 67 70

2024

Autori publikácie:

Zuzana Podmanická (editor)

Veronika Krišková (editor)

Neonila Foltánová

Andrea Galvánková

Ľudmila Ivančíková

Mária Katerinková

Martin Kočiš

Spolupracovali:

Viera Pilinská, Boris Vaňo, Branislav Šprocha, (Výskumné demografické centrum)

Grafická úprava obálky: Tomáš Miško

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Informačný servis

Lamačská cesta 3/C

840 05 Bratislava 45

tel. +421/2/50 23 63 35, +421/2/50 23 63 39

e-mail: info@statistics.sk

www.statistics.sk

ISBN 978-80-8121-984-9 (online)

ISBN 978-80-8121-991-7 (tlačená verzia)

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja. Práca neprešla jazykovou úpravou.

Obsah

Úvod.....	7
1. Systém demografickej štatistiky na Slovensku.....	8
2 Bratislavský kraj	17
2.1 Demografické procesy	18
2.1.1 Sobášnosť	18
2.1.2 Rozvodovosť	21
2.1.3 Pôrodnosť a plodnosť	24
2.1.4 Potratovosť	28
2.1.5 Úmrtnosť.....	30
2.1.6 Migrácia	34
2.2 Prírastky obyvateľstva	40
2.3 Demografické štruktúry	42
2.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	42
2.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku.....	44
2.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	46
2.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	48
2.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti.....	50
2.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	51
2.4 Prognóza vývoja obyvateľstva.....	54
3 Trnavský kraj	57
3.1 Demografické procesy	58
3.1.1 Sobášnosť	58
3.1.2 Rozvodovosť	60
3.1.3 Pôrodnosť a plodnosť	64
3.1.4 Potratovosť	67
3.1.5 Úmrtnosť.....	70
3.1.6 Migrácia	74
3.2 Prírastky obyvateľstva	79
3.3 Demografické štruktúry	82
3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	82
3.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku	83
3.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	86
3.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	87
3.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti.....	89
3.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	90

3.4	Prognóza vývoja obyvateľstva	93
4	Trenčiansky kraj	96
4.1	Demografické procesy	97
4.1.1	Sobášnosť	97
4.1.2	Rozvodovosť	99
4.1.3	Pôrodnosť a plodnosť	103
4.1.4	Potratovosť	106
4.1.5	Úmrtnosť	109
4.1.6	Migrácia	113
4.2	Prírastky obyvateľstva	118
4.3	Demografické štruktúry	120
4.3.1	Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	120
4.3.2	Štruktúra obyvateľstva podľa veku	122
4.3.3	Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	124
4.3.4	Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	125
4.3.5	Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	127
4.3.6	Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	128
4.4	Prognóza vývoja obyvateľstva	131
5	Nitriansky kraj	134
5.1	Demografické procesy	135
5.1.1	Sobášnosť	135
5.1.2	Rozvodovosť	137
5.1.3	Pôrodnosť a plodnosť	141
5.1.4	Potratovosť	144
5.1.5	Úmrtnosť	147
5.1.6	Migrácia	150
5.2	Prírastky obyvateľstva	156
5.3	Demografické štruktúry	158
5.3.1	Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	158
5.3.2	Štruktúra obyvateľstva podľa veku	160
5.3.3	Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	162
5.3.4	Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	163
5.3.5	Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	165
5.3.6	Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	166
5.4	Prognóza vývoja obyvateľstva	169
6	Žilinský kraj	172

6.1 Demografické procesy	173
6.1.1 Sobášnosť	173
6.1.2 Rozvodovosť	175
6.1.3 Pôrodnosť a plodnosť	179
6.1.4 Potratovosť	182
6.1.5 Úmrtnosť	184
6.1.6 Migrácia	188
6.2 Prírastky obyvateľstva	193
6.3 Demografické štruktúry	196
6.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	196
6.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku	197
6.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	200
6.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	201
6.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	204
6.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	204
6.4 Prognóza vývoja obyvateľstva	207
7 Banskobystrický kraj	210
7.1 Demografické procesy	211
7.1.1 Sobášnosť	211
7.1.2 Rozvodovosť	214
7.1.3 Pôrodnosť a plodnosť	217
7.1.4 Potratovosť	220
7.1.5 Úmrtnosť	223
7.1.6 Migrácia	227
7.2 Prírastky obyvateľstva	232
7.3 Demografické štruktúry	235
7.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	235
7.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku	236
7.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	239
7.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	240
7.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	242
7.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	243
7.4 Prognóza vývoja obyvateľstva	246
8 Prešovský kraj	248
8.1 Demografické procesy	249
8.1.1 Sobášnosť	249

8.1.2 Rozvodovosť	251
8.1.3 Pôrodnosť a plodnosť	255
8.1.4 Potratovosť	258
8.1.5 Úmrtnosť	261
8.1.6 Migrácia	264
8.2 Prírastky obyvateľstva	270
8.3 Demografické štruktúry	272
8.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	272
8.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku	274
8.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	276
8.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	278
8.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	280
8.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	281
8.4 Prognóza vývoja obyvateľstva	283
9 Košický kraj	286
9.1 Demografické procesy	287
9.1.1 Sobášnosť	287
9.1.2 Rozvodovosť	289
9.1.3 Pôrodnosť a plodnosť	293
9.1.4 Potratovosť	295
9.1.5 Úmrtnosť	298
9.1.6 Migrácia	302
9.2 Prírastky obyvateľstva	307
9.3 Demografické štruktúry	311
9.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	311
9.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku	312
9.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	315
9.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	316
9.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	318
9.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva	319
9.4 Prognóza vývoja obyvateľstva	322
Záver	324
Literatúra	333
Prílohy	335
Príloha 1 Tabuľky	335
Príloha 2 Tematické mapy	393

Úvod

Publikácia vychádza v sérii *Štatistika v súvislostiach*, kde sa analyzujú demografické procesy (sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť, úmrtnosť a sťahovanie). Doteraz boli vydané: „Hlavné trendy vývoja sobášnosti v SR v roku 2018“, „Hlavné trendy vývoja plodnosti v SR v roku 2019“, „Hlavné trendy vývoja úmrtnosti v SR, 2020“, „Hlavné trendy vývoja rozvodovosti v SR, 2021“, „Hlavné trendy vývoja migrácie v SR, 2022“, „Hlavné trendy populačného vývoja v SR, 2023“.

Predkladaná publikácia nadväzuje na analytickú publikáciu „Hlavné trendy populačného vývoja v SR, 2023“, ktorá ponúka komplexný prehľad trendov populačného vývoja, ktoré nastali v demografických procesoch a štruktúrach obyvateľstva Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) od roku 1993 až po rok 2023. Z dôvodu zmien v územno-správnom usporiadaní SR, ktoré vstúpili do platnosti 1. 8. 1996 zákonom NR SR č. 221/1996 Z. z., predkladaná publikácia analyzuje populačný vývoj v regiónoch SR od roku 1996 až po rok 2023.

SR sa vyznačuje pomerne výraznými regionálnymi rozdielmi. Do značnej miery sa to týka aj populačného vývoja a jeho jednotlivých demografických procesov a štruktúr. Cieľom predkladanej publikácie je poskytnúť základné demografické črty každého kraja SR z pohľadu jeho populačného vývoja a jeho postavenie v rámci SR.

V prvej kapitole je definovaný systém demografickej štatistiky na Slovensku, prostredníctvom ktorej sa získavajú informácie o pohybe a stave obyvateľstva.

Ostatné kapitoly sa venujú populačnému vývoju, analýze demografických procesov (sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť a plodnosť, potratovosť, úmrtnosť a migrácia) a zmenám v demografických štruktúrach obyvateľstva podľa pohlavia, veku, rodinného stavu, najvyššieho dosiahnutého vzdelania, národnosti a štátneho občianstva v jednotlivých krajoch SR. Súčasťou kapitol je aj predikcia populačného vývoja v krajoch SR podľa národnej prognózy do roku 2050.

Údaje v publikácii boli získané spracovaním štatistických hlásení radu OBYV 1-5/12 v rámci Programu štátnych štatistických zisťovaní. Na publikácii spolupracovali aj pracovníci z Výskumného demografického centra (ďalej len „VDC“).

1. Systém demografickej štatistiky na Slovensku

Demografická štatistika spolu s pravidelne sa opakujúcimi sčítaniami obyvateľstva zabezpečuje údaje o obyvateľstve v SR ako celku, o jeho priestorovom rozmiestnení, stave, štruktúrach, ako aj charakteristikách v konkrétnom časovom období.

Údaje pre demografickú štatistiku sa získavajú zo štatistického zisťovania o prirodzenom a migračnom pohybe obyvateľstva, ktoré každoročne organizuje Štatistický úrad Slovenskej republiky štatistickými hláseniami radu OBYV 1-5/12.

Štatistické zisťovanie o pohybe obyvateľstva sa týka celej populácie v SR, vrátane cudzincov s trvalým pobytom. Je to vyčerpávajúce zisťovanie, organizované a vykonávané na základe Programu štátnych štatistických zisťovaní. Program štátnych štatistických zisťovaní je legislatívny dokument, podľa ktorého vzniká spravodajským jednotkám podľa § 18 ods. 3 zákona NR SR č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike spravodajská povinnosť vzťahujúca sa na všetky štatistické zisťovania.

Zber údajov sa zabezpečuje prostredníctvom spravodajských jednotiek, ktorými sú matriky, zdravotnícke zariadenia, súdy, ohlasovne pobytu obecných a mestských úradov, pracoviská Ministerstva vnútra SR pre cudzincov a osobitná matrika pre registráciu udalostí týkajúcich sa občanov SR v zahraničí.

Zisťovanie a základné spracovanie demografickej štatistiky je na Slovensku založené na individuálnych hláseniach o jednotlivých demografických udalostiach u každého obyvateľa s trvalým pobytom na území SR (t. j. občanov SR a cudzincov).

Sú to:

- OBYV 1-12 Hlásenie o uzavretí manželstva,
- eOBYV 2-12 Hlásenie o narodení,
- OBYV 3-12 List o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
- OBYV 4-12 Hlásenie o rozvode,
- OBYV 5-12 Hlásenie o sťahovaní,
- Z (MZ SR) Žiadosť o umelé prerušenie tehotenstva a hlásenie potratu.

Štatistika uzavretých manželstiev sa získava spracovaním Hlásenia o uzavretí manželstva (OBYV 1-12). Spravodajskými jednotkami sú matričné úrady. Hlásením o uzavretí manželstva sa zisťujú nasledujúce informácie: dátum uzavretia manželstva, osobné údaje ženícha a nevesty (trvalý pobyt, rodinný stav, najvyššie dosiahnuté vzdelanie, národnosť, štátne občianstvo), poradie manželstva, u rozvedených a ovdovených ženíchov a neviest dátum rozvodu, resp. ovdovenia.

Štatistika narodených sa získava spracovaním Hlásenia o narodení (eOBYV 2-12). Spravodajskými jednotkami sú matričné úrady. Od apríla 2023 prebieha zber údajov len elektronickou formou na úrovni systém-systém z Centrálného informačného systému matrik (CISMA). Matrika pred zaslaním štatistického hlásenia na Štatistický úrad SR overí vierohodnosť a úplnosť údajov vyplnených zdravotníckym zariadením pri narodení dieťaťa. Hlásením o narodení sa zisťujú nasledujúce informácie: osobné údaje narodeného dieťaťa (dátum narodenia, miesto narodenia, pohlavie, štátne občianstvo pri narodení), základné údaje o pôrode (vitalita, druh pôrodu, pôrodná hmotnosť a dĺžka, týždeň tehotenstva, poradie narodeného dieťaťa, dátum narodenia predchádzajúceho dieťaťa), osobné údaje o rodičoch dieťaťa (dátum narodenia, miesto narodenia, trvalý pobyt, najvyššie dosiahnuté vzdelanie, národnosť, štátne občianstvo a dátum uzavretia manželstva rodičov, rodinný stav matky).

Štatistika zomretých sa získava spracovaním Listu o prehliadke mŕtveho a štatistického hlásenia o úmrtí (OBYV 3-12). Spravodajskými jednotkami sú matričné úrady. Matrika pred zaslaním štatistického hlásenia Štatistickému úradu SR overí vierohodnosť a úplnosť údajov vyplnených lekárom pri prehliadke, resp. pitve zomretého. Hlásením o úmrtí sa zisťujú nasledujúce informácie: osobné údaje zomretého obyvateľa (dátum narodenia, miesto narodenia, trvalý pobyt, najvyššie dosiahnuté vzdelanie, pohlavie, rodinný stav, národnosť a štátne občianstvo), základné údaje o smrti (dátum úmrtia, miesto úmrtia, príčina smrti), údaje o pitve, súbor údajov zisťovaných u zomretých detí do 1 roka života (dĺžka života, pôrodná hmotnosť, legitimita, miesto úmrtia).

Štatistika rozvodov sa získava spracovaním Hlásenia o rozvode (OBYV 4-12). Spravodajskými jednotkami sú okresné/mestské sudy. Od roku 2024 prebieha zber údajov len elektronickou formou prostredníctvom informačného systému Štatistického úradu SR. Hlásením o rozvode sa zisťujú nasledujúce informácie: dátum uzavretia manželstva, počet detí z manželstva (z toho maloletých), osobné údaje rozvádžajúcich sa (trvalý pobyt, najvyššie dosiahnuté vzdelanie, národnosť, štátne občianstvo), základné údaje o rozvode (dátum rozvodu, poradie rozvodu, príčina rozvratu manželstva), údaje o procesnej činnosti súdu, kde definíciu položiek určuje Ministerstvo spravodlivosti SR (spisová značka, poradové číslo hlásenia, druh návrhu, výsledok konania, dôvod zamietnutia, odvolanie podal, výsledok odvolacieho konania atď.).

Štatistika sťahovania sa získava spracovaním Hlásenia o sťahovaní (OBYV 5-12). Spravodajskými jednotkami hlásení o sťahovaní sú ohlasovne pobytu pre občanov SR a pracoviská Ministerstva vnútra SR pre cudzincov. Hlásením o sťahovaní sa zisťujú nasledujúce informácie: osobné údaje osoby, ktorá zmenila miesto trvalého pobytu (dátum narodenia, miesto narodenia, pohlavie, rodinný stav, vzdelanie, národnosť a štátne občianstvo), základné údaje o sťahovaní (dátum zmeny trvalého pobytu, dôvod sťahovania, miesto predchádzajúceho a nového trvalého pobytu, resp.

štát prisťahovania alebo štát vystťahovania).

Do demografickej štatistiky je od roku 1958 zahrnutá aj **štatistika potratov** a umelých prerušení tehotenstva. Štatistický úrad SR preberá údaje z rezortného informačného systému Ministerstva zdravotníctva SR. Údaje o potratoch zbiera Národné centrum zdravotníckych informácií v Bratislave (ďalej len „NCZI“) prostredníctvom Žiadosti o umelé prerušenie tehotenstva a hlásenia potratu Z (MZ SR) 7-12.

Definície

Celkový prírastok/úbytok je súčet prirodzeného prírastku/úbytku a migračného salda.

Cudzinec je osoba, ktorá nie je štátnym občanom SR alebo je osobou bez štátnej príslušnosti.

Dĺžka trvania manželstva je rozdiel medzi dátumom sobáša a dátumom zisťovania alebo zániku manželstva, v rokoch.

Dojčenská úmrtnosť je úmrtnosť detí od narodenia do dovŕšenia prvého roka života. Jej úroveň sa meria prostredníctvom **miery dojčenskej úmrtnosti**, ktorá vyjadruje priemerný počet zomretých dojčiat na 1 000 živonarodených detí v danom kalendárnom roku.

Dokončený vek je vek dosiahnutý pri posledných narodeninách. Udáva sa v rokoch. Vekom obyvateľa sa v demografickej štatistike rozumie dokončený vek.

Emigrácia je sťahovanie sa z určitej územnej jednotky.

Hrubá miera celkového prírastku/úbytku je celkový prírastok/úbytok na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera migračného salda je migračné saldo na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera prirodzeného prírastku/úbytku je prirodzený prírastok/úbytok na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera potratovosti je počet potratov na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera živorodenosti je počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera rozvodovosti je počet rozvodov na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera sobášnosti je počet sobášov na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Hrubá miera úmrtnosti je počet zomretých na 1 000 obyvateľov stredného stavu.

Imigrácia je sťahovanie sa do určitej územnej jednotky.

Index femininity je počet žien na 1 000 mužov.

Index starnutia je počet osôb vo veku 65 a viac rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0 – 14 rokov.

Maloleté dieťa je dieťa vo veku do 18 rokov.

Manželstvo je právne a spoločensky uznaný vzťah medzi dvoma partnermi opačného pohlavia.

Mediánový vek je vek, ktorý rozdeľuje populáciu na dve rovnako početné časti (polovicu s nižším a polovicu s vyšším vekom ako je medián veku).

Migračný prírastok/úbytok je prírastok/úbytok obyvateľstva sťahovaním, t. j. kladné/záporné migračné saldo.

Migračné saldo je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a počtom vysťahovaných, resp. migračný prírastok alebo úbytok na danom území.

Migrant je osoba, ktorá mení miesto (obec) svojho trvalého (obvyklého) pobytu z jednej krajiny do druhej krajiny alebo z jedného regiónu do druhého regiónu v rámci krajiny.

Migrácia (sťahovanie) je pohyb cez hranice administratívnej jednotky, pri ktorom dochádza k zmene trvalého pobytu osoby.

Nadúmrtnosť mužov je prevaha úmrtnosti mužov nad úmrtnosťou žien (maskulinita zomretých). Vyjadruje sa počtom zomretých mužov pripadajúcich na 100 zomretých žien.

Plodnosť (fertilita) je realizovaná fyziologická plodnosť.

Počet rozvodov je počet rozvodových konaní, ktoré skončili rozvodom manželstva.

Počet potratov je súčet počtu samovoľných potratov a počtu umelých potratov.

Podiel detí narodených mimo manželstva je podiel detí narodených nevydatým ženám (slobodným, rozvedeným, ovdoveným) z celkového počtu narodených detí.

Poradie narodeného dieťaťa (parita) je poradie narodeného dieťaťa jednej žene s ohľadom na všetky narodené predchádzajúce deti (živé aj mŕtve).

Potrat je predčasné samovoľné alebo navodené ukončenie tehotenstva vrátane mimomaternicového tehotenstva, ak

- a) plod neprejavuje znaky života a jeho pôrodná hmotnosť je nižšia ako 1 000 g a ak hmotnosť nemožno zistiť a ide o tehotenstvo kratšie ako 28 týždňov,
- b) plod prejavuje niektorý znak života a jeho pôrodná hmotnosť je nižšia ako 500 g, ale neprežije 24 hodín po pôrode,
- c) z maternice bolo vyňaté plodové vajce bez plodu alebo tehotenská sliznica.

Potratovosť je demografický proces, odvodený od potratu ako demografickej udalosti sledovanej ako hromadný jav. Negatívne ovplyvňuje reprodukciu obyvateľstva, pretože znižuje intenzitu plodnosti a zároveň je svojou podstatou blízky úmrtnosti.

Pôrodnosť je rodenie detí, chápané ako demografický jav.

Priemerný vek je vážený aritmetický priemer počtu rokov, ktoré prežili príslušníci danej populácie do 31. 12. referenčného roka. Ide o priemerný vek žijúcich obyvateľov.

Priemerný vek muža/ženy pri rozvode je priemerný počet rokov osôb (mužov, žien) pri rozvode manželstva. Vekové štruktúry sa uvádzajú v dokončenom veku. Vypočítaný je z udalostí (rozvodov) triedených podľa veku rozvedeného muža/ženy v danom kalendárnom roku.

Priemerný vek muža/ženy pri sobáši a pri 1. sobáši je priemerný počet rokov od narodenia muža/ženy po dátum sobáša, resp. po dátum prvého sobáša muža/ženy. Počítaný je z počtu udalostí (uzavretých manželstiev) triedených podľa veku muža/ženy a poradia (v prípade sobášov slobodných) v danom kalendárnom roku.

Priemerný vek ženy pri narodení živého dieťaťa (narodení živého dieťaťa určitého poradia) je priemerný počet rokov od narodenia ženy po dátum pôrodu živého dieťaťa v danom kalendárnom roku.

Priemerný vek ženy pri umelom/spontánnom potrate je priemerný počet rokov od narodenia po dátum vykonania umelého potratu, resp. zaznamenanie spontánneho potratu žene. Počíta sa z vekovo-špecifických mier umelej/spontánnej potratovosti žien za jeden kalendárny rok.

Príčina rozvodu je dôvod, ktorý viedol k rozvodu manželstva. Konkrétnu príčinu rozvratu manželstva zisťuje súd. Sleduje sa oddelene pre mužov a pre ženy. Ako príčina rozvodu sa v SR v súčasnosti štatisticky vykazuje: 1. neuvážené uzavretie manželstva, 2. alkoholizmus, 3. nevera, 4. nezáujem o rodinu, 5. zlé zaobchádzanie, odsúdenie za trestný čin, 6. rozdielnosť pováh, názorov a záujmov, 7. zdravotné dôvody (vrátane neplodnosti), 8. sexuálne nezhody, 9. ostatné dôvody a 10. súd nezistil zavinenie.

Prirodzený pohyb je zmena v stave obyvateľstva, vychádzajúca z procesu prirodzenej reprodukcie.

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb. Ak je tento rozdiel kladný, označuje sa ako prirodzený prírastok. Ak je tento rozdiel záporný, označuje sa ako prirodzený úbytok.

Prvosobášnosť je uzavieranie prvých manželstiev (sobáše slobodných) sledované ako hromadný demografický jav. Sleduje sa oddelene podľa pohlavia.

Reprodukčný vek je vek, počas ktorého je žena schopná rodiť deti, v demografickej štatistike je to vek 15 – 49 rokov.

Rodinný stav je demografický, sociálny, právny a štatistický znak, ktorý označuje stav osoby podľa väzby na manželstvo a rodinu: slobodní/slobodné sú osoby, ktoré nikdy neuzavreli manželstvo; ženatí/vydaté sú osoby žijúce v manželstve; rozvedení/rozvedené sú osoby, ktorých manželstvo právne zaniklo; vdovci/vdovy, sú osoby, ktorých manželstvo zaniklo smrťou manželského partnera (manžela, manželky).

Rozvodovosť je demografický proces, odvodený od rozvodu ako demografickej udalosti sledovanej ako hromadný jav.

Samovoľný potrat (spontánny potrat) je samovoľné ukončenie tehotenstva podmienené biologicky, bez zjavného vonkajšieho zásahu.

Sobáše vyššieho poradia je uzavieranie manželstiev, pri ktorých aspoň jeden zo snúbencov je rozvedený alebo ovdovený. Počíta sa oddelene podľa pohlavia.

Sobášnosť je uzavieranie manželstiev sledované ako hromadný demografický jav. Sleduje sa oddelene podľa pohlavia.

Stredná dĺžka života muža/ženy pri narodení je počet rokov, ktoré v priemere môže prežiť práve narodený muž/žena za predpokladu, že sa úmrtnostné pomery nezmenia. Údaj sa získava z prierezových úmrtnostných tabuliek počítaných nepriamou exponenciálnou metódou.

Stredná dĺžka života muža/ženy v určitom veku je počet rokov, ktoré v priemere ešte prežije osoba (muž, žena) v príslušnom veku za predpokladu, že sa úmrtnostné pomery nezmenia.

Stredný stav obyvateľstva sa počíta ako aritmetický priemer počiatočného (1. 1.) a koncového (31. 12.) stavu obyvateľstva v referenčnom roku. Do roku 2010 sa spracovával bilančnou metódou k 1. 7. referenčného roka, zmena vyplýva z postupov zaužívaných v európskom priestore.

Štátne občianstvo je individuálny právny zväzok medzi jednotlivcom a štátom, získaný narodením alebo udelením občianstva, deklaráciou, voľbou, sobášom alebo niektorým z iných prostriedkov podľa príslušnej národnej legislatívy.

Úhrnná plodnosť je priemerný počet živonarodených detí pripadajúcich na jednu ženu počas jej celého reprodukčného obdobia, pri zachovaní úrovne plodnosti sledovaného roka. Je súčtom vekovo-špecifických mier plodnosti, ktoré sú konštruované ako počet živonarodených detí ženám v určitom veku k strednému stavu žien v tom istom veku.

Úhrnná rozvodovosť manželstva muža/ženy je súčtom vekovo špecifických mier rozvodovosti a vyjadruje podiel rozvodov pripadajúcich na jedného muža alebo ženu za predpokladu nemennej úrovne vekovo špecifických mier rozvodovosti a nulovej úmrtnosti.

Úhrnná sobášnosť muža/ženy je priemerný počet sobášov pripadajúcich na jedného muža/ženu, pri zachovaní úrovne sobášnosti sledovaného roka. Je súčtom vekovo-špecifických mier sobášnosti, ktoré sú konštruované ako počet sobášov mužov/žien v určitom veku k strednému stavu mužov/žien v tom istom veku v danom kalendárnom roku.

Úhrnná spontánna potratovosť je priemerný počet spontánnych potratov, ktoré by absolvovala jedna žena počas reprodukčného obdobia za predpokladu zachovania intenzity spontánnej potratovosti z daného roku. Počíta sa ako súčet vekovo-špecifických mier spontánnej potratovosti žien. Miery spontánnej potratovosti sú vyjadrené ako počet spontánnych potratov triedených podľa veku ženy k strednému stavu žien v tom istom veku (v jednom kalendárnom roku).

Úhrnná umelá potratovosť je priemerný počet umelých potratov, ktoré by podstúpila jedna žena počas reprodukčného obdobia za predpokladu zachovania intenzity umelej potratovosti z daného roku. Počíta sa ako súčet vekovo-špecifických mier umelej potratovosti žien. Miery umelej potratovosti sú vyjadrené ako počet umelých potratov triedených podľa veku ženy k strednému stavu žien v tom istom veku (v jednom kalendárnom roku).

Ukončené tehotenstvá sú definované ako súčet počtu narodených detí (živo i mŕtvo) a potratov (spontánnych i umelých).

Umelé prerušenie tehotenstva (umelý potrat, interrupcia) je navodené ukončenie tehotenstva vrátane mimomaternicového tehotenstva a iných potratov (napr. mola hydatidosa).

Úmrtnostné tabuľky sú tabuľky života popisujúce proces zomierania obyvateľstva. Princíp konštrukcie je založený na určení pravdepodobností úmrtia osôb podľa veku v určitom období a na zmenšovaní tabuľkového počtu žijúcich osôb na základe týchto pravdepodobností. Počítajú sa oddelene podľa pohlavia pre vek od 0 do 104 rokov.

Úmrtnosť je výskyt úmrtí v populácii sledovaný ako hromadný demografický jav.

Živonarodené dieťa je dieťa vykazujúce aspoň jeden znak života (dýchanie, akcia srdca, pulzácia pupočníka alebo aktívny pohyb svalstva), s pôrodnou hmotnosťou 500 gramov a viac alebo s pôrodnou hmotnosťou 499 gramov a menej, ak prežije 24 hodín po pôrode.

Metodické poznámky

Od roku 2012 sa do počtu živonarodených detí nezarátavajú deti narodené v zahraničí matkám s trvalým pobytom v SR, sú zarátavané do počtu prisťahovaných pri prvom prihlásení na trvalý pobyt v SR.

Od roku 2019 nastala zmena metodiky zaraďovania potratov – potraty s diagnózami O021 (Zadržaný potrat) a O028 (Iný abnormálny výtvor počatia) boli preradené zo skupiny umelých potratov (druh potratu – iný) do spontánnych potratov.

V roku 2020 boli na pokyn Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) v MKCH-10 zaradené kódy pre príčinu úmrtia v súvislosti s infekciou COVID-19. Tieto kódy boli zaradené do kapitoly XXII. Kódy pre osobitné účely.

Počty sobášov sú spracované podľa trvalého pobytu ženícha v kraji SR.

Štatistické informácie o obyvateľstve sa nachádzajú a sú priebežne aktualizované na internetových stránkach Štatistického úradu SR v doméne „Demografia“ a v databáze Štatistického úradu SR – DATAcube.

<http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>

Odchýlky v súčtoch podielov vznikajú zaokrúhľovaním údajov.

Ležatá čiarka (-) znamená, že jav sa nevyskytoval.

Bodka (.) znamená, že údaj nie je k dispozícii.

1. Systém demografickej štatistiky na Slovensku

Použité skratky

abs. – absolútny počet

ČR – Česká republika

Eurostat – Štatistický úrad Európskej únie

EÚ – Európska únia

NCZI – Národné centrum zdravotníckych informácií

p. b. – percentuálny bod

SODB – sčítanie obyvateľov, domov a bytov

SR – Slovenská republika

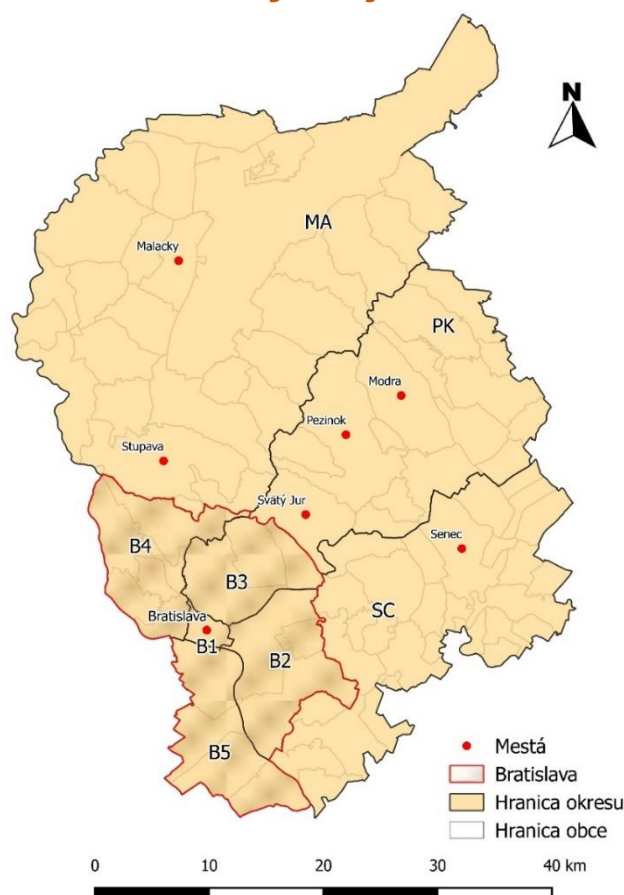
Štatistický úrad SR – Štatistický úrad

Slovenskej republiky

VDC – Výskumné demografické centrum

Bratislavský kraj	B1	okres Bratislava I	Žilinský kraj	BY	okres Bytča	Prešovský kraj	BJ	okres Bardejov
	B2	okres Bratislava II		CA	okres Čadca		HE	okres Humenné
	B3	okres Bratislava III		DK	okres Dolný Kubín		KK	okres Kežmarok
	B4	okres Bratislava IV		KM	okres Kysucké Nové Mesto		LE	okres Levoča
	B5	okres Bratislava V		LM	okres Liptovský Mikuláš		ML	okres Medzilaborce
	MA	okres Malacky		MT	okres Martin		PP	okres Poprad
	PK	okres Pezinok		NO	okres Námestovo		PO	okres Prešov
	SC	okres Senec		RK	okres Ružomberok		SB	okres Sabinov
Trnavský kraj	DS	okres Dunajská Streda	Banskobystrický kraj	TR	okres Turčianske Teplice	Košický kraj	SV	okres Snina
	GA	okres Galanta		TS	okres Tvrdošín		SL	okres Stará Ľubovňa
	HC	okres Hlohovec		ZA	okres Žilina		SP	okres Stropkov
	PN	okres Piešťany		BB	okres Banská Bystrica		SK	okres Svidník
	SE	okres Senica		BS	okres Banská Štiavnica		VT	okres Vranov nad Topľou
	SI	okres Skalica		BR	okres Brezno		GL	okres Gelnica
	TT	okres Trnava		DT	okres Detva		K1	okres Košice I
Trenčiansky kraj	BN	okres Bánovce nad Bebravou	Banskobystrický kraj	KA	okres Krupina		K2	okres Košice II
	IL	okres Ilava		LC	okres Lučenec		K3	okres Košice III
	MY	okres Myjava		PT	okres Poltár		K4	okres Košice IV
	NM	okres Nové Mesto nad Váhom		RA	okres Revúca		KS	okres Košice - okolie
	PE	okres Partizánske		RS	okres Rimavská Sobota		MI	okres Michalovce
	PB	okres Považská Bystrica		VK	okres Veľký Krtíš		RV	okres Rožňava
	PD	okres Prievidza		ZV	okres Zvolen		SO	okres Sobrance
	PU	okres Púchov		ZC	okres Žarnovica		SN	okres Spišská Nová Ves
Nitriansky kraj	TN	okres Trenčín	Banskobystrický kraj	ZH	okres Žiar nad Hronom		TV	okres Trebišov
	KN	okres Komárno						
	LV	okres Levice						
	NR	okres Nitra						
	NZ	okres Nové Zámky						
	SA	okres Šaľa						
	TO	okres Topoľčany						
	ZM	okres Zlaté Moravce						

2 Bratislavský kraj

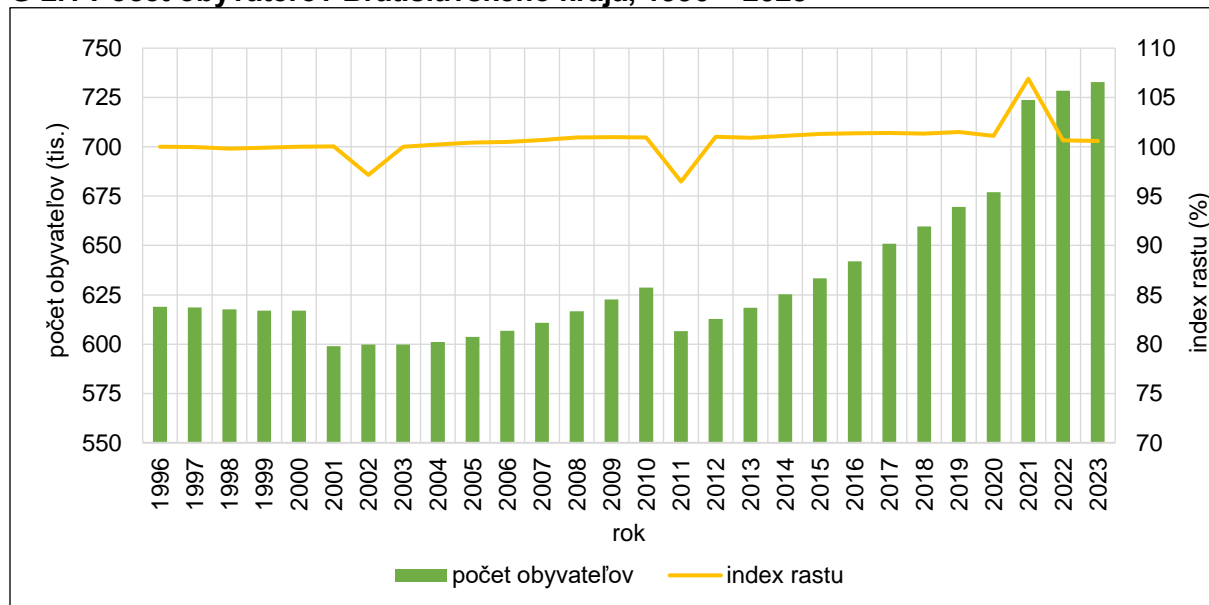
Bratislavský kraj v roku 2023

Počet obyvateľov	732 757
muži	353 071
ženy	379 686
Podiel cudzincov (%)	2,92
Počet obcí	73
z toho mestá	7
Podiel obyvateľov v mestách (%)	77,72
Podiel obyvateľov na vidieku (%)	22,28
Podiel obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov (%)	16,94
Podiel obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov (%)	64,62
Podiel obyvateľov vo veku 65+ (%)	18,44
Priemerný vek obyvateľov	41,9
Index starnutia	108,83
Stredná dĺžka života pri narodení	
muži	75,79
ženy	81,67
Rozloha (km ²)	2 052,7
Hustota obyvateľstva	355,91

V roku 1996 mal Bratislavský kraj 618,9 tisíca obyvateľov. Počet obyvateľov s trvalým pobytom v Bratislavskom kraji vykazoval v období 1996 – 2023 spočiatku stagnujúci trend, ktorý sa od polovice prvej dekády 21. storočia zmenil na mierny rast.¹ Od roku 2015 sa rast počtu obyvateľov v Bratislavskom kraji začal mierne zrýchľovať. Významnejšie zvýšenie počtu obyvateľov bolo zaznamenané po poslednom sčítaní obyvateľov v roku 2021. V uvedenom roku Bratislavský kraj počtom obyvateľov prekročil hranicu 700-tisíc obyvateľov. V roku 2023 mal Bratislavský kraj spolu 732 757 obyvateľov, vďaka čomu sa zvýšila aj hustota jeho osídlenia v porovnaní s rokom 1996, z 301,3 na 355,9 obyvateľov na km². Stagnujúci a len minimálne rastúci počet obyvateľov dokumentuje aj vývoj indexu rastu. Medziročné hodnoty indexu rastu sa pohybovali v intervale 96 – 101 %, s výnimkou roku 2021, v ktorom index rastu dosiahol maximálnu hodnotu 107 %. Celkovo vzrástol počet obyvateľov s trvalým pobytom v Bratislavskom kraji v období 1996 – 2023 o 18 %.

¹ V rokoch 2001 a 2011 došlo k medziročným poklesom, ale tie sú dôsledkom aktualizácie počtu obyvateľstva sčítaniami obyvateľov. Kľúčovým faktorom poklesu v roku sčítania je fakt, že určitá časť emigrácie nie je v intercenzálnom období administratívne podchytená, pretože časť obyvateľov si nesplní odhlasovaciu povinnosť pri vysťahovaní do zahraničia a výsledky sčítaní tieto nahromadené udalosti následne v jednom okamihu revidujú.

G 2.1 Počet obyvateľov Bratislavského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

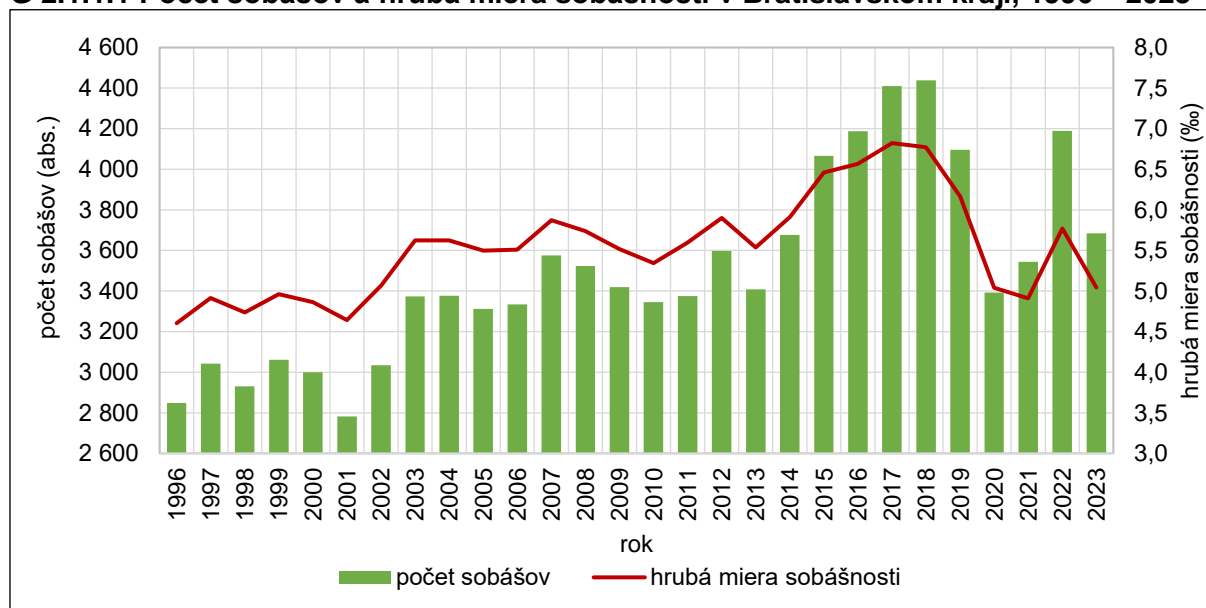
2.1 Demografické procesy

2.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Bratislavskom kraji uzatvorených 2 848 sobášov, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 4,6 sobáša na 1 000 obyvateľov. Menej ako 3-tisíc sobášov bolo v Bratislavskom kraji počas obdobia 1996 – 2023 zaznamenaných už len v rokoch 1998 a 2001. Do roku 2001 nepresiahol počet sobášov v Bratislavskom kraji 5 sobášov na 1 000 obyvateľov. Po roku 2001 sa sobášnosť v Bratislavskom kraji začala zvyšovať. V polovici druhej dekády nového milénia prekročil ročný počet uzatvorených manželstiev hranicu 4-tisíc, keď sa v roku 2015 zosobášilo 4 066 párov. Hrubá miera sobášnosti dosiahla 6,5 ‰, čo bolo o 1,2 sobáša na 1 000 obyvateľov viac, ako celoslovenský priemer v roku 2015. Priaznivý vývoj sobášnosti v Bratislavskom kraji pokračoval až do roku 2018, kedy bolo zaznamenaných 4 438 sobášov, t. j. takmer 7 sobášov na 1 000 obyvateľov. V nasledujúcom roku sa počet sobášov v Bratislavskom kraji znížil na 4,1 tisíce a v roku 2020 na 3,4 tisíce. Hrubá miera sobášnosti klesla na 5 ‰, stále však bola o 0,7 sobáša na 1 000 obyvateľov vyššia ako celoslovenský priemer. Po prekonaní nepriaznivého obdobia súvisiaceho s ochorením COVID-19 sa počet sobášov v Bratislavskom kraji opäť zvyšoval. V roku 2022 ich počet dosiahol takmer 4 200. Nárast počtu sobášov zrejme súvisel s realizáciou odložených sobášov. V roku 2023 bolo v Bratislavskom kraji zaznamenaných 3 684 sobášov, to znamená 5 sobášov na 1 000 obyvateľov. Počas obdobia 1996 – 2023 bolo v Bratislavskom kraji zaznamenaných v priemere 3 500 sobášov ročne. S výnimkou obdobia pred rokom 2000 bola hrubá miera sobášnosti v Bratislavskom kraji vyššia ako celoslovenský priemer. V priemere za celé obdobie

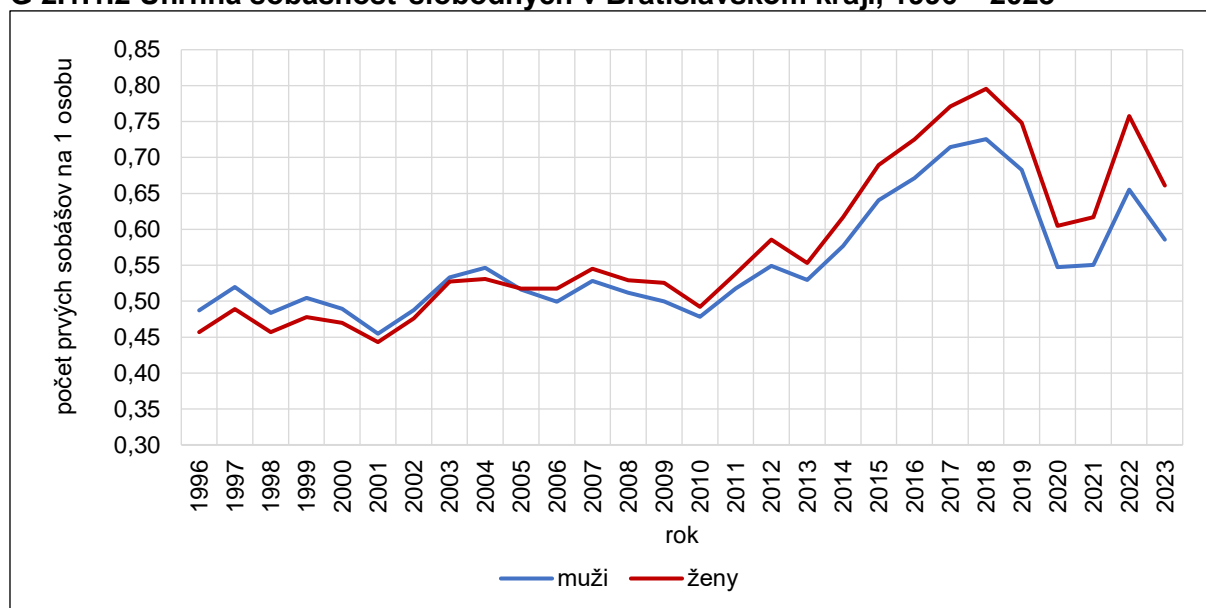
1996 – 2023 pripadlo v Bratislavskom kraji o 0,5 sobáša na 1 000 obyvateľov viac ako na celoslovenskej úrovni.

G 2.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 2.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

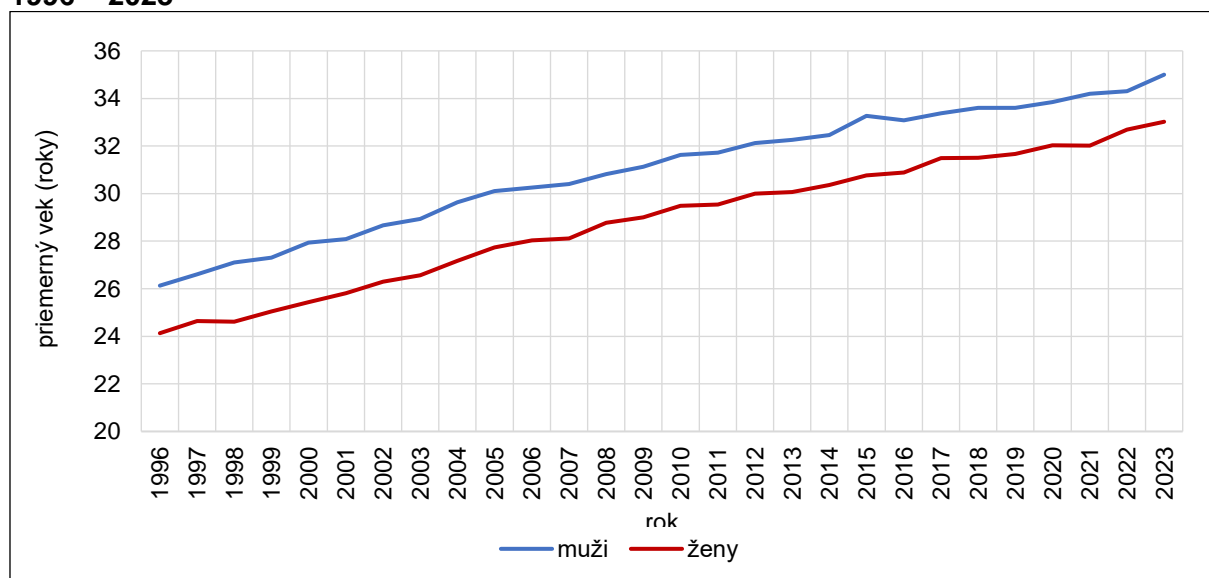
Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti závisí od intenzity s akou do manželstva vstupujú predovšetkým slobodní muži a ženy. V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža 0,49 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,46 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Bratislavskom kraji po roku 1996 klesala až na minimum v roku 2001, keď sa hodnoty sobášnosti v Bratislavskom kraji priblížili úrovni celoslovenského priemeru. Na jedného slobodného muža vtedy pripadalo 0,45 sobáša slobodných, v prípade slobodných žien to bolo 0,44 sobáša. Do roku

2.1.1 Sobášnosť

2004 zaznamenal Bratislavský kraj prechodné oživenia intenzity sobášnosti slobodných. Hodnota úhrnnej sobášnosti slobodných sa zvýšila na 0,55 u mužov a na 0,53 u žien. V nasledujúcom roku sa hodnoty tohto ukazovateľa u oboch pohlaví vyrovnali na 0,52 sobášov na jednu slobodnú osobu. Rast sobášnosti vyvrcholil v roku 2018, keď na jedného slobodného muža pripadalo 0,73 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,80 sobáša. Priaznivo sa vyvíjajúci trend bol v rokoch 2020 a 2021 prerušený. Úhrnná sobášnosť slobodných klesla u mužov na 0,55 a u žien na 0,60. Stále to však boli hodnoty vyššie, ako pred rokom 2003. V roku 2022 úhrnná sobášnosť slobodných v Bratislavskom kraji prechodne opäť vzrástla na 0,66 sobáša u mužov a na 0,76 sobáša u žien. V roku 2023 pripadalo v Bratislavskom kraji na jedného slobodného muža 0,59 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,66 sobáša, čo boli hodnoty na úrovni celoslovenského priemeru.

V roku 1996 v Bratislavskom kraji vstupovali do prvého manželstva muži v priemere vo veku 26 rokov a ženy vo veku 24 rokov, t. j. o viac ako jeden rok starší ako celoslovenský priemer. Hranicu 30 rokov dosiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov roku 2005, v prípade žien to bolo v roku 2012. Zvyšovanie priemerného veku pri prvom sobáši v Bratislavskom kraji kontinuálne pokračovalo až do roku 2023. Priemerný vek pri sobáši dosiahol v roku 2023 historické maximum, a to 35 rokov u mužov a 33 rokov u žien. Počas obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši zvýšil o 8,9 roka, resp. 33,9 % u mužov a o 8,9 roka, resp. 36,8 % u žien. V porovnaní s celoštátnym priemerom boli muži vstupujúci do prvého manželstva v Bratislavskom kraji takmer o 1,6 roka starší a ženy o 2 roky staršie.

G 2.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

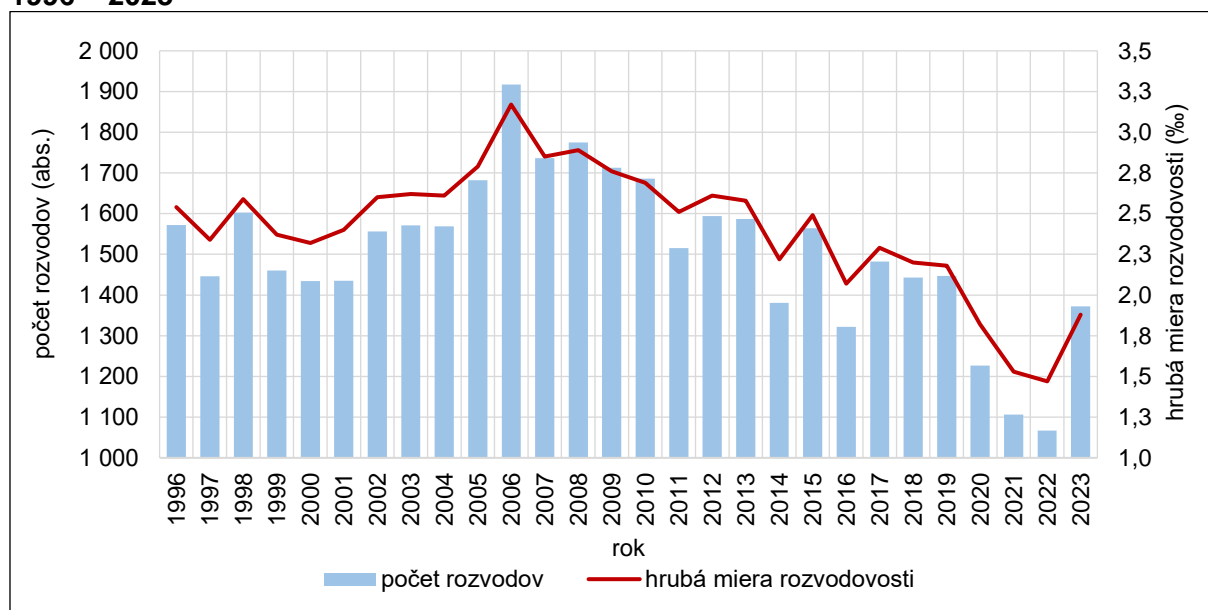
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

2.1.2 Rozvodovosť

V roku 1996 sa v Bratislavskom kraji rozviedlo takmer 1,6 tisíce manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 2,54 rozvodu na 1 000 obyvateľov kraja, čo výrazne prevyšovalo celoslovenský priemer. Počet rozvodov i hrubá miera rozvodovosti sa v Bratislavskom kraji následne zvyšovali najmä od začiatku 21. storočia. Najvyšší počet rozvodov zaznamenal Bratislavský kraj v roku 2006, keď prekročil hranicu 1,9 tisíce. Hrubá miera rozvodovosti v uvedenom roku dosiahla hodnotu 3,2 ‰. Obdobie najvyššej rozvodovosti v rokoch 2006 až 2009 znamenalo ročný počet rozvodov nad hranicou 1,7 tisíce, resp. 2,8 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Nasledujúce obdobie sa vyznačovalo postupným znižovaním počtu rozvodov, čo sa prejavilo aj na poklese hrubej miery rozvodovosti až na minimálnu úroveň v rokoch 2021 a 2022. Išlo o obdobie spojené s pandémiou ochorenia COVID-19, v ktorom sa realizácia rozvodov spomalila, resp. odsunula na neskoršie obdobie. To sa aj vzápätí prejavilo zvýšením počtu rozvodov v roku 2023, v ktorom ich počet opäť vzrástol na takmer 1,4 tisíce. V prepočte na 1 000 obyvateľov to predstavovalo 1,9 rozvodu.

Počet rozvodov v Bratislavskom kraji dosiahol počas rokov 1996 – 2023 priemernú ročnú hodnotu viac ako 1 500 rozvodov, resp. 2,4 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Počas celého obdobia 1996 – 2023 s výnimkou rokov 2021 a 2022 bola rozvodovosť v Bratislavskom kraji výrazne vyššia ako celoslovenský priemer. Rozdiely sa pohybovali v rozpätí od 14 % až po takmer 50 %, pričom najväčšie rozdiely boli v obdobi pred rokom 2009.

G 2.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

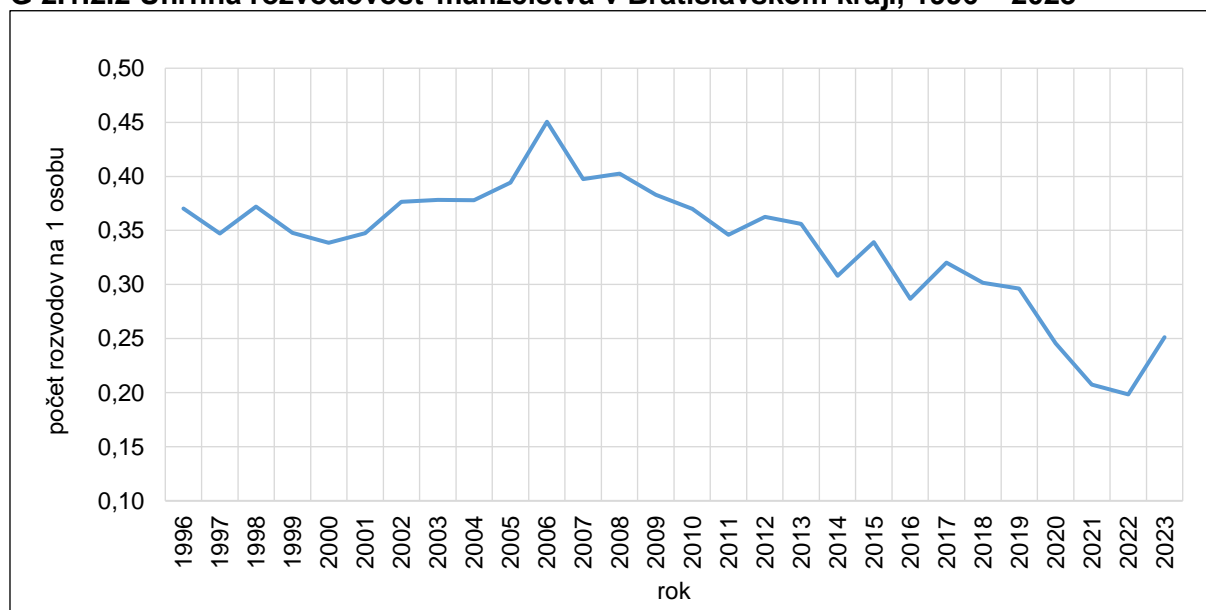
Úhrnná rozvodovosť najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. Aj keď trend rozvodovosti v Bratislavskom kraji je o niečo nerovnomernejší v porovnaní

2.1.2 Rozvodovosť

s celoslovenským trendom, ukazuje sa obdobie stagnácie v rokoch 1996 – 2001, obdobie zvyšovania v rokoch 2002 – 2009 a obdobie poklesu v rokoch 2010 – 2022. Nárast rozvodovosti po pandémie ochorenia COVID-19 v roku 2023 bol v Bratislavskom kraji veľmi výrazný. Úhrnná rozvodovosť manželstva v Bratislavskom kraji sa v rokoch 1996 – 2013 pohybovala v rozpätí 34 % až 40 %. Jedinou výnimkou bol rok 2006, kedy úhrnná rozvodovosť manželstva dosiahla hodnotu na úrovni 45 %. Po roku 2012 sa rozvodovosť v Bratislavskom kraji postupne znižovala až na minimálnu hodnotu v roku 2022. Ide o dlhodobu najnižšiu rozvodovosť v Bratislavskom kraji, pri ktorej by sa rozviedlo 20 % obyvateľov. Veľmi nízke hodnoty rozvodovosti v rokoch 2021 a 2022 boli spôsobené pandemiou ochorenia COVID-19. Po tomto období nastal nárast rozvodovosti v roku 2023, kedy sa úhrnná rozvodovosť manželstva zvýšila o 5 p. b., čo znamená, že pri takejto úrovni rozvodovosti by sa v Bratislavskom kraji rozviedla zhruba štvrtina obyvateľov.

V priemere za celé sledované obdobie dosiahla úhrnná rozvodovosť manželstva v Bratislavskom kraji hodnotu 34 %, čo je v porovnaní s celoslovenskou hodnotou viac o 8 p. b.

G 2.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

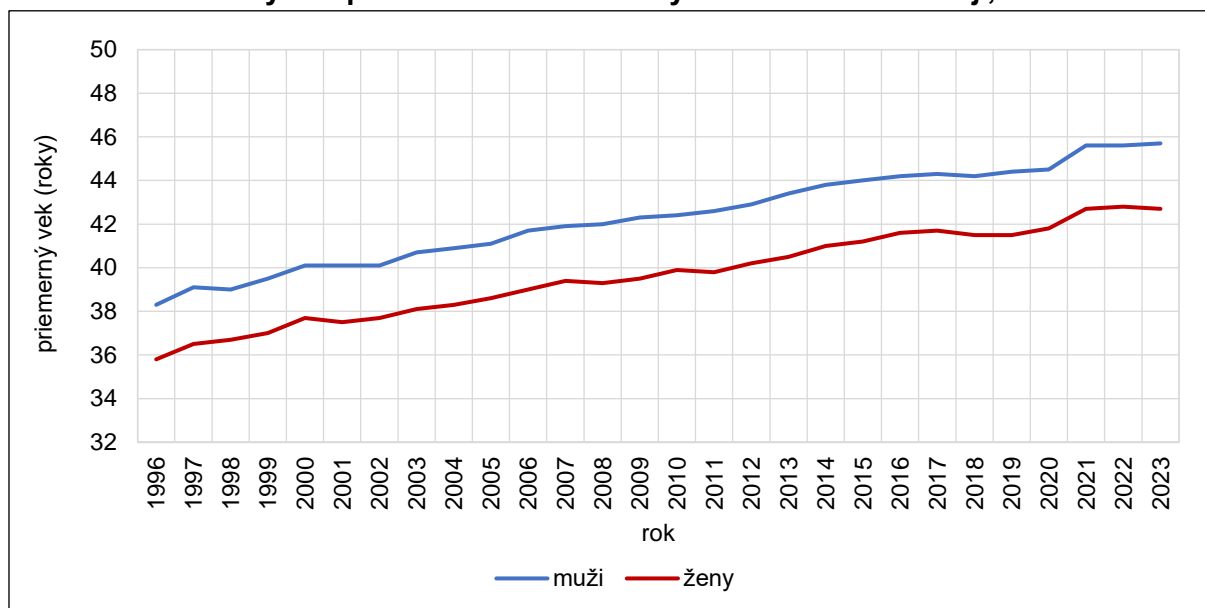

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Ako platí, že rozvodovosť v Bratislavskom kraji je na slovenské pomery vysoká, platí tiež, že muži aj ženy sa v Bratislavskom kraji v priemere rozvádzajú vo vyššom veku ako je celoslovenský priemer. Hlavným dôvodom je vyšší priemerný vek mužov aj žien pri sobáši v Bratislavskom kraji v porovnaní so zvyškom Slovenska. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Bratislavskom kraji je u oboch pohlaví rovnomerný, pričom hodnoty u mužov sú o 2,7 roka vyššie ako u žien, čo zhruba kopíruje rozdiely priemerného veku pri sobáši medzi pohlaviami. Priemerný vek pri rozvode sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 7,4 roka, resp. 19,3 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 6,9 roka, resp. 19,3 %. Za rovnaké obdobie sa priemerný

vek pri rozvode na celoslovenskej úrovni zvyšoval intenzívnejšie ako v Bratislavskom kraji a to u obidvoch pohlaví o viac ako 2 p. b.

G 2.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

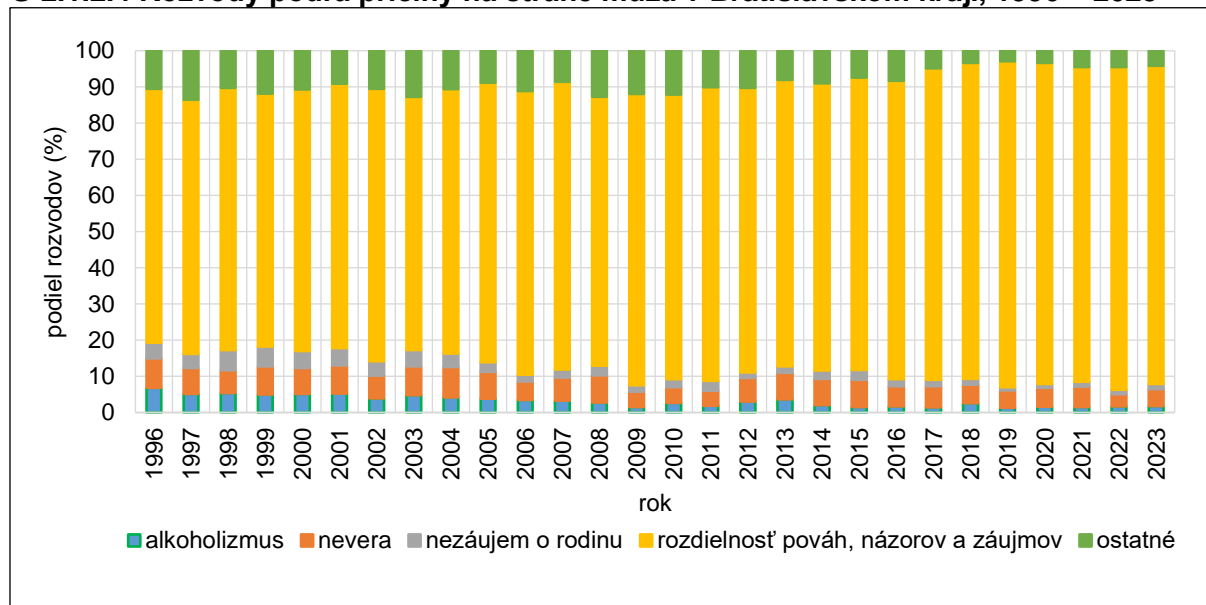
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

Vývoj rozvodov podľa príčiny mal u mužov aj žien podobný priebeh. U obidvoch pohlaví bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantný, pričom táto prevaha sa postupne zvyšovala. Napriek tomu, že rast podielu rozvodov kvôli tejto príčine sa po roku 2015 spomalil, resp. zmenil na stagnáciu, po roku 2018 bola rozdielnosť pováh, názorov a záujmov príčinou u takmer 90 % rozvodov (v roku 1996 to bolo 70 % rozvodov). Celkovo sa podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov počas obdobia 1996 – 2023 zvýšil o 17,7 p. b. U zvyšných príčin rozvodu nastali v období 1996 – 2023 menej výrazné zmeny ako v prípade rozvodov kvôli rozdielu pováh, názorov a záujmov. Obdobný trend nastal aj na celoslovenskej úrovni.

U mužov najväčší pokles zaznamenali ostatné príčiny rozvodu (o 6,3 p. b.), alkoholizmus na strane muža sa znížil o 5 p. b., nevera o 3,5 p. b. a kvôli nezáujmu o rodinu o 2,9 p. b. U žien najväčší pokles zaznamenali ostatné príčiny rozvodu (o 16,1 p. b.), alkoholizmus a nevera na strane ženy sa znížili o 0,5 p. b. a rozvod kvôli nezáujmu o rodinu o 0,7 p. b.

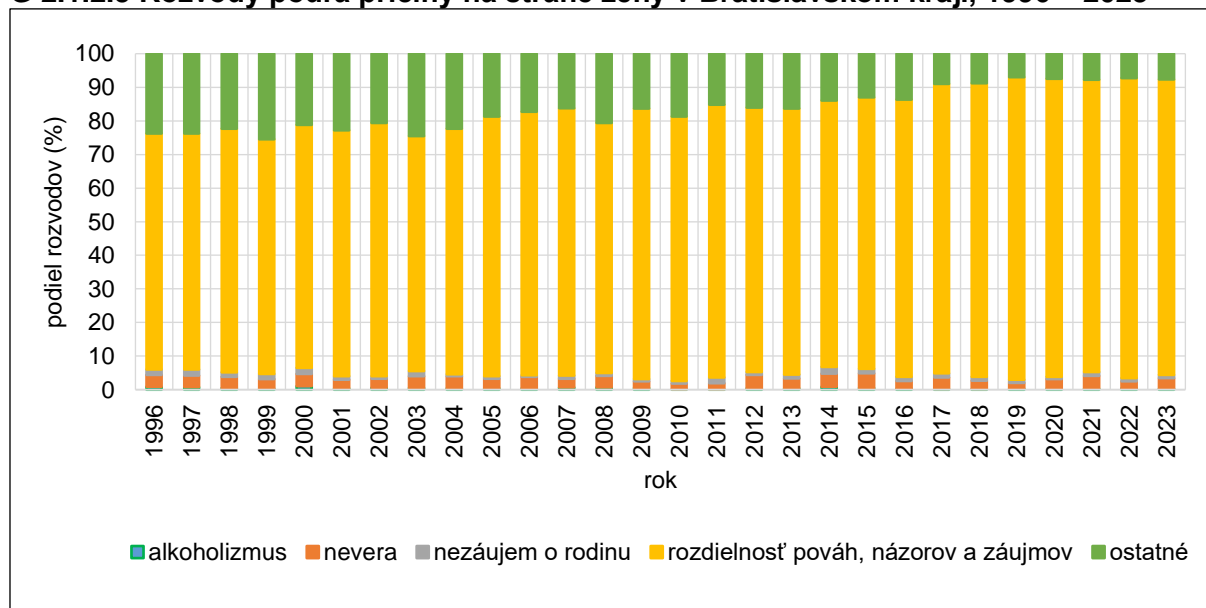
2.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

G 2.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

G 2.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

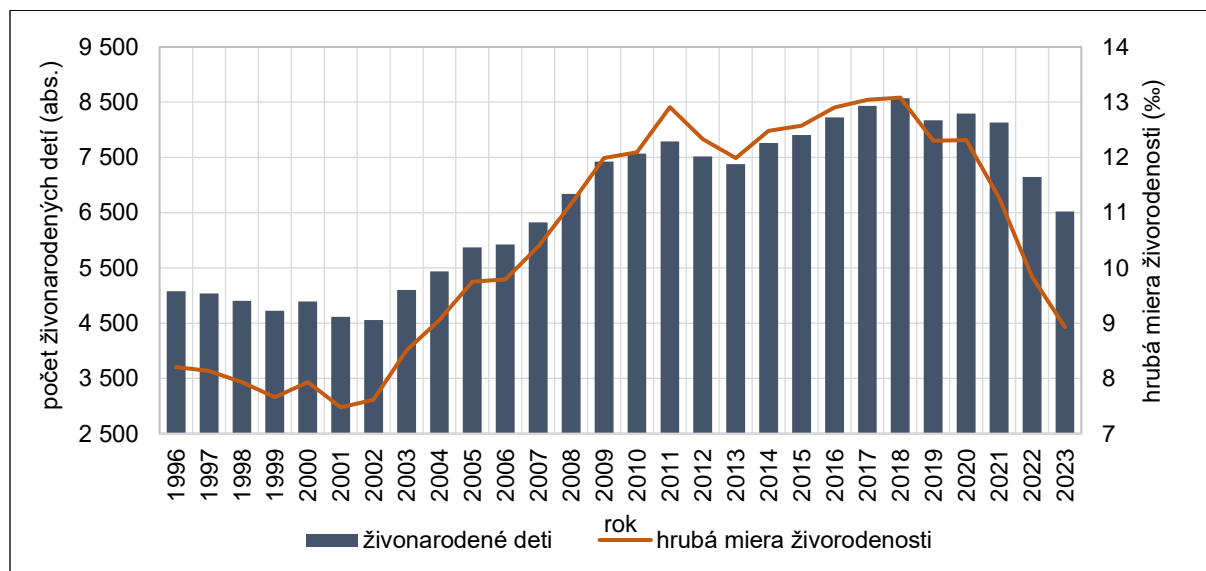
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

2.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

Počet živonarodených detí v Bratislavskom kraji v rokoch 1996 a 1997 ešte mierne prekračoval hranicu 5 000 živonarodených za rok, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo 8,2 resp. 8,1 živonarodeného dieťaťa na 1 000 obyvateľov. Tým však Bratislavský kraj pomerne významne zaostával za celoslovenským priemerom, ktorý v podstate až do konca 20. storočia dosahoval 10 – 11 ‰. Ďalší vývoj počtu živonarodených i hrubej miery živorodenosti v Bratislavskom kraji priniesol mierny pokles. Ten vrcholil na začiatku 21. storočia, keď sa počty živonarodených dostali pod úroveň 4,6 tisíce živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti nedosahovala

ani 7,5 ‰. Ďalší vývoj sa však niesol v znamení oživenia pôrodnosti. Počty živonarodených detí v Bratislavskom kraji v podstate kontinuálne medziročne rástli od roku 2002 až do roku 2011, keď prekročili hranicu 7,7 tisíce. Po následnom miernom poklese, ktorý bol pravdepodobne podmienený doznievajúcou hospodárskou krízou, ako aj metodickou zmenou vo vykazovaní detí narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku, došlo po roku 2013 k návratu pozitívneho trendu. Počet živonarodených detí dosiahol svoje maximum v roku 2018, keď sa v Bratislavskom kraji celkovo narodilo takmer 8,6 tisíce živých detí. Hrubá miera živorodenosti tento vývoj kopírovala. Po roku 2002 začala pomerne dynamicky rásť, keď už v roku 2007 sa dostala nad hranicu 10 ‰ a v roku 2010 to bolo dokonca viac ako 12 ‰. Jej maximum bolo v rokoch 2017 a 2018, keď na 1 000 obyvateľov Bratislavského kraja pripadalo viac ako 13 živonarodených detí. Ďalší vývoj sa niesol v znamení najprv mierneho poklesu, ktorý v rokoch 2022 a 2023 vystriedalo už pomerne dynamické zníženie počtu živonarodených, ako aj hrubej miery živorodenosti. V roku 2023 sa tak počet živonarodených detí v Bratislavskom kraji dostal len tesne nad hranicu 6,5 tisíce živonarodených. V relatívnom vyjadrení v roku 2023 pripadalo na 1 000 obyvateľov menej ako 9 živonarodených detí. Okrem znižujúcej sa reprodukčnej základne sa na tomto vývoji podieľala aj samotná redukcia intenzity rodenia detí. Pokles pôrodnosti na Slovensku prišiel s určitým oneskorením a týkal sa najmä posledných dvoch rokov 2022 a 2023. Aj preto boli hodnoty hrubej miery živorodenosti Bratislavského kraja a Slovenska už v podstate vyrovnané.

G 2.1.3.1 Počet živonarodených a hrubá miera živorodenosti v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

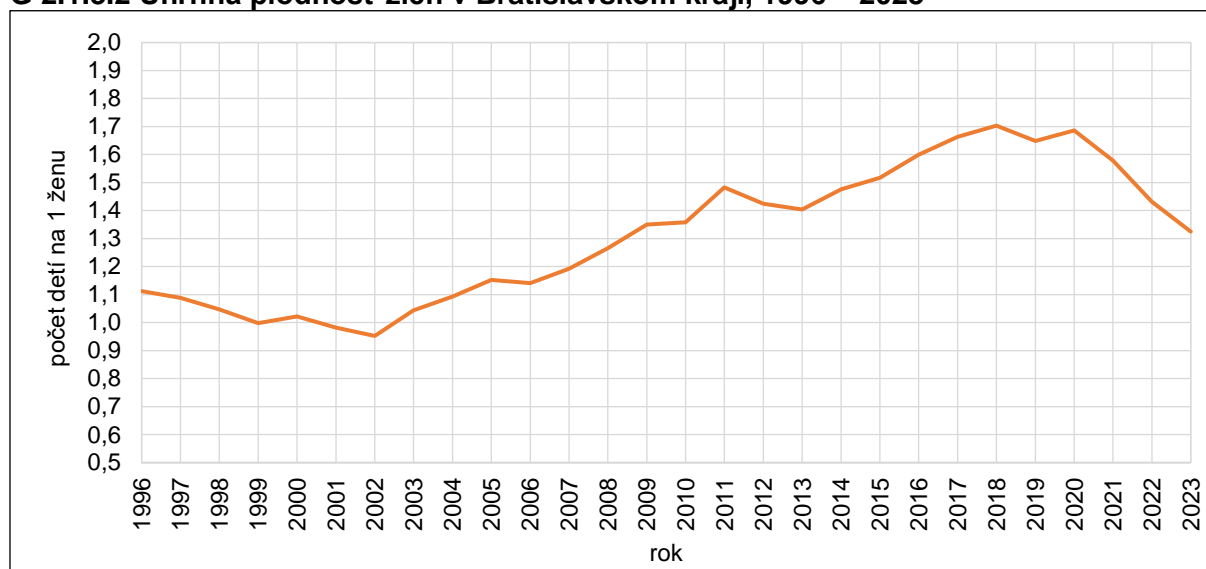
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Skorší začiatok transformácie reprodukčného správania v Bratislavskom kraji a najmä pokročilý proces odkladania rodenia detí do vyššieho veku prispeli k tomu, že hodnota úhrnnej plodnosti bola už v druhej polovici 90. rokov 20. storočia veľmi nízka. Pri zachovaní intenzity plodnosti z roku 1996 by sa jednej žene do konca

2.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

reprodukčného obdobia narodilo len 1,1 živého dieťaťa. Pre porovnanie celoslovenský priemer v tomto roku dosahoval 1,5 dieťaťa. Druhá polovica 90. rokov 20. storočia a tiež začiatok 21. storočia však priniesli ďalší pokles. Platilo to nielen pre Bratislavský kraj, ale aj celé Slovensko. V oboch populáciách pritom plodnosť dosiahla svoju minimálnu úroveň v roku 2002. Ak by zostala intenzita rodenia detí z tohto roku, potom by sa ženám v Bratislavskom kraji nenarodilo do dovŕšenia 50. roku života v priemere ani jedno dieťa. Tak nízka plodnosť bola predovšetkým výsledkom výrazného odkladania rodenia detí do vyššieho veku. Ďalší vývoj priniesol v Bratislavskom kraji pomerne dynamický nárast hodnôt úhrnnej plodnosti. Preto už od roku 2011 sa priemerný počet detí, ktoré by sa narodili počas reprodukčného obdobia jednej žene v Bratislavskom kraji (1,48 dieťaťa), dostal nad celoslovenskú úroveň (1,45 dieťaťa). Trend rastu vrcholil v roku 2018, keď úhrnná plodnosť dosiahla 1,7 dieťaťa na ženu. Ešte aj v roku 2020 sa k tejto úrovni priblížila, no ďalšie tri roky priniesli pomerne výrazný prepád intenzity rodenia detí až na 1,32 dieťaťa na ženu v roku 2023. V roku 2023 úhrnná plodnosť Slovenska dosiahla 1,49 dieťaťa na ženu. Preto v posledných troch rokoch (2021 – 2023) opätovne platilo, že plodnosť žien v Bratislavskom kraji bola nižšia ako celoslovenský priemer.

G 2.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

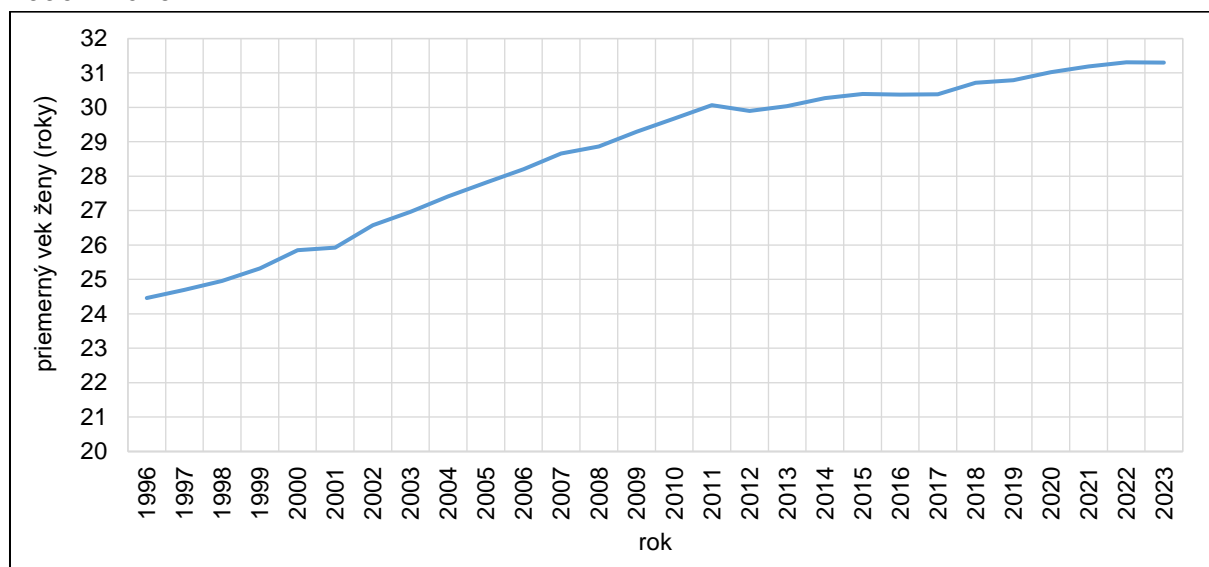
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Jednou z najdôležitejších transformačných zmien, ktorými proces plodnosti od začiatku 90. rokov 20. storočia v Bratislavskom kraji prešiel, je odkladanie rodenia detí a najmä prvých detí do vyššieho veku. V roku 1996 bola hodnota priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa 24,5 roka. Z vývojového hľadiska bolo zjavné, že odkladanie rodenia prvých detí prebiehalo práve v Bratislavskom kraji pomerne dynamicky. V druhej dekáde 21. storočia sa vďaka tomu hodnota priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa dostala už nad hranicu 30 rokov. Priemer Slovenska bol pritom o viac ako 2,6 roka nižší. Ďalší vývoj sa niesol v znamení spomalenia trendu rastu. Podľa údajov z rokov 2020 – 2023 tak priemerný vek žien pri narodení prvého živého dieťaťa v Bratislavskom kraji prekročil

hranicu 31 rokov. V porovnaní s celoslovenskou hodnotou sa tak ženy v tomto kraji stávali v priemere prvýkrát matkami o viac ako 3 roky neskôr.

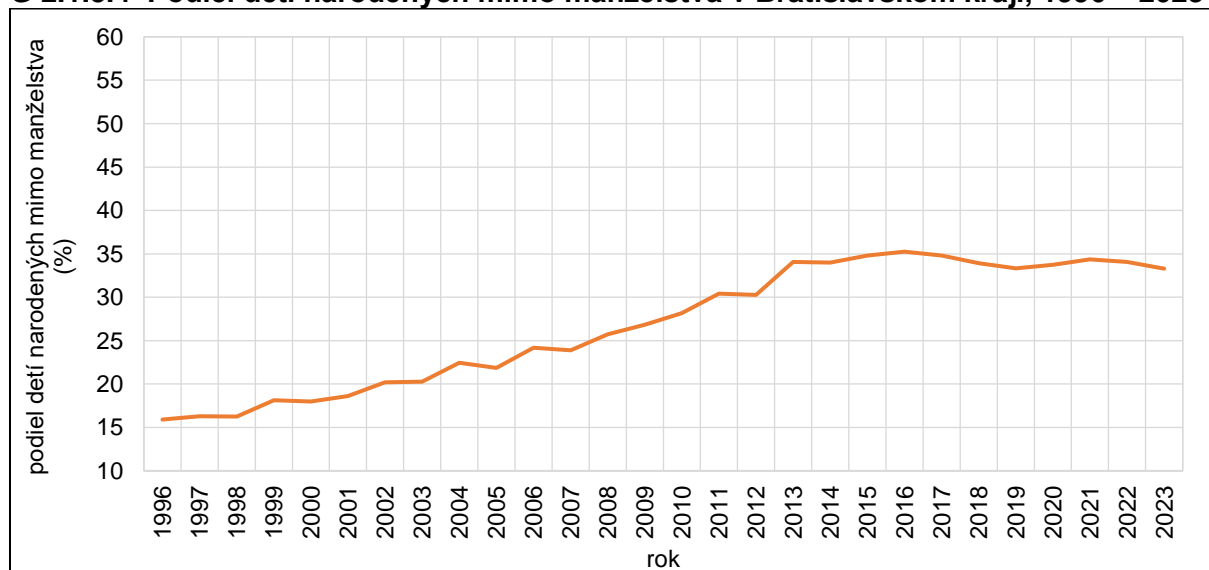
Nemenej dôležitou zmenou v reprodukčnom správaní v Bratislavskom kraji bol nárast podielu detí narodených mimo manželstva. V roku 1996 tvorili tieto deti menej ako 16 % zo všetkých narodených. V roku 2008 však ich podiel prekročil hranicu jednej štvrtiny a od roku 2013 predstavovali viac ako tretinu všetkých narodených. Maximum dosiahli nemanželské deti v roku 2016 s viac ako 35 %. V ďalšom období nastal mierny pokles, a preto podiel detí narodených nevydatým matkám tvoril v roku 2023 v Bratislavskom kraji opäť jednu tretinu. V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Bratislavskom kraji nižšie zastúpenie detí narodených mimo manželstva.

G 2.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

G 2.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

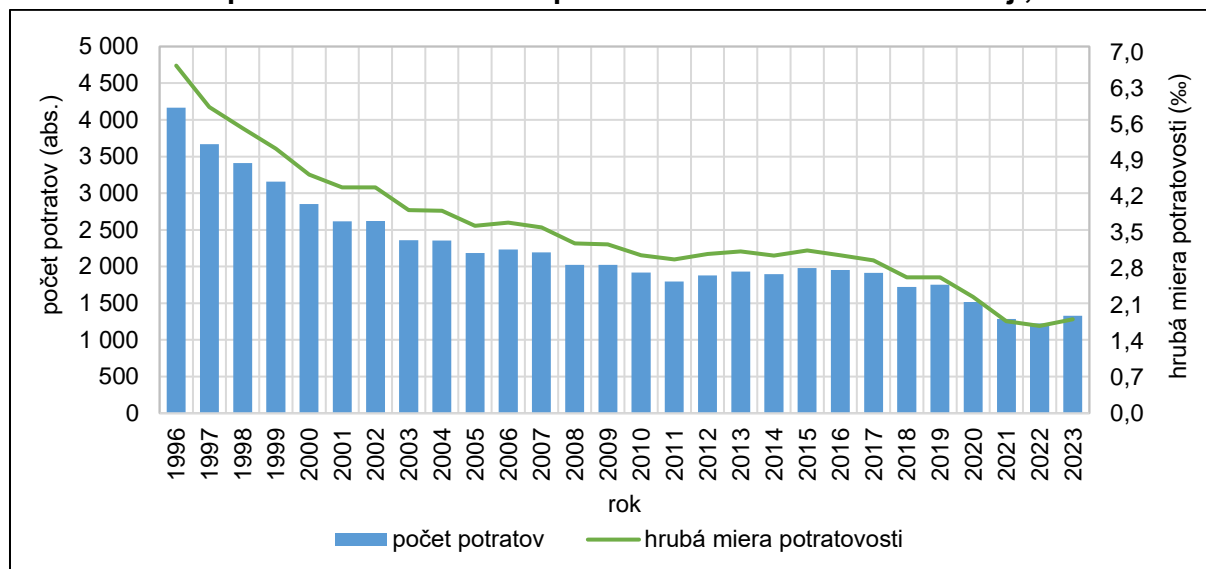

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

2.1.4 Potratovosť

Počet potratov v Bratislavskom kraji v podstate kontinuálne klesal. V roku 1996 bolo zaznamenaných viac ako 4,1 tisíce potratov, no už na začiatku 21. storočia to bolo menej ako 3-tisíc a od roku 2010 dokonca menej ako 2-tisíc potratov. Hlavnú úlohu v tomto procese zohrávalo znižovanie počtu vykonaných interrupcií. Počet spontánnych potratov sa v Bratislavskom kraji až do roku 2005 udržiaval stabilne na úrovni 300 – 500 potratov a až v druhej dekáde 21. storočia začal rásť. Hrubá miera potratovosti sa od roku 1996 do roku 2010 znížila z viac ako 6,7 ‰ na takmer 3,1 ‰. Aj napriek dynamickému poklesu bola v druhej polovici 90. rokov 20. storočia i na začiatku 21. storočia vyššia ako vykazoval celoslovenský priemer. Hodnoty sa vyrovnali až na konci prvej dekády 21. storočia. Ďalší vývoj priniesol mierny nárast celkového počtu potratov nad 1,9 tisíce, ako aj ich relatívneho vyjadrenia tesne nad 3 ‰. Nárast súvisel so zvýšením spontánnych potratov, ako aj stagnácia vo vývoji umelých potratov. Po roku 2015 prišlo opäť k poklesu počtu interrupcií, čo sa prejavilo aj na celkovom počte potratov v Bratislavskom kraji. Ten sa v roku 2018 dostal na úroveň 1,7 tisíce potratov a pokles pokračoval až do roku 2022, keď bolo celkovo zaznamenaných už len viac ako 1,2 tisíce potratov. Prispela k tomu nielen redukcia interrupcií, ale aj spontánnych potratov. Posledný rok 2023 priniesol mierny nárast nad 1,3 tisíce potratov. Ten bol spôsobený predovšetkým vyšším počtom spontánnych potratov oproti predchádzajúcemu roku. Aj napriek tomu sa hrubá miera potratovosti v Bratislavskom kraji pohybovala v rokoch 2021 – 2023 pod hranicou 2 ‰ (1,7 – 1,8 ‰), čo bolo menej ako celoslovenský priemer (2,0 – 2,1 ‰).

G 2.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

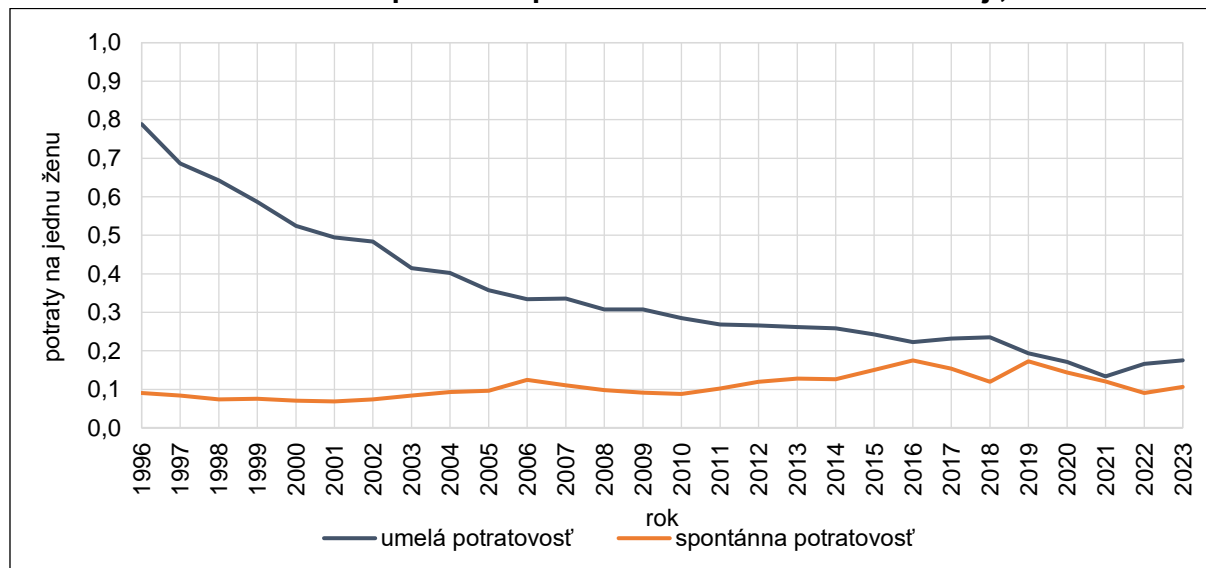

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Intenzita umelej potratovosti klesala v Bratislavskom kraji takmer v celom sledovanom období 1996 – 2023. Výnimkami boli len obdobia rokov 2017 – 2018 a 2022 – 2023, keď došlo k veľmi miernemu zvýšeniu. Od roku 1996 sa tak

priemerný počet umelých potratov, ktoré by boli vykonané žene v Bratislavskom kraji počas jej reprodukčného obdobia, znížil z takmer 0,8 umelého potratu pod hranicu 0,2 umelého potratu. V roku 2023 dosiahla intenzita umelej potratovosti v Bratislavskom kraji celoslovenskú úroveň.

G 2.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánna potratovosť v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Spontánna potratovosť v Bratislavskom kraji dosahovala v porovnaní s umelou potratovosťou dlho výrazne nižšiu úroveň. V rokoch 1996 – 2023 sa hodnota úhrnnej spontánnej potratovosti pohybovala v intenzite 0,07 – 0,17 spontánneho potratu na ženu. Jej intenzita viac-menej stagnovala prípadne dochádzalo v určitých krátkych časových úsekoch (s vrcholmi v rokoch 2006, 2016, 2019) len k veľmi miernemu nárastu. To v kombinácii s identifikovaným dynamickým poklesom umelej potratovosti znamenalo, že oba procesy sa svojou intenzitou takmer vyrovnali. V porovnaní s úrovňou za celé Slovensko platí, že spontánna potratovosť žien Bratislavského kraja je o niečo nižšia.

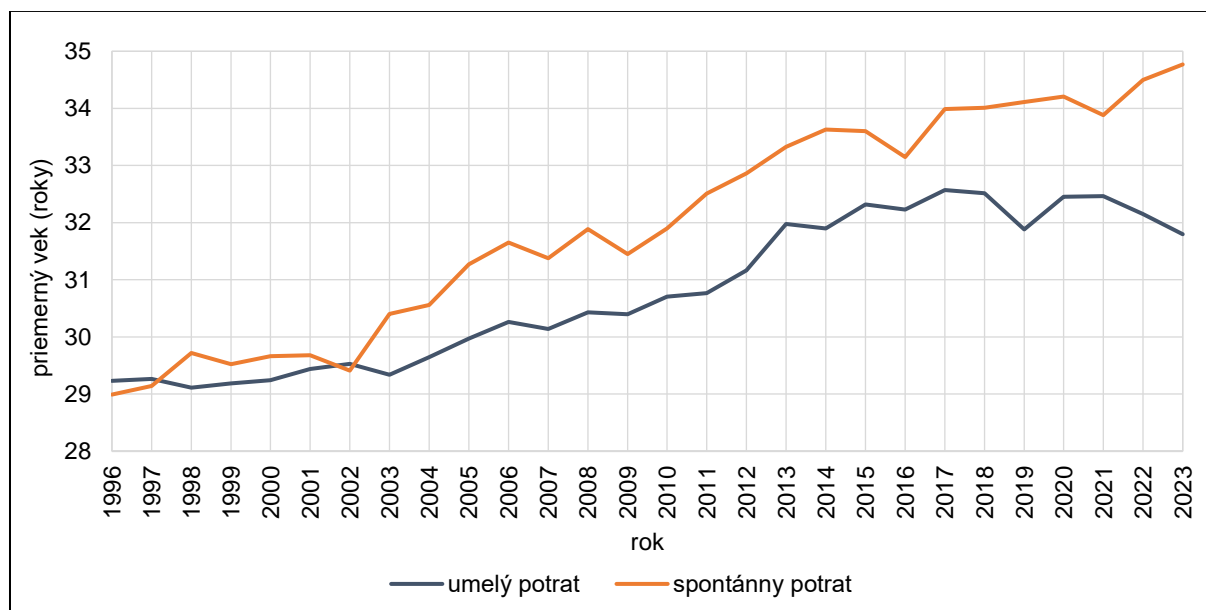
Zmeny v časovaní rodenia detí sa vo všeobecnosti odrážajú aj v celkovom vekovom rozložení žiadateľiek o interrupciu, či žien, ktorým bol indikovaný spontánny potrat. Priemerný vek žien, ktorým boli vykonané umelé potraty, vzrástol od roku 1996 z 29,2 roka na 32,5 – 32,6 roka. Po roku 2020 prichádza k stagnácii respektíve k miernemu poklesu, vďaka ktorému sa priemerný vek ženy v Bratislavskom kraji pri interrupcii, dostal tesne pod hranicu 32 rokov. Ženy s umelým potratom v Bratislavskom kraji boli v porovnaní so Slovenskom o 1,2 – 1,6 roka staršie. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia pritom rozdiely medzi Slovenskom a Bratislavským krajom boli minimálne.

Odsúvanie rodenia detí do čoraz vyššieho veku sa odrazilo aj na priemernom veku pri spontánnom potrate. V roku 1996 boli jeho hodnoty (29 rokov) v Bratislavskom

2.1.5 Úmrtnosť

kraji nižšie ako pri umelom potrate. Následný občasne prerušovaný a dynamický rast však spôsobil, že sa rozdiely oboch ukazovateľov čoraz viac prehlbovali. Výraznou mierou k tomu prispela aj spomínaná stagnácia a následný pokles v prípade umelých potratov. U spontánných potratov takýto trend nebol. Najmä posledné roky 2022 a 2023 sa niesli v znamení ďalšieho zrýchlenia rastu. Preto priemerný vek žien pri spontánnom potrate v Bratislavskom kraji dosiahol už takmer 34,8 roka.

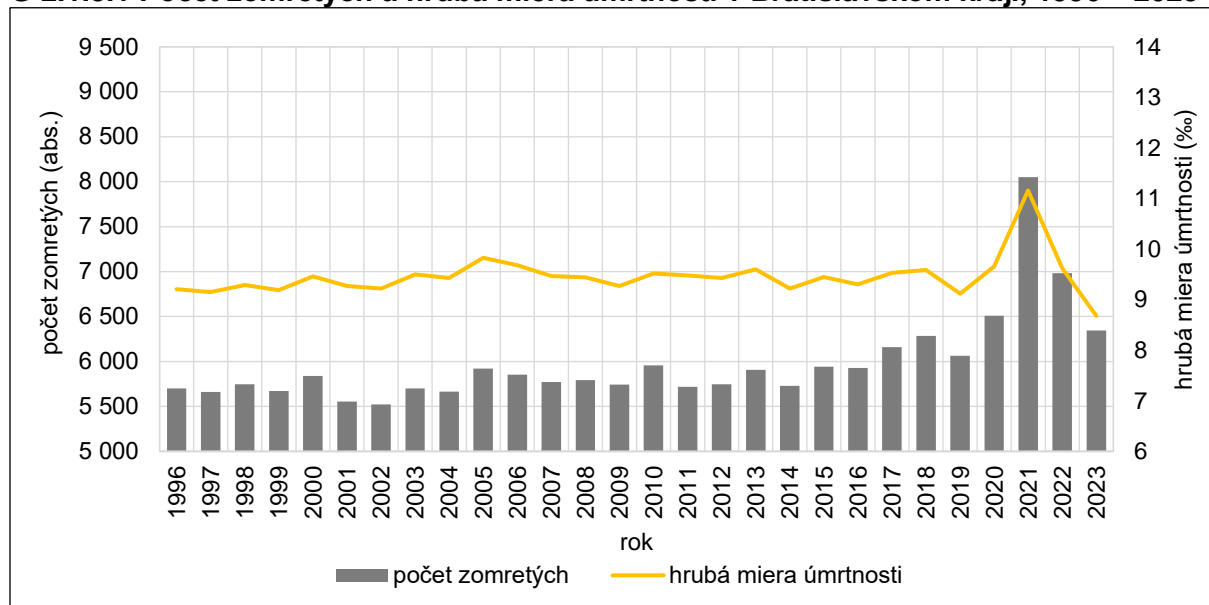
G 2.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

2.1.5 Úmrtnosť

Počet zomretých osôb v Bratislavskom kraji sa v druhej polovici 90. rokov 20. storočia stabilizoval v intervale 5,6 – 5,8 tisíce úmrtí za rok. V relatívnom vyjadrení to znamenalo 9,2 – 9,3 úmrtia na 1 000 obyvateľov. Vo všeobecnosti vo vývoji úmrtnosti dochádzalo k dlhodobej stagnácii, keď počet úmrtí ani raz neprelomil hranicu 6-tisíc úmrtí, respektíve neklesol pod úroveň 5,5 tisíce úmrtí, pričom hrubá miera úmrtnosti sa v Bratislavskom kraji pohybovala v intervale 9,1 – 9,8 ‰. Až posledné roky spojené s nepriaznivou situáciou s ochorením COVID-19 priniesli určitú dynamizáciu vo vývojových trendoch. Počet zomretých osôb síce už v rokoch 2017 – 2019 prekročil hranicu 6-tisíc úmrtí a v roku 2020 dosiahol 6,5 tisíce, no až rok 2021 priniesol dramatický medziročný nárast nad 8-tisíc úmrtí. Hrubá miera úmrtnosti sa dostala pod hranicu 11,2 ‰. V pokrízovom období nastal v Bratislavskom kraji pomerne dynamický pokles, keď v roku 2022 zomrelo už menej ako 7-tisíc a v roku 2023 len 6,3 tisíce osôb. V relatívnom vyjadrení to znamenalo, že na 1 000 obyvateľov Bratislavského kraja pripadalo menej ako 8,7 úmrtia. Z dlhodobého hľadiska platí, že hrubá miera úmrtnosti bola v Bratislavskom kraji nižšia ako celoslovenský priemer.

G 2.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Posledná dekáda 20. storočia znamenala pre vývoj úmrtnostných pomerov v Bratislavskom kraji kontinuálneho predlžovanie života u oboch pohlaví. Potvrdili to aj hodnoty strednej dĺžky života pri narodení. Tie prezentujú potenciálny priemerný počet rokov, ktoré práve narodení chlapci alebo dievčatá by mali pred sebou, ak by sa nezmenili úmrtnostné pomery z daného kalendárneho roka. Hodnota tohto syntetického indikátora úmrtnosti mala v Bratislavskom kraji takmer výlučne rastúci trend. Výnimkou boli len niektoré medziročné mierne poklesy, ktoré však na celkový vývoj nemali výraznejší vplyv. Rovnako aj nepriaznivé epidemiologické pomery v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 sa ukázali ako len dočasné.

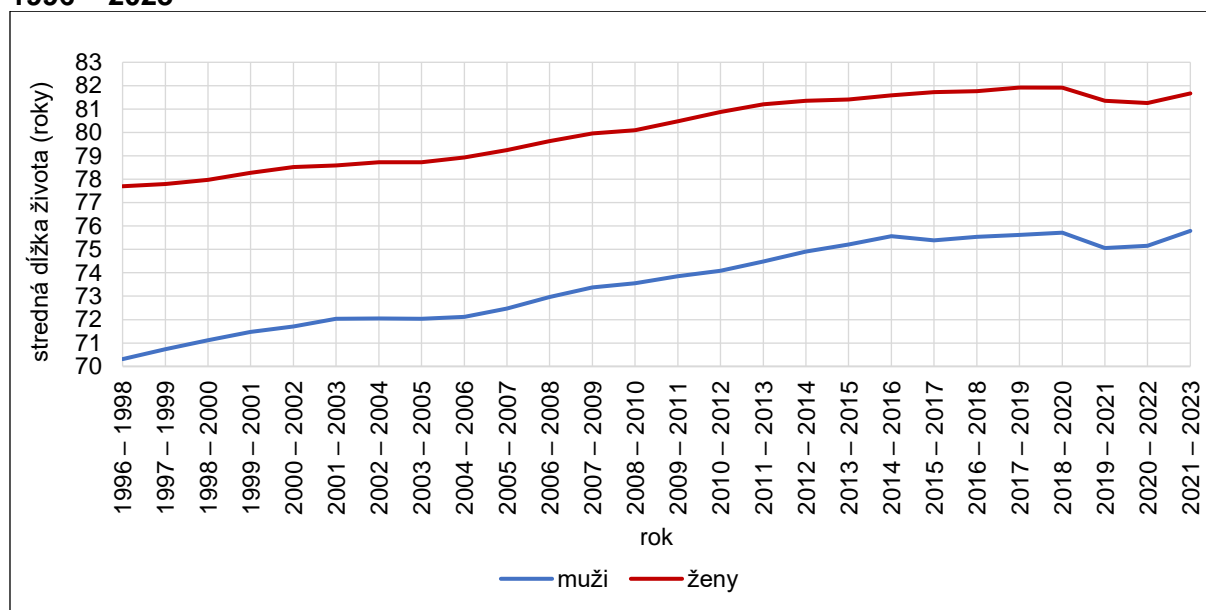
Medzi rokmi 1996 – 1998 a 2017 – 2019 stredná dĺžka života mužov pri narodení v Bratislavskom kraji vzrástla o viac ako 5,3 roka, a to zo 70,3 na 75,6 roka. U žien bolo predlžovanie života menej dynamické (nárast len o 4,2 roka), keď v rovnakom období vzrástla hodnota strednej dĺžky života pri narodení zo 77,7 na 81,9 roka. Ďalší vývoj poznačila už spomínaná pandémia ochorenia COVID-19. V rokoch 2019 – 2021 sa potenciálny počet rokov života práve narodených chlapcov znížil na 75 rokov. U žien najväčší vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na úmrtnosť bol v období rokov 2020 – 2022, keď stredná dĺžka života pri narodení klesla na menej ako 81,3 roka. Ďalší vývoj však priniesol opätovný návrat k znižovaniu úmrtnosti a tým aj k predlžovaniu života. Najmä u mužov v Bratislavskom kraji bol tento trend natoľko dynamický, že hodnota strednej dĺžky života v rokoch 2021 – 2023 už prekročila úroveň, ktorú dosahovali v období pred vypuknutím pandémie COVID-19. Pri porovnaní s úmrtnostnými pomermi Slovenska v celom analyzovanom období rokov 1996 – 2023 boli hodnoty strednej dĺžky života pri narodení u oboch pohlaví v Bratislavskom kraji vyššie.

2.1.5 Úmrtnosť

Vzhľadom na rozdielnú dynamiku zlepšovania úmrtnostných pomerov u mužov a žien v Bratislavskom kraji dochádzalo postupne aj k redukcii mužskej nadúmrtnosti. Kým v druhej polovici 90. rokov 20. storočia bola hodnota strednej dĺžky života žien pri narodení vyššia o viac ako 7 rokov, podľa údajov z rokov 2021 – 2023 to už bolo menej ako 5,9 roka.

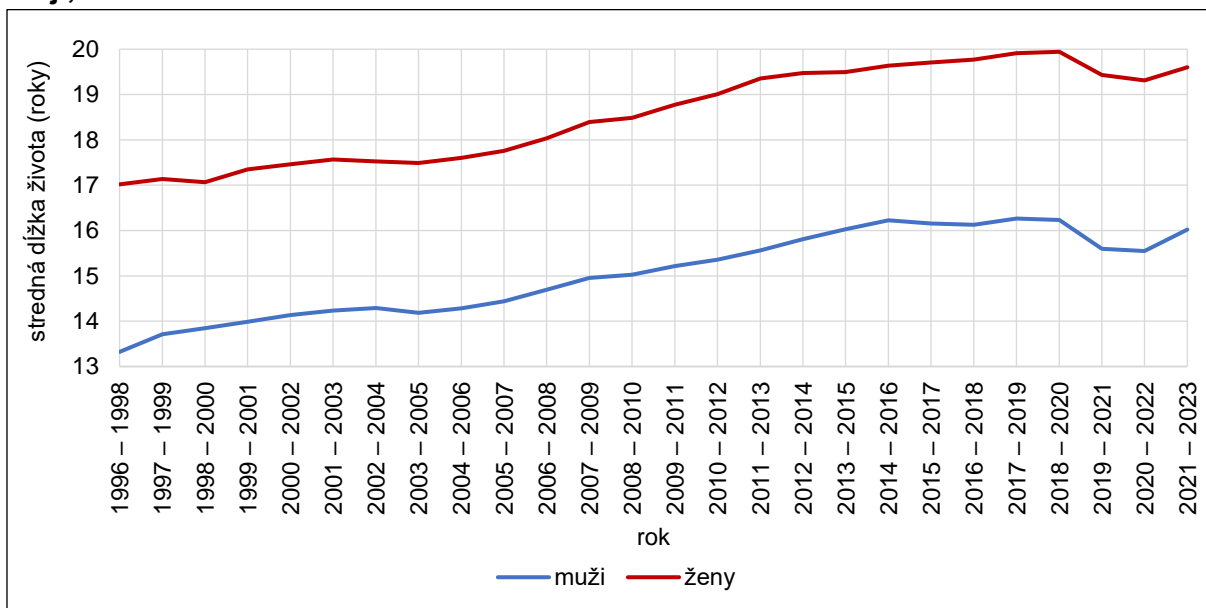
Predlžovanie života a tým zlepšovanie úmrtnostných pomerov mužov a žien v Bratislavskom kraji bolo možné identifikovať aj u starších osôb. Úroveň úmrtnosti v tomto vekovom spektre prezentuje stredná dĺžka života vo veku 65 rokov. Jej hodnoty u mužov z Bratislavského kraja vzrástli medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2021 – 2023 z 13,3 roka na 16 rokov. U žien išlo v rovnakom časovom úseku o nárast zo 17 rokov na 19,6 roka. Keďže sa pandémie ochorenia COVID-19 nepriaznivo podpísala na procese úmrtnosti najmä u starších osôb, hodnoty strednej dĺžky života vo veku 65 rokov v Bratislavskom kraji práve v rokoch 2019 – 2021 a 2020 – 2022 pomerne významne klesli. Pokrízové smerovanie síce prinieslo zlepšenie situácie, no hodnoty z rokov 2021 – 2023 ešte nedosiahli pred-pandemickú úroveň. Podobne ako v prípade celkovej úmrtnosti, aj vo veku 65 a viac rokov platilo, že úmrtnostné pomery Bratislavského kraja boli u oboch pohlaví lepšie ako vykazovalo celé Slovensko.

G 2.1.5.2 Vývoj strednej dĺžky života muža a ženy pri narodení v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

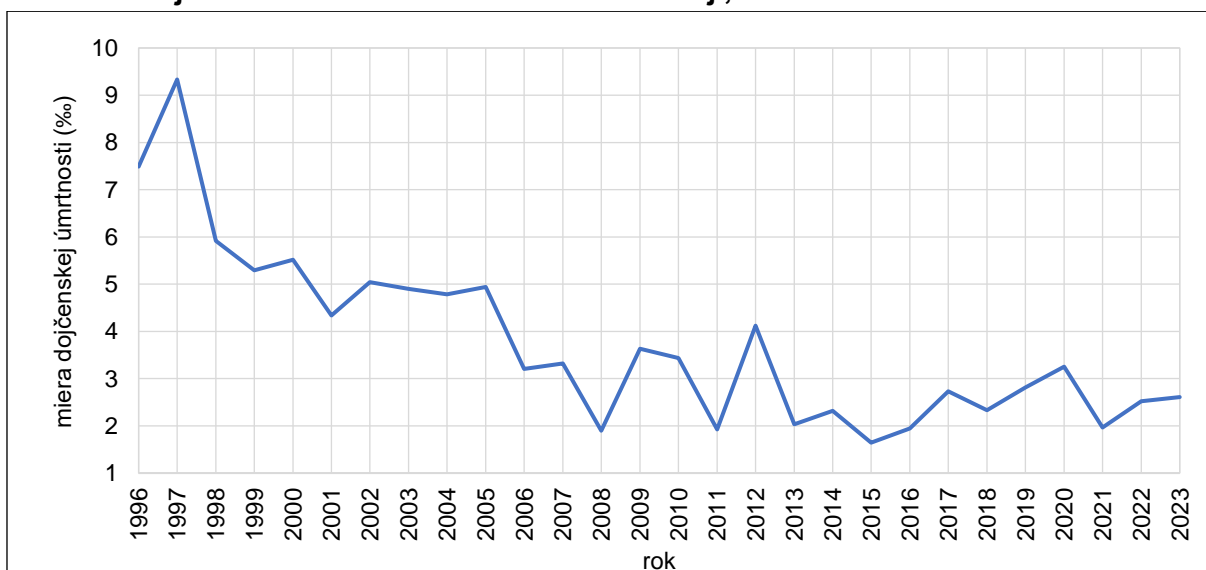
G 2.1.5.3 Vývoj strednej dĺžky života muža a ženy vo veku 65 rokov v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Ku zníženiu intenzity úmrtnosti medzi rokmi 1996 – 2023 došlo aj v prípade najmenších detí. Miera dojčenskej úmrtnosti sa v Bratislavskom kraji v druhej polovici 90. rokov 20. storočia pohybovala najprv na úrovni 8 – 9 ‰, aby následne klesla tesne na hranicu 5 ‰. Ďalšie roky priniesli opäť zlepšenie. V poslednom desaťročí tak v Bratislavskom kraji z 1 000 živonarodených detí zomierali do prvého roku života už len 2 – 3 deti. Z celoslovenského pohľadu platilo, že Bratislavský kraj patril dlhodobo k populáciám, ktoré na Slovensku dosahovali výrazne nižšiu úmrtnosť dojčiat.

G 2.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

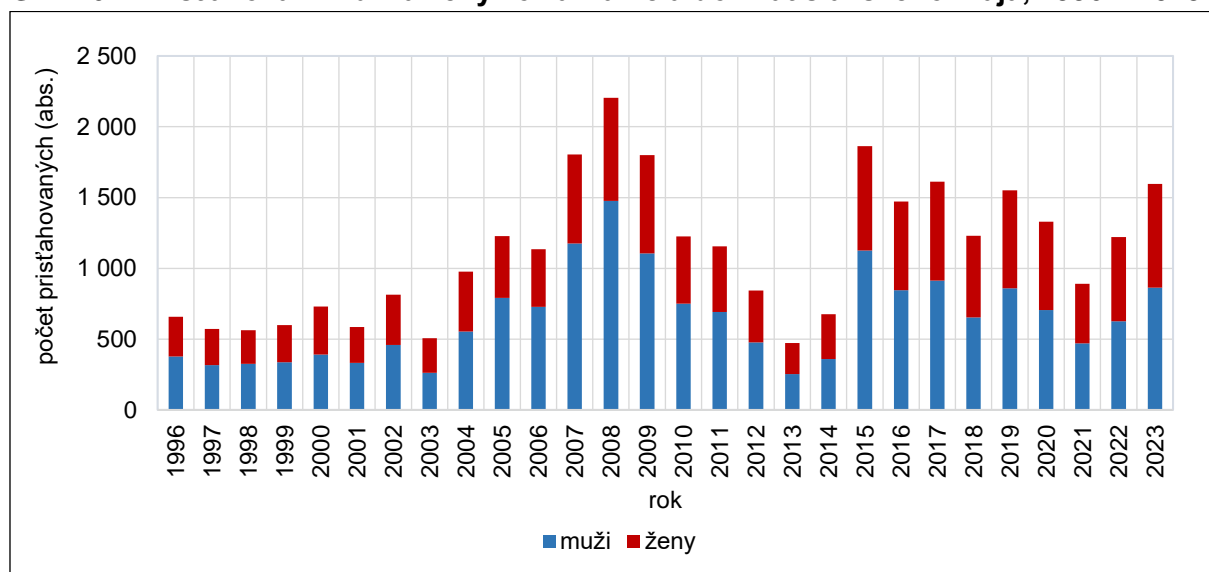

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

2.1.6 Migrácia

Bratislavský kraj je z pohľadu zahraničnej migrácie dlhodobo najatraktívnejším krajom SR. Až do roku 2003 počet prisťahovaných zo zahraničia do Bratislavského kraja neprekročil 900 osôb. V nasledujúcom roku 2004 sa Slovensko stalo členom EÚ, čo malo priaznivý vplyv na vývoj zahraničnej imigrácie v krajoch SR. Počet prisťahovaných zo zahraničia do Bratislavského kraja vzrástol na 976 (553 mužov a 423 žien). V roku 2005 počet prisťahovaných zo zahraničia do Bratislavského kraja prekročil hranicu tisíc osôb, keď sa na trvalý pobyt prihlásilo 1 227 osôb. Priaznivý vývoj pokračoval aj v nasledujúcich rokoch, k čomu významne prispel vstup Slovenska do Schengenského priestoru, ako aj rozšírenie EÚ o ďalšie štáty – Bulharsko, Rumunsko v roku 2007. Rast počtu zahraničných imigrantov vyvrcholil v roku 2008, keď sa do Bratislavského kraja prisťahovalo viac ako 2 205 osôb, z toho 1 477 mužov. Ďalší vývoj zahraničnej imigrácie sa niesol v znamení pomerne významného poklesu počtu prisťahovaných do Bratislavského kraja. Do konca roka 2013 sa sem zo zahraničia prisťahovalo 253 mužov a 219 žien. Šlo o prechodné obdobie, po prekonaní ktorého postupne prišlo oživenie zahraničnej imigrácie v Bratislavskom kraji. Počet prisťahovaných zo zahraničia v roku 2015 dosiahol 1 862, z toho 1 125 bolo mužov. Počet prisťahovaných osôb zo zahraničia do Bratislavského kraja sa až do roka 2023 pohyboval medzi 1 200 – 1 600, s výnimkou roku 2021, v ktorom bol pohyb cez hranice SR obmedzený, vzhľadom na opatrenia súvisiace so zamedzením šírenia ochorenia COVID-19. Podobne, ako v predchádzajúcich rokoch, v celkovom počte prisťahovaných zo zahraničia prevládali muži nad ženami. V roku 2023 sa zo zahraničia na trvalý pobyt v Bratislavskom kraji prihlásilo spolu takmer 1 600 osôb, v tom bolo 864 mužov a 733 žien.

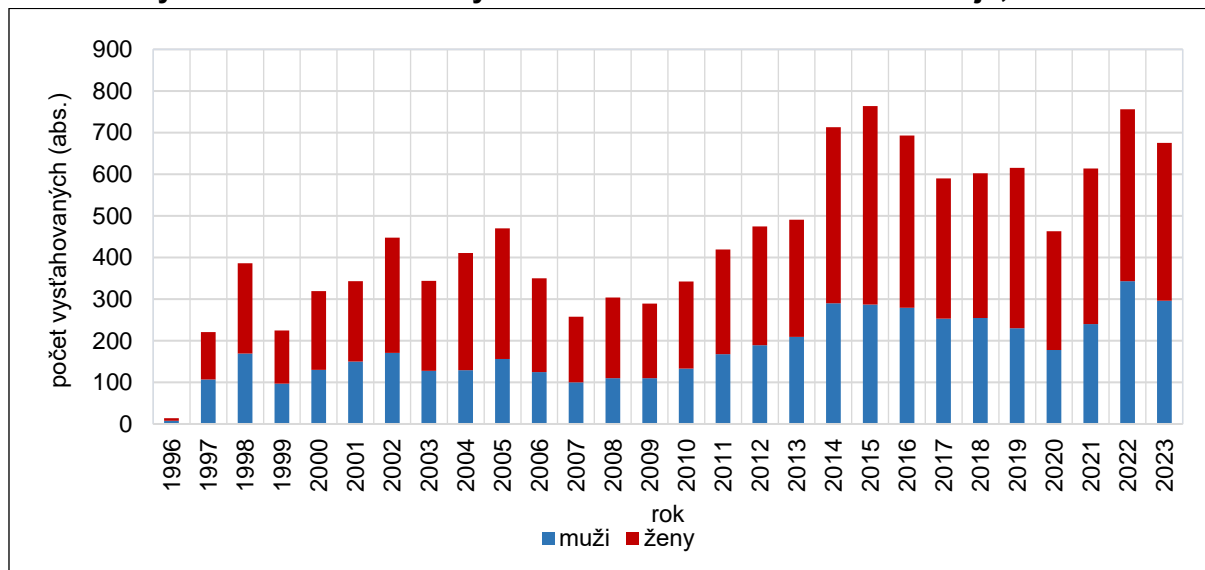
G 2.1.6.1 Prisťahovaní muži a ženy zo zahraničia do Bratislavského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021tr](#), 2024

Vývoj zahraničnej emigrácie Bratislavského kraja je možné rozdeliť do troch etáp. V prvej etape vzrástol počet vystahovaných do zahraničia, ktorí sa odhlásili z trvalého pobytu v Bratislavskom kraji, zo 14 osôb v roku 1996 na takmer 450 v roku 2002. Na rozdiel od prisťahovaných, medzi vystahovanými do zahraničia z Bratislavského kraja mali prevahu ženy nad mužmi. Ich podiel sa na zahraničnej emigrácii pohyboval medzi 52 % až takmer 70 %. Hranicu 400 vystahovaných osôb do zahraničia prekonal Bratislavský kraj opätovne v rokoch 2004 a 2005, čo podobne, ako v prípade imigrácie, významne ovplyvnil vstup Slovenska do EÚ.

G 2.1.6.2 Vystahovaní muži a ženy do zahraničia z Bratislavského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021tr](#), 2024

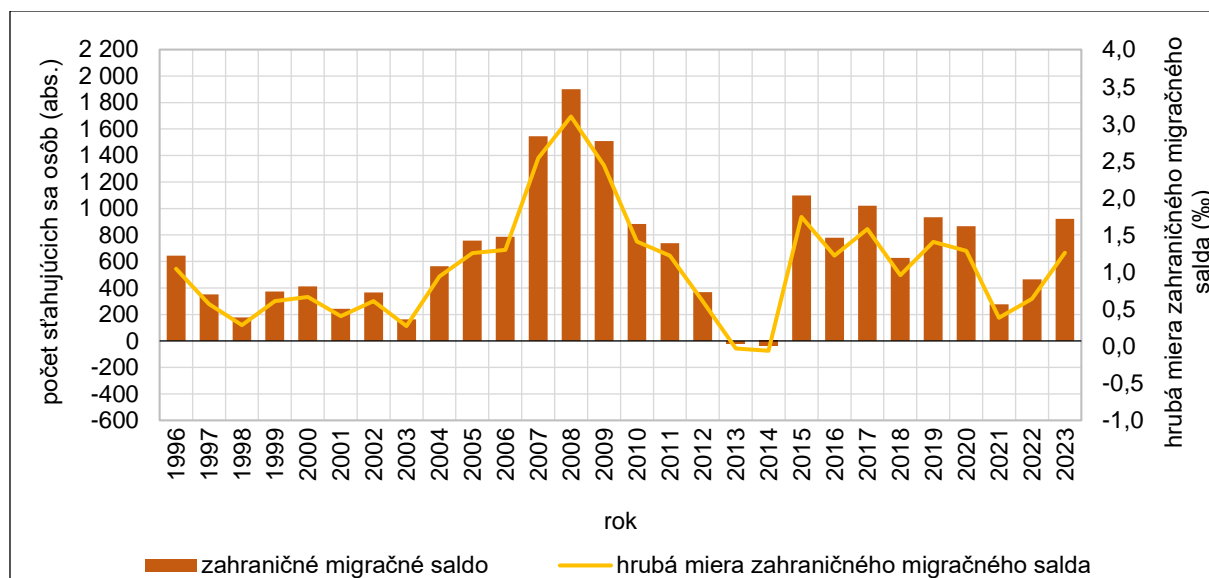
Ďalší vývoj emigrácie poznamenala globálna hospodárska kríza. Počet vystahovaných z Bratislavského kraja klesol v roku 2007 na 258. Po jej odznení je možné identifikovať opätovné oživenie zahraničnej emigrácie, ktoré vyvrcholilo v období rokov 2014 – 2016, keď sa z Bratislavského kraja vystahovalo do zahraničia najviac osôb. V roku 2015 to bolo takmer 770 osôb, z toho 62 % tvorili ženy (477 žien). Až do konca roka 2023 sa počet vystahovaných do zahraničia z Bratislavského kraja pohyboval na úrovni minimálne 600 osôb ročne. Podobne, ako v prípade prisťahovaných, bol pohyb cez štátne hranice v období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19 obmedzený. V roku 2020 počet vystahovaných do zahraničia z Bratislavského kraja klesol na 463, no vzápätí v roku 2021, počet emigrujúcich opakovane presiahol hranicu 600 osôb. Rast počtu vystahovaných z Bratislavského kraja do zahraničia pokračoval aj v posledných dvoch rokoch 2022 a 2023. V roku 2022 dosiahol svoje druhé maximum, keď sa do zahraničia vystahovalo celkovo 756 osôb, z toho 413 žien. K 31. 12. 2023 sa z Bratislavského kraja do zahraničia vystahovalo 675 osôb (296 mužov a 379 žien).

Z hľadiska zahraničnej migrácie bol Bratislavský kraj v období 1996 – 2023 ziskový. Výnimkou boli len roky 2013 a 2014, v ktorom sa z Bratislavského kraja vystahovalo do zahraničia viac osôb, ako sa doň prisťahovalo. V roku 1996 predstavoval

2.1.6 Migrácia

migračný zisk v Bratislavskom kraji 645 osôb. Hrubá miera zahraničného migračného salda s hodnotou 1 ‰ prevyšovala slovenský priemer, ktorý bol na úrovni 0,4 ‰. Do roku 1998 hodnota zahraničného migračného zisku v Bratislavskom kraji klesla na 177 osôb a hrubá miera zahraničného migračného salda sa priblížila na úroveň celoslovenského priemeru (0,3 ‰). V nasledujúcom období sa zahraničné migračné zisky Bratislavského kraja pohybovali v rozmedzí 163 – 411 osôb ročne, resp. medzi 0,3 – 0,7 ‰. Vďaka vstupu Slovenska do EÚ v roku 2004 migračné zisky Bratislavského kraja začali intenzívne stúpať. Maximálnu úroveň dosiahlo zahraničné migračné saldo v období 2007 – 2009, s hodnotou medzi 1 500 – 1 900 osôb ročne. Na 1 000 obyvateľov Bratislavského kraja to predstavovalo 2,4 – 3 osoby, čo viac ako dvojnásobne prevyšovalo celoslovenský priemer. Ďalší vývoj zahraničnej migrácie priniesol v Bratislavskom kraji výrazný pokles. Nepriaznivá hospodárska situácia v dôsledku globálnej hospodárskej krízy negatívne ovplyvnila zahraničné migračné zisky v Bratislavskom kraji, ktoré sa zmenili na migračný úbytok. Jeho hodnoty však boli veľmi nízke. V roku 2013 Bratislavský kraj zahraničnou migráciou prišiel o 19 osôb a v roku 2014 to bolo 38 osôb (-0,1 ‰). V uvedených rokoch hrubá miera zahraničného salda v Bratislavskom kraji klesla pod úroveň celoslovenského priemeru (0,3 – 0,4 ‰). Obrat vo vývoji nastal v roku 2015. Bratislavský kraj bol opäť migračne ziskový. Zisk zo zahraničnej migrácie v roku 2015 dosiahol 1 098 osôb, t. j. 1,7 osoby na 1 000 obyvateľov. Až do konca roka 2020 zahraničné migračné zisky Bratislavského kraja miernym tempom klesali a pohybovali sa od 627 – 1 000 osôb ročne (1 – 1,6 ‰). Znižovanie prírastku zo zahraničnej migrácie vyvrcholilo v roku 2021, kedy klesol na 277 osôb. Hrubá miera zahraničného prírastku v Bratislavskom kraji klesla na úroveň celoslovenského priemeru a predstavovala len 0,4 osoby na 1 000 obyvateľov. Roky 2022 a 2023 síce priniesli určité oživenie zahraničnej migrácie, no absolútna hodnota migračného salda v roku 2023 predstavovala 922 osôb (1,3 ‰) a bola len o málo vyššia ako v období pred vypuknutím pandémie.

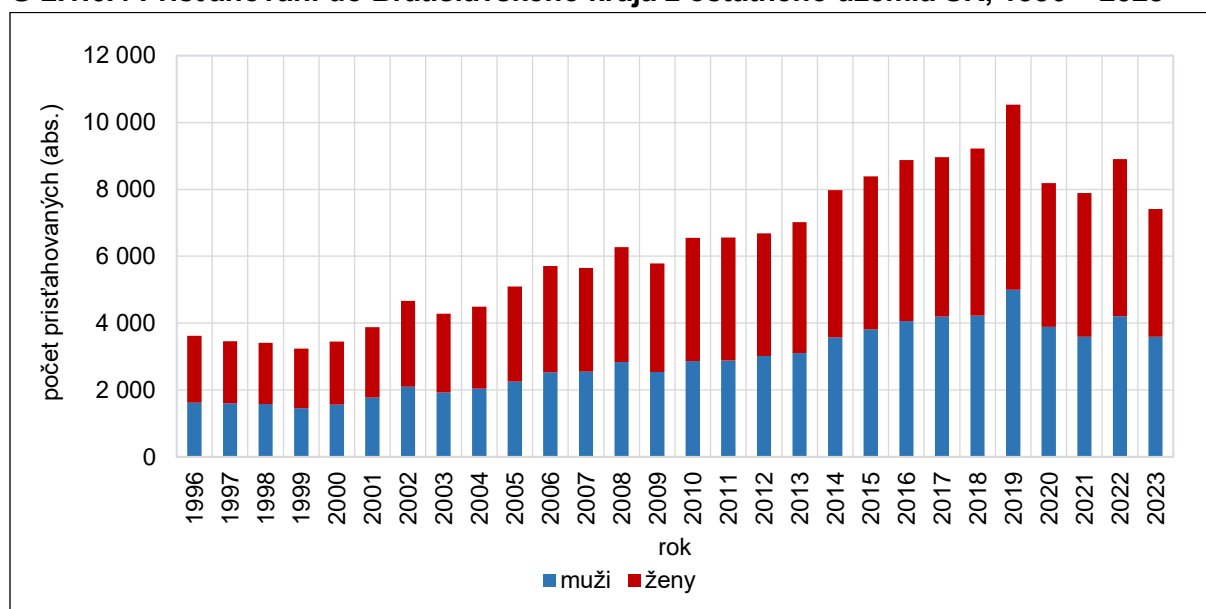
G 2.1.6.3 Prírastok/úbytok osôb zo zahraničného sťahovania v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Príťažlivosť Bratislavského kraja sa prejavila aj vo vnútornom sťahovaní. Počet prisťahovaných do Bratislavského kraja v rokoch 1996 – 2023 sa kontinuálne zvyšoval. Spočiatku mierne rastúci trend sa zintenzívnil najmä v druhej polovici druhej dekády 21. storočia. Medzi prisťahovanými do Bratislavského kraja z ostatného územia SR prevládali ženy nad mužmi. Ich podiel sa na celkovom počte prisťahovaných pohyboval od 52 – 56 %. Najviac prisťahovaných zo SR zaznamenal Bratislavský kraj v roku 2019, keď ich počet dosiahol 10,5 tisíce, z toho 5,5 tisíce boli ženy. V období pandémie ochorenia COVID-19 klesol počet prisťahovaných do Bratislavského kraja na 8,2 tisíce v roku 2020 a v roku 2021 klesol pod hranicu 8-tisíc (7 886 osôb). Po prekonaní pandemického obdobia v roku 2022 vzrástol počet prisťahovaných z ostatného územia Slovenska do Bratislavského kraja na viac ako 8,9 tisíce. V roku 2023 sa ich počet opäť znížil a do Bratislavského kraja sa prisťahovalo 7 413 osôb (3 590 mužov a 3 823 žien).

G 2.1.6.4 Prisťahovaní do Bratislavského kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

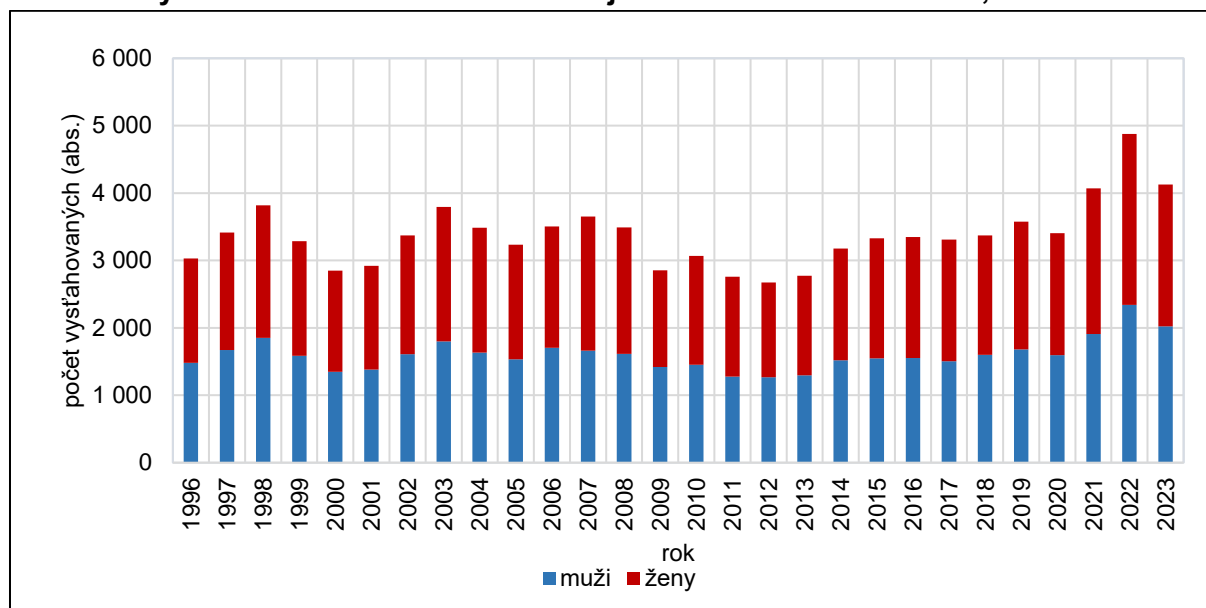
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Vývoj počtu vysťahovaných z Bratislavského kraja do ostatného územia SR vykazoval stabilný trend a pohyboval sa medzi 3- až 4-tisíc vysťahovanými ročne. Pod hranicu 3-tisíc prechodne klesol počet vysťahovaných z Bratislavského kraja v prvých rokoch 21. storočia (roky 2000 a 2001) a na začiatku jeho druhej dekády. V rokoch 2021 – 2023 ich počet prekročil 4-tisíc. V roku 2022 dosahoval takmer 5-tisíc, keď sa z Bratislavského kraja vysťahovalo celkovo 4 878 osôb (2 339 mužov a 2 539 žien). Obmedzenie voľného pohybu v čase pandémie ochorenia COVID-19 platilo aj v rámci územia SR, takže po jej skončení obyvatelia realizovali svoje plánované, ale aj odložené migračné zámery, čo sa prejavilo na zvýšenom počte vysťahovaných v roku 2022. Podobne, ako v prípade prisťahovaných do Bratislavského kraja z ostatného územia Slovenska, aj v štruktúre vysťahovaných mali ženy miernu prevahu nad mužmi. Ich podiel z celkového počtu vysťahovaných z Bratislavského kraja do ostatného územia Slovenska bol v intervale 51 – 54 %. Iba

2.1.6 Migrácia

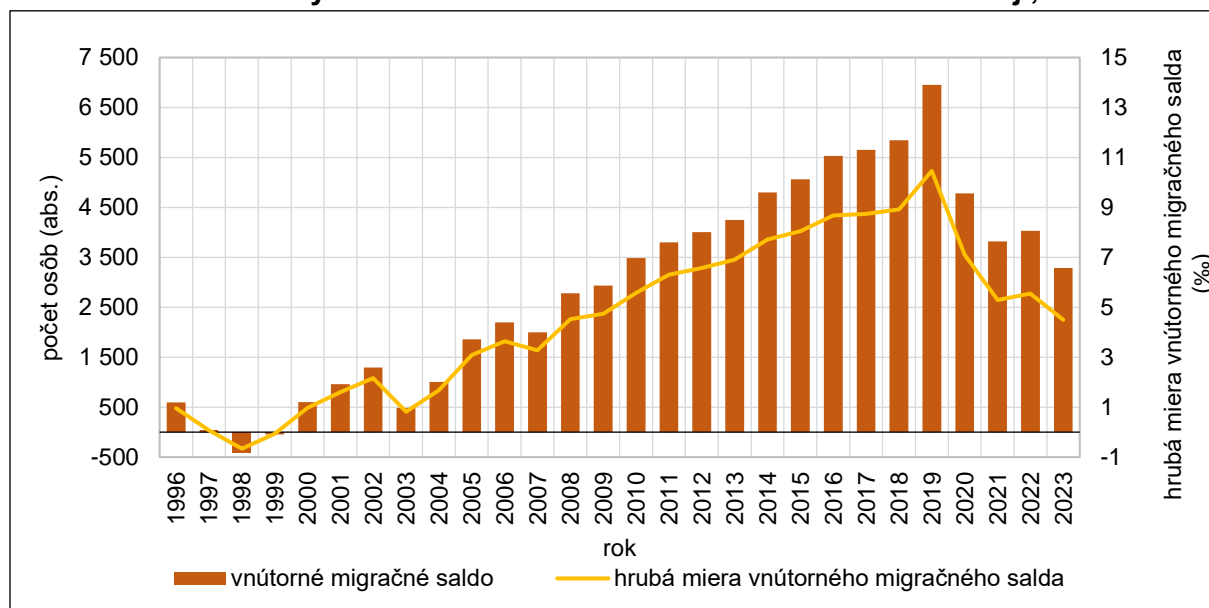
v roku 2009 to bolo vyrovnané, keď polovicu z vystaňovaných tvorili muži a druhú ženy.

G 2.1.6.5 Vystaňovaní z Bratislavského kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

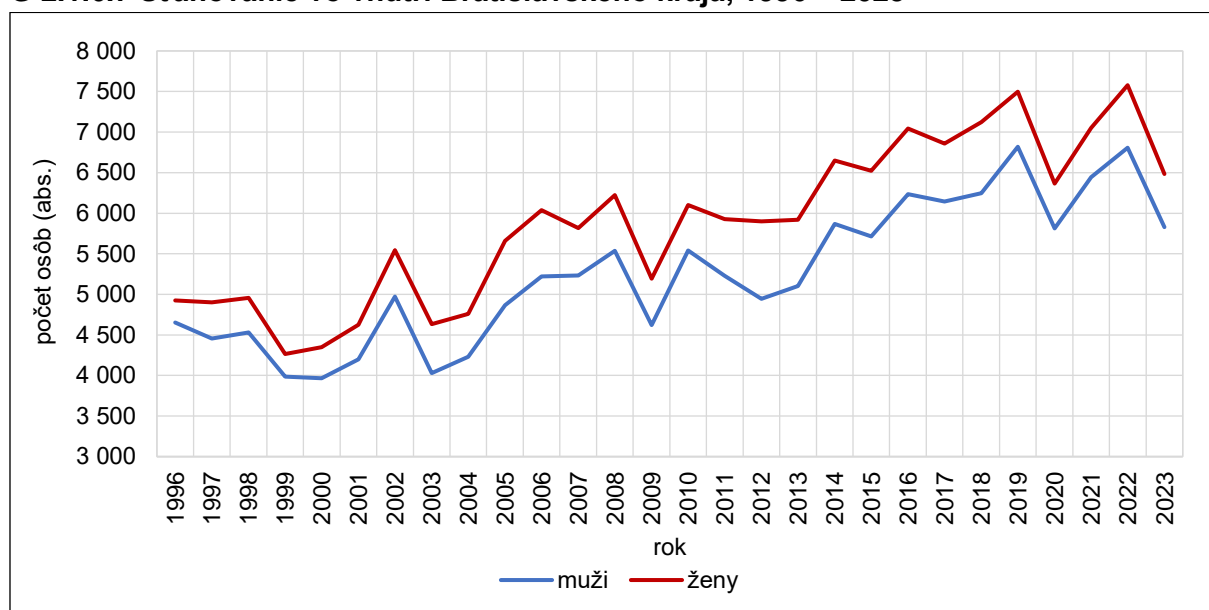

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

V rokoch 1996 – 2023 bol Bratislavský kraj z hľadiska vnútornej migrácie ziskový. Výnimkou bol len koniec 90. rokov 20. storočia, keď sa z neho vystaňovalo viac osôb, než prisťahovalo. Strata z vnútornej migrácie však bola nízka. V roku 1998 predstavovala 410 osôb (-0,7 ‰) a v roku 1999 len 44 osôb (-0,1 ‰). Začiatok 21. storočia bol v Bratislavskom kraji začiatkom kontinuálneho rastu migračného prírastku z vnútornej migrácie, ktorý trval až do roku 2019. Migračné saldo z vnútornej migrácie v tomto období vzrástlo zo 600 osôb v roku 2000 (1 ‰) na takmer 7 000, resp. 10 osôb na 1 000 obyvateľov kraja. Obmedzenie pohybu v čase vrcholiacej pandemickej krízy a v období jej doznievania sa prejavilo na znížení migračného zisku z vnútornej migrácie v období 2020 – 2023 približne na úroveň z konca prvej dekády 21. storočia. V roku 2023 predstavoval zisk z vnútornej migrácie v Bratislavskom kraji menej ako 3,3 tisíca osôb, t. j. 4,5 osoby na 1 000 obyvateľov.

G 2.1.6.6 Prírastok/úbytok z vnútorného sťahovania v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 2.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Bratislavského kraja, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

V rámci Bratislavského kraja prebiehal v rokoch 1996 – 2023 pomerne intenzívny rast migračného pohybu, na ktorom väčšou mierou participovali ženy. Ich podiel sa pohyboval medzi 51 – 54 %. Z počiatočnej úrovne 4 651 migrácii mužov v roku 1996 vzrástol ich počet na 6 819 v roku 2019. V prípade žien v rovnakom období to bolo zvýšenie zo 4 926 na 7 499. Po prepade v roku 2020 na 5,8 tisíce migrujúcich mužov a 6,4 tisíce žien sa vnútorná migrácia na území Bratislavského kraja prechodne vrátila na úroveň z predcovidového obdobia. V rámci Bratislavského kraja sa sťahovalo 5 829 mužov a 6 482 žien.

2.2 Prírastky obyvateľstva

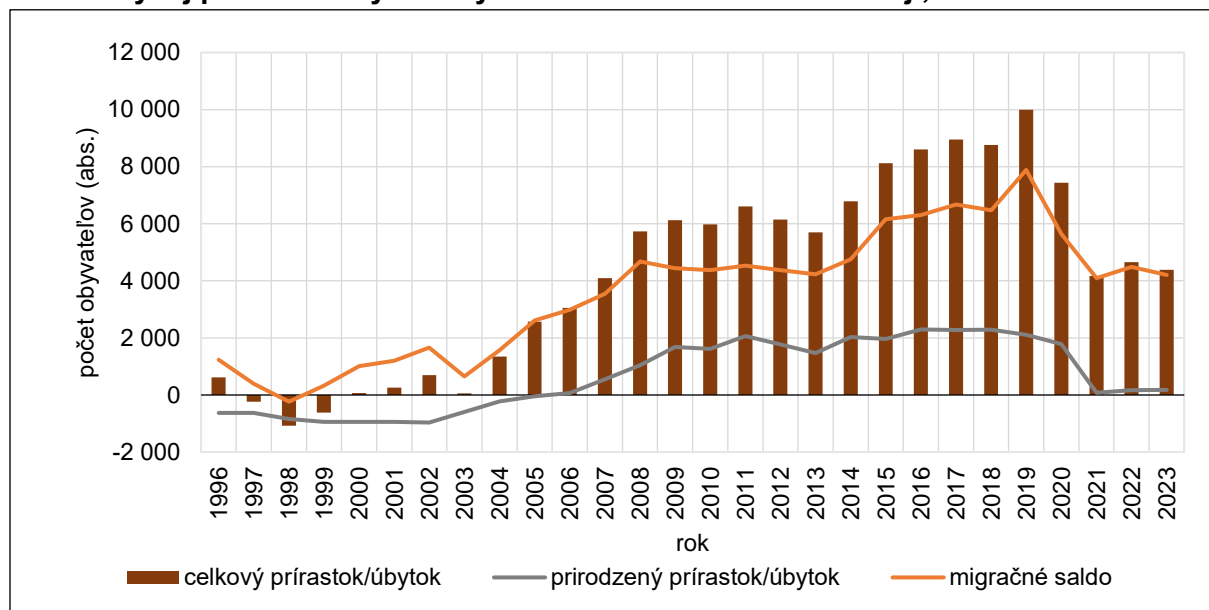
Počet obyvateľov v Bratislavskom kraji závisel od vývoja migračného a prirodzeného prírastku. V Bratislavskom kraji bol od roku 1996 až roku 2005 zaznamenaný prirodzený úbytok obyvateľov, pod ktorý sa podpísal vyšší počet zomretých než živonarodených detí. Úroveň prirodzeného úbytku sa zvyšovala od 600 do takmer 970 osôb ročne v roku 2002, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo úbytok 1 až 1,6 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. V nasledujúcich rokoch sa prirodzený úbytok obyvateľov v Bratislavskom kraji zmierňoval a naposledy bol zaznamenaný v roku 2005, kedy v Bratislavskom kraji ubudlo necelých 50 osôb. Zmena váhy v prospech živonarodených znamenala rast počtu obyvateľov prirodzenou menou. Prirodzený prírastok od roku 2006 v Bratislavskom kraji začal narastať. V roku 2011 prekročil hranicu 2 000 osôb a hrubá miera prirodzeného prírastku dosiahla 3,4 ‰, čo bola hodnota dvojnásobne vyššia ako celoslovenský priemer (1,65 ‰). Po krátkodobom poklese medzi rokmi 2012 a 2013 na 1,8 a 1,5 tisíce sa úroveň prirodzeného prírastku až do roku 2019 opäť stabilizovala na hodnote tesne nad 2-tisíc. Najviac obyvateľov pribudlo v Bratislavskom kraji prirodzeným pohybom v roku 2016. V tomto roku dosiahol prirodzený prírastok takmer 2,3 tisíce osôb (2 296 osôb), čo v prepočte na 1 000 obyvateľov predstavovalo prírastok až 3,6 osoby. V porovnaní s celoslovenským priemerom to bolo takmer štvornásobne viac.

Začiatok tretej dekády 21. storočia sa niesol v znamení poklesu prirodzeného prírastku v Bratislavskom kraji, najmä medzi rokmi 2020 a 2021, k čomu prispel výrazný nárast počtu zomretých na následky ochorenia COVID-19. V roku 2021 dosahoval prirodzený prírastok v Bratislavskom kraji len 83 osôb, resp. 0,1 ‰. Doznievanie vplyvu pandémie ochorenia COVID-19 a zníženie počtu živonarodených čiastočne ovplyvnilo prirodzený prírastok aj v rokoch 2021 – 2023. Jeho výška sa pohybovala medzi 164 – 179 osôb, t. j. 0,12 – 0,25 ‰. Napriek tomu bol Bratislavský kraj v porovnaní s celoslovenským trendom prirodzeným pohybom stále ziskovým krajom.

V roku 1996 dosahoval migračný prírastok Bratislavského kraja 1 238 osôb. Vďaka tomu sa prirodzená strata obyvateľstva (-624 osôb) vykompenzovala a Bratislavský kraj tak vykazoval síce nie veľký, ale celkový prírastok obyvateľstva 614 osôb. Zníženie migračného salda v nasledujúcich rokoch v kombinácii s prirodzeným úbytkom boli príčinou celkového úbytku obyvateľov v Bratislavskom kraji až do konca 90. rokov 20. storočia. Najvyšší celkový úbytok -1 074 osôb bol zaznamenaný v roku 1998, keď Bratislavský kraj strácal celkovo 1,7 osoby na 1 000 obyvateľov. Začiatok 21. storočia predstavoval v Bratislavskom kraji obdobie priaznivého vývoja migračného prírastku. Absolútne i relatívne hodnoty migračného salda sa postupne zvyšovali. V rokoch 2008 – 2014 sa migračný prírastok v Bratislavskom kraji pohyboval od 4,3 – 4,8 tisíce osôb ročne a hrubá miera migračného salda oscillovala okolo 6,9 – 7,7 ‰. Priaznivý vývoj migračného prírastku pokračoval aj v ďalších

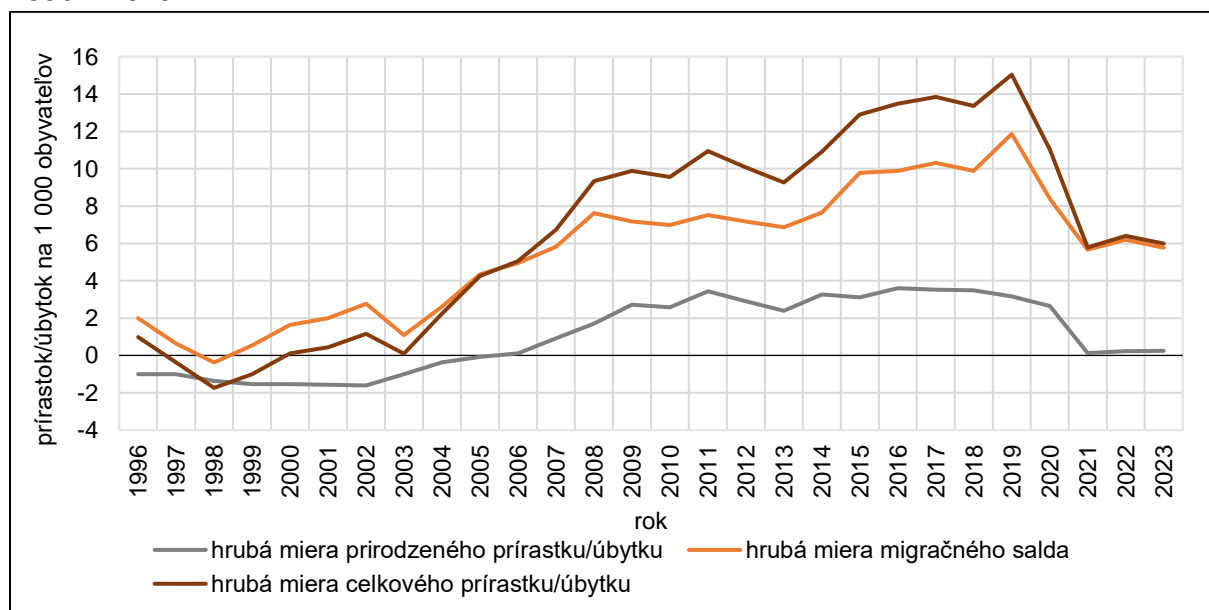
rokoch. V roku 2017 dosiahol migračný prírastok v Bratislavskom kraji takmer 6,7 tisíca osôb, t. j. 10,3 osoby na 1 000 obyvateľov a v roku 2019 dokonca takmer 7,9 tisíca osôb, resp. takmer 11,9 ‰. Opatrenia zavedené v snahe zamedziť šíreniu ochorenia COVID-19 sa podpísali na poklese migračného prírastku v rokoch 2021 až 2023. V roku 2023 sa migračný prírastok Bratislavského kraja (4,2 tisíca osôb) priblížil úrovni akú dosahoval na začiatku druhej dekády 21. storočia. V relatívnom vyjadrení dosahovalo migračné saldo 5,8 ‰. Stále to však bola úroveň vysoko prekračujúca celoslovenský priemer.

G 2.2.1 Vývoj prírastku/úbytku obyvateľstva v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](https://datacube.sk/), 2024

G 2.2.2 Vývoj prírastku/úbytku obyvateľstva Bratislavského kraja na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](https://datacube.sk/), 2024

2.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

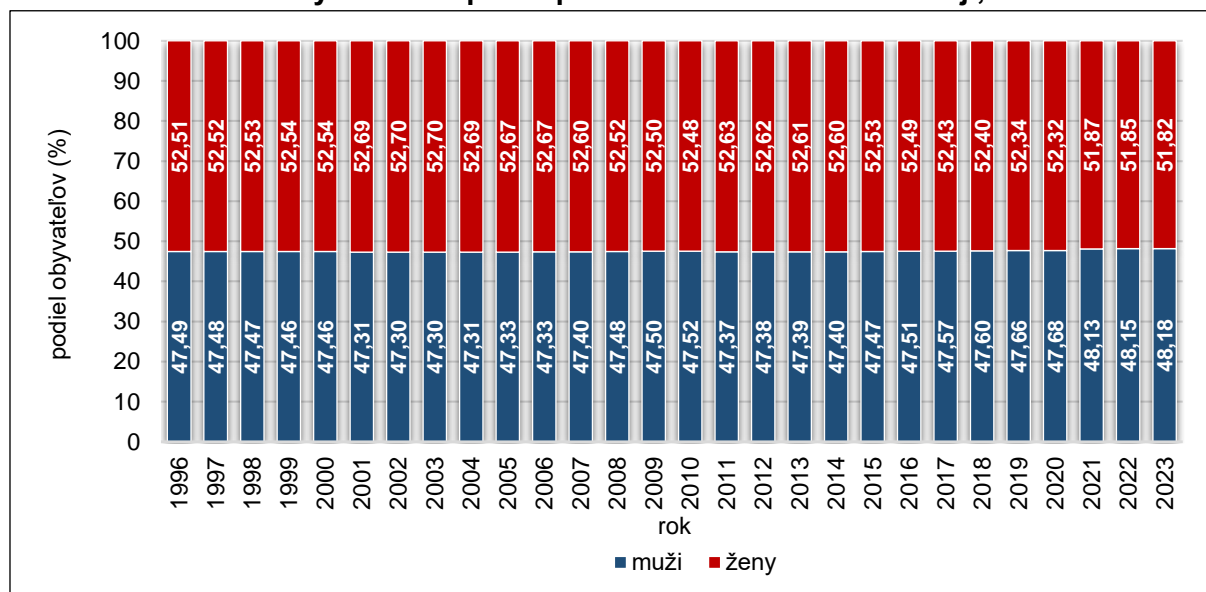
Pre celkový populačný vývoj bola v Bratislavskom kraji určujúcim faktorom migrácia. Na výške celkového prírastku sa od začiatku 21. storočia významnou mierou podieľalo migračné saldo. Spolu s mierne sa zvyšujúcim prirodzeným prírastkom prispievali k postupnému celkovému rastu počtu obyvateľov. Prvé významné maximum dosiahol celkový príspevok v Bratislavskom kraji v roku 2011, keď získal celkovo 6,6 tisíce obyvateľov, čo v prepočte na 1 000 obyvateľov predstavovalo takmer 11 osôb. Maximálnu úroveň dosiahol celkový prírastok v roku 2019, keď počet obyvateľov vzrástol na takmer 10-tisíc, t. j. na každých 1 000 osôb pribudlo v Bratislavskom kraji ďalších 15 osôb, čo bolo niekoľkonásobne viac ako na celom Slovensku. Veľmi nízky prirodzený prírastok s hrubou mierou tesne nad nulou, spolu so zníženým migračným prírastkom v období vypuknutia a následne rozšírenia pandémie ochorenia COVID-19, zapríčinili pokles celkového prírastku obyvateľstva. V roku 2021 predstavoval celkový prírastok v Bratislavskom kraji 4 177 osôb, t. j. na 1 000 obyvateľov pribudlo 6 osôb. K zásadnej zmene nedošlo ani v pokrízovom období. Absolútny počet ako aj hrubá miera celkového prírastku sa v rokoch 2022 až 2023 stabilizovali na hodnotách 4,4 – 4,7 tisíce, resp. 6 – 6,4 ‰. Za uvedené obdobie spolu získal Bratislavský kraj prirodzeným pohybom len 343 osôb a migráciou 8,7 tisíce osôb. Celkový prírastok predstavoval 9-tisíc. V porovnaní s vývojom na celoslovenskej úrovni to bol stále priaznivý vývoj.

2.3 Demografické štruktúry

2.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Bratislavskom kraji 732 757 obyvateľov, v tom bolo 353 071 mužov a 379 686 žien. Obyvateľstvo Bratislavského kraja tvorí 13,5 % z počtu obyvateľov SR.

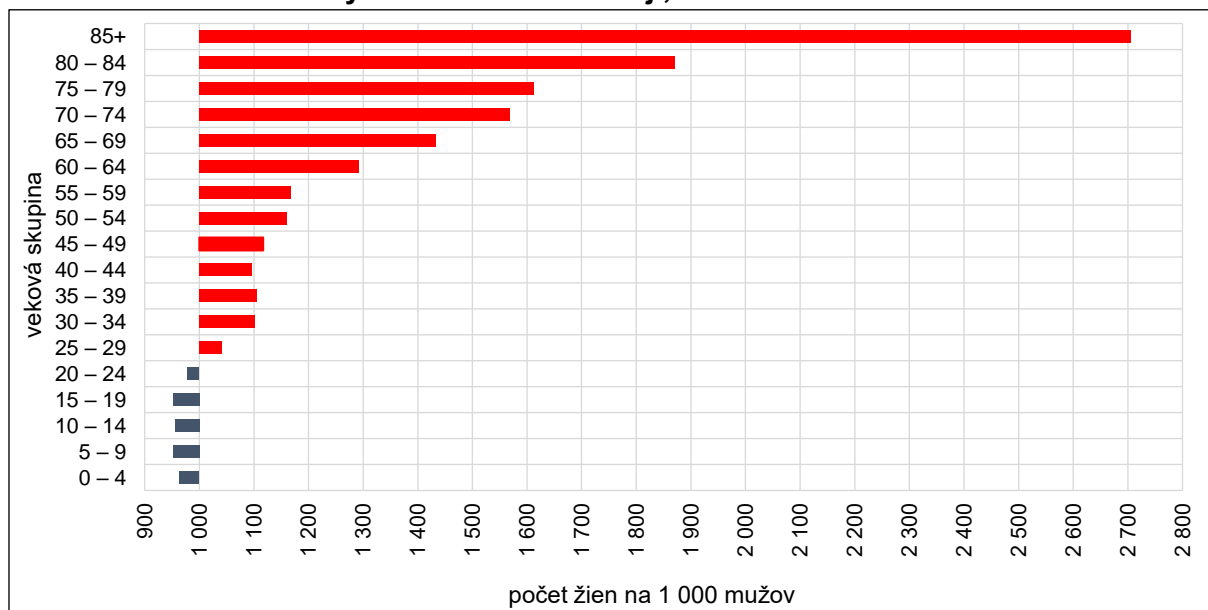
G 2.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

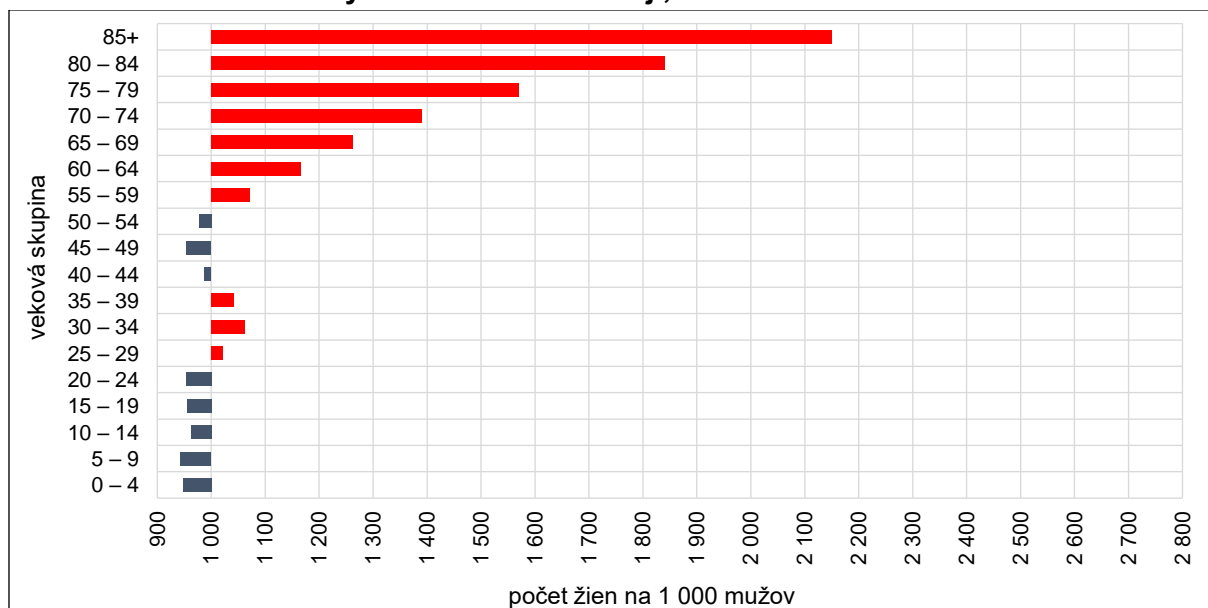
V Bratislavskom kraji počas rokov 1996 – 2023 prevládalo zastúpenie žien v populácii s mierne klesajúcim trendom. Celkovo najvyššia prevaha žien bola sledovaná v rokoch 2001 – 2004, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 114 žien. V tomto období zaznamenali ženy najvyšší podiel v populácii Bratislavského kraja, keď predstavovali 52,7 % z celkovej populácie. V roku 2023 podiel žien predstavoval 51,8 %. Bratislavský kraj má najvyšší podiel žien v populácii v porovnaní s ostatnými kraji SR a zároveň je ich podiel v Bratislavskom kraji vyšší ako celoslovenský priemer. Rozdiel je 0,7 p. b.

G 2.3.1.2 Index femininity v Bratislavskom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 2.3.1.3 Index femininity v Bratislavskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

2.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

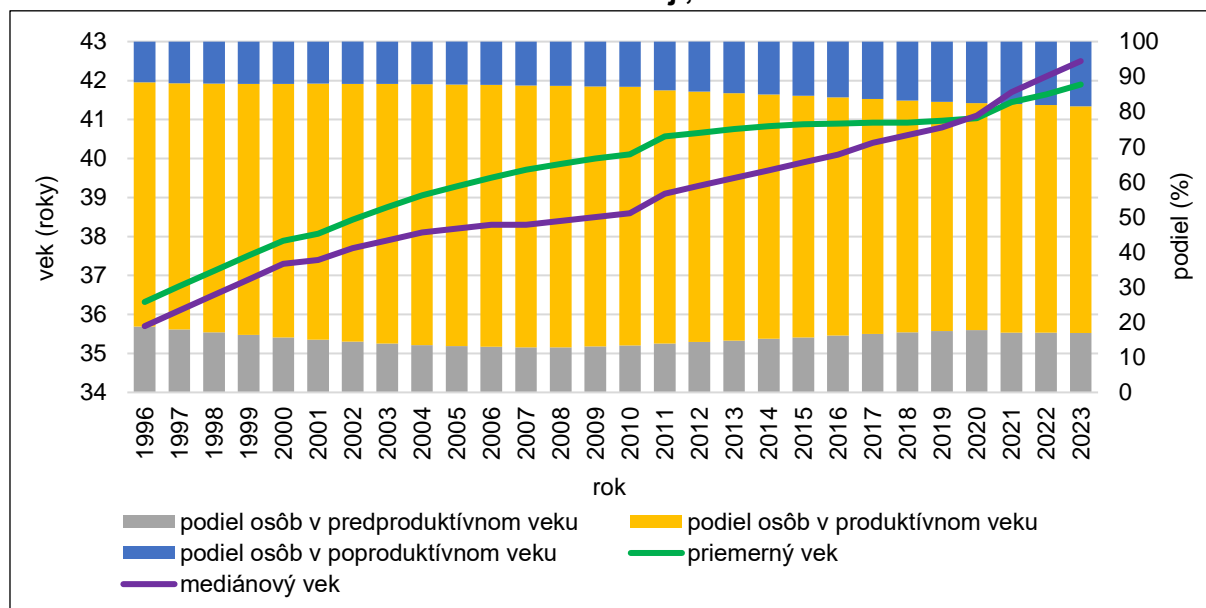
Zákonitosť, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat ovplyvňuje hodnoty pomeru pohlaví v populácii v mladších vekových skupinách. V roku 1996 začala prevaha žien v populácii Bratislavského kraja od vekovej skupiny 25 – 29 rokov. Ďalším faktorom, ktorý ovplyvňuje štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia je rozdielna úmrtnosť mužov a žien. Vo vekovej skupine 85-ročných a starších bol už počet žien v pomere k mužom viac ako dvojnásobný, čo je spôsobené práve vyššou úmrtnosťou mužov ako žien. V roku 2023 sa pomer pohlaví v Bratislavskom kraji začína mierne vyrovnávať. Opäť začína prevaha žien od vekovej skupiny 25 – 29 rokov s krátkym prerušením vo vekovej skupine 40 – 54 rokov, kde mali prevahu muži. Po tomto veku opäť nastáva trend početnej prevahy žien, ale s menšou prevahou ako v roku 1996.

2.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Medzi najvýraznejšie zmeny, ktoré zaznamenalo obyvateľstvo Bratislavského kraja vo vekovej štruktúre od roku 1996 patrí výrazné starnutie obyvateľstva.

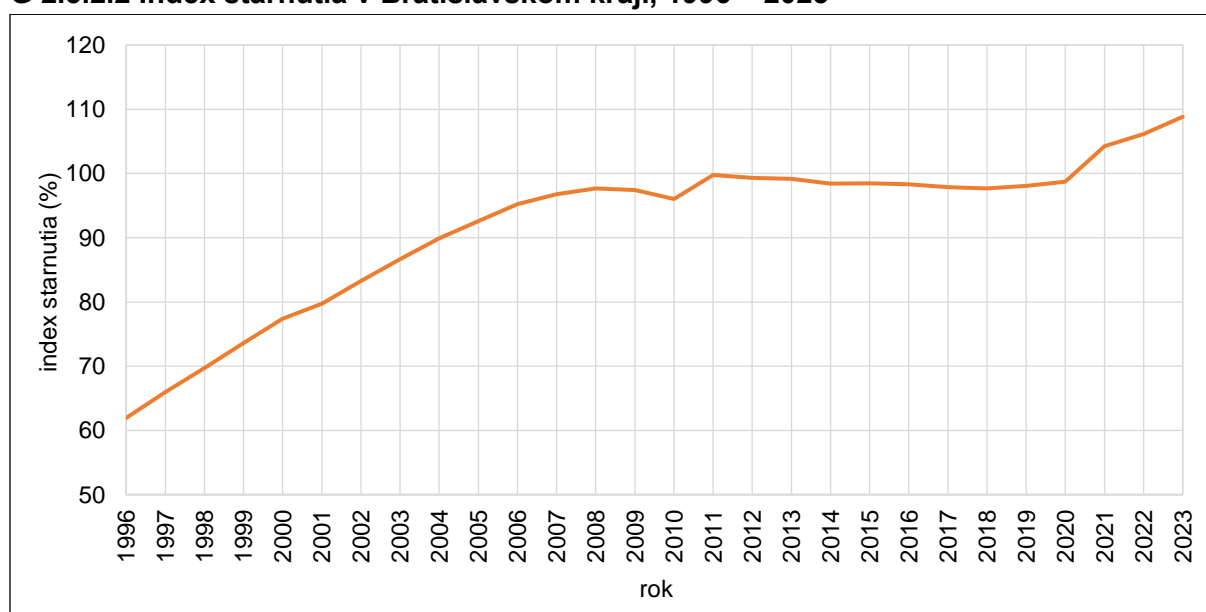
Dlhodobý trend znižovania podielu obyvateľstva v predproduktívnom veku sa po roku 2007 zastavil a v dôsledku oživenia pôrodnosti prišlo k obdobiu zvyšovania zastúpenia predproduktívnej zložky obyvateľstva Bratislavského kraja, ktorý trval až do roku 2020. Po tomto roku nasledoval pokles. V roku 2023 bol podiel obyvateľov v predproduktívnom veku 16,9 %. V rokoch 1996 – 2023 celkovo ich zastúpenie kleslo v populácii Bratislavského kraja o 1,8 p. b. Ku zmenám prišlo aj u obyvateľoch v produktívnom veku. Napriek tomu, že početnosť produktívnej zložky vzrástla o takmer 43-tisíc osôb v porovnaní s rokom 1996. Jej podiel v roku 2023 dosiahol 64,6 % a v porovnaní s rokom 1996 sa znížil o takmer 5 p. b. Najvýraznejšia zmena sa udiala v zastúpení osôb v poproduktívnom veku. Počas rokov 1996 – 2023 sa ich počet aj podiel zvyšoval. Zatiaľ čo ich podiel v populácii Bratislavského kraja sa zvýšil v roku 2023 o 6,8 p. b., ich počet vzrástol až o 87,6 %. V roku 2023 predstavoval podiel obyvateľov Bratislavského kraja v poproduktívnom veku 18,4 %.

Zvyšovanie zastúpenia osôb nad 65 rokov spôsobilo nárast aj iných ukazovateľov veku. Priemerný a mediánový vek sa neustále zvyšujú. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 5,6 roka. V roku 2009 po prvýkrát dosiahol hranicu 40 rokov a v roku 2023 bola hodnota priemerného veku už na úrovni 41,9 roka. V prípade mediánového veku prišlo k intenzívnejšiemu nárastu, keď jeho nárast v porovnaní s rokom 1996 bol 6,8 roka. V roku 2023 bola hodnota mediánového veku 42,5 roka. Hodnoty priemerného a mediánového veku sú na úrovni celoslovenského priemeru.

G 2.3.2.1 Ukazovatele veku v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Dynamizáciu starnutia obyvateľstva Bratislavského kraja potvrdzuje aj index starnutia. Ten sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil zo 61,9 % na 108,8 %, tzn. kým v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 62 osôb vo veku 65 rokov a viac, tak v roku 2023 už pripadalo na 100 detí 109 osôb v poproduktívnom veku. Prelomový rok v tomto kontexte bol rok 2021, keď počet seniorov historicky prvýkrát prevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom dochádza v Bratislavskom kraji k miernejšej intenzite starnutia, keď index starnutia tu je o 6 p. b. nižší ako celoslovenský priemer. Nižšiu hodnotu Bratislavského kraja spôsobuje vyššie zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku.

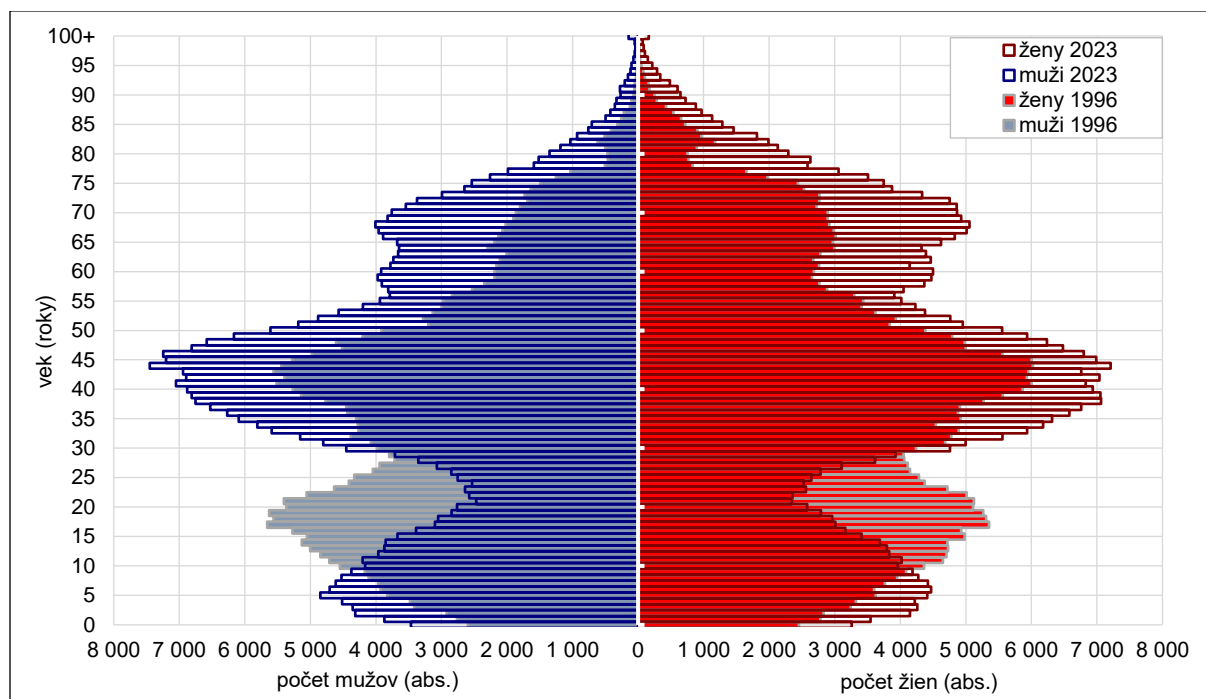
G 2.3.2.2 Index starnutia v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

2.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Bratislavského kraja pozitívnym javom sa ukazuje mierny nárast zastúpenia detí do 10 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996. Avšak starnutie populácie prebieha rýchlejšie a intenzívnejšie, než je rast pôrodnosti v tomto kraji za posledných desať rokov. Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva Bratislavského kraja poukazujú na proces demografického starnutia.

G 2.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Bratislavskom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga založená na princípe porovnávania troch biologických vekových skupín obyvateľstva, predreprodukčnej (0 – 14 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov) určuje zákonitosti, na základe ktorých tvorí reprodukčná skupina obyvateľstva v každej populácii polovicu obyvateľstva a podľa podielu dvoch ostatných zložiek možno určiť tri základné typy vekových štruktúr. V roku 2023 je v Bratislavskom kraji podiel predreprodukčnej zložky 16,9 % a podiel postreprodukčnej 36,1 %. Na základe uvedeného má postreprodukčná zložka prevahu nad predreprodukčnou zložkou. Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva Bratislavského kraja poukazujú na proces demografického starnutia a regresívny typ populácie.

2.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Z hľadiska rodinného stavu majú v súčasnosti najvýraznejšie zastúpenie medzi obyvateľmi Bratislavského kraja slobodné osoby. Ale nebolo tomu vždy tak. V roku 2011 tvorili väčšiu skupinu zosobášené osoby. Výraznejší rozdiel bol v populácii žien. Trend sa zmenil v roku 2013 u mužov a u žien až v roku 2021, keď začali v populácii

Bratislavského kraja prevládať slobodné osoby. V roku 2011 sa podiel slobodných osôb pohyboval na úrovni 44,5 % u mužov a 37,5 % u žien. Po roku 2011 ich podiel začal stúpať až na hodnotu 49 % u mužov a 41,7 % u žien v roku 2023, čo sú najvyššie hodnoty počas rokov 2011 – 2023. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel slobodných osôb zvýšil o viac ako 4 p. b. u mužov a žien. Podiel slobodných mužov v populácii Bratislavského kraja je nižší o 0,8 p. b. a naopak podiel slobodných žien je vyšší o 1,6 p. b. v porovnaní s celoslovenským priemerom.

Druhou najpočetnejšou skupinou obyvateľov Bratislavského kraja podľa rodinného stavu sú osoby žijúce v manželstve. V roku 2011 podiel osôb žijúcich v manželstve dosahoval 45,8 % u mužov a 41,9 % u žien. Po roku 2011 ich podiel začal klesať. Príčinou tohto klesajúceho trendu bola zmena sobášneho správania, najmä odkladanie sobášov do vyššieho veku i celková nižšia intenzita sobášnosti čiastočne ovplyvnená spoločenskou akceptáciou spolužitia v partnerských zväzkoch bez uzavretia manželstva. Vo všeobecnosti je zastúpenie ženatých mužov vyššie ako vydatých žien. Najnižšie hodnoty boli zistené v roku 2023, keď podiel ženatých mužov bol 39,6 % a podiel vydatých žien 37,9 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel mužov a žien žijúcich v manželstve zmenil, významnejšie u mužov. Ich podiel v populácii mužov klesol o 6,2 p. b., podiel vydatých žien o 4 p. b. V Bratislavskom kraji je podiel osôb žijúcich v manželstve nižší. Rozdiel je o 0,5 p. b. u mužov a 1,3 p. b. u žien v porovnaní s celoslovenským priemerom.

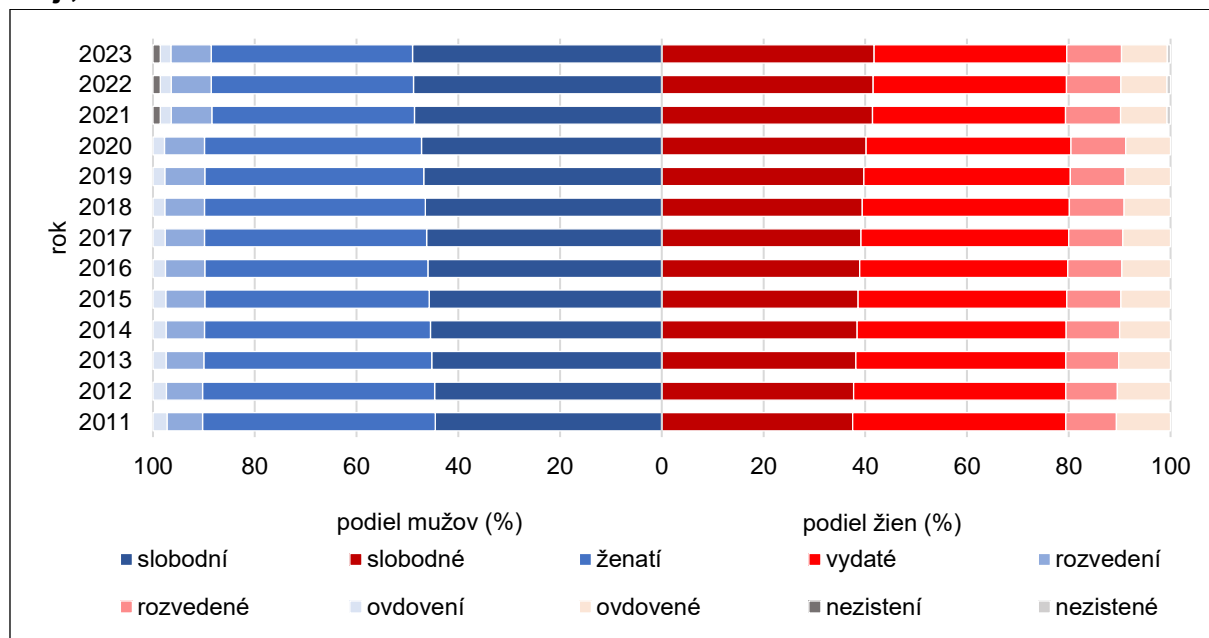
Podiel rozvedených osôb bol v roku 2011 u mužov 7 % a u žien 10 %. Rozvedené ženy mali medzi populáciou Bratislavského kraja najmenšie zastúpenie. Vplyvom vyššej rozvodovosti a zlepšovaniu úmrtnostných pomerov sa to od roku 2013 zmenilo a rozvedené ženy sa stali až treťou najpočetnejšou skupinou. V roku 2023 sa vo všeobecnosti ich zastúpenie začalo zvyšovať u oboch pohlaví na hodnoty 7,9 % u mužov a 10,7 % u žien. V porovnaní s rokom 2011 je to nárast do 1 p. b. u mužov a žien. Vyššie zastúpenie medzi populáciou Bratislavského kraja mali rozvedené ženy. Bratislavský kraj sa vyznačuje najvyšším podielom rozvedených žien v porovnaní s ostatnými kraji SR. V Bratislavskom kraji je podiel rozvedených mužov a aj žien vyšší ako je celoslovenský priemer. Rozdiel je 0,6 p. b. u mužov a 1,6 p. b. u žien.

Podiel ovdovených osôb bol najvyšší u oboch pohlaví v roku 2011. Ich podiel medzi obyvateľmi Bratislavského kraja predstavoval 2,7 % u mužov a 10,6 % u žien. Vplyvom nižšej sobášnosti a zlepšovaniu úmrtnostných pomerov v roku 2023 ich podiely klesli, ovdovení muži tvorili 2,1 % a ovdovené ženy 9 %. Vzhľadom na mužskú nadúmrtnosť sú častejšie ovdovenými ženy ako muži. Okrem diferenčnej úmrtnosti dôležitú úlohu zohráva aj intenzita, s akou ovdovené osoby opakovane vstupujú do manželstva. Keďže šance na ďalší sobáš mali dlhodobo vyššie ovdovení muži, aj tento proces prispieval k častejšiemu výskytu ovdovených žien v populácii (Šprocha, Majo, 2016). Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2011, podiel ovdovených žien bol vyšší o 7,9 p. b. Najmenší rozdiel bol v roku 2020, podiel ovdovených žien bol

2.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

vyšší o 6,6 p. b. V Bratislavskom kraji je podiel ovdovených mužov a žien nižší ako celoslovenský priemer. V prípade mužov je zastúpenie len mierne nižšie, ale v prípade žien je ich zastúpenie v Bratislavskom kraji výrazne menšie, konkrétne o 2,3 p. b.

G 2.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Bratislavskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

2.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

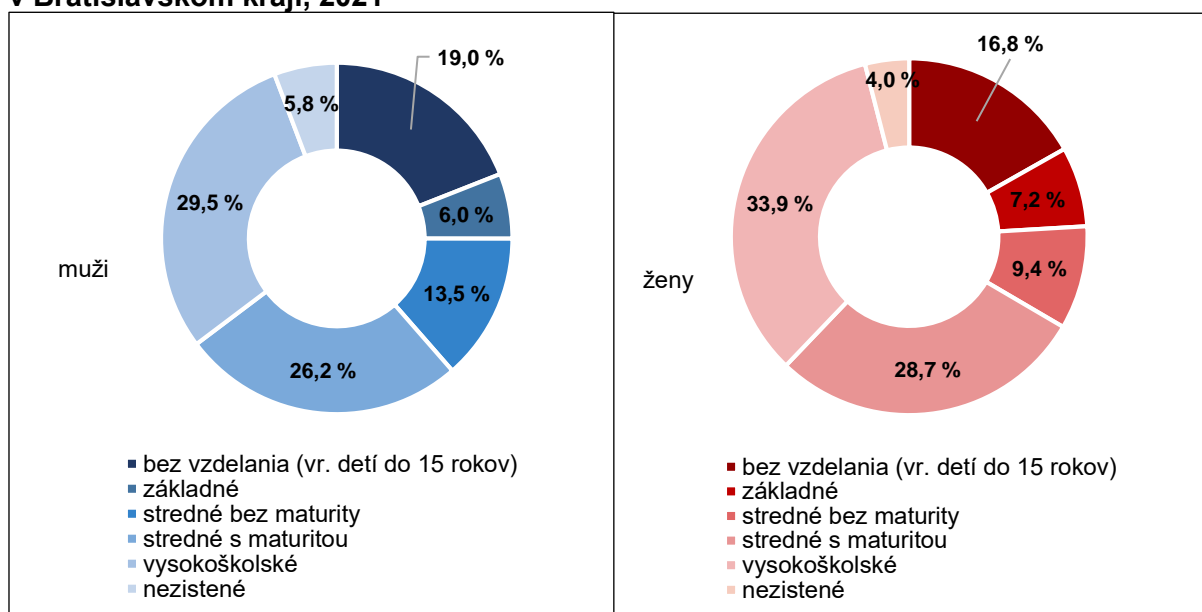
Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

Na rozdiel od SR sa vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Bratislavského kraja vyznačuje výrazným zastúpením obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 najpočetnejšou skupinou obyvateľov boli muži a ženy s vysokoškolským vzdelaním s rastúcim trendom. V roku 2021 bol podiel mužov s vysokoškolským vzdelaním 29,5 %, spomínaný nárast predstavoval v roku 2023 hodnotu 0,7 p. b. (30,2 %). Zastúpenie vysokoškolsky vzdelaných žien v Bratislavskom kraji bolo výrazne vyššie ako u mužov. V roku 2021 bol podiel žien s vysokoškolským vzdelaním 33,9 %. V roku 2023 ich zastúpenie v populácii žien vzrástlo o 1 p. b. na hodnotu 34,9 %. Bratislavský kraj sa vyznačuje najvyšším podielom vysokoškolsky vzdelaných osôb v porovnaní s ostatnými kraji SR a zároveň je ich podiel vyšší ako celoslovenský priemer. Rozdiel je 13,5 p. b. u mužov a aj u žien.

2.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

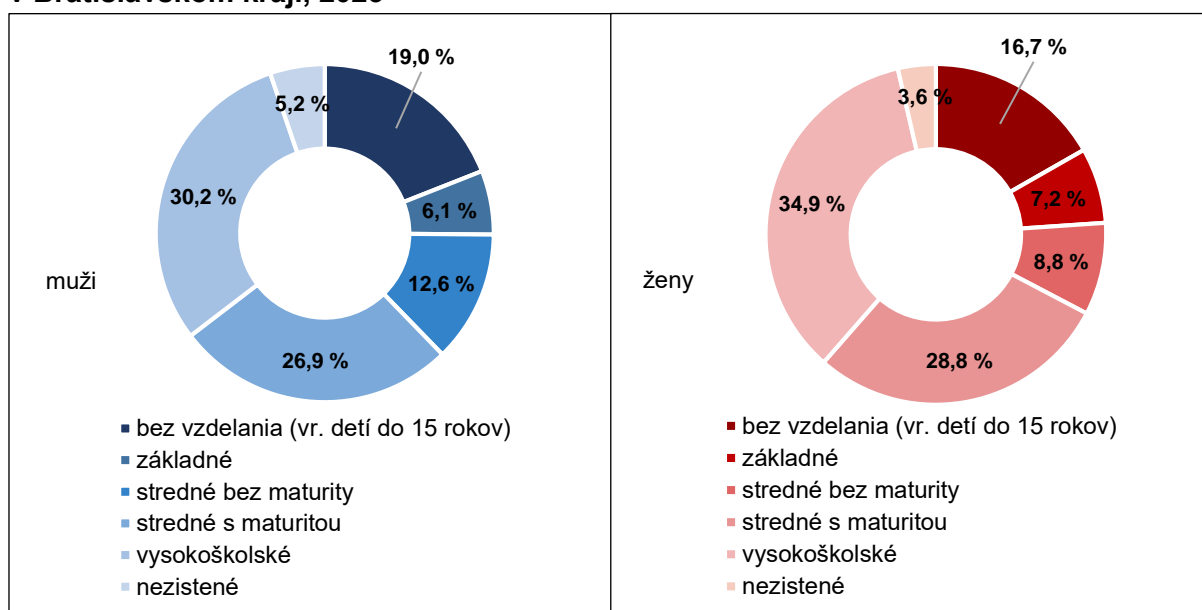
Druhú najpočetnejšiu skupinu v Bratislavskom kraji predstavovali muži a ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 podiel mužov so stredoškolským vzdelaním s maturitou bol 26,2 % a žien 28,7 %. V roku 2023 bol u mužov so stredoškolským vzdelaním s maturitou zaznamenaný mierny nárast na hodnotu 26,9 %. Zastúpenie žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou bolo stabilné. V Bratislavskom kraji je zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel predstavuje u mužov 2,7 p. b. a u žien 2,3 p. b.

G 2.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Bratislavskom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 2.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Bratislavskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

2.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Vývoj zastúpenia obyvateľov so stredoškolským vzdelaním bez maturity mal klesajúci trend u oboch pohlaví. V roku 2021 bol podiel osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity 13,5 % u mužov a 9,4 % u žien, čo sú najvyššie hodnoty počas rokov 2021 – 2023. Najnižšie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel mužov so stredoškolským vzdelaním bez maturity bol 12,6 % a žien bol 8,8 %. V rámci stredoškolského vzdelania bez maturity prevládali muži. Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2021, keď zastúpenie mužov so stredoškolským vzdelaním bez maturity bolo o 4,1 p. b. vyššie ako žien. V Bratislavskom kraji je zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním bez maturity v porovnaní s celoslovenským priemerom výrazne nižšie. Rozdiel predstavuje u mužov 9 p. b. a u žien 6,3 p. b.

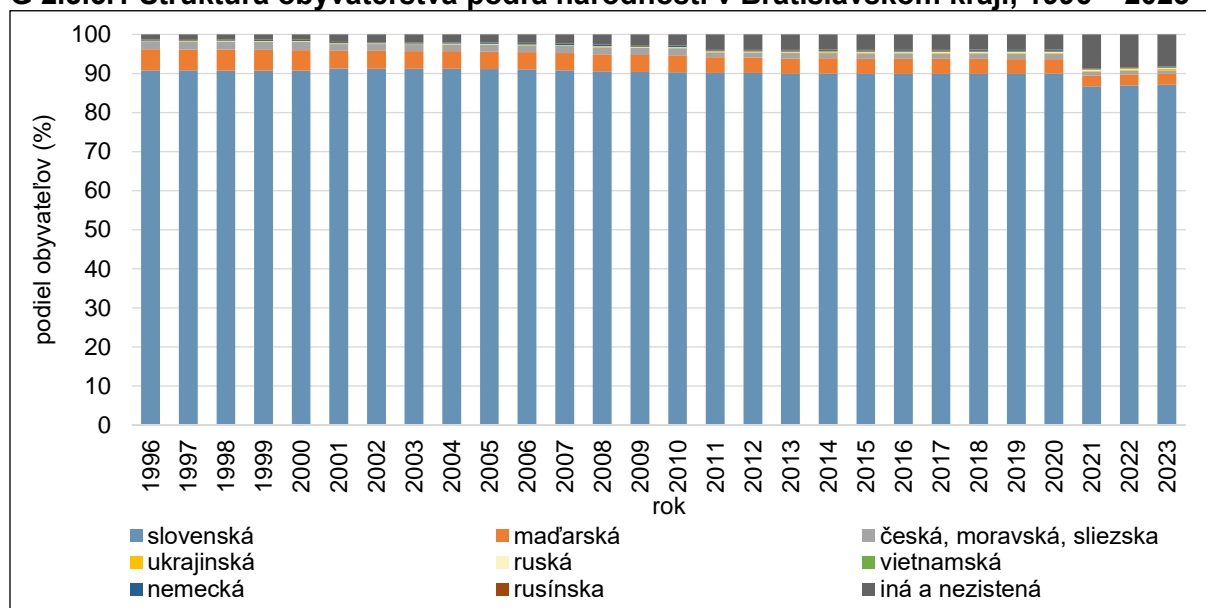
Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 predstavovalo zastúpenie mužov so základným vzdelaním v populácii Bratislavského kraja hodnotu okolo 6 %. Podiel žien so základným vzdelaním v populácii Bratislavského kraja bol vyšší a počas rokov 2021 – 2023 predstavoval 7,2 %. V Bratislavskom kraji je zastúpenie mužov a žien so základným vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom výrazne nižšie. Rozdiel predstavuje u mužov 3 p. b. a u žien 4,9 p. b.

2.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V roku 2023 žilo v Bratislavskom kraji takmer 638,3 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 87,1 % z celkovej populácie. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola maďarská národnosť (20,3 tisíce; 2,8 %), potom nasledovala česká, moravská a sliezská národnosť (6,9 tisíce; 0,9 %).

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k poklesu zastúpenia početnejších národností (slovenská, maďarská, česká, moravská a sliezská národnosť) a k nárastu menej zastúpených národností (rusínska, ukrajinská národnosť). V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Bratislavskom kraji viac zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 2,6 p. b.) a je tu výrazne nižšie zastúpenie maďarskej národnosti (rozdiel 4,8 p. b.). Rómska národnosť sa v Bratislavskom kraji nezaradila ani medzi desať najpočetnejších národností. Na druhej strane má Bratislavský kraj relatívne výrazné zastúpenie obyvateľov s ruskou a vietnamskou národnosťou v porovnaní s celoslovenským priemerom.

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v slovenskej, maďarskej, českej, moravskej, sliezskej, ruskej národnosti. Na druhej strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v talianskej, srbskej a nemeckej národnosti.

G 2.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Bratislavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

2.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

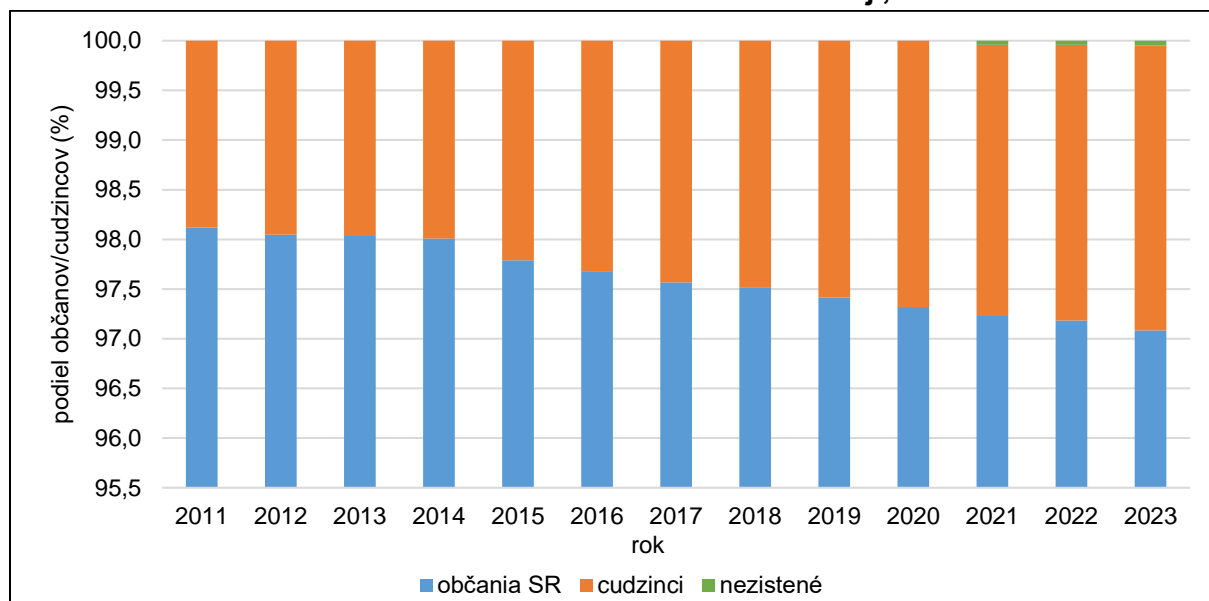
Zloženie obyvateľstva podľa skupín štátneho občianstva (občania SR, cudzinci, nezistené) v Bratislavskom kraji má od roku 2011 zreteľný trend – mierne sa zvyšuje podiel cudzincov na úkor znižovania podielu občanov SR. Kým v roku 2011 bolo v Bratislavskom kraji 98,1 % občanov SR a 1,9 % cudzincov, v roku 2023 sa podiel občanov SR znížil na hodnotu 97,1 % a podiel cudzincov dosiahol 2,9 %. Podiel obyvateľov Bratislavského kraja s nezisteným štátnym občianstvom je marginálny a tvorí iba 0,04 %. Zlom v zložení obyvateľov podľa štátneho občianstva Bratislavského kraja neprinieslo ani SODB 2021, aktualizácia základne pre ďalšie bilancovanie obyvateľov aj podľa štátneho občianstva potvrdila vyššie spomenutý trend.

V rámci porovnania podielu cudzincov v Bratislavskom kraji s celoslovenským priemerom bol v Bratislavskom kraji podiel cudzincov v roku 2011 vyšší o 0,9 p. b. (1 % v SR oproti 1,9 % v Bratislavskom kraji). V roku 2023 bol už rozdiel zastúpenia cudzincov medzi celoslovenským priemerom a zastúpením v Bratislavskom kraji 1,7 p. b. (1,2 % v SR oproti 2,9 % v Bratislavskom kraji).

Z detailnejšieho porovnania rokov 2011 a 2023 je v absolútnom vyjadrení pozorovaný nárast počtu občanov SR aj počtu cudzincov, čo je však spôsobené celkovým zvýšením počtu obyvateľov v tomto období v celom Bratislavskom kraji. V roku 2011 bolo 595 127 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, zatiaľ čo v roku 2023 sa ich počet zvýšil na 711 384. To predstavuje zvýšenie o 19 % (116 257) obyvateľov s občianstvom SR. Zvýšil sa aj počet cudzincov, kým v roku 2011 bol počet cudzincov 11 410, v roku 2023 dosiahol hodnotu 21 021, čo je nárast o 84 % cudzincov.

2.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

G 2.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Bratislavskom kraji, 2011 – 2023

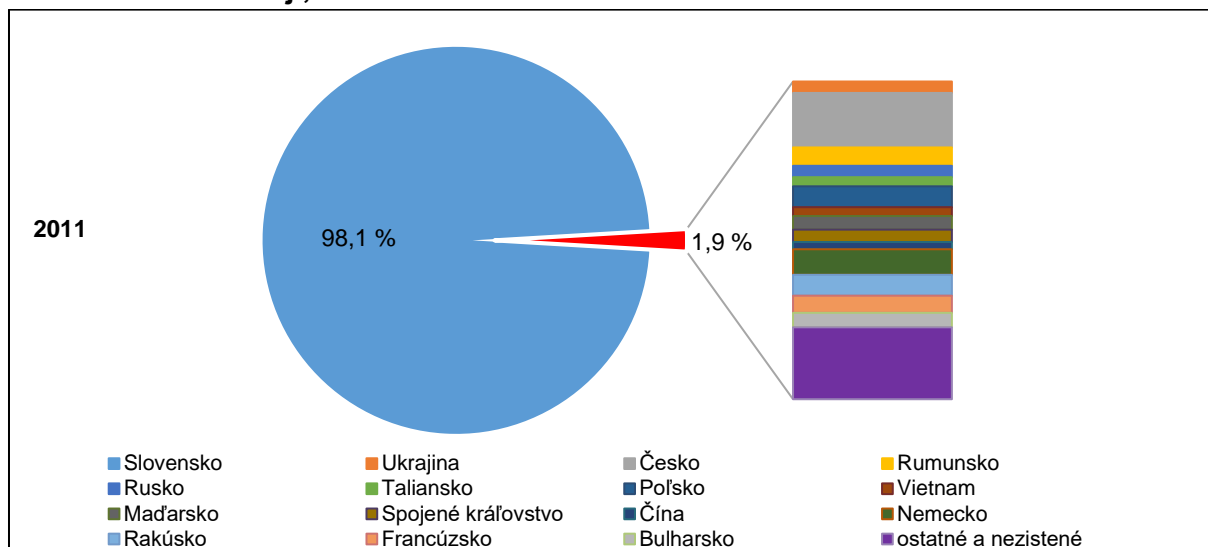

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Z porovnania najpočetnejších občianstiev (okrem SR) v rokoch 2011 a 2023 je zrejmé, že najvyšší nárast v Bratislavskom kraji zaznamenali občania Ukrajiny, ktorých počet sa v roku 2023 oproti roku 2011 zvýšil o takmer 500 % (zo 411 v roku 2011 na 2 461 v roku 2023) a tvoria tak najpočetnejšiu skupinu cudzincov v rámci kraja. Z hľadiska ich zastúpenia na celkovom počte obyvateľov Bratislavského kraja sa podiel Ukrajincov zvýšil o 0,2 p. b. (z 0,1 % v roku 2011 na 0,3 % v roku 2023). Druhou najpočetnejšou skupinou sú občania ČR, ich podiel na celkovom počte obyvateľov ostal v porovnaní rokov 2011 a 2023 stabilný (0,3 %). Výrazné zvýšenie zastúpenia cudzincov v roku 2023 oproti roku 2011 bolo u štátnych občanov Ruska a Talianska. Naopak výraznejší pokles sa prejavil u štátnych občanov Nemecka a Rakúska.

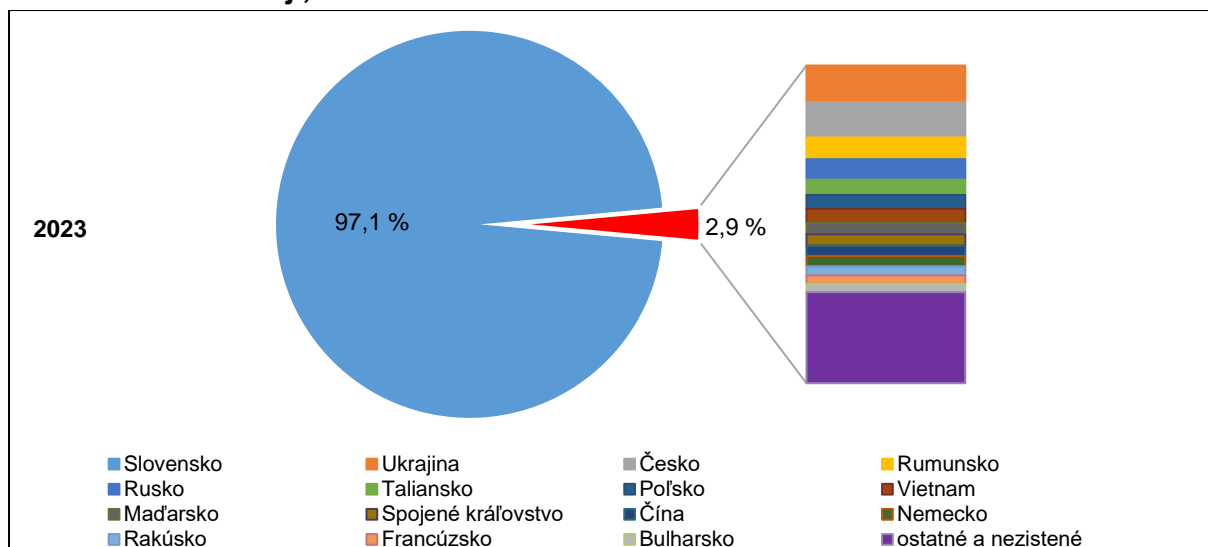
Porovnanie obyvateľov podľa občianstva a veku poukazuje na odlišnú vekovú štruktúru občanov SR a cudzincov. Je zrejmé, že u občanov SR je v rámci podielov viac zastúpená skupina osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku. U cudzincov sú zasa vyššie podiely v produktívnom veku, čo je spôsobené najmä imigráciou cudzincov za prácou, za životným partnerom atď.

G 2.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Bratislavskom kraji, 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

G 2.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Bratislavskom kraji, 2023

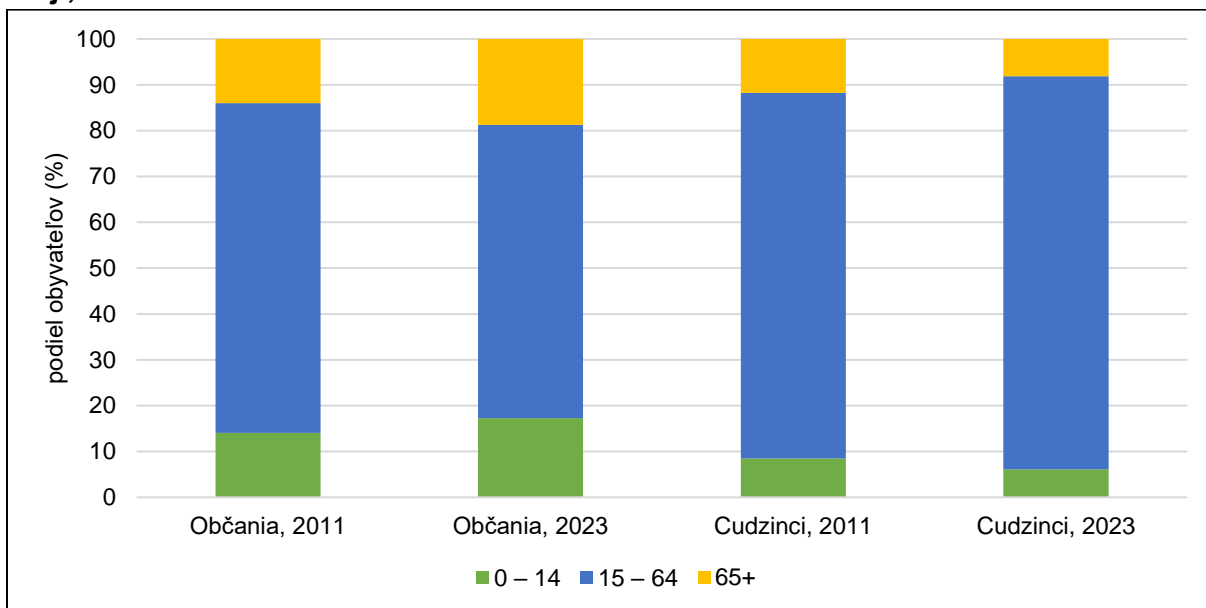

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Bratislavskom kraji 95,1 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 93,1 %. Podiel občanov SR v Bratislavskom kraji narodených v inej krajine sa v sledovanom období zvýšil o 0,9 p. b., z 3 % v roku 2011 na 3,9 % v roku 2023. Občania SR Bratislavského kraja, ktorí sa narodili v zahraničí, sa najčastejšie narodili v Česku (11 066 občanov v roku 2011 a 14 300 v roku 2023).

2.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

G 2.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Bratislavskom kraji, 2011 a 2023

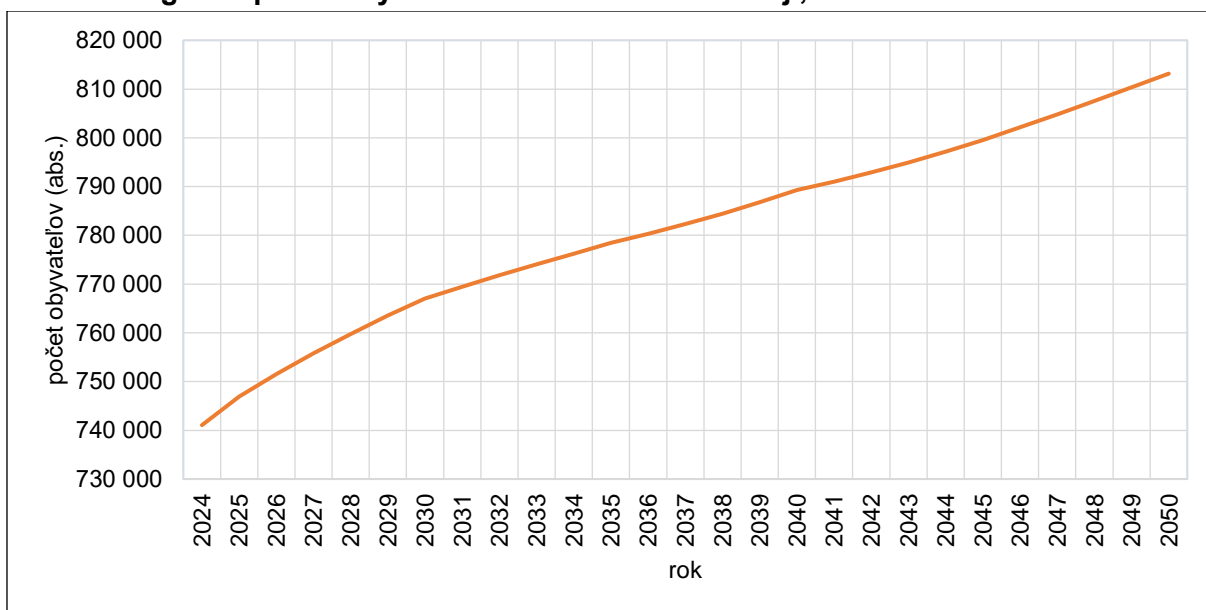

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

2.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Bratislavského kraja by sa mal zvýšiť zo 740-tisíc v roku 2024 na viac ako 810-tisíc v roku 2050. Išlo by o zvýšenie počtu obyvateľov o viac ako 72-tisíc osôb, resp. 9,7 %. Takýto vývoj obyvateľov by bol s veľkou pravdepodobnosťou z regionálneho hľadiska na Slovensku ojedinelý. Bol by tak dôsledok očakávaného pomerne priaznivého vývoja plodnosti a na slovenské pomery nízkej úmrtnosti a výrazného migračného prírastku obyvateľov.

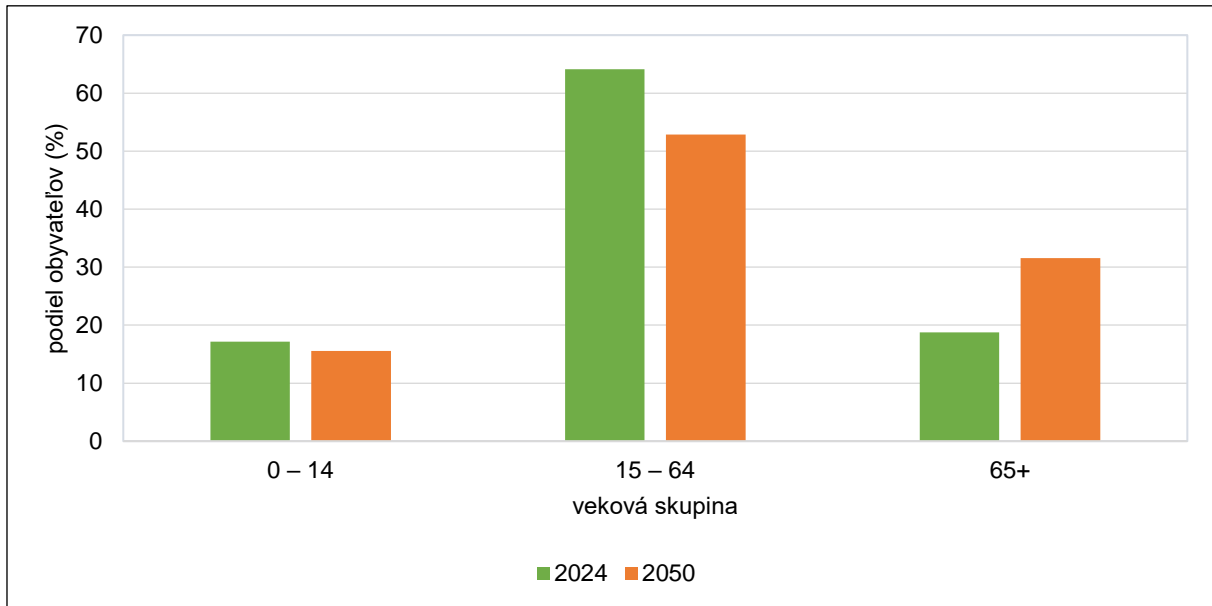
G 2.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Bratislavskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Celé očakávané zvýšenie počtu obyvateľov pôjde na vrub obyvateľov vo veku 65 rokov a viac, ktorých podiel v obyvateľstve Bratislavského kraja by sa mal zvýšiť o takmer 13 p. b. Očakáva sa, že podiel zvyšných hlavných vekových skupín obyvateľov sa v období 2024 – 2050 zníži. U obyvateľov vo veku do 15 rokov by malo ísť o zníženie na úrovni 1,6 p. b., podiel obyvateľov v produktívnom veku sa zníži výraznejšie na úrovni 11,3 p. b.

G 2.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Bratislavskom kraji, 2024 a 2050

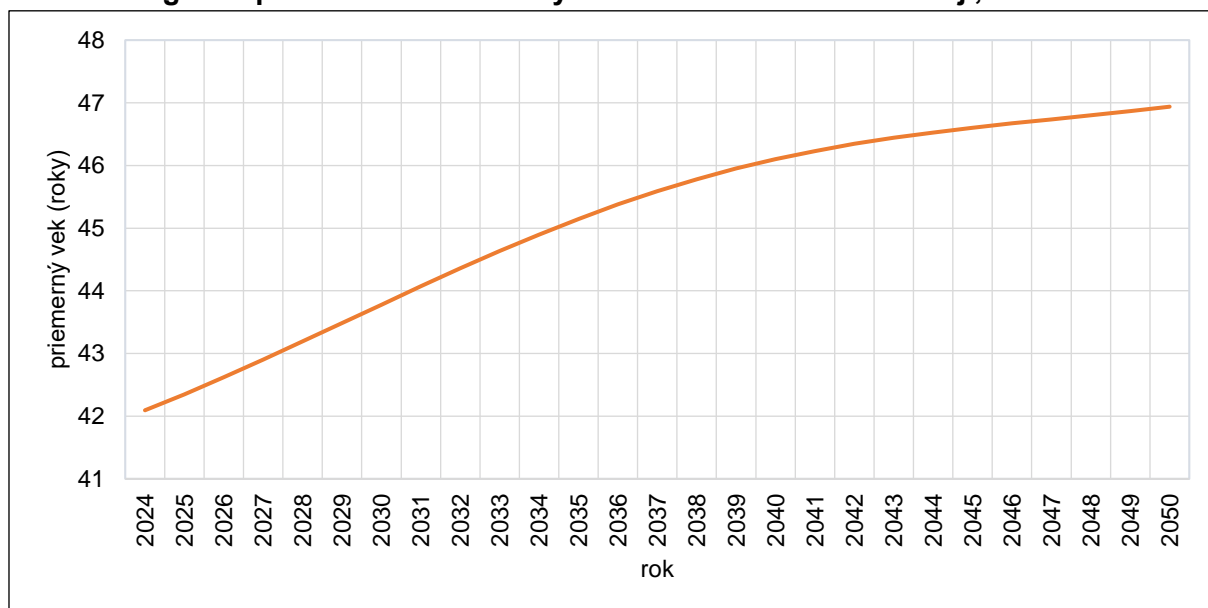

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Intenzívne starnutie obyvateľov Bratislavského kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom v období pred rokom 2040 bude starnutie obyvateľov intenzívnejšie a rast priemerného veku obyvateľov väčší. Priemerný vek obyvateľov Bratislavského kraja sa zvýši zo 42,1 roka v roku 2024 na takmer 47 rokov v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu 4,8 roka, resp. 11,5 %.

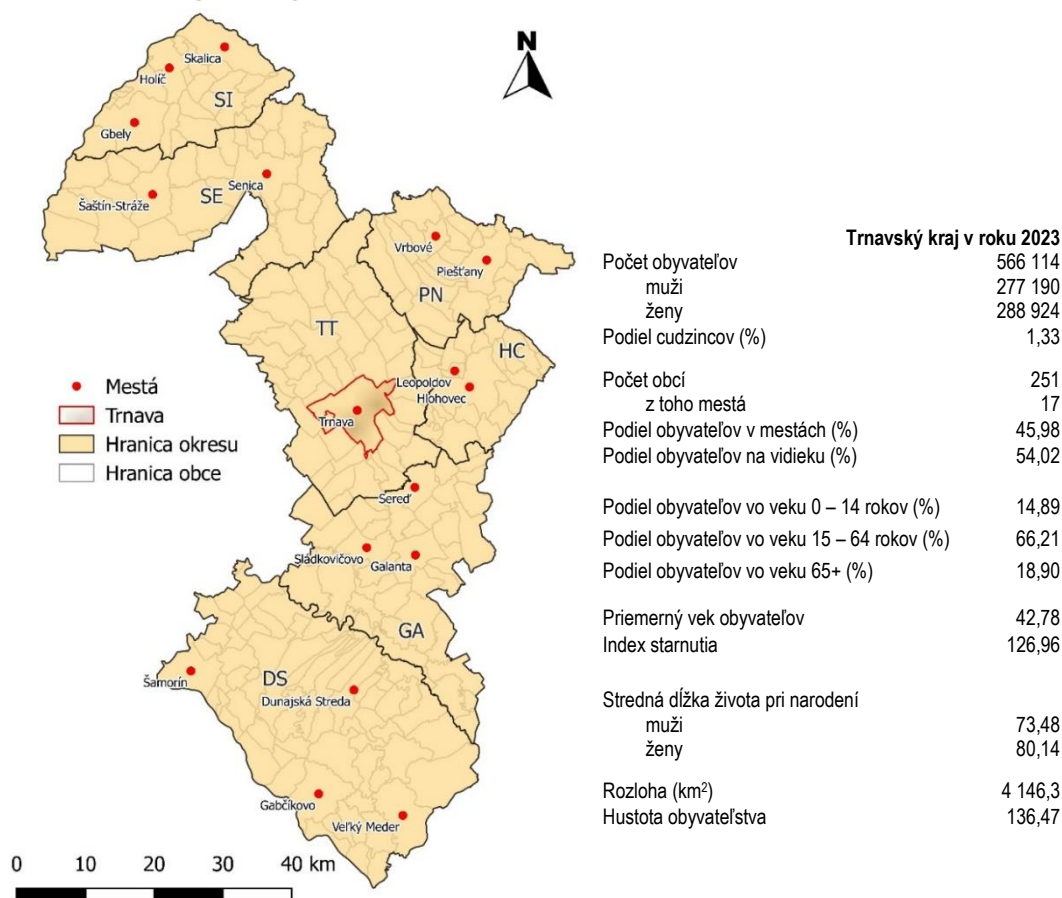
2.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

G 2.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Bratislavskom kraji, 2024 – 2050

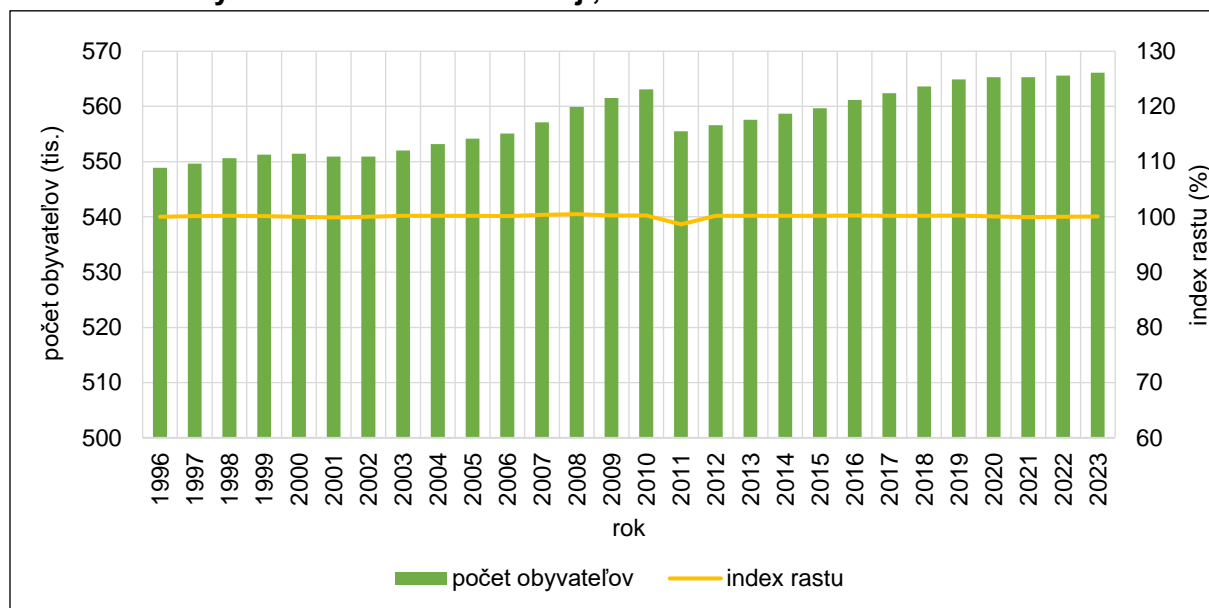
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

3 Trnavský kraj

V roku 1996 mal Trnavský kraj 548,9 tisíca obyvateľov. Počet obyvateľov v Trnavskom kraji sa v období 1996 – 2023 zvyšoval len minimálne. Hranicu 550-tisíc dosiahol v roku 1998 a na hodnotách tesne nad ňou zotrval až do roku 2002. K miernemu zrýchleniu rastu počtu obyvateľstva došlo koncom prvého desaťročia 21. storočia. V roku 2010 dosiahol počet obyvateľov v Trnavskom kraji svoje prvé maximum, a to 563-tisíc obyvateľov. Začiatok nasledujúcej dekády priniesol pokles počtu obyvateľov pod hranicu 560-tisíc, keď v roku 2011 klesol na 555,5 tisíca. Na konci druhej dekády 21. storočia až do roku 2023 sa počet obyvateľov v Trnavskom kraji stabilizoval na úrovni 565 – 566-tisíc. Vývoj počtu obyvateľov Trnavského kraja je stabilný, čo dokumentuje aj vývoj hodnôt indexu rastu medzi 99 – 100 %. Počet obyvateľov Trnavského kraja v rokoch 1996 – 2023 vzrástol len o 3 %, čo sa na hustote obyvateľstva prejavilo len minimálne. Z hodnoty 132,3 v roku 1996 vzrástla na 136,5 obyvateľov na km².

G 3.1 Počet obyvateľov v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

3.1 Demografické procesy

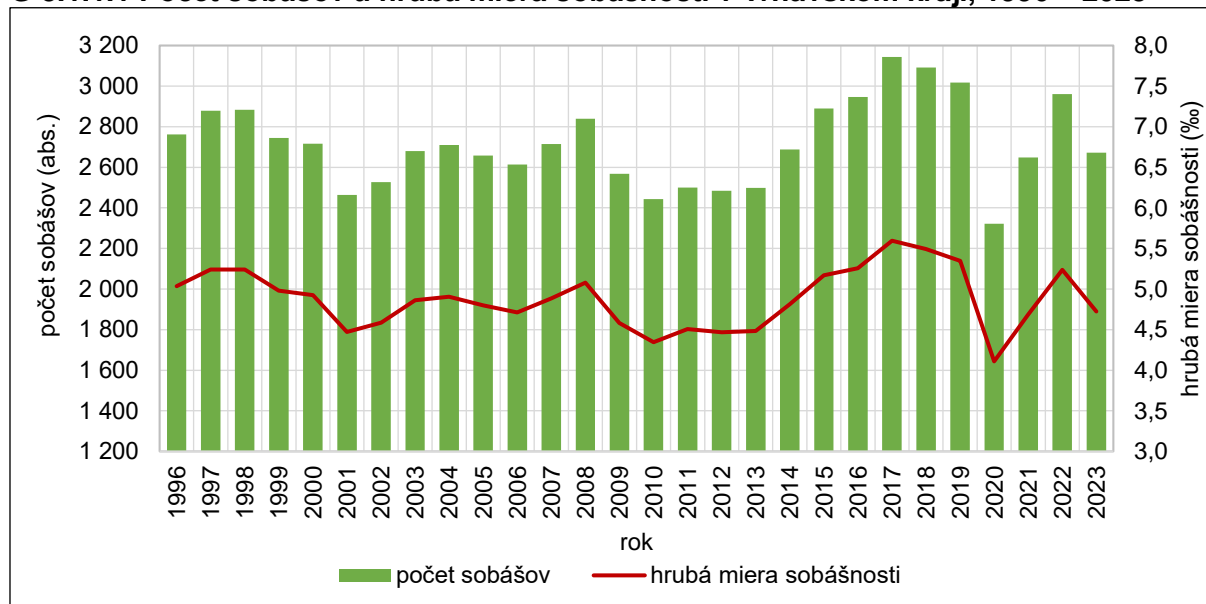
3.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Trnavskom kraji uzatvorených 2 762 manželstiev, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 5 sobášov na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2023 sa ročný počet sobášov pohyboval väčšinou pod hranicou 3-tisíc, výnimkou boli len roky 2017 – 2019, keď počet sobášov tesne túto hranicu presiahol. Celkový trend počtu sobášov aj hrubej miery sobášnosti bol v Trnavskom kraji kolísavý, striedali sa obdobia rastu a poklesu. V roku 2020 bol zaznamenaný najnižší počet sobášov (2 322). Výrazný medziročný pokles bol spôsobený opatreniami v súvislosti so zamedzením šírenia ochorenia COVID-19. Počas rokov 1996 – 2023 bolo v Trnavskom kraji ročne uzavretých takmer 2 720 manželstiev. S výnimkou rokov 1997 – 1998 a 2000 – 2001 a 2003 bola hrubá miera sobášnosti nižšia v Trnavskom kraji ako hodnota celoslovenského priemeru.

Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti závisí od intenzity s akou do manželstva vstupujú muži a ženy, predovšetkým slobodní, resp. slobodné, ktorí vo vývoji intenzity sobášnosti zohrávajú dominantnú rolu. V roku 1996 v Trnavskom kraji pripadalo na jedného slobodného muža 0,55 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,53 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných po roku 1996 stagnovala až do roku 2012 pod hodnotou 0,5 sobáša na jednu slobodnú osobu. V období 2014 – 2017 sa sobášnosť slobodných v Trnavskom kraji výrazne zvýšila, u žien na hodnotu tesne pod hranicou 0,7 sobáša a u mužov na úroveň 0,6 sobáša. Obdobie vysokej sobášnosti po roku 2017 prerušila v roku 2020 pandémia COVID-19. Pokles sobášnosti však trval len jeden rok a do roku 2022 sa hodnoty úhrnnej sobášnosti slobodných vrátili u oboch

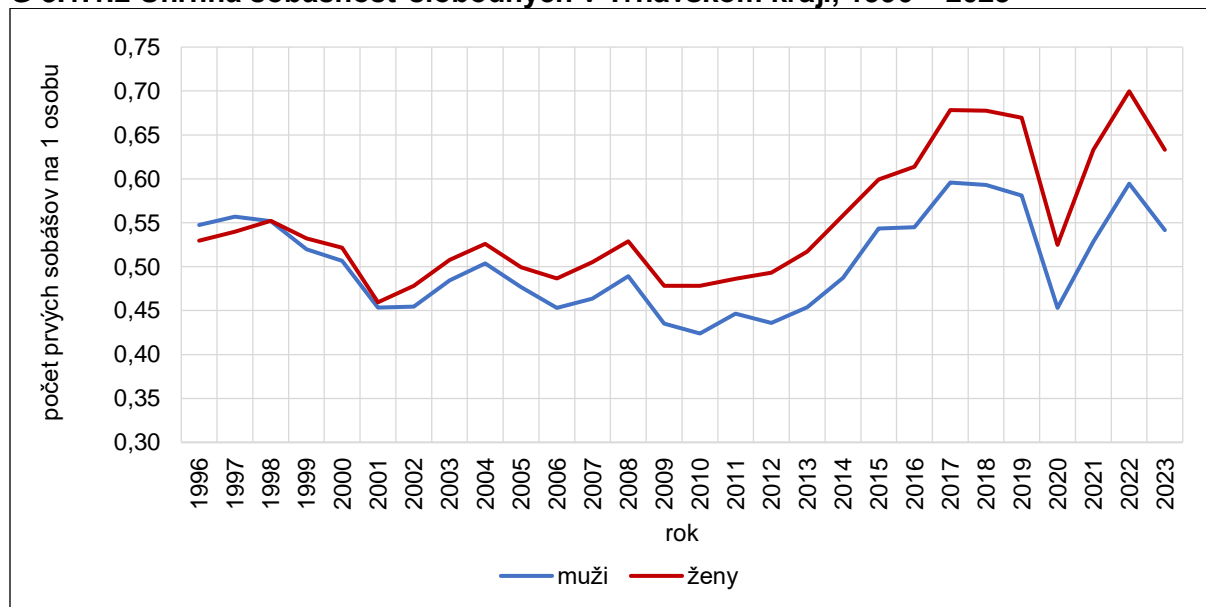
pohlaví na predpandemické hodnoty (u žien dokonca až na hodnotu mierne vyššiu, t. j. 0,7 sobáša na jednu slobodnú ženu). V roku 2023 sa sobášnosť slobodných u oboch pohlaví mierne znížila, u mužov na hodnotu tesne pod hranicou 0,55, u žien tesne pod hranicu 0,65. Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných v Trnavskom kraji u oboch pohlaví nižšia ako celoslovenský priemer.

G 3.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 3.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

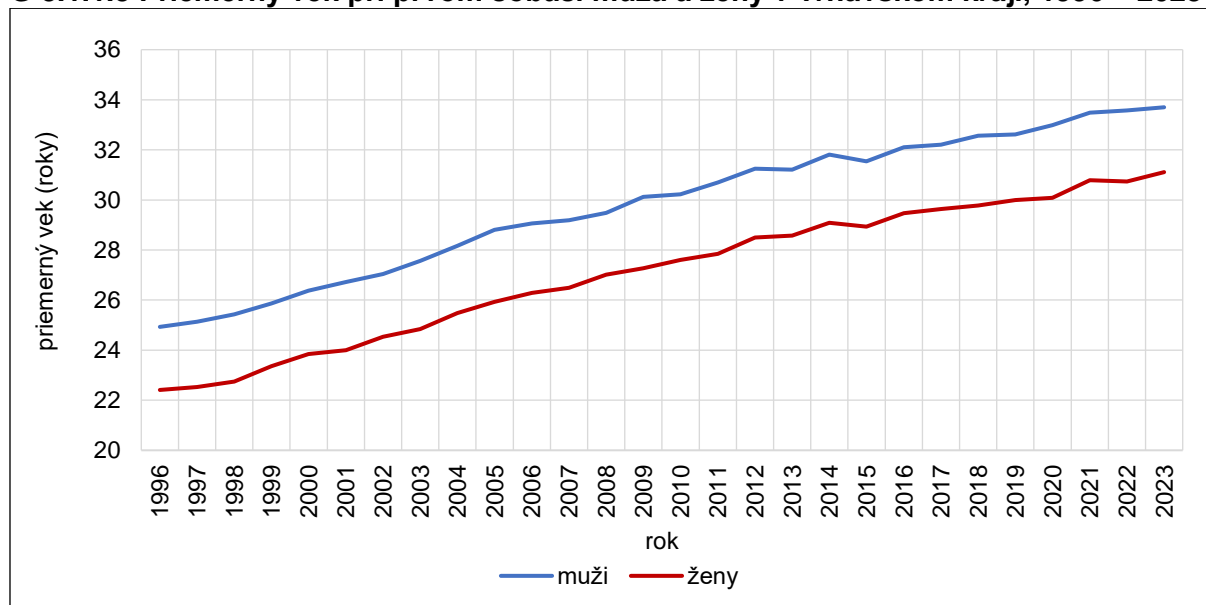
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V roku 1996 vstupovali do prvého manželstva muži v Trnavskom kraji v priemere vo veku 24,9 roka a ženy vo veku 22,4 roka, t. j. približne na úrovni celoslovenského priemeru. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši rovnomerne zvyšoval. Hranicu 30 rokov presiahol priemerný vek pri

3.1.2 Rozvodovosť

prvom sobáši u mužov v roku 2009, v prípade žien to bolo v roku 2019. Hodnoty priemerného veku pri prvom sobáši v roku 2023 (33,7 u mužov a 31,1 u žien) zaznamenali historické maximum pre obidve pohlavia. Počas obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši v Trnavskom kraji zvýšil o 8,8 roka, resp. 35,2 % u mužov a o 8,7 roka, resp. 38,8 % u žien. Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Trnavskom kraji bol od roku 2004 vyšší ako celoštátny priemer, pričom tento rozdiel sa postupne zväčšoval. Rozdiel medzi priemerným vekom pri prvom sobáši za SR a Trnavský kraj je u oboch pohlaví 0,8 roka.

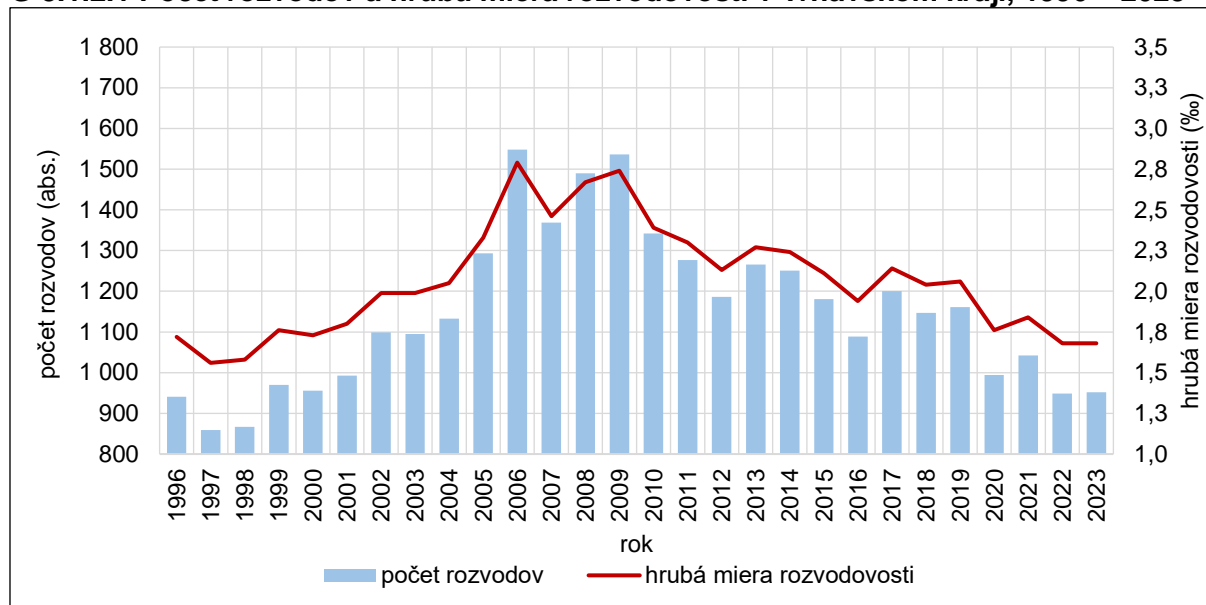
G 3.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

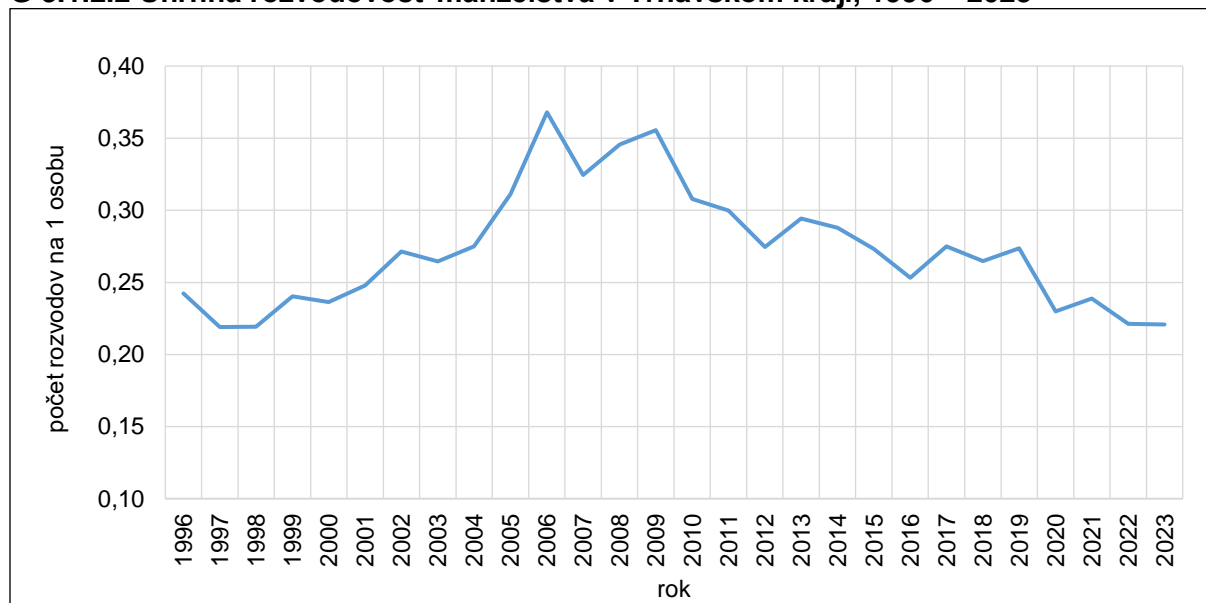
3.1.2 Rozvodovosť

V roku 1996 sa v Trnavskom kraji rozviedlo takmer 950 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 1,7 rozvodu na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota tesne pod celoslovenským priemerom. Počet rozvodov i hrubá miera rozvodovosti sa v Trnavskom kraji následne zvyšovali najmä od začiatku 21. storočia. Najvyšší počet rozvodov zaznamenal Trnavský kraj v roku 2006, keď sa rozviedlo 1 548 manželstiev. Hrubá miera rozvodovosti v uvedenom roku dosiahla hodnotu 2,8 ‰. Obdobie najvyššej rozvodovosti v rokoch 2005 až 2009 znamenalo ročný počet rozvodov v Trnavskom kraji okolo 1 400, resp. 2,3 – 2,8 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Obdobie po roku 2009 sa vyznačovalo postupným znižovaním počtu rozvodov. V pandemickom roku 2020 sa počet rozvodov znížil pod úroveň 1 000 rozvodov a na nízkej úrovni zostal až do roku 2023, t. j. výraznejší odklad rozvodov kvôli pandémie ochorenia COVID-19 sa v Trnavskom kraji nekonal. Počet rozvodov v Trnavskom kraji dosiahol počas rokov 1996 – 2023 priemernú ročnú hodnotu 1 150 rozvodov, resp. 2,1 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Do roku 2003 bola rozvodovosť v Trnavskom kraji tesne pod celoslovenským priemerom. Od roku 2004 až do roku 2023 sa hrubá miera rozvodovosti v Trnavskom kraji pohybovala nad celoslovenským priemerom.

G 3.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011tr](#), 2024

Úhrnná rozvodovosť manželstva najlepšie vystihuje trend vývoja rozvodovosti. V Trnavskom kraji je jasne viditeľné obdobie stagnácie v rokoch 1996 – 2001, obdobie zvyšovania v rokoch 2002 – 2006, obdobie najvyššej rozvodovosti v rokoch 2006 – 2009 a obdobie poklesu v rokoch 2010 – 2023. Pandémia ochorenia COVID-19 sa vo vývoji rozvodovosti prejavila len miernym poklesom v roku 2020, zvýšenie rozvodovosti po skončení pandémie v Trnavskom kraji nenastalo.

G 3.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

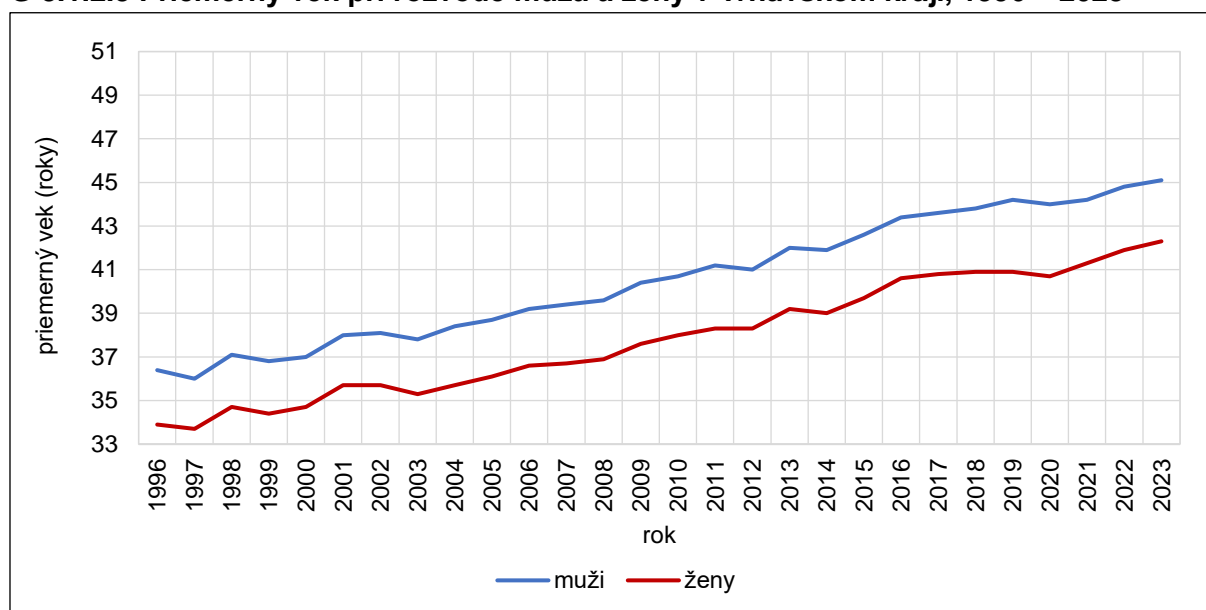
Úhrnná rozvodovosť manželstva v Trnavskom kraji sa v rokoch 1996 – 2023 pohybovala v rozpätí 0,22 rozvodu až 0,37 rozvodu na osobu, t. j. rozvádzať sa od 22 % do 37 % obyvateľov Trnavského kraja. Najnižšie hodnoty úhrnnej rozvodovosti

3.1.2 Rozvodovosť

manželstva (pod 0,25 rozvodu na osobu) boli v Trnavskom kraji pred rokom 2000 a po roku 2019. Úhrnná rozvodovosť manželstva vyššia ako 0,3 rozvodu na osobu bola v Trnavskom kraji v období 2005 – 2010. V priemere za obdobie 1996 – 2023 bola úhrnná rozvodovosť manželstva v Trnavskom kraji 0,27 rozvodu na osobu, čo znamená, že rozvod zasiahol v priemere 27 % obyvateľov. Je to hodnota o 1 p. b. vyššia ako celoslovenský priemer za rovnaké obdobie.

Priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Trnavskom kraji bol po roku 1996 väčšinou nižší ako celoslovenský priemer. Výnimkou boli len niektoré roky po roku 2017. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Trnavskom kraji počas obdobia 1996 – 2023 bol u oboch pohlaví rovnomerný, pričom hodnoty u mužov boli o 2,7 roka vyššie. Priemerný vek pri rozvode v Trnavskom kraji sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 8,7 roka, resp. 23,9 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 8,4 roka, resp. 24,8 %. Priemerný vek pri rozvode je v Trnavskom kraji mierne vyšší ako celoslovenský priemer.

G 3.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

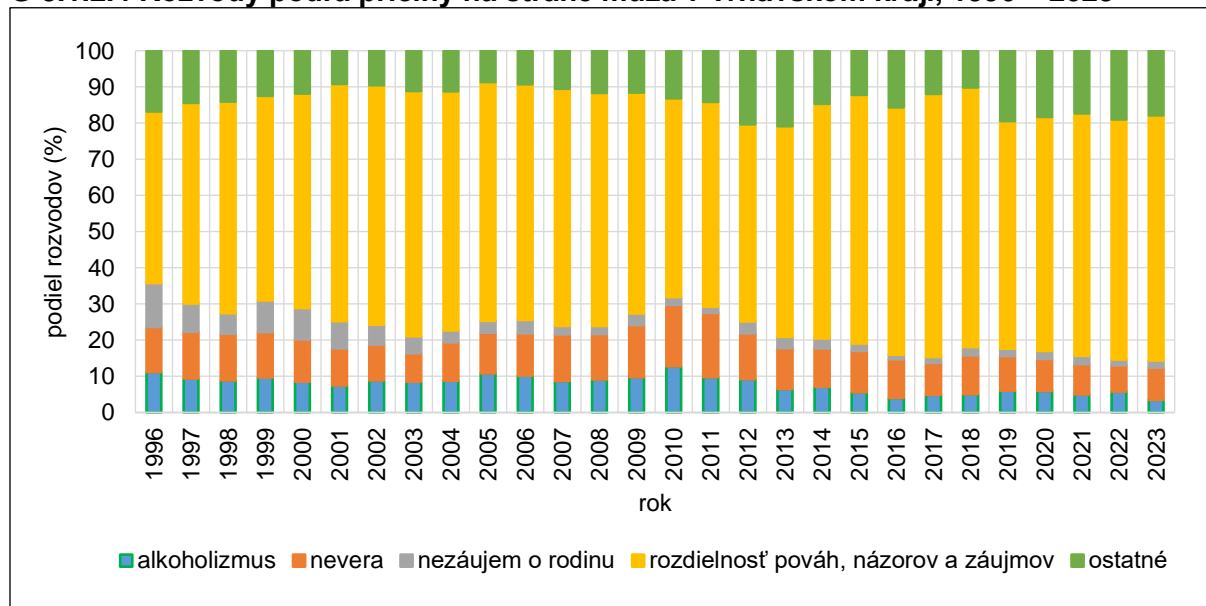
Vývoj rozvodov podľa príčiny mal u mužov aj žien podobný priebeh. U obidvoch pohlaví bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantný a postupne sa zvyšoval. Hneď po roku 1996 presiahol podiel rozvodov kvôli tejto príčine 50 % a postupne sa zvyšoval až k hranici 70 %. Túto hranicu presiahol však len v rokoch 2017 a 2018. Pri porovnaní rokov 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil o viac ako 20 p. b.

Zvyšné príčiny rozvodu boli menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 bola menej výrazná. U mužov najväčší pokles zaznamenali rozvody kvôli nezáujmu o rodinu (o viac ako 10 p. b.), nasledoval alkoholizmus (zníženie o 7,7 p. b.) a nevera (pokles o 3,6 p. b.). Zo všetkých hlavných príčin rozvodu zaznamenala u mužov

najmenšiu zmenu skupina ostatných príčin rozvodu, ktorej podiel na celkovom počte rozvodov sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil len o 1,1 p. b.

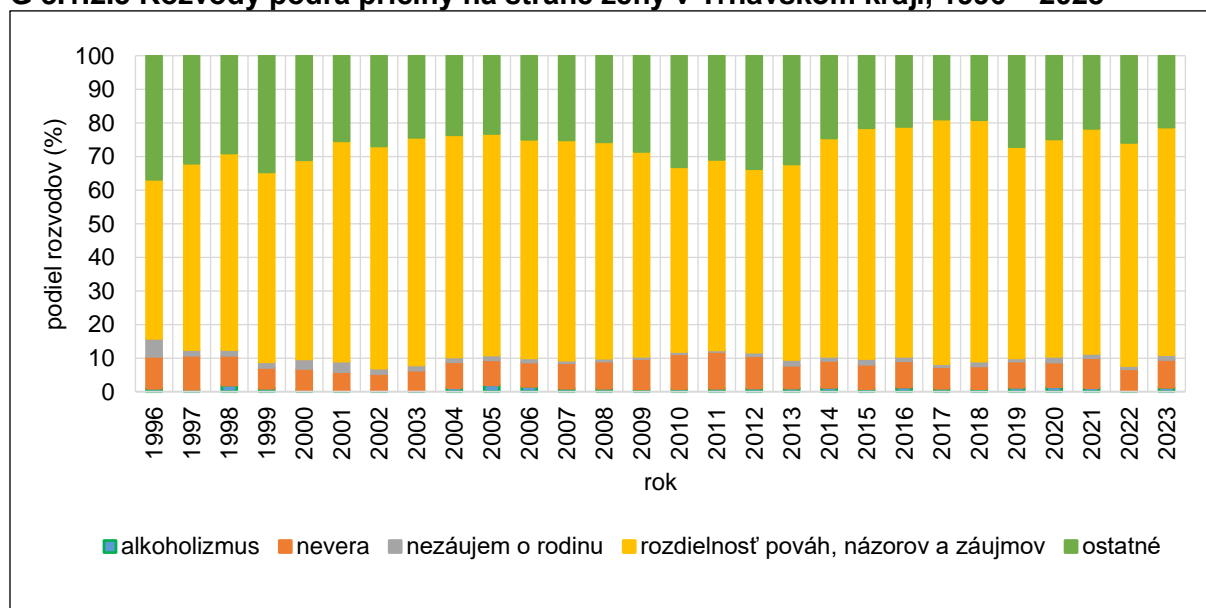
U žien sa v období 1996 – 2023 najviac znížil podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin rozvodu (pokles o 15,6 p. b.). U zvyšných príčin boli zmeny výrazne menšie. V prípade nezáujmu o rodinu išlo o zníženie o 3,8 p. b. a pri nevere o 1,3 p. b. Podiel rozvodov kvôli alkoholizmu na strane ženy sa v období 1996 – 2023 pohyboval okolo hranice 1 % a výraznejšie sa nemenil.

G 3.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

G 3.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

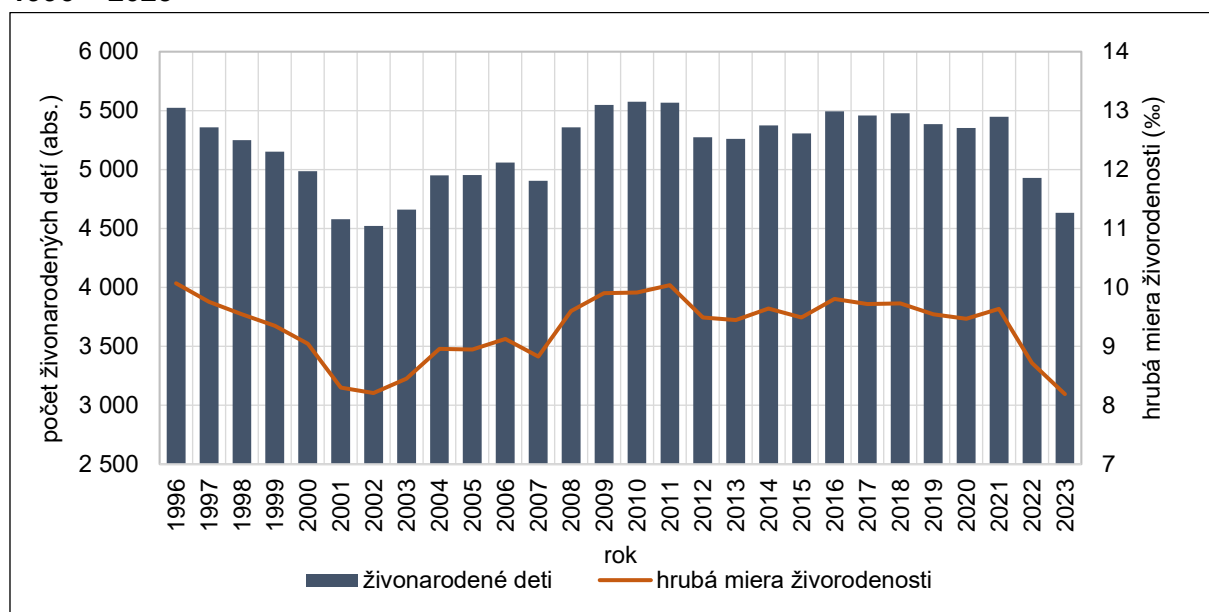

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

3.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

Počet živonarodených detí v Trnavskom kraji v roku 1996 prekročoval ešte hranicu 5,5 tisíca, no už na začiatku 21. storočia to bolo menej ako 5-tisíc živonarodených detí. Pokles pokračoval s minimom v roku 2002, keď sa narodilo len niečo viac ako 4,5 tisíca živých detí. Hrubá miera živorodenosti tak medzi rokmi 1996 a 2002 klesla z 10,1 ‰ na 8,2 ‰. Trnavský kraj vďaka tomu dlhodobo zaostával v úrovni pôrodnosti za celoslovenským priemerom. V nasledujúcich rokoch došlo k miernemu nárastu počtu živonarodených, ako aj hrubej miery živorodenosti. Tento trend len dočasne prerušil medziročný pokles v roku 2007. Maximálna hodnota bola zaznamenaná v roku 2010, keď sa v Trnavskom kraji narodilo takmer 5,6 tisíca živých detí. Hodnota hrubej miery živorodenosti dosiahla svoje maximum o rok neskôr, keď na 1 000 obyvateľov Trnavského kraja pripadalo 10 živonarodených detí. Následný pokles a určitú vývojovú stagnáciu pravdepodobne podmienili negatívne dopady globálnej hospodárskej krízy a čiastočne aj zmena vo vykazovaní živonarodených detí v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku. Išlo však len o dočasný jav, keďže už od roku 2013 bolo možné identifikovať opätovný návrat oživenia pôrodnosti. Ten však bol pomerne málo dynamický a vrcholil už v rokoch 2016 – 2018, keď sa ročne živo narodilo 5,4 – 5,5 tisíca detí. To v relatívnom vyjadrení znamenalo 9,7 – 9,8 ‰. Navyše od roku 2019 dochádza v Trnavskom kraji k nástupu mierneho poklesu. Ten bol síce dočasne prerušený v roku 2021, no roky 2022 a 2023 priniesli významnú dynamizáciu znižovania počtu živonarodených, ako aj hrubej miery živorodenosti. V roku 2023 sa počet živonarodených detí v Trnavskom kraji dostal tesne nad hranicu 4,6 tisíca. V dôsledku toho na 1 000 obyvateľov pripadalo len 8,2 živého dieťaťa.

G 3.1.3.1 Počet živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

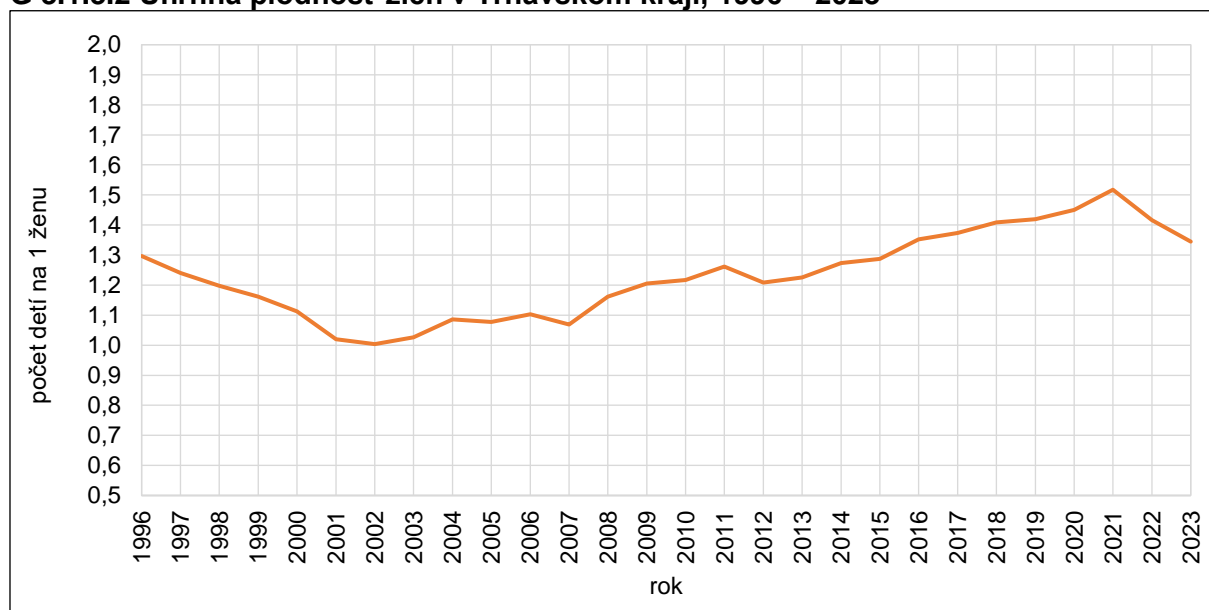

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Významný pokles v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a len obmedzené oživenie v prvých dvoch dekádach 21. storočia v kombinácii s identifikovaným dynamickým poklesom v rokoch 2022 a 2023 predstavovali faktory, prečo Trnavský kraj svojou pôrodnosťou dlhodobo zaostával a zaostáva za priemerom Slovenska. Najväčšie diferencie existovali ešte v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia. Posledné desaťročie pritom prinieslo ich určitú redukciu a priblíženie Trnavského kraja k celoslovenskému priemeru.

Veľmi podobný vývoj bolo možné identifikovať aj v prípade intenzity plodnosti. Hodnota úhrnnej plodnosti žien Trnavského kraja medzi rokmi 1996 a 2003 klesla z niečo viac ako 1,3 dieťaťa na ženu na 1 dieťa. Takto extrémne nízky priemerný počet detí na ženu by sa však naplnil len za predpokladu, že by sa plodnosť významnejšie v ďalších rokoch nemenila. Ďalší vývoj však priniesol jej oživenie s vrcholom v roku 2011, keď sa úhrnná plodnosť dostala na 1,26 dieťaťa na ženu. Po následnom dočasnom poklese pozitívny trend pokračoval a maximálnu hodnotu dosiahla v roku 2021. Pri zachovaní jej úrovne by sa v priemere jednej žene do veku 50 rokov narodilo 1,52 dieťaťa. Ako už naznačil vývoj pôrodnosti, posledné dva roky 2022 a 2023 priniesli výrazný pokles a úhrnná plodnosť klesla na 1,34 dieťaťa. Takto dynamický pokles tiež znamenal určité prehĺbenie zaostávania Trnavského kraja za priemerom Slovenska z pohľadu intenzity rodenia detí.

G 3.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Odkladanie rodenia detí do vyššieho veku predstavuje nielen jeden z dôležitých transformačných prvkov v procese plodnosti žien Trnavského kraja, ale aj dôvodov, prečo hodnoty úhrnnej plodnosti dosahovali extrémne nízku úroveň. Dynamický posun začiatku rodenia detí v Trnavskom kraji potvrdzuje aj vývoj hodnôt priemerného veku žien pri narodení prvého dieťaťa. Ten medzi rokmi 1996 a 2023 vzrástol o takmer 6,5 roka z 22,6 roka na 29,2 roka, aj keď v poslednom desaťročí

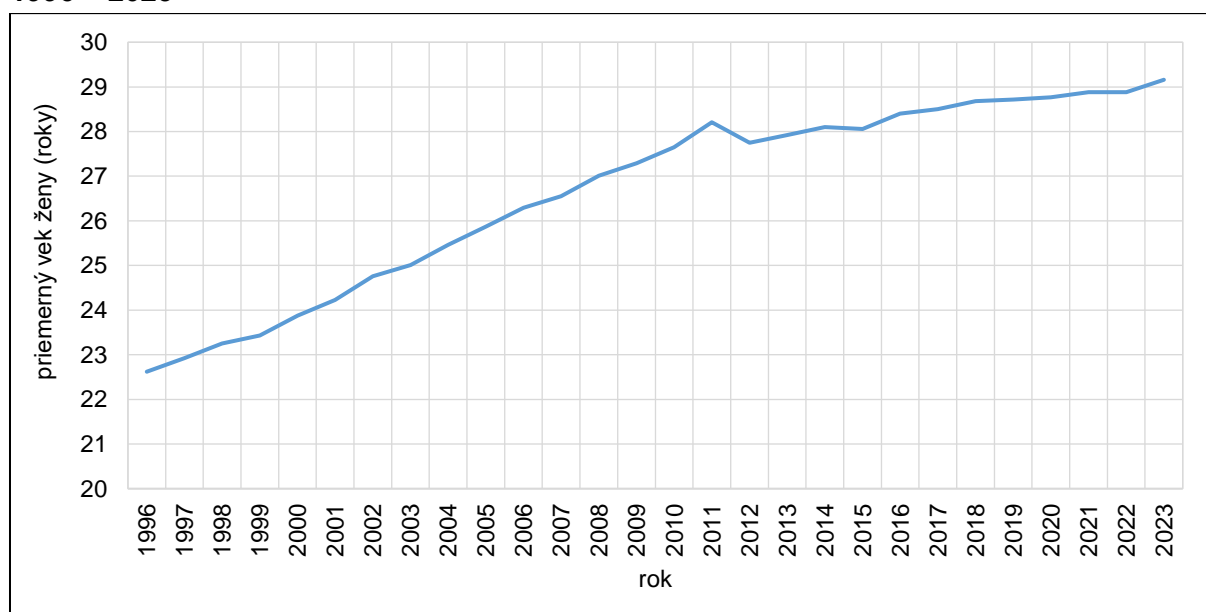
3.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

došlo k určitému spomaleniu tohto vývojového trendu. Medzi rokmi 2012 a 2023 sa tak hodnota priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa zvýšila už len o 1,4 roka.

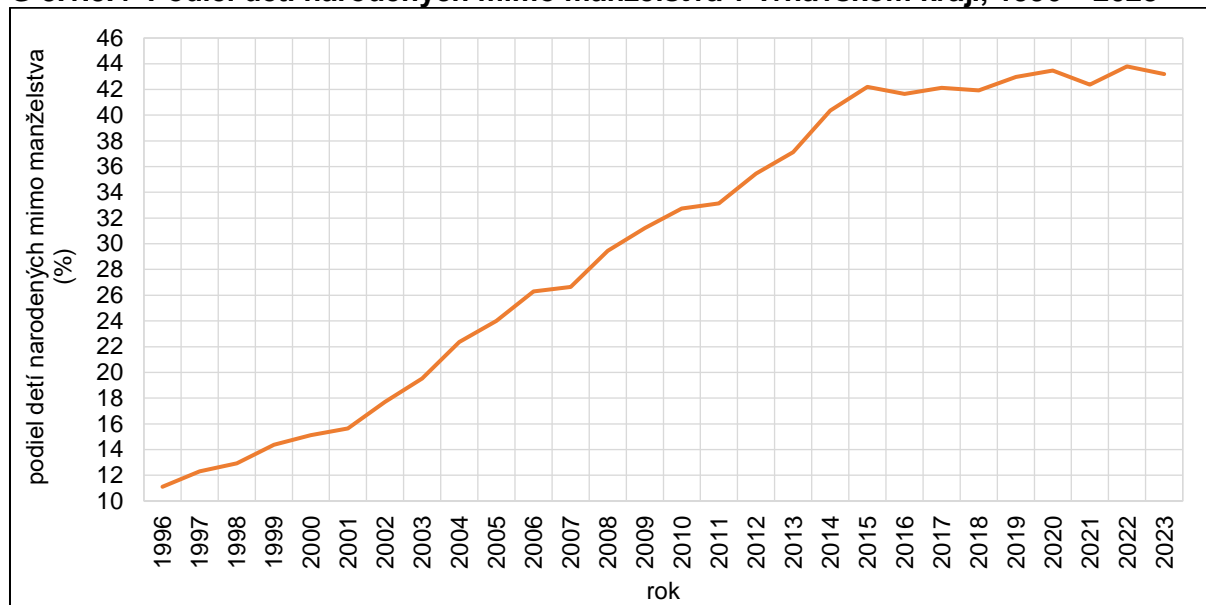
V druhej polovici 90. rokov 20. storočia platilo, že o niečo neskôr sa prvýkrát matkami stávali ženy na Slovensku. Vďaka dynamickejšiemu odkladaniu však od roku 2001 bola hodnota priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa v Trnavskom kraji vyššia. V roku 2023 tento rozdiel predstavoval hodnotu 0,9 roka.

V roku 1996 sa nevydatým ženám narodilo len 11,1 % detí narodených mimo manželstva. Od roku 2004 ich podiel prekročil pätinu a od roku 2006 štvrtinu. Nad hranicu 40 % sa Trnavský kraj dostal v roku 2014. Ďalší vývoj priniesol určitú stagnáciu, respektíve len mierny medziročný rast. V dôsledku toho v rokoch 2022 a 2023 podiel detí narodených mimo manželstva v Trnavskom kraji dosahoval hodnoty 43 – 44 %. V porovnaní s celoslovenským priemerom platilo, že kým v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a v prvej dekáde 21. storočia patril ešte Trnavský kraj k populáciám s podpriemerným zastúpením nemanželských detí, v dôsledku dynamickejšieho nárastu už od roku 2012 sa dostal nad celoslovenskú úroveň.

G 3.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

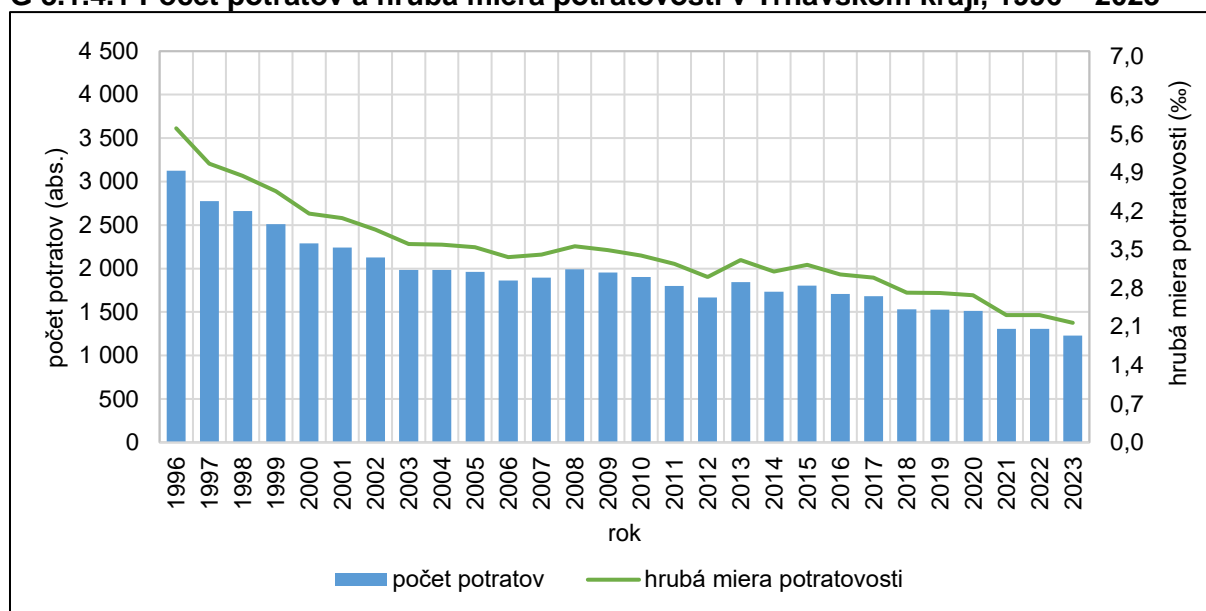
G 3.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

3.1.4 Potratovosť

Celkový počet potratov v Trnavskom kraji mal medzi rokmi 1996 a 2023 klesajúci trend. Z pôvodných viac ako 3,1 tisíce potratov v roku 1996 sa ich počet do začiatku 21. storočia dostal pod hranicu 2,3 tisíce. Už od roku 2003 bolo zaznamenaných menej ako 2-tisíc potratov. Hrubá miera potratovosti klesla z 5,7 potratu na 1 000 obyvateľov v roku 1996 na 3,6 potratu v roku 2003. V ďalších rokoch sa však dynamika poklesu zmiernila. Na hranicu 1,5 tisíce potratov sa Trnavský kraj dostal až v rokoch 2019 a 2020. V roku 2023 to bolo 1,2 tisíce potratov. Tento vývoj sa tak odzrkadlil aj v relatívnom vyjadrení. Hrubá miera potratovosti Trnavského kraja sa medzi rokmi 2003 a 2023 totižto znížila z 3,6 ‰ na 2,2 ‰.

Pri porovnaní s celoslovenským priemerom je pritom zrejmé, že až do roku 2006 bol počet potratov pripadajúcich na 1 000 obyvateľov v Trnavskom kraji nižší. Dynamickejší pokles hrubej miery potratovosti na Slovensku však tieto diferencie nielen vyrovnával, ale napokon aj bol dôsledkom toho, že hodnota tohto indikátora v Trnavskom kraji začala byť o niečo vyššia. To nielenže zostalo v platnosti až do roku 2023, ale prevaha Trnavského kraja sa ešte zvýraznila. Na druhej strane je však potrebné tiež dodať, že diferencie sú pomerne malé, no nie je možné ich preceňovať, keďže môžu byť podmienené aj rozdielmi vo vekovej štruktúre oboch populácií.

G 3.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

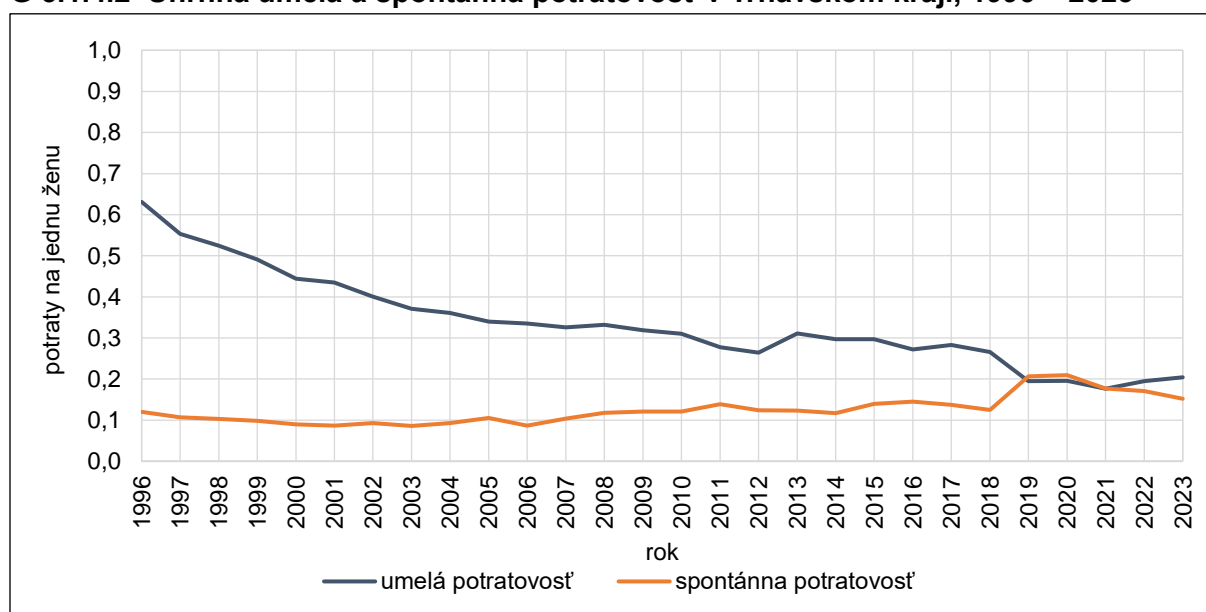
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Samotná intenzita potratovosti bola dlhodobo v Trnavskom kraji podmienená predovšetkým úrovňou a vývojom umelej potratovosti. Hodnota úhrnnej umelej potratovosti pritom vykazovala najmä v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia pomerne dynamický pokles. Kým pri zachovaní jej úrovne z roku 1996 by v priemere jedna žena Trnavského kraja počas svojho reprodukčného obdobia podstúpila 0,63 umelého potratu, v roku 2003 to už bolo len 0,37 umelého potratu. Ďalší vývoj sa síce tiež niesol v znamení určitého zlepšovania, no tento už neprebíhal tak dynamicky. Definitívne pod hranicu 0,3 umelého potratu na ženu sa úhrnná umelá potratovosť v Trnavskom kraji dostala až od roku 2014. V roku 2019 došlo k významnému medziročnému poklesu. Ten bol do značnej miery podmienený metodickou zmenou vo vykazovaní potratov. V rokoch 2019 – 2022 sa tak počet umelých potratov, ktoré by pri zachovaní intenzity umelej potratovosti podstúpila jedna žena Trnavského kraja, udržiaval pod hranicou 0,2. Rok 2023 priniesol mierny nárast nad túto úroveň. Aj napriek tomu je však zrejmé, že v Trnavskom kraji je úroveň s akou ženy podstupujú interrupciu už len približne tretinová v porovnaní so situáciou z polovice 90. rokov 20. storočia. Pritom platí, že intenzita s akou ženy v Trnavskom kraji podstupovali umelé potraty, bola významne nižšia ako celoslovenský priemer.

Spontánna potratovosť dlho nebola v Trnavskom kraji významnejšou zložkou celkovej potratovosti. Jej úroveň sa viac-menej stabilne pohybovala okolo 0,1 spontánneho potratu pripadajúceho na jednu ženu. V druhej polovici prvej dekády 21. storočia však bolo možné identifikovať nástup určitého zvyšovania. Úroveň spontánnej a umelej potratovosti sa aj vďaka tomu v Trnavskom kraji postupne vyrovnávali. V posledných rokoch k tomu významnou mierou prispela aj spomínaná zmena metodiky vykazovania iných interrupcií, ktoré boli preklasifikované

ako spontánne potraty. Vďaka tomu hodnota úhrnnej spontánnej potratovosti tiež skokovo medziročne vzrástla nad hranicu 0,2 spontánneho potratu na ženu. Posledné tri roky 2021 – 2023 však priniesli určitú redukciu. Pri zachovaní úrovne z roku 2023 by tak v priemere jedna žena počas reprodukčného obdobia zaznamenala 0,15 spontánneho potratu. To sa čiastočne odzrkadlilo aj na postavení Trnavského kraja z hľadiska celoslovenského priemeru. Vo všeobecnosti v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia platilo, že spontánna potratovosť bola v Trnavskom kraji o niečo nižšia. Následný nárast však rozdiely nielen vyrovnal, ale v niektorých obdobiach (roky 2009 – 2011, 2019 – 2022) aj prispel k tomu, že spontánna potratovosť v Trnavskom kraji dosahovala vyššie hodnoty.

G 3.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánna potratovosť v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Okrem zmien v časovaní plodnosti a najmä rodenia prvých detí bolo možné v Trnavskom kraji identifikovať aj vekové posuny u žiadateľiek o interrupciu, či žien u ktorých bol spontánny potrat. Dynamickejšie pritom rástli hodnoty priemerného veku žien pri spontánnom potrate. Po miernom poklese medzi rokmi 1996 – 1998, a to tesne pod hranicu 27 rokov, totižto došlo k dlhodobému nárastu. Ten v rokoch 2021 a 2022 vrcholil na úrovni 32,8 roka. Následne v roku 2023 síce došlo k miernemu poklesu, no aj napriek tomu bola priemerná žena v Trnavskom kraji so spontánnym potratom o viac ako 5 rokov staršia, ako tomu bolo v druhej polovici 90. rokov 20. storočia. Vďaka tomuto vývoju sa tiež Trnavský kraj vyprofiloval ako priestor, v ktorom dochádza ku spontánnemu potratu v priemere o niečo neskôr, ako je tomu v celej populácii Slovenska.

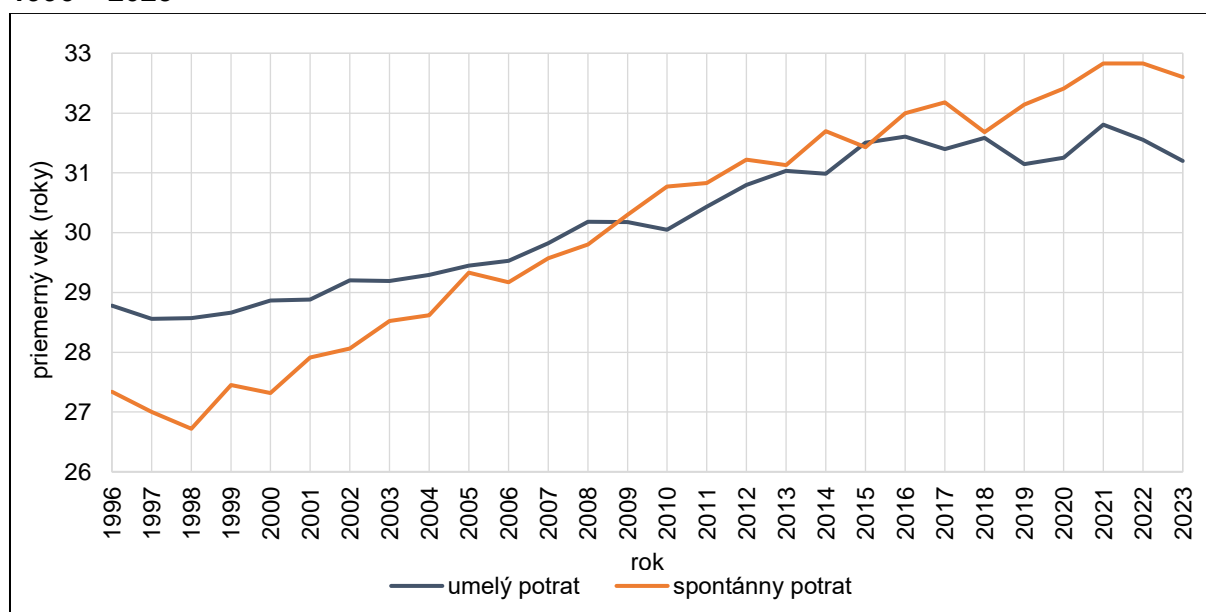
V prípade žien podstupujúcich umelý potrat po miernom poklese a stagnácii v druhej polovici 90. rokov 20. storočia sa ich priemerný vek zvyšoval až do roku 2016. Z pôvodných menej ako 28,6 roka (roky 1997 a 1998) sa dostal nad hranicu

3.1.5 Úmrtnosť

31,6 roka v roku 2016. Nasledujúci vývoj sa však niesol skôr v znamení stagnácie, či len mierneho medziročného nárastu. Výnimkou bol len rok 2021, keď priemerný vek ženy z Trnavského kraja podstupujúcej umelý potrat prekročil hranicu 31,8 roka. Vývoj v posledných dvoch rokoch 2022 a 2023 sa niesol v znamení opätovného poklesu a to až k hranici 31,2 roka. V porovnaní s druhou polovicou 90. rokov 20. storočia je tak žena s umelým ukončením tehotenstva v Trnavskom kraji o viac ako 2,3 roka staršia. Znamená to tiež, že staršími sú tieto ženy aj v porovnaní s celoslovenským priemerom, čo ešte v druhej polovici 90. rokov 20. storočia bolo opačne.

Vzhľadom na odlišnú dynamiku v zmenách časovania spontánneho a indukovaného potratu platí, že kým v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia boli jednoznačne v priemere staršími žiadateľky o interrupciu, v poslednom desaťročí sa situácia v Trnavskom kraji obrátila a staršími sú ženy, u ktorých bol spontánny potrat. Navyše tento rozdiel v časovaní sa ešte aj postupne prehľboval.

G 3.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

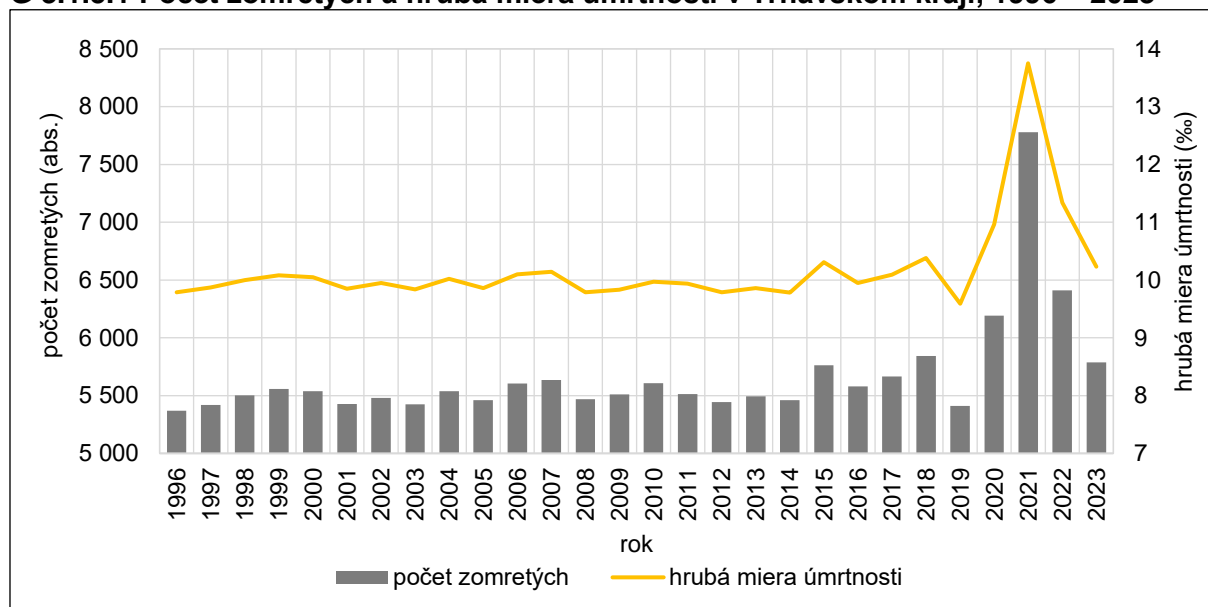
3.1.5 Úmrtnosť

Počet zomretých osôb v Trnavskom kraji v druhej polovici 90. rokov 20. storočia mierne vzrástol z 5,4 tisíce úmrtí na 5,6 tisíce. V dôsledku toho sa zvýšila aj hrubá miera úmrtnosti z 9,8 ‰ na 10,1 ‰. V ďalších rokoch sa situácia výraznejšie nemenila a početnosť úmrtí sa pohybovala v intervale 5,4 – 5,6 tisíce. To v relatívnom vyjadrení znamenalo 9,8 – 10,1 zomretých na 1 000 obyvateľov Trnavského kraja. K prelomeniu tejto stagnácie došlo až v roku 2015, keď sa počet zomretých dostal až takmer na 5,8 tisíce a hrubá miera úmrtnosti dosiahla 10,3 ‰.

Po medziročnom poklese ďalší rast priniesli roky 2017 a najmä 2018, keď počet zomretých v Trnavskom kraji prekročil výrazne úroveň 5,8 tisíca. V relatívnom vyjadrení tak na 1 000 obyvateľov pripadalo 10,4 úmrtí. Rok 2019 opäť priniesol pokles a to dokonca až na 5,4 tisíca zomretých. Hrubá miera úmrtnosti v tomto roku dosahovala 9,6 ‰. Úmrtnostné pomery Trnavského kraja v nasledujúcich dvoch rokoch boli ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19. Počet zomretých osôb vzrástol na 6,2 tisíca v roku 2020. Rok 2021 priniesol ešte výraznejšie zhoršenie procesu úmrtnosti. Výsledkom bolo takmer 7,8 tisíca zomretých a hrubá miera úmrtnosti dosahovala maximálnu hodnotu (13,8 ‰). Roky 2022 a 2023 priniesli pre populáciu Trnavského kraja určité zlepšenie situácie, keď počet zomretých postupne klesol na 6,4 tisíca, resp. 5,8 tisíca. Hrubá miera úmrtnosti sa dostala na 11,3 ‰, resp. 10,2 ‰.

V Trnavskom kraji z dlhodobého hľadiska platilo, že hrubá miera úmrtnosti bola vyššia, ako vykazoval priemer za celé Slovensko.

G 3.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

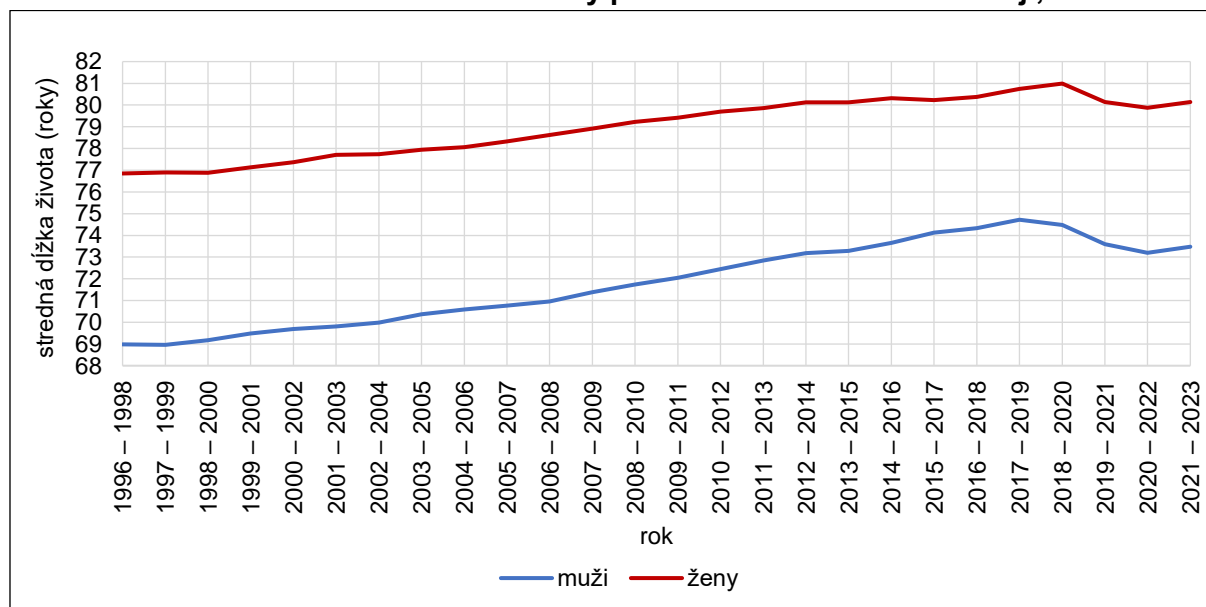
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Od druhej polovice 90. rokov 20. storočia v podstate až do pandémie ochorenia COVID-19 vývoj hodnôt strednej dĺžky života pri narodení v Trnavskom kraji potvrdzoval u oboch pohlaví v podstate kontinuálne predlžovanie života. Medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2017 – 2019 vzrástla stredná dĺžka života mužov pri narodení zo 69 rokov na 74,7 roka (nárast o 5,7 roka). U žien tak dynamické predlžovanie života nebolo zaznamenané. V rovnakom období ako u mužov sa hodnota strednej dĺžky života žien pri narodení zvýšila o 3,9 roka, a to zo 76,9 roka na 80,8 roka. Vývoj v ďalších trojročných obdobiach už bol pod vplyvom nepriaznivej epidemiologickej situácie. Pokles v Trnavskom kraji vrcholil v období 2020 – 2022, keď sa potenciálny počet rokov života v porovnaní s predkrízovým stavom znížil u mužov o 1,5 roka a u žien o 0,9 roka. Údaje za trojročné obdobie 2021 – 2023 naznačujú zlepšenie situácie.

3.1.5 Úmrtnosť

Porovnanie hodnôt stredných dĺžok života pri narodení mužov a žien Trnavského kraja a Slovenska potvrdzuje, že vo väčšine boli úmrtnostné pomery v Trnavskom kraji lepšie. Významnejšie diferencie boli identifikované skôr u mužov. Vo všeobecnosti sa rýchlejšie predlžoval život v Trnavskom kraji u mužov. Vďaka tomu došlo k určitému potlačeniu mužskej nadúmrtnosti. Kým v rokoch 1997 – 1999 predstavoval rozdiel stredných dĺžok života pri narodení 7,9 roka v neprospech mužov, v rokoch 2017 – 2019 to už bolo len 6 rokov. Keďže sa však zhoršenie úmrtnostných pomerov počas pandémie ochorenia COVID-19 v Trnavskom kraji dotklo vo väčšej miere mužov, nasledujúce trojročné obdobia sa niesli v znamení určitého prehĺbenia mužskej nadúmrtnosti. Tá sa v rokoch 2020 – 2022 dostala na 6,7 roka. Posledné trojročné obdobie 2021 – 2023 však prinieslo zníženie úmrtnosti, pričom tento proces opätovne dynamickejšie prebiehal na strane mužov. Vďaka tomu aj rozdiel hodnôt stredných dĺžok života pri narodení mierne klesol.

G 3.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

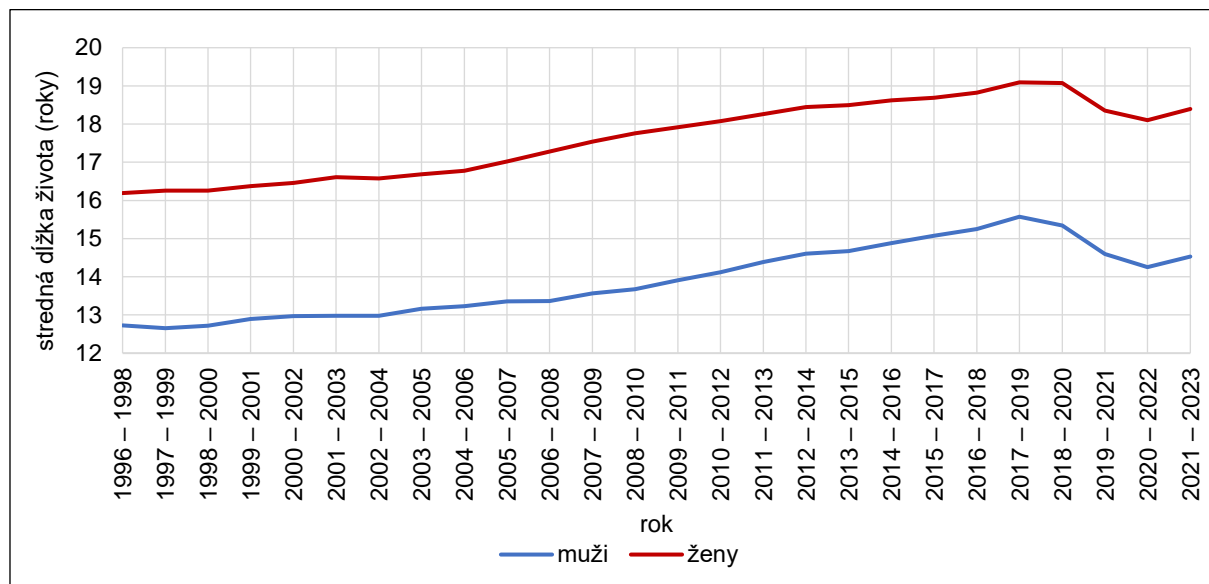

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

Proces predlžovania života v mužskej a ženskej časti populácie Trnavského kraja sa týkal aj seniorského veku. Hodnota strednej dĺžky života vo veku 65 rokov vzrástla medzi obdobia 1996 – 1998 a 2017 – 2019 u mužov z pôvodných 12,7 roka na 15,6 roka. U žien to bolo zo 16,2 roka na 19,1 roka. Keďže pandémia ochorenia COVID-19 sa prejavila v procese úmrtnosti najmä u starších osôb, nie je prekvapením, že aj stredná dĺžka života vo veku 65 rokov v nasledujúcich trojročných obdobiach pomerne výrazne klesla. V rokoch 2020 – 2022 sa jej hodnoty u mužov znížili o 1,3 roka a u žien o 1 rok. V kontexte celkového poklesu strednej dĺžky života pri narodení to len potvrdzuje akým významným faktorom bolo zhoršenie úmrtnostných pomerov u seniorov. Posledné trojročné obdobie 2021 – 2023 aj v tomto prípade prinieslo zlepšovanie a teda nárast hodnôt strednej dĺžky života vo veku 65 rokov. Týka sa to oboch pohlaví v Trnavskom kraji. Ani muži ani ženy sa

však ešte nedostali na hodnoty, ktoré dosiahli pred nástupom pandémie ochorenia COVID-19.

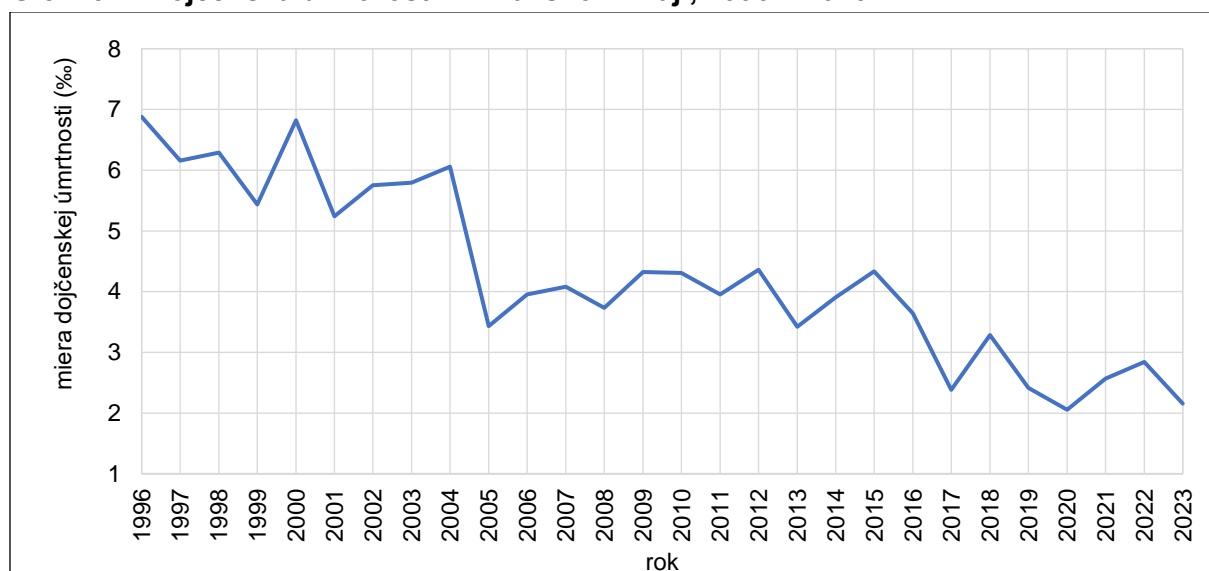
G 3.1.5.3 Stredná dĺžka života muža a ženy vo veku 65 rokov v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Úmrtnosť detí do 1 roka predstavuje špecifickú zložku celkového procesu úmrtnosti. Aj keď jej hodnoty v Trnavskom kraji už v druhej polovici 90. rokov 20. storočia dosahovali pomerne nízku úroveň, bolo medzi rokmi 1996 a 2023 možné identifikovať pokračovanie určitého zlepšovania.

G 3.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Kým v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia sa miera dojčenskej úmrtnosti pohybovala v intervale 5 – 7 ‰, v nasledujúcej dekáde sa

3.1.6 Migrácia

stabilizovala na úrovni 4 ‰. Vývoj v posledných rokoch priniesol ďalší pokles. Z 1 000 živonarodených detí tak v Trnavskom kraji v rokoch 2019 – 2023 zomierali do jedného roka života už len 2 – 3 dojčatá. Z celoslovenského hľadiska patrila Trnavský kraj k populáciám s podpriemerným rizikom úmrtia detí do prvého roku života.

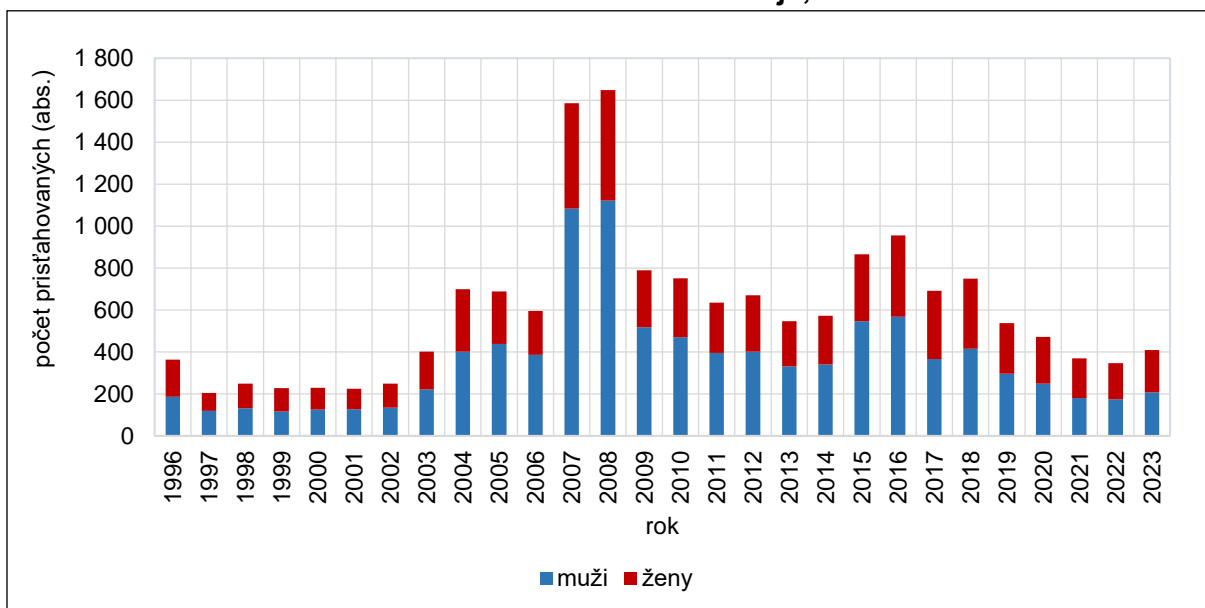
3.1.6 Migrácia

V roku 1996 sa zo zahraničia do Trnavského kraja prisťahovalo 363 osôb (51 % mužov a 49 % žien). V roku 1997 ich počet klesol na 205 a až do roku 2002 ich počet neprekročil hranicu 250 osôb. Intenzívnejší nárast počtu prisťahovaných zo zahraničia zaznamenal Trnavský kraj v období vstupu Slovenska do EÚ a tesne po ňom (2004 a 2005). Ich počet dosahoval takmer 700 osôb za rok, v ktorom prevažovali muži s podielom 57,5 – 63,6 %. V krátkom čase zaznamenal Trnavský kraj ďalšie významné zvýšenie počtu prisťahovaných zo zahraničia. V roku 2007 vzrástol ich počet na 1 586 a do konca roka 2008 až na 1 648 osôb. Dôvodom tohto nárastu bolo rozšírenie EÚ o ďalšie štáty – Rumunsko, Bulharsko. Pre mnohých imigrantov z uvedených krajín sa stal Trnavský kraj cieľovou destináciou, nakoľko v tom čase tu vznikali nové pracovné príležitosti najmä v rozvíjajúcom sa automobilovom priemysle. Podiel mužov z celkového počtu zahraničných imigrantov dosahoval takmer 70 %. Po skončení tohto obdobia sa počet prisťahovaných zo zahraničia do Trnavského kraja vrátil približne na rovnakú úroveň, akú dosahoval pred ním. Posledné zvýšenie počtu prisťahovaných zaznamenal Trnavský kraj v polovici druhej dekády 21. storočia, keď v roku 2015 dosiahol 866 osôb a 955 osôb v roku 2016. Ďalší vývoj počtu prisťahovaných zo zahraničia vykazoval až do roku 2023 klesajúcu tendenciu. Zároveň sa znižovalo aj zastúpenie mužov na celkovom počte prisťahovaných zo zahraničia. V rokoch 2021 a 2022 počet prisťahovaných zo zahraničia nedosahoval ani 400 osôb ročne. Až v roku 2023 sa počet prisťahovaných mierne zvýšil na 409 osôb, pričom váha mužov aj žien na celkovom počte prisťahovaných zo zahraničia sa takmer vyrovnala (50,9 % mužov a 49,1 % žien).

Počet vysťahovaných z Trnavského kraja do zahraničia bol od roku 1996 až do konca 90. rokov 20. storočia minimálny. Začiatok zvýšeného emigračného toku z Trnavského kraja bol zaznamenaný od začiatku 21. storočia. Počet vysťahovaných do zahraničia nedosahoval vysoké hodnoty (87 – 131 osôb ročne), no plynulo miernym tempom narastal. Hranicu 150 osôb tesne prekročil až v roku 2008. V nasledujúcom období sa tempo rastu počtu vysťahovaných z Trnavského kraja do zahraničia mierne zrýchlilo na maximum 361 osôb v roku 2016, z ktorých viac ako polovicu tvorili ženy (57,6 %). Ďalší vývoj počtu vysťahovaných do zahraničia vykazoval klesajúcu tendenciu, ktorá vyvrcholila v roku 2020. V uvedenom roku sa do zahraničia vysťahovalo len 243 osôb, z toho 133 žien (55 %). Po prekonaní krízy v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 bol v rokoch 2021 – 2023 opätovný rast počtu emigrantov z Trnavského kraja do zahraničia. V roku 2023 sa

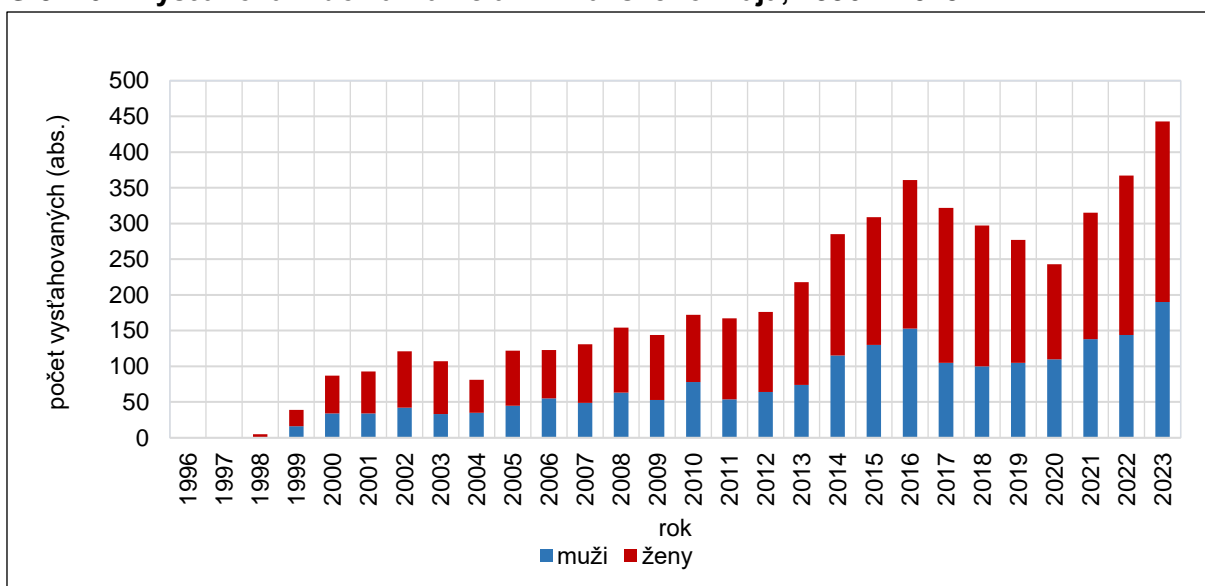
z Trnavského kraja do zahraničia vystaľovalo 443 osôb, z toho 253 žien (57 %), čo bolo najviac za celé obdobie 1996 – 2023.

G 3.1.6.1 Prist'ahovaní zo zahraničia do Trnavského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 3.1.6.2 Vystaľovaní do zahraničia z Trnavského kraja, 1996 – 2023

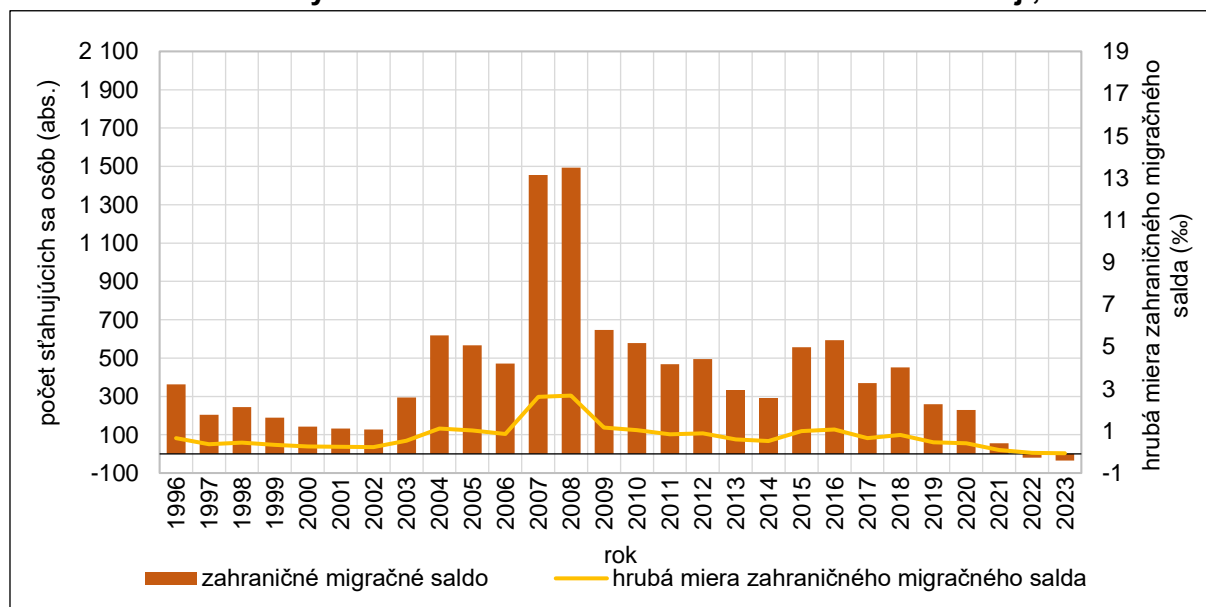
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Bilancia zahraničnej migrácie bola pre Trnavský kraj priaznivá, čo dokazujú kladné hodnoty zahraničného migračného salda v období 1996 – 2023. Výnimkou sú len posledné dva roky 2022 a 2023, v ktorých sa z Trnavského kraja vystaľovalo viac osôb, ako sa doň prist'ahovalo. V roku 1996 pribudlo v Trnavskom kraji zahraničnou migráciou 362 osôb, čo predstavovalo prírastok 0,7 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Hodnota hrubej miery zahraničného migračného prírastku bola v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššia. V nasledujúcich rokoch až do roku 2004 boli

3.1.6 Migrácia

hodnoty zahraničného migračného salda nízke na úrovni 128 – 244 osôb ročne a v relatívnom vyjadrení len mierne prevyšovali slovenský priemer (0,2 – 0,5 ‰). Prvé významnejšie zvýšenie migračného salda bolo v Trnavskom kraji zaznamenané v roku 2004, v čase vstupu Slovenska do EÚ. Trnavský kraj vtedy zahraničnou migráciou získal viac ako 600 osôb a hrubá miera zahraničného migračného salda dosiahla 1,1 ‰, čo bolo viac ako dvojnásobok celoslovenského priemeru. Najvyšší zahraničný migračný prírastok Trnavského kraja predstavoval 1,5 tisíce osôb, resp. 2,6 – 2,7 ‰ a bol dosiahnutý v rokoch 2007 a 2008. Pre nasledujúci vývoj bol charakteristický pozvoľný pokles hodnôt zahraničného migračného salda až na minimum v roku 2021 (55 osôb, resp. 0,1 ‰). V rokoch 2022 a 2023 sa migračný zisk zmenil na stratu, ktorá však dosahovala nízke hodnoty (20 a 34 osôb, resp. -0,04 ‰ a -0,06 ‰).

G 3.1.6.3 Prírastok/úbytok zo zahraničného sťahovania v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

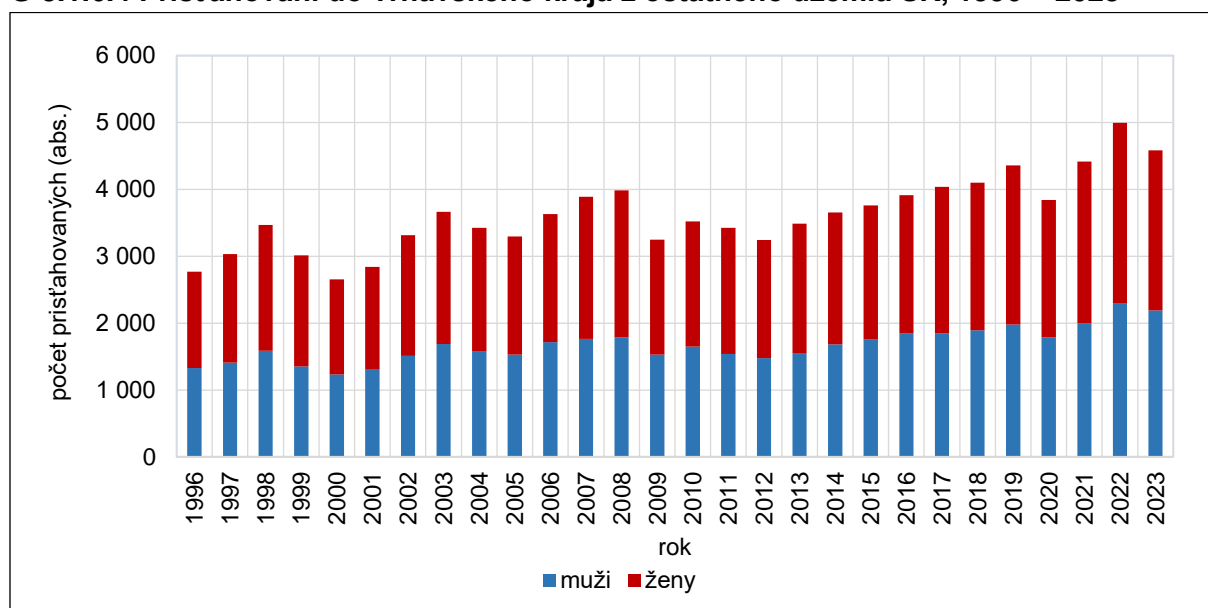

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Migračná príťažlivosť Trnavského kraja sa prejavila aj vo vnútornom sťahovaní. Počet prisťahovaných do Trnavského kraja z ostatného územia Slovenska predstavoval v období 1996 – 2023 minimálne 3-tisíc osôb ročne. Pod túto úroveň klesol iba v rokoch 1996, 2000 a 2001. V rokoch 2007 a 2008 vzrástol a priblížil sa k hranici 4-tisíc. V rokoch 2017 a 2018 už bol nad touto hodnotou (4 037 v roku 2017 a 4 101 v roku 2018). S výnimkou roku 2020 počet prisťahovaných do Trnavského kraja z ostatného územia Slovenska neklesol pod 4-tisíc osôb ročne. Najviac osôb, takmer 5-tisíc, sa z ostatného územia Slovenska do Trnavského kraja prisťahovalo po skončení pandémie ochorenia COVID-19 v roku 2022. V roku 2023 ich počet mierne klesol na 4,6 tisíce. V období 1996 – 2023 medzi prisťahovanými do Trnavského kraja z ostatného územia Slovenska mierne prevažovali ženy nad mužmi. Ich podiel na celkovom počte prisťahovaných sa pohyboval v intervale 52 % až 55 %.

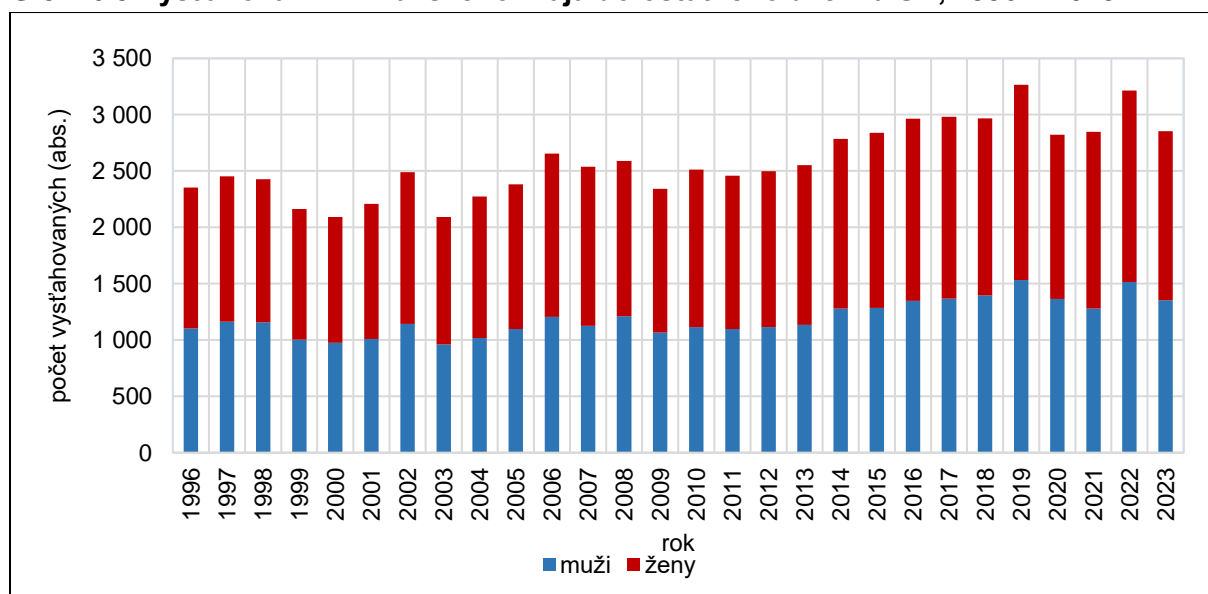
Počet vystaňovaných z Trnavského kraja do ostatného územia Slovenska sa v období 1996 – 2023 pohyboval medzi 2,1 – 3,3 tisíca osôb ročne. Mierne zvýšenie počtu emigrantov z Trnavského kraja v rámci územia Slovenska nastalo až v druhej polovici druhého desaťročia 21. storočia a vyvrcholil maximálnou hodnotou 3 266 vystaňovaných osôb v roku 2019. V dôsledku oslabenia migračných pohybov v období pandémie ochorenia COVID-19, počet vystaňovaných síce mierne klesol na 2,8 tisíca, no hneď po jej skončení sa opäť vrátil približne na rovnakú úroveň, akú mal pred ňou. Aj v prípade vystaňovaných z Trnavského kraja do ostatného územia Slovenska mali prevahu ženy nad mužmi. Na celkovom počte vystaňovaných sa podieľali rovnakou váhou ako v prípade imigrácie, t. j. 52 – 56 %.

G 3.1.6.4 Prístaňovaní do Trnavského kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 3.1.6.5 Vystaňovaní z Trnavského kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

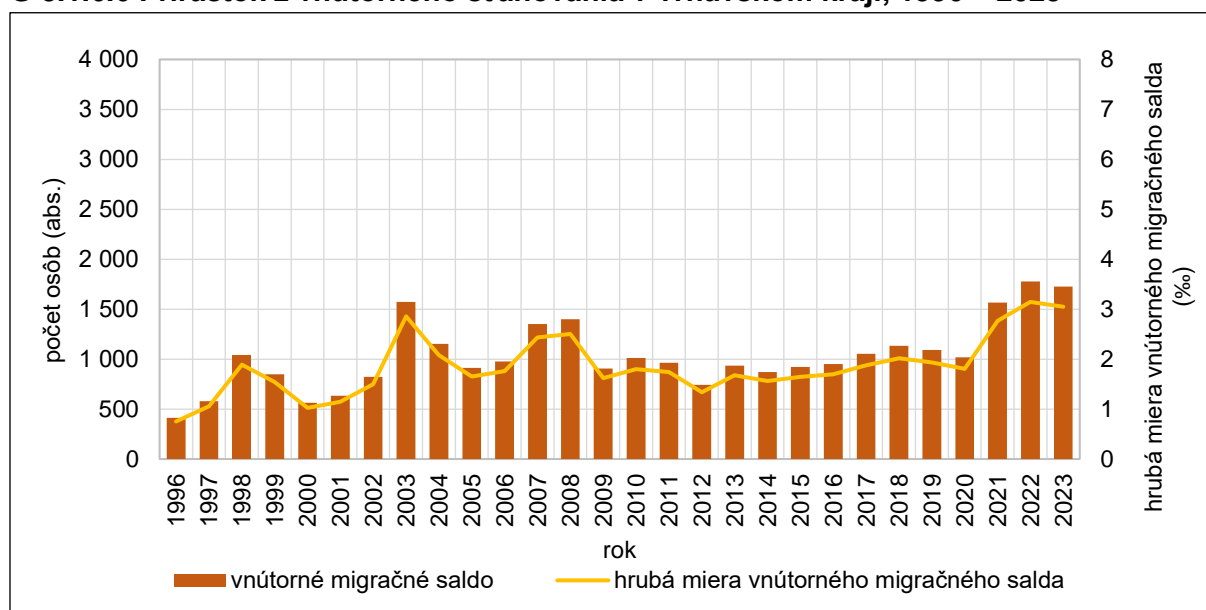

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

3.1.6 Migrácia

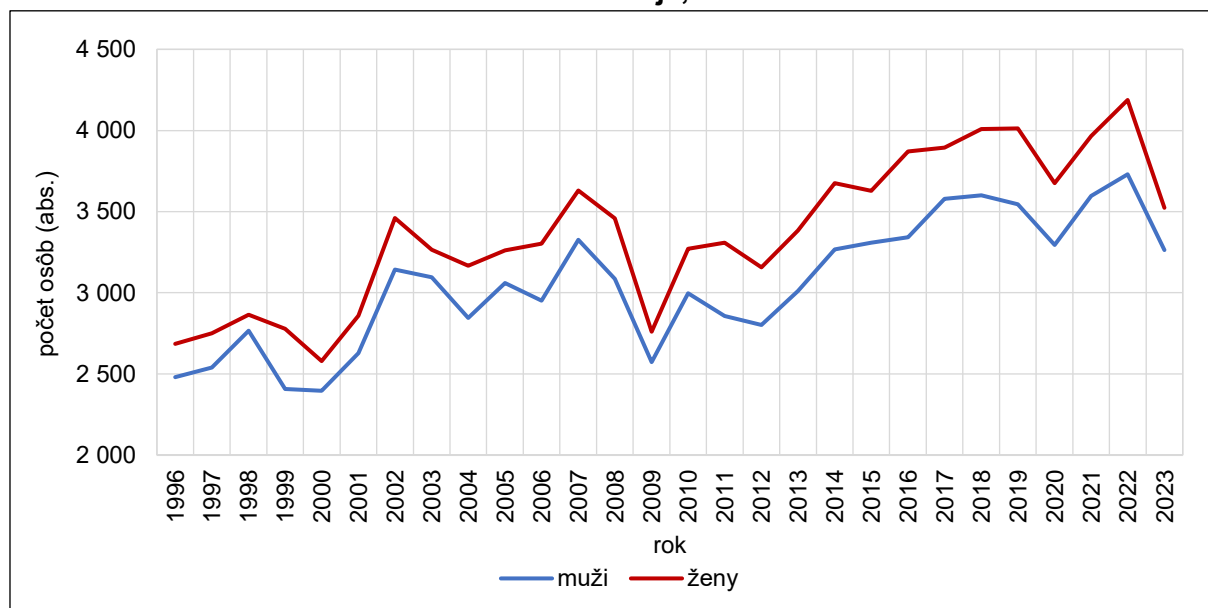
Prírastok z vnútornej migrácie Trnavského kraja sa vyvíjal nerovnomerne. Od najnižších hodnôt 413 osôb v roku 1996 a 579 osôb v roku 1997, vzrástol v roku 1998 na viac ako 1-tisíc (1 040 osôb), čo v prepočte na 1 000 obyvateľov kraja predstavovalo prírastok 1,9 osoby. Po prechodnom poklese v období 1999 – 2002 absolútny zisk z vnútorného sťahovania v roku 2003 dosahoval 1,6 tisíce osôb a hrubá miera prírastku z vnútornej migrácie vzrástla na 2,9 ‰. Prírastok viac ako 2 osoby na 1 000 obyvateľov bol v Trnavskom kraji zaznamenaný neskôr aj v rokoch 2007 a 2008, keď sa nové pracovné príležitosti v novovznikajúcich priemyselných parkoch stali atraktívnymi aj pre migrantov z ostatného územia Slovenska. V pomerne krátkom čase však došlo k poklesu salda z vnútornej migrácie, ktoré sa v relatívnom vyjadrení pohybovalo od 1,3 ‰ do 1,9 ‰. V rokoch 2021 – 2023 sa zisk z vnútornej migrácie Trnavského kraja opäť zvyšoval. Za obdobie 2021 – 2023 získal Trnavský kraj vďaka vnútornej migrácii celkovo 5-tisíc osôb (1,6 – 1,8 tisíce osôb ročne). Hrubá miera prírastku z vnútornej migrácie predstavovala 2,8 až 3 osoby na 1 000 obyvateľov kraja.

G 3.1.6.6 Prírastok z vnútorného sťahovania v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V rokoch 1996 – 2023 sa plynulo zvyšoval migračný pohyb aj v rámci územia Trnavského kraja, pričom ženy vykazovali mierne vyššiu aktivitu. Na celkovom počte sťahujúcich sa osôb na území Trnavského kraja participovali viac ženy 51 – 54 %. V roku 1996 zmenilo svoj trvalý pobyt v rámci územia Trnavského kraja 5,2 tisíce osôb (2,5 tisíce mužov a 2,7 tisíce žien). V roku 2002 dosiahol počet sťahujúcich sa osôb v Trnavskom kraji úroveň 6,6 tisíce a v roku 2007 po prvýkrát atakoval hranicu 7-tisíc, ktorú nakoniec s celkovým počtom 7 214 osôb v roku 2016 prekonal. V nasledujúcich rokoch počet migrantov na území Trnavského kraja klesol tesne pod hranicu 7-tisíc len v roku 2020 (6 970 osôb), v období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19 a v roku 2023 (6 787 osôb).

G 3.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Trnavského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

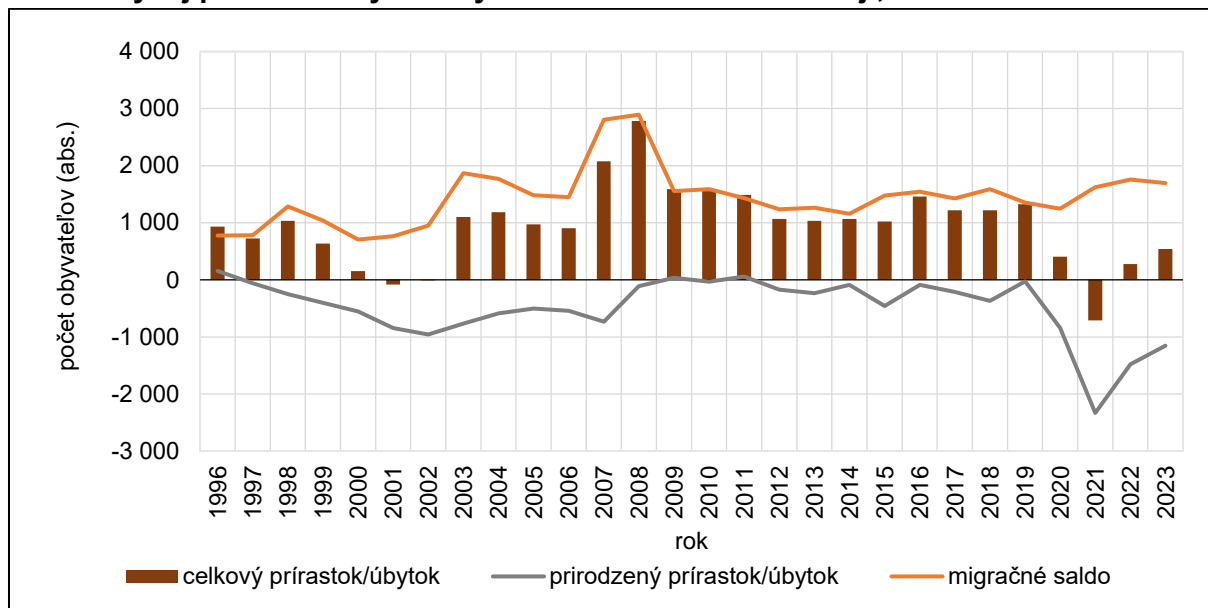
3.2 Prírastky obyvateľstva

V období 1996 – 2023 zaznamenal Trnavský kraj prirodzený prírastok obyvateľov len trikrát. Po prvýkrát v roku 1996, kedy sa narodilo o 156 živých detí viac ako zomretých osôb. Neskôr v rokoch 2009 a 2011. Boli to však veľmi nízke hodnoty (38 osôb v roku 2009 a 55 osôb v roku 2011), ktoré mali na rast obyvateľstva zanedbateľný vplyv. Od roku 1998 sa prirodzený úbytok obyvateľov v Trnavskom kraji prehlboval. V roku 2002 dosahoval úbytok obyvateľstva prirodzenou menou 959 osôb a hrubá miera prirodzeného úbytku dosiahla 1,7 ‰, čo vysoko prevyšovalo celonárodný priemer (-0,1 ‰). Nasledujúce obdobie 2003 – 2010 sa nieslo v znamení mierneho znižovania prirodzeného úbytku obyvateľov. Od roku 2008 sa jeho úroveň stabilizovala tesne pod nulovou hranicou. V roku 2010 dosahoval prirodzený úbytok v Trnavskom kraji len 34 osôb, resp. -0,1 ‰. Najvyšší prirodzený úbytok zaznamenala populácia Trnavského kraja v roku 2021. V období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19 prišiel Trnavský kraj celkom o 2 332 obyvateľov. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo stratu 4,1 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Po prekonaní krízy sa prirodzený úbytok obyvateľov postupne zmierňoval, no jeho úroveň v rokoch 2022 a 2023 bola stále relatívne vysoká. V roku 2022 stratil Trnavský kraj prirodzenou menou takmer 1,5 tisíce (1 481 osôb) a v roku 2023 takmer 1,2 tisíce obyvateľov (1 152 osôb), resp. 2 až 3 osoby na každých 1 000 obyvateľov.

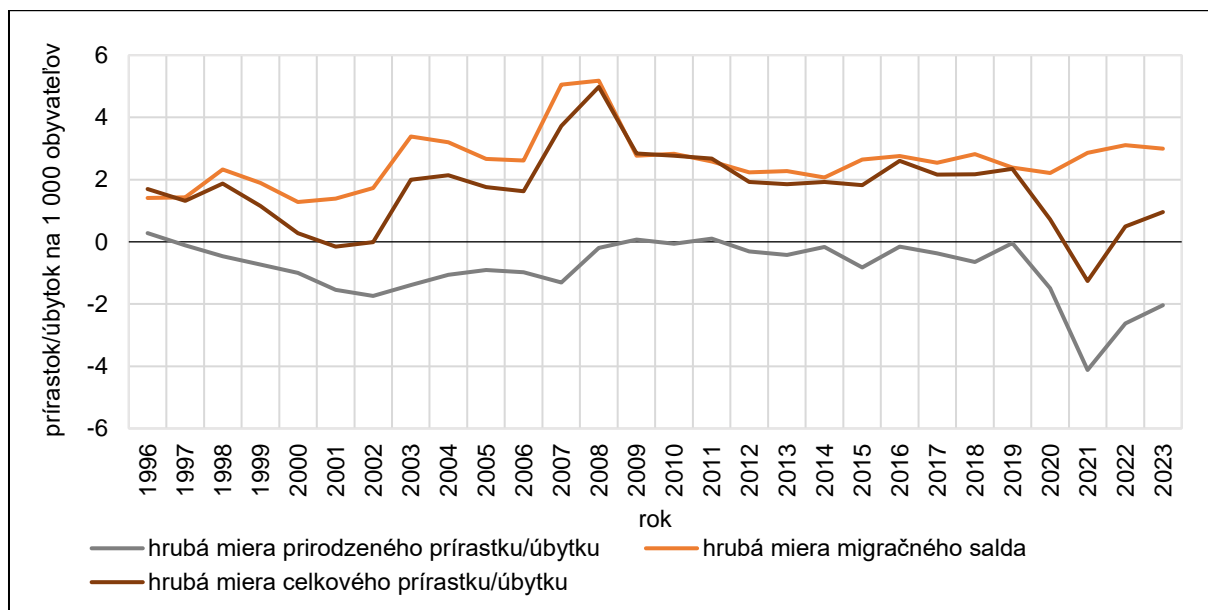
Prirodzenú stratu obyvateľstva v Trnavskom kraji kompenzoval prírastok zo zahraničnej a vnútornej migrácie, ktorý sa v období 1996 – 2023 vyvíjal priaznivo. V rokoch 1996 a 1997 sa migračný prírastok Trnavského kraja pohyboval medzi 775 – 783 osobami ročne. Jeho hrubá miera dosahovala 1,4 ‰. Na konci 90. rokov

20. storočia vzrástol migračný prírastok nad hranicu 1 000 osôb ročne, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo prírastok 1,9 – 2,3 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Na prelome tisícročí a na začiatku 21. storočia prechodne klesol na úroveň z rokov 1996 a 1997, no v roku 2003 vzrástol na takmer 1,9 tisíce osôb. Hrubá miera migračného salda 3,4 ‰ vysoko prevyšovala celoslovenský priemer. Až do roku 2023 migračné saldo Trnavského kraja nekleslo pod úroveň 1 000 osôb ročne. V rokoch 2007 a 2008, vďaka výraznému nárastu prisťahovaných zo zahraničia aj z ostatnej časti Slovenska, vzrástol na úroveň 2,8 – 2,9 tisíce. Hrubá miera migračného salda dosahovala v týchto rokoch 5 ‰, čo bol štvornásobok celonárodného priemeru. Po prekonaní migračného nárastu sa úroveň prírastku z migrácie v Trnavskom kraji od roku 2009 stabilizovala v intervale 1,2 – 1,6 tisíce osôb ročne. V rokoch 2021 – 2023 jeho hodnota mierne vzrástla na 1,7 tisíce osôb ročne, čo predstavovalo prírastok 2,9 až 3,1 osoby na 1 000 obyvateľov, čím Trnavský kraj stále prevyšoval celoslovenský priemer, ktorý sa pohyboval na úrovni 0,2 – 0,4 ‰.

Vďaka migračnému prírastku vykazoval Trnavský kraj v rokoch 1996 – 2023 prevažne celkový prírastok obyvateľov. Jeho úroveň od roku 1996 vykazovala klesajúcu tendenciu, keď z hodnôt okolo 1 000 osôb klesla do konca 90. rokov 20. storočia na 635 osôb. Pokles celkového prírastku pokračoval v Trnavskom kraji aj v prvých rokoch 21. storočia. V rokoch 2001 a 2002 sa dokonca prechodne zmenil na celkový úbytok, ktorý bol minimálny (83, resp. 7 osôb). V rokoch 2003 a 2004 bolo možné pozorovať rast tohto ukazovateľa opäť nad hranicu 1 000 osôb ročne, s hrubou mierou celkového prírastku 2 – 2,1 ‰. Najvyšší celkový prírastok obyvateľov dosiahol Trnavský kraj v rokoch 2007 a 2008, najmä vďaka vyššie spomínanému vysokému počtu prisťahovaných. V roku 2007 jeho hodnota tesne prekročila 2-tisíc osôb (2 076 osôb) a o rok neskôr atakovala hranicu 3-tisíc osôb (2 783 osôb). V prepočte na 1 000 obyvateľov to predstavovalo prírastok 3,7 a v roku 2008 až takmer 5 osôb na 1 000 obyvateľov kraja. V období 2009 – 2019 sa úroveň celkového prírastku ustálila a pohybovala sa medzi 1 – 1,6 tisíce osôb ročne, resp. medzi 1,8 – 2,8 ‰, čo boli hodnoty mierne vyššie ako celoslovenský priemer. Nástup pandémie ochorenia COVID-19 negatívne ovplyvnil vývoj celkového prírastku obyvateľstva v Trnavskom kraji. V roku 2020 dosahovala jeho hodnota 407 osôb, t. j. 0,7 osoby na 1 000 obyvateľov. V roku 2021 vykazoval Trnavský kraj celkový úbytok obyvateľov 712 osôb, čo predstavovalo celkovú stratu 1,3 osoby na 1 000 obyvateľov. Po prekonaní krízy sa celkový prírastok v Trnavskom kraji začal znova vyvíjať priaznivo, no jeho hodnoty boli v porovnaní s predchádzajúcim vývojom nízke. V roku 2023 celkový prírastok Trnavského kraja dosahoval len 541 osôb, čo bola len takmer jedna osoba na 1 000 obyvateľov. V porovnaní s celoslovenským priemerom vykazoval Trnavský kraj nižšiu celkovú stratu obyvateľstva.

G 3.2.1 Vývoj prírastku/úbytku obyvateľstva v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 3.2.2 Vývoj prírastku/úbytku obyvateľstva v Trnavskom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

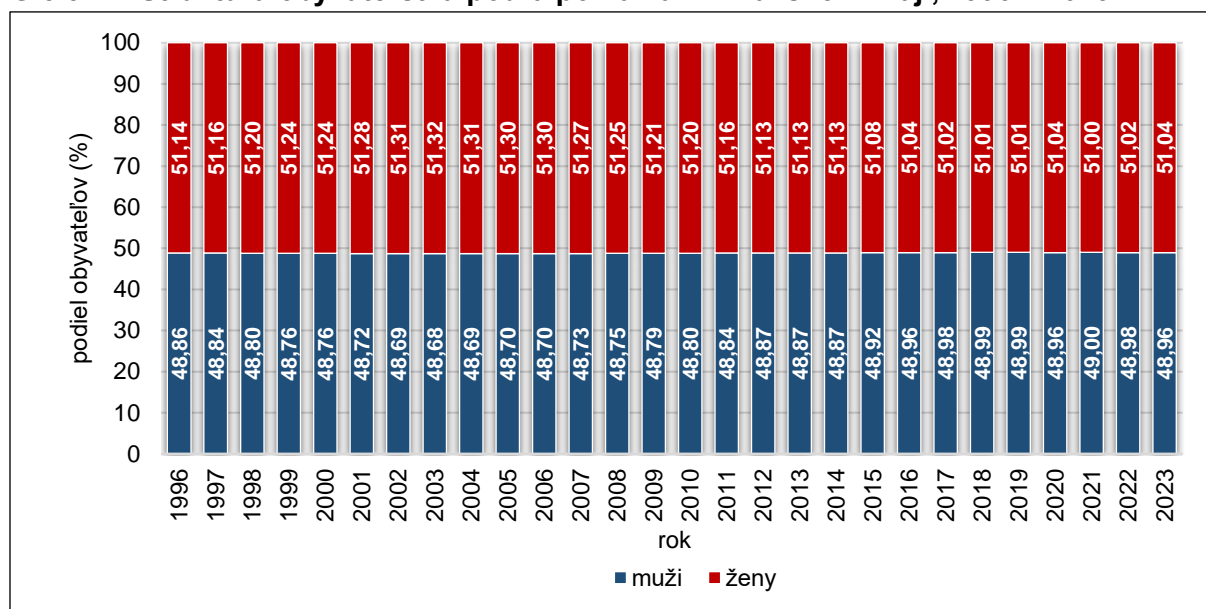
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

3.3 Demografické štruktúry

3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Trnavskom kraji 566 114 obyvateľov, v tom bolo 277 190 mužov a 288 924 žien. Obyvateľstvo Trnavského kraja tvorí 10,4 % z počtu obyvateľov SR. V Trnavskom kraji počas rokov 1996 – 2023 prevládalo zastúpenie žien v populácii so stabilnou hodnotou 51 % alebo mierne vyššou. Celkovo najvyššia prevaha žien bola sledovaná v rokoch 2002 – 2004, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 054 žien. V tomto období zaznamenali ženy najvyšší podiel v populácii, keď predstavovali 51,3 % z celkovej populácie. V roku 2023 podiel žien predstavoval 51 %. Vo všeobecnosti je podiel žien v Trnavskom kraji na úrovni celoslovenského priemeru.

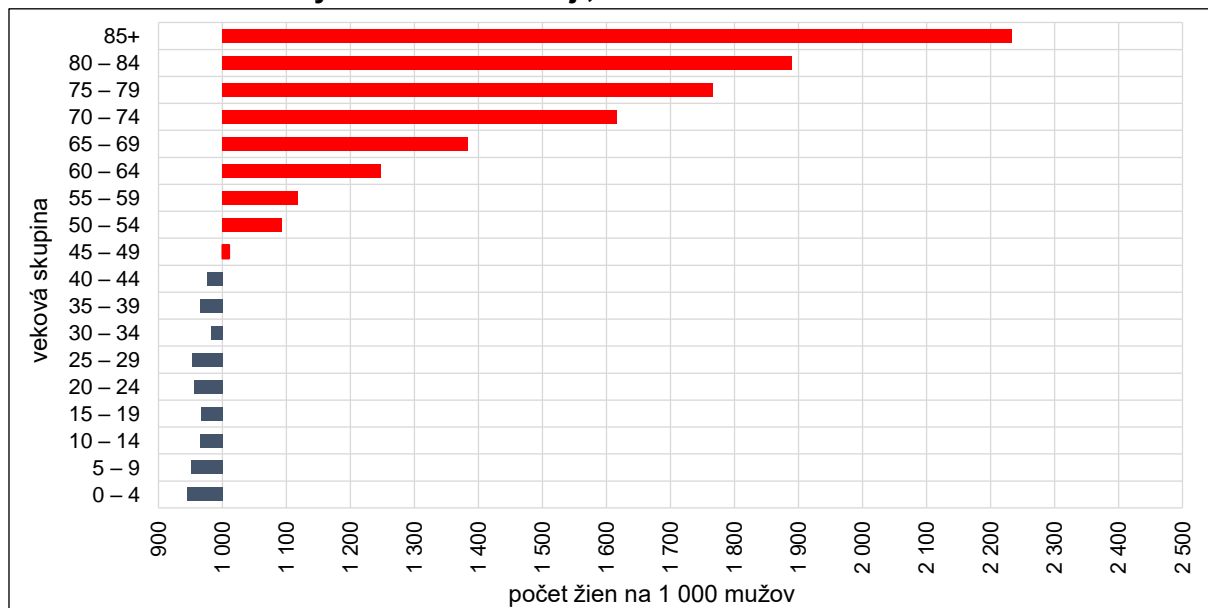
G 3.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

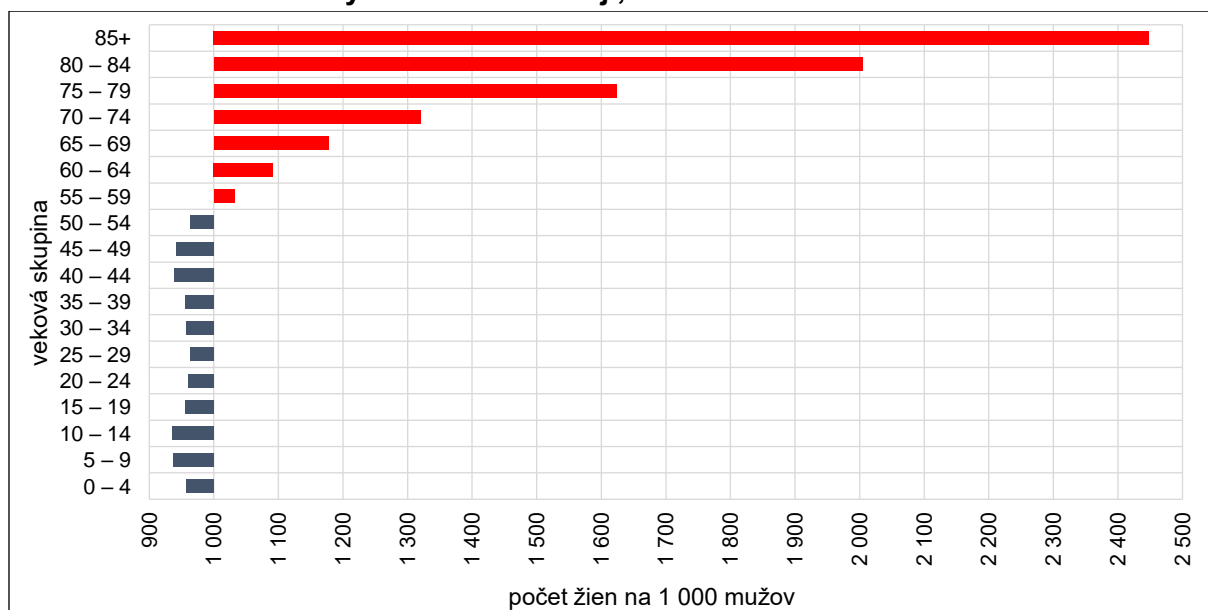
Zastúpenie pohlaví v populácii sa v priebehu života jednotlivých generácií mení. Jedným z faktorov, ktorý ovplyvňuje štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia, je zákonitosť, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat. Tento fakt ovplyvňuje hodnoty pomeru pohlaví v populácii v mladších vekových skupinách. V roku 1996 začala prevaha žien v populácii Trnavského kraja od vekovej skupiny 45 – 49 rokov. Vo vekovej skupine 85-ročných a starších bol už počet žien v pomere k mužom viac ako dvojnásobný, čo je ovplyvnené vyššou úmrtnosťou mužov ako žien. V roku 2023 sa pomer pohlaví v Trnavskom kraji začína prehlbovať. Prevaha žien začína až vo vyššom veku, t. j. od vekovej skupiny 55 – 59 rokov. V roku 2023 sa v najstaršej vekovej skupine prehĺbila prevaha žien nad mužmi v porovnaní s rokom 1996.

3.3.1.2 Index femininity v Trnavskom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 3.3.1.3 Index femininity v Trnavskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

3.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Jednou z najvýraznejších zmien vo vekovej štruktúre obyvateľstva Trnavského kraja od roku 1996 je výrazné starnutie populácie.

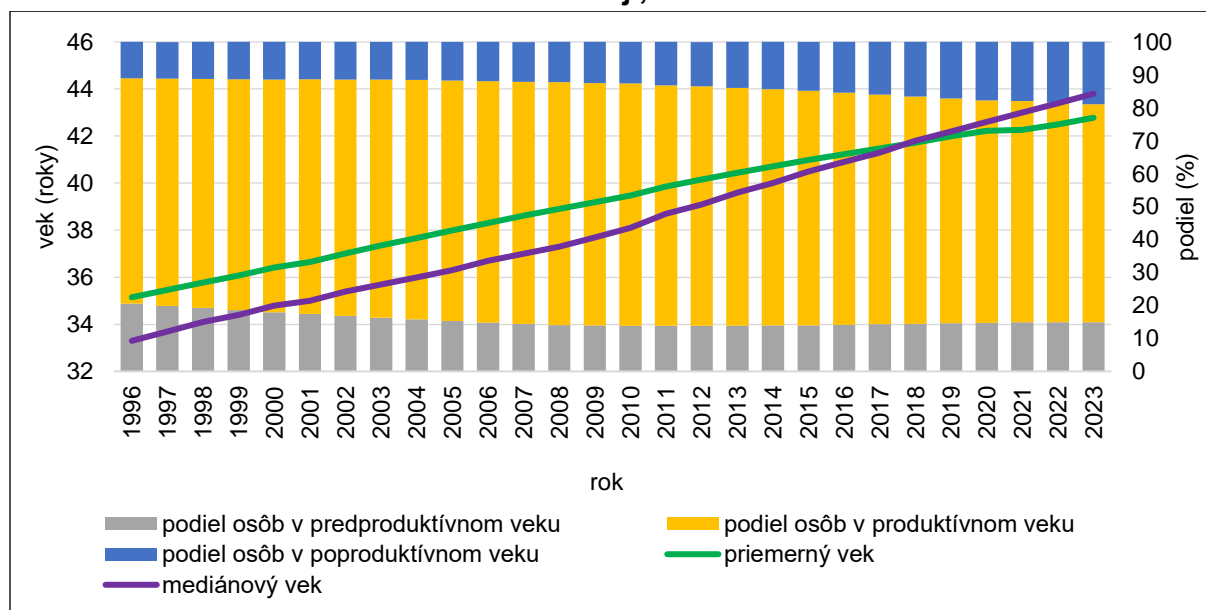
Dlhodobý pokles podielu obyvateľstva v predproduktívnom veku sa po roku 2011 zastavil a vďaka zvýšenej pôrodnosti nastalo obdobie rastu zastúpenia tejto vekovej skupiny v Trnavskom kraji, ktoré trvalo až do roku 2022. Potom nasledoval medziročný pokles, pričom v roku 2023 bol podiel obyvateľov v predproduktívnom

3.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

veku na úrovni 14,9 %. Oproti roku 1996 ich podiel v populácii klesol o 5,7 p. b. Zmeny sa prejavili aj u obyvateľov v produktívnom veku – ich počet v roku 2023 bol o 312 nižší ako v roku 1996 a podiel klesol na 66,2 %, čo predstavuje zníženie o 2,1 p. b. Najvýraznejšia zmena sa týkala osôb v poproduktívnom veku, ktorých počet aj podiel v rokoch 1996 až 2023 neustále rástol. Podiel tejto skupiny v roku 2023 vzrástol o 7,9 p. b., pričom ich počet sa zvýšil o 76,3 %. V roku 2023 dosiahli obyvatelia v poproduktívnom veku podiel 18,9 % populácie Trnavského kraja.

Zvyšovanie zastúpenia osôb nad 65 rokov spôsobilo nárast aj iných ukazovateľov veku. Priemerný a mediánový vek sa neustále zvyšujú. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 7,6 roka. V roku 2012 po prvýkrát dosiahol hranicu 40 rokov a v roku 2023 bola hodnota priemerného veku už na úrovni 42,8 roka. V prípade mediánového veku prišlo k intenzívnejšiemu nárastu, keď jeho nárast v porovnaní s rokom 1996 bol 10,5 roka. V roku 2023 bola hodnota mediánového veku 43,8 roka. Hodnoty priemerného a mediánového veku sú vyššie ako celoslovenský priemer. Obyvatelia Trnavského kraja majú o 0,9 roka vyšší priemerný vek než priemer za SR. Väčší rozdiel je v prípade mediánového veku, kde obyvatelia Trnavského kraja majú o 1,2 roka vyšší mediánový vek.

G 3.3.2.1 Ukazovatele veku v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

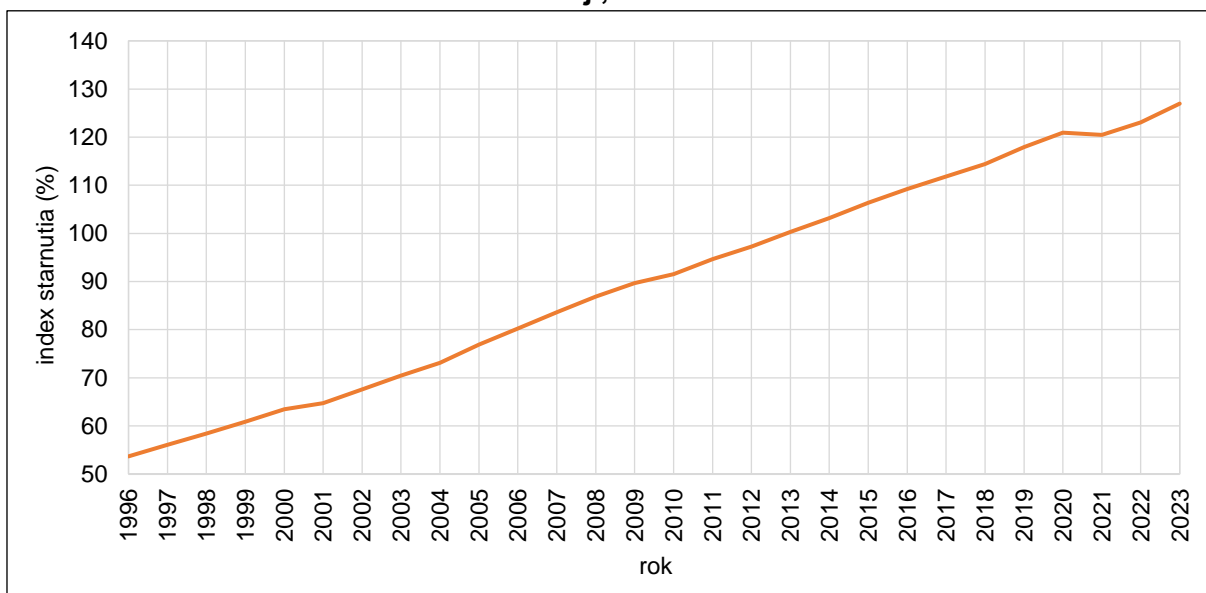

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Dynamizáciu starnutia obyvateľstva Trnavského kraja potvrdzuje aj index starnutia. Ten sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil z 53,7 % na 127 %, tzn. kým v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 54 osôb vo veku 65 rokov a viac, tak v roku 2023 už pripadalo na 100 detí 127 osôb v poproduktívnom veku. Prelomový rok v tomto kontexte bol rok 2013, keď počet seniorov historicky prvýkrát prevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom dochádza v Trnavskom kraji k výrazne vyššej intenzite starnutia, keď index starnutia tu je o 12 p. b. vyšší ako

celoslovenský priemer. Vyššia hodnota v Trnavskom kraji je spôsobená vyšším zastúpením obyvateľov v poproduktívnom veku.

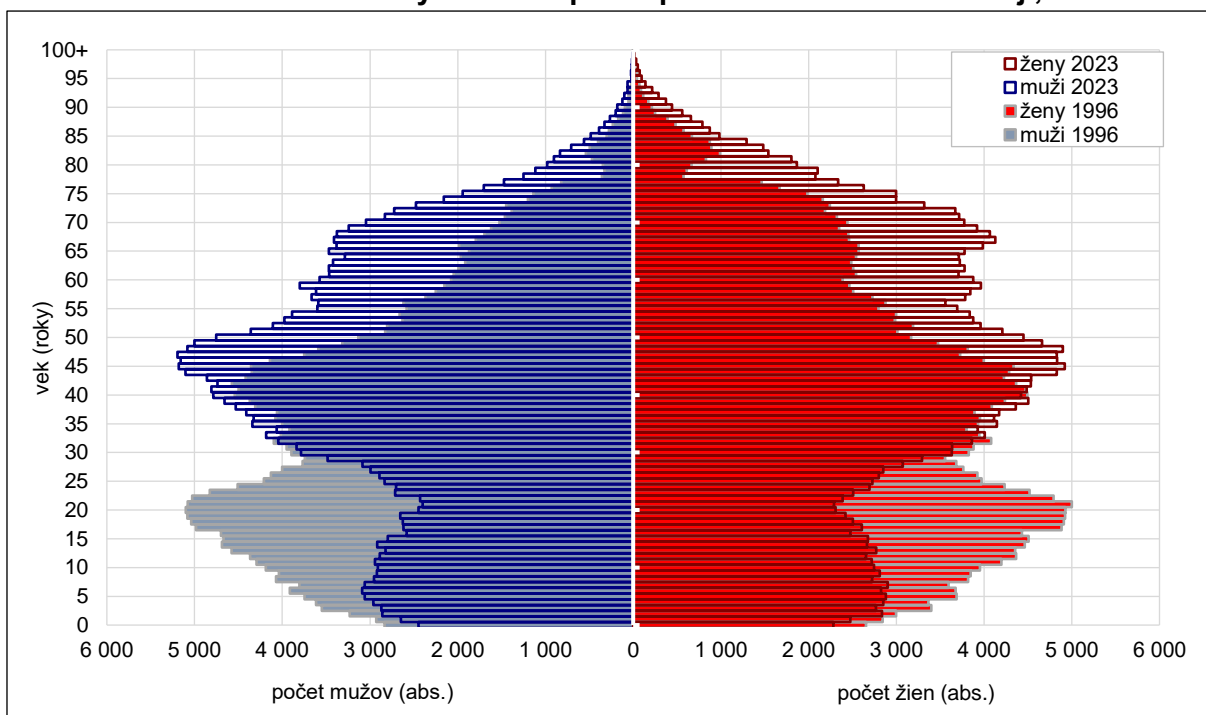
G 3.3.2.2 Index starnutia v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Na samotnú vekovú štruktúru Trnavského kraja malo najvýraznejší vplyv zníženie pôrodnosti. Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Trnavského kraja negatívnym javom sa ukazuje výrazný pokles zastúpenia osôb do 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996.

G 3.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Trnavskom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

3.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga založená na princípe porovnávania troch biologických vekových skupín obyvateľstva, predreprodukčnej (0 – 14 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov) určuje zákonitosti, na základe ktorých tvorí reprodukčná skupina obyvateľstva v každej populácii polovicu obyvateľstva a podľa podielu dvoch ostatných zložiek možno určiť tri základné typy vekových štruktúr. V roku 2023 je v Trnavskom kraji podiel predreprodukčnej zložky 14,9 % a podiel postreprodukčnej 39,1 %. Na základe uvedeného má postreprodukčná zložka prevahu nad predreprodukčnou zložkou. Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva Trnavského kraja poukazujú na proces demografického starnutia a regresívny typ populácie.

3.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Dlhodobu najvýraznejšie zastúpenie medzi obyvateľmi Trnavského kraja z hľadiska rodinného stavu mali slobodní muži. Na druhej strane, v prípade žien prevládali vydaté osoby. V roku 2011 sa podiel slobodných osôb pohyboval na úrovni 46,4 % u mužov a 37 % u žien, čo sú zároveň najnižšie hodnoty počas rokov 2011 – 2023. Po roku 2011 ich podiel začal stúpať až na hodnotu 48,4 % u mužov a 38,7 % u žien v roku 2023. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel slobodných osôb výraznejšie zmenil u mužov. Ich podiel sa v populácii mužov v roku 2023 zvýšil o 2,1 p. b. a podiel slobodných žien sa zvýšil o 1,7 p. b. Podiel slobodných osôb v populácii Trnavského kraja je pod celoslovenským priemerom (nižší o 1,4 p. b. u oboch pohlaví).

V roku 2011 podiel osôb žijúcich v manželstve dosahoval u mužov 44,3 % a u žien 42,5 %. Po roku 2011 ich podiel začal klesať. Príčinou tohto klesajúceho trendu bola zmena v sobášnom správaní, najmä odkladanie sobášov do vyššieho veku a celkový pokles intenzity uzatvárania manželstiev, čo bolo čiastočne ovplyvnené rastúcou spoločenskou akceptáciou spolužitia v partnerských vzťahoch bez manželského zväzku. Vo všeobecnosti je zastúpenie ženatých mužov vyššie ako vydatých žien. Najnižšie hodnoty boli zistené v roku 2023, keď podiel ženatých mužov bol 40,5 % a podiel vydatých žien 39,7 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel osôb žijúcich v manželstve zmenil, významnejšie u mužov. Ich podiel sa v populácii mužov znížil o 3,8 p. b., podiel vydatých žien klesol o 2,8 p. b. V Trnavskom kraji je podiel osôb žijúcich v manželstve vyšší o 0,4 p. b. u mužov a o 0,5 p. b. u žien v porovnaní s celoslovenským priemerom.

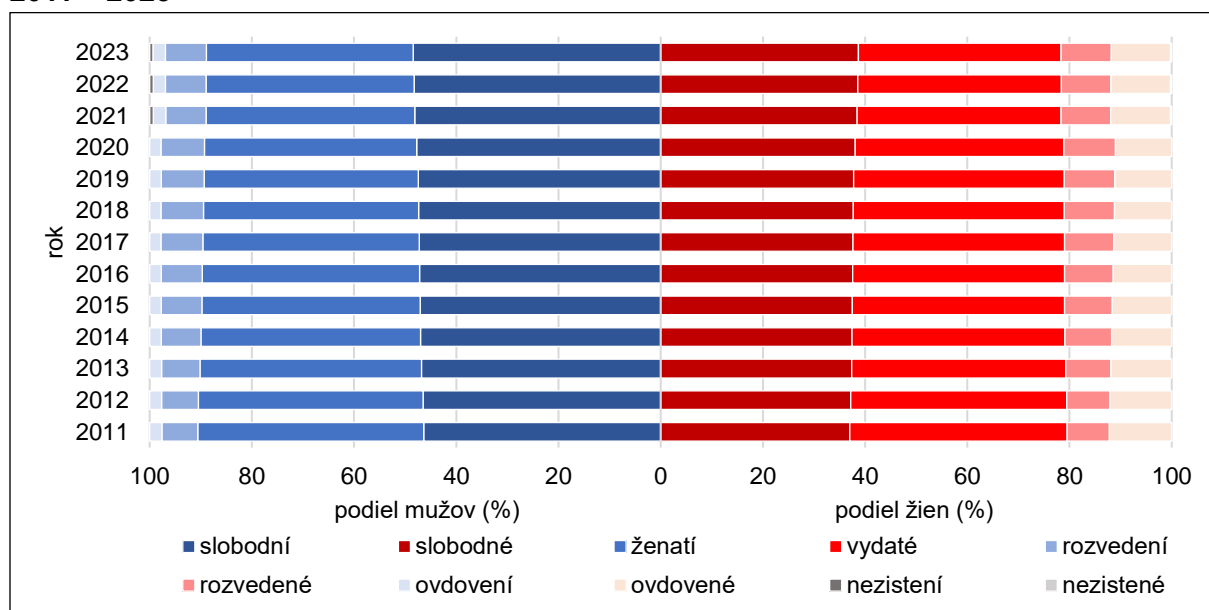
Podiel rozvedených osôb v roku 2011 predstavoval u mužov 7 % a u žien 8,3 %, čo boli zároveň najnižšie hodnoty v období rokov 2011 – 2023. Ich zastúpenie v populácii Trnavského kraja rástlo až do roku 2020, kedy dosiahlo maximum (8,5 % u mužov a 10,1 % u žien). V roku 2023 tvoril podiel rozvedených mužov 8 % a rozvedených žien 9,8 %. Oproti roku 2011 to znamená nárast o 1 p. b. u mužov a o 1,5 p. b. u žien. Rozvedené ženy mali vyššie zastúpenie v populácii Trnavského

3.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

kraja než muži. Podiel rozvedených osôb v Trnavskom kraji, u mužov aj žien, bol vyšší ako celoslovenský priemer, konkrétne o 0,7 p. b.

V roku 2011 predstavoval podiel ovdovených osôb v Trnavskom kraji 2,4 % u mužov a 12,2 % u žien. Zastúpenie ovdovených mužov bolo medzi rokmi 2011 a 2023 stabilné, pohybovalo sa v intervale 2,2 – 2,5 %. Vďaka zlepšujúcim sa úmrtnostným pomerom u mužov klesol v roku 2023 podiel ovdovených žien na 11,6 %. V dôsledku vyššej mužskej nadúmrtnosti sú ženy častejšie ovdovené ako muži. Okrem rozdielnej úmrtnosti zohráva dôležitú úlohu aj miera opätovných sobášov, pričom ovdovení muži mali dlhodobo vyššie šance na nový sobáš. Tento faktor tiež prispieval k vyššiemu podielu ovdovených žien v populácii. Najväčší rozdiel bol zaznamenaný v roku 2011, keď podiel ovdovených žien prevyšoval mužov o 9,8 p. b., zatiaľ čo najmenší rozdiel bol v roku 2020, a to o 8,8 p. b. Podiel ovdovených mužov a žien v Trnavskom kraji bol mierne nad celoslovenským priemerom.

G 3.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Trnavskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

3.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

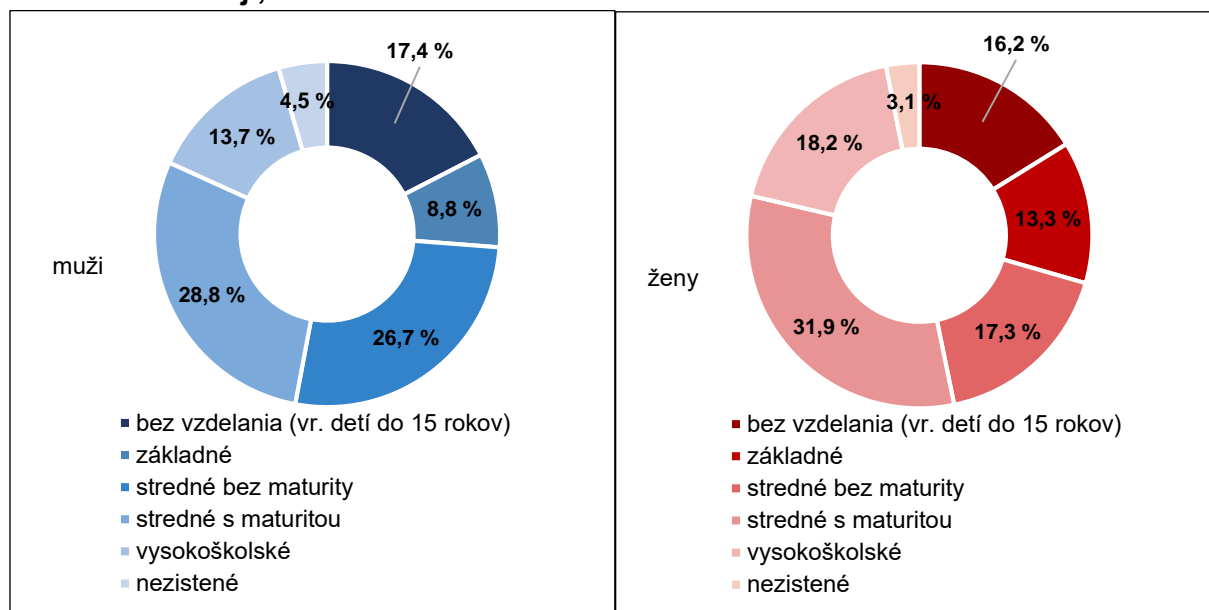
Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Až od roku 2021 sa začala každoročne zverejňovať intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho vzdelania, veku a pohlavia pre jednotlivé regióny SR.

Na rozdiel od SR sa vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Trnavského kraja vyznačuje vyšším zastúpením obyvateľov so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V rokoch

3.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

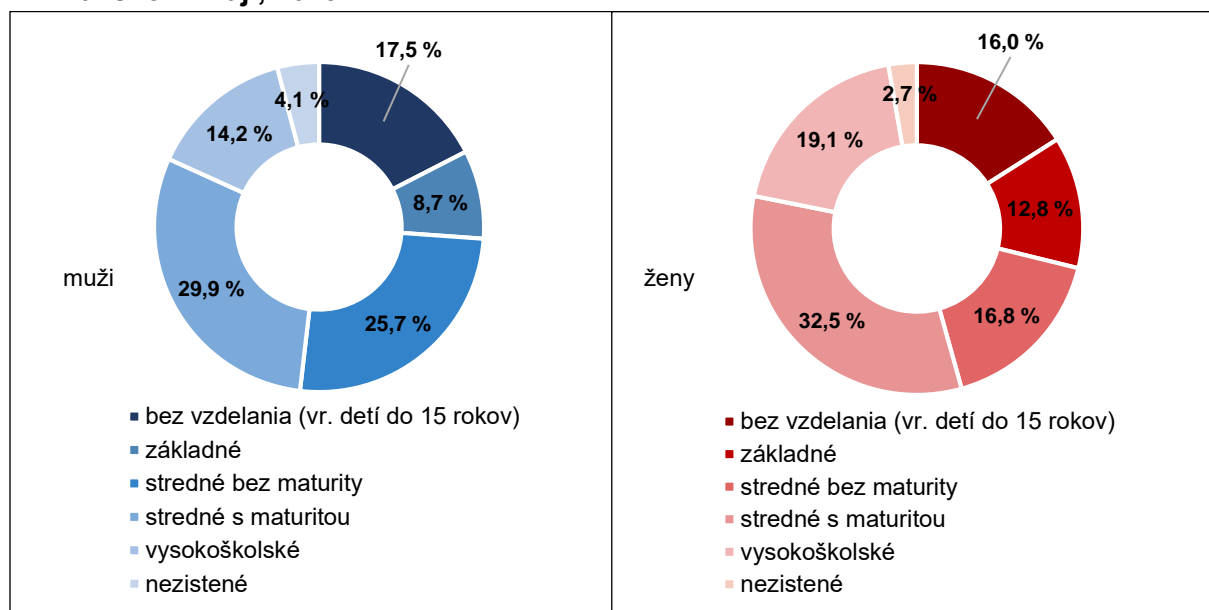
2021 – 2023 bola najpočetnejšou skupinou obyvateľov Trnavského kraja skupina mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 predstavoval podiel mužov s týmto vzdelaním 28,8 %, pričom do roku 2023 ich zastúpenie vzrástlo o 1,1 p. b. na hodnotu 29,9 %. Ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou mali v Trnavskom kraji vyšší podiel ako muži – v roku 2021 to bolo 31,9 %, a v roku 2023 sa ich podiel zvýšil o 0,6 p. b. na 32,5 %. V porovnaní s celoslovenským priemerom je zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou v Trnavskom kraji vyššie o 0,3 p. b. u mužov a o 1,4 p. b. u žien.

G 3.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Trnavskom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 3.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Trnavskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

Druhú najpočetnejšiu skupinu medzi mužmi v Trnavskom kraji tvorili muži so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2021 ich podiel predstavoval 26,7 %. U žien bolo stredoškolské vzdelanie bez maturity až na treťom mieste, pričom viac ako 17 % žien v kraji dosiahlo toto vzdelanie. U oboch pohlaví došlo k miernemu poklesu podielu osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2023 klesol podiel mužov na 25,7 % a žien na 16,8 %. Zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním bez maturity v Trnavskom kraji bolo v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššie o 4,1 p. b. u mužov a o 1,7 p. b. u žien.

Vývoj zastúpenia obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním mal mierne rastúci trend u oboch pohlaví. V roku 2021 podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním bol u mužov 13,7 % a u žien 18,2 %. Najvyššie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel mužov s vysokoškolským vzdelaním bol 14,2 % a žien bol 19,1 %. Vysokoškolské vzdelanie dosiahli častejšie ženy. Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2023, keď zastúpenie žien s vysokoškolským vzdelaním bolo o 4,9 p. b. vyššie ako mužov. V Trnavskom kraji je zastúpenie mužov a žien s vysokoškolským vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel predstavuje 2,5 p. b. u mužov a 2,3 p. b. u žien.

Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. V rokoch 2021 – 2023 sa podiel mužov so základným vzdelaním udržiaval na úrovni menej než 9 %. Naopak, podiel žien so základným vzdelaním v Trnavskom kraji bol výrazne vyšší a počas rovnakého obdobia sa pohyboval okolo 13 %. V porovnaní s celoslovenským priemerom je zastúpenie mužov so základným vzdelaním v Trnavskom kraji nižšie o 0,4 p. b., zatiaľ čo u žien je toto zastúpenie vyššie o 0,7 p. b. v porovnaní s priemerom SR.

3.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V roku 2023 žilo v Trnavskom kraji takmer 417,4 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 73,7 % z celkovej populácie. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola maďarská národnosť (115,1 tisíce; 20,3 %), potom nasledovala česká, moravská a sliezská národnosť (3,6 tisíce; 0,6 %).

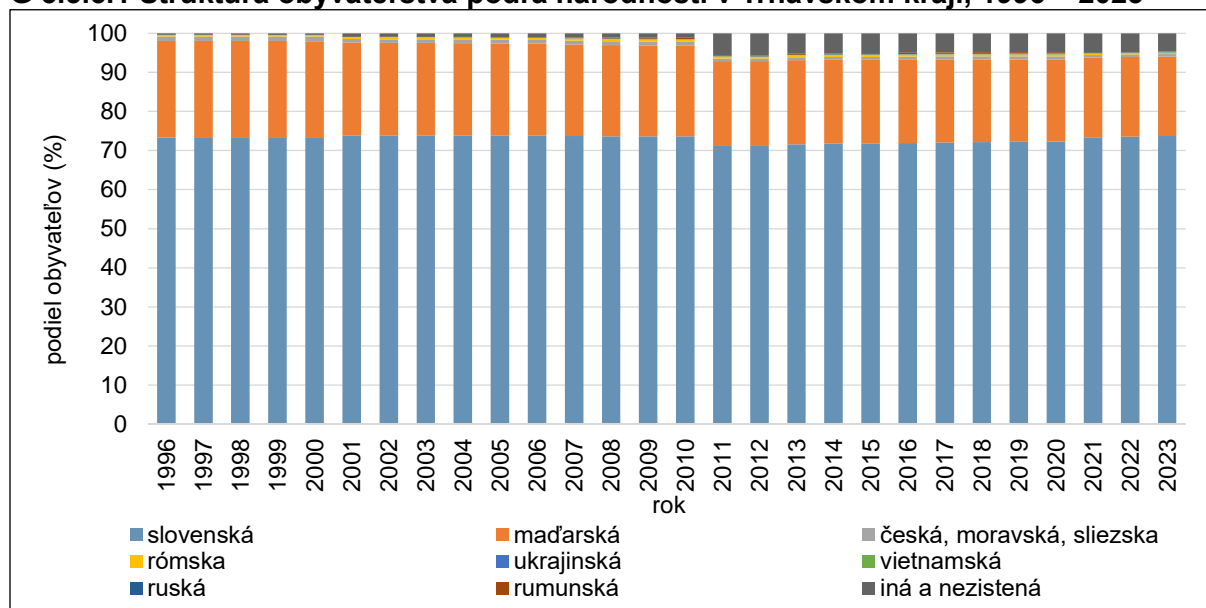
V porovnaní s rokom 1996 prišlo k výraznejšiemu poklesu zastúpenia maďarskej národnosti (pokles o 4,5 p. b.). V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Trnavskom kraji výrazne nižšie zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 10,8 p. b.) a je tu výrazne vyššie zastúpenie maďarskej národnosti (rozdiel 12,6 p. b.). Národnostné zloženie obyvateľstva Trnavského kraja súvisí s jeho geografickou polohou a blízkosťou Maďarska.

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v početnejších národnostiach napr.: v slovenskej, maďarskej, českej, moravskej, sliezskej, ruskej národnosti. Na druhej

3.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v rómskej, talianskej, rumunskej národnosti.

G 3.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Trnavskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

3.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

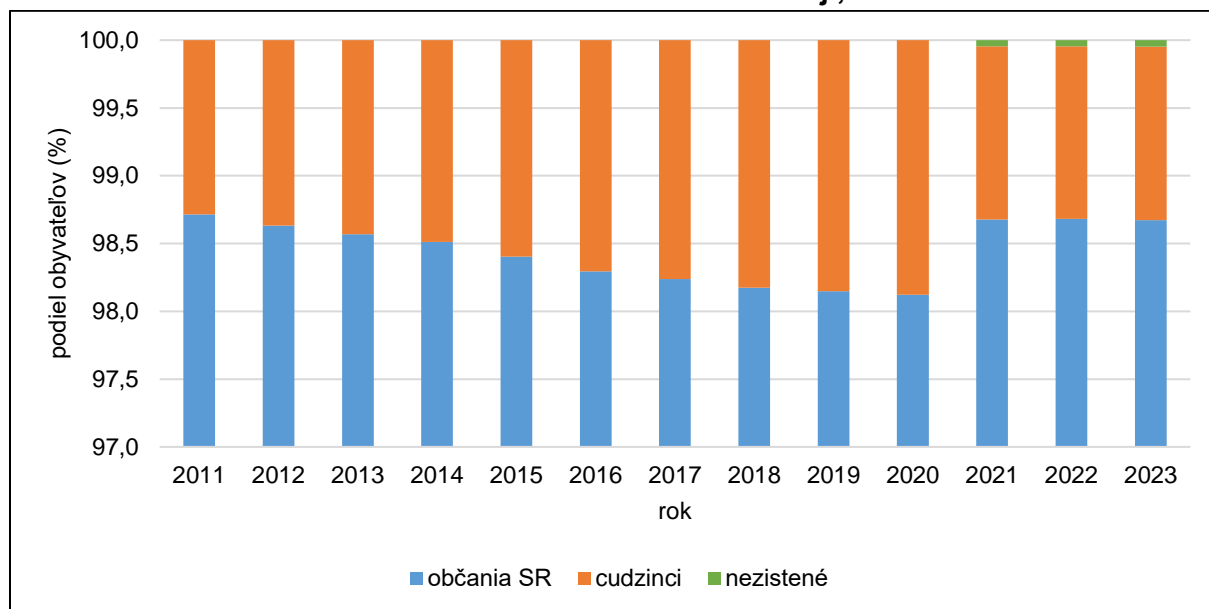
Zloženie obyvateľstva podľa skupín štátneho občianstva (občania SR a cudzinci) v Trnavskom kraji má v období rokov 2011 – 2020 trend mierneho zvyšovania podielu cudzincov na úkor znižovania podielu občanov SR. Kým v roku 2011 bolo v Trnavskom kraji 98,7 % občanov SR a 1,3 % cudzincov, v roku 2020 sa podiel občanov SR znížil na hodnotu 98,1 % a podiel cudzincov narástol na 1,9 %. Zlom v zložení obyvateľov podľa štátneho občianstva Trnavského kraja prinieslo SODB 2021, aktualizácia základne pre ďalšie bilancovanie obyvateľov podľa štátneho občianstva vrátila hodnoty podielu občanov SR aj cudzincov na úroveň z roku 2011. V rokoch 2021 – 2023 tak dosahoval podiel občanov 98,7 %, podiel cudzincov 1,3 %. Podiel obyvateľov Trnavského kraja s nezisteným štátnym občianstvom je marginálny a tvorí iba 0,05 %.

V rámci porovnania podielu cudzincov v Trnavskom kraji s celoslovenským priemerom bol v Trnavskom kraji podiel cudzincov v roku 2011 vyšší o 0,3 p. b. (1 % v SR oproti 1,3 % v Trnavskom kraji). V roku 2023 sa rozdiel medzi podielom cudzincov v Trnavskom kraji a priemerom SR znížil na 0,1 p. b. (1,2 % v SR oproti 1,3 % v Trnavskom kraji), čo bolo spôsobené nárastom podielu cudzincov v SR a nezmeneným podielom cudzincov v rámci Trnavského kraja oproti roku 2011.

Z detailnejšieho porovnania rokov 2011 a 2023 je v absolútnom vyjadrení pozorovaný nárast počtu občanov SR aj počtu cudzincov, čo je však spôsobené celkovým zvýšením počtu obyvateľov v tomto období v celom Trnavskom kraji. V roku 2011

bolo 548 369 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, zatiaľ čo v roku 2023 sa ich počet zvýšil na 558 603. To predstavuje zvýšenie obyvateľov s občianstvom SR o 2 % (10 234). Mierne sa zvýšil aj počet cudzincov, kým v roku 2011 bol počet cudzincov 7 140, v roku 2023 dosiahol hodnotu 7 244, čo je nárast o 1,5 % (104) cudzincov.

G 3.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Trnavskom kraji, 2011 – 2023

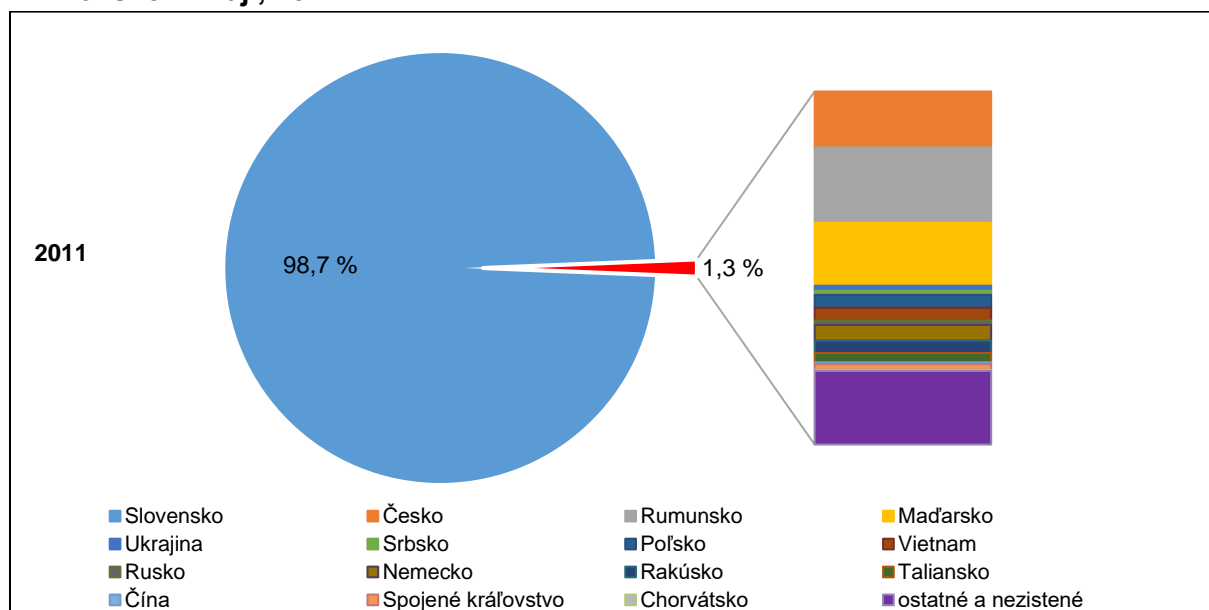
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Z porovnania najpočetnejších občianstiev (okrem SR) v rokoch 2011 a 2023 zaznamenali v Trnavskom kraji najvyšší nárast občania Ukrajiny, ktorých počet sa v roku 2023 oproti roku 2011 zvýšil takmer o 531 % (zo 103 v roku 2011 na 650 v roku 2023). Výrazný nárast bol pozorovaný aj u občanov Chorvátska (nárast o 495 % z 20 v roku 2011 na 119 v roku 2023) a Srbska (nárast o 330 % z 82 v roku 2011 na 353 v roku 2023). Najpočetnejšiu skupinu cudzincov však v roku 2023 tvorili príslušníci ČR (0,2 %, 1 259 obyvateľov), v roku 2011 bolo najviac občanov Rumunska v Trnavskom kraji (0,3 %, 1 524 obyvateľov). Zastúpenie Rumunov v Trnavskom kraji sa v období 2011 – 2023 znížilo o 26 % (z 1 524 v roku 2011 na 1 127 v roku 2023), výraznejšie (o 37 %) klesol aj počet Nemcov (z 318 v roku 2011 na 201 v roku 2023).

Porovnanie obyvateľov podľa veku a občianstva ukazuje rozdiely vo vekovej štruktúre občanov SR a cudzincov. U občanov SR sú v rámci podielov početnejšie zastúpené osoby v predproduktívnom a poproduktívnom veku, zatiaľ čo u cudzincov je vyšší podiel osôb v produktívnom veku, čo je spôsobené najmä imigráciou cudzincov za prácou.

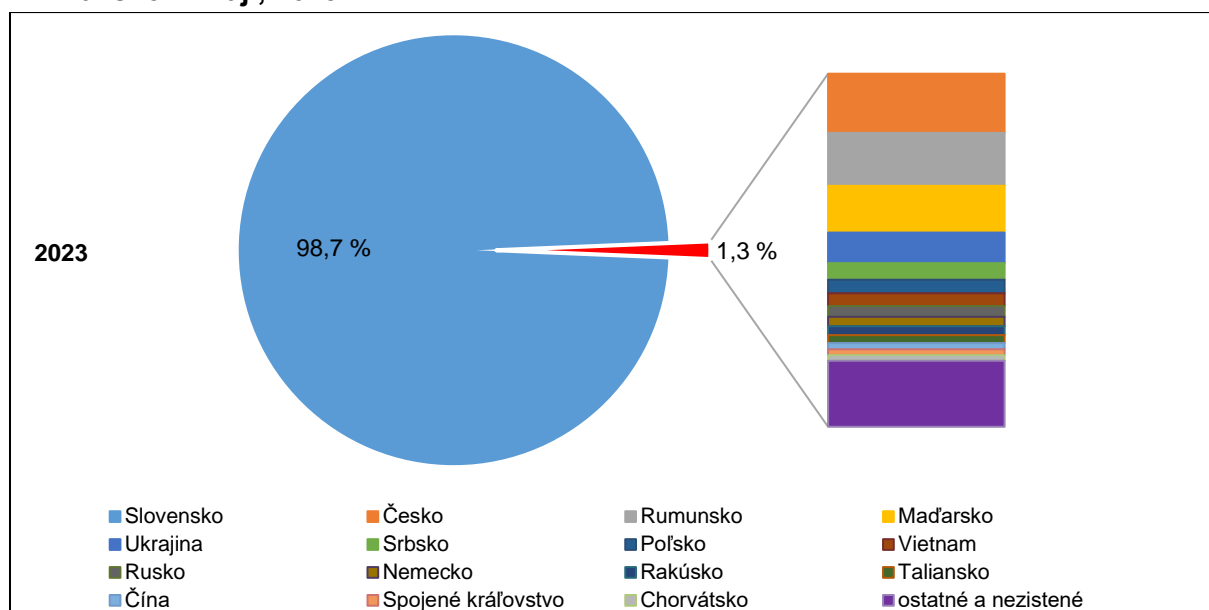
3.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

G 3.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Trnavskom kraji, 2011

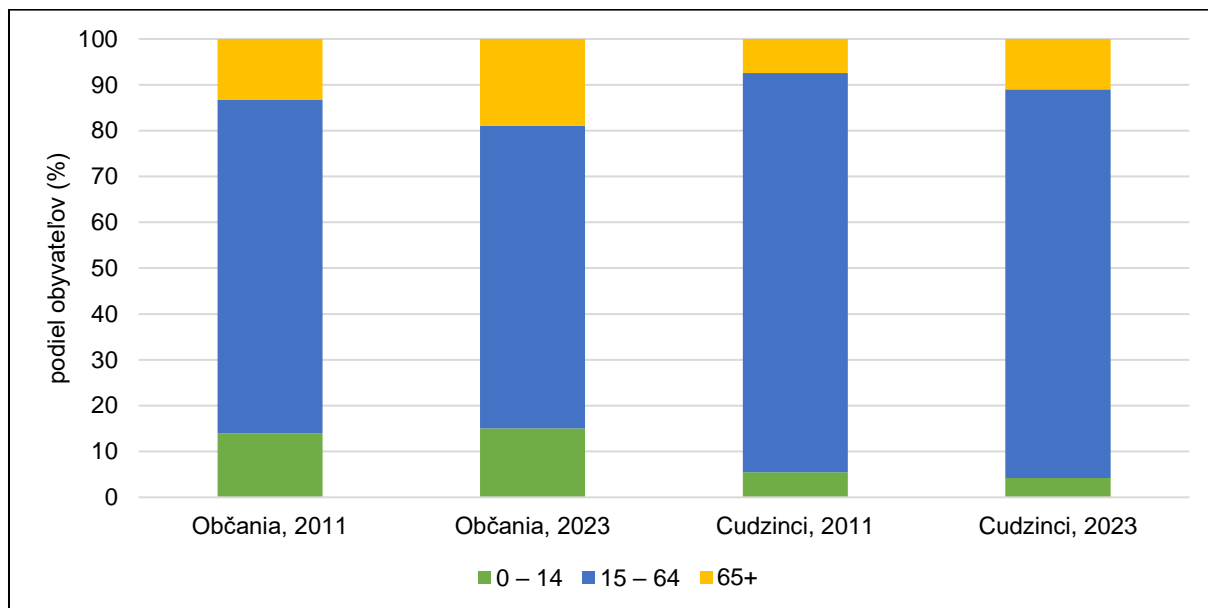
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

G 3.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Trnavskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

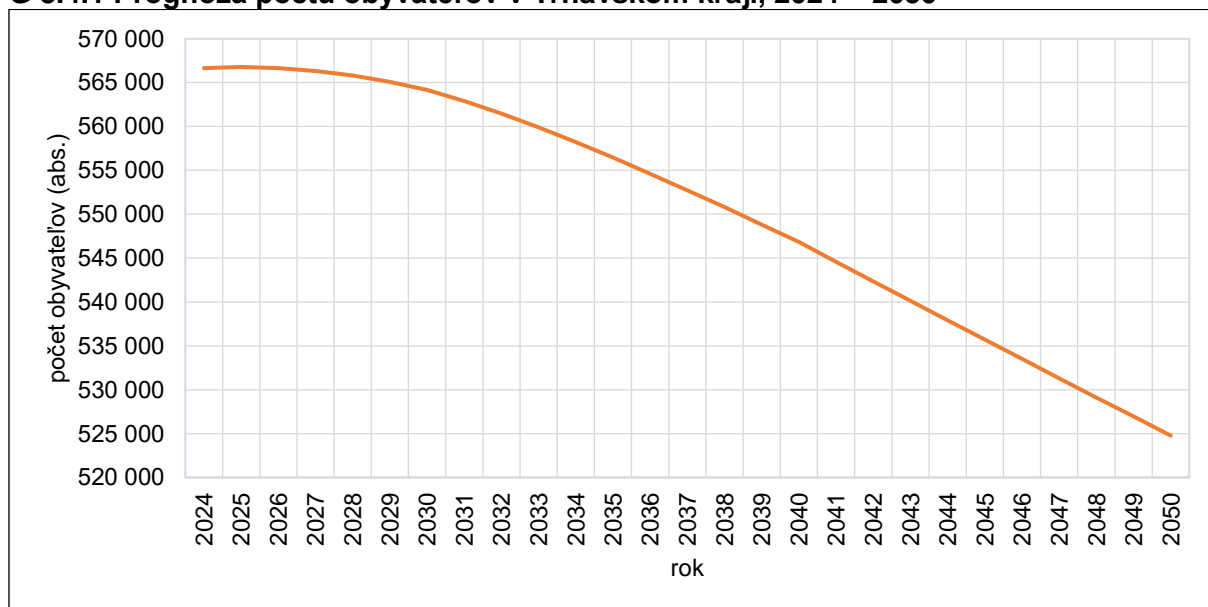
V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Trnavskom kraji 96,2 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 95,6 %. Podiel občanov SR v Trnavskom kraji narodených v inej krajine sa medzi rokmi 2011 a 2023 zvýšil o 0,5 p. b., z 2,5 % v roku 2011 na 3 % v roku 2023. Občania SR Trnavského kraja, ktorí sa narodili v zahraničí, sa najčastejšie narodili v Česku (9 248 občanov v roku 2011 a 10 720 v roku 2023).

G 3.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Trnavskom kraji, 2011 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

3.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Trnavského kraja by sa mal znížiť z viac ako 566-tisíc v roku 2024 na 525-tisíc v roku 2050. Išlo by o zníženie počtu obyvateľov o takmer 42-tisíc, resp. 7,4 %. Pokles počtu obyvateľov by mal byť do roku 2030 veľmi mierny, pri priaznivom demografickom vývoji prichádza do úvahy aj stagnácia počtu obyvateľov na úrovni 565-tisíc. V období 2030 – 2050 by sa mal však úbytok počtu obyvateľov v Trnavskom kraji výrazne zintenzívniť.

G 3.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Trnavskom kraji, 2024 – 2050

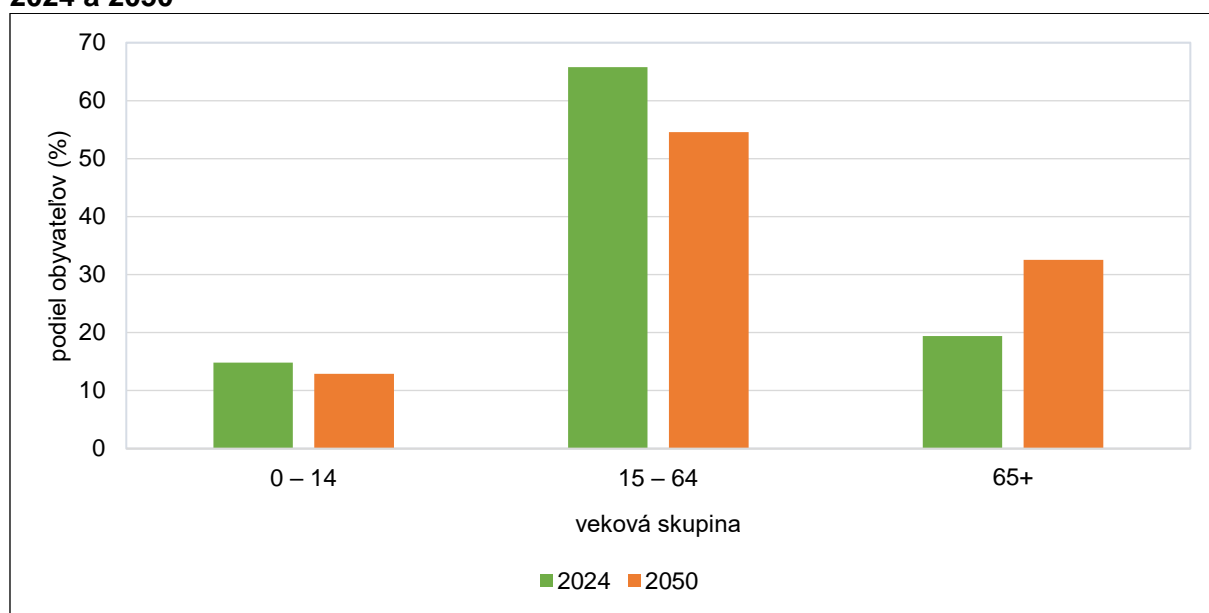
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

3.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

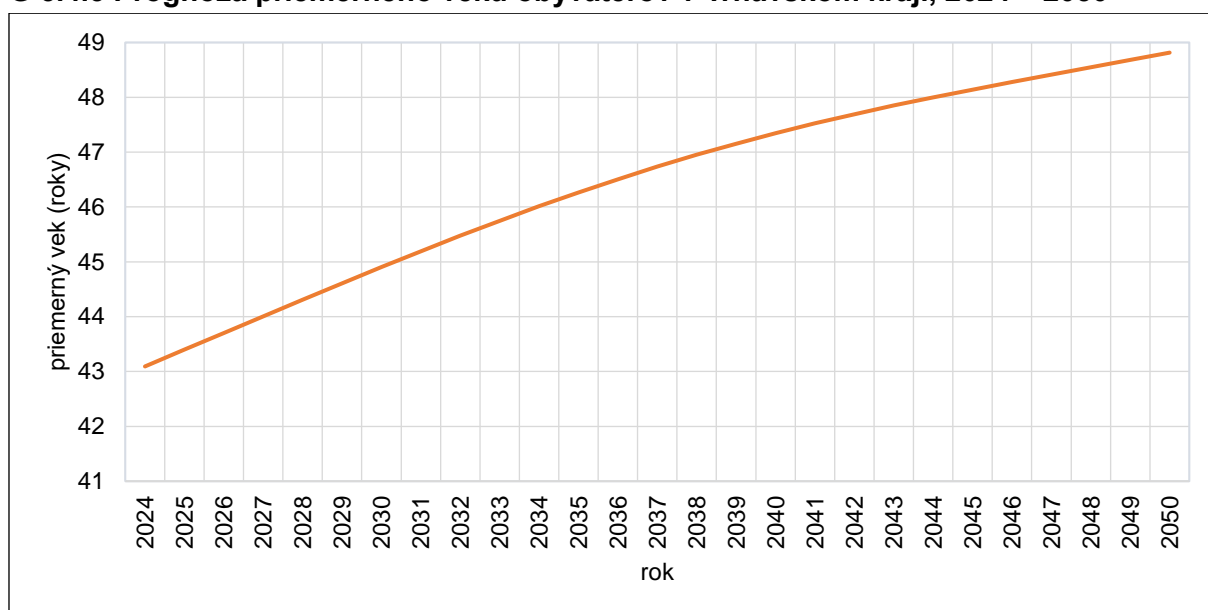
Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku sa bude v Trnavskom kraji do roku 2050 s veľkou pravdepodobnosťou znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorej podiel v populácii s určitosťou vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 by sa mal podiel obyvateľov vo veku do 15 rokov znížiť o 2 p. b. a podiel obyvateľov v produktívnom veku o viac ako 11 p. b. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, budú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel v roku 2050 bude o 13 p. b. väčší ako v roku 2024.

Intenzívne starnutie obyvateľov Trnavského kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom v období pred rokom 2040 bude starnutie obyvateľstva intenzívnejšie a rast priemerného veku obyvateľov väčší. Priemerný vek obyvateľov Trnavského kraja sa pravdepodobne zvýši z viac ako 43 rokov v roku 2024 na 48,8 roka v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu 5,7 roka, resp. 13,3 %.

G 3.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Trnavskom kraji, 2024 a 2050

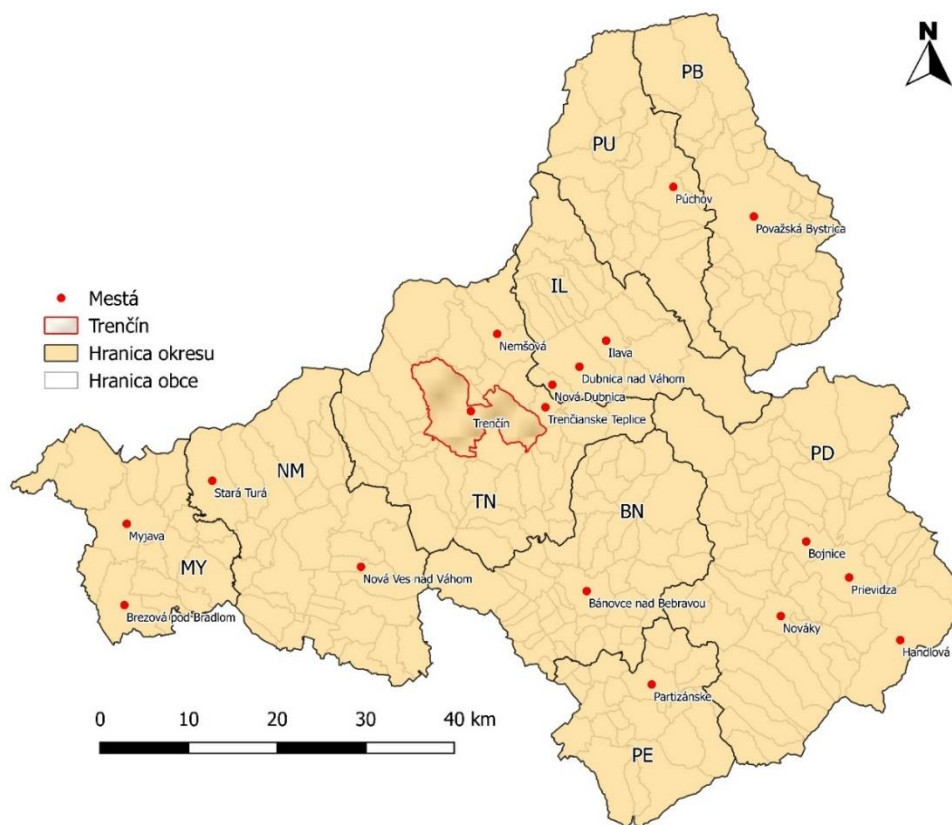

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

G 3.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Trnavskom kraji, 2024 – 2050

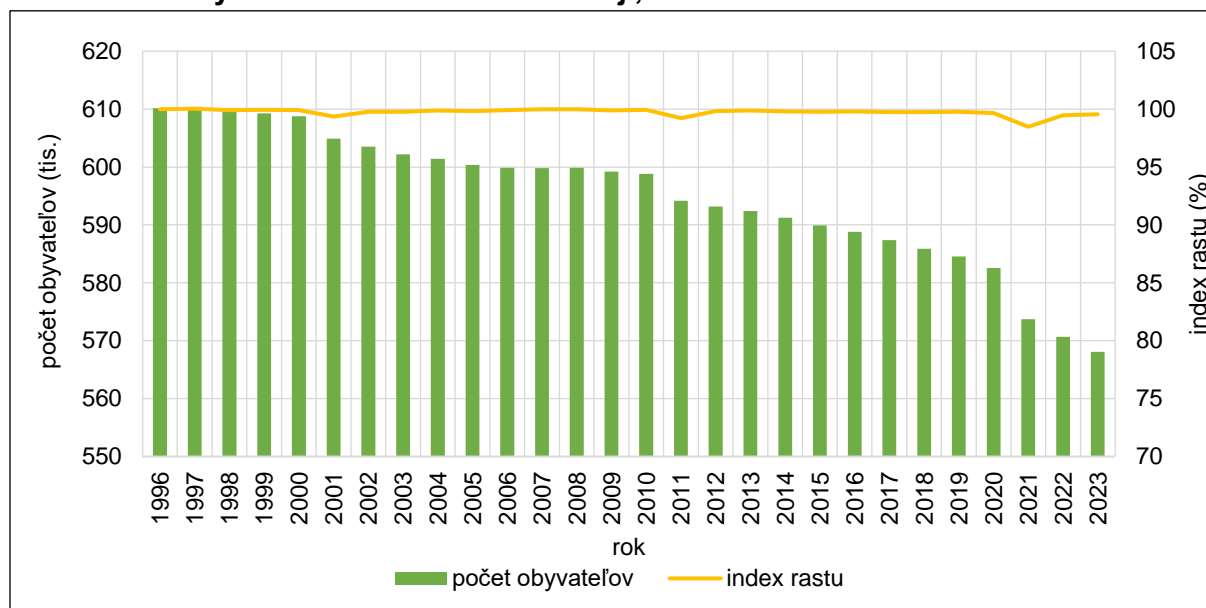
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

4 Trenčiansky kraj

Trenčiansky kraj v roku 2023					
Počet obyvateľov	568 102	Počet obcí	276	Podiel obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov (%)	14,22
muži	278 822	z toho mestá	18	Podiel obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov (%)	65,31
ženy	289 280	Podiel obyvateľov v mestách (%)	53,45	Podiel obyvateľov vo veku 65+ (%)	20,47
Podiel cudzincov (%)	0,78	Podiel obyvateľov na vidieku (%)	46,55	Stredná dĺžka života pri narodení	
Priemerný vek obyvateľov	43,73	Rozloha (km ²)	4 501,8	muži	73,67
Index starnutia	143,9	Hustota obyvateľstva	126,48	ženy	80,48

V roku 1996 mal Trenčiansky kraj 610,1 tisíca obyvateľov. V období 1996 – 2023 sa počet obyvateľov v Trenčianskom kraji znižoval. Spočiatku len miernym tempom, no po roku 2010 intenzívnejšie. Medzi rokmi 2010 a 2011 sa počet obyvateľov Trenčianskeho kraja znížil o 4,6 tisíca. Najvyššia intenzita znižovania počtu obyvateľov v Trenčianskom kraji bola zaznamenaná od roku 2020. V roku 2021 bol medziročný pokles obyvateľov Trenčianskeho kraja o takmer 9-tisíc (8 868 obyvateľov). Primárnou príčinou uvedeného poklesu bol vysoký počet zomretých v čase vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19. Pokles počtu obyvateľov pokračoval aj po jej prekonaní. V roku 2022 medziročne klesol počet obyvateľov v Trenčianskom kraji o 3-tisíc na 570,7 tisíca. V roku 2023 počet obyvateľov klesol pod hranicu 570-tisíc. V porovnaní s rokom 1996 sa počet obyvateľov v Trenčianskom kraji znížil o 42-tisíc a hustota obyvateľstva klesla zo 135,6 na 126,5 obyvateľov na km².

G 4.1 Počet obyvateľov v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Medziročnému poklesu počtu obyvateľov v Trenčianskom kraji v období 1996 – 2023 zodpovedala hodnota indexu rastu obyvateľov na úrovni 98,5 – 100 %. Index zmeny medzi rokmi 1996 a 2023 dosahoval 93 %.

4.1 Demografické procesy

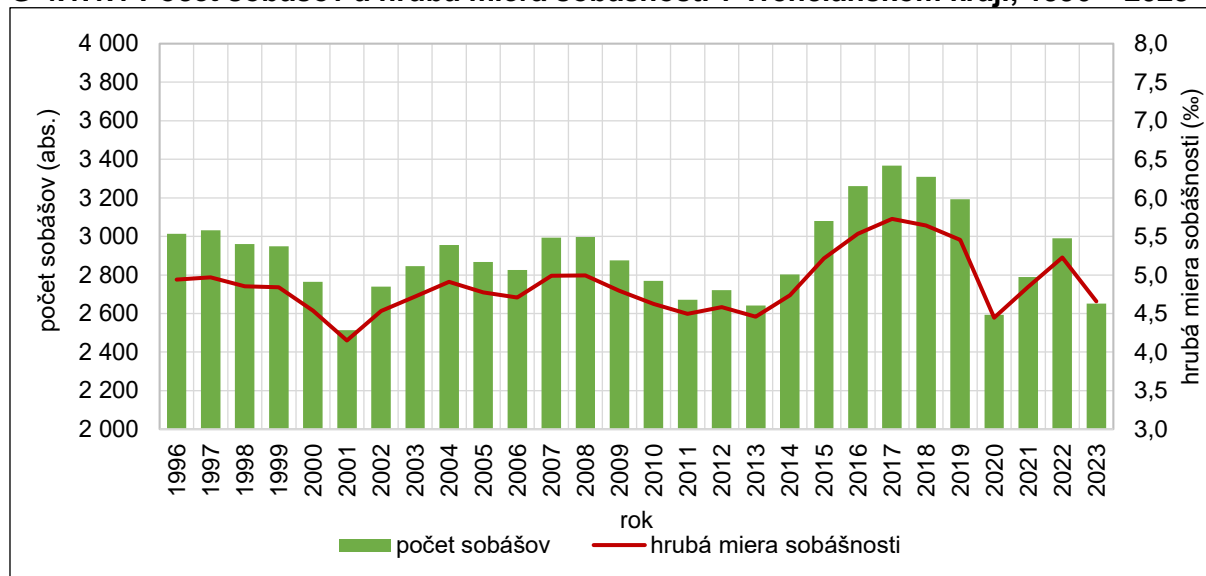
4.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Trenčianskom kraji uzatvorených 3 013 manželstiev, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 4,9 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2023 sa ročný počet sobášov v Trenčianskom kraji pohyboval väčšinou pod hranicou 3-tisíc, výnimkou boli len roky 1996 a 1997 a obdobie 2015 – 2019, keď počet sobášov bol vyšší. Celkový trend počtu sobášov aj hrubej miery sobášnosti bol v Trenčianskom kraji značne kolísavý, striedali sa obdobia rastu a poklesu. V rokoch 2015 – 2019 a tiež v roku 2022 presiahla hrubá miera sobášnosti 5 sobášov na 1 000 obyvateľov. Najnižšia intenzita sobášnosti (hrubá miera sobášnosti nižšia ako 4,5 sobáša na 1 000 obyvateľov) bola v Trenčianskom kraji v rokoch 2001, 2011, 2013 a 2020.

Počas rokov 1996 – 2023 bol priemerný ročný počet sobášov v Trenčianskom kraji takmer 2 900, resp. 4,9 sobáša na 1 000 obyvateľov. S výnimkou roka 2016 a obdobia 2019 – 2021 bola hrubá miera sobášnosti v Trenčianskom kraji nižšia ako hodnota celoslovenského priemeru.

4.1.1 Sobášnosť

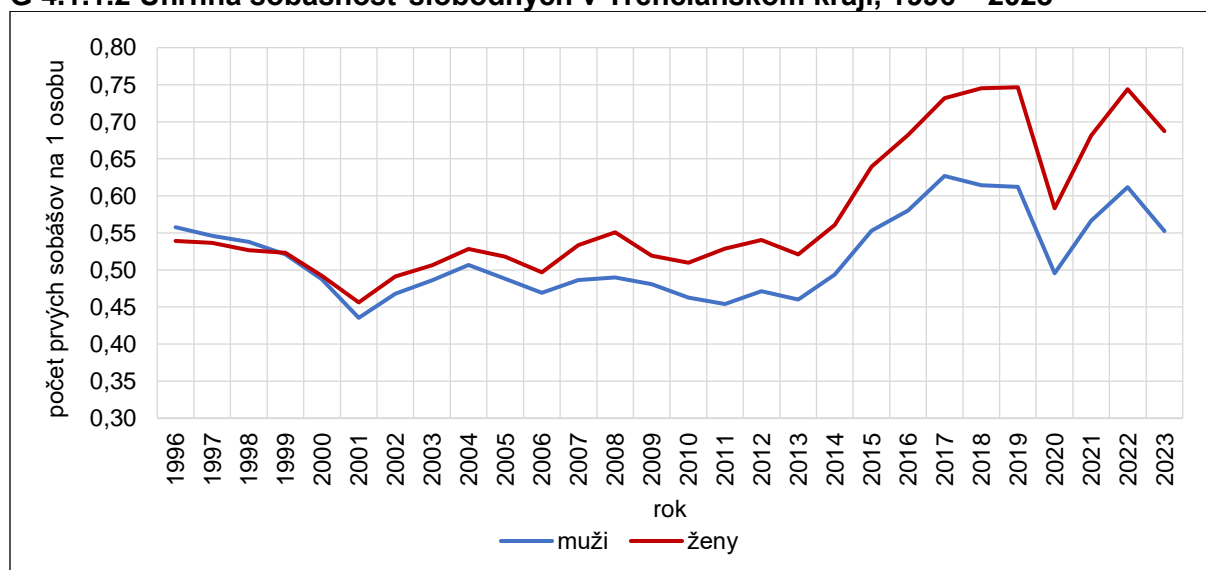
G 4.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža v Trenčianskom kraji 0,56 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,54 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Trenčianskom kraji po roku 1996 stagnovala až do roku 2013 okolo hranice 0,5 sobáša na jednu slobodnú osobu. V rokoch 2016 – 2019 sa sobášnosť slobodných výrazne zvýšila, u žien na úroveň 0,7 sobáša a u mužov nad úroveň 0,6 sobáša na jednu slobodnú osobu príslušného pohlavia. Obdobie vysokej sobášnosti po roku 2019 prerušila v roku 2020 pandémia ochorenia COVID-19. Medziročný výrazný pokles sobášnosti slobodných vystriedal v roku 2021 znovu rast, ktorý vrátil sobášnosť slobodných na hodnoty pred pandémiou. V roku 2023 sobášnosť slobodných mierne klesla, keď dosiahla hodnoty 0,55 sobáša na jedného slobodného muža a 0,69 sobáša na jednu slobodnú ženu.

G 4.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

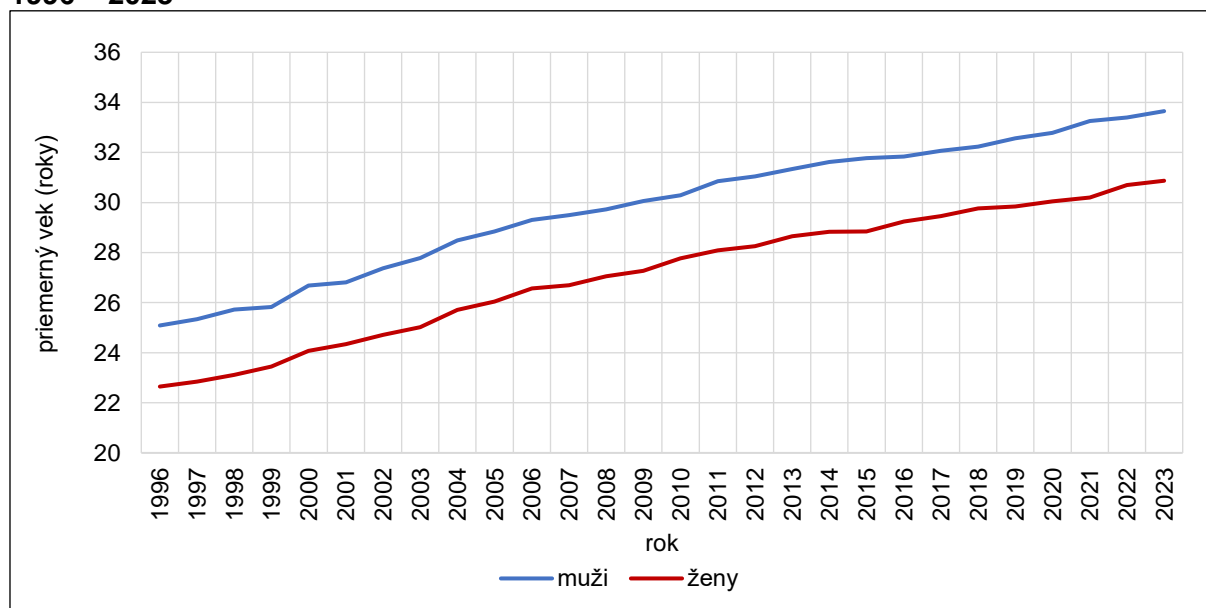

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných mužov tesne pod celoslovenským priemerom (výnimkou bol rok 2020, keď bola sobášnosť slobodných mužov zhodná s celoštátnym priemerom). V prípade slobodných žien bola sobášnosť v Trenčianskom kraji tesne pod celoslovenským priemerom v období 1996 – 2014, na úrovni celoslovenského priemeru v rokoch 2015 a 2016 a tesne nad celoslovenským priemerom v období 2017 – 2023.

V roku 1996 vstupovali slobodní muži do manželstva v Trenčianskom kraji v priemere vo veku 25,1 roka a slobodné ženy vo veku 22,7 roka, t. j. tesne nad úrovňou celoslovenského priemeru. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši rovnomerne zvyšoval. Hranicu 30 rokov dosiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov v roku 2009, v prípade žien to bolo v roku 2020. Hodnoty priemerného veku pri prvom sobáši v roku 2023 (33,7 roka u mužov a 30,9 roka u žien) znamenajú pre obidve pohlavia historické maximá. Počas rokov 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši v Trenčianskom kraji zvýšil o 8,6 roka, resp. 34,1 % u mužov a o 8,2 roka, resp. 36,3 % u žien. Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Trenčianskom kraji bol počas obdobia 1996 – 2023 vyšší ako celoslovenský priemer, pričom tento rozdiel sa postupne zvyšoval.

G 4.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

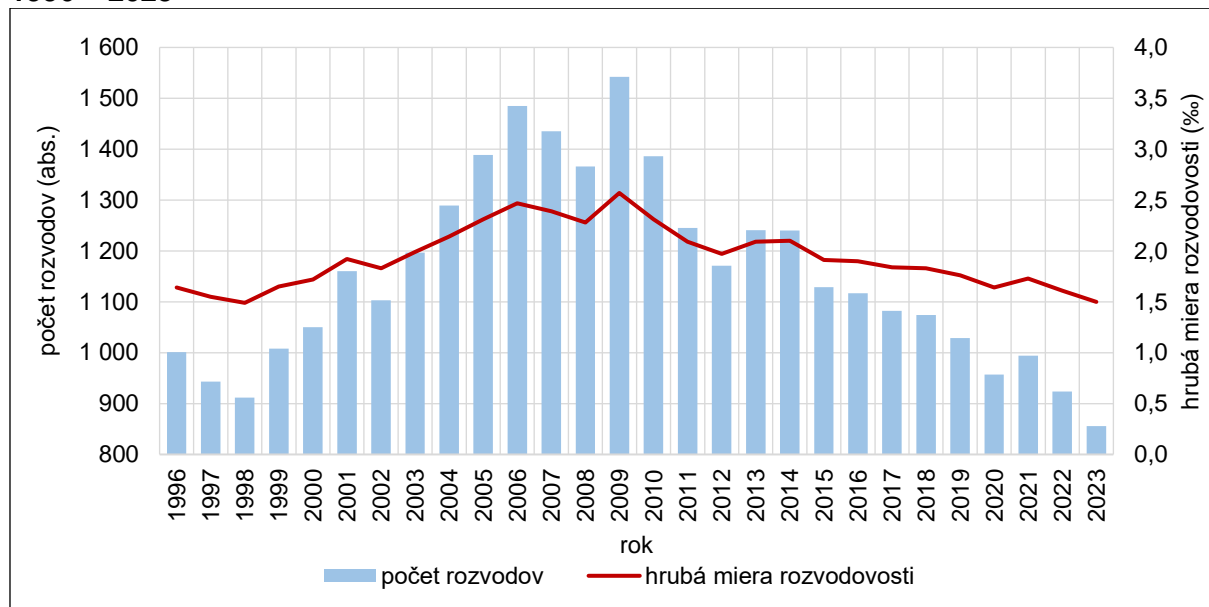
4.1.2 Rozvodovosť

V roku 1996 sa v Trenčianskom kraji rozviedlo 1 001 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 1,6 rozvodu na 1 000 obyvateľov, čo bola hodnota nižšia ako celoslovenský priemer. Počet rozvodov i hrubá miera rozvodovosti sa v Trenčianskom kraji následne zvyšovali. Najviac rozvodov (viac ako 1 350 ročne) bolo v Trenčianskom kraji zaznamenaných v období 2005 – 2010. Hrubá miera

4.1.2 Rozvodovosť

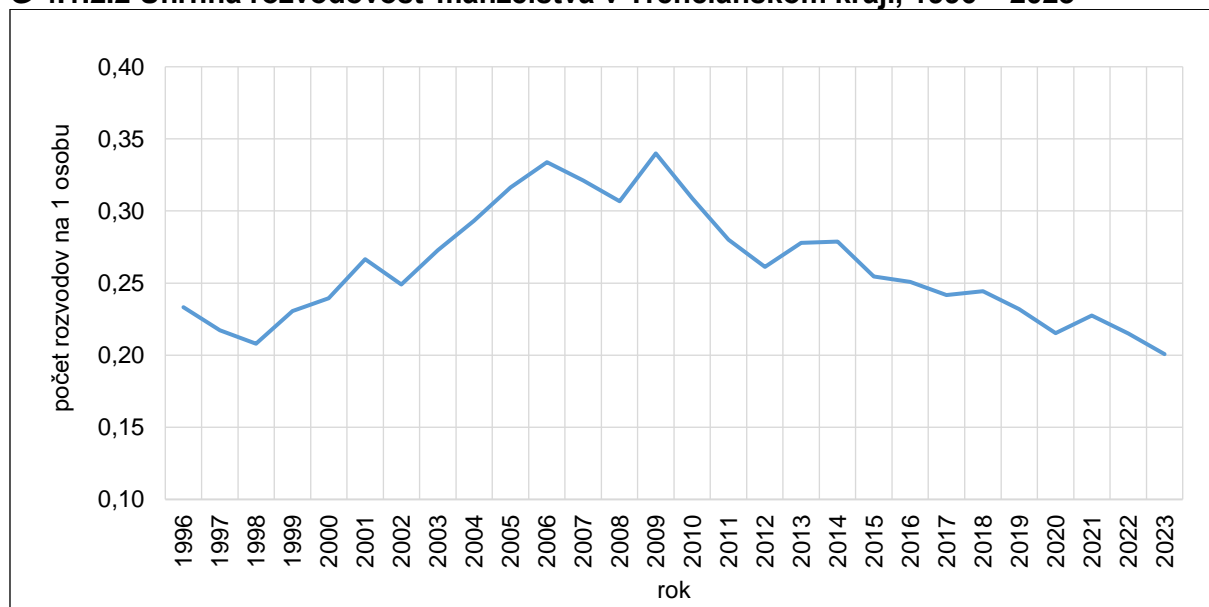
rozvodovosti presahovala v tomto období hodnotu 2,3 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Po roku 2009 sa počet rozvodov postupne znižoval a najnižší počet rozvodov bol zaznamenaný v roku 2023, kedy sa v Trenčianskom kraji rozviedlo 856 manželstiev, resp. na 1 000 obyvateľov pripadlo 1,5 rozvodu.

G 4.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 4.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

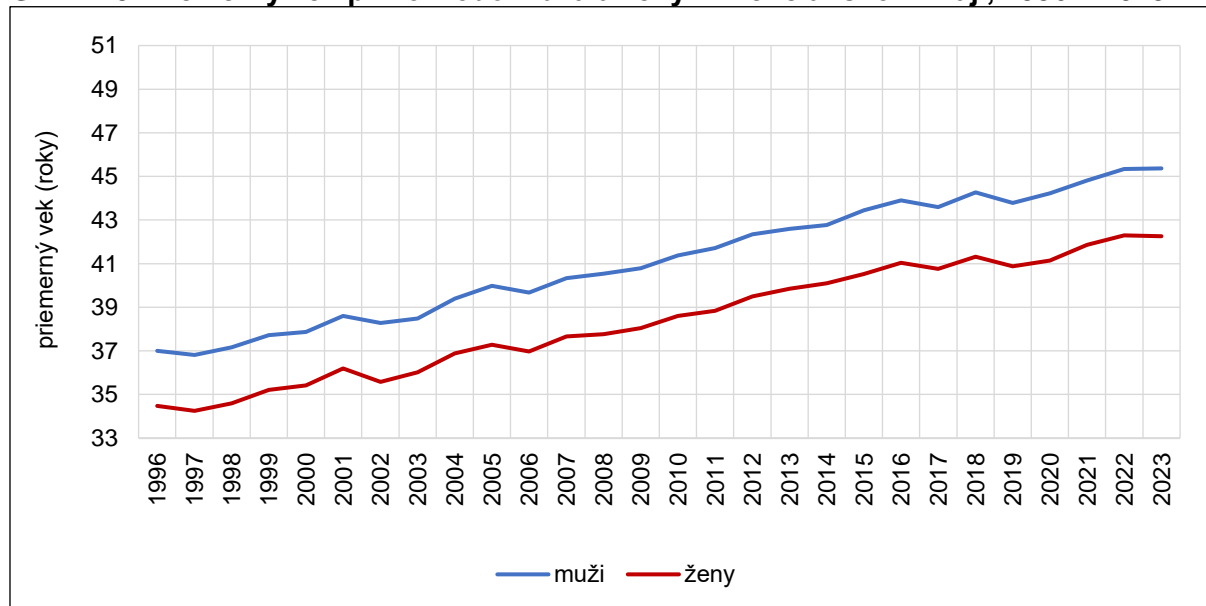
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Úhrnná rozvodovosť manželstva najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. V Trenčianskom kraji je viditeľné obdobie stagnácie pred rokom 2000, obdobie zvyšovania v rokoch 2000 – 2006, obdobie najvyššej rozvodovosti v rokoch 2006 – 2009 a obdobie poklesu v rokoch 2010 – 2023. Úhrnná rozvodovosť

manželstva sa v Trenčianskom kraji v rokoch 1996 – 2023 pohybovala v rozpätí 0,2 až 0,34 rozvodu na osobu, čo znamená, že v jednotlivých rokoch sa rozviedlo od 20 % do 34 % obyvateľov. Najnižšie hodnoty úhrnnej rozvodovosti manželstva (pod 0,25 rozvodu na osobu) boli v Trenčianskom kraji zaznamenané pred rokom 2000 a po roku 2017. Rozvodovosť vyššia ako 0,3 rozvodu na osobu bola v Trenčianskom kraji v období 2005 – 2010. V priemere za celé obdobie 1996 – 2023 sa v Trenčianskom kraji rozviedlo 26 % obyvateľov, čo je hodnota zhodná s celoslovenským priemerom.

Priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Trenčianskom kraji bol po roku 1996 väčšinou vyšší ako celoslovenský priemer. Výnimkou boli len niektoré roky pred rokom 2003. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Trenčianskom kraji počas obdobia 1996 – 2023 bol u oboch pohlaví rovnomerný, pričom hodnoty u mužov boli o 2,7 roka vyššie, čo zhruba kopíruje rozdiely priemerného veku pri sobáši medzi pohlaviami. Priemerný vek pri rozvode sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 8,4 roka, resp. 22,7 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 7,8 roka, resp. 22,6 %.

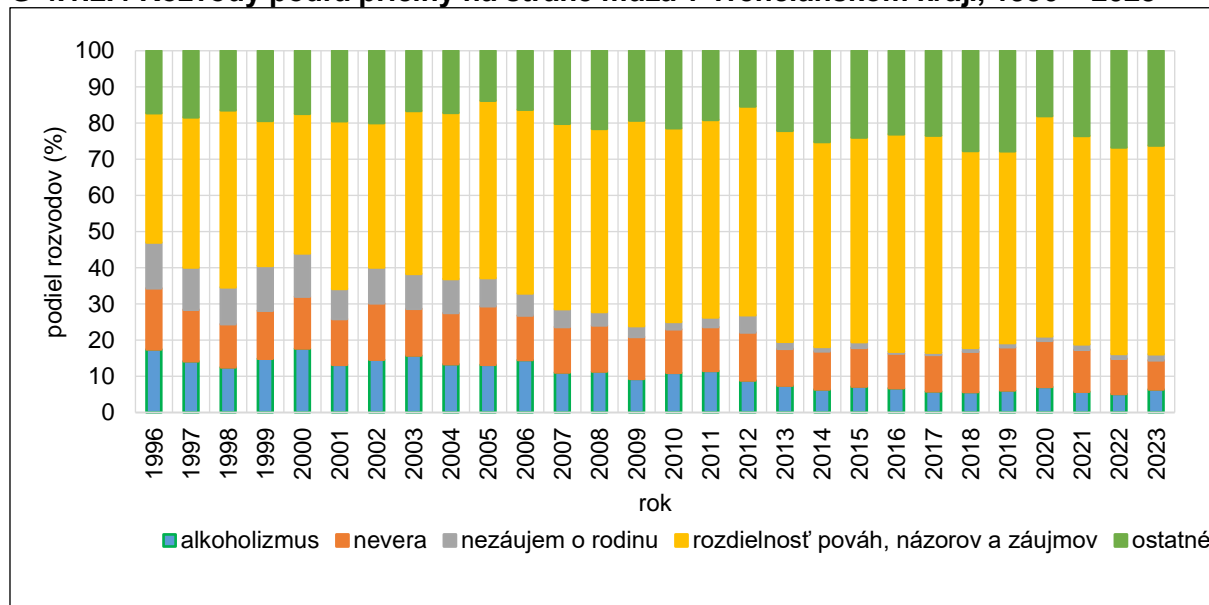
G 4.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

U obidvoch pohlaví bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantný a postupne sa zvyšoval. V rokoch 1996 – 2005 sa podiel rozvodov kvôli tejto príčine pohyboval v Trenčianskom kraji v intervale 35 – 49 %. V roku 2006 presiahol hranicu 50 % a v roku 2016 presiahol hranicu 60 %. Po roku 2015 sa podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov pohyboval okolo 60 %. Medzi rokmi 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil o 22 p. b.

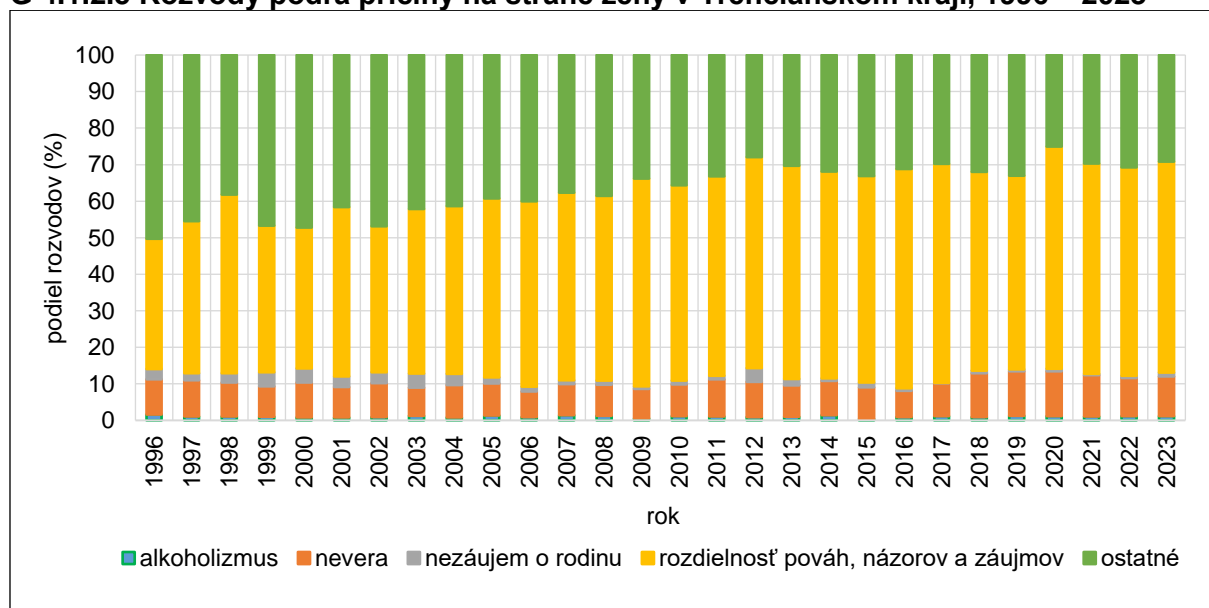
Zvyšné príčiny rozvodu boli menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 menej výrazná.

G 4.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

U mužov najväčší pokles zaznamenali rozvody kvôli alkoholizmu a nezáujmu o rodinu (o viac ako 11 p. b.), podiel rozvodov kvôli nevere na strane muža sa znížil o 8,8 p. b. Naopak zvýšenie zaznamenali rozvody kvôli niektorej z ostatných príčin (o takmer 9 p. b.).

U žien bola situácia rozdielna. Počas rokov 1996 – 2023 sa podiel rozvodov kvôli alkoholizmu, nevere a nezáujmu o rodinu zmenil len nevýznamne (rast alebo pokles nepresiahol 1,7 p. b.). Výrazné zníženie však zaznamenal podiel rozvodov na niektorú z ostatných príčin (o 21 p. b.).

G 4.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

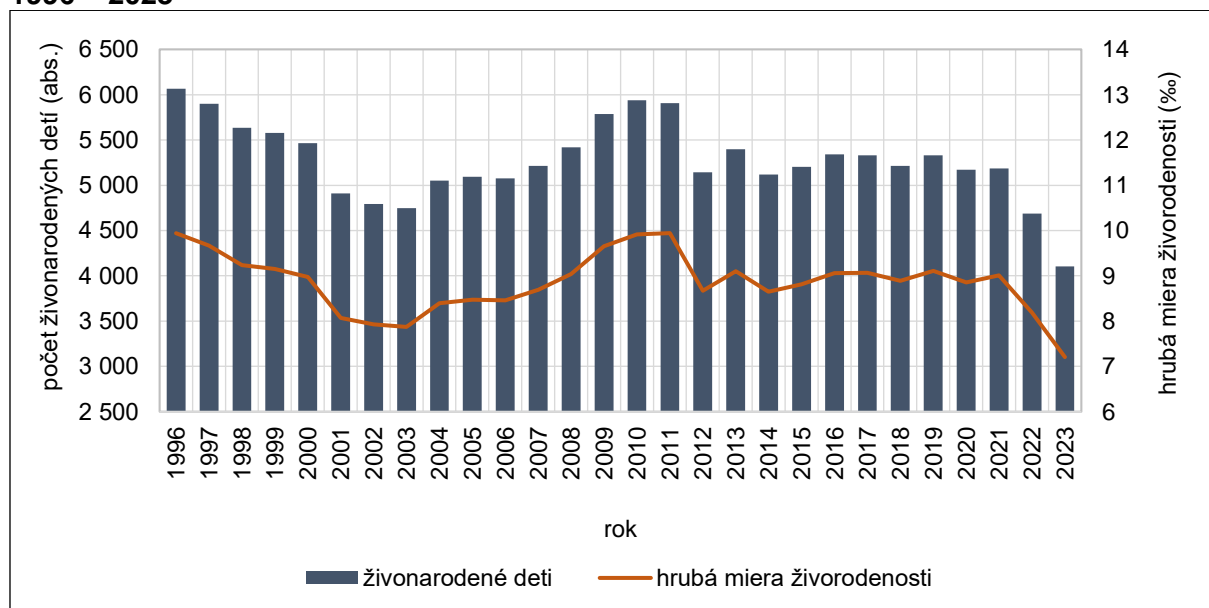
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

4.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

Kontinuálny pokles počtu živonarodených detí v Trenčianskom kraji v druhej polovici 90. rokov 20. storočia vrcholil v roku 2003, keď sa narodilo viac ako 4,7 tisíce detí, kým v roku 1996 to bolo ešte viac ako 6-tisíc. Hrubá miera živorodenosti sa tak dostala z 9,9 ‰ na 7,9 ‰. Nízku pôrodnosť v Trenčianskom kraji podčiarkuje aj skutočnosť, že úroveň pôrodnosti zaostávala za celoslovenským priemerom. Nasledujúce roky priniesli určité oživenie pôrodnosti. Vďaka rastúcej intenzite rodenia detí v kombinácii so zväčšujúcou sa reprodukčnou základňou sa počet živonarodených detí, ako aj hodnota hrubej miery živorodenosti postupne zvyšovali. Maximum bolo možné identifikovať v rokoch 2010 a 2011, keď sa v priemere ročne narodilo viac ako 5,9 tisíce živých detí. To v relatívnom vyjadrení znamenalo, že na 1 000 obyvateľov Trenčianskeho kraja pripadalo 9,9 živonarodených.

Podobne ako v ostatných krajoch Slovenska, aj v Trenčianskom ďalší vývoj počtu živonarodených ovplyvnilo nielen zhoršenie životnej situácie v dôsledku dopadov globálnej hospodárskej krízy, ale aj metodická zmena v štatistickom vykazovaní detí narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku. Kombináciou oboch faktorov tak počet živonarodených, ako aj hrubá miera živorodenosti medziročne pomerne významne klesli.

G 4.1.3.1 Počet živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Ďalší vývoj priniesol mierne oživenie. Nešlo však o kontinuálny rast, ale striedanie rokov s určitým nárastom a opätovným miernym poklesom. Výsledkom takto nevyrovnaného trendu bolo, že v Trenčianskom kraji počet živonarodených detí sa nad hranicu 5,3 tisíce dostal len v rokoch 2013, 2016, 2017 a 2019. To v relatívnom vyjadrení znamenalo viac ako 9 ‰. Už v roku 2020 však bolo možné identifikovať určitý pokles. Ten čiastočne mohol súvisieť s nepriaznivou spoločenskou situáciou,

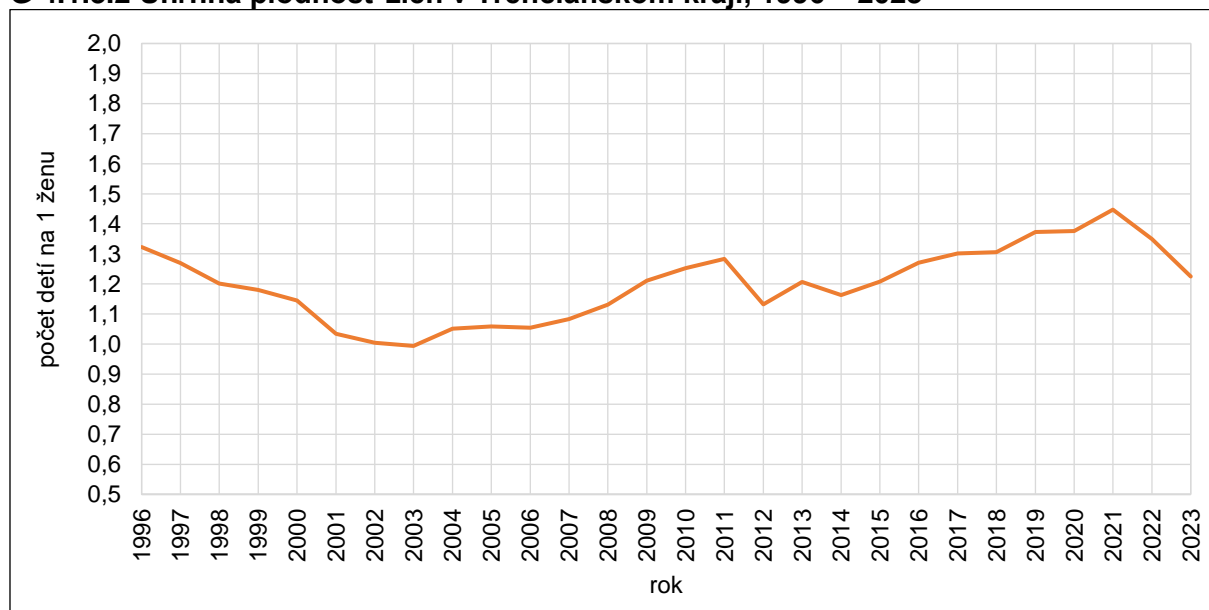
4.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

ako aj so zmenšovaním reprodukčnej základne. V rokoch 2022 a 2023 bol zaznamenaný najvýraznejší prepád počtu živonarodených detí na menej ako 4,7 tisíce v roku 2022 a 4,1 tisíce v roku 2023. V relatívnom vyjadrení sa tak počet živonarodených pripadajúcich na 1 000 obyvateľov Trenčianskeho kraja medzi rokmi 2021 a 2023 znížil z 9 detí na 7,2 dieťaťa.

Spomínaná nízka dynamika oživenia pôrodnosti, ako aj nepriaznivý vývoj v posledných rokoch sú faktormi, ktoré stoja v pozadí pretrvávajúceho horšieho postavenia Trenčianskeho kraja v celoslovenskom kontexte. Zaostávanie za priemerom Slovenska v hodnote hrubej miery živorodenosti sa tak významnejšie nezmenilo, ale posledný vývoj dokonca priniesol aj určité jeho prehĺbenie.

Dlhodobu horšiu pozíciu Trenčianskeho kraja potvrdzujú aj hodnoty úhrnnej plodnosti a ich vývoj. Pokles priemerného počtu detí, ktoré by sa narodili jednej žene počas jej reprodukčného obdobia pri nemeniacej sa intenzite rodenia, prebiehal nielen v druhej polovici 90. rokov, ale aj na začiatku 21. storočia. Minimum bolo dosiahnuté v roku 2003, keď úhrnná plodnosť prelomila hranicu 1 dieťaťa na ženu. V porovnaní s rokom 1996 sa tak jej hodnota znížila o 0,33 dieťaťa.

G 4.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

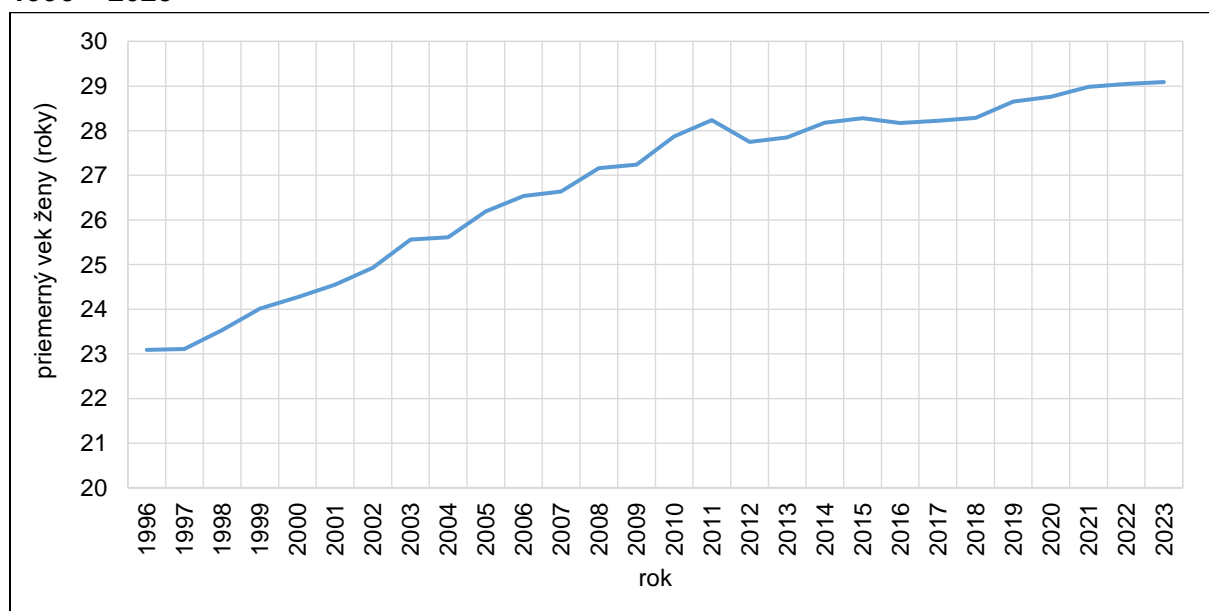
Aj keď ďalší vývoj priniesol určité oživenie, to až do roku 2007 bolo pomerne málo dynamické. Až následne hodnoty úhrnnej plodnosti začali v Trenčianskom kraji rásť rýchlejšie. Svoj vrchol dosiahli v roku 2011. Pri zachovaní tejto intenzity by sa priemerne jednej žene narodilo 1,28 dieťaťa. Uvedený vývoj bol predovšetkým výsledkom nárastu plodnosti vo vyššom veku. Išlo s najväčšou pravdepodobnosťou o dôsledok snáh žien o realizáciu odložených reprodukčných zámerov. Táto kompenzácia však bola obmedzená, keďže ani v roku 2011 ešte plodnosť nedosiahla úroveň z pred 15 rokov. Navyše spomínané nepriaznivé podmienky a metodická

zmena prispeli k poklesu plodnosti opätovne pod úroveň 1,2 dieťaťa na ženu. So zlepšujúcou sa hospodárskou situáciou sa po roku 2014 vrátilo aj oživenie intenzity rodenia detí. Tento trend v Trenčianskom kraji vyvrcholil v roku 2021, keď na jednu ženu pripadalo 1,45 dieťaťa.

Zhoršenie životných podmienok a s ňou spojená neistota v kombinácii s dopadmi prechádzajúceho obdobia pandémie ochorenia COVID-19, pravdepodobne vytvorili komplex faktorov, ktoré v Trenčianskom kraji v rokoch 2022 a 2023 viedli k pomerne významnému poklesu plodnosti žien. V roku 2023 sa tak hodnota úhrnnej plodnosti dostala až na úroveň 1,22 dieťaťa na ženu. Pomerne obmedzená rastová fáza navyše prerušená výrazným prepadom plodnosti v posledných rokoch znamenali, že Trenčiansky kraj dlhodobo patrí k populáciám s podpriemernou plodnosťou na Slovensku.

Proces odkladania rodenia detí zasiahol aj v Trenčianskom kraji najmä rodenie prvých detí. Potvrdzuje to vývoj hodnôt priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa. Tie sa v rokoch 1996 a 1997 síce pohybovali tesne nad hranicou 23 rokov, no už následný vývoj priniesol pomerne významný medziročný rast. Ten vrcholil najprv v roku 2011, keď priemerný vek prekonal prvýkrát hranicu 28 rokov. Následný vývoj sa niesol v znamení najprv mierneho poklesu, ktorý vystriedala stagnácia, či len veľmi obmedzený rast. Po roku 2018 prišlo opätovné zrýchlenie trendu rastu. Vďaka tomu sa v Trenčianskom kraji v rokoch 2022 a 2023 stávala prvýkrát matkou v priemere žena až po dosiahnutí 29. roku života. Vo všeobecnosti je možné povedať, že ženy Trenčianskeho kraja patrili v rokoch 1996 – 2023 medzi tie, ktorým sa prvé deti rodili neskôr.

G 4.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

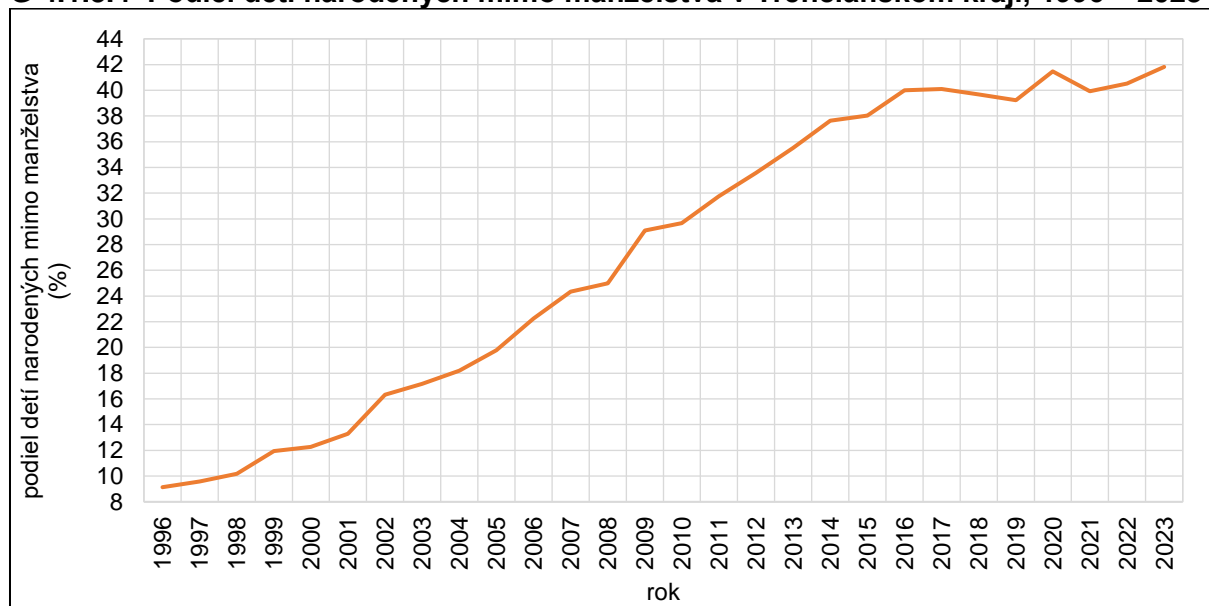

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

4.1.4 Potratovosť

Podiel detí narodených mimo manželstva sa v Trenčianskom kraji ešte v rokoch 1996 a 1997 pohyboval pod hranicou 10 %. Už v roku 2005 však išlo o takmer pätinu a od roku 2012 sa nevydatým ženám Trenčianskeho kraja narodila viac ako tretina zo všetkých narodených detí. Pomerne dynamický rast sa po roku 2014 zabrzdil a stabilizoval sa na úrovni 40 %. Určitý nárast síce bolo možné pozorovať aj v posledných rokoch, ale podľa údajov z roku 2023 podiel nemanželských detí v Trenčianskom kraji ešte nedosiahol 42 %. Vďaka takto dynamickému uvoľneniu väzieb medzi životom v manželskom zväzku a rodením detí sa zmenila aj pozícia Trenčianskeho kraja. Kým v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a v prvej dekade 21. storočia išlo o populáciu s podpriemerným zastúpením nemanželských detí, v posledných rokoch sa podiel detí narodených nevydatým ženám vyrovnal priemeru za celé Slovensko.

G 4.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

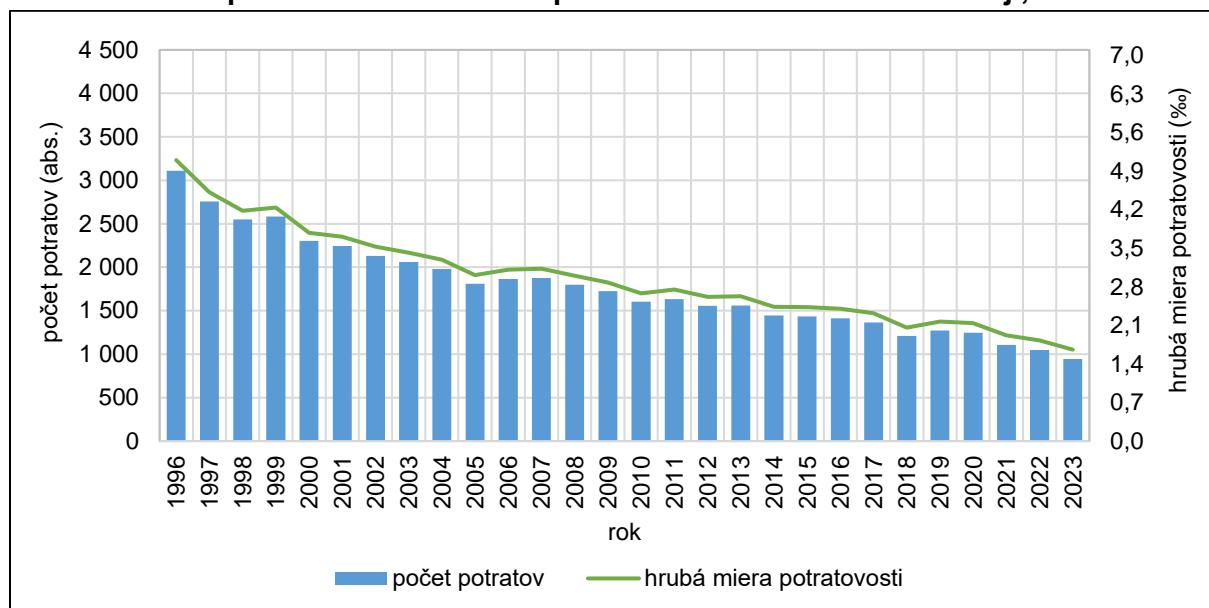
4.1.4 Potratovosť

Pozitívny vývoj počtu potratov bolo možné v Trenčianskom kraji identifikovať takmer celom v sledovanom období 1996 – 2023. Kým v roku 1996 tu ešte bolo zaznamenaných viac ako 3,1 tisíce umelých a spontánných potratov, od roku 2004 ich počet klesol pod hranicu 2-tisíc. To v prepočte na 1 000 obyvateľov znamenalo zníženie z viac ako 5 potratov na 3,3 potratu. Zlepšovanie situácie pokračovalo aj v ďalších rokoch. Od roku 2014 tak bolo v Trenčianskom kraji zaznamenaných 1,5 tisíce potratov a v roku 2023 išlo dokonca o menej ako 1-tisíc. Hrubá miera potratovosti sa tak dostala nielen pod úroveň 2,5 ‰ (od roku 2014), ale v rokoch 2021 – 2023 sa pohybovala už pod hladinou 2 potratov na 1 000 obyvateľov.

Pomerne priaznivá situácia z hľadiska hodnôt hrubej miery potratovosti v Trenčianskom kraji v porovnaní s celoslovenskou úrovňou panovala už v druhej

polovici 90. rokov 20. storočia. Túto svoju pozíciu si kraj udržal až do konca analyzovaného obdobia v roku 2023.

G 4.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

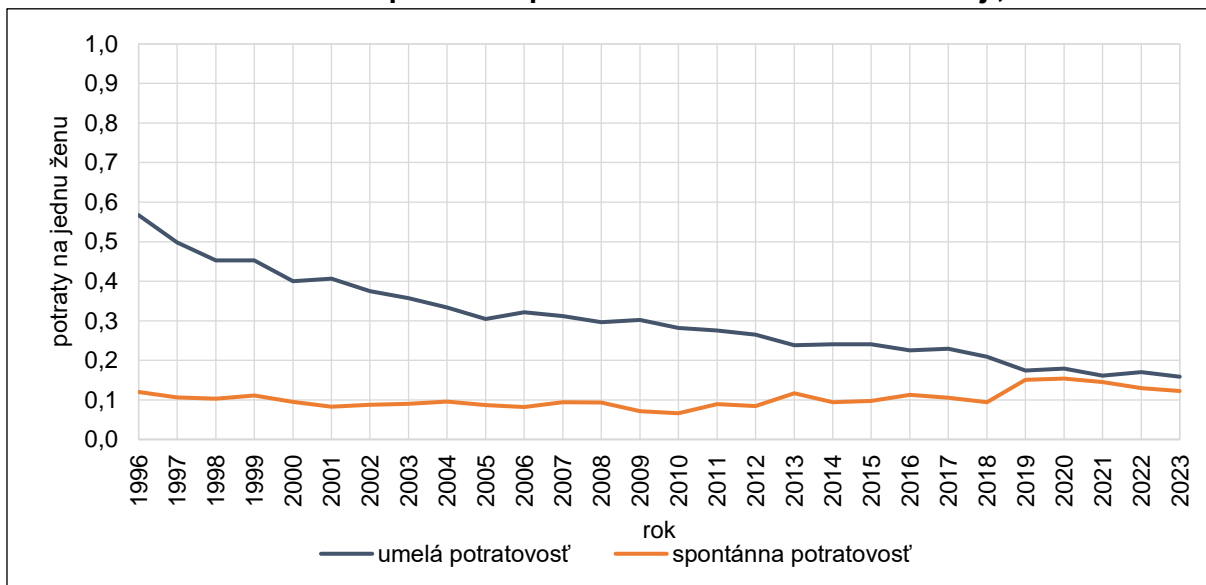
Pozitívne smerovanie, ako aj postavenie Trenčianskeho kraja na Slovensku z hľadiska potratovosti potvrdzuje aj samotná intenzita tohto procesu. Kľúčovým bol predovšetkým vývoj v prípade umelých potratov, ktoré dlhodobo významne ovplyvňovali celkovú úroveň potratovosti. Hodnoty úhrnnej umelej potratovosti žien Trenčianskeho kraja pritom kontinuálne klesali z hodnoty 0,57 umelého potratu na ženu v roku 1996 na 0,29 – 0,30 umelého potratu v rokoch 2008 a 2009. Aj ďalší vývoj priniesol určitú redukciu. Tá však neprebíhala až tak dynamicky, keďže do roku 2023 sa úhrnná potratovosť znížila na 0,16 umelého potratu na ženu. Porovnanie hodnôt úhrnnej umelej potratovosti Trenčianskeho kraja s priemerom za Slovensko jednoznačne dokazuje, že situácia bola v tomto kraji dlhodobo lepšia. Priemerný počet vykonaných zákrokov, ktoré by pri zachovaní danej intenzity podstúpila jedna žena, bol v Trenčianskom kraji výrazne nižší.

Spontánna potratovosť žien Trenčianskeho kraja vykazovala v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a v prvej dekáde 21. storočia nepravidelný, ale predsa len mierne klesajúci trend. Kým v roku 1996 by mala jedna žena v reprodukčnom období 0,12 spontánneho potratu, v rokoch 2009 a 2010 by to pri zachovaní intenzity bolo už len 0,06 – 0,07. Dá sa predpokladať, že vzhľadom na pokračujúce odsúvanie počatí do čoraz vyššieho veku rástlo aj riziko, že tieto skončia spontánnym potratom. Tým by sa vysvetľoval aj nástup zvyšovania hodnôt úhrnnej spontánnej potratovosti žien Trenčianskeho kraja v ďalších rokoch. Po roku 2018 k tomu prispela aj metodická zmena vo vykazovaní niektorých umelých potratov a ich klasifikácia do kategórie spontánnych. Preto v rokoch 2019 a 2020 úhrnná spontánna potratovosť v Trenčianskom kraji prekročila hranicu 0,15 spontánneho potratu na ženu. Vývoj

4.1.4 Potratovosť

v poslednom období rokov 2021 – 2023 aj v kontexte klesajúcej plodnosti a pravdepodobne aj samotného počtu počatí sa niesol v znamení určitej redukcie. Úhrnná spontánna potratovosť v Trenčianskom kraji v roku 2023 klesla až na úroveň 0,12 na ženu. Z celoslovenského hľadiska bola situácia v Trenčianskom kraji priaznivejšia.

G 4.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánna potratovosť v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

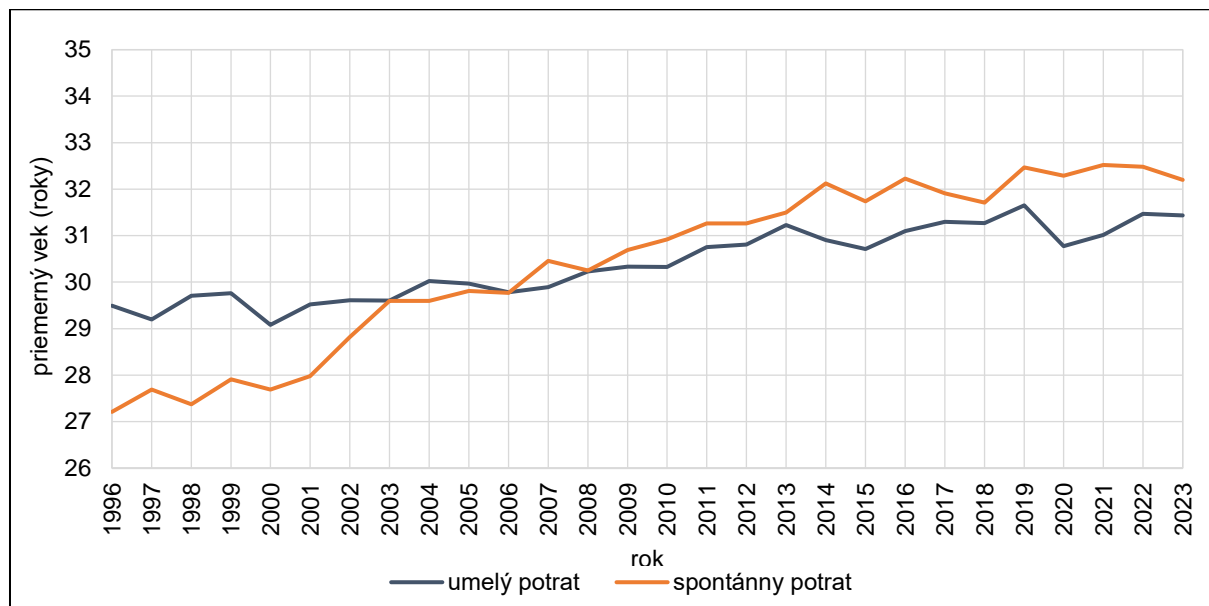
Odkladanie rodenia detí a najmä prvých detí sa významnou mierou odzrkadlilo aj na časovaní interrupcie a spontánneho potratu žien v Trenčianskom kraji. V prípade umelých potratov nedošlo až k tak výrazným zmenám. Kým v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia sa priemerný vek žien pri vykonaní potratu pohyboval v intervale 29,5 – 29,8 roka, v roku 2019 dosiahol svoje maximum na úrovni 31,7 roka. Vývoj v rokoch 2020 – 2023 však najprv priniesol významný pokles pod hranicu 31 rokov, ktorý vystriedal opätovný posun umelých potratov do vyššieho veku. Vďaka tomu sa hodnoty priemerného veku žien pri vykonaní umelého potratu z Trenčianskeho kraja pohybovali v rokoch 2022 a 2023 na úrovni 31,4 – 31,5 roka.

Keďže ženy Trenčianskeho kraja patria z celoslovenského pohľadu k tým, ktoré sa stávajú matkami prvého dieťaťa neskôr, dá sa predpokladať, že aj ich počatia sú vo všeobecnosti posunuté do vyššieho veku. To by následne vysvetľovalo prečo v rokoch 1996 – 2023 bol priemerný vek žien pri umelom potrate v tomto kraji vyšší ako v celej populácii Slovenska.

Oveľa rýchlejší rast zaznamenali hodnoty priemerného veku žien pri spontánnom potrate. Kým v roku 1996 bola úroveň priemerného veku ženy pri spontánnom potrate vo veku 27,2 roka, v roku 2021 to už bolo v priemere vo veku 32,5 roka. Posledné dva roky 2022 a 2023 síce priniesli mierny pokles, no aj napriek tomu priemerný vek ženy, u ktorej bol v Trenčianskom kraji zaznamenaný spontánny

potrat, bol viac ako 32 rokov. Znamená to, že tieto ženy sú už výrazne staršie ako ženy s umelým potratom, pričom v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia to bolo opačne. V Trenčianskom kraji sú spontánne potraty v priemere zaznamenané u starších žien v porovnaní s celou populáciou Slovenska.

G 4.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

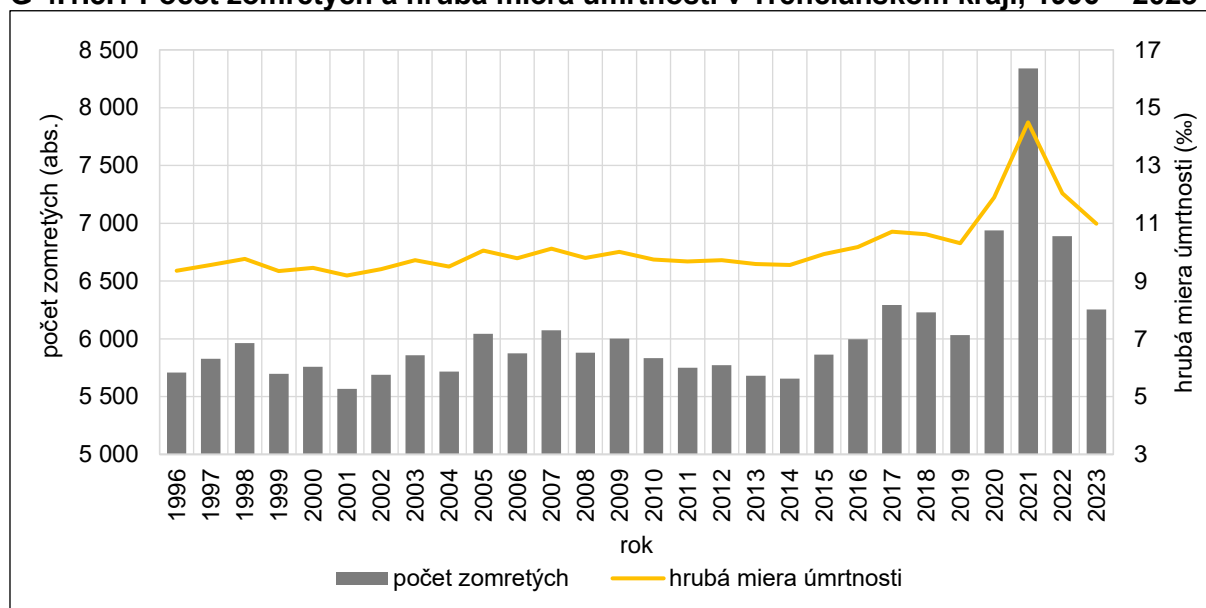
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

4.1.5 Úmrtnosť

Vo všeobecnosti sa dá povedať, že až do roku 2017 sa počet zomretých v Trenčianskom kraji pohyboval v intervale 5,5 – 6-tisíc zomretých a až v nasledujúcich rokoch stabilne prekročil hornú hranicu tohto intervalu. To isté platí aj v relatívnom vyjadrení, keďže na 1 000 obyvateľov kraja pripadalo 9,2 – 10,2 úmrtí. Ďalší vývoj vzhľadom na starnutie populácie Trenčianskeho kraja však aj napriek pokračujúcemu zlepšovaniu úmrtnostných pomerov priniesol pozvoľný rast počtu zomretých, ako aj hrubej miery úmrtnosti. Zhoršenie epidemiologickej situácie a s tým spojené výrazné zvýšenie rizika úmrtia však počas pandémie ochorenia COVID-19 tento trend výrazne zdynamizovali. Najhoršia situácia bola aj v prípade Trenčianskeho kraja spojená s rokom 2021, keď zomrelo viac ako 8,3 tisíce obyvateľov. To v relatívnom vyjadrení znamenalo 14,5 ‰. Stabilizácia epidemiologickej situácie v rokoch 2022 a 2023 priniesla návrat na takmer predkrízovú úroveň, keďže počet zomretých v roku 2023 klesol pod hranicu 6,3 tisíce zomretých a hrubá miera úmrtnosti sa tesne dostala pod 11 ‰.

Z hľadiska porovnania hrubej miery úmrtnosti Trenčianskeho kraja s celoslovenským priemerom platí, že najmä v posledných rokoch dosahuje tento ukazovateľ v Trenčianskom kraji vyššie hodnoty.

G 4.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

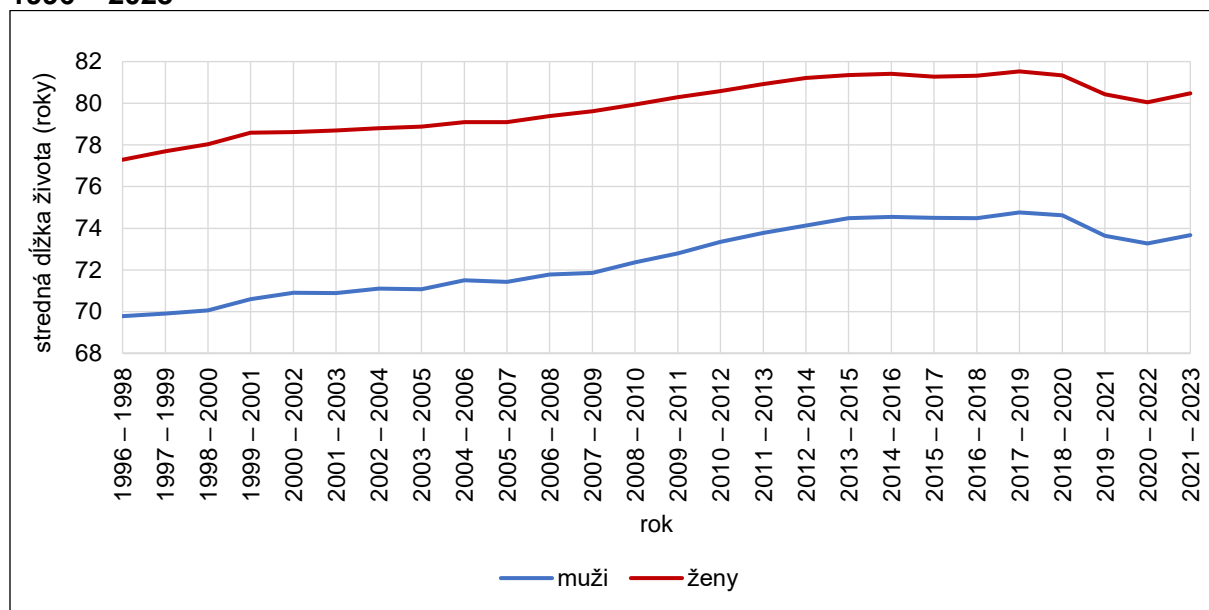

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Korektný obraz o úrovni procesu úmrtnosti v Trenčianskom kraji poskytuje až ich syntetický ukazovateľ v podobe strednej dĺžky života pri narodení. Jeho hodnoty sa u oboch pohlaví v podstate až do pandémie ochorenia COVID-19 viac-menej kontinuálne zvyšovali. Kým v rokoch 1996 – 1998 bol potenciálny počet rokov života práve narodeného chlapca v Trenčianskom kraji pri zachovaní úmrtnostných pomerov z tohto obdobia 69,8 roka, v rokoch 2017 – 2019 to už bolo o 5 rokov viac (74,8 roka). Dynamika predlžovania života u žien bola o niečo nižšia. Medzi spomenutými trojročnými obdobiami sa hodnota strednej dĺžky života pri narodení zvýšila o 4,2 roka, a to z pôvodných 77,3 roka na 81,5 roka.

Nasledujúce obdobia ovplyvnil nepriaznivý efekt pandémie ochorenia COVID-19. Stredná dĺžka života pri narodení u oboch pohlaví klesala, pričom najnižšie hodnoty boli zaznamenané v rokoch 2020 – 2022. Negatívny efekt pandémie ochorenia COVID-19 aj v prípade Trenčianskeho kraja však bol len dočasný, pretože už v rokoch 2021 – 2023 došlo k návratu trendu predlžovania života. Stredná dĺžka života pri narodení u mužov sa zvýšila o 0,4 a u žien o 0,44 roka. Pri zachovaní úmrtnostných pomerov z týchto rokov by sa práve narodení chlapci dožívali v priemere 73,7 roka a dievčatá 80,5 roka. Trenčiansky kraj patril a patrí k tým populáciám, ktorých hodnoty strednej dĺžky života pri narodení boli u oboch pohlaví nadpriemerné v porovnaní s celou populáciou Slovenska.

G 4.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

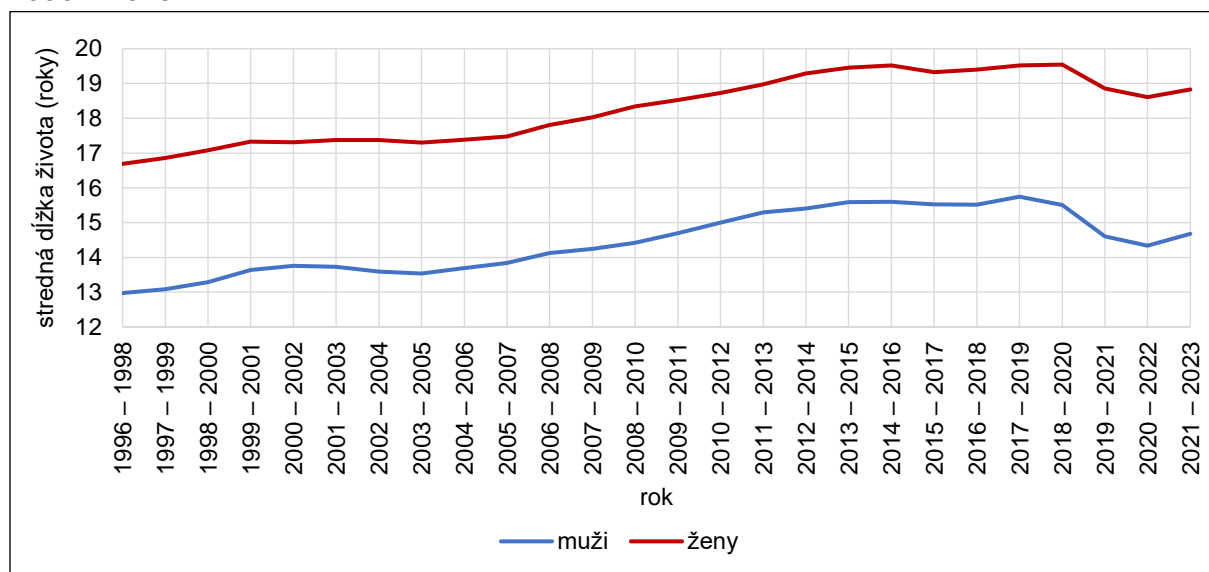
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

Najmä vďaka rýchlejšiemu zlepšovaniu úmrtnostných pomerov na strane mužov sa od začiatku 21. storočia znižovala aj mužská nadúmrtnosť. Vyjadrená rozdielom hodnôt stredných dĺžok života pri narodení medzi pohlaviami klesla z 8 rokov (obdobia 1998 – 2000 a 1999 – 2001) na 6,7 roka (obdobie 2018 – 2020). Nasledujúce roky poznačené pandemickou krízou a najmä pokrízové obdobie priniesli len mierne zhoršenie. Preto hodnota mužskej nadúmrtnosti Trenčianskeho kraja v rokoch 2021 – 2023 sa dostala nad hranicu 6,8 roka.

Zlepšovanie úmrtnostných pomerov sa v Trenčianskom kraji týkalo aj osôb v seniorskom veku. Zreteľne to potvrdzuje vývoj hodnôt strednej dĺžky života vo veku 65 rokov. Kým v rokoch 1996 – 1998 to u mužov nebolo ani 13 rokov a u žien 16,7 roka, v období rokov 2017 – 2019 hodnota tohto indikátora vzrástla na 15,8 roka u mužov a 19,5 roka u žien. Keďže negatívny vývoj počas pandémie ochorenia COVID-19 sa prejavil najmä na úmrtnostných pomeroch starších osôb, stredná dĺžka života vo veku 65 rokov pomerne významne klesla. Aj v tomto prípade však išlo len o dočasný jav, dokiaľ sa epidemiologická situácia nevrátila do normálneho stavu. Empiricky to potvrdili aj hodnoty z rokov 2021 – 2023, keď stredná dĺžka života vo veku 65 rokov sa v mužskej zložke dostala na takmer 14,7 roka (nárast o viac ako 0,3 roka) a v ženskej na niečo viac ako 18,8 roka (nárast o viac ako 0,2 roka). Z uvedeného je však tiež zrejmé, že bez ohľadu na to, či išlo o celé vekové spektrum alebo len seniorský vek, zatiaľ sa potenciálny počet rokov života v Trenčianskom kraji u oboch pohlaví nevrátil na predkrízovú úroveň.

4.1.5 Úmrtnosť

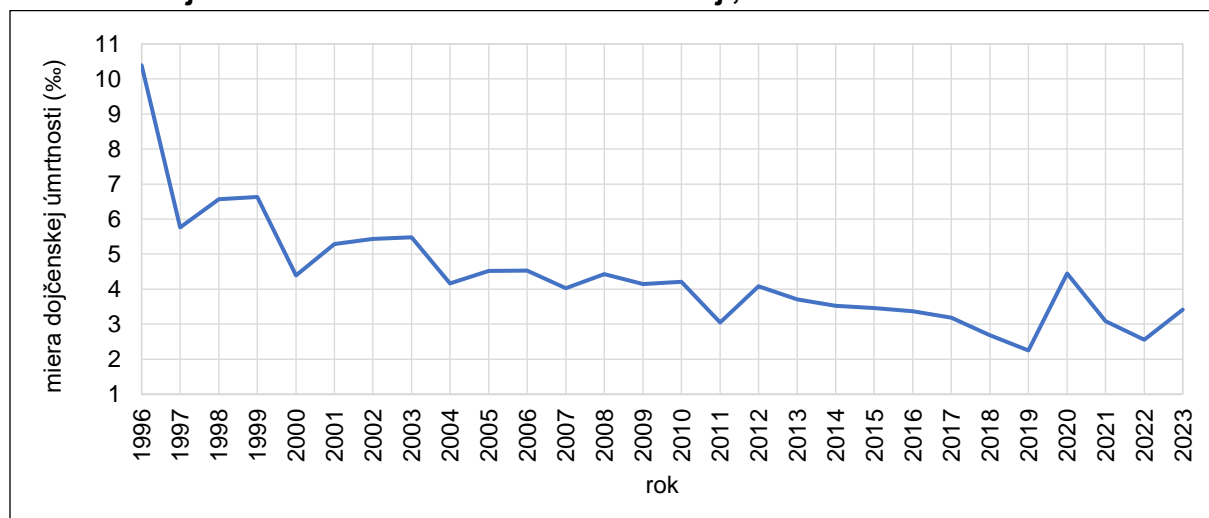
G 4.1.5.3 Stredná dĺžka života muža a ženy vo veku 65 rokov v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Vo všeobecnosti dojčenská úmrtnosť v Trenčianskom kraji jednoznačne vykazovala v období rokov 1996 – 2023 klesajúci trend. Platilo, že najmä v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia sa počet zomretých do jedného roka z 1 000 živonarodených znižoval o niečo dynamickejšie. Vďaka tomu sa miera dojčenskej úmrtnosti dostala z úrovne 6 ‰ k hranici 4 ‰. Ďalšie zlepšovanie úmrtnostných pomerov dojčiat bolo síce menej dynamické, no ešte pred vypuknutím pandémie ochorenia COVID-19 sa dojčenská úmrtnosť dostala pod úroveň 3 ‰. V roku 2020 síce došlo k pomerne výraznému nárastu, no ten sa v posledných troch rokoch 2021 – 2023 nepotvrdil. Úmrtnosť detí do jedného roka života sa tak zatiaľ v Trenčianskom kraji stabilizovala v intervale 2,6 – 3,4 ‰. V porovnaní s celoslovenským priemerom sú úmrtnostné pomery detí do jedného roka života v Trenčianskom kraji lepšie.

G 4.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

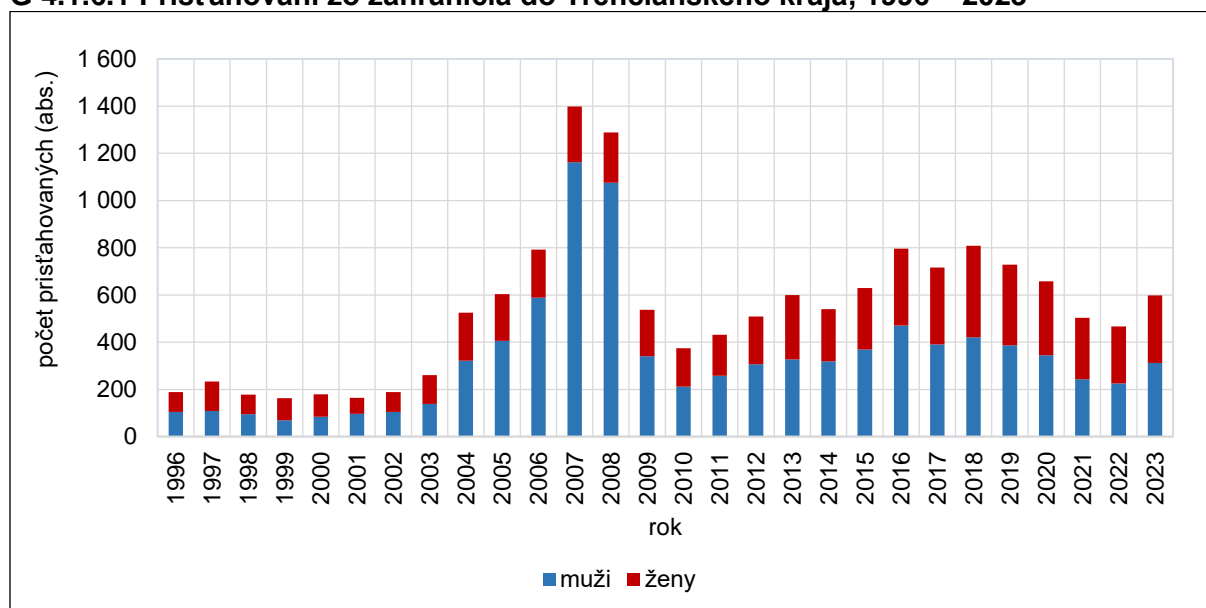

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

4.1.6 Migrácia

Počet prisťahovaných zo zahraničia do Trenčianskeho kraja bol v prvých rokoch obdobia 1996 – 2023 nízky. Do roku 2003 prekročil hranicu 200 prisťahovaných ročne len v roku 1997 (233 osôb) a v roku 2003 (261 osôb). Vstupom Slovenska do EÚ v roku 2004 sa Slovensko stalo záujmovou destináciou zahraničných imigrantov, čo sa prejavilo aj na zvýšení intenzity migrácie a počtu prisťahovaných. V roku 2004 ich počet prekročil 500 osôb, keď sa do Trenčianskeho kraja prisťahovalo 321 mužov (61 %) a 204 žien (39 %). Najvyšší počet prisťahovaných zo zahraničia zaznamenal Trenčiansky kraj v rokoch 2007 a 2008, kedy sa do Trenčianskeho kraja prisťahovalo zo zahraničia ročne 1,3 – 1,4 tisíce osôb, z toho 83 % tvorili muži. Zastúpenie prisťahovaných žien bolo v porovnaní s mužmi nízke, na úrovni 17 %. Hneď v roku 2009 počet prisťahovaných zo zahraničia do Trenčianskeho kraja klesol na menej ako polovicu úrovne predchádzajúceho maxima (537 osôb) a v roku 2010 s počtom 375 prisťahovaných klesol pod hranicu 500 prisťahovaných osôb za rok. Od polovice druhej dekády 21. storočia (2015 – 2018) bol v Trenčianskom kraji zaznamenaný opätovný rast počtu zahraničných imigrantov, v roku 2018 ich počet prekročil 800 osôb. Na celkovom počte prisťahovaných osôb mali aj naďalej vyššie zastúpenie muži (55 – 60 %). Ku koncu druhej dekády bol v Trenčianskom kraji zaznamenaný pokles počtu prisťahovaných zo zahraničia, ktorý sa v období pandémie ochorenia COVID-19 ešte viac prehĺbil. V roku 2021 sa do Trenčianskeho kraja prisťahovalo len 503 osôb a v roku 2022 sa prisťahovalo 466 osôb. V uvedených rokoch prechodne dominovali ženy nad mužskou zložkou. V roku 2023 dosiahol počet prisťahovaných zo zahraničia do Trenčianskeho kraja 598 osôb (312 mužov a 286 žien).

G 4.1.6.1 Prisťahovaní zo zahraničia do Trenčianskeho kraja, 1996 – 2023

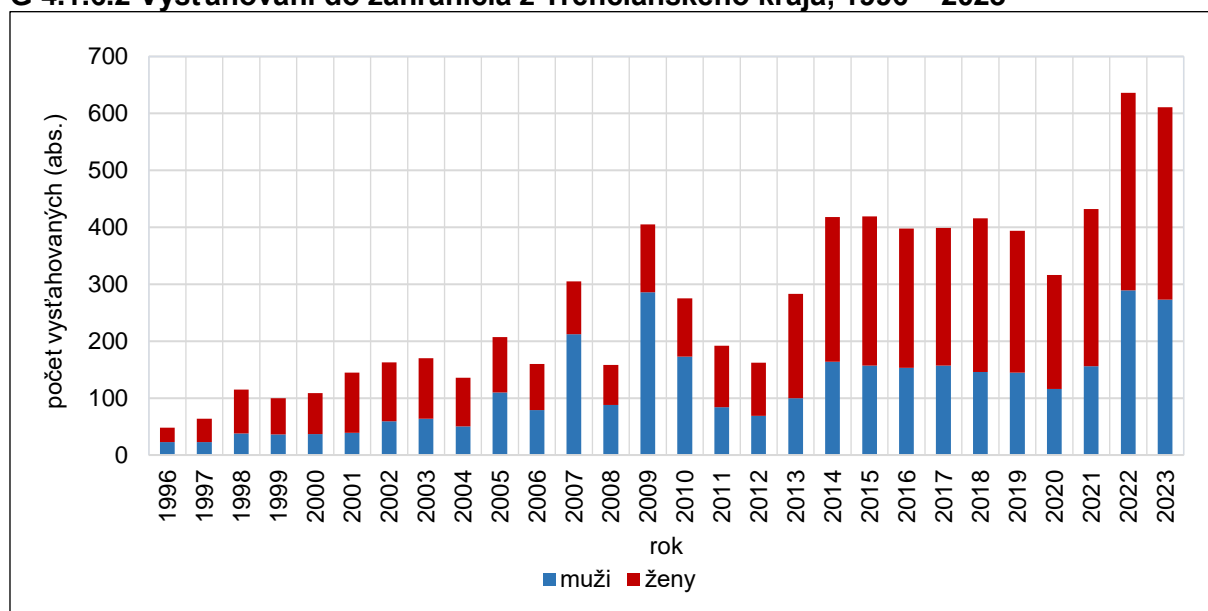

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

4.1.6 Migrácia

Podobne, ako v prípade zahraničnej imigrácie, vykazoval Trenčiansky kraj v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a v prvých rokoch 21. storočia veľmi nízke počty osôb emigrujúcich do zahraničia. V rokoch 1996 a 1997 počet vyťahovaných z Trenčianskeho kraja do zahraničia neprekročil 100 osôb ročne. To sa po prvýkrát podarilo v roku 1998, keď sa z Trenčianskeho kraja vysťahovalo do zahraničia 115 osôb (33 % mužov a 67 % žien). Až do roku 2009 počet vysťahovaných z Trenčianskeho kraja do zahraničia s krátkymi prestávkami plynulo rástol. V roku 2007 ich počet dosiahol 305 osôb a v roku 2009 sa vysťahovalo 405 osôb. V rokoch 2005 – 2010 mali z pohľadu štruktúry emigrantov podľa pohlavia prevahu muži. Ich podiel v uvedenom období tvoril 53 – 70 %. Začiatok druhej dekády 21. storočia priniesol prechodné zníženie počtu emigrujúcich do zahraničia na menej ako 200 osôb v rokoch 2011 a 2012. Nasledujúce obdobie bolo charakteristické stabilizáciou trendu na úrovni 400 vysťahovaných ročne, s výnimkou roku 2020, v ktorom zavedenie regulácie migračných pohybov z dôvodov zamedzenia šírenia ochorenia COVID-19 spôsobilo oslabenie migrácie. V rokoch 2021 – 2023 sa počet vysťahovaných do zahraničia v Trenčianskom kraji zvyšoval. V rokoch 2022 a 2023 sa vysťahovalo do zahraničia viac ako 600 osôb ročne (636 osôb v roku 2022 a 611 osôb v roku 2023), z ktorých 55 % tvorili ženy.

G 4.1.6.2 Vysťahovaní do zahraničia z Trenčianskeho kraja, 1996 – 2023

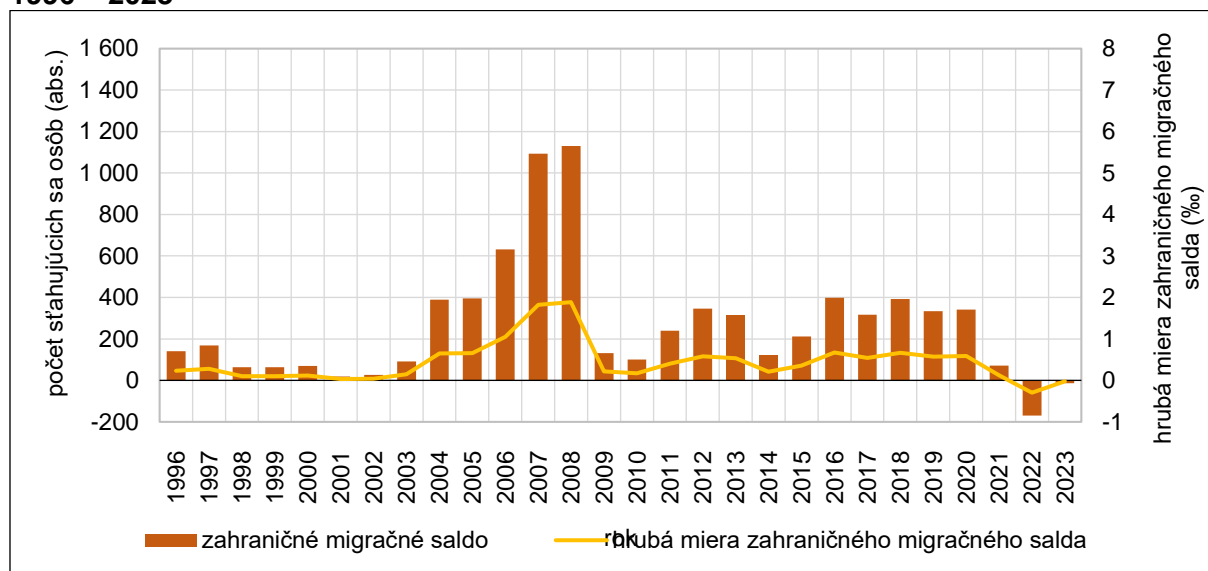

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Trenčiansky kraj bol z hľadiska zahraničnej migrácie ziskovým krajom. Maximálne hodnoty 1 – 1,1 tisíce osôb ročne dosahoval zisk zo zahraničnej migrácie v rokoch 2007 a 2008. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo zisk menej ako 2 osoby na 1 000 obyvateľov Trenčianskeho kraja (1,8 – 1,9 ‰), čo boli hodnoty mierne vyššie ako celoslovenský priemer. Nasledujúce obdobie (2009 – 2020) sa nieslo v znamení poklesu a stabilizácie zisku zo zahraničnej migrácie pod hranicou 400 osôb ročne, resp. na 0,2 – 0,7 ‰. V období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19 bolo zahraničné migračné saldo minimálne, keď sa v roku 2021 do Trenčianskeho kraja

prist'ahovalo zo zahraničia o 71 osôb viac ako sa z neho do zahraničia vyst'ahovalo. Pokles migračných ziskov pokračoval aj v nasledujúcom období. V rokoch 2022 a 2023 vykazoval Trenčiansky kraj úbytok zo zahraničnej migrácie. V roku 2022 to bolo 170 osôb (-0,3 ‰), v roku 2023 už len 13 osôb (-0,02 ‰), čo boli hodnoty nižšie ako slovenský priemer (0,18 – 0,26 ‰).

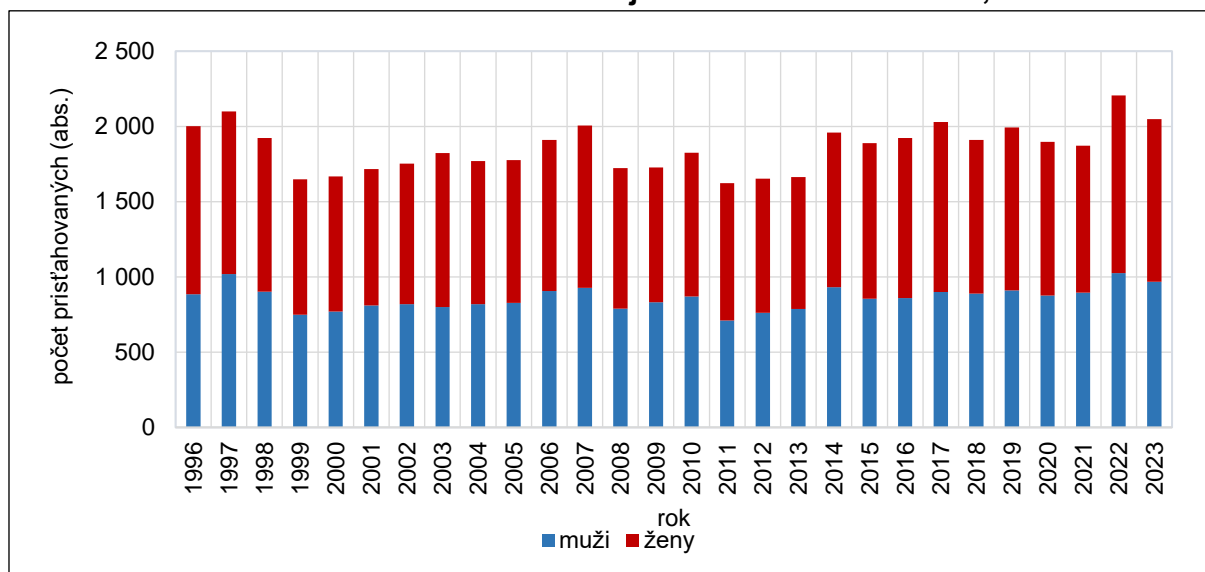
G 4.1.6.3 Prírastok/úbytok zo zahraničného sťahovania v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

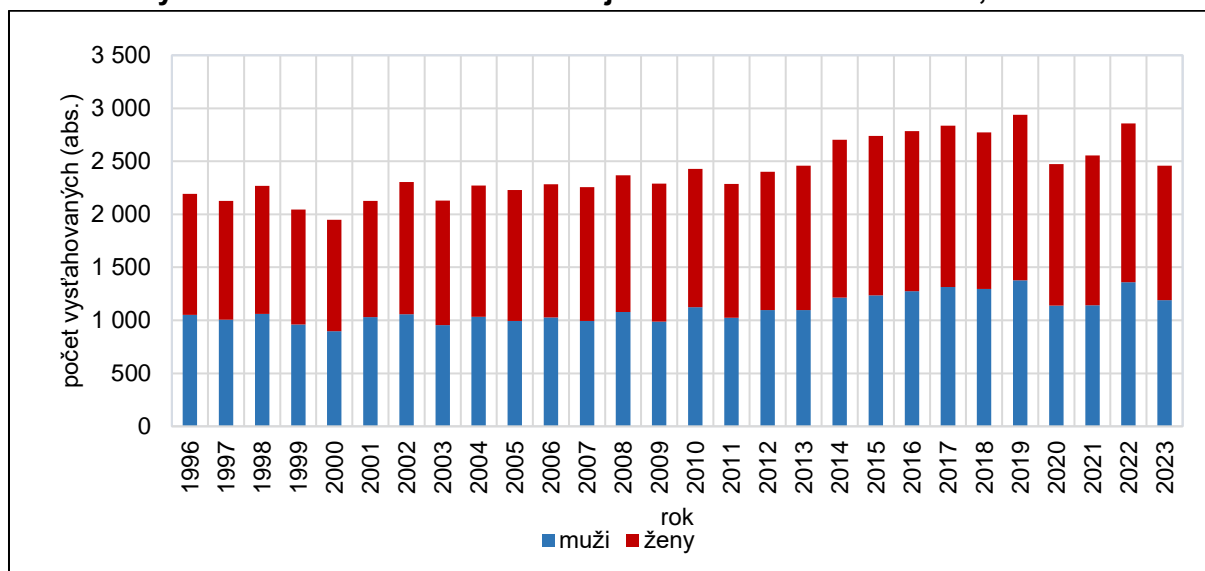
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Počet prist'ahovaných do Trenčianskeho kraja z ostatného územia Slovenska sa v rokoch 1996 – 2023 pohyboval prevažne medzi 1,6 – 1,9 tisíca osôb ročne. Hranicu 2-tisíc prekročil počet prist'ahovaných len v rokoch 1996 a 1997, neskôr v roku 2007, 2017 a v roku 2022 a 2023. Medzi prist'ahovanými mali prevahu ženy nad mužmi (51 % až 56 %).

V období 1996 – 2023 sa z Trenčianskeho kraja ročne vyst'ahovalo do ostatného územia Slovenska 1,9 – 2,9 tisíca osôb. Rovnako, ako v prípade imigrácie, aj v prípade emigrácie z Trenčianskeho kraja do ostatného územia Slovenska mali miernu prevahu ženy, ktoré tvorili 52 – 57 % z celkového počtu prist'ahovaných. Do roku 2013 bol vývoj počtu vyst'ahovaných relatívne stabilizovaný medzi 2,1 – 2,4 tisíca osôb ročne. V roku 2014, s celkovým počtom 2 704 osôb, tesne prekročil hranicu 2,7 tisíca vyst'ahovaných. Rast počtu vyst'ahovaných z Trenčianskeho kraja do ostatného územia Slovenska pokračoval aj v druhej polovici druhej dekády 21. storočia, ktoré vyvrcholilo v roku 2019. V roku 2019 sa z Trenčianskeho kraja vyst'ahovalo 2 938 osôb. Rastúci trend prerušilo obdobie pandémie ochorenia COVID-19, v ktorom počet vyst'ahovaných klesol na 2,5 tisíca ročne. Po jeho skončení v roku 2022 prispela k jednorazovému zvýšeniu počtu vyst'ahovaných, na takmer 2,9 tisíca, čiastočne aj realizácia odložených migračných zámerov. V roku 2023 sa z Trenčianskeho kraja vyst'ahovalo na ostatné územie Slovenska celkom 2 459 osôb (48 % muži a 52 % ženy).

G 4.1.6.4 Prist'ahovaní do Trenčianskeho kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

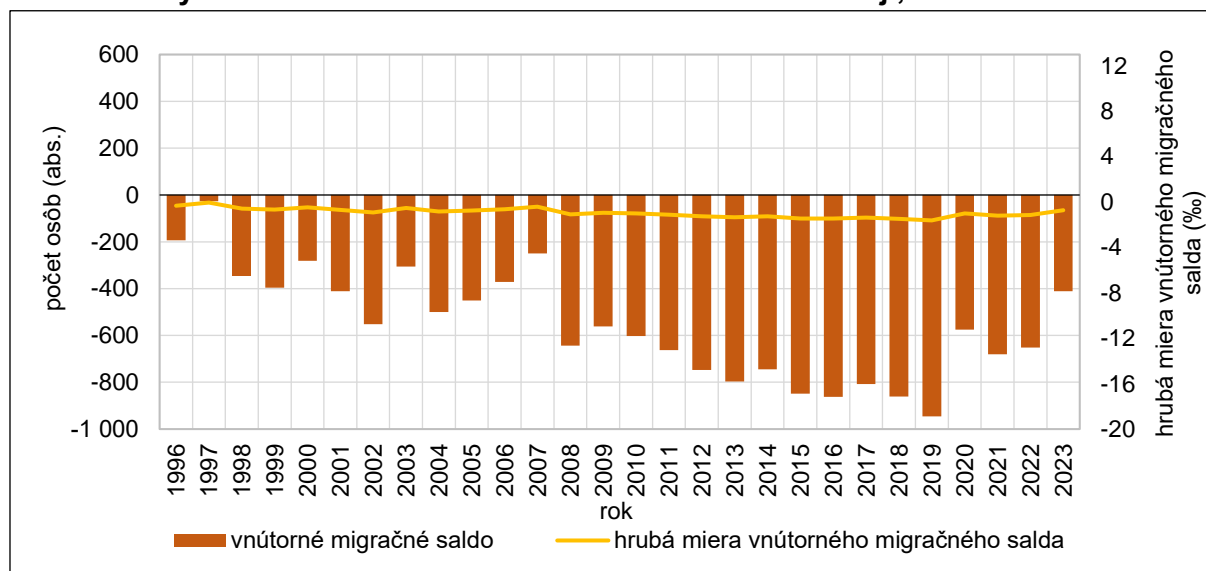
G 4.1.6.5 Vyst'ahovaní z Trenčianskeho kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

V rokoch 1996 – 2023 mali prevahu vo vnútornom sťahovaní Trenčianskeho kraja vyst'ahovaní nad prist'ahovanými. Trenčiansky kraj tak od roku 1996 vykazoval migračnú stratu, ktorá postupne narastala. Najvyššie straty z vnútornej migrácie zaznamenal Trenčiansky kraj v období 2015 – 2019, ktoré sa pohybovali od 800 do 950 osôb ročne. V prepočte na 1 000 obyvateľov kraja tak strácal Trenčiansky kraj ročne 1,4 až 1,6 osoby. V období pandémie ochorenia COVID-19 (2020 – 2021) došlo k zmierneniu migračných strát na 575 – 681 osôb ročne. Pokles úbytku obyvateľov spôsobený vnútorným sťahovaním pokračoval aj v nasledujúcom období. V roku 2022 dosahovalo vnútorné migračné saldo -652 osôb, resp. -1,14 ‰. V roku 2023 sa z Trenčianskeho kraja vyst'ahovalo o 411 osôb viac ako sa doň prist'ahovalo. Hrubá miera vnútorného migračného salda dosahovala -0,72 ‰.

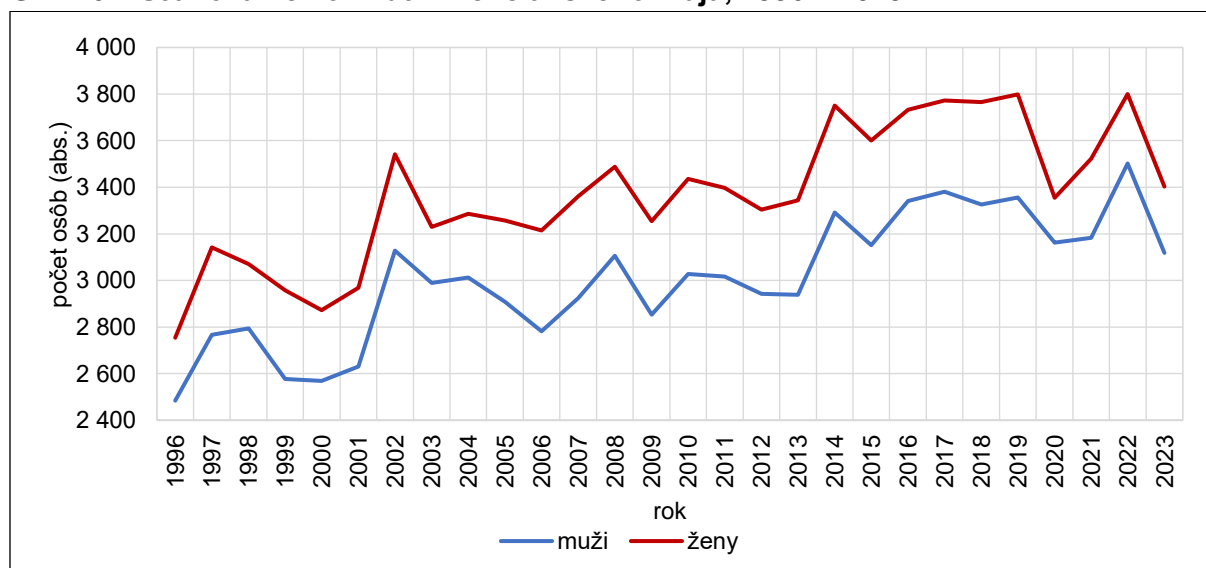
V roku 1996 v rámci územia Trenčianskeho kraja zmenilo svoj trvalý pobyt 5,2 tisíce osôb, z toho 2,7 tisíce tvorili ženy (53 %). Od roku 2002 bol počet osôb, ktoré sa sťahovali v rámci územia Trenčianskeho kraja nad hranicu 6-tisíc osôb ročne. Úroveň 7-tisíc presťahovaných osôb prekonal Trenčiansky kraj po prvýkrát v roku 2014 (7 042 osôb), neskôr v období 2016 – 2019. V čase pandémie ochorenia COVID-19 počet sťahujúcich sa osôb na území Trenčianskeho kraja prechodne klesol na 6,5 – 6,7 tisíce za rok. No po jej prekonaní a po uvoľnení migračných obmedzení, v roku 2022 jednorazovo vzrástol opäť nad úroveň 7-tisíc. V roku 2023 zmenilo svoj trvalý pobyt v Trenčianskom kraji bez prekročenia jeho hranice celkovo 6 522 osôb. Migračná aktivita sa v Trenčianskom kraji zvyšovala u oboch pohlaví rovnakým tempom, avšak ženy menili svoj trvalý pobyt v rámci kraja častejšie než muži (52 – 54 %).

G 4.1.6.6 Úbytok z vnútorného sťahovania v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 4.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Trenčianskeho kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

4.2 Prírastky obyvateľstva

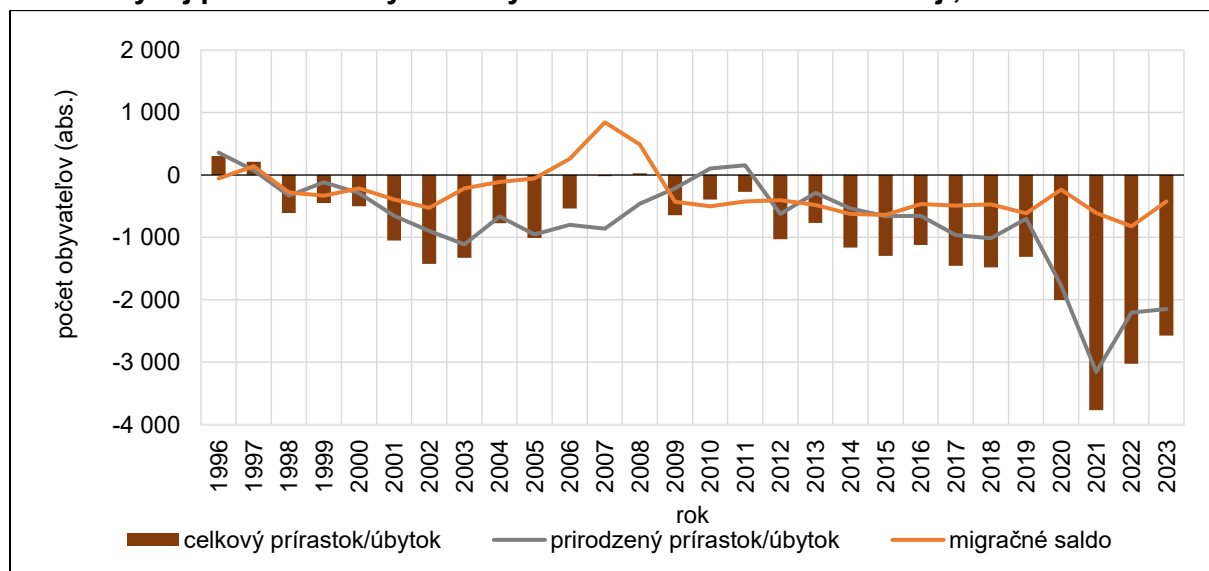
V období 1996 – 2023 vykazoval Trenčiansky kraj prirodzený prírastok iba v rokoch 1996 a 1997 a neskôr v rokoch 2010 a 2011. V roku 1996 dosahoval hodnotu 359 osôb, t. j. 0,6 ‰ a v roku 1997 len 72 osôb, t. j. 0,1 ‰. V porovnaní s celoslovenským priemerom to boli nižšie hodnoty. Neskôr, až do roku 2023, Trenčiansky kraj každým rokom strácal obyvateľstvo prirodzeným pohybom, s výnimkou rokov 2010 a 2011. Prirodzený úbytok presahujúci hranicu 1 000 osôb bol v Trenčianskom kraji zaznamenaný po prvýkrát v roku 2003 a jeho hrubá miera s hodnotou -1,85 ‰ prekračovala celoslovenský priemer. V rokoch 2004 – 2009 sa prehlbovanie prirodzeného úbytku obyvateľstva v Trenčianskom kraji začalo zmierňovať a na prelome prvej a druhej dekády sa prechodne zmenil na prirodzený prírastok. Jeho hodnota však bola nízka a predstavovala 107 osôb v roku 2010 a 156 osôb v roku 2011, čomu zodpovedali hodnoty hrubej miery prirodzeného prírastku 0,18 ‰, resp. 0,26 ‰, opäť výrazne pod celoslovenským priemerom. Od roku 2012 v Trenčianskom kraji nastal opäť prirodzený úbytok obyvateľstva, ktorý sa postupne prehlboval. V roku 2020 vykazoval Trenčiansky kraj úbytok prirodzenou menou takmer 1,8 tisíce obyvateľov, čo predstavovalo stratu 3 osôb na 1 000 obyvateľov kraja. Svoje maximum dosiahol o rok neskôr, v období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19. V roku 2021 stratil Trenčiansky kraj prirodzenou menou viac ako 3-tisíc obyvateľov (3 155 osôb). V porovnaní s celoslovenským priemerom to bolo výrazne viac. Po prekonaní nepriaznivého obdobia sa prirodzený úbytok obyvateľstva v Trenčianskom kraji znížil, no stále dosahoval relatívne vysoké hodnoty, ktoré sa pohybovali medzi 2,2 – 2,1 tisíce osôb ročne. V relatívnom vyjadrení to bola strata takmer 4 osoby na 1 000 obyvateľov kraja (-3,8 ‰), čo bol viac ako trojnásobok hrubej miery prirodzeného prírastku Slovenska ako celku (-1 ‰ až -1,3 ‰).

Celkový migračný prírastok sa v Trenčianskom kraji v období 1996 – 2023 nevyvíjal priaznivo. Okrem roku 1997 a krátkeho obdobia rokov 2006 – 2008 vykazoval Trenčiansky kraj celkovú migračnú stratu. V roku 2002 dosahovala strata z vnútornej a zahraničnej migrácie spolu 526 osôb a hrubá miera migračného salda dosiahla 0,87 ‰. V nasledujúcom období bol vo vývoji migračného salda v Trenčianskom kraji zaznamenaný obrat. Celkové migračné straty sa zmenšovali a v roku 2006 bol zaznamenaný prírastok 261 osôb. Hrubá miera migračného salda dosiahla 0,43 ‰, čo bolo menej ako celoslovenský priemer. Priaznivý vývoj pokračoval ešte v nasledujúcich dvoch rokoch. V roku 2007 dosiahol Trenčiansky kraj svoj najvyšší celkový migračný prírastok 844 osôb a s úrovňou hrubej miery migračného salda 1,4 ‰. Kladné migračné saldo 488 osôb, resp. 0,8 ‰ bolo v Trenčianskom kraji zaznamenané aj v nasledujúcom roku 2008. Od roku 2009 až do roku 2023 však migráciou Trenčiansky kraj obyvateľov už len strácal, najmä v dôsledku migračných strát z vnútorného sťahovania, ktoré významne prevyšovali zisky zo zahraničnej

migrácie. Celkové migračné straty sa pohybovali medzi 200 – 822 osôb ročne, resp. medzi -0,4 až -1,4 ‰.

Celkový prírastok populácie bol v Trenčianskom kraji zaznamenaný len v rokoch 1996 a 1997 a v roku 2008. Migračnú stratu v roku 1996 stačil kompenzovať prirodzený prírastok, vďaka čomu vzrástla populácia kraja o 307 osôb. V relatívnom vyjadrení to bol nárast o 0,5 osoby na 1 000 obyvateľov kraja, čo bolo v porovnaní so slovenským priemerom výrazne menej. Nízky prirodzený prírastok a migračné saldo v nasledujúcom roku dokázali ešte zabezpečiť celkový rast počtu obyvateľov v Trenčianskom kraji, ktorý predstavoval 214 osôb (0,35 ‰). Od roku 1998 v dôsledku prirodzeného úbytku obyvateľov a záporného migračného salda vykazoval Trenčiansky kraj celkový úbytok obyvateľstva, ktorý už v prvých rokoch 21. storočia prekročil hranicu 1 000 osôb ročne. V roku 2002 predstavovala celková strata obyvateľstva 1,4 tisíce osôb, resp. 2,36 osoby na 1 000 obyvateľov. Najvyššie celkové úbytky obyvateľstva zaznamenal Trenčiansky kraj od polovice druhej dekády 21. storočia, ktoré sa pohybovali medzi 1,1 až takmer 1,5 tisíce osôb ročne. Hrubá miera celkového úbytku s hodnotami medzi -1,9 ‰ až -2,5 ‰ boli výrazne pod celoslovenským priemerom. V roku 2020 celkový úbytok obyvateľstva dosiahol 2-tisíc osôb a v roku 2021 v čase vrcholu pandémie ochorenia COVID-19 takmer 3,8 tisíce. Takmer dvojnásobne vzrástla aj hrubá miera celkového úbytku z -3,43 ‰ v roku 2020 na -6,55 ‰ v roku 2021, čo bolo viac ako dvojnásobok celoslovenského priemeru. Vysoké prirodzené straty umocnené stratami z vnútornej i zahraničnej migrácie sa podpísali pod relatívne vysoké celkové populačné straty Trenčianskeho kraja aj v posledných rokoch. Za posledné dva roky 2022 a 2023 stratil Trenčiansky kraj spolu takmer 5,6 tisíce osôb. Úroveň hrubej miery celkového úbytku obyvateľov dosahovala -5,28 ‰ v roku 2022 a -4,52 ‰ v roku 2023. V porovnaní s celoslovenským priemerom to boli päť až šesť násobne vyššie straty.

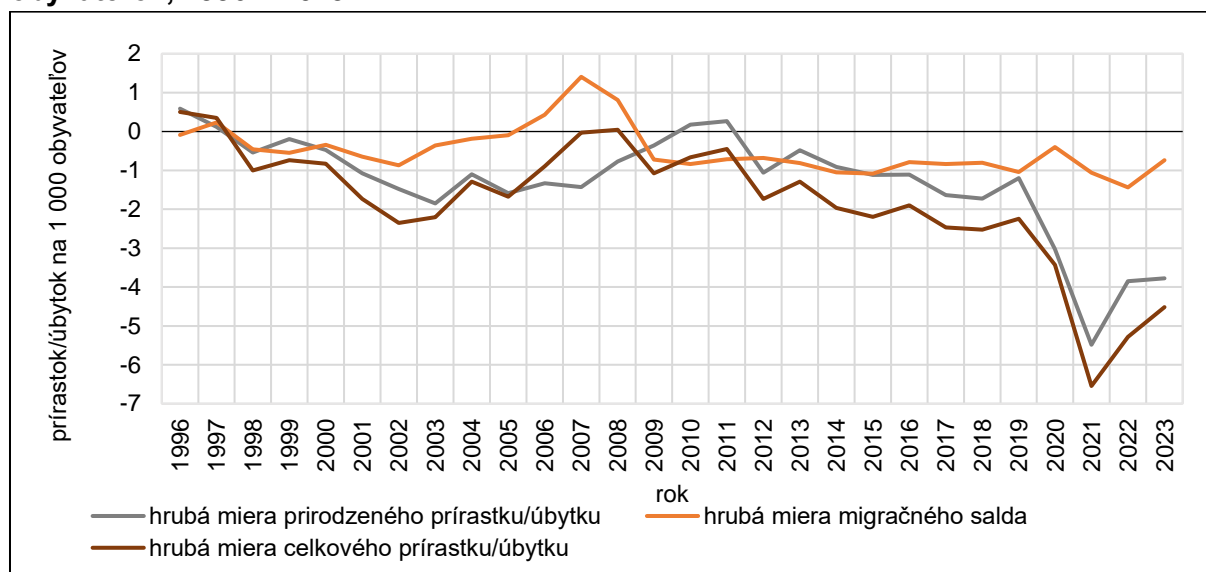
G 4.2.1 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

4.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

G 4.2.2 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Trenčianskom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

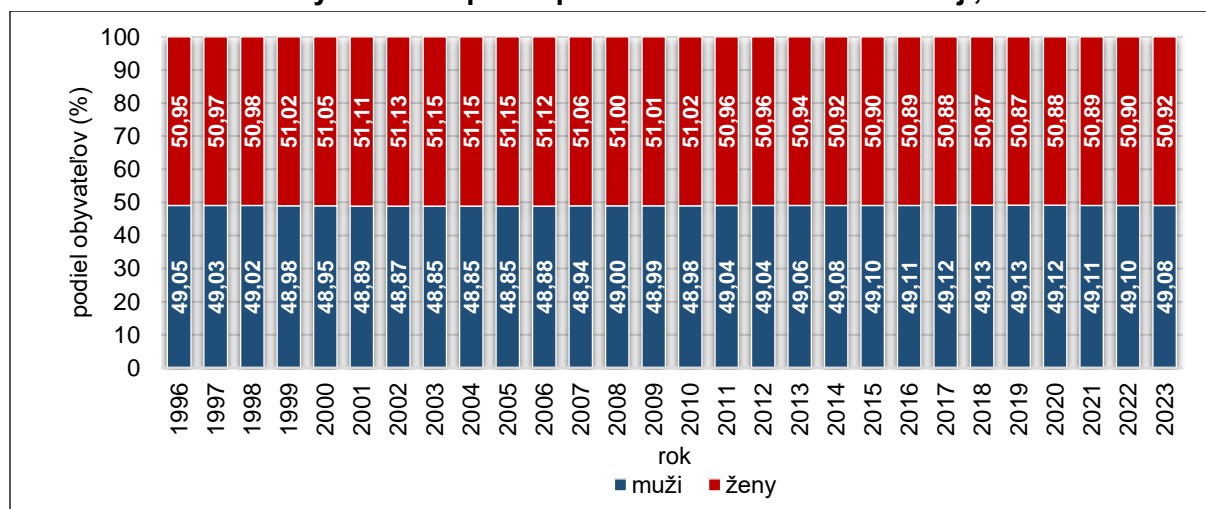
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

4.3 Demografické štruktúry

4.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Trenčianskom kraji 568 102 obyvateľov, v tom bolo 278 822 mužov a 289 280 žien. Obyvatelia Trenčianskeho kraja tvoria 10,5 % z celkového počtu obyvateľov SR. V období medzi rokmi 1996 a 2023 sa v tomto kraji prevažne vyskytovalo vyššie zastúpenie žien v populácii, s relatívne stabilnou hodnotou okolo 51 %. Najvyšší pomer žien bol zaznamenaný v rokoch 2003 – 2005, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 047 žien, čo predstavovalo 51,2 % žien z celkového počtu obyvateľov. V roku 2023 bol podiel žien 50,9 %. Vo všeobecnosti je podiel žien v Trenčianskom kraji mierne nižší ako celoslovenský priemer.

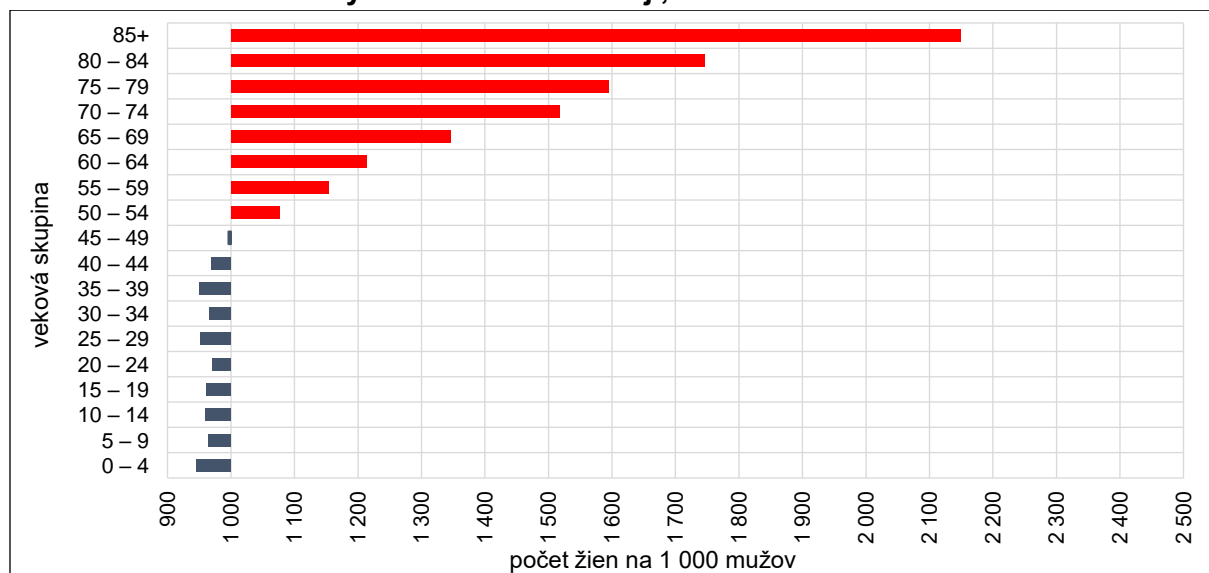
G 4.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

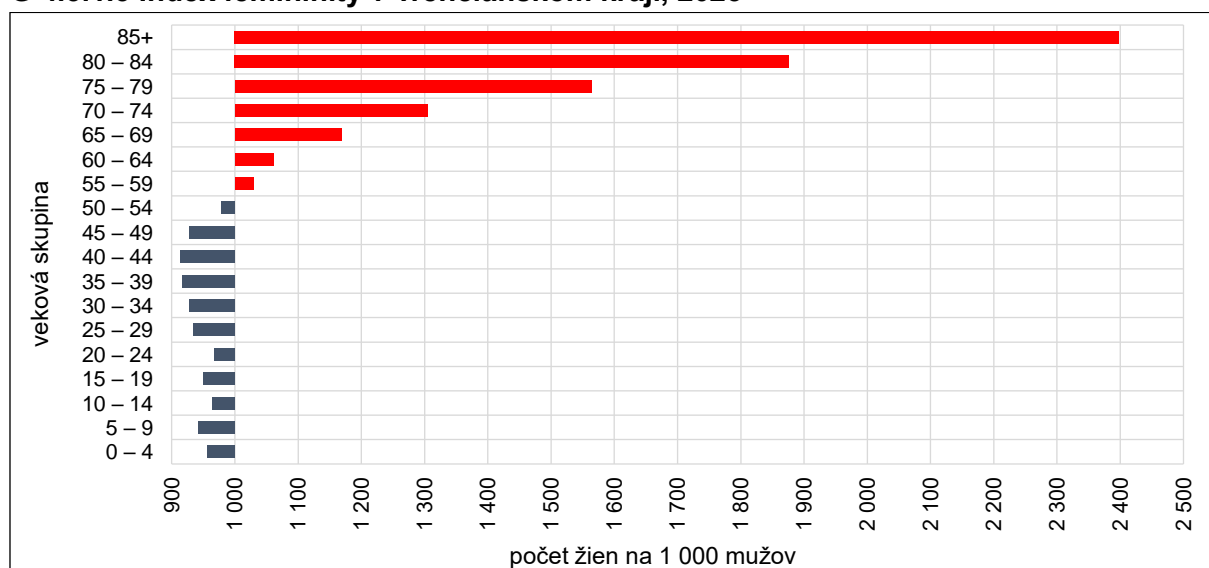
Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia sa v priebehu života jednotlivých generácií mení. Jedným z faktorov ovplyvňujúcich tento pomer je skutočnosť, že sa narodí viac chlapcov ako dievčat, čo sa odráža v pomere pohlaví v mladších vekových skupinách. V roku 1996 začala prevaha žien v populácii Trenčianskeho kraja od vekovej skupiny 50 – 54 rokov. Ďalším faktorom, ktorý ovplyvňuje štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia je rozdielna úmrtnosť mužov a žien. Vo vekovej skupine 85-ročných a starších bol už počet žien v pomere k mužom viac ako dvojnásobný, čo je ovplyvnené vyššou úmrtnosťou mužov ako žien. V roku 2023 sa pomer pohlaví v Trenčianskom kraji začína prehlbovať. Prevaha žien začína až vo vyššom veku, t. j. od vekovej skupiny 55 – 59 rokov. V roku 2023 sa v najstaršej vekovej skupine prehlbila prevaha žien nad mužmi v porovnaní s rokom 1996 a na druhej strane sa u mladších vekových skupín prehlbila prevaha mužov nad ženami.

G 4.3.1.2 Index femininity v Trenčianskom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 4.3.1.3 Index femininity v Trenčianskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

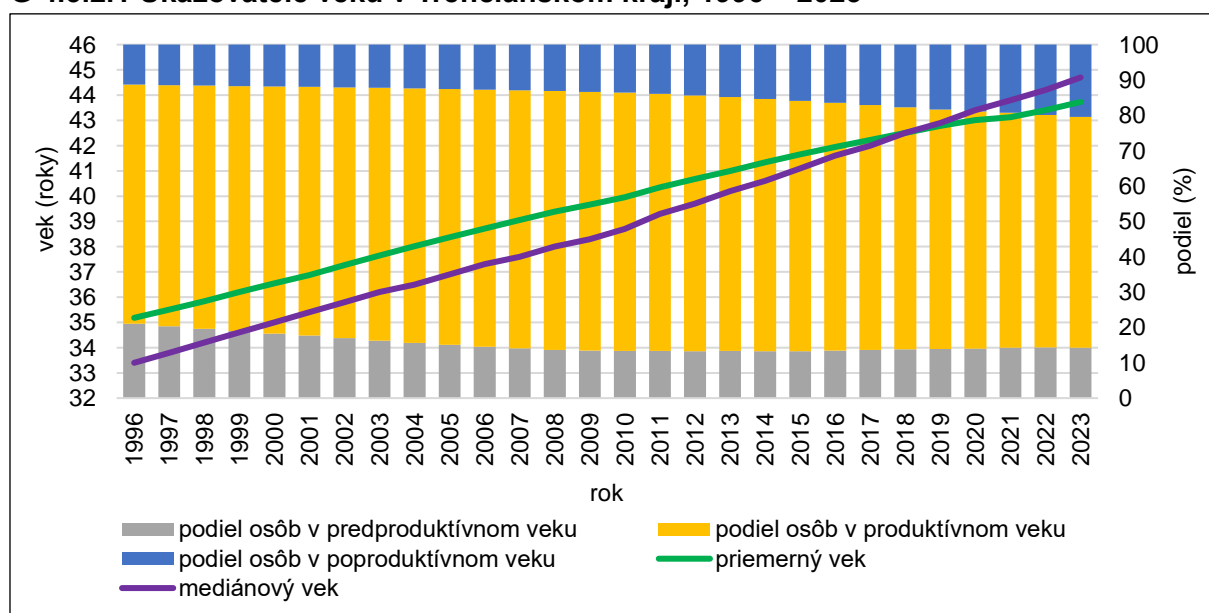
4.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Medzi najvýraznejšie zmeny v demografickej štruktúre Trenčianskeho kraja od roku 1996 patrí výrazné starnutie obyvateľstva.

Dlhodobý trend poklesu podielu obyvateľov v predproduktívnom veku sa po roku 2015 zastavil a následné oživenie pôrodnosti viedlo k nárastu podielu predproduktívnej zložky obyvateľstva až do roku 2022. Odvtedy však nastal medziročný pokles a v roku 2023 podiel obyvateľov v predproduktívnom veku bol 14,2 %. Od roku 1996 sa ich podiel v Trenčianskom kraji znížil o 6,8 p. b. Zmeny sa týkali aj produktívneho veku. V roku 2023 sa počet obyvateľov v produktívnom veku znížil o 42 109 v porovnaní s rokom 1996, pričom ich podiel klesol na 65,3 %, čo je pokles o 2,4 p. b. Najvýraznejšie zmeny sa však udiali v poproduktívnom veku. V období 1996 – 2023 sa nielen zvýšil ich počet v populácii Trenčianskeho kraja, ale aj podiel. Kým podiel obyvateľov v poproduktívnom veku vzrástol v roku 2023 o 9,2 p. b., ich počet sa zvýšil o 69,3 %. V roku 2023 predstavoval podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 20,5 %.

Zvýšenie podielu osôb nad 65 rokov viedlo aj k rastu ďalších ukazovateľov veku. Priemerný a mediánový vek sa neustále zvyšujú. Od roku 1996 sa priemerný vek zvýšil o 8,6 roka. V roku 2011 prvýkrát presiahol hranicu 40 rokov a v roku 2023 dosiahol úroveň 43,7 roka. Mediánový vek zaznamenal ešte výraznejší nárast, keď sa v porovnaní s rokom 1996 zvýšil o 11,3 roka. V roku 2023 bol mediánový vek 44,7 roka. Tieto hodnoty sú vyššie než celoslovenský priemer. Obyvatelia Trenčianskeho kraja majú priemerný vek o 2,8 roka vyšší než celoslovenský priemer a mediánový vek je o 2,1 roka vyšší.

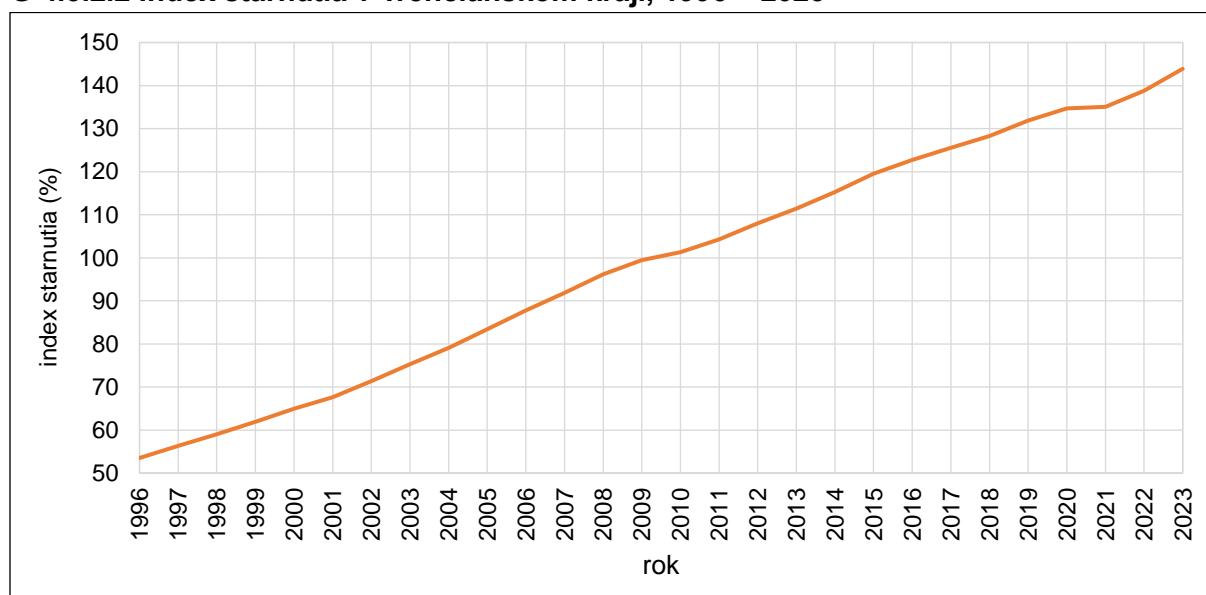
G 4.3.2.1 Ukazovatele veku v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Dynamizáciu starnutia obyvateľstva Trenčianskeho kraja potvrdzuje aj index starnutia. Ten sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil z 53,5 % na takmer 143,9 %, tzn. kým v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 54 osôb vo veku 65 rokov a viac, tak v roku 2023 už pripadalo na 100 detí takmer 144 osôb v poproduktívnom veku. Prelomový rok v tomto kontexte bol rok 2010, keď počet seniorov historicky prvýkrát prevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom dochádza v Trenčianskom kraji k výrazne vyššej intenzite starnutia, keď index starnutia tu je o 29 p. b. vyšší ako celoslovenský priemer. Vyššia hodnota v Trenčianskom kraji je spôsobená vyšším zastúpením obyvateľov v poproduktívnom veku.

G 4.3.2.2 Index starnutia v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

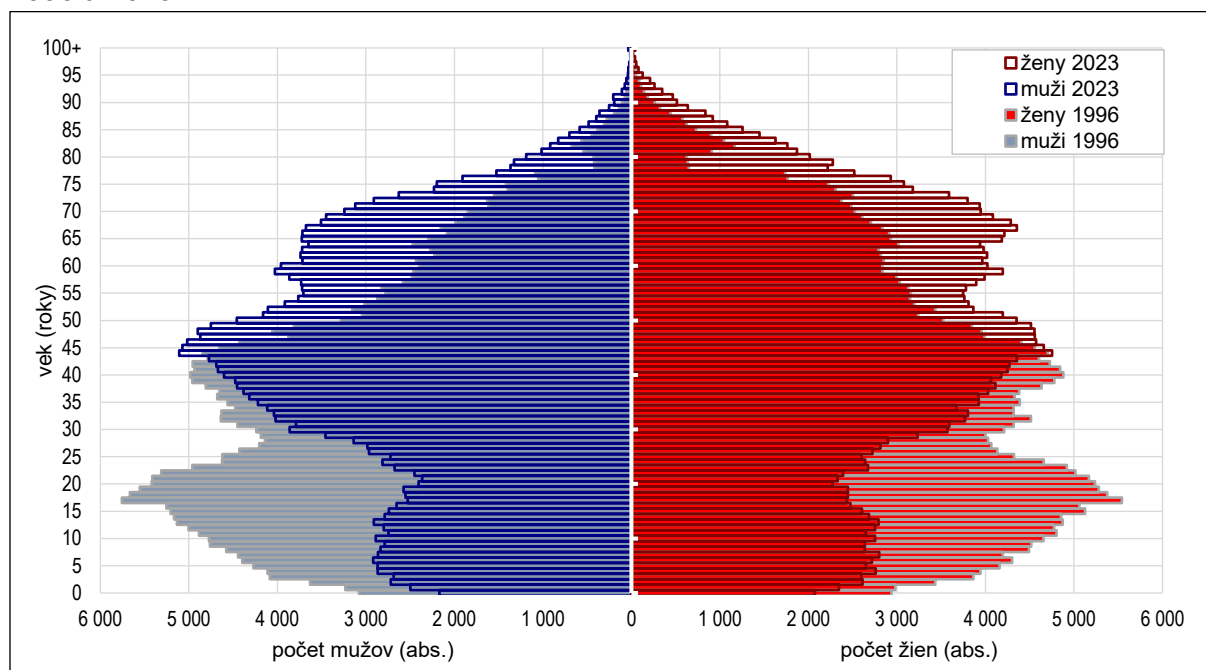
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Na samotnú vekovú štruktúru Trenčianskeho kraja malo najvýraznejší vplyv zníženie pôrodnosti. Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Trenčianskeho kraja negatívnym javom sa ukazuje výrazný pokles zastúpenia osôb do 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996.

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga, ktorá sa zakladá na porovnávaní troch biologických vekových skupín (predreprodukčnej: 0 – 14 rokov, reprodukčnej: 15 – 49 rokov a postreprodukčnej: 50 a viac rokov), určuje zákonitosti, ktoré naznačujú, že reprodukčná zložka tvorí približne polovicu populácie. Na základe pomeru ostatných dvoch zložiek možno identifikovať tri základné typy vekových štruktúr. V roku 2023 je v Trenčianskom kraji podiel predreprodukčnej zložky 14,2 % a podiel postreprodukčnej skupiny 41,2 %. Tento pomer naznačuje, že postreprodukčná skupina prevláda nad predreprodukčnou. Zmeny v štruktúre obyvateľstva odrážajú proces demografického starnutia a regresívny typ populácie v kraji.

4.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

G 4.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Trenčianskom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

4.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

V dlhodobom horizonte mali medzi obyvateľmi Trenčianskeho kraja z hľadiska rodinného stavu najväčšie zastúpenie slobodní muži, zatiaľ čo medzi ženami prevládali vydaté osoby. V roku 2011 tvorili slobodní muži 46,8 % a slobodné ženy 37,3 %. Po roku 2011 začal podiel slobodných osôb narastať, pričom v roku 2023 dosiahol 47,9 % u mužov a 37,5 % u žien. Najvýraznejšia zmena nastala u mužov, kde ich podiel vzrástol o 1,1 p. b. oproti roku 2011, zatiaľ čo u žien to bol nárast o 0,2 p. b. Trenčiansky kraj má najnižší podiel slobodných osôb spomedzi krajov SR, a to pod úrovňou celoslovenského priemeru (rozdiel u mužov je 1,9 p. b., u žien 2,6 p. b.).

V roku 2011 bolo 44,2 % mužov a 42,8 % žien žijúcich v manželstve. Po tomto roku začal ich podiel klesať, najmä u mužov. Dôvodom tohto poklesu bola zmena sobášnych vzorcov, vrátane odkladania sobášov do vyššieho veku, nižšej miery sobášnosti a rastúcej akceptácie partnerstiev bez uzavretia manželstva. Celkovo bol podiel ženatých mužov vyšší ako podiel vydatých žien. Najnižšie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel ženatých mužov dosiahol 41,3 % a vydatých žien 40,6 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel osôb v manželstve znížil výraznejšie u mužov (o 2,9 p. b.) než u žien (o 2,1 p. b.). Trenčiansky kraj však stále vykazuje vyšší podiel manželských zväzkov v porovnaní s celoslovenským priemerom (rozdiel 1,2 p. b. u mužov a 1,4 p. b. u žien).

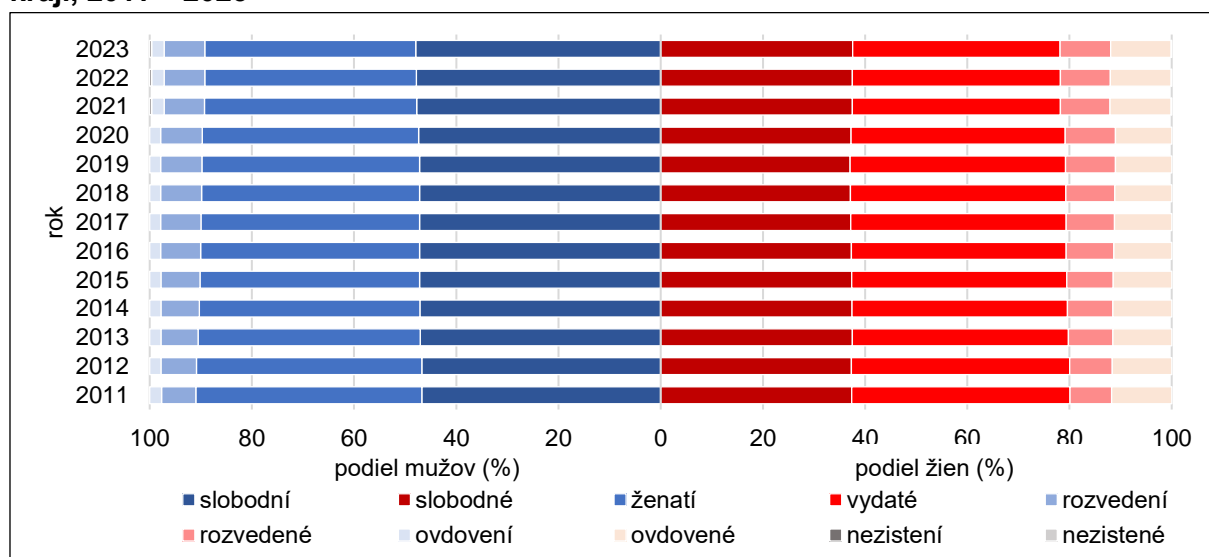
V roku 2011 bol podiel rozvedených osôb 6,7 % u mužov a 8,1 % u žien, čo predstavovalo najnižšie hodnoty počas rokov 2011 – 2023. Ich počet sa zvyšoval až

4.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

do roku 2020, kedy dosiahol maximum – 8,2 % u mužov a 9,9 % u žien. V roku 2023 tvorili rozvedení 7,9 % mužov a 9,9 % žien. V porovnaní s rokom 2011 došlo k nárastu o 1,2 p. b. u mužov a o 1,7 p. b. u žien. Rozvedené ženy mali všeobecne vyššie zastúpenie v populácii. Podiel rozvedených osôb v Trenčianskom kraji je vyšší ako celoslovenský priemer, s rozdielom 0,6 p. b. u mužov a 0,8 p. b. u žien.

V roku 2011 predstavoval podiel ovdovených mužov v Trenčianskom kraji 2,3 %, zatiaľ čo u žien to bolo 11,8 %. V roku 2023 sa podiel ovdovených mužov mierne zvýšil na 2,5 %, zatiaľ čo podiel ovdovených žien zostal stabilný na úrovni 11,8 %. Vzhľadom na vyššiu úmrtnosť mužov sú ženy častejšie ovdovené než muži. Okrem rozdielov v úmrtnosti zohráva dôležitú úlohu aj pravdepodobnosť, s akou ovdovené osoby vstupujú do ďalšieho manželstva. Keďže ovdovení muži mali dlhodobo vyššie šance na opätovný sobáš, tento faktor tiež prispieval k vyššiemu podielu ovdovených žien v populácii (Šprocha, Majo, 2016). Najväčší rozdiel bol zaznamenaný v roku 2021, keď podiel ovdovených žien prevyšoval mužov o 9,5 p. b., pričom najmenší rozdiel, 8,9 p. b., bol v roku 2020. Podiel ovdovených osôb v Trenčianskom kraji presahuje celoslovenský priemer o 0,2 p. b. u mužov a o 0,5 p. b. u žien.

G 4.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Trenčianskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

4.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna

4.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

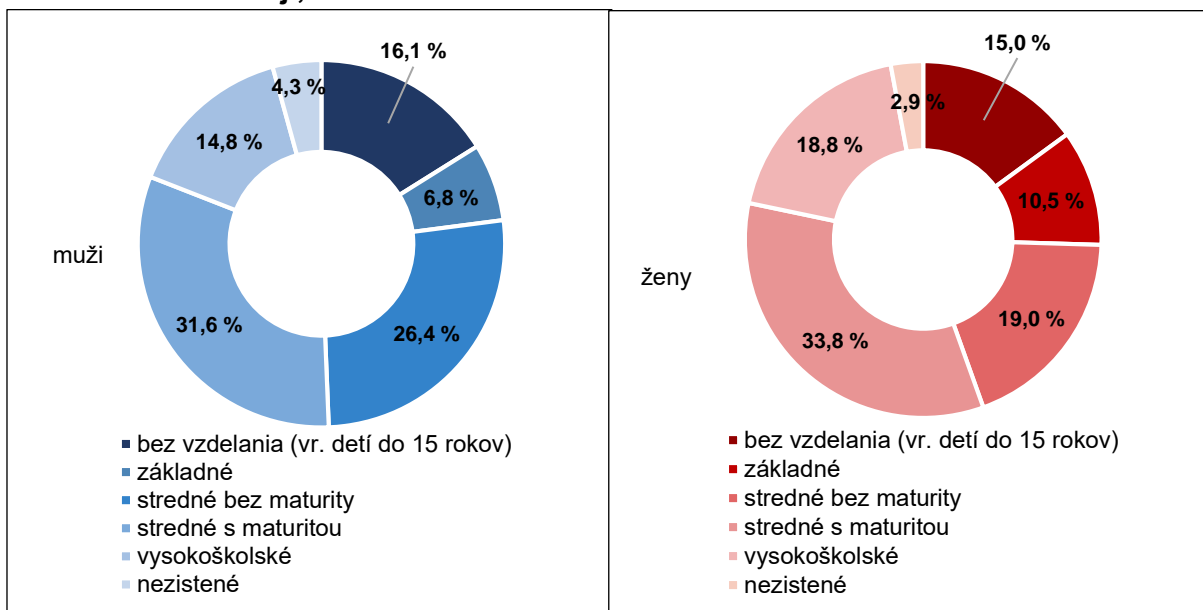
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Trenčianskeho kraja sa líši od celoslovenského priemeru vyšším podielom osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity a nižším podielom vysokoškolsky vzdelaných ľudí. V rokoch 2021 – 2023 tvorili najpočetnejšiu skupinu muži a ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 dosahoval podiel mužov so stredoškolským vzdelaním s maturitou 31,6 %, pričom v roku 2023 vzrástol o 1,1 p. b. na 32,7 %. U žien bolo zastúpenie vyššie, v roku 2021 predstavovalo 33,8 % a v roku 2023 sa zvýšilo na 34,5 %. Trenčiansky kraj je charakteristický najvyšším podielom mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou v rámci krajov SR. Zároveň ich zastúpenie v populácii Trenčianskeho kraja dosahuje vyššie hodnoty ako je celoslovenský priemer. Rozdiel je 3,1 p. b. u mužov a 3,4 p. b. u žien.

Druhú najväčšiu skupinu tvorili osoby so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2021 ich podiel u mužov predstavoval 26,4 % a u žien 19 %. V roku 2023 však došlo k poklesu na 25,5 % u mužov a 18,4 % u žien, čo viedlo k tomu, že ženy so stredoškolským vzdelaním bez maturity klesli na tretie miesto. V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Trenčianskom kraji vyššie zastúpenie osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity – o 3,9 p. b. viac u mužov a o 3,3 p. b. viac u žien.

Podiel vysokoškolsky vzdelaných osôb mierne rástol. V roku 2021 dosahoval 14,8 % u mužov a 18,8 % u žien, pričom v roku 2023 sa zvýšil na 15 % u mužov a 19,4 % u žien. Ženy dosahovali vyššie zastúpenie, pričom najvýraznejší rozdiel v prospech žien bol v roku 2023, keď ich podiel bol o 4,4 p. b. vyšší než u mužov. V Trenčianskom kraji je však podiel vysokoškolsky vzdelaných osôb nižší ako priemer SR – u mužov o 1,7 p. b. a u žien o 2 p. b.

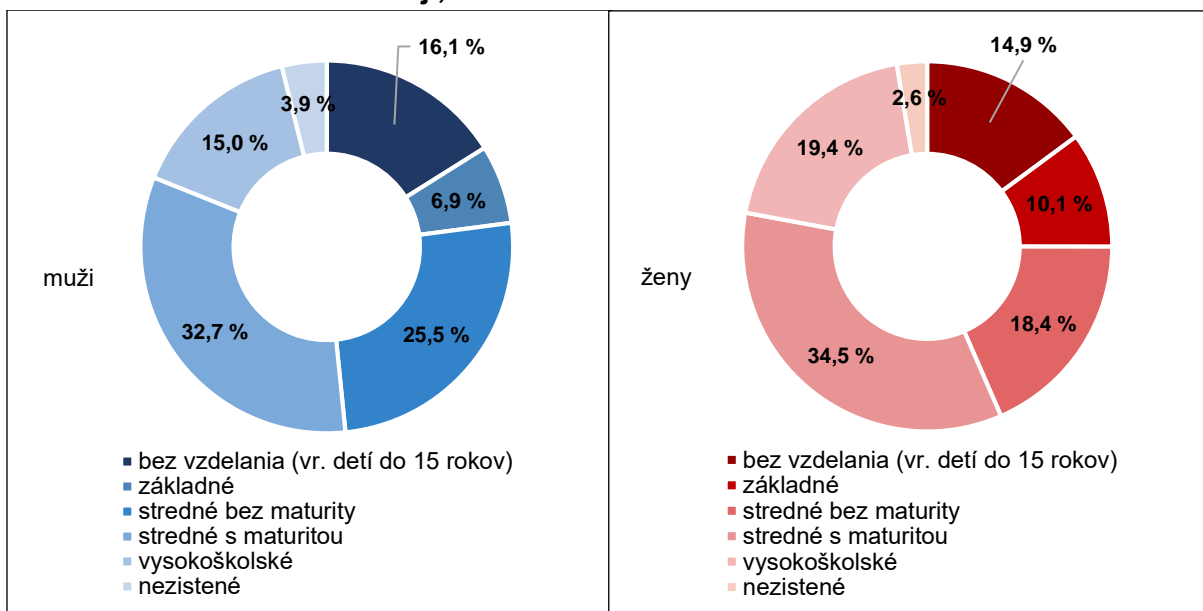
Najstabilnejšou skupinou boli osoby so základným vzdelaním. V rokoch 2021 – 2023 bol podiel mužov so základným vzdelaním nižší ako 7 %, zatiaľ čo u žien sa pohyboval medzi 10,1 – 10,5 %. V porovnaní s priemerom SR je podiel mužov so základným vzdelaním v Trenčianskom kraji nižší o 2,2 p. b., zatiaľ čo u žien je to o 2 p. b. menej než celoslovenský priemer.

G 4.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Trenčianskom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 4.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Trenčianskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

4.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

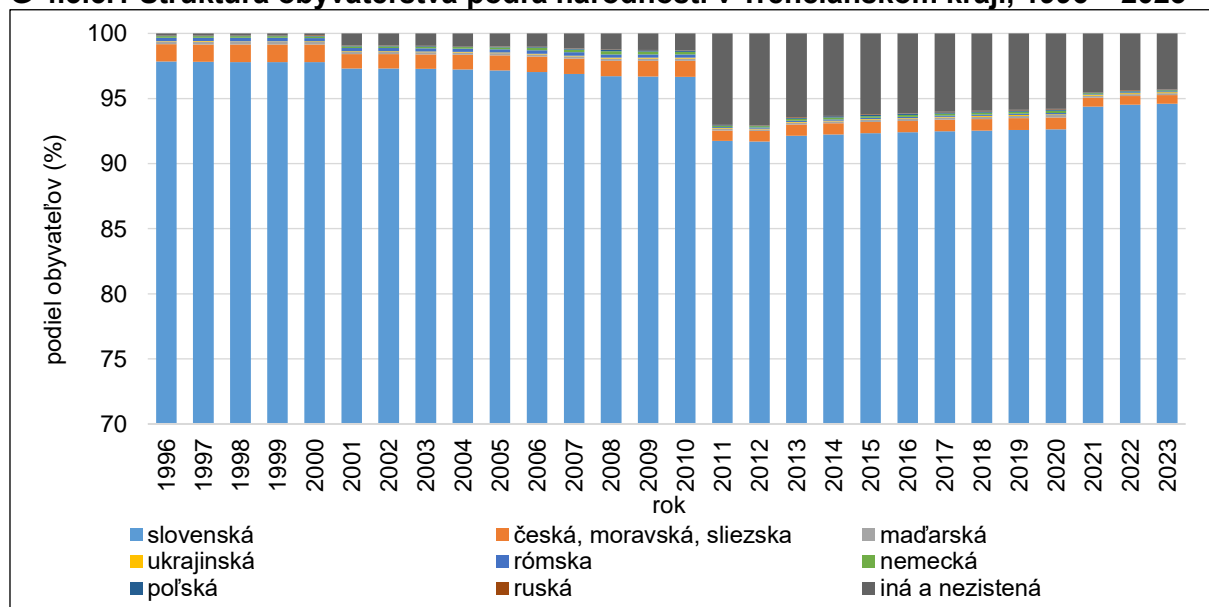
V roku 2023 žilo v Trenčianskom kraji takmer 537,4 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 94,6 % z celkovej populácie. Ostatné národnosti nedosiahli ani jedno percento. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola česká, moravská a sliezská národnosť (3 829; 0,7 %), potom nasledovala maďarská národnosť (850; 0,1 %).

4.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k poklesu zastúpenia slovenskej národnosti (pokles o 3,2 p. b.) a českej, moravskej a sliezskej národnosti (pokles o 0,7 p. b.). Trenčiansky kraj je charakteristický najvyšším zastúpením obyvateľov so slovenskou národnosťou a najnižším zastúpením obyvateľov s rómskou národnosťou v rámci krajov SR. V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Trenčianskom kraji výrazne viac zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 10,1 p. b.), čo spôsobilo nižšie zastúpenie iných národností. Výnimkou je mierne vyššie zastúpenie obyvateľov s českou, moravskou a sliezkou národnosťou (o 0,1 p. b.).

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v početnejších národnostiach napr.: v slovenskej, maďarskej, českej, moravskej, sliezskej, ruskej národnosti. Na druhej strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v rómskej, nemeckej, rumunskej národnosti.

G 4.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Trenčianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

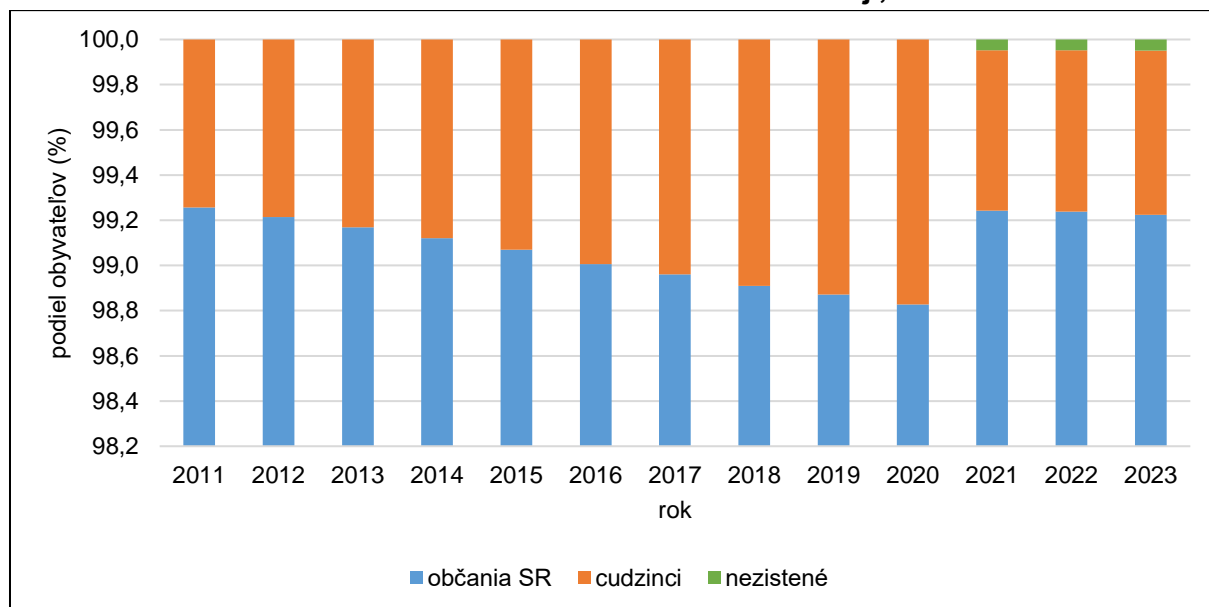
4.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

V Trenčianskom kraji v období rokov 2011 – 2020 možno pozorovať mierny nárast podielu cudzincov, pričom tento rast je sprevádzaný poklesom podielu občanov SR. Zatiaľ čo v roku 2011 bolo v Trenčianskom kraji 99,3 % občanov SR a 0,7 % cudzincov, v roku 2020 sa podiel občanov SR znížil na hodnotu 98,8 % a podiel cudzincov narástol na 1,2 %. SODB 2021 znamenalo zlom v zložení obyvateľov Trenčianskeho kraja podľa štátneho občianstva. Aktualizácia údajov pre ďalšie bilancovanie vrátila podiel občanov SR a cudzincov späť na hodnoty z roku 2011. V rokoch 2021 – 2023 tak podiel občanov dosiahol 99,2 %, zatiaľ čo podiel cudzincov bol 0,7 %. Podiel obyvateľov Trenčianskeho kraja s nezisteným štátnym občianstvom je marginálny a tvorí iba 0,05 %.

V rámci porovnania podielu cudzincov v Trenčianskom kraji s celoslovenským priemerom bol v Trenčianskom kraji podiel cudzincov v roku 2011 nižší o 0,3 p. b. (1 % v SR oproti 0,7 % v Trenčianskom kraji). V roku 2023 sa rozdiel medzi podielom cudzincov v Trenčianskom kraji a priemerom SR zvýšil na 0,5 p. b. (1,2 % v SR oproti 0,7 % v Trnavskom kraji), čo bolo spôsobené nárastom podielu cudzincov v SR a nezmeneným podielom cudzincov v rámci Trenčianskeho kraja oproti roku 2011.

Detailné porovnanie rokov 2011 a 2023 ukazuje pokles absolútneho počtu občanov SR aj cudzincov, ktorý je spôsobený celkovým úbytkom obyvateľstva v Trenčianskom kraji počas tohto obdobia. V roku 2011 bolo v kraji 589 769 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, zatiaľ čo do roku 2023 sa ich počet znížil na 563 691, čo predstavuje pokles o 4,4 % (26 078). Pokles zaznamenal aj počet cudzincov – zo 4 417 v roku 2011 na 4 135 v roku 2023, čo je zníženie o 6,4 % (282 cudzincov).

G 4.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Trenčianskom kraji, 2011 – 2023

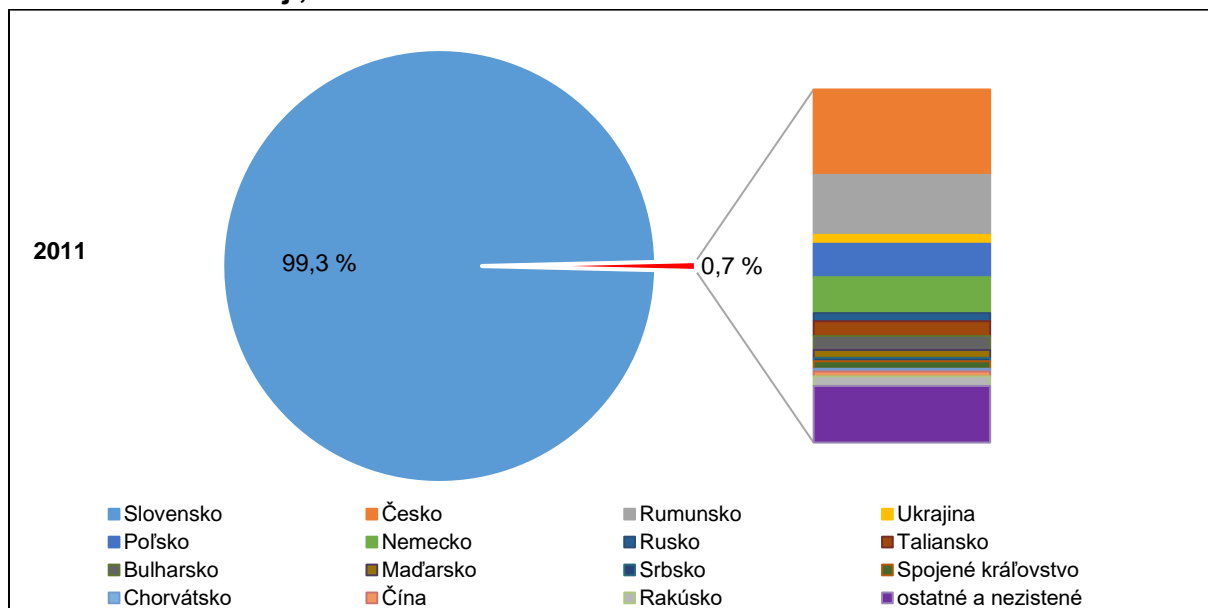

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Z porovnania najpočetnejších štátnych občianstiev (okrem SR) v rokoch 2011 a 2023 zaznamenali v Trenčianskom kraji najvyšší nárast občania Ukrajiny, ktorých počet sa v roku 2023 oproti roku 2011 zvýšil takmer o 200 % (zo 111 v roku 2011 na 332 v roku 2023). Výrazný nárast cudzincov bol pozorovaný aj u občanov Chorvátska (nárast o 191 % z 34 v roku 2011 na 99 v roku 2023) a Srbska (nárast o 155 % zo 42 v roku 2011 na 107 v roku 2023). Najpočtejšiu skupinu cudzincov v Trenčianskom kraji však v roku 2023 tvorili príslušníci ČR (0,2 %, 1 062 obyvateľov), ich podiel a ani počet sa oproti roku 2011 takmer vôbec nezmenil (0,2 %, 1 068 obyvateľov). Výraznejší pokles zaznamenali občania Nemecka, ktorých počet sa v sledovanom období 2011 – 2023 znížil o 64 % (zo 450 v roku 2011 na 162 v roku 2023).

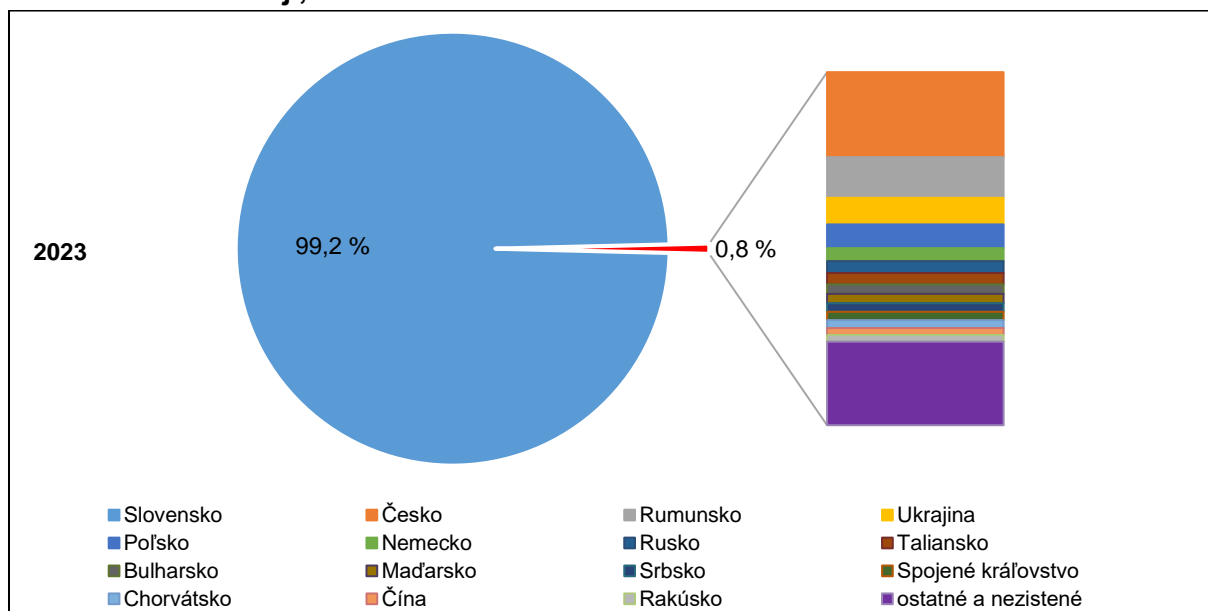
4.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

G 4.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Trenčianskom kraji, 2011

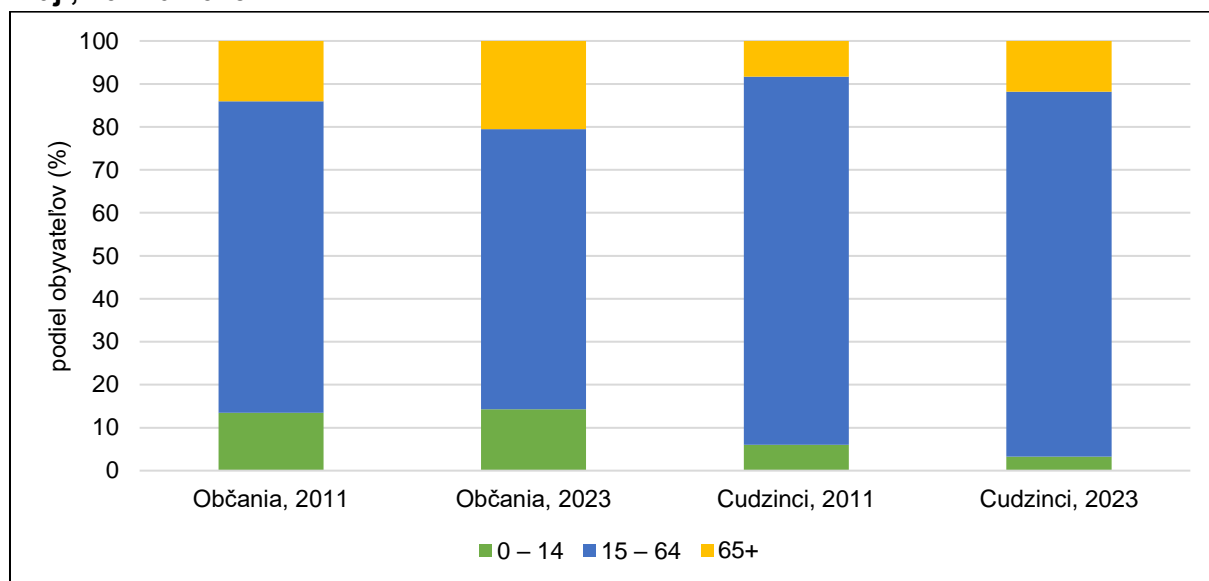
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

G 4.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Trenčianskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

Porovnanie obyvateľstva podľa veku a štátneho občianstva odhaľuje rozdiely vo vekovej štruktúre medzi občanmi SR a cudzincami. Občania SR majú v rámci podielu výraznejšie zastúpenie osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku, zatiaľ čo u cudzincov prevažuje podiel osôb v produktívnom veku, čo je hlavne dôsledkom imigrácie cudzincov za pracovnými príležitosťami.

G 4.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Trenčianskom kraji, 2011 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Trenčianskom kraji 96,6 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 95,9 %. Podiel občanov SR v Trenčianskom kraji narodených v inej krajine sa zvýšil o 0,6 p. b., z 2,7 % v roku 2011 na 3,3 % v roku 2023. Občania SR Trenčianskeho kraja, ktorí sa narodili v zahraničí, sa najčastejšie narodili v ČR (12 037 občanov v roku 2011 a 12 830 v roku 2023).

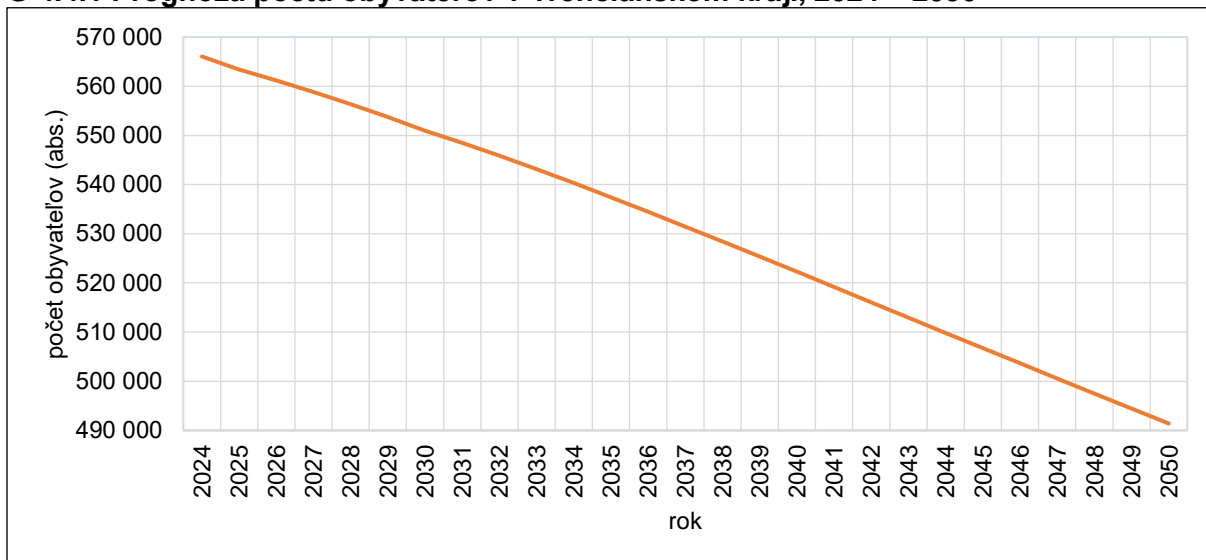
4.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Trenčianskeho kraja by sa mal znížiť z 566-tisíc v roku 2024 na 491-tisíc v roku 2050. Išlo by o zníženie počtu obyvateľov o viac ako 74,5 tisíce, resp. 13,2 %. Očakáva sa rovnomerný pokles počtu obyvateľov počas celého obdobia 2024 – 2050.

Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku sa bude v Trenčianskom kraji do roku 2050 s veľkou pravdepodobnosťou znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorej podiel v populácii s určitosťou vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 by sa mal podiel obyvateľov vo veku do 15 rokov znížiť o 1,7 p. b. a podiel obyvateľov v produktívnom veku o 10 p. b. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, sú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel do roku 2050 by mal byť o 12 p. b. väčší ako v roku 2024.

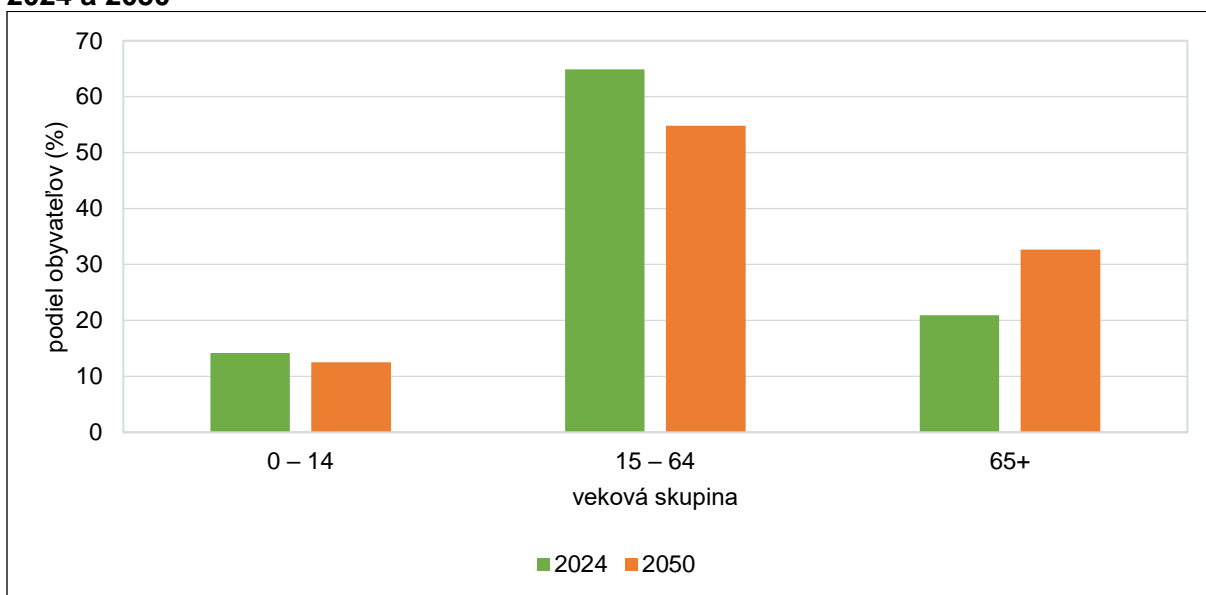
4.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

G 4.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Trenčianskom kraji, 2024 – 2050

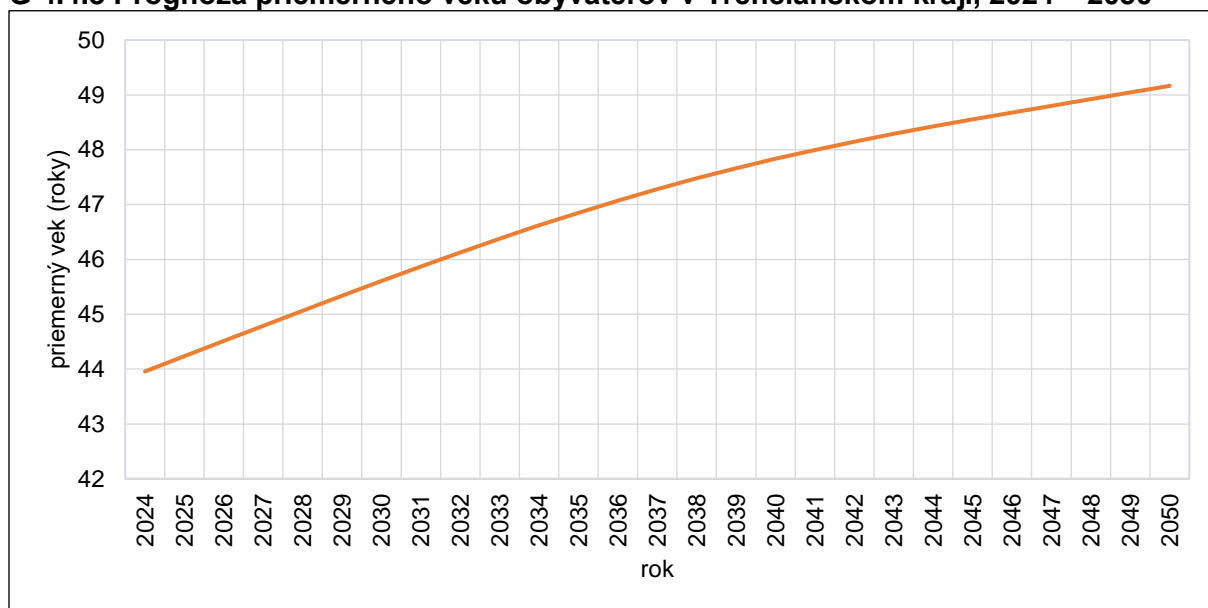
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

G 4.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Trenčianskom kraji, 2024 a 2050

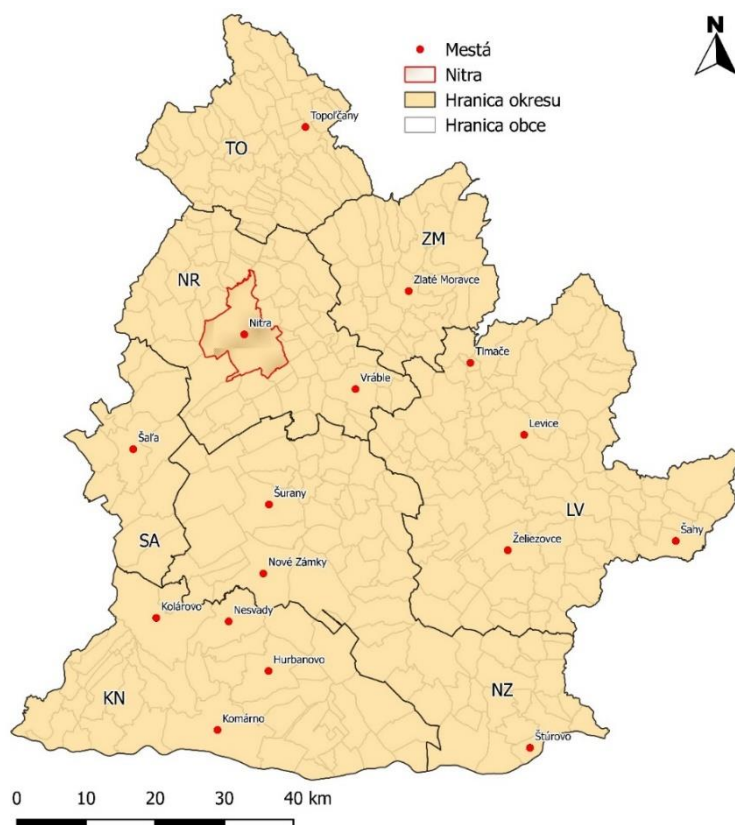
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Intenzívne starnutie obyvateľov Trenčianskeho kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom v prvej časti prognózovaného obdobia bude rásť priemerný vek obyvateľov o niečo intenzívnejšie ako po roku 2040. Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja sa pravdepodobne zvýši z takmer 44 rokov v roku 2024 na viac ako 49 rokov v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu 5,2 roka, resp. 11,8 %.

G 4.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Trenčianskom kraji, 2024 – 2050

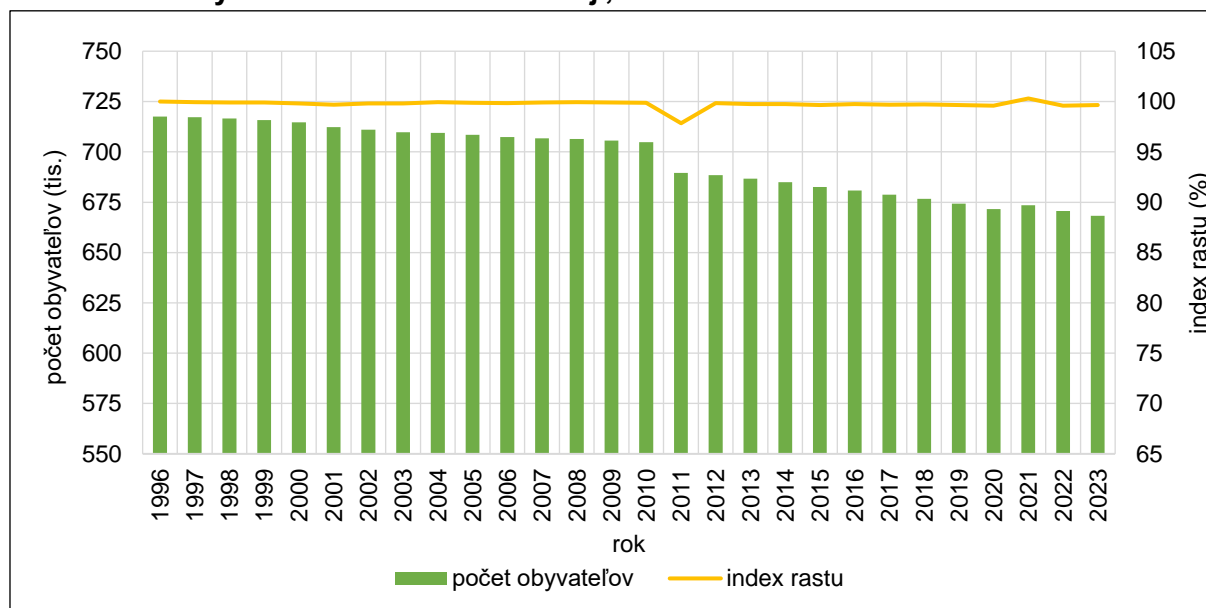
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

5 Nitriansky kraj

Nitriansky kraj v roku 2023					
Počet obyvateľov	668 301	Počet obcí	354	Podiel obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov (%)	13,86
muži	326 144	z toho mestá	16	Podiel obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov (%)	66,09
ženy	342 157	Podiel obyvateľov v mestách (%)	44,69	Podiel obyvateľov vo veku 65+ (%)	20,05
Podiel cudzincov (%)	1,28	Podiel obyvateľov na vidieku (%)	55,31	Stredná dĺžka života pri narodení	
Priemerný vek obyvateľov	43,69	Rozloha km ²)	6 343,7	muži	72,56
Index starnutia	144,62	Hustota obyvateľstva	105,54	ženy	79,59

K 31.12.1996 mal Nitriansky kraj 717,6 tisíce obyvateľov. Do konca prvého desaťročia 21. storočia počet obyvateľov Nitrianskeho kraja klesal miernym tempom, no stále bol nad hranicou 700-tisíc. Medziročný úbytok počtu obyvateľov sa pohyboval od 300 do 2,3 tisíce. K najvyššiemu poklesu počtu obyvateľov (15,2 tisíce) prišlo medzi rokmi 2010 a 2011, kedy s počtom obyvateľov 689,6 tisíce klesol pod spomínanú hranicu. Klesajúci trend počtu obyvateľov pokračoval v Nitrianskom kraji až do roku 2023. Výnimkou bol rok 2021, v ktorom bol medziročný nárast počtu obyvateľov o 2-tisíc. V roku 2023 mal Nitriansky kraj 668,3 tisíce obyvateľov. V porovnaní s rokom 1996 to bolo o takmer 50-tisíc menej.

G 5.1 Počet obyvateľov v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

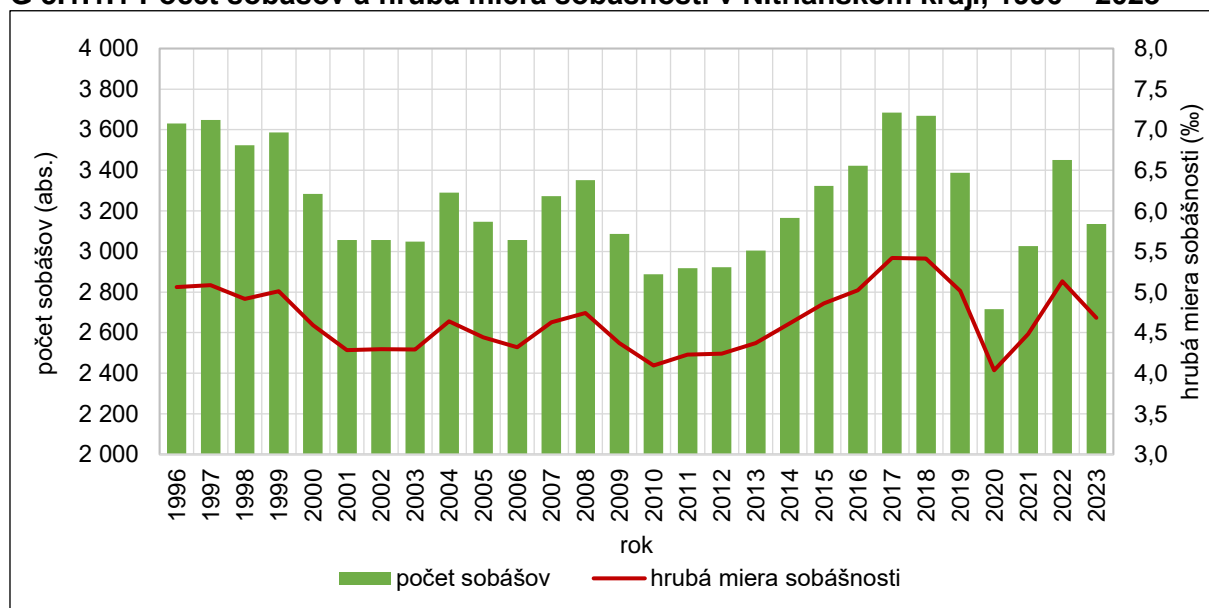
Medziročný index rastu počtu obyvateľov bol na úrovni 98 – 99 %, čo zodpovedá mierne klesajúcemu trendu. Zníženie počtu obyvateľstva sa prejavilo na zmenšení hustoty obyvateľov Nitrianskeho kraja zo 113,1 obyvateľov na km² v roku 1996 na 105,5 obyvateľov na km².

5.1 Demografické procesy

5.1.1 Sobášnosť

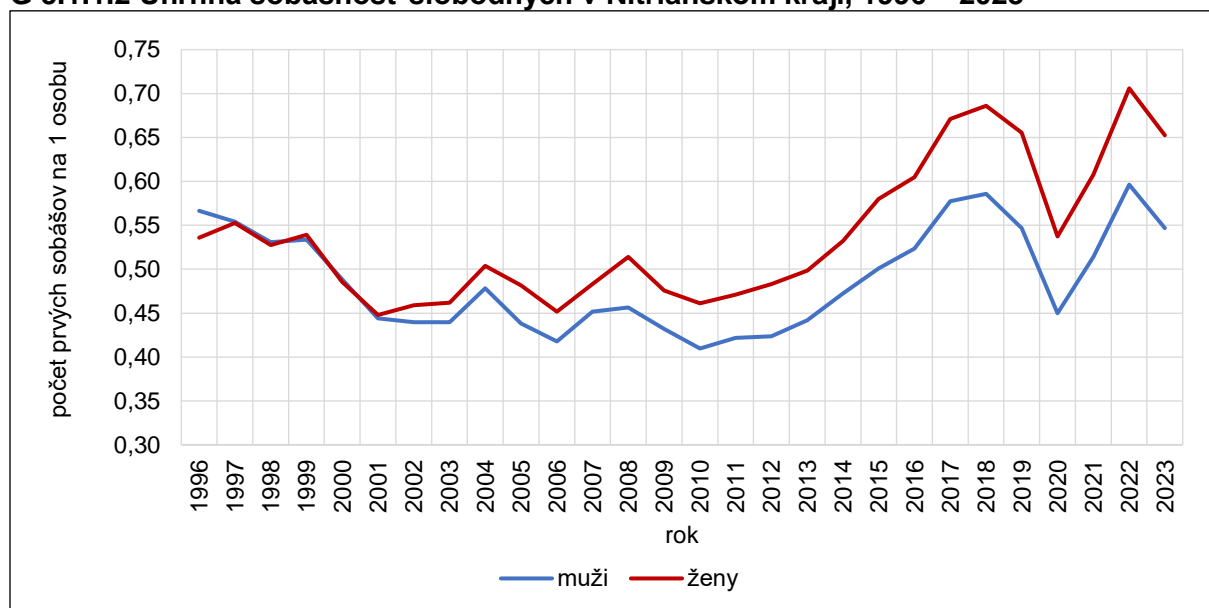
V roku 1996 bolo v Nitrianskom kraji uzatvorených 3 630 manželstiev, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 5,1 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2023 sa počet sobášov pohyboval väčšinou nad hranicou 3-tisíc ročne, výnimkou boli len roky 2010 – 2012 a rok 2020, keď počet sobášov zostal tesne pod touto hranicou. Celkový trend počtu sobášov aj hrubej miery sobášnosti bol v Nitrianskom kraji kolísavý, striedali sa obdobia rastu a poklesu.

Najvyšší počet sobášov (viac ako 3,4 tisíce sobášov, resp. viac ako 5 sobášov na 1 000 obyvateľov) bol v Nitrianskom kraji pred rokom 2000 a potom ešte v rokoch 2016 – 2019 a v roku 2022. Najnižší počet sobášov (menej ako 3,1 tisíce sobášov, resp. menej ako 4,3 sobáša na 1 000 obyvateľov) bol v Nitrianskom kraji v rokoch 2001 – 2003, 2010 – 2012 a v roku 2022. Počas rokov 1996 – 2023 sa v Nitrianskom kraji uzatvorilo v priemere 3 240 manželstiev ročne, resp. 4,65 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas celého tohto obdobia bola hrubá miera sobášnosti v Nitrianskom kraji nižšia ako hodnota celoslovenského priemeru.

G 5.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža v Nitrianskom kraji 0,57 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,54 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Nitrianskom kraji po roku 1996 stagnovala alebo mierne klesala až do roku 2010 a pohybovala sa väčšinou tesne pod hranicou 0,5 sobáša na jednu slobodnú osobu. V období rokov 2011 – 2018 sa sobášnosť slobodných v Nitrianskom kraji výrazne zvýšila, u žien na hodnotu tesne pod hranicou 0,7 sobáša a u mužov tesne pod hranicu 0,6 sobáša na jednu slobodnú osobu príslušného pohlavia. Obdobie vysokej sobášnosti v rokoch 2017 – 2019 prerušila pandémia ochorenia COVID-19. V roku 2022 a 2023 sa hodnoty úhrnnej sobášnosti slobodných vrátili na hodnoty pred pandémiou.

G 5.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

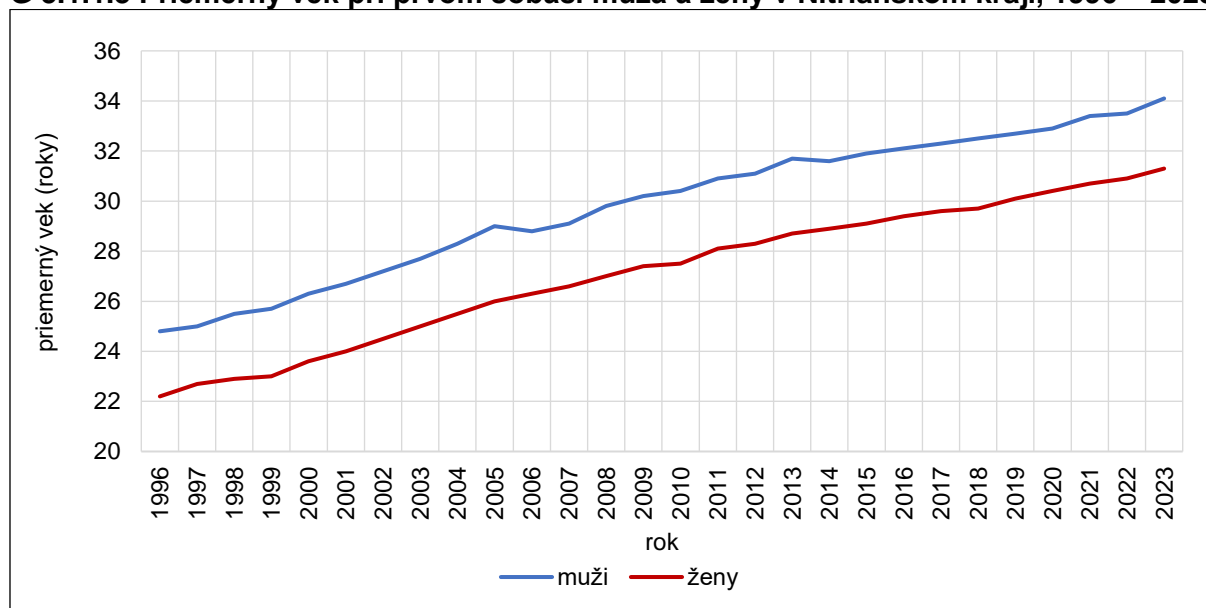
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných v Nitrianskom kraji u obidvoch pohlaví nižšia ako celoštátny priemer.

V roku 1996 vstupovali do prvého manželstva muži v Nitrianskom kraji v priemere vo veku 24,8 roka a ženy vo veku 22,2 roka, t. j. o 0,2 roka mladší, ako bol celoslovenský priemer. Počas rokov 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Nitrianskom kraji rovnomerne zvyšoval. Hranicu 30 rokov presiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov v roku 2009, v prípade žien to bolo v roku 2019. Hodnoty priemerného veku pri prvom sobáši v roku 2023 (34,1 roka u mužov a 31,3 roka u žien) znamenajú pre obidve pohlavia historické maximá. Počas rokov 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši v Nitrianskom kraji zvýšil u mužov o 9,3 roka, resp. o 37,4 % a u žien o 9,1 roka, resp. o 41,7 %.

Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Nitrianskom kraji bol od roku 2003 vyšší ako celoslovenský priemer, pričom tento rozdiel sa postupne zväčšoval. V roku 2023 bol v Nitrianskom kraji priemerný vek pri prvom sobáši u obidvoch pohlaví nad celoslovenským priemerom zhruba o 1 rok.

G 5.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

5.1.2 Rozvodovosť

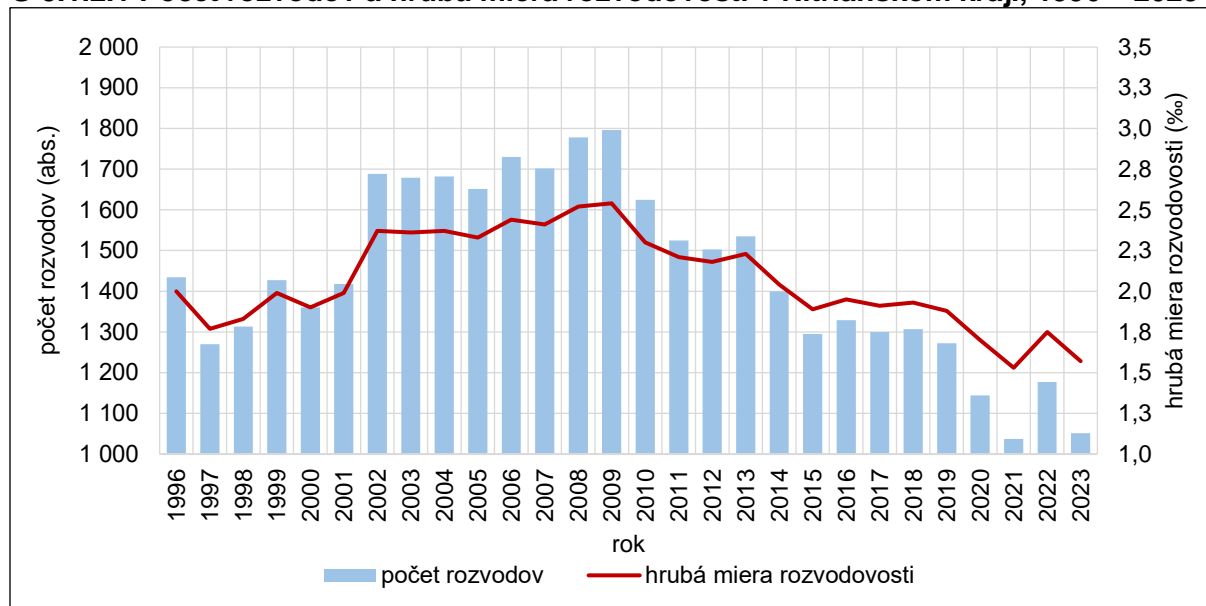
V roku 1996 sa v Nitrianskom kraji rozviedlo 1 434 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 2 rozvody na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota vyššia ako celoslovenský priemer. Do roku 2001 sa ročný počet rozvodov v Nitrianskom kraji pohyboval na úrovni 1 400 rozvodov alebo tesne pod touto hranicou. V roku 2002 sa počet rozvodov výrazne zvýšil a až do roku 2009 sa počet rozvodov pohyboval v rozpätí 1 650 – 1 800 rozvodov ročne. Po roku 2009 nasledoval postupný pokles počtu rozvodov až na najnižšie hodnoty počas rokov 1996 – 2023. Po roku 2019 to bolo menej ako 1 200 rozvodov ročne. V období rokov

5.1.2 Rozvodovosť

2002 – 2009 presahovala hrubá miera rozvodovosti 2,3 rozvodu na 1 000 obyvateľov a v rokoch 2008 a 2009 presiahla dokonca hranicu 2,5 rozvodu na 1 000 obyvateľov. V období po roku 2019 pripadalo zas na 1 000 obyvateľov menej ako 1,75 rozvodu, čo boli najnižšie hodnoty počas obdobia 1996 – 2023.

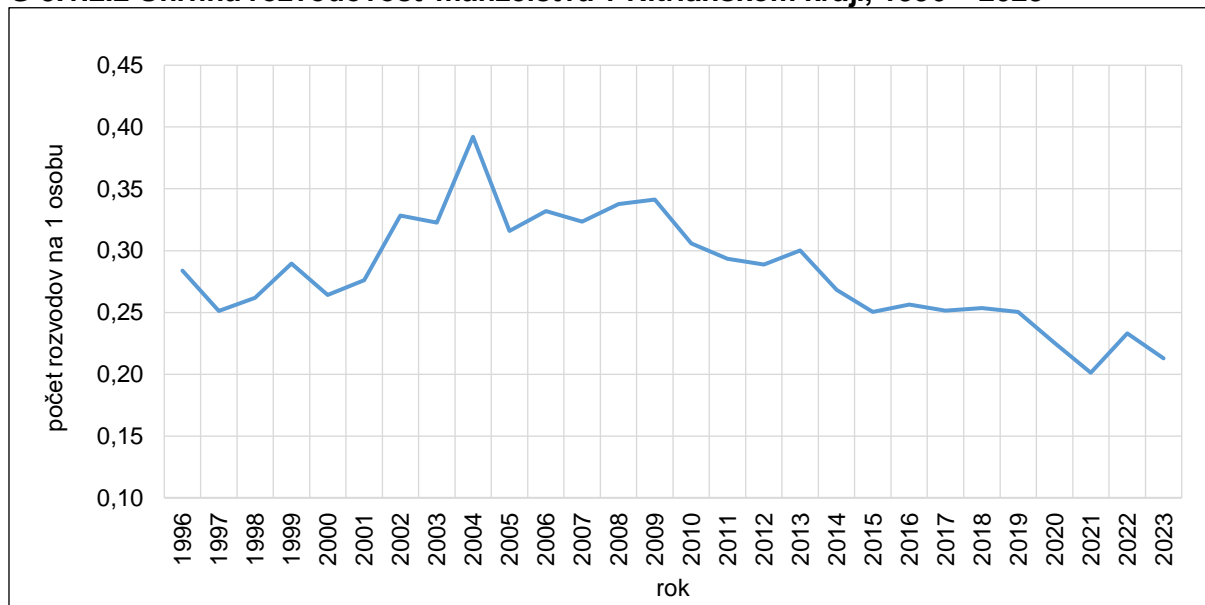
Počet rozvodov v Nitrianskom kraji dosiahol počas rokov 1996 – 2023 priemernú ročnú hodnotu viac ako 1 440 rozvodov, resp. 2,07 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola hrubá miera rozvodovosti v Nitrianskom kraji vyššia ako bol celoslovenský priemer.

G 5.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

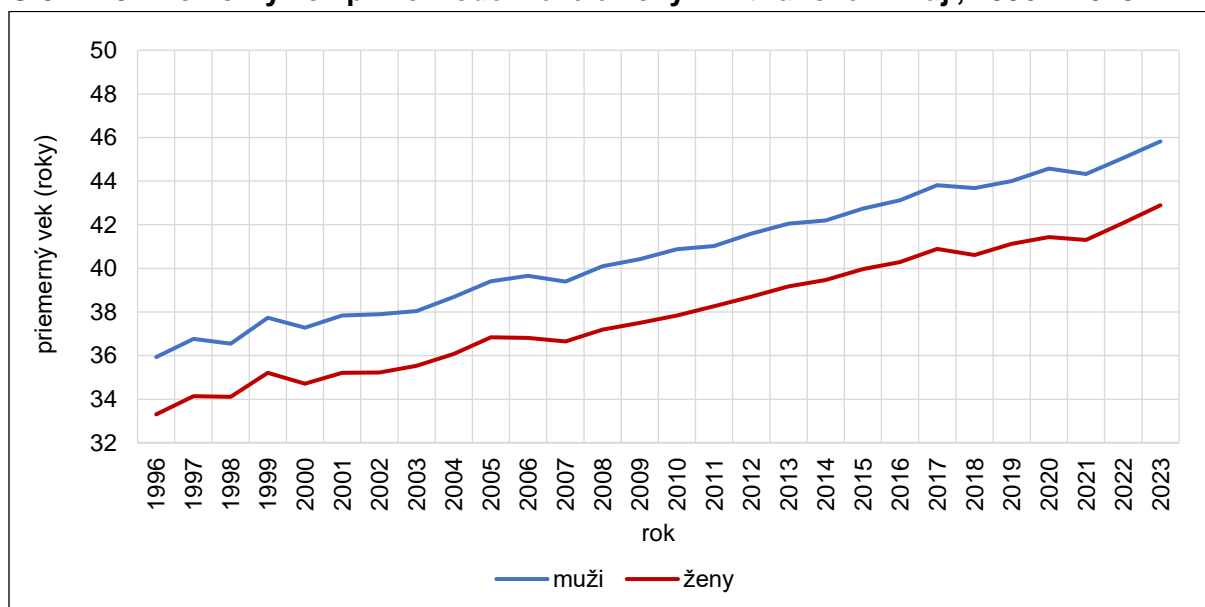
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Úhrnná rozvodovosť manželstva najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. V Nitrianskom kraji je viditeľné obdobie stagnácie rozvodovosti v rokoch 1996 – 2001 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva od 0,25 do 0,3 rozvodu na osobu, obdobie zvýšenej rozvodovosti v rokoch 2002 – 2009 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva tesne pod hranicou 0,35 rozvodu na osobu a obdobie poklesu rozvodovosti v rokoch 2010 – 2023, kedy sa hodnoty úhrnnej rozvodovosti manželstva znížili až na úroveň 0,2 rozvodu na osobu. Pandémia ochorenia COVID-19 sa vo vývoji rozvodovosti v Nitrianskom kraji prejavila výraznejším znížením v rokoch 2020 a 2021. Napriek zvýšeniu rozvodovosti po skončení pandémie ochorenia COVID-19, boli hodnoty rozvodovosti v období 2020 – 2023 najnižšie (pod hranicou 0,23 rozvodu na osobu). Úhrnná rozvodovosť manželstva v Nitrianskom kraji sa v rokoch 1996 – 2023 pohybovala v intervale od 0,2 do 0,39 rozvodu na osobu. V priemere za roky 1996 – 2023 dosiahla úhrnná rozvodovosť manželstva v Nitrianskom kraji hodnotu 0,28 rozvodu na osobu, čo je hodnota vyššia ako celoslovenský priemer.

G 5.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

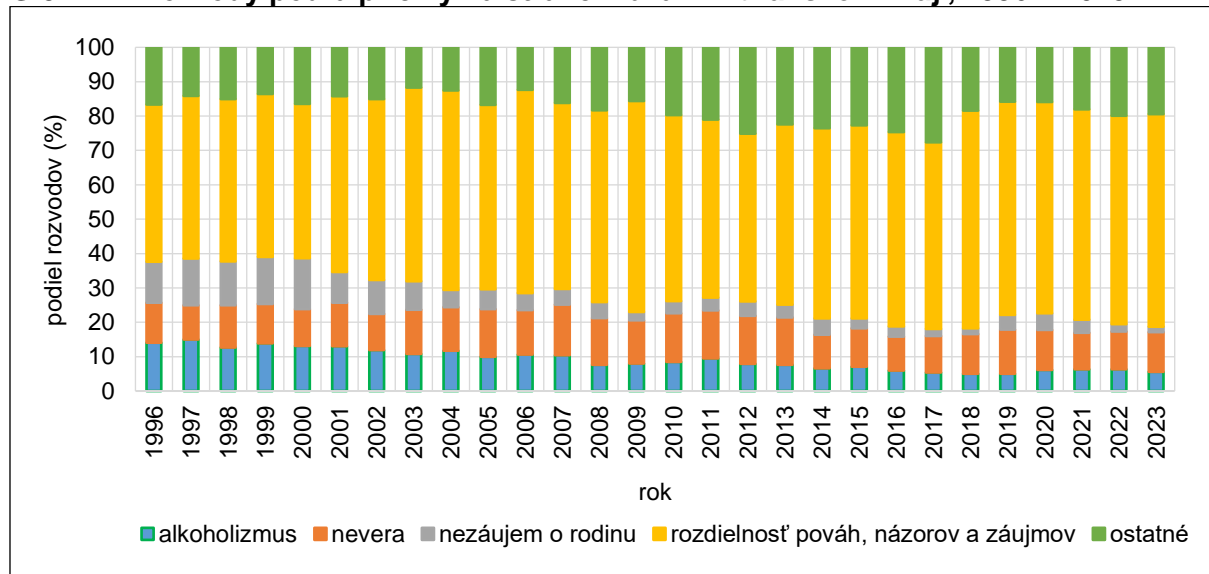
Priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Nitrianskom kraji bol po roku 1996 väčšinou nižší ako celoslovenský priemer. Výnimkou boli len niektoré roky po roku 2017. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Nitrianskom kraji bol počas rokov 1996 – 2023 u oboch pohlaví rovnomerný, pričom hodnoty u mužov boli o 2,8 roka vyššie, čo zhruba kopíruje rozdiely priemerného veku pri sobáši medzi pohlaviami v Nitrianskom kraji. Priemerný vek pri rozvode sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 9,9 roka, resp. 27,6 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 9,6 roka, resp. 28,8 %.

G 5.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

5.1.2 Rozvodovosť

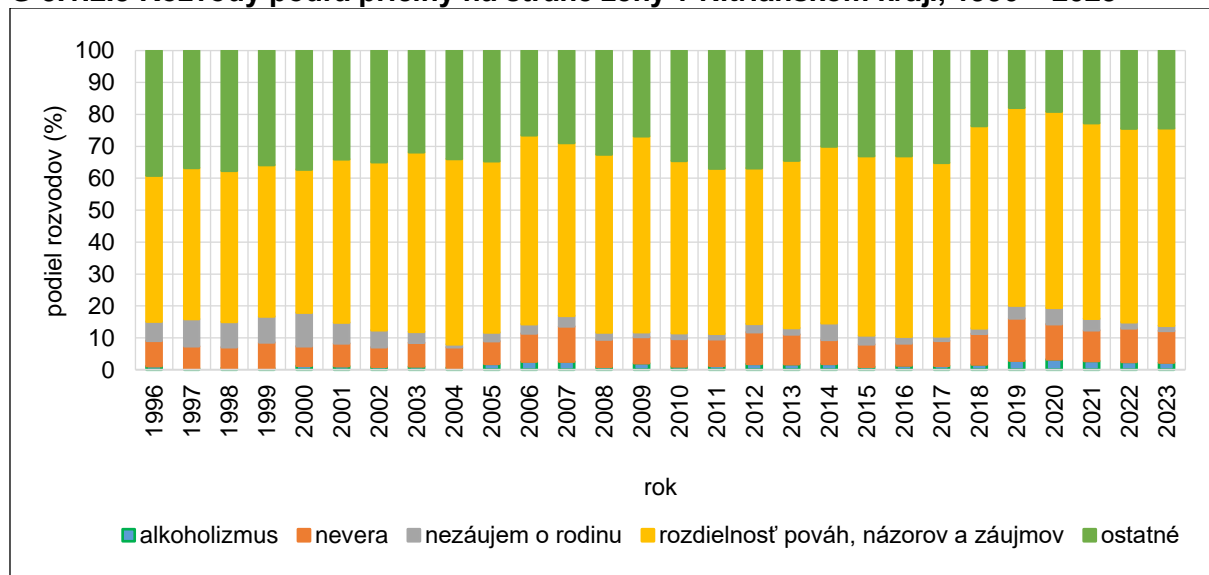
U mužov a žien bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantnou príčinou a postupne sa zvyšoval. V roku 2001 presiahol podiel rozvodov kvôli tejto príčine hranicu 50 % a postupne sa približoval k hranici 60 %. Od roku 2018 až do roku 2023 sa viac ako 60 % rozvodov v Nitrianskom kraji uskutočnilo kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov (najvyššia hodnota 63,4 % bola dosiahnutá v roku 2018). Medzi rokmi 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil o 16 p. b. Zvyšné príčiny rozvodu boli menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 menej výrazná.

G 5.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

G 5.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

U mužov najväčší pokles zaznamenali rozvody kvôli nezáujmu o rodinu (o viac ako 10 p. b.), nasledoval alkoholizmus (zníženie o 8,5 p. b.). Podiel rozvodov kvôli nevere na strane muža sa v Nitrianskom kraji za posledných 27 rokov prakticky nezmenil

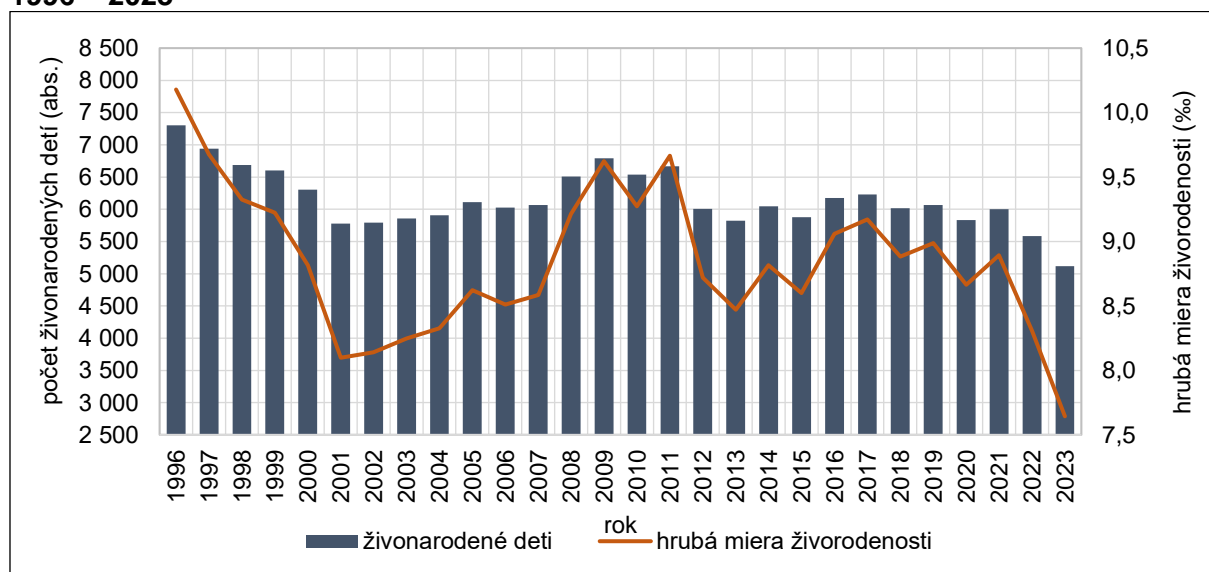
a dlhodobo sa pohybuje nad hranicou 10 %. Podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin sa v období 1996 – 2023 zvýšil o menej ako 3 p. b.

U žien sa okrem rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov počas rokov 1996 – 2023 výraznejšie zmenil aj podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin (zníženie o takmer 15 p. b.). Zmena podielu zvyšných príčin bola menej výrazná. Podiel rozvodov kvôli nezáujmu o rodinu sa v období 1996 – 2023 znížil o 4,3 p. b., podiel rozvodov kvôli nevere a alkoholizmu na strane ženy sa zvýšil o 1,9 p. b., resp. 1,2 p. b.

5.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

V roku 1996 sa v Nitrianskom kraji narodilo viac ako 7,3 tisíce živých detí. Nasledujúce roky priniesli pomerne dynamický pokles, ktorý vyvrcholil v roku 2001 s menej ako 5,8 tisíce živonarodenými. V prepočte na 1 000 obyvateľov sa tak z pôvodných 10,2 dieťaťa dostala hrubá miera živorodenosti na úroveň 8,1 dieťaťa. Začiatok 21. storočia síce priniesol zastavenie klesania pôrodnosti, no k výraznejšiemu nárastu došlo až po roku 2007. Dovtedy bolo v Nitrianskom kraji možné zaznamenať skôr len pozvoľné zvyšovanie počtu živonarodených, ako aj hrubej miery živorodenosti. Vďaka tomu bola opätovne dosiahnutá a mierne prekročená hranica 6-tisíc živonarodených. To v relatívnom vyjadrení znamenalo niečo viac ako 8,5 ‰. V rokoch 2008 – 2011 sa počet živonarodených pohyboval už v intervale 6,5 – 6,8 tisíce živonarodených ročne a hrubá miera živorodenosti sa dostala na úroveň 9,2 – 9,7 ‰.

G 5.1.3.1 Počet živonarodených a hrubá miera živorodenosti v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

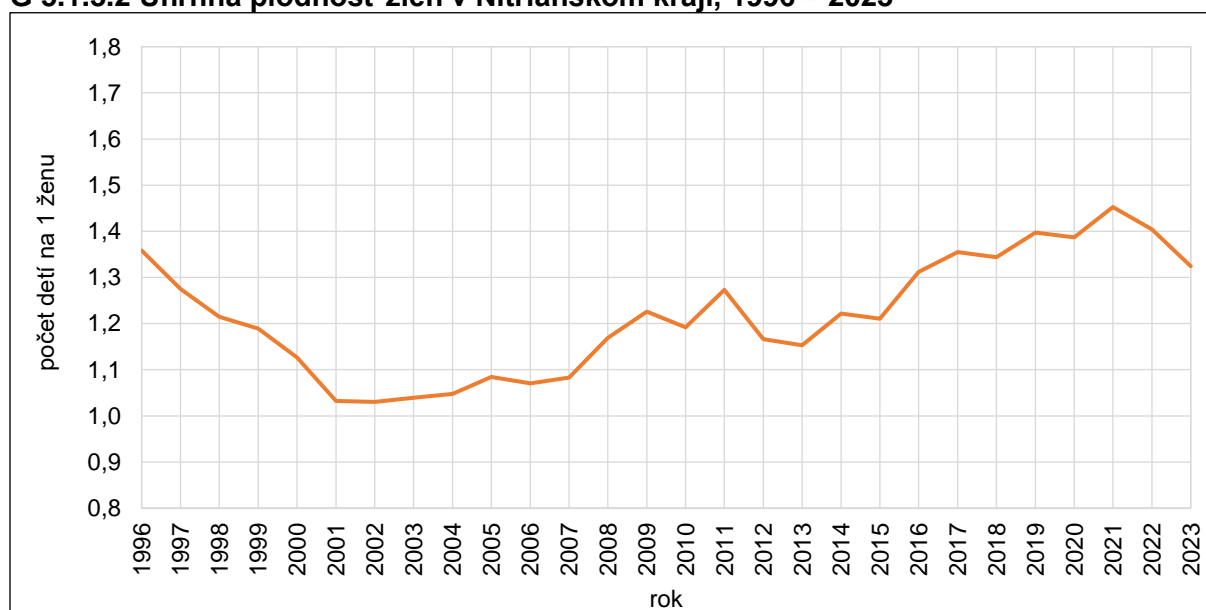
Obdobne ako v ostatných krajoch Slovenska, aj v Nitrianskom sa v ďalšom vývoji odzrkadlilo jednak zhoršenie životných podmienok, ako aj metodická zmena týkajúca

5.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

sa detí narodených v zahraničí. Počty živonarodených sa opätovne dostali na a pod úroveň 6-tisíc, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo menej ako 9 detí na 1 000 obyvateľov. Roky 2016 a 2017 síce priniesli určité oživenie, no už v roku 2018 začala fáza regresie. Tú zvýraznili najmä nepriaznivé podmienky v posledných dvoch rokoch 2022 a 2023. Prvýkrát sa tak počet živonarodených detí v Nitrianskom kraji dostal až k úrovni 5,1 tisíce a hrubá miera pôrodnosti klesla na 7,7 ‰. Pôrodnosť sa v Nitrianskom kraji stabilne pohybovala pod celoslovenským priemerom.

Veľmi nízku intenzitu rodenia detí v Nitrianskom kraji potvrdzujú aj hodnoty úhrnnej plodnosti. Už v roku 1996 by sa pri zachovaní tejto úrovne narodilo v priemere jednej žene do 50. roku života menej ako 1,4 dieťaťa. Na začiatku 21. storočia to bolo len jedno dieťa. Na takto extrémne nízkej úrovni plodnosť v Nitrianskom kraji vydržala v podstate až do roku 2008, keď prekročila hranicu 1,1 dieťaťa. Keďže oživenie reprodukcie bolo v tomto kraji časovo značne obmedzené, aj z hľadiska samotného rozsahu prinieslo len malý nárast. Ten vrcholil v roku 2011, keď hodnota úhrnnej plodnosti sa dostala na hodnotu 1,27 dieťaťa. Spomínané zhoršenie situácie a metodické zmeny podmienili následný pokles a plodnosť sa až do roku 2016 pohybovala pod hranicou 1,3 dieťaťa. Od tohto momentu bolo možné identifikovať v Nitrianskom kraji druhú fázu oživenia, ktorá trvala dlhšie obdobie a priniesla aj väčšie oživenie rodenia detí. Kulminovala v roku 2021, keď by v priemere na jednu ženu pripadalo 1,45 dieťaťa. To bola najvyššia hodnota v období 1996 – 2023, keďže posledné dva roky priniesli zníženie plodnosti. Dozvuky negatívnych faktorov pandémie ochorenia COVID-19 v kombinácii so zhoršením životných podmienok a rastúcou neistotou u mladých prispeli k odloženiu reprodukčných zámerov. To by potvrdzovali aj údaje z roku 2023, keď sa úhrnná plodnosť v Nitrianskom kraji dostala na 1,32 dieťaťa.

G 5.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

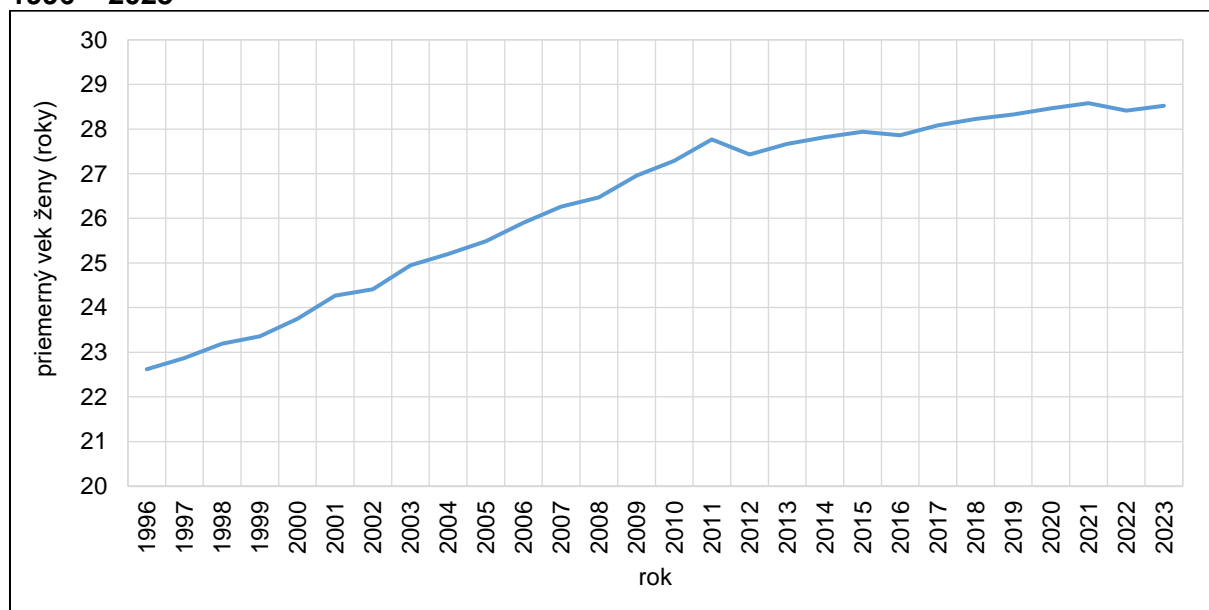

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Porovnanie úhrnnej plodnosti medzi Nitrianskym krajom a Slovenskom jednoznačne potvrdzuje dlhodobu nižšiu úroveň intenzity rodenia detí v Nitrianskom kraji. Toto zaostávanie sa navyše v 90. rokoch 20. storočia a v prvej dekáde 21. storočia prehlbovalo, pričom významnejšie zblíženie nepriniesol ani vývoj v posledných rokoch.

Nízka plodnosť v Nitrianskom kraji bola najmä v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia prepojená s procesom odkladania rodenia detí a najmä prvých detí. Tento proces prebiehal v tomto období pomerne dynamicky, čo potvrdzujú aj hodnoty priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa. V rokoch 1996 a 1997 ešte neprekročil hranicu 23 rokov a Nitriansky kraj tak patril v celoslovenskom pohľade k populáciám so skorším začiatkom rodenia prvých detí, no už v roku 2003 dosiahol takmer 25 rokov. Aj ďalší vývoj priniesol odkladanie rodenia prvých detí, a preto sa priemerný vek žien pri ich narodení dostal v roku 2011 až tesne pod 27,8 roka. Nasledoval mierny pokles, ktorý však rýchlo vystriedalo ďalšie zvyšovanie. To pokračovalo až do roku 2021. Nemalo však až takú dynamiku ako v 90. rokoch 20. storočia a v prvej dekáde 21. storočia, a preto sa hodnota priemerného veku žien pri narodení prvého dieťaťa stabilizovala v intervale 28,4 – 28,6 roka.

G 5.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

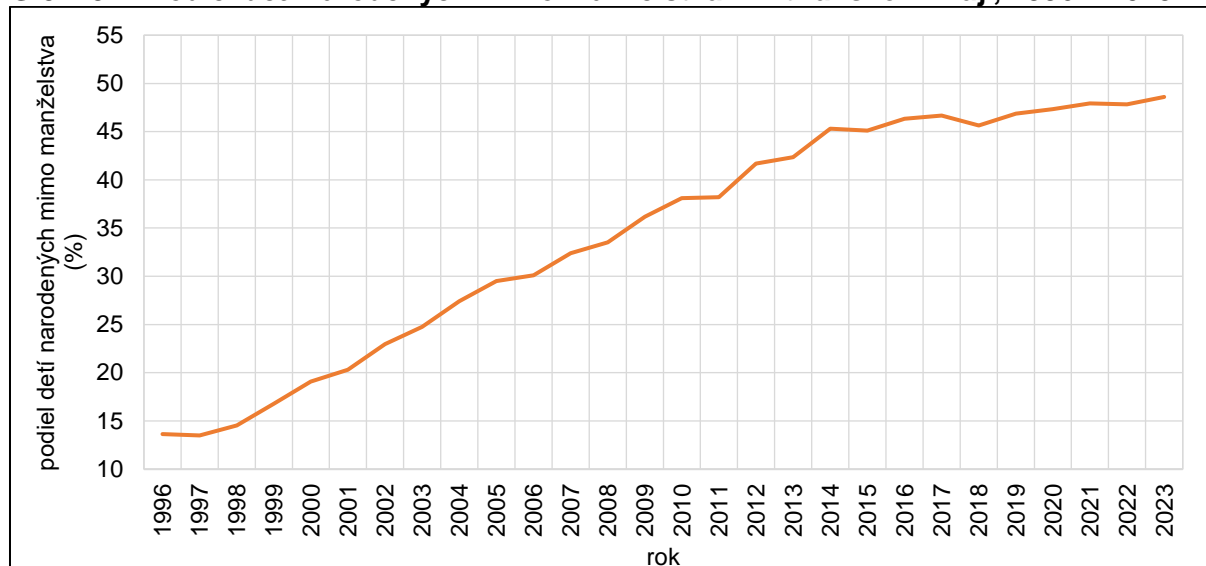
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

Po určitej stagnácii podielu detí narodených mimo manželstva v rokoch 1996 a 1997 tesne pod hranicou 14 % došlo v Nitrianskom kraji k pomerne dynamickému nárastu. Už na začiatku 21. storočia tak deti nevydatých žien tvorili viac ako pätinu všetkých narodených. Od roku 2008 išlo o viac ako tretinu a dynamický rast sa pribrazil po roku 2014 až nad hranicou 45 %. Ďalší vývoj sa vo všeobecnosti síce tiež niesol v znamení určitého zvyšovania, no do roku 2023 podiel nemanželských detí

5.1.4 Potratovosť

v Nitrianskom kraji vzrástol už len na menej ako 49 %. Z uvedeného je zrejmé, že najmä koniec 90. rokov 20. storočia a prvá dekáda 21. storočia priniesli kľúčové zmeny v legitimitě narodených detí. S tým súvisela aj zmena pozície Nitrianskeho kraja. Kým do konca 20. storočia patril v celoslovenskom kontexte k populáciám s nižším zastúpením nemanželských detí, od začiatku 21. storočia bol ich podiel nadpriemerný. Navyše v ďalšom vývoji si túto pozíciu Nitriansky kraj len upevňoval.

G 5.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

5.1.4 Potratovosť

Hlavným vývojovým znakom počtu potratov a hrubej miery potratovosti v Nitrianskom kraji bol ich pokles. Obzvlášť dynamicky prebiehal v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia. Kým v roku 1996 bolo zaznamenaných v Nitrianskom kraji viac ako 4,2 tisíce potratov, čo na 1 000 obyvateľov znamenalo 5,9 potratu, v roku 2006 išlo už len o 2,4 tisíce potratov a hrubá miera potratovosti klesla na 3,4 ‰. Nasledujúce roky síce priniesli skôr určitú stagnáciu a v rokoch 2011 a 2012 bolo dokonca možné identifikovať aj mierny nárast, no od roku 2013 už opätovne dochádzalo k znižovaniu početnosti potratov i hodnôt hrubej miery potratovosti. Vďaka tomu bolo v roku 2023 zaznamenaných v Nitrianskom kraji menej ako 1,5 tisíce potratov, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo, že na 1 000 obyvateľov pripadalo len 2,2 potratu. Aj napriek tomuto priaznivému vývoju však dlhodobo platilo, že v Nitrianskom kraji bola úroveň hrubej miery potratovosti vyššia ako celoslovenský priemer.

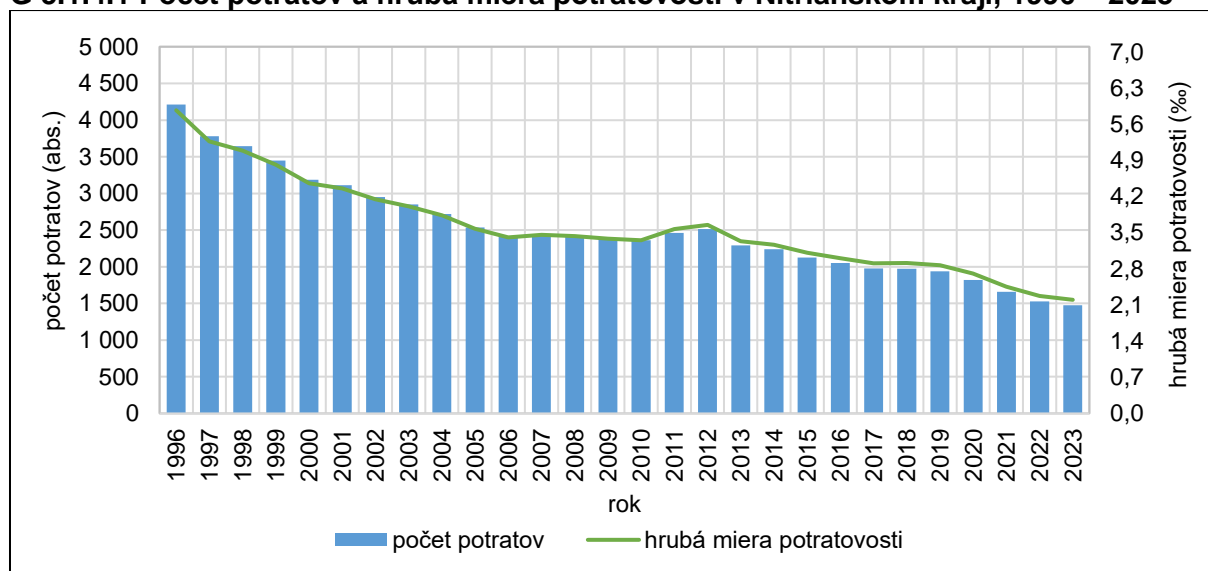
Pokles intenzity sa aj v Nitrianskom kraji týkal predovšetkým umelých potratov. Úhrnná umelá potratovosť medzi rokmi 1996 a 2006 klesla z 0,68 na 0,35 umelého potratu pripadajúceho na jednu ženu. V súlade s identifikovanou stagnáciou a následným miernym nárastom počtu potratov došlo aj k minimálnym medziročným zmenám v intenzite s akou podstupovali ženy umelé potraty. Až po roku 2012 sa

v Nitrianskom kraji obnovil rýchlejší pokles. Hodnota úhrnnej umelej potratovosti sa vďaka tomu dostala v roku 2023 už na 0,23 umelého potratu na ženu.

Vďaka výraznej redukcii umelej potratovosti a naopak stagnácii a v poslednom desaťročí aj k miernemu nárastu v prípade spontánnej potratovosti sa obe zložky takmer vyrovnali. Po určitom náraste spontánnej potratovosti v druhej polovici 90. rokov 20. storočia, prišla spomínaná stagnácia okolo úrovne 0,1 spontánneho potratu na ženu, ktorú až po roku 2013 prerušilo oživenie vrcholiace v rokoch 2019 a 2020 tesne nad hranicou 0,18 spontánneho potratu na ženu. Roky 2021 – 2023 priniesli mierny pokles na hodnotu 0,15 spontánneho potratu.

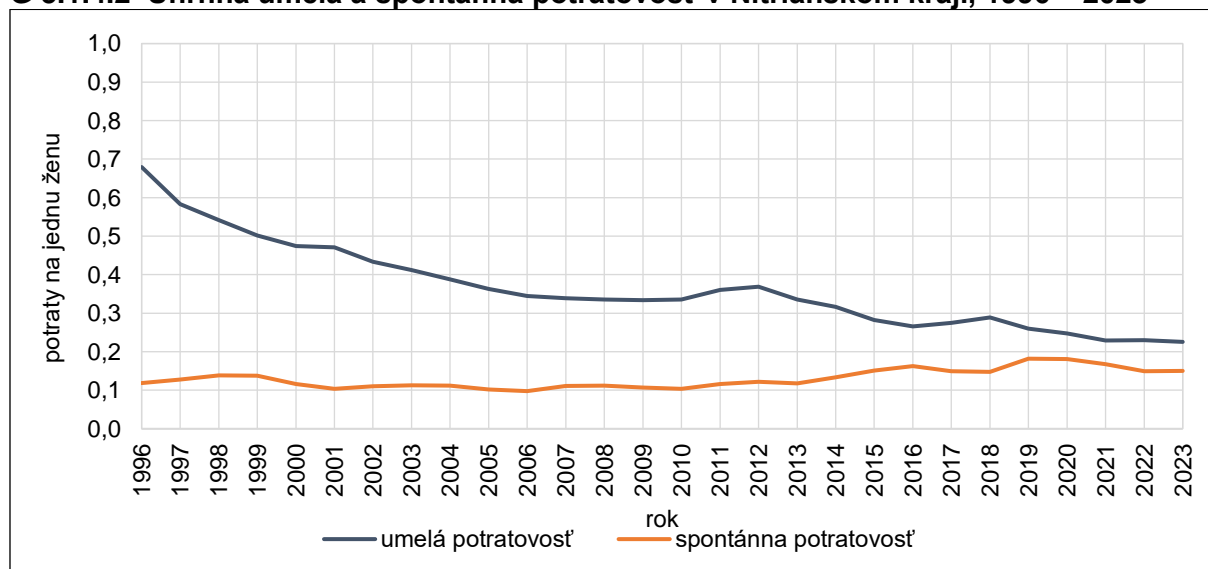
Z hľadiska intenzity oboch procesov hodnoty úhrnných mier signalizovali, že v Nitrianskom kraji bola úroveň umelej potratovosti nižšia ako celoslovenský priemer. To vo väčšine rokov 1996 – 2023 platilo aj pre spontánnu potratovosť.

G 5.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 5.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánnu potratovosť v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

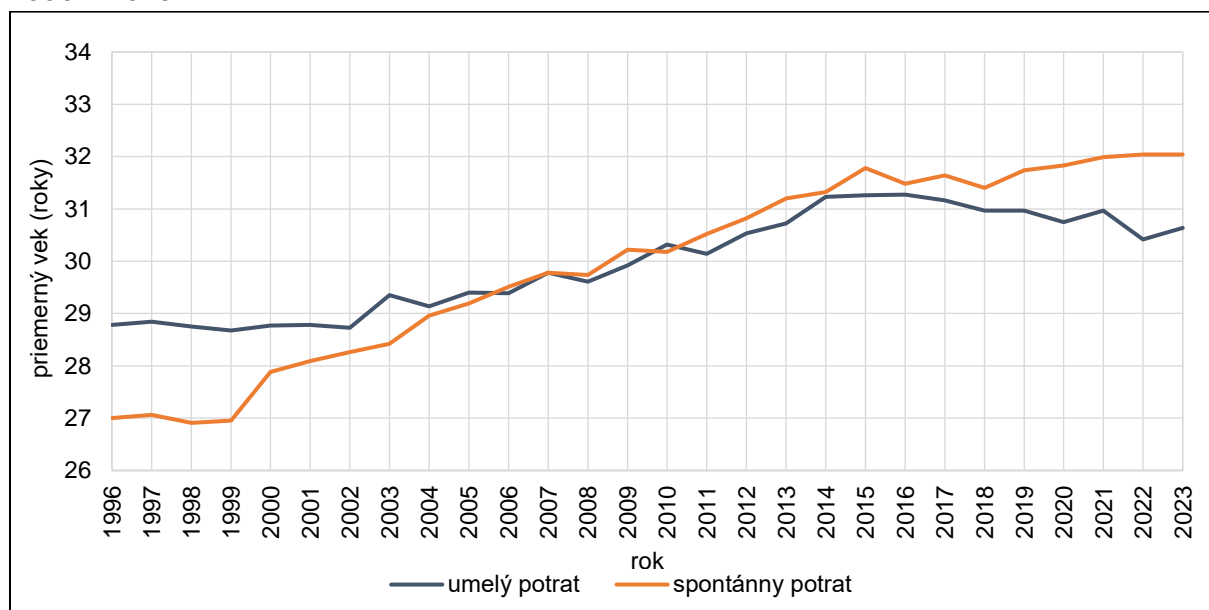
5.1.4 Potratovosť

Posun rodenia prvých detí ovplyvnil aj časovanie potenciálne ďalších reprodukčných zámerov, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo aj na vekovom rozložení počatí. Vďaka tomu pomerne dynamicky v Nitrianskom kraji rástol aj priemerný vek žien pri spontánnom potrate. Časovanie umelých potratov sa síce tiež zmenilo, ale až k tak výraznému posunu do vyššieho veku nedošlo. Dôvodom bolo predovšetkým kratšie obdobie, v ktorom k tomuto procesu dochádzalo. Potvrdil to aj vývoj hodnôt priemerného veku, ktorý v podstate až do začiatku 21. storočia skôr stagnoval tesne pod hranicou 29 rokov. Až po roku 2003 bolo možné identifikovať nástup výraznejšieho nárastu. Ten však vrcholil už v rokoch 2015 a 2016, keď priemerný vek žien pri umelom potrate v Nitrianskom kraji dosiahol takmer 31,3 roka. Navyše ďalší vývoj sa niesol v znamení určitého poklesu. Vďaka tomu mala žena z Nitrianskeho kraja, ktorá podstúpila umelý potrat, v priemere 30,4 – 30,6 roka.

Priemerný vek pri spontánnom potrate rástol rýchlejšie. Aj v tomto prípade je však potrebné doplniť, že druhá polovica 90. rokov 20. storočia sa niesla v znamení stagnácie na úrovni 27 rokov a až v 21. storočí došlo k spomínanému dynamickému nárastu. V roku 2015 sa sformovalo prvé maximum, keď priemerný vek ženy pri spontánnom potrate prekročil hranicu 31,8 roka. Ďalšie roky skôr priniesli určitý pokles. To sa však zmenilo po roku 2018, a preto v rokoch 2022 a 2023 už priemerný vek ženy so spontánnym potratom v Nitrianskom kraji prekročil 32 rokov. Znamená to tiež, že tieto ženy sú už výrazne staršie ako ženy s umelým potratom.

Ženy podstupujúce umelý potrat v Nitrianskom kraji boli v 90. rokoch 20. storočia a na začiatku 21. storočia skôr mladšie ako celoslovenský priemer. Postupne sa však svojím časovaním umelých potratov priblížili k celoslovenskému priemeru. Z hľadiska spontánnych potratov dynamický posun do vyššieho veku znamenal, že hodnota priemerného veku je už signifikantne vyššia.

G 5.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

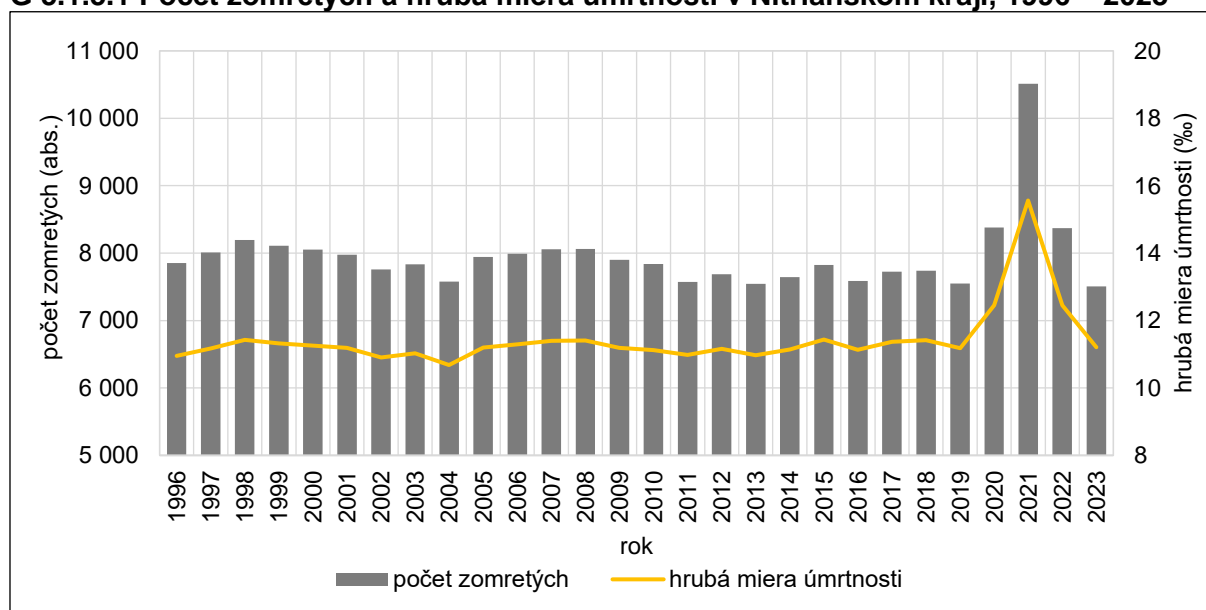
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](https://datacube.sk/), 2024

5.1.5 Úmrtnosť

Druhá polovica 90. rokov 20. storočia priniesla v Nitrianskom kraji najprv mierny nárast počtu zomretých osôb, a to zo 7,9 tisíca na 8,2 tisíca (rok 1998). Rovnako reagovala aj hrubá miera úmrtnosti, ktorá sa dostala výraznejšie nad úroveň 11 %. Ďalší vývoj však priniesol zníženie početnosti úmrtí na menej ako 7,6 tisíca v roku 2004. To v relatívnom vyjadrení znamenalo 10,7 úmrtí na 1 000 obyvateľov Nitrianskeho kraja. Nevyrovnaný priebeh pokračoval, keďže počty zomretých opätovne začali rásť, a to až do roku 2008. Vďaka tomu v rokoch 2007 a 2008 prekročili 8-tisícovú hranicu a hrubá miera úmrtnosti sa dostala na úroveň 11,4 %. To však bola na dlhší čas maximálna hodnota, keďže ďalší vývoj priniesol znovu pokles, a to až k úrovni 7,5 – 7,6 tisíca úmrtí ročne. V kontexte starnúcej populácie Nitrianskeho kraja sa však hodnoty hrubej miery úmrtnosti začali mierne zvyšovať už po roku 2013. Stabilne sa dostali na 11 %. Rovnako ako v celej populácii Slovenska, či v iných krajoch do vývoja úmrtnostných pomerov negatívne zasiahla pandémia ochorenia COVID-19. Už v roku 2020 počet zomretých v Nitrianskom kraji dosiahol takmer 8,4 tisíca, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo 12,4 úmrtia na 1 000 obyvateľov. Krízová situácia vrcholila v roku 2021, keď počet zomretých prekročil 10,5 tisíca a hrubá miera úmrtnosti sa dostala až na 15,6 %. Nasledujúce dva roky však znamenali pomerne rýchly návrat na predkrízovú úroveň. V roku 2023 v Nitrianskom kraji zomrelo už len viac ako 7,5 tisíca osôb a na 1 000 obyvateľov tak pripadalo 11,2 úmrtia.

Nitriansky kraj sa počas celého sledovaného obdobia 1996 – 2023 zaradil medzi populácie s nadpriemernými hodnotami úmrtnosti.

G 5.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011r](#), 2024

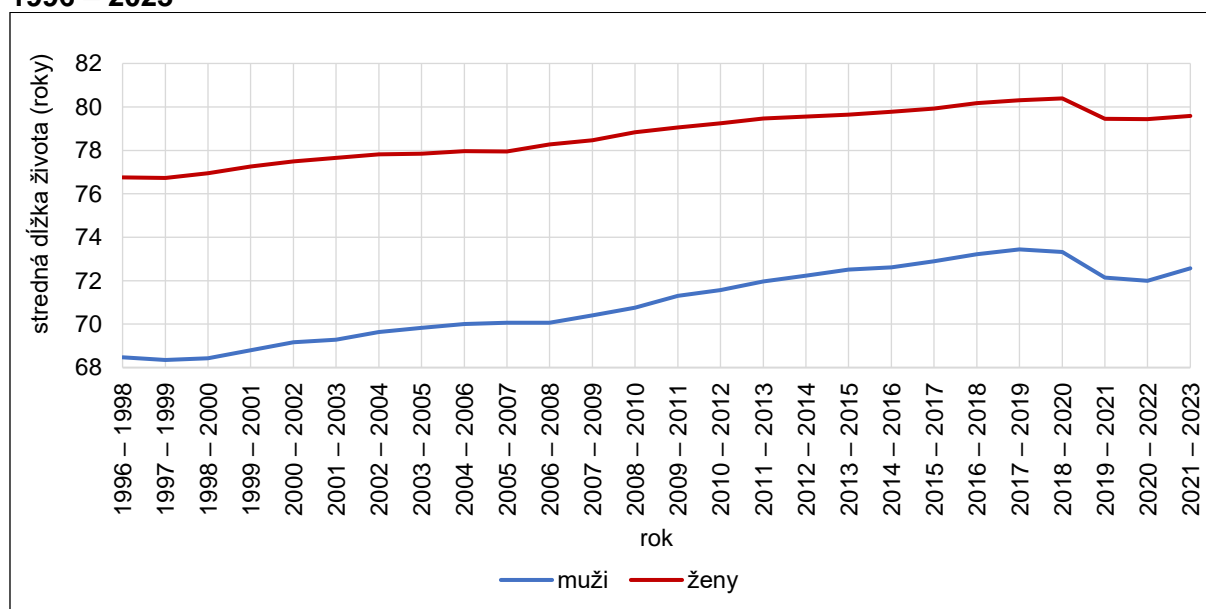
Horšie úmrtnostné pomery Nitrianskeho kraja potvrdila aj stredná dĺžka života pri narodení. U oboch pohlaví v podstate platilo, že potenciálny počet rokov, ktoré mali

5.1.5 Úmrtnosť

pred sebou práve narodení chlapci a dievčatá bol nižší ako celoslovenský priemer. Stredná dĺžka života mužov pri narodení medzi dvomi obdobiami 1996 – 1998 a 2017 – 2019 vzrástla (o 4,9 roka) zo 68,5 roka na 73,4 roka. U žien k tak významnému predĺženiu života nedošlo, keďže v rovnakom období sa potenciálny počet rokov života zvýšil (o 3,5 roka) zo 76,8 roka na 80,3 roka. Pokles v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vrcholil v rokoch 2020 – 2022. V mužskej časti populácie bol dopad pandémie výraznejší. U mužov stredná dĺžka života pri narodení klesla pod 72 rokov a u žien pod 79,5 roka. Rovnako u mužov však bolo v rokoch 2021 – 2023 identifikované aj o niečo dynamickejšie zlepšenie. Nasledujúce obdobie 2021 – 2023 prinieslo mierne zlepšenie úmrtnostných pomerov, keď sa stredná dĺžka života pri narodení u mužov pohybovala tesne pod hranicou 72,6 roka a u žien to bolo takmer 79,6 roka.

Dôležitým rysom vývoja procesu úmrtnosti v Nitrianskom kraji bolo medzi rokmi 1996 – 2023 tiež znižovanie mužskej nadúmrtnosti. Jej najvyššiu úroveň v tomto období bolo možné identifikovať na konci 90. rokov 20. storočia, keď stredná dĺžka života mužov pri narodení zaostávala v porovnaní so ženami o 8,5 roka. Vďaka spomínanému rýchlejšiemu predlžovaniu života u mužov sa dostala pod úroveň 7 rokov. Negatívny vplyv pandémie ochorenia COVID-19, ktorý vo väčšej miere zasiahol práve mužov, však prispel (dočasne) k určitému prehĺbeniu rozdielu medzi pohlaviami nad hranicu 7,4 roka. Pre obdobie rokov 2021 – 2023 sa však vďaka spomínanému rýchlejšiemu zlepšovaniu úmrtnostných pomerov mužov ich nadúmrtnosť v Nitrianskom kraji opäť znížila na takmer 7 rokov.

G 5.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

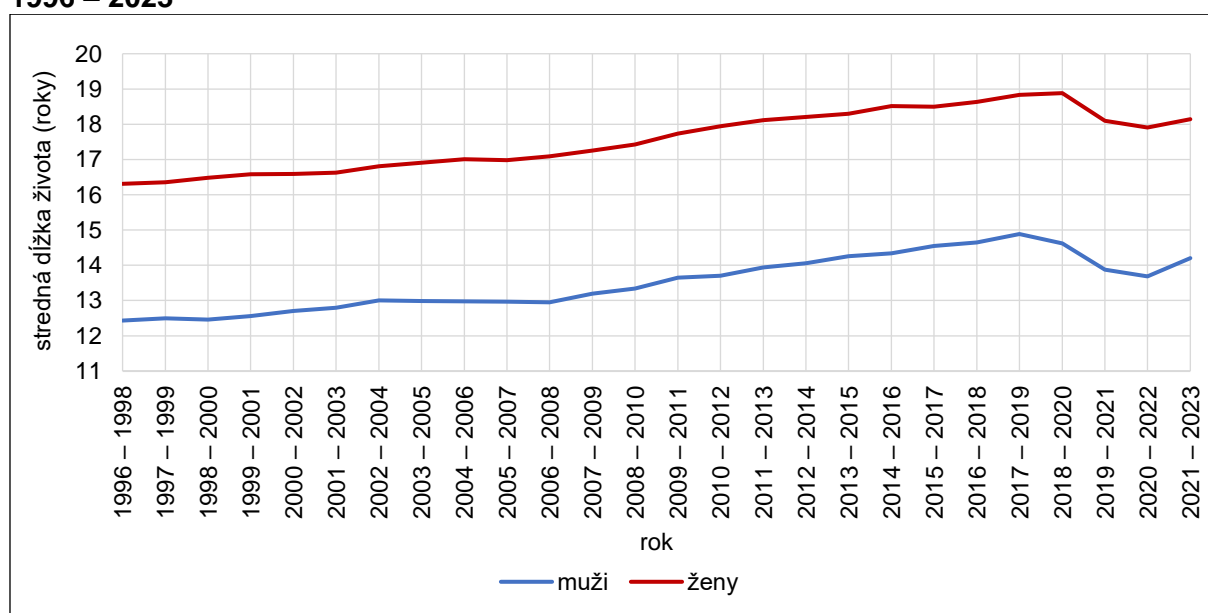

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

Zmeny v procese úmrtnosti bolo možné identifikovať aj vo veku 65 a viac rokov. Stredná dĺžka života vo veku 65 rokov, ktorá u mužov medzi obdobiami 1996 – 1998

a 2017 – 2019 vzrástla z 12,4 roka na 14,9 roka. Len o niečo dynamickejšie sa znižovala úmrtnosť v seniorskej populácii žien. Zo 16,3 roka vzrástla medzi tými istými trojročnými obdobiami na 18,8 roka. Keďže pandémia ochorenia COVID-19 ovplyvnila predovšetkým úmrtnostné pomery starších osôb, aj v Nitrianskom kraji bolo možné v priebehu krátkeho časového úseku identifikovať pomerne významný pokles strednej dĺžky života vo veku 65 rokov. Do rokov 2020 – 2022, kedy jej vplyv vrcholil, sa potenciálny počet rokov života mužov vo veku 65 rokov znížil o 1,2 roka a u žien o 0,9 roka. Následné zlepšenie v rokoch 2021 – 2023 však ešte nedokázalo v Nitrianskom kraji kompenzovať predchádzajúci negatívny vývoj. Preto sa stredná dĺžka života mužov vo veku 65 rokov dostala len na 14,2 roka a u žien 18,1 roka.

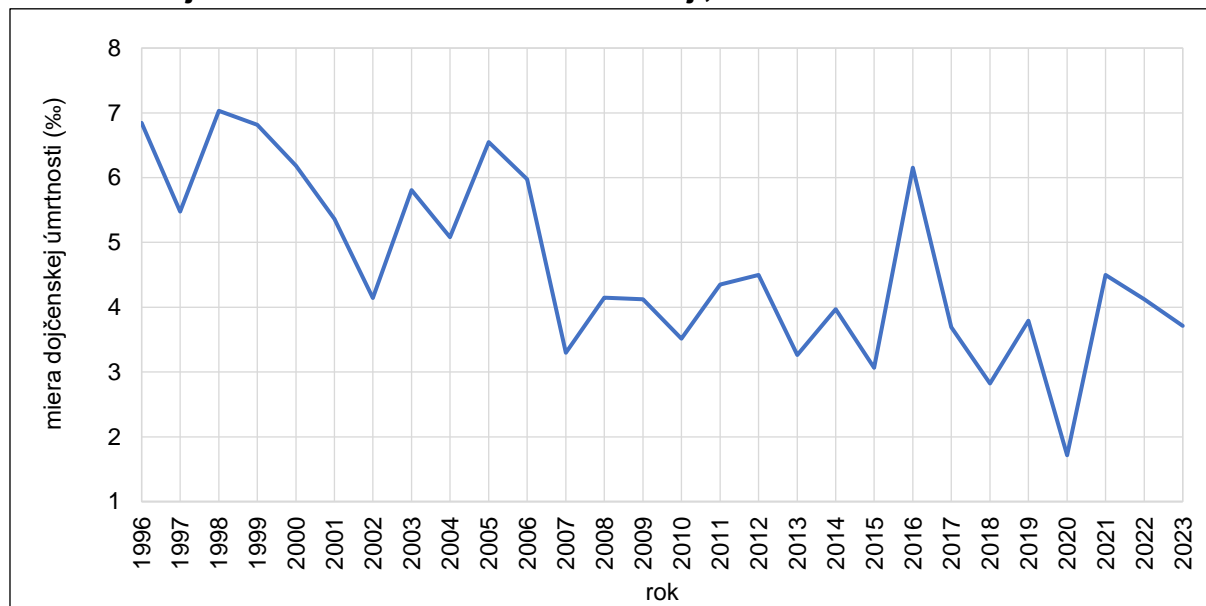
G 5.1.5.3 Stredná dĺžka života muža a ženy vo veku 65 rokov v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Zlepšovanie úmrtnostných pomerov sa v Nitrianskom kraji dotýkalo aj najmenších detí. Podobne ako v iných krajoch však už v druhej polovici 90. rokov 20. storočia miera dojčenskej úmrtnosti dosahovala pomerne nízke hodnoty. Nitriansky kraj tak dlhodobo patril k populáciám s jej nižšou úrovňou v porovnaní s celoslovenským priemerom. Aj preto nasledujúce zníženie bolo pomerne málo dynamické. Rok 2020 priniesol pomerne významný medziročný pokles (pod 2 ‰), ktorý však vzápätí vystriedal dynamický nárast. Posledné dva roky 2022 a 2023 sa tak v Nitrianskom kraji niesli v znamení určitého znižovania dojčenskej úmrtnosti opätovne z úrovne viac ako 4 dočiat z 1 000 živonarodených na 3,7 dočiat'a.

G 5.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

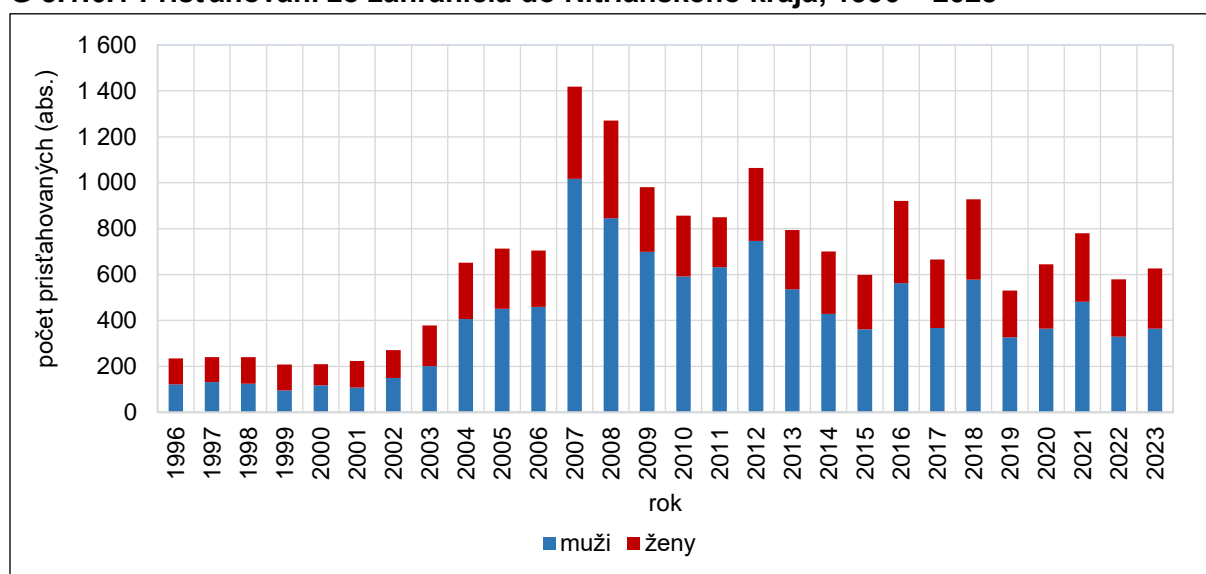
5.1.6 Migrácia

Od roku 1996 až do konca 90. rokov 20. storočia a v prvých rokoch 21. storočia bola zahraničná migrácia v Nitrianskom kraji menej intenzívna. Počet prisťahovaných zo zahraničia sa pohyboval medzi 209 – 271 osobami za rok s miernou prevahou mužov, ktorých podiel z celkového počtu prisťahovaných predstavoval 52 – 56 %, s výnimkou rokov 1999 a 2001, v ktorých naopak medzi imigrantmi zo zahraničia prevládali ženy (52 – 54 %). K prvému výraznejšiemu zvýšeniu počtu prisťahovaných zo zahraničia došlo v roku 2004. Vstup Slovenska do EÚ prispel k celkovej atraktivite Slovenska pre zahraničných imigrantov, čo sa priaznivo podpísalo pod ich vyšší počet aj v krajoch SR, vrátane Nitrianskeho. V roku 2004 sa do Nitrianskeho kraja zo zahraničia natrvalo prisťahovalo 652 osôb, z toho 62 % tvorili muži. Prudký nárast počtu zahraničných imigrantov zaznamenal Nitriansky kraj v roku 2007, kedy sa sem prisťahovalo spolu 1 419 osôb, z toho takmer 72 % mužov. V nasledujúcom roku sa do Nitrianskeho kraja zo zahraničia prisťahovalo len o 148 osôb menej (1 271 osôb). Od konca prvej dekády 21. storočia bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji klesajúci trend počtu prisťahovaných zo zahraničia, ktorý bol niekoľkokrát prerušený jednorazovým zvýšením. V roku 2012 s počtom 1 064 osôb, dokonca tesne prekročil hranicu 1 000 prisťahovaných. K uvedenej hranici sa počet prisťahovaných priblížil neskôr ešte v roku 2016 (912 osôb) a v roku 2018 (927 osôb). Mierne zvýšenie počtu prisťahovaných zo zahraničia zaznamenal Nitriansky kraj prekvapivo aj v roku 2021 (780 osôb). V roku 2023 dosahoval počet prisťahovaných zo zahraničia 627 osôb (365 mužov a 262 žien).

Počet vystahovaných z Nitrianskeho kraja do zahraničia bol v prvých rokoch obdobia 1996 – 2023 veľmi nízky a pohyboval sa rádovo v desiatkach osôb. Hranicu

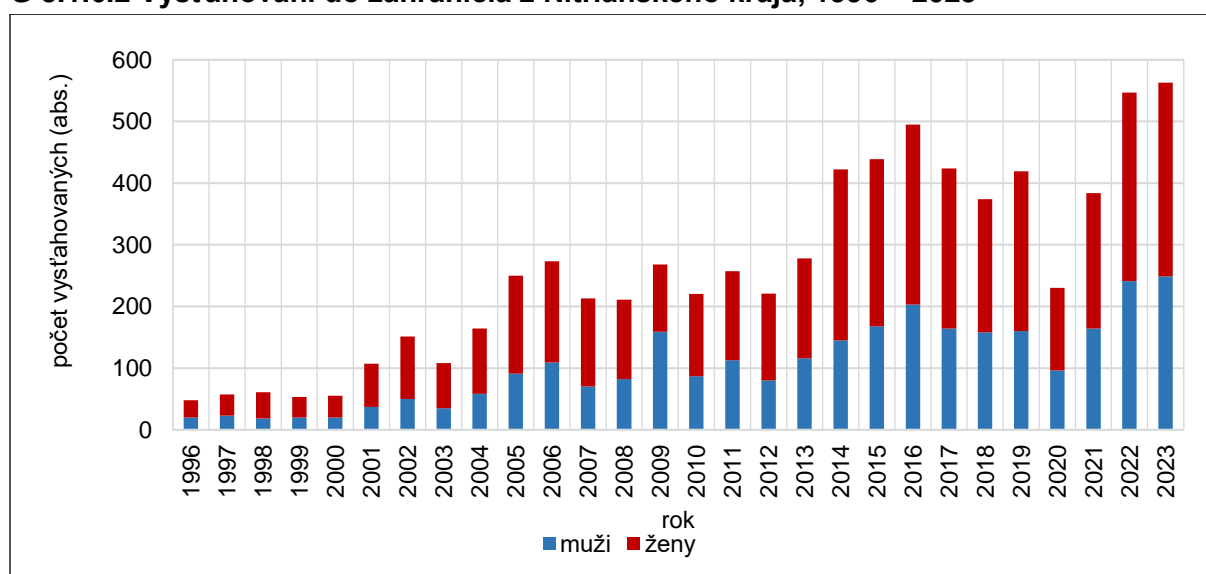
100 vysťahovaných s počtom 107 osôb tesne prekročil až v roku 2001 a odvtedy až do konca roka 2023 rástol. Na rozdiel od prisťahovaných medzi emigrujúcimi do zahraničia významne prevažovali ženy nad mužmi (55 – 70 %). Jedinou výnimkou bol rok 2009, v ktorom sa z Nitrianskeho kraja vysťahovalo viac mužov (159 mužov, 59 %). V roku 2014 sa z Nitrianskeho kraja vysťahovalo do zahraničia viac ako 400 osôb (34 % mužov a 66 % žien). V roku 2016 atakoval počet emigrujúcich do zahraničia hranicu 500 osôb. Po prekonaní krízového obdobia a útlmu migračných pohybov v čase pandémie ochorenia COVID-19, kedy počet vysťahovaných klesol takmer na polovicu úrovne z roku 2019, bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji opätovný rast. Počet vysťahovaných do zahraničia v rokoch 2022 a 2023 dosahoval viac ako 500 osôb ročne (547 osôb v roku 2022 a 563 osôb v roku 2023).

G 5.1.6.1 Prisťahovaní zo zahraničia do Nitrianskeho kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 5.1.6.2 Vysťahovaní do zahraničia z Nitrianskeho kraja, 1996 – 2023

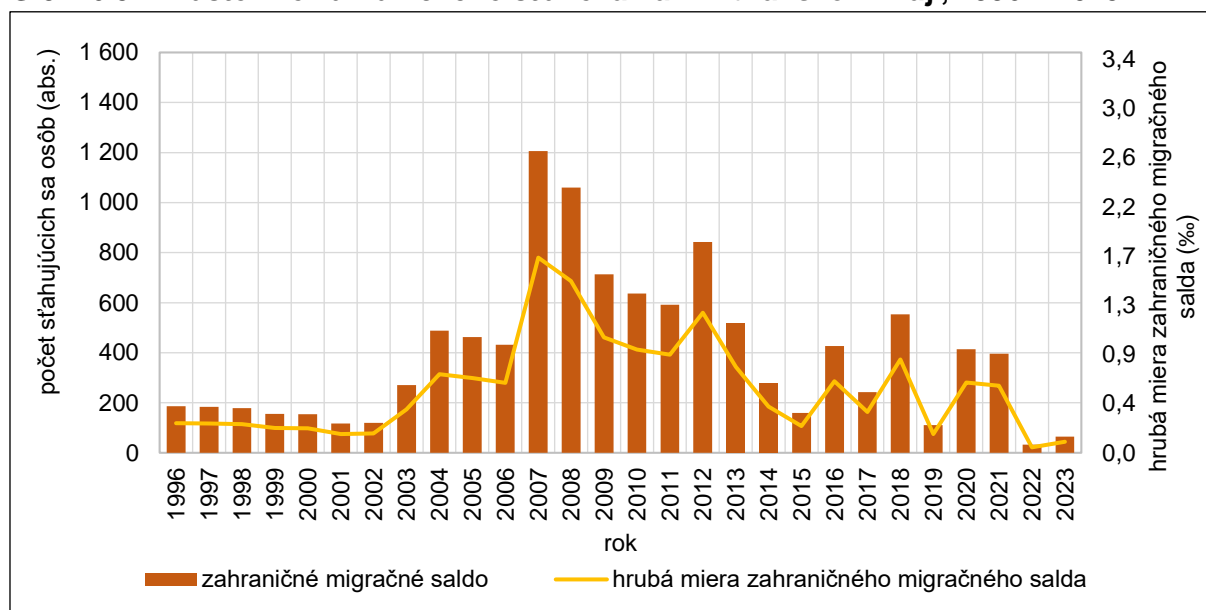

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

5.1.6 Migrácia

Bilancia zahraničnej migrácie bola v období 1996 – 2023 pre Nitriansky kraj priaznivá. Vďaka prevahe prisťahovaných nad vysťahovanými bolo zahraničné migračné saldo v Nitrianskom kraji kladné. Na konci 90. rokov 20. storočia a v prvých rokoch 21. storočia boli hodnoty zahraničného migračného prírastku relatívne nízke a pohybovali sa od 117 do 270 osôb ročne. Prvé zvýšenie intenzity zahraničného sťahovania nastalo v roku 2004, kedy zahraničné migračné saldo prekročilo hranicu 400 osôb a začalo atakovať 500 osôb (488 osôb). Hrubá miera zahraničného migračného salda s hodnotou 0,7 ‰, mierne prevyšovala slovenský priemer. Najvyššiu intenzitu zahraničnej migrácie zaznamenal Nitriansky kraj v rokoch 2007 a 2008. Zisk zo zahraničnej migrácie sa vyšplhal na 1,2 tisíce osôb v roku 2007 a na 1,1 tisíce v roku 2008. V prepočte na 1 000 obyvateľov kraja to predstavovalo zisk 1,5 – 1,7 osoby, čo bolo opäť mierne nad celoslovenským priemerom. Nasledujúce obdobie sa vyznačovalo kontinuálnym poklesom zahraničného migračného salda až na minimálne hodnoty v rokoch 2022 a 2023. V roku 2022 Nitriansky kraj získal zahraničnou migráciou len 32 osôb, v roku 2023 to bol dvojnásobok, t. j. 64 osôb. V relatívnom vyjadrení to boli nízke hodnoty blízke nule (0,05 ‰, resp. 0,10 ‰). Tieto hodnoty už boli nižšie ako celoslovenský priemer.

G 5.1.6.3 Prírastok zo zahraničného sťahovania v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

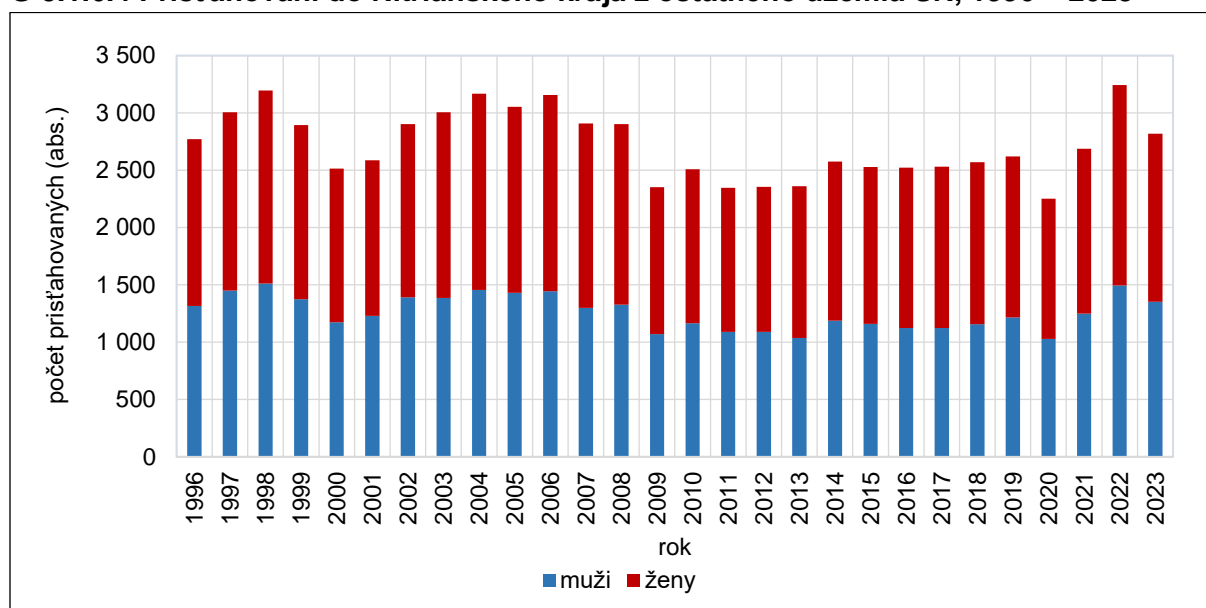

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Vyššiu intenzitu migračných pohybov vykazovala vnútorná migrácia Nitrianskeho kraja. V období 1996 – 2023 sa do Nitrianskeho kraja prisťahovalo z ostatného územia Slovenska minimálne 2,5 tisíce osôb ročne. Pod túto hranicu klesol počet prisťahovaných len päťkrát, a to v rokoch 2009, 2011 až 2013 a naposledy v roku 2020. V roku 1996 sa do Nitrianskeho kraja z ostatného územia Slovenska prisťahovalo na trvalý pobyt takmer 2,8 tisíce osôb (47 % muži a 53 % ženy). V roku 1998 počet prisťahovaných po prvýkrát prekročil hranicu 3-tisíc (3 196 osôb). Na začiatku 21. storočia počet prisťahovaných do Nitrianskeho kraja z ostatného územia Slovenska prechodne mierne klesol na 2,5 tisíce, ale v období 2003 – 2006 opäť

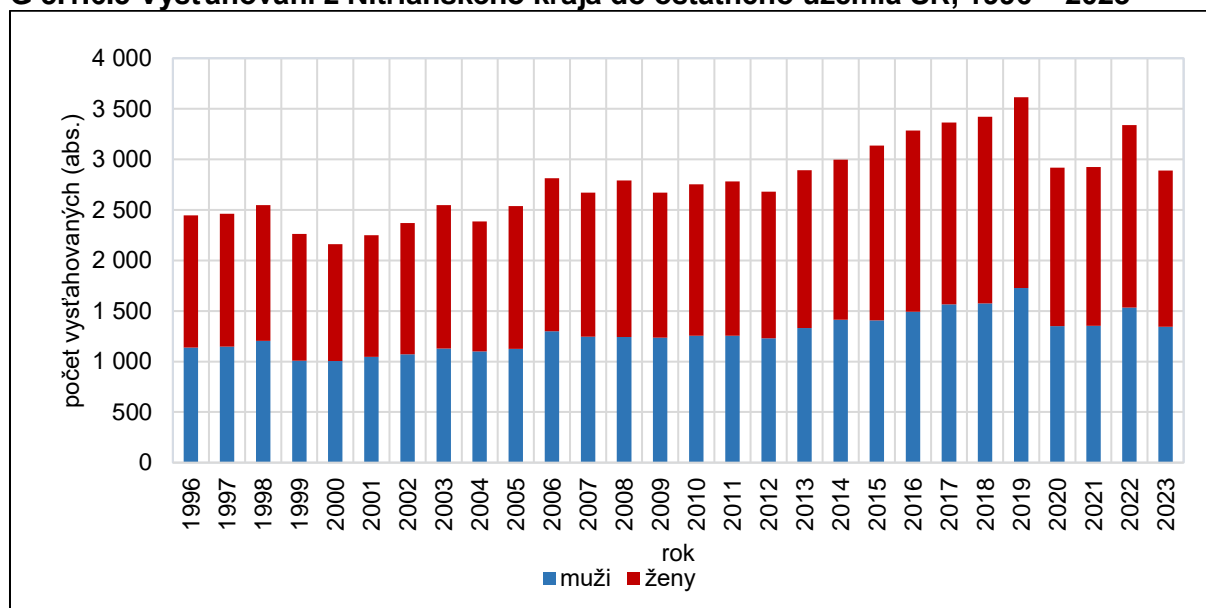
dosiahol úroveň 3-tisíc osôb ročne. V nasledujúcich rokoch 2009 – 2019 sa počet prisťahovaných do Nitrianskeho kraja z ostatného územia Slovenska stabilizoval na úrovni 2,3 – 2,6 tisíce osôb ročne, s vyšším zastúpením žien (54 – 56 %). V roku 2020 v dôsledku šíriaceho sa ochorenia COVID-19, počet prisťahovaných z ostatného územia Slovenska mierne klesol na menej ako 2,3 tisíce, no po prekonaní nepriaznivých okolností vyplývajúcich z opatrení obmedzujúcich migráciu osôb, počet prisťahovaných sa začal opäť miernym tempom zvyšovať. V roku 2022 dokonca s počtom 3 242 osôb prekročil hranicu 3-tisíc prisťahovaných. V roku 2023 sa do Nitrianskeho kraja z ostatného územia prisťahovalo 2,8 tisíce osôb (48 % mužov a 52 % žien).

G 5.1.6.4 Prisťahovaní do Nitrianskeho kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

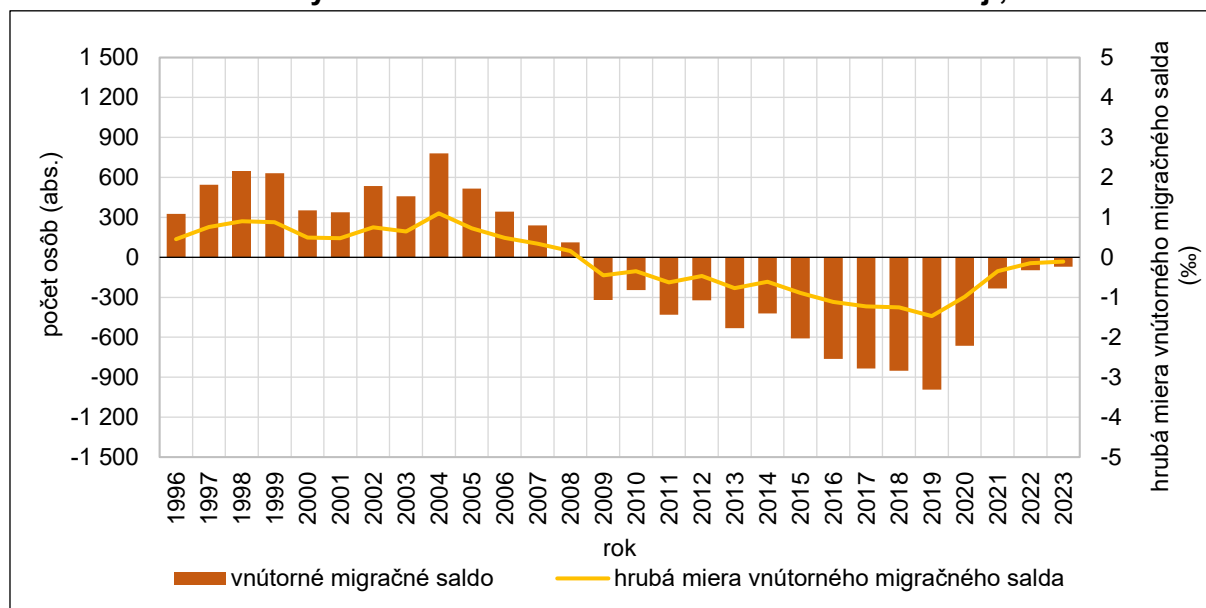
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Počet vysťahovaných z Nitrianskeho kraja do ostatného územia Slovenska mal mierne stúpajúcu tendenciu. Od roku 1996 až do začiatku druhej polovice druhého desaťročia 21. storočia sa pohyboval prevažne medzi 2 – 3-tisíc osôb za rok. V roku 2015 prekročil počet vysťahovaných hranicu 3-tisíc, kedy sa z Nitrianskeho kraja do ostatného územia Slovenska vysťahovalo spolu 3 137 osôb. Rastúci trend pokračoval aj v nasledujúcich rokoch a v roku 2019 vyvrcholil maximálnym počtom 3,6 tisíce osôb. V období pandémie ochorenia COVID-19 (2020 a 2021) sa počet vysťahovaných z Nitrianskeho kraja do ostatného územia Slovenska znížil na úroveň 2,9 tisíce osôb ročne. Po prekonaní nepriaznivého obdobia opäť vzrástol na 3,3 tisíce v roku 2022. Pravdepodobne išlo o realizáciu odložených migračných zámerov z obdobia pandémie ochorenia COVID-19, nakoľko vzápätí v roku 2023 sa počet vysťahovaných znížil na menej ako 2,9 tisíce. V období 1996 – 2023 boli migračne aktívnejšie ženy, ktoré v populácii vysťahovaných do ostatných častí Slovenska tvorili 52 – 56 %.

G 5.1.6.5 Vyst'ahovaní z Nitrianskeho kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

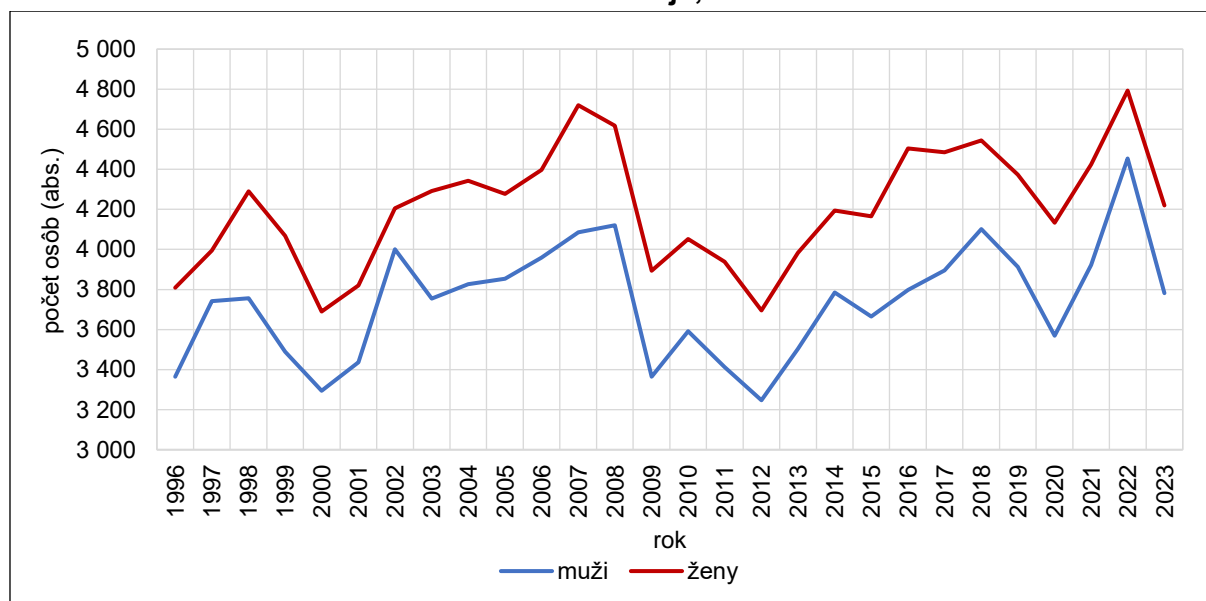
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

V období 1996 – 2023 bol zisk z vnútornej migrácie Nitrianskeho kraja nízky. V roku 1996 predstavoval 327 osôb a hrubá miera vnútorného migračného salda dosahovala 0,5 ‰. Na konci 90. rokov 20. storočia (1998 – 1999) dosahoval prírastok z vnútornej migrácie viac ako 600 osôb ročne, čo predstavovalo prírastok 0,9 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Začiatok 21. storočia priniesol pokles vnútorného migračného salda takmer o polovicu, t. j. na 352 osôb v roku 2000 a na 339 osôb v roku 2001. Hrubá miera vnútorného migračného salda sa znížila na 0,5 ‰. V roku 2004 bol v Nitrianskom kraji zaznamenaný najvyšší zisk z vnútorného sťahovania za celé obdobie 1996 – 2023, a to 781 osôb. V prepočte na 1 000 obyvateľov šlo o prírastok 1,1 osoby. Nasledujúce obdobie prinieslo pokles hodnôt vnútorného migračného salda na 111 osôb (0,2 ‰) v roku 2008. Bol to posledný rok, čo bol Nitriansky kraj migračne ešte ziskový. Od roku 2009 sa Nitriansky kraj vyznačoval úbytkom obyvateľstva z vnútornej migrácie, ktorá sa postupne prehlbovala. Najvyššiu migračnú stratu z vnútorného sťahovania, takmer 1 000 osôb (-1,5 ‰) zaznamenal Nitriansky kraj v roku 2019. V rokoch 2022 a 2023 sa migračné straty pohybovali už len v desiatkach osôb (98 osôb v roku 2022 a 71 osôb v roku 2023, resp. -0,1 ‰).

G 5.1.6.6 Prírastok/úbytok z vnútorného sťahovania v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Počet osôb, ktoré zmenili svoj trvalý pobyt v rámci Nitrianskeho kraja sa v rokoch 1996 – 2023 pohyboval v intervale 6,9 až 9,2 tisíce osôb ročne, pričom mierne aktívnejšie boli ženy, ktoré tvorili 51 – 54 % z celkového počtu migrujúcich osôb. Počet sťahovaní v rámci Nitrianskeho kraja vykazoval u oboch pohlaví rastúci trend, ktorý bol v priebehu rokov 1996 – 2023 niekoľkokrát prerušený. V roku 1996 na území Nitrianskeho kraja zmenilo svoj trvalý pobyt takmer 7,2 tisíce osôb, z toho 3,8 tisíce žien. V rokoch 2007 a 2008 zmenilo svoj trvalý pobyt v rámci Nitrianskeho kraja ročne takmer 8,7 – 8,8 tisíce mužov a žien, v roku 2022 to bolo dokonca 9,2 tisíce. V roku 2023 sa v rámci územia Nitrianskeho kraja presťahovalo 8-tisíc osôb (47 % mužov a 53 % žien).

G 5.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Nitrianskeho kraja, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

5.2 Prírastky obyvateľstva

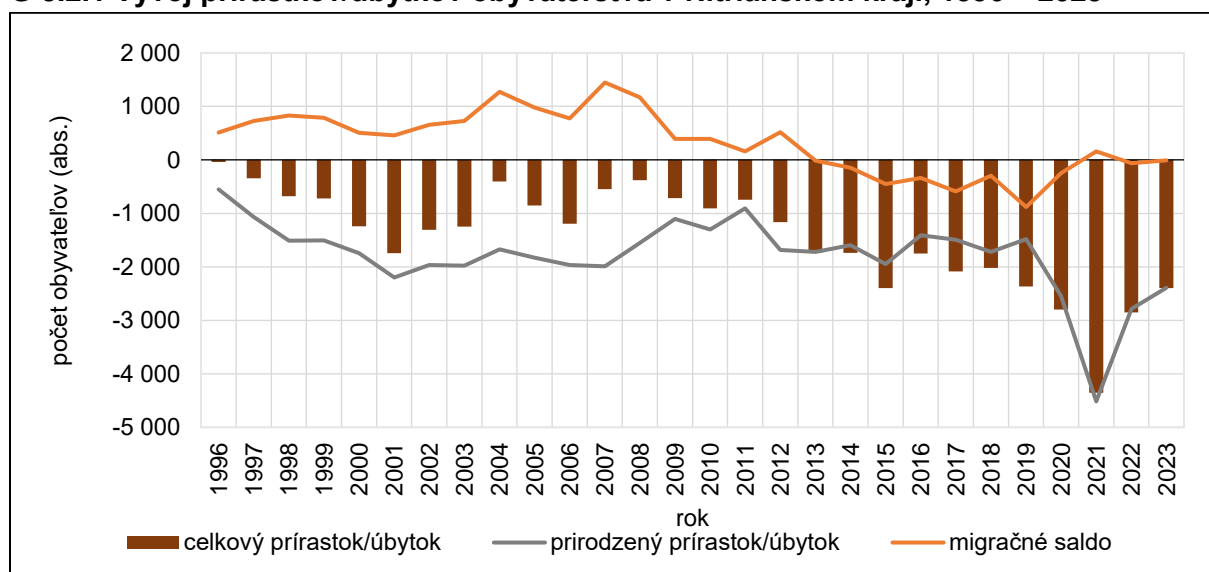
V období 1996 – 2023 vykazoval Nitriansky kraj prirodzený úbytok obyvateľstva. V roku 1996 predstavoval úbytok obyvateľov prirodzeným pohybom 552 osôb. Bola to najnižšia hodnota prirodzeného úbytku v Nitrianskom kraji zaznamenaná za celé obdobie 1996 – 2023. Už v nasledujúcom roku 1997 prirodzený úbytok obyvateľov tesne prekročil hranicu 1 000 osôb (1 071 osôb). Na 1 000 obyvateľov kraja tak strácal takmer 1,5 osoby. Prehlbovanie prirodzeného úbytku pokračovalo v Nitrianskom kraji aj v prvých rokoch 21. storočia. V roku 2001 dosiahol takmer 2,2 tisíce osôb, čo predstavovalo stratu až 3,1 osoby na 1 000 obyvateľov. V nasledujúcich šiestich rokoch (2002 – 2007) sa prirodzený úbytok obyvateľov v Nitrianskom kraji pohyboval na úrovni medzi 1,6 – 2-tisíc osôb ročne. Hrubá miera prirodzeného úbytku sa pohybovala v intervale od -2,4 ‰ do -2,8 ‰, čo bola hodnota výrazne vyššia ako celoslovenský priemer. Od roku 2008 sa prirodzený úbytok obyvateľov Nitrianskeho kraja zmenšoval. V roku 2011 dosahoval menej ako 1 000 osôb (907 osôb, resp. -1,3 ‰). Bolo to však len prechodné zlepšenie trendu. Do konca roka 2015 sa úroveň prirodzeného úbytku v Nitrianskom kraji viac ako zdvojnásobila. Nitriansky kraj v uvedenom roku prišiel prirodzenou menou celkom o 1 945 osôb, t. j. o 2,8 osôb na 1 000 obyvateľov, na rozdiel od vývoja na celonárodnej úrovni, kde bol prirodzený prírastok. Najvyššie straty obyvateľstva prirodzenou menou, a to 4,5 tisíce osôb, resp. takmer 7 osôb na 1 000 obyvateľov, zaznamenal Nitriansky kraj v roku 2021 v čase vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19. V rokoch 2022 a 2023 sa situácia vo vývoji prirodzeného úbytku obyvateľstva v Nitrianskom kraji zlepšila, no naďalej strácal 2,4 – 2,8 tisíce osôb ročne (-3,6 až -4,1 ‰). Prirodzené úbytky obyvateľstva patrili k najvyšším v období 1996 – 2023 a výrazne prevyšovali aj celoslovenský priemer.

Migračný prírastok zo zahraničnej migrácie navýšený o prírastok z vnútorného sťahovania zabezpečili do roku 2012 rast celkového migračného prírastku v Nitrianskom kraji. V roku 1996 dosiahol Nitriansky kraj celkový migračný prírastok 513 osôb, resp. 0,7 ‰. Na konci roka 2007 bol takmer trojnásobne vyšší (1 445 osôb) a hrubá miera migračného salda dosiahla 2 ‰, čo bola hodnota vyššia ako celoslovenský priemer. Ešte v roku 2008 zaznamenal Nitriansky kraj celkový migračný zisk nad 1 000 osôb (1 171 osôb, resp. 1,7 ‰). V roku 2009 došlo k prudkému poklesu úrovne migračného salda na menej ako 400 osôb (392 osôb) a hrubej miery migračného salda na 0,6 ‰. Len vďaka vyšším prírastkom zo zahraničného sťahovania dokázal Nitriansky kraj ešte vykazovať celkový migračný prírastok, ktorý sa však každým rokom znižoval. Prírastky zo zahraničného sťahovania sa však znižovali tiež a v roku 2013 už nedokázali kompenzovať straty z vnútorného sťahovania. Nitriansky kraj začal vykazovať celkovú migračnú stratu obyvateľstva. V roku 2013 predstavovala celková migračná strata 17 osôb (-0,02 ‰), do konca roka 2019 sa zvýšila na 882 osôb, čo predstavovalo úbytok 1,3 osôb na 1 000 obyvateľov. Hodnota hrubej miery migračného salda Slovenska v uvedenom

roku bola kladná. Obdobie od roku 2020 až do konca roka 2023 sa vyznačovalo postupným zmierňovaním celkových migračných strát. V roku 2021 Nitriansky kraj dokonca prechodne zaznamenal kladné migračné saldo vo výške 161 osôb, t. j. 0,2 ‰. V rokoch 2022 a 2023 vykazoval Nitriansky kraj už len minimálne celkové migračné straty. V roku 2022 predstavoval celkový migračný úbytok 66 osôb a v roku 2023 len 7 osôb, s úrovňou hrubej miery migračného salda tesne pod nulovou hranicou. Pre porovnanie celoslovenský priemer vykazoval celkové migračné zisky.

Nitriansky kraj v období 1996 – 2023 vykazoval celkovú stratu obyvateľstva. Prírastok z migrácie nebol dostatočne vysoký na to, aby vykompenzoval straty z prirodzenej meny obyvateľstva. V roku 1996 predstavoval celkový úbytok obyvateľstva Nitrianskeho kraja 39 osôb (0,05 ‰). Na začiatku 21. storočia bola celková strata obyvateľstva už viac ako 1,2 tisíce osôb. Na 1 000 obyvateľov strácal v roku 2000 Nitriansky kraj 1,7 osôb, čo bolo výrazne nad celoslovenským priemerom. Celkový úbytok obyvateľov presahujúci 1 000 osôb ročne vykazoval Nitriansky kraj až do roku 2003. V roku 2001 to bolo dokonca 1,7 tisíce osôb, resp. úbytok 2,4 osôb na 1 000 obyvateľov. K prehĺbeniu celkových strát obyvateľstva došlo v Nitrianskom kraji od roku 2013, kedy sa migračný prírastok zmenil na úbytok, čo navýšilo straty z prirodzenej meny obyvateľstva. V roku 2015 celkový úbytok obyvateľstva 2 395 osôb prekročil hranicu 2-tisíc osôb. Nitriansky kraj tak strácal na 1 000 obyvateľov 3,5 osôb. Najvyšší celkový úbytok zaznamenal Nitriansky kraj v období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19, keď v roku 2021 stratil celkovo 4 353 osôb, resp. viac ako 6 osôb na 1 000 obyvateľov. Po prekonaní krízového obdobia sa síce celkový úbytok Nitrianskeho kraja znížil na 2,4 – 2,9 tisíce osôb ročne, resp. na -3,6 až -4,2 ‰, stále to však boli hodnoty výrazne vyššie ako celkové straty na celoslovenskej úrovni.

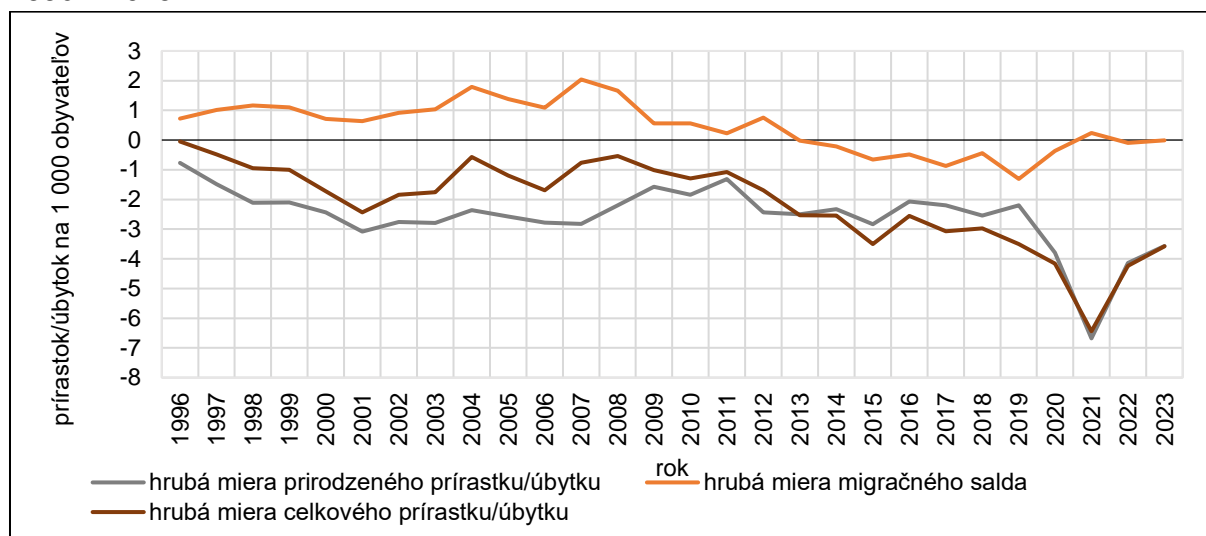
G 5.2.1 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

5.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

G 5.2.2 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Nitrianskom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

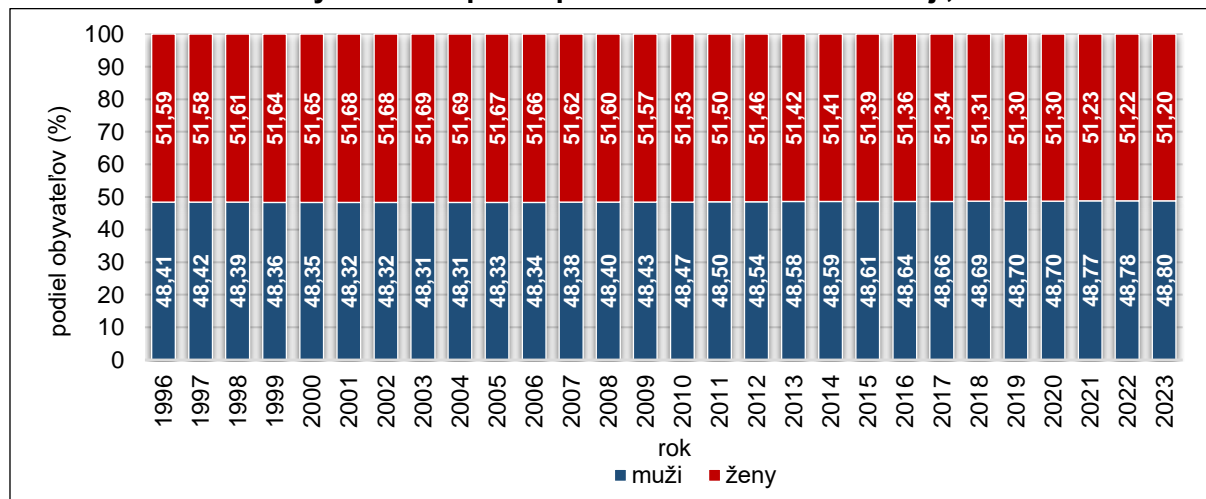
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

5.3 Demografické štruktúry

5.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Nitrianskom kraji 668 301 obyvateľov, v tom bolo 326 144 mužov a 342 157 žien. Obyvateľstvo Nitrianskeho kraja tvorí 12,3 % z počtu obyvateľov SR. V Nitrianskom kraji počas rokov 1996 – 2023 prevládalo zastúpenie žien v populácii s klesajúcim trendom od roku 2004. Celkovo najvyššia prevaha žien bola sledovaná v rokoch 2003 a 2004, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 070 žien. V tomto období zaznamenali ženy najvyšší podiel v populácii Nitrianskeho kraja, keď predstavovali 51,7 % z celkovej populácie. V roku 2023 podiel žien predstavoval 51,2 %. Vo všeobecnosti je podiel žien v Nitrianskom kraji mierne vyšší ako je celoslovenský priemer. Rozdiel je 0,1 p. b.

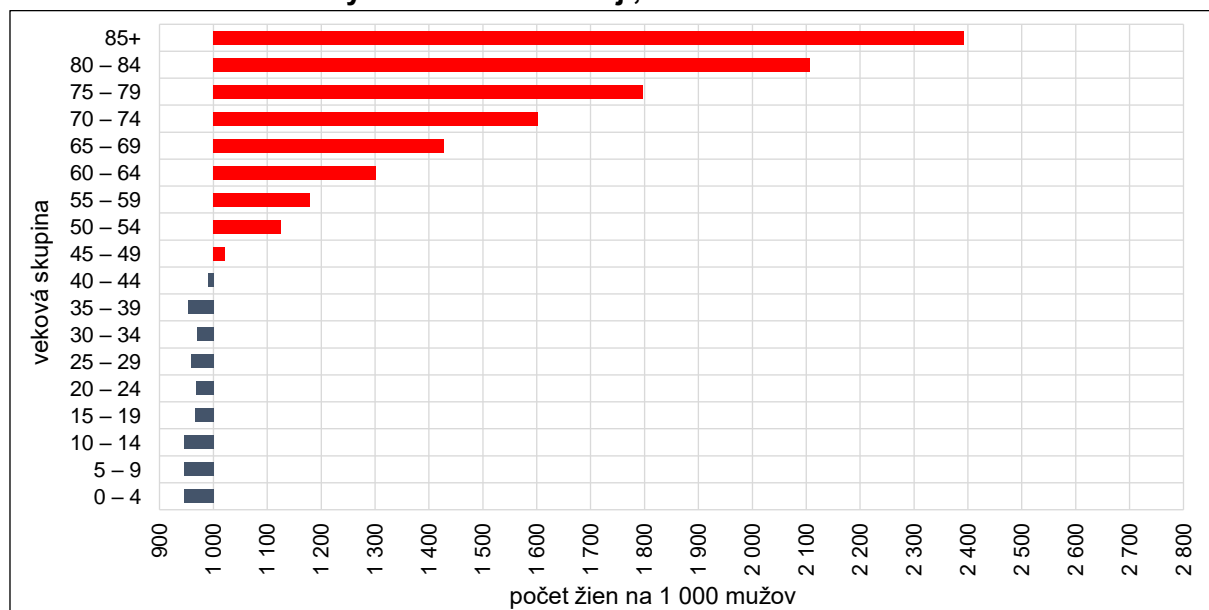
G 5.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

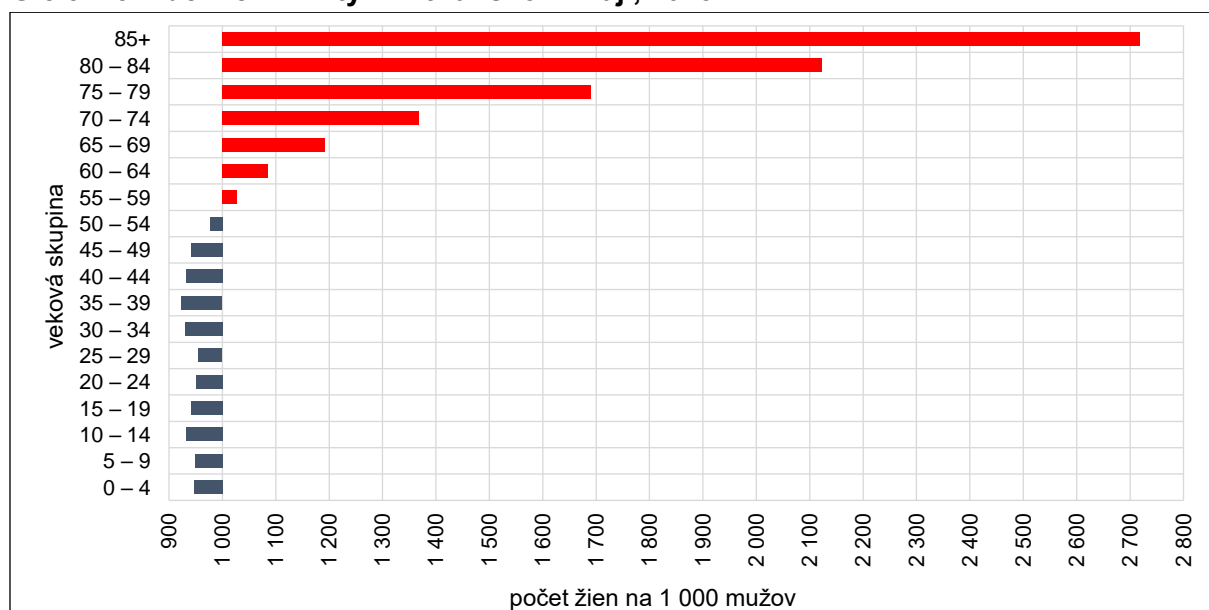
Skutočnosť, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat, ovplyvňuje pomer pohlaví v mladších vekových skupinách. V roku 1996 sa v Nitrianskom kraji začala prevaha žien prejavovať od vekovej skupiny 45 – 49 rokov. Ďalšou skutočnosťou, ktorá ovplyvňuje pomer mužov a žien v populácii je rozdielna úmrtnosť medzi pohlaviami. Vo veku nad 85 rokov bol počet žien viac ako dvojnásobný oproti mužom, čo práve súvisí s vyššou úmrtnosťou mužov. V roku 2023 sa pomer pohlaví v Nitrianskom kraji výraznejšie mení, pričom prevaha žien sa posúva do vyšších vekových skupín, konkrétne od vekovej skupiny 55 – 59 rokov. V najstaršej vekovej skupine sa v porovnaní s rokom 1996 zvýšila dominancia žien nad mužmi.

G 5.3.1.2 Index femininity v Nitrianskom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 5.3.1.3 Index femininity v Nitrianskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

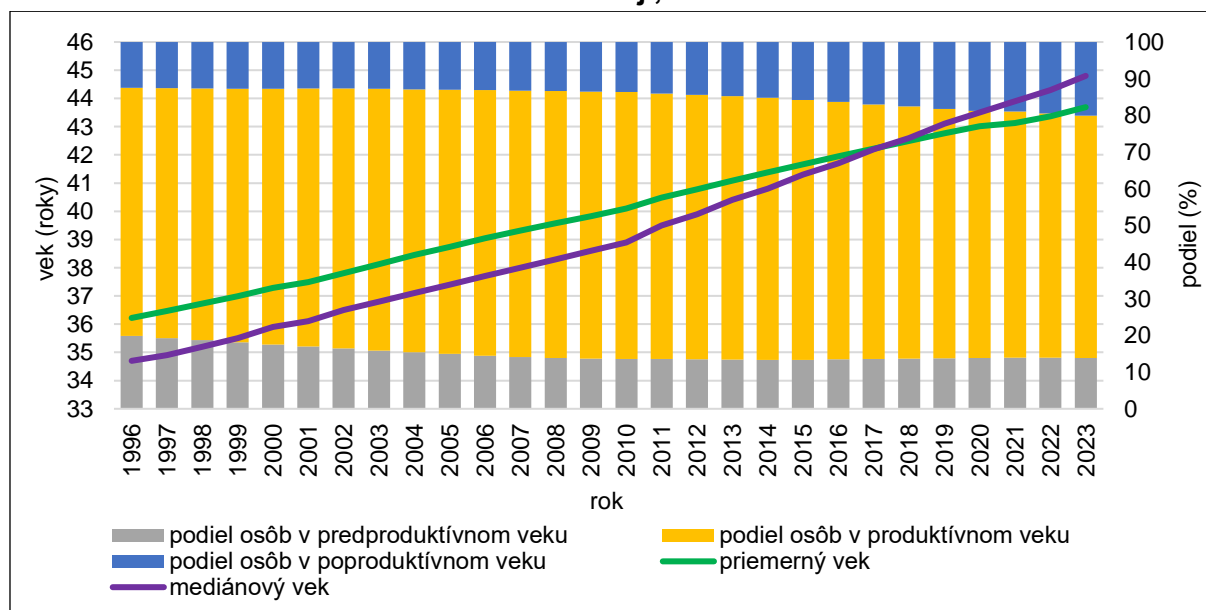
5.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Jednou z najvýraznejších zmien vo vekovej štruktúre obyvateľstva Nitrianskeho kraja od roku 1996 je výrazné starnutie populácie.

Po dlhodobom poklese podielu obyvateľov v predproduktívnom veku sa tento trend po roku 2014 zastavil. Vďaka zvýšenej pôrodnosti došlo k nárastu zastúpenia predproduktívnej zložky až do roku 2022, po ktorom opäť nasledoval pokles. V roku 2023 podiel obyvateľov v predproduktívnom veku dosiahol 13,9 %, čo predstavuje pokles o 6 p. b. oproti roku 1996. K zmenám došlo aj v produktívnej zložke obyvateľstva, kde počet osôb klesol o 43,3 tisíc v porovnaní s rokom 1996, pričom ich podiel v roku 2023 bol 66,1 % (pokles o 1,5 p. b.). Najvýraznejšia zmena sa však týkala poproduktívnej vekovej skupiny. Počas rokov 1996 – 2023 sa jej podiel zvýšil o 7,5 p. b., a jej počet vzrástol takmer o polovicu (49,2 %). V roku 2023 tvorili osoby v poproduktívnom veku 20,1 % populácie Nitrianskeho kraja.

Zvyšujúce sa zastúpenie osôb nad 65 rokov malo za následok nárast ďalších ukazovateľov veku. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 7,5 roka a v roku 2023 dosiahol 43,7 roka, pričom hranicu 40 rokov prekonal už v roku 2010. Mediánový vek rástol ešte výraznejšie – v porovnaní s rokom 1996 stúpol o 10,1 roka a v roku 2023 dosiahol 44,8 roka. Obe tieto hodnoty sú výrazne nad celoslovenským priemerom, pričom obyvatelia Nitrianskeho kraja sú v priemere o 1,8 roka starší než obyvatelia SR. Výraznejší rozdiel sa prejavuje pri mediánovom veku, ktorý je v kraji o 2,2 roka vyšší ako celoslovenský priemer.

G 5.3.2.1 Ukazovatele veku v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

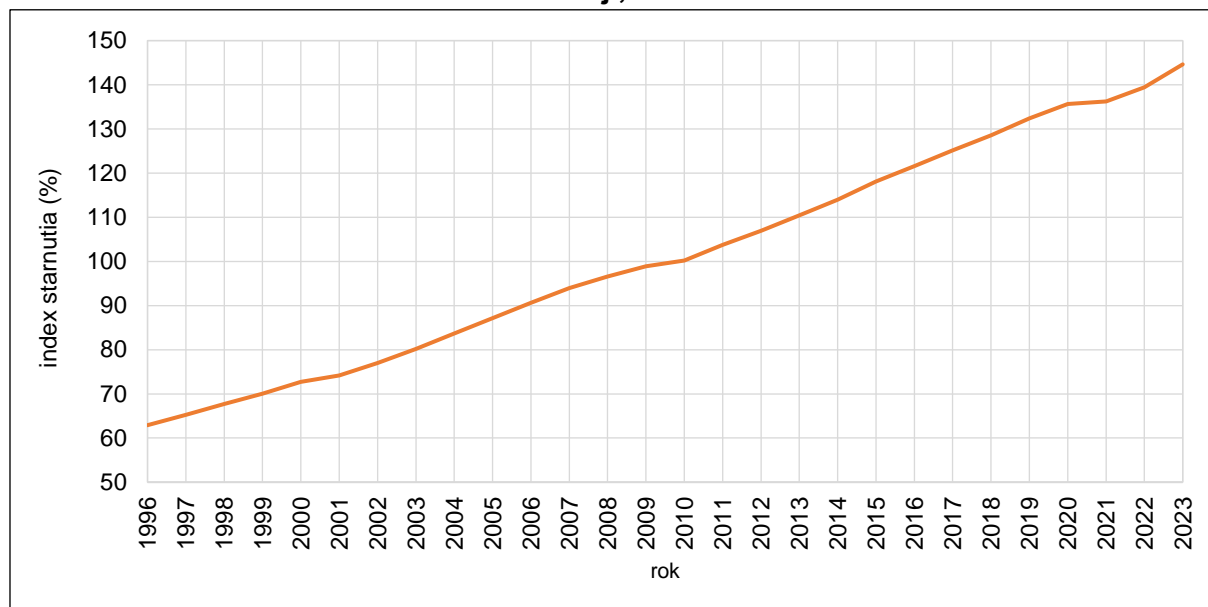

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Dynamiku starnutia obyvateľstva Nitrianskeho kraja potvrdzuje aj nárast indexu starnutia. Medzi rokmi 1996 a 2023 sa tento index zvýšil zo 62,9 % na 144,6 %.

Zatiaľ čo v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 63 osôb vo veku 65 rokov a viac, v roku 2023 už na 100 detí pripadalo 145 osôb v poproduktívnom veku. Prelomovým rokom bol 2010, kedy počet seniorov po prvýkrát prevýšil počet detí. Nitriansky kraj má najvyšší index starnutia v rámci krajov SR a zároveň zaznamenáva intenzívnejšie starnutie v porovnaní s celoslovenským priemerom, pričom index starnutia je tu o 30 p. b. vyšší. Tento rozdiel je spôsobený vyšším zastúpením osôb v poproduktívnom veku, ktoré tvoria pätinu obyvateľstva Nitrianskeho kraja.

G 5.3.2.2 Index starnutia v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

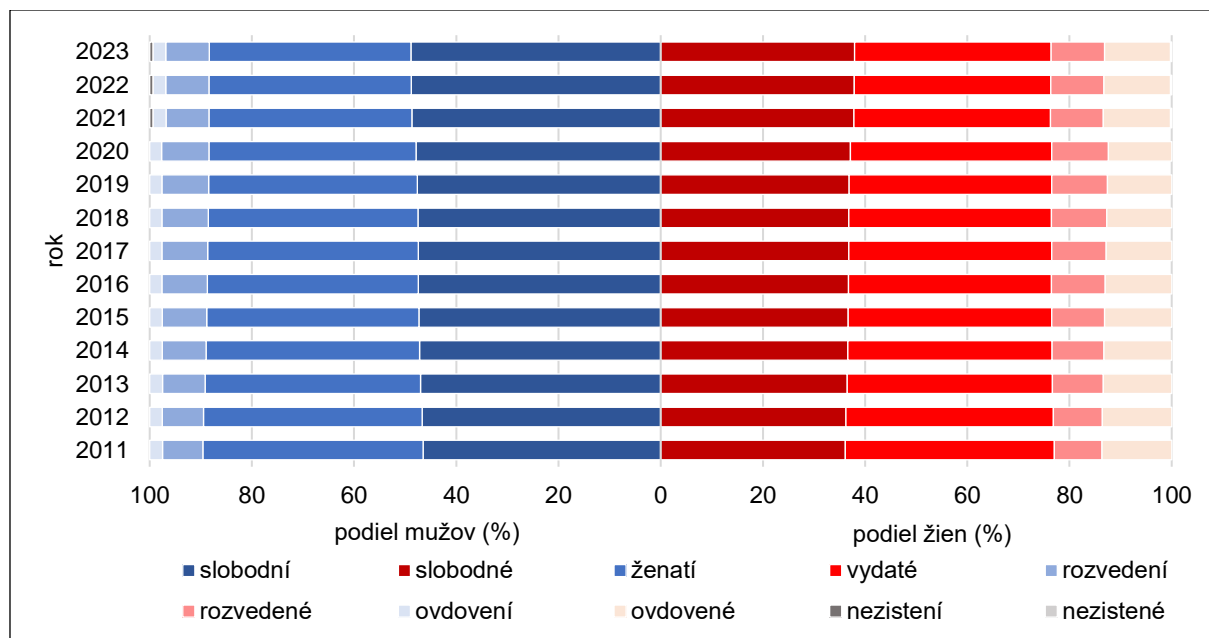
Na samotnú vekovú štruktúru Nitrianskeho kraja malo najvýraznejší vplyv zníženie pôrodnosti. Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Nitrianskeho kraja negatívnym javom sa ukazuje výrazný pokles zastúpenia osôb do 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996.

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga, ktorá vychádza z porovnávania troch biologických vekových skupín – predreprodukčnej (0 – 14 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov), určuje zákonitosti, podľa ktorých reprodukčná skupina obvykle tvorí polovicu populácie. Na základe podielu predreprodukčnej a postreprodukčnej zložky možno určiť tri základné typy vekových štruktúr. V roku 2023 predstavovala predreprodukčná zložka v Nitrianskom kraji 13,9 % a postreprodukčná 41,1 %, čo znamená, že postreprodukčná zložka prevažuje nad predreprodukčnou. Tieto zmeny vo vekovej štruktúre poukazujú na demografické starnutie a regresívny typ populácie v Nitrianskom kraji.

5.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

v Nitrianskom kraji zastúpené vo vyššom počte než muži, pričom podiel rozvedených osôb v Nitrianskom kraji je vyšší než celoslovenský priemer – o 1,2 p. b. u mužov a o 1,4 p. b. u žien.

G 5.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Nitrianskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

Vdovci tvorili v roku 2011 v Nitrianskom kraji 2,5 % mužov a 13,7 % žien. Tento pomer bol relatívne stabilný, najmä u mužov, kde v roku 2023 zostal na úrovni z roku 2011. U žien došlo k miernemu poklesu na 12,9 %. Vzhľadom na vyššiu úmrtnosť mužov sú vdovami častejšie ženy, čo je podporené aj tým, že muži majú vyššie šance na opätovné uzavretie manželstva. Najväčší rozdiel medzi zastúpením ovdovených mužov a žien v populácii Nitrianskeho kraja bol v roku 2011 (11,1 p. b.), najmenší v roku 2020 (10,1 p. b.). Nitriansky kraj má najvyšší podiel ovdovených osôb v rámci krajov SR a zároveň má najvyšší podiel ovdovených osôb v rámci Slovenska, pričom podiel ovdovených mužov je len mierne vyšší (o 0,2 p. b.) ako celoslovenský priemer, ale u žien je rozdiel výraznejší – o 1,4 p. b. vyšší.

5.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

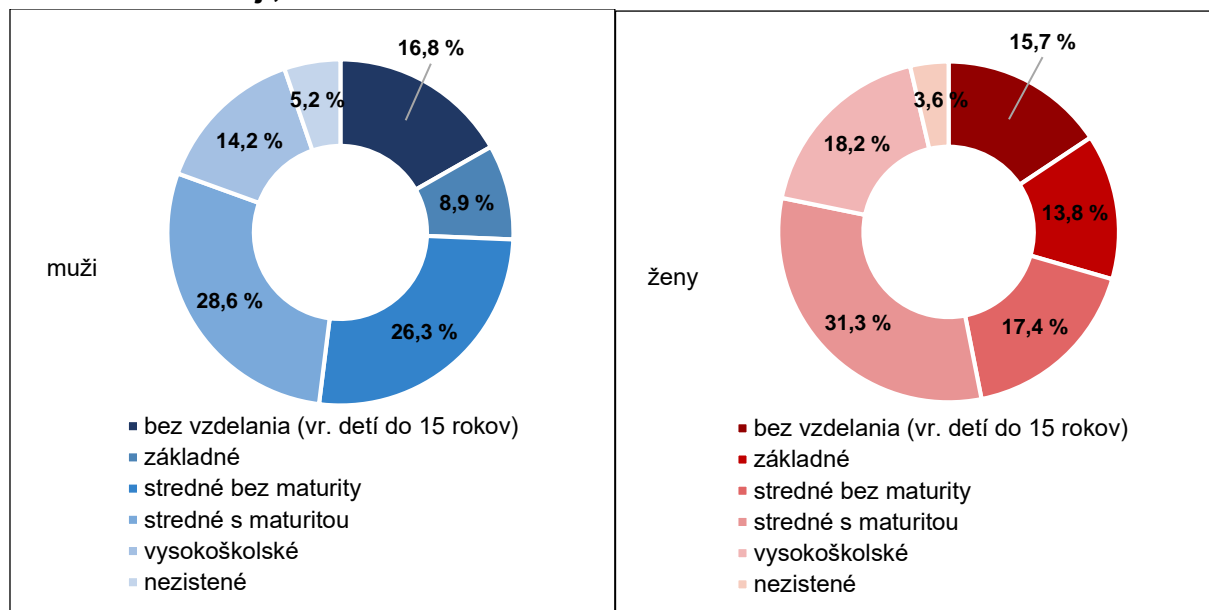
Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

V porovnaní s celoslovenským priemerom má Nitriansky kraj nižšie zastúpenie obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. V rokoch 2021 – 2023 najväčšiu časť

5.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

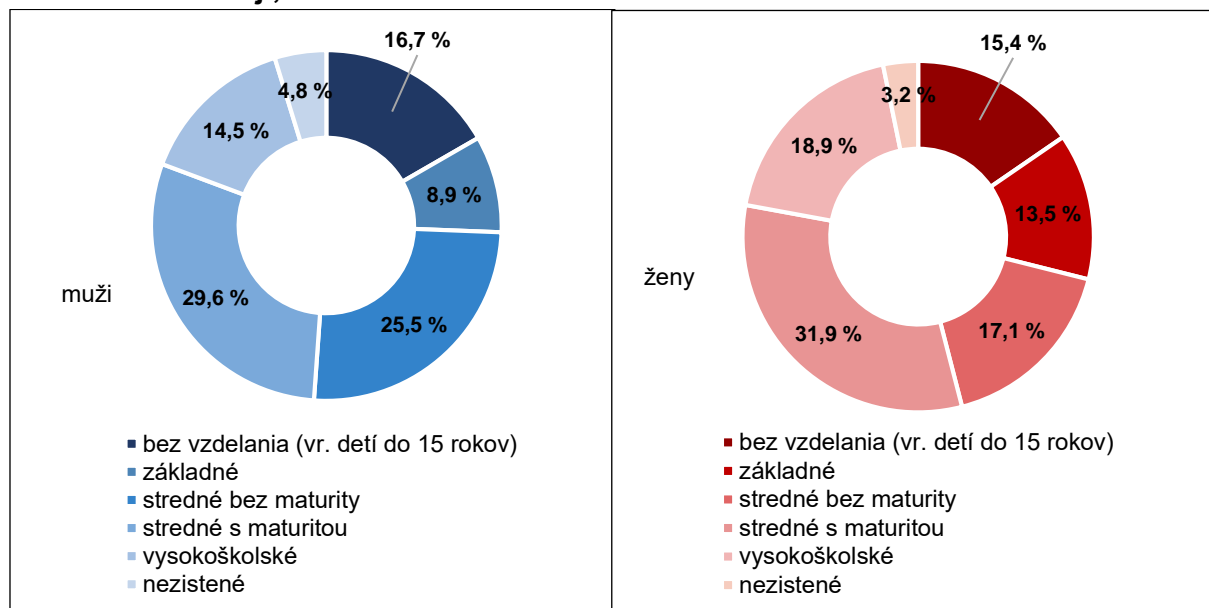
populácie tvorili osoby so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 predstavoval podiel mužov v tejto skupine 28,6 %, pričom do roku 2023 vzrástol na 29,6 %. U žien bolo zastúpenie ešte vyššie – v roku 2021 dosiahlo 31,3 %, a v roku 2023 stúplo na 31,9 %. Zastúpenie žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou v Nitrianskom kraji je o 0,8 p. b. vyššie než celoslovenský priemer, zatiaľ čo u mužov je na úrovni priemeru.

G 5.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Nitrianskom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 5.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Nitrianskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

Druhou najväčšou skupinou v kraji boli muži so stredoškolským vzdelaním bez maturity, ktorých podiel v roku 2021 bol 26,3 %, zatiaľ čo u žien to bolo 17,4 %. Do roku 2023 ich podiel poklesol na 25,5 % u mužov a 17,1 % u žien. V kraji majú muži a ženy so stredoškolským vzdelaním bez maturity vyššie zastúpenie než celoslovenský priemer, pričom rozdiel je 3,9 p. b. u mužov a 2 p. b. u žien.

Podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním sa zvyšoval u oboch pohlaví. V roku 2021 malo vysokoškolské vzdelanie 14,2 % mužov a 18,2 % žien, pričom v roku 2023 tieto hodnoty stúpili na 14,5 % u mužov a 18,9 % u žien. Ženy dosahovali vysokoškolské vzdelanie častejšie než muži, pričom najväčší rozdiel bol v roku 2023 – ženy mali o 4,4 p. b. vyššie zastúpenie než muži. Zastúpenie mužov a žien s vysokoškolským vzdelaním v Nitrianskom kraji je pod celoslovenským priemerom – u mužov o 2,2 p. b. a u žien o 2,5 p. b.

Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 predstavovalo zastúpenie mužov so základným vzdelaním v populácii Nitrianskeho kraja hodnotu na úrovni 8,9 %. Podiel žien so základným vzdelaním bol výrazne vyšší a počas rokov 2021 – 2023 predstavoval menej ako 14 % (13,5 – 13,8 %). V Nitrianskom kraji je zastúpenie mužov so základným vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie o 0,2 p. b., ale zastúpenie žien so základným vzdelaním je vyššie o 1,4 p. b.

5.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

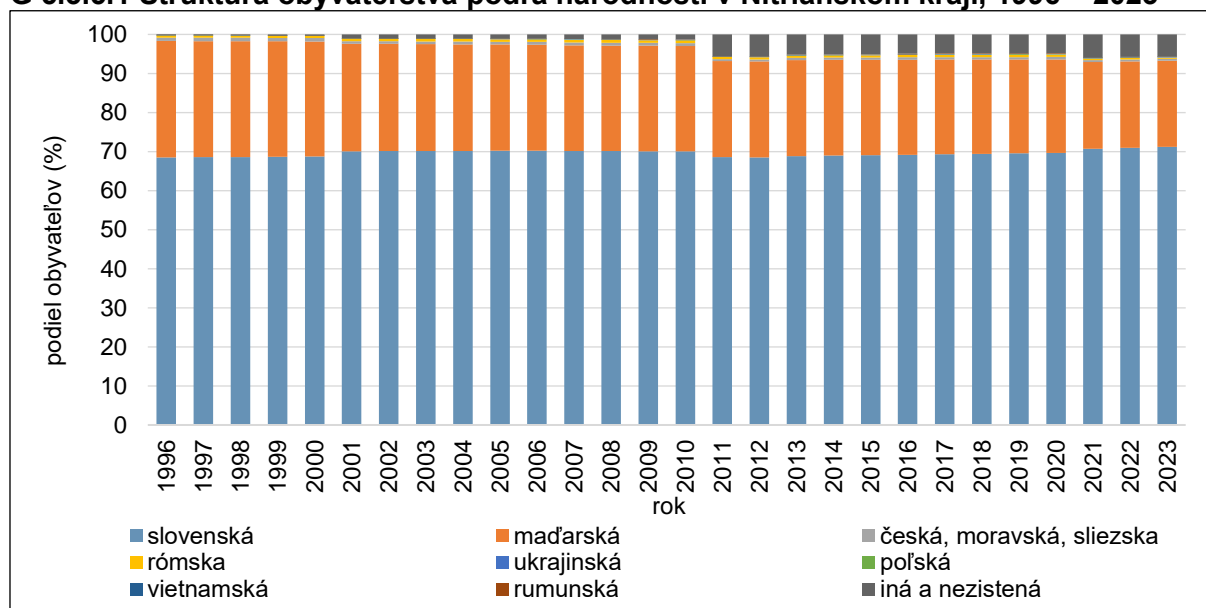
V roku 2023 žilo v Nitrianskom kraji viac ako 475,8 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 71,2 % z celkovej populácie. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola maďarská národnosť (147,5 tisíce; 22,1 %), potom nasledovala česká, moravská a sliezská národnosť (3,2 tisíce; 0,5 %).

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k poklesu zastúpenia početnejších národností (maďarská, česká, moravská a sliezská národnosť) a k nárastu zastúpenia slovenskej národnosti a menej početných národností (ukrajinská, vietnamská, rumunská národnosť). Nitriansky kraj má najnižší podiel obyvateľov so slovenskou národnosťou a najvyšší podiel s maďarskou národnosťou v rámci krajov SR. V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Nitrianskom kraji výrazne menej zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 13,3 p. b.) a je tu výrazne vyššie zastúpenie maďarskej národnosti (rozdiel 14,4 p. b.). Rómska národnosť je v Nitrianskom kraji tiež menej zastúpená, rozdiel je 0,8 p. b.

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v slovenskej, maďarskej, českej, moravskej, sliezskej, ruskej národnosti. Na druhej strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v talianskej, rómskej a rumunskej národnosti.

5.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

G 5.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Nitrianskom kraji, 1996 – 2023

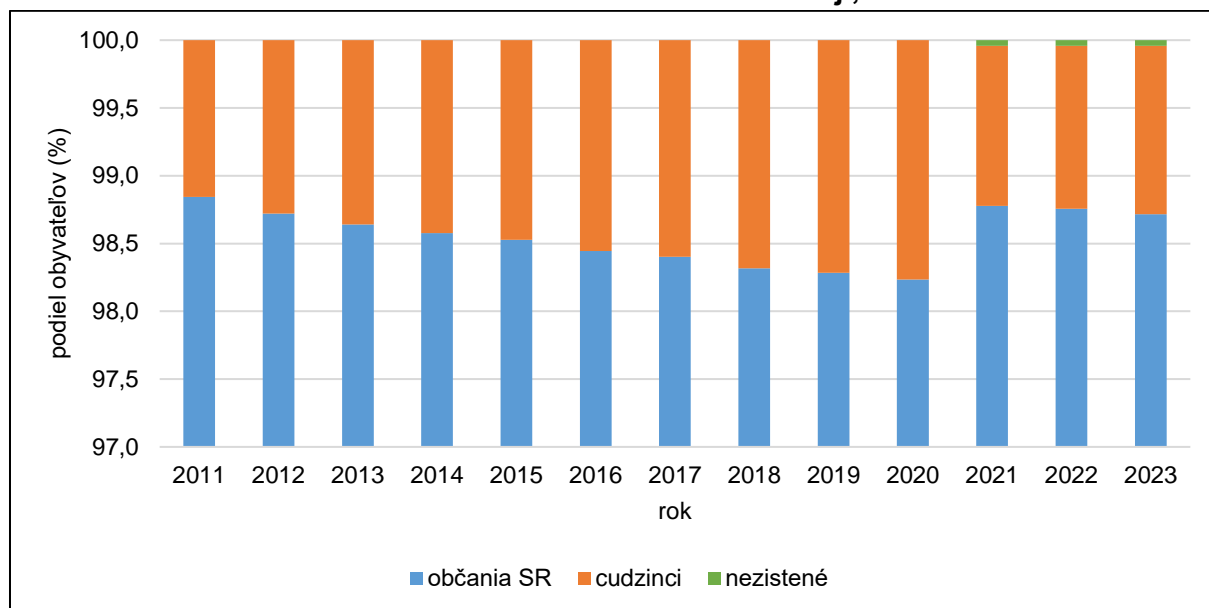
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

5.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

V Nitrianskom kraji sa v období rokov 2011 – 2020 prejavil mierny nárast podielu cudzincov v rámci zloženia obyvateľstva podľa štátneho občianstva (občania SR a cudzinci), pričom tento nárast bol sprevádzaný poklesom podielu občanov SR. V roku 2011 bolo v Nitrianskom kraji 98,8 % občanov SR a 1,2 % cudzincov, avšak do roku 2020 sa podiel občanov SR znížil na 98,2 %, zatiaľ čo podiel cudzincov vzrástol na 1,8 %. SODB 2021 predstavovalo zlom v tomto zložení a po aktualizácii údajov sa podiel občanov SR a cudzincov vrátil na hodnoty z roku 2011. V rokoch 2021 – 2023 dosahoval podiel občanov SR 98,7 – 98,8 %, zatiaľ čo podiel cudzincov sa ustálil na 1,2 %. Obyvatelia s nezisteným štátnym občianstvom predstavovali iba 0,05 % populácie Nitrianskeho kraja.

V rámci porovnania podielu cudzincov v Nitrianskom kraji s celoslovenským priemerom bol v Nitrianskom kraji podiel cudzincov v roku 2011 vyšší o 0,2 p. b. (1 % v SR oproti 1,2 % v Nitrianskom kraji). V roku 2023 bolo zastúpenie cudzincov v Nitrianskom kraji rovnaké ako v SR (1,2 % v SR aj v Nitrianskom kraji).

Detailné porovnanie rokov 2011 a 2023 ukazuje na jednej strane pokles počtu občanov SR, ale na druhej strane nárast počtu cudzincov. V roku 2011 bolo v Nitrianskom kraji 681 585 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, zatiaľ čo do roku 2023 sa ich počet znížil na 659 724, čo predstavuje pokles o 3,2 % (t. j. pokles o 21 861). Nárast cudzincov v sledovanom období 2011 – 2023 bol o takmer 4 % zo 7 979 v roku 2011 na 8 298 v roku 2023, čo v absolútnych číslach predstavuje zvýšenie o 319 cudzincov.

G 5.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Nitrianskom kraji, 2011 – 2023

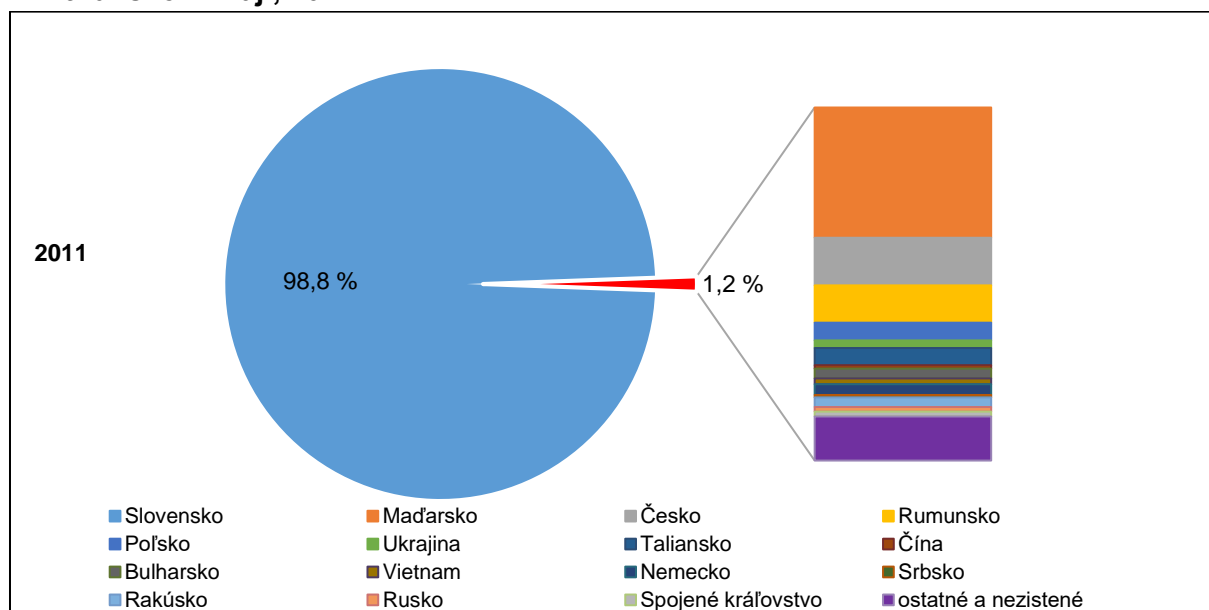
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Porovnanie najpočetnejších občianstiev (okrem SR) v Nitrianskom kraji medzi rokmi 2011 a 2023 ukazuje najvýraznejší nárast občanov Číny, ktorých počet sa zvýšil o 200 % (zo 76 v roku 2011 na 229 v roku 2023). Výrazný rast bol zaznamenaný aj u občanov Srbska (nárast o 181 %, z 55 v roku 2011 na 155 v roku 2023) a Ukrajiny (nárast o 137 %, zo 172 v roku 2011 na 408 v roku 2023). Napriek týmto nárastom najpočetnejšiu skupinu cudzincov v Nitrianskom kraji v roku 2023 tvorili občania Maďarska (0,4 %, 2 809 obyvateľov), pričom ich počet sa v porovnaní s rokom 2011 zmenil iba minimálne (pokles o 4,6 %, z 2 944 v roku 2011 na 2 809 v roku 2023). Občania Rakúska zaznamenali výrazný pokles, keď ich počet klesol o 31 % (z 217 v roku 2011 na 149 v roku 2023).

V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Nitrianskom kraji 96,3 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 95,8 %. Podiel občanov SR v Nitrianskom kraji narodených v inej krajine sa v sledovanom období zvýšil o 0,3 p. b., z 2,5 % v roku 2011 na 2,9 % v roku 2023. Občania SR Nitrianskeho kraja, ktorí sa narodili v zahraničí, sa najčastejšie narodili v Česku (9 546 občanov v roku 2011 a 10 488 v roku 2023).

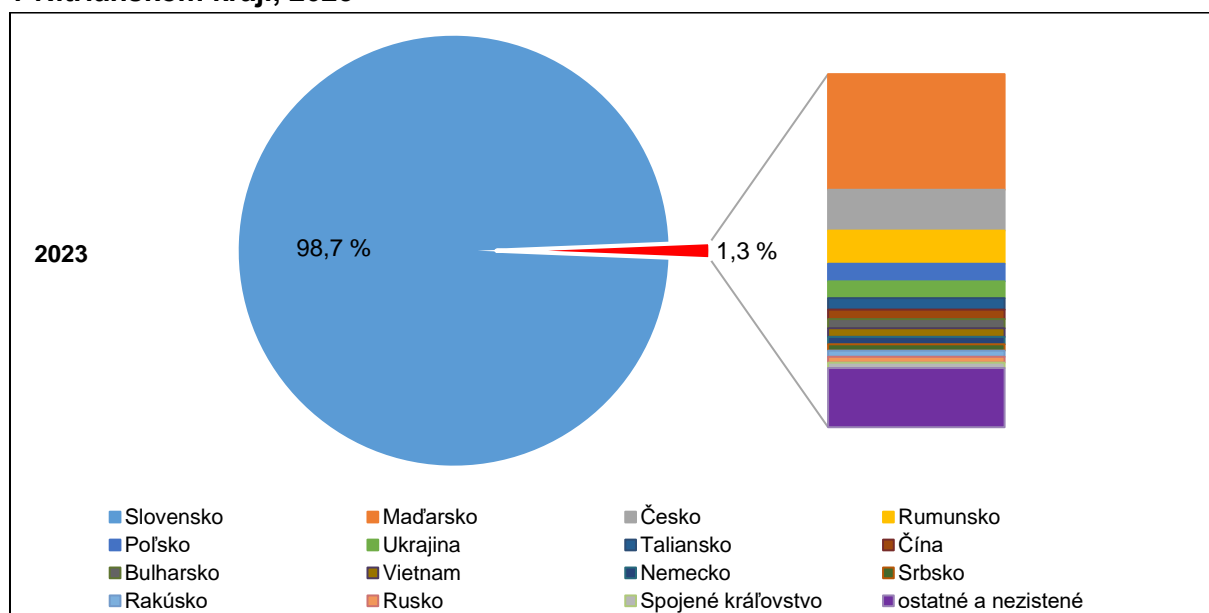
5.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

G 5.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Nitrianskom kraji, 2011

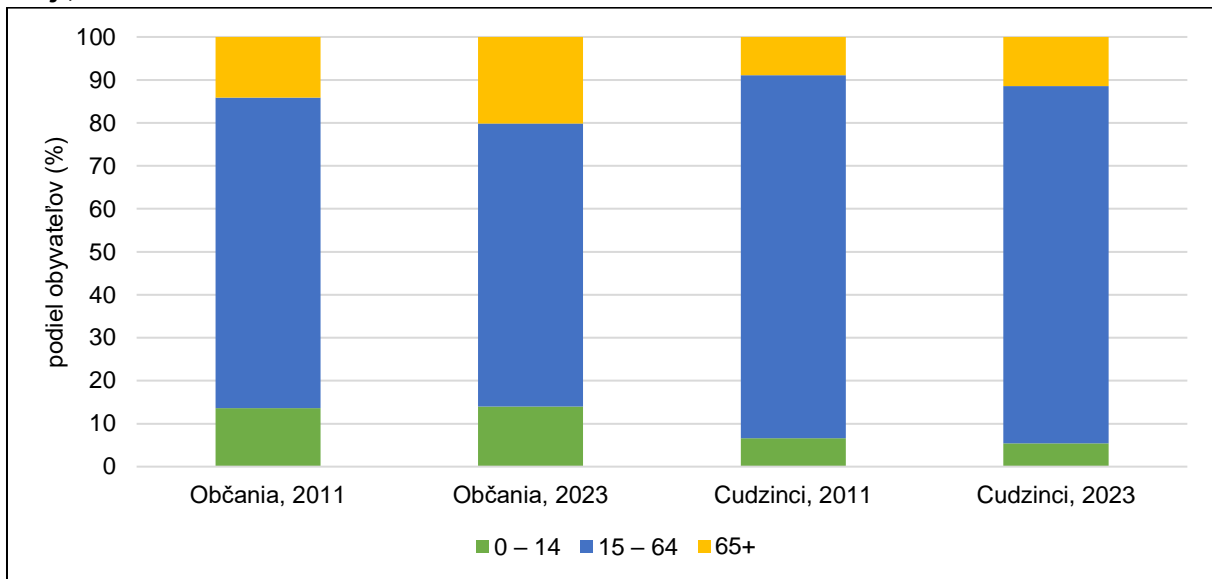
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

G 5.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Nitrianskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

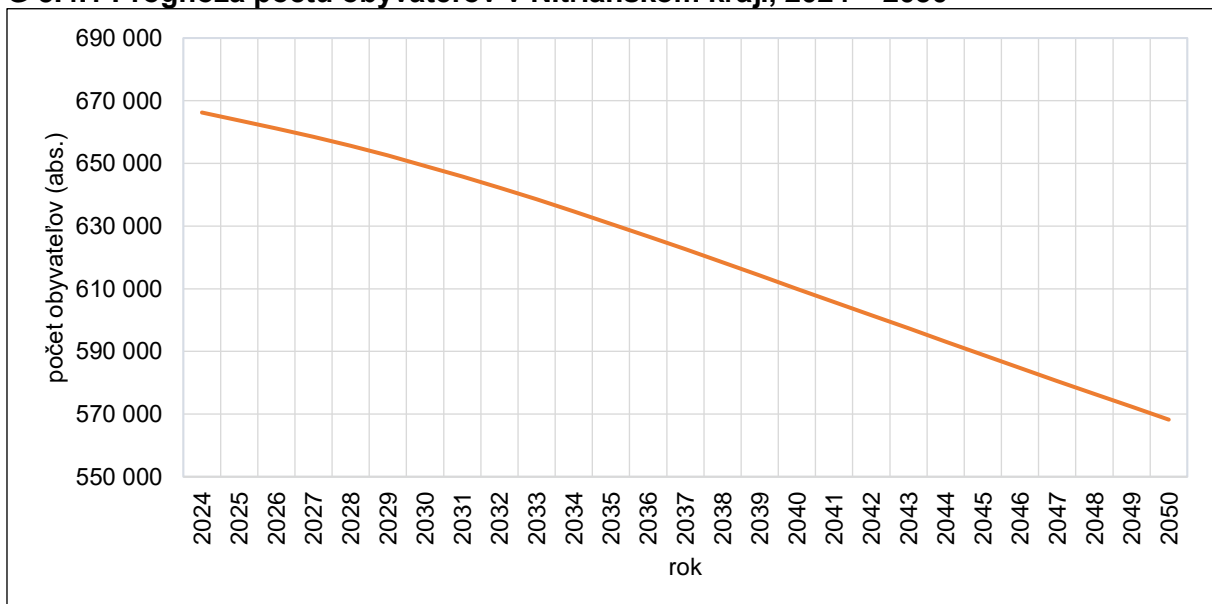
Rovnako ako v ostatných krajoch tak aj v Nitrianskom kraji porovnanie obyvateľov podľa občianstva a veku poukazuje na odlišnú vekovú štruktúru občanov SR a cudzincov. Je zrejmé, že u občanov SR je v rámci podielov viac zastúpená skupina osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku. U cudzincov sú zasa vyššie podiely v produktívnom veku.

G 5.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Nitrianskom kraji, 2011 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

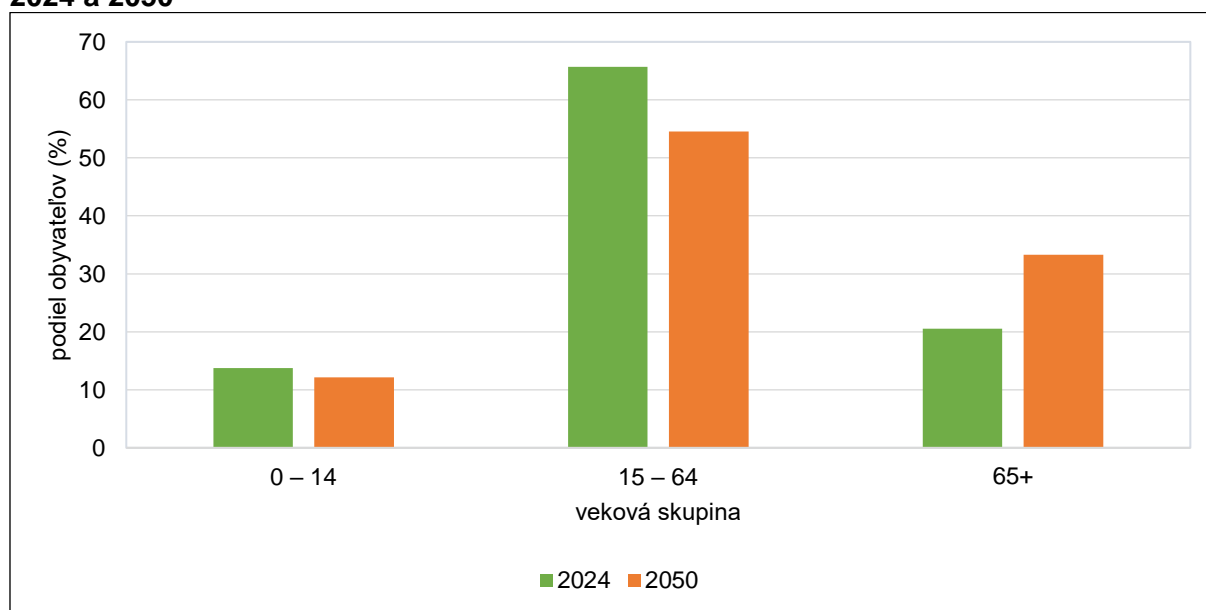
5.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Nitrianskeho kraja sa bude s veľkou pravdepodobnosťou v najbližších desaťročiach intenzívne znižovať. Očakáva sa rovnomerný pokles z viac ako 665-tisíc v roku 2024 na 570-tisíc v roku 2050. Išlo by o zníženie počtu obyvateľov o viac ako 100-tisíc osôb, resp. 14,7 %.

G 5.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Nitrianskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

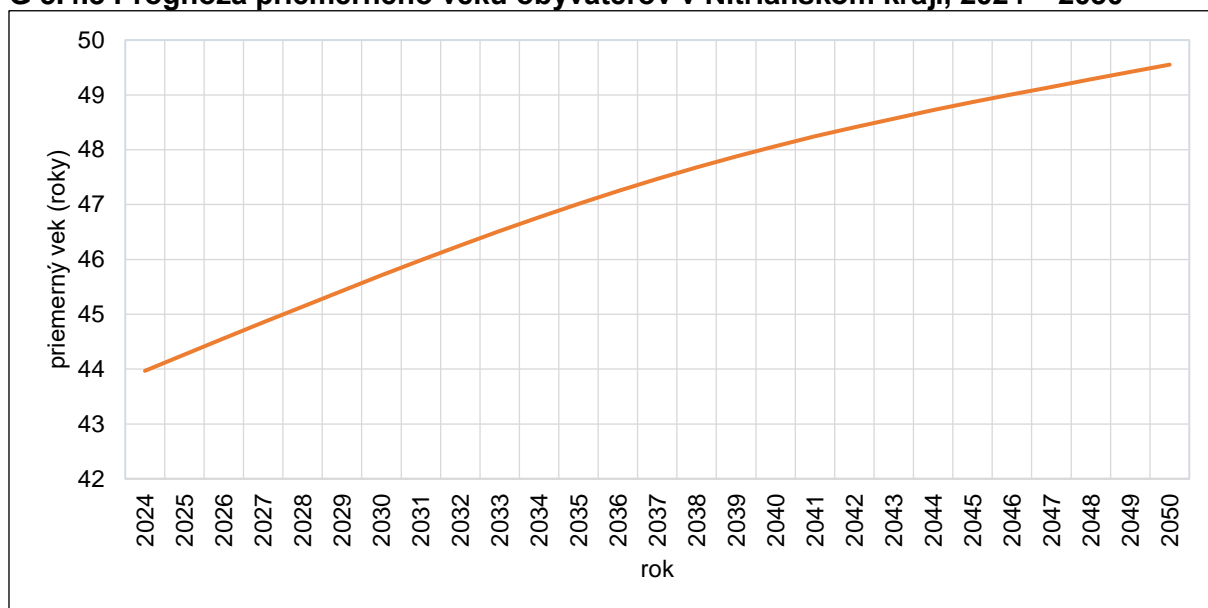
G 5.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Nitrianskom kraji, 2024 a 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

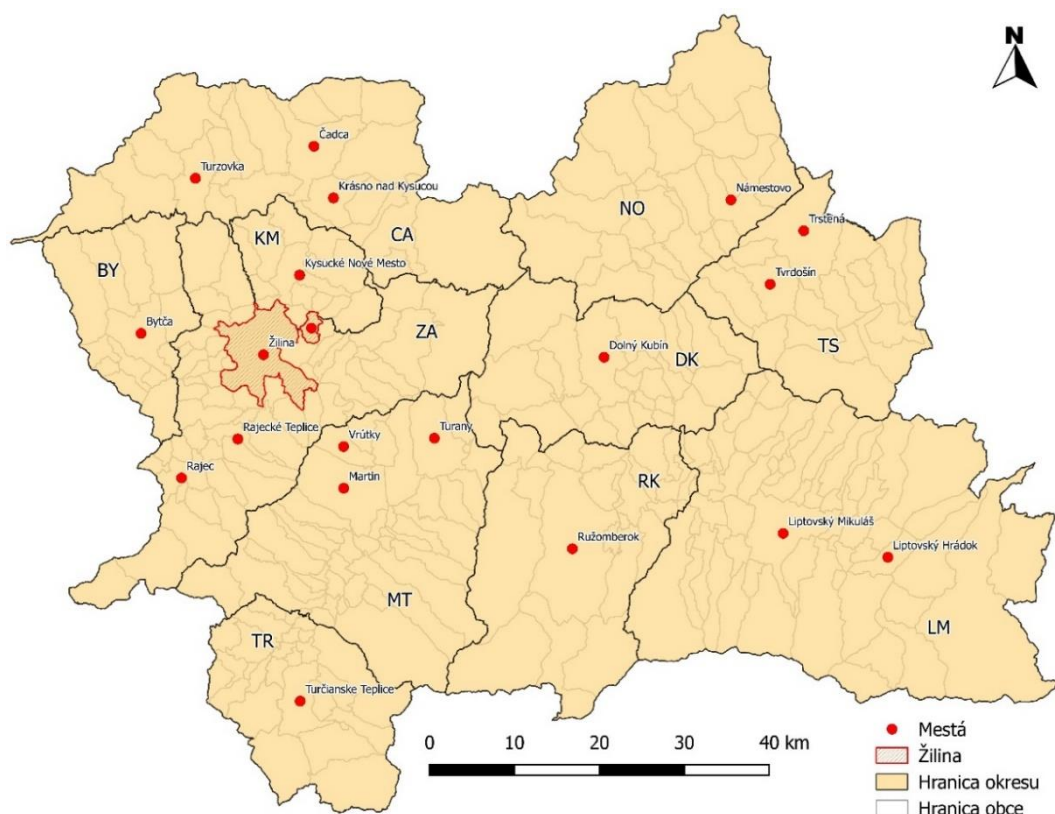
Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku by sa mal v Nitrianskom kraji do roku 2050 znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorých podiel v populácii s určitou vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 sa podiel obyvateľov vo veku do 15 rokov pravdepodobne zníži o 1,7 %, podiel obyvateľov v reprodukčnom veku (15 – 44 rokov) zhruba o 6,8 % a počet obyvateľov v produktívnom poreprodukčnom veku (45 – 64 rokov) zhruba o 4,8 %. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, sú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel na celkovom počte obyvateľov by mal byť v roku 2050 o 13,3 % väčší ako v roku 2024.

Intenzívne starnutie obyvateľov Nitrianskeho kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom v období pred rokom 2040 bude starnutie obyvateľstva intenzívnejšie ako v období 2040 – 2050. Priemerný vek obyvateľov Nitrianskeho kraja sa pravdepodobne zvýši zo 44 rokov v roku 2024 na 49,6 roka v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu 5,6 roka, resp. 12,7 %.

G 5.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Nitrianskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

6 Žilinský kraj

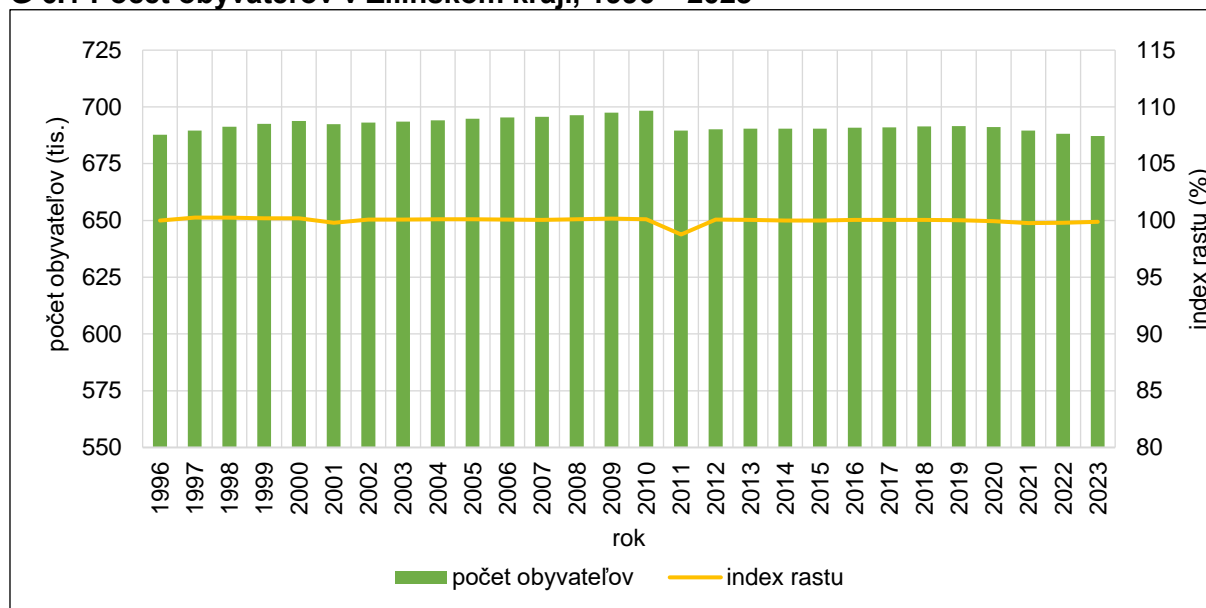
Žilinský kraj v roku 2023					
Počet obyvateľov	687 174	Počet obcí	315	Podiel obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov (%)	15,94
muži	338 458	z toho mestá	19	Podiel obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov (%)	66,44
ženy	348 716	Podiel obyvateľov v mestách (%)	47,14	Podiel obyvateľov vo veku 65+ (%)	17,62
Podiel cudzincov (%)	0,76	Podiel obyvateľov na vidieku (%)	52,86	Stredná dĺžka života pri narodení	
Priemerný vek obyvateľov	41,47	Rozloha (km ²)	6 808,4	muži	73,04
Index starnutia	110,54	Hustota obyvateľstva	101,00	ženy	80,63

K 31. 12. 1996 mal Žilinský kraj 687,8 tisíce obyvateľov. Do roku 2000 počet obyvateľov Žilinského kraja rástol len veľmi miernym tempom o 1,3 – 1,7 tisíce osôb ročne. V rokoch 2001 – 2019 sa rast počtu obyvateľov v Žilinskom kraji výrazne spomalil. Medziročné prírastky obyvateľstva boli veľmi nízke a pohybovali sa prevažne medzi 140 až 650 osôb ročne. V uvedenom období došlo v Žilinskom kraji k poklesu počtu obyvateľov len dvakrát. V roku 2001 v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa znížil počet obyvateľov o 1,4 tisíce a v roku 2011 dokonca o 8,7 tisíce osôb². Od roku 2020 počet obyvateľov v Žilinskom kraji už klesal kontinuálne. V roku 2023 mal Žilinský kraj len o 597 osôb nižší počet obyvateľov v porovnaní s rokom 1996. To sa prejavilo len minimálnou zmenou hustoty obyvateľstva zo 101,1 obyvateľov na km² v roku 1996 na 101 obyvateľov na km² v roku 2023.

² V rokoch 2001, 2011, 2021 došlo k medziročným poklesom, ale tie sú dôsledkom aktualizácie počtu obyvateľstva sčítaniami obyvateľov. Kľúčovým faktorom poklesu v rokoch sčítaní je fakt, že určitá časť emigrácie nie je v intercenzálnom období administratívne podchytená, pretože časť obyvateľov si nesplní odhlasovaciu povinnosť pri vysťahovaní do zahraničia a výsledky sčítaní tieto nahromadené udalosti následne v jednom okamihu revidujú.

Stagnujúci počet obyvateľov v Žilinskom kraji dokumentuje aj vývoj indexu rastu obyvateľstva, ktorý bol v období 1996 – 2023 na úrovni 99 – 100 %.

G 6.1 Počet obyvateľov v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

6.1 Demografické procesy

6.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Žilinskom kraji uzatvorených takmer 3 700 manželstiev, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 5,4 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2023 sa ročný počet sobášov pohyboval väčšinou pod hranicou 4-tisíc, výnimkou boli len roky 2017 a 2018, keď počet sobášov túto hranicu tesne presiahol. Celkový trend počtu sobášov aj hrubej miery sobášnosti bol v Žilinskom kraji kolísavý, striedali sa obdobia rastu a poklesu. Vyšší počet sobášov (viac ako 5 sobášov na 1 000 obyvateľov) bol v Žilinskom kraji v rokoch 1996 – 2000, 2004, 2007 – 2009, 2012 a po väčšinu obdobia po roku 2015. Najnižšia hodnota počtu sobášov počas celého obdobia 1996 – 2023 bola práve v roku 2020 (4,5 ‰).

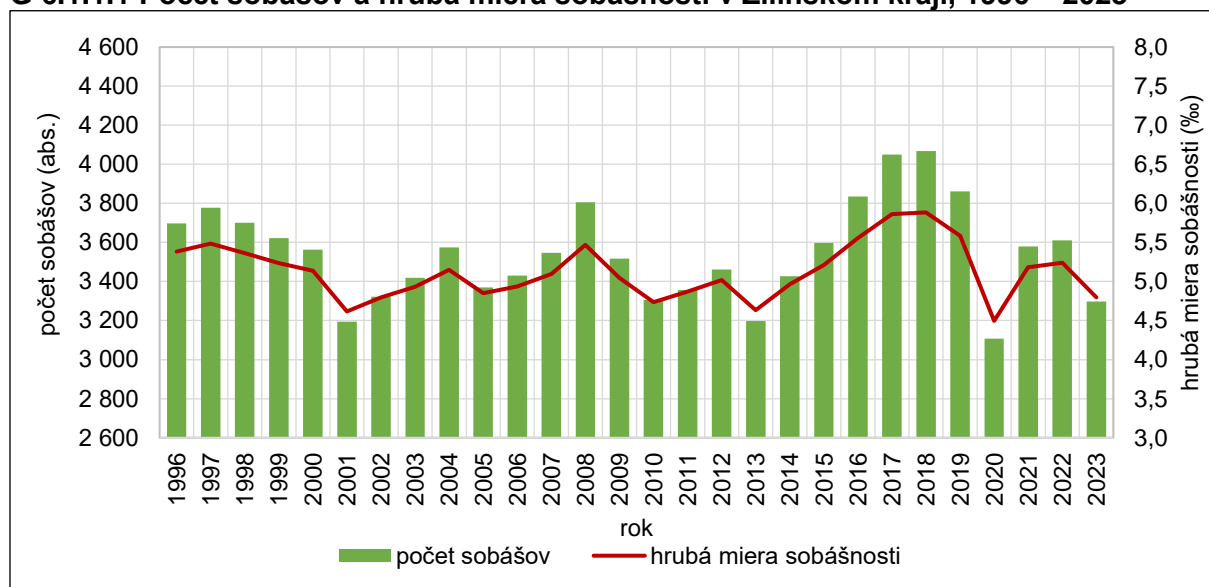
Počas rokov 1996 – 2023 bolo v Žilinskom kraji priemerne za rok uzavretých takmer 3 550 manželstiev, resp. 5,13 sobáša na 1 000 obyvateľov. S výnimkou rokov 2004, 2013, 2015, 2022 a 2023 bola hrubá miera sobášnosti v Žilinskom kraji vyššia ako hodnota celoslovenského priemeru, pričom rozdiel predstavoval v priemere hodnotu 0,12 sobáša na 1 000 obyvateľov.

Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti závisí od intenzity s akou do manželstva vstupujú slobodní muži a slobodné ženy. V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža 0,6 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,61 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Žilinskom kraji po roku 1996 stagnovala až do roku

6.1.1 Sobášnosť

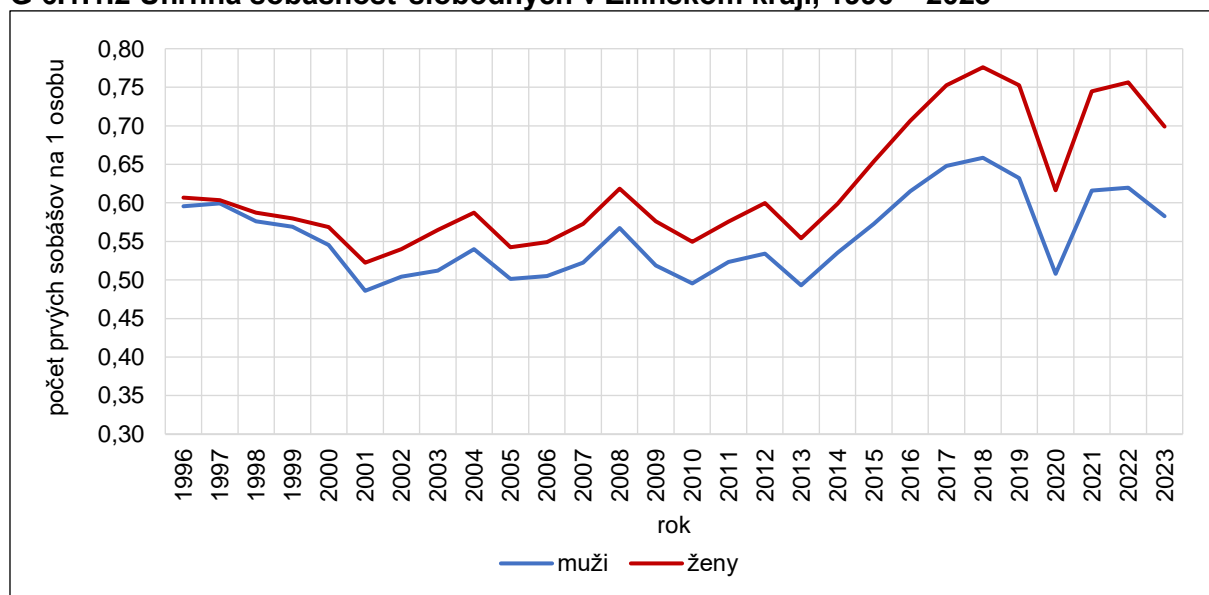
2013 v intervale 0,5 – 0,6 sobáša na jednu slobodnú osobu. V období 2014 – 2017 sa sobášnosť slobodných v Žilinskom kraji výrazne zvýšila, u žien na hodnotu takmer 0,8 sobáša a u mužov na úroveň 0,65 sobáša na jednu slobodnú osobu príslušného pohlavia. Obdobie najvyššej sobášnosti v rokoch 2017 – 2019 prerušila v roku 2020 pandémia ochorenia COVID-19, ktorá priniesla výrazné zníženie sobášnosti. Už počas roka 2021 sa však hodnoty sobášnosti vrátili takmer na hodnoty z predchádzajúceho obdobia. V roku 2023 sa sobášnosť slobodných u oboch pohlaví medziročne mierne znížila, hodnoty úhrnnej sobášnosti slobodných však zostali vysoké v porovnaní s hodnotami sobášnosti v období 1996 – 2013. Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných v Žilinskom kraji u oboch pohlaví mierne vyššia ako celoslovenský priemer

G 6.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

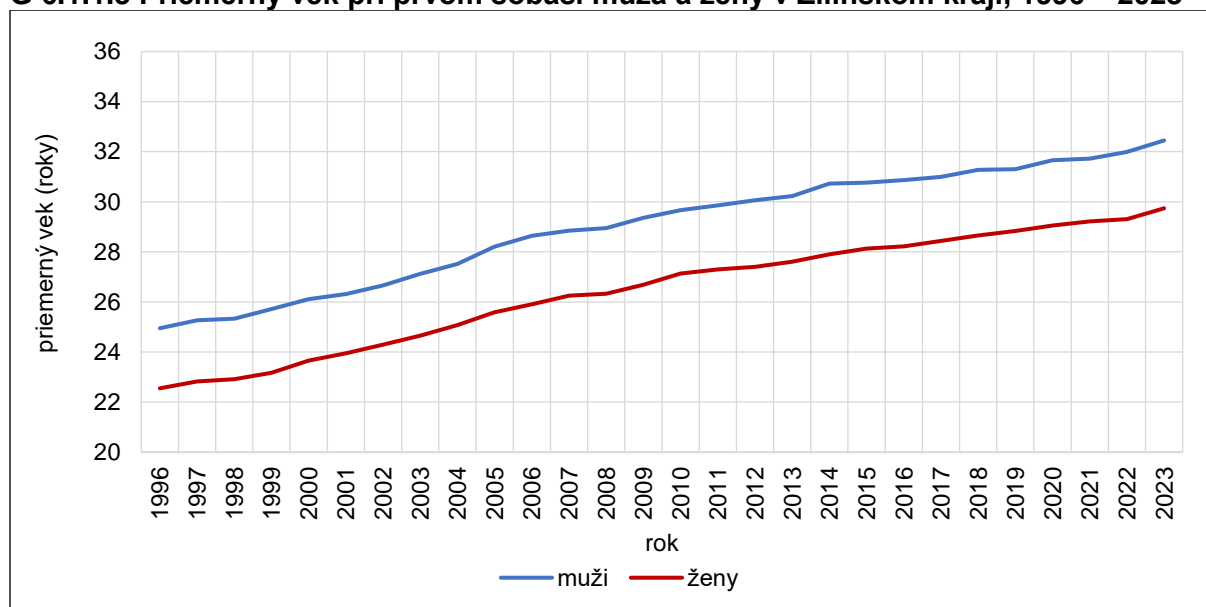
G 6.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V roku 1996 vstupovali do prvého manželstva muži v Žilinskom kraji v priemere vo veku 25 rokov a ženy vo veku 22,6 roka, t. j. na úrovni celoslovenského priemeru. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši zvyšoval, do roku 2006 bol rast priemerného veku pri prvom sobáši o niečo intenzívnejší. Hranicu 30 rokov presiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov v roku 2012, v prípade žien zostal pod hranicou 30 rokov až do roku 2023. Hodnoty priemerného veku pri prvom sobáši v roku 2023 (32,5 roka u mužov a 29,7 roka u žien) znamenajú pre obidve pohlavia historické maximá. Počas rokov 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši v Žilinskom kraji zvýšil o 7,5 roka, resp. 30 % u mužov a o 7,2 roka, resp. 32 % u žien. Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši bol v Žilinskom kraji počas celého obdobia 1996 – 2023 nižší ako celoslovenský priemer.

G 6.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

6.1.2 Rozvodovosť

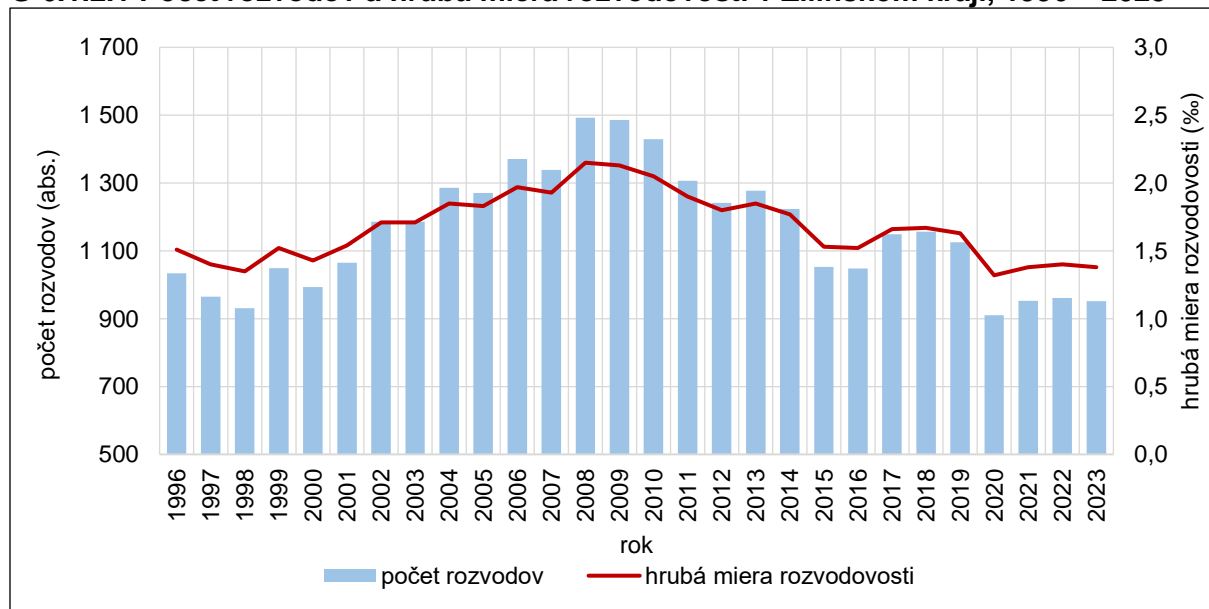
V roku 1996 sa v Žilinskom kraji rozviedlo 1 034 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 1,5 rozvodu na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota výrazne pod celoslovenským priemerom. Do roku 2001 sa počet rozvodov v Žilinskom kraji pohyboval pod hranicou 1 100 rozvodov ročne, hrubá miera rozvodovosti v tomto období nepresiahla úroveň 1,54 rozvodu na 1 000 obyvateľov. V rokoch 2002 – 2009 sa počet rozvodov v Žilinskom kraji výrazne zvýšil (až na úroveň 1 500 rozvodov ročne, resp. viac ako 2 rozvody na 1 000 obyvateľov). Najvyššie hodnoty (viac ako 1,95 rozvodu na 1 000 obyvateľov) dosahovala hrubá miera rozvodovosti v rokoch 2006 – 2010. Po roku 2009 sa počet rozvodov v Žilinskom kraji znižoval až na úroveň 1,3 rozvodu na 1 000 obyvateľov v roku 2020. V roku 2020 dosiahol počet rozvodov v Žilinskom kraji najnižšiu hodnotu z celého obdobia 1996 – 2023 (910 rozvodov, resp. 1,3 rozvodu na 1 000 obyvateľov). Kompenzácia úbytku rozvodov počas

6.1.2 Rozvodovosť

pandémie ochorenia COVID-19 sa po jej skončení uskutočnila v Žilinskom kraji len vo veľmi obmedzenej miere.

Počet rozvodov v Žilinskom kraji dosiahol počas rokov 1996 – 2023 priemernú ročnú hodnotu takmer 1 160 rozvodov, resp. 1,67 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2023 bola hrubá miera rozvodovosti v Žilinskom kraji nižšia ako celoslovenský priemer.

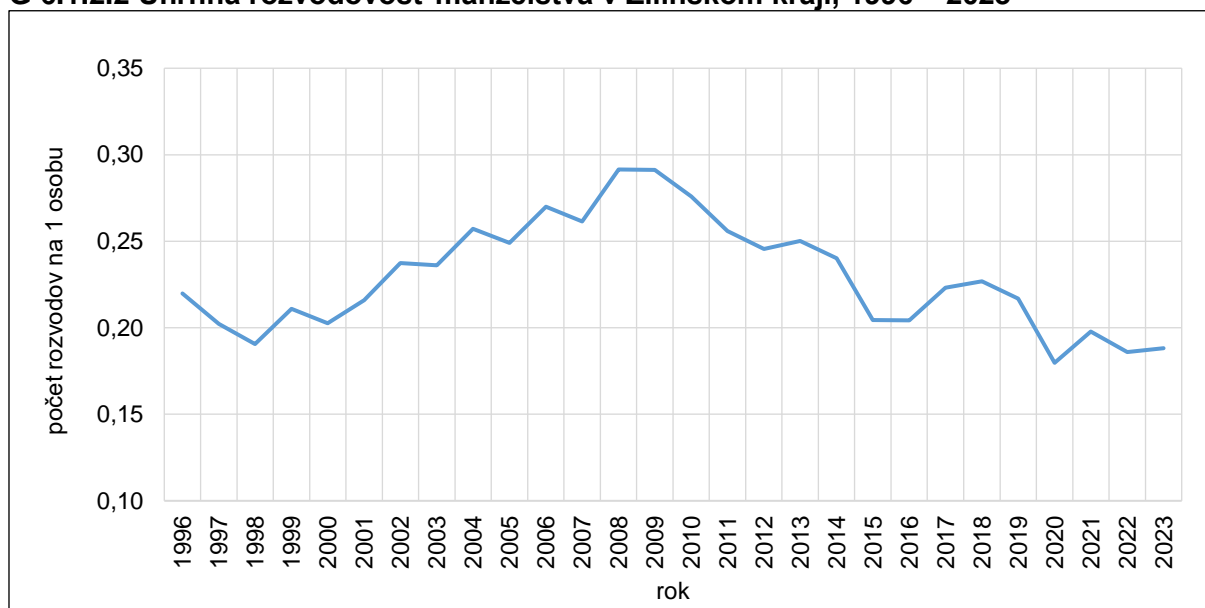
G 6.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

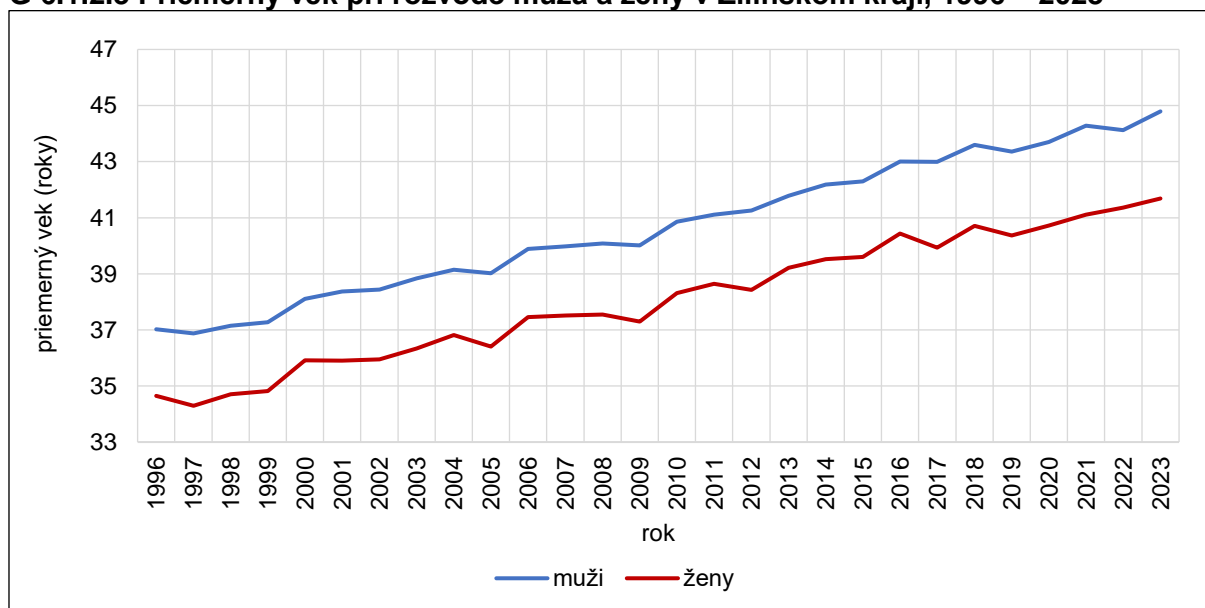
Úhrnná rozvodovosť manželstva najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. Jasne viditeľné je obdobie stagnácie v rokoch 1996 – 2000, obdobie zvyšovania v rokoch 2001 – 2008, obdobie najvyššej rozvodovosti v rokoch 2008 – 2009, obdobie poklesu v rokoch 2010 – 2015 a obdobie stagnácie 2015 – 2023. Pandémia ochorenia COVID-19 sa vo vývoji rozvodovosti prejavila len miernym poklesom v roku 2020, zvýšenie rozvodovosti po jej skončení v Žilinskom kraji nenastalo. Úhrnná rozvodovosť manželstva sa v Žilinskom kraji pohybovala v rokoch 1996 – 2023 v pomerne úzkom intervale od 0,18 rozvodu na osobu po 0,29 rozvodu na osobu. Najnižšie hodnoty rozvodovosti (úhrnná rozvodovosť manželstva pod 0,22 rozvodu na osobu) boli v Žilinskom kraji pred rokom 2002, v rokoch 2015 a 2016 a od roku 2019. Najvyššia rozvodovosť (úhrnná rozvodovosť manželstva viac ako 0,25 rozvodu na osobu) bola v Žilinskom kraji v období 2006 – 2010.

V priemere za celé obdobie 1996 – 2023 dosiahla úhrnná rozvodovosť manželstva v Žilinskom kraji hodnotu 0,23 rozvodu na osobu, čo je hodnota na úrovni celoslovenského priemeru za rovnaké obdobie.

G 6.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

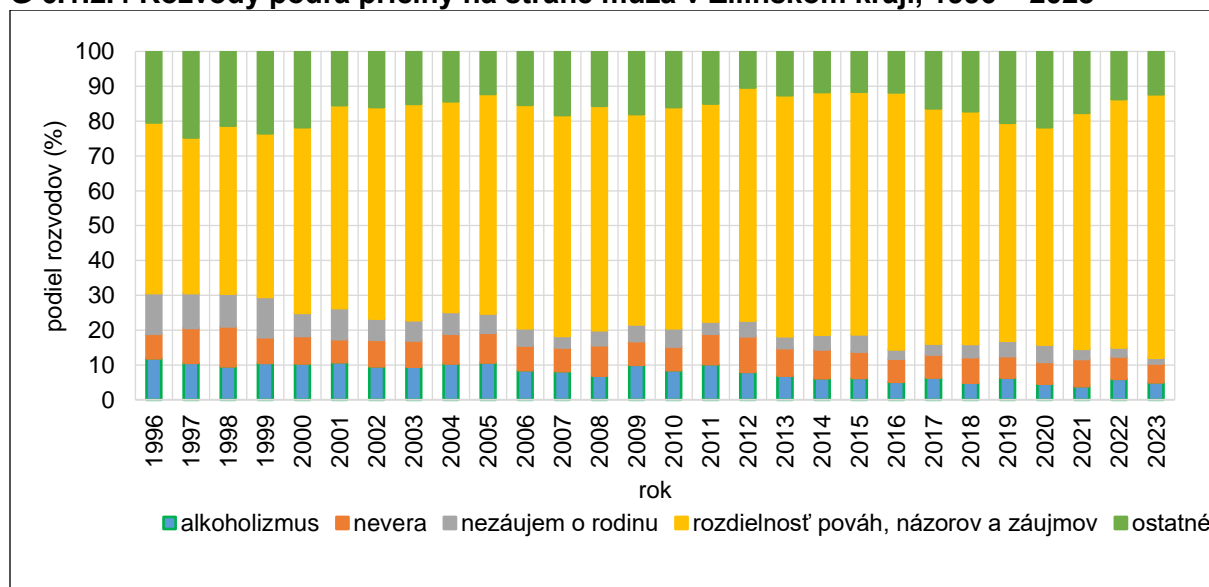
Vo väčšine bol priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Žilinskom kraji po roku 1996 nižší ako celoslovenský priemer. Výnimkou boli len rok 1996 u mužov a roky 1996, 2000, 2003, 2004 a 2006, 2007 u žien. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Žilinskom kraji bol počas obdobia 1996 – 2023 u oboch pohlaví rovnomerný, pričom hodnoty priemerného veku u mužov boli o 2,7 roka vyššie než u žien, čo zhruba kopíruje rozdiely priemerného veku pri sobášii medzi pohlaviami. Priemerný vek pri rozvode sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 7,8 roka, resp. 21,1 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 7,1 roka, resp. 20,5 %.

G 6.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Žilinskom kraji, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

6.1.2 Rozvodovosť

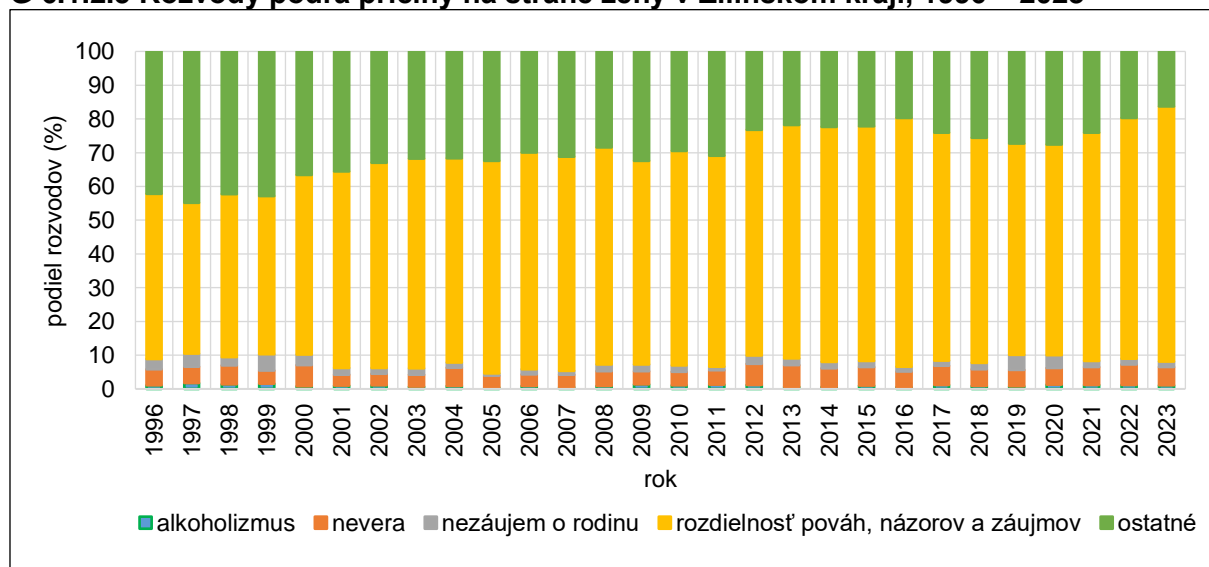
U mužov a žien bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov v Žilinskom kraji dominantný a postupne sa zvyšoval. V roku 2000 presiahol podiel rozvodov kvôli tejto príčine hranicu 50 % a postupne sa približoval k hranici 70 %. Túto hranicu nakoniec aj presiahol a to v rokoch 2022 a 2023. Medzi rokmi 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil o viac ako 26 p. b. Ostatné príčiny rozvodu boli v Žilinskom kraji menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 menej výrazná.

G 6.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

G 6.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

U mužov sa podiel rozvodov kvôli iným príčinám, ako rozdielnosť pováh, názorov a záujmov, znížil. Najväčší pokles zaznamenali rozvody kvôli nezáujmu o rodinu (o 10 p. b.), nasledovala skupina ostatných príčin rozvodu (pokles o viac ako 8 p. b.), ďalej alkoholizmus (zníženie o 6,9 p. b.) a nevera (pokles o 1,7 p. b.).

U žien bola situácia rozdielna. V období 1996 – 2023 sa výrazne znížil podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin rozvodu (pokles o 25,9 p. b.). U zvyšných príčin boli zmeny prakticky zanedbateľné. V prípade nezáujmu o rodinu išlo o zníženie podielu o 1,5 p. b. a pri nevere zvýšenie o 0,7 p. b. Podiel rozvodov kvôli alkoholizmu na strane ženy sa dlhodobo pohybuje okolo hranice 1 %.

6.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

Druhá polovica 90. rokov 20. storočia priniesla v Žilinskom kraji pomerne dynamický pokles počtu živonarodených detí. Kým v roku 1996 sa tu narodilo ešte viac ako 8,3 tisíce detí, v roku 2003 to už bolo tesne nad 7-tisíc. Hrubá miera živorodenosti sa tak dostala z 12,2 ‰ na 10,1 ‰. Obdobne ako v iných krajoch Slovenska, nasledujúci vývoj sa niesol v znamení len pozvoľného nárastu. Výraznejší nárast bol až po roku 2007 a vyvrcholil v roku 2011, keď sa v Žilinskom kraji narodilo 7,8 tisíce detí, čo bola najvyššia hodnota po roku 1998. Hodnota hrubej miery živorodenosti opäť presiahla hranicu 11 ‰ nielen v rokoch 1996 – 2000 a v roku 2009, ale aj v roku 2011. To však bolo v analyzovanom období rokov 1996 – 2023 naposledy, keď počet živonarodených, ako aj hrubá miera živorodenosti zaznamenali tak vysoké hodnoty.

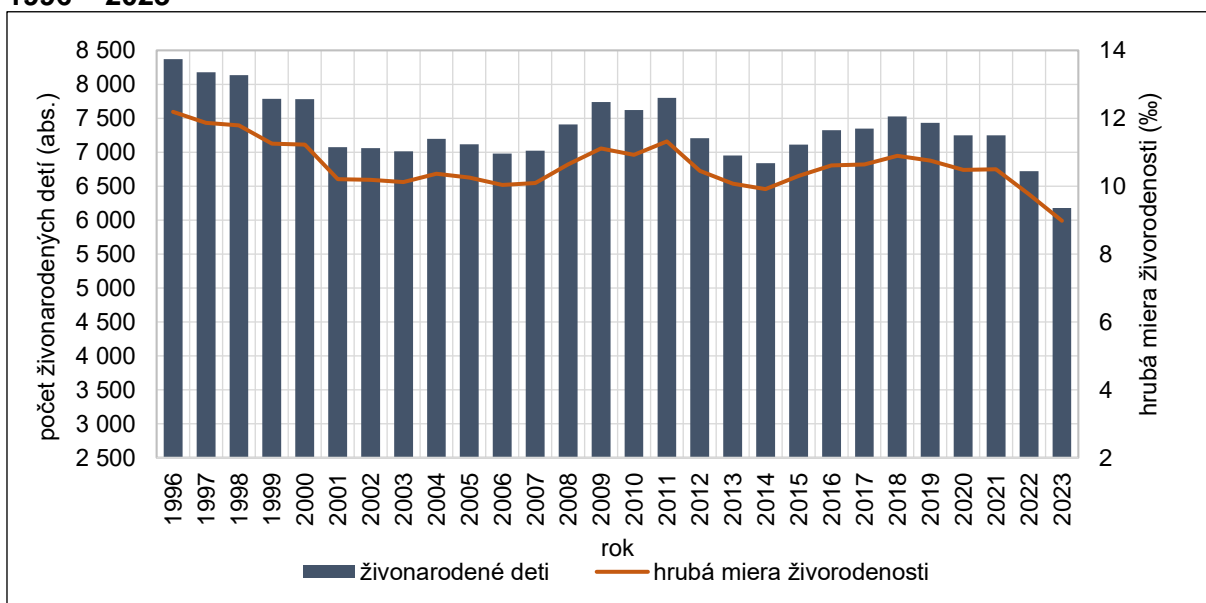
Ďalší vývoj poznačili nielen nepriaznivé životné podmienky, ale aj metodické zmeny v štatistickom spracovaní detí narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku. K určitému miernemu oživeniu došlo ešte po roku 2014. Malo však obmedzený rozsah, keďže počet živonarodených dosiahol svoje maximum už v roku 2011 a v roku 2018 prekročil len úroveň 7,5 tisíce živonarodených. Na 1 000 obyvateľov Žilinského kraja v tomto roku pripadalo takmer 11 detí. Nasledujúce roky najprv priniesli určitý pokles, ktorý sa však v posledných rokoch 2022 a 2023 zrýchlil. Príčinou bude s najväčšou pravdepodobnosťou kombinácia demografických činiteľov v podobe redukcie reprodukčnej základne, poklesu samotnej intenzity rodenia detí, ako aj dôsledok zhoršujúcich sa životných podmienok, rastúcej neistoty, či dozvukov pandemickej krízy. Výsledkom bol prepad počtu živonarodených na niečo viac ako 6,1 tisíce detí, čo je minimum v celom období 1996 – 2023. Rovnako minimálne hodnoty v roku 2023 dosiahla aj hrubá miera živorodenosti, keď na 1 000 obyvateľov Žilinského kraja pripadalo menej ako 9 živonarodených detí. Aj napriek takto výrazným zmenám bola pôrodnosť po väčšinu rokov 1996 – 2023 nad priemerom Slovenska.

Veľké zmeny v intenzite rodenia detí v Žilinskom kraji potvrdzujú aj hodnoty úhrnnej plodnosti. Ešte v roku 1996 dosahovala intenzita rodenia detí nadpriemernú úroveň, keď pri jej zachovaní by sa jednej žene počas reprodukčného obdobia narodilo v priemere takmer 1,6 dieťaťa. V roku 2001 sa znížili hodnoty úhrnnej plodnosti v Žilinskom kraji pod hranicu 1,3 dieťaťa, kde sa aj vďaka následnej stagnácii, či ďalšiemu malému poklesu udržala až do roku 2007. Minimálnu úroveň plodnosť dosiahla v roku 2006, keď na jednu ženu v Žilinskom kraji pripadalo len 1,24 dieťaťa. Fáza oživenia vyvrcholila v roku 2011, s hodnotou úhrnnej plodnosti 1,45 dieťaťa na ženu. Nasledujúce zhoršenie životnej situácie mladých osôb, ako aj metodické

6.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

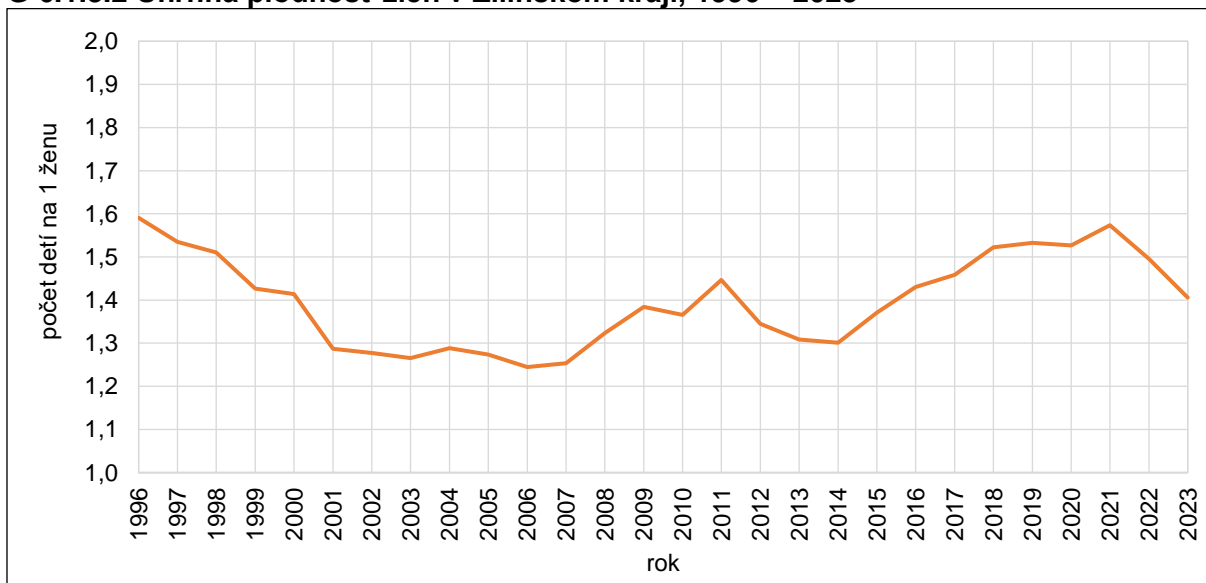
zmeny v štatistickom spracovaní detí narodených v zahraničím matkám s trvalým pobytom v SR znamenali pokles k hranici 1,3 dieťaťa. Po roku 2014 začala v Žilinskom kraji druhá fáza oživenia intenzity rodenia detí. Tá svoje maximum dosiahla až v roku 2021 (1,57 dieťaťa na ženu), keď sa úhrnná plodnosť dostala takmer na úroveň z roku 1996. Posledné dva roky však priniesli trend znižovania intenzity, a to až na úroveň 1,4 dieťaťa na ženu v roku 2023. Dlhšie pretrvávajúce veľmi nízkej plodnosti a menší rozsah kompenzácie spôsobili, že Žilinský kraj mal od roku 2009 už nižšiu úhrnnú plodnosť ako bol celoslovenský priemer. Pritom ešte v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku nového milénia sa radil k populáciám s nadpriemernou intenzitou rodenia detí na Slovensku.

G 6.1.3.1 Počet živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

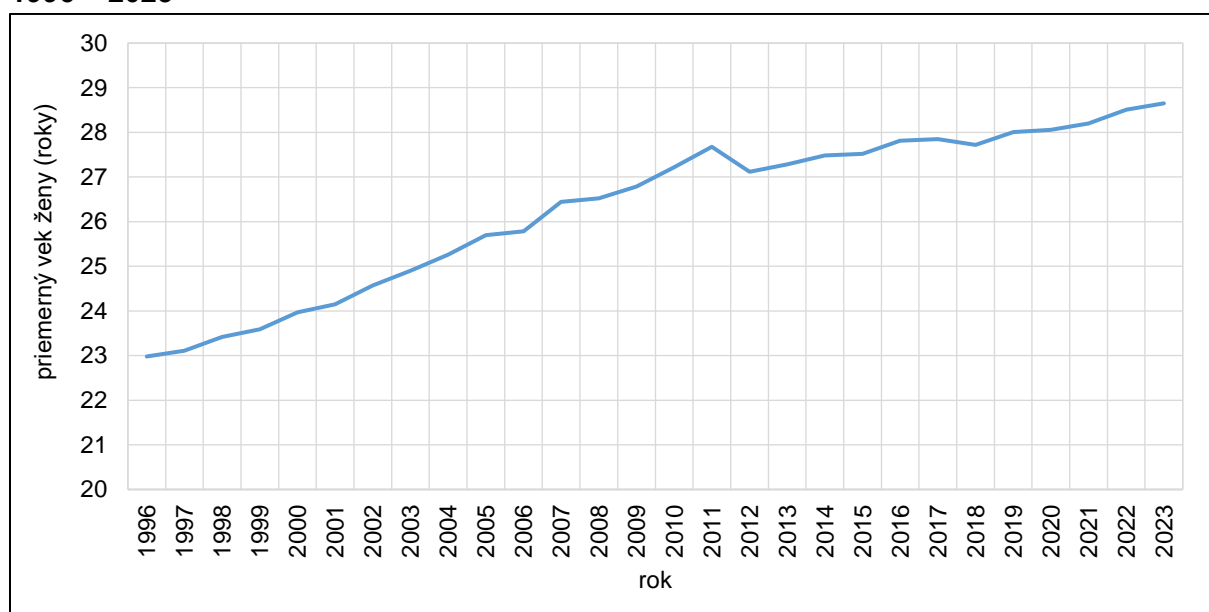
G 6.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

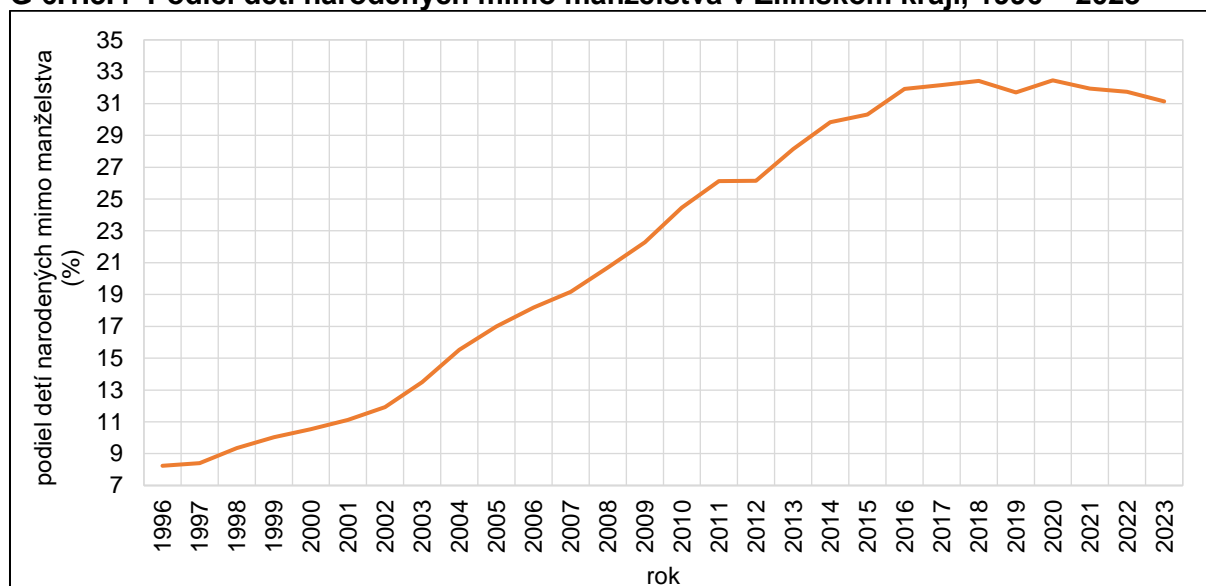
Dynamický pokles a následne len obmedzené oživenie plodnosti pravdepodobne úzko súvisí s dlhodobou prevládajúcim procesom odkladania rodenia detí a najmä prvých detí do vyššieho veku. Priemerný vek žien pri narodení prvého dieťaťa sa v Žilinskom kraji medzi rokmi 1996 a 2011 zvýšil z 23 rokov na 27,7 roka. Po určitom miernom poklese tento trend, aj keď s nižšou intenzitou, pokračoval až do roku 2023. Aj vďaka tomu sa v Žilinskom kraji v roku 2023 prvýkrát matkami stávali ženy vo veku 28,7 roka. To bolo o 5,7 roka neskôr ako v roku 1996. Z hľadiska časovania materských štartov sa Žilinský kraj dlho výraznejšie neodlišoval od priemeru Slovenska. Až vývoj v posledných dvoch rokoch priniesol posun medzi populácie s vyšším priemerným vekom pri narodení prvého dieťaťa. Rozdiel hodnôt priemerných vekov žien Žilinského kraja a Slovenska v roku 2023 predstavoval 0,4 roka.

G 6.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

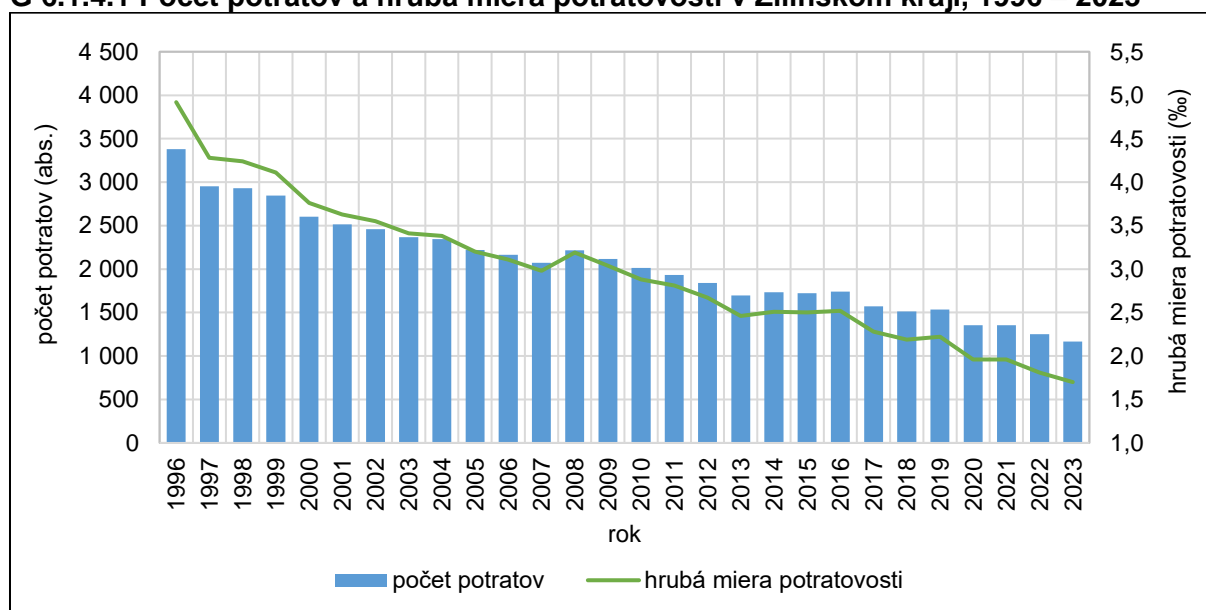
Jednou z dôležitých charakteristických črt rodenia detí v Žilinskom kraji bola dlhodobá úzka previazanosť s manželstvom. Aj napriek nezanedbateľnému nárastu podielu detí narodených mimo manželstva platilo aj v roku 2023, že ich zastúpenie dosahovalo v tejto populácii výrazne podpriemernú úroveň. Navyše tieto diferencie sa medzi rokmi 1996 a 2023 len zvýraznili. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia v Žilinskom kraji nemanželské deti netvorili ešte ani desatinu zo všetkých detí, kým priemer za Slovensko sa pohyboval nad hranicou 15 %. Určité uvoľnenie sa dotklo aj Žilinského kraja, a preto do roku 2016 podiel detí narodených nevydatým ženám vzrástol na 32 %. Od tohto momentu už k významnejším zmenám nedošlo a posledné roky dokonca priniesli miernu redukciu na 31 % (rok 2023). Vo všeobecnosti je zastúpenie detí narodených mimo manželstva v Žilinskom kraji podpriemerné v porovnaní s celoslovenskou úrovňou.

G 6.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

6.1.4 Potratovosť

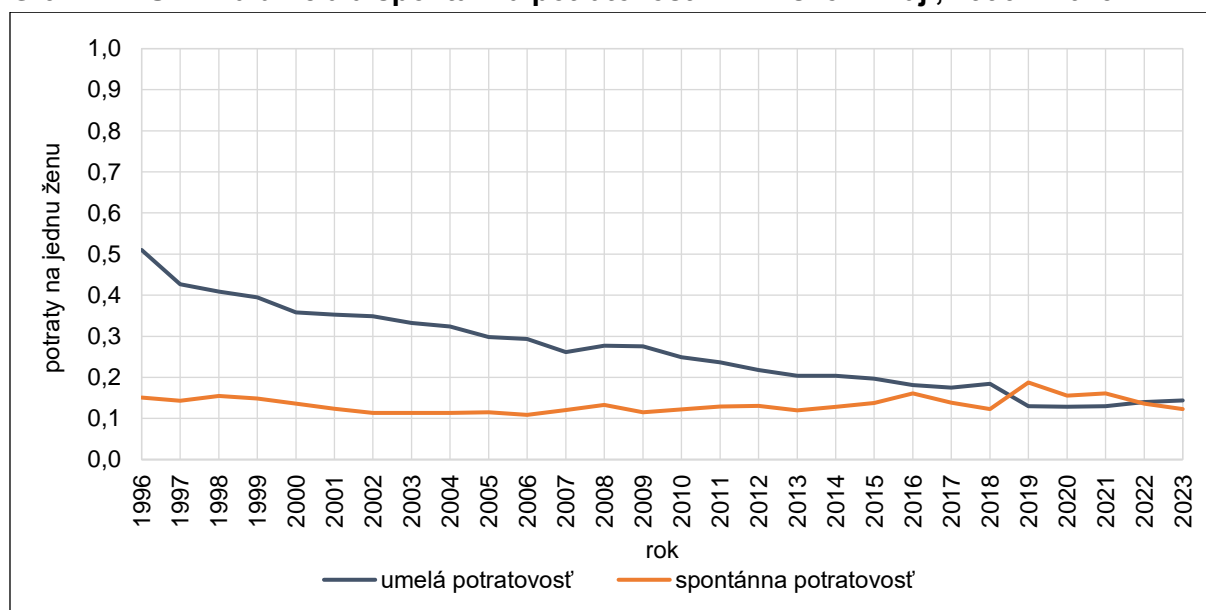
Pokles počtu potratov prebiehal v Žilinskom kraji takmer celé analyzované obdobie rokov 1996 – 2023. Len v ojedinelých prípadoch bolo možné identifikovať mierny medziročný nárast alebo dočasnú stagnáciu. Aj preto sa početnosť potratov dostala z 3,4 tisíce v roku 1996 pod 2-tisíc potratov od roku 2011, aby sa v roku 2023 pohybovala pod hranicou 1,2 tisíce. Rovnako dynamicky klesala aj hrubá miera potratovosti, a to zo 4,9 ‰ na 1,7 ‰ v roku 2023. Aj vďaka dynamickému poklesu, ako aj pomerne nízkej úrovni už v druhej polovici 90. rokov 20. storočia dosahovala hrubá miera potratovosti nižšiu hladinu ako bol celoslovenský priemer.

G 6.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Podpriemernou bola v polovici 90. rokov 20. storočia aj intenzita umelej potratovosti. Navyše jej úroveň mala v Žilinskom kraji klesajúci trend, keď z 0,5 umelého potratu na ženu v roku 1996 klesla do roku 2005 pod hladinu 0,3 umelého potratu. Znižovanie umelej potratovosti sa však nezastavilo ani v ďalších rokoch, a preto od roku 2015 by pri zachovaní jej intenzity podstúpila jedna žena zo Žilinského kraja počas reprodukčného obdobia menej ako 0,2 umelého potratu. Od roku 2019 sa úroveň umelej potratovosti stabilizovala v intervale 0,13 – 0,14 umelého potratu na ženu. Aj to prispelo k tomu, že Žilinský kraj sa dlhodobo vyznačoval výrazne nižšou úrovňou umelej potratovosti ako bol celoslovenský priemer.

G 6.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánná potratovosť v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

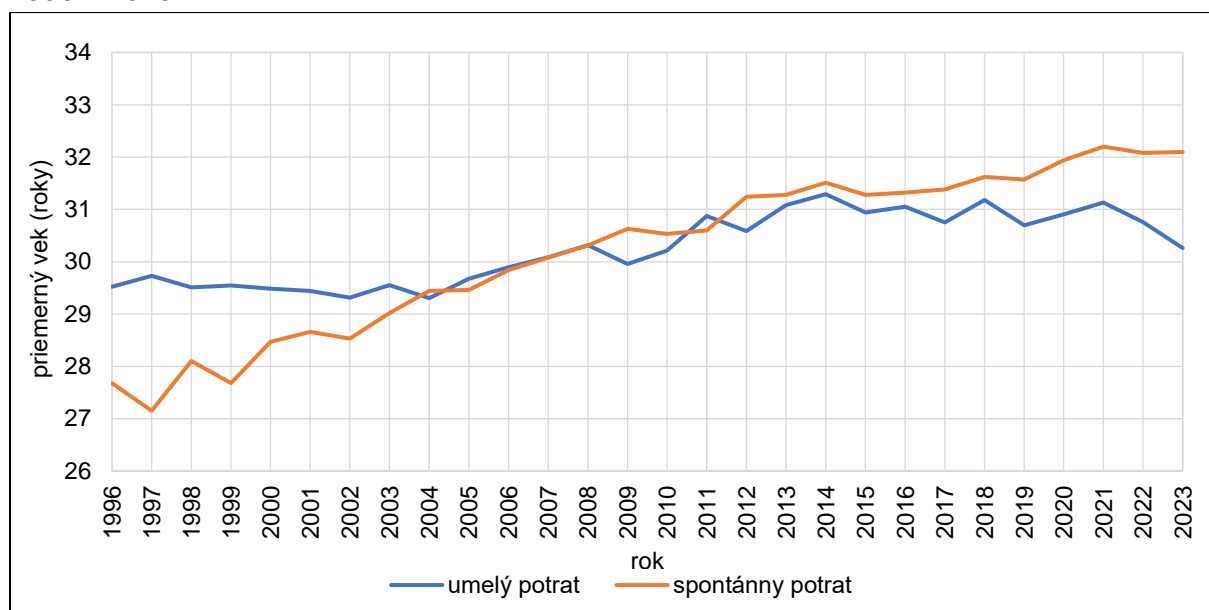
Spontánná potratovosť nemala v Žilinskom kraji tak jednoznačný vývoj. Po počiatkovom poklese z 0,15 potratu tesne nad hranicou 0,1 potratu došlo k pozvoľnému nárastu, ktorý vrcholil v roku 2019 po metodologickej zmene vykazovania niektorých umelých potratov a ich preklasifikovania za spontánne potraty. V tomto roku úhrnná spontánná potratovosť dosiahla 0,19 potratu na ženu. Posledné roky priniesli znovu mierny pokles. Pri zachovaní poslednej známej úrovne z roku 2023 by bolo u jednej ženy zo Žilinského kraja zaznamenaných 0,12 spontánneho potratu. V porovnaní s celoslovenským priemerom sa intenzita spontánnej potratovosti v Žilinskom kraji výraznejšie neodlišovala.

Starnutie plodnosti sa odzrkadlilo aj na časovaní počatí, čo sa následne prejavilo aj na hodnotách priemerného veku žien pri potrate. Aj v Žilinskom kraji platilo, že dynamickejšie rástol u spontánnych potratov. Tie pritom ešte v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia boli v priemere v mladšom veku, ako tomu bolo v prípade umelých potratov. Priemerný vek žien Žilinského kraja, ktoré podstúpili umelé potraty, mierne klesal z 29,5 roka v roku 1996 na 29,3 roka v roku 2002. Až po roku 2004 bolo možné identifikovať celkový postupný nárast, ktorý svoje

6.1.5 Úmrtnosť

maximum dosiahol v roku 2021 tesne nad hranicou 31 rokov. Nasledujúci vývoj priniesol najprv určitú stagnáciu. Časovaním interrupcií sa tak Žilinský kraj výraznejšie neodlišoval od celoslovenského priemeru. V posledných rokoch 2022 a 2023 dokonca bolo možné vidieť nástup výraznejšieho poklesu. Preto priemerný vek žien v Žilinskom kraji, ktorým v roku 2023 bola realizovaná interrupcia, už dosahoval len 30,3 roka. Dá sa predpokladať, že pod tento vývoj sa podpísala zmena v štruktúre žiadateľiek o umelý potrat, medzi ktorými sa zvyšoval podiel slobodných a teda mladších žien.

G 6.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

Posun počatí do vyššieho veku pomerne významným spôsobom zvyšoval aj riziko, že tehotenstvo skončí spontánnym potratom. To sa prejavilo v Žilinskom kraji v podobe dynamického nárastu priemerného veku žien pri spontánnom potrate. Ten v druhej polovici 90. rokov 20. storočia ešte osciloval v intervale 27 – 28 rokov. Následný rast znamenal, že v rokoch 2021 – 2023 už priemerný vek ženy so spontánnym potratom v Žilinskom kraji prekračoval hranicu 32 rokov. V porovnaní s celoslovenskou hodnotou je pritom zrejmé, že časovanie tejto udalosti bolo v Žilinskom kraji posunuté v priemere do vyššieho veku. Vysvetľovať by to mohlo častejšie rodenie detí vyšších poradí a teda aj prítomnosť počatí druhého a ďalšieho poradia, ktoré sú vo všeobecnosti spojené práve s neskoršou fázou reprodukčného obdobia žien.

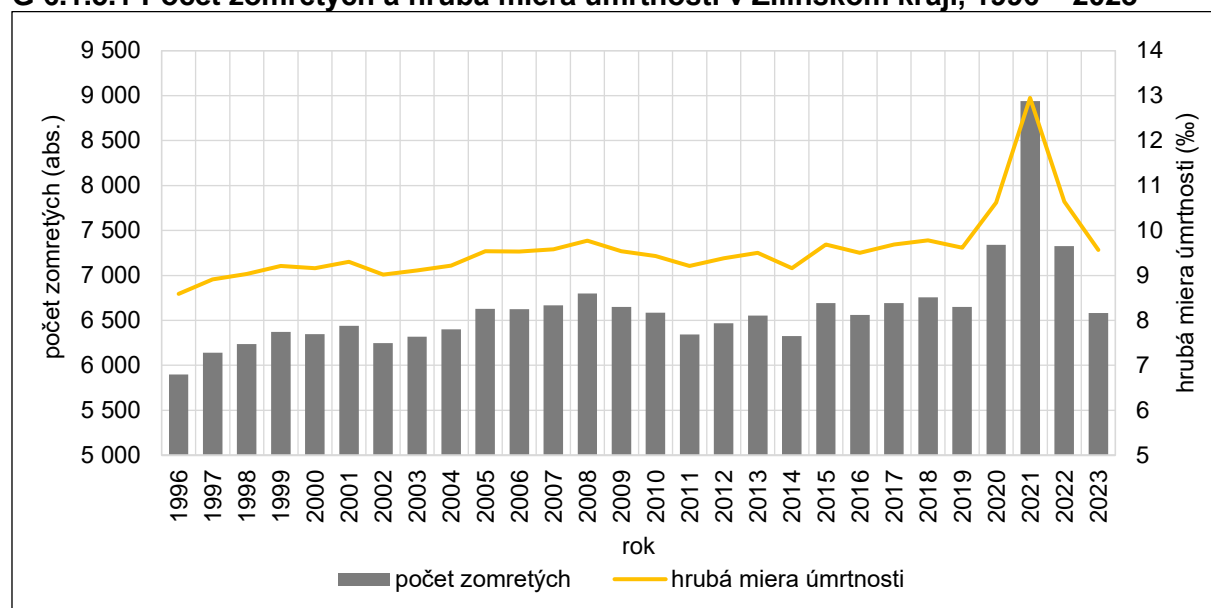
6.1.5 Úmrtnosť

Počet zomretých a tiež hodnoty hrubej miery úmrtnosti v Žilinskom kraji v druhej polovici 90. rokov 20. storočia postupne rástli. Kým v roku 1996 zomrelo menej ako

5,9 tisíca osôb, v roku 2001 to už bolo viac ako 6,4 tisíca. Na 1 000 obyvateľov Žilinského kraja sa tak z 8,6 úmrtia, zvýšila hrubá miera úmrtnosti na 9,3 úmrtia. Nasledujúce dva roky síce priniesli určitú redukciu, no už od roku 2004 bolo možné opätovne identifikovať návrat k nárastu. Ten vrcholil v roku 2008, keď v Žilinskom kraji zomrelo 6,8 tisíca osôb a hrubá miera úmrtnosti stúpila na 9,8 ‰. Nasledovala ďalšia mierna redukcia a fáza určitej stagnácie, ktorú po roku 2014 opäť vystriedal mierny rast. V týchto rokoch sa počty zomretých pohybovali až do pandémie ochorenia COVID-19 v intervale 6,3 – 6,8 tisíca zomretých ročne a hrubá miera úmrtnosti dosahovala 9,2 – 9,8 ‰. Výrazné zhoršenie priniesli roky 2020 a 2021. Počet zomretých sa už v roku 2020 dostal nad 7,3 tisíca, aby v roku 2021 prekročil hranicu 8,9 tisíca úmrtí. To v relatívnom vyjadrení znamenalo nárast hrubej miery úmrtnosti najprv na 10,6 ‰, aby v roku 2021 dosiahla svoje maximum na 12,9 ‰. Až v roku 2023 bol zaznamenaný výraznejší pokles počtu zomretých v Žilinskom kraji pod úroveň 6,6 tisíca, čo znamenalo 9,6 úmrtia na 1 000 obyvateľov.

V podstate počas celého analyzovaného obdobia rokov 1996 – 2023 patril Žilinský kraj k populáciám s nižšími hodnotami úmrtnosti. Súčasne je však potrebné doplniť, že postupne dochádzalo ku konvergencii k priemeru Slovenska.

G 6.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

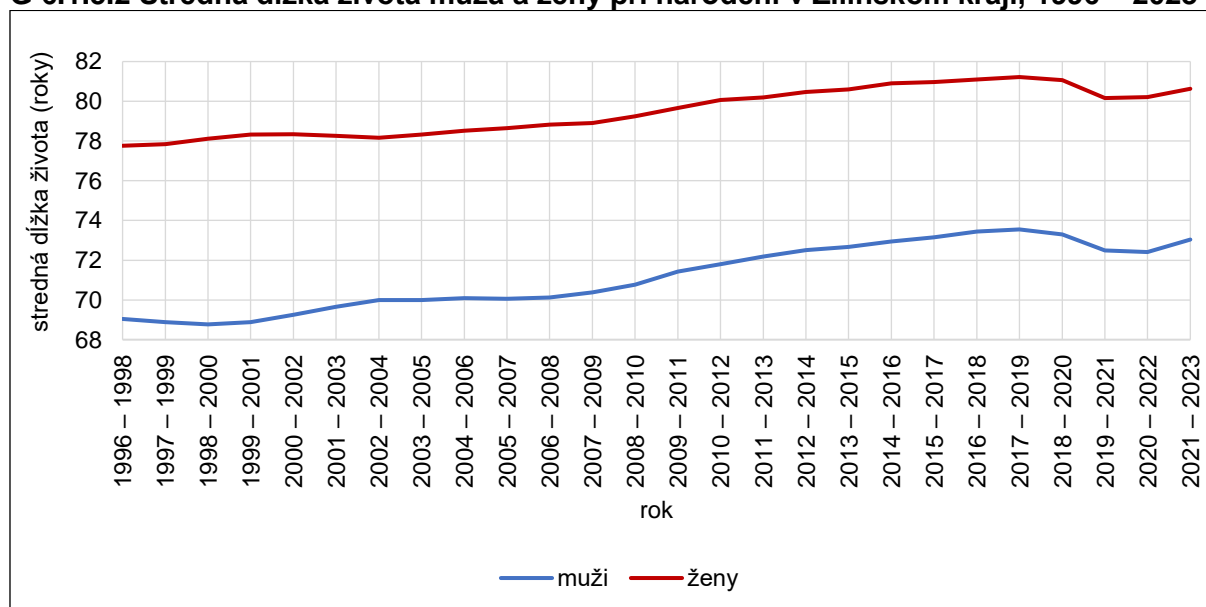
Aj keď dominantným javom vo vývoji úmrtnostných pomerov v Žilinskom kraji bolo ich zlepšovanie a tým predlžovanie života mužov a žien, dynamika tohto procesu bola najmä v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia pomerne obmedzená. U mužov sa hodnota strednej dĺžky života pri narodení medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2006 – 2008 zvýšila len o 1,1 roka zo 69 rokov na 70,1 roka. Ani u žien nebola situácia výrazne lepšia. V rokoch 1996 – 1998 sa hodnota strednej dĺžky života pri narodení pohybovala tesne pod úrovňou 77,8 roka, ale do rokov 2006 – 2008 vzrástla tiež len o 1,1 roka. Nasledujúci vývoj v Žilinskom kraji u oboch pohlaví priniesol určitú dynamizáciu zlepšovania úmrtnostných pomerov. Vďaka tomu

6.1.5 Úmrtnosť

sa hodnoty strednej dĺžky života pri narodení zvýšili do obdobia rokov 2017 – 2019 o viac ako 3,4 roka u mužov a o 2,4 roka u žien. Pri zachovaní úrovne úmrtnosti z tohto obdobia by tak práve narodený chlapec v Žilinskom kraji mal pred sebou 73,6 roka a dievča 81,2 roka. V rokoch 2020 – 2022 sa hodnota strednej dĺžky života mužov pri narodení klesla až na 72,4 roka a u žien na 80,2 roka. Išlo síce o pomerne výrazný, no časovo len krátkodobý pokles, ktorý po odznení nepriaznivej pandemickej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19 vystriedal návrat k znižovaniu úmrtnosti. Vďaka tomu sa stredná dĺžka života mužov pri narodení v rokoch 2021 – 2023 opätovne dostala nad úroveň 73 rokov a u žien prekročila 80,6 roka. Málo dynamické predlžovanie života v 90. rokoch 20. storočia a v prvej dekáde 21. storočia stáli v pozadí toho, že Žilinský kraj u mužov patril v celoslovenskom kontexte k populáciám s horšími úmrtnostnými pomermi. U žien bol v rokoch 1996 – 2023 situácia odlišná, keďže o niečo vyššie hodnoty strednej dĺžky života pri narodení boli identifikované práve v Žilinskom kraji. Súčasne je však potrebné doplniť, že tieto diferencie sa postupne zmenšovali.

Dôležitou črtou procesu úmrtnosti v Žilinskom kraji bola aj pomerne vysoká mužská nadúmrtosť. Maximálny rozdiel stredných dĺžok života pri narodení medzi pohlaviami bol dosiahnutý v rokoch 1999 – 2001, keď prekonal hranicu 9,4 roka. Vďaka následnému dynamickejšiemu zlepšovaniu úmrtnostných pomerov na strane mužov však bolo možné zaznamenať jej zmenšovanie s minimom v období rokov 2016 – 2018, a to na 7,7 roka. Keďže zhoršenie úmrtnosti počas pandémie ochorenia COVID-19 vo väčšej miere zasiahlo mužskú časť populácie Žilinského kraja, došlo aj k určitému prehĺbeniu mužskej nadúmrtosti, a to až nad 7,8 roka (v rokoch 2020 – 2022). V období 2021 – 2023 však prišlo k dynamickému zlepšeniu u mužov, čo znamenalo zlepšenie a mužská nadúmrtosť dosiahla svoje nové minimum 7,6 roka.

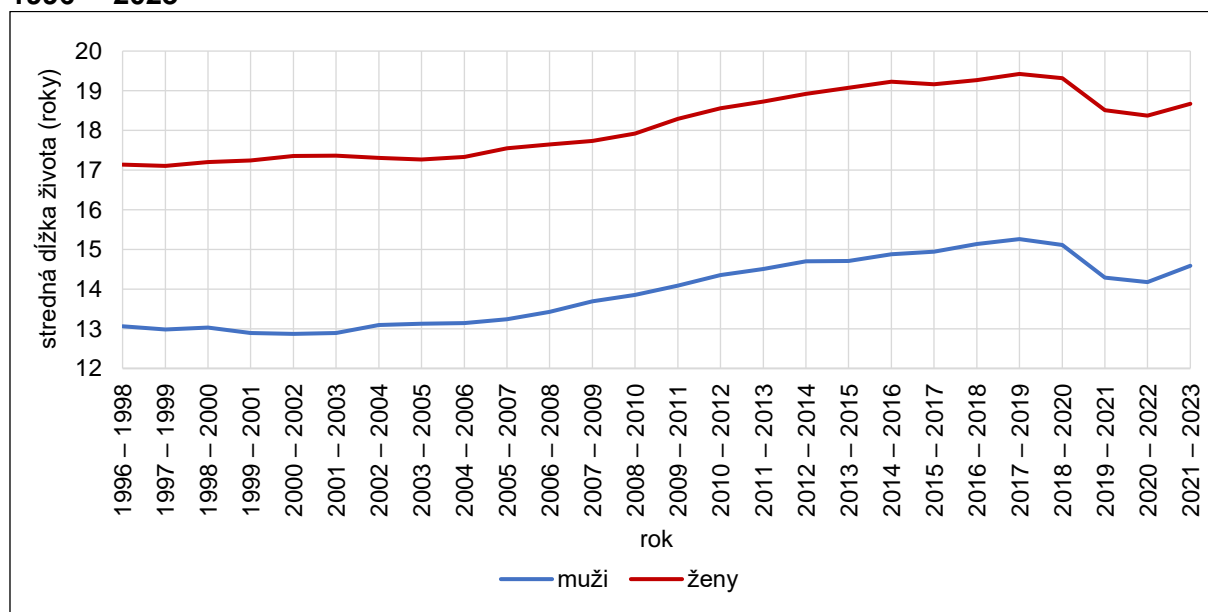
G 6.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

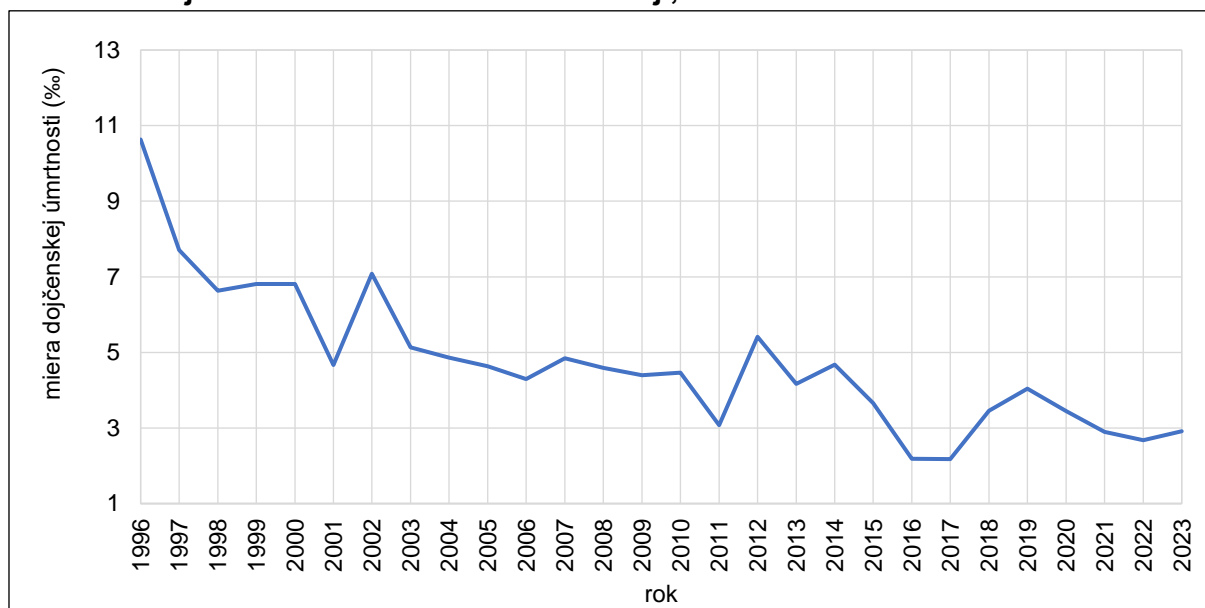
Pomerne nízku dynamiku v Žilinskom kraji bolo možné identifikovať aj v prípade zlepšovania úmrtnostných pomerov v seniorskej populácii. Stredná dĺžka života vo veku 65 rokov sa u mužov v podstate stabilne medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2004 – 2006 držala v intervale 12,9 – 13,1 roka. U žien bola situácia podobná, keď sa potenciálny počet rokov života zvýšil v rovnakom období zo 17,1 roka na 17,3 až 17,4 roka. Až ďalší vývoj priniesol zrýchlenie predlžovania života seniorov. Vďaka tomu sa do obdobia rokov 2017 – 2019 v Žilinskom kraji zvýšila stredná dĺžka života vo veku 65 rokov u oboch pohlaví o 2 roky. Tento pozitívny trend prerušil významným spôsobom nepriaznivý efekt dopadu zvýšenej úmrtnosti v rokoch 2020 a 2021. Keďže práve u staršieho obyvateľstva riziko úmrtia počas pandémie ochorenia COVID-19 vzrástlo pomerne výrazne, aj hodnoty strednej dĺžky života vo veku 65 rokov sa prepadli u oboch pohlaví v Žilinskom kraji o viac ako 1 rok. Pozitívny vývoj v poslednom analyzovanom období rokov 2021 – 2023 však nedokázal tento efekt kompenzovať, a preto stredná dĺžka života mužov vo veku 65 rokov vzrástla len na 14,6 roka a u žien sa dostala na 18,7 roka.

G 6.1.5.3 Stredná dĺžka života muža a ženy vo veku 65 rokov v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

K zlepšeniu v Žilinskom kraji medzi rokmi 1996 – 2023 došlo aj z pohľadu úmrtnostných pomerov dojčiat. Hodnota miery dojčenskej úmrtnosti ešte v roku 1996 dosahovala 10,6 ‰, no už na začiatku 21. storočia sa dostala stabilne pod hranicu 5 ‰. Ďalší vývoj síce už tak dynamický pokles nepriniesol, no aj napriek tomu sa v posledných rokoch 2021 – 2023 jej intenzita dostala na úroveň menej ako 3 ‰. Z dlhodobého hľadiska dojčenská úmrtnosť v Žilinskom kraji dosahovala nižšie hodnoty ako bol celoslovenský priemer.

G 6.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

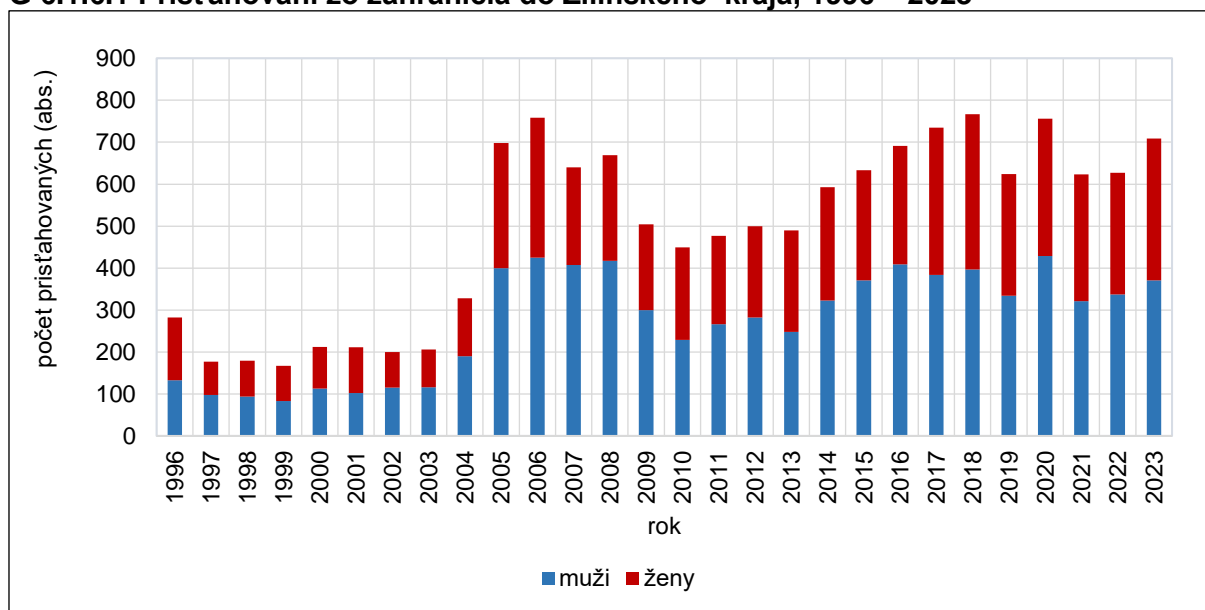
6.1.6 Migrácia

V roku 1996 sa zo zahraničia do Žilinského kraja prisťahovalo 282 osôb (133 mužov a 149 žien). V nasledujúcich rokoch 1997 – 2003 sa počet zahraničných imigrantov pohyboval do 200 osôb ročne, resp. tesne nad touto hranicou. V roku 2004 prekonal počet prisťahovaných zo zahraničia hranicu 300 prisťahovaných osôb. Nasledujúce obdobie 2005 – 2008 bolo pre Žilinský kraj charakteristické vyššou intenzitou zahraničnej imigrácie s maximálnym počtom 758 prisťahovaných v roku 2006. Medzi prisťahovanými zo zahraničia mali prevahu muži nad ženami. Ich podiel tvoril 56 až takmer 64 % z celkového počtu prisťahovaných. Priaznivý vývoj sa skončil v roku 2009, kedy počet prisťahovaných zo zahraničia do Žilinského kraja klesol na 504 osôb. Do roku 2013 sa počet prisťahovaných stabilizoval na úrovni 450 – 500 osôb ročne. Od roku 2014 došlo v Žilinskom kraji k opätovnému oživeniu zahraničnej imigrácie, ktoré vyvrcholilo v roku 2018 počtom 767 prisťahovaných osôb (52 % mužov a 48 % žien). Do roku 2023 počet prisťahovaných zo zahraničia do Žilinského kraja prekročil hranicu 750 osôb už len v roku 2020 s celkovým počtom 756 osôb, z ktorých takmer 57 % tvorili muži. V období pandémie ochorenia COVID-19 a tesne po jej skončení (2021 – 2022) počet prisťahovaných zo zahraničia prechodne klesol na 623 a 627 osôb ročne. V roku 2023 sa na trvalý pobyt v Žilinskom kraji prihlásilo 709 zahraničných imigrantov s miernou prevahou mužov (52 %).

Počet vysťahovaných zo Žilinského kraja do zahraničia mal v rokoch 1996 – 2023 rastúcu tendenciu. Z veľmi nízkych hodnôt, do 30 vysťahovaných osôb ročne v rokoch 1996 – 2000, sa ich počet začal približovať ku hranici 100 v roku 2001, ktorú v nasledujúcom roku 2002 prekonal (131 vysťahovaných). Počet vysťahovaných z trvalého pobytu v Žilinskom kraji s krátkodobým prerušením v rokoch 2008, 2009

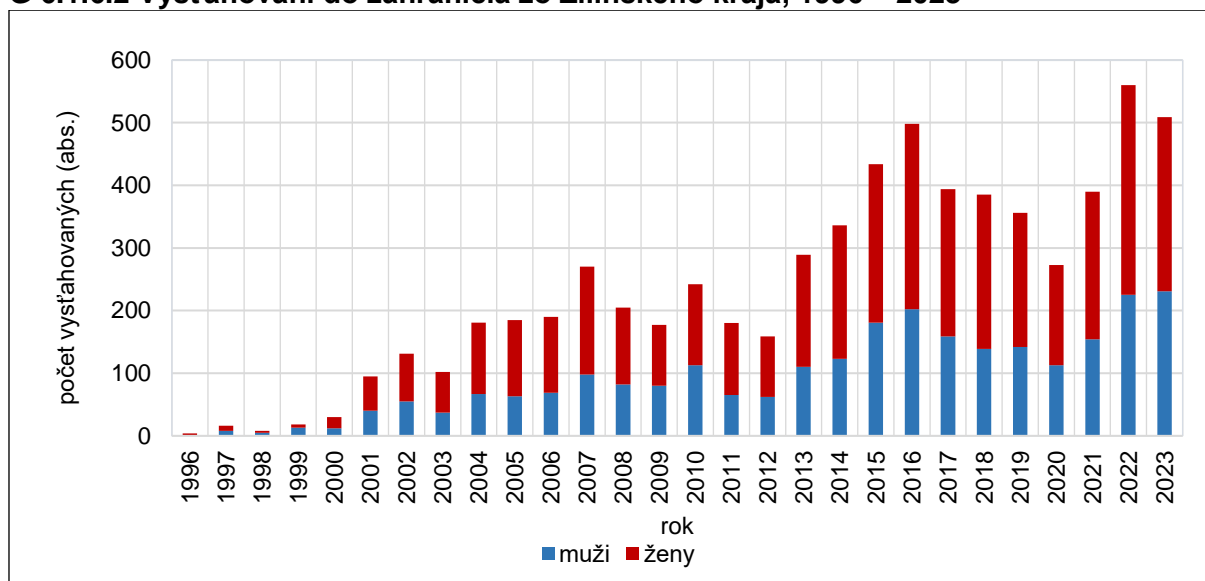
a 2011, 2012, vzrástol na 498 osôb v roku 2016. Po roku 2016 nasledovalo opäť obdobie znižovania počtu vystaňovaných do zahraničia, ktoré vyvrcholilo v roku 2020. V uvedenom roku sa zo Žilinského kraja vystaňovalo do zahraničia len 273 osôb (113 mužov a 160 žien). Najvyšší počet zahraničných emigrantov bol zaznamenaný v roku 2022, kedy sa zo Žilinského kraja vystaňovalo celkovo 560 osôb, z ktorých takmer 60 % tvorili ženy. V roku 2023 sa ich počet mierne znížil na úroveň 509 vystaňovaných. V populácii zahraničných emigrantov v rokoch 1998 a 1999 mali dominantné postavenie muži. Od začiatku 21. storočia až do roku 2023, s podielom 53 % až 66 %, naopak mali prevahu ženy.

G 6.1.6.1 Prist'ahovaní zo zahraničia do Žilinského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 6.1.6.2 Vystaňovaní do zahraničia zo Žilinského kraja, 1996 – 2023

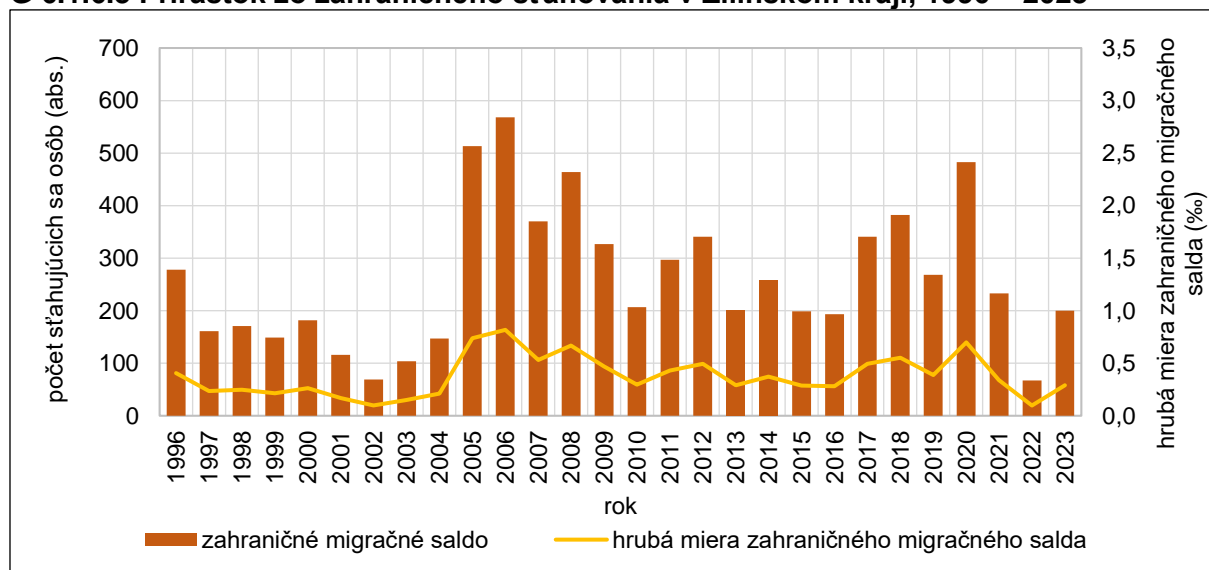

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

6.1.6 Migrácia

V rokoch 1996 – 2023 bola bilancia zahraničnej migrácie pre Žilinský kraj priaznivá, čo dokumentujú kladné hodnoty migračného salda. V roku 1996 získal Žilinský kraj zahraničnou migráciou 278 osôb, t. j. prírastok 0,4 osoby na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota rovná celoslovenskému priemeru. V rokoch 1997 – 2004 sa úroveň zahraničného migračného salda v Žilinskom kraji znížila pod 200 osôb ročne a hrubá miera zahraničného salda sa pohybovala v intervale 0,15 – 0,26 ‰. Výnimkou bol rok 2002, v ktorom zisk zo zahraničnej migrácie predstavoval len 69 osôb (0,1 ‰). Od roku 2005 do roku 2009 bol v Žilinskom kraji identifikovaný nárast zahraničného migračného prírastku. Jeho hodnoty sa pohybovali od 300 do takmer 600 osôb ročne. V roku 2006 dosiahlo zahraničné migračné saldo 568 osôb, resp. 0,82 ‰, čím mierne prevyšoval úroveň celoslovenského priemeru. Začiatok druhej dekády 21. storočia priniesol prechodné zníženie migračného salda tesne na hodnotu 207 osôb, resp. 0,3 ‰). Do roku 2019 sa hodnoty zahraničného migračného prírastku pohybovali od 193 do 382 osôb ročne a hrubá miera zahraničného salda od 0,28 ‰ do 0,55 ‰, čo už bolo mierne pod úrovňou celoslovenského priemeru. Naposledy bolo v Žilinskom kraji pozorované zvýšenie migračného salda v roku 2020. Žilinský kraj vtedy získal zahraničnou migráciou 483 osôb, t. j. 0,7 osôb na 1 000 obyvateľov, čo bola tretia najvyššia hodnota ukazovateľa za celé obdobie 1996 – 2023. V období pandémie ochorenia COVID-19 a tesne po jej prekonaní boli podmienky pre zahraničnú migráciu menej priaznivé, čo sa prejavilo na poklese zahraničného migračného prírastku. V roku 2021 predstavoval zahraničný migračný zisk 233 osôb, resp. 0,34 ‰. V roku 2022 počet prisťahovaných zo zahraničia do Žilinského kraja len tesne vykompenzoval vysoký počet emigrujúcich osôb, ktoré po skončení pandémie ochorenia COVID-19 realizovali svoje odložené migračné zámery. Migračné saldo dosiahlo len 67 osôb, resp. 0,1 ‰, čo bola jeho najnižšia absolútna i relatívna hodnota za obdobie 1996 – 2023. V roku 2023 predstavoval zahraničný migračný prírastok Žilinského kraja 200 osôb, resp. 0,29 ‰, čo bolo mierne pod úrovňou celoslovenského priemeru.

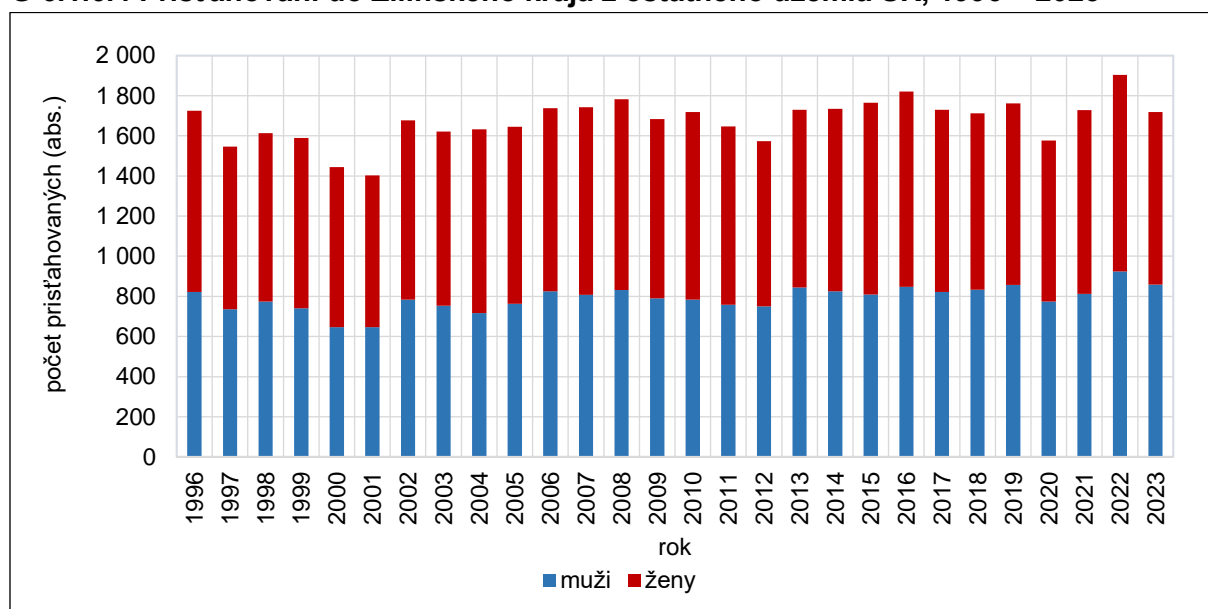
G 6.1.6.3 Prírastok zo zahraničného sťahovania v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

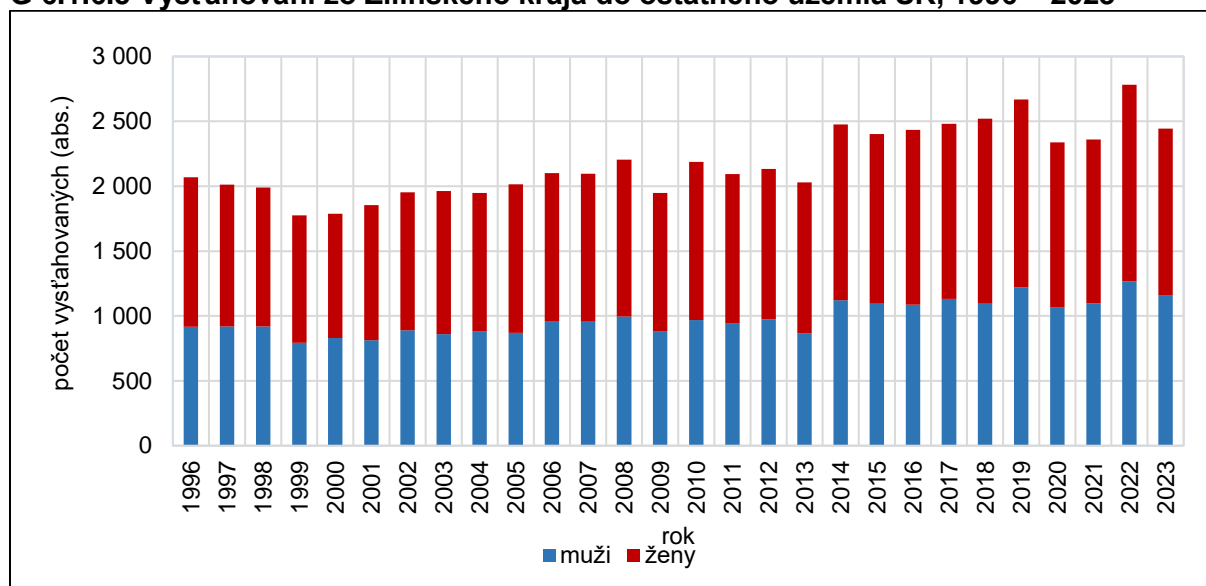
Vývoj vnútornej migrácie Žilinského kraja bol v období 1996 – 2023 relatívne vyrovnaný bez zásadných výkyvov v trende. Počet prisťahovaných do Žilinského kraja z ostatného územia Slovenska sa pohyboval od 1,4 do 1,9 tisíca osôb ročne. Medzi prisťahovanými prevládali ženy s podielom 51 – 56 %. Iba v roku 2023 bolo zastúpenie oboch pohlaví v populácii imigrantov vyrovnané, keď sa sem prisťahovalo 858 mužov a 860 žien. Najviac osôb z ostatného územia Slovenska sa prisťahovalo do Žilinského kraja v rokoch 2008, 2016 a 2022. V roku 2008 počet prisťahovaných z ostatného územia Slovenska do Žilinského kraja dosiahol takmer 1,8 tisíca (831 mužov a 952 žien). V roku 2016 uvedenú hranicu s počtom 1 820 prisťahovaných osôb prekonal. V roku 2022, po skončení nepriaznivého obdobia pandémie ochorenia COVID-19, bol počet prisťahovaných do Žilinského kraja 1 904 osôb (49 % muži a 51 % ženy). V roku 2023 sa do Žilinského kraja prisťahovalo spolu 1 718 osôb.

G 6.1.6.4 Prisťahovaní do Žilinského kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

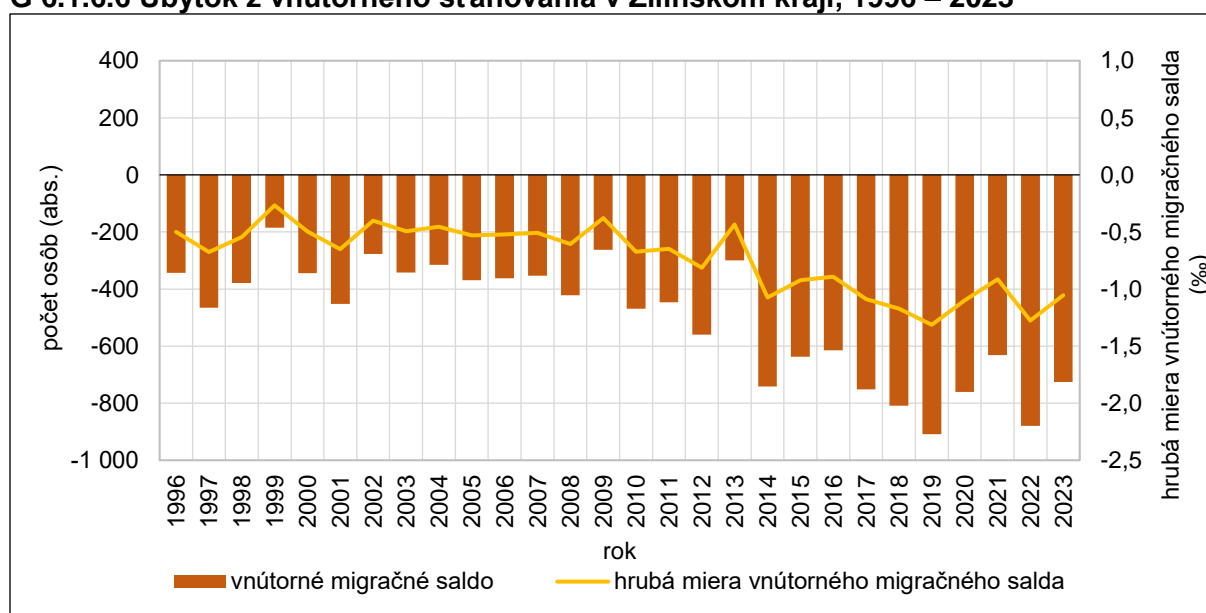
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Počet vystahovaných zo Žilinského kraja do ostatného územia Slovenska sa v období 1996 – 2013 pohyboval medzi 1,8 až 2,2 tisíca osôb ročne. V roku 2014 prekročil počet vystahovaných 2,4 tisíca osôb a nad toto hranicu zotrval až do roku 2023. Výnimkou bolo prechodné obdobie pandémie ochorenia COVID-19 v rokoch 2020 a 2021, kedy sa počet vystahovaných mierne znížil na 2,3 tisíca osôb ročne. O rok neskôr svoje emigračné zámery zrealizovalo takmer 2,8 tisíca osôb, keď sa zo Žilinského kraja vystahovalo do ostatného územia Slovenska 1 268 mužov a 1 515 žien. Bol to zároveň najvyšší počet vystahovaných od roku 1996. V roku 2023 počet vystahovaných zo Žilinského kraja do ostatného územia Slovenska mierne klesol opäť na úroveň na 2,4 tisíca. Medzi emigrujúcimi v celom období 1996 – 2023 mali prevahu ženy, ktorých podiel tvoril 52,5 – 57 %.

G 6.1.6.5 Vyst'ahovaní zo Žilinského kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Vo vnútornej migrácii Žilinského kraja mali prevahu vyst'ahovaní nad prísťahovanými, čo sa v konečnom výsledku prejavilo na záporných hodnotách vnútorného migračného salda, ktoré sa v období 1996 – 2023 postupne prehľbovalo.

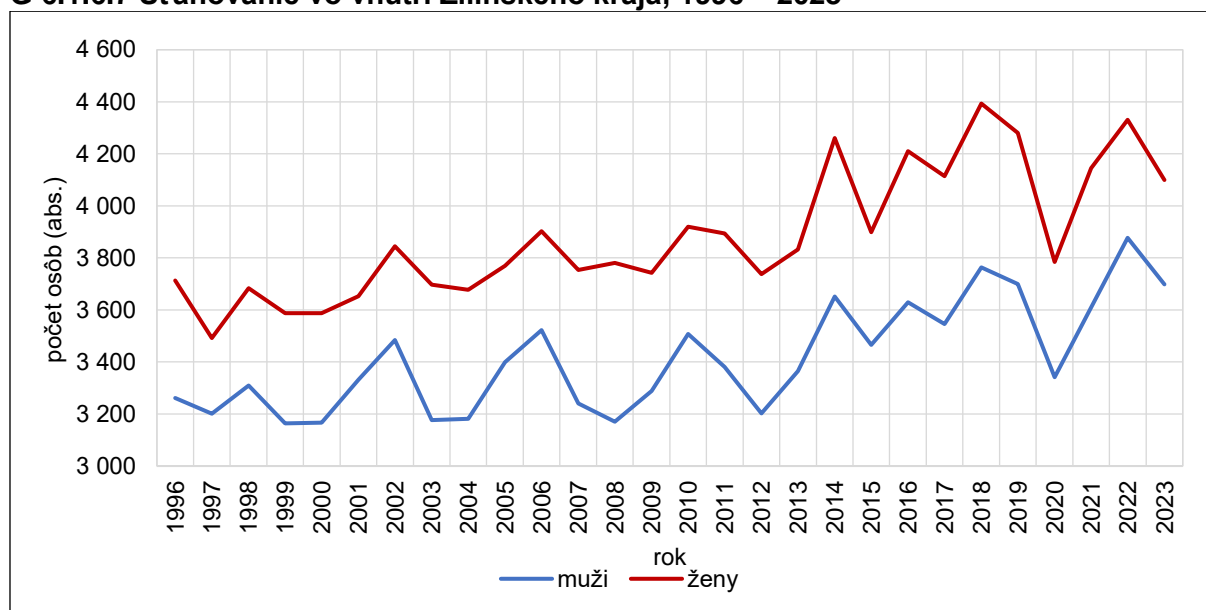
G 6.1.6.6 Úbytok z vnútorného sťahovania v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V období 1996 – 2023 zmenilo v rámci územia Žilinského kraja miesto svojho trvalého pobytu priemerne 7,3 tisíce osôb ročne. Najmenej, 6 693 osôb v roku 1997, a najviac, 8 207 osôb v roku 2022, pričom ženy sa sťahovali častejšie než muži. Podiel žien na celkovom počte sťahovaní v rámci Žilinského kraja sa pohyboval od 52 % do 54 %. Intenzita s akou sa v rámci Žilinského kraja sťahovali muži aj ženy sa vyvíjala rovnomerne s miernym tempom rastu, ktoré sa v polovici druhej dekady

21. storočia zrýchlilo. V roku 1996 sa v Žilinskom kraji presťahovalo celkovo 6 975 osôb (3 262 mužov a 3 713 žien). V roku 2014 to už bolo 7 913 osôb, z toho bolo 4 261 žien. V roku 2018 zmenilo svoj trvalý pobyt v rámci Žilinského kraja viac ako 8-tisíc osôb (3 764 mužov a 4 393 žien). Uvedenú hranicu prekročil počet sťahujúcich sa osôb už len v roku 2022, po skončení pandémie ochorenia COVID-19 a uvoľnení migračných obmedzení. V roku 2023 sa v rámci Žilinského kraja presťahovalo 7 797 osôb (3 698 mužov a 4 099 žien).

G 6.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Žilinského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

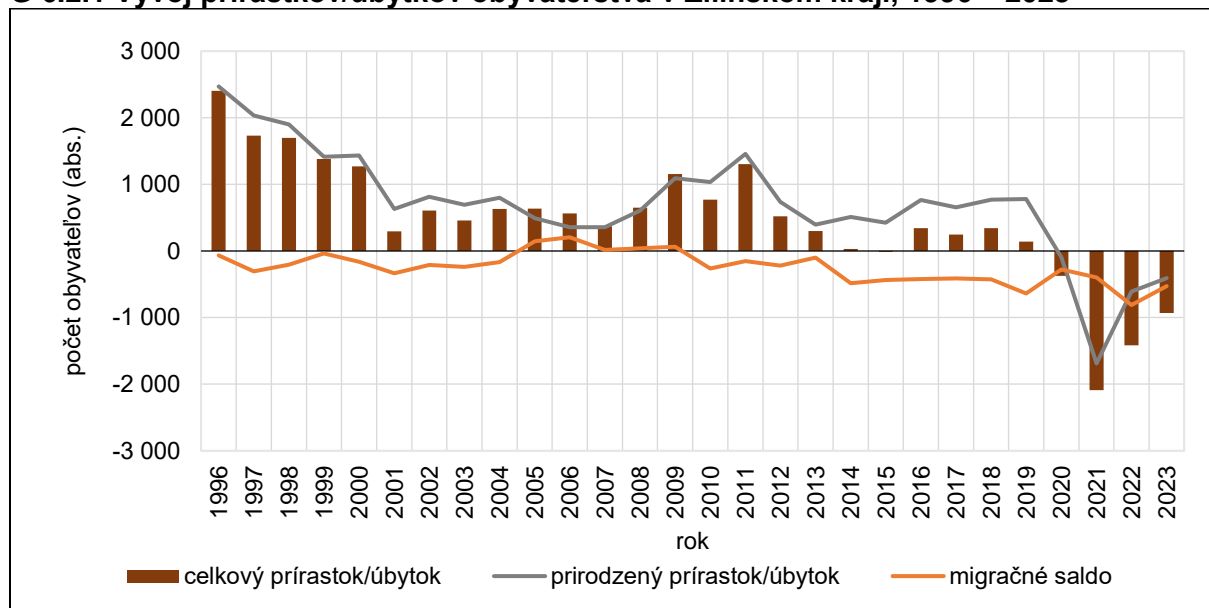
6.2 Prírastky obyvateľstva

Prirodzený prírastok predstavuje jeden z komponentov vývoja počtu obyvateľov. Od roku 1996 do roku 2019 bol v Žilinskom kraji zaznamenaný prírastok počtu obyvateľov prirodzeným pohybom. Výška dosahovaných hodnôt prirodzeného prírastku sa však v uvedenom období znižovala. V roku 1996 pribudlo v Žilinskom kraji prirodzeným pohybom 2 471 osôb, t. j. prírastok 3,6 osoby na 1 000 obyvateľov, čo bol dvojnásobok hrubej miery prirodzeného prírastku Slovenska. Na prelome 20. a 21. storočia klesla úroveň prirodzeného prírastku v Žilinskom kraji na 1,4 tisíce osôb, to znamená že na 1 000 obyvateľov pribudli 2 osoby, čo bolo stále výrazne viac ako celoslovenský priemer. Znižovanie prirodzeného prírastku v Žilinskom kraji pokračovalo aj v nasledujúcich rokoch. V rokoch 2006 a 2007 to bolo len 350 osôb ročne. V období 2009 – 2011 bol nepriaznivý trend prerušený, keď prirodzený prírastok v Žilinskom kraji prechodne opäť vzrástol na viac ako 1-tisíc, v roku 2011 až na 1,5 tisíce osôb ročne. Vzrástla aj hrubá miera prirodzeného prírastku na 1,5 ‰ až 2,1 ‰. V rokoch 2012 – 2019 sa výška prirodzeného prírastku v Žilinskom kraji pohybovala v intervale 398 až 781 osôb ročne. Najvyšší prepád hodnôt tohto ukazovateľa bol zaznamenaný v roku 2020, keď sa v dôsledku vyššieho počtu

6.2 Prírastky obyvateľstva

zomretých než živonarodených prirodzený prírastok Žilinského kraja zmenil na prirodzený úbytok 95 osôb a hrubá miera prirodzeného úbytku dosiahla -0,14 ‰. Nasledujúci rok 2021, v ktorom vrcholila pandémia ochorenia COVID-19, bol v Žilinskom kraji zaznamenaný vôbec najvyšší prirodzený úbytok obyvateľstva, a to takmer 1,7 tisíce osôb, resp. úbytok 2,45 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Po skončení pandémie ochorenia COVID-19 sa prirodzené úbytky obyvateľov v Žilinskom kraji znížili na 607 osôb v roku 2022 a na 406 osôb v roku 2023, čo predstavovalo úbytok menej ako 1 osobu na 1 000 obyvateľov (-0,88 ‰ a -0,59 ‰).

G 6.2.1 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

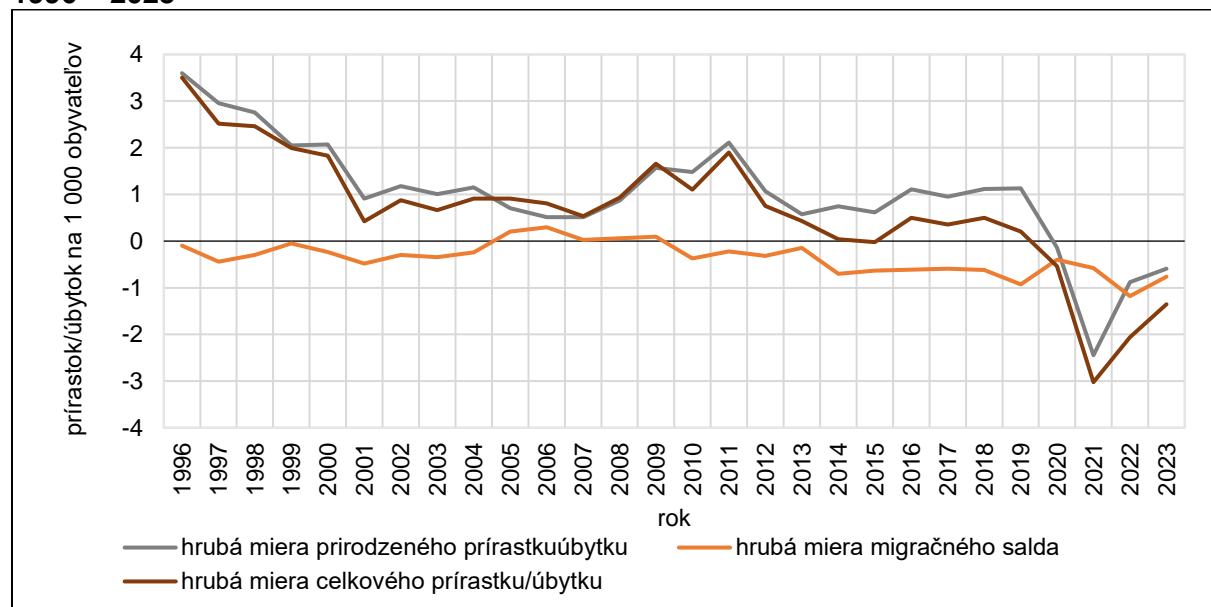
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Celková bilancia migrácie nebola pre Žilinský kraj v období 1996 – 2023 priaznivá. Napriek tomu, že kraj bol zo zahraničnej migrácie ziskový, nestačilo to na kompenzáciu strát z vnútornej migrácie. Výnimkou bolo len obdobie 2005 – 2009, v ktorom bolo vďaka vyšším zahraničným prírastkom celkové migračné saldo kladné. Od roku 2010 celkové migračné saldo Žilinského kraja dosahovalo opäť záporné hodnoty. V rokoch 2014 – 2018 sa migračný úbytok stabilizoval na hodnotách medzi 411 až 484 osôb ročne, resp. -0,6 až -0,7 ‰, čo boli hodnoty nižšie ako celoslovenský priemer. Žilinský kraj stratil migráciou najviac obyvateľov v roku 2019, a to 640 osôb (-0,93 ‰) a neskôr, po skončení krízového obdobia pandémie ochorenia COVID-19, v roku 2022 viac ako 800 osôb (812 osôb, resp. -1,18 ‰). Vývoj v roku 2023 naznačuje začiatok možného zmierňovania celkových migračných strát Žilinského kraja, kedy sa migračný úbytok znížil na 526 osôb. Celková migračná strata predstavovala 0,77 osôb na 1 000 obyvateľov kraja. Hrubá miera migračného salda Slovenska mala na rozdiel od Žilinského kraja kladnú hodnotu.

Pre celkový populačný vývoj Žilinského kraja bol rozhodujúcim faktorom prirodzený prírastok. Jeho úroveň bola dostatočne vysoká nielen na to, aby sa celkové migračné straty eliminovali, ale vďaka nemu Žilinský kraj vykazoval celkový prírastok

obyvateľov. V roku 1996 predstavoval celkový prírastok obyvateľov v Žilinskom kraji 2,4 tisíce osôb, t. j. 3,5 osoby na 1 000 obyvateľov, čo je hodnota vyššia ako celoslovenský priemer. V roku 2000 dosahoval už len menej ako 1,3 tisíce osôb a hrubá miera celkového prírastku klesla na 1,83 ‰. Do konca roka 2008 sa úroveň celkového prírastku pohybovala v intervale 300 až 650 osôb ročne a hrubá miera celkového prírastku medzi 0,40 – 0,95 ‰. Obdobie zvýšeného prirodzeného prírastku v rokoch 2009 – 2011 sa prejavilo aj na prechodnom zvýšení celkového prírastku v Žilinskom kraji. V roku 2011 dosahoval 1,3 tisíce osôb, resp. 1,9 ‰. No počnúc nasledujúcim rokom 2012 celkový prírastok začal v Žilinskom kraji opäť klesať. V roku 2015 sa úroveň prirodzeného prírastku znížila natoľko, že ju prevýšili migračné straty, čo sa prejavilo na celkovom úbytku obyvateľstva 15 osôb. V nasledujúcich štyroch rokoch 2016 – 2019 sa výška celkového prírastku v Žilinskom kraji opäť stabilizovala na 140 – 350 osôb ročne. Pandémia ochorenia COVID-19 spôsobila veľké prirodzené straty obyvateľstva, ktoré sa znásobili migračnými stratami. Celkový prírastok obyvateľstva sa zmenil na úbytok, ktorý sa vyšplhal v roku 2021 na viac ako 2-tisíc osôb a na viac ako 1,4 tisíce v roku 2022. Hrubá miera celkového úbytku v Žilinskom kraji vtedy dosahovala hodnoty -3,02 ‰ a -2,06 ‰. Celkový úbytok obyvateľov Žilinského kraja pokračoval aj v roku 2023, ale s menšou intenzitou. Jeho výška dosiahla 932 osôb, resp. 1,36 osôb na 1 000 obyvateľov, čo bol takmer dvojnásobok celoslovenského priemeru.

G 6.2.2 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Žilinskom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

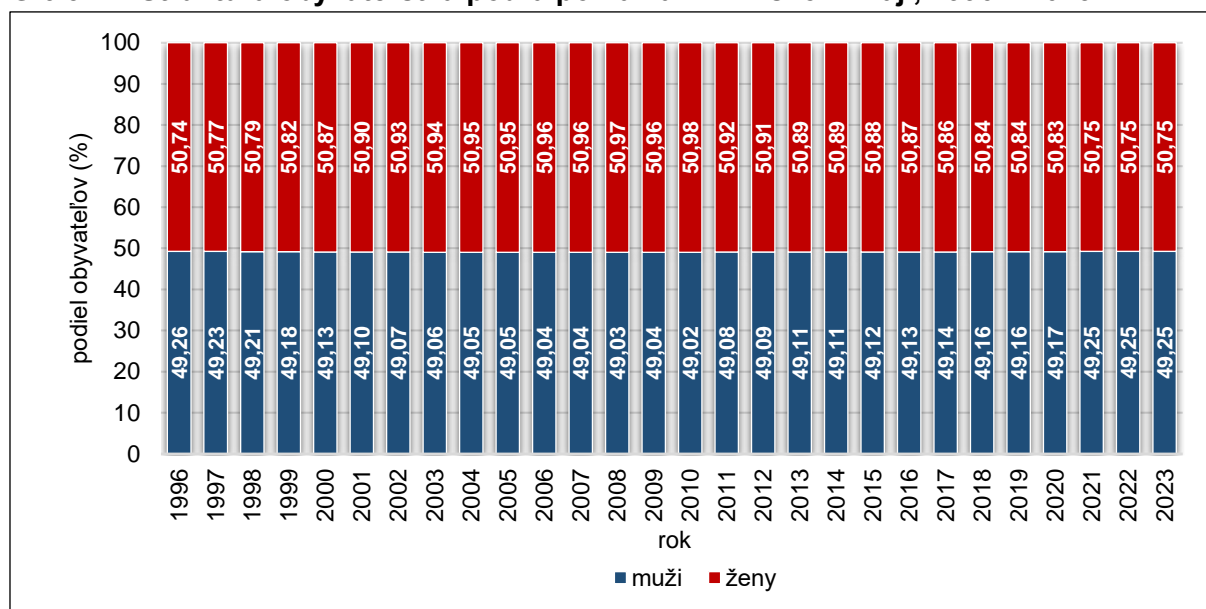
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

6.3 Demografické štruktúry

6.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

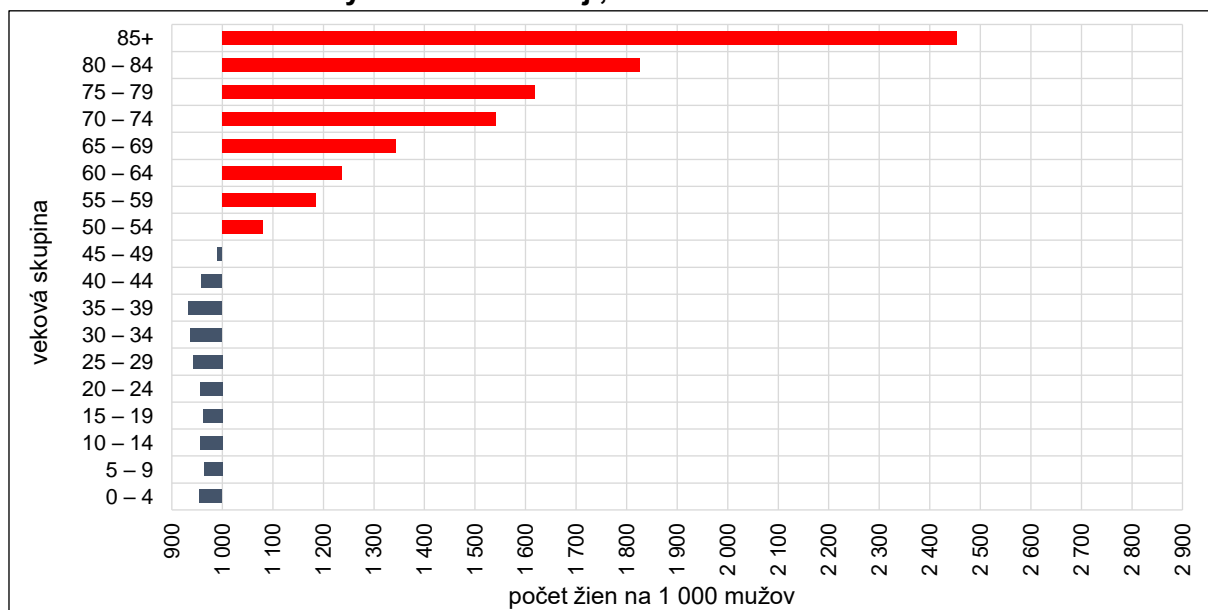
K 31. 12. 2023 žilo v Žilinskom kraji 687 174 obyvateľov, v tom bolo 338 458 mužov a 348 716 žien. Obyvateľstvo Žilinského kraja tvorí 12,7 % z počtu obyvateľov SR. V Žilinskom kraji počas rokov 1996 – 2023 prevládalo zastúpenie žien v populácii so stabilnou hodnotou do 51 %. Celkovo najvyššia prevaha žien bola sledovaná v roku 2010, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 040 žien. V tomto období zaznamenali ženy najvyšší podiel v populácii, keď predstavovali 51 % z celkovej populácie. V roku 2023 podiel žien predstavoval 50,7 %. Vo všeobecnosti je podiel žien v Žilinskom kraji mierne pod úrovňou celoslovenského priemeru.

G 6.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

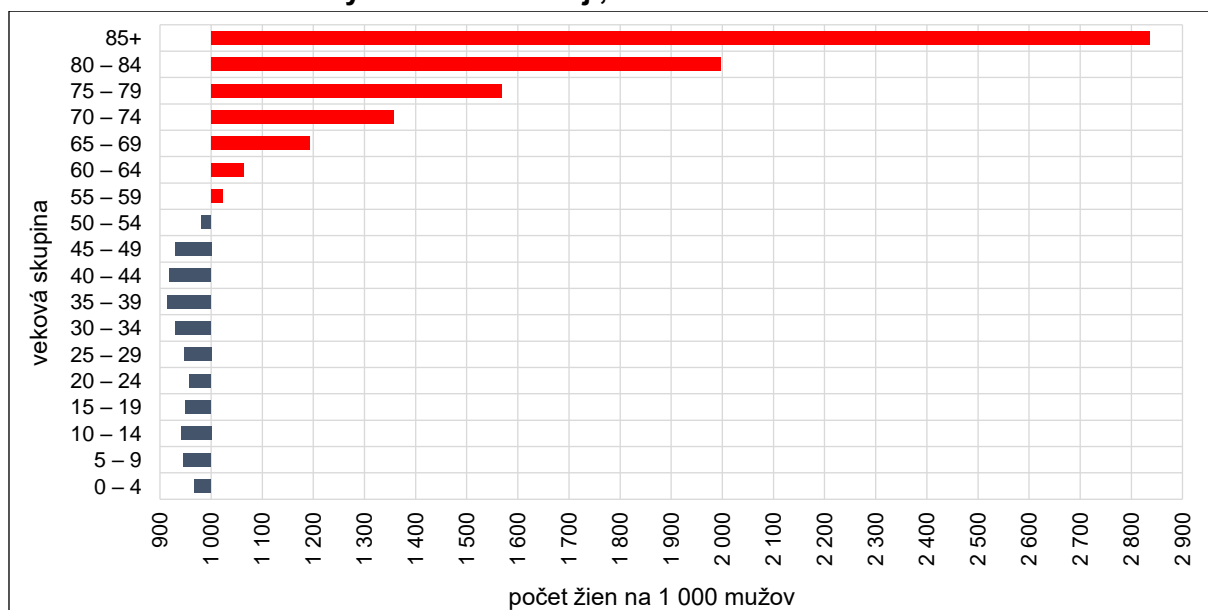

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

Fakt, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat, ovplyvňuje pomer pohlaví v mladších vekových skupinách populácie. V roku 1996 začala prevaha žien v populácii Žilinského kraja od vekovej skupiny 50 – 54 rokov. Výrazný vplyv na túto štruktúru má aj rozdielna úmrtnosť medzi mužmi a ženami. Vo vekovej skupine 85 rokov a viac bol počet žien viac ako dvojnásobný v porovnaní s mužmi, čo je dôsledkom vyššej úmrtnosti mužov. V roku 2023 sa rozdiel v pomere pohlaví v Žilinskom kraji prehĺbil, pričom prevaha žien začína až od vekovej skupiny 55 – 59 rokov. V najstaršej vekovej skupine, nad 85 rokov, bol počet žien už takmer trojnásobný oproti mužom, čo predstavuje nárast oproti roku 1996.

G 6.3.1.2 Index femininity v Žilinskom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 6.3.1.3 Index femininity v Žilinskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

6.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Medzi najvýraznejšie zmeny, ktoré zaznamenalo obyvateľstvo Žilinského kraja vo vekovej štruktúre od roku 1996 patrí výrazné starnutie obyvateľstva.

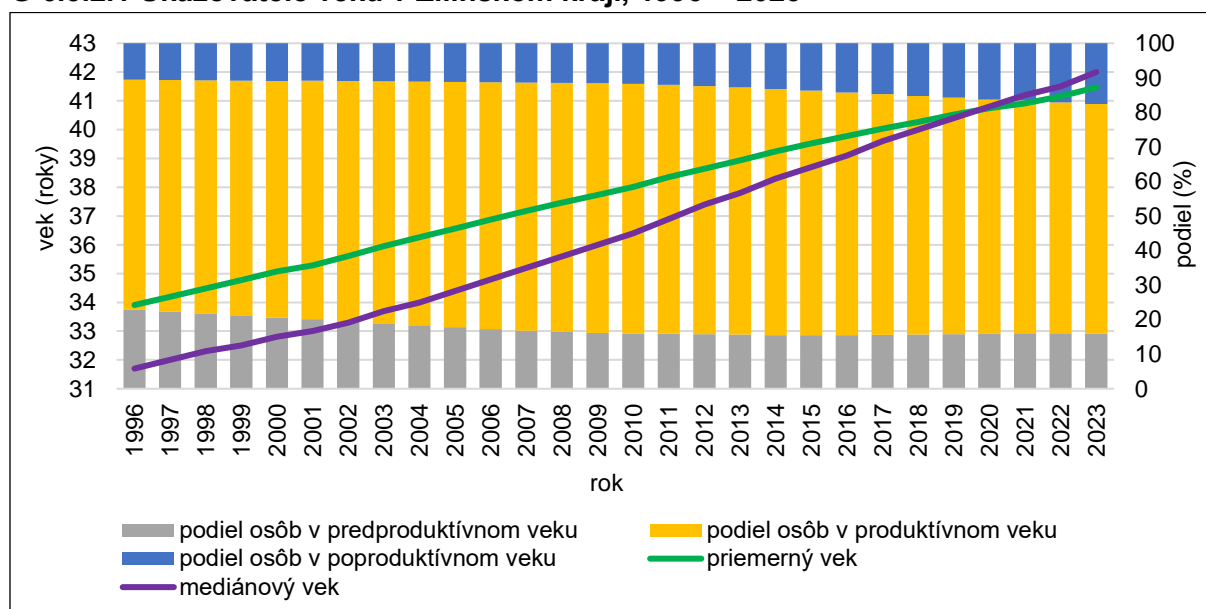
Dlhodobý pokles podielu obyvateľstva v predproduktívnom veku sa po roku 2016 zastavil, a vďaka nárastu pôrodnosti došlo k nárastu tejto skupiny v populácii Žilinského kraja až do roku 2022. V roku 2023 však nastal medziročný pokles a podiel obyvateľov v predproduktívnom veku dosiahol 15,9 %. Od roku 1996 sa

6.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

tento podiel znížil o 7 p. b. Zmeny sa týkali aj obyvateľstva v produktívnom veku, ktorého počet v roku 2023 klesol o 1 160 osôb oproti roku 1996, pričom jeho podiel dosiahol 66,4 %, čo je pokles o 0,1 p. b. Najväčšie zmeny nastali v skupine obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorej počet a podiel v rokoch 1996 – 2023 výrazne vzrástol. Ich podiel sa zvýšil o 7,1 p. b., čo predstavuje nárast počtu obyvateľov o 67,7 %. V roku 2023 obyvatelia v poproduktívnom veku predstavovali 17,6 %.

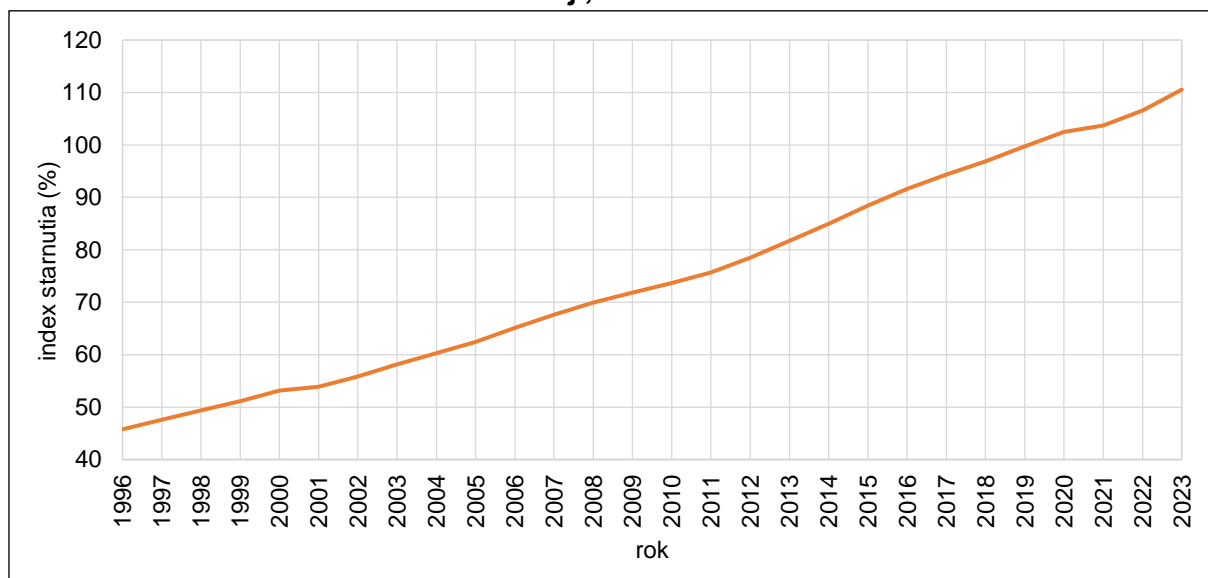
Nárast počtu ľudí nad 65 rokov spôsobil aj zvýšenie ukazovateľov veku. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 7,6 roka a v roku 2023 dosiahol 41,5 roka. Mediánový vek rástol ešte rýchlejšie, o 10,3 roka, a v roku 2023 bol na úrovni 42 rokov. Tieto hodnoty sú nižšie ako celoslovenský priemer – priemerný vek v Žilinskom kraji je o 0,4 roka nižší a mediánový vek o 0,6 roka nižší ako celoslovenský priemer.

G 6.3.2.1 Ukazovatele veku v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

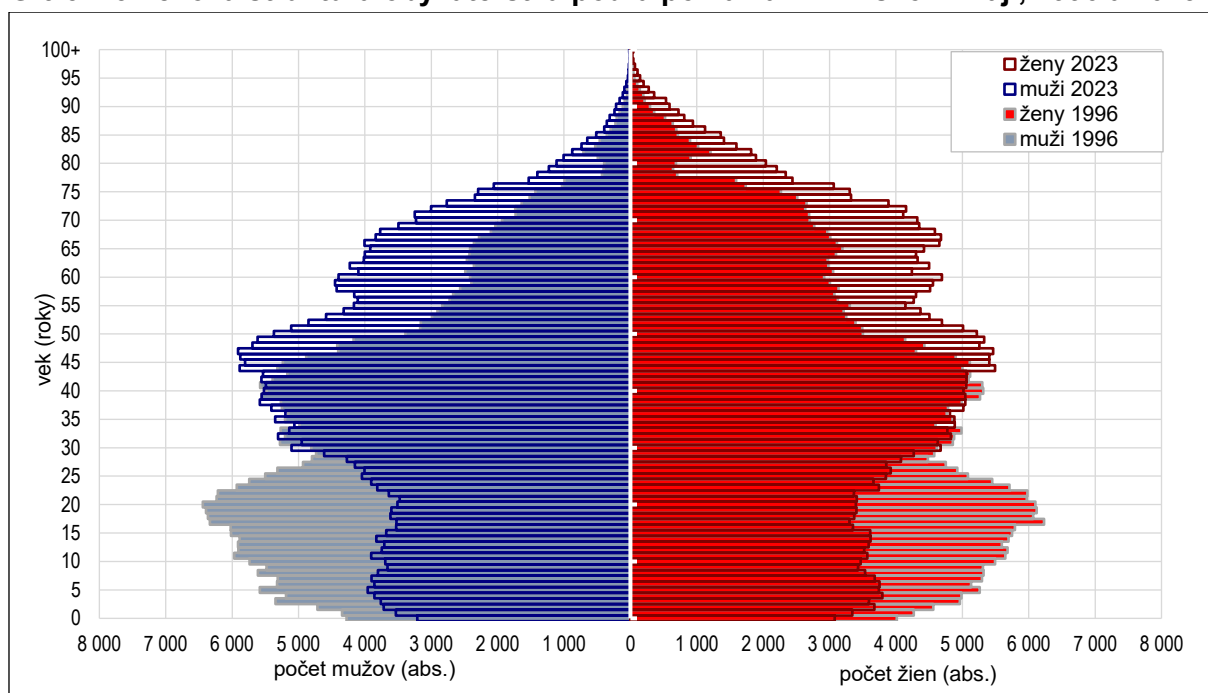
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Intenzitu starnutia obyvateľstva Žilinského kraja potvrdzuje aj nárast indexu starnutia, ktorý vzrástol zo 45,8 % v roku 1996 na 110,5 % v roku 2023. To znamená, že zatiaľ čo v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 46 osôb vo veku 65 a viac rokov, v roku 2023 to už bolo 111 osôb v poproduktívnom veku na 100 detí. Prelomovým bol rok 2020, keď počet seniorov po prvýkrát prevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom je tempo starnutia v Žilinskom kraji pomalšie, pričom index starnutia je tu o 4 p. b. nižší. Tento nižší index je spôsobený menším podielom obyvateľov v poproduktívnom veku.

G 6.3.2.2 Index starnutia v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Na samotnú vekovú štruktúru Žilinského kraja malo najvýraznejší vplyv zníženie pôrodnosti. Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Žilinského kraja negatívnym javom sa ukazuje výrazný pokles zastúpenia osôb do 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996.

G 6.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Žilinskom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga vychádza z porovnávania troch biologických vekových skupín: predreprodukčnej (0 – 14 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov). Základný princíp tejto typológie je, že reprodukčná skupina tvorí polovicu populácie, pričom na základe

6.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

podielu predreprodukčnej a postreprodukčnej zložky je možné určiť tri hlavné typy vekovej štruktúry. V Žilinskom kraji tvorila v roku 2023 predreprodukčná zložka 15,9 % a postreprodukčnej 37,1 %, čo znamená, že postreprodukčná zložka prevládla. Tieto zmeny vo vekovej štruktúre naznačujú demografické starnutie a regresívny typ populácie v Žilinskom kraji.

6.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Dlhodobu najvýraznejšie zastúpenie medzi obyvateľmi Žilinského kraja z hľadiska rodinného stavu mali slobodní muži. Na druhej strane, v prípade žien prevládali vydaté osoby. V roku 2011 sa podiel slobodných osôb pohyboval na úrovni 48,7 % u mužov a 39,3 % u žien. Po roku 2011 ich zastúpenie malo rastúci trend s nepravidelným poklesom a v roku 2023 tvorili slobodní muži 49,8 % a slobodné ženy 39,6 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel slobodných osôb výraznejšie zmenil u mužov. Ich podiel sa v populácii mužov v roku 2023 zvýšil o 1,1 p. b. a podiel slobodných žien sa zvýšil o 0,3 p. b. Podiel slobodných mužov v populácii Žilinského kraja je na úrovni celoslovenského priemeru a podiel slobodných žien je pod úrovňou celoslovenského priemeru (nižší o 0,5 p. b.).

V roku 2011 podiel osôb žijúcich v manželstve dosahoval u mužov 43,1 % a u žien 42 %. Po roku 2011 ich podiel začal klesať so zriedkavým rastom. Príčinou tohto klesajúceho trendu bola zmena sobášneho správania, najmä odkladanie sobášov do vyššieho veku i celková nižšia intenzita sobášnosti čiastočne ovplyvnená spoločenskou akceptáciou spolužitia v partnerských zväzkoch bez uzavretia manželstva. Vo všeobecnosti je zastúpenie ženatých mužov vyššie ako vydatých žien. Najnižšie hodnoty boli zistené v roku 2023, keď podiel ženatých mužov bol 41,3 % a podiel vydatých žien 40,9 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel osôb žijúcich v manželstve zmenil, významnejšie u mužov. Ich podiel sa v populácii mužov znížil o 1,8 p. b., podiel vydatých žien o 1 p. b. V Žilinskom kraji je podiel osôb žijúcich v manželstve vyšší o 1,2 p. b. u mužov a o 1,7 p. b. u žien v porovnaní s celoslovenským priemerom.

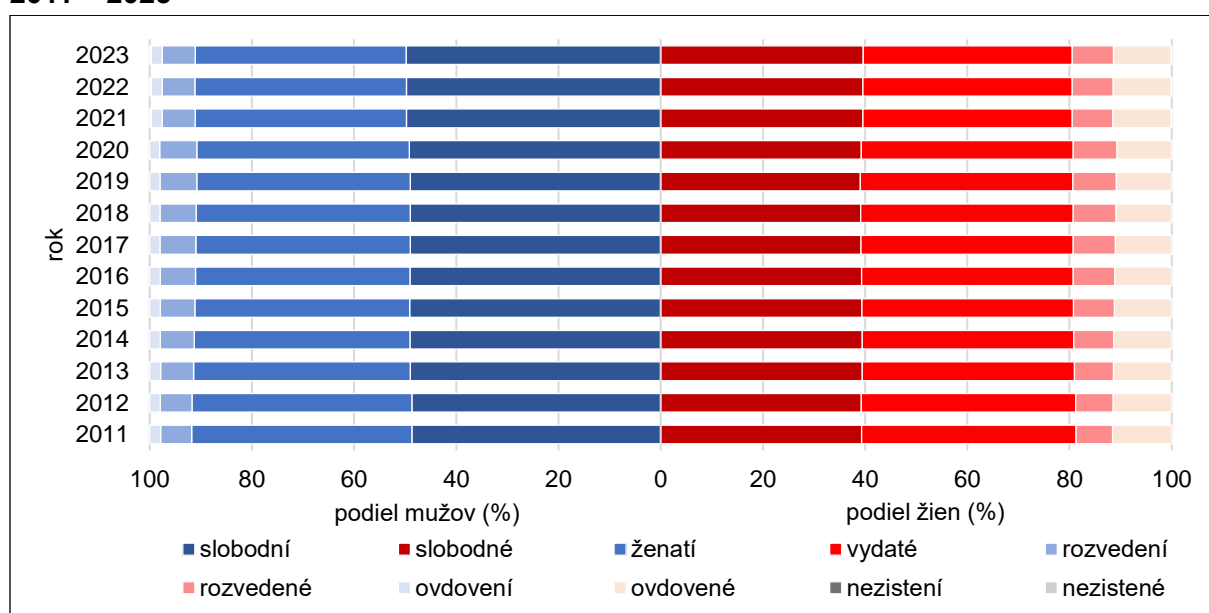
Podiel rozvedených osôb bol v roku 2011 u mužov 6,1 % a u žien 7,2 %, čo sú zároveň najnižšie hodnoty počas rokov 2011 – 2023. Ich zastúpenie sa v populácii Žilinského kraja zvyšovalo až do roku 2020, kedy dosahoval maximálne hodnoty (7,3 % u mužov a 8,6 % u žien). V roku 2023 podiel rozvedených mužov tvoril 6,5 % a rozvedených žien 8,1 %. V porovnaní s rokom 2011 je to nárast o 0,4 p. b. u mužov a o 0,9 p. b. u žien. Vyššie zastúpenie medzi populáciou mali rozvedené ženy. V dôsledku vyššej miery religiozity Žilinského kraja je podiel rozvedených mužov a aj žien nižší ako je celoslovenský priemer. Konkrétne zastúpenie rozvedených mužov je nižšie o 0,8 p. b. a rozvedených žien o 1 p. b.

V roku 2011 podiel ovdovených medzi obyvateľmi Žilinského kraja predstavoval u mužov 2,1 % a u žien 11,6 %. V dôsledku zlepšovania úmrtnostných pomerov

6.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

najmä mužov prišlo k poklesu zastúpenia ovdovených žien. V roku 2023 bol podiel ovdovených mužov vyšší a tvoril 2,2 %. Ovdovené ženy tvorili 11,3 %. Vzhľadom na mužskú nadúmrtnosť sú častejšie ovdovenými ženy ako muži. Okrem diferenčnej úmrtnosti dôležitú úlohu zohráva aj intenzita, s akou ovdovené osoby opakovane vstupujú do manželstva. Keďže šance na ďalší sobáš mali dlhodobo vyššie ovdovení muži, aj tento proces prispieval k častejšiemu výskytu ovdovených žien v populácii (Šprocha, Majo, 2016). Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2011, podiel ovdovených žien bol vyšší o 9,4 p. b. Najmenší rozdiel bol v roku 2020, podiel ovdovených žien bol vyšší o 8,7 p. b. V Žilinskom kraji je podiel ovdovených mužov a žien na úrovni celoslovenského priemeru.

G 6.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Žilinskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

6.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

Na rozdiel od SR sa vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Žilinského kraja vyznačuje vyšším zastúpením obyvateľov so stredoškolským vzdelaním s maturitou aj bez maturity a nižším zastúpením obyvateľov so základným vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 najpočetnejšou skupinou obyvateľov Žilinského kraja boli muži a ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 podiel mužov so stredoškolským vzdelaním s maturitou bol 30,5 %, ich nárast zastúpenia

6.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

predstavoval v roku 2023 hodnotu 1 p. b. (31,5 %). Zastúpenie žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou v Žilinskom kraji bolo vyššie ako u mužov. V roku 2021 bol podiel žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou 32,4 %. V roku 2023 ich zastúpenie v populácii žien vzrástlo o 0,6 p. b. na hodnotu 33 %.

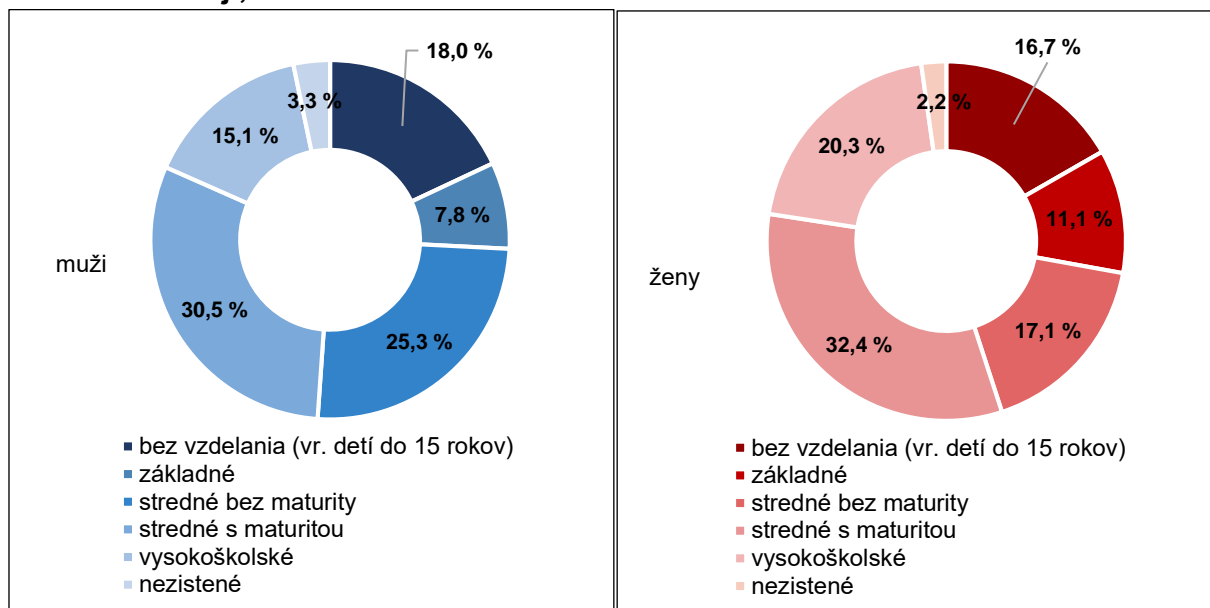
Druhú najpočetnejšiu skupinu v populácii Žilinského kraja predstavovali muži so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2021 podiel mužov so stredoškolským vzdelaním bez maturity bol 25,3 %. V prípade štruktúry žien podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania bolo stredoškolské vzdelanie bez maturity až na treťom mieste. Viac ako 17 % žien malo v Žilinskom kraji ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity. U oboch pohlaví bol zaznamenaný pokles zastúpenia osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2023 bol u mužov zaznamenaný pokles na hodnotu 24,3 % a u žien bol pokles na hodnotu 16,5 %. V Žilinskom kraji je zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním bez maturity v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššie. Rozdiel u mužov predstavuje 2,7 p. b. a u žien 1,4 p. b.

Vývoj zastúpenia obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním mal mierne rastúci trend u oboch pohlaví. V roku 2021 podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním bol u mužov 15,1 % a u žien 20,3 %. Najvyššie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel mužov s vysokoškolským vzdelaním bol 15,6 % a viac ako pätina žien mala vysokoškolské vzdelanie (21,2 %). Vysokoškolské vzdelanie dosiahli častejšie ženy. Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2023, keď zastúpenie žien s vysokoškolským vzdelaním bolo o 5,6 p. b. vyššie ako mužov. V Žilinskom kraji je zastúpenie mužov a žien s vysokoškolským vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom mierne nižšie. Rozdiel u mužov predstavuje 1,1 p. b. a u žien 0,2 p. b.

Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 predstavovalo zastúpenie mužov so základným vzdelaním v Žilinskom kraji vyrovnanú hodnotu na úrovni 7,8 %. Podiel žien so základným vzdelaním bol výrazne vyšší a počas rokov 2021 – 2023 predstavoval hodnotu okolo 11 %. V Žilinskom kraji je zastúpenie osôb so základným vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel u oboch pohlaví predstavuje 1,3 p. b.

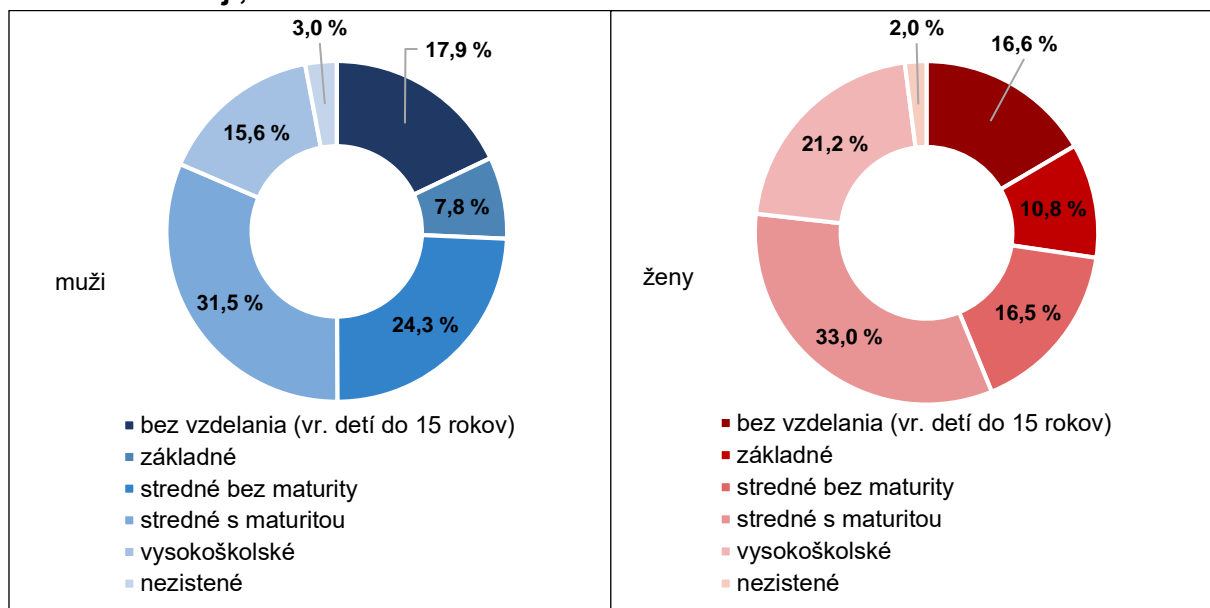
6.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

G 6.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Žilinskom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 6.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Žilinskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

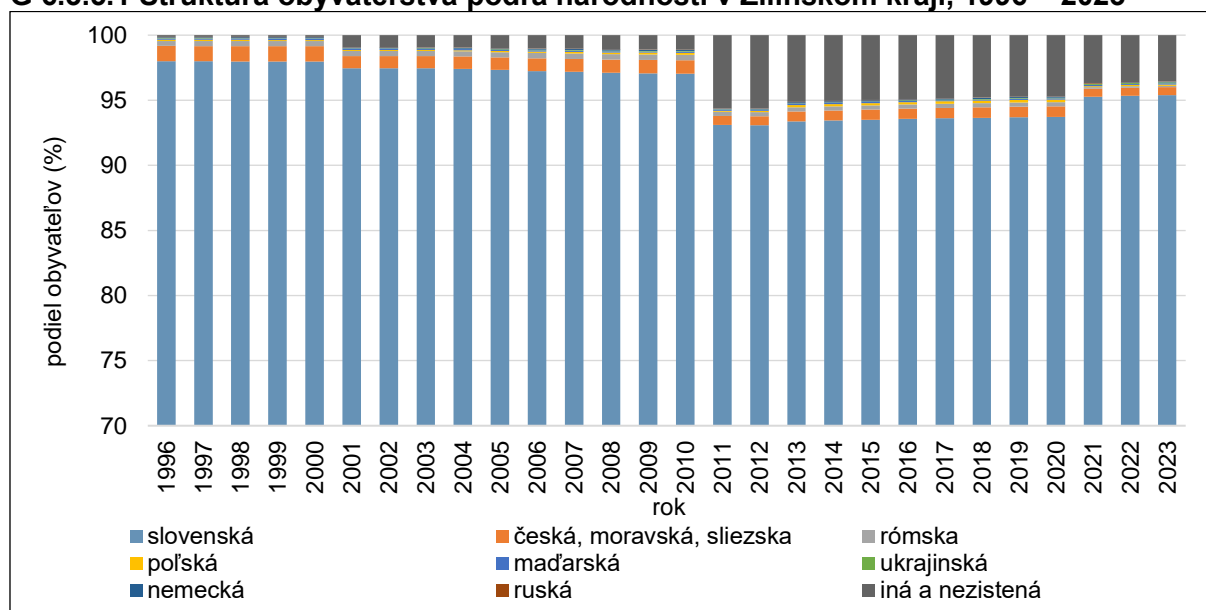
6.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V roku 2023 žilo v Žilinskom kraji 655,5 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 95,4 % z celkovej populácie. Ostatné národnosti nedosiahli ani 1 %-ný podiel, českú, moravskú a sliezsku národnosť malo 4,2 tisíce obyvateľov, čo tvorilo 0,6 %. Ako tretia najpočetnejšia národnosť v Žilinskom kraji bola rómska (712 obyvateľov; 0,1 %).

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k poklesu vo väčšine národností, výnimkou je zastúpenia ukrajinskej a poľskej národnosti. V porovnaní s celoslovenských priemerom je v Žilinskom kraji výrazne vyššie zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 10,9 p. b.) a je tu výrazne nižšie zastúpenie maďarskej (rozdiel 7,6 p. b.) a rómskej národnosti (rozdiel 1,1 p. b.).

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v početnejších národnostiach napr.: v slovenskej, českej, moravskej, sliezskej, poľskej národnosti. Na druhej strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v srbskej, vietnamskej, talianskej národnosti.

G 6.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Žilinskom kraji, 1996 – 2023

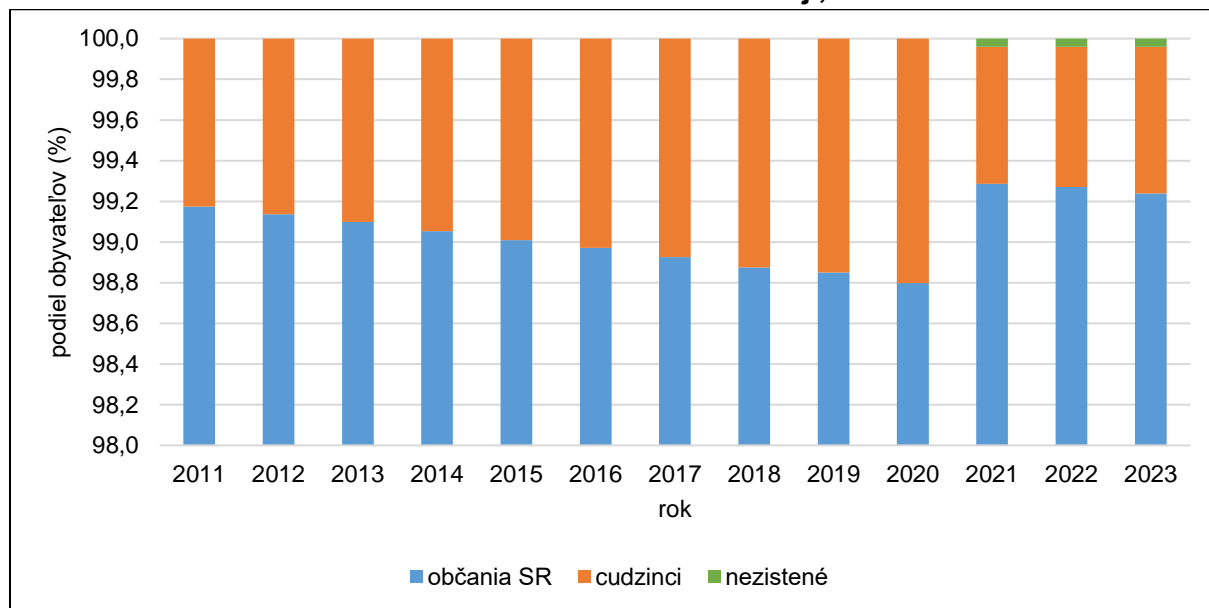
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

6.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

Zloženie obyvateľstva podľa skupín štátneho občianstva (občania SR a cudzinci) v Žilinskom kraji má v období rokov 2011 – 2020 trend mierneho zvyšovania podielu cudzincov na úkor znižovania podielu občanov SR. Kým v roku 2011 bolo v Žilinskom

kraji 99,2 % občanov SR a 0,8 % cudzincov. V roku 2020 sa podiel občanov SR znížil na hodnotu 98,8 % a podiel cudzincov narástol na 1,2 %. Zlom v zložení obyvateľov podľa štátneho občianstva Žilinského kraja prinieslo SODB 2021, aktualizácia základne pre ďalšie bilancovanie obyvateľov podľa štátneho občianstva vrátila hodnoty podielu občanov SR aj cudzincov približne na úroveň z roku 2011. V roku 2021 dosiahol podiel občanov 99,3 % s postupným znížením na 99,2 % v roku 2023. Podiel cudzincov sa zastabilizoval na 0,7 %. Podiel obyvateľov Žilinského kraja s nezisteným štátnym občianstvom tvorí iba 0,04 %.

G 6.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Žilinskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

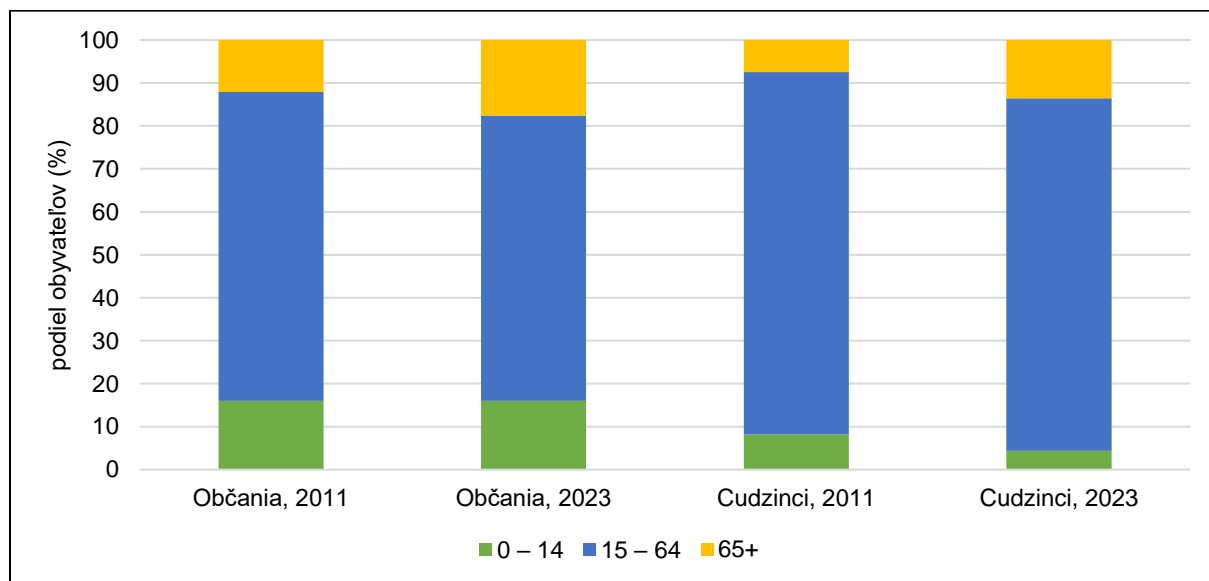
V rámci porovnania podielu cudzincov v Žilinskom kraji s celoslovenským priemerom bol v Žilinskom kraji podiel cudzincov v roku 2011 nižší o 0,2 p. b. (1 % v SR oproti 0,8 % v Žilinskom kraji). V roku 2023 sa rozdiel medzi podielom cudzincov v Žilinskom kraji a priemerom SR zvýšil na 0,5 p. b. (1,2 % v SR oproti 0,7 % v Žilinskom kraji), čo bolo spôsobené zvýšením podielu cudzincov v SR a znížením podielom cudzincov v rámci Žilinského kraja oproti roku 2011.

Z detailnejšieho porovnania hraničných rokov 2011 a 2023 je v absolútnom vyjadrení pozorovaný mierny pokles aj obyvateľov s občianstvom SR aj cudzincov, čo je však spôsobené celkovým znížením počtu obyvateľov v tomto období v celom Žilinskom kraji. V roku 2011 bolo 683 906 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, v roku 2023 sa ich počet znížil na 681 943. To predstavuje zníženie o 0,3 % obyvateľov s občianstvom SR. Znížil sa aj počet cudzincov, kým v roku 2011 bol počet cudzincov 5 695, v roku 2023 dosiahol hodnotu 5 231, čo je pokles o 8,1 % cudzincov.

pokles bol zaznamenaný u občanov Nórska, ktorých počet sa znížil o 85 % (zo 468 v roku 2011 na 68 v roku 2023).

Rovnako ako v ostatných krajoch, tak aj v Žilinskom kraji porovnanie obyvateľov podľa štátneho občianstva a veku poukazuje na odlišnú vekovú štruktúru občanov SR a cudzincov. Je zrejmé, že u občanov SR je v rámci podielov viac zastúpená skupina osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku. U cudzincov sú vyššie podiely v produktívnom veku.

G 6.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Žilinskom kraji, 2011 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Žilinskom kraji 97,2 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 96,6 %. Podiel občanov SR v Žilinskom kraji narodených v inej krajine sa zvýšil o 0,6 p. b., z 2 % v roku 2011 na 2,6 % v roku 2023. Najčastejšia krajina narodenia bola ČR (10 902 občanov v roku 2011 a 12 466 v roku 2023).

6.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

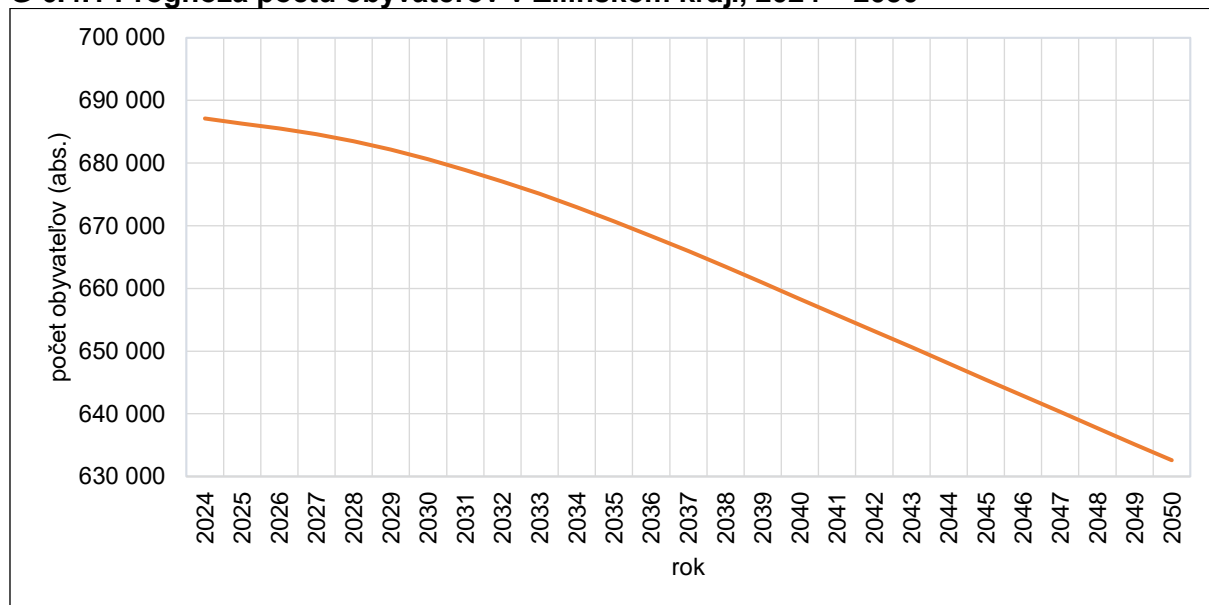
Počet obyvateľov Žilinského kraja by sa mal počas prognózovaného obdobia rokov 2024 – 2050 znížiť zo 687-tisíc v roku 2024 na takmer 633-tisíc v roku 2050. Išlo by o zníženie počtu obyvateľov o 54,5 tisíce osôb, resp. 7,9 %. Pokles počtu obyvateľov by mal byť o niečo intenzívnejší po roku 2030.

Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku sa bude v Žilinskom kraji do roku 2050 s veľkou pravdepodobnosťou znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorých podiel v populácii určite vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 by sa mal

6.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

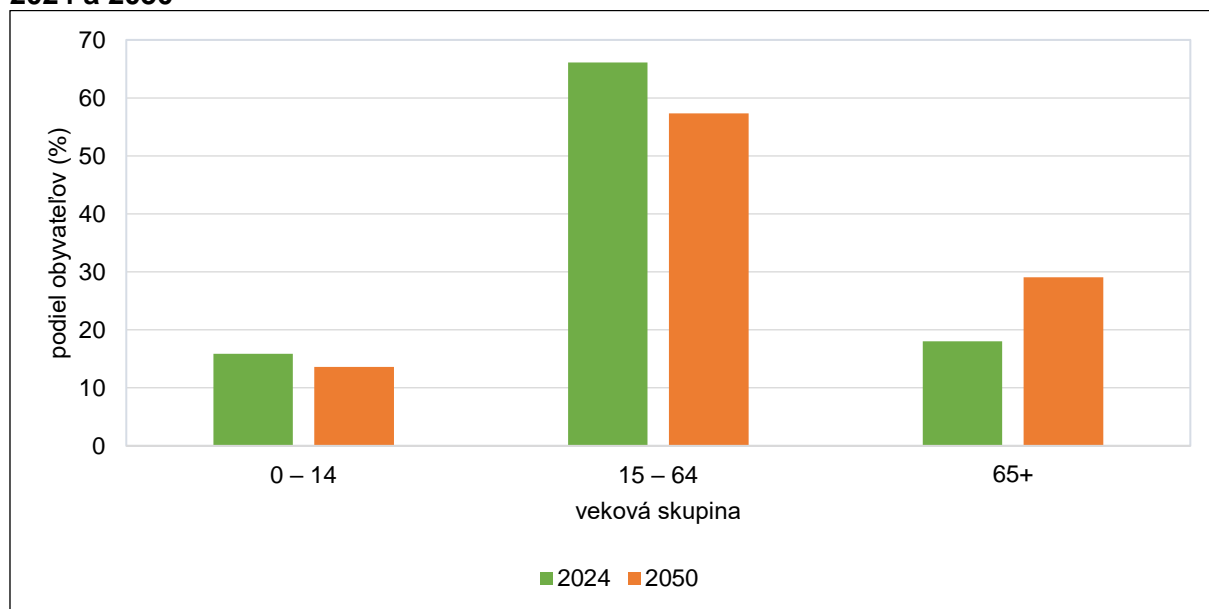
podiel obyvateľov vo veku do 15 rokov znížiť o 2,2 p. b. a podiel obyvateľov v produktívnom veku o 8,8 p. b. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, sú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel do roku 2050 by mal byť o viac ako 11 p. b. väčší než v roku 2024.

G 6.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Žilinskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

G 6.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Žilinskom kraji, 2024 a 2050

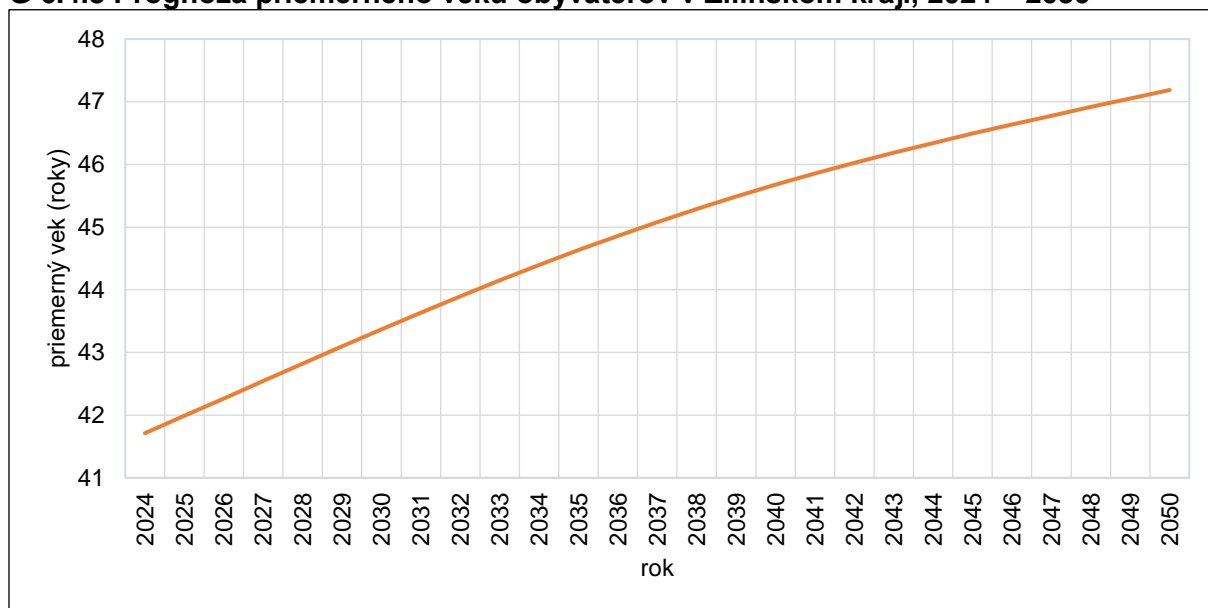

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Intenzívne starnutie obyvateľov Žilinského kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom v období pred rokom 2040 bude starnutie obyvateľov o niečo intenzívnejšie. Priemerný vek obyvateľov Žilinského kraja sa pravdepodobne zvýši zo 41,7 roka

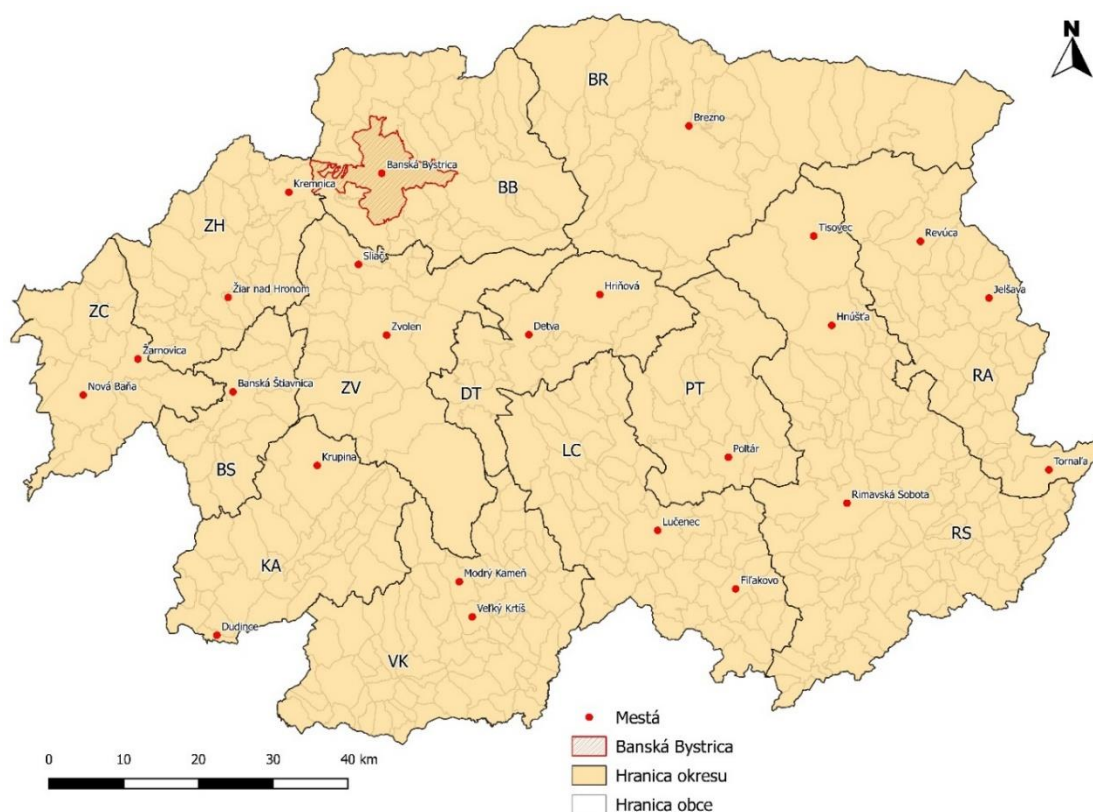
v roku 2024 na 47,2 roka v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období rokov 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu takmer 5,5 roka, resp. 13,1 %.

G 6.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Žilinskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

7 Banskobystrický kraj

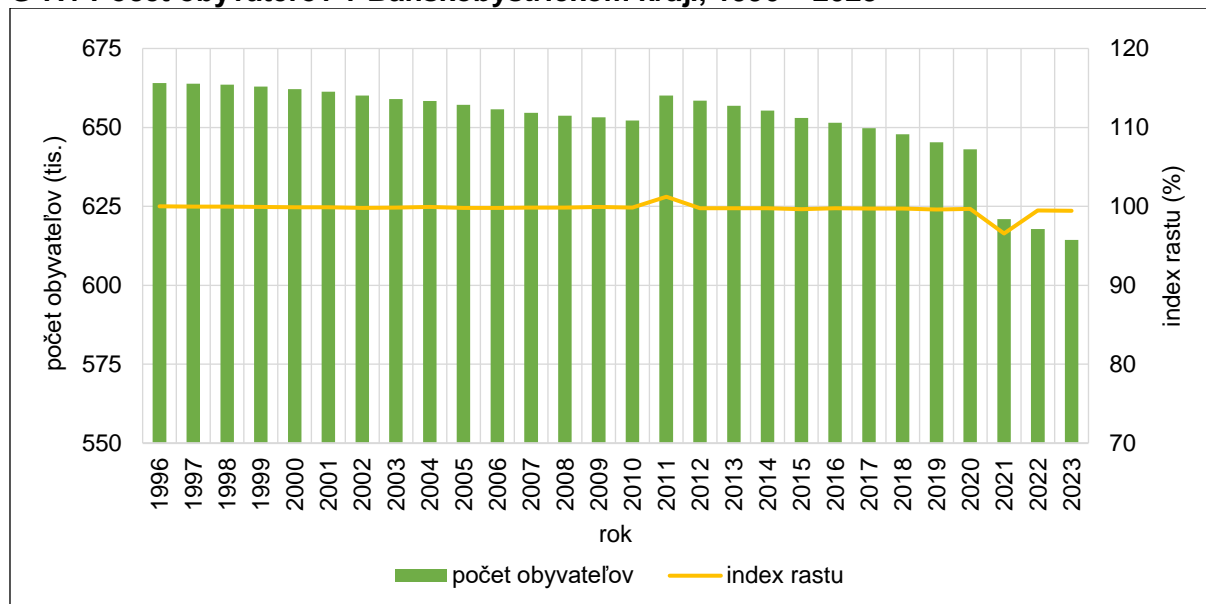

Banskobystrický kraj v roku 2023					
Počet obyvateľov	614 356	Počet obcí	516	Podiel obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov (%)	14,91
muži	298 752	z toho mestá	24	Podiel obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov (%)	65,71
ženy	315 604	Podiel obyvateľov v mestách (%)	51,34	Podiel obyvateľov vo veku 65+ (%)	19,39
Podiel cudzincov (%)	0,85	Podiel obyvateľov na vidieku (%)	48,66	Stredná dĺžka života pri narodení	
Priemerný vek obyvateľov	42,83	Rozloha (km ²)	9 454,0	muži	71,97
Index starnutia	130,04	Hustota obyvateľstva	65,16	ženy	79,13

K 31. 12. 1996 malo v Banskobystrickom kraji trvalý pobyt 664-tisíc obyvateľov. Počet obyvateľov Banskobystrického kraja klesal pozvoľna, len veľmi miernym tempom až do roku 2010. Medziročný pokles počtu obyvateľov sa v uvedenom období pohyboval od 179 osôb v roku 1997 do 1,4 tisíce osôb v roku 2006. V roku 2011 vzrástol počet obyvateľov Banskobystrického kraja o 7,9 tisíce v porovnaní s predchádzajúcim rokom na 660,1 tisíce osôb. Od roku 2012 sa pokles počtu obyvateľov v Banskobystrickom kraji mierne zintenzívnil. V roku 2020 klesol počet obyvateľov na 643-tisíc. Najvyšší medziročný pokles počtu obyvateľov (o 22 116 osôb) bol zaznamenaný medzi rokmi 2020 a 2021 v období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19. Po prekonaní tohto nepriaznivého obdobia sa v nasledujúcich dvoch rokoch pokles počtu obyvateľov zmiernil a stabilizoval na úrovni 3,2 – 3,4 tisíce osôb ročne. V roku 2023 mal Banskobystrický kraj celkovo 614,4 tisíce obyvateľov, t. j. takmer o 520-tisíc menej ako v roku 1996. V dôsledku toho sa znížila aj hustota obyvateľstva kraja zo 70,2 na 65 obyvateľov na km². Medziročný index rastu počtu obyvateľov bol v období 1996 – 2023 tesne pod

hranicou 100 %, s výnimkou roku 2011, kedy vzrástol na 101,2 %. Index zmeny medzi rokmi 1996 a 2023 bol na úrovni 92,5 %, čo zodpovedá klesajúcemu vývoju počtu obyvateľstva v Banskobystrickom kraji.

G 7.1 Počet obyvateľov v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

7.1 Demografické procesy

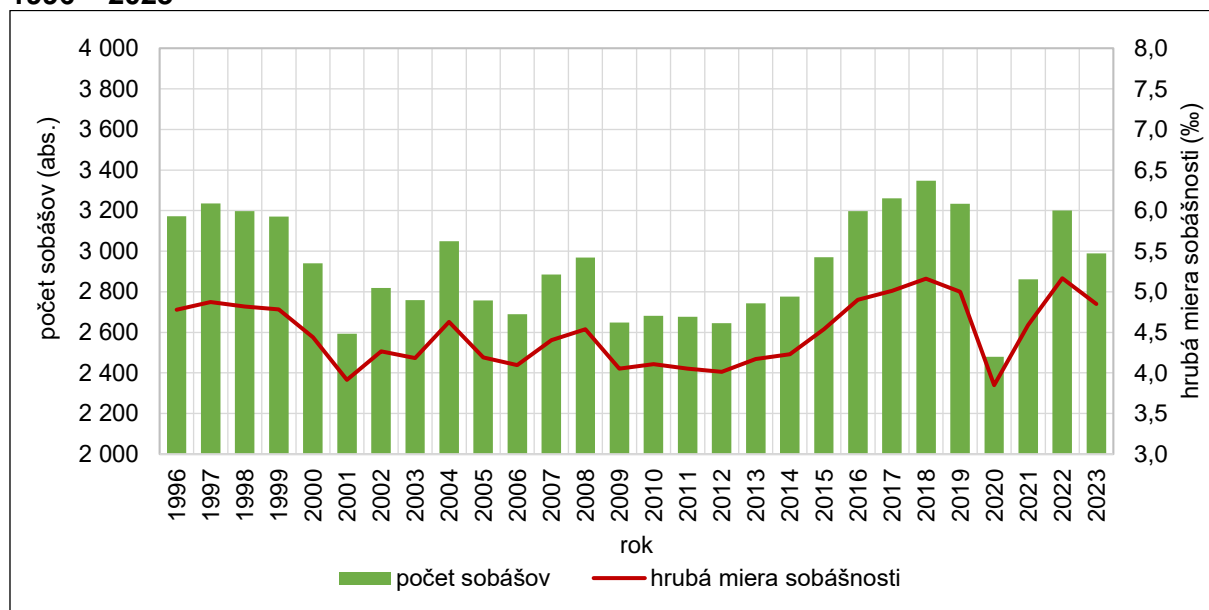
7.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Banskobystrickom kraji uzatvorených 3 172 sobášov, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 4,8 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2023 sa ročný počet sobášov pohyboval v intervale od 2,5 tisíca do 3,3 tisíca. Celkový trend počtu sobášov aj hrubej miery sobášnosti bol v Banskobystrickom kraji kolísavý, vyššie počty sobášov (viac ako 3-tisíc) boli pred rokom 2000 a po roku 2015 (s výnimkou rokov 2020 a 2021). Vysoký počet sobášov v Banskobystrickom kraji znamenal hrubú mieru sobášnosti viac ako 5 ‰, pri nízkom počte sobášov bola hrubá miera sobášnosti menej ako 4 ‰.

Počas obdobia 1996 – 2023 sa v Banskobystrickom kraji uzatvorilo v priemere takmer 2 930 sobášov ročne, resp. 4,49 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas celého tohto obdobia bola hrubá miera sobášnosti v Banskobystrickom kraji výrazne nižšia ako hodnota celoslovenského priemeru.

7.1.1 Sobášnosť

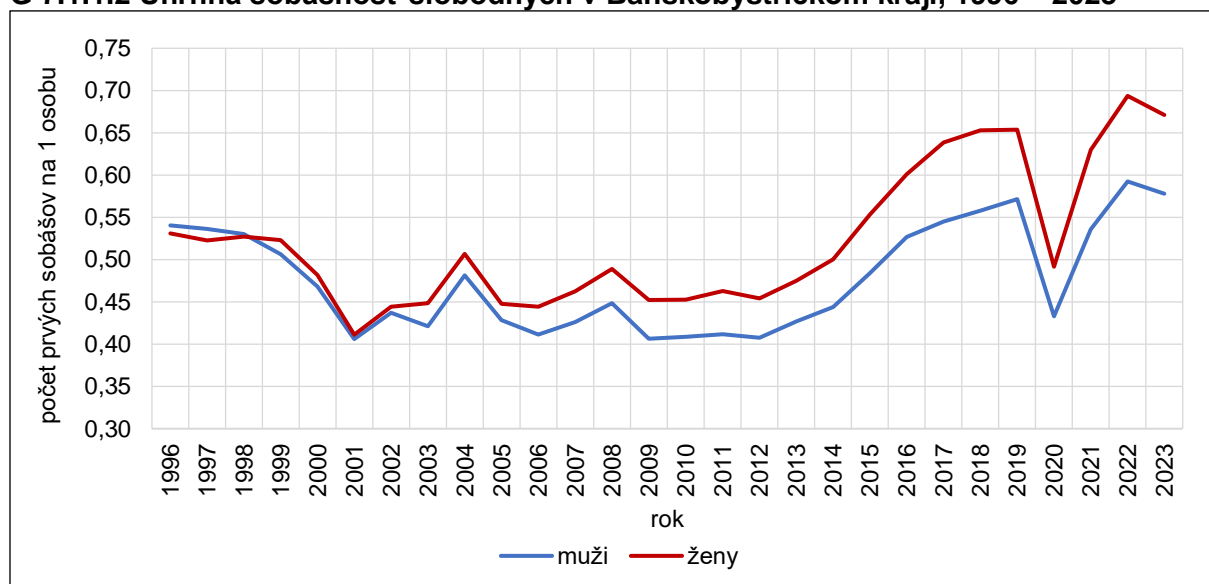
G 7.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti závisí od intenzity s akou do manželstva vstupujú slobodní muži a slobodné ženy. V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža v Banskobystrickom kraji 0,54 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,53 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Banskobystrickom kraji sa v rokoch 1996 – 2001 znížila (z hodnoty 0,54 na 0,41 sobáša na jednu slobodnú osobu) a od roku 2001 do roku 2012 stagnovala na hodnotách 0,41 až 0,51 sobáša na jednu slobodnú osobu, pričom hodnoty prvosobášnosti boli po roku 2001 vyššie u žien ako u mužov. Od roku 2016 až do roku 2023 sa sobášnosť v Banskobystrickom kraji zvyšovala. Výnimkou boli len rok 2020 s výrazným poklesom sobášnosti a rok 2023 s miernym poklesom sobášnosti.

G 7.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

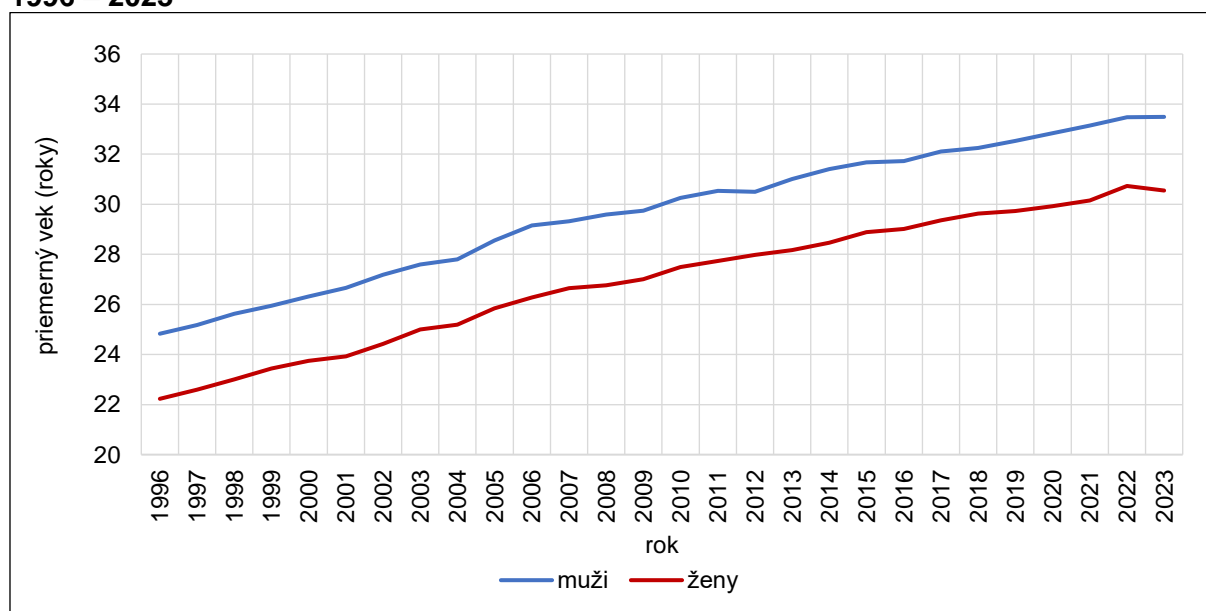
Najvyššiu hodnotu počas celého obdobia 1996 – 2023 dosiahla úhrnná sobášnosť slobodných v Banskobystrickom kraji v roku 2022 (0,59 sobáša na jedného slobodného muža a 0,69 sobáša na jednu slobodnú ženu). Najnižšia hodnota úhrnnej sobášnosti slobodných (0,41 sobáša na jednu slobodnú osobu) sa vyskytla u mužov v rokoch 2001, 2006 a 2009 – 2012, u žien len v roku 2001.

Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných v Banskobystrickom kraji u oboch pohlaví nižšia ako celoslovenský priemer.

V roku 1996 vstupovali do prvého manželstva muži v Banskobystrickom kraji v priemere vo veku 24,8 roka a ženy vo veku 22,2 roka, t. j. o 0,2 roka mladší muži a o 0,4 roka mladšie ženy ako bol celoslovenský priemer. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Banskobystrickom kraji zvyšoval. Hranicu 30 rokov presiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov v roku 2010, v prípade žien to bolo v roku 2021. Najvyššie hodnoty dosiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov v roku 2023 (33,5 roka) a u žien v roku 2022 (30,7 roka), čo boli historicky najvyššie hodnoty tohto ukazovateľa v Banskobystrickom kraji. Počas obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši v Banskobystrickom kraji zvýšil u mužov o 8,7 roka, resp. 34,9 % a u žien o 8,3 roka, resp. 37,4 %.

Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši bol v Banskobystrickom kraji nižší ako celoslovenský priemer len v niektorých rokoch pred rokom 2006. Počas celého obdobia 2006 – 2023 bol priemerný vek pri prvom sobáši v Banskobystrickom kraji u oboch pohlaví nad celoslovenským priemerom, pričom rozdiel sa smerom k roku 2023 zvyšoval.

G 7.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

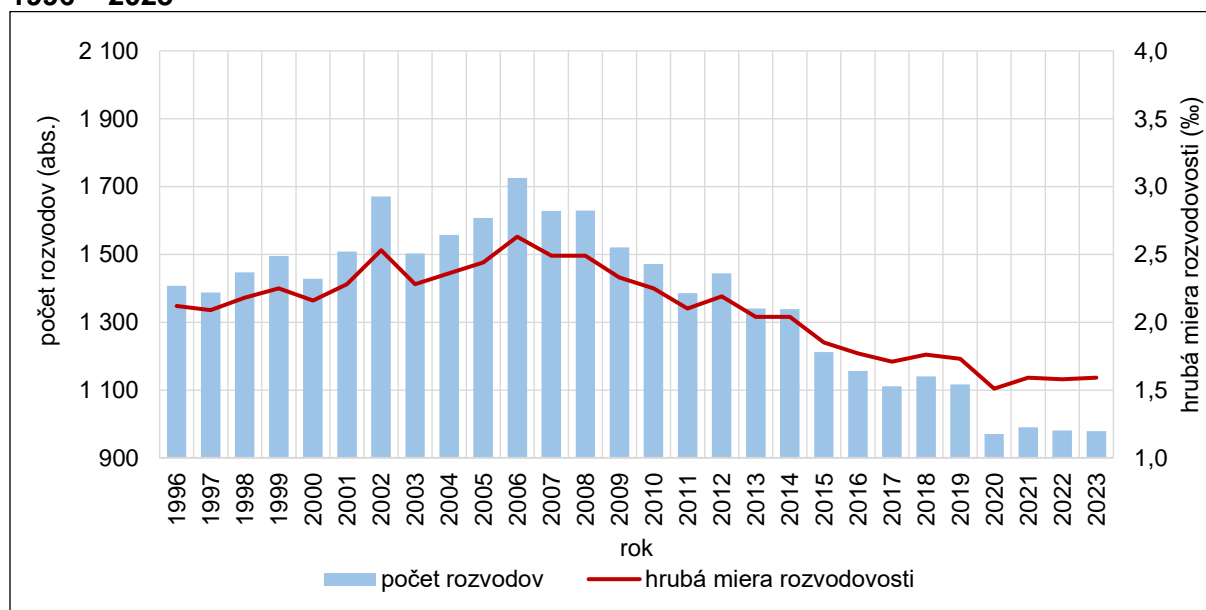
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

7.1.2 Rozvodovosť

V roku 1996 sa v Banskobystrickom kraji rozviedlo 1 407 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 2,12 rozvodu na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota vyššia ako celoslovenský priemer. V období 1996 – 2006 sa ročný počet rozvodov v Banskobystrickom kraji zvyšoval, v roku 2006 dosiahol najvyššiu hodnotu 1 725, resp. 2,63 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Po roku 2006 nasledoval postupný a pomerne rovnomerný pokles počtu rozvodov aj hrubej miery rozvodovosti. Najnižšie počty rozvodov boli zaznamenané v Banskobystrickom kraji v období 2020 – 2023, kedy počet rozvodov klesol pod hranicu 1 000 rozvodov ročne, resp. 1,6 rozvodu na 1 000 obyvateľov.

Počet rozvodov v Banskobystrickom kraji dosiahol počas rokov 1996 – 2023 priemernú ročnú hodnotu viac ako 1 360 rozvodov, resp. 2,09 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Počas obdobia 1996 – 2023 (s výnimkou rokov 2017 – 2020) bola hrubá miera rozvodovosti v Banskobystrickom kraji vyššia ako bol celoslovenský priemer.

G 7.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

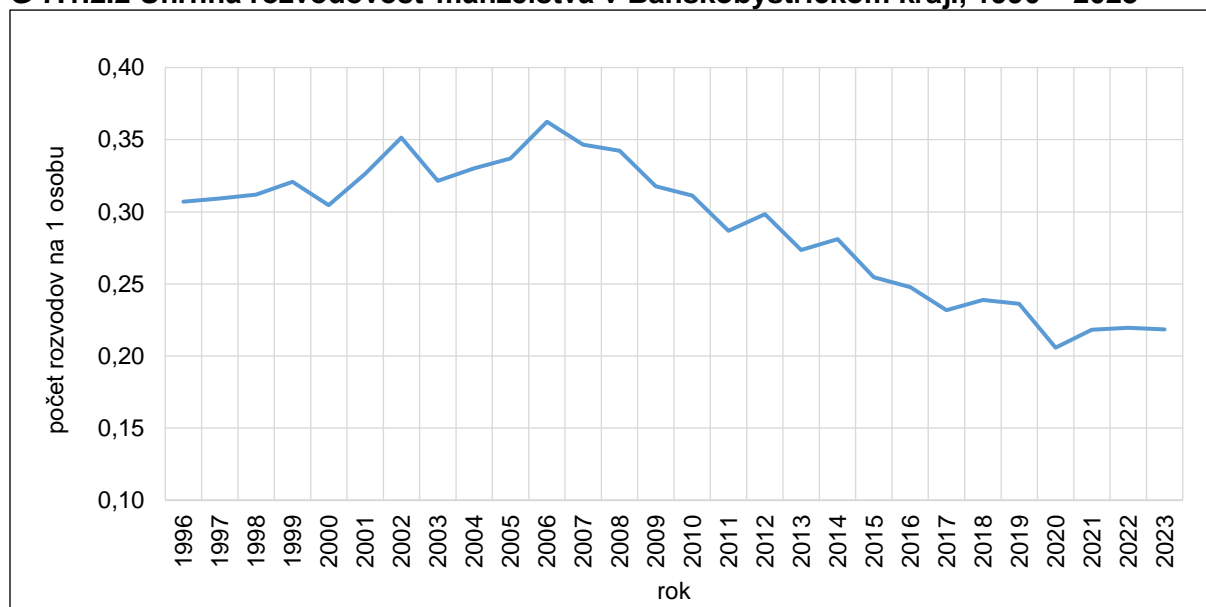
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Úhrnná rozvodovosť manželstva najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. V Banskobystrickom kraji je jasne viditeľné krátke obdobie stagnácie rozvodovosti v rokoch 1996 – 2000 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva na úrovni 0,3 rozvodu na osobu, obdobie zvýšenej rozvodovosti v rokoch 2002 – 2008 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva 0,35 rozvodu na osobu a obdobie poklesu rozvodovosti v rokoch 2009 – 2023, kedy sa hodnoty úhrnnej rozvodovosti manželstva znížili na úroveň 0,2 rozvodu na osobu. Pandémia ochorenia COVID-19 sa vo vývoji rozvodovosti v Banskobystrickom kraji prejavila znížením v roku 2020. Kompenzačný nárast rozvodovosti po skončení pandémie bol nevýrazný, hodnoty

rozvodovosti v období 2020 – 2023 boli najnižšie z celého analyzovaného obdobia (tesne nad hranicou 0,2 rozvodu na osobu).

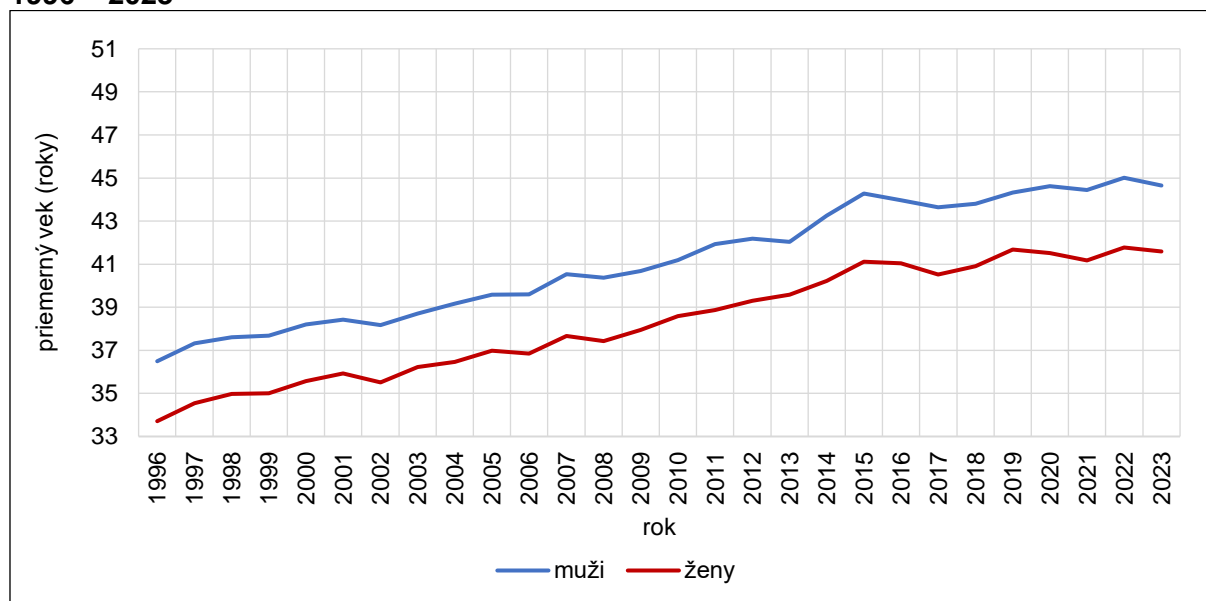
Úhrnná rozvodovosť manželstva sa v Banskobystrickom kraji v rokoch 1996 – 2023 pohybovala v rozpätí od 0,21 do 0,36 rozvodu na osobu. V priemere za celé obdobie dosiahla úhrnná rozvodovosť v Banskobystrickom kraji hodnotu 0,29 rozvodu na osobu, čo je hodnota vyššia ako celoslovenský priemer.

G 7.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Banskobystrickom kraji bol do roku 2006 väčšinou nižší ako celoslovenský priemer a od roku 2007 až na výnimky prevyšoval celoslovenské hodnoty. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Banskobystrickom kraji bol počas rokov 1996 – 2023 u oboch pohlaví zrejмый, pričom po roku 2015 bol o niečo miernejší ako v období 1996 – 2015. Hodnoty priemerného veku pri rozvode boli v Banskobystrickom kraji u mužov o 2,8 roka vyššie ako u žien, čo zhruba kopíruje rozdiely priemerného veku pri sobáši medzi pohlaviami. Priemerný vek pri rozvode v Banskobystrickom kraji sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 8,2 roka, resp. 22,5 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 7,9 roka, resp. 23,4 %.

G 7.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

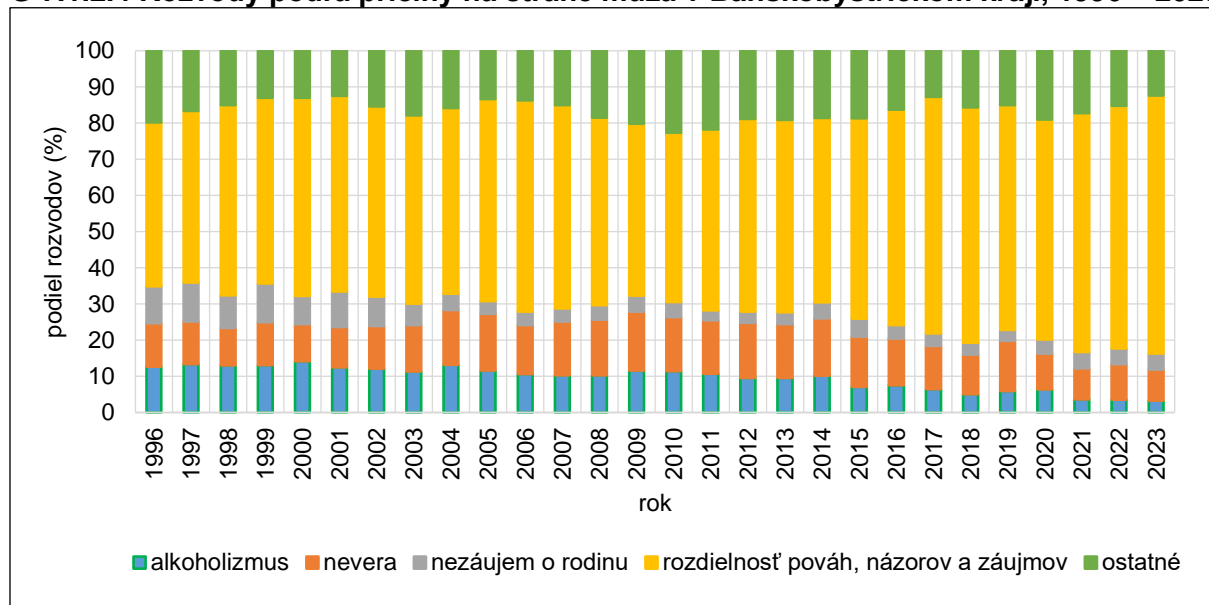
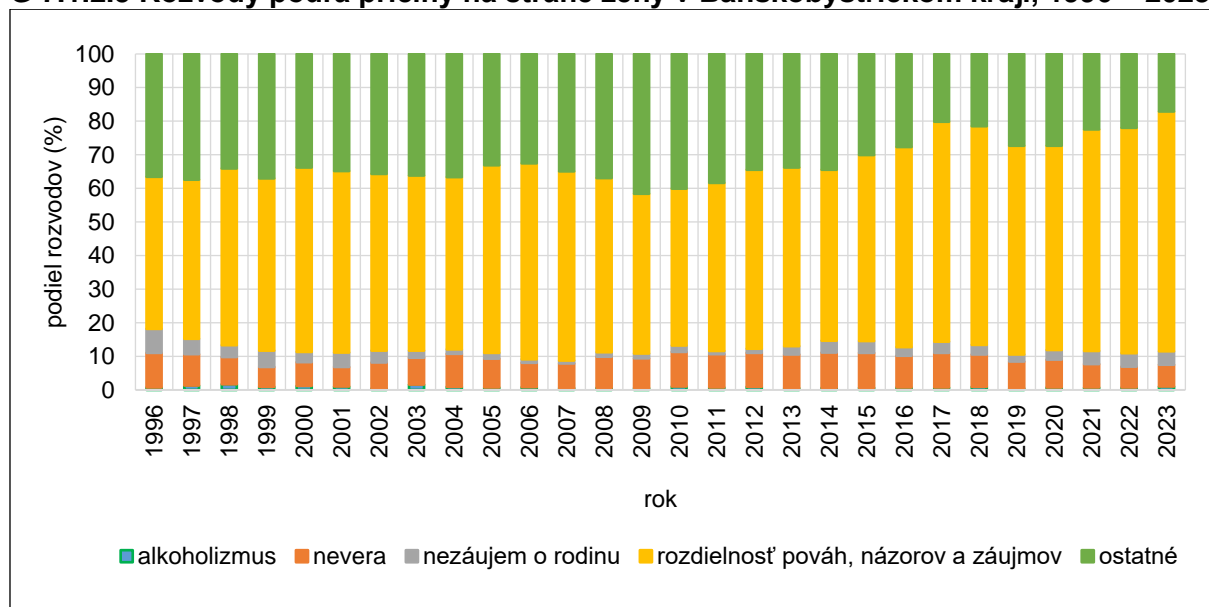
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

U obidvoch pohlaví bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantnou príčinou rozvodu v Banskobystrickom kraji a postupne sa zvyšoval. V roku 1998 presiahol podiel rozvodov kvôli tejto príčine hranicu 50 % a postupne sa zvyšoval k hranici 70 %, ktorú presiahol v roku 2023. Medzi rokmi 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil v Banskobystrickom kraji o 26 p. b.

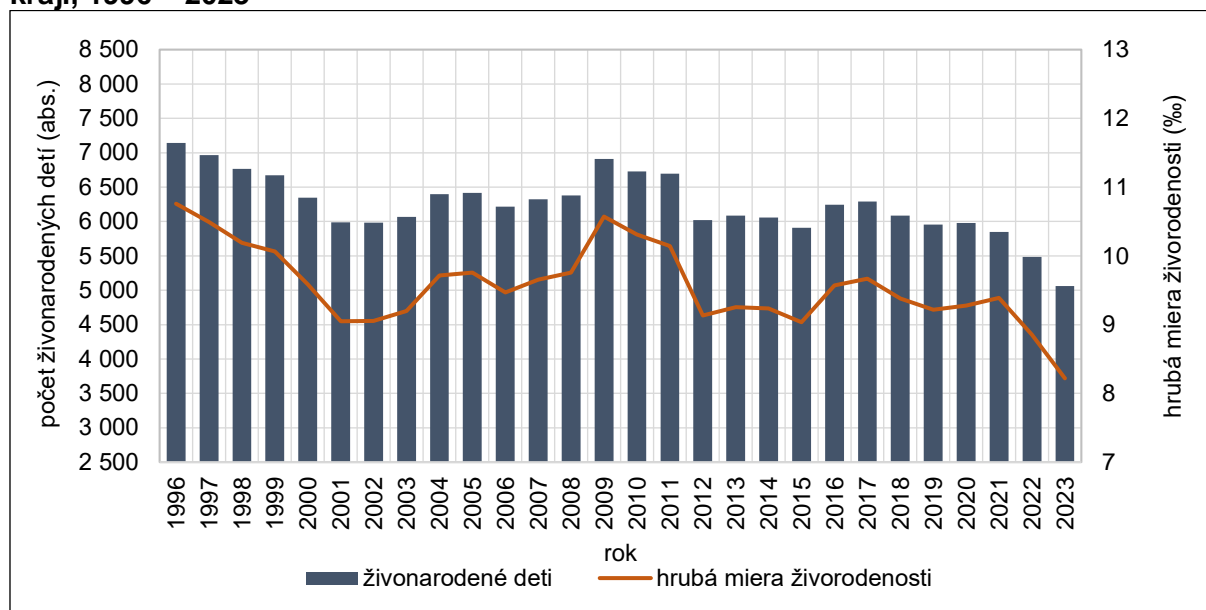
Zvyšné príčiny rozvodu boli v Banskobystrickom kraji menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 menej výrazná.

U mužov sa podiel iných príčin rozvodu ako rozdielnosť pováh, názorov a záujmov počas rokov 1996 – 2023 znížil. Najväčší pokles zaznamenali rozvody kvôli alkoholizmu na strane muža (o 9,5 p. b.), nasledovala skupina ostatných príčin (zníženie o 7,5 p. b.), nezáujem o rodinu (zníženie o 5,7 p. b.) a nevera (zníženie o 3,4 p. b.).

U žien sa okrem rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov počas obdobia 1996 – 2023 výraznejšie zmenil aj podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin (zníženie o viac ako 19 p. b.). Zmena podielu zvyšných príčin bola menej výrazná. Podiel rozvodov kvôli nezáujmu o rodinu sa znížil o 3,2 p. b. a kvôli nevere o 3,8 p. b. Podiel rozvodov kvôli alkoholizmu na strane ženy sa počas posledných troch desaťročí pohybuje okolo 1 % a výraznejšie sa nemení.

G 7.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024**G 7.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023**Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024**7.1.3 Pôrodnosť a plodnosť**

Počet živonarodených detí v Banskobystrickom kraji v druhej polovici 90. rokov 20. storočia vykazoval klesajúcu tendenciu, ktorá vyvrcholila v rokoch 2001 a 2002, keď sa z pôvodných viac ako 7,1 tisíce živonarodených dostal pod hranicu 6-tisíc. V týchto rokoch zaznamenala prepád aj hrubá miera živorodenosti z 10,8 ‰ na 9 ‰. Už nasledujúce roky priniesli určité oživenie, ktoré však v roku 2006 opätovne vystriedal pokles. Ďalšia fáza nárastu vrcholila v roku 2009, keď sa v Banskobystrickom kraji narodilo viac ako 6,9 tisíce živých detí a na 1 000 obyvateľov pripadalo 10,6 živonarodených.

G 7.1.3.1 Počet živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

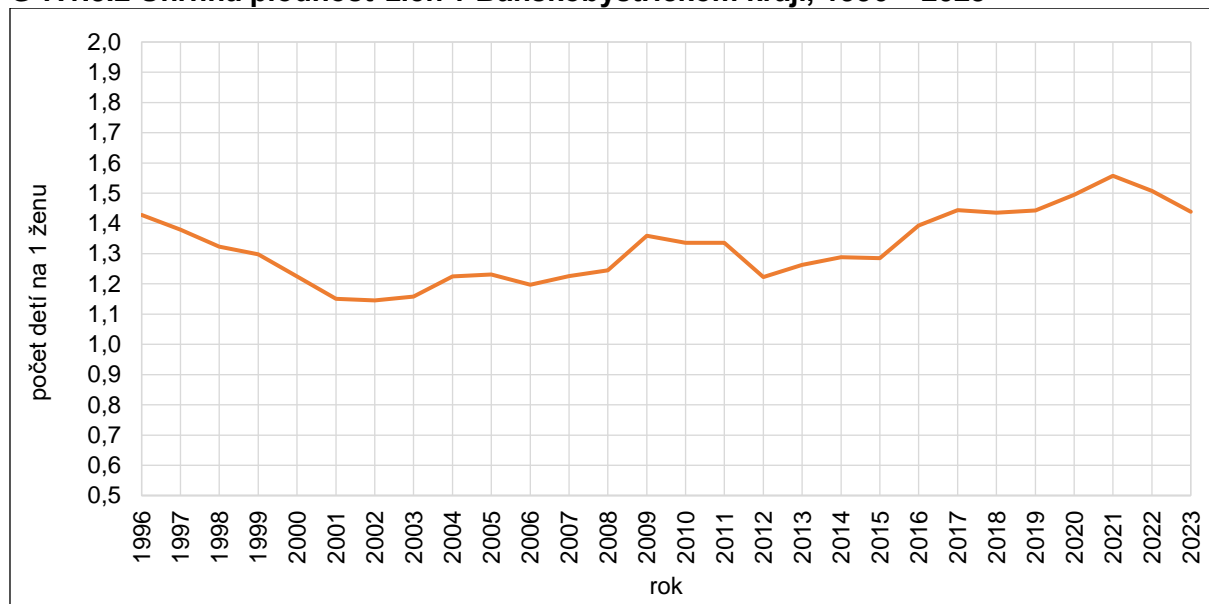
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Už v rokoch 2010 a 2011 bolo možné zaznamenať nástup regresného trendu, ktorý ešte urýchlil rok 2012 a s ním spojená zmena metodiky vykazovania detí narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku. Svoju úlohu tiež pravdepodobne zohrávalo aj zhoršovanie životných podmienok mladých ľudí v dôsledku dopadov globálnej hospodárskej krízy. Počet živonarodených detí v Banskobystrickom kraji sa tak v rokoch 2012 – 2015 v podstate stabilizoval v intervale 5,9 – 6,1 tisíce a hrubá miera živorodenosti sa pohybovala v intervale 9,0 – 9,1 ‰. Posledné významnejšie oživenie pôrodnosti v Banskobystrickom kraji priniesli roky 2016 a 2017. Počet živonarodených detí sa dostal nad hranicu 6,2 tisíce a hrubá miera živorodenosti vzrástla až na 9,7 ‰. Ešte v roku 2018 síce počet živonarodených detí prekročil 6-tisíc, no postupne sa opätovne vrátil trend ich poklesu. Ten výrazne zrýchlil v posledných dvoch rokoch 2022 a 2023, keď najprv pokoril hranicu 5,5 tisíce, aby sa v roku 2023 počet živonarodených dostal až na takmer 5-tisíc. To v relatívnom vyjadrení najprv znamenalo pokles na 8,9 živého dieťaťa a v roku 2023 na 8,2 živonarodených detí na 1 000 obyvateľov.

Už v polovici 90. rokov 20. storočia klesla plodnosť žien Banskobystrického kraja len na 1,4 dieťaťa. Toto znižovanie intenzity rodenia detí v podstate pokračovalo až do roku 2002, keď došlo k stabilizácii na úrovni 1,15 dieťaťa na ženu. Nasledoval síce mierny nárast nad hranicu 1,2 dieťaťa, no ten rýchlo vystriedala stagnácia. Preto až po roku 2008 bolo možné identifikovať vo vývoji úhrnnej plodnosti Banskobystrického kraja dynamickejšie oživenie. Išlo však len o veľmi krátke obdobie, keď sa priemerný počet detí, ktoré by sa narodili jednej žene počas jej reprodukčného obdobia, dostal na úroveň 1,34 – 1,36 dieťaťa. Navyše v roku 2012 došlo k významnému poklesu a intenzita plodnosti sa opätovne dostala na hodnotu 1,22 dieťaťa. Následný pozvoľný rast vystriedalo po roku 2015 pomerne dynamické a najmä dlhšie

prebiehajúce oživenie. Vďaka tomu sa úhrnná plodnosť žien Banskobystrického kraja zvýšila až na svoje maximum v roku 2021. Pri jej zachovaní by sa do konca reprodukčného obdobia žene narodilo v priemere 1,56 dieťaťa.

G 7.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

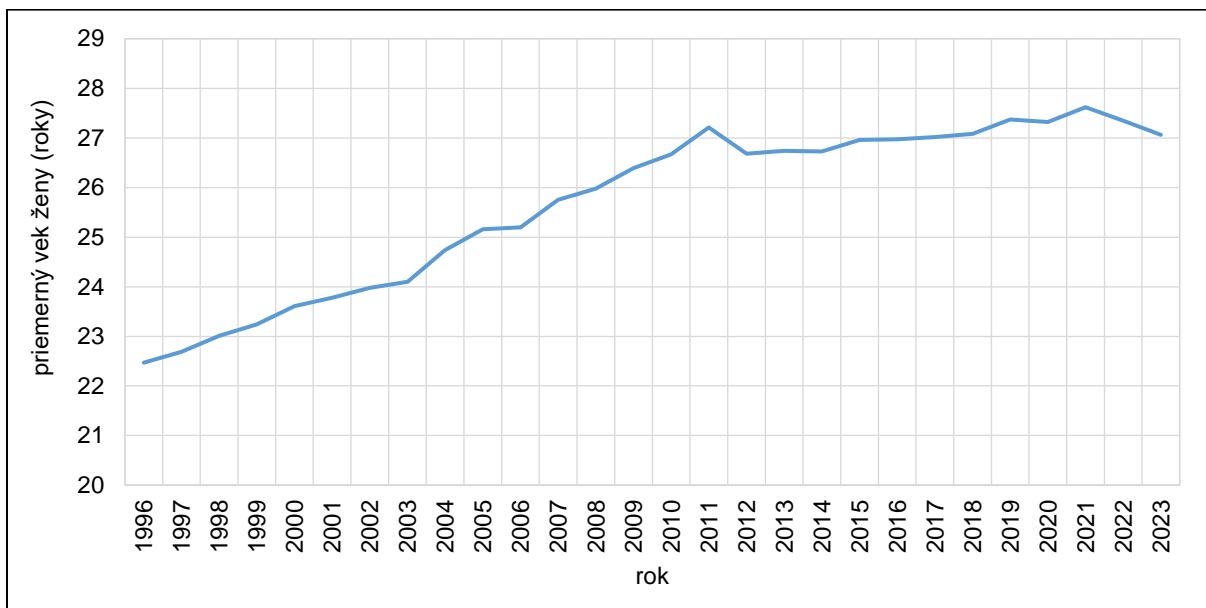
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Negatívne dopady krízových rokov počas pandémie ochorenia COVID-19 spoločne so zhoršujúcou sa životnou situáciou sa pravdepodobne podpísali pod následný pomerne prudký prepád v rokoch 2022 a 2023. Vzhľadom na významný pokles a len obmedzenú rekuperáciu plodnosti patril Banskobystrický kraj k priestorom s nižšou intenzitou rodenia detí.

Aj v Banskobystrickom kraji prešlo časovanie plodnosti od roku 1996 dôležitými transformačnými zmenami. Ich kľúčovým znakom bolo predovšetkým odkladanie prvých detí do vyššieho veku. Priemerný vek žien pri narodení prvého živého dieťaťa sa v Banskobystrickom kraji medzi rokmi 1996 a 2011 zvýšil z 22,5 roka na 27,2 roka. Ďalší vývoj však priniesol najprv pokles a následne len veľmi mierny rast, keď v roku 2021 sa priemerný vek dostal len nad hranicu 27,6 roka. Zaujímavosťou sa tento ukazovateľ časovania materských štartov správal posledné dva roky 2022 a 2023, keď došlo k pomerne významnému poklesu až k hranici 27 rokov. Dlhodobu pritom platí, že ženy v Banskobystrickom kraji sa matkami prvého dieťaťa stávajú skôr, ako je priemer Slovenska. Vývoj v poslednej dekáde tento aspekt reprodukčného správania ešte viac zvýraznil, keďže rozdiel priemerných vekov v roku 2023 sa dostal už na úroveň 1,2 roka.

7.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

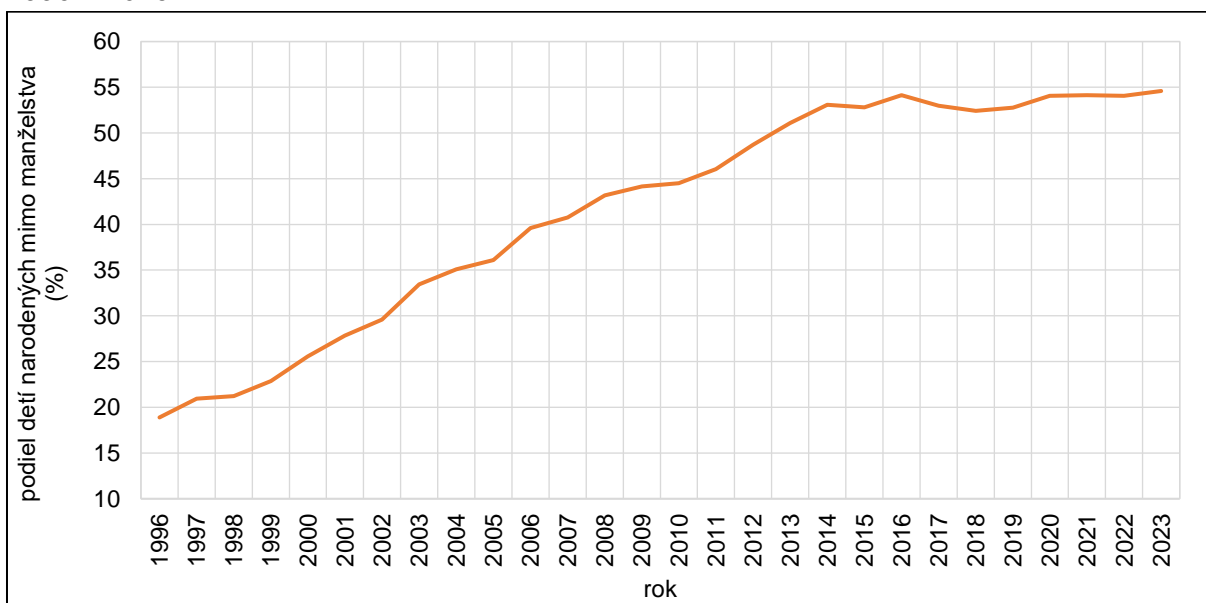
G 7.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

Dôležitou črtou reprodukčného správania populácie Banskobystrického kraja je dlhodobé nadpriemerné zastúpenie detí narodených mimo manželstva. Už v roku 1996 predstavovali takmer 19 % zo všetkých živonarodených, kým celoslovenský priemer sa pohyboval tesne nad hranicou 14 %. Od roku 2003 tvorili nemanželské deti v Banskobystrickom kraji viac ako tretinu všetkých živonarodených a od roku 2013 mali dokonca miernu prevahu. Ďalší vývoj však priniesol už len mierny nárast a následne určitú stagnáciu na úrovni 54 %, čo je hodnota vyššia ako celoslovenský priemer.

G 7.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

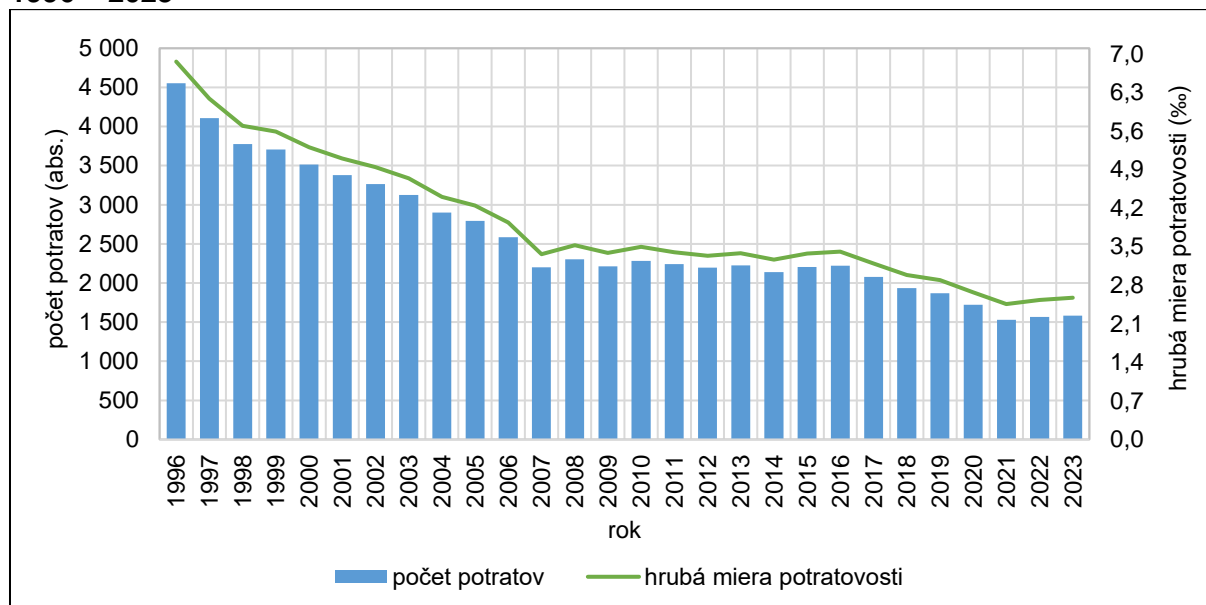
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

7.1.4 Potratovosť

Počet potratov klesal v rokoch 1996 – 2023 aj v Banskobystrickom kraji. Kým v roku 1996 bolo zaznamenaných viac ako 4,5 tisíca potratov, na začiatku 21. storočia ich početnosť klesla pod 3,4 tisíca. Od roku 2004 to už nebolo ani 2,9 tisíca potratov. Táto prvá fáza znižovania vrcholila v roku 2007, keď bolo v Banskobystrickom kraji zaznamenaných 2,2 tisíca potratov. Až do roku 2016 prišlo k stagnácii, keď počty potratov sa stabilne pohybovali v úzkom intervale 2,1 – 2,3 tisíca. Až po roku 2016 tak dochádza k naštartovaniu ďalšej fázy znižovania. Svoje minimum tak dosiahol počet potratov v Banskobystrickom kraji v roku 2021, keď bolo zaznamenaných celkovo 1 531 potratov. Do roku 2023 sa ich počet zvýšil na 1 583 potratov.

V kontexte vývojových zmien sa správali aj hodnoty hrubej miery potratovosti. Medzi rokmi 1996 a 2007 klesol počet potratov pripadajúcich na 1 000 obyvateľov Banskobystrického kraja zo 6,9 potratu na 3,4 potratu. Nasledovala spomínaná fáza stagnácie v intervale 3,3 – 3,5 ‰. Až po roku 2016 bolo možné identifikovať ďalší pokles vrcholiaci v roku 2021 pod hranicou 2,5 ‰. Posledné dva roky 2022 a 2023 sa niesli v znamení mierneho nárastu opäť nad túto hranicu, keď v roku 2023 už v Banskobystrickom kraji na 1 000 obyvateľov pripadalo 2,6 potratu. Aj napriek uvedenej redukcii pre Banskobystrický kraj platilo, že hodnoty hrubej miery potratovosti boli vyššie ako celoslovenský priemer.

G 7.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

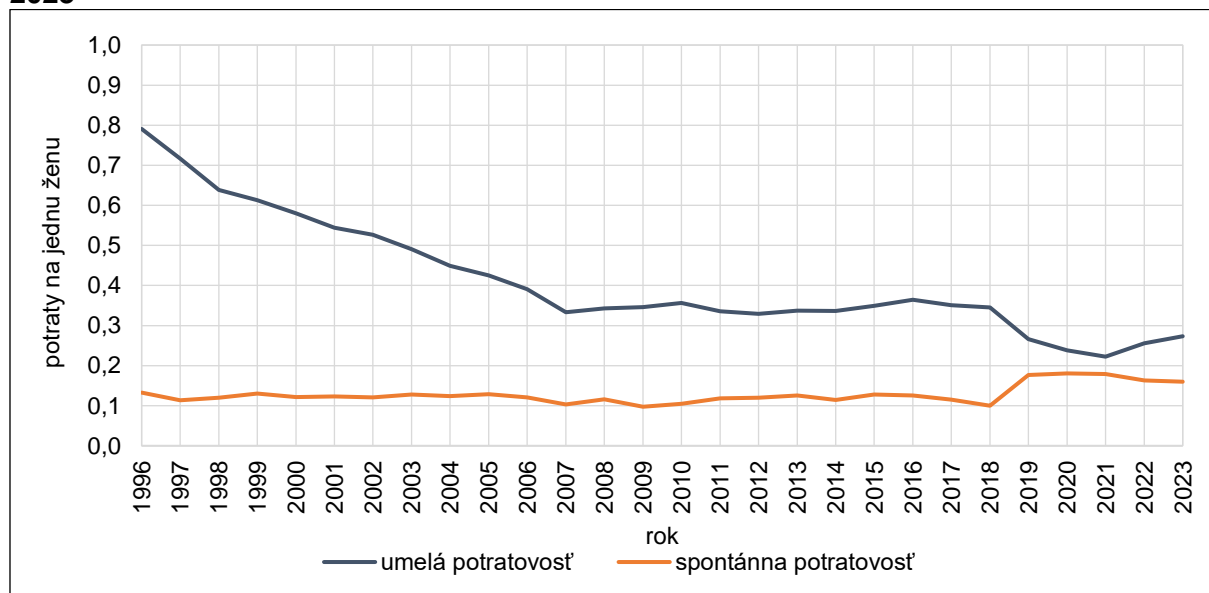
Znižovanie intenzity potratovosti bolo v Banskobystrickom kraji podmienené predovšetkým poklesom hodnôt úhrnnej umelej potratovosti. Jej vývoj, ako aj

7.1.4 Potratovosť

samotná dynamika v podstate kopírovali zmeny, ktoré boli identifikované pri počte potratov a hrubej miery potratovosti. Najintenzívnejšie tak umelá potratovosť klesala v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a v prvých rokoch 21. storočia, keď z 0,79 umelého potratu na ženu sa znížila na 0,33 umelého potratu. Po roku 2007 však došlo k spomínanej stagnácii, prípadne len k veľmi miernemu nárastu. Preto až do roku 2018 sa úhrnná umelá potratovosť v Banskobystrickom kraji udržiavala v intervale 0,33 – 0,37 umelého potratu na ženu. V roku 2019 po výraznejšom poklese prelomila hranicu 0,3 umelého potratu na ženu a minimum dosiahla v roku 2021 na úrovni 0,22 umelého potratu. Intenzita umelej potratovosti vzrástla do roku 2023 nad hranicu 0,27 umelého potratu na ženu. Z celoslovenského pohľadu pritom dlhodobo platilo, že intenzita umelej potratovosti v Banskobystrickom kraji dosahovala počas celého obdobia 1996 – 2023 nadpriemernú úroveň.

Spontánna potratovosť dlho v Banskobystrickom kraji v podstate stagnovala na úrovni 0,1 spontánneho potratu na ženu. V dôsledku metodickéj zmeny v kvalifikácii niektorých iných umelých potratov a ich preradenia medzi spontánne potraty došlo v roku 2019 k pomerne významnému nárastu úhrnnej spontánnej potratovosti až takmer na 0,18 spontánneho potratu na ženu. Na nej sa spontánna potratovosť v Banskobystrickom kraji udržala aj ďalšie dva roky a až následne došlo k určitému poklesu. Preto v roku 2023 dosahovala 0,16 spontánneho potratu na ženu.

G 7.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánna potratovosť v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

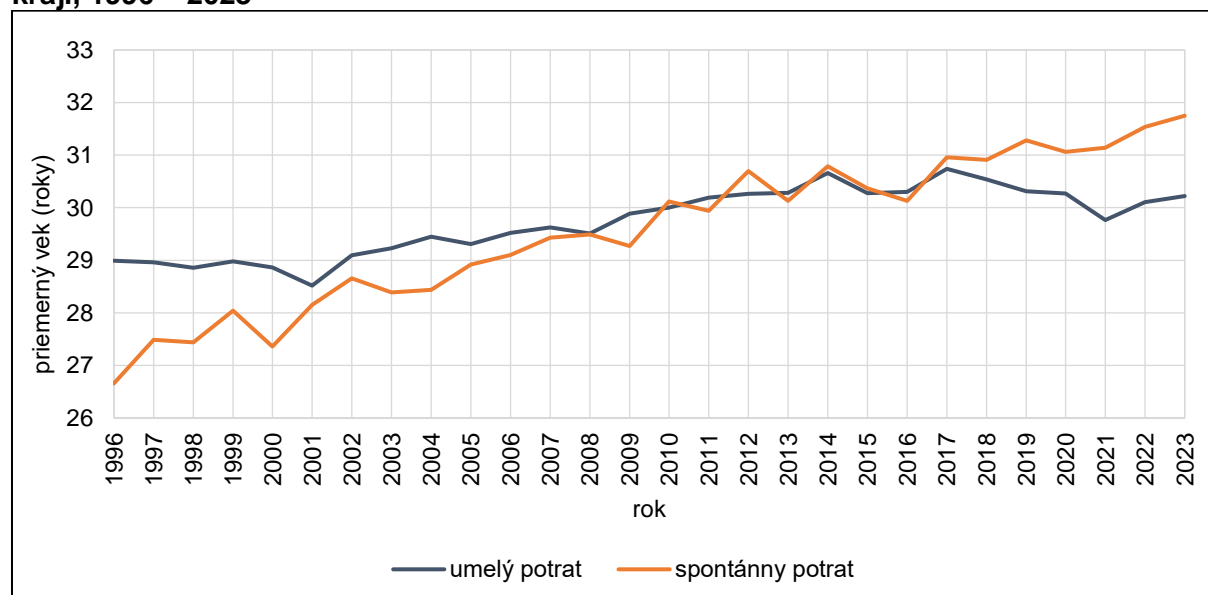

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Posun materstva do vyššieho veku ovplyvnil aj celkové časovanie počatia a tým tiež vekové rozloženie žien pri spontánnom potrate, či interrupcii. Hodnota priemerného veku žien v Banskobystrickom kraji pri umelom potrate spočiatku skôr stagnovala na úrovni 29 rokov a v roku 2001 mierne klesla na 28,5 roka. Nasledujúci vývoj však priniesol postupné zvyšovanie až na úroveň 30,7 roka, ktorú priemerný vek dosiahol

v rokoch 2014 a 2017. Určitú vývojovú nevyrovnanosť potvrdil aj následný pokles opäťovne pod hranicu 30 rokov v roku 2021. Posledné dva roky 2022 a 2023 naopak boli v znamení mierneho nárastu vďaka čomu sa hodnota tohto ukazovateľa časovania umelých potratov opäť dostala tesne nad 30 rokov. V kontexte nevýrazného posunu umelých potratov do vyššieho veku platilo, že v Banskobystrickom kraji ženy v posledných rokoch podstupovali umelý potrat o niečo skôr ako bol celoslovenský priemer.

G 7.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

7.1.5 Úmrtnosť

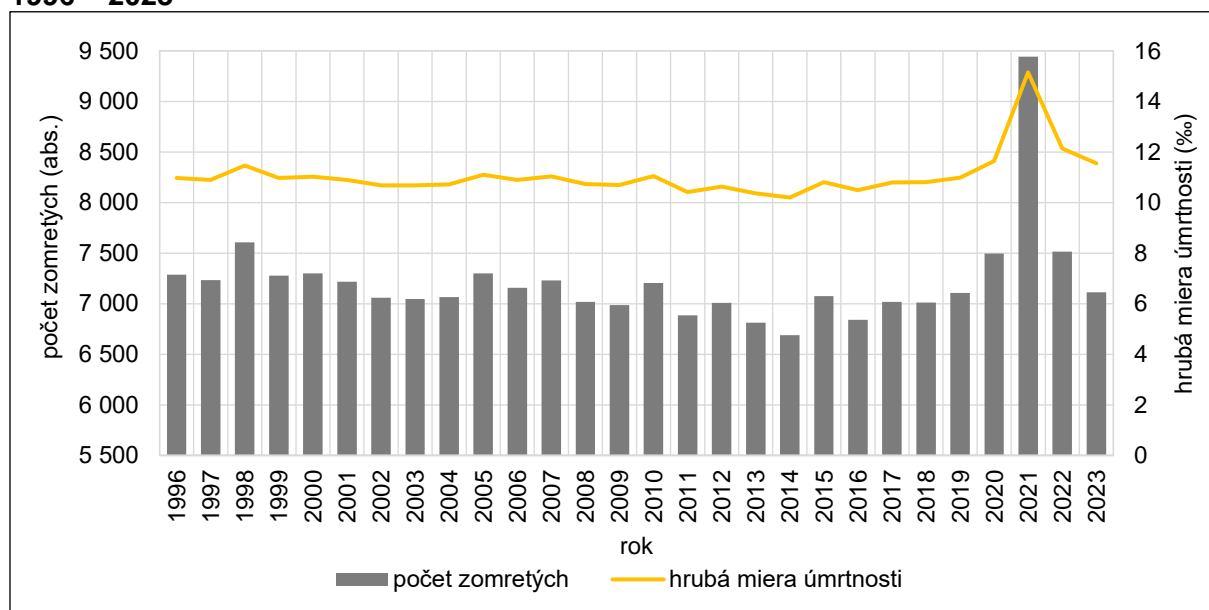
Počet zomretých v Banskobystrickom kraji mal v druhej polovici 90. rokov 20. storočia najprv mierne rastúci trend s vrcholom v roku 1998, keď bolo zaznamenaných viac ako 7,6 tisíca úmrtí. Koniec 90. rokov 20. storočia a začiatok 21. storočia však priniesli určitý pokles až pod 7,1 tisíca úmrtí v rokoch 2002 – 2004. Hrubá miera úmrtnosti sa tak najprv v roku 1998 dostala až na 11,5 ‰, aby po následnej redukcii stagnovala na 10,7 ‰. Ani v ďalších rokoch k výraznejším zmenám nedošlo. V rokoch 2005 – 2012 sa počty zomretých pohybovali v intervale 6,9 – 7,3 tisíca, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo 10,4 – 11,1 úmrtia na 1 000 obyvateľov. V roku 2014 došlo z pohľadu početnosti i hrubej miery k vytvoreniu minima, keď v Banskobystrickom kraji zomrelo menej ako 6,7 tisíca osôb, čo znamenalo, že na 1 000 obyvateľov pripadalo len 10,2 úmrtia. Nasledujúce roky priniesli určité postupné zvyšovanie. Počty zomretých sa opäťovne dostali nad hranicu 7-tisíc a hrubá miera úmrtnosti sa priblížila k 11 ‰.

Nepriaznivé smerovanie zdynamizovala pandémia ochorenia COVID-19. V roku 2020 už v Banskobystrickom kraji zomrelo takmer 7,5 tisíca osôb a v roku 2021 to bolo už viac ako 9,4 tisíca. Hrubá miera úmrtnosti prudko vzrástla až na 15,2 ‰.

7.1.5 Úmrtnosť

Posledné dva roky 2022 a 2023 však vzhľadom na ukončenie pandémie ochorenia COVID-19 priniesli postupný pokles počtu úmrtí ako aj hrubej miery úmrtnosti. V roku 2023 tak v Banskobystrickom kraji zomrelo niečo viac ako 7,1 tisíc osôb, čo predstavovalo 11,6 zomretých na 1 000 obyvateľov. Dôležitou charakteristickou črtou Banskobystrického kraja bola jeho dlhodobo vyššia úroveň hrubej miery úmrtnosti v porovnaní s celoslovenským priemerom.

G 7.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Hlavnou vývojovou črtou v procese úmrtnosti v Banskobystrickom kraji medzi rokmi 1996 a 2023 bolo predlžovanie života u oboch pohlaví. Tento proces však najmä v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a predovšetkým u žien nebol obzvlášť dynamický. Medzi obdobiami rokov 1996 – 1998 a 2006 – 2008 sa hodnota strednej dĺžky života pri narodení zvýšila len o 1,5 roka zo 76,6 roka na 78 rokov. Následný vývoj priniesol zlepšovanie, keď pred nástupom pandémie ochorenia COVID-19 sa potenciálny počet rokov života práve narodených dievčat v Banskobystrickom kraji dostal na 80,5 roka.

U mužov znamenali tiež prvé analyzované obdobia (1996 – 1998 až 1999 – 2001) stagnáciu strednej dĺžky života pri narodení, a to tesne pod hranicou 68 rokov. Na začiatku 21. storočia sa znižovanie úmrtnosti naštartovalo a do obdobia 2016 – 2018 hodnota strednej dĺžky života pri narodení bola na úrovni 73,3 roka. Prudký nárast počtu zomretých najmä v roku 2022 bol výsledkom práve nepriaznivých úmrtnostných pomerov. U oboch pohlaví stredná dĺžka života pri narodení v obdobiach 2019 – 2021 a 2020 – 2022 klesla, a to až na 72 rokov u mužov a 79,1 roka u žien.

Dôležitým špecifikom Banskobystrického kraja bola skutočnosť, že veľmi mierny nárast úmrtnosti sa dotýkal aj rokov 2021 – 2023. Keďže stredná dĺžka života

u mužov i žien pri narodení klesla, a to pod 72 rokov u mužov a na 79,1 roka u žien. Z uvedeného je tak zrejmé, že kompenzačný pokrízový proces zatiaľ ešte nebol naštartovaný. Banskobystrický kraj má horšie úmrtnostné pomery v porovnaní s celou populáciou Slovenska.

G 7.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

Aj napriek o niečo dynamickejšiemu predlžovaniu života na strane mužov bolo v Banskobystrickom kraji možné dlhodobo identifikovať značnú mužskú nadúmrtnosť. Tá svoje maximum v období rokov 1996 – 2023 dosiahla na konci 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia, keď sa rozdiel stredných dĺžok života pri narodení mužov a žien pohyboval na úrovni 9,3 roka. Identifikované rýchlejšie zlepšovanie úmrtnostných pomerov u mužov prispelo aj k redukcii mužskej nadúmrtnosti. Tá sa v období rokov 2009 – 2011 dostala pod hranicu 8 rokov a pred vypuknutím pandémie ochorenia COVID-19 dokonca tesne pod úroveň 7 rokov. Následné zhoršenie úmrtnostných pomerov sa o niečo výraznejšie podpísalo pod úmrtnosť mužov. Preto aj mužská nadúmrtnosť v Banskobystrickom kraji zaznamenala určitý nárast. Ten vrcholil v rokoch 2019 – 2021 nad úrovňou 7,3 roka. Následne došlo k určitému zmierneniu, a preto v rokoch 2021 – 2023 bol rozdiel stredných dĺžok života pri narodení medzi pohlaviami menej ako 7,2 roka.

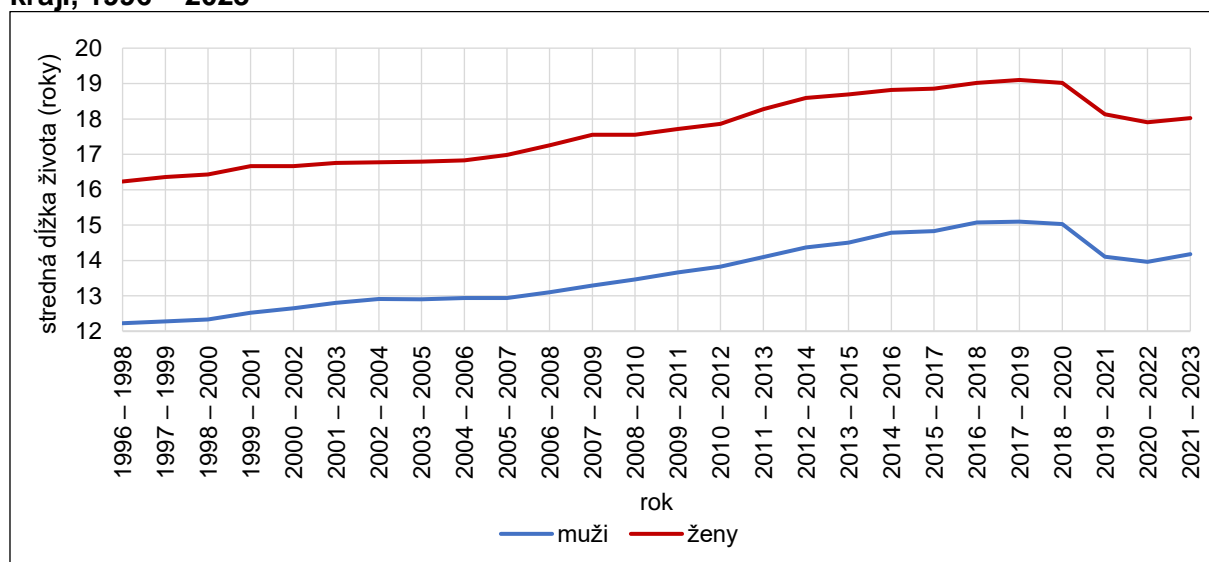
Predlžovanie života bolo v Banskobystrickom kraji možné zaznamenať aj vo veku 65 rokov. Stredná dĺžka života v tomto veku sa v rokoch 1996 – 1998 u mužov pohybovala na úrovni 12,2 roka a u žien 16,2 roka. Následný pozvoľný rast vrcholil v rokoch 2017 – 2019 na úrovni 15,1 roka u mužov a 19,1 roka u žien. Nepriaznivá epidemiologická situácia sa podpísala pod zhoršenie úmrtnostných pomerov najmä vo vyššom veku a aj preto stredná dĺžka života vo veku 65 rokov pomerne významne klesla. V rokoch 2020 – 2022 v Banskobystrickom kraji u mužov dokonca opätovne prelomila hranicu 14 rokov a u žien sa dostala na úroveň 17,9 roka. V porovnaní s predkrízovým obdobím tak išlo o skrátenie potenciálnej dĺžky života u mužov

7.1.5 Úmrtnosť

o 1,1 roka a u žien o 1,2 roka. Posledné trojročné obdobie 2021 – 2023 síce naznačilo mierny nárast, no ten bol veľmi málo dynamický, keďže stredná dĺžka života vo veku 65 rokov sa u mužov nedostala ani na 14,2 roka a u žien bola na úrovni 18 rokov.

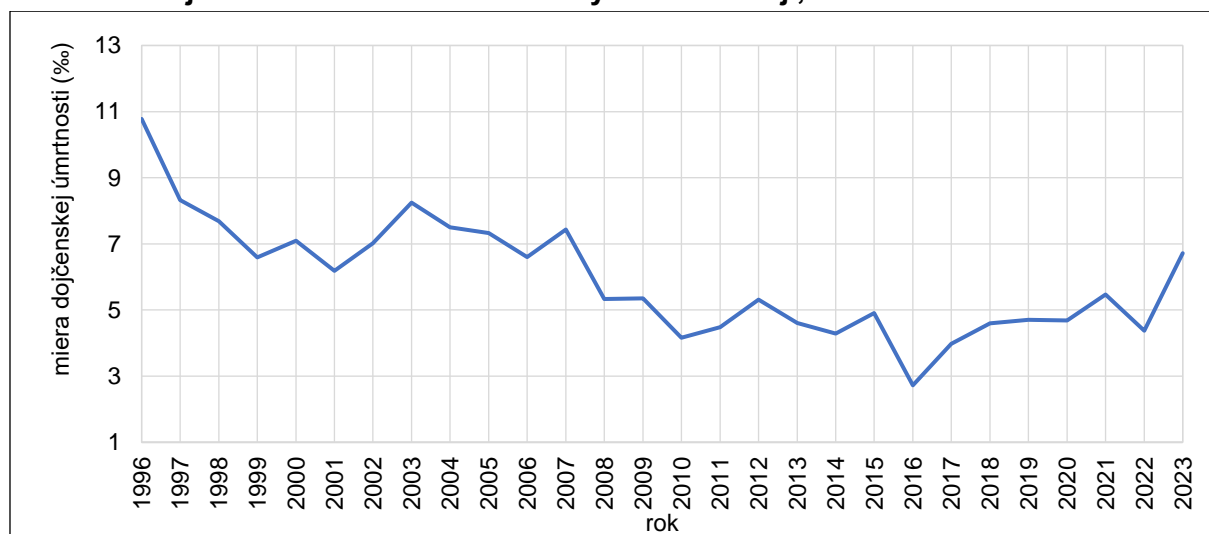
Znižovanie dojčenskej úmrtnosti v Banskobystrickom kraji prebiehalo v druhej polovici 90. rokov 20. storočia pomerne dynamicky, a to z 10,8 ‰ na 6 – 7 ‰. Následný vývoj na začiatku 21. storočia priniesol určitú stagnáciu a až v roku 2008 prišlo k výraznejšiemu poklesu. Po tomto poklese sa stabilizovala v intervale 4 – 5 ‰. Len rok 2016 priniesol ojedinelý pokles pod 3 ‰. V posledných rokoch sa však dojčenská úmrtnosť v Banskobystrickom kraji mierne zhoršila a podľa údajov z roku 2023 sa už opätovne dostala k hranici 7 ‰.

G 7.1.5.3 Stredná dĺžka života mužov a žien vo veku 65 rokov v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 7.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

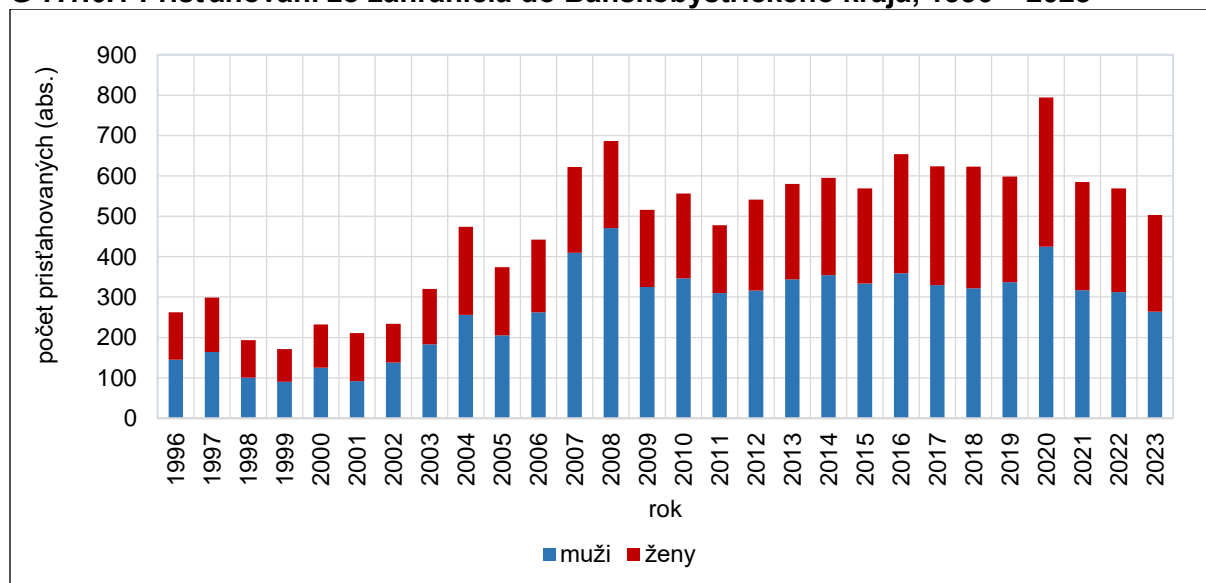

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

7.1.6 Migrácia

Počet prisťahovaných zo zahraničia do Banskobystrického kraja od roku 1996 prevažne rástol. K poklesu počtu prisťahovaných zo zahraničia do Banskobystrického kraja došlo len sporadicky a prechodne na krátke obdobie. Počet zahraničných imigrantov s výnimkou rokov 1998 a 1999 bol vždy vyšší ako 200 osôb ročne. V rokoch 1996 a 1997 počet prisťahovaných zo zahraničia atakoval hranicu 300 osôb. Prvé výraznejšie zvýšenie počtu prisťahovaných zo zahraničia bolo v Banskobystrickom kraji zaznamenané v roku 2004, kedy ich počet vzrástol na 474 osôb, z ktorých 54 % tvorili muži. V rokoch 2007 a 2008, podobne ako vo väčšine krajov SR, zaznamenal Banskobystrický kraj ďalší významný nárast počtu prisťahovaných. V porovnaní s rokom 1996 až dvojnásobný s viac ako 600 osôb ročne. Do roku 2019 sa počet prisťahovaných zo zahraničia znížil a pohyboval sa medzi 500 až 650 osôb ročne. Najviac, takmer 800 osôb sa zo zahraničia prisťahovalo do Banskobystrického kraja v roku 2020, a to 425 mužov a 369 žien. Roky 2021 – 2023 priniesli postupný pokles počtu zahraničných imigrantov z 585 osôb v roku 2021 na 503 v roku 2023. Medzi prisťahovanými zo zahraničia prevládali muži s podielom 52 % až takmer 70 %. Výnimkou bol rok 2001, v ktorom sa do Banskobystrického kraja prisťahovalo zo zahraničia viac žien (56 %).

G 7.1.6.1 Prisťahovaní zo zahraničia do Banskobystrického kraja, 1996 – 2023

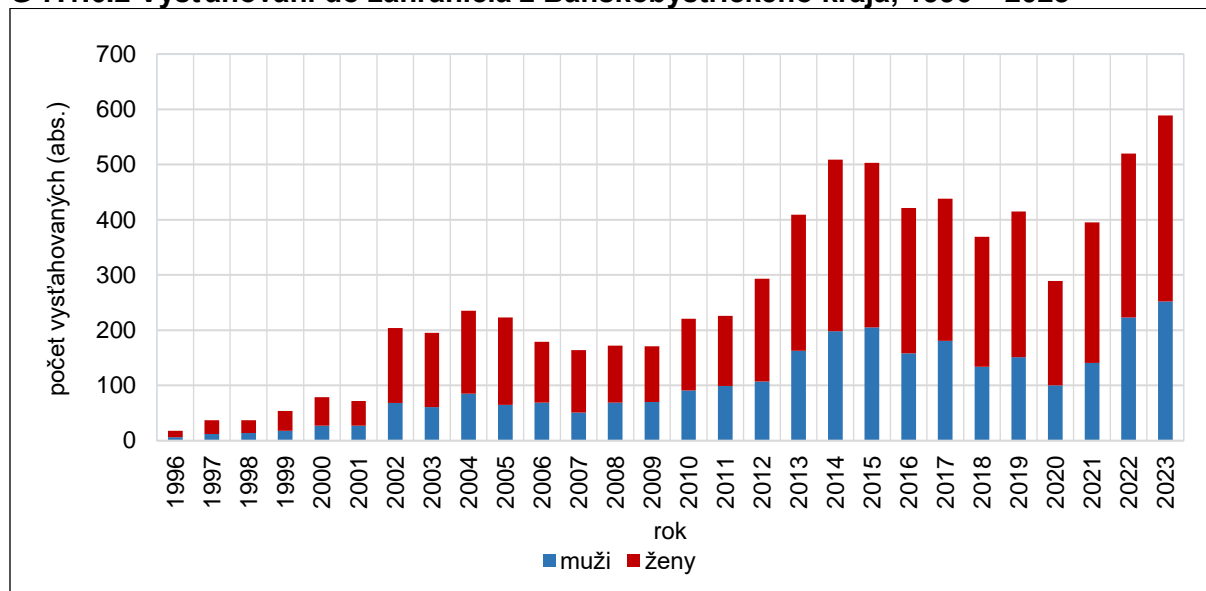
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Na druhej strane, zvyšoval sa aj počet vystahovaných z Banskobystrického kraja do zahraničia. Z minimálnych hodnôt, na úrovni niekoľko desiatok osôb ročne v rokoch 1996 – 2001, vzrástol ich počet na 204 osôb v roku 2002. Až do roku 2011 sa počet osôb, ktoré sa vystahovali z Banskobystrického kraja do zahraničia pohyboval medzi 164 – 235 osôb ročne, pričom počet vystahovaných mužov neprekročil 100. Od roku 2012 počet vystahovaných do zahraničia z Banskobystrického kraja začal rásť a v rokoch 2014 a 2015 tesne prekročil hranicu 500 osôb. K opätovnému zvýšeniu

7.1.6 Migrácia

počtu vysťahovaných do zahraničia došlo po skončení nepriaznivého obdobia, ktoré súviselo s pandémiou ochorenia COVID-19. V roku 2023 to bolo takmer 590 vysťahovaných osôb. Medzi emigrujúcimi z Banskobystrického kraja výrazne viac prevládali ženy nad mužmi. Ich zastúpenie na celkovom počte vysťahovaných bolo 57 % až takmer 71 %.

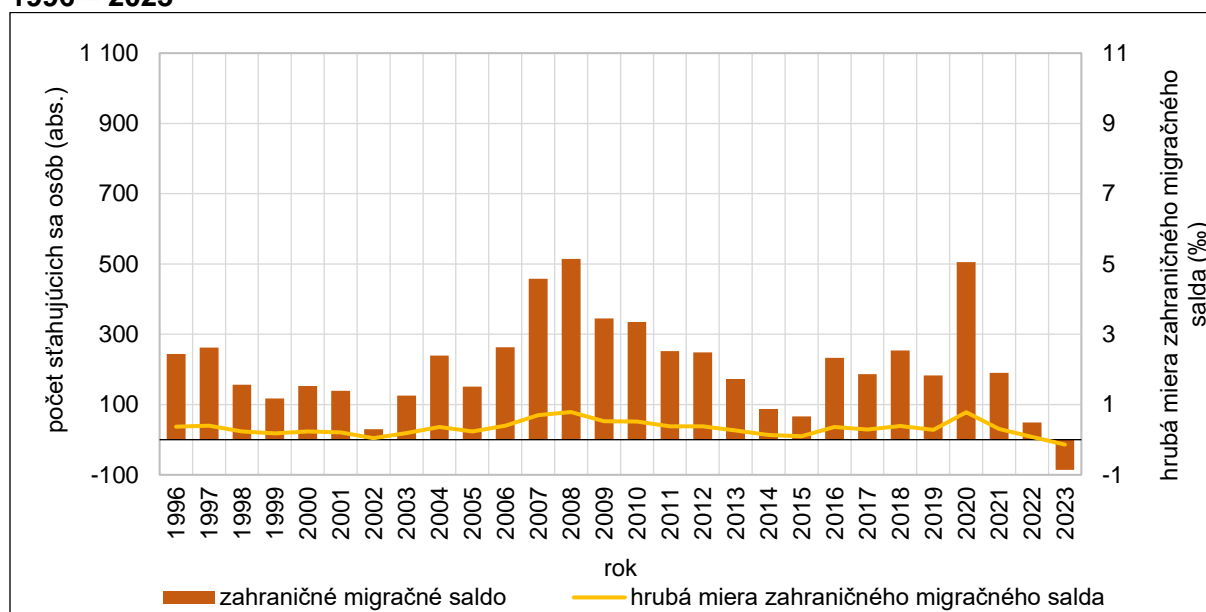
G 7.1.6.2 Vysťahovaní do zahraničia z Banskobystrického kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Celkovo bol vývoj zahraničnej migrácie pre Banskobystrický kraj priaznivý, nakoľko prinášal benefit v podobe migračného zisku, s výnimkou roku 2023. V roku 1996 dosahovalo zahraničné migračné saldo Banskobystrického kraja 244 osôb, čo predstavovalo prírastok 0,37 osoby na 1 000 obyvateľov. O rok neskôr migračné saldo mierne vzrástlo na 262 osôb, resp. na 0,39 ‰, čo bolo mierne viac ako celoslovenský priemer.

Nasledujúce obdobie sa vyznačovalo postupným znižovaním úrovne zahraničného migračného salda, ktoré vyvrcholilo v roku 2002 ziskom 30 osôb. Hrubá miera zahraničného migračného salda klesla v Banskobystrickom kraji na 0,05 ‰. Obdobie klesajúceho zahraničného migračného zisku postupne vystriedalo obdobie rastu. Najvyššie prírastky obyvateľstva zo zahraničného sťahovania dosiahol Banskobystrický kraj v rokoch 2007 (458 osôb) a 2008 (514 osôb). Na podobne vysokú úroveň vzrástlo zahraničné migračné saldo v Banskobystrickom kraji až neskôr, a to v roku 2020, keď počet prisťahovaných prevyšoval počet vysťahovaných do zahraničia o 505 osôb. V prepočte na 1 000 obyvateľov to znamenalo prírastok 0,78 osoby, čo bola hodnota takmer na úrovni celoslovenského priemeru. Od roku 2021 zahraničný migračný zisk v Banskobystrickom kraji klesal. V roku 2022 predstavoval len 49 osôb (0,08 ‰) a v roku 2023 sa zmenil na migračný úbytok 86 osôb. S hodnotou zahraničného migračného salda -0,14 ‰ sa dostal pod úroveň celoslovenského priemeru.

G 7.1.6.3 Prírastok/úbytok zo zahraničného sťahovania v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

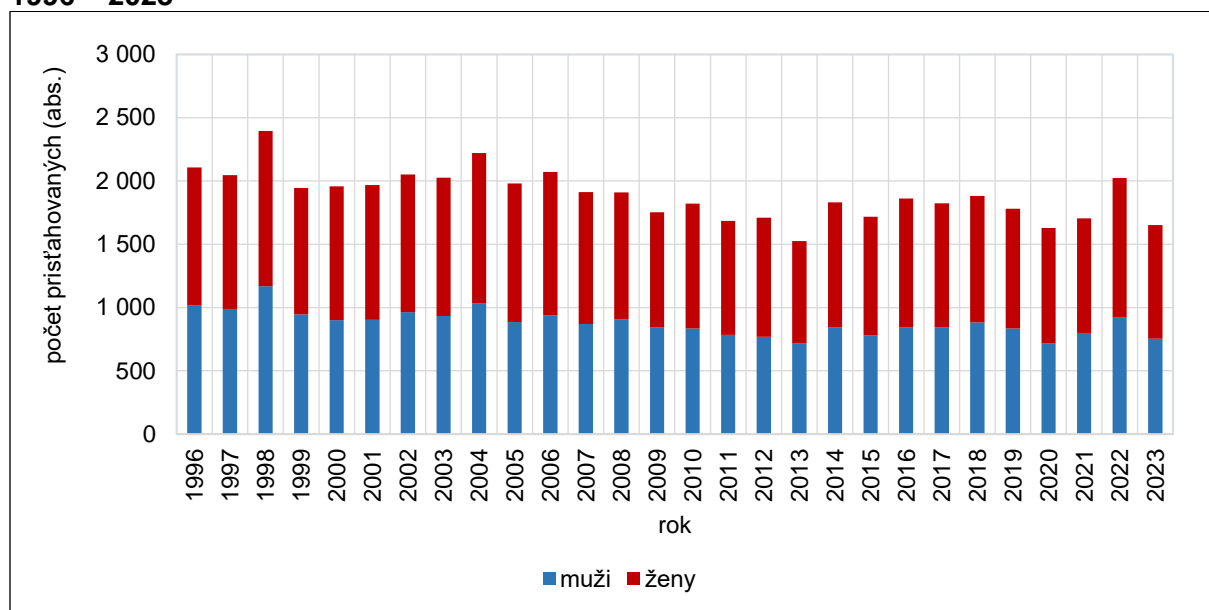
V porovnaní so zahraničným sťahovaním bola intenzita vnútorného sťahovania v Banskobystrickom kraji vyššia. Počet prisťahovaných do Banskobystrického kraja z ostatného územia Slovenska vykazoval mierne klesajúcu tendenciu. V období 1996 – 2008 sa pohyboval medzi 1,9 až takmer 2,4 tisíca osôb ročne. Medzi prisťahovanými mali miernu prevahu ženy nad mužmi. Ich zastúpenie na celkovom počte prisťahovaných bolo na úrovni 51 – 55 %. V roku 2009 počet prisťahovaných na trvalý pobyt do Banskobystrického kraja z ostatného územia Slovenska klesol na 1 754 (846 mužov a 908 žien). Výraznejšie zníženie počtu prisťahovaných bolo zaznamenané aj v roku 2013, keď sa sem prisťahovalo 1 526 osôb (715 mužov a 811 žien). Až do roku 2023 sa ich počet pohyboval medzi 1,6 – 2,0 tisíca osôb ročne, pričom váha žien v populácii vnútorných imigrantov vzrástla na 53 – 56 %. V roku 2023 sa prisťahovalo do Banskobystrického kraja z ostatného územia Slovenska 1 652 osôb (754 mužov a 898 žien). V porovnaní s rokom 1996 to bolo o pätinu menej.

Počet vystahovaných z Banskobystrického kraja do ostatného územia Slovenska sa v období 1996 – 2023 pohyboval nad hranicou 2-tisíc osôb ročne. Z 2 175 vystahovaných v roku 1996 vzrástol ich počet na 2 749 v roku 2006. V roku 2016 ich celkový počet 3 012 prekročil hranicu 3-tisíc. Najviac 3 412 osôb sa vystahovalo z Banskobystrického kraja do ostatného územia Slovenska v roku 2019, z toho bolo 1 810 žien (53 %). V rokoch 2020 a 2021 sa počet vnútorných emigrantov v Banskobystrickom kraji mierne znížil na 2,7 až 2,9 tisíca osôb ročne. Po prekonaní nepriaznivého obdobia vzrástol v roku 2022 počet vystahovaných z Banskobystrického kraja do ostatného územia Slovenska opäť nad úroveň 3-tisíc. V dôsledku realizácie odložených migračných zámerov z predchádzajúcich rokov sa v roku 2023 z Banskobystrického kraja vystahovalo do ostatného územia Slovenska

7.1.6 Migrácia

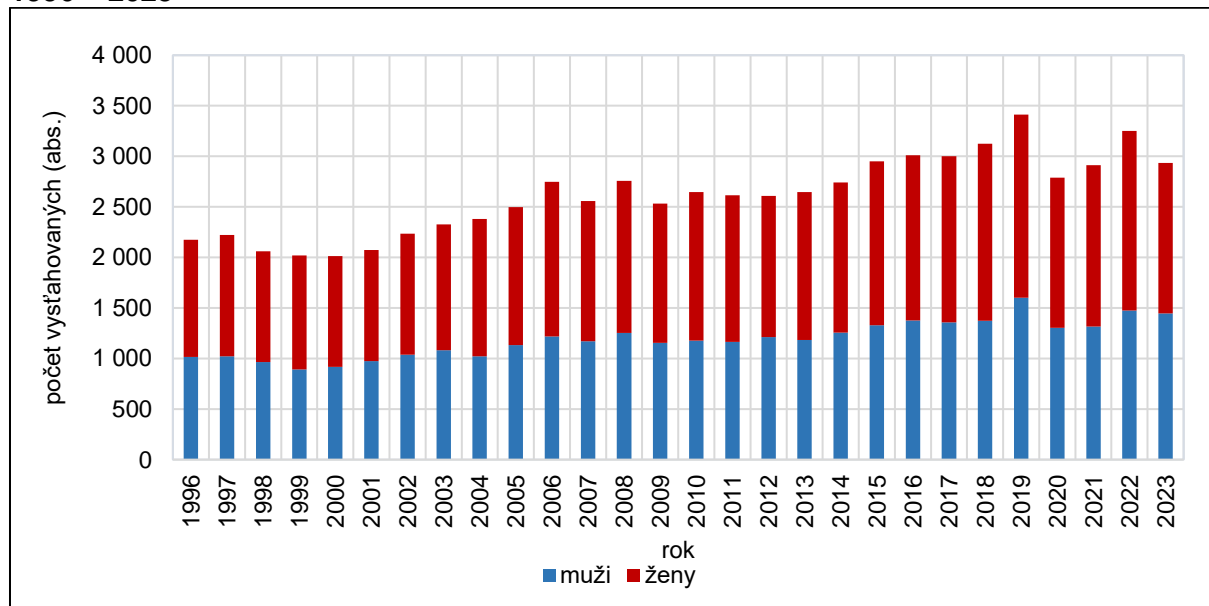
spolu 2 936 osôb (1 445 mužov a 1 491 žien). Medzi emigrujúcimi osobami prevládali ženy (51 – 56 %).

G 7.1.6.4 Prist'ahovaní do Banskobystrického kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 7.1.6.5 Vyst'ahovaní z Banskobystrického kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

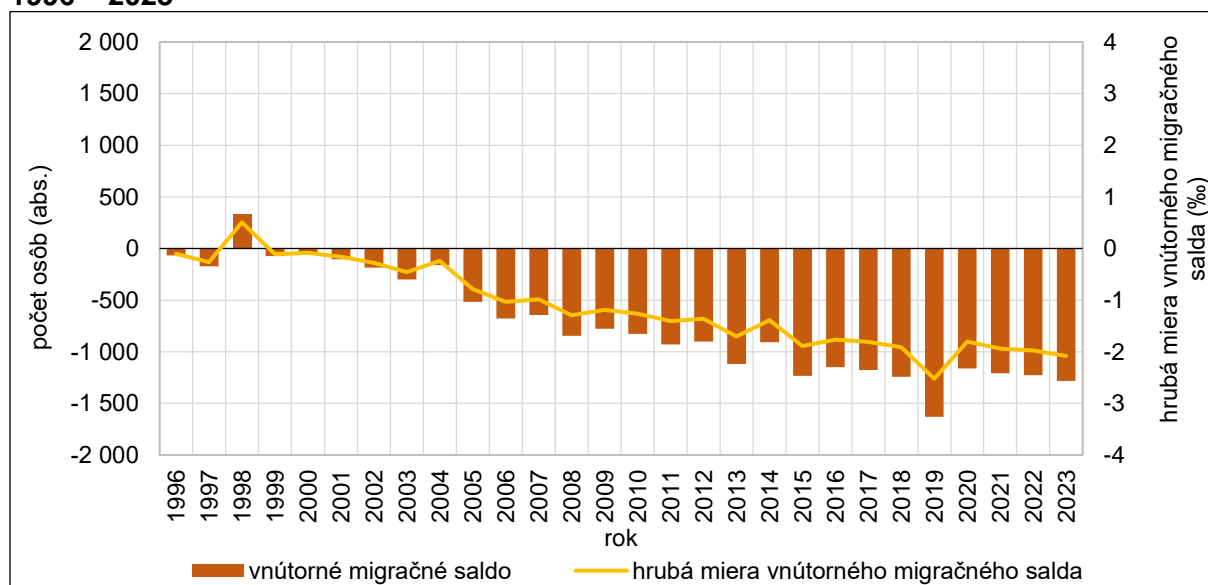

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Na rozdiel od zahraničnej migrácie bola bilancia vnútorného sťahovania pre Banskobystrický kraj nepriaznivá. Vyšší počet vyst'ahovaných osôb než prist'ahovaných sa podpísal pod migračné úbytky, ktoré sa postupne prehľbovali. Jedine v roku 1998 bol v Banskobystrickom kraji z vnútorného sťahovania zaznamenaný migračný zisk, a to 335 osôb. Úbytok obyvateľov Banskobystrického

kraja z vnútorného sťahovania sa zo 68 osôb v roku 1996 zvýšil na 847 v roku 2008 a hrubá miera vnútorného migračného salda vzrástla na -1,3 ‰. V roku 2013 bol výsledkom vnútorného sťahovania migračný úbytok viac ako 1 000 osôb. V uvedenom roku prišiel vnútornou migráciou Banskobystrický kraj celkovo o 1 120 osôb, t. j. o 1,7 osoby na 1 000 obyvateľov. Zvyšovanie migračných strát z vnútorného sťahovania vyvrcholilo v roku 2019 úbytkom 1 630 osôb, resp. 2,5 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Nepriaznivý vývoj spomalila pandémia ochorenia COVID-19. V období 2020 – 2022 migračné úbytky z vnútornej migrácie prechodne klesli na 1,2 tisíce osôb ročne a hrubá miera vnútorného migračného salda sa stabilizovala na hodnote -1,8 ‰ až -1,9 ‰. V roku 2023 stratil Banskobystrický kraj vnútorným sťahovaním celkovo 1 284 osôb, čo predstavovalo úbytok 2 osoby na 1 000 obyvateľov.

G 7.1.6.6 Prírastok/úbytok z vnútorného sťahovania v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

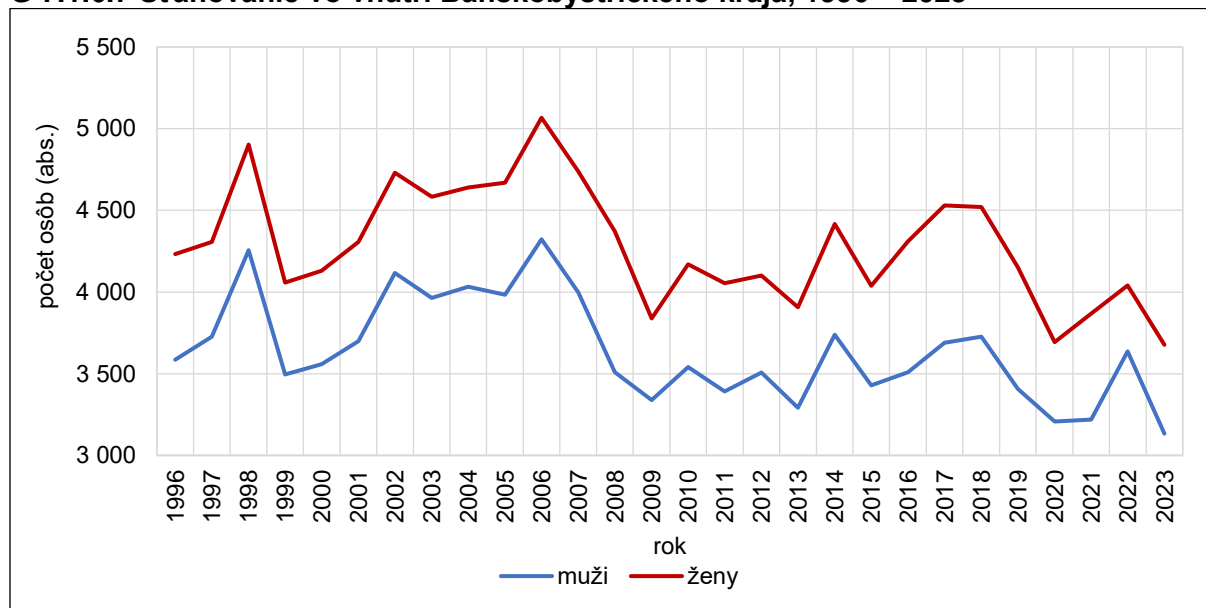
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Počet osôb, ktoré sa podieľali na migrácii a zmenili si svoj trvalý pobyt v rámci územia Banskobystrického kraja sa v období 1996 – 2023 pohyboval od 6,8 do 9,4 tisíce osôb ročne. Na vnútornej migrácii na území Banskobystrického kraja aktívnejšie participovali ženy, ktorých podiel na celkovom počte takto migrujúcich osôb tvoril 53 – 55 %. Intenzita sťahovania v rámci Banskobystrického kraja vykazovala u oboch pohlaví podobný trend. V roku 1996 na území Banskobystrického kraja zmenilo svoj trvalý pobyt spolu 7 818 osôb, z toho bolo 4 233 žien. V roku 1998 vzrástol ich počet na viac ako 9-tisíc (9 158 osôb, z toho 4 903 žien). Po krátkodobom prerušení rastúceho trendu v roku 1999, počet migrujúcich mužov i žien na území Banskobystrického kraja začal znova rásť. V roku 2006 opäť prekročil hranicu 9-tisíc, kedy sa presťahovalo spolu 9 390 osôb (4 323 mužov a 5 067 žien). Do roku 2009 počet migrujúcich osôb na území Banskobystrického kraja klesol na 7,2 tisíce (3 339 mužov a 3 838 žien) a následne, do roku 2013 sa stabilizoval na úrovni medzi 7,2 – 7,7 tisíce osôb ročne. V druhej

7.2 Prírastky obyvateľstva

polovici druhého desaťročia 21. storočia intenzita vnútorného sťahovania v rámci územia Banskobystrického kraja u oboch pohlaví začala opäť narastať. V rokoch 2017 a 2018 prekročil počet migrantov hranicu 8,2 tisíca. Priaznivý trend vystriedal pokles počtu sťahujúcich sa osôb, ktorý vyvrcholil v roku 2020 počtom 6,9 tisíca. V rokoch 2021 a 2022 počet osôb, ktoré zmenili svoj trvalý pobyt na území Banskobystrického kraja prechodne vzrástol na viac ako 7-tisíc, v roku 2022 na viac ako 7,6 tisíca. No vzápätí v roku 2023 opäť klesol pod uvedenú hranicu na 6,8 tisíca osôb (3,1 tisíca mužov a 3,7 tisíca žien).

G 7.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Banskobystrického kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

7.2 Prírastky obyvateľstva

Prirodzený prírastok Banskobystrického kraja sa v období 1996 – 2023 nevyvíjal priaznivo. Vyšší počet zomretých než živonarodených zapríčinili úbytok obyvateľstva prirodzeným pohybom. V roku 1996 predstavoval prirodzený úbytok obyvateľstva Banskobystrického kraja 144 osôb. S dosiahnutou hrubou mierou prirodzeného úbytku -0,22 ‰, to bolo výrazne pod hodnotou celoslovenského priemeru. V roku 2001 s hodnotou 1 230 osôb prekročil prirodzený úbytok obyvateľstva v Banskobystrickom kraji hranicu 1 000 osôb ročne a hrubá miera prirodzeného úbytku sa priblížila k hodnote -1,9 ‰. Prirodzená strata minimálne 1 osoby na 1 000 obyvateľov pretrvávala v Banskobystrickom kraji až do roku 2007 (-1,39 ‰). V rokoch 2008 – 2011 sa úbytok obyvateľstva prirodzeným pohybom prechodne zmiernil, čo potvrdzuje aj pokles hrubej miery prirodzeného úbytku z -0,98 ‰ v roku 2008 na -0,28 ‰ v roku 2011. Od roku 2012 bol v Banskobystrickom kraji pozorovaný opätovný nárast prirodzeného úbytku obyvateľov, ktorý vyvrcholil v roku 2021 stratou takmer 3,6 tisíca osôb. Nepriaznivé úmrtnostné pomery výrazne ovplyvnené pandemiou ochorenia COVID-19 prispeli k úbytku viac ako 5 osôb na 1 000 obyvateľov kraja (-5,77 ‰), čo bolo významne viac v porovnaní

s celoslovenským priemerom. Po prekonaní nepriaznivého obdobia sa prirodzený úbytok obyvateľstva v Banskobystrickom kraji v rokoch 2022 – 2023 znížil, no stále to boli niekoľkonásobne vyššie hodnoty v porovnaní s rokom 1996, ktoré sa pohybovali na úrovni 2-tisíc osôb ročne. Na 1 000 obyvateľov kraja tak ročne ubudlo 3,3 osoby.

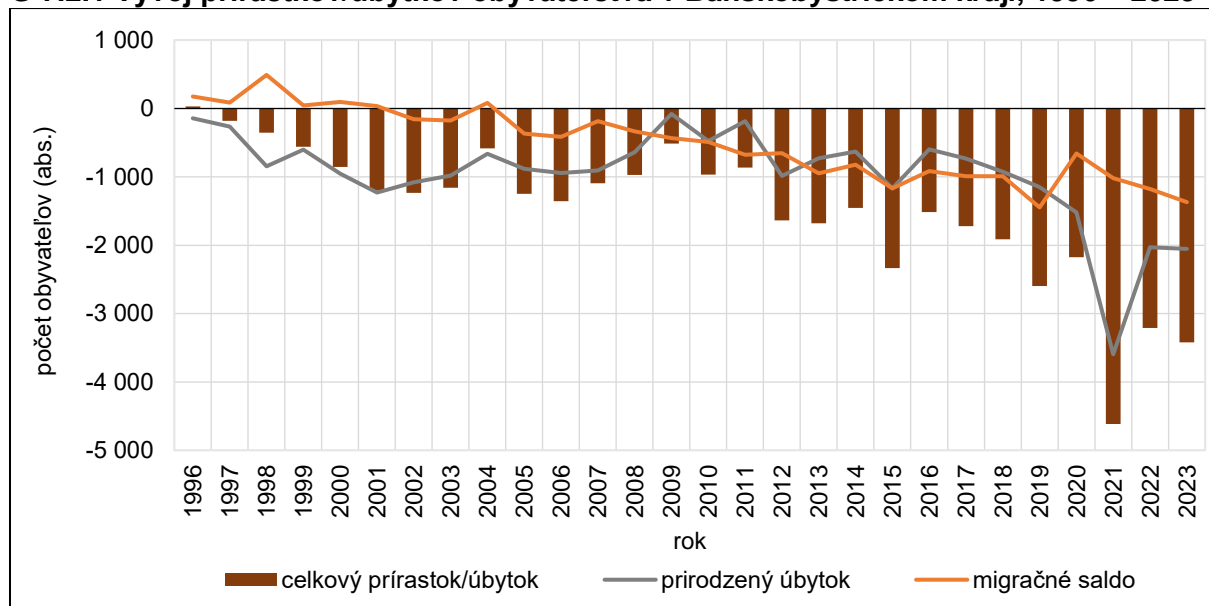
V roku 1996 sa vďaka migračnému zahraničnému zisku podarilo vykompenzovať stratu z vnútorného sťahovania, čo sa prejavilo na kladnom migračnom salde Banskobystrického kraja vo výške 176 osôb. V roku 1998 sa prírastky zo zahraničného aj vnútorného sťahovania podpísali na celkovom migračnom salde takmer 500 osôb. V prepočte na 1 000 obyvateľov kraja to predstavovalo prírastok 0,74 osoby, čo bol trojnásobok migračného salda Slovenska. Nasledujúci vývoj tohto ukazovateľa nebol priaznivý. Migračné zisky Banskobystrického kraja sa znižovali a v roku 2002 sa zmenili na úbytok 155 osôb, resp. -0,24 ‰. V roku 2004 sa Banskobystrickému kraju poslednýkrát a opäť vďaka zahraničnému migračnému prírastku, podarilo dosiahnuť kladné celkové migračné saldo 80 osôb. Od roku 2005 až do roku 2023 však Banskobystrický kraj migráciou obyvateľstvo strácal. Celkové migračné straty sa začali prehľbovať na začiatku druhej dekády 21. storočia. V roku 2011 to bolo 676 osôb, resp. strata 1 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. V roku 2015 celkový migračný úbytok obyvateľstva v Banskobystrickom kraji prekročil hranicu 1 000 osôb (1 168 osôb) a hrubá miera migračného salda dosiahla -1,79 ‰, čo bola hodnota výrazne pod celoslovenským priemerom. Najvyšší celkový migračný úbytok bol v Banskobystrickom kraji zaznamenaný v roku 2019, keď sa s hodnotou 1 447 osôb priblížil k takmer 1,5 tisíca. Hrubá miera migračného salda prekročila hodnotu -2 ‰. O viac ako 1 000 osôb ročne, resp. o 1,6 – 2,2 osoby na 1 000 obyvateľov, prichádzal v dôsledku sťahovania Banskobystrický kraj aj v rokoch 2021 – 2023.

Vyšší prirodzený úbytok obyvateľstva, ku ktorému sa od roku 2002 pridal aj úbytok z migrácie boli príčinou celkového úbytku obyvateľstva v Banskobystrickom kraji. Výnimkou bol iba rok 1996, v ktorom dosiahol Banskobystrický kraj celkový prírastok obyvateľstva, vďaka vyššiemu migračnému saldu. Jeho výška však bola veľmi nízka a predstavovala len 32 osôb. V roku 1997 dosiahol Banskobystrický kraj celkovú stratu obyvateľstva 179 osôb (-0,27 ‰). Po prvýkrát prekročil celkový úbytok obyvateľstva hranicu 1 000 osôb v roku 2001 s počtom 1 197 osôb. Celkový úbytok obyvateľstva sa na úrovni 1,2 – 1,4 tisíca osôb ročne, s výnimkou roku 2004, pohyboval do roku 2007. K prehľbovaniu celkového úbytku obyvateľstva došlo od roku 2012, keď Banskobystrický kraj ročne strácal viac ako 1,6 tisíca osôb. Hrubá miera celkového úbytku -2,49 ‰ bola výrazne pod celoslovenským priemerom. V roku 2015 prišiel Banskobystrický kraj celkovo o 2 335 obyvateľov, resp. o 3,58 osoby na 1 000 obyvateľov. Najvyššiu stratu obyvateľstva, pod ktorú sa podpísal najmä vysoký prirodzený úbytok, bol zaznamenaný v roku 2021. V uvedenom roku stratil Banskobystrický kraj 4 615 obyvateľov. V prepočte na 1 000 obyvateľov kraja to bola strata viac ako 7 osôb (-7,43 ‰). Po prekonaní nepriaznivého obdobia v rokoch 2022 – 2023 sa síce celkový úbytok obyvateľov

7.2 Prírastky obyvateľstva

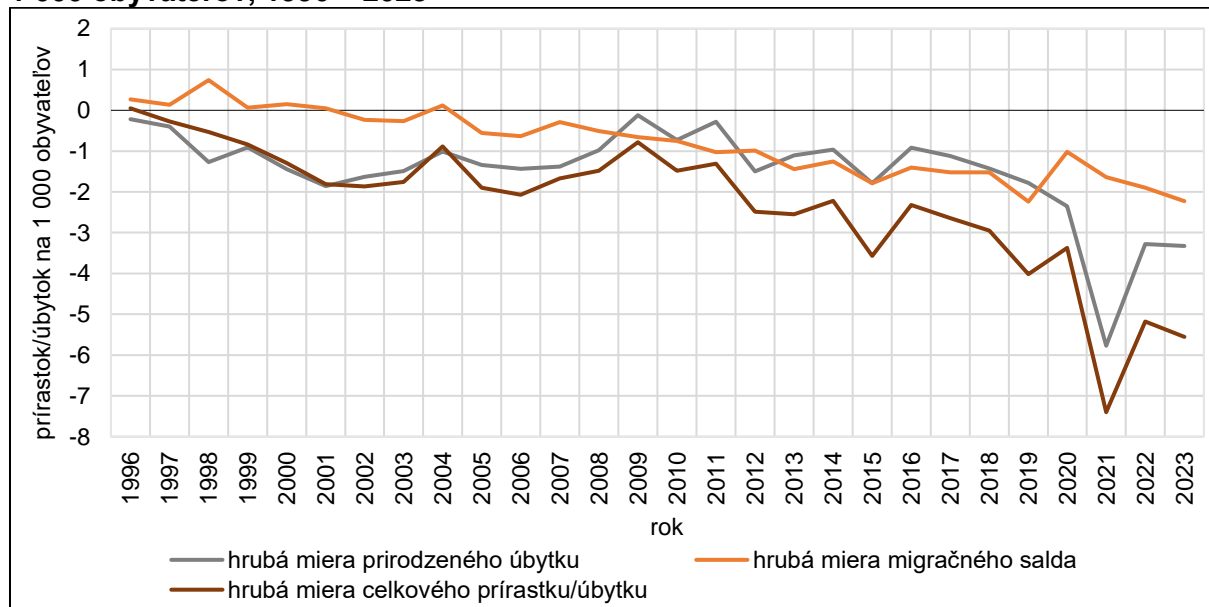
v Banskobystrickom kraji znížil, no stále to bolo viac ako 3-tisíc osôb ročne (3 209 osôb v roku 2022 a 3 421 osôb v roku 2023), resp. 5 osôb na 1 000 obyvateľov kraja (-5,19 ‰, resp. -5,75 ‰).

G 7.2.1 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 7.2.2 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Banskobystrickom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

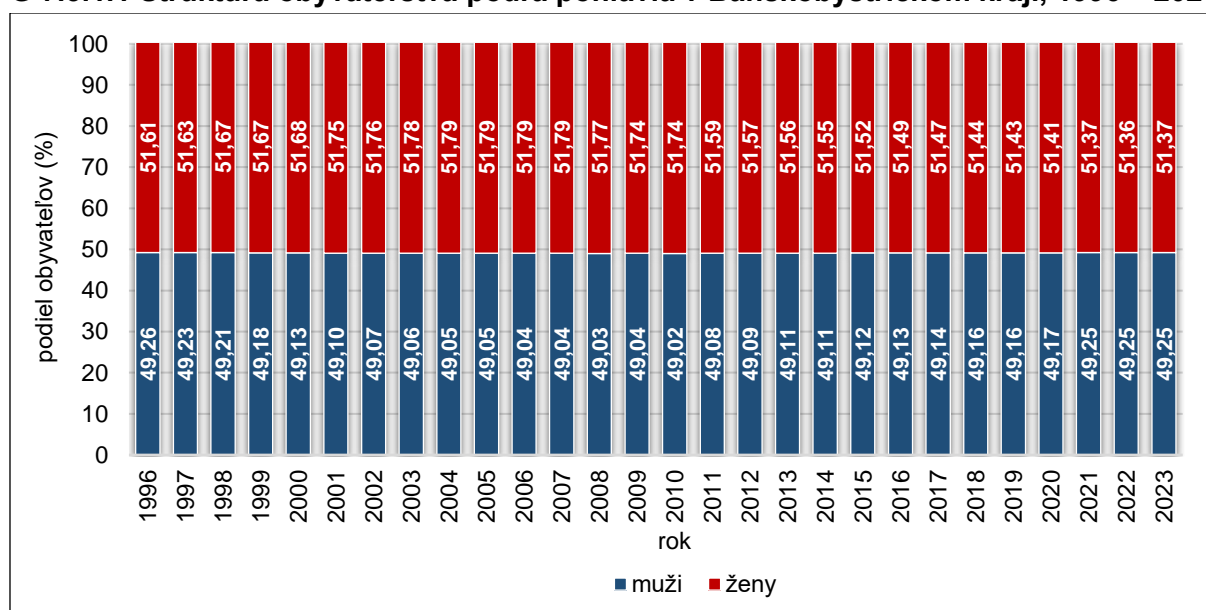
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

7.3 Demografické štruktúry

7.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Banskobystrickom kraji 614 356 obyvateľov, v tom bolo 298 752 mužov a 315 604 žien. Obyvateľstvo Banskobystrického kraja tvorí 11,3 % z počtu obyvateľov SR. V rokoch 1996 – 2023 v Banskobystrickom kraji nepretržite prevažovali ženy, s podielom stabilne nad 51 %. Najväčšia prevaha žien bola zaznamenaná v rokoch 2003 – 2007, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 074 žien, pričom ženy tvorili 51,8 % populácie. V roku 2023 bol podiel žien 51,4 %. Celkovo je zastúpenie žien v Banskobystrickom kraji vyššie ako celoslovenský priemer.

G 7.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

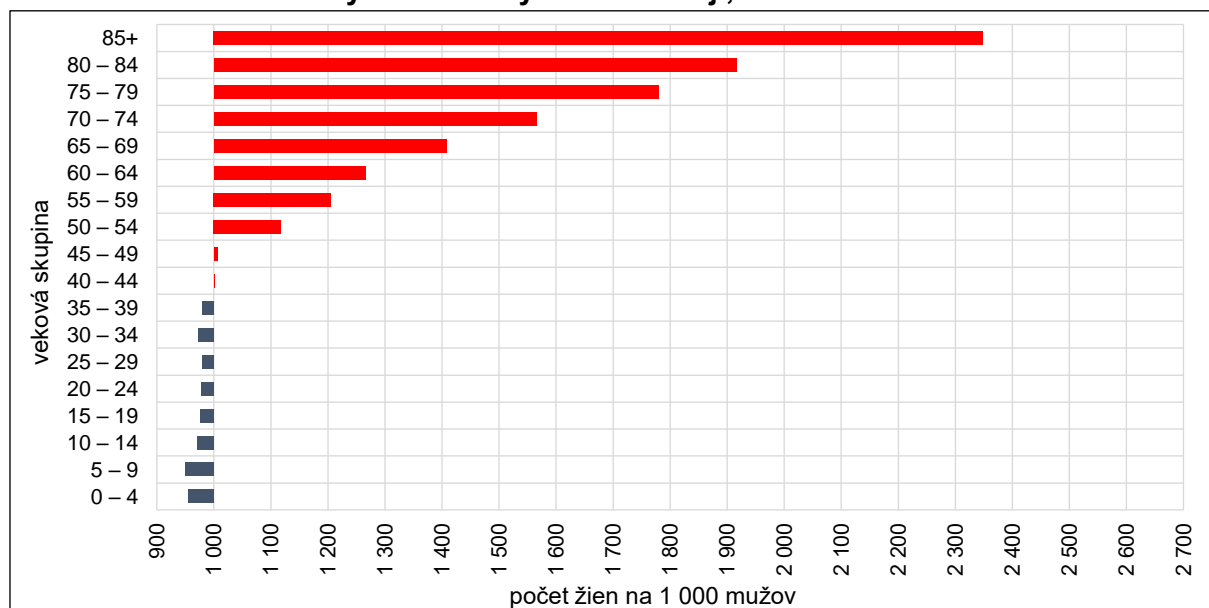

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

Zákonitosť, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat ovplyvňuje hodnoty pomeru pohlaví v populácii v mladších vekových skupinách. V roku 1996 začala prevaha žien v populácii Banskobystrického kraja od vekovej skupiny 40 – 44 rokov. Ďalším faktorom, ktorý ovplyvňuje štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia je rozdielna úmrtnosť mužov a žien. Vo vekovej skupine 85-ročných a starších bol už počet žien v pomere k mužom viac ako dvojnásobný, čo je spôsobené práve vyššou úmrtnosťou mužov ako žien. V roku 2023 sa pomer pohlaví v Banskobystrickom kraji začína prehlbovať. Prevaha žien začína až vo vyššom veku, t. j. od vekovej skupiny 55 – 59 rokov. V roku 2023 sa v najstaršej vekovej skupine prehĺbila prevaha žien nad mužmi v porovnaní s rokom 1996 a na druhej strane sa u mladších vekových skupín prehĺbila prevaha mužov nad ženami.

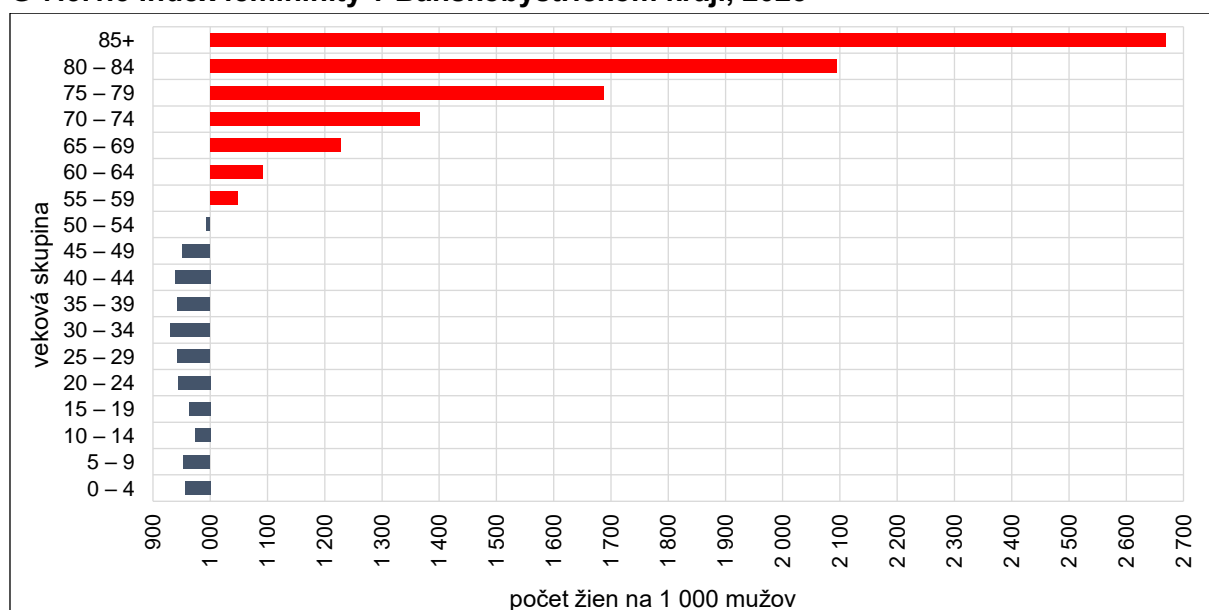
7.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

G 7.3.1.2 Index femininity v Banskobystrickom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 7.3.1.3 Index femininity v Banskobystrickom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

7.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

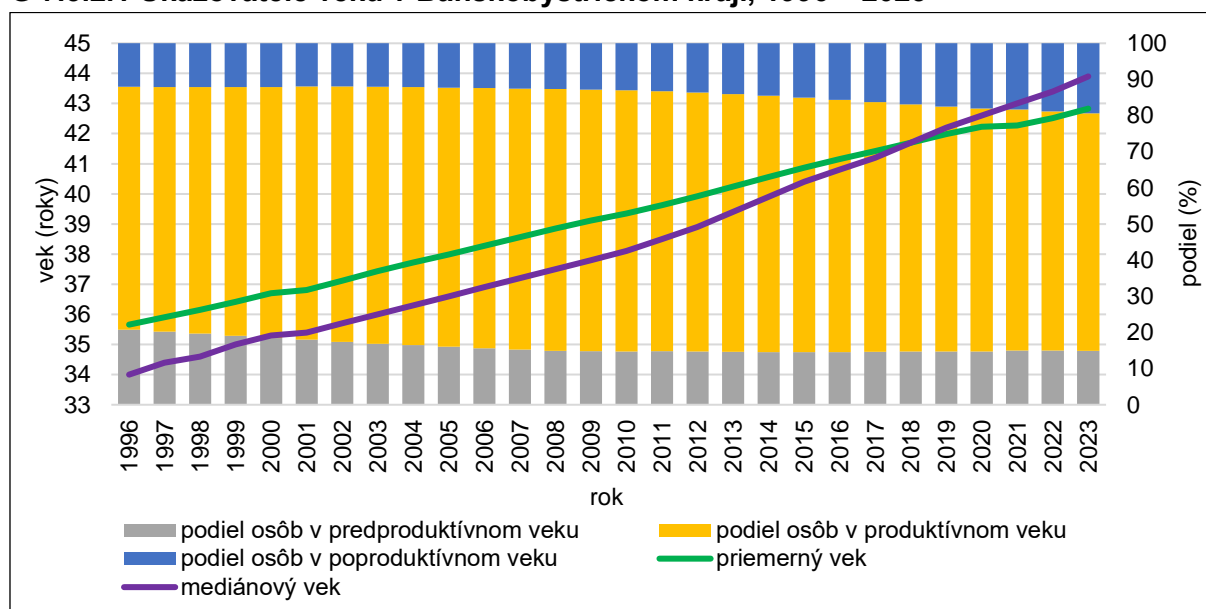
Medzi najvýraznejšie zmeny, ktoré zaznamenalo obyvateľstvo Banskobystrického kraja vo vekovej štruktúre od roku 1996 patrí výrazné starnutie obyvateľstva.

Zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku v rokoch 1996 – 2011 prechádzalo zmenami, s obdobiami rastu a poklesu. V roku 2023 klesol podiel tejto vekovej skupiny na 14,9 %, čo predstavuje pokles o 5,9 p. b. oproti roku 1996. Zmeny nastali aj v produktívnej zložke obyvateľstva. V roku 2023 sa počet obyvateľov

v produktívnom veku znížil o 42 892 osôb oproti roku 1996, pričom ich podiel klesol na 65,7 %, čo je pokles o 1,5 p. b. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný v poproduktívnom veku, kde podiel tejto skupiny vzrástol o 7,4 p. b., pričom počet sa zvýšil o 49,7 %. V roku 2023 dosiahol podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 19,4 %.

Nárast počtu obyvateľov starších ako 65 rokov viedol aj k zvýšeniu ďalších vekových ukazovateľov. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 7,2 roka, pričom v roku 2013 prekročil hranicu 40 rokov a v roku 2023 dosiahol 42,8 roka. Mediánový vek zaznamenal ešte výraznejší nárast, a to o 9,9 roka v porovnaní s rokom 1996, dosahujúc v roku 2023 hodnotu 43,9 roka. Tieto hodnoty sú vyššie než celoslovenský priemer, pričom priemerný vek v Banskobystrickom kraji je o 0,9 roka vyšší a mediánový vek o 1,3 roka vyšší než priemer za Slovensko.

G 7.3.2.1 Ukazovatele veku v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

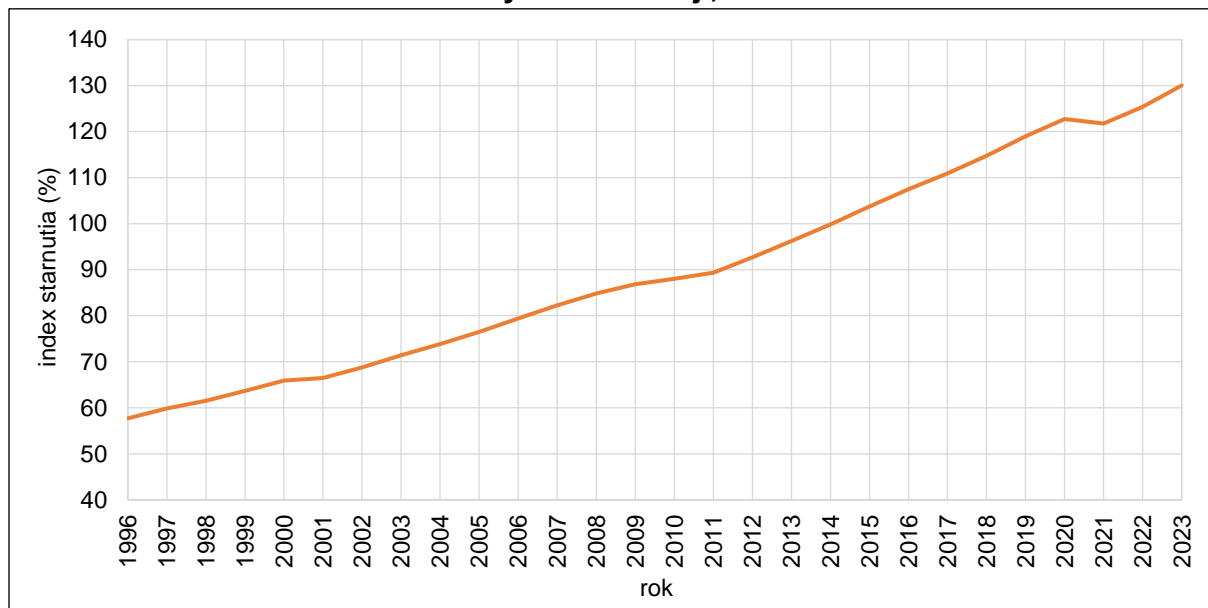

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Intenzitu starnutia obyvateľstva Banskobystrického kraja potvrdzuje aj index starnutia. Ten sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil z 57,7 % na 130 %, tzn. kým v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 58 osôb vo veku 65 rokov a viac, tak v roku 2023 už pripadalo na 100 detí 130 osôb v poproduktívnom veku. Zlomovým rokom bol rok 2015, keď počet seniorov historicky prvýkrát prevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom dochádza v Banskobystrickom kraji k výrazne vyššej intenzite starnutia, keď index starnutia tu je o 15 p. b. vyšší ako celoslovenský priemer. Vyššia hodnota v Banskobystrickom kraji je spôsobená vyšším zastúpením obyvateľov v poproduktívnom veku.

7.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

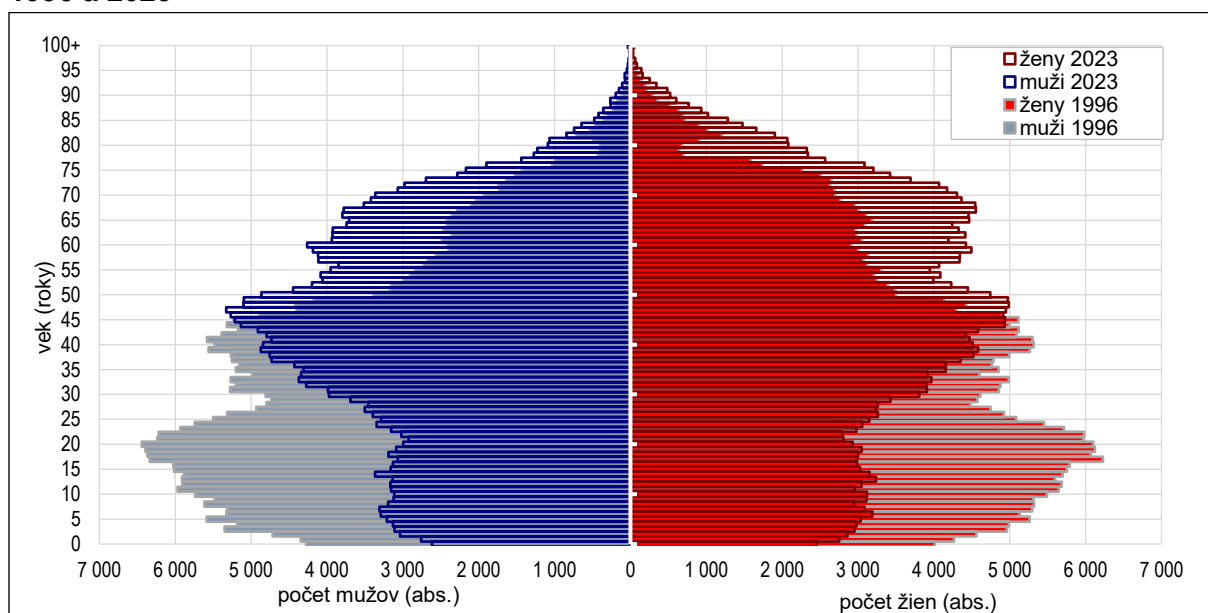
G 7.3.2.2 Index starnutia v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Na samotnú vekovú štruktúru Banskobystrického kraja malo najvýraznejší vplyv zníženie pôrodnosti. Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Banskobystrického kraja negatívnym javom sa ukazuje výrazný pokles zastúpenia osôb do 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996. Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva Banskobystrického kraja poukazujú na proces demografického starnutia.

G 7.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Banskobystrickom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga založená na princípe porovnávania troch biologických vekových skupín obyvateľstva, predreprodukčnej

(0 – 14 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov). Podľa tohto prístupu tvorí reprodukčná skupina približne polovicu populácie, a na základe podielu predreprodukčnej a postreprodukčnej skupiny sa určujú tri základné typy vekovej štruktúry. V Banskobystrickom kraji dosiahol v roku 2023 podiel predreprodukčnej skupiny 14,9 % a postreprodukčnej 39,9 %, čo naznačuje prevahu staršej populácie nad mladšou. Tieto zmeny v štruktúre obyvateľstva odrážajú proces demografického starnutia a regresívny typ populácie v kraji.

7.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Dlhodobu najvýraznejšiu zastúpenie medzi obyvateľmi Banskobystrického kraja z hľadiska rodinného stavu mali ženaté/vydaté osoby. V roku 2011 sa podiel slobodných osôb pohyboval na úrovni 48,2 % u mužov a 38,5 % u žien. Po roku 2011 ich podiel začal narastať. Prvýkrát bola v roku 2021 viac ako polovica mužov slobodných. V roku 2023 podiel slobodných mužov predstavoval 51,2 % a slobodných žien 40,5 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel slobodných výraznejšie zmenil najmä u mužov. Ich podiel sa v populácii Banskobystrického kraja v roku 2023 zvýšil o 2,9 p. b., zatiaľ čo podiel slobodných žien sa zvýšil o 1,9 p. b. Podiel slobodných osôb v populácii Banskobystrického kraja je výrazne nad úrovňou celoslovenského priemeru. Rozdiel u mužov predstavuje 1,4 p. b. a u žien 0,4 p. b.

Druhou najpočetnejšou skupinou obyvateľov podľa rodinného stavu sú osoby žijúce v manželstve. V roku 2011 tvorili muži žijúci v manželstve 39,8 % a ženy 37,8 %. Po tomto roku došlo k postupnému poklesu ich podielu až do roku 2020, čo bolo spôsobené zmenou sobášneho správania, najmä odkladaním sobášov do vyššieho veku a nižšou intenzitou sobášnosti, ktorá bola ovplyvnená akceptáciou neformálnych partnerstiev. Následne došlo k medziročnému nárastu, po ktorom nasledoval ďalší pokles až do roku 2023. V porovnaní s rokom 2011 poklesol podiel mužov žijúcich v manželstve o 2,3 p. b. a u žien o 1,5 p. b. V Banskobystrickom kraji je podiel osôb v manželstve nižší o 2,6 p. b. u mužov a o 2,9 p. b. u žien v porovnaní s celoslovenským priemerom.

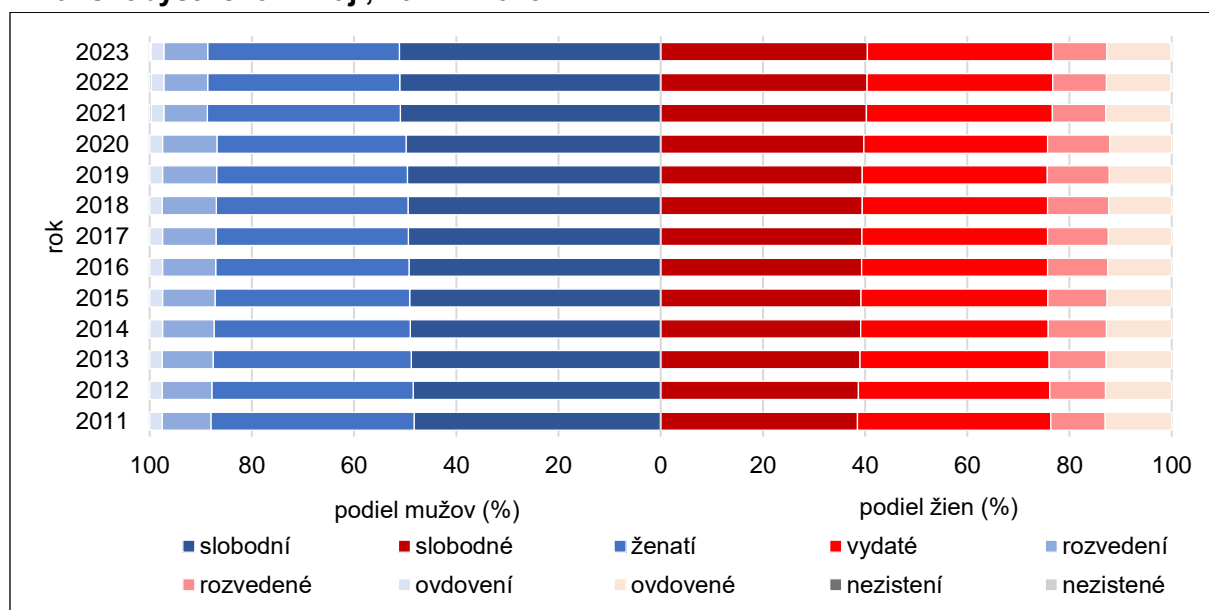
Podiel rozvedených osôb bol v roku 2011 u mužov 9,5 % a u žien 10,6 %. Ich zastúpenie sa v populácii Banskobystrického kraja zvyšovalo až do roku 2020, kedy dosahoval maximálne hodnoty (10,7 % u mužov a 12,2 % u žien). V roku 2023 podiel rozvedených mužov klesol na 8,6 % a u žien na 10,5 %, čo oproti roku 2011 znamená pokles o 0,9 p. b. u mužov a o 0,1 p. b. u žien. Rozvedené ženy boli v Banskobystrickom kraji zastúpené vo väčšom počte než muži, pričom podiel rozvedených mužov aj žien bol v tomto kraji vyšší o 1,3 p. b. u mužov a o 1,4 p. b. u žien v porovnaní s celoslovenským priemerom.

V roku 2011 tvoril podiel ovdovených mužov v Banskobystrickom kraji 2,5 % a ovdovených žien 13 %. Podiel ovdovených mužov zostal medzi rokmi 2011 a 2023 stabilný na úrovni 2,5 %. V dôsledku zlepšujúcich sa úmrtnostných

7.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

pomerov medzi mužmi sa však podiel ovdovených žien v kraji postupne znižoval až do roku 2020. V roku 2023 predstavoval podiel ovdovených žien 12,6 %. Vzhľadom na vyššiu mieru úmrtnosti mužov sú ženy častejšie ovdovené. Okrem rozdielov v úmrtnosti zohráva významnú rolu aj miera, s akou ovdovení vstupujú do nového manželstva. Ovdovení muži mali dlhodobo vyššie šance na opätovné uzavretie manželstva, čo prispelo k vyššiemu počtu ovdovených žien (Šprocha, Majo, 2016). Najväčší rozdiel v zastúpení ovdovených v rámci pohlavia bol v roku 2011, kedy bol podiel žien vyšší o 10,6 p. b., a najmenší v roku 2020, kedy rozdiel bol 9,6 p. b. V Banskobystrickom kraji prevyšuje podiel ovdovených mužov aj žien celoslovenský priemer, u mužov o 0,2 p. b. a u žien o 1,3 p. b.

G 7.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Banskobystrickom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

7.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

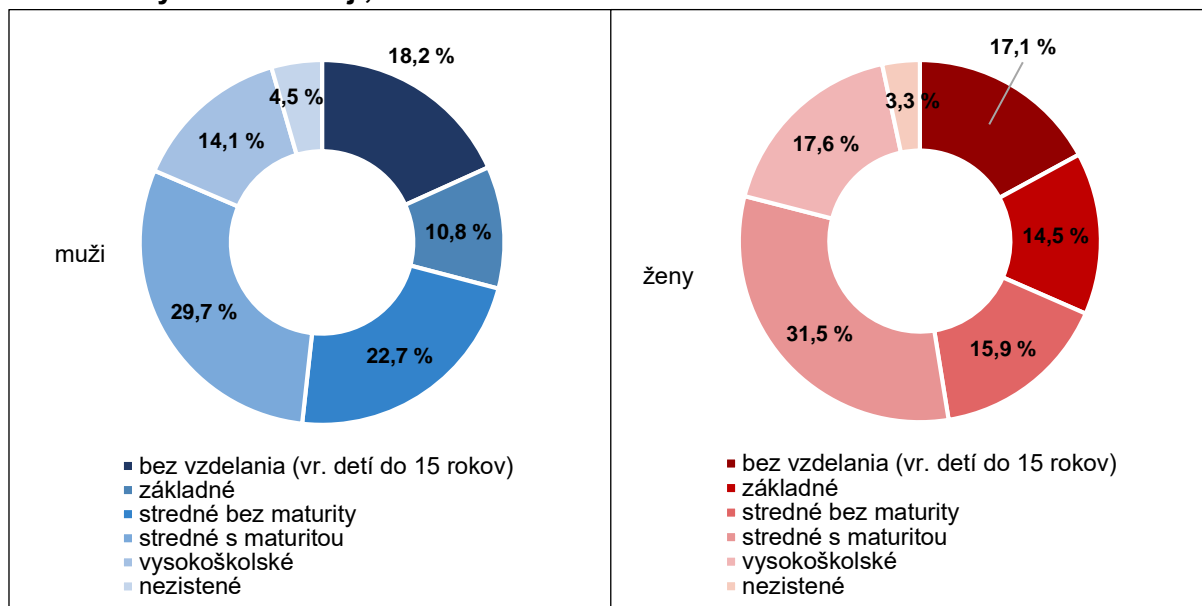
Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Banskobystrického kraja sa líši od celoslovenského priemeru vyšším podielom osôb so stredoškolským a základným vzdelaním a nižším zastúpením osôb s vysokoškolským vzdelaním. V rokoch 2021–2023 bola najpočetnejšou skupinou v kraji populácia mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 dosahoval podiel mužov s týmto vzdelaním 29,7 %, pričom do roku 2023 vzrástol o 0,9 p. b. na 30,6 %. U žien bol

7.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

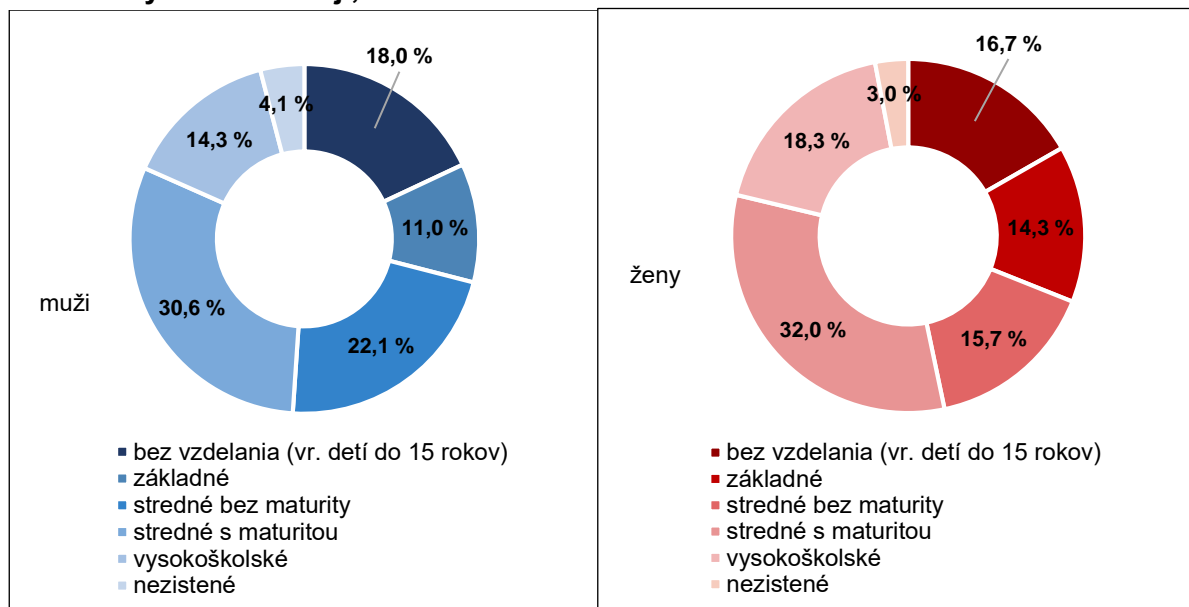
podiel so stredoškolským vzdelaním s maturitou vyšší, keď v roku 2021 predstavoval 31,5 % a v roku 2023 vzrástol na 32 %.

G 7.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Banskobystrickom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](https://datacube.sk/), 2024

G 7.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Banskobystrickom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](https://datacube.sk/), 2024

V roku 2021 podiel mužov so stredoškolským vzdelaním bez maturity bol 22,7 %. Takmer 16 % žien v Banskobystrickom kraji malo ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity. U oboch pohlaví bol zaznamenaný mierny pokles zastúpenia osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2023 bol u mužov zaznamenaný pokles na hodnotu 22,1 % a u žien bol pokles na hodnotu 15,7 %.

7.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V Banskobystrickom kraji je zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním bez maturity v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššie. Rozdiel u mužov predstavuje 0,5 p. b. a u žien 0,6 p. b.

Vývoj zastúpenia obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním mal mierne rastúci trend u oboch pohlaví. V roku 2021 podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním bol u mužov 14,1 % a u žien 17,6 %. Najvyššie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel mužov s vysokoškolským vzdelaním bol 14,3 % a žien bol 18,3 %. Vysokoškolské vzdelanie dosiahli častejšie ženy. Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2023, keď zastúpenie žien s vysokoškolským vzdelaním bolo o 4 p. b. vyššie ako mužov. V Banskobystrickom kraji je zastúpenie mužov a žien s vysokoškolským vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel u mužov predstavuje 2,4 p. b. a u žien 3,1 p. b.

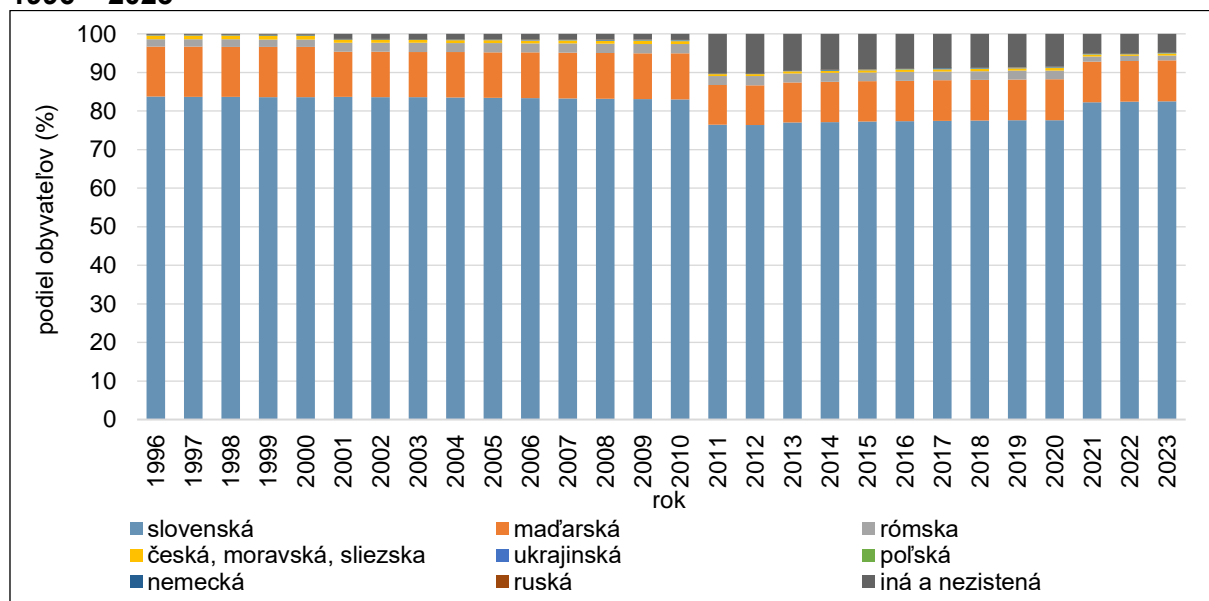
Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 predstavovalo zastúpenie mužov so základným vzdelaním v populácii Banskobystrického kraja úroveň 10,8 – 11 %. Podiel žien so základným vzdelaním bol výrazne vyšší a počas uvedených rokov predstavoval hodnotu na úrovni 14,3 – 14,5 %. V Banskobystrickom kraji je zastúpenie mužov a žien so základným vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššie. Rozdiel u mužov predstavuje 1,9 p. b. a u žien 2,2 p. b.

7.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V roku 2023 žilo v Banskobystrickom kraji viac ako 506,9 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 82,5 % z celkovej populácie. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola maďarská národnosť (65 125; 10,6 %), potom nasledovala rómska národnosť (7 706; 1,3 %).

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k poklesu zastúpenia u viacpočetných národností. Zastúpenie slovenskej národnosti kleslo o 1,2 p. b., maďarskej národnosti o 2,4 p. b. a rómskej národnosti o 0,6 p. b. V porovnaní s celoslovenských priemerom je v Banskobystrickom kraji výrazne viac zastúpená maďarská národnosť (rozdiel 3 p. b.). Nižšie zastúpenie má slovenská národnosť (rozdiel 2 p. b.). Zaujímavosťou je, že medzi najpočetnejšie národnosti Banskobystrického kraja sa nedostala rusínska národnosť.

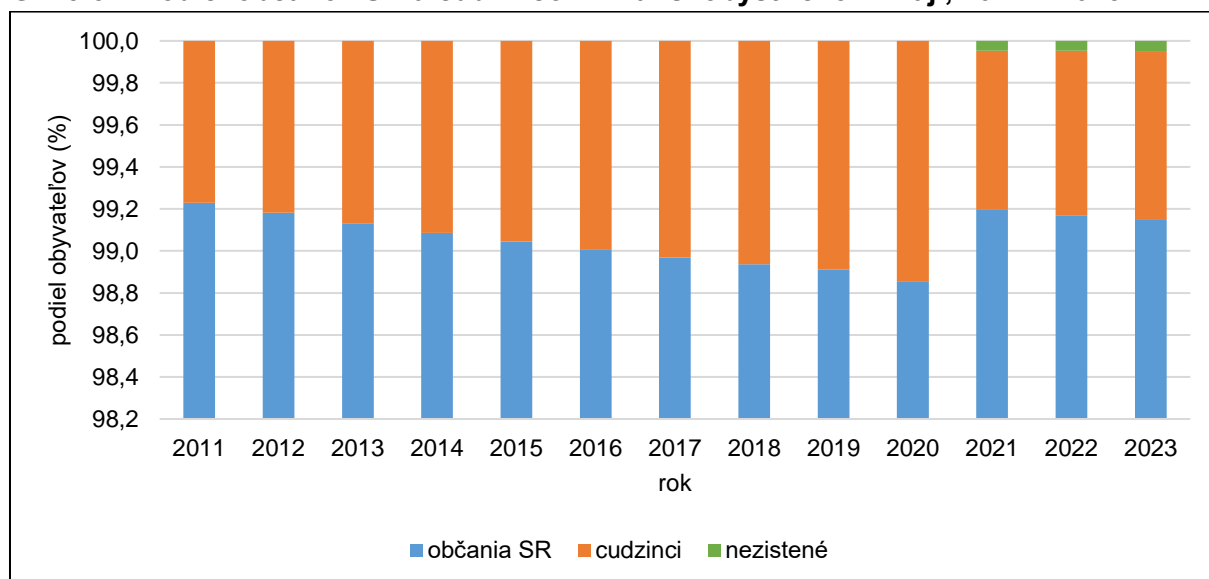
Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v početnejších národnostiach napr.: v slovenskej a maďarskej národnosti. Na druhej strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v rómskej, rumunskej, nemeckej národnosti.

G 7.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Banskobystrickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

7.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

V Banskobystrickom kraji v období rokov 2011 – 2023 bol podiel občanov SR aj podiel cudzincov v hraničných rokoch nezmenený a ustálil sa na 99,2 % u občanov SR a 0,8 % u cudzincoch. Od roku 2011 po rok 2020 bol zaznamenaný trend zníženia podielu občanov SR z 99,2 % na 98,9 % a nárastu podielu cudzincov z 0,8 % na 1,1 %. SODB v roku 2021 predstavovalo zlom v tomto zložení a zastúpenie občanov SR a cudzincov sa vrátilo na hodnoty z roku 2011. Obyvatelia s nezisteným štátnym občianstvom predstavovali v roku 2023 iba 0,05 % populácie Banskobystrického kraja.

G 7.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Banskobystrickom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

7.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

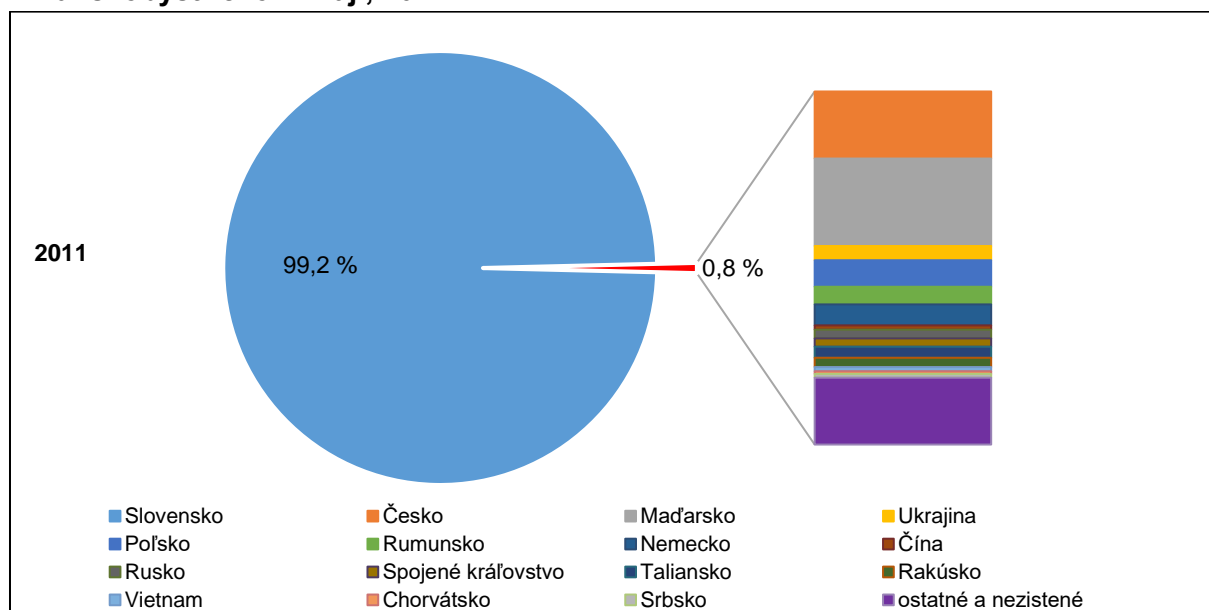
V rámci porovnania podielu cudzincov v Banskobystrickom kraji s celoslovenským priemerom bol v Banskobystrickom kraji podiel cudzincov v roku 2011 nižší o 0,2 p. b. (1,0 % v SR oproti 0,8 % v Banskobystrickom kraji). V roku 2023 sa rozdiel medzi podielom cudzincov v Banskobystrickom kraji a priemerom SR zvýšil na 0,4 p. b. (1,2 % v SR oproti 0,8 % v Banskobystrickom kraji), keďže podiel cudzincov v SR sa mierne navýšil a podiel cudzincov v rámci Banskobystrického kraja oproti roku 2011 ostal nezmenený.

Detailné porovnanie rokov 2011 a 2023 ukazuje pokles absolútneho počtu občanov SR aj cudzincov, ktorý je spôsobený celkovým úbytkom obyvateľstva v Banskobystrickom kraji počas tohto obdobia. V roku 2011 bolo v kraji 655 042 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, zatiaľ čo v roku 2023 sa ich počet znížil na 609 144, čo predstavuje pokles o 7 % (45 898). Pokles zaznamenal aj počet cudzincov, z 5 086 v roku 2011 na 4 916 v roku 2023, čo je zníženie o 3,3 % (170 cudzincov).

Z porovnania najpočetnejších občianstiev (okrem SR) v rokoch 2011 a 2023 zaznamenali v Banskobystrickom kraji najvyšší nárast občania Číny, ktorých počet sa v roku 2023 oproti roku 2011 zvýšil o 177 % (zo 61 v roku 2011 na 169 v roku 2023). Výrazný nárast cudzincov bol pozorovaný aj u občanov Chorvátska (nárast o 110 % z 39 v roku 2011 na 82 v roku 2023) a Ukrajiny (nárast o 82 % z 205 v roku 2011 na 372 v roku 2023). Najpočtejšiu skupinu cudzincov v Banskobystrickom kraji však v roku 2023 tvorili príslušníci ČR (0,2 %, 972 obyvateľov), v roku 2011 bolo najviac zastúpených príslušníkov Maďarska (0,2 %, 1 260 obyvateľov). Tí zaznamenali výraznejší pokles, ich počet sa v sledovanom období 2011 – 2023 znížil o 23,3 % (z 1 260 v roku 2011 na 967 v roku 2023), najvýraznejšie sa však pokles prejavil u občanov Nemecka (o 38 % z 303 v roku 2011 na 188 v roku 2023).

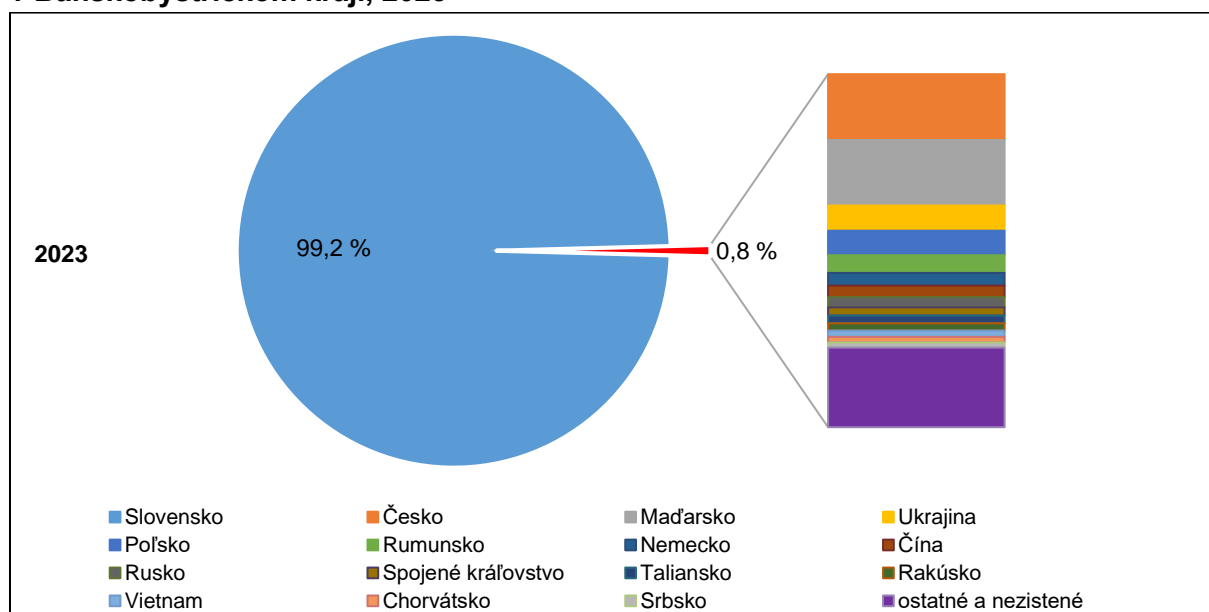
V Banskobystrickom kraji je možné sledovať aj mieru zhody medzi štátnym občianstvom a krajinou narodenia. V roku 2011 malo 97,2 % občanov SR ako krajinu narodenia Slovensko, no do roku 2023 tento podiel klesol na 96,4 %. Počet občanov SR narodených v inej krajine sa za toto obdobie zvýšil o 0,7 p. b., z 2 % v roku 2011 na 2,7 % v roku 2023. Najväčšiu skupinu občanov SR z Banskobystrického kraja narodených v zahraničí tvorili osoby narodené v Česku (8 812 v roku 2011 a 9 974 v roku 2023).

G 7.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Banskobystrickom kraji, 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

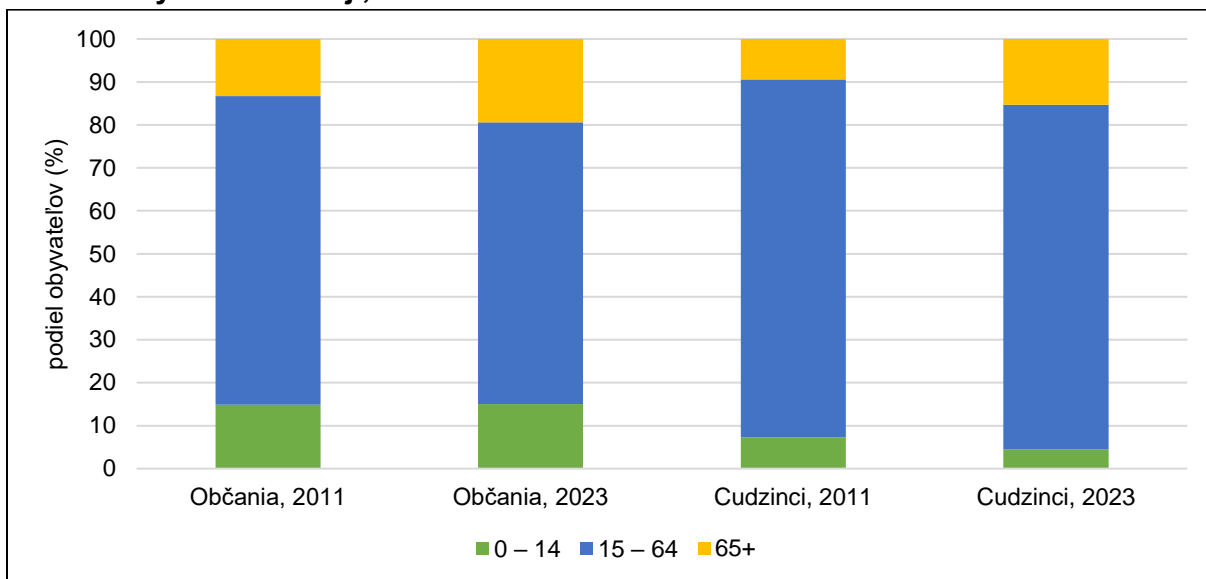
G 7.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Banskobystrickom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

Aj v Banskobystrickom kraji porovnanie obyvateľov podľa občianstva a veku poukazuje na odlišnú vekovú štruktúru občanov SR a cudzincov. U občanov SR je v rámci štátnych občianstiev viac zastúpená skupina osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku. Cudzinci sú viac zastúpení v produktívnom veku.

G 7.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Banskobystrickom kraji, 2011 a 2023

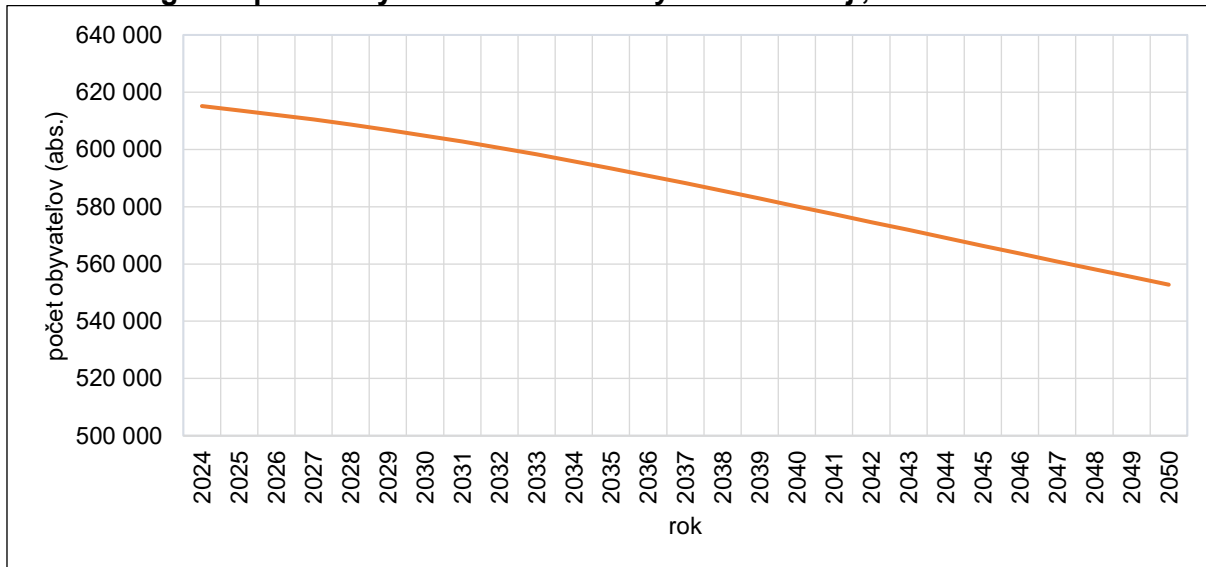

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

7.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Banskobystrického kraja sa bude s veľkou pravdepodobnosťou v najbližších desaťročiach intenzívne znižovať. Očakáva sa rovnomerný pokles zo zhruba 615-tisíc (rok 2024) na menej ako 555-tisíc v roku 2050. Išlo by o zníženie počtu obyvateľov o viac ako 62-tisíc osôb, resp. 10,1 %.

G 7.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Banskobystrickom kraji, 2024 – 2050

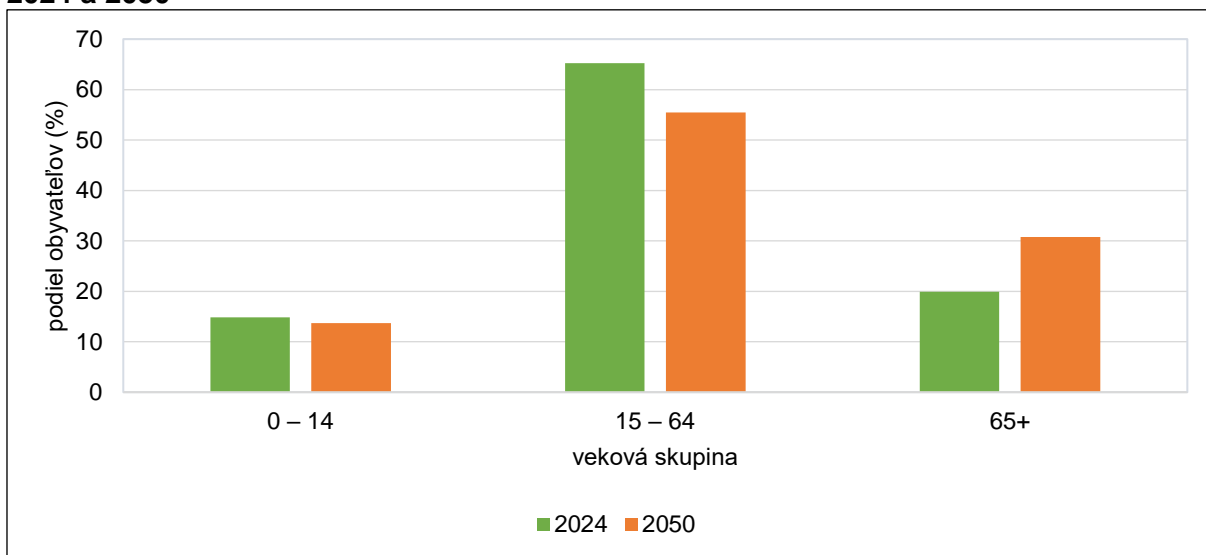
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku by sa mal v Banskobystrickom kraji do roku 2050 znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorých podiel v populácii s určitou vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 sa podiel obyvateľov vo

veku do 15 rokov zníži pravdepodobne o 1,1 p. b. a podiel obyvateľov v produktívnom veku o takmer 10 p. b. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, sú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel na celkovom počte obyvateľov by mal byť v roku 2050 o 11 % vyšší ako v roku 2024.

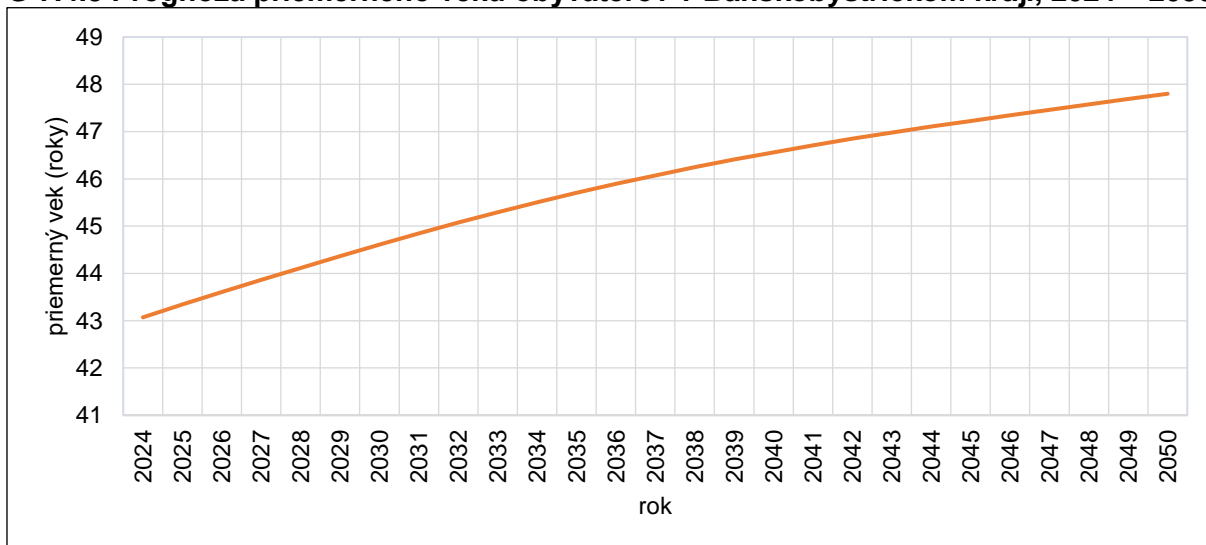
Intenzívne starnutie obyvateľov Banskobystrického kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom smerom k roku 2050 sa bude rásť priemerného veku obyvateľov zmierňovať. Priemerný vek obyvateľov Banskobystrického kraja sa pravdepodobne zvýši zo 43,1 roka v roku 2024 na 47,8 roka v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu 4,7 roka, resp. 11 %.

G 7.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Banskobystrickom kraji, 2024 a 2050

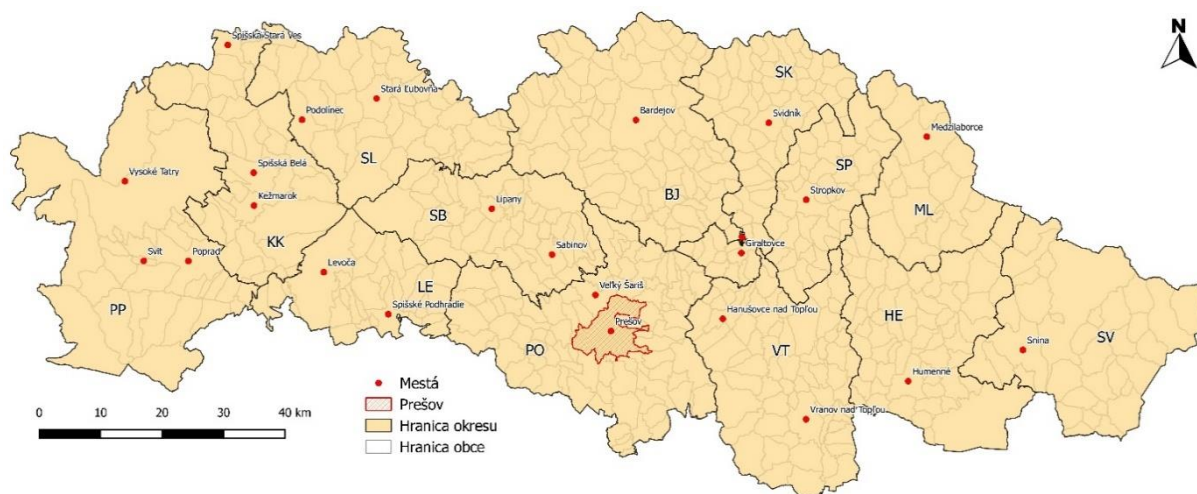
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

G 7.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Banskobystrickom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

8 Prešovský kraj

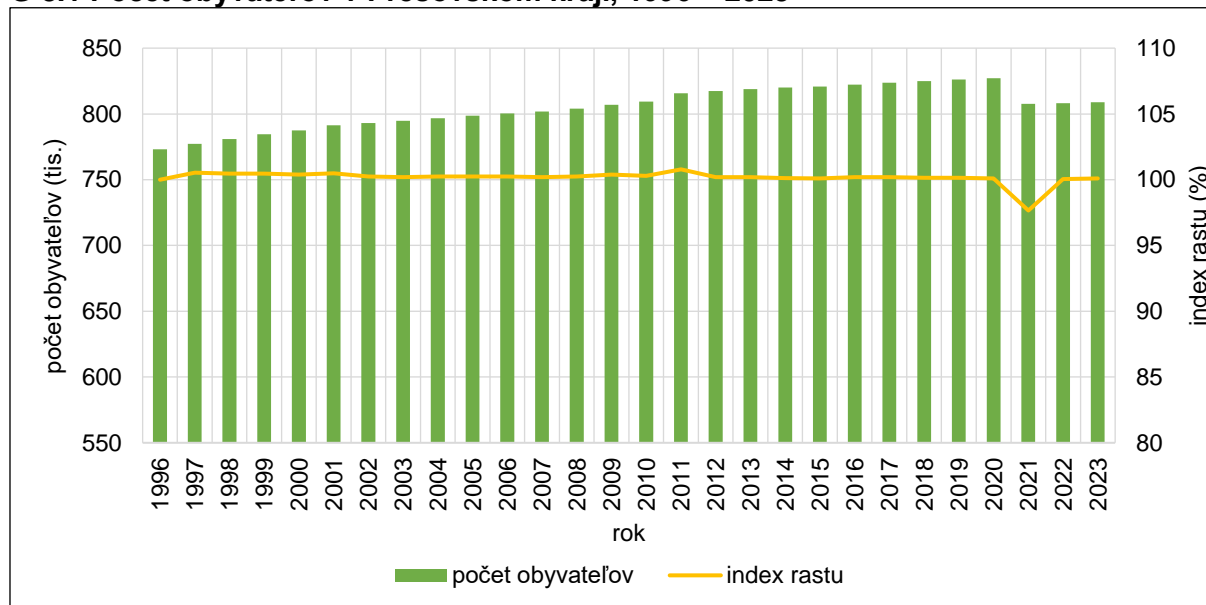

Prešovský kraj v roku 2023					
Počet obyvateľov	808 810	Počet obcí	665	Podiel obyvateľov vo veku 0 – 14 rokov (%)	18,37
muži	400 104	z toho mestá	23	Podiel obyvateľov vo veku 15 – 64 rokov (%)	65,56
ženy	408 706	Podiel obyvateľov v mestách (%)	44,52	Podiel obyvateľov vo veku 65+ (%)	16,06
Podiel cudzincov (%)	0,72	Podiel obyvateľov na vidieku (%)	55,48	Stredná dĺžka života pri narodení	
Priemerný vek obyvateľov	39,58	Rozloha (km ²)	8 972,7	muži	72,97
Index starnutia	87,43	Hustota obyvateľstva	90,1	ženy	79,97

K 31. 12. 1996 mal Prešovský kraj 773,1 tisíce obyvateľov. Počet obyvateľov v Prešovskom kraji sa do roku 2002 postupne zvyšoval o 1,8 až 4,2 tisíce osôb ročne. Neskôr sa intenzita rastu počtu obyvateľov Prešovského kraja zmiernila, no až do roku 2019 sa počet obyvateľov v Prešovskom kraji zvyšoval minimálne o 1 000 osôb ročne. Výnimkou bol rok 2015, v ktorom počet obyvateľov vzrástol v porovnaní s predchádzajúcim rokom len o 720 osôb. Hranicu 800-tisíc obyvateľov dosiahol Prešovský kraj v roku 2006, keď mal celkovo 800 483 obyvateľov. Výrazne, o viac ako 6-tisíc osôb, vzrástol počet obyvateľov Prešovského kraja po sčítaní v roku 2011. V nasledujúcich rokoch sa medziročný nárast počtu obyvateľov v Prešovskom kraji ustálil na 1 – 1,6 tisíce osôb, s výnimkou rokov 2020 a 2015, v ktorých to bolo pod hranicou 1 000 osôb. V roku 2021 však prišiel zlom v pozitívnom vývoji, keď v Prešovskom kraji klesol počet obyvateľov o 19,4 tisíce na 807,7 tisíce³.

Nasledujúci rok 2022 sa počet obyvateľov v Prešovskom kraji opäť zvýšil, hoci len veľmi mierne o 433 osôb na 808-tisíc a o 720 v roku 2023. V porovnaní s rokom 1996 vzrástol do roku 2023 počet obyvateľov Prešovského kraja o 35,7 tisíce osôb na 808,8 tisíce, čo dokazuje aj hodnota indexu rastu obyvateľstva na úrovni 104,6 %.

³ V roku 2021 došlo k medziročnému poklesu, ale ten je dôsledkom aktualizácie počtu obyvateľstva sčítaním obyvateľov. Kľúčovým faktorom poklesu v roku 2021 je fakt, že určitá časť emigrácie nie je v intercenzálnom období administratívne podchytená, pretože časť obyvateľov si nespĺní odhlasovaciu povinnosť pri vysťahovaní do zahraničia a výsledky sčítaní tieto nahromadené udalosti následne v jednom okamihu revidujú.

G 8.1 Počet obyvateľov v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

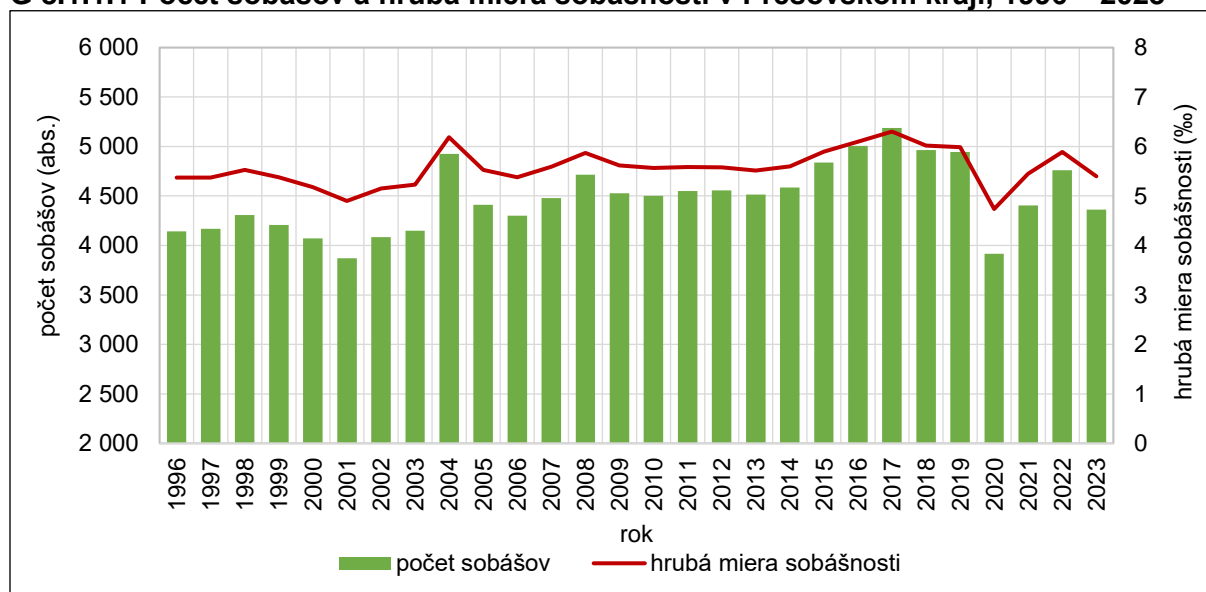
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

8.1 Demografické procesy

8.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Prešovskom kraji uzatvorených 4 143 manželstiev, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 5,4 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas rokov 1996 – 2003 stagnoval ročný počet sobášov tesne nad hranicou 4-tisíc (hrubá miera sobášnosti nad hranicou 5 ‰). Po jednoročnom prudkom zvýšení počtu sobášov v roku 2004 až tesne pod hranicu 5-tisíc, pokračovala stagnácia počtu sobášov v blízkosti hranice 4,5 tisíc, resp. 5,6 sobáša na 1 000 obyvateľov. V rokoch 2015 – 2019 sa počet sobášov v Prešovskom kraji zvýšil ku hranici 5-tisíc, pričom najvyššiu hodnotu dosiahol v roku 2017 (5 187 sobášov, resp. 6,3 sobáša na 1 000 obyvateľov). Prudký pokles počtu sobášov v roku 2020 na najnižšiu hodnotu menej ako 4-tisíc sobášov a len 4,74 sobáša na 1 000 obyvateľov, bol reakciou na pandémie ochorenia COVID-19. V rokoch 2021 – 2023 sa počet sobášov v Prešovskom kraji zvýšil na hodnoty okolo 4,5 tisíc sobášov, resp. 5,58 sobáša na 1 000 obyvateľov.

Počas rokov 1996 – 2023 sa v Prešovskom kraji uzatvorilo v priemere 4 480 sobášov ročne, resp. 5,57 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas celého tohto obdobia bola hrubá miera sobášnosti v Prešovskom kraji výrazne vyššia ako hodnota celoslovenského priemeru.

G 8.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

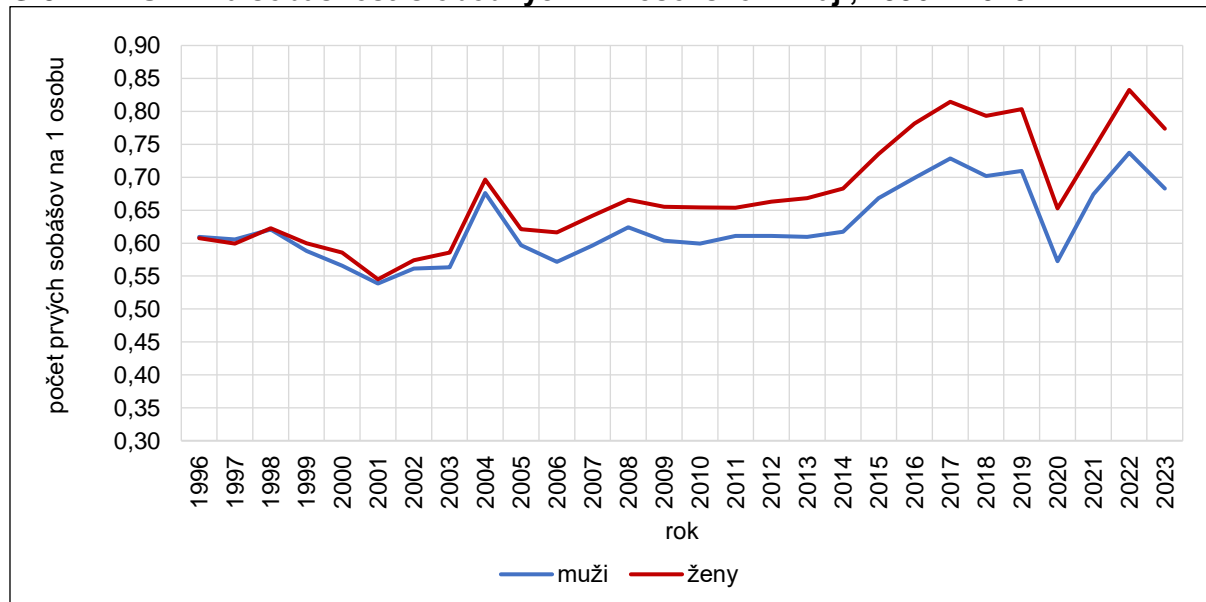
Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti závisí od intenzity s akou do manželstva vstupujú slobodní muži a slobodné ženy. V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža aj ženu v Prešovskom kraji 0,61 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Prešovskom kraji po roku 1996 bola v intervale 0,54 – 0,6 sobáša na osobu. Po zvýšení sobášnosti v roku 2004 sa stagnácia sobášnosti posunula na úroveň 0,68 na osobu a na úrovni 0,65 prvých sobášov zostala až do roku 2014. Obdobie 2015 – 2017 bolo spojené so zvýšením sobášnosti na úroveň 0,8 sobáša na osobu. Na takto vysokej úrovni sobášnosti sa hrubá miera sobášnosti udržala až do pandémie ochorenia COVID-19. Po jednoročnom výraznom poklese v roku 2020 sa sobášnosť do roku 2022 vrátila na vysoké hodnoty, dokonca o niečo vyššie ako pred pandemiou ochorenia COVID-19. Hodnota úhrnnej sobášnosti slobodných (0,74 u mužov a 0,83 u žien) bola najvyššia počas rokov 1996 – 2023. V roku 2023 sa sobášnosť u oboch pohlaví mierne znížila, u mužov dosiahla úhrnná sobášnosť slobodných hodnotu 0,68 sobáša na osobu a u žien 0,77 sobáša na osobu.

Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných v Prešovskom kraji u oboch pohlaví vyššia ako celoslovenský priemer.

V roku 1996 vstupovali do prvého manželstva muži v Prešovskom kraji v priemere vo veku 24,7 roka a ženy vo veku 22,4 roka, t. j. muži o 0,3 a ženy o 0,2 roka mladšie ako bol celoslovenský priemer. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Prešovskom kraji rovnomerne zvyšoval, pričom tempo rastu bolo pomerne mierne. Hranicu 30 rokov dosiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov až v roku 2021, u žien zostal až do roku 2023 pod touto hranicou. Hodnoty priemerného veku pri prvom sobáši v roku 2023 (30,4 roka u mužov a 27,9 roka u žien) znamenajú pre obidve pohlavia historické maximá v Prešovskom kraji. Počas obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši

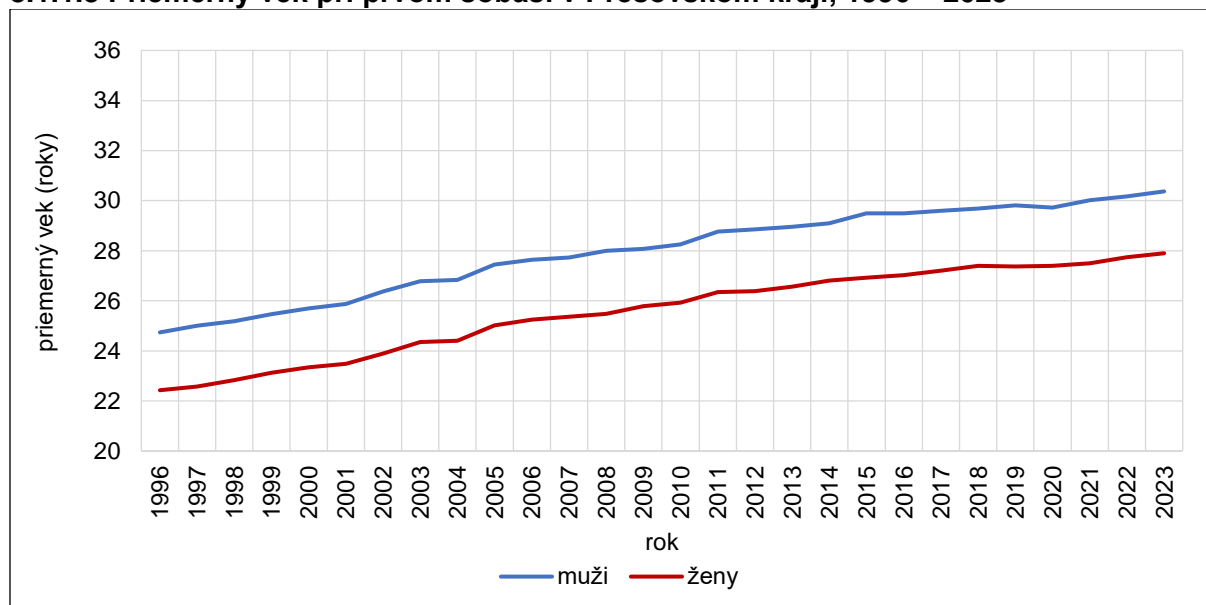
v Prešovskom kraji zvýšil u mužov o 5,6 roka, resp. 22,8 % a u žien o 5,5 roka, resp. 24,4 %. Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši bol v Prešovskom kraji nižší ako celoslovenský priemer (u mužov o 1,43 roka, u žien o 1,28 roka).

G 8.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

8.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

8.1.2 Rozvodovosť

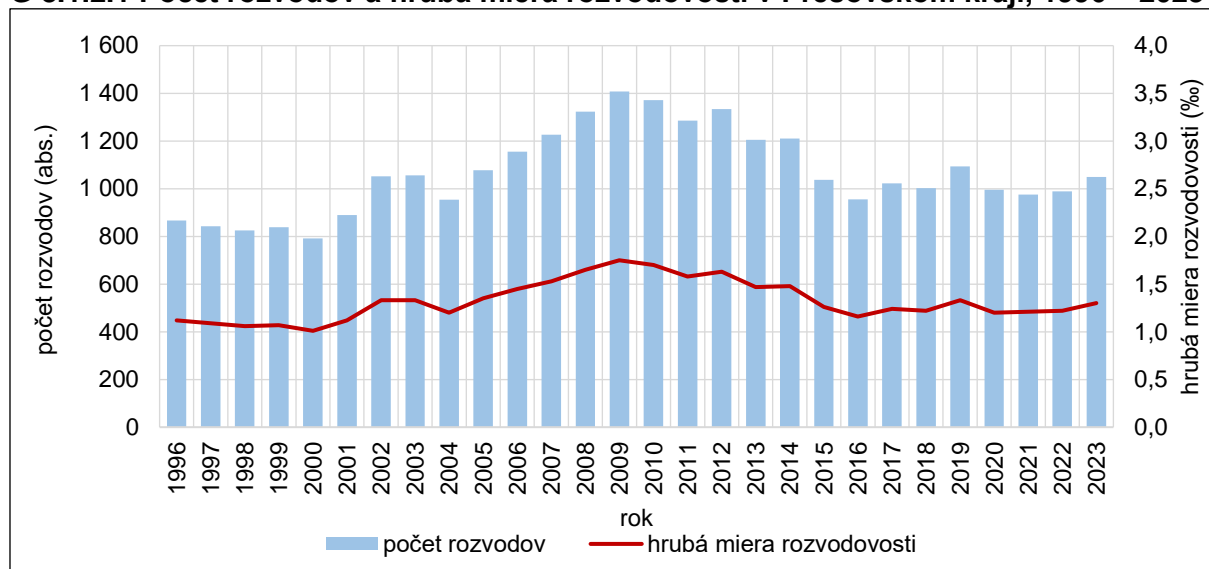
V roku 1996 sa v Prešovskom kraji rozviedlo 867 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 1,12 rozvodu na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota výrazne nižšia ako celoslovenský priemer. Do roku 2001 sa ročný počet rozvodov v Prešovskom kraji pohyboval pod úrovňou 900 rozvodov, resp. 1,12 rozvodu na

8.1.2 Rozvodovosť

1 000 obyvateľov. V období 2002 – 2005 sa stagnácia počtu rozvodov posunula tesne pod hranicu 1 100 rozvodov ročne. V rokoch 2005 – 2009 sa počet rozvodov v Prešovskom kraji zvyšoval. V rokoch 2008 – 2012 sa ročný počet rozvodov pohyboval okolo hranice 1 300 rozvodov, v roku 2009 dokonca prekročil hranicu 1 400 rozvodov. V relatívnom vyjadrení išlo o hodnoty vyššie ako 1,6 rozvodu na 1 000 obyvateľov. V rokoch 2010 až 2015 sa počet rozvodov v Prešovskom kraji znížil a od roku 2015 až do roku 2023 sa pohyboval v blízkosti hranice 1 000 rozvodov, resp. 1,2 rozvodu na 1 000 obyvateľov.

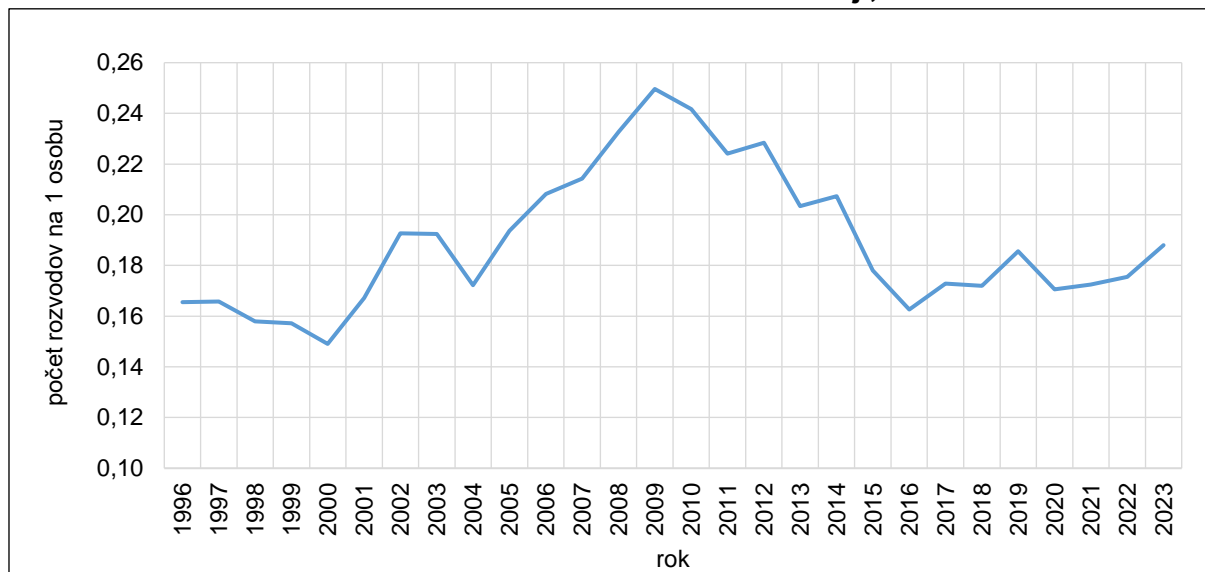
Počas rokov 1996 – 2023 sa v Prešovskom kraji rozviedlo ročne v priemere 1 066 manželstiev a na 1 000 obyvateľov kraja pripadlo v priemere 1,32 rozvodu. Počas obdobia 1996 – 2023 bola hrubá miera rozvodovosti v Prešovskom kraji výrazne nižšia v porovnaní s celoslovenským priemerom.

G 8.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

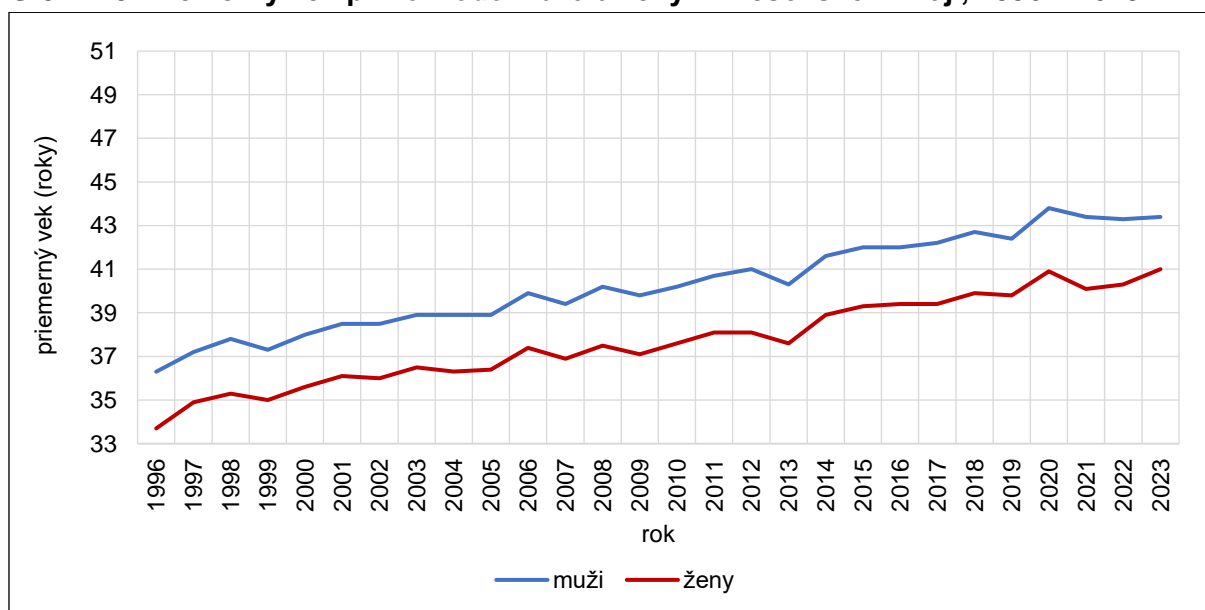
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Úhrnná rozvodovosť najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. V Prešovskom kraji je jasne viditeľné obdobie stagnácie rozvodovosti v rokoch 1996 – 2000 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva od 0,15 do 0,17 rozvodu na osobu, obdobie zvyšovania rozvodovosti v rokoch 2001 – 2009 až na úroveň 0,25 rozvodu na osobu, obdobie znižovania rozvodovosti v rokoch 2010 – 2016 až na úroveň 0,16 rozvodu na osobu a obdobie stagnácie rozvodovosti na úrovni 0,18 rozvodu na osobu od roku 2017. Úhrnná rozvodovosť manželstva sa v Prešovskom kraji v rokoch 1996 – 2023 pohybovala v pomerne úzkom rozpätí od 0,15 do 0,25 rozvodu na osobu. V priemere za celé obdobie dosiahla úhrnná rozvodovosť manželstva v Prešovskom kraji hodnotu 0,19 rozvodu na osobu, čo je hodnota o 0,07 rozvodu na osobu nižšia ako celoslovenský priemer.

G 8.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

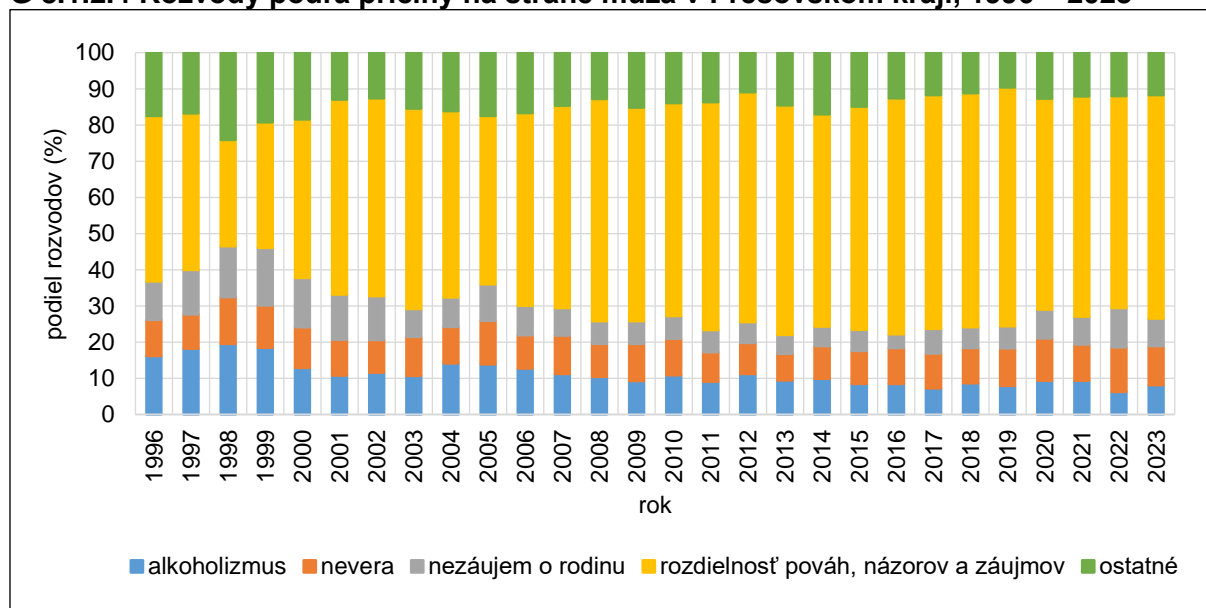
Priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Prešovskom kraji bol v celom období 1996 – 2023 nižší ako celoslovenský priemer. Výnimkou boli len roky 1998 u mužov a roky 1997 – 1998 u žien (vyššie o 0,2 roka). Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode bol v Prešovskom kraji počas obdobia 1996 – 2023 u oboch pohlaví rovnomerný a relatívne mierny, pričom hodnoty u mužov boli o 2,5 – 3 roky vyššie, čo zhruba kopíruje rozdiely priemerného veku pri sobášii medzi pohlaviami. Priemerný vek pri rozvode v Prešovskom kraji sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 7,1 roka, resp. 19,6 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 7,3 roka, resp. 21,7 %.

G 8.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Prešovskom kraji, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

8.1.2 Rozvodovosť

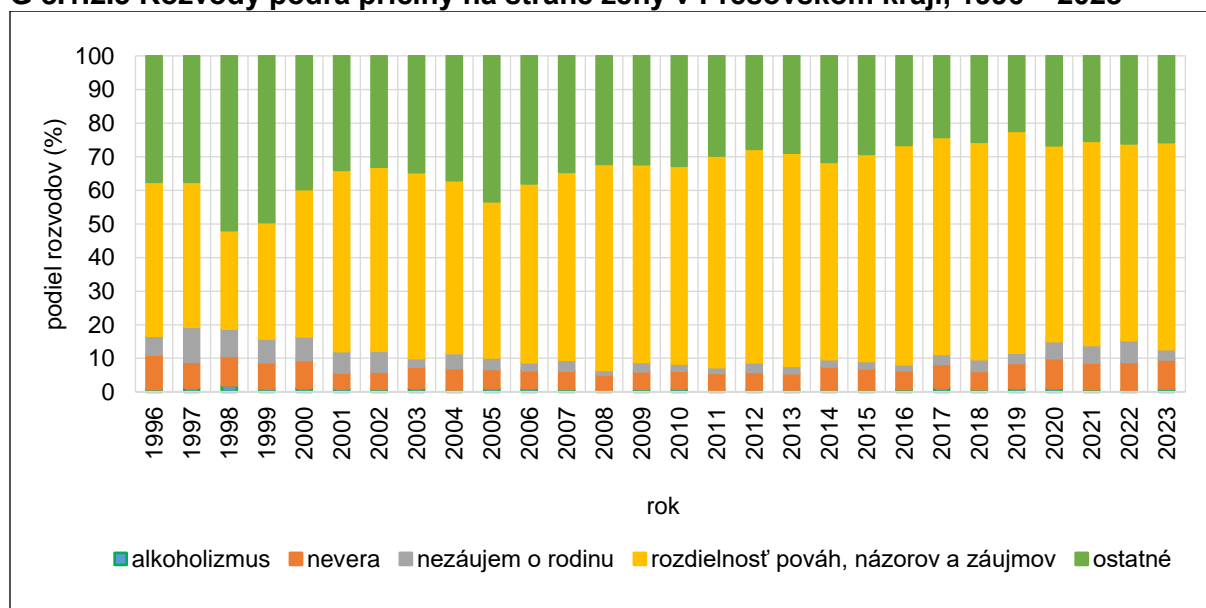
U oboch pohlaví bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantnou príčinou rozvodu v Prešovskom kraji a postupne sa zvyšoval. V roku 2001 presiahol podiel rozvodov kvôli tejto príčine hranicu 50 % a v priebehu siedmich rokov presiahol aj hranicu 60 %. V období 2008 – 2023 podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov stagnoval v blízkosti hranice 60 %. Najvyššiu hodnotu dosiahol podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine v roku 2019 (66 %). Medzi rokmi 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil o takmer 16 p. b. Zvyšné príčiny rozvodu boli v Prešovskom kraji menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 menej výrazná.

G 8.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

G 8.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

U mužov druhú najväčšiu zmenu zaznamenal podiel rozvodov kvôli alkoholizmu (zníženie o 8,1 p. b.), nasledovali ostatné príčiny rozvodu (zníženie o 5,7 p. b.) a nezáujem o rodinu (zníženie o 3 p. b.). Podiel rozvodov kvôli nevere na strane muža sa v Prešovskom kraji za posledných 27 rokov prakticky nezmenil a dlhodobo sa pohybuje na úrovni 10 %. U žien sa okrem rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov počas obdobia 1996 – 2023 výraznejšie zmenil aj podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin (zníženie o takmer 12 p. b.). Zmena podielu zvyšných príčin bola málo významná. Podiel rozvodov kvôli nezáujmu o rodinu sa v období 1996 – 2023 znížil o 2,6 p. b. a podiel rozvodov kvôli nevere o 1,6 p. b. Podiel rozvodov kvôli alkoholizmu na strane ženy sa pohyboval v blízkosti hranice 1 % a menil sa len minimálne.

8.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

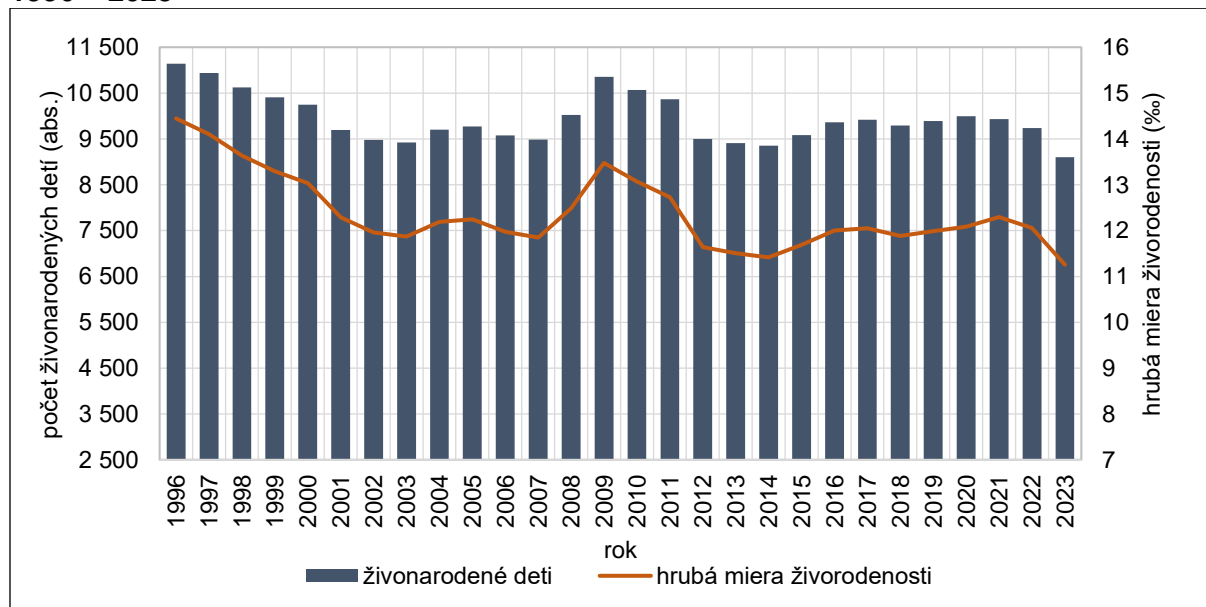
Počet živonarodených detí v Prešovskom kraji v období 1996 – 2023 prešiel niekoľkými vývojovými zmenami. Druhá polovica 90. rokov 20. storočia a začiatok 21. storočia priniesli pomerne dynamický prepád, keď z viac ako 11,1 tisíca živonarodených klesol počet živonarodených v rokoch 2002 a 2003 pod 9,5 tisíca. Hrubá miera živorodenosti sa v tomto istom období znížila zo 14,4 ‰ na menej ako 12 ‰. V rokoch 2005 a 2006 síce došlo k miernemu oživeniu, no už rok 2007 priniesol opätovne pokles počtu živonarodených i hrubej miery živorodenosti v podstate na úroveň začiatku 21. storočia. Až nasledujúce obdobie sa nieslo v znamení pomerne dynamickej fázy nárastu pôrodnosti. Počet živonarodených detí v Prešovskom kraji v rokoch 2008 – 2011 významne prekračoval hranicu 10-tisíc, pričom vrchol dosiahol v roku 2009, keď sa narodilo takmer 10,9 tisíca detí. S tým súvisel aj nárast hrubej miery živorodenosti. V predmetnom období sa jej hodnoty pohybovali v intervale 12,5 – 13,5 ‰. Už po roku 2009 však bolo možné v Prešovskom kraji identifikovať nástup znižovania pôrodnosti, ktorý vyvrcholil v roku 2012 prepádom opäť na hranicu 9,5 tisíca živonarodených. To v relatívnom vyjadrení znamenalo 11,6 živého dieťaťa na 1 000 obyvateľov kraja. Tento trend ešte pokračoval ďalšie dva roky, keď sa hrubá miera živorodenosti dostala na 11,4 ‰ a počet živonarodených detí klesol pod 9,4 tisíca. Nasledujúci vývoj priniesol určitý pozvoľný a nepravidelný nárast s vrcholom v roku 2020, keď počet živonarodených dosiahol takmer 10-tisíc. Hrubá miera živorodenosti však rástla až do roku 2021, keď na 1 000 obyvateľov pripadalo takmer 12,3 dieťaťa. Celkovo nad hranicou 12 ‰ sa pritom udržiavala v rokoch 2020 – 2022. V roku 2021 v prípade počtu živonarodených a v roku 2022 z pohľadu hrubej miery živorodenosti však Prešovský kraj zaznamenal ďalšiu fázu pomerne významného poklesu. Do roku 2023 sa v dôsledku toho počet živonarodených detí dostal tesne pod úroveň 9,1 tisíca, čo v prepočte na 1 000 obyvateľov znamenalo 11,3 dieťaťa.

Aj napriek týmto pomerne výrazným vývojovým fluktuáciám patrila Prešovský kraj dlhodobo k priestorom s výrazne nadpriemernou pôrodnosťou. Súčasne je však

8.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

potrebné doplniť, že postupne v období rokov 1996 – 2018 došlo k určitému priblíženiu k celoslovenskému priemeru. Posledný vývoj však naznačil, že opätovne dochádza k určitému zväčšovaniu rozdielov v hodnotách hrubej miery živorodenosti medzi Prešovským krajom a priemerom Slovenska.

G 8.1.3.1 Počet živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

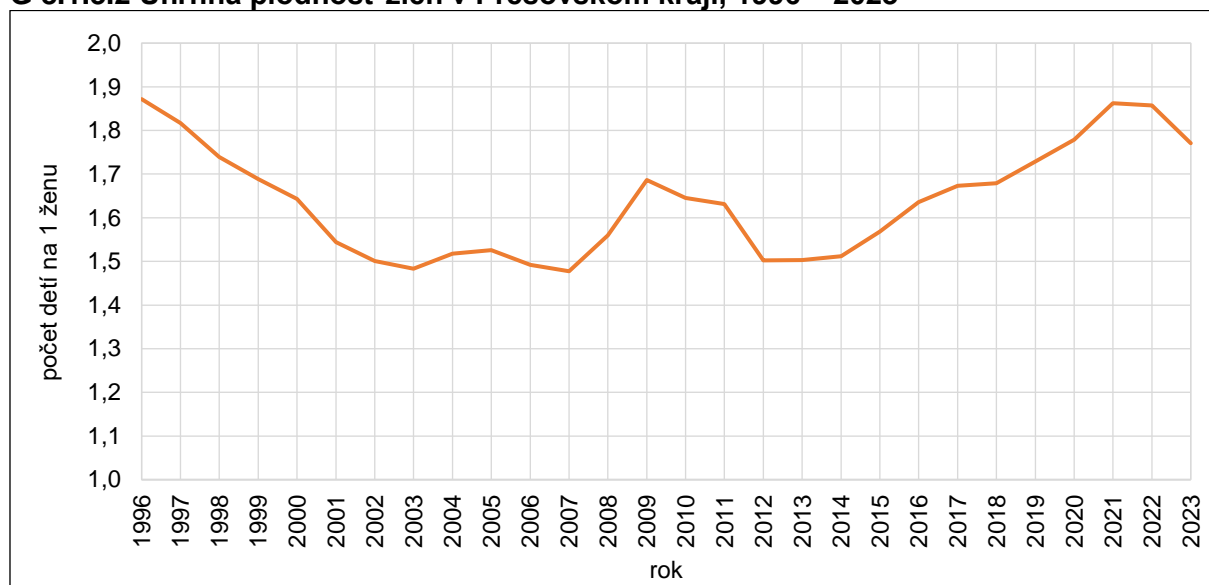
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Výrazne vyššiu intenzitu rodenia detí v Prešovskom kraji ako bola celoslovenská úroveň v analyzovanom období rokov 1996 – 2023 potvrdzujú hodnoty úhrnnej plodnosti. Jednoznačne najväčšie diferencie pritom existovali v rokoch 1996 a 1997, keď by pri zachovaní intenzity plodnosti sa jednej žene z Prešovského kraja narodilo 1,8 dieťaťa, kým priemer za Slovensko sa pohyboval v rozmedzí 1,43 – 1,47 dieťaťa. V dôsledku dynamickejšieho znižovania intenzity sa však hodnoty úhrnnej plodnosti začali postupne vyrovnávať celoslovenskému priemeru. Pokles sa v Prešovskom kraji zastavil na začiatku 21. storočia a v rokoch 2002 – 2007 úhrnná plodnosť stagnovala okolo hodnoty 1,5 dieťaťa na ženu. V rokoch 2008 a 2009 došlo k pomerne významnému oživeniu intenzity rodenia detí. Pri zachovaní úrovne z roku 2009 by sa v priemere jednej žene do dovŕšenia 50. roku života narodilo takmer 1,7 dieťaťa. Ďalšie dva roky priniesli miernu redukciu, no výrazný prepád bol spojený až s rokom 2012, keď sa úhrnná plodnosť opätovne dostala na hranicu 1,5 dieťaťa na ženu. Na nej zotrvala až do roku 2014. Následne došlo k doteraz poslednej fáze oživenia. Tá vrcholila v rokoch 2021 a 2022, keď by sa v Prešovskom kraji v priemere jednej žene narodilo 1,86 dieťaťa. Už v roku 2022 došlo k zastaveniu pozitívneho trendu. Jeho zvrátenie priniesol rok 2023, keď úhrnná plodnosť klesla na 1,8 dieťaťa na ženu.

Prešovský kraj sa z hľadiska vývojových trajektórií výraznejšie neodlišoval od celoslovenského vývoja, resp. smerovania plodnosti v iných krajoch Slovenska. Špecifikom však zostáva pretrvávajúce celkovo vyššej úhrnnej plodnosti. Aj keď

dlhodobu dochádzalo ku konvergencii, identifikovaná posledná fáza oživenia priniesla v prípade Prešovského kraja naopak určité zväčšenie rozdielov.

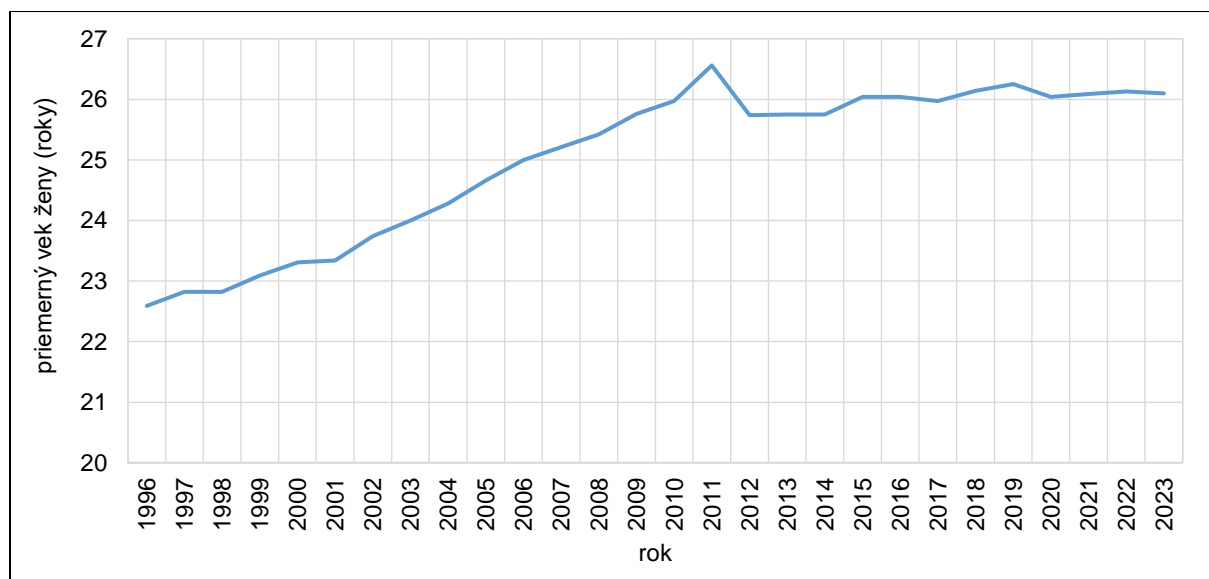
G 8.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Proces odkladania rodenia prvých detí prebiehal aj v Prešovskom kraji. Pomerne rýchlo rástol priemerný vek žien pri narodení prvého dieťaťa približne do konca prvej dekády 21. storočia. Z pôvodných 22,6 roka (rok 1996) vzrástol na viac ako 26,6 roka (rok 2011). Následný vývoj však priniesol najprv medziročný pokles (na 25,7 roka) a dočasnú stagnáciu, ktorú vystriedal len pozvoľný rast. Do roku 2023 sa tak priemerný vek žien pri narodení prvého dieťaťa v Prešovskom kraji zvýšil len na 26,1 roka.

G 8.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

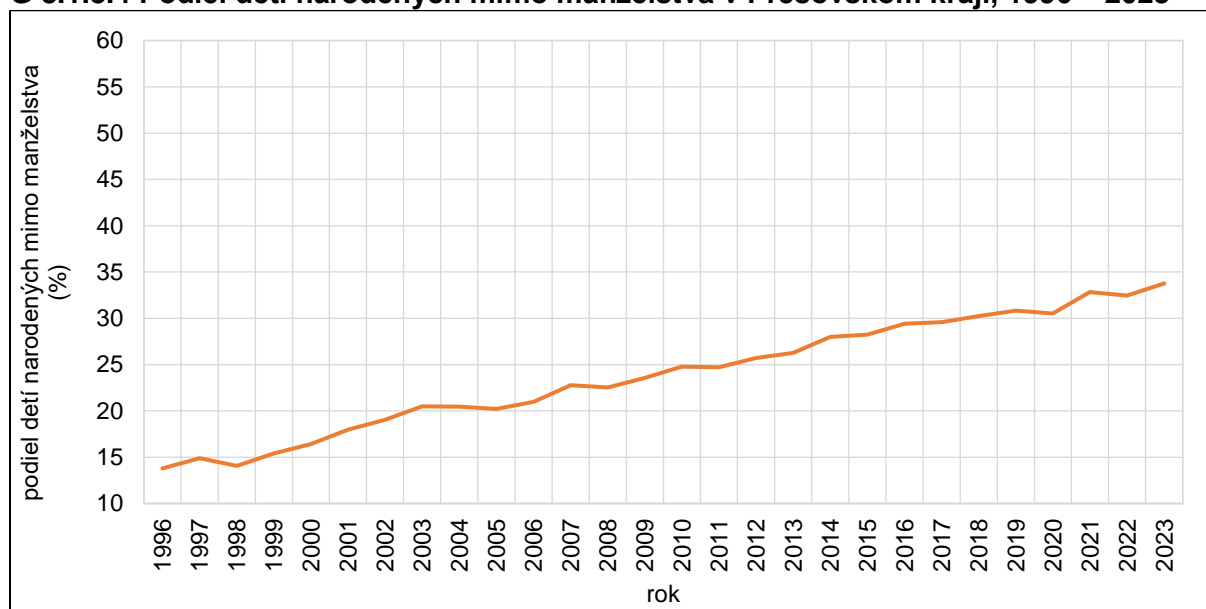
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

8.1.4 Potratovosť

Dôležitým prvkom reprodukčného správania obyvateľstva Prešovského kraja tak stále zostáva skorší začiatok materstva. Aj napriek zreteľnému posunu rodenia prvých detí vo vyššom veku, tento proces prebiehal v porovnaní s celoslovenským priemerom menej dynamicky. Preto sa existujúce diferencie zväčšovali. V roku 2023 sa ženy v Prešovskom kraji stávajú prvýkrát matkami v priemere vo veku 26,1 roka, čo je v porovnaní s celoslovenským priemerom o 2,2 roka skôr.

Uvoľnenie vzťahu medzi životom v manželstve a rodením detí sa v Prešovskom kraji odzrkadlilo v náraste podielu nemanželských detí. Tento trend v podstate prebiehal až do roku 2023, keď ich zastúpenie sa zvýšilo o 20 p. b., a to z 13,8 % až na 33,8 %. Aj napriek tomu Prešovský kraj patril k priestorom, kde rodenie detí nevydatým ženám dosahovalo podpriemerné hodnoty v porovnaní s celoslovenským priemerom.

G 8.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

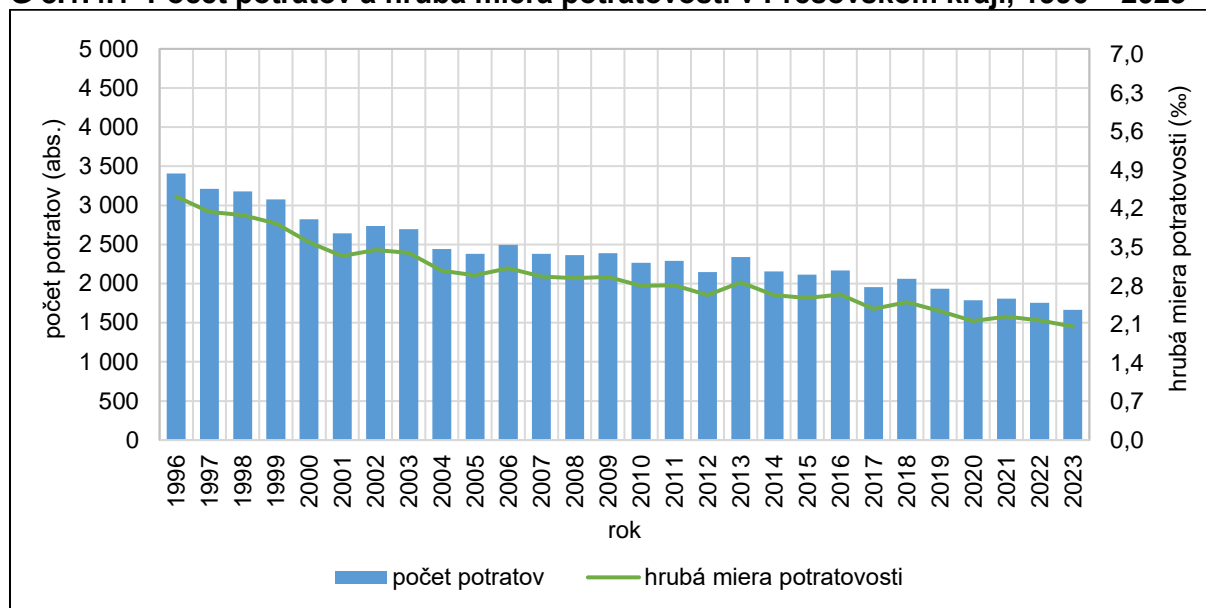
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

8.1.4 Potratovosť

Obdobie rokov 1996 – 2023 prinieslo v Prešovskom kraji pomerne významnú redukciu počtu potratov. Kým v roku 1996 to bolo ešte viac ako 3,4 tisíce potratov, už v roku 2000 ich počet klesol pod hranicu 3-tisíc a od roku 2004 sa stabilne dostal pod 2,5 tisíce potratov. Ďalšie roky síce priniesli určité spomalenie a v niektorých došlo dokonca aj k miernemu medziročnému nárastu, ale vo všeobecnosti pokračoval pokles počtu potratov. Vďaka tomu mal Prešovský kraj v roku 2019 menej ako 2-tisíc potratov a v roku 2023 už dokonca išlo o menej ako 1,7 tisíce potratov. To sa odzrkadlilo aj na hrubej miere potratovosti. Jej hodnoty klesli z viac ako 4 potratov pod 3 potraty na 1 000 obyvateľov od roku 2007. Keďže proces redukcie pokračoval, v roku 2023 sa hrubá miera potratovosti už v Prešovskom kraji dostala tesne nad úroveň 2 ‰. Z hľadiska celoslovenského postavenia tak bolo možné Prešovský kraj

charakterizovať ako populáciu s podpriemernými hodnotami hrubej miery potratovosti.

G 8.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

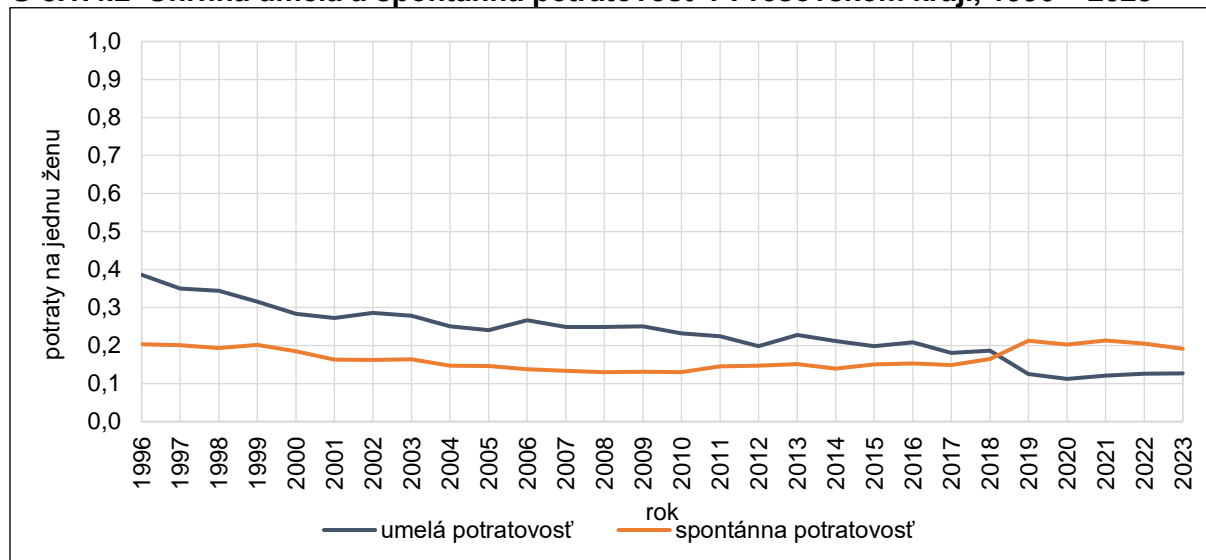
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

V pozadí poklesu počtu potratov v Prešovskom kraji v období rokov 1996 – 2023 stála predovšetkým významná redukcia intenzity s akou podstupovali ženy interrupciu. Kým pri zachovaní úrovne z roku 1996 by v priemere jedna žena zaznamenala počas reprodukčného veku takmer 0,39 umelého potratu, v roku 2012 už úhrnná umelá potratovosť klesla pod hranicu 0,2 umelého potratu. Ďalší vývoj síce priniesol určitý mierny nárast a stagnáciu, no od roku 2017 už umelá potratovosť v Prešovskom kraji klesla pod úroveň 0,2 umelého potratu na ženu. V rokoch 2019 – 2023 sa dostala tesne nad hranicu 0,1 umelého potratu. Prešovský kraj stabilne vykazoval v porovnaní s celoslovenskou úrovňou nižšie hodnoty úhrnnej umelej potratovosti.

Na začiatku 21. storočia došlo v Prešovskom kraji tiež k určitej redukcii spontánnej potratovosti. Z 0,2 spontánneho potratu na ženu táto klesla na konci prvého desaťročia 21. storočia až tesne nad 0,13 potratu. Ďalší vývoj sa však niesol v znamení určitého nárastu, ktorý pravdepodobne súvisel s celkovým procesom odkladania rodenia detí a samotných počatí do vyššieho veku. Významným spôsobom k tomu prispela aj metodická zmena vo vykazovaní niektorých iných umelých potratov a ich preklasifikovanie ako spontánnych potratov od roku 2019. Preto v rokoch 2019 – 2023 sa úhrnná spontánna potratovosť v Prešovskom kraji dostala na úroveň 0,2 potratu na ženu. Pravdepodobne práve vďaka častejšiemu rodeniu detí vyšších poradií v neskoršom veku platilo, že Prešovský kraj sa v porovnaní so Slovenskom počas celého obdobia rokov 1996 – 2023 vyznačoval nadpriemernou spontánnou potratovosťou.

8.1.4 Potratovosť

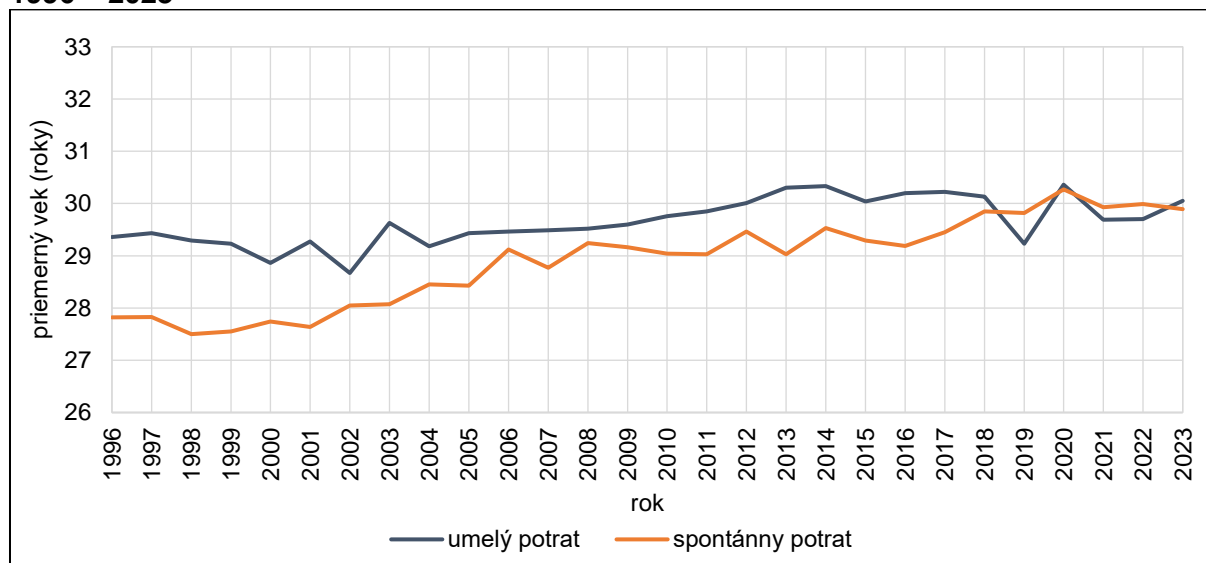
G 8.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánná potratovosť v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Zmeny v časovaní rodenia prvých a ďalších detí ovplyvňujú aj celkové načasovanie koncepcií, čo sa následne odzrkadľuje aj na vývoji priemerného veku žien pri umelom či spontánnom potrate. Aj v prípade Prešovského kraja platilo, že u oboch procesov bolo možné identifikovať nárast hodnôt tohto ukazovateľa. O niečo dynamickejšie tento vývoj prebiehal v prípade spontánnych potratov. K tomu prispela aj skutočnosť, že hodnoty priemerného veku pri interrupcii v druhej polovici 90. rokov 20. storočia skôr klesali k hodnote 29 rokov a až na začiatku 21. storočia dochádzalo k pozvoľnému nárastu. Na nízku dynamiku poukazuje aj skutočnosť, že tento trend vrcholil v roku 2013 a 2014, keď priemerný vek žien Prešovského kraja, ktoré podstúpili umelý potrat, dosiahol 30,3 roka. Ďalší vývoj však naopak priniesol mierny pokles.

G 8.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

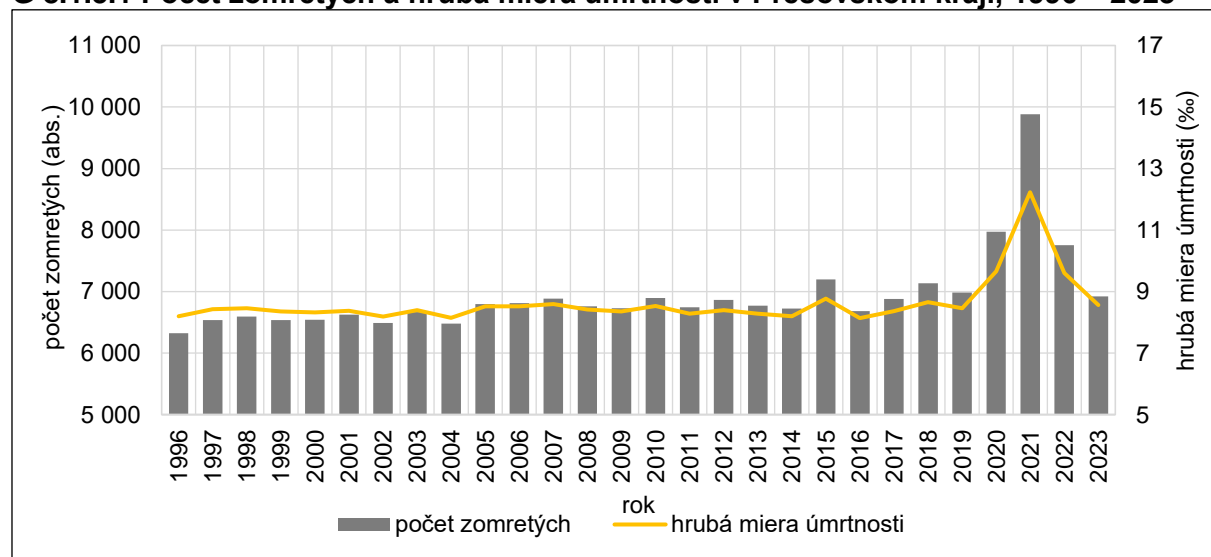
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

Aj keď posun spontánnych potratov do vyššieho veku bol intenzívnejší, v celoslovenskom kontexte je možné Prešovský kraj skôr hodnotiť ako priestor, kde tento proces prebiehal relatívne pomaly. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia hodnota priemerného veku ženy pri spontánnom potrate sa najprv znížila, aby následne mierne vzrástla. Stále sa však pohybovala pod hranicou 28 rokov. Tú priemerný vek prelomil až v roku 2002. Od roku 2008 sa priemerný vek žien pri spontánnom potrate v Prešovskom kraji dostal nad 29 rokov. Ďalšie intenzívnejšie zvyšovanie prišlo až po roku 2016. V rokoch 2020 – 2023 hodnoty stagnovali, a to tesne pod hranicou 30 rokov. Časovanie umelých a spontánnych potratov v Prešovskom kraji tak bolo už približne rovnaké. V oboch procesoch tiež platilo, že v Prešovskom kraji boli tieto potraty zaznamenané u žien v nižšom veku ako v prípade celého Slovenska

8.1.5 Úmrtnosť

Počet zomretých v Prešovskom kraji mal od druhej polovice 90. rokov 20. storočia postupne mierne rastúci trend. Z pôvodných 6,3 – 6,5 tisíce sa početnosť úmrtí po roku 2005 dostala až na úroveň 6,7 – 7,2 tisíce úmrtí. Na nej sa pohybovala až do pandémie ochorenia COVID-19. Aj napriek uvedenému zvýšeniu, hrubá miera úmrtnosti stabilne zotrvala pod hranicou 9 zomretých na 1 000 obyvateľov. Rok 2020 a najmä 2021 však vzhľadom na zhoršené epidemiologické a úmrtnostné pomery priniesli pomerne významný nárast. Najprv to bolo na takmer 8-tisíc, aby v roku 2021 zomrelo v Prešovskom kraji takmer 9,9 tisíce osôb. To v relatívnom vyjadrení znamenalo, že na 1 000 obyvateľov pripadalo 9,7, resp. 12,2 úmrtí. Roky 2022 a 2023 vďaka zníženiu úmrtnosti priniesli pokles počtu úmrtí i samotnej hrubej miery. Preto v roku 2022 počet zomretých v Prešovskom kraji už klesol pod 7,8 tisíce a v roku 2023 dokonca už pod hranicu 7-tisíc úmrtí. Hrubá miera úmrtnosti dosiahla najprv 9,6 ‰ a následne 8,6 ‰ v roku 2023.

G 8.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

8.1.5 Úmrtnosť

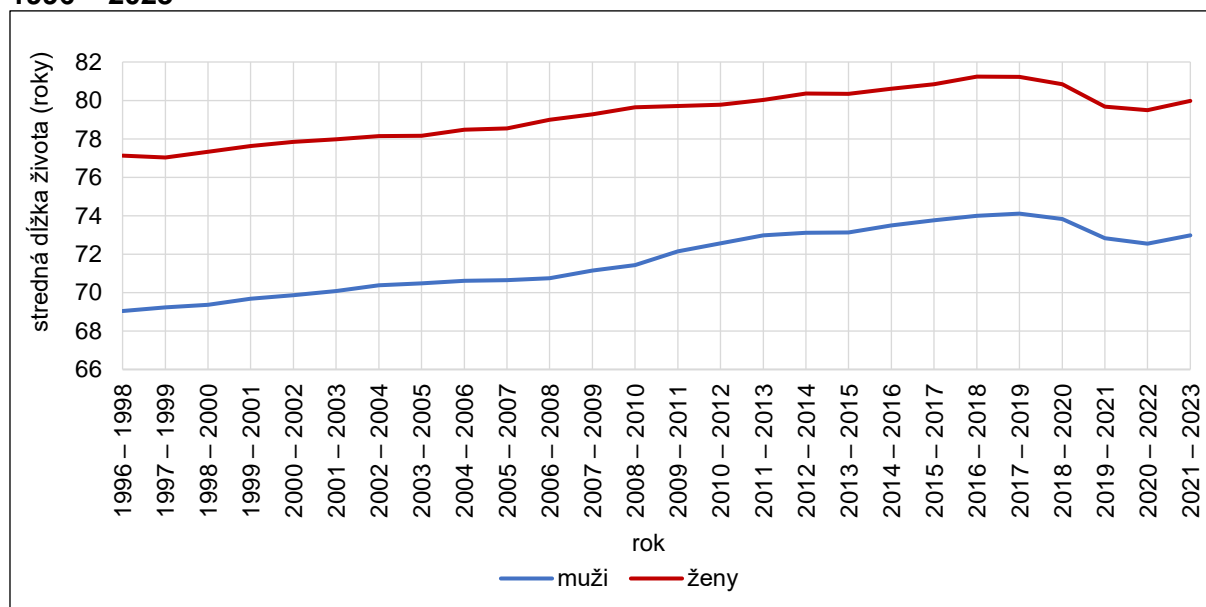
V Prešovskom kraji hodnota hrubej miery úmrtnosti dosahovala v analyzovanom období rokov 1996 – 2023 podpriemernú úroveň v porovnaní s hodnotami celej populácie Slovenska.

Predlžovanie života, ktoré bolo možné identifikovať v jednotlivých krajoch i na Slovensku sa presadilo aj v Prešovskom kraji. Tento proces však neprebíhal rovnako dynamicky u oboch pohlaví. Medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2017 – 2019 sa stredná dĺžka života mužov pri narodení zvýšila zo 69 rokov na 74,1 roka. U žien toto predĺženie života bolo o niečo kratšie, keďže počet potenciálnych rokov práve narodeného dievčaťa vzrástol zo 77,1 na 81,2 roka.

Podobne ako v iných krajských populáciách, aj v Prešovskom kraji pandémiou ochorenia COVID-19 ovplyvnené obdobia zaznamenali pokles hodnôt stredných dĺžok života pri narodení s minimom dosiahnutým v rokoch 2020 – 2022. Išlo pritom o pomerne významné skrátenie života, keďže v mužskej časti tento pokles dosiahol takmer 1,6 a u žien dokonca prekročil 1,7 roka. Aj keď obdobie 2021 – 2023 prinieslo nielen zastavenie poklesu, ale aj mierny nárast, ten nedokázal kompenzovať predchádzajúci negatívny vývoj. V rokoch 2021 – 2023 sa tak hodnota strednej dĺžky života pri narodení v Prešovskom kraji dostala tesne pod hranicu 73 rokov u mužov a 80 rokov u žien.

V porovnaní s priemerom Slovenska je možné povedať, že s výnimkou posledných rokov poznačených pandémiou ochorenia COVID-19 boli úmrtnostné pomery Prešovského kraja na tom o niečo lepšie.

G 8.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

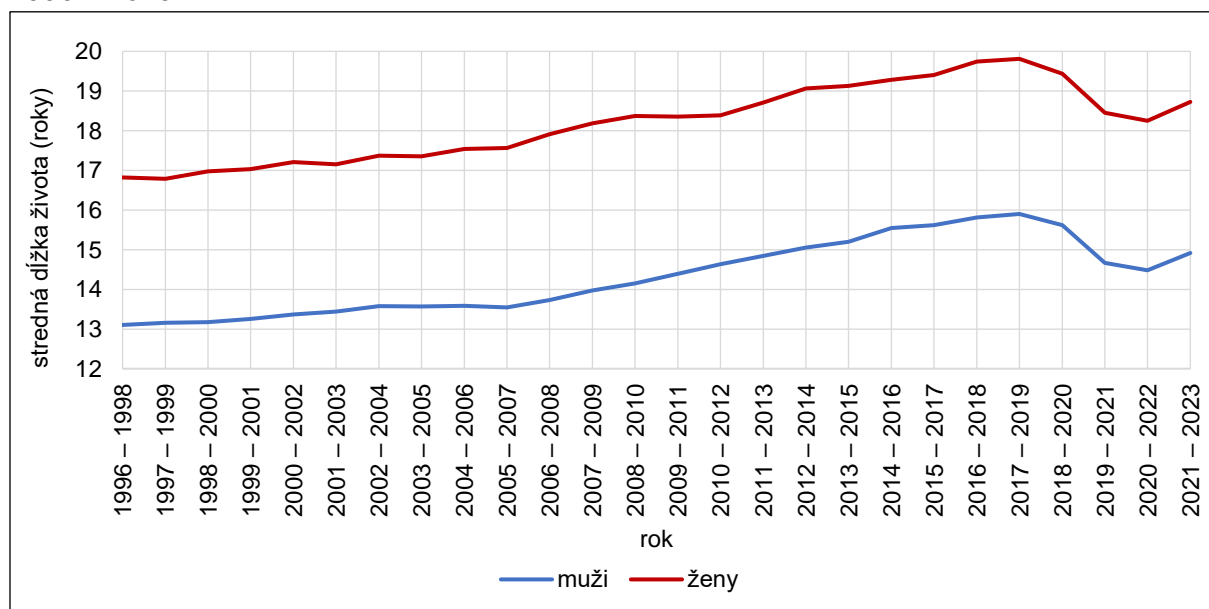
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

Vyššia úmrtnosť mužov v porovnaní so ženami bola v Prešovskom kraji vďaka rýchlejšiemu zlepšovaniu úmrtnostných pomerov u mužov postupne zredukovaná.

Nedá sa však povedať, že by išlo o stabilný trend, ktorý by bolo možné identifikovať v celom sledovanom období rokov 1996 – 2023. Mužská nadúmrtnosť sa najprv znížila medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2003 – 2005 z 8,1 roka na 7,7 roka. Následný vývoj však priniesol mierne zhoršenie s vrcholom v rokoch 2006 – 2008 a 2008 – 2010 nad hranicou 8,2 roka. Od tohto momentu došlo k druhej fáze redukcie mužskej nadúmrtnosti. Tá aj vďaka výraznejšiemu zhoršeniu úmrtnostných pomerov u žien počas pandémie ochorenia COVID-19 klesla v rokoch 2019 – 2021 a 2020 – 2022 pod hranicu 7 rokov. V období 2021 – 2023 rozdiel hodnôt strednej dĺžky života pri narodení medzi mužmi a ženami v Prešovskom kraji dosiahol 7 rokov.

V seniorskej populácii Prešovského kraja bola situácia mierne odlišná. Dynamika predlžovania života vo veku 65 rokov bola vyššia u žien. Išlo o 3 roky, keď zo 16,8 roka v období 1996 – 1998 sa jej hodnota zvýšila na 19,8 roka v období 2017 – 2019. U mužov medzi rovnakými obdobiami došlo k predĺženiu života seniorov vo veku 65 rokov o 2,8 roka. Kým v období 1996 – 1998 dosahoval potenciálny počet rokov života 13,1 roka, v období 2017 – 2019 to bolo 15,9 roka. Rovnako ako v celom vekovom spektre, aj u seniorov bol pokles strednej dĺžky života vo veku 65 rokov v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 výraznejší u žien. Posledné trojročné obdobie zatiaľ nestačilo na návrat na predkrízovú úroveň, a preto stredná dĺžka života mužov vo veku 65 rokov bola na úrovni 14,9 roka a u žien 18,7 roka.

G 8.1.5.3 Stredná dĺžka života muža a ženy vo veku 65 rokov v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

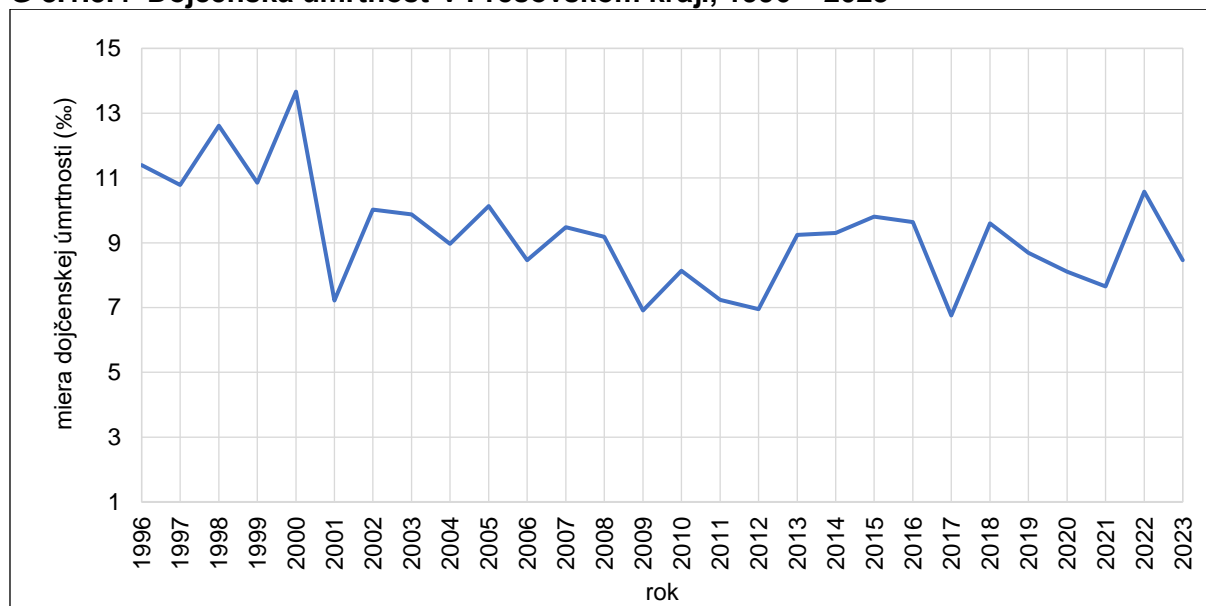
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Špecifickou črtou úmrtnostných pomerov Prešovského kraja bolo v porovnaní s celoslovenským priemerom pretrvávanie vyššej úmrtnosti detí do 1 roka života. Miera dojčenskej úmrtnosti mala klesajúci trend. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia zomieralo v Prešovskom kraji z 1 000 živonarodených do jedného roka

8.1.6 Migrácia

života 11 – 13 detí. Na začiatku 21. storočia dojčenská úmrtnosť klesla na 9 ‰. Ďalšie roky však už výraznejšie zlepšenie nepriniesli, respektíve sa niesli v znamení značných medziročných fluktuácií. Preto sa miera dojčenskej úmrtnosti pohybovala v pomerne širokom intervale 6,8 – 10,6 ‰.

G 8.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

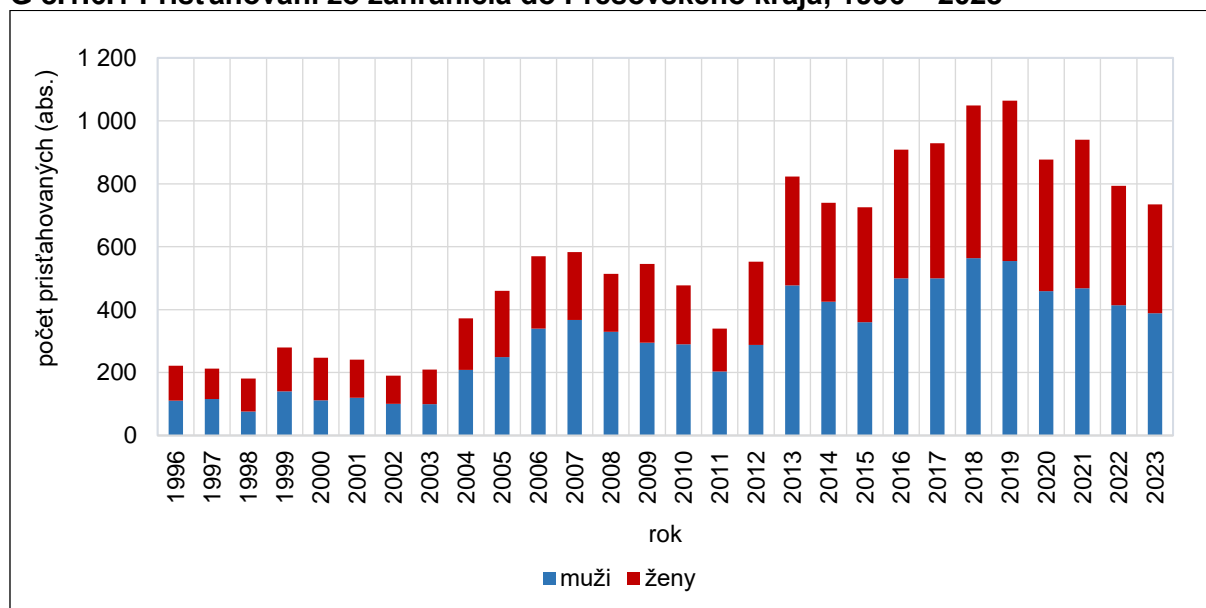
8.1.6 Migrácia

Zahraničná migrácia sa v Prešovskom kraji v rokoch 1996 – 2023 vyvíjala priaznivo. Vývoj počtu prisťahovaných zo zahraničia prebiehal v troch etapách. V prvej etape v období 1996 – 2003 bol počet prisťahovaných zo zahraničia relatívne vyrovnaný a pohyboval sa od 180 do 250 osôb ročne. Nasledujúce obdobie rokov 2004 – 2011 sa vyznačovalo postupným zvyšovaním počtu prisťahovaných zo zahraničia z 372 osôb (56 % mužov) v roku 2004 na 583 osôb (63 % mužov) v roku 2007. Po dosiahnutí uvedeného maxima počet prisťahovaných zo zahraničia začal miernym tempom klesať na 340 osôb v roku 2011. Medzi zahraničnými imigrantami mali naďalej prevahu muži nad ženami, ktorí tvorili 54 – 60 % z celkového počtu prisťahovaných zo zahraničia. Posledné obdobie je možné vymedziť rokmi 2012 až 2023. Zahraničná imigrácia Prešovského kraja sa výrazne zdynamizovala a v niektorých rokoch dosahoval počet prisťahovaných zo zahraničia viac ako dvojnásobok v porovnaní s predchádzajúcim obdobím 2004 – 2011. V roku 2013 prekonal s počtom 823 osôb (58 % mužov) hranicu 800 prisťahovaných za rok, v roku 2017 s počtom 929 osôb (54 % mužov) hranicu 900 prisťahovaných za rok. Rast počtu zahraničných imigrantov v Prešovskom kraji vyvrcholil v rokoch 2018 a 2019, kedy sa sem prisťahovalo zo zahraničia viac ako 1 000 osôb (1 049 v roku 2018 a 1 064 v roku 2019). V roku 2020 počet prisťahovaných zo zahraničia do Prešovského kraja klesol na 877 osôb a ani prechodné zvýšenie na 940 osôb v roku 2021 nezvrátilo klesajúci trend, ktorý pokračoval až do roku 2023.

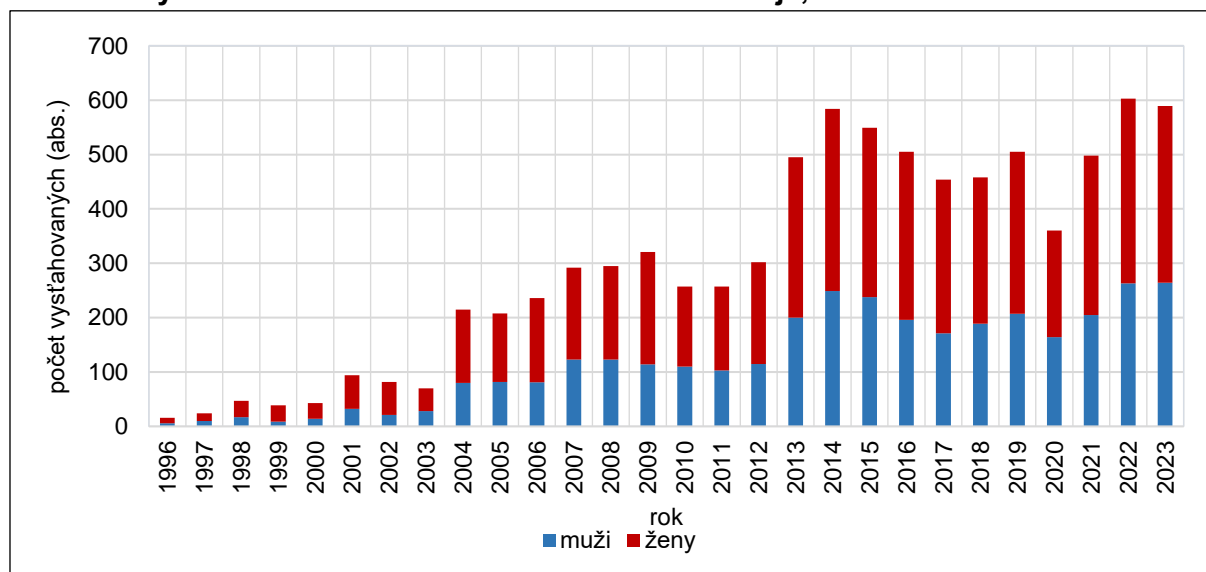
V roku 2023 sa do Prešovského kraja zo zahraničia prisťahovalo spolu 734 osôb (53 % mužov a 47 % žien).

Podobný priebeh mal aj vývoj počtu vysťahovaných z Prešovského kraja do zahraničia. V období 1996 – 2003 bol ich počet veľmi nízky, pohyboval sa v desiatkach osôb ročne. Vstupom Slovenska do EÚ sa otvorili nové možnosti na pracovných trhoch v rámci EÚ, čo zrejme prispelo k zvyšovaniu počtu vysťahovaných do zahraničia, podobne, ako aj v ostatných krajoch SR. Na rozdiel od imigrácie medzi emigrujúcimi osobami mali prevahu ženy. V roku 2004 sa z Prešovského kraja do zahraničia vysťahovalo 215 osôb (63 % žien). Rast počtu emigrujúcich z Prešovského kraja vyvrcholil v roku 2009 s počtom 321 osôb (64 % žien). V rokoch 2010 – 2012 sa rast počtu vysťahovaných zastavil a krátkodobo stabilizoval na úrovni 250 – 300 osôb ročne. Obdobie opätovného nárastu intenzity zahraničnej emigrácie z Prešovského kraja začalo rokom 2013, keď sa počet vysťahovaných priblížil tesne k hranici 500 osôb (495 osôb). Hneď v roku 2014 uvedenú hranicu s počtom 584 vysťahovaných prekonal. Až do roku 2019 sa počet zahraničných emigrantov v Prešovskom kraji pohyboval v intervale 450 – 550 osôb ročne, z toho 57 % až 62 % tvorili ženy. V roku 2021 migračné zámery významne ovplyvnila pandémia ochorenia COVID-19. Opatrenia obmedzujúce sťahovanie prispeli k zníženiu počtu vysťahovaných do zahraničia na 360 osôb. Po prekonaní nepriaznivého obdobia vývoj počtu vysťahovaných pokračoval vo svojom rastúcom trende. V roku 2022 sa z Prešovského kraja za obdobie 1996 – 2023 vysťahovalo do zahraničia najviac osôb, t. j. 603 osôb, z toho 56 % tvorili ženy. V roku 2023 ich počet klesol tesne pod hranicu 600 vysťahovaných, keď sa do zahraničia vysťahovalo spolu 589 osôb (55 % žien).

G 8.1.6.1 Pristťahovaní zo zahraničia do Prešovského kraja, 1996 – 2023

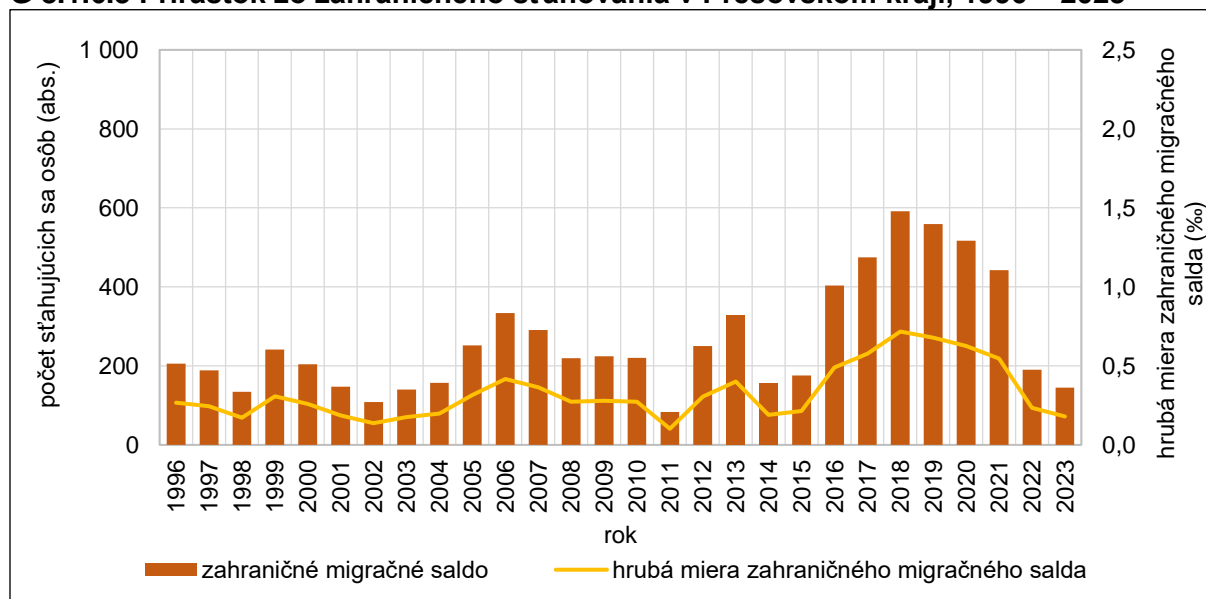

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 8.1.6.2 Vyst'ahovaní do zahraničia z Prešovského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

V období 1996 – 2023 bola výsledná bilancia zahraničnej migrácie Prešovského kraja pozitívna, nakoľko sa sem každý rok prisťahovalo viac osôb ako sa vysťahovalo. V roku 2016 dosiahlo zahraničné migračné saldo 403 osôb, t. j. prírastok 0,49 osoby na 1 000 obyvateľov kraja, čo bolo pod úrovňou celoslovenského priemeru. Dovtedy prírastok zahraničnou migráciou dosiahol hranicu 300 osôb ročne len sporadicky, a to v rokoch 2006 (334 osôb, resp. 0,42 ‰) a 2013 (328 osôb, resp. 0,40 ‰), inak sa pohyboval na úrovni medzi 130 – 200 osôb ročne, s výnimkou roka 2011, kedy to bolo len 83 osôb.

G 8.1.6.3 Prírastok zo zahraničného sťahovania v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

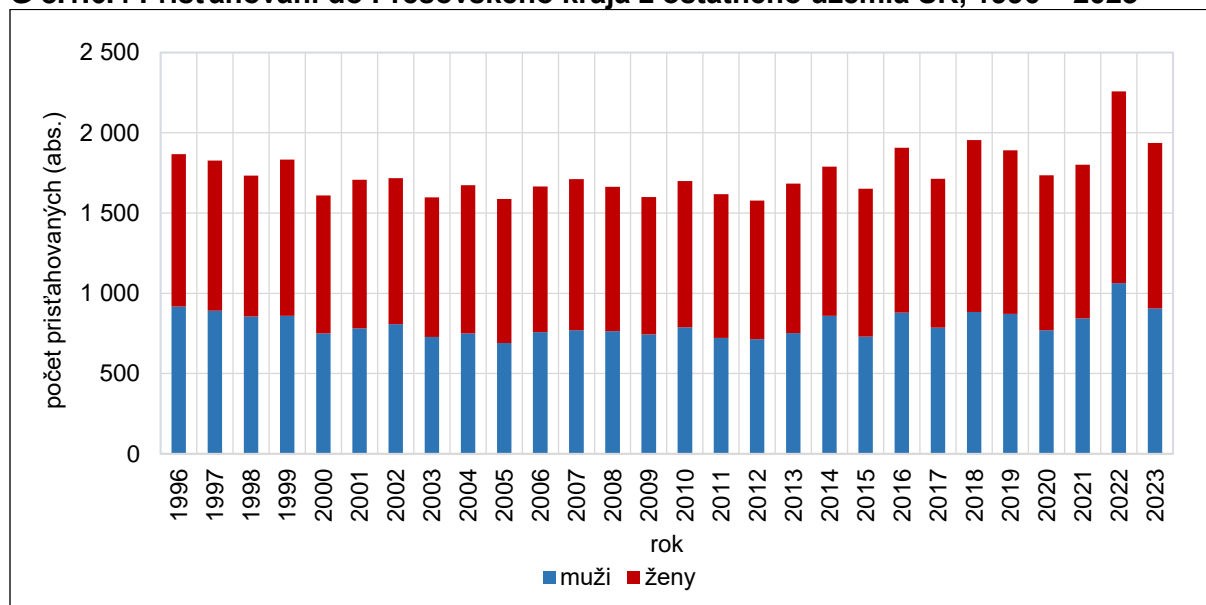
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Vďaka zahraničnej migrácii pribudlo v Prešovskom kraji najviac obyvateľov v období 2016 – 2021, ročne 400 až takmer 600 osôb. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo

prírastok 0,49 – 0,72 ‰, čo takmer zodpovedalo úrovni slovenského priemeru. V rokoch 2022 – 2023 sa prírastok obyvateľstva zo zahraničnej migrácie v dôsledku nárastu emigrujúcich osôb výrazne znížil. So ziskom 145 – 190 osôb ročne sa dostal na úroveň hodnôt z konca 90. rokov 20. storočia a začiatku 21. storočia. Hrubá miera zahraničného migračného salda dosahovala 0,18 – 0,24 ‰, čo opäť zodpovedalo úrovni celoslovenského priemeru.

V rámci vnútornej migrácie bol počet prisťahovaných do Prešovského kraja z ostatného územia Slovenska v období 1996 – 2023 v podstate vyrovnaný a pohyboval sa na úrovni 1,6 až 1,8 tisíce osôb ročne. V roku 2022 bol v Prešovskom kraji zaznamenaný najvyšší počet prisťahovaných z ostatného územia Slovenska (2 257 osôb). Jedným z možných faktorov, ktoré k tomuto nárastu prispeli je skutočnosť, že po prekonaní pandémie ochorenia COVID-19 a zrušení migračných obmedzení, časť migrantov zrealizovala svoje odložené migračné zámery. Medzi vnútornými imigrantami do Prešovského kraja mali vyššie zastúpenie ženy než muži. Ich podiel sa na celkovom počte prisťahovaných z ostatného územia Slovenska pohyboval medzi 51 – 56 %.

G 8.1.6.4 Prisťahovaní do Prešovského kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

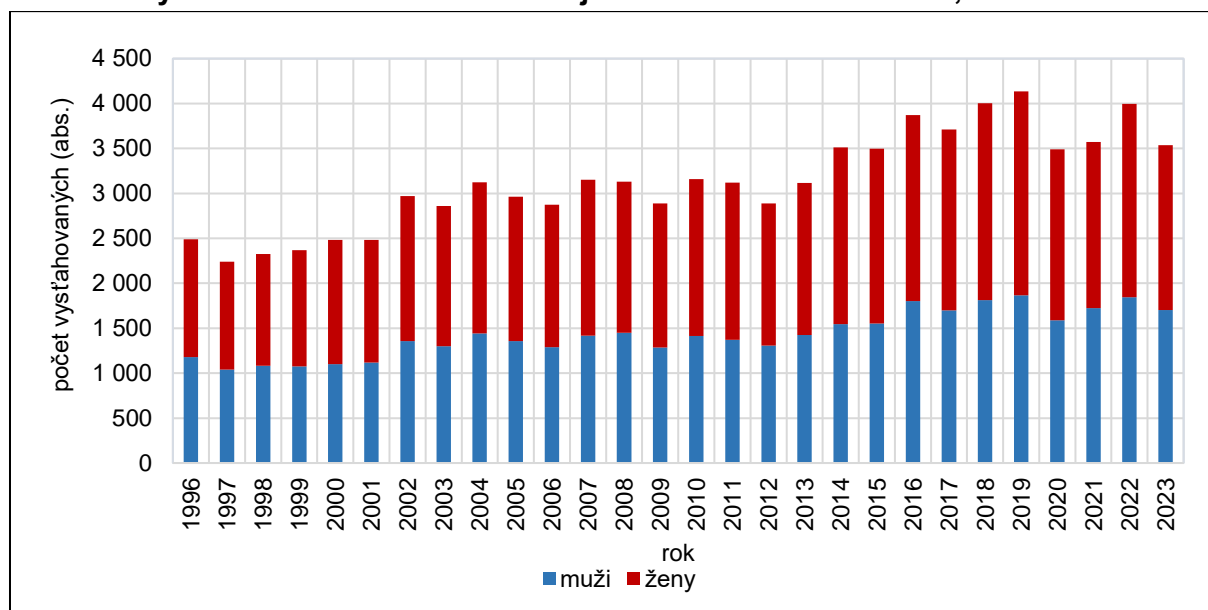

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

V období 1996 – 2023 sa počet vysťahovaných z Prešovského kraja do ostatného územia Slovenska kontinuálne zvyšoval. V roku 1996 sa z Prešovského kraja do ostatného územia Slovenska vysťahovalo takmer 2,5 tisíce osôb (53 % žien). V roku 2002 ich počet atakoval hranicu 3-tisíc, ktorú následne v roku 2004 prekonal s celkovým počtom 3 123 vysťahovaných osôb. Až do roku 2013 počet vysťahovaných z Prešovského kraja do ostatného územia Slovenska osciloval okolo tejto hranice. V nasledujúcom období rokov 2014 – 2023 intenzita vnútornej emigrácie Prešovského kraja vzrástla minimálne o 500 osôb ročne, v rokoch 2018 a 2019 dokonca o 1 000 osôb ročne. Pandémia ochorenia COVID-19 prispela

k zníženiu intenzity migrácie, čo sa prejavilo poklesom počtu vystahovaných v rokoch 2020 a 2021 na úroveň 3,5 tisíce osôb ročne. Po prekonaní pandémie ochorenia COVID-19 počet vystahovaných z Prešovského kraja do ostatného územia Slovenska v roku 2022 jednorázovo vzrástol na takmer 4-tisíc. V roku 2023 sa však opäť ustálil na úrovni 3,5 tisíce vystahovaných osôb. Medzi vnútornými emigrantmi v Prešovskom kraji mali prevahu ženy s podielom 52 – 56 %.

G 8.1.6.5 Vystahovaní z Prešovského kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

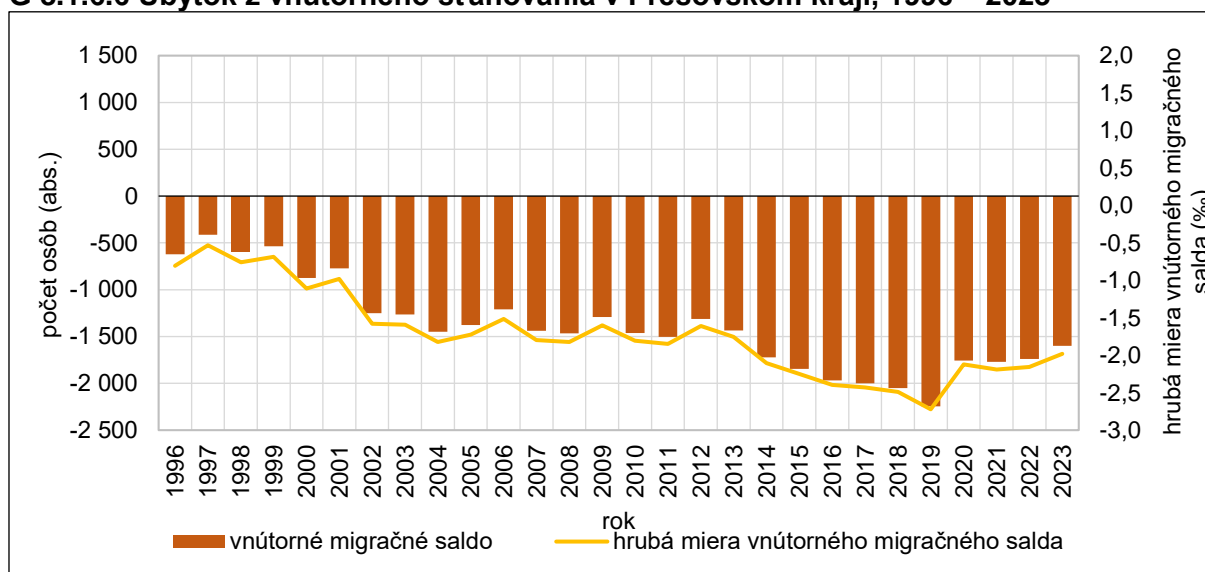
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Kým zahraničnou migráciou Prešovský kraj obyvateľstvo získaval, v prípade vnútornej migrácie naopak obyvateľstvo strácal. Vyšší počet vystahovaných z Prešovského kraja do ostatného územia Slovenska ako počet prisťahovaných sa vo výslednej bilancii prejavil migračnou stratou. V roku 1996 predstavovala migračná strata Prešovského kraja 621 osôb, ktorá sa na začiatku 21. storočia zdvojnásobila. V rokoch 2002 – 2003 dosahovala strata z vnútornej migrácie v Prešovskom kraji viac ako 1,2 tisíce osôb ročne, resp. -1,6 ‰. Prehlbovanie migračnej straty v Prešovskom kraji pokračovalo aj v nasledujúcich rokoch a vyvrcholilo v druhej polovici druhej dekády 21. storočia. V rokoch 2018 – 2019 Prešovský kraj stratil vnútorným sťahovaním 2 – 2,2 tisíce osôb za rok, v prepočte na 1 000 obyvateľov kraja to bola strata viac ako 2 osoby (-2,49 ‰ až -2,72 ‰). Obdobie pandémie ochorenia COVID-19, ako aj obdobie tesne po jej skončení, sa prejavilo znížením vnútorného migračného úbytku Prešovského kraja na úroveň 1,7 tisíce osôb ročne. Do roku 2023 migračný úbytok klesol ešte viac, a to na 1,6 tisíce osôb, resp. menej ako -2 ‰.

Intenzívne migračné pohyby prebiehali aj vo vnútri Prešovského kraja. V roku 1996 zmenilo svoj trvalý pobyt v rámci územia Prešovského kraja celkovo 6 654 osôb (54 % žien). Vyššia mobilita žien bola zjavná v celom období 1996 – 2023. Ich váha na celkovom počte migrujúcich osôb v rámci územia Prešovského kraja bola na

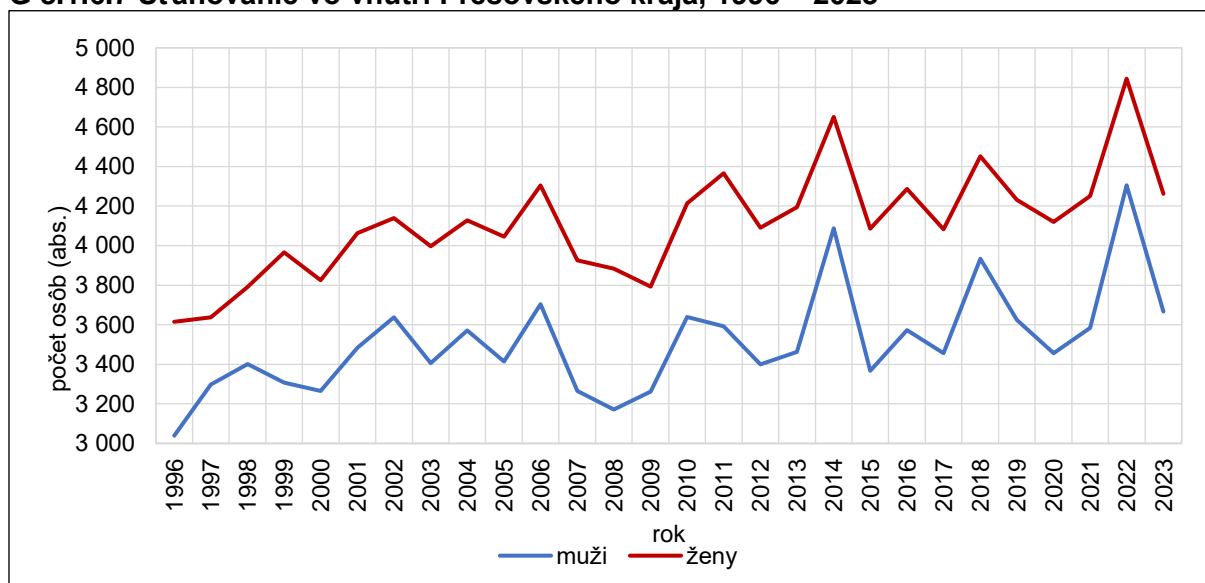
úrovni 52 – 55 %. Počet migrantov v rámci Prešovského kraja sa u mužov a žien zvyšoval. V roku 2006 dosiahol hranicu 8-tisíc osôb (54 % žien). Takýto vysoký počet sťahujúcich sa mužov a žien dosiahol Prešovský kraj ešte v rokoch 2014 (8,7 tisíce osôb) a 2018 (8,4 tisíce osôb). Inak sa pohyboval medzi 7 – 7,9 tisíce osôb ročne. V roku 2022 počet vnútorných migrantov v rámci Prešovského kraja dosiahol svoje maximum, a to 9 149 osôb (53 % žien). Jedným z hlavných dôvodov tejto zvýšenej migračnej aktivity bola realizácia odložených migračných záujmov z obdobia pandémie ochorenia COVID-19. Bolo to však iba jednorazové zvýšenie, po ktorom sa počet sťahujúcich v rámci Prešovského kraja znížil na hodnotu menej ako 8-tisíc osôb (7 930 osôb, 54 % žien).

G 8.1.6.6 Úbytok z vnútorného sťahovania v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 8.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Prešovského kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

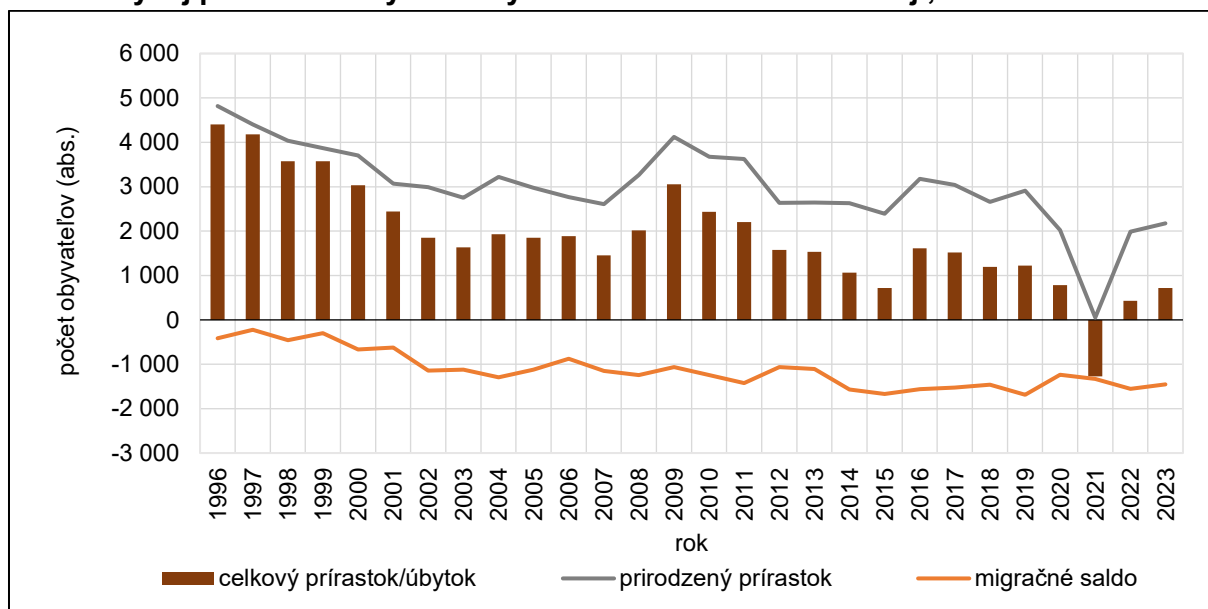
8.2 Prírastky obyvateľstva

Prírodný prírastok mal zásadný vplyv na vývoj počtu obyvateľov v Prešovskom kraji. V roku 1996 dosiahol prírodný prírastok obyvateľstva 4,8 tisíce osôb. Hodnota hrubej miery prírodného prírastku 6,25 ‰ vysoko prevyšovala celoslovenský priemer. Nad hranicu 4-tisíc osôb ročne sa úroveň prírodného prírastku v Prešovskom kraji udržala do roku 1998, kedy vzrástol počet obyvateľov Prešovského kraja prírodným pohybom celkovo o 4 032 osôb, resp. o 5,18 osoby na 1 000 obyvateľov. Klesajúci trend tohto ukazovateľa pokračoval aj v prvých rokoch 21. storočia na 2,8 tisíce v roku 2003. Hrubá miera prírodného prírastku klesla na 3,47 ‰. Po jednorazovom zvýšení prírodného prírastku na 3,2 tisíce a hrubej miery prírodného prírastku na 4 ‰ v roku 2004, pokračoval pokles jeho hodnôt na 2,6 tisíce, resp. 3,25 ‰ v roku 2007. V nasledujúcich rokoch 2008 – 2009 bol zaznamenaný krátkodobý nárast prírodného prírastku. V roku 2009 jeho hodnota vzrástla opäť nad hranicu 4-tisíc osôb, čo znamenalo prírastok 5 osôb na 1 000 obyvateľov kraja. Bola to hodnota päťnásobne vyššia ako celoslovenský priemer. Do roku 2012 prírodný prírastok v Prešovskom kraji znova klesol, a to na 2,6 tisíce osôb. V nasledujúcom období 2013 – 2019 sa úroveň prírodného prírastku v Prešovskom kraji pohybovala v intervale 2,6 – 3,2 tisíce osôb ročne, resp. hrubá miera prírodného prírastku na úrovni 2,91 – 3,87 ‰. V roku 2020 dosahoval prírodný prírastok hodnotu len 2 022 osôb, čo znamenalo prírastok 2,45 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. K výnimočne vysokému prepadu prírodného prírastku v Prešovskom kraji došlo v roku 2021. Nepriaznivé úmrtnostné pomery znásobené pandemiou ochorenia COVID-19 spôsobili pokles prírodného prírastku obyvateľov na minimum, a to 53 osôb (0,07 ‰). Po skončení pandémie ochorenia COVID-19 sa situácia vo vývoji prírodného prírastku v Prešovskom kraji začala zlepšovať. Jeho hodnoty vzrástli na takmer 2-tisíc osôb v roku 2022 a na 2,2 tisíce osôb v roku 2023. Na celoslovenskej úrovni tento ukazovateľ vykazoval stratu 1 až 1,27 osoby na 1 000 obyvateľov.

Kým prírodným pohybom Prešovský kraj obyvateľstvo získaval, migráciou naopak obyvateľstvo strácal. Prírastky zo zahraničnej migrácie neboli dostatočne vysoké na to, aby stratu v dôsledku vnútorného sťahovania vykompenzovali. Celkové migračné saldo Prešovského kraja tak bolo v období 1996 – 2023 záporné. V roku 1996 predstavovala celková migračná strata Prešovského kraja 415 osôb, t. j. 0,54 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. V roku 2002 sa migračný úbytok obyvateľstva zvýšil na 1,1 tisíce osôb. Prešovský kraj tak strácal na 1 000 obyvateľov 1,44 osôb, na rozdiel od celoslovenského priemeru, ktorý vykazoval migračný zisk 0,17 osôb na 1 000 obyvateľov SR. Celkovú migračnú stratu minimálne 1 000 osôb ročne vykazoval Prešovský kraj až do roku 2023, s výnimkou roka 2006, v ktorom to bolo vďaka vyššiemu zisku zo zahraničného sťahovania menej. Najvyššie celkové migračné straty obyvateľstva boli v Prešovskom kraji zaznamenané v rokoch 2015 a 2019, kedy sa približovali k 1,7 tisíce osôb ročne. V prepočte na 1 000 obyvateľov

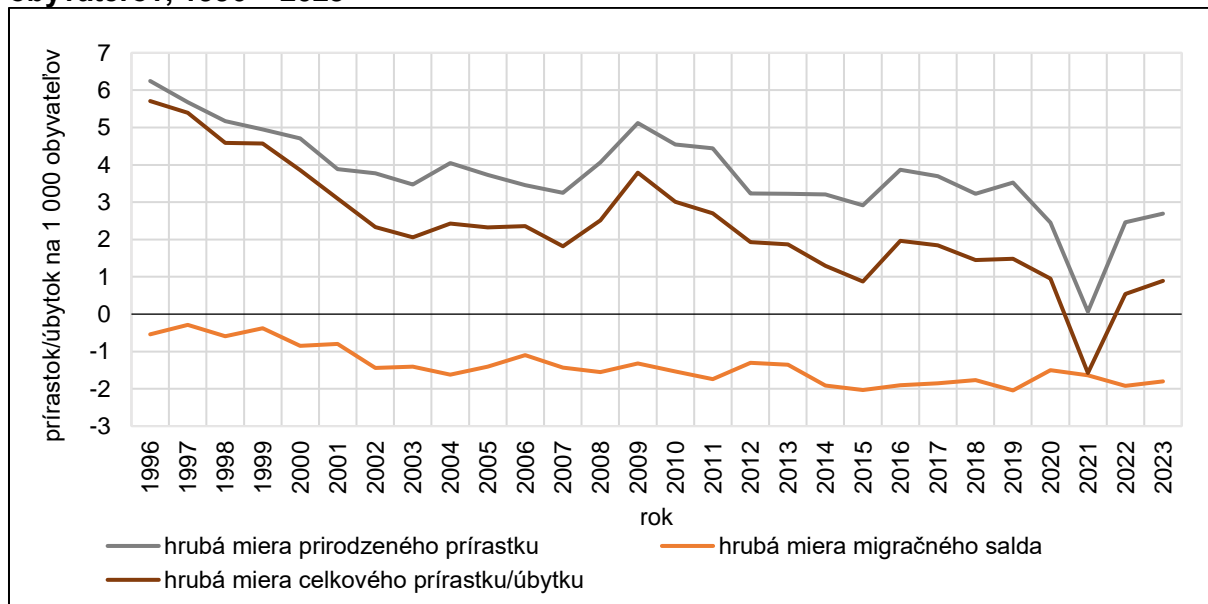
to predstavovalo stratu 2 osôb, čo bolo výrazne viac ako celoslovenský priemer. V roku 2023 sa z Prešovského kraja vysťahovalo celkovo o 1 455 osôb viac ako sa prisťahovalo. Hrubá miera migračného salda dosahovala -1,8 ‰. To znamená, že Prešovský kraj strácal migráciou počet obyvateľov na rozdiel od SR, ktorá ako celok vykazovala migračný zisk.

G 8.2.1 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 8.2.2 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Prešovskom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Vďaka priaznivému vývoju prirodzeného prírastku bolo možné kompenzovať celkové migračné straty kraja. To sa vo výslednej bilancii prejavilo celkovým prírastkom počtu

8.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

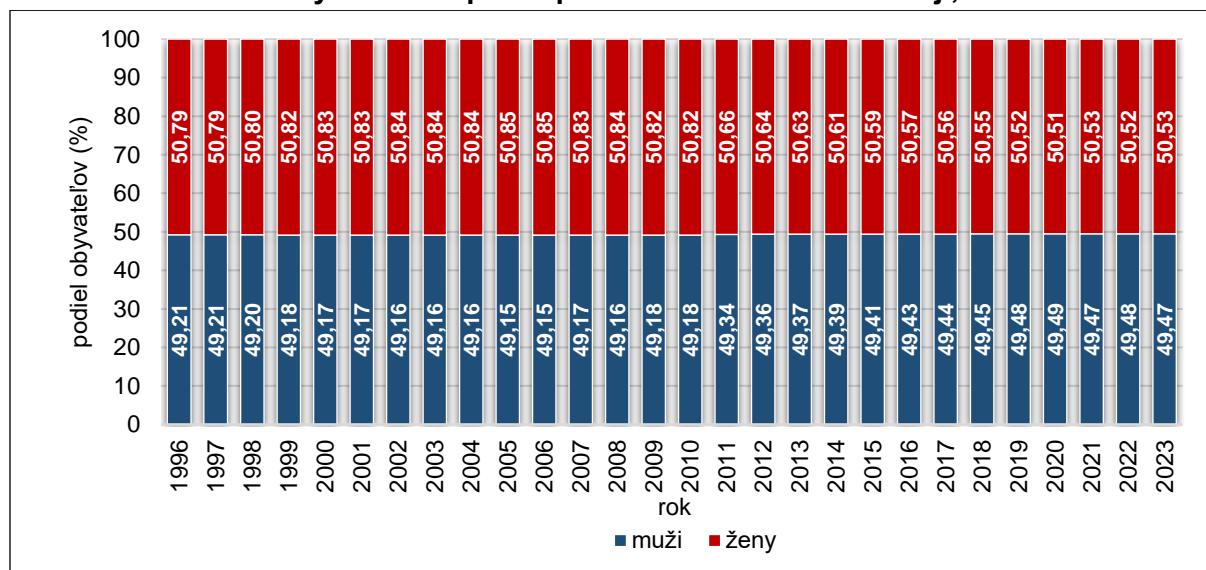
obyvateľov v rokoch 1996 – 2023. Výnimkou bol rok 2021, v ktorom bol prirodzený prírastok minimálny a v porovnaní s celkovou migračnou stratou kraja zanedbateľný. To v roku 2021 zapríčinilo celkovú stratu obyvateľstva Prešovského kraja na úrovni takmer 1,3 tisíca osôb. Celkový prírastok obyvateľstva v Prešovskom kraji sa zo svojej maximálnej úrovne 4,4 tisíca osôb, resp. 5,71 osôb na 1 000 obyvateľov v roku 1996 postupne znižoval až na 720 osôb, resp. 0,88 ‰ v roku 2015. V druhej polovici druhej dekády 21. storočia opäť vzrástol a pohyboval sa v intervale 1,2 – 1,6 tisíca osôb ročne, resp. 1,45 – 1,96 ‰, čo boli hodnoty mierne vyššie ako na národnej úrovni. V roku 2020 v období začínajúcej pandémie ochorenia COVID-19 celkový prírastok obyvateľstva Prešovského kraja klesol opäť, a to na 784 osôb (0,95 ‰). K výraznejšiemu prepadu došlo o rok neskôr v roku 2021. Hrubá miera celkového úbytku dosiahla hodnotu -1,58 ‰. V rokoch 2022 a 2023 Prešovský kraj znova vykazoval celkový prírastok obyvateľstva, no v porovnaní s rokom 1996, to bolo niekoľkonásobne menej, len 433 osôb v roku 2022 a 720 osôb v roku 2023. V relatívnom vyjadrení dosahovala hrubá miera celkového prírastku hodnoty 0,54 ‰ resp. 0,89 ‰, kým SR vykazovala celkovú stratu obyvateľstva.

8.3 Demografické štruktúry

8.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Prešovskom kraji 808 810 obyvateľov, v tom bolo 400 104 mužov a 408 706 žien. Obyvateľstvo Prešovského kraja tvorí 14,9 % z počtu obyvateľov SR.

G 8.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

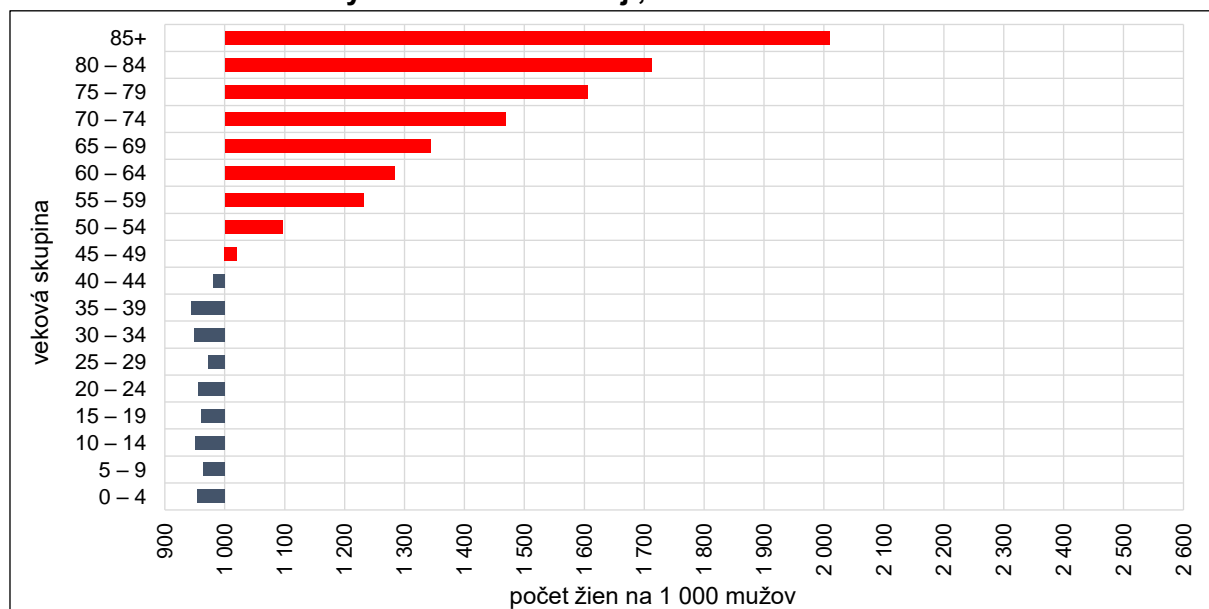

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

V Prešovskom kraji počas rokov 1996 – 2023 prevládalo zastúpenie žien v populácii so stabilnou hodnotou 50,5 – 50,8 %. Celkovo najvyššia prevaha žien bola

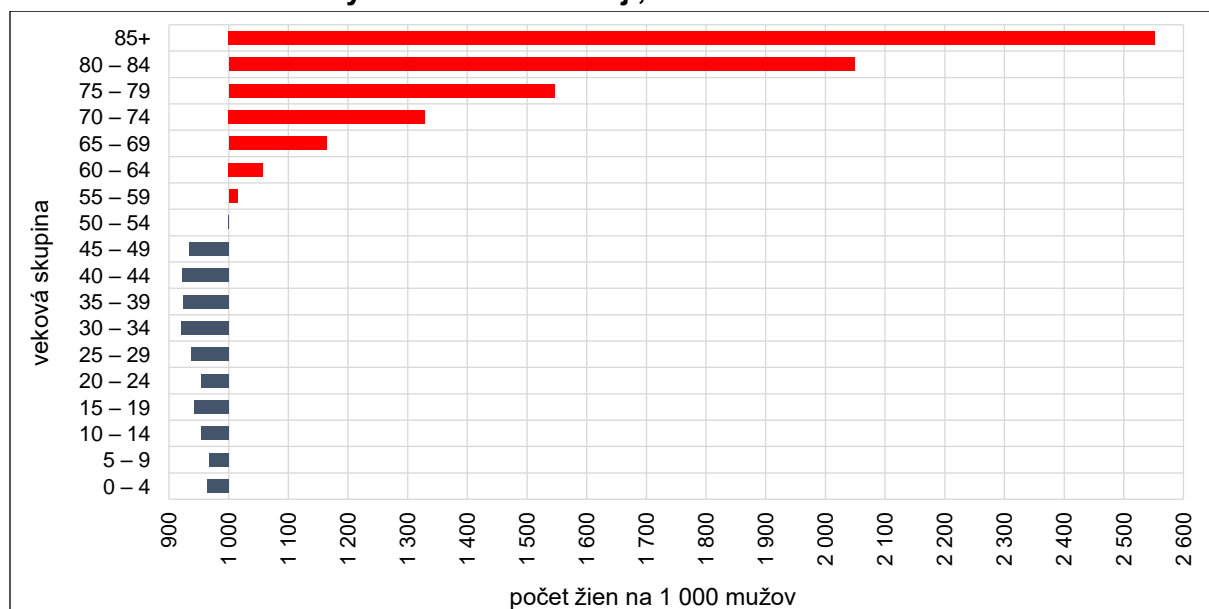
sledovaná v roku 2005, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 035 žien. V tomto období zaznamenali ženy najvyšší podiel v populácii, keď predstavovali 50,8 % z celkovej populácie. V roku 2023 podiel žien predstavoval 50,5 %. Vo všeobecnosti je podiel žien v Prešovskom kraji nižší v porovnaní s celoslovenským priemerom. Rozdiel predstavuje 0,6 p. b.

G 8.3.1.2 Index femininity v Prešovskom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 7.3.1.3 Index femininity v Prešovskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Zastúpenie pohlaví v populácii sa v priebehu života jednotlivých generácií mení. Jedným z faktorov, ktorý ovplyvňuje štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia, je zákonitosť, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat. Tento fakt ovplyvňuje hodnoty pomeru pohlaví v populácii v mladších vekových skupinách. V roku 1996 začala

8.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

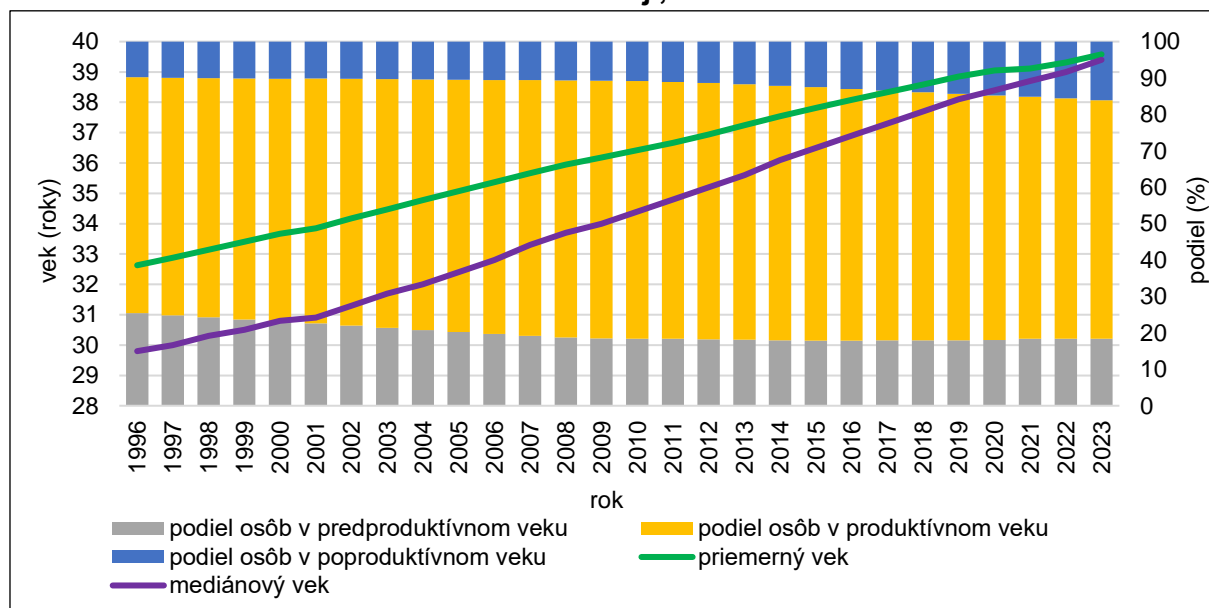
prevaha žien v populácii Prešovského kraja od vekovej skupiny 45 – 49 rokov. Vo vekovej skupine 85 rokov a viac už počet žien viac než dvojnásobne prevyšoval počet mužov, čo je ovplyvnené vyššou úmrtnosťou mužov. V roku 2023 sa nerovnováha medzi pohlaviami v Prešovskom kraji začína prejavovať až vo vyšších vekových skupinách, konkrétne od 55 – 59 rokov. V porovnaní s rokom 1996 sa v roku 2023 výraznejšie prehĺbila prevaha žien nad mužmi v najstaršej vekovej skupine.

8.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Medzi najvýraznejšie zmeny, ktoré zaznamenalo obyvateľstvo Prešovského kraja vo vekovej štruktúre od roku 1996 patrí výrazné starnutie obyvateľstva.

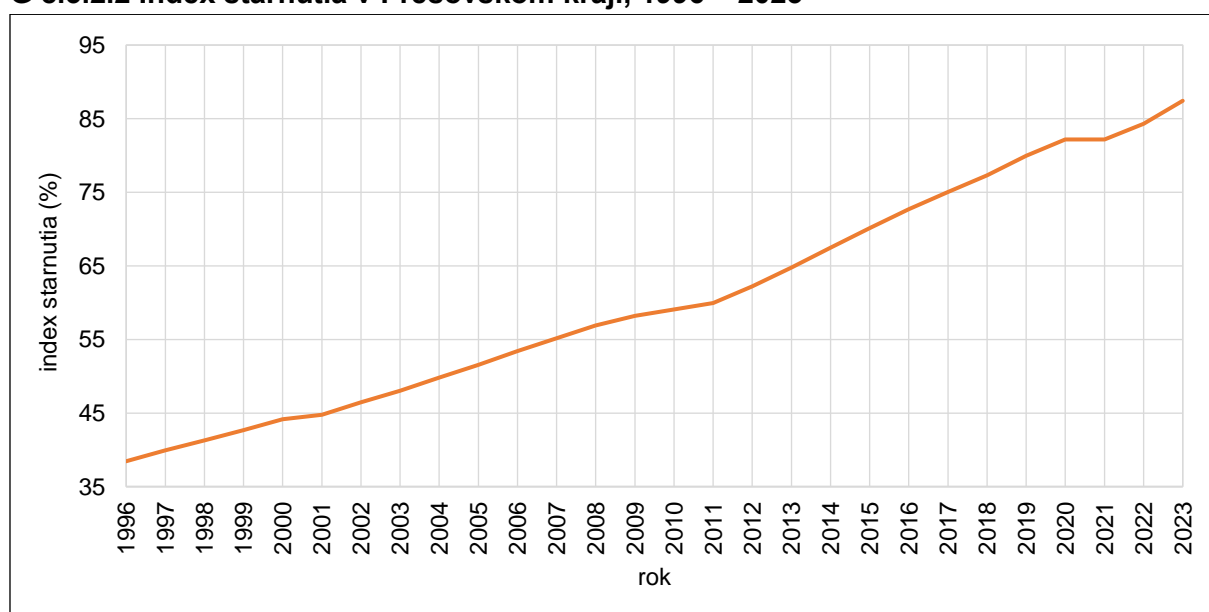
V roku 1996 štvrtina obyvateľov Prešovského kraja bola mladšia ako 15 rokov, čo je najvyššia hodnota v porovnaní s ostatnými krajinami SR. Tak ako u ostatných krajov SR, tak aj v Prešovskom kraji nasledoval pokles zastúpenia obyvateľov v predproduktívnom veku. V dôsledku oživenia pôrodnosti sa po roku 2011 trend poklesu zastavil a prišlo k obdobiu zvyšovania zastúpenia predproduktívnej zložky obyvateľstva Prešovského kraja, ktorý trval až do roku 2022. Nasledoval medziročný pokles, v roku 2023 bol podiel obyvateľov v predproduktívnom veku 18,4 %. Od roku 1996 kleslo ich zastúpenie v populácii Prešovského kraja o 7 p. b. Aj napriek výraznému poklesu má Prešovský kraj najvyšší podiel obyvateľov v predproduktívnom veku v rámci krajov SR. Ku zmenám prišlo aj u obyvateľov v produktívnom veku. V roku 2023 početnosť produktívnej zložky vzrástla o 29 114 osôb v porovnaní s rokom 1996, jej podiel v roku 2023 dosiahol 65,6 % a v porovnaní s rokom 1996 sa zvýšil o 0,8 p. b. Najvýraznejšia zmena sa udiala v zastúpení osôb v poproduktívnom veku. Počas obdobia 1996 – 2023 sa ich počet aj podiel zvyšoval. Zatiaľ čo ich podiel v populácii Prešovského kraja sa zvýšil v roku 2023 o 6,3 p. b., ich počet vzrástol o 72 %. V roku 2023 predstavoval podiel obyvateľov Prešovského kraja v poproduktívnom veku 16,1 %. Zastúpenie obyvateľov v poproduktívnom veku v Prešovskom kraji je menšie ako celoslovenský priemer. Rozdiel predstavuje 2,3 p.b.

Zvyšovanie zastúpenia osôb nad 65 rokov spôsobilo nárast aj iných vekových ukazovateľov. Priemerný a mediánový vek sa neustále zvyšujú. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 7 rokov. V Prešovskom kraji, ako v jedinom v SR, priemerný vek ešte nedosiahol hranicu 40 rokov. Najvyššiu hodnotu mal v roku 2023 na úrovni 39,6 roka. V prípade mediánového veku prišlo k intenzívnejšiemu nárastu, keď jeho nárast v porovnaní s rokom 1996 bol 9,6 roka. V roku 2023 bola hodnota mediánového veku 39,4 roka. Hodnoty priemerného a mediánového veku sú nižšie ako celoslovenský priemer. Obyvatelia Prešovského kraja majú o 2,3 roka nižší priemerný vek než priemer za SR. Väčší rozdiel je v prípade mediánového veku, kde obyvatelia Prešovského kraja majú o 3,2 roka nižší mediánový vek.

G 8.3.2.1 Ukazovatele veku v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Dynamizáciu starnutia obyvateľstva Prešovského kraja potvrdzuje aj index starnutia. Ten sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil z 38,5 % na 87,4 %, tzn. kým v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 39 osôb vo veku 65 rokov a viac, tak v roku 2023 už pripadalo na 100 detí 87 osôb v poproduktívnom veku. Prešovský kraj je krajom, kde počet seniorov neprevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom dochádza v Prešovskom kraji k nižšej intenzite starnutia, keď index starnutia tu je o 28 p. b. nižší ako celoslovenský priemer. Nižšia hodnota v Prešovskom kraji je spôsobená vyšším zastúpením obyvateľov v produktívnom veku.

G 8.3.2.2 Index starnutia v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

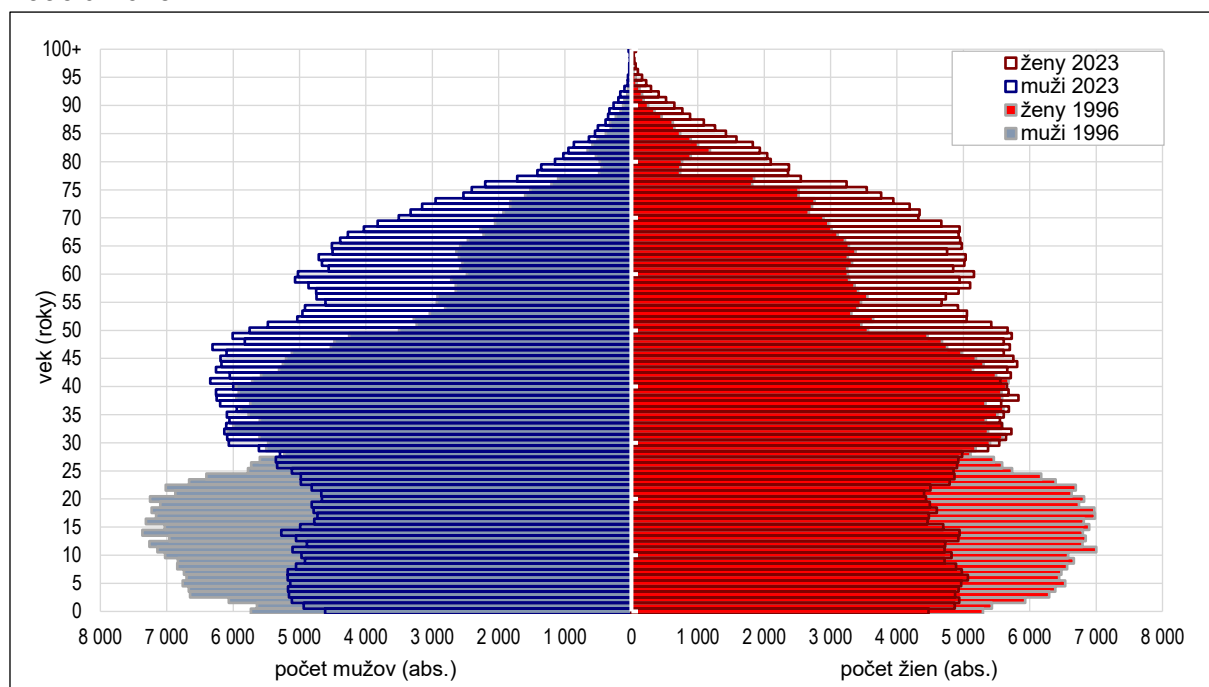
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

8.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Najvýraznejší vplyv na vekovú štruktúru Prešovského kraja malo zníženie pôrodnosti. Pri podrobnejšom pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva je zrejmé, že negatívnym javom je výrazný pokles podielu osôb mladších ako 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996.

Podľa typológie vekovej štruktúry obyvateľstva, ktorú navrhol G. Sundbärg, založenej na porovnaní troch biologických vekových skupín: predreprodukčnej (0 – 14 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov), by mala reprodukčná skupina tvoriť približne polovicu populácie. Typ vekovej štruktúry sa následne určuje podľa podielu predreprodukčnej a postreprodukčnej zložky. V Prešovskom kraji bol v roku 2023 podiel predreprodukčnej skupiny 18,4 %, zatiaľ čo podiel postreprodukčnej skupiny dosahoval 34,5 %, čo znamená, že staršia zložka populácie prevažuje nad mladšou. Tieto zmeny vo vekovej štruktúre poukazujú na demografické starnutie a regresívny typ populácie v Prešovskom kraji.

G 8.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Prešovskom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

8.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

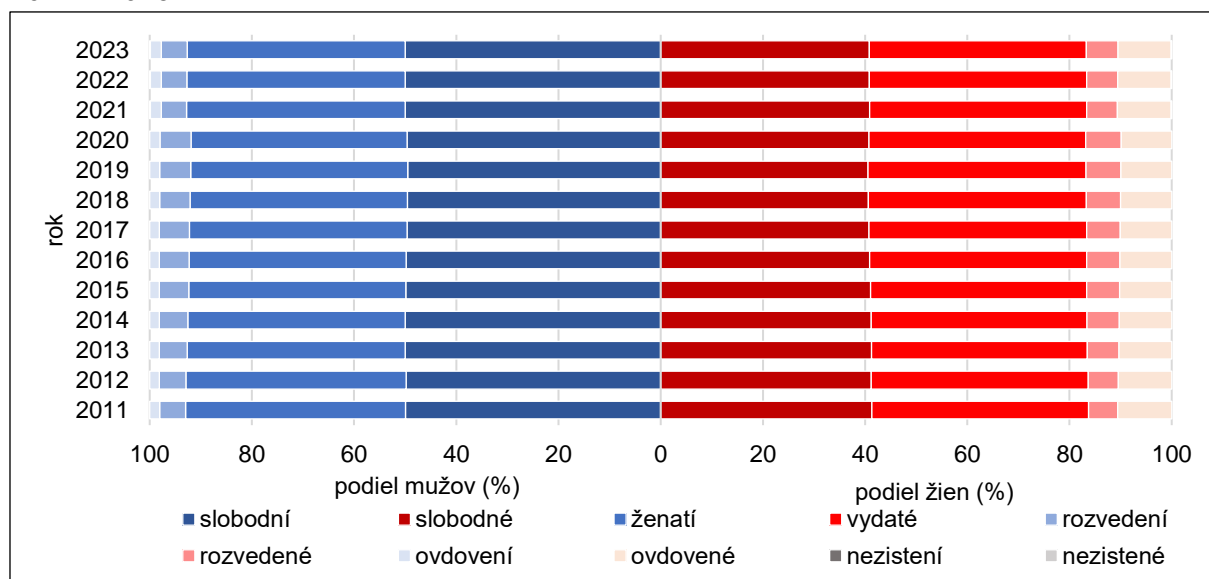
Dlhodobu najväčšiu skupinu obyvateľov Prešovského kraja z hľadiska rodinného stavu tvorili slobodní muži, zatiaľ čo medzi ženami prevažovali vydaté. V roku 2011 bola takmer polovica mužov v Prešovskom kraji slobodných, zatiaľ čo slobodné ženy predstavovali 41,3 %. V rokoch 2011 – 2023 bol podiel slobodných mužov stabilný, pohyboval sa na úrovni 50 %. U slobodných žien došlo k miernemu poklesu. V roku 2023 bol podiel slobodných mužov rovnaký ako v roku 2011, ale podiel slobodných žien klesol na 40,8 %. V Prešovskom kraji je podiel slobodných mužov

na úrovni celoslovenského priemeru, zatiaľ čo podiel slobodných žien je vyšší o 0,7 p. b.

V roku 2011 podiel osôb žijúcich v manželstve dosahoval u mužov 43,1 % a u žien 42,4 %. Po roku 2011 ich podiel začal klesať. Príčinou tohto klesajúceho trendu bola zmena sobášneho správania, najmä odkladanie sobášov do vyššieho veku i celková nižšia intenzita sobášnosti čiastočne ovplyvnená spoločenskou akceptáciou spolužitia v partnerských zväzkoch bez uzavretia manželstva. Vo všeobecnosti je zastúpenie ženatých mužov vyššie ako vydatých žien. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel osôb žijúcich v manželstve zmenil, významnejšie u mužov. Ich podiel sa v populácii mužov znížil o 0,4 p. b. na hodnotu 42,7 %, podiel vydatých žien ostal na úrovni z roku 2011 (42,5 %). V Prešovskom kraji je podiel osôb žijúcich v manželstve vyšší o 2,6 p. b. u mužov a o 3,3 p. b. u žien v porovnaní s celoslovenským priemerom.

Podiel rozvedených osôb bol v roku 2011 u mužov 5,1 % a u žien 5,7 %, čo je u rozvedených žien zároveň najnižšia hodnota počas rokov 2011 – 2023. Ich zastúpenie sa v populácii Prešovského kraja zvyšovalo až do roku 2020, kedy dosahoval maximálne hodnoty (6,1 % u mužov a 6,9 % u žien). V roku 2023 podiel rozvedených mužov tvoril 5 % a rozvedených žien 6,2 %. Prešovský kraj má najnižšie zastúpenie rozvedených osôb v rámci krajov SR. V Prešovskom kraji je podiel rozvedených mužov a aj žien výrazne nižší ako je celoslovenský priemer. Konkrétne zastúpenie rozvedených mužov je nižšie o 2,3 p. b. a rozvedených žien o 2,9 p. b.

G 8.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Prešovskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

V roku 2011 tvorili ovdovení muži v Prešovskom kraji 1,9 % mužov, zatiaľ čo ovdovené ženy predstavovali 10,6 %. Počas rokov 2011 až 2023 zostal podiel

8.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

ovdovených mužov stabilný, pohyboval sa medzi 1,9 % až 2,1 %. Vďaka zlepšujúcim sa úmrtnostným pomerom mužov klesol podiel ovdovených žien v roku 2023 na 10,4 % oproti roku 2011. Vo všeobecnosti sa ženy stávajú ovdovenými častejšie než muži, čo súvisí nielen s vyššou úmrtnosťou mužov, ale aj s ich vyššou pravdepodobnosťou opätovne vstúpiť do manželstva. Tento trend prispieva k väčšiemu zastúpeniu ovdovených žien v populácii (Šprocha, Majo, 2016). Najväčší rozdiel medzi mužmi a ženami bol v roku 2011, keď podiel ovdovených žien prevyšoval mužov o 8,6 p. b., a najmenší v roku 2020, keď tento rozdiel dosiahol 7,9 p. b. Podiel ovdovených mužov a žien v Prešovskom kraji je nižší ako celoslovenský priemer. Rozdiel je 0,2 p. b. u mužov a 0,9 p. b. u žien.

8.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Prešovského kraja sa odlišuje od celoslovenského priemeru nižším podielom osôb s vysokoškolským vzdelaním a vyšším zastúpením ľudí so základným vzdelaním. V rokoch 2021 – 2023 dominovali medzi obyvateľmi Prešovského kraja muži a ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou. V roku 2021 tvorili muži s týmto vzdelaním 27,9 % mužov a v roku 2023 ich podiel vzrástol na 28,6 %. Ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou dosiahli v roku 2021 podiel 28,7 % a v roku 2023 mierne stúpol na 28,9 %. Zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou je nižšie ako úroveň celoslovenského priemeru. Rozdiel je 1 p. b. u mužov a 2,2 p. b. u žien.

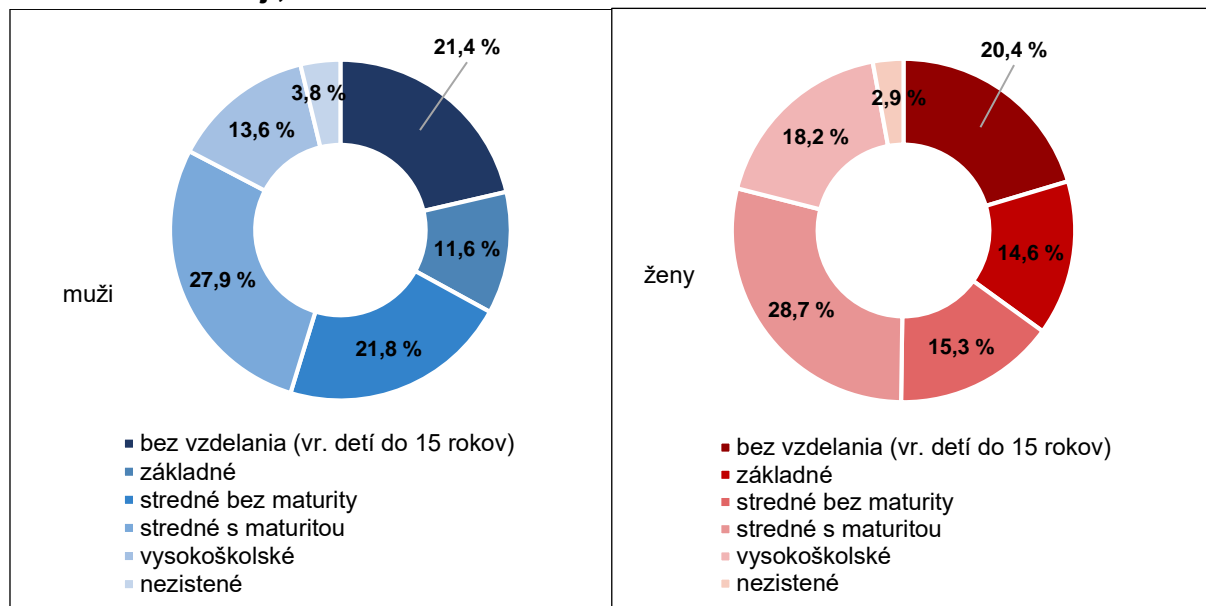
V roku 2021 podiel mužov so stredoškolským vzdelaním bez maturity bol 21,8 %. V Prešovskom kraji malo ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity 15,3 % žien. U oboch pohlaví bol zaznamenaný mierny pokles zastúpenia osôb so stredoškolským vzdelaním bez maturity. V roku 2023 bol u mužov zaznamenaný pokles na hodnotu 21,2 % a u žien bol pokles na hodnotu 15,1 %. V Prešovskom kraji je zastúpenie žien so stredoškolským vzdelaním bez maturity na úrovni celoslovenského priemeru. Zastúpenie mužov so stredoškolským vzdelaním bez maturity je nižšie, rozdiel predstavuje 0,4 p. b.

Vývoj zastúpenia obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním mal mierne rastúci trend u oboch pohlaví. V roku 2021 podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním bol u mužov 13,6 % a u žien 18,2 %. Najvyššie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel mužov s vysokoškolským vzdelaním bol 13,7 % a žien bol 18,7 %. Vysokoškolské vzdelanie dosiahli častejšie ženy. Najvýraznejší rozdiel bol v roku

8.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

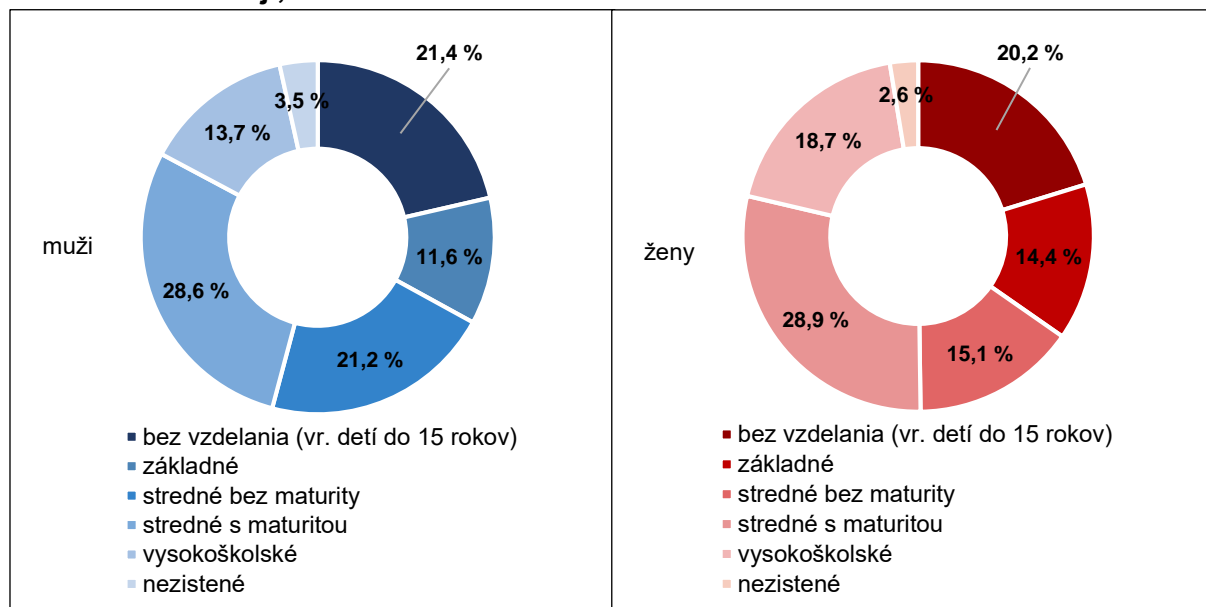
2023, keď zastúpenie žien s vysokoškolským vzdelaním bolo o 5 p. b. vyššie ako mužov. V Prešovskom kraji je zastúpenie mužov a žien s vysokoškolským vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel u mužov predstavuje 3 p. b. a u žien 2,7 p. b.

G 8.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Prešovskom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 8.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Prešovskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. Podiel mužov so základným vzdelaním predstavoval v rokoch 2021 – 2023 stabilnú hodnotu 11,6 %, zatiaľ čo u žien sa pohyboval v intervale 14,4 – 14,6 %. Prešovský kraj je

8.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

charakteristický najvyšším podielom mužov a žien so základným vzdelaním v rámci krajov SR. Zastúpenie mužov a žien so základným vzdelaním je v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššie, a to o 2,5 p. b. u mužov a 2,3 p. b. u žien.

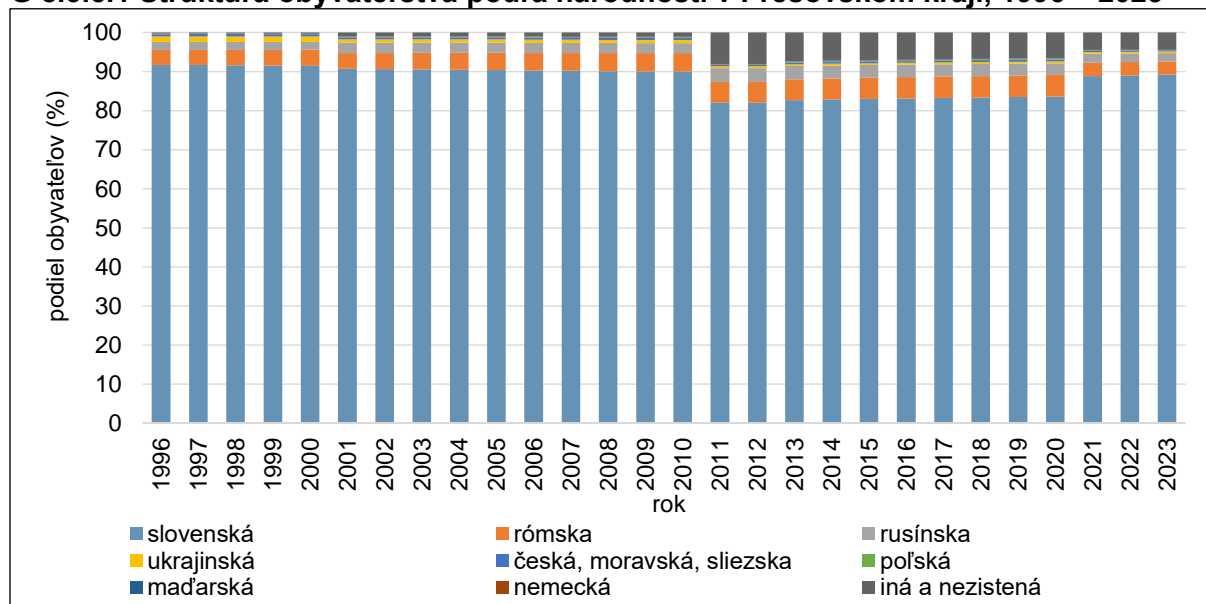
8.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V roku 2023 žilo v Prešovskom kraji viac ako 721,4 tisíca obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 89,2 % z celkovej populácie. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola rómska národnosť (27,4 tisíca; 3,4 %), potom nasledovala rusínska národnosť (17,4 tisíca; 2,2 %). Ostatné národnosti mali menej ako 1 %.

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k výraznejšiemu poklesu zastúpenia slovenskej národnosti (pokles o 2,5 p. b.) a ukrajinskej (pokles o 1 p. b.). V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Prešovskom kraji viac zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 4,7 p. b.) a je tu vyššie zastúpenie rómskej národnosti (rozdiel 2,2 p. b.) a rusínskej (rozdiel 1,8 p. b.). Výrazne nižšie zastúpenie má maďarská národnosť (rozdiel 7,5 p. b.).

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v početnejších národnostiach napr.: v slovenskej, ukrajinskej, poľskej národnosti. Na druhej strane, vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach, napr. v rusínskej, rómskej, talianskej národnosti.

G 8.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Prešovskom kraji, 1996 – 2023

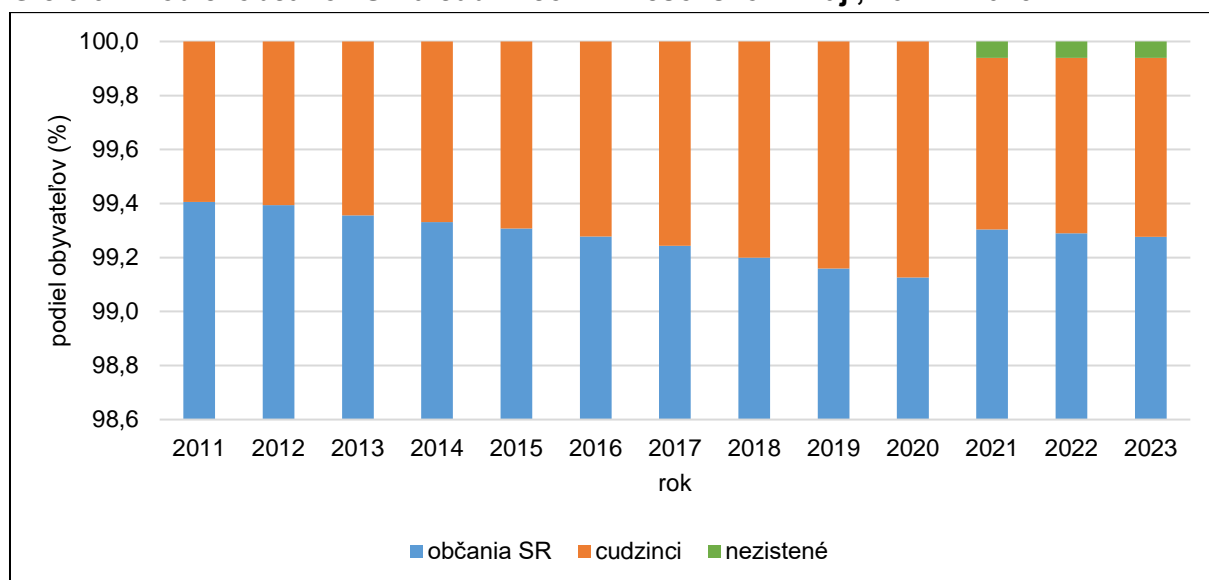

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

8.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

Zloženie obyvateľstva podľa skupín štátneho občianstva (občania SR a cudzinci) v Prešovskom kraji má v období rokov 2011 – 2020 trend mierneho zvyšovania podielu cudzincov na úkor znižovania podielu občanov SR. Kým v roku 2011 bolo v Prešovskom kraji 99,4 % občanov SR a 0,6 % cudzincov, v roku 2020 sa podiel občanov SR znížil na hodnotu 99,1 % a podiel cudzincov narástol na 0,9 %. Zlom v zložení obyvateľov podľa štátneho občianstva Prešovského kraja prinieslo SODB 2021, keď sa vrátili hodnoty podielu občanov SR aj cudzincov na úroveň z roku 2011 s postupným opätovným znižovaním na hodnoty v roku 2023, v ktorom tvorili občania SR 99,3 % a cudzinci 0,7 %. Podiel obyvateľov Prešovského kraja s nezisteným štátnym občianstvom v rokoch 2021 – 2023 je konštantný a tvorí iba 0,06 %.

G 8.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Prešovskom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V rámci porovnania podielu cudzincov v Prešovskom kraji s celoslovenským priemerom bol v Prešovskom kraji podiel cudzincov v roku 2011 nižší o 0,4 p. b. (1 % v SR oproti 0,6 % v Prešovskom kraji). V roku 2023 sa rozdiel medzi podielom cudzincov v Prešovskom kraji a priemerom SR zvýšil na 0,5 p. b. (1,2 % v SR oproti 0,7 % v Prešovskom kraji).

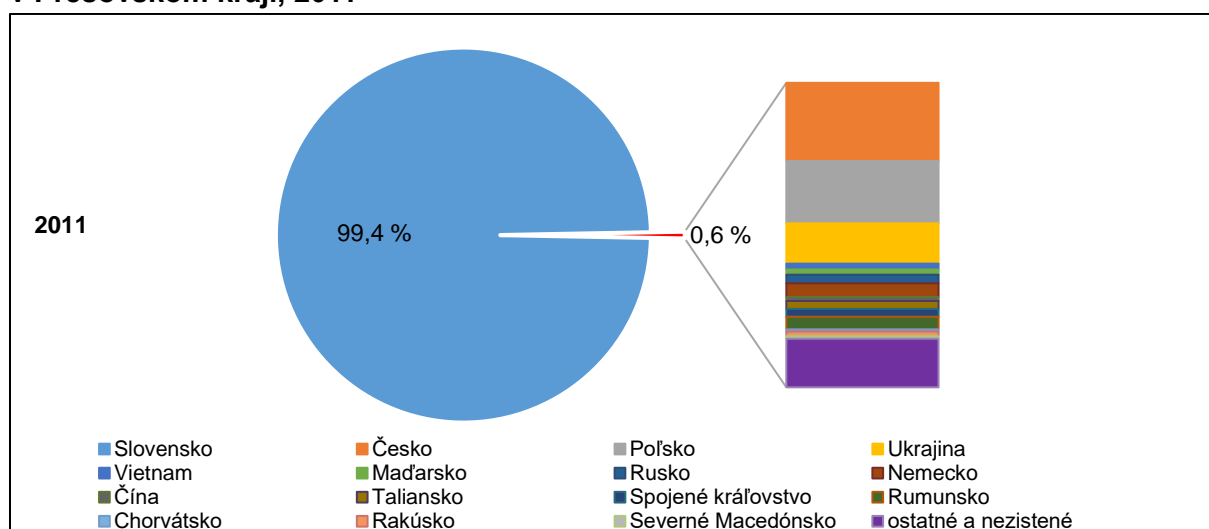
Bližšie porovnanie rokov 2011 a 2023 ukazuje na jednej strane pokles počtu občanov SR, ale na druhej strane nárast počtu cudzincov. V roku 2011 bolo v Prešovskom kraji 810 963 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, zatiaľ čo do roku 2023 sa ich počet znížil na 802 962, čo predstavuje pokles o približne 1 % (t. j. pokles o 8 001 obyvateľov). Nárast cudzincov v sledovanom období 2011 – 2023 bol

8.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

o 10,6 % zo 4 843 v roku 2011 na 5 358 v roku 2023, čo v absolútnych číslach predstavuje zvýšenie o 515 cudzincov.

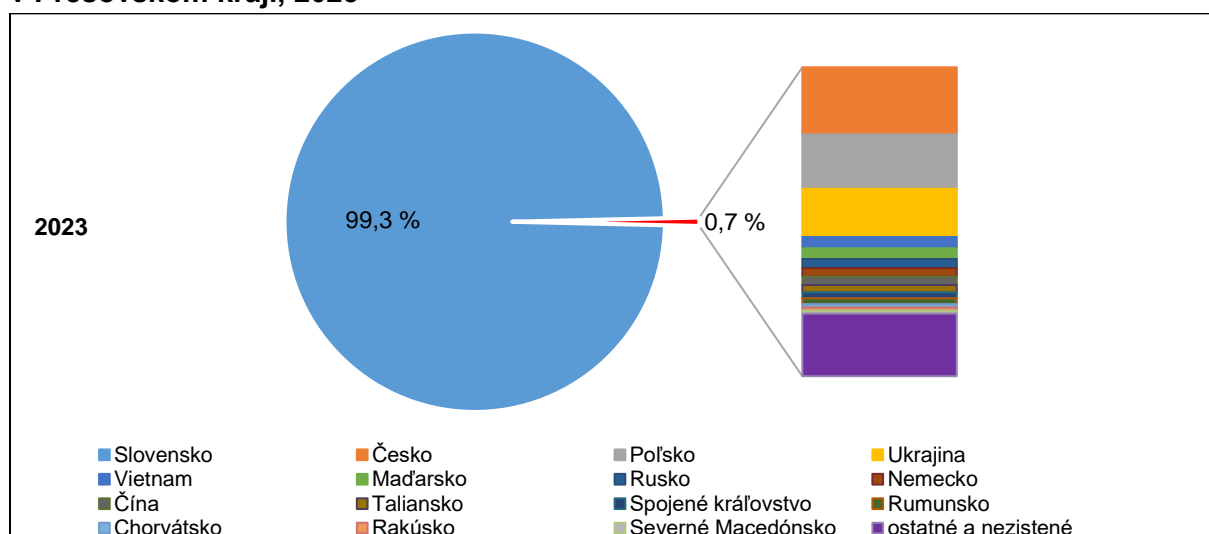
Porovnanie najpočetnejších občianstiev (okrem SR) v Prešovskom kraji medzi rokmi 2011 a 2023 ukazuje najvýraznejší nárast u občanov Číny, ktorých počet sa zvýšil o 143,8 % (zo 64 v roku 2011 na 156 v roku 2023). Výrazný a veľmi podobný nárast bol zaznamenaný aj u občanov Maďarska (nárast o 143,4 %, z 83 v roku 2011 na 202 v roku 2023). Najpočetnejšiu skupinu cudzincov v Prešovskom kraji v roku 2023 však tvorili občania ČR (0,2 %, 1 270 obyvateľov), pričom ich počet sa v porovnaní s rokom 2011 zmenil iba minimálne (nárast o 2,3 %, z 1 242 v roku 2011 na 1 270 v roku 2023). Naopak, občania Rumunska zaznamenali v časovom rade 2011 – 2023 najvýraznejší pokles, ich počet klesol o 45,3 % (z 201 v roku 2011 na 110 v roku 2023).

G 8.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Prešovskom kraji, 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

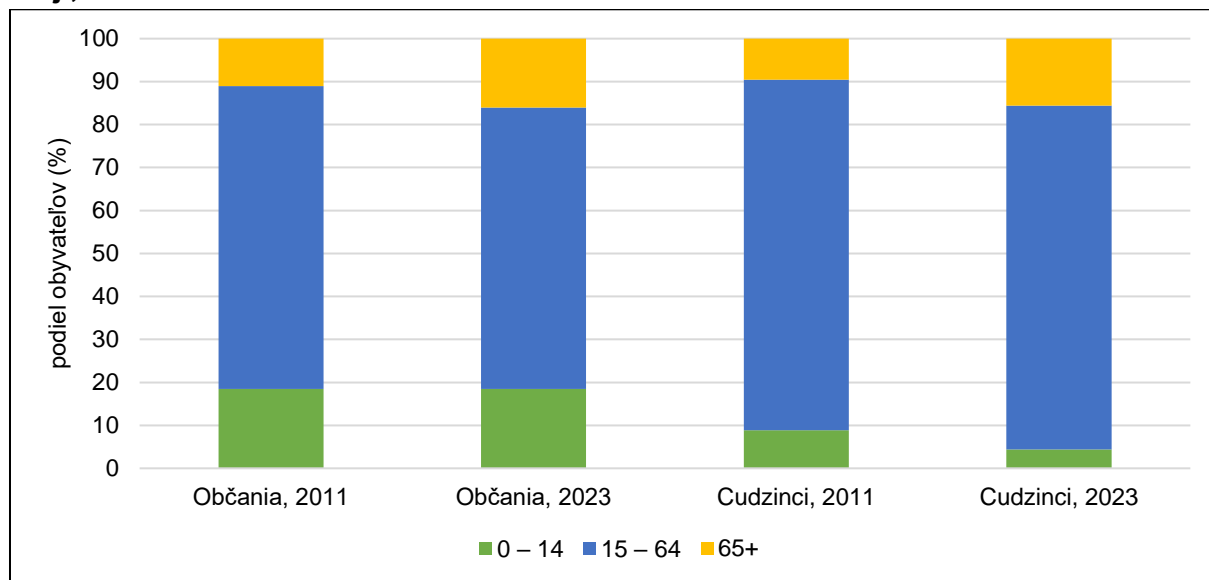
G 8.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Prešovskom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

Porovnanie obyvateľov podľa občianstva a veku poukazuje na odlišnú vekovú štruktúru občanov SR a cudzincov. Je zrejmé, že u občanov SR je v rámci podielov viac zastúpená skupina osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku. U cudzincov sú zasa vyššie podiely v produktívnom veku.

G 8.3.6.4 Veková štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Prešovskom kraji, 2011 a 2023

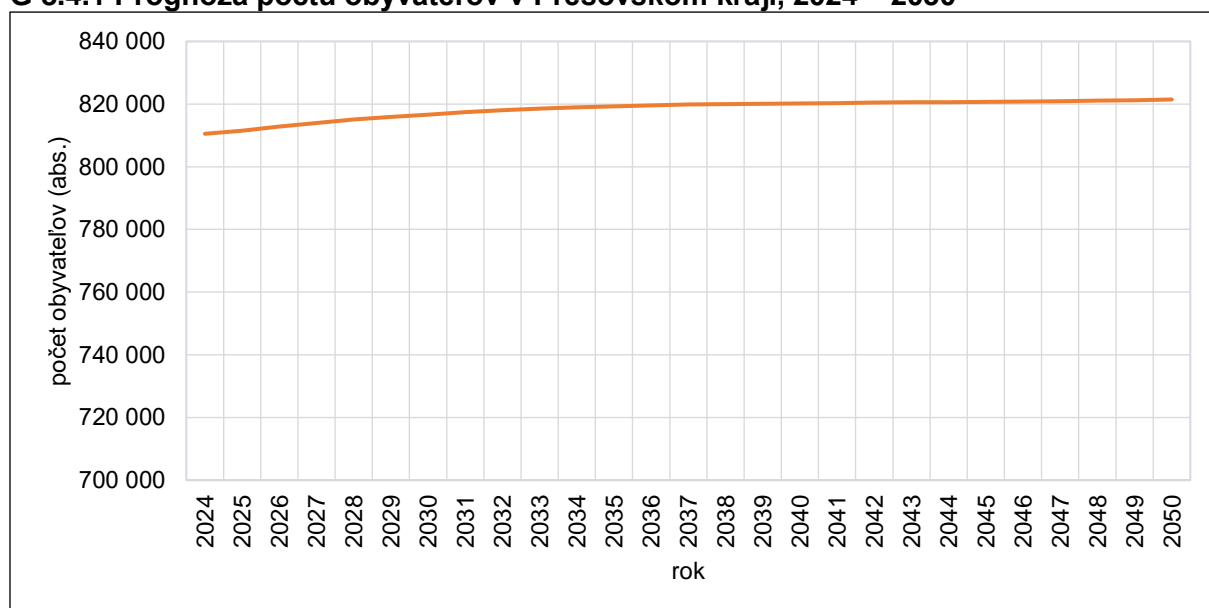
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Prešovskom kraji 97,7 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 96,5 %. Podiel občanov SR v Prešovskom kraji narodených v inej krajine sa v sledovanom období zvýšil o 1 p. b., z 1,7 % v roku 2011 na 2,7 % v roku 2023. Občania SR Prešovského kraja, ktorí sa narodili v zahraničí, sa najčastejšie narodili v Česku (8 287 občanov v roku 2011 a 10 999 v roku 2023).

8.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Prešovského kraja sa bude s veľkou pravdepodobnosťou v najbližších desaťročiach mierne zvyšovať. V období 2024 – 2035 bude rast počtu obyvateľov intenzívnejší, po roku 2035 bude už len veľmi mierny a možná je aj stagnácia počtu obyvateľov po roku 2040. Počas celého prognózovaného obdobia sa očakáva zvýšenie počtu obyvateľov z viac ako 810-tisíc v roku 2024 na viac ako 820-tisíc v roku 2050. Išlo by o zvýšenie počtu obyvateľov o 11-tisíc osôb, resp. 1,4 %.

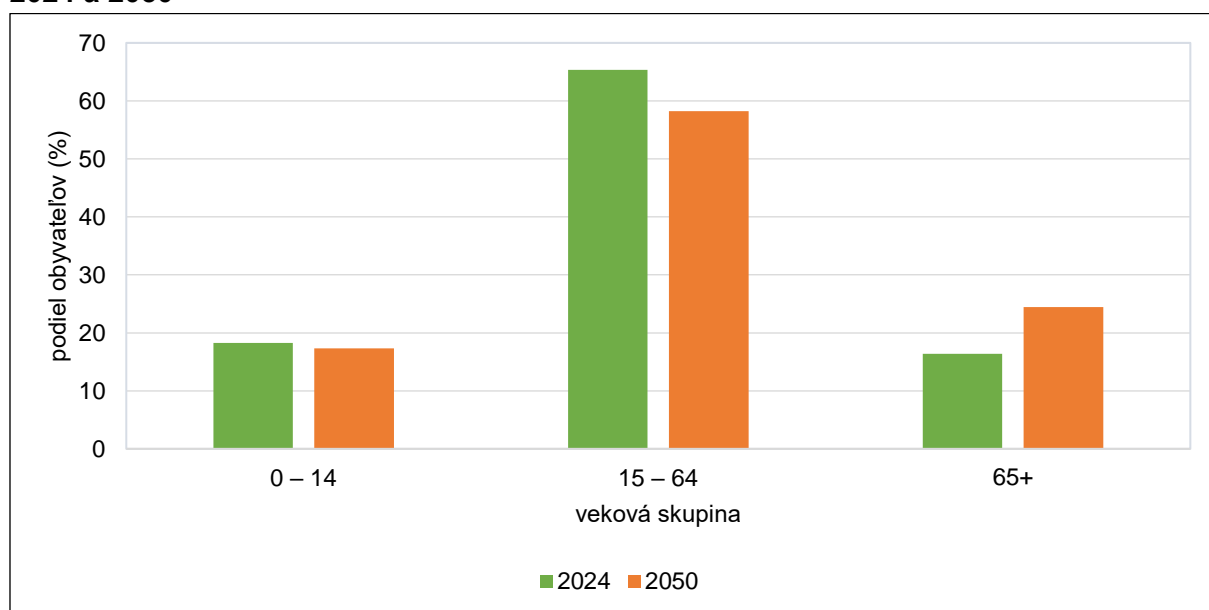
G 8.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Prešovskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku by sa mal v Prešovskom kraji do roku 2050 znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorých podiel v populácii s určitou vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 sa podiel obyvateľov vo veku do 15 rokov zníži pravdepodobne o 1 % a podiel obyvateľov v produktívnom veku o viac ako 7 %. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, sú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel na celkovom počte obyvateľov by mal byť v roku 2050 o 8 % väčší ako v roku 2024.

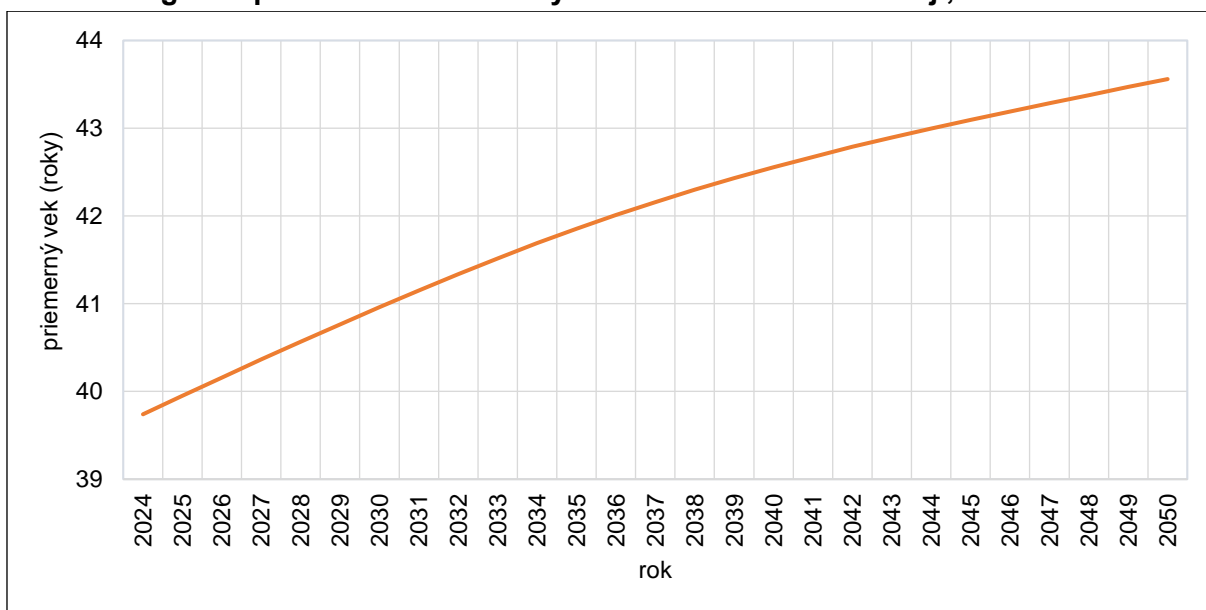
G 8.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Prešovskom kraji, 2024 a 2050

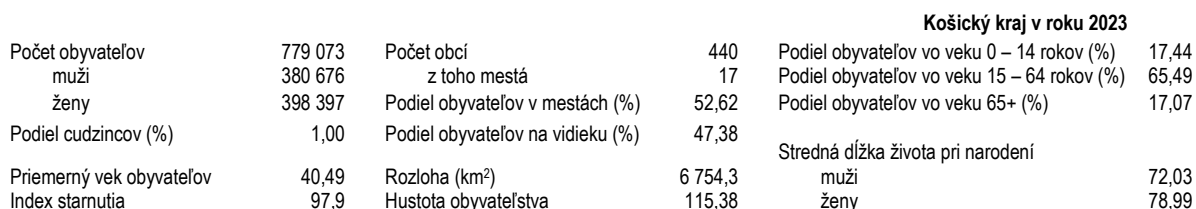
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Starnutie obyvateľov Prešovského kraja sa prejaví zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050, pričom rast priemerného veku sa bude postupne zmierňovať. Priemerný vek obyvateľov Prešovského kraja sa pravdepodobne zvýši z 39,7 roka v roku 2024 na 43,6 roka v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť takmer 4 roky, resp. 9,6 %.

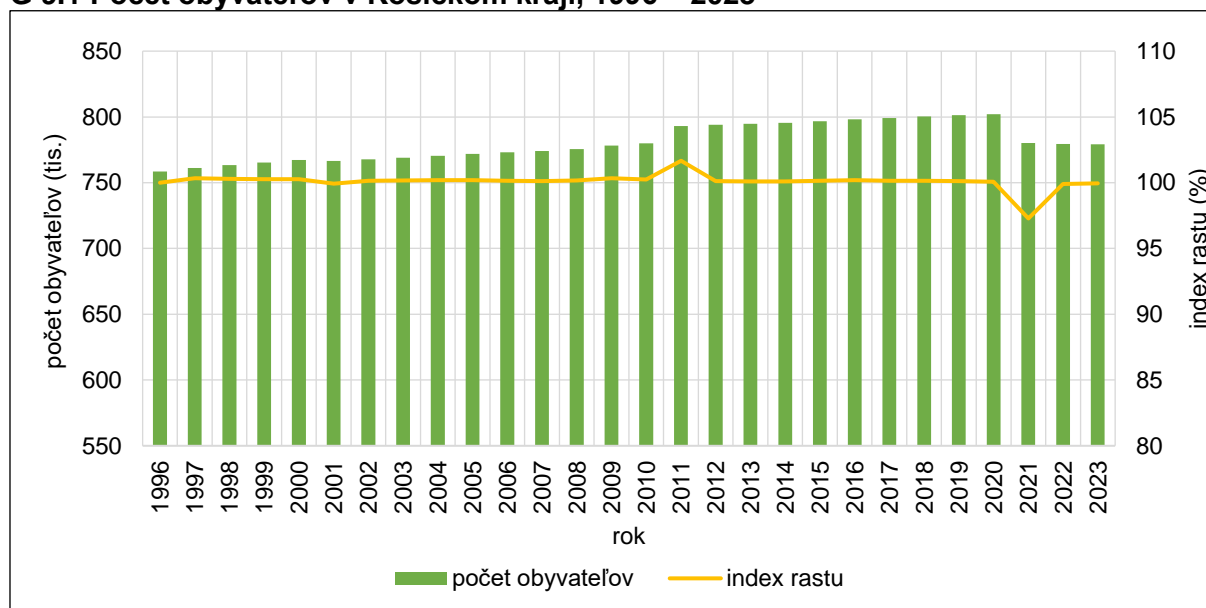
G 8.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Prešovskom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

286

G 9.1 Počet obyvateľov v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

9.1 Demografické procesy

9.1.1 Sobášnosť

V roku 1996 bolo v Košickom kraji uzatvorených 4 219 manželstiev, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo 5,6 sobáša na 1 000 obyvateľov. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa ročný počet sobášov pohyboval väčšinou v intervale od 3,5 tisíce do 4-tisíc. Celkový trend počtu sobášov aj hrubej miery sobášnosti bol v Košickom kraji kolísavý, striedali sa obdobia rastu a poklesu. Počas obdobia 1996 – 2023 sa v Košickom kraji uzatvorilo v priemere 3 800 manželstiev ročne, resp. 4,86 sobáša na 1 000 obyvateľov. Väčšiu časť obdobia 1996 – 2023 bola hrubá miera sobášnosti v Košickom kraji nižšia ako hodnota celoslovenského priemeru (výnimkou boli roky 1996 – 1999, 2003 – 2004 a 2007 – 2008).

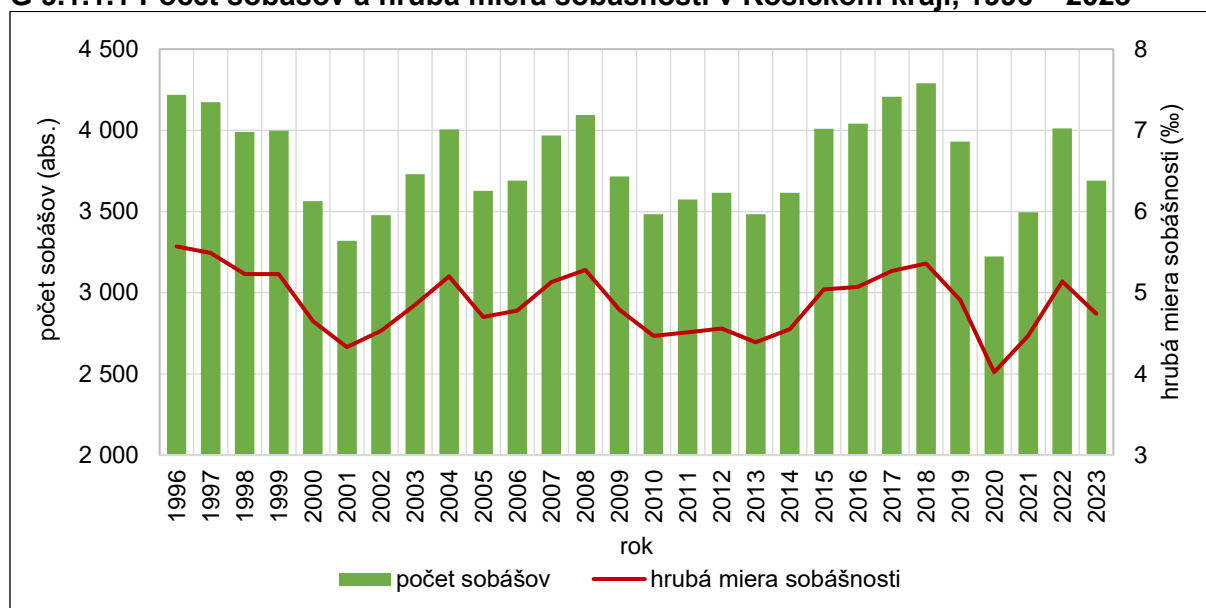
Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti závisí od intenzity s akou do manželstva vstupujú slobodní muži a slobodné ženy. V roku 1996 pripadalo na jedného slobodného muža v Košickom kraji 0,63 sobáša a na jednu slobodnú ženu 0,61 sobáša. Úhrnná sobášnosť slobodných v Košickom kraji v období 1996 – 2023 veľmi rozkolísaná, v krátkom slede sa striedali obdobia rastu a poklesu sobášnosti. V roku 1996 sobášnosť slobodných v Košickom kraji výrazne klesla (z hodnôt nad 0,6 sobáša na osobu na 0,45 sobáša na osobu). Nasledovali dve zvýšenia sobášnosti na hodnoty okolo 0,55 sobáša na osobu (v rokoch 2004 a 2008). Po krátkej stagnácii sobášnosti v období 2010 – 2013 na úrovni 0,47 sobáša na slobodného muža a 0,52 sobáša na slobodnú ženu sa sobášnosť znovu zvýšila a v roku 2018 prekonal hranicu 0,6 sobáša u mužov a 0,65 sobáša u žien. Nasledoval výrazný pokles počas pandémie ochorenia COVID-19 a následný

9.1.1 Sobášnosť

výrazný nárast po skončení pandémie. V roku 2022 dosiahla úhrnná sobášnosť slobodných v Košickom kraji 0,62 sobáša na slobodného muža, čo je najvyššia hodnota od roku 1997 a 0,7 sobáša na slobodnú ženu, čo je maximum od roku 1996. V roku 2023 sa sobášnosť slobodných v Košickom kraji znovu mierne znížila (na úroveň 0,59 sobáša na jedného slobodného muža a 0,65 sobáša na jednu slobodnú ženu).

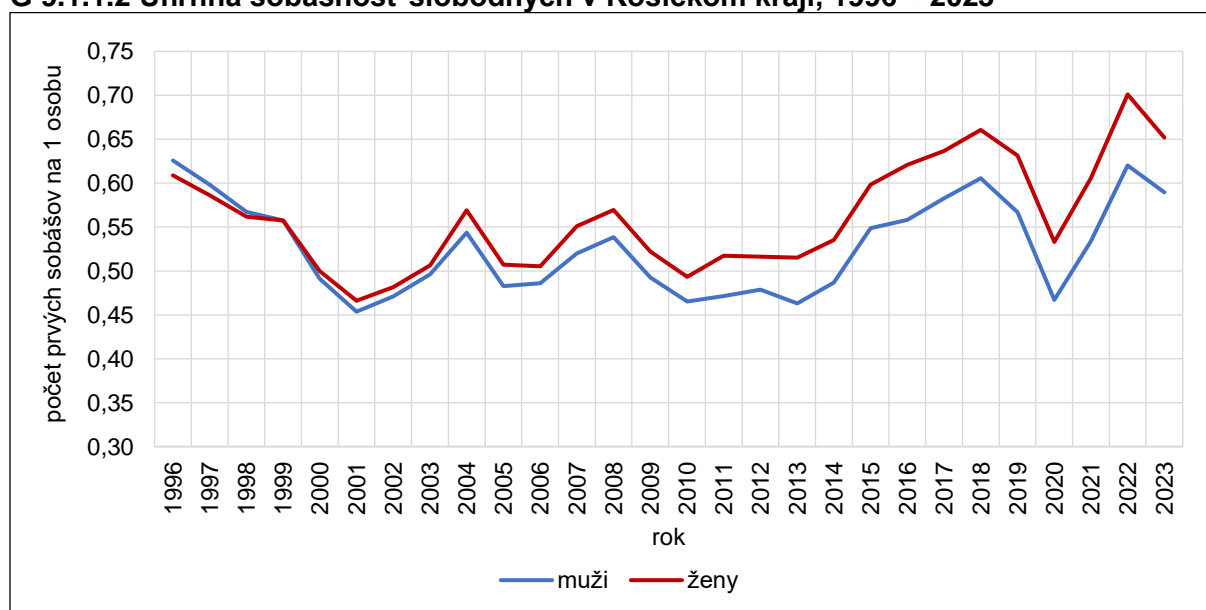
Počas obdobia 1996 – 2023 bola sobášnosť slobodných v Košickom kraji väčšinou tesne pod celoslovenským priemerom (výnimkou bolo len obdobie pred rokom 2009, keď v niektorých rokoch úhrnná sobášnosť v Košickom kraji presiahla celoslovenské hodnoty, a to najmä u mužov).

G 9.1.1.1 Počet sobášov a hrubá miera sobášnosti v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

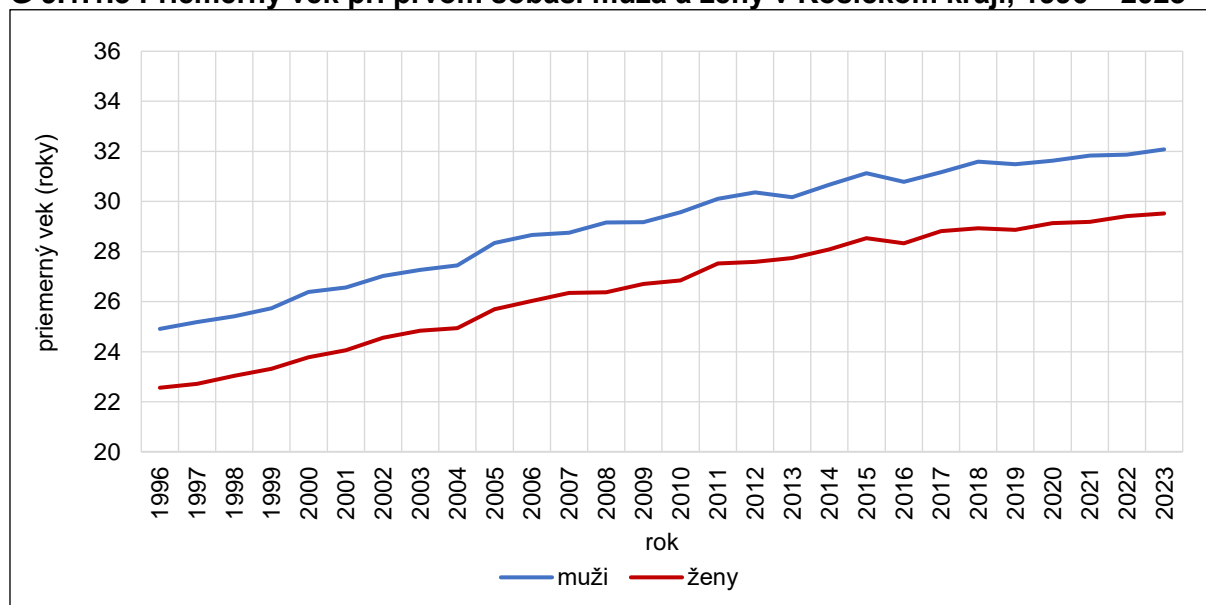
G 9.1.1.2 Úhrnná sobášnosť slobodných v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V roku 1996 vstupovali do prvého manželstva muži v Košickom kraji v priemere vo veku 24,9 roka a ženy vo veku 22,6 roka, t. j. približne na úrovni celoslovenského priemeru. Počas celého obdobia 1996 – 2023 sa priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Košickom kraji rovnomerne zvyšoval. Hranicu 30 rokov dosiahol priemerný vek pri prvom sobáši u mužov v roku 2011, v prípade žien zostal priemerný vek pri prvom sobáši pod touto hranicou až do konca roku 2023. Hodnoty priemerného veku pri prvom sobáši v roku 2023 (32,1 roka u mužov a 29,5 roka u žien) znamenajú pre obidve pohlavia historické maximá. Počas rokov 1996 – 2023 sa priemerný vek pri prvom sobáši v Košickom kraji zvýšil u mužov o 7,2 roka, resp. 28,8 % a u žien o 7 rokov, resp. 30,9 %. Priemerný vek mužov aj žien pri prvom sobáši v Košickom kraji bol počas obdobia 1996 – 2023 nižší ako celoslovenský priemer. Výnimkou boli len niektoré roky pred rokom 2003, kedy boli hodnoty priemerného veku žien pri prvom sobáši mierne vyššie ako hodnota celoslovenského priemeru.

G 9.1.1.3 Priemerný vek pri prvom sobáši muža a ženy v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

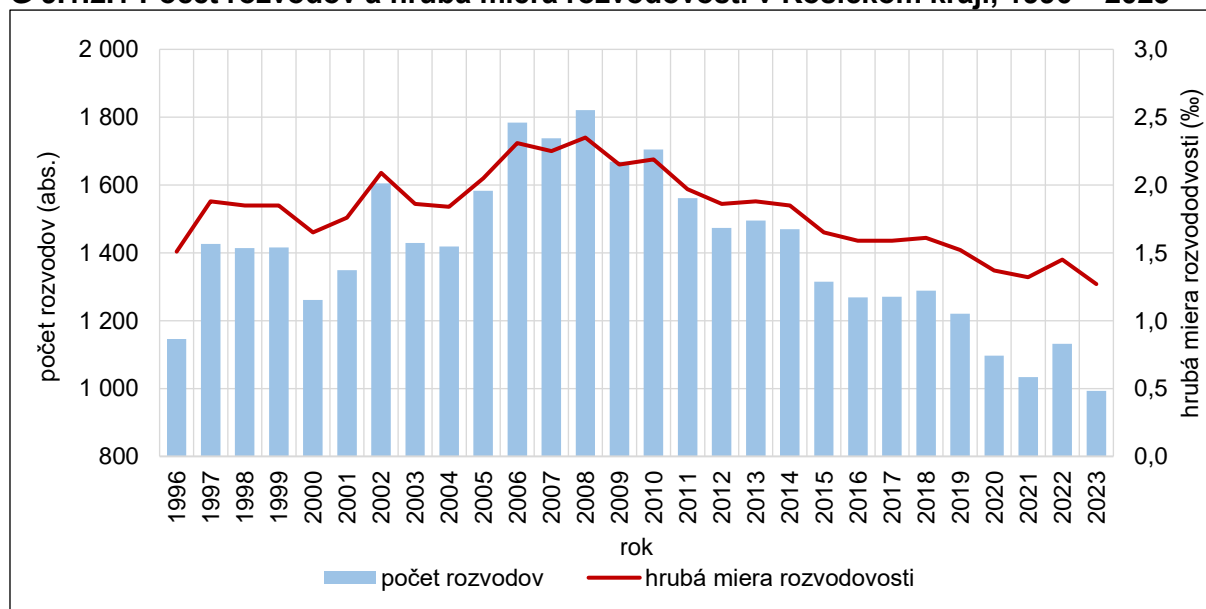
9.1.2 Rozvodovosť

V roku 1996 sa v Košickom kraji rozviedlo 1 146 manželstiev. V relatívnom vyjadrení to predstavovalo 1,51 rozvodu na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota nižšia ako celoslovenský priemer. Do roku 2004 sa ročný počet rozvodov v Košickom kraji pohyboval pod hranicou 1 500 rozvodov (s výnimkou roku 2002). V rokoch 2002 a 2006 – 2010 sa ročný počet rozvodov pohyboval nad hranicou 1 600 rozvodov, resp. 2 rozvody na 1 000 obyvateľov. V roku 2008, kedy bol počet rozvodov v Košickom kraji najvyšší z celého obdobia 1996 – 2023, sa rozviedlo viac ako 1 800 manželstiev a na 1 000 obyvateľov pripadlo 2,35 rozvodu. Od roku 2014 až do roku 2023 sa rozvodovosť v Košickom kraji znižovala. V roku 2023 dosiahol počet rozvodov najnižšiu hodnotu za celé obdobie 1996 – 2023, keď

9.1.2 Rozvodovosť

jediný raz klesol pod hodnotu 1 000 rozvodov ročne a na 1 000 obyvateľov kraja pripadlo menej ako 1,3 rozvodu. Počet rozvodov v Košickom kraji dosiahol počas rokov 1996 – 2023 priemernú ročnú hodnotu viac ako 1 400 rozvodov, resp. 1,8 rozvodu na 1 000 obyvateľov. Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola hrubá miera rozvodovosti v Košickom kraji nižšia ako bol celoslovenský priemer (výnimkou boli len roky 1997 – 1999, 2002 a 2008).

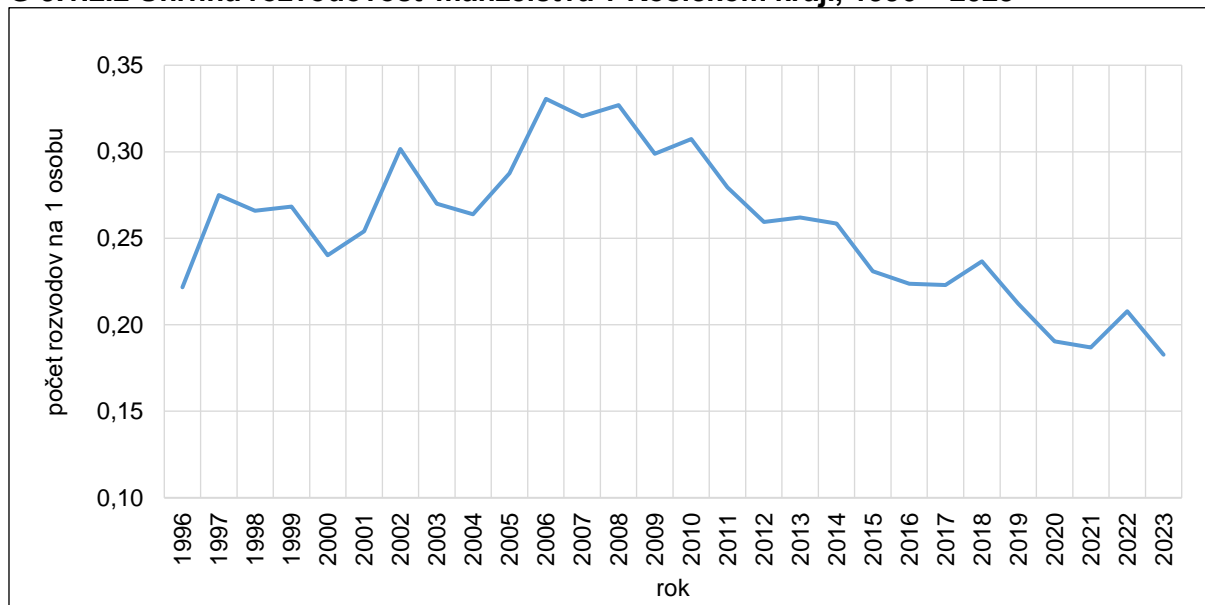
G 9.1.2.1 Počet rozvodov a hrubá miera rozvodovosti v Košickom kraji, 1996 – 2023

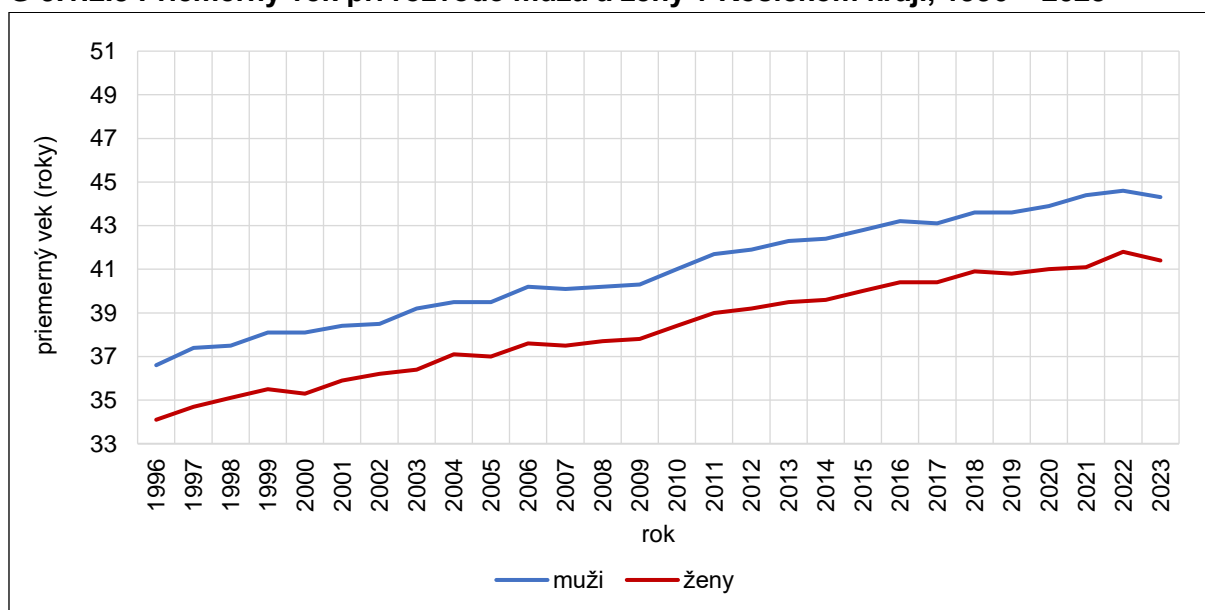
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Úhrnná rozvodovosť najlepšie vystihuje a dokumentuje trend vývoja rozvodovosti. V Košickom kraji je jasne viditeľné obdobie stagnácie rozvodovosti v rokoch 1996 – 2004 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva pod 0,28 rozvodu na osobu, obdobie zvýšenej rozvodovosti v rokoch 2006 – 2010 s hodnotami úhrnnej rozvodovosti manželstva nad hranicou 0,3 rozvodu na osobu a obdobie poklesu rozvodovosti v rokoch 2011 – 2023, kedy sa hodnoty úhrnnej rozvodovosti manželstva postupne znížili pod úroveň 0,2 rozvodu na osobu (v roku 2023 to bolo 0,18 rozvodu na osobu, čo bola najnižšia hodnota z celého obdobia 1996 – 2023). V priemere za celé obdobie 1996 – 2023 dosiahla úhrnná rozvodovosť manželstva v Košickom kraji hodnotu 0,26 rozvodu na osobu, čo je hodnota zhodná s celoslovenským priemerom.

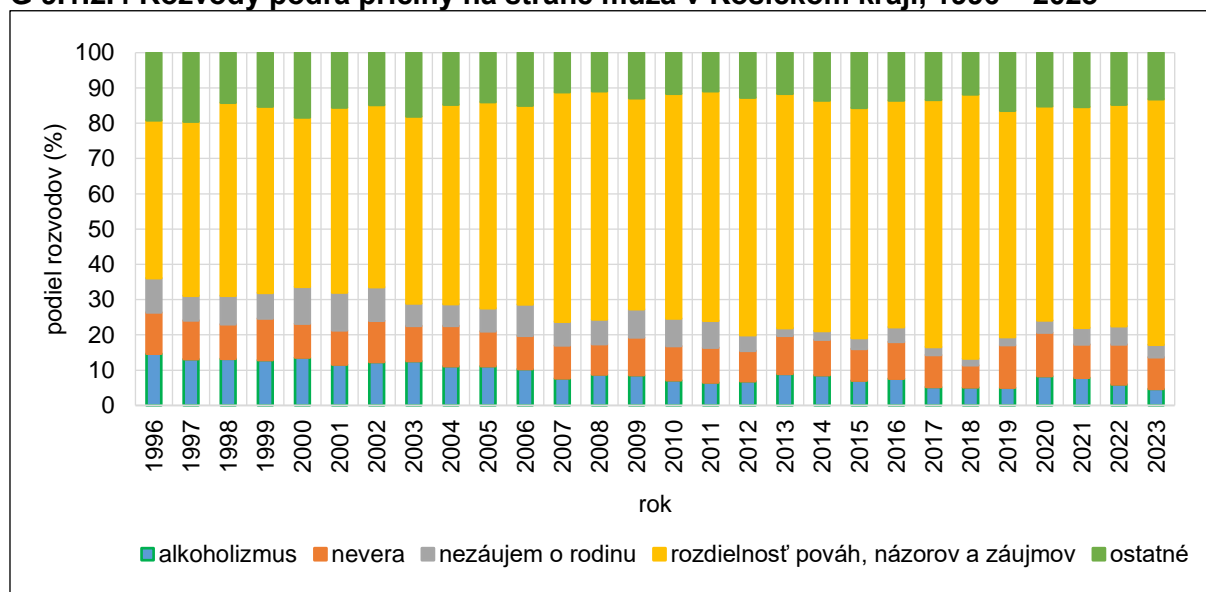
Priemerný vek pri rozvode u mužov aj žien v Košickom kraji bol po roku 1996 na úrovni celoslovenského priemeru. Trend zvyšovania priemerného veku pri rozvode v Košickom kraji bol počas obdobia 1996 – 2023 u oboch pohlaví rovnomerný, pričom hodnoty u mužov boli o 2,7 roka vyššie než u žien, čo približne zodpovedalo rozdielom v priemernom veku pri sobáši. Priemerný vek pri rozvode sa u mužov zvýšil počas rokov 1996 – 2023 o 7,7 roka, resp. 21 %, u žien dosiahlo zvýšenie hodnotu 7,3 roka, resp. 21,4 %.

G 9.1.2.2 Úhrnná rozvodovosť manželstva v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

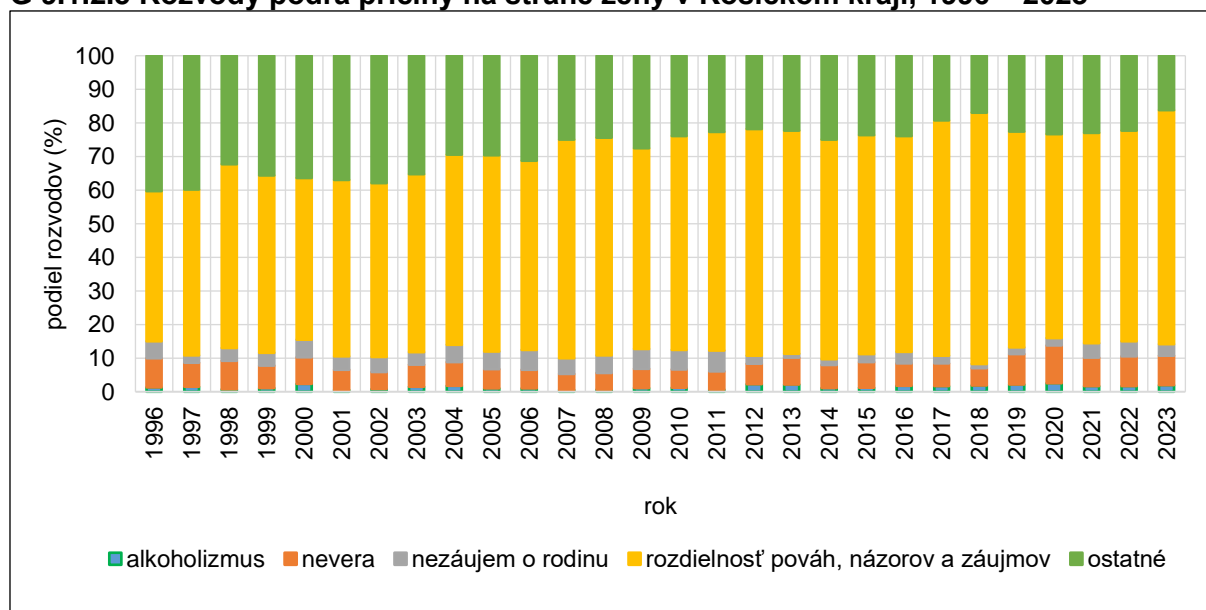
G 9.1.2.3 Priemerný vek pri rozvode muža a ženy v Košickom kraji, 1996 – 2023Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

U obidvoch pohlaví bol podiel rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov dominantnou príčinou a postupne sa zvyšoval. V roku 1998 presiahol podiel rozvodov kvôli tejto príčine hranicu 50 % zo všetkých rozvodov a postupne (s viacerými krátkymi prerušeniami) sa približoval k hranici 70 %, ktorú dosiahol, resp. presiahol v rokoch 2017 a 2018. Medzi rokmi 1996 a 2023 sa podiel rozvodov kvôli tejto najčastejšej príčine zvýšil o takmer 25 p. b.

G 9.1.2.4 Rozvody podľa príčiny na strane muža v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

Zvyšné príčiny rozvodu boli menej časté a ich zmena počas rokov 1996 – 2023 menej výrazná. U mužov najväčší pokles zaznamenali rozvody kvôli alkoholizmu na strane muža (o takmer 10 p. b.), nasledoval nezáujem o rodinu a ostatné príčiny (zníženie o 6 p. b.) a nevera (pokles o 2,7 p. b.).

G 9.1.2.5 Rozvody podľa príčiny na strane ženy v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7041rr](#), 2024

U žien sa okrem rozvodov kvôli rozdielnosti pováh, názorov a záujmov počas obdobia 1996 – 2023 výraznejšie zmenil aj podiel rozvodov kvôli niektorej z ostatných príčin (zníženie o 24,1 p. b.). Zmena podielu zvyšných príčin bola veľmi malá. Podiel rozvodov kvôli nezáujmu o rodinu sa v období 1996 – 2023 znížil o 1,6 p. b., podiel rozvodov kvôli nevere a alkoholizmu na strane ženy sa znížil o menej ako 1 p. b.

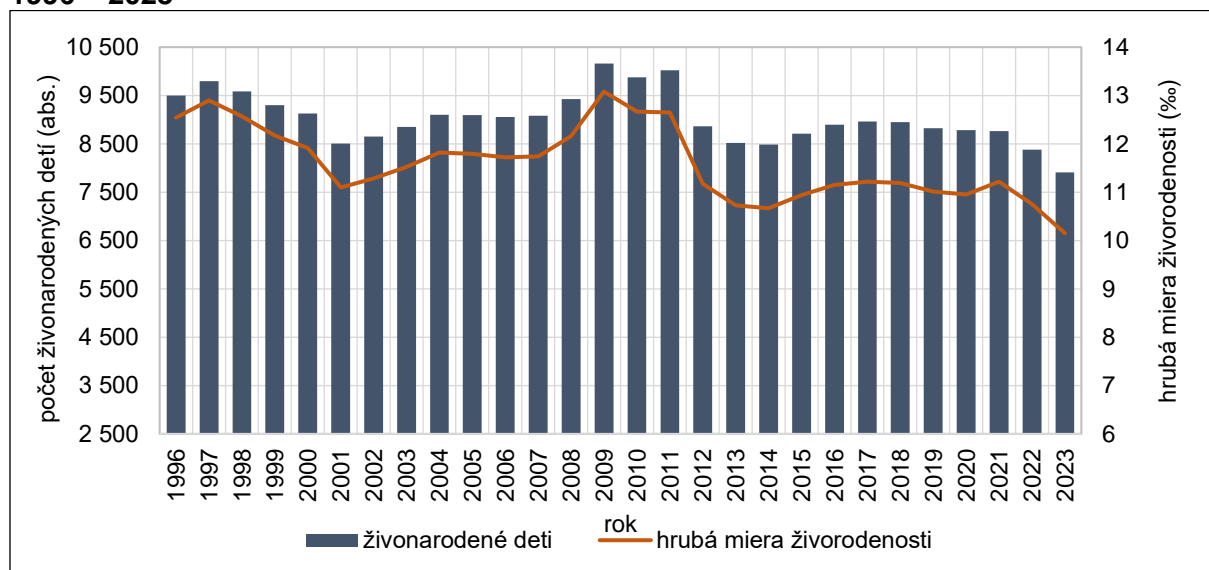
9.1.3 Pôrodnosť a plodnosť

Počet živonarodených v Košickom kraji sa vyznačoval v podstate rovnakými základnými vývojovými črtami, aké bolo možné identifikovať v ostatných krajoch, či v celej populácii Slovenska. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia preto prebiehal pomerne prudký pokles, ktorý vrcholil v roku 2001. Od roku 1997, keď sa v Košickom kraji narodilo takmer 9,8 tisíca detí sa ich počet znížil na 8,5 tisíca v roku 2001. Hrubá miera živorodenosti sa v tomto období prepadla z takmer 13 ‰ na 11,1 ‰. Nasledujúce roky priniesli najprv pozvoľný rast počtu živonarodených i hrubej miery, ktorý sa dynamizoval po roku 2007 s vrcholom v rokoch 2009 a 2011. Počet živonarodených prekročil hranicu 10-tisíc detí. Hrubá miera živorodenosti svoje maximum dosiahla v roku 2009, keď na 1 000 obyvateľov pripadalo 13,1 dieťaťa. Zhoršujúca sa situácia v kombinácii s metodickou úpravou štatistického spracovania detí narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku prispeli k významnému poklesu hodnôt ukazovateľov. V rokoch 2013 a 2014 sa v Košickom kraji tak opäť narodilo len 8,5 tisíca detí. To v relatívnom vyjadrení znamenalo 10,7 dieťaťa na 1 000 obyvateľov. Nasledujúce tri roky síce priniesli určité oživenie, no jeho dynamika bola pomerne nízka. Preto sa počet živonarodených v rokoch 2017 a 2018 dostal len tesne pod hranicu 9-tisíc a hrubá miera živorodenosti dosiahla 11,2 ‰. V roku 2019 už došlo k miernemu poklesu, ktorý zrýchlili doznievajúce nepriaznivé dopady pandémie ochorenia COVID-19 a zhoršenie životných podmienok v posledných dvoch rokoch 2022 a 2023. V dôsledku toho sa počet živonarodených v Košickom kraji prvýkrát dostal pod hranicu 8-tisíc detí a hrubá miera živorodenosti klesla na úroveň 10,2 ‰.

Z celoslovenského pohľadu bolo možné Košický kraj v celom analyzovanom období rokov 1996 – 2023 zaradiť medzi populácie s nadpriemernou pôrodnosťou.

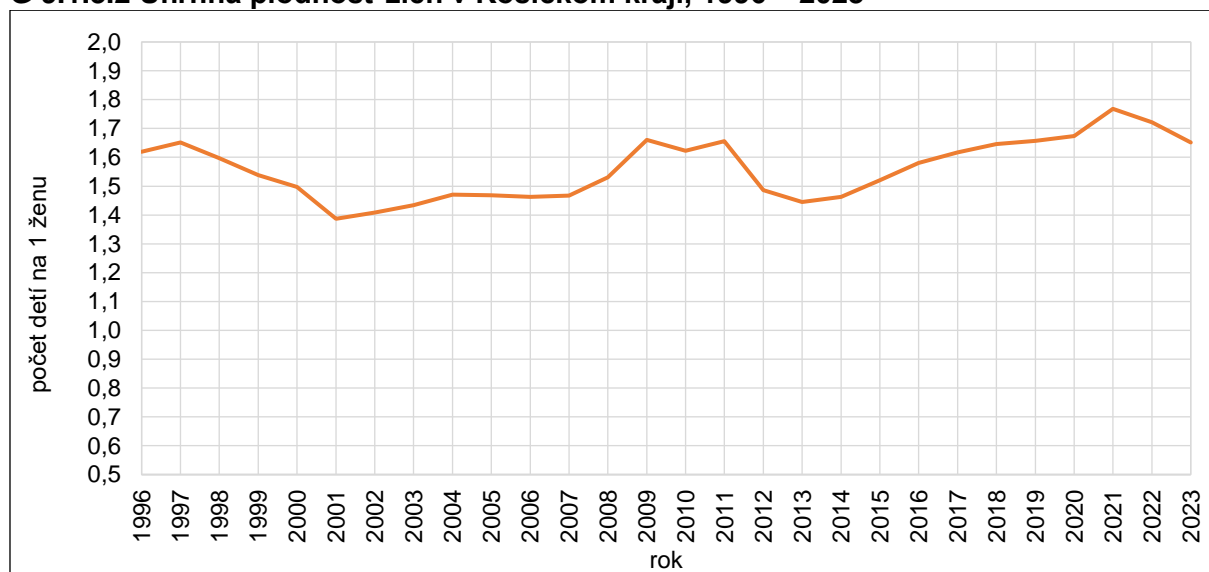
Pretrvávajúcu vyššiu intenzitu rodenia detí v Košickom kraji potvrdzujú aj hodnoty úhrnnej plodnosti. Tie však tiež prešli pomerne významnými a turbulentnými zmenami. V prvej fáze analyzovaného obdobia 1996 – 2023 bolo možné identifikovať pokles, keď sa úhrnná plodnosť prepadla z hodnoty 1,65 dieťaťa na ženu v roku 1997 na 1,39 dieťaťa v roku 2001. Spomínané len mierne zvyšovanie počtu živonarodených bolo do značnej miery podmienené práve málo dynamickým rastom intenzity plodnosti. Do roku 2007 sa úhrnná plodnosť v Košickom kraji totižto zvýšila len na 1,47 dieťaťa. Až ďalšie dva roky priniesli výraznejšie oživenie. V prípade zachovania úhrnnej plodnosti z rokov 2009 a 2011, by sa v Košickom kraji jednej žene počas jej reprodukčného obdobia narodilo v priemere 1,66 dieťaťa. Následný prudký prepád spôsobil, že plodnosť sa v rokoch 2012 – 2014 opätovne dostala pod hranicu 1,5 dieťaťa na ženu. Už rok 2014 však naznačil opätovný návrat rastovej fázy, ktorá sa potvrdila aj v ďalších rokoch. Jej vrchol sa v Košickom kraji sformoval v roku 2021, keď hodnota úhrnnej plodnosti dosiahla 1,77 dieťaťa na ženu. Roky 2022 a 2023 však priniesli pomerne významný pokles. Pri zachovaní intenzity rodenia detí z roku 2023 by sa v priemere jednej žene do konca reprodukčného obdobia narodilo 1,65 dieťaťa.

G 9.1.3.1 Počet živonarodených detí a hrubá miera živorodenosti v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 9.1.3.2 Úhrnná plodnosť žien v Košickom kraji, 1996 – 2023

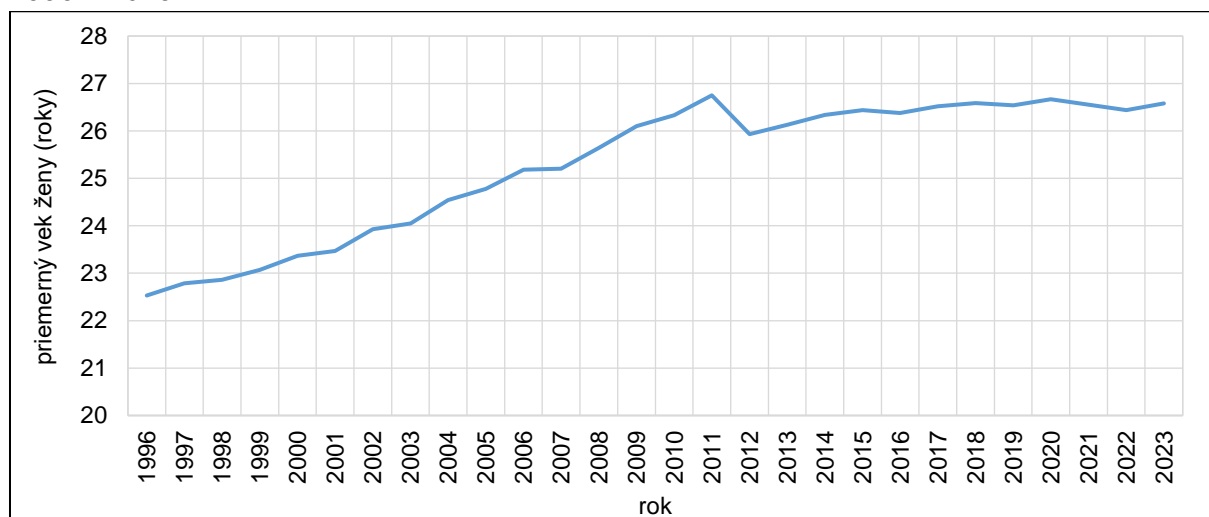
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Proces odkladania rodenia detí do vyššieho veku a najmä prvých detí sa prejavili aj v Košickom kraji. Kým v roku 1996 priemerný vek žien pri narodení prvého dieťaťa len tesne prekročoval 22,5 roka, od roku 2006 už prelomil hranicu 25 rokov, aby v roku 2011 dosiahol hodnotu 26,8 roka. Následný pokles v roku 2012 opäť pod hranicu 26 rokov bol do značnej miery podmienený spomínanou metodickou zmenou v štatistickom vykazovaní detí narodených v zahraničí. Aj napriek tomu je však zrejmé, že dynamika odkladania sa postupne spomalila a hodnoty priemerného veku žien pri narodení prvého dieťaťa rástli menej dynamicky alebo dokonca stagnovali. Fáza stagnácie je spojená najmä s posledným obdobím po roku 2015, keď sa priemerný vek žien pri narodení prvého dieťaťa pohyboval v intervale 26,4 – 26,7 roka. Aj napriek pomerne dynamickému zvyšovaniu hodnôt priemerného veku žien

pri narodení prvého dieťaťa v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a prvej dekáde 21. storočia, Košický kraj zostal priestorom, v ktorom sa ženy stávali matkami skôr, ako bol celoslovenský priemer. Táto charakteristická črta reprodukčného správania zostala v platnosti až do roku 2023. V rokoch 2021 – 2023 sa ženám v Košickom kraji narodili prvé deti v priemere o 1,7 – 1,8 roka skôr.

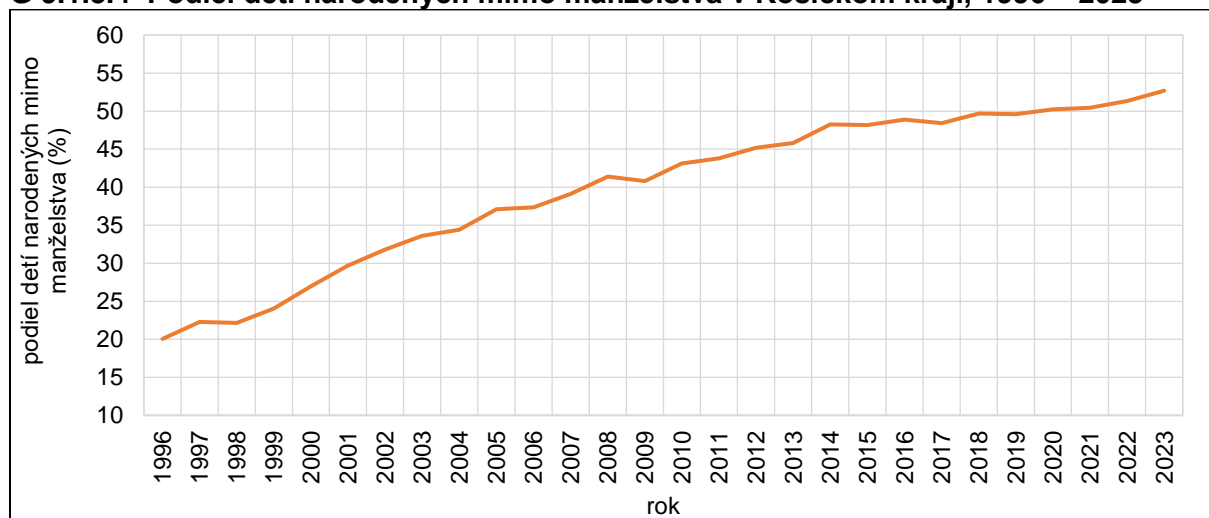
Ďalším dôležitým znakom Košického kraja z hľadiska reprodukčného správania bolo výraznejšie uvoľnenie vzťahu medzi životom v manželstve a realizáciou reprodukčných zámerov. Už v roku 1996 podiel detí narodených mimo manželstva prekročoval hranicu 20 %, kým na Slovensku to bolo len viac ako 14 %. Od roku 2008 sa nevydatým ženám v Košickom kraji narodilo viac ako 40 % zo všetkých detí a hranicu 50 % pokorili v roku 2020. V roku 2023 podiel nemanželských detí dosiahol takmer 53 %, pričom priemer za Slovensko bol takmer o 11 p. b. nižší.

G 9.1.3.3 Priemerný vek ženy pri narodení 1. živého dieťaťa v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

G 9.1.3.4 Podiel detí narodených mimo manželstva v Košickom kraji, 1996 – 2023

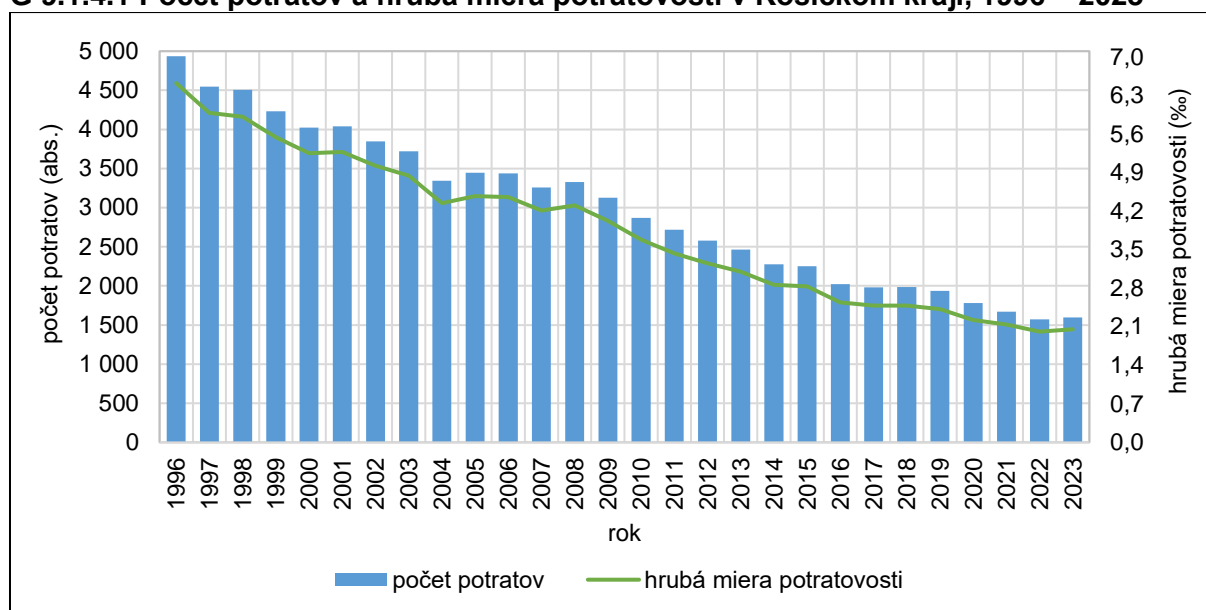

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

9.1.4 Potratovosť

Počet potratov v Košickom kraji klesol od roku 1996 do roku 2004 z viac ako 4,9 tisíca potratov na niečo viac ako 3,3 tisíca. Následne do roku 2008 sa ich počet pohyboval v rozmedzí 3,2 – 3,4 tisíca potratov, aby od roku 2009 opäťovne došlo k naštartovaniu ich poklesu. Fázu stagnácie prinieslo obdobie rokov 2016 – 2019, keď sa počet potratov v Košickom kraji pohyboval tesne pod hranicou 2-tisíc. V rokoch 2020 – 2023 sa obnovil trend dynamickejšieho znižovania, vďaka čomu sa počet potratov v roku 2023 dostal už pod 1,6-tisíca. V súlade s týmto vývojom sa správalo aj smerovanie hodnôt hrubej miery potratovosti. Medzi rokmi 1996 a 2004 došlo k poklesu z viac ako 6,5 ‰ na 4,3 ‰. Po dočasnej fáze stagnácie obnovený trend redukcie priniesol pokles pod hranicu 3 ‰ od roku 2014. V roku 2023 pripadalo na 1 000 obyvateľov Košického kraja len 2,1 potratu. Z hľadiska celoslovenského postavenia Košický kraj pritom dlho patril k populáciám s nadpriemernou hrubou mierou potratovosti. Vďaka popísanej redukcii sa jej súčasná úroveň vyrovnala hodnotám celoslovenského priemeru.

G 9.1.4.1 Počet potratov a hrubá miera potratovosti v Košickom kraji, 1996 – 2023

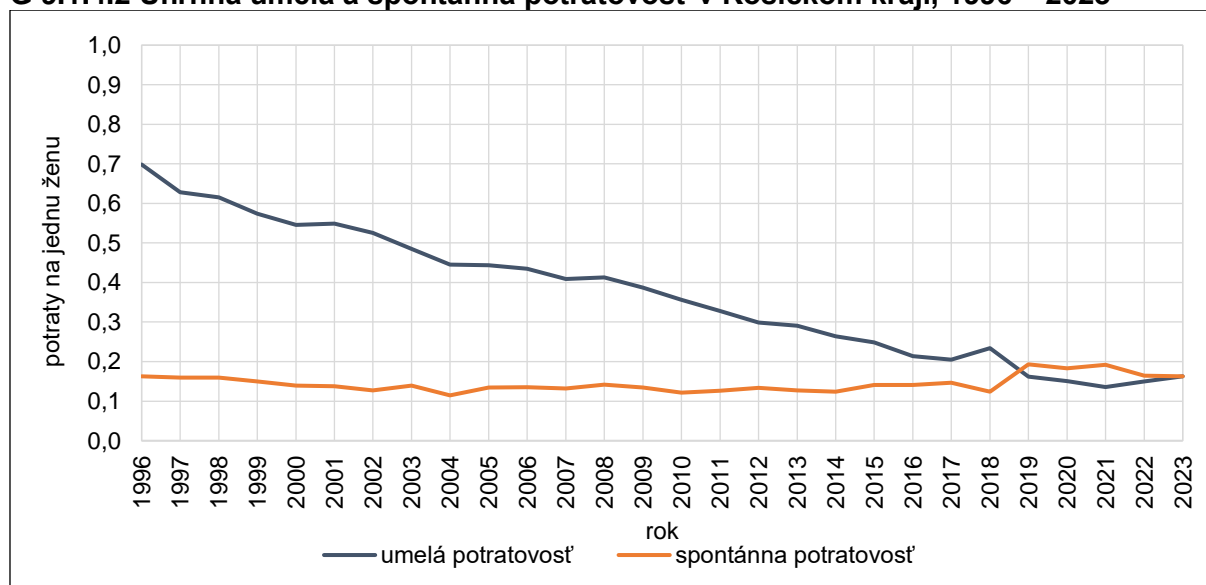
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

Výrazný pokles počtu potratov v Košickom kraji bol do značnej miery odzrkadlením dynamickej redukcie intenzity s akou ženy podstupovali umelé potraty. Kým v roku 1996 by bolo v priemere jednej žene do veku 50 rokov realizovaných 0,7 umelého potratu, v roku 2003 úhrnná umelá potratovosť klesla pod 0,5 potratu a v roku 2012 sa dostala dokonca pod hranicu 0,3 umelého potratu. Keďže znižovanie intenzity postupne pokračovalo, minimálnu úroveň úhrnná umelá potratovosť v Košickom kraji dosiahla až v roku 2021, keď by pri jej zachovaní podstúpila v priemere jedna žena 0,14 umelého potratu. Roky 2022 a 2023 priniesli síce určitý mierny nárast, no úhrnná umelá potratovosť sa dostala len tesne nad hranicu 0,16 umelého potratu.

Ako už naznačil vývoj a úroveň hrubej miery potratovosti, Košický kraj patril dlho k populáciám s nadpriemernou potratovosťou. To bolo podmienené práve vyššou umelou potratovosťou. Vďaka jej značnej redukcii však už od roku 2015 boli hodnoty úhrnnej umelej potratovosti Košického kraja nižšie ako celoslovenský priemer.

Spontánna potratovosť najprv mierne klesala z 0,16 potratu na ženu v roku 1996. Následne sa jej intenzita stabilizovala a v rokoch 2000 – 2018 sa pohybovala v intervale 0,11 – 0,15 spontánneho potratu na ženu. V roku 2019 aj vďaka metodologickej zmene došlo k významnému nárastu na 0,19 spontánneho potratu na ženu. Tým sa intenzita spontánnej a umelej potratovosti vyrovnali. Posledné dva roky 2022 a 2023 však priniesli určitú redukciiu a hodnota úhrnnej spontánnej potratovosti v Košickom kraji sa dostala na úroveň 0,16 spontánneho potratu.

G 9.1.4.2 Úhrnná umelá a spontánna potratovosť v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

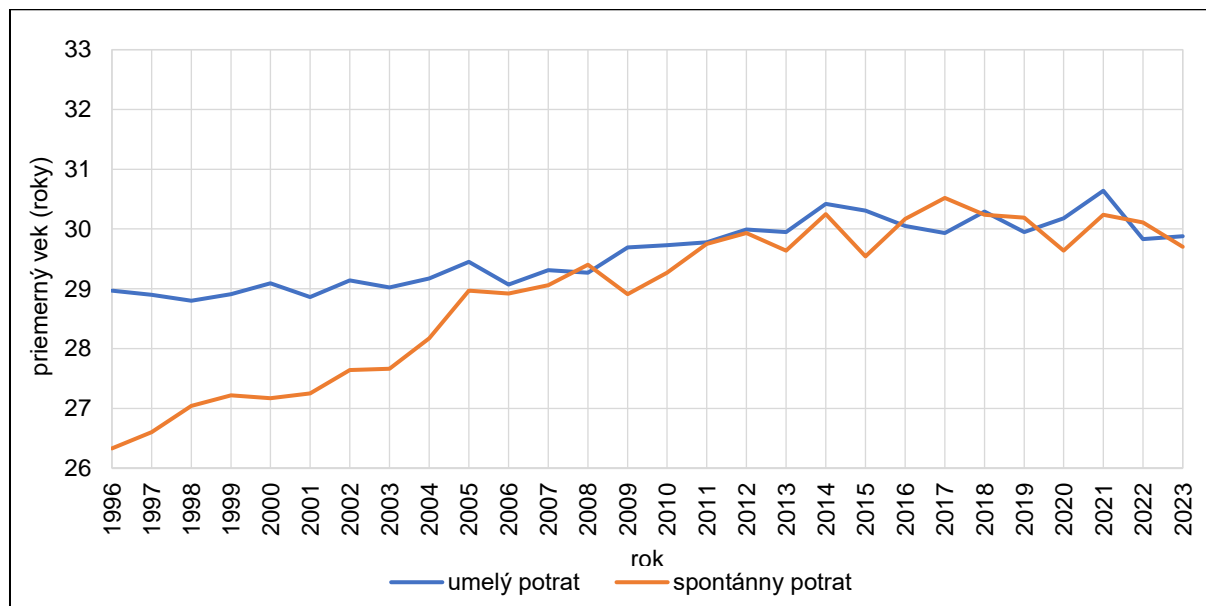
Posun rodenia detí do vyššieho veku ovplyvňuje tiež načasovanie počatí, a tým aj hodnoty priemerného veku ženy pri spontánnom potrate, či podstúpení umelého ukončenia tehotenstva. Dynamickejšie sa zmenilo časovanie spontánnych potratov. Priemerný vek ženy v Košickom kraji pri spontánnom potrate v roku 1996 dosahoval 26,3 roka, no v roku 2014 už prekročil hranicu 30 rokov. Následný vývoj sa niesol v znamení stagnácie. Preto až do roku 2023 bola hodnota priemerného veku v úzkom intervale 29,5 – 30,5 roka.

V prípade umelých potratov sa priemerný vek ženy v Košickom kraji až do začiatku 21. storočia pohyboval na hranici 29 rokov. Po roku 2004 bolo možné identifikovať postupný nárast, ktorý však vrcholil o desaťrocie neskôr, keď prekročil úroveň 30,4 roka. Podobne ako u spontánnych potratov, aj v prípade interrupcií ďalší vývoj priniesol skôr stagnáciu v intervale 29,8 – 30,6 roka. Nielen z hľadiska intenzity, ale aj časovania tak v Košickom kraji výraznejší rozdiel medzi spontánnym a umelým potratom už nie je.

9.1.5 Úmrtnosť

Skorší začiatok reprodukčných dráh žien Košického kraja ovplyvňuje aj načasovanie potratov v kontexte celého Slovenska. Hodnoty priemerných vekov žien pri spontánnom, či umelom potrate v Košickom kraji preto boli v rokoch 1996 – 2023 boli nižšie ako ukazoval celoslovenský priemer.

G 9.1.4.3 Priemerný vek ženy pri umelom a spontánnom potrate v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7033rr](#), 2024

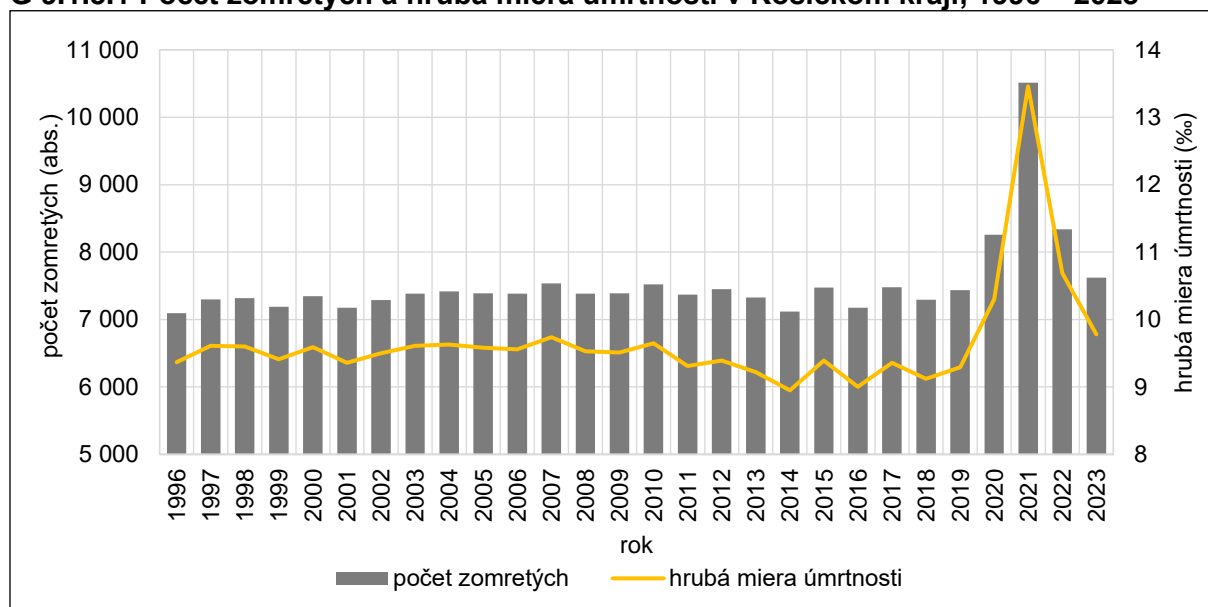
9.1.5 Úmrtnosť

Počet zomretých sa v Košickom kraji významnejšie nemenil až do začiatku pandémie ochorenia COVID-19. V rokoch 1996 – 2019 sa počet úmrtí pohyboval v intervale 7,1 – 7,5 tisíca. Tesne nad hranicu 7,5 tisíca úmrtí sa v tomto období Košický kraj dostal len dvakrát, a to v roku 2007 a 2010. Z vývojového hľadiska bolo najprv možné v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia identifikovať mierny nárast, ktorý vystriedala následne stagnácia. V poslednej fáze pred pandemiou ochorenia COVID-19 došlo k striedaniu medzoročného nárastu a poklesu počtu zomretých. Počet zomretých v Košickom kraji najprv výrazne prekročil 8,2 tisíca úmrtí v roku 2020 a v roku 2021 to bolo dokonca viac ako 10,5 tisíca zomretých. Aj keď v roku 2022 došlo ku značnej redukcii na hodnotu 8,3 tisíca, počet zomretých bol stále vyšší ako v roku 2020. Tento pozitívny trend sa však potvrdil aj v roku 2023, preto v Košickom kraji zomrelo už len viac ako 7,6 tisíca osôb. V relatívnom vyjadrení sa počet zomretých pripadajúcich na 1 000 obyvateľov v rokoch 1996 – 2010 pohyboval v intervale 9,3 – 9,7 úmrtia. Nasledujúci vývoj priniesol mierny pokles, keď v roku 2014 sa hrubá miera úmrtnosti dostala pod hranicu 9 ‰. Posledné roky pred pandemiou ochorenia COVID-19 naopak priniesli mierny nárast a následnú stagnáciu na úrovni 9,0 – 9,4 ‰. Nepriaznivé úmrtnostné pomery spôsobili, že v roku 2020 už na 1 000 obyvateľov Košického kraja pripadalo

10,3 úmrtia a 13,5 úmrtia v roku 2021. Následný pokles počtu zomretých sa prejavil aj na hodnotách hrubej miery úmrtnosti. Tá v roku 2022 síce ešte dosiahla 10,7 ‰, no v roku 2023 to už bolo 9,8 ‰.

Z dlhodobého hľadiska patrí Košický kraj medzi populácie s podpriemerným počtom zomretých na 1 000 obyvateľov.

G 9.1.5.1 Počet zomretých a hrubá miera úmrtnosti v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011r](#), 2024

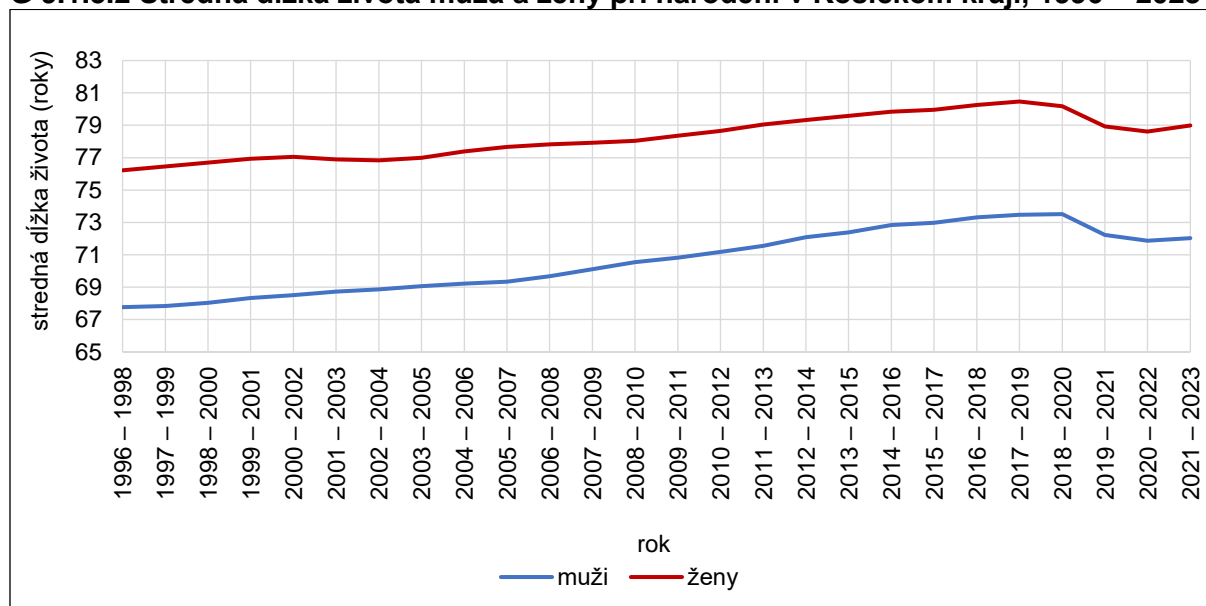
Vývoj úmrtnostných pomerov v Košickom kraji v podstate až do pandémie ochorenia COVID-19 vykazoval pozitívny trend. Hodnota strednej dĺžky života u oboch pohlaví sa významne zvýšila. Kým u mužov v rokoch 1996 – 1998 dosahovala necelých 67,8 roka, v období 2017 – 2019 už išlo takmer o 73,5 roka. Samotný nárast tak predstavoval približne 5,7 roka. U žien taká dynamika predlžovania života zaznamenaná nebola. Medzi obdobiami 1996 – 1998 a 2017 – 2019 sa hodnota strednej dĺžky života pri narodení zvýšila o 4,3 roka, a to zo 76,2 na 80,5 roka.

Negatívne dopady pandémie ochorenia COVID-19 vyvrcholili u oboch pohlaví v rokoch 2020 – 2022, keď sa potenciálny počet rokov života práve narodených chlapcov v porovnaní s predkrízovou úrovňou znížil o 1,6 roka na 71,9 roka. U žien Košického kraja bolo toto skrátenie života ešte výraznejšie, keď pokles dosiahol 1,9 roka. Stredná dĺžka života žien pri narodení sa tak v rokoch 2020 – 2022 dostala na úroveň 78,6 roka. Posledné trojročné obdobie síce prinieslo zvrátenie tohto negatívneho trendu, no dynamika zlepšovania bola u oboch pohlaví zatiaľ veľmi nízka. U mužov sa stredná dĺžka života pri narodení zvýšila o 0,15 roka a u žien o 0,39 roka.

Aj napriek identifikovanému zlepšeniu, porovnanie úmrtnostných pomerov Košického kraja a populácie Slovenska v podstate jednoznačne potvrdzuje pretrvávanie vyššej úmrtnosti u mužov i žien v populácii Košického kraja.

Rýchlejšie zlepšovanie úmrtnosti u mužov v Košickom kraji prispelo v celom období 1996 – 2023 aj k redukcii mužskej nadúmrtnosti. Tá v druhej polovici 90. rokov 20. storočia a na začiatku 21. storočia prekračovala 8,6 roka. Už na sklonku prvej dekády 21. storočia bol rozdiel stredných dĺžok života pri narodení medzi mužmi a ženami menší ako 8 rokov a v období 2016 – 2018 sa dostal dokonca pod hranicu 7 rokov. Keďže pandémia ochorenia COVID-19 v Košickom kraji výraznejšie zasiahla úmrtnostné pomery na strane žien, mužská nadúmrtnosť ďalej klesala. V obdobiach rokov 2018 – 2020 a 2020 – 2022 sa pohybovala na úrovni 6,7 roka. Posledné trojročné obdobie síce prinieslo dynamickejšie predlžovanie života u žien, no mužská nadúmrtnosť sa zvýšila len mierne, a to na úroveň 7 rokov.

G 9.1.5.2 Stredná dĺžka života muža a ženy pri narodení v Košickom kraji, 1996 – 2023

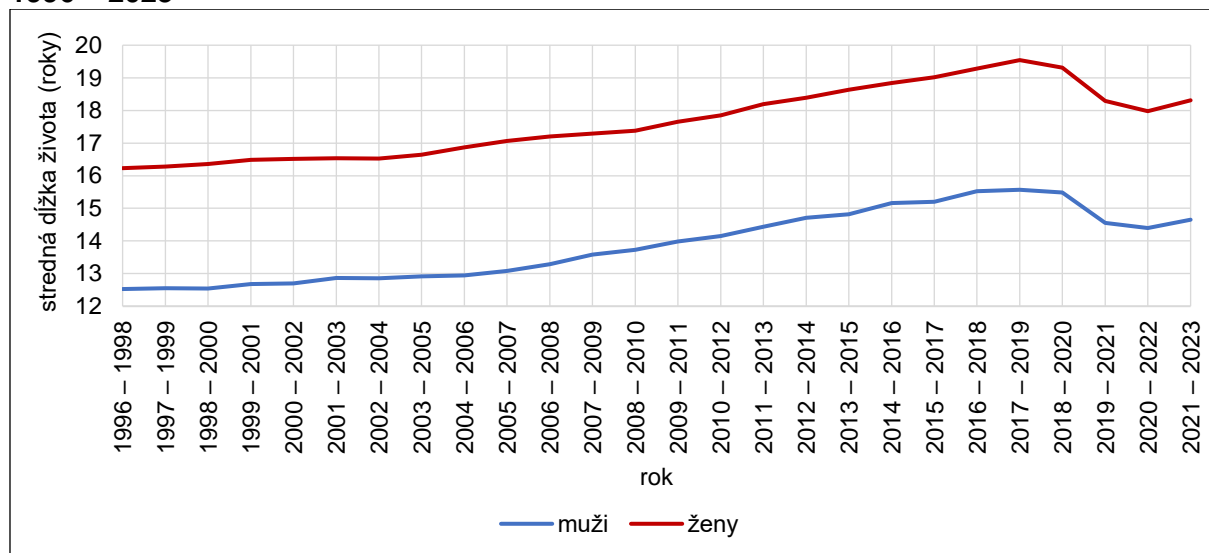
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

Nárast hodnôt medzi rokmi 1996 – 2023 zaznamenala aj stredná dĺžka života mužov a žien vo veku 65 rokov. Dynamika tohto procesu však spočiatku nebola veľká a až v druhej polovici prvej dekády 21. storočia bolo možné identifikovať určité zrýchlenie. Potvrdzujú to aj empirické údaje. Kým u mužov medzi obdobia 1996 – 1998 a 2005 – 2007 potenciálny počet rokov života práve 65-ročnej osoby vzrástol len o 0,6 roka, následne do rokov 2014 – 2016 išlo o predĺženie v rozsahu viac ako 2 rokov (na 15,2 roka). Obdobná situácia bola aj u žien Košického kraja. Do obdobia 2017 – 2019 sa stredná dĺžka života žien vo veku 65 rokov zvýšila o 3,3 roka, kým u mužov to bolo len o 3 roky.

Vplyv krízovej situácie sa v úmrtnostných pomeroch seniorskej populácie Košického kraja prejavil obzvlášť výrazne. Týkalo sa to najmä žien, u ktorých sa stredná dĺžka života vo veku 65 rokov prepadla v rokoch 2020 – 2022 o 1,6 roka v porovnaní s predkrízovou úrovňou. U mužov pokles dosiahol 1,2 roka. Roky 2021 – 2023 znamenali koniec poklesu a návrat k fáze predlžovania života seniorov. Rozsahom však nedokázala vykompenzovať predchádzajúce zhoršenie úmrtnostných pomerov,

a preto sa stredná dĺžka života mužov Košického kraja vo veku 65 rokov dostala len na 14,7 roka a u žien na 18,3 roka.

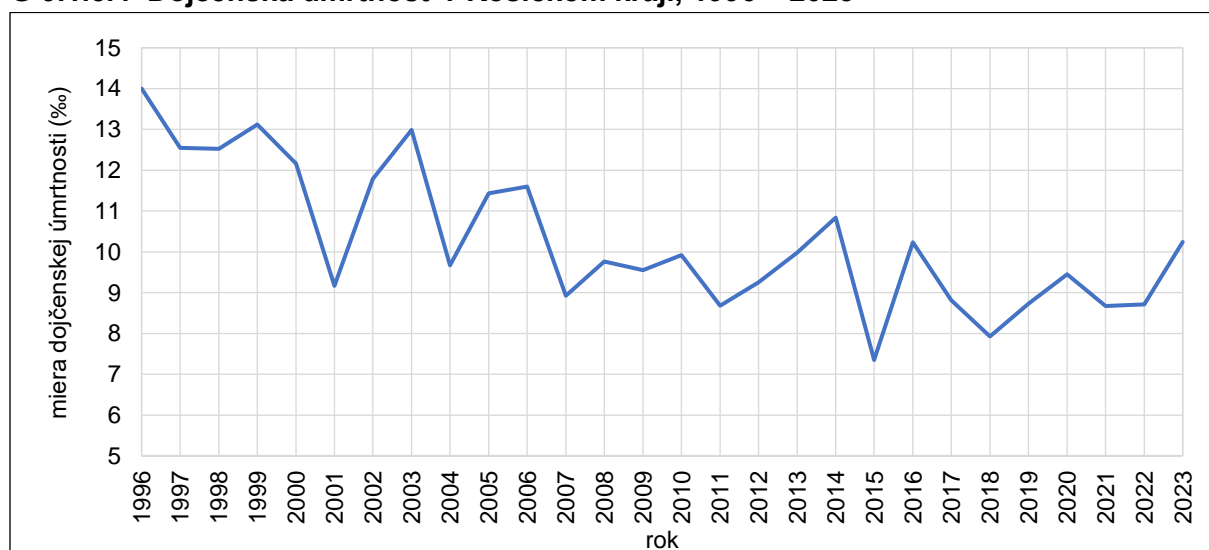
G 9.1.5.3 Stredná dĺžka života muža a ženy vo veku 65 rokov v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Košický kraj sa počas rokov 1996 – 2023 vyznačoval výrazne horšou dojčenskou úmrtnosťou ako bol celoslovenský priemer. Platilo to aj napriek tomu, že postupne dochádzalo k jej redukcii. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia zomieralo v Košickom kraji do 1 roka života z 1 000 živonarodených detí 13 dojčiat. Na konci prvej dekády 21. storočia sa miera dojčenskej úmrtnosti pohybovala na úrovni 9 – 10 ‰. Ďalší vývoj priniesol najprv určité zhoršenie a následný pokles so stabilizáciou v intervale 8 – 10 ‰. Aj v dôsledku toho Košický kraj naďalej patril k priestorom s najhoršími úmrtnostnými charakteristikami detí do 1 roka života na Slovensku.

G 9.1.5.4 Dojčenská úmrtnosť v Košickom kraji, 1996 – 2023

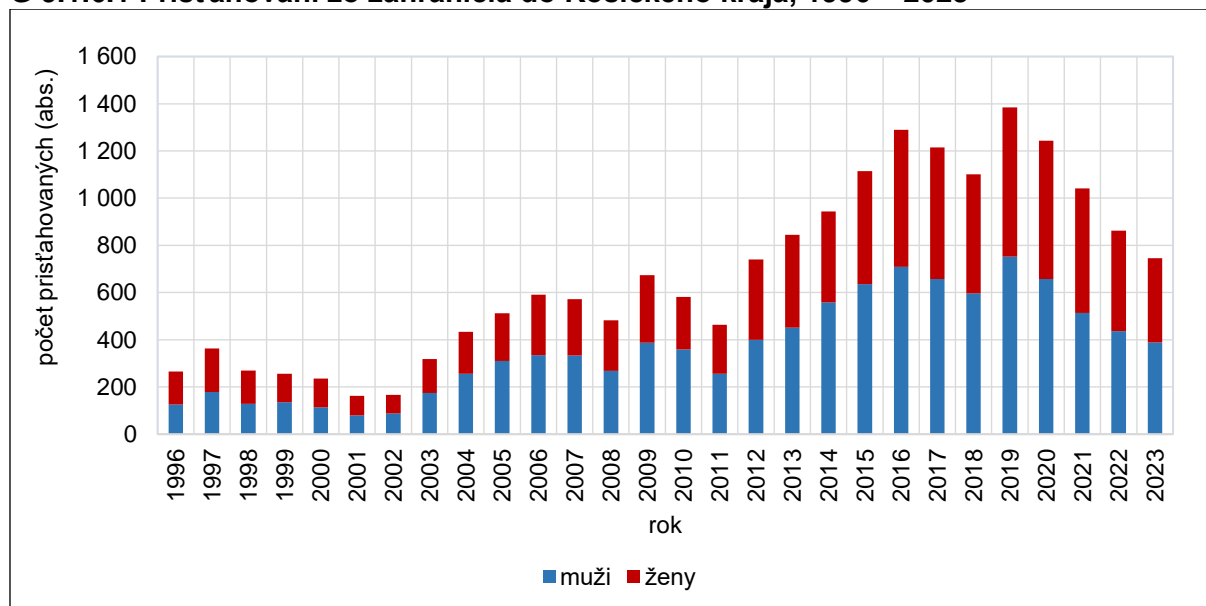

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

9.1.6 Migrácia

V roku 1996 sa zo zahraničia prisťahovalo do Košického kraja 266 osôb (52,6 % žien). V roku 1997, počet zahraničných imigrantov v Košickom kraji, vzrástol na 363 osôb (51 % žien). V nasledujúcich piatich rokoch počet prisťahovaných postupne klesal až na 166 osôb v roku 2002. V roku 2002 tiež prišlo k zmene zastúpenia v populácii prisťahovaných zo zahraničia a prevahu mali muži. V období 2002 – 2023 ich podiel na celkovom počte prisťahovaných zo zahraničia do Košického kraja predstavoval 51 – 62 %. Rast počtu prisťahovaných zo zahraničia do Košického kraja je možné zaznamenať od roku 2004 kedy sa vstupom Slovenska do EÚ otvoril a zjednodušil voľný pohyb obyvateľov členských krajín EÚ. Zo 434 prisťahovaných zo zahraničia v roku 2004 vzrástol ich počet na 674 v roku 2009. Rast počtu prisťahovaných zo zahraničia nastal po roku 2011 a vyvrcholil v roku 2015, keď sa do Košického kraja prisťahovalo viac ako 1 000 osôb (1 114 osôb, 57 % mužov). Najviac t. j. 1 385 zahraničných migrantov bolo v Košickom kraji zaznamenaných v roku 2019, z ktorých 54 % tvorili muži. Počet prisťahovaných zo zahraničia sa udržal nad úrovňou 1 000 osôb ročne až do roku 2021. V rokoch 2022 a 2023 klesol pod hranicu 1 000, keď sa do Košického kraja zo zahraničia prisťahovalo 862 osôb, resp. 746 osôb.

G 9.1.6.1 Prisťahovaní zo zahraničia do Košického kraja, 1996 – 2023

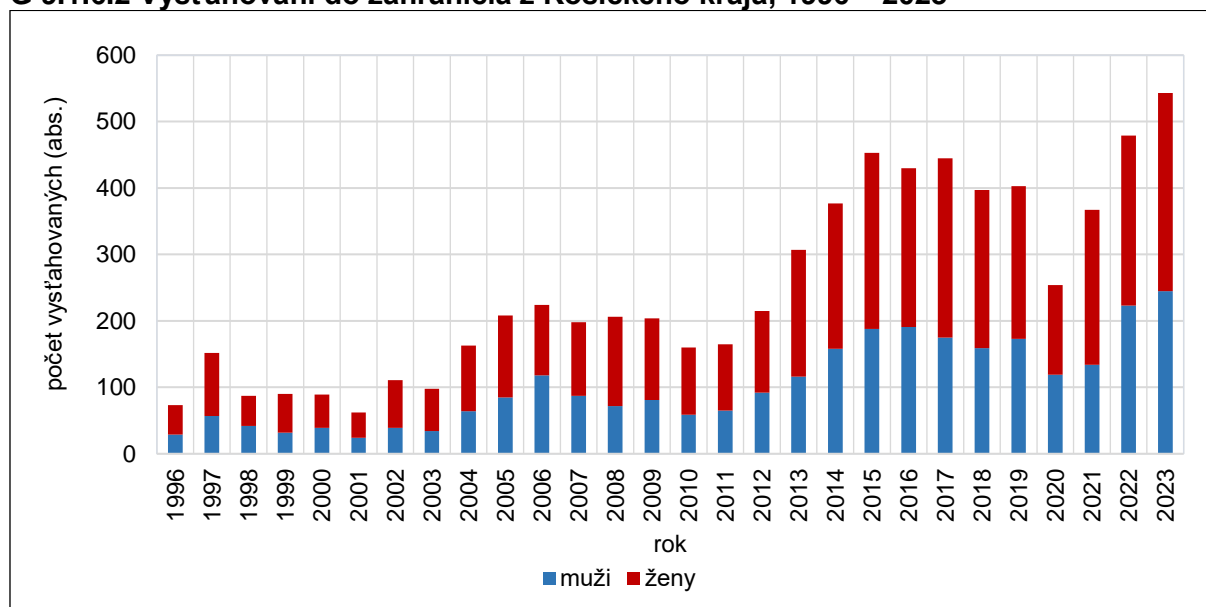

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Počet vystahovaných z Košického kraja do zahraničia bol v období 1996 – 2003 nízky a pohyboval sa medzi 62 až 152 osôb ročne s prevahou žien od 52 % do 65 %. Spočiatku pozvoľný rast v rokoch 2004 – 2012 na úrovni 160 až 224 osôb ročne, sa po roku 2012 mierne zrýchlil. V roku 2015 sa počet vystahovaných zdvojnásobil, keď sa z Košického kraja vystahovalo 453 osôb (58 % žien). Dramatický pokles vystahovaných do zahraničia zaznamenal Košický kraj v roku 2020, v období pandémie ochorenia COVID-19, kedy okolnosti súvisiace s opatreniami na

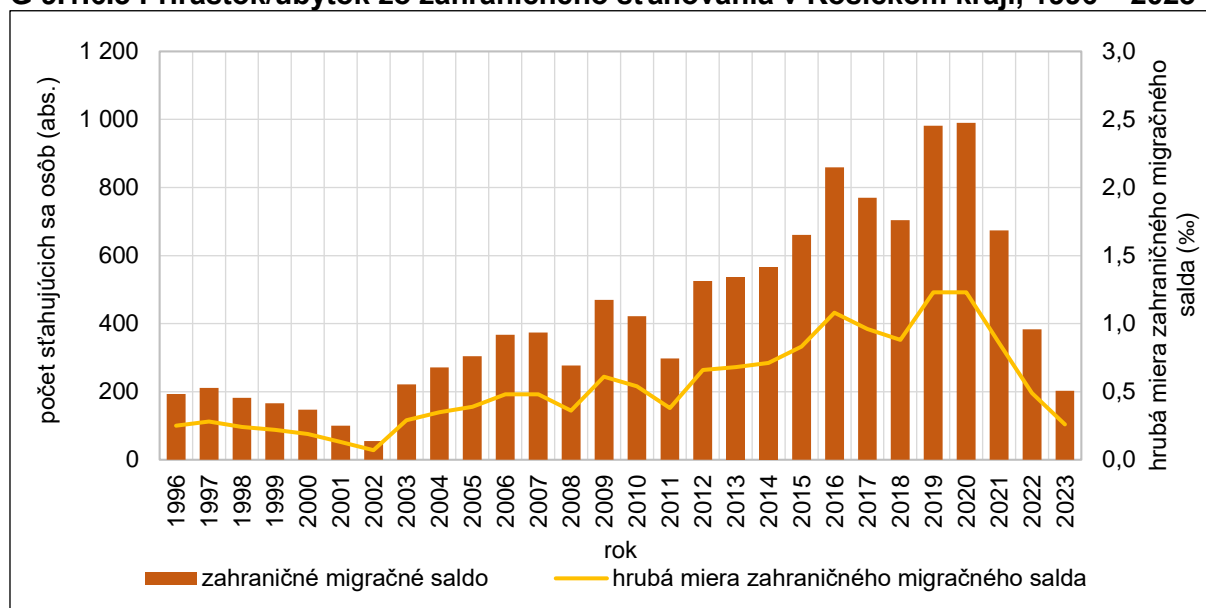
zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 neboli pre migráciu priaznivé. Počet zahraničných emigrantov klesol na 254, no vzápätí od roku 2021 začal opäť rásť. V roku 2023 sa z Košického kraja do zahraničia vysťahovalo najviac osôb od roku 1996, a to 543 (55 % žien).

G 9.1.6.2 Vysťahovaní do zahraničia z Košického kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

Vyšší počet prisťahovaných zo zahraničia ako vysťahovaných v období 1996 – 2023 sa priaznivo prejavil na kladných hodnotách zahraničného migračného salda Košického kraja. Absolútna hodnota zahraničného migračného salda bola v uvedenom období s výnimkou roku 2002 minimálne na úrovni 100 osôb ročne. V roku 1996 získal Košický kraj zahraničnou migráciou 193 osôb, resp. 0,25 osoby na 1 000 obyvateľov kraja, čo bola hodnota nižšia ako celoslovenský priemer. Do roku 2002 zahraničné migračné saldo kleslo na minimum 55 osôb, resp. 0,07 ‰. Od roku 2003 je však možné pozorovať postupný rast zahraničného migračného zisku z 221 až na 990 osôb v roku 2020. Hrubá miera migračného salda v uvedenom období vzrástla z 0,29 ‰ v roku 2003 na 1,23 ‰ v roku 2020, čo výrazne prekračovalo úroveň hrubej miery migračného salda na Slovensku. Nasledujúce obdobie 2021 – 2023 sa vyznačovalo pomerne výrazným poklesom absolútnych i relatívnych ukazovateľov zahraničného migračného prírastku. Z hodnoty 674 osôb v roku 2021 klesol zahraničný migračný zisk v roku 2023 na 203 osôb a hrubá miera zahraničného migračného salda sa znížila z 0,86 ‰ na úroveň celoslovenskému priemeru 0,26 ‰.

G 9.1.6.3 Prírastok/úbytok zo zahraničného sťahovania v Košickom kraji, 1996 – 2023

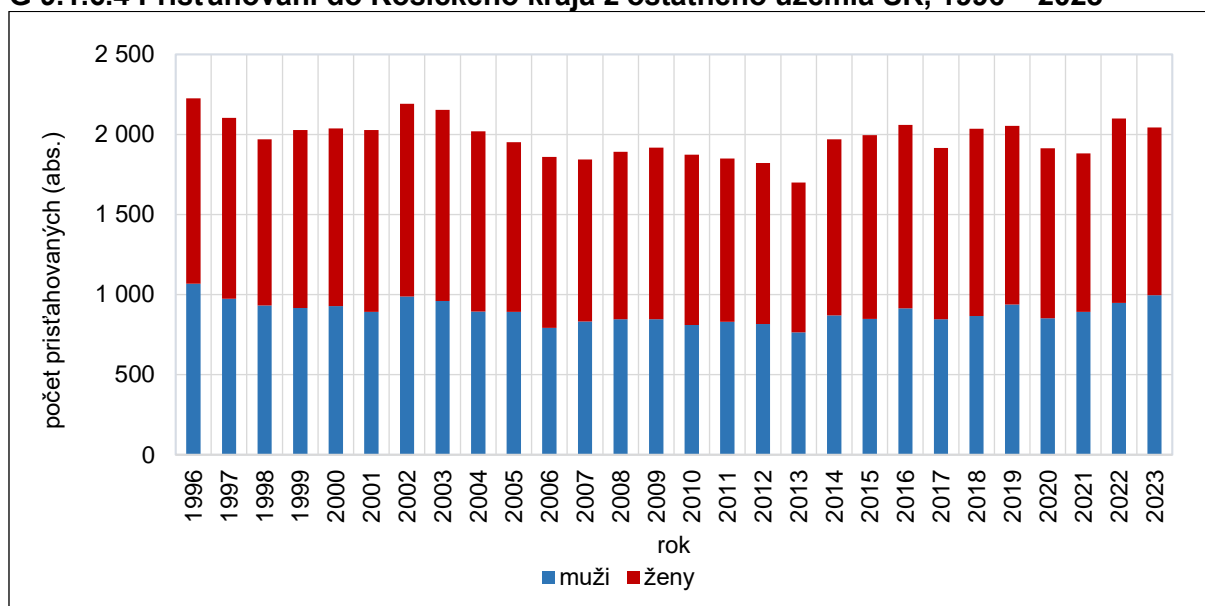
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Počet osôb, ktoré sa do Košického kraja prisťahovali z ostatného územia Slovenska sa v období 1996 – 2023 pohyboval medzi 1 699 až 2 226 za rok. Medzi prisťahovanými boli s miernou prevahou ženy (51 – 57 %). V roku 1996 sa do Košického kraja z ostatného územia Slovenska prisťahovalo 2 226 osôb, z toho bolo 1 158 žien. Do roku 2004 klesol počet vnútorných imigrantov v Košickom kraji na hodnotu 2 020. Nasledujúce obdobie sa nieslo v znamení poklesu až na menej ako 2-tisíc. Klesajúci trend vrcholil v roku 2013, keď sa do Košického kraja prisťahovalo z ostatného územia Slovenska najmenej osôb (1 699; 55 % žien). V druhej polovici druhej dekády 21. storočia sa počet prisťahovaných do Košického kraja mierne zvýšil na 2-tisíc (1 995 osôb) a do roku 2023 sa stabilizoval na úrovni 1,9 – 2,1 tisíce osôb ročne. Výnimkou bol rok 2021, kedy v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 došlo k oslabeniu migračnej aktivity aj vo vnútornom sťahovaní a počet prisťahovaných z ostatného územia Slovenska do Košického kraja klesol na 1 881 osôb. Po prekonaní nepriaznivého obdobia však opäť vzrástol a prekonal hranicu 2-tisíc. V roku 2022 sa do Košického kraja prisťahovalo celkovo 2 100 osôb (55 % žien) a v roku 2023 sa prisťahovalo 2 043 osôb (51 % žien).

Počet vysťahovaných z Košického kraja do ostatného územia Slovenska sa v období 1996 – 2023 zvyšoval len veľmi miernym tempom. V roku 1996 sa z Košického kraja do ostatného územia Slovenska vysťahovalo spolu 2 334 osôb (53 % žien). Medzi vysťahovanými z Košického kraja do ostatného územia Slovenska mali miernu prevahu ženy nad mužmi. Ich podiel sa na celkovom počte vysťahovaných z Košického kraja do ostatného územia Slovenska pohyboval medzi 52 % až 56 %, výnimkou bol iba rok 1997. Do roku 2000 klesol počet emigrujúcich osôb z Košického kraja do ostatného územia Slovenska na 2-tisíc. V nasledujúcich rokoch sa opäť mierne zvyšoval a v roku 2004 prekročil hranicu 2,5 tisíce osôb a až do roku 2013 sa pohyboval medzi 2,5 – 2,8 tisíce osôb ročne. Úroveň 3-tisíc vysťahovaných

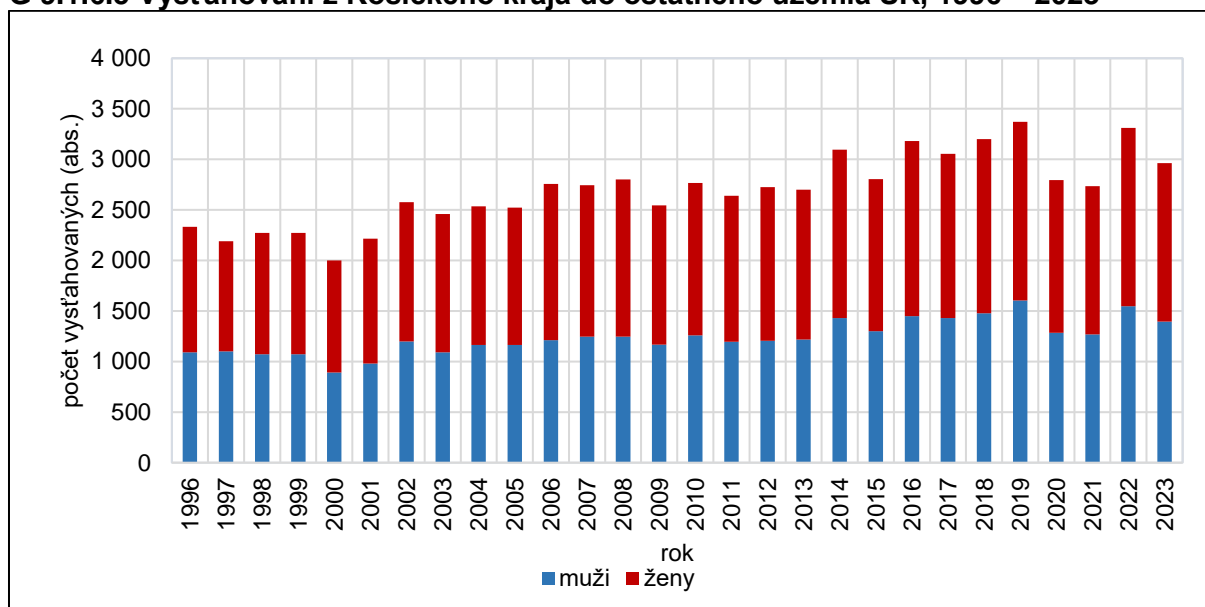
z Košického kraja do ostatného územia Slovenska bolo prvýkrát dosiahnutých v roku 2014, keď sa z neho vysťahovalo spolu 3 095 osôb (54 % žien). V roku 2019 sa vysťahovalo najviac osôb z Košického kraja do ostatného územia Slovenska (3 373 osôb). Intenzitu vnútornej emigrácie oslabila pandémia ochorenia COVID-19, čo sa prejavilo na poklese vysťahovaných z Košického kraja do ostatného územia Slovenska v rokoch 2020 a 2021 na 2,7 – 2,8 tisíce osôb ročne. Po skončení pandémie ochorenia COVID-19 vzrástol počet vysťahovaných z Košického kraja na 3 310 osôb (53 % žien), čo bola druhá najvyššia hodnota za obdobie 1996 – 2023. V roku 2023 medziročne klesol počet vysťahovaných z Košického kraja do ostatného územia Slovenska o 346 osôb na hodnotu 2 964 (53 % žien).

G 9.1.6.4 Prist'ahovaní do Košického kraja z ostatného územia SR, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

G 9.1.6.5 Vysťahovaní z Košického kraja do ostatného územia SR, 1996 – 2023

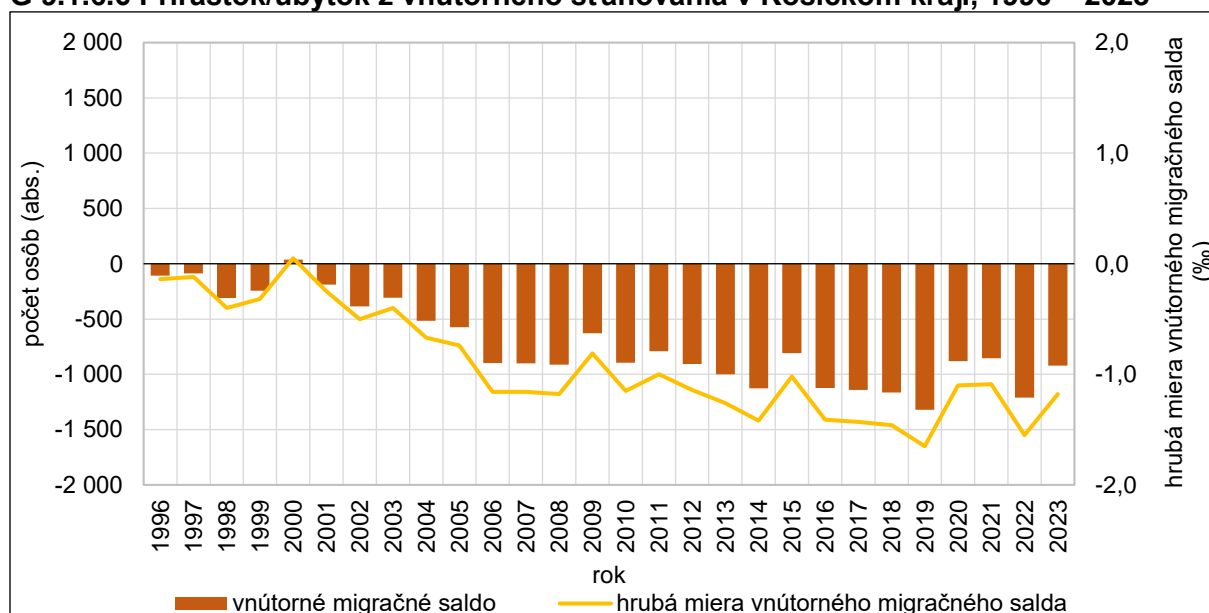

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7021rr](#), 2024

9.1.6 Migrácia

Bilancia vnútorného sťahovania nebola pre Košický kraj priaznivá. S výnimkou roku 2000, vykazoval Košický kraj v období 1996 – 2023 úbytok obyvateľstva z vnútorného sťahovania. V rokoch 1996 – 1999 boli úbytky obyvateľstva spôsobené vnútorným sťahovaním nízke na úrovni 88 až 304 osôb ročne, čo v prepočte na 1 000 obyvateľov kraja znamenalo úbytok 0,12 až 0,4 osoby. V roku 2000 sa úbytok obyvateľstva zmenil na prírastok 37 osôb a hrubá miera vnútorného migračného salda dosiahla kladnú hodnotu 0,05 ‰. Ďalší vývoj však ukázal, že išlo o krátkodobý stav a až do roku 2023 sa z Košického kraja každoročne vysťahovalo viac osôb, ako sa doň prisťahovalo, pričom dochádzalo k postupnému prehĺbovaniu migračného úbytku.

G 9.1.6.6 Prírastok/úbytok z vnútorného sťahovania v Košickom kraji, 1996 – 2023

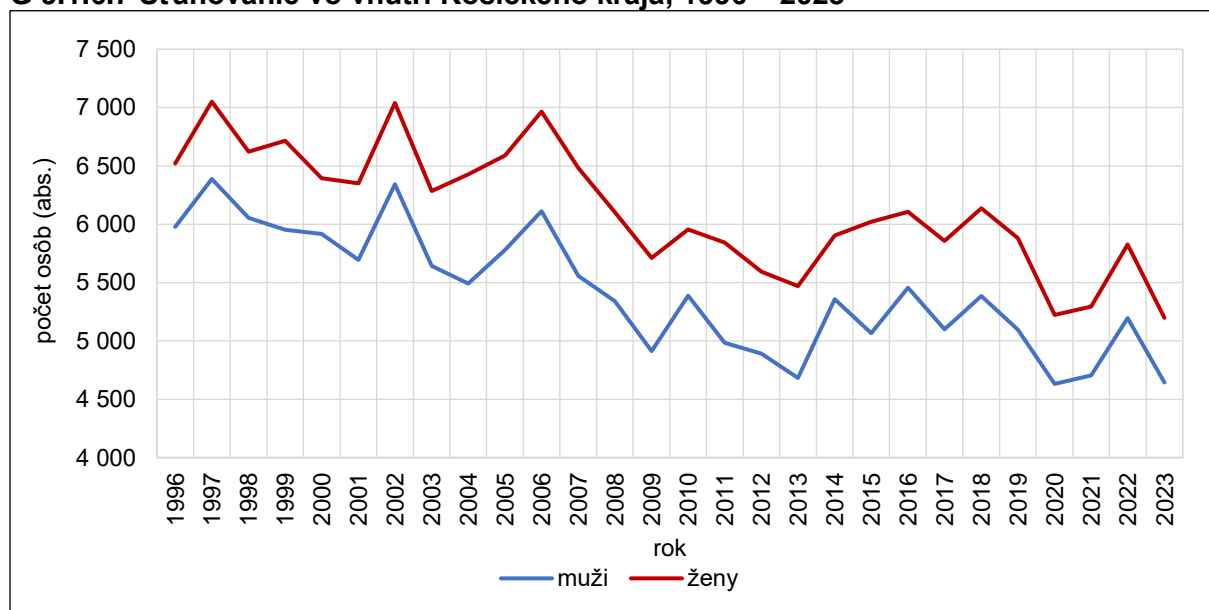

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

V roku 2006 sa úbytok z vnútornej migrácie tesne priblížil k hranici 900 osôb a vnútorné migračné saldo prekročilo -1 ‰. V roku 2013 dosiahol úbytok z vnútornej migrácie v Košickom kraji 1 000 osôb, t. j. úbytok 1,26 osoby na 1 000 obyvateľov. Do roku 2019 vzrástol na 1 320 osôb, čo bola zároveň maximálna hodnota úbytku obyvateľstva vnútorným sťahovaním Košického kraja v celom období 1996 – 2023. Saldo vnútorného sťahovania kleslo na -1,65 ‰. Obmedzenie migračných pohybov v dôsledku opatrení na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 prispelo k zmierneniu migračných úbytkov na 882 osôb, resp. na -1,1 ‰ v roku 2020 a na 855 osôb (-1,09 ‰) v roku 2021, no po prekonaní pandémie sa situácia vo vývoji začala opäť zhoršovať. V roku 2022 dosiahol úbytok vnútorného sťahovania svoju druhú najvyššiu hodnotu na úrovni 1 210 (-1,55 ‰), k čomu prispela realizácia odložených migračných zámerov z obdobia pandémie ochorenia COVID-19. V roku 2023 sa z Košického kraja vysťahovalo do ostatných častí Slovenska o 921 osôb viac ako sa sem prisťahovalo. V relatívnom vyjadrení to bol úbytok 1,18 osoby na 1 000 obyvateľov kraja.

V roku 1996 zmenilo svoj trvalý pobyt v rámci Košického kraja takmer 12,5 tisíce osôb, z toho 6,5 tisíce bolo žien (52 %). Mierne vyššia migračná aktivita žien v rámci územia Košického kraja pretrvávala v celom období 1996 – 2023. Ich podiel na celkovom počte migrujúcich osôb na území Košického kraja sa pohyboval na úrovni 52 – 54 %. Vývoj počtu sťahujúcich sa osôb na území Košického kraja vykazoval do roku 2013 klesajúcu tendenciu, avšak v rokoch 1997, 2002 a 2006 prechodne jednorazovo vzrástol nad hranicu 13-tisíc. V roku 2013 zmenilo svoj trvalý pobyt v Košickom kraji spolu 10 153 osôb, z ktorých takmer 5,5 tisíce tvorili ženy (54 % žien). V porovnaní s rokom 1996 klesol počet sťahujúcich sa osôb o 2,3 tisíce. Obdobie 2014 – 2019 sa vyznačovalo určitou stabilizáciou trendu u oboch pohlaví. V prípade mužov sa počet sťahujúcich vo vnútri Košického kraja pohyboval v intervale 5,1 – 5,5 tisíce ročne, v prípade žien medzi 5,9 – 6,1 tisíce ročne. Pandémia ochorenia COVID-19 ovplyvnila všetky typy migračných pohybov, vrátane sťahovania vo vnútri kraja. To sa prejavilo na znížení migračnej aktivity u oboch pohlaví v roku 2020. V roku 2020 sa v rámci Košického kraja presťahovalo spolu len 9 854 osôb, z toho bolo 53 % žien. Odložené migračné plány z obdobia pandémie ochorenia COVID-19 boli zrealizované v roku 2022, kedy počet sťahujúcich sa v rámci územia Košického kraja jednorazovo opäť vzrástol u oboch pohlaví spolu na 11-tisíc. V roku 2023 zmenilo svoj trvalý pobyt na území Košického kraja 9 842 osôb (53 % žien), čo bola najnižšia hodnota za obdobie 1996 – 2023.

G 9.1.6.7 Sťahovanie vo vnútri Košického kraja, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7049rr](#), 2024

9.2 Prírastky obyvateľstva

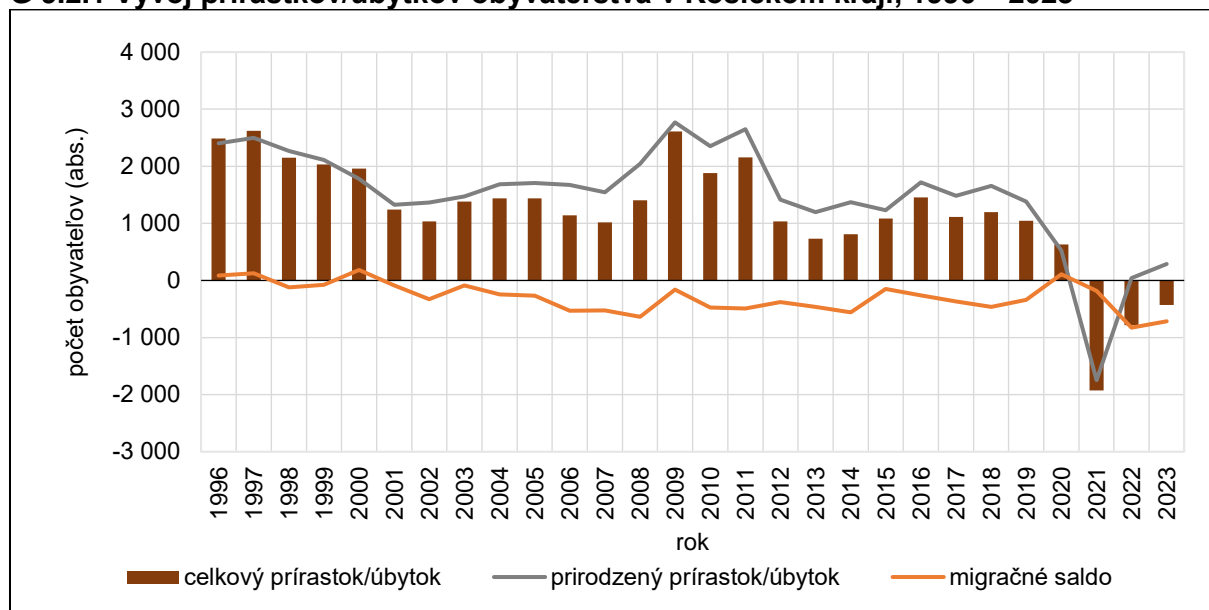
Od roku 1996 až do roku 2020 mal na vývoj počtu obyvateľov v Košickom kraji určujúci vplyv prirodzený prírastok. V rokoch 1996 – 1999 dosahoval prirodzený prírastok v Košickom kraji úroveň viac ako 2-tisíc osôb. V rokoch 1996 a 1997

vzrástol počet obyvateľov prirodzeným pohybom o 2,4 – 2,5-tisíc osôb za rok, resp. o 3,18 – 3,29 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Bola to hodnota, ktorá vysoko prevyšovala celoslovenský priemer. Ďalší vývoj však priniesol postupné znižovanie prírastkov obyvateľstva prirodzeným pohybom. Do roku 2007 klesol prirodzený prírastok na 1,5 tisíc osôb a hrubá miera prirodzeného prírastku sa znížila na 2 ‰, čo však bola stále hodnota vysoko nad celoslovenským priemerom. Nasledujúce obdobie 2008 – 2011 sa vyznačovalo priaznivým vývojom pôrodnosti a priaznivými úmrtnostnými pomermi, ktoré sa premietli v opätovnom náraste prirodzeného prírastku obyvateľstva v Košickom kraji. V roku 2009 dosiahol prirodzený prírastok svoju najvyššiu hodnotu za celé obdobie 1996 – 2023, a to celkovo 2 769 osôb. V uvedenom roku tak vzrástol počet obyvateľov Košického kraja o 3,57 osoby na 1 000 obyvateľov, čo bolo viac v porovnaní s hrubou mierou prirodzeného prírastku Slovenska. Prirodzený prírastok nad 2-tisíc bol v Košickom kraji naposledy zaznamenaný v roku 2011, keď sa narodilo o 2 647 živých detí viac než zomrelo osôb. Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala 3,34 ‰. V roku 2012 klesol prirodzený prírastok Košického kraja na 1,4 tisíc osôb. Do roku 2019 sa jeho úroveň stabilizovala v intervale 1,2 – 1,7 tisíc osôb ročne s hrubou mierou prirodzeného prírastku 1 – 2 ‰. Začiatok pandémie ochorenia COVID-19 sa prejavil na dramatickom poklese hodnôt prirodzeného prírastku. V roku 2020 dosahoval prirodzený prírastok v Košickom kraji len 524 osôb, resp. 0,65 ‰. V roku 2021 bol nízky počet živonarodených detí, ktorý nestačil na kompenzáciu strát obyvateľov v dôsledku zvýšenej úmrtnosti v čase vrcholiacej pandémie COVID-19. Košický kraj vykazoval výraznú prirodzenú stratu obyvateľstva vo výške 1,7 tisíc osôb, resp. stratu 2,24 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. Doznievajúca pandémia ochorenia COVID-19 sa prejavila na veľmi nízkom prirodzenom prírastku v roku 2022, kedy dosahoval menej ako 50 osôb (44 osôb, 0,06 ‰). V roku 2023 pribudlo v Košickom kraji prirodzeným pohybom len 286 osôb a hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala 0,37 ‰, čo sú jedny z najnižších hodnôt vzhľadom na predchádzajúci vývoj. Napriek tomu bola situácia vo vývoji prirodzeného prírastku v Košickom kraji priaznivejšia v porovnaní s celoslovenským priemerom, ktorý v rokoch 2022 a 2023 vykazoval prirodzenú stratu.

Celková bilancia migrácie bola pre Košický kraj nepriaznivá. V roku 1996 Košický kraj získal migráciou len 85 osôb a v roku 1997 len 123 osôb, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo veľmi nízky migračný prírastok 0,11 – 0,16 osoby na 1 000 obyvateľov. Od roku 1998 v dôsledku vyššieho počtu vystahovaných než prisťahovaných, Košický kraj začal obyvateľstvo strácať. Spočiatku len mierne, keď v roku 1998 vykazoval migračnú stratu 122 osôb a v roku 1999 len 79 osôb. V roku 2000 bol naposledy zaznamenaný migračný prírastok obyvateľstva 184 osôb, resp. 0,24 ‰. Až do roku 2020, Košický kraj kontinuálne strácal od 86 do 635 osôb za rok, čo predstavovalo stratu od 0,11 do 0,82 osoby na 1 000 obyvateľov kraja. V porovnaní s hodnotou hrubej miery migračného salda Slovenska to boli nižšie hodnoty. V roku 2020 nepriaznivý vývoj prerušila zmena migračného úbytku na migračný prírastok, ktorý predstavoval 108 osôb. Opäť išlo len o prechodné zlepšenie trendu. Obdobie

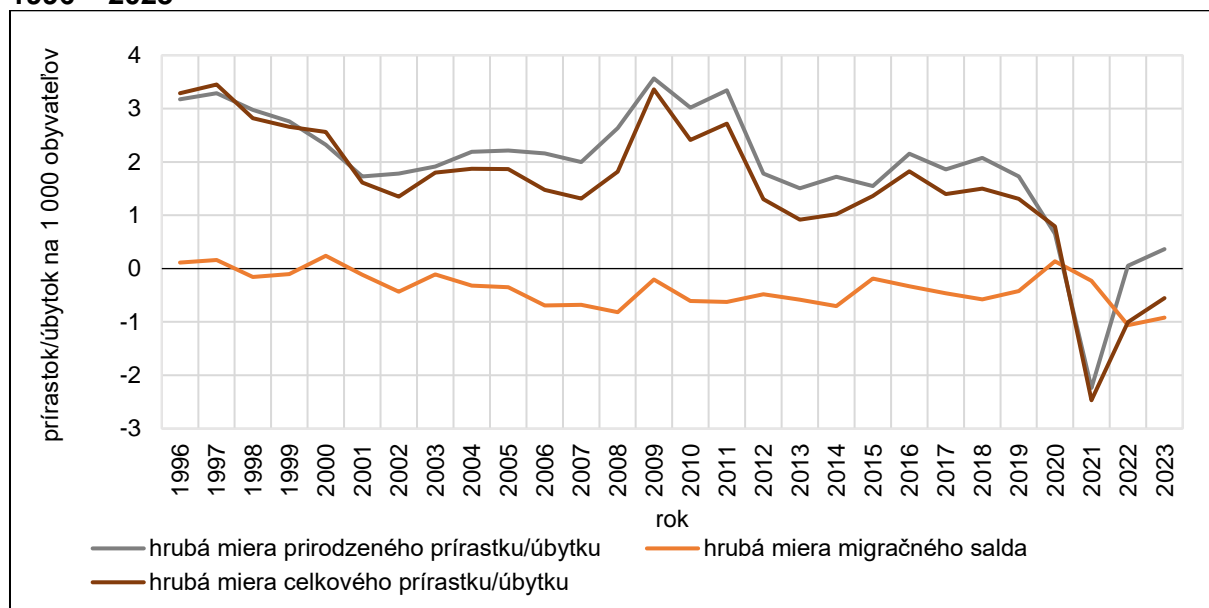
rokov 2021 – 2023 sa vyznačovalo prehĺbením celkovej migračnej straty v Košickom kraji. Migračný úbytok 181 osôb z roku 2021 sa zvýšil na úbytok 827 osôb v roku 2022, čo bola jeho najvyššia hodnota za celé obdobie 1996 – 2023. Hrubá miera migračného salda dosiahla -1,06 ‰, na rozdiel od kladnej hodnoty ukazovateľa pre celé Slovensko. V roku 2023 sa migračný úbytok zmiernil na 718 osôb, čo v relatívnom vyjadrení znamenalo stratu -0,92 ‰ na 1 000 obyvateľov Košického kraja.

G 9.2.1 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

G 9.2.2 Vývoj prírastkov/úbytkov obyvateľstva v Košickom kraji na 1 000 obyvateľov, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

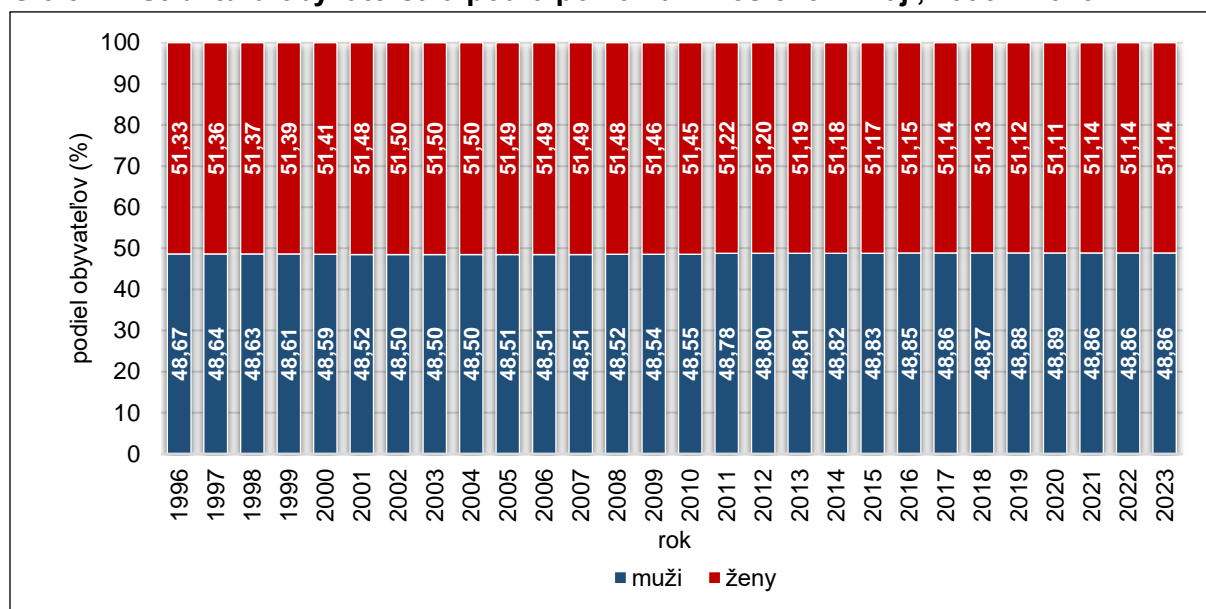
Napriek migračným úbytkom obyvateľstva Košického kraja boli prírastky z prirodzeného pohybu obyvateľstva dostatočne vysoké na to, aby v konečnom dôsledku bol v Košickom kraji celkový prírastok obyvateľstva do roku 2020. V roku 1996 dosahoval celkový prírastok obyvateľstva v Košickom kraji takmer 2,5 tisíca osôb. Na 1 000 obyvateľov kraja tak pribudli viac ako 3 osoby. Pre porovnanie hrubá miera celkového prírastku Slovenska v uvedenom roku bola nižšia. Až do konca 90. rokov 20. storočia bol celkový prírastok obyvateľstva v Košickom kraji nad hranicou 2-tisíc. V roku 1997 dosiahol svoju maximálnu úroveň za celé obdobie 1996 – 2023, a to 2,6 tisíca osôb, resp. 3,45 ‰. V roku 2000 klesol celkový prírastok obyvateľstva v Košickom kraji pod spomínanú hranicu 2-tisíc osôb. Hrubá miera celkového prírastku sa znížila na 2,56 ‰, čo však bola stále výrazne vyššia hodnota ako celoslovenský priemer. Zvyšovanie migračných úbytkov sa podpísalo na znižovaní celkového prírastku, ktorý v roku 2007 dosahoval hodnotu tesne nad 1-tisíc (1 017 osôb). V prepočte na 1 000 obyvateľov to predstavovalo prírastok 1,32 osôb, čo bola hodnota mierne nižšia ako celoslovenský priemer. Po roku 2007 bol zaznamenaný v Košickom kraji opätovný nárast tohto ukazovateľa. V rokoch 2009 a 2011 dokonca dosiahol celkový prírastok hodnotu presahujúcu 2-tisíc osôb ročne. Obdobie 2012 – 2020 sa v Košickom kraji vyznačovalo rôznymi hodnotami celkového prírastku obyvateľstva v intervale od 632 do takmer 1,5 tisíca osôb za rok. Hrubá miera celkového prírastku sa pohybovala medzi 0,79 – 1,82 ‰, čo boli hodnoty len mierne vyššie ako celoslovenský priemer. V roku 2021 sa k migračnému úbytku pridal aj pomerne vysoký prirodzený úbytok obyvateľstva. To sa v konečnom dôsledku prejavilo vo výraznom celkovom úbytku obyvateľstva v Košickom kraji vo výške viac ako 1,9 tisíca osôb. Na 1 000 obyvateľov kraja tak ubudlo 2,47 osôb. V uvedenom roku predstavoval celkový úbytok obyvateľstva Slovenska vyššiu hodnotu ako v Košickom kraji. Úbytok obyvateľstva v Košickom kraji pokračoval aj v nasledujúcich rokoch. V roku 2022 dosahoval 783 osôb a 432 osôb v roku 2023. Hrubá miera celkového úbytku obyvateľstva sa znížila na -1,01 ‰ v roku 2022 a na -0,56 ‰ v roku 2023. Celková strata obyvateľstva Košického kraja bola mierne nižšia ako strata obyvateľstva Slovenska.

9.3 Demografické štruktúry

9.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

K 31. 12. 2023 žilo v Košickom kraji 779 073 obyvateľov, v tom bolo 380 676 mužov a 398 397 žien. Obyvateľstvo Košického kraja tvorí 14,4 % z počtu obyvateľov SR. V Košickom kraji počas rokov 1996 – 2023 prevládalo zastúpenie žien v populácii so stabilnou hodnotou nad úrovňou 51 %. Celkovo najvyššia prevaha žien bola sledovaná v rokoch 2002 – 2004, keď na 1 000 mužov pripadalo 1 062 žien. V tomto období zaznamenali ženy najvyšší podiel v populácii, keď predstavovali 51,5 % z celkovej populácie. V roku 2023 dosahoval podiel žien 51,1 %, čo zodpovedá celoslovenskému priemeru.

G 9.3.1.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Košickom kraji, 1996 – 2023

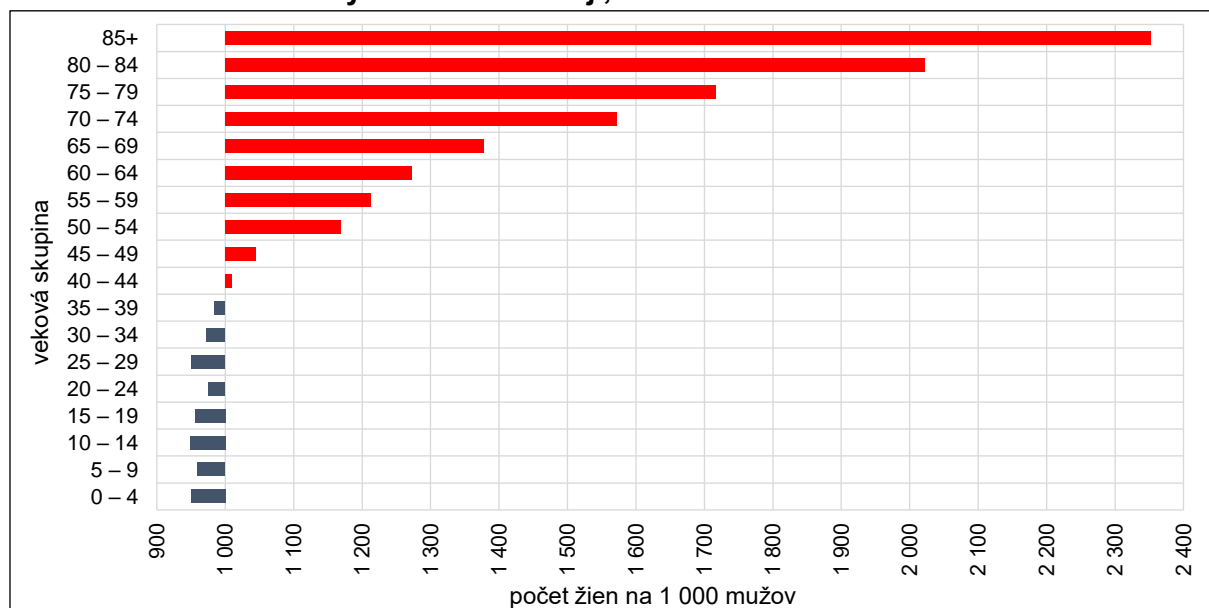

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7013rr](#), 2024

Zákonitosť, že sa rodí viac chlapcov ako dievčat ovplyvňuje pomer pohlaví v mladších vekových skupinách. V roku 1996 začala prevaha žien v populácii Košického kraja od vekovej skupiny 40 – 44 rokov. Na štruktúru obyvateľstva podľa pohlavia má vplyv aj rozdielna úmrtnosť mužov a žien. Od vekovej skupiny 80 – 84 rokov bol už počet žien v pomere k mužom viac ako dvojnásobný, čo je ovplyvnené vyššou úmrtnosťou mužov ako žien. V roku 2023 sa pomer pohlaví v Košickom kraji začína prehlbovať najmä vo vyššom veku. Prevaha žien začína až vo vyššom veku, t. j. od vekovej skupiny 50 – 54 rokov.

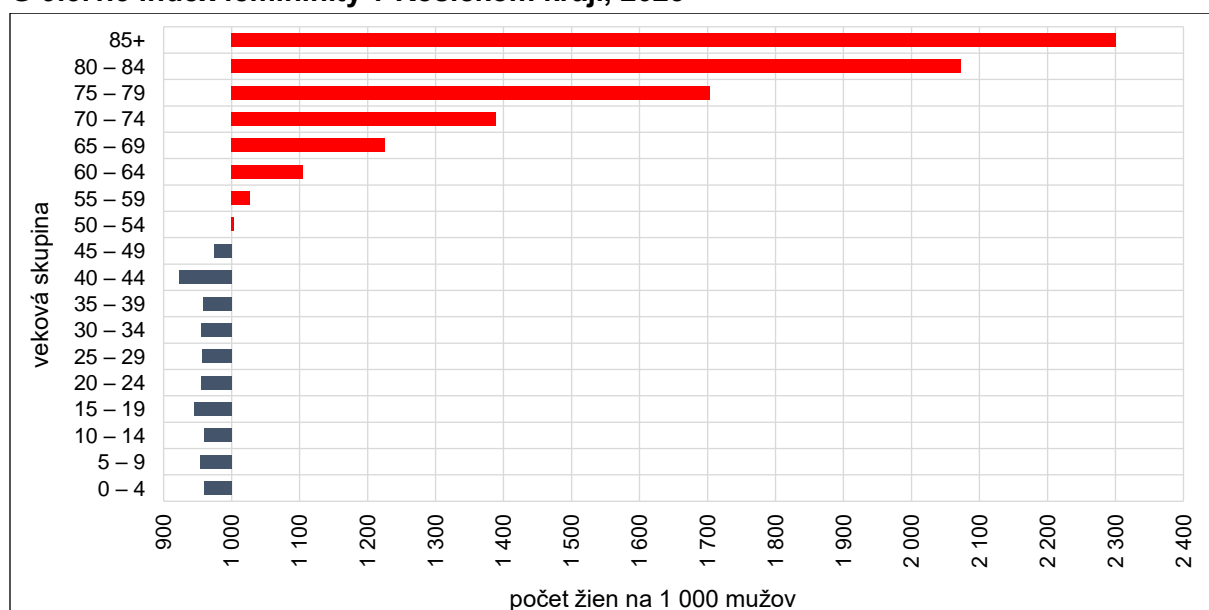
9.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

G 9.3.1.2 Index femininity v Košickom kraji, 1996

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

G 9.3.1.3 Index femininity v Košickom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

9.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

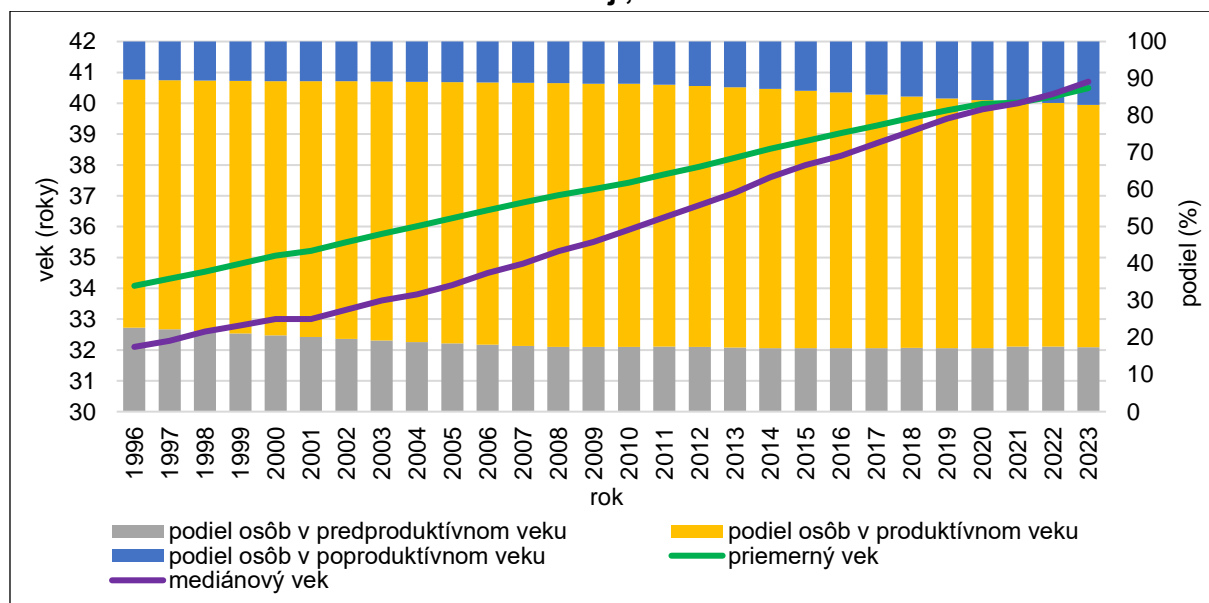
Medzi najvýraznejšie zmeny, ktoré zaznamenalo obyvateľstvo Košického kraja vo vekovej štruktúre od roku 1996 patrí výrazné starnutie obyvateľstva.

V roku 1996 tvorili obyvatelia mladší ako 15 rokov 22,7 % populácie Košického kraja. V nasledujúcich rokoch došlo k poklesu podielu tejto vekovej skupiny, aj keď občasné zvýšenia spôsobilo oživenie pôrodnosti. V roku 2023 sa podiel obyvateľov v predproduktívnom veku znížil na 17,4 %, čo predstavuje pokles o 5,3 p. b. oproti

roku 1996. Zmeny nastali aj v produktívnej vekovej skupine. Hoci v roku 2023 počet obyvateľov v produktívnom veku vzrástol o 2 305 osôb, ich podiel klesol na 65,5 %, čo je o 1,5 p. b. menej ako v roku 1996. Najvýraznejšie zmeny nastali v skupine obyvateľov v poproduktívnom veku. Od roku 1996 do roku 2023 sa ich počet zvýšil o 70,1 %, pričom ich podiel v populácii Košického kraja vzrástol o 6,8 p. b., dosahujúc hodnotu 17,1 % v roku 2023. Zastúpenie tejto vekovej skupiny je však stále nižšie než celoslovenský priemer, a to o 1,3 p. b.

Zvyšovanie zastúpenia osôb nad 65 rokov spôsobilo nárast aj iných ukazovateľov veku. Priemerný a mediánový vek sa neustále zvyšujú. Priemerný vek sa od roku 1996 zvýšil o 6,4 roka. V roku 2021 po prvýkrát dosiahol hranicu 40 rokov a v roku 2023 bola hodnota priemerného veku už na úrovni 40,5 roka. V prípade mediánového veku prišlo k intenzívnejšiemu nárastu, keď jeho nárast v porovnaní s rokom 1996 bol 8,6 roka. V roku 2023 bola hodnota mediánového veku 40,7 roka. Hodnoty priemerného a mediánového veku sú nižšie ako celoslovenský priemer. Obyvatelia Košického kraja majú o 1,9 roka nižší priemerný vek než priemer za SR. Väčší rozdiel je v prípade mediánového veku, kde obyvatelia Košického kraja majú o 1,4 roka nižší mediánový vek.

G 9.3.2.1 Ukazovatele veku v Košickom kraji, 1996 – 2023

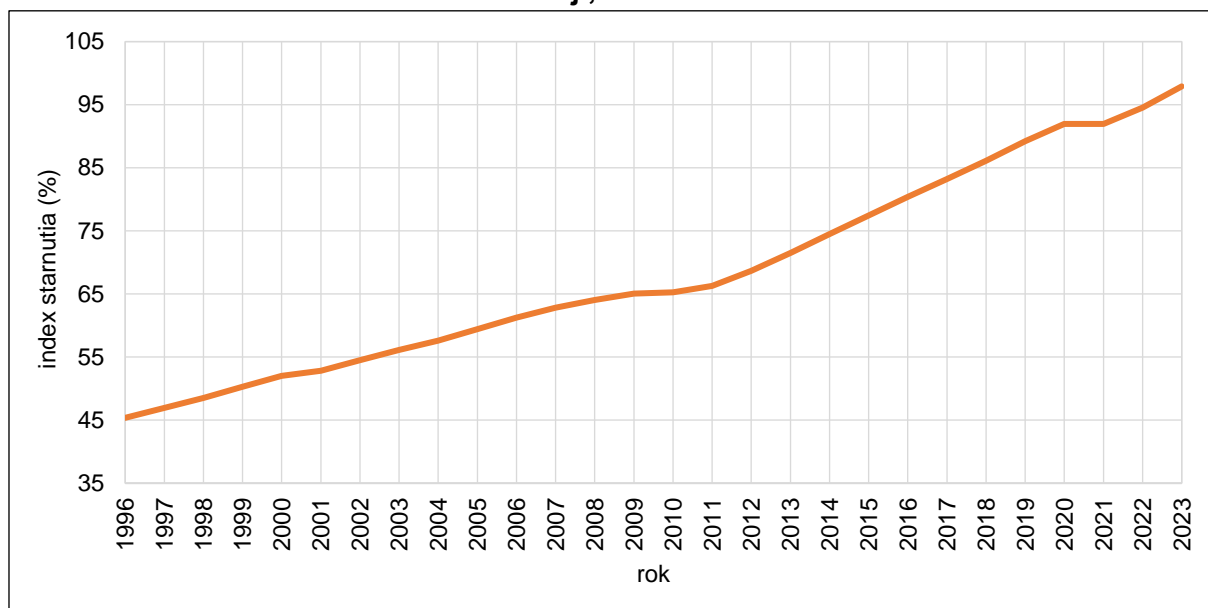

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Dynamizáciu starnutia obyvateľstva Košického kraja potvrdzuje aj index starnutia. Ten sa medzi rokmi 1996 a 2023 zvýšil zo 45,4 % na 97,9 %, tzn. kým v roku 1996 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov 45 osôb vo veku 65 rokov a viac, tak v roku 2023 už pripadalo na 100 detí 98 osôb v poproduktívnom veku. V Košickom kraji spolu s Prešovským krajom počet seniorov neprevýšil počet detí. V porovnaní s celoslovenským priemerom dochádza v Košickom kraji k nižšej intenzite starnutia, keď index starnutia tu je o 17 p. b. nižší ako celoslovenský priemer.

9.3.2 Štruktúra obyvateľstva podľa veku

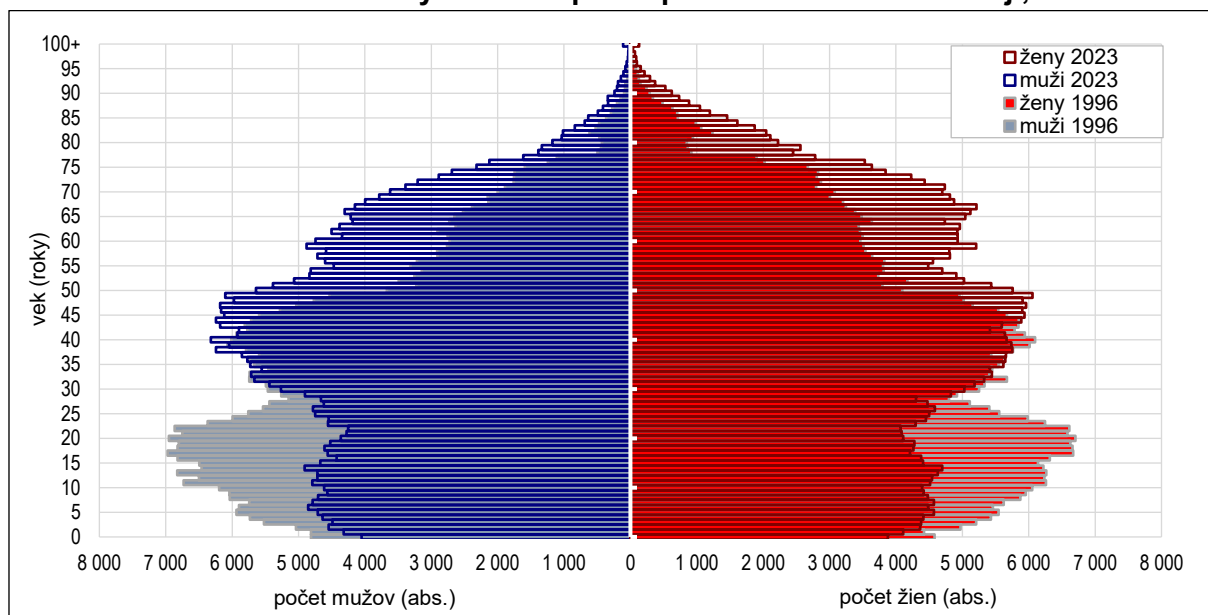
G 9.3.2.2 Index starnutia v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

Na samotnú vekovú štruktúru Košického kraja malo najvýraznejší vplyv zníženie pôrodnosti. Pri pohľade na podrobnejšiu vekovú štruktúru obyvateľstva Košického kraja negatívnym javom sa ukazuje výrazný pokles zastúpenia osôb do 25 rokov v roku 2023 v porovnaní s rokom 1996.

G 9.3.2.3 Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia v Košickom kraji, 1996 a 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7009rr](#), 2024

Typológia vekovej štruktúry obyvateľstva podľa G. Sundbärga založená na princípe porovnávania troch biologických vekových skupín obyvateľstva, predreprodukčnej (0 – 4 rokov), reprodukčnej (15 – 49 rokov) a postreprodukčnej (50 a viac rokov) určuje zákonitosti, na základe ktorých tvorí reprodukčná skupina obyvateľstva

v každej populácii polovicu obyvateľstva a podľa podielu dvoch ostatných zložiek možno určiť tri základné typy vekových štruktúr. V roku 2023 je v Košickom kraji podiel predreprodukčnej zložky 17,4 % a podiel postreprodukčnej 35,7 %. Na základe uvedeného má postreprodukčná zložka prevahu nad predreprodukčnou zložkou. Zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva Košického kraja poukazujú na proces demografického starnutia a regresívny typ populácie.

9.3.3 Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Dlhodobu najvýraznejšie zastúpenie medzi obyvateľmi Košického kraja z hľadiska rodinného stavu mali slobodné osoby. Slobodné ženy v Košickom kraji tvorili 40,5 %. Zastúpenie slobodných mužov v rokoch 2011 – 2023 malo rastúci trend a v roku 2014 bola už viac ako polovica mužov Košického kraja slobodných. Nad touto úrovňou sa drží až do súčasnosti. Slobodné ženy zaznamenali tiež nárast, ale s menšou intenzitou. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel slobodných mužov v roku 2023 zvýšil o 3,4 p. b. na hodnotu 52,7 %. Podiel slobodných žien sa zvýšil o 2,4 p. b. na hodnotu 42,9 %. Košický kraj sa vyznačuje najvyšším podielom slobodných osôb v rámci krajov SR. Taktiež v porovnaní s celoslovenským priemerom je podiel slobodných osôb v populácii Košického kraja vyšší. Rozdiel u mužov predstavuje 2,9 p. b. a u žien 2,8 p. b.

V roku 2011 podiel osôb žijúcich v manželstve dosahoval u mužov 40,1 % a u žien 38,7 %. Po roku 2011 ich podiel začal klesať. Príčinou tohto klesajúceho trendu bola zmena sobášneho správania, najmä odkladanie sobášov do vyššieho veku i celková nižšia intenzita sobášnosti čiastočne ovplyvnená spoločenskou akceptáciou spolužitia v partnerských zväzkoch bez uzavretia manželstva. Vo všeobecnosti je zastúpenie ženatých mužov vyššie ako vydatých žien. Najnižšie hodnoty boli zistené v roku 2023, keď podiel ženatých mužov bol 38,2 % a podiel vydatých žien 37,4 %. V porovnaní s rokom 2011 sa podiel osôb žijúcich v manželstve zmenil, významnejšie u mužov. Ich podiel sa v populácii mužov znížil o 2 p. b., podiel vydatých žien o 1,3 p. b. V Košickom kraji je podiel osôb žijúcich v manželstve nižší o 1,9 p. b. u mužov a u žien o 1,8 p. b. v porovnaní s celoslovenským priemerom.

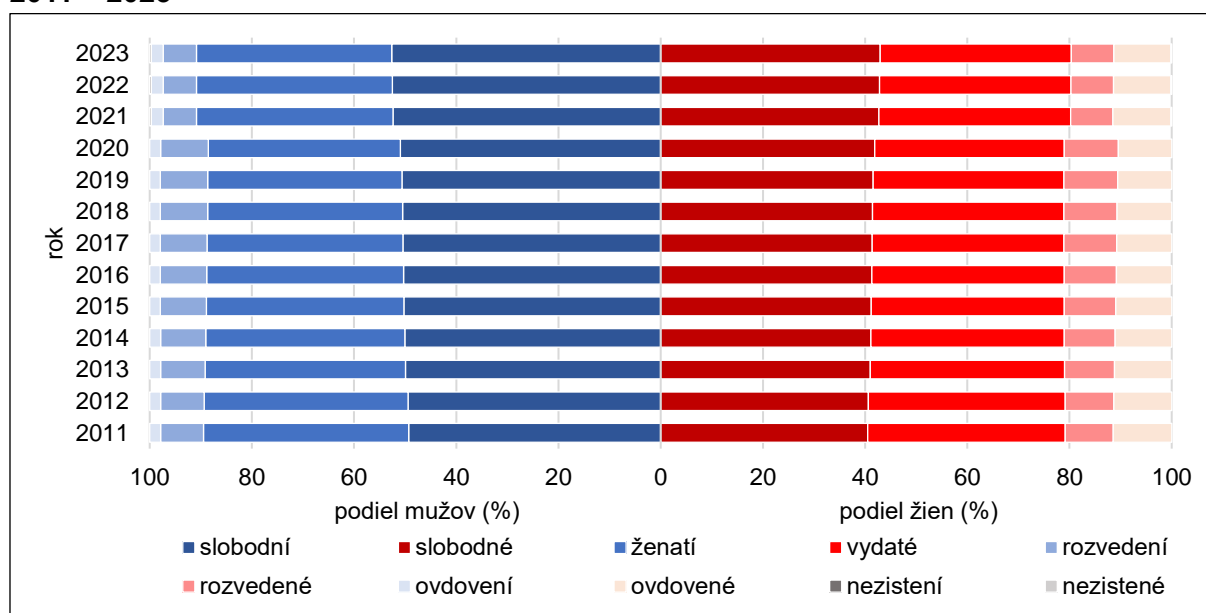
Podiel rozvedených osôb bol v roku 2011 u mužov 8,4 % a u žien 9,4 %. Ich zastúpenie sa v populácii Košického kraja zvyšovalo až do roku 2020, kedy dosahoval maximálne hodnoty (9,3 % u mužov a 10,6 % u žien). V roku 2023 podiel rozvedených mužov tvoril 6,5 % a rozvedených žien 8,3 %. V Košickom kraji je podiel rozvedených mužov a aj žien nižší ako je celoslovenský priemer, u oboch pohlaví rozdiel predstavuje 0,8 p. b.

V roku 2011 podiel ovdovených medzi obyvateľmi Košického kraja predstavoval 2,2 % u mužov a 11,4 % u žien. Zastúpenie ovdovených mužov bolo počas rokov 2011 – 2023 stabilné s hodnotami 2,1 – 2,3 %. V dôsledku zlepšovania úmrtnostných pomerov mužov bol v roku 2023 podiel ovdovených žien nižší v porovnaní s rokom

9.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

2011 a tvorili 11,2 %. Vzhľadom na mužskú nadúmrtnosť sú častejšie ovdovenými ženy ako muži. Okrem diferenčnej úmrtnosti dôležitú úlohu zohráva aj intenzita, s akou ovdovené osoby opakovane vstupujú do manželstva. Keďže šance na ďalší sobáš mali dlhodobo vyššie ovdovení muži, aj tento proces prispieval k častejšiemu výskytu ovdovených žien v populácii (Šprocha, Majo, 2016). Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2011, podiel ovdovených žien bol vyšší o 9,3 p. b. Najmenší rozdiel bol v roku 2020, podiel ovdovených žien bol vyšší o 8,3 p. b. V Košickom kraji je podiel ovdovených mužov a žien na úrovni celoslovenského priemeru.

G 9.3.3.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a rodinného stavu v Košickom kraji, 2011 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

9.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

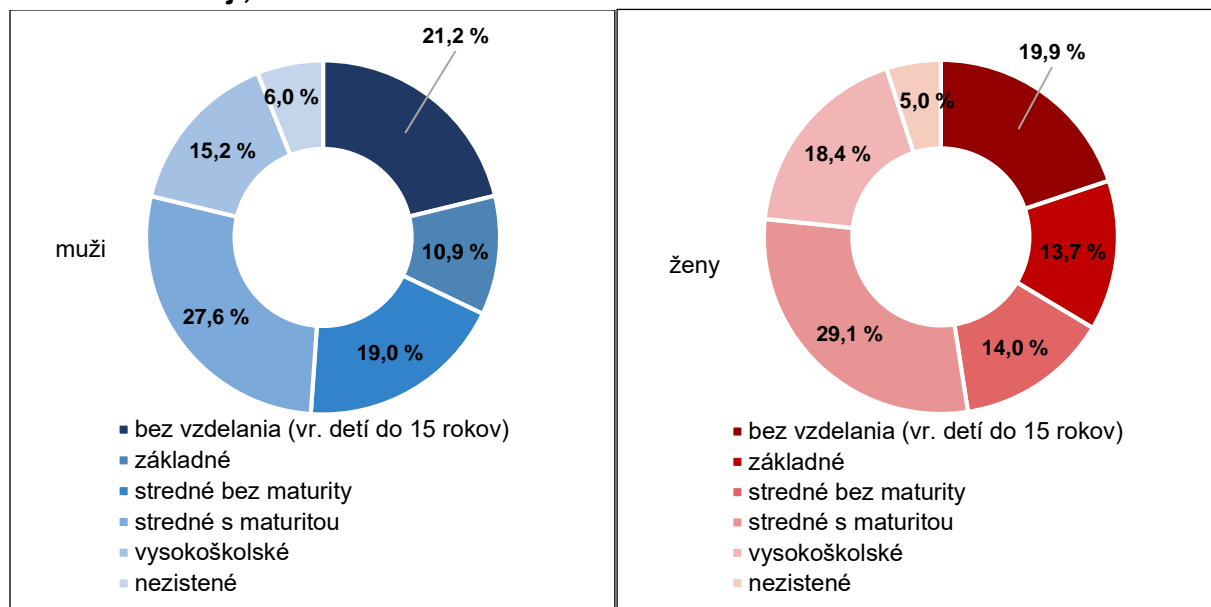
Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v krajoch SR bola dlhodobo známa výlučne iba zo sčítania obyvateľov, domov a bytov. Intercenzálna bilancia obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia do regiónov SR sa každoročne začala publikovať až od roku 2021.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Košického kraja sa odlišuje od celoslovenského priemeru nižším podielom obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a vyšším zastúpením obyvateľov so základným vzdelaním. V rokoch 2021 – 2023 boli najväčšou skupinou obyvateľstva muži a ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou. Podiel mužov v tejto skupine dosiahol v roku 2021 hodnotu 27,6 % a do roku 2023 vzrástol o 0,6 p. b. na hodnotu 28,2 %. U žien bol podiel stredoškolského vzdelania s maturitou vyšší ako u mužov. V roku 2021 predstavoval 29,1 % a v roku 2023 mierne stúpol na 29,2 %, pričom zostal relatívne stabilný. V Košickom kraji je

9.3.4 Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

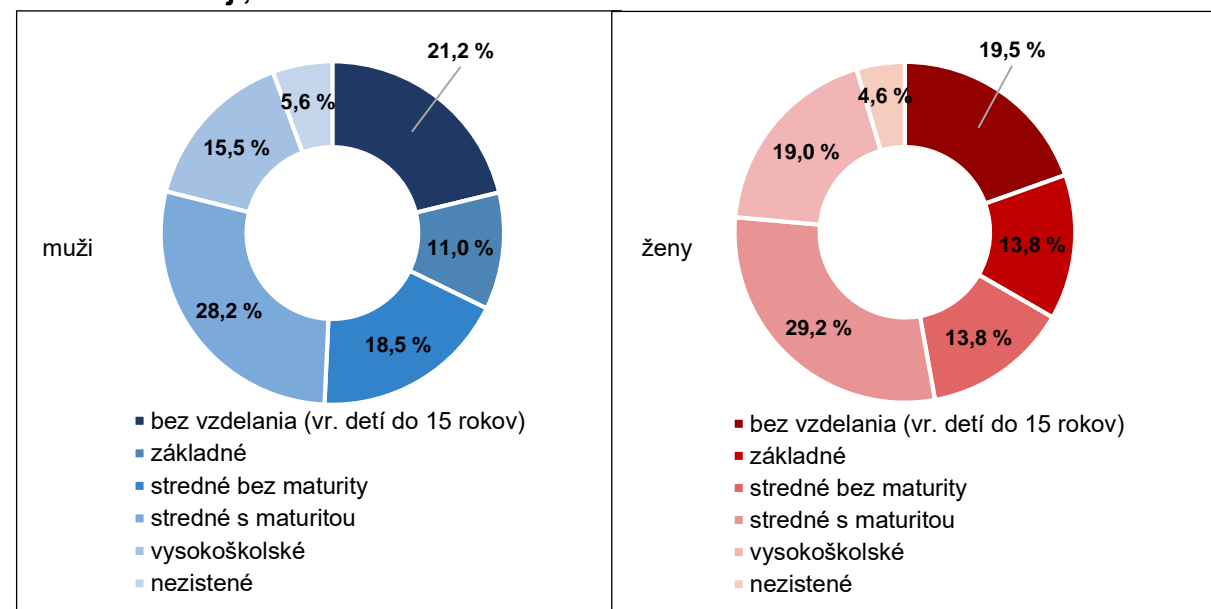
zastúpenie mužov a žien so stredoškolským vzdelaním s maturitou v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel predstavuje 1,4 p. b. u mužov a 1,9 p. b. u žien.

G 9.3.4.1 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Košickom kraji, 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

G 9.3.4.2 Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a najvyššieho dosiahnutého vzdelania v Košickom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7055rr](#), 2024

Podiel obyvateľov so stredoškolským vzdelaním bez maturity v Košickom kraji postupne klesal u oboch pohlaví. V roku 2021 dosahoval podiel mužov v tomto vzdelaní 19 % a u žien 14 %, čo boli najvyššie hodnoty za obdobie 2021 – 2023. Najnižší podiel bol zaznamenaný v roku 2023, kedy u mužov klesol na 18,5 %

9.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

a u žien na 13,8 %. Muži častejšie dosahovali stredoškolské vzdelanie bez maturity, čo potvrdzuje aj výrazný rozdiel medzi pohlaviami. Najväčší rozdiel bol v roku 2021, keď zastúpenie mužov prevyšovalo ženy o 5 p. b. V porovnaní s celoslovenským priemerom je podiel mužov a žien so stredoškolským vzdelaním bez maturity v Košickom kraji nižší, a to o 3,1 p. b. u mužov a o 1,3 p. b. u žien.

Vývoj zastúpenia obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním mal rastúci trend u oboch pohlaví. V roku 2021 podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním bol u mužov 15,2 % a u žien 18,4 %. Najvyššie hodnoty boli zaznamenané v roku 2023, keď podiel mužov s vysokoškolským vzdelaním bol 15,5 % a žien bol 19 %. Vysokoškolské vzdelanie dosiahli častejšie ženy. Najvýraznejší rozdiel bol v roku 2023, keď zastúpenie žien s vysokoškolským vzdelaním bolo o 3,5 p. b. vyššie ako mužov. V Košickom kraji je zastúpenie mužov a žien s vysokoškolským vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom nižšie. Rozdiel predstavuje 1,2 p. b. u mužov a 2,4 p. b. u žien.

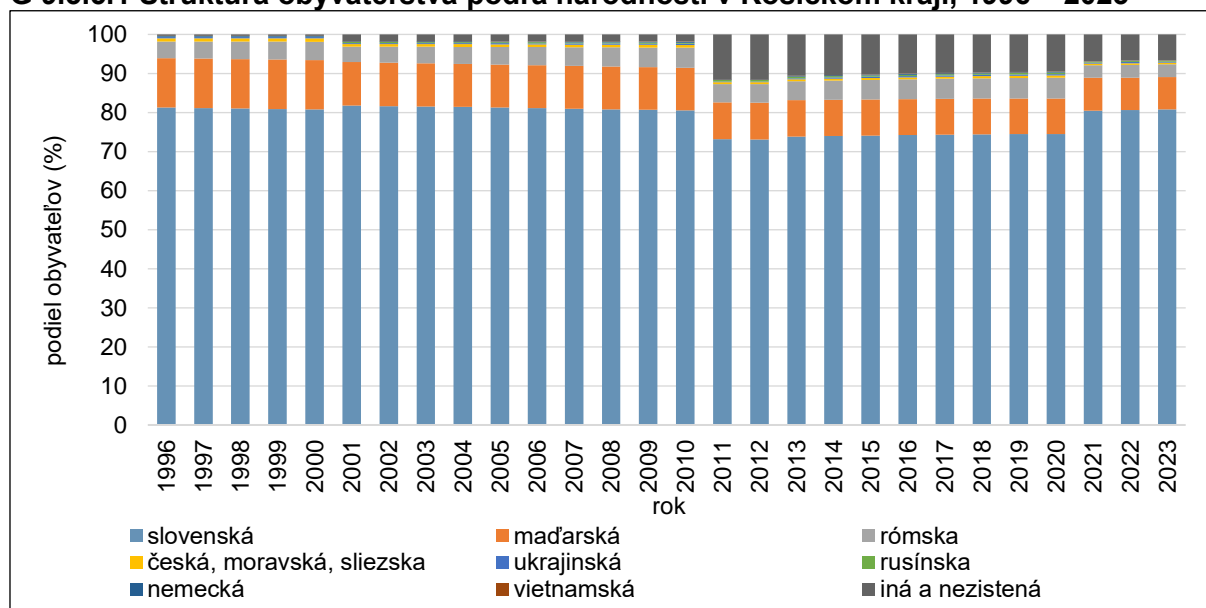
Najstabilnejší vývoj bol zaznamenaný u osôb so základným vzdelaním. Počas rokov 2021 – 2023 predstavovalo zastúpenie mužov so základným vzdelaním hodnotu na úrovni 11 %. Podiel žien so základným vzdelaním v populácii Košického kraja bol vyšší a počas rokov 2021 – 2023 predstavoval hodnotu menej ako 14 %. V Košickom kraji je zastúpenie mužov a žien so základným vzdelaním v porovnaní s celoslovenským priemerom vyššie. Rozdiel je 1,9 p. b. u mužov a 1,7 p. b. u žien.

9.3.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

V roku 2023 žilo v Košickom kraji takmer 629,2 tisíce obyvateľov slovenskej národnosti, čo tvorilo 80,8 % z celkovej populácie. Druhou najpočetnejšou národnosťou bola maďarská národnosť (64,7 tisíce; 8,3 %), potom nasledovala rómska národnosť (25,5 tisíce; 3,3 %). Ostatné národnosti mali menej ako 1 %.

V porovnaní s rokom 1996 prišlo k poklesu zastúpenia maďarskej národnosti (pokles o 4,4 p. b.) a rómskej (pokles o 0,9 p. b.). V porovnaní s celoslovenským priemerom je v Košickom kraji nižšie zastúpená slovenská národnosť (rozdiel 3,7 p. b.) a je tu vyššie zastúpenie maďarskej národnosti (rozdiel 0,6 p. b.) a rómskej (rozdiel 2,1 p. b.).

Výrazné diferencie v národnostnom zložení s ohľadom na pohlavie nie sú. V roku 2023 bolo vyššie zastúpenie žien ako mužov v početnejších národnostiach napr.: v slovenskej, maďarskej, českej, moravskej a sliezskej národnosti. Na druhej strane vyššie zastúpenie mali muži v menej početných národnostiach napr. v rusínskej, vietnamskej, albánskej národnosti.

G 9.3.5.1 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti v Košickom kraji, 1996 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

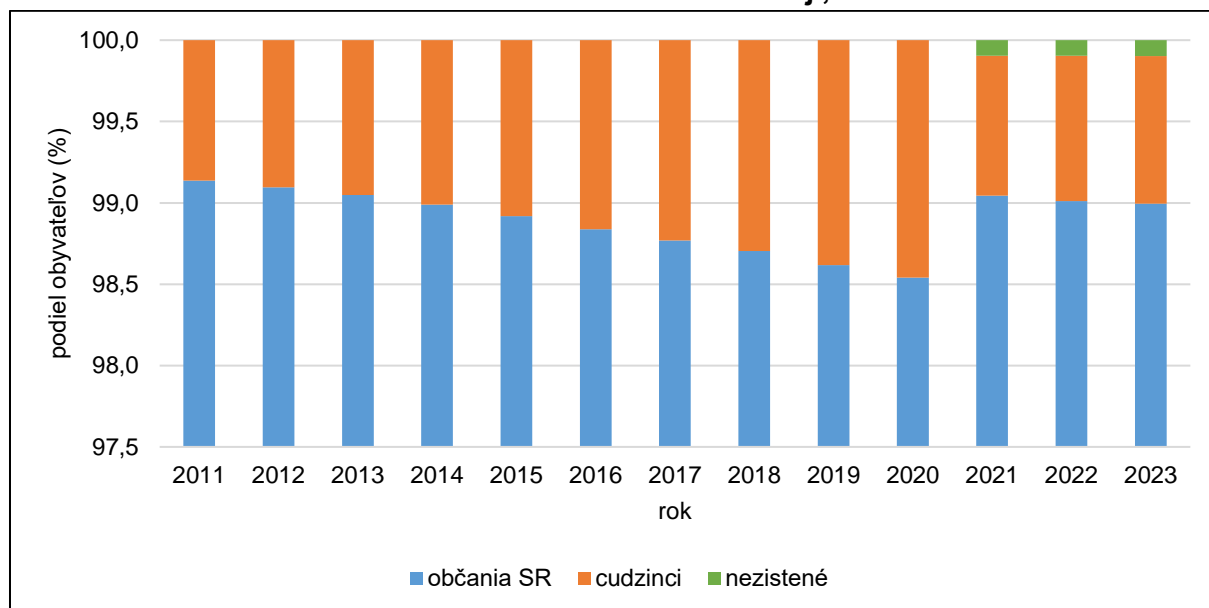
9.3.6 Štruktúra obyvateľstva podľa štátneho občianstva

V Košickom kraji sa v období rokov 2011 – 2020 prejavil mierny nárast podielu cudzincov v rámci zloženia obyvateľstva podľa štátneho občianstva (občania SR a cudzinci), pričom tento nárast bol sprevádzaný poklesom podielu občanov SR. V roku 2011 bolo v Košickom kraji 99,1 % občanov SR a 0,9 % cudzincov, avšak do roku 2020 sa podiel občanov SR znížil na 98,5 %, zatiaľ čo podiel cudzincov vzrástol na 1,5 %. SODB 2021 predstavovalo zlom v tomto zložení a po aktualizácii údajov sa v rokoch 2021 – 2023 podiel občanov SR vrátil na hodnoty okolo 99 %, podiel cudzincov sa zastabilizoval na 0,9 %. Obyvatelia s nezisteným štátnym občianstvom predstavovali 0,1 % populácie Košického kraja.

V rámci porovnania podielu cudzincov v Košickom kraji s celoslovenským priemerom bol v Košickom kraji podiel cudzincov v roku 2011 nižší o približne 0,1 p. b. (1,0 % v SR oproti 0,9 % v Košickom kraji). V roku 2023 bol už rozdiel zastúpenia cudzincov medzi celoslovenským priemerom a v Košickom kraji 0,3 p. b. (1,2 % v SR oproti 0,9 % v Košickom kraji), čo bolo spôsobené nárastom ich podielu v SR.

Podrobnejšie porovnanie štruktúry obyvateľstva podľa občianstva medzi v rokoch 2011 a 2023 poukazuje na pokles počtu občanov SR, zatiaľ čo počet cudzincov zaznamenal rast. V roku 2011 bolo v Košickom kraji 786 149 obyvateľov so štátnym občianstvom SR, v 2023 sa ich počet znížil na 771 250, čo predstavuje pokles o 1,9 % (t. j. pokles o 14 899). Nárast počtu cudzincov v období 2011 – 2023 bol o 3,3 % zo 6 842 v roku 2011 na 7 065 v roku 2023, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje zvýšenie o 223 cudzincov.

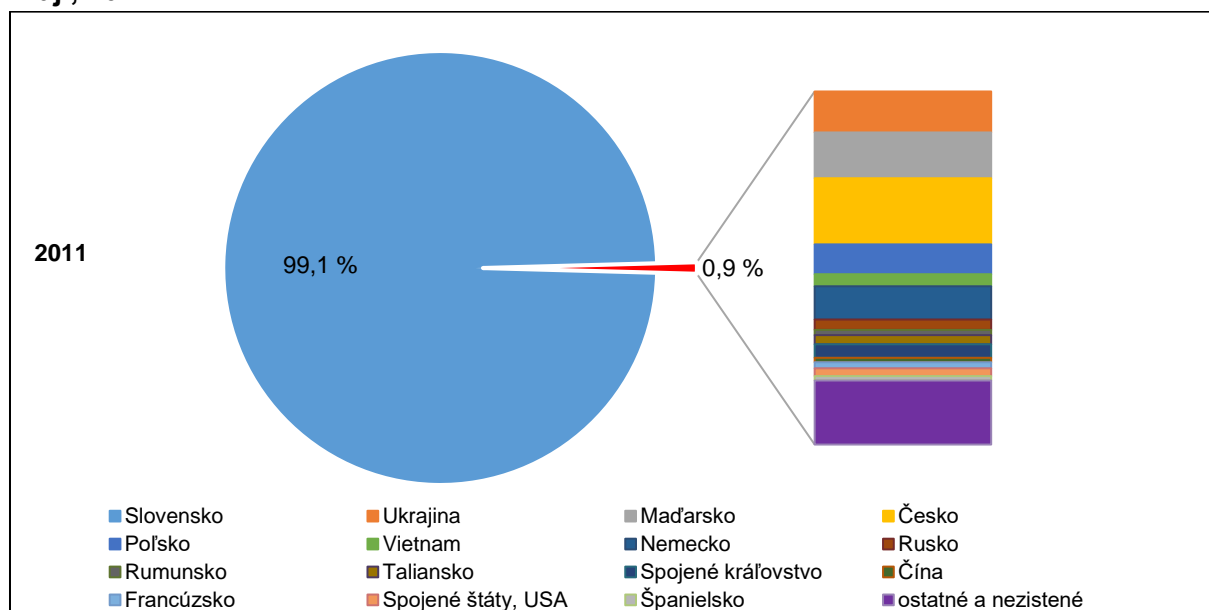
G 9.3.6.1 Podiel občanov SR a cudzincov v Košickom kraji, 2011 – 2023

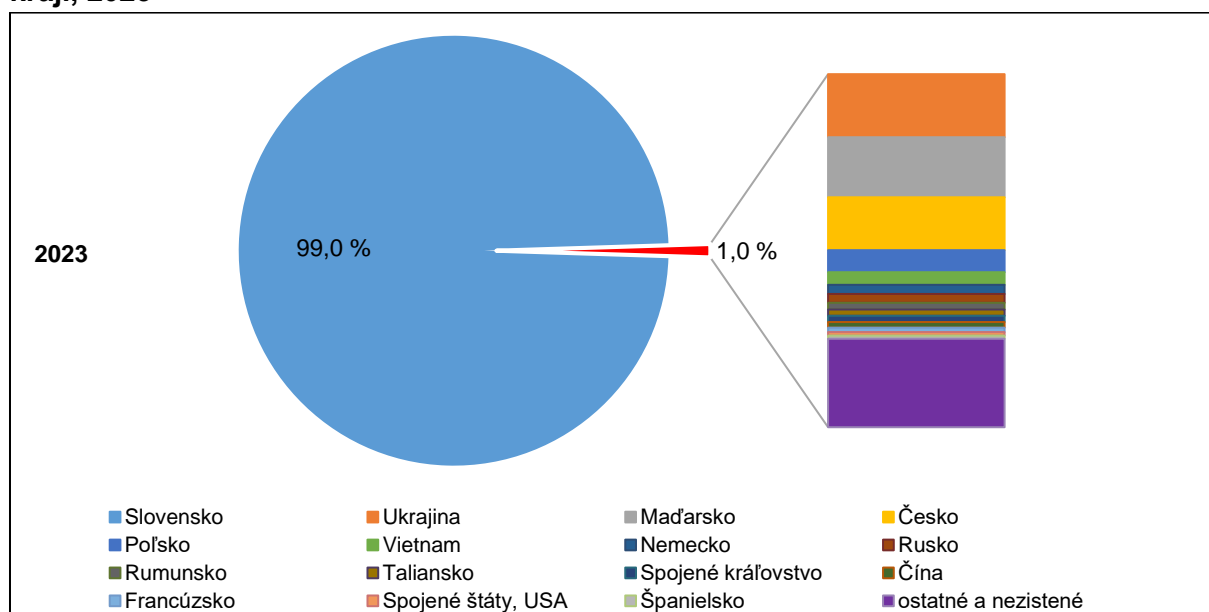
Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

Z porovnania najpočetnejších občianstiev (okrem SR) v rokoch 2011 a 2023 je zrejmé, že najvyšší nárast cudzincov v Košickom kraji zaznamenali občania Ukrajiny, ktorých počet sa v roku 2023 oproti roku 2011 zvýšil o 75,9 % (zo 794 na súčasných 1 397) a tvoria najpočetnejšiu skupinu cudzincov v rámci kraja. Z hľadiska ich zastúpenia na celkovom počte obyvateľov Košického kraja sa podiel Ukrajincov zvýšil o 0,1 p. b. (z 0,1 % na 0,2 %). Druhou najpočetnejšou skupinou sú maďarskí štátni občania, ich počet v porovnaní rokov 2011 a 2023 narástol o 50 % (z 887 v roku 2011 na 1 331 v roku 2023). Naopak výraznejší pokles sa prejavil u občanov Nemecka (pokles o 68,7 % zo 645 na 202).

V rámci štátneho občianstva je možné sledovať aj mieru zhody s krajinou narodenia. V roku 2011 malo v Košickom kraji 97,2 % občanov SR aj krajinu narodenia SR, v roku 2023 tento podiel klesol na 95,6 %. Podiel občanov SR v Košickom kraji narodených v inej krajine sa v sledovanom období zvýšil o 1,3 p. b., z 2,0 % v roku 2011 na 3,3 % v roku 2023. Občania SR Košického kraja, ktorí sa narodili v zahraničí, sa najčastejšie narodili v Česku (9 159 občanov v roku 2011 a 12 110 v roku 2023).

G 9.3.6.2 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Košickom kraji, 2011

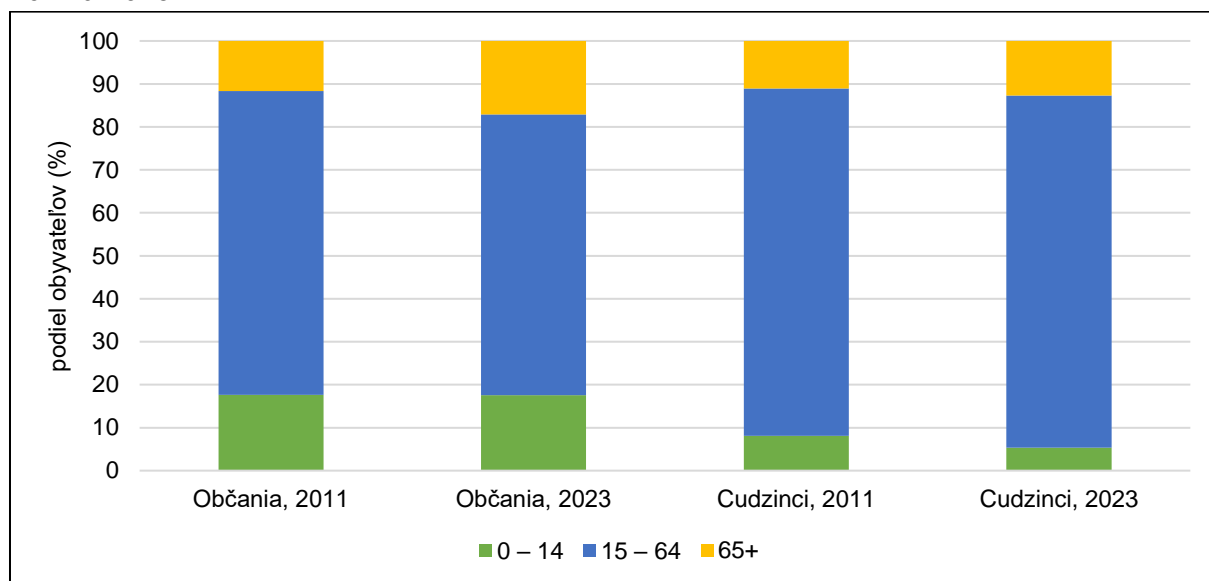
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](https://datacube.sk/), 2024

G 9.3.6.3 Najpočetnejšie skupiny obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Košickom kraji, 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](https://datacube.sk/), 2024

Rovnako ako v ostatných krajoch tak aj v Košickom kraji porovnanie obyvateľov podľa občianstva a veku poukazuje na odlišnú vekovú štruktúru občanov SR a cudzincov. Je zrejmé, že u občanov SR je v rámci podielov viac zastúpená skupina osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku. U cudzincov sú zasa vyššie podiely v produktívnom veku.

G 9.3.6.4 Vekové zloženie obyvateľstva podľa štátneho občianstva v Košickom kraji, 2011 a 2023

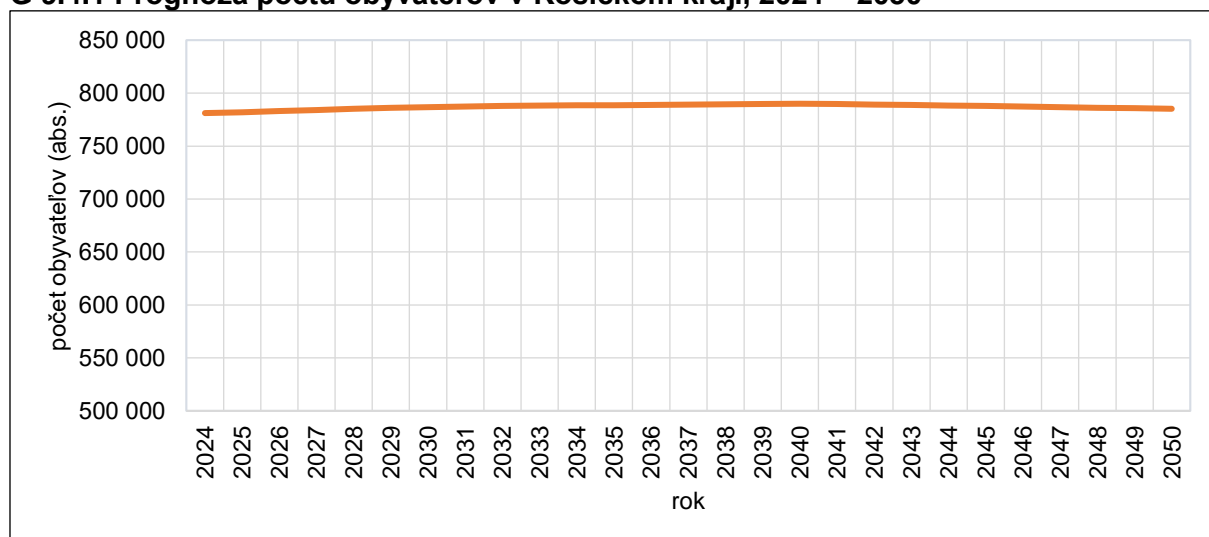

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2024

9.4 Prognóza vývoja obyvateľstva

Počet obyvateľov Košického kraja sa bude s veľkou pravdepodobnosťou do roku 2040 veľmi mierne zvyšovať. Okolo roku 2040 by mala prísť zmena trendu vo vývoji počtu obyvateľov Košického kraja, pričom by mal nasledovať dlhodobejší pokles, ktorý sa naplno prejaví v druhej polovici 21. storočia. Počet obyvateľov v roku 2050 by mal byť o 4-tisíc osôb, resp. 0,6 % vyšší ako v roku 2024.

G 9.4.1 Prognóza počtu obyvateľov v Košickom kraji, 2024 – 2050

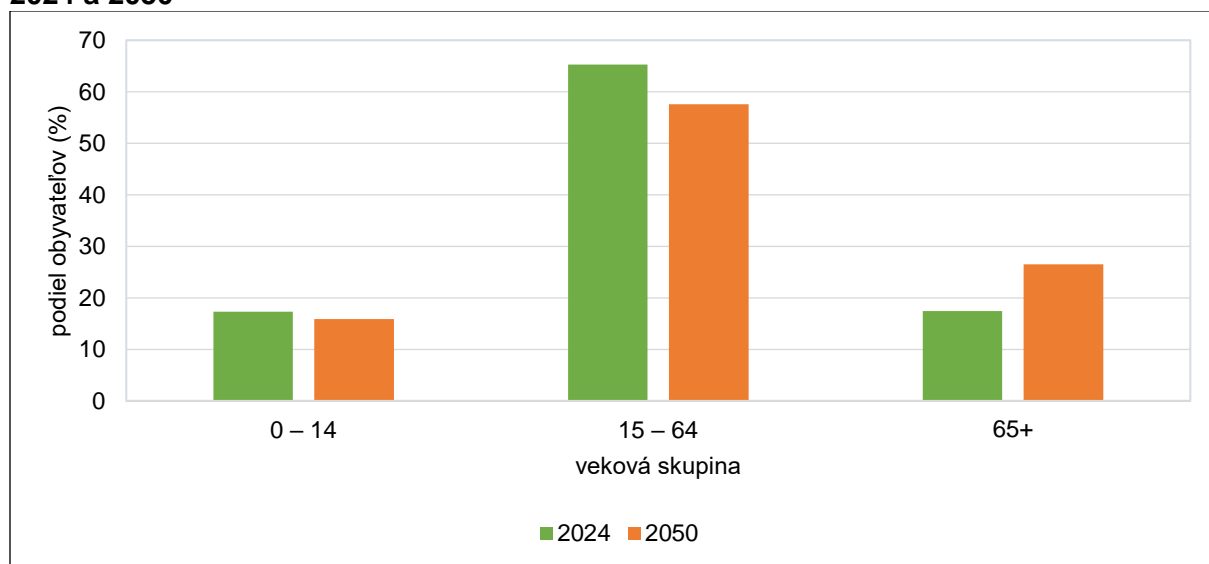
Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Podiel obyvateľov v mladšom a strednom veku by sa mal v Košickom kraji do roku 2050 znižovať, jedinou skupinou obyvateľov, ktorej podiel v populácii s určitou vzrastie, budú seniori. Počas rokov 2024 – 2050 sa podiel obyvateľov vo veku do

15 rokov pravdepodobne zníži o 1,4 p. b. a podiel obyvateľov v produktívnom veku by mal klesnúť o 7,7 p. b. Jedinou hlavnou vekovou skupinou obyvateľov, ktorej zastúpenie v populácii sa bude zvyšovať, sú seniori vo veku 65 a viac rokov. Ich podiel na celkovom počte obyvateľov by mal byť v roku 2050 približne o 9 p. b. vyšší než v roku 2024.

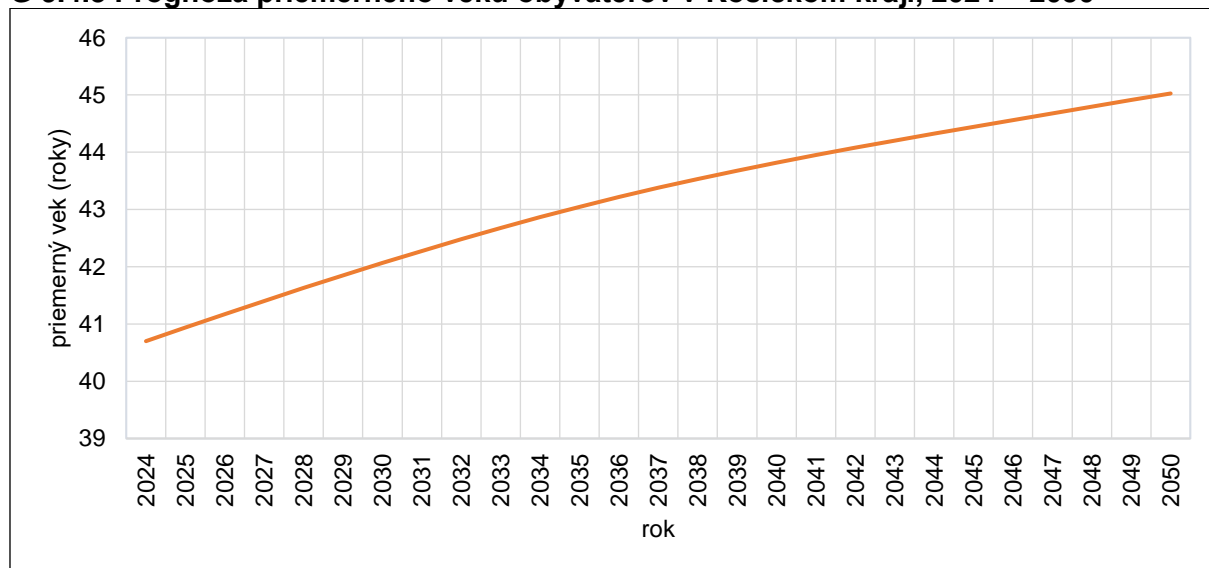
Intenzívne starnutie obyvateľov Košického kraja sa prejaví rovnomerným zvyšovaním priemerného veku obyvateľov počas celého prognózovaného obdobia 2024 – 2050. Priemerný vek obyvateľov Košického kraja sa pravdepodobne zvýši zo 40,7 roka v roku 2024 na 45 rokov v roku 2050. Zvýšenie priemerného veku v období 2024 – 2050 by malo dosiahnuť hodnotu 4,3 roka, resp. 10,6 %.

G 9.4.2 Podiel obyvateľov v hlavných vekových skupinách v Košickom kraji, 2024 a 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

G 9.4.3 Prognóza priemerného veku obyvateľov v Košickom kraji, 2024 – 2050

Zdroj: Štatistický úrad SR, VDC, 2024

Záver

Najnižším počtom obyvateľov sa v rámci krajov SR vyznačuje Trnavský kraj, naopak najviac obyvateľov má Prešovský kraj. V roku 1996 sa počet obyvateľov v krajoch SR pohyboval od 548,9 tisíce v Trnavskom, do 773,1 tisíce v Prešovskom kraji. Počtom obyvateľov nad 700-tisíc obyvateľov sa okrem Prešovského kraja vyznačovali aj Nitriansky (717,6 tisíce obyvateľov) a Košický kraj (758,5 tisíce obyvateľov). Vo zvyšných krajoch, t. j. v Bratislavskom, Banskobystrickom, Trenčianskom a Žilinskom sa počet obyvateľov pohyboval medzi 610 až 688 tisíce. Do roku 2023 vzrástol počet obyvateľov najviac v Bratislavskom kraji, t. j. o 18 %. Rast počtu obyvateľov vykazovali už len Trnavský kraj (o 3 %) a oba kraje na východe Slovenska (Prešovský kraj o 4,6 % a Košický kraj o 2,7 %). Naopak Trenčiansky a Nitriansky kraj a oba kraje stredoslovenského regiónu sa vyznačovali miernym poklesom počtu obyvateľov. Najviac klesol počet obyvateľov v Banskobystrickom kraji (o 7,5 %), v Trenčianskom a Nitrianskom kraji o necelých 7 %. V Žilinskom kraji sa počet obyvateľov medzi rokmi 1996 a 2023 znížil len minimálne o 0,1 %.

Vývoj sobášnosti mal v období 1996 – 2023 v jednotlivých krajoch podobný priebeh, rozdiely však nastali v intenzite sobášnosti. V rokoch 1996 – 2012 bol vývoj sobášnosti vo všetkých krajoch kolísavý, výraznejšie sa však nemenil. Po roku 2013 sobášnosť vo všetkých krajoch SR vzrástla a v rokoch 2017 – 2019 stagnovala na najvyšších hodnotách z celého obdobia 1996 – 2023. Vo všetkých krajoch sobášnosť zareagovala na pandémiu ochorenia COVID-19, čo sa prejavilo výrazným znížením sobášnosti v roku 2020. Do roku 2022 sa sobášnosť vrátila na hodnoty pred pandémiou. Počas rokov 1996 – 2023 sa sobášnosť slobodných v krajoch SR pohybovala v intervale od 0,4 u oboch pohlaví až po 0,74 sobáša na 1 slobodného muža, resp. 0,8 sobáša na 1 slobodnú ženu. Počas celého obdobia 1996 – 2023 bola najvyššia sobášnosť slobodných v Prešovskom kraji. Najnižšia sobášnosť bola v Banskobystrickom kraji.

Tak ako v prípade sobášnosti, aj vývoj rozvodovosti bol v období 1996 – 2023 v krajoch SR podobný, pomerne výrazné rozdiely však nastali v intenzite rozvodovosti. Zo začiatku mala rozvodovosť rastúci trend, po roku 2006 (na severnom Slovensku po roku 2009) sa rozvodovosť vo všetkých krajoch znižovala. Pandémia ochorenia COVID-19 sa na vývoji rozvodovosti výraznejšie neprejavila, bolo zaznamenané len mierne zníženie rozvodovosti v roku 2020. Počas rokov 1996 – 2023 sa hodnoty rozvodovosti pohybovali od 0,15 – 0,45 rozvodu na osobu. Najvyššia rozvodovosť bola v Bratislavskom kraji, najnižšia na severe stredného a východného Slovenska, najmä v Prešovskom kraji.

Vo všetkých krajoch Slovenska sa druhá polovica 90. rokov 20. storočia niesla v znamení pomerne významného znižovania intenzity rodenia detí. Úhrnná plodnosť

dosahovala najnižšiu úroveň predovšetkým v západnej časti Slovenska, keď najprv Bratislavský a na začiatku 21. storočia aj Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj by mali pri jej zachovaní v priemere len jedno alebo dokonca menej ako jedno dieťa na ženu. Aj napriek poklesu, a to až na 1,5 dieťaťa na ženu, sa Prešovský a Košický kraj naďalej vyznačovali najvyššou intenzitou plodnosti na Slovensku. S pomerne významným odstupom nasledovali zostávajúce kraje stredného Slovenska, ktorých plodnosť sa na začiatku 21. storočia výraznejšie neodlišovala od celoslovenského priemeru. V prípade Bratislavského kraja už po roku 2002 došlo k pomerne významnému nárastu úhrnnej plodnosti. Vďaka tomu už v prvej dekáde 21. storočia sa zaradil medzi kraje s priemernou intenzitou rodenia detí, aby ho ďalší rast posunul na úroveň, ktorú dosahovali Prešovský a Košický kraj. Po roku 2020 však došlo k pomerne prudkému prepadu, a preto Bratislavský kraj opätovne predstavoval priestor s nižšou plodnosťou. Nárast hodnôt úhrnnej plodnosti na začiatku 21. storočia bolo možné identifikovať aj v ďalších krajoch Slovenska. Tento trend však prerušil najprv určitý prepad po roku 2011 a tiež negatívny vývoj spojený s rokmi 2022 a 2023. V dôsledku toho bola úroveň plodnosti v roku 2023 s výnimkou Bratislavského kraja v podstate na veľmi podobnej úrovni, ako jednotlivé kraje dosahovali v polovici 90. rokov 20. storočia. Najnižšia plodnosť je v podstate stabilne charakteristická na západe Slovenska, v Trenčianskom, Nitrianskom a Trnavskom kraji, pričom opačná situácia je na východe v Košickom a predovšetkým v Prešovskom kraji. Čiastočne sa zmenila pozícia Žilinského kraja. Vďaka pomerne významnému poklesu a len obmedzenému oživeniu rodenia detí platilo, že jeho úhrnná plodnosť už dosahovala v porovnaní so Slovenskom podpriemernú úroveň. Pritom v 90. rokoch 20. storočia a začiatkom 21. storočia mal Žilinský kraj nadpriemerné hodnoty úhrnnej plodnosti.

Dôležitou transformačnou zmenou, ktorá zasiahla všetky krajské populácie na Slovensku, bol proces odkladania rodenia detí a najmä prvých detí do vyššieho veku. Ešte v polovici 90. rokov 20. storočia pritom bolo možné pozorovať, že časovaním materských štartov sa jednotlivé kraje (okrem Bratislavského) významnejšie neodlišovali. Hodnota priemerného veku žien pri narodení prvého živého dieťaťa sa pohybovala v intervale 22,5 – 23 rokov. Jedinou výnimkou bol Bratislavský kraj, kde už v tomto období sa prvýkrát matkami stávali ženy o 1,5 roka neskôr. Druhá polovica 90. rokov 20. storočia a tiež prvá dekáda 21. storočia priniesli vo všetkých krajoch pomerne dynamický nárast hodnôt priemerného veku žien pri narodení prvého dieťaťa. Tento proces však bol priestorovo diferencovaný, a preto došlo k sformovaniu určitých rozdielov. Košický a najmä Prešovský kraj predstavovali priestor, kde sa ženy stávali prvýkrát matkami najskôr. Ich priemerný vek sa pohyboval v intervale 25,7 – 26,8 roka. S určitým odstupom za nimi nasledoval Banskobystrický kraj s 26,7 – 27,6 roka. Neskorší začiatok materstva zažívali ženy v Trenčianskom a Trnavskom kraji (viac ako 29 rokov) a najmä v Bratislavskom kraji, kde v rokoch 2020 – 2023 priemerný vek pri narodení prvého dieťaťa už prekračoval hodnotu 31 rokov.

Proces rozpájania vzťahu medzi životom v manželstve a realizáciou reprodukčných zámerov prebiehal vo všetkých krajoch Slovenska. Už v druhej polovici 90. rokov 20. storočia však existovali medzi krajskými populáciami pomerne významné diferencie v podiele detí narodených mimo manželstva. Najnižšie zastúpenie detí narodených mimo manželstva mali v Žilinskom a Trenčianskom kraji, kde nepredstavovali ani desatinu zo všetkých narodených. Naopak v Banskobystrickom a Košickom kraji sa ich podiel pohyboval na približne jednej pätine. Ďalší vývoj priniesol vo všetkých krajoch nárast. Súčasne pritom bolo možné pozorovať prehĺbenie existujúcich priestorových diferencií. Banskobystrický kraj a s určitým odstupom aj Košický kraj zostali populáciami s najvyšším podielom nemanželských detí. V ich prípade nemanželské deti predstavovali už viac ako polovicu všetkých narodených. Výrazne sa k tejto hranici priblížil aj Nitriansky kraj. Celkom opačná situácia zostala v Žilinskom kraji. K nemu sa pridala vďaka pomerne málo dynamickému nárastu aj Prešovský a Bratislavský kraj. Spoločne tieto tri kraje predstavovali priestor, kde deti narodené nevydatým ženám tvorili približne tretinu zo všetkých narodených detí.

Zmeny v prokreatívnom správaní zasiahli aj proces potratovosti. K jej hlavným znakom sa zaradilo predovšetkým znižovanie intenzity s akou ženy v jednotlivých krajoch podstupovali interrupciu. Tento trend bol viditeľný pritom vo všetkých krajských populáciách, ale najvýraznejšie sa presadil v krajoch, v ktorých ešte v polovici 90. rokov 20. storočia bola hodnota úhrnnej umelej potratovosti najvyššia. Išlo predovšetkým o Bratislavský a Banskobystrický kraj, ku ktorým sa s určitým odstupom pripojil aj Košický kraj. Naopak najpriaznivejšia situácia bola identifikovaná v Žilinskom a najmä Prešovskom kraji. Vďaka spomínanej redukcii došlo nielen k významnému poklesu hodnôt úhrnnej umelej potratovosti. Tento proces však neprebíhal rovnako vo všetkých krajoch. Najmä v prípade Banskobystrického a Nitrianskeho kraja bolo možné identifikovať aj dočasné fázy stagnácie, vďaka čomu sa ženy v týchto celkoch vyznačovali nadpriemernou intenzitou umelej potratovosti. Naopak Žilinský a najmä Prešovský kraj boli dlhodobo priestorom s najnižším priemerným počtom interrupcií, ktoré by podstúpila jedna žena počas svojho reprodukčného obdobia za predpokladu zachovania úrovne plodnosti a umelej potratovosti a nulovej úmrtnosti.

Proces spontánnej potratovosti v krajoch Slovenska tak významnými zmenami neprešiel. Kým v 90. rokoch 20. storočia sa vyznačoval skôr miernym poklesom a na začiatku 21. storočia išlo skôr o stagnáciu, nasledujúci vývoj priniesol mierny nárast. Ten čiastočne súvisel od roku 2019 jednak so zmenou metodiky vykazovania iných umelých potratov a ich preklasifikovaním za spontánne potraty, ale najmä s celkovou zmenou časovania počatí a ich posunom do vyššieho veku. Práve vyšší vek so sebou vo všeobecnosti prináša zvýšené riziko ukončenia tehotenstva spontánnym potratom. Z hľadiska medzikrajských rozdielov úhrnnej spontánnej potratovosti sa dlhodobo pritom ukazovalo, že o niečo horšia situácia bola v Prešovskom kraji, kým Bratislavský a Trenčiansky kraj sa vyznačovali skôr podpriemernou úrovňou.

Súčasne je však potrebné doplniť, že samotná spontánna potratovosť sa vyznačovala nielen celkovo nízkou intenzitou, ale aj pomerne častými medziročnými vývojovými fluktuáciami.

S posunom počatí do vyššieho veku súvisel aj nárast priemerného veku žien pri podstúpení interrupcie, či ukončení tehotenstva spontánnym potratom. Tento proces bolo možné sledovať vo všetkých krajoch Slovenska. Súčasne však platilo, že prebiehal s rôznou dynamikou a priniesol tak nezanedbateľnú priestorovú divergenciu z hľadiska načasovania umelého či spontánneho potratu. V prípade interrupcií sa dá jednoznačne povedať, že v priemere ako najstaršie podstupovali umelé potraty ženy v Bratislavskom kraji. So značným odstupom nasledovali ženy Trenčianskeho a Trnavského kraja. Naopak ako najmladšie pacientky s indukovaným potratom boli ženy z Prešovského a Košického kraja. Ešte dynamickejšie sa vo väčšine krajov Slovenska posúval priemerný vek žien pri spontánnom potrate. Aj v tomto prípade platilo, že najvyššie hodnoty tohto ukazovateľa časovania dosahoval dlhodobo Bratislavský kraj a naopak v priemere najmladšími boli ženy so spontánnym potratom v Košickom a Prešovskom kraji.

Obdobie druhej polovice 90. rokov 20. storočia a prvých dvoch dekád 21. storočia priniesli vo všetkých krajoch Slovenska pokračovanie znižovania úmrtnosti, a to u oboch pohlaví. Potvrdil to vývoj stredných dĺžok života pri narodení, ako aj stredných dĺžok života vo veku 65 rokov. K predlžovaniu života tak dochádzalo aj v seniorskom veku. Zo získaných výsledkov je pritom zrejmé, že proces zlepšovania úmrtnostných pomerov prebiehal o niečo dynamickejšie u mužov. Vďaka tomu bolo možné identifikovať v každom z krajov Slovenska znižovanie mužskej nadúmrtnosti a to najmä pri narodení. Hlavné priestorové vzorce pritom zostávali v podstate nezmenené. U oboch pohlaví najvyšší počet potenciálnych rokov života pri zachovaní úmrtnostných pomerov z daného obdobia dlhodobo dosahovali muži i ženy v Bratislavskom kraji. S určitým odstupom nasledoval Trenčiansky kraj a u mužov pri narodení v posledných rokoch aj Trnavský kraj. Nepriaznivá situácia z pohľadu celkovej intenzity úmrtnosti bola identifikovaná najmä v Banskobystrickom a Košickom kraji. Do tejto skupiny sa postupne vďaka málo dynamickému predlžovaniu života dostal aj Nitriansky kraj. Pozitívne smerovanie procesu úmrtnosti významným spôsobom ovplyvnila pandémia ochorenia COVID-19. Vo všetkých krajských populáciách bolo možné identifikovať reakciu na túto krízovú epidemiologickú situáciu v podobe zníženia hodnôt strednej dĺžky života pri narodení i vo veku 65 rokov. Ako však vyplynulo z analýzy posledných dostupných údajov, išlo len o dočasné zhoršenie, keďže vo väčšine krajov bolo možné identifikovať už návrat trendu rastu, a to u oboch pohlaví.

K zlepšovaniu úmrtnostných pomerov dochádzalo aj v najmladšom veku. Vzhľadom na relatívne nízku úroveň už v polovici 90. rokov 20. storočia však rozsah týchto zmien bol pomerne malý. Najvyššie riziko úmrtia v prvom roku života bolo identifikované v Prešovskom a Košickom kraji. Miera dojčenskej úmrtnosti tu významnejšie prekračoval hranicu 10 ‰. Túto pozíciu si oba kraje zachovali

v podstate až do súčasnosti. Aj v ich prípade však už dojčenská úmrtnosť len ojedinele prekročila hranicu 10 ‰. Z celoslovenského hľadiska o niečo horšie úmrtnostné pomery detí do jedného roka života vykazoval aj Banskobystrický kraj. Rozdiely medzi ostatnými krajmi už tak významné neboli. Úroveň dojčenskej úmrtnosti pritom v ich prípade klesla v posledných rokoch stabilne pod hranicu 5 ‰. V Bratislavskom, Trnavskom a Žilinskom kraji sa dokonca udržiava pod úrovňou 3 úmrtí dojčiat z 1 000 živonarodených.

Proces migrácie prešiel v krajoch SR významnými zmenami. Fáza útlmu z konca 90. rokov 20. storočia a začiatku 21. storočia sa skončila prijatím Slovenska do EÚ v roku 2004 a aj do Schengenského priestoru v roku 2007. Slovensko a jeho kraje sa v tomto období stali z pohľadu zahraničnej migrácie atraktívnou cieľovou destináciou, čoho dôkazom boli rastúce počty prisťahovaných zo zahraničia. Nastupujúca hospodárska kríza prechodne spomalila rastúci trend, no po jej prekonaní priaznivý hospodársky vývoj priniesol postupné oživenie zahraničnej migrácie. Na úrovni krajov vykazovala zahraničná migrácia vyššiu dynamiku v západnej časti územia SR, kde najviac migrantov zo zahraničia smerovalo do Bratislavského kraja, po ňom aj do Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja. V období 2017 – 2021 však významne vzrástol počet prisťahovaných zo zahraničia aj vo východoslovenskom regióne v Košickom a Prešovskom kraji. Najvyšší počet vystahovaných do zahraničia bol v období 1996 – 2023 opäť v Bratislavskom kraji. Zvyšné kraje SR vykazovali vyšší počet vystahovaných do zahraničia až po roku 2015. Výsledná bilancia zahraničného sťahovania v období 1996 – 2023 bola pre všetky kraje SR priaznivá s kladným zahraničným migračným saldom. Výnimkou bol Bratislavský kraj, ktorý v rokoch 2013 a 2014 zaznamenal stratu, ďalej Trnavský a Trenčiansky kraj v rokoch 2022 a 2023 a Banskobystrický kraj v roku 2023. Všetko to však boli hodnoty veľmi tesne pod nulovou hranicou. Najvyššie prírastky zo zahraničnej migrácie boli v období 1996 – 2023 zaznamenané v rokoch 2007 a 2008 v Bratislavskom (2,5 – 3,1 ‰), Trnavskom (2,6 – 2,7 ‰), Trenčianskom (1,8 – 1,9 ‰) a Nitrianskom kraji (1,5 – 1,7 ‰). V rokoch 2019 a 2020 dosiahol Košický kraj prírastok zo zahraničnej migrácie 1,2 ‰, čím sa zaradil na druhé miesto hneď za Bratislavský kraj. Pandémia ochorenia COVID-19 a s ňou súvisiace opatrenia obmedzujúce voľný pohyb osôb, sa v roku 2021 prejavila znížením zahraničných migračných prírastkov vo všetkých krajoch SR. Po jej prekonaní sa situácia v zahraničnom sťahovaní v krajoch začala postupne zlepšovať. V roku 2023 jedine v Bratislavskom kraji pribudlo na 1 000 obyvateľov zahraničnou migráciou viac ako 1 osoba (1,26 ‰), v ostatných krajoch, to bolo približne na úrovni celoslovenského priemeru (0,26 ‰), resp. tesne pod ňou. Trnavský, Trenčiansky a Banskobystrický kraj vykazovali stratu.

Dynamickými zmenami prešla aj vnútorná migrácia. Koniec 90. rokov 20. storočia no najmä začiatok 21. storočia sa niesli v znamení rastúceho záujmu zmeny trvalého pobytu v rámci územia Slovenska. Vyššia príťažlivosť Bratislavského kraja v porovnaní s ostatnými krajmi sa potvrdila aj vo vnútornom sťahovaní. Kladné vnútorné migračné saldo v období 1996 – 2023 vykazoval aj Trnavský kraj a do roku

2008 aj Nitriansky kraj. Zvyšné kraje v dôsledku vyššieho počtu vysťahovaných než prisťahovaných v rámci územia Slovenska obyvateľstvo strácali. Najviac stratovým bol Prešovský kraj, za ním nasledoval Banskobystrický a Košický kraj. Kým v zahraničnom sťahovaní mali prevahu medzi prisťahovanými mužmi a medzi vysťahovanými ženami, vo vnútornom sťahovaní to bola doména najmä žien, ktoré boli často migračne aktívnejšie ako muži. Najintenzívnejšie migračné pohyby prebiehali na lokálnej úrovni v rámci územia každého kraja. Tento typ sťahovania sa v období 1996 – 2023 vo väčšine krajov vyvíjal priaznivo, t. j. vyznačoval sa rastúcim trendom. Najvyššia dynamika sťahovania bez prekročenia hranice kraja bola opäť zaznamenaná v krajoch západoslovenského regiónu. Po počiatočnom kolísavom vývoji až stagnácii trendu, sa od roku 2015 intenzita migrácie v rámci kraja zvýšila aj v Žilinskom a Prešovskom kraji. V Banskobystrickom a Košickom kraji počet sťahujúcich sa osôb v rámci kraja klesal. Spoločnou črtou pre všetky kraje bola opäť vyššia aktivita migrácie žien.

Prirodzený prírastok mal zásadný vplyv na rast počtu obyvateľstva najmä v krajoch na východe SR, v Prešovskom a Košickom kraji, v ktorých bola hodnota hrubej miery prirodzeného prírastku výrazne nad úrovňou celoslovenského priemeru. Do roku 2007 k nim patril aj Žilinský kraj. Od roku 2008 v ňom hodnota hrubej miery prirodzeného prírastku takmer kopíruje trend prebiehajúci na úrovni SR. Na druhej strane úbytok obyvateľov prirodzeným pohybom dlhodobo zaznamenávajú Nitriansky, Banskobystrický a od roku 1997 Trnavský a od roku 1998 aj Trenčiansky kraj. Špecifický vývoj prirodzeného prírastku prebiehal v Bratislavskom kraji. Do roku 2005 zaznamenával Bratislavský kraj prirodzený úbytok obyvateľstva. V roku 2006 sa zmenil na prirodzený prírastok, ktorý sa pomerne dynamicky plynulo zvyšoval. V rokoch 2011 – 2020 sa úrovňou hrubej miery prirodzeného prírastku priblížil k Prešovskému kraju, ktorý je z dlhodobého hľadiska krajom s najvyšším prirodzeným prírastkom. Zlom vo vývoji prirodzeného prírastku prišiel v rokoch 2020 a 2021 a dotkol sa všetkých krajov SR. Vypuknutie pandémie ochorenia COVID-19 a jeho následné rozšírenie sa v roku 2021 prejavilo prepadom prirodzeného prírastku v krajoch SR do záporných hodnôt. Výnimkou boli Prešovský a Bratislavský kraj s prirodzeným prírastkom tesne nad nulovou hranicou. Negatívne dôsledky pandémie ochorenia COVID-19 sa najviac prejavili v Nitrianskom, Banskobystrickom a Trenčianskom kraji, a to prirodzeným úbytkom obyvateľstva v intervale 5,5 osoby až takmer 7 osôb na 1 000 obyvateľov kraja. Po prekonaní nepriaznivého obdobia sa situácia vo vývoji prirodzeného prírastku v krajoch začala zlepšovať. Prirodzené úbytky obyvateľstva sa zmiernili. Prirodzený prírastok zaznamenali Košický a Bratislavský kraj. Najvyšší prírastok obyvateľstva prirodzeným pohybom bol naďalej v Prešovskom kraji (2,5 – 2,7 ‰).

Okrem prirodzeného prírastku, resp. úbytku, mal na vývoj počtu obyvateľstva v krajoch SR vplyv aj prírastok, resp. úbytok zo zahraničnej a vnútornej migrácie. Naprieč celým obdobím 1996 – 2023 vykazovali migračný prírastok iba dva kraje, a to Bratislavský a Trnavský kraj. V Bratislavskom kraji dosiahla hrubá miera

migračného salda svoje prvé maximum v roku 2008, a to 7,6 ‰, neskôr, v roku 2019, takmer 12 ‰. V Trnavskom kraji boli najvyššie prírastky z migrácie zaznamenané v rokoch 2007 a 2008, kedy migráciou získal ročne 5 osôb na 1 000 obyvateľov. Migračne prosperujúcim bol do roku 2012 aj Nitriansky kraj, no od roku 2013 vykazoval celkovú migračnú stratu. Zvyšné kraje SR migráciou obyvateľstvo strácali, najmä vplyvom úbytkov z vnútorného sťahovania, ktoré významne prevyšovali zisky zo zahraničného sťahovania. Výsledkom bolo záporné migračné saldo, ktoré sa len sporadicky a na krátku dobu priblížilo k nulovej hranici, resp. tesne nad ňu. Prešovský kraj ako jediný vykazoval celkovú migračnú stratu počas celého obdobia 1996 – 2023. Najviac obyvateľov v dôsledku migrácie stratil v roku 2015 a 2019 (-2 ‰). Pre porovnanie na národnej úrovni boli od roku 1996 do roku 2023 absolútne i relatívne hodnoty migračného salda kladné, ale relatívne nízke v intervale od 0,2 do 1,3 ‰. Na vývoj migračného salda v krajoch SR sa negatívne podpísala pandémia ochorenia COVID-19. Najviac postihnutým bol Bratislavský kraj, ktorému migračné prírastky do roku 2021 klesli takmer na polovicu z úrovne, akú dosahovali pred pandémiou. Po prekonaní nepriaznivého obdobia, v roku 2022, v Bratislavskom a Trnavskom kraji hrubá miera migračného salda prechodne vzrástla, no v nasledujúcom roku opäť klesla na úroveň roka 2021. V ostatných krajoch bolo možné pozorovať zmierňovanie migračných úbytkov, s výnimkou Banskobystrického kraja, v ktorom pokračovalo prehlbovanie úbytku obyvateľstva z migrácie. V roku 2023 v ňom zo všetkých krajov ubudlo najviac obyvateľov, t. j. 2,22 osoby na 1 000 obyvateľov.

Výsledná bilancia prirodzeného pohybu a migračného salda sa podpísala pod celkový prírastok, resp. úbytok obyvateľstva v krajoch SR. Kým v západnej časti územia Slovenska k celkovému rastu populácie významne prispela migrácia, na východe to bol najmä prirodzený prírastok. V druhej polovici 90. rokov 20. storočia až do roku 2005 sa najvyšším celkovým prírastkom obyvateľstva vyznačoval Prešovský kraj. Za ním nasledovali Košický, Žilinský a Trnavský kraj. Celkový prírastok sa v spomínaných krajoch postupne znižoval, resp. vykazoval stagnujúci trend, aby sa následne, v roku 2020 v Žilinskom kraji a v roku 2021 aj v Trnavskom, Prešovskom a Košickom kraji, zmenil na celkový úbytok obyvateľstva. Rastúci prírastok z migrácie, ku ktorému sa v roku 2006 pridal aj prirodzený prírastok, bol dôvodom priaznivého vývoja celkového prírastku v Bratislavskom kraji. Bratislavský kraj sa stal s hodnotou hrubej miery celkového prírastku 4,3 ‰ krajom s najvyšším celkovým prírastkom a toto prvenstvo si udržal až do roku 2023. Najvyšší celkový prírastok dosiahol Bratislavský kraj v roku 2019, v ktorom mu pribudlo 15 osôb na 1 000 obyvateľov. Nízky celkový prírastok v Trenčianskom a Banskobystrickom kraji (do 0,5 ‰) a celkový úbytok tesne pod nulovou hranicou v Nitrianskom kraji z roku 1996, sa postupne prehlboval. Celkovo najviac obyvateľov stratili kraje SR v roku 2021, v období vrcholiacej pandémie ochorenia COVID-19. V Banskobystrickom kraji ubudlo 7,4 osoby, v Trenčianskom a Nitrianskom 6,5 osoby, v Žilinskom 3 osoby, v Košickom 2,5 osoby, v Prešovskom 1,6 osoby a v Trnavskom 1,3 osoby na 1 000 obyvateľov. Jediným ziskovým bol naďalej Bratislavský kraj, ktorého celkový

prírastok sa znížil na menej ako 6 osôb na 1 000 obyvateľov (5,8 ‰). Roky 2022 a 2023 sa vyznačovali len pozvoľným zmierňovaním celkových úbytkov obyvateľstva v Trenčianskom, Nitrianskom, Žilinskom, Banskobystrickom a Košickom kraji a len miernym zvýšením celkových prírastkov v Bratislavskom, Trnavskom a Prešovskom kraji.

Najvýraznejšou zmenou v štruktúrach krajských populácii SR sú zmeny vo vekovej štruktúre. Od roku 1996 prebieha vo všetkých krajoch SR populačné starnutie, ktoré sa zintenzívnilo najmä v posledných desiatich rokoch. Nízka pôrodnosť oslabuje detskú zložku populácie a znižujúca sa úmrtnosť predlžuje ľudský život a posilňuje zastúpenie obyvateľov v poproduktívnom veku. Vo všetkých krajoch bol zaznamenaný pokles zastúpenia detskej zložky a nárast zastúpenia obyvateľov v poproduktívnom veku. O pokračujúcom starnutí obyvateľov vypovedá aj priemerný vek a index starnutia. Obidva ukazovatele zaznamenali najvyšší nárast v Trenčianskom kraji. V rámci krajov SR má najvyššiu prevahu osôb vo veku 65 rokov a viac nad deťmi vo veku 0 – 14 rokov Nitriansky kraj. V roku 2023 pripadalo na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov takmer 145 osôb vo veku 65 rokov a viac.

Štruktúra obyvateľstva krajov SR podľa rodinného stavu prešla počas obdobia 2011 – 2023 zmenami, ktoré odzrkadľujú širšie sociálne a ekonomické transformácie v krajine. Pokles manželstiev, nárast rozvodov, vyšší podiel slobodných a rozšírenie alternatívnych spolužití sú kľúčovými trendmi, ktoré ovplyvňujú demografickú štruktúru krajov SR. Trendom je pokles zastúpenia osôb žijúcich v manželstve a zvyšovanie zastúpenia slobodných osôb (výnimkou je Prešovský kraj). Najvýraznejšie je tento trend vidieť v Bratislavskom kraji. Aj napriek tomu, v rámci krajov SR má najvyšší podiel slobodných osôb Košický kraj. Prešovský kraj má najvyšší podiel osôb žijúcich v manželstve.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva krajov SR sa vyznačuje zvýšením vzdelanostnej úrovne najmä u mladších generácií, keď počet vysokoškolsky vzdelaných osôb stúpol bez ohľadu na pohlavie vo všetkých krajoch SR. V rámci krajov SR má najvyšší podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov Bratislavský kraj.

V rámci národnostnej štruktúry obyvateľstva krajov SR sa Žilinský kraj vyznačuje najvyšším podielom slovenskej národnosti. Súčasné demografické trendy zahŕňajú zmeny podielov niektorých národnostných menšín, čo môže byť spôsobené asimiláciou, prirodzeným úbytkom obyvateľstva, ako aj v dôsledku migrácie. Pokles bol zaznamenaný napr. pri maďarskej národnosti. Aj napriek poklesu najvyšší podiel maďarskej národnosti je v Nitrianskom kraji.

Obyvateľstvo SR podľa štátneho občianstva v rokoch 2011 – 2023 vykazuje trend zvyšovania podielu cudzincov a znižovania podielu občanov SR. Do roku 2020 bol rast cudzincov intenzívnejší, pričom ich podiel dosiahol 1,5 % z celkového počtu

obyvateľov v SR. Aktualizácia údajov o počte a štruktúre obyvateľstva na základe výsledkov SODB 2021 tieto hodnoty upravila a v roku 2023 tvorili občania SR 98,8 % a cudzinci 1,2 %. V rámci jednotlivých krajov vývoj štruktúry obyvateľstva podľa štátneho občianstva kopíroval celoslovenský trend, výnimkou je iba Bratislavský kraj, v ktorom sa podiel cudzincov zvyšuje kontinuálne od roku 2011 až po rok 2023 a ani SODB 2021 neprinieslo zníženie podielu cudzincov. Bratislavský kraj má podiel cudzincov na úrovni 2,9 %, čo je ako jediný kraj výrazne nad celoslovenským priemerom (1,2 %). Podiel cudzincov v Trnavskom (1,3 %) a Nitrianskom kraji (1,2 %) sa pohybuje približne na úrovni celoslovenského priemeru, zatiaľ čo vo zvyšných krajoch je tento podiel nižší, pričom najnižšie zastúpenie cudzincov je v Prešovskom kraji (0,7 %). Všetky kraje Slovenska majú podobnú vekovú štruktúru cudzincov, najvyšší podiel cudzincov, približne 80 – 85 %, je v produktívnom veku. Slovenskí občania majú v rámci krajov zastúpenie od 97 % v Bratislavskom kraji až po 99,3 % v Prešovskom kraji.

Vo väčšine krajov SR sa do roku 2050 počet obyvateľov s veľkou pravdepodobnosťou zníži. Pokles počtu obyvateľov v Trnavskom, Trenčianskom, Nitrianskom, Žilinskom a Banskobystrickom kraji by sa mal pohybovať od 7,4 % v Trnavskom kraji až do 15 % v Nitrianskom kraji. Odlišný vývoj očakávame na východnom Slovensku a v Bratislavskom kraji. V Prešovskom kraji by mal byť v roku 2050 počet obyvateľov o 1,4 % vyšší a v Košickom kraji zhruba rovnaký ako v roku 2023. Jediným krajom, v ktorom by sa mal počet obyvateľov v porovnaní so súčasnosťou zvýšiť výraznejšie, bude Bratislavský kraj. Do roku 2050 by mal počet obyvateľov v tomto kraji vzrásť o takmer 10 %. V roku 2050 by mal mať najviac obyvateľov Prešovský kraj (viac ako 821-tisíc), viac ako 800-tisíc obyvateľov by mal mať aj Bratislavský kraj (813-tisíc). Jediný kraj s počtom obyvateľov menším ako pol milióna by mal byť v roku 2050 Trenčiansky kraj (približne 491-tisíc). Obyvateľstvo všetkých krajov bez výnimky bude v najbližších desaťročiach starnúť. Priemerný vek obyvateľov sa do roku 2050 zvýši v intervale od 9,6 % do 13,3 %. Najmenej zostarne obyvateľstvo v Prešovskom kraji, najviac v Trnavskom. V roku 2050 bude najstaršie obyvateľstvo v rámci krajov SR v Nitrianskom kraji (49,6 roka) a najmladšie v Prešovskom kraji (43,6 roka).

Literatúra

- BAČÍK, V. a kol., 2014. Demografický atlas Slovenskej republiky. Geografika: Bratislava. 163 s. ISBN 978-80-89317-28-8
- BEZÁK, A. 2006. Vnútorne migrácie na Slovensku: súčasné trendy a priestorové vzorce. In: Geografický časopis, č. 1, 2006. s. 15 – 44
- BLEHA, B., ŠPROCHA, B., VAŇO, B. 2013. Prognóza populačného vývoja Slovenskej republiky do roku 2060. INFOSTAT: Bratislava. 77 s. ISBN 978-80-89398-23-2
- BLEHA, B. a kol. 2003. Populačný vývoj v regiónoch Slovenskej republiky 2001. Akty: Bratislava. 105 s.
- DIVINSKÝ, B. 2005. Zahraničná migrácia v Slovenskej republike – stav, trendy, spoločenské súvislosti. Friedrich Ebert Stiftung: Bratislava. 216 s. ISBN 80-89149-04
- DIVINSKÝ, B. 2009. Migračné trendy v Slovenskej republike po vstupe do EÚ (2004 – 2008). IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu: Bratislava. 118 s. ISBN 978-80-970274-2-1
- JURČOVÁ, D. 2005. Slovník demografických pojmov. Bratislava: Akty. 72 s. ISBN 80-85659-40-9
- JURČOVÁ, D. 2008: Pracovné migrácie v Slovenskej republike. Bratislava: Akty, 63 s. ISBN 978-80-89398-02-7
- KÁČEROVÁ, M., HORVÁTHOVÁ, R. 2014. Zahraničná migrácia Slovenska – demografické a priestorové aspekty. In: Slovenská štatistika a demografia, č. 2, 2014, s. 33 – 51.
- KATUŠA, M. a kol. 2014. Vývoj obyvateľstva v Slovenskej republike a krajoch v roku 2013. Bratislava: ŠÚ SR, 149 s. ISBN 978-80-8121-309-0
- KEŠELOVÁ, D., HANZELOVÁ, E., KOSTOLNÁ, Z. 2007. Migračný potenciál obyvateľstva SR. Sprístupnenie trhov práce vo vybraných krajinách EÚ a vývojové trendy na trhu práce v SR. Výskumná úloha č. 2122, MPSVR SR.
- LETAVAJOVÁ, S., DIVINSKÝ, B. 2019. Naš spoločný domov Migrácia a rozvoj na Slovensku. Bratislava: Slovenská katolícka charita. 64 s. ISBN 978-80-967870-2-9
- PAVLÍK, Z., ŠUBRTOVÁ, A., RYCHTAŘÍKOVÁ, J. 1986. Základy demografie. Praha: Academia. 732 s.
- PODOLÁK, P. 2006. Priestorový pohyb obyvateľstva – Vnútorná migrácia na Slovensku. In: MLÁDEK, J., KUSEDOVÁ, D., MARENČÁKOVÁ, J., PODOLÁK, P., VAŇO, B., eds. Demogeografická analýza Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského, s. 69 – 78.
- Pohyb obyvateľstva v Slovenskej republike (Pramenné dielo), 1993 – 2023. Bratislava. Štatistický úrad SR.
- ŠPROCHA, B., MAJO, J. 2016. Storočie populačného vývoja Slovenska I.: demografické procesy. Bratislava: Infostat, 187 s. ISBN 978-80-89398-30-0
- ŠPROCHA, B. 2018. Kto sú zahraniční migranti Slovenska? Štrukturálna analýza migrantov a emigrantov. In Slovenská štatistika a demografia, č.1, 2018. s. 29 – 44
- ŠPROCHA, B. VAŇO, B. BLEHA, B. 2019. Kraje a okresy v demografickej perspektíve. Populačná prognóza do roku 2040. Bratislava: INFOSTAT. 82 s. ISBN 978-80-89398-42-3

- ŠPROCHA, B. a kol. 2019. Populačný vývoj v krajocho a okresoch Slovenska od začiatku 21. storočia. Bratislava: INFOSTAT. 142 s. ISBN 978-80-89398-38-6
- VAŇO, B., PILINSKÁ, V., ŠPROCHA, B. 2024. Populačná prognóza krajov a okresov Slovenska (2023 – 2050). Bratislava: INFOSTAT. 138 s. ISBN 978-80-89398-48-5

Príloha 1 Tabuľky

T 1 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (abs.)								
1996	618 904	548 898	610 135	717 585	687 771	664 024	773 121	758 494
1997	618 673	549 621	610 349	717 241	689 504	663 845	777 301	761 116
1998	617 599	550 652	609 739	716 560	691 201	663 492	780 875	763 264
1999	616 982	551 287	609 288	715 841	692 582	662 932	784 451	765 294
2000	617 049	551 441	608 786	714 602	693 853	662 077	787 483	767 256
2001	599 042	550 918	604 917	712 312	692 434	661 343	791 335	766 650
2002	599 736	550 911	603 494	711 002	693 041	660 110	793 182	767 685
2003	599 787	552 014	602 166	709 752	693 499	658 953	794 814	769 068
2004	601 132	553 198	601 392	709 350	694 129	658 368	796 745	770 508
2005	603 699	554 172	600 386	708 498	694 763	657 119	798 596	771 947
2006	606 753	555 075	599 847	707 305	695 326	655 762	800 483	773 086
2007	610 850	557 151	599 831	706 758	695 698	654 668	801 939	774 103
2008	616 578	559 934	599 859	706 375	696 347	653 697	803 955	775 509
2009	622 706	561 525	599 214	705 661	697 502	653 186	807 011	778 120
2010	628 686	563 081	598 819	704 752	698 274	652 218	809 443	780 000
2011	606 537	555 509	594 186	689 564	689 601	660 128	815 806	792 991
2012	612 682	556 577	593 159	688 400	690 121	658 490	817 382	794 025
2013	618 380	557 608	592 394	686 662	690 420	656 813	818 916	794 756
2014	625 167	558 677	591 233	684 922	690 449	655 359	819 977	795 565
2015	633 288	559 697	589 935	682 527	690 434	653 024	820 697	796 650
2016	641 892	561 156	588 816	680 779	690 778	651 509	822 310	798 103
2017	650 838	562 372	587 364	678 692	691 023	649 788	823 826	799 217
2018	659 598	563 591	585 882	676 672	691 368	647 874	825 022	800 414
2019	669 592	564 917	584 569	674 306	691 509	645 276	826 244	801 460
2020	677 024	565 324	582 567	671 508	691 136	643 102	827 028	802 092
2021	723 714	565 296	573 699	673 547	689 525	620 986	807 657	780 288
2022	728 370	565 573	570 675	670 696	688 106	617 777	808 090	779 505
2023	732 757	566 114	568 102	668 301	687 174	614 356	808 810	779 073
podiel žien (%)								
1996	52,5	51,1	51,0	51,6	50,7	51,6	50,8	51,3
1997	52,5	51,2	51,0	51,6	50,8	51,6	50,8	51,4
1998	52,5	51,2	51,0	51,6	50,8	51,7	50,8	51,4
1999	52,5	51,2	51,0	51,6	50,8	51,7	50,8	51,4
2000	52,5	51,2	51,1	51,7	50,9	51,7	50,8	51,4
2001	52,7	51,3	51,1	51,7	50,9	51,8	50,8	51,5
2002	52,7	51,3	51,1	51,7	50,9	51,8	50,8	51,5
2003	52,7	51,3	51,2	51,7	50,9	51,8	50,8	51,5
2004	52,7	51,3	51,2	51,7	51,0	51,8	50,8	51,5
2005	52,7	51,3	51,1	51,7	51,0	51,8	50,8	51,5
2006	52,7	51,3	51,1	51,7	51,0	51,8	50,8	51,5
2007	52,6	51,3	51,1	51,6	51,0	51,8	50,8	51,5
2008	52,5	51,2	51,0	51,6	51,0	51,8	50,8	51,5
2009	52,5	51,2	51,0	51,6	51,0	51,7	50,8	51,5
2010	52,5	51,2	51,0	51,5	51,0	51,7	50,8	51,4
2011	52,6	51,2	51,0	51,5	50,9	51,6	50,7	51,2
2012	52,6	51,1	51,0	51,5	50,9	51,6	50,6	51,2
2013	52,6	51,1	50,9	51,4	50,9	51,6	50,6	51,2
2014	52,6	51,1	50,9	51,4	50,9	51,5	50,6	51,2
2015	52,5	51,1	50,9	51,4	50,9	51,5	50,6	51,2
2016	52,5	51,0	50,9	51,4	50,9	51,5	50,6	51,2
2017	52,4	51,0	50,9	51,3	50,9	51,5	50,6	51,1
2018	52,4	51,0	50,9	51,3	50,8	51,4	50,5	51,1
2019	52,3	51,0	50,9	51,3	50,8	51,4	50,5	51,1
2020	52,3	51,0	50,9	51,3	50,8	51,4	50,5	51,1
2021	51,9	51,0	50,9	51,2	50,8	51,4	50,5	51,1
2022	51,8	51,0	50,9	51,2	50,8	51,4	50,5	51,1
2023	51,8	51,0	50,9	51,2	50,7	51,4	50,5	51,1

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 2 Rozloha a hustota trvale bývajúceho obyvateľstva v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
rozloha (tis. km ²)								
1996	2 053,23	4 148,01	4 500,70	6 343,23	6 788,43	9 455,42	8 993,25	6 752,56
1997	2 053,23	4 147,84	4 500,81	6 343,40	6 788,35	9 455,24	8 993,12	6 752,55
1998	2 053,26	4 147,83	4 501,80	6 343,40	6 788,41	9 455,24	8 992,75	6 752,40
1999	2 052,52	4 148,48	4 501,95	6 343,42	6 788,47	9 455,18	8 992,93	6 752,86
2000	2 052,56	4 147,50	4 501,94	6 343,79	6 788,37	9 455,17	8 992,69	6 752,69
2001	2 052,62	4 147,24	4 501,92	6 343,71	6 800,59	9 455,19	8 980,72	6 751,47
2002	2 052,62	4 147,21	4 501,93	6 343,68	6 800,73	9 455,34	8 980,79	6 751,93
2003	2 052,62	4 147,19	4 501,85	6 343,41	6 800,70	9 455,08	8 981,02	6 752,01
2004	2 052,62	4 147,15	4 501,85	6 343,41	6 806,71	9 454,94	8 975,23	6 751,89
2005	2 052,62	4 147,18	4 501,90	6 343,41	6 808,39	9 454,77	8 974,48	6 751,92
2006	2 052,59	4 147,12	4 502,07	6 343,41	6 808,81	9 454,74	8 973,42	6 751,81
2007	2 053,15	4 146,69	4 502,16	6 343,84	6 808,72	9 454,67	8 974,01	6 752,48
2008	2 052,68	4 146,68	4 502,16	6 343,84	6 808,78	9 454,43	8 973,71	6 754,62
2009	2 052,63	4 146,66	4 502,05	6 343,84	6 808,67	9 454,48	8 973,89	6 754,95
2010	2 052,55	4 146,62	4 501,99	6 343,80	6 808,67	9 454,44	8 973,90	6 754,47
2011	2 052,68	4 146,61	4 501,97	6 343,79	6 808,66	9 454,37	8 973,57	6 754,48
2012	2 052,63	4 146,39	4 501,97	6 343,79	6 808,59	9 454,31	8 973,37	6 754,51
2013	2 052,62	4 146,39	4 502,07	6 343,75	6 808,49	9 454,11	8 973,37	6 754,49
2014	2 052,62	4 146,42	4 501,84	6 343,73	6 808,50	9 454,02	8 973,29	6 754,49
2015	2 052,62	4 146,35	4 501,82	6 343,73	6 808,51	9 454,00	8 973,16	6 754,40
2016	2 052,62	4 146,34	4 501,82	6 343,74	6 808,52	9 454,00	8 972,97	6 754,33
2017	2 052,62	4 146,30	4 501,80	6 343,73	6 808,52	9 454,01	8 972,89	6 754,32
2018	2 052,62	4 146,30	4 501,80	6 343,73	6 808,52	9 453,99	8 972,79	6 754,32
2019	2 052,61	4 146,30	4 501,81	6 343,73	6 808,53	9 453,99	8 972,78	6 754,32
2020	2 052,62	4 146,30	4 501,81	6 343,73	6 808,53	9 453,99	8 972,76	6 754,32
2021	2 052,62	4 146,30	4 501,80	6 343,73	6 808,45	9 454,00	8 972,69	6 754,32
2022	2 052,62	4 146,30	4 501,81	6 343,76	6 808,45	9 453,99	8 972,68	6 754,33
2023	2 052,66	4 146,30	4 501,81	6 343,73	6 808,45	9 454,00	8 972,68	6 754,33
hustota (počet obyvateľov/km ²)								
1996	301,29	132,25	135,56	113,10	101,14	70,22	85,75	112,15
1997	301,43	132,39	135,57	113,08	101,46	70,22	86,21	112,51
1998	301,15	132,61	135,51	113,01	101,69	70,19	86,65	112,91
1999	300,62	132,83	135,37	112,87	101,93	70,13	87,04	113,16
2000	300,66	132,92	135,28	112,75	102,14	70,04	87,41	113,47
2001	291,85	132,85	134,50	112,43	101,81	70,03	88,00	113,49
2002	291,83	132,84	134,22	112,17	101,86	69,88	88,24	113,62
2003	292,21	132,95	133,87	111,95	101,94	69,74	88,40	113,81
2004	292,44	133,25	133,66	111,83	101,93	69,67	88,67	114,06
2005	293,49	133,53	133,48	111,73	102,03	69,57	88,88	114,24
2006	294,71	133,74	133,32	111,58	102,06	69,43	89,11	114,44
2007	296,68	134,07	133,30	111,43	102,16	69,29	89,28	114,59
2008	299,03	134,76	133,26	111,37	102,22	69,18	89,49	114,70
2009	301,85	135,18	133,17	111,29	102,36	69,12	89,75	115,00
2010	304,91	135,63	133,06	111,16	102,52	69,05	90,10	115,37
2011	293,88	133,79	132,01	108,76	101,19	69,87	90,79	117,24
2012	296,99	134,10	131,87	108,61	101,32	69,74	91,00	117,48
2013	299,88	134,36	131,67	108,38	101,38	69,56	91,18	117,61
2014	302,92	134,61	131,46	108,11	101,41	69,40	91,32	117,72
2015	306,55	134,86	131,19	107,78	101,41	69,20	91,42	117,87
2016	310,62	135,16	130,92	107,45	101,43	68,99	91,55	118,05
2017	314,90	135,49	130,63	107,15	101,48	68,82	91,73	118,24
2018	319,21	135,78	130,31	106,83	101,52	68,63	91,88	118,42
2019	323,78	136,09	130,00	106,48	101,55	68,39	92,02	118,58
2020	328,02	136,30	129,63	106,07	101,54	68,14	92,13	118,71
2021	351,56	136,42	127,86	106,52	101,43	65,93	90,08	115,67
2022	353,71	136,37	127,10	105,95	101,17	65,52	90,04	115,47
2023	355,91	136,47	126,48	105,54	101,00	65,16	90,10	115,38

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7015rr](#), 2024

T 3 Štruktúry trvale bývajúceho obyvateľstva podľa pohlavia v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet žien na 1 000 mužov								
1996	1 106	1 047	1 039	1 066	1 030	1 067	1 032	1 055
1997	1 106	1 048	1 040	1 065	1 031	1 067	1 032	1 056
1998	1 106	1 049	1 040	1 067	1 032	1 069	1 033	1 056
1999	1 107	1 051	1 042	1 068	1 033	1 069	1 033	1 057
2000	1 107	1 051	1 043	1 068	1 035	1 070	1 034	1 058
2001	1 114	1 053	1 045	1 070	1 037	1 073	1 034	1 061
2002	1 114	1 054	1 046	1 069	1 038	1 073	1 034	1 062
2003	1 114	1 054	1 047	1 070	1 038	1 074	1 034	1 062
2004	1 114	1 054	1 047	1 070	1 039	1 074	1 034	1 062
2005	1 113	1 053	1 047	1 069	1 039	1 074	1 035	1 061
2006	1 113	1 053	1 046	1 069	1 039	1 074	1 034	1 061
2007	1 110	1 052	1 043	1 067	1 039	1 074	1 034	1 062
2008	1 106	1 051	1 041	1 066	1 039	1 073	1 034	1 061
2009	1 105	1 050	1 041	1 065	1 039	1 072	1 033	1 060
2010	1 105	1 049	1 042	1 063	1 040	1 072	1 033	1 060
2011	1 111	1 047	1 039	1 062	1 038	1 066	1 027	1 050
2012	1 110	1 046	1 039	1 060	1 037	1 065	1 026	1 049
2013	1 110	1 046	1 038	1 059	1 036	1 064	1 026	1 049
2014	1 110	1 046	1 038	1 058	1 036	1 064	1 025	1 048
2015	1 107	1 044	1 037	1 057	1 036	1 063	1 024	1 048
2016	1 105	1 043	1 036	1 056	1 035	1 062	1 023	1 047
2017	1 102	1 041	1 036	1 055	1 035	1 061	1 023	1 047
2018	1 101	1 041	1 035	1 054	1 034	1 059	1 022	1 046
2019	1 098	1 041	1 035	1 053	1 034	1 059	1 021	1 046
2020	1 097	1 043	1 036	1 054	1 034	1 058	1 021	1 046
2021	1 078	1 041	1 036	1 051	1 031	1 056	1 021	1 047
2022	1 077	1 042	1 037	1 050	1 030	1 056	1 021	1 047
2023	1 075	1 042	1 038	1 049	1 030	1 056	1 021	1 047
počet narodených dievčat na 1 000 narodených chlapcov								
1996	937	937	953	921	939	933	926	950
1997	903	969	932	934	976	965	923	957
1998	944	951	937	986	953	960	948	928
1999	970	982	953	989	928	907	969	975
2000	963	895	995	955	976	933	962	943
2001	924	957	989	900	918	924	929	944
2002	970	943	978	931	978	950	951	942
2003	967	922	917	985	952	963	942	935
2004	978	926	945	920	954	987	914	951
2005	969	932	949	944	941	927	978	919
2006	954	989	979	903	941	970	947	924
2007	925	997	928	950	934	963	932	981
2008	937	948	954	945	980	962	956	952
2009	946	919	943	928	947	926	936	952
2010	971	969	967	937	983	1 025	982	979
2011	949	931	969	962	940	957	952	969
2012	950	929	969	922	927	930	928	939
2013	937	967	959	903	946	978	968	964
2014	956	954	940	959	945	979	964	961
2015	942	888	932	950	947	925	969	944
2016	958	940	960	955	935	936	956	968
2017	931	927	921	928	978	965	981	928
2018	919	926	922	952	939	951	958	963
2019	943	965	968	963	983	954	954	941
2020	973	965	976	944	947	947	941	977
2021	959	991	963	968	992	935	965	961
2022	911	939	931	922	943	988	979	953
2023	927	935	950	959	962	938	971	956

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 4 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
prirodzený prírastok/úbytok (abs.)								
1996	-624	156	359	-552	2 471	-144	4 817	2 404
1997	-626	-60	72	-1 071	2 037	-267	4 403	2 499
1998	-841	-253	-330	-1 510	1 902	-844	4 032	2 270
1999	-947	-404	-118	-1 505	1 417	-603	3 872	2 109
2000	-944	-552	-291	-1 745	1 433	-953	3 701	1 778
2001	-939	-848	-655	-2 198	631	-1 230	3 067	1 328
2002	-965	-959	-897	-1 964	815	-1 078	2 991	1 366
2003	-599	-766	-1 113	-1 978	696	-981	2 755	1 469
2004	-227	-586	-663	-1 671	798	-665	3 223	1 686
2005	-48	-506	-951	-1 831	490	-882	2 975	1 708
2006	68	-545	-800	-1 968	357	-943	2 763	1 671
2007	554	-731	-860	-1 992	355	-907	2 605	1 544
2008	1 048	-110	-460	-1 554	607	-638	3 262	2 041
2009	1 684	38	-215	-1 106	1 091	-79	4 122	2 769
2010	1 610	-34	107	-1 301	1 034	-477	3 673	2 353
2011	2 069	55	156	-907	1 456	-187	3 621	2 647
2012	1 771	-170	-626	-1 683	739	-986	2 638	1 415
2013	1 469	-234	-284	-1 721	398	-728	2 640	1 194
2014	2 029	-88	-538	-1 596	513	-631	2 629	1 369
2015	1 960	-458	-660	-1 945	423	-1 167	2 390	1 233
2016	2 296	-86	-655	-1 411	766	-598	3 177	1 717
2017	2 273	-209	-962	-1 495	656	-731	3 039	1 484
2018	2 288	-367	-1 013	-1 722	772	-925	2 655	1 658
2019	2 108	-25	-702	-1 484	781	-1 151	2 909	1 384
2020	1 785	-841	-1 769	-2 547	-95	-1 518	2 022	524
2021	83	-2 332	-3 155	-4 514	-1 689	-3 595	53	-1 747
2022	164	-1 481	-2 202	-2 785	-607	-2 032	1 984	44
2023	179	-1 152	-2 149	-2 388	-406	-2 051	2 175	286
hrubá miera prirodzeného prírastku/úbytku (‰)								
1996	-1,01	0,28	0,59	-0,77	3,60	-0,22	6,25	3,17
1997	-1,01	-0,11	0,12	-1,49	2,96	-0,40	5,68	3,29
1998	-1,36	-0,46	-0,54	-2,11	2,76	-1,27	5,17	2,98
1999	-1,53	-0,73	-0,19	-2,10	2,05	-0,91	4,95	2,76
2000	-1,53	-1,00	-0,48	-2,44	2,07	-1,44	4,71	2,32
2001	-1,57	-1,54	-1,08	-3,08	0,91	-1,86	3,88	1,73
2002	-1,61	-1,74	-1,48	-2,76	1,18	-1,63	3,77	1,78
2003	-1,00	-1,39	-1,85	-2,79	1,00	-1,49	3,47	1,91
2004	-0,38	-1,06	-1,10	-2,36	1,15	-1,01	4,05	2,19
2005	-0,08	-0,91	-1,58	-2,58	0,71	-1,34	3,73	2,21
2006	0,11	-0,98	-1,33	-2,78	0,51	-1,44	3,46	2,16
2007	0,91	-1,31	-1,43	-2,82	0,51	-1,38	3,25	2,00
2008	1,71	-0,20	-0,77	-2,20	0,87	-0,98	4,06	2,63
2009	2,72	0,07	-0,36	-1,57	1,57	-0,12	5,12	3,56
2010	2,57	-0,06	0,18	-1,84	1,48	-0,73	4,54	3,02
2011	3,43	0,10	0,26	-1,31	2,11	-0,28	4,44	3,34
2012	2,91	-0,31	-1,05	-2,44	1,07	-1,50	3,23	1,78
2013	2,39	-0,42	-0,48	-2,50	0,58	-1,11	3,23	1,50
2014	3,26	-0,16	-0,91	-2,33	0,74	-0,96	3,21	1,72
2015	3,11	-0,82	-1,12	-2,84	0,61	-1,78	2,91	1,55
2016	3,60	-0,15	-1,11	-2,07	1,11	-0,92	3,87	2,15
2017	3,52	-0,37	-1,64	-2,20	0,95	-1,12	3,69	1,86
2018	3,49	-0,65	-1,73	-2,54	1,12	-1,43	3,22	2,07
2019	3,17	-0,04	-1,20	-2,20	1,13	-1,78	3,52	1,73
2020	2,65	-1,49	-3,03	-3,79	-0,14	-2,36	2,45	0,65
2021	0,12	-4,12	-5,48	-6,68	-2,45	-5,77	0,07	-2,24
2022	0,23	-2,62	-3,85	-4,14	-0,88	-3,28	2,46	0,06
2023	0,25	-2,04	-3,77	-3,57	-0,59	-3,33	2,69	0,37

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 5 Migračný prírastok/úbytok obyvateľstva v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
migračný prírastok/úbytok (abs.)								
1996	1 238	775	-52	513	-65	176	-415	85
1997	395	783	142	727	-304	88	-223	123
1998	-233	1 284	-280	829	-205	491	-458	-122
1999	330	1 039	-333	786	-36	43	-296	-79
2000	1 011	706	-211	506	-162	98	-669	184
2001	1 200	765	-392	456	-336	33	-626	-88
2002	1 659	952	-526	654	-208	-155	-1 144	-331
2003	650	1 869	-215	728	-238	-176	-1 123	-86
2004	1 572	1 770	-111	1 269	-168	80	-1 292	-246
2005	2 615	1 480	-55	979	144	-367	-1 124	-269
2006	2 986	1 448	261	775	206	-414	-876	-532
2007	3 543	2 807	844	1 445	17	-187	-1 149	-527
2008	4 680	2 893	488	1 171	42	-333	-1 246	-635
2009	4 444	1 553	-430	392	64	-432	-1 066	-158
2010	4 370	1 590	-502	392	-262	-491	-1 241	-473
2011	4 537	1 433	-424	160	-150	-676	-1 421	-493
2012	4 374	1 238	-401	519	-219	-652	-1 062	-381
2013	4 229	1 265	-481	-17	-99	-949	-1 106	-463
2014	4 758	1 157	-623	-144	-484	-823	-1 568	-560
2015	6 161	1 478	-638	-450	-438	-1 168	-1 670	-148
2016	6 308	1 545	-464	-337	-422	-917	-1 564	-264
2017	6 673	1 425	-490	-592	-411	-990	-1 523	-370
2018	6 472	1 586	-469	-298	-427	-989	-1 459	-461
2019	7 886	1 351	-611	-882	-640	-1 447	-1 687	-338
2020	5 647	1 248	-233	-251	-278	-656	-1 238	108
2021	4 094	1 620	-610	161	-399	-1 020	-1 327	-181
2022	4 492	1 758	-822	-66	-812	-1 177	-1 551	-827
2023	4 208	1 693	-424	-7	-526	-1 370	-1 455	-718
hrubá miera migračného prírastku/úbytku (‰)								
1996	2,00	1,41	-0,09	0,72	-0,09	0,27	-0,54	0,11
1997	0,64	1,43	0,23	1,01	-0,44	0,13	-0,29	0,16
1998	-0,38	2,33	-0,46	1,16	-0,30	0,74	-0,59	-0,16
1999	0,53	1,89	-0,55	1,10	-0,05	0,06	-0,38	-0,10
2000	1,64	1,28	-0,35	0,71	-0,23	0,15	-0,85	0,24
2001	2,00	1,39	-0,65	0,64	-0,49	0,05	-0,79	-0,11
2002	2,77	1,73	-0,87	0,92	-0,30	-0,23	-1,44	-0,43
2003	1,08	3,39	-0,36	1,03	-0,34	-0,27	-1,41	-0,11
2004	2,62	3,20	-0,18	1,79	-0,24	0,12	-1,62	-0,32
2005	4,34	2,67	-0,09	1,38	0,21	-0,56	-1,41	-0,35
2006	4,94	2,61	0,43	1,09	0,30	-0,63	-1,10	-0,69
2007	5,82	5,05	1,41	2,04	0,02	-0,29	-1,43	-0,68
2008	7,62	5,18	0,81	1,66	0,06	-0,51	-1,55	-0,82
2009	7,17	2,77	-0,72	0,56	0,09	-0,66	-1,32	-0,20
2010	6,98	2,83	-0,84	0,56	-0,38	-0,75	-1,53	-0,61
2011	7,52	2,58	-0,71	0,23	-0,22	-1,02	-1,74	-0,62
2012	7,18	2,23	-0,68	0,75	-0,32	-0,99	-1,30	-0,48
2013	6,87	2,27	-0,81	-0,02	-0,14	-1,44	-1,35	-0,58
2014	7,65	2,07	-1,05	-0,21	-0,70	-1,25	-1,91	-0,70
2015	9,79	2,64	-1,08	-0,66	-0,63	-1,79	-2,04	-0,19
2016	9,89	2,76	-0,79	-0,49	-0,61	-1,41	-1,90	-0,33
2017	10,32	2,54	-0,83	-0,87	-0,59	-1,52	-1,85	-0,46
2018	9,88	2,82	-0,80	-0,44	-0,62	-1,52	-1,77	-0,58
2019	11,87	2,39	-1,04	-1,31	-0,93	-2,24	-2,04	-0,42
2020	8,39	2,21	-0,40	-0,37	-0,40	-1,02	-1,50	0,13
2021	5,67	2,86	-1,06	0,24	-0,58	-1,64	-1,64	-0,23
2022	6,19	3,11	-1,44	-0,10	-1,18	-1,90	-1,92	-1,06
2023	5,76	2,99	-0,74	-0,01	-0,76	-2,22	-1,80	-0,92

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 6 Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
celkový prírastok/úbytok (abs.)								
1996	614	931	307	-39	2 406	32	4 402	2 489
1997	-231	723	214	-344	1 733	-179	4 180	2 622
1998	-1 074	1 031	-610	-681	1 697	-353	3 574	2 148
1999	-617	635	-451	-719	1 381	-560	3 576	2 030
2000	67	154	-502	-1 239	1 271	-855	3 032	1 962
2001	261	-83	-1 047	-1 742	295	-1 197	2 441	1 240
2002	694	-7	-1 423	-1 310	607	-1 233	1 847	1 035
2003	51	1 103	-1 328	-1 250	458	-1 157	1 632	1 383
2004	1 345	1 184	-774	-402	630	-585	1 931	1 440
2005	2 567	974	-1 006	-852	634	-1 249	1 851	1 439
2006	3 054	903	-539	-1 193	563	-1 357	1 887	1 139
2007	4 097	2 076	-16	-547	372	-1 094	1 456	1 017
2008	5 728	2 783	28	-383	649	-971	2 016	1 406
2009	6 128	1 591	-645	-714	1 155	-511	3 056	2 611
2010	5 980	1 556	-395	-909	772	-968	2 432	1 880
2011	6 606	1 488	-268	-747	1 306	-863	2 200	2 154
2012	6 145	1 068	-1 027	-1 164	520	-1 638	1 576	1 034
2013	5 698	1 031	-765	-1 738	299	-1 677	1 534	731
2014	6 787	1 069	-1 161	-1 740	29	-1 454	1 061	809
2015	8 121	1 020	-1 298	-2 395	-15	-2 335	720	1 085
2016	8 604	1 459	-1 119	-1 748	344	-1 515	1 613	1 453
2017	8 946	1 216	-1 452	-2 087	245	-1 721	1 516	1 114
2018	8 760	1 219	-1 482	-2 020	345	-1 914	1 196	1 197
2019	9 994	1 326	-1 313	-2 366	141	-2 598	1 222	1 046
2020	7 432	407	-2 002	-2 798	-373	-2 174	784	632
2021	4 177	-712	-3 765	-4 353	-2 088	-4 615	-1 274	-1 928
2022	4 656	277	-3 024	-2 851	-1 419	-3 209	433	-783
2023	4 387	541	-2 573	-2 395	-932	-3 421	720	-432
hrubá miera celkového prírastku/úbytku (‰)								
1996	0,99	1,70	0,50	-0,05	3,50	0,05	5,71	3,29
1997	-0,37	1,32	0,35	-0,48	2,52	-0,27	5,39	3,45
1998	-1,74	1,87	-1,00	-0,95	2,46	-0,53	4,59	2,82
1999	-1,00	1,15	-0,74	-1,00	2,00	-0,84	4,57	2,66
2000	0,11	0,28	-0,82	-1,73	1,83	-1,29	3,86	2,56
2001	0,44	-0,15	-1,73	-2,44	0,43	-1,81	3,09	1,62
2002	1,16	-0,01	-2,36	-1,84	0,88	-1,87	2,33	1,35
2003	0,09	2,00	-2,20	-1,76	0,66	-1,75	2,06	1,80
2004	2,24	2,14	-1,29	-0,57	0,91	-0,89	2,43	1,87
2005	4,26	1,76	-1,67	-1,20	0,91	-1,90	2,32	1,87
2006	5,05	1,63	-0,90	-1,69	0,81	-2,07	2,36	1,47
2007	6,73	3,73	-0,03	-0,77	0,53	-1,67	1,82	1,31
2008	9,33	4,98	0,05	-0,54	0,93	-1,48	2,51	1,81
2009	9,89	2,84	-1,08	-1,01	1,66	-0,78	3,79	3,36
2010	9,56	2,77	-0,66	-1,29	1,11	-1,48	3,01	2,41
2011	10,95	2,68	-0,45	-1,08	1,90	-1,31	2,70	2,72
2012	10,08	1,92	-1,73	-1,69	0,75	-2,48	1,93	1,30
2013	9,26	1,85	-1,29	-2,53	0,43	-2,55	1,87	0,92
2014	10,92	1,92	-1,96	-2,54	0,04	-2,22	1,29	1,02
2015	12,91	1,82	-2,20	-3,50	-0,02	-3,57	0,88	1,36
2016	13,49	2,60	-1,90	-2,56	0,50	-2,32	1,96	1,82
2017	13,84	2,16	-2,47	-3,07	0,35	-2,65	1,84	1,39
2018	13,37	2,17	-2,53	-2,98	0,50	-2,95	1,45	1,50
2019	15,04	2,35	-2,24	-3,50	0,20	-4,02	1,48	1,31
2020	11,04	0,72	-3,43	-4,16	-0,54	-3,37	0,95	0,79
2021	5,79	-1,26	-6,54	-6,44	-3,02	-7,40	-1,58	-2,47
2022	6,41	0,49	-5,28	-4,24	-2,06	-5,18	0,54	-1,00
2023	6,00	0,96	-4,52	-3,58	-1,36	-5,55	0,89	-0,55

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 7 Sobáše podľa trvalého pobytu ženícha v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet ženíchov (abs.)								
1996	2 848	2 762	3 013	3 630	3 697	3 172	4 143	4 219
1997	3 042	2 878	3 032	3 648	3 778	3 236	4 167	4 174
1998	2 930	2 883	2 961	3 524	3 701	3 197	4 307	3 991
1999	3 062	2 744	2 949	3 586	3 622	3 171	4 208	3 998
2000	3 000	2 716	2 764	3 284	3 563	2 940	4 071	3 565
2001	2 782	2 464	2 513	3 056	3 195	2 593	3 872	3 320
2002	3 035	2 527	2 740	3 057	3 322	2 819	4 084	3 478
2003	3 373	2 680	2 845	3 048	3 418	2 759	4 150	3 729
2004	3 376	2 710	2 956	3 290	3 574	3 049	4 924	4 006
2005	3 312	2 657	2 868	3 147	3 370	2 757	4 411	3 627
2006	3 334	2 613	2 825	3 057	3 430	2 690	4 300	3 690
2007	3 576	2 715	2 994	3 272	3 546	2 885	4 480	3 969
2008	3 523	2 839	2 997	3 351	3 806	2 968	4 715	4 094
2009	3 419	2 568	2 875	3 086	3 517	2 648	4 526	3 717
2010	3 345	2 443	2 770	2 888	3 305	2 681	4 500	3 483
2011	3 375	2 500	2 671	2 917	3 356	2 677	4 551	3 574
2012	3 597	2 485	2 722	2 923	3 462	2 646	4 556	3 615
2013	3 409	2 498	2 642	3 004	3 198	2 743	4 513	3 484
2014	3 676	2 687	2 803	3 165	3 427	2 777	4 586	3 616
2015	4 066	2 890	3 080	3 323	3 598	2 970	4 839	4 009
2016	4 187	2 946	3 261	3 423	3 835	3 198	5 006	4 041
2017	4 410	3 143	3 368	3 684	4 049	3 260	5 187	4 208
2018	4 438	3 092	3 309	3 669	4 067	3 348	4 964	4 290
2019	4 096	3 017	3 193	3 388	3 861	3 233	4 944	3 932
2020	3 393	2 322	2 594	2 716	3 108	2 480	3 916	3 224
2021	3 544	2 649	2 789	3 027	3 580	2 861	4 404	3 496
2022	4 189	2 961	2 990	3 450	3 610	3 200	4 760	4 012
2023	3 684	2 672	2 652	3 136	3 298	2 989	4 362	3 691
podiel slobodných ženíchov (%)								
1996	76,1	88,9	88,5	87,9	91,2	87,1	92,7	90,0
1997	77,5	88,5	87,9	86,8	90,9	86,2	93,0	88,7
1998	76,6	88,7	90,0	87,3	90,9	87,3	93,5	89,1
1999	78,0	89,0	88,6	87,4	92,6	85,1	92,2	88,5
2000	78,9	88,1	89,0	87,7	90,7	85,7	92,7	88,2
2001	77,6	87,5	87,6	85,5	90,4	84,8	93,6	87,5
2002	78,0	85,9	86,8	85,0	90,4	84,1	92,7	87,2
2003	78,8	86,7	87,0	85,9	89,7	83,5	92,0	86,2
2004	81,9	89,3	87,4	87,0	90,5	86,4	94,0	88,8
2005	80,7	86,6	87,0	83,7	89,2	84,9	92,6	87,1
2006	78,8	83,7	85,7	82,1	88,2	83,0	91,1	86,3
2007	79,4	82,8	83,7	82,8	88,1	80,8	91,2	85,5
2008	79,8	84,0	84,4	81,9	89,0	82,2	91,2	86,3
2009	81,2	82,8	86,1	83,8	88,4	83,4	91,7	86,2
2010	80,9	84,2	85,5	84,6	89,3	81,9	91,6	86,9
2011	80,1	83,7	85,1	82,9	90,2	83,0	91,8	86,5
2012	80,3	82,5	85,7	82,6	88,6	82,3	91,5	86,0
2013	81,0	84,1	85,4	83,4	88,0	82,1	91,1	85,2
2014	81,4	83,2	85,6	83,0	88,8	83,2	90,4	85,9
2015	81,9	85,0	86,3	83,0	89,5	83,6	92,1	86,9
2016	82,4	83,1	83,7	82,8	89,0	82,9	92,0	85,7
2017	82,7	83,7	86,0	82,9	87,8	82,7	91,4	85,3
2018	82,8	83,9	84,0	82,9	87,7	81,3	90,8	85,9
2019	83,1	82,2	85,0	81,8	87,4	84,0	90,6	86,2
2020	79,9	81,5	82,7	81,7	85,6	81,6	90,3	85,0
2021	81,8	82,5	84,9	82,7	87,8	82,8	90,9	85,5
2022	79,9	80,5	82,2	81,4	85,7	79,9	90,0	84,4
2023	81,1	79,0	81,1	80,6	86,6	81,1	89,0	85,8

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7024rr](#), 2024

T 8 Sobáše podľa trvalého pobytu nevesty v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet neviest (abs.)								
1996	2 700	2 757	3 006	3 538	3 816	3 215	4 200	4 252
1997	2 926	2 872	3 053	3 644	3 825	3 244	4 223	4 168
1998	2 833	2 893	2 983	3 458	3 726	3 260	4 381	3 960
1999	2 929	2 748	2 985	3 534	3 663	3 200	4 289	3 992
2000	2 893	2 720	2 755	3 255	3 609	2 957	4 165	3 549
2001	2 711	2 437	2 571	3 005	3 263	2 570	3 892	3 346
2002	2 900	2 536	2 803	3 075	3 370	2 792	4 111	3 475
2003	3 222	2 673	2 854	3 081	3 530	2 787	4 205	3 650
2004	3 181	2 714	2 964	3 294	3 669	3 074	4 947	4 042
2005	3 172	2 615	2 903	3 214	3 417	2 778	4 428	3 622
2006	3 222	2 569	2 848	3 033	3 463	2 736	4 425	3 643
2007	3 437	2 704	3 057	3 210	3 616	2 908	4 572	3 933
2008	3 306	2 814	3 067	3 394	3 871	2 982	4 763	4 096
2009	3 254	2 553	2 841	3 083	3 566	2 701	4 685	3 673
2010	3 088	2 448	2 776	2 905	3 389	2 716	4 608	3 485
2011	3 134	2 478	2 756	2 917	3 412	2 718	4 626	3 580
2012	3 377	2 488	2 800	2 929	3 524	2 665	4 615	3 608
2013	3 138	2 506	2 710	3 010	3 264	2 745	4 608	3 510
2014	3 451	2 685	2 844	3 123	3 493	2 808	4 698	3 635
2015	3 816	2 836	3 109	3 324	3 733	3 008	4 956	3 993
2016	3 885	2 913	3 283	3 427	3 991	3 204	5 155	4 039
2017	4 065	3 121	3 405	3 687	4 191	3 351	5 351	4 138
2018	4 151	3 040	3 400	3 671	4 175	3 373	5 119	4 248
2019	3 812	2 950	3 261	3 427	4 009	3 241	5 043	3 921
2020	3 100	2 290	2 574	2 746	3 231	2 467	4 060	3 285
2021	3 318	2 677	2 772	3 043	3 694	2 925	4 395	3 526
2022	3 971	2 934	3 009	3 428	3 740	3 204	4 831	4 055
2023	3 481	2 611	2 701	3 147	3 400	2 989	4 455	3 700
podiel slobodných neviest (%)								
1996	81,56	90,10	89,69	88,38	92,37	89,39	94,52	91,23
1997	82,19	88,68	89,13	88,80	92,08	87,55	93,54	90,24
1998	80,30	89,98	89,91	89,44	92,40	87,76	94,54	91,31
1999	82,01	91,41	89,41	89,53	92,87	88,78	93,12	89,78
2000	82,34	90,07	90,85	87,34	92,19	88,54	94,12	90,17
2001	81,70	88,35	89,30	86,62	92,77	86,93	94,37	89,57
2002	82,86	87,66	87,91	86,47	92,64	86,03	94,02	89,21
2003	83,64	88,40	88,61	86,73	92,32	86,90	93,56	88,88
2004	85,66	89,57	88,70	87,70	91,99	88,29	94,64	90,10
2005	83,98	88,03	88,12	85,66	90,81	85,89	93,93	88,98
2006	83,43	86,65	85,92	84,44	90,24	85,53	92,90	87,73
2007	82,63	85,06	84,92	84,36	89,85	83,46	93,35	88,25
2008	83,94	84,83	86,27	84,12	89,93	84,94	93,07	87,06
2009	84,33	83,90	86,80	84,92	90,33	85,86	92,74	88,02
2010	84,20	87,01	86,53	85,75	90,56	84,65	93,73	87,37
2011	82,58	83,58	87,34	83,51	90,59	85,39	92,93	88,66
2012	83,54	84,08	86,61	83,85	90,49	84,20	92,94	86,81
2013	83,84	85,47	84,94	83,02	89,37	83,50	92,80	87,89
2014	83,71	85,03	85,65	83,29	89,24	84,62	91,78	87,59
2015	84,07	83,99	86,78	84,24	89,87	85,27	92,21	87,43
2016	84,76	82,77	85,56	82,84	89,00	84,89	92,67	87,50
2017	85,41	83,31	85,90	83,18	88,45	83,74	91,50	86,61
2018	84,24	83,36	84,88	82,35	88,98	83,13	91,33	86,23
2019	84,52	82,34	85,16	82,58	87,88	84,17	91,06	86,84
2020	82,58	80,22	81,51	81,97	86,78	80,71	90,07	85,66
2021	82,46	81,85	83,59	81,43	88,71	81,40	89,92	86,05
2022	83,93	79,48	81,82	81,07	86,12	80,77	90,08	85,13
2023	81,90	79,20	80,97	79,44	86,09	80,53	88,48	85,38

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7053rr](#), 2024

T 9 Priemerný vek ženíchov pri sobáši v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
priemerný vek snúbencov – ženisi (roky)								
1996	29,97	26,63	26,85	26,60	26,25	26,67	25,76	26,35
1997	30,27	26,90	27,20	26,88	26,60	27,19	26,11	26,99
1998	30,72	27,01	27,21	27,19	26,64	27,49	26,11	27,02
1999	30,66	27,44	27,57	27,47	26,87	28,11	26,69	27,57
2000	31,24	28,15	28,23	27,99	27,45	28,33	26,80	28,15
2001	31,63	28,50	28,71	28,67	27,84	28,88	26,87	28,44
2002	32,03	28,96	29,30	29,29	28,12	29,53	27,46	28,99
2003	31,96	29,47	29,74	29,72	28,54	30,04	28,08	29,28
2004	32,31	29,61	30,22	30,11	28,84	29,92	27,74	29,18
2005	33,04	30,48	30,68	31,19	29,65	30,90	28,51	30,22
2006	33,38	31,21	31,30	31,30	30,31	31,58	28,96	30,61
2007	33,50	31,49	31,70	31,55	30,57	32,11	29,05	30,88
2008	33,63	31,64	31,89	32,13	30,63	32,21	29,30	31,15
2009	33,96	32,59	32,03	32,37	31,08	32,20	29,26	31,19
2010	34,43	32,39	32,38	32,44	31,18	32,93	29,44	31,48
2011	34,74	33,12	33,19	33,30	31,28	33,18	29,95	32,07
2012	34,92	33,70	32,96	33,54	31,65	33,24	30,13	32,32
2013	35,04	33,21	33,55	34,08	32,05	33,79	30,34	32,52
2014	35,31	34,15	33,74	34,11	32,44	34,15	30,59	32,77
2015	35,77	33,88	33,82	34,37	32,37	34,37	30,75	33,23
2016	35,82	34,61	34,31	34,82	32,63	34,43	30,66	33,12
2017	36,02	34,62	34,37	34,88	33,00	34,90	31,05	33,53
2018	36,11	35,04	34,81	35,27	33,31	35,42	31,21	33,89
2019	36,29	35,23	34,91	35,67	33,40	35,24	31,27	33,62
2020	37,17	35,91	35,66	35,89	34,12	36,16	31,40	34,21
2021	37,11	36,30	35,60	36,30	33,90	36,17	31,68	34,22
2022	37,43	36,71	36,38	36,57	34,49	36,95	31,90	34,67
2023	38,00	37,12	36,74	37,19	34,74	36,91	32,34	34,65
priemerný vek vzájomne slobodných snúbencov – ženisi (roky)								
1996	25,70	24,54	24,79	24,50	24,64	24,49	24,50	24,65
1997	26,24	24,72	24,97	24,72	24,97	24,75	24,79	24,85
1998	26,50	25,08	25,35	25,08	25,05	25,19	24,99	25,11
1999	26,86	25,57	25,54	25,40	25,45	25,55	25,23	25,36
2000	27,48	26,06	26,42	26,03	25,84	25,93	25,51	25,99
2001	27,62	26,36	26,49	26,28	26,10	26,23	25,68	26,29
2002	28,18	26,67	26,97	26,79	26,38	26,78	26,19	26,75
2003	28,56	27,17	27,44	27,24	26,87	27,11	26,54	26,96
2004	29,37	27,93	28,14	27,95	27,34	27,45	26,68	27,14
2005	29,83	28,45	28,48	28,60	27,92	28,11	27,22	28,03
2006	29,92	28,69	28,81	28,51	28,26	28,68	27,39	28,26
2007	29,99	28,76	29,00	28,77	28,50	28,88	27,49	28,47
2008	30,40	29,04	29,42	29,41	28,63	29,11	27,69	28,79
2009	30,71	29,70	29,65	29,78	29,04	29,25	27,81	28,84
2010	31,28	29,93	29,83	29,94	29,33	29,68	28,06	29,14
2011	31,26	30,25	30,40	30,44	29,50	29,97	28,53	29,74
2012	31,69	30,82	30,58	30,52	29,70	30,09	28,59	29,90
2013	31,83	30,74	30,87	31,05	29,84	30,39	28,61	29,76
2014	32,08	31,31	31,10	31,12	30,24	30,72	28,82	30,26
2015	32,75	31,08	31,27	31,40	30,31	31,11	29,16	30,60
2016	32,55	31,55	31,20	31,48	30,37	31,07	29,17	30,33
2017	32,90	31,64	31,65	31,70	30,52	31,51	29,21	30,67
2018	33,06	31,99	31,71	31,80	30,80	31,65	29,27	31,04
2019	33,12	31,94	31,90	32,03	30,79	31,87	29,39	30,75
2020	33,29	32,17	32,13	32,34	31,03	31,92	29,23	30,95
2021	33,57	32,75	32,41	32,48	31,19	32,20	29,49	31,14
2022	33,75	32,67	32,56	32,68	31,26	32,61	29,59	31,21
2023	34,20	32,70	32,71	33,03	31,69	32,38	29,68	31,38

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

T 10 Priemerný vek neviest pri sobáši v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
priemerný vek snúbencov – nevesty (roky)								
1996	26,67	23,73	24,02	23,81	23,58	23,68	23,15	23,71
1997	27,09	23,97	24,31	24,08	23,86	24,20	23,41	24,12
1998	27,34	24,16	24,37	24,23	23,88	24,62	23,49	24,22
1999	27,46	24,48	24,82	24,36	24,07	24,99	24,03	24,74
2000	27,83	25,10	25,19	25,11	24,63	25,23	24,16	25,12
2001	28,30	25,50	25,86	25,68	24,92	25,76	24,22	25,55
2002	28,67	25,97	26,26	26,10	25,24	26,33	24,66	26,02
2003	28,61	26,37	26,52	26,67	25,68	26,74	25,28	26,32
2004	29,05	26,73	27,09	27,22	26,04	26,95	25,09	26,34
2005	29,72	27,27	27,46	27,83	26,66	27,77	25,79	27,15
2006	30,08	27,97	28,38	28,17	27,17	28,23	26,14	27,54
2007	30,31	28,34	28,47	28,45	27,55	28,91	26,24	27,82
2008	30,77	28,77	28,83	28,87	27,63	28,80	26,37	28,11
2009	30,83	29,23	29,00	29,22	27,88	28,88	26,65	28,32
2010	31,35	29,11	29,40	29,27	28,30	29,59	26,67	28,47
2011	31,73	29,96	29,89	30,14	28,50	29,79	27,25	28,99
2012	32,04	30,44	29,84	30,31	28,66	30,16	27,25	29,28
2013	32,03	30,30	30,53	31,02	29,05	30,53	27,55	29,44
2014	32,50	30,92	30,75	31,11	29,48	30,89	27,89	29,84
2015	32,79	30,97	30,68	31,19	29,45	31,11	27,99	30,40
2016	32,86	31,67	31,30	31,73	29,73	31,25	28,00	30,23
2017	33,26	31,76	31,48	31,87	30,05	31,69	28,39	30,71
2018	33,42	32,05	31,83	32,25	30,27	32,28	28,66	30,88
2019	33,72	32,48	31,94	32,54	30,57	32,18	28,60	30,81
2020	34,43	32,94	32,71	32,98	31,02	33,16	28,81	31,25
2021	34,40	33,36	32,73	33,43	30,98	33,17	29,08	31,31
2022	34,80	33,79	33,58	33,71	31,58	33,77	29,29	31,81
2023	35,45	34,21	33,84	34,29	31,90	33,96	29,73	31,94
priemerný vek vzájomne slobodných snúbencov – nevesty (roky)								
1996	23,32	22,00	22,29	21,88	22,28	21,88	22,17	22,19
1997	23,67	22,28	22,49	22,27	22,55	22,19	22,33	22,36
1998	23,79	22,49	22,87	22,53	22,69	22,65	22,58	22,66
1999	24,34	23,07	23,15	22,72	22,96	22,99	22,88	22,92
2000	24,88	23,51	23,80	23,38	23,37	23,42	23,06	23,47
2001	25,18	23,67	24,10	23,59	23,61	23,54	23,29	23,74
2002	25,65	24,10	24,46	24,14	23,94	24,05	23,63	24,23
2003	26,07	24,53	24,76	24,62	24,40	24,50	24,07	24,44
2004	26,71	25,27	25,45	25,29	24,87	24,89	24,22	24,57
2005	27,19	25,66	25,76	25,73	25,26	25,46	24,80	25,36
2006	27,44	25,91	26,19	25,86	25,52	25,86	24,93	25,67
2007	27,53	26,13	26,37	26,12	25,91	26,22	25,03	25,90
2008	28,12	26,60	26,64	26,52	25,97	26,31	25,20	26,08
2009	28,39	26,86	26,99	27,01	26,29	26,54	25,49	26,28
2010	28,79	27,10	27,37	27,13	26,73	26,88	25,62	26,55
2011	28,84	27,46	27,64	27,69	26,94	27,12	26,04	27,03
2012	29,39	27,90	27,81	27,82	27,03	27,36	26,09	27,18
2013	29,39	28,10	28,15	28,29	27,23	27,66	26,19	27,25
2014	29,80	28,56	28,34	28,48	27,53	27,98	26,42	27,71
2015	30,16	28,47	28,50	28,71	27,75	28,38	26,62	28,07
2016	30,20	28,90	28,70	28,81	27,76	28,30	26,72	27,80
2017	30,63	29,05	28,93	28,99	27,93	28,81	26,83	28,19
2018	30,84	29,21	29,14	29,06	28,19	28,95	27,01	28,38
2019	30,89	29,38	29,22	29,37	28,28	29,13	26,97	28,34
2020	31,01	29,51	29,48	29,61	28,39	29,30	26,94	28,52
2021	31,26	30,00	29,65	29,93	28,60	29,59	27,10	28,58
2022	31,64	30,06	30,01	30,19	28,78	29,80	27,24	28,74
2023	32,14	30,24	30,27	30,39	29,12	29,69	27,44	28,88

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7026rr](#), 2024

T 11 Rozvody v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet rozvodov (abs.)								
1996	1 572	941	1 001	1 434	1 034	1 407	867	1 146
1997	1 446	859	943	1 270	965	1 387	842	1 426
1998	1 603	867	912	1 313	931	1 447	825	1 414
1999	1 460	970	1 008	1 427	1 049	1 495	839	1 416
2000	1 434	956	1 050	1 360	993	1 428	791	1 261
2001	1 435	993	1 160	1 418	1 065	1 508	889	1 349
2002	1 556	1 099	1 103	1 688	1 186	1 671	1 052	1 605
2003	1 571	1 095	1 197	1 679	1 186	1 503	1 056	1 429
2004	1 569	1 133	1 289	1 682	1 286	1 557	954	1 419
2005	1 682	1 293	1 389	1 651	1 271	1 607	1 077	1 583
2006	1 917	1 548	1 485	1 730	1 371	1 725	1 156	1 784
2007	1 736	1 369	1 435	1 702	1 339	1 628	1 227	1 738
2008	1 775	1 490	1 366	1 778	1 493	1 629	1 323	1 821
2009	1 713	1 536	1 542	1 796	1 486	1 521	1 408	1 669
2010	1 686	1 342	1 386	1 625	1 429	1 471	1 371	1 705
2011	1 515	1 277	1 245	1 525	1 307	1 386	1 286	1 561
2012	1 594	1 186	1 171	1 503	1 242	1 444	1 334	1 474
2013	1 587	1 266	1 241	1 535	1 277	1 340	1 205	1 495
2014	1 381	1 251	1 240	1 400	1 224	1 338	1 210	1 470
2015	1 564	1 181	1 129	1 295	1 053	1 212	1 037	1 315
2016	1 322	1 089	1 117	1 329	1 048	1 156	956	1 269
2017	1 482	1 200	1 082	1 300	1 149	1 111	1 023	1 271
2018	1 443	1 147	1 074	1 307	1 157	1 140	1 003	1 289
2019	1 447	1 161	1 029	1 272	1 125	1 117	1 094	1 221
2020	1 227	994	957	1 144	910	970	996	1 097
2021	1 106	1 042	994	1 037	953	990	975	1 034
2022	1 067	949	924	1 177	961	981	989	1 132
2023	1 372	952	856	1 051	952	979	1 050	993
podiel rozvodov na ukončených konaniach (%)								
1996	74,4	70,2	70,5	72,4	71,6	70,3	63,4	63,6
1997	72,4	74,4	69,8	75,6	71,8	69,4	61,6	67,3
1998	73,8	72,5	71,6	74,2	71,3	71,9	46,2	69,5
1999	72,8	75,4	76,6	73,7	74,0	67,2	58,5	69,4
2000	70,4	76,4	72,8	73,4	69,7	69,3	64,3	65,5
2001	74,7	76,4	76,7	72,6	80,6	70,6	69,9	66,5
2002	73,7	75,0	73,1	78,2	73,0	77,6	71,8	71,9
2003	73,8	73,9	75,2	79,9	69,6	72,8	72,2	65,4
2004	72,6	76,8	77,0	74,6	74,1	73,5	64,5	67,2
2005	72,7	79,0	78,1	76,7	75,8	82,4	72,2	69,4
2006	91,8	85,5	84,7	92,9	94,5	91,5	90,1	87,5
2007	95,7	90,4	92,2	94,9	94,8	93,1	92,2	88,9
2008	96,7	95,2	90,3	95,8	95,3	93,1	94,6	91,9
2009	98,0	94,5	90,2	96,3	96,5	93,0	94,5	89,8
2010	97,8	94,9	88,1	96,8	97,8	92,7	94,0	90,0
2011	97,4	92,5	87,2	96,7	95,0	94,9	96,3	91,3
2012	96,0	88,4	87,8	97,5	95,2	94,7	96,4	90,8
2013	94,9	90,2	89,5	97,5	94,2	94,7	95,9	91,7
2014	94,9	89,0	89,4	98,1	96,0	93,4	94,3	90,0
2015	97,4	90,5	88,9	98,1	98,4	94,6	95,3	92,3
2016	97,0	90,2	89,1	97,5	98,3	94,0	95,8	93,3
2017	98,0	88,3	87,1	96,9	99,1	93,2	93,5	93,6
2018	98,4	90,8	87,6	96,6	98,6	94,1	96,3	93,9
2019	98,8	86,2	87,0	99,9	98,6	94,0	94,2	93,4
2020	98,3	87,1	86,6	99,0	98,2	92,5	95,4	92,4
2021	98,8	89,4	88,3	99,6	98,5	93,1	94,7	90,4
2022	98,0	87,5	87,4	99,8	98,8	93,8	93,0	87,8
2023	93,7	88,6	87,1	99,4	99,2	92,7	93,5	87,9

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 12 Index rozvodovosti a priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
index rozvodovosti (%)								
1996	55,20	34,07	33,22	39,50	27,97	44,36	20,93	27,16
1997	47,53	29,85	31,10	34,81	25,54	42,86	20,21	34,16
1998	54,71	30,07	30,80	37,26	25,16	45,26	19,15	35,43
1999	47,68	35,35	34,18	39,79	28,96	47,15	19,94	35,42
2000	47,80	35,20	37,99	41,41	27,87	48,57	19,43	35,37
2001	51,58	40,30	46,16	46,40	33,33	58,16	22,96	40,63
2002	51,27	43,49	40,26	55,22	35,70	59,28	25,76	46,15
2003	46,58	40,86	42,07	55,09	34,70	54,48	25,45	38,32
2004	46,48	41,81	43,61	51,12	35,98	51,07	19,37	35,42
2005	50,79	48,66	48,43	52,46	37,72	58,29	24,42	43,64
2006	57,50	59,24	52,57	56,59	39,97	64,13	26,88	48,35
2007	48,55	50,42	47,93	52,02	37,76	56,43	27,39	43,79
2008	50,38	52,48	45,58	53,06	39,23	54,89	28,06	44,48
2009	50,10	59,81	53,63	58,20	42,25	57,44	31,11	44,90
2010	50,40	54,93	50,04	56,27	43,24	54,87	30,47	48,95
2011	44,89	51,08	46,61	52,28	38,95	51,77	28,26	43,68
2012	44,31	47,73	43,02	51,42	35,88	54,57	29,28	40,77
2013	46,55	50,68	46,97	51,10	39,93	48,85	26,70	42,91
2014	37,57	46,56	44,24	44,23	35,72	48,18	26,38	40,65
2015	38,47	40,87	36,66	38,97	29,27	40,81	21,43	32,80
2016	31,57	36,97	34,25	38,83	27,33	36,15	19,10	31,40
2017	33,61	38,18	32,13	35,29	28,38	34,08	19,72	30,20
2018	32,51	37,10	32,46	35,62	28,45	34,05	20,21	30,05
2019	35,33	38,48	32,23	37,54	29,14	34,55	22,13	31,05
2020	36,16	42,81	36,89	42,12	29,28	39,11	25,43	34,03
2021	31,21	39,34	35,64	34,26	26,62	34,60	22,14	29,58
2022	25,47	32,05	30,90	34,12	26,62	30,66	20,78	28,22
2023	37,24	35,63	32,28	33,51	28,87	32,75	24,07	26,90
priemerná dĺžka trvania rozvedeného manželstva (roky)								
1996	12,30	11,90	12,10	11,20	12,30	11,60	11,40	11,50
1997	12,90	12,00	12,30	11,70	12,10	12,40	12,30	12,40
1998	13,10	12,20	12,60	11,90	12,80	12,70	12,70	12,60
1999	13,40	12,10	13,00	12,90	12,60	12,90	12,30	13,10
2000	14,10	12,70	13,20	12,50	13,60	13,40	13,00	13,10
2001	13,60	13,00	13,30	12,50	13,10	13,30	13,30	13,00
2002	13,80	12,90	12,80	12,50	13,20	12,80	13,10	13,40
2003	14,40	13,40	13,70	13,40	13,90	13,70	14,20	14,00
2004	14,70	13,50	14,40	13,60	14,30	14,00	14,00	14,20
2005	14,90	13,90	15,10	14,30	14,40	14,50	14,00	14,30
2006	15,20	14,50	14,40	14,30	14,90	14,50	14,70	14,70
2007	15,30	14,10	15,00	14,20	15,00	15,20	14,40	14,70
2008	14,90	14,30	14,90	14,40	14,90	14,70	14,90	14,70
2009	15,30	15,00	15,20	14,60	14,80	15,00	14,30	14,80
2010	15,10	15,00	15,40	14,80	15,10	15,30	14,90	15,20
2011	14,90	15,10	15,20	14,90	15,70	15,70	15,20	15,40
2012	14,80	14,70	16,30	15,20	15,40	16,10	15,40	15,70
2013	15,00	15,50	16,10	15,20	15,60	15,90	14,80	16,00
2014	15,10	15,00	16,00	15,50	15,90	16,30	15,80	15,60
2015	15,40	15,40	16,30	15,60	15,70	16,90	16,10	15,70
2016	15,20	16,00	16,40	15,80	16,10	17,00	16,10	16,30
2017	14,60	16,10	16,30	16,10	15,90	15,90	15,90	15,80
2018	14,70	16,00	16,40	15,70	16,40	16,10	15,90	16,30
2019	14,30	15,40	16,00	15,80	15,50	16,80	15,90	15,90
2020	14,20	15,00	15,70	15,60	16,00	16,20	16,30	15,70
2021	14,90	15,00	16,10	15,60	15,70	15,00	15,40	15,50
2022	14,50	15,40	15,90	15,40	15,80	15,60	15,40	16,20
2023	14,40	15,10	15,00	15,90	15,50	14,90	15,50	15,10

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), [om7043rr](#), 2024

T 13 Rozvody s maloletými deťmi v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet rozvodov s maloletými deťmi (abs.)								
1996	1 141	721	762	1 069	792	1 069	643	805
1997	990	607	718	944	743	1 028	633	1 007
1998	1 091	632	674	942	705	1 070	634	1 007
1999	969	689	757	956	807	1 084	616	958
2000	911	701	787	988	720	1 003	576	828
2001	949	715	835	993	775	1 079	615	919
2002	1 012	768	789	1 233	870	1 166	763	1 090
2003	1 015	795	861	1 180	861	1 051	737	970
2004	971	776	873	1 150	919	1 078	645	917
2005	985	874	949	1 093	933	1 047	712	1 016
2006	1 134	1 055	1 045	1 172	959	1 183	781	1 145
2007	983	895	976	1 157	944	1 103	821	1 115
2008	1 018	962	899	1 195	1 042	1 095	890	1 180
2009	985	925	1 046	1 170	1 052	990	919	1 068
2010	905	843	923	1 022	943	960	940	1 091
2011	854	818	799	944	889	886	833	989
2012	881	746	730	939	800	894	858	916
2013	841	798	716	943	812	822	795	917
2014	740	754	740	877	757	780	748	909
2015	920	737	677	793	644	687	654	756
2016	688	631	638	757	655	672	577	758
2017	818	717	681	751	756	664	630	723
2018	838	687	617	761	737	675	590	748
2019	851	703	621	742	707	630	669	699
2020	747	594	600	632	562	581	591	631
2021	626	641	619	609	595	622	591	593
2022	620	567	529	699	616	582	622	639
2023	796	547	521	587	576	572	651	570
podiel rozvodov s maloletými deťmi (%)								
1996	72,58	76,62	76,12	74,55	76,60	75,98	74,16	70,24
1997	68,46	70,66	76,14	74,33	76,99	74,12	75,18	70,62
1998	68,06	72,90	73,90	71,74	75,73	73,95	76,85	71,22
1999	66,37	71,03	75,10	66,99	76,93	72,51	73,42	67,66
2000	63,53	73,33	74,95	72,65	72,51	70,24	72,82	65,66
2001	66,13	72,00	71,98	70,03	72,77	71,55	69,18	68,12
2002	65,04	69,88	71,53	73,05	73,36	69,78	72,53	67,91
2003	64,61	72,60	71,93	70,28	72,60	69,93	69,79	67,88
2004	61,89	68,49	67,73	68,37	71,46	69,24	67,61	64,62
2005	58,56	67,59	68,32	66,20	73,41	65,15	66,11	64,18
2006	59,15	68,15	70,37	67,75	69,95	68,58	67,56	64,18
2007	56,62	65,38	68,01	67,98	70,50	67,75	66,91	64,15
2008	57,35	64,56	65,81	67,21	69,79	67,22	67,27	64,80
2009	57,50	60,22	67,83	65,14	70,79	65,09	65,27	63,99
2010	53,68	62,82	66,59	62,89	65,99	65,26	68,56	63,99
2011	56,37	64,06	64,18	61,90	68,02	63,92	64,77	63,36
2012	55,27	62,90	62,34	62,48	64,41	61,91	64,32	62,14
2013	52,99	63,03	57,70	61,43	63,59	61,34	65,98	61,34
2014	53,58	60,27	59,68	62,64	61,85	58,30	61,82	61,84
2015	58,82	62,40	59,96	61,24	61,16	56,68	63,07	57,49
2016	52,04	57,94	57,12	56,96	62,50	58,13	60,36	59,73
2017	55,20	59,75	62,94	57,77	65,80	59,77	61,58	56,88
2018	58,07	59,90	57,45	58,22	63,70	59,21	58,82	58,03
2019	58,81	60,55	60,35	58,33	62,84	56,40	61,15	57,25
2020	60,88	59,76	62,70	55,24	61,76	59,90	59,34	57,52
2021	56,60	61,52	62,27	58,73	62,43	62,83	60,62	57,35
2022	58,11	59,75	57,25	59,39	64,10	59,33	62,89	56,45
2023	58,02	57,46	60,86	55,85	60,50	58,43	62,00	57,40

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7040rr](#), 2024

T 14 Priemerný vek manželov pri rozvode v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
priemerný vek manželov pri rozvode – muži (roky)								
1996	38,30	36,40	37,00	35,90	37,00	36,50	36,30	36,60
1997	39,10	36,00	36,80	36,80	36,90	37,30	37,20	37,40
1998	39,00	37,10	37,20	36,50	37,10	37,60	37,80	37,50
1999	39,50	36,80	37,70	37,70	37,30	37,70	37,30	38,10
2000	40,10	37,00	37,90	37,30	38,10	38,20	38,00	38,10
2001	40,10	38,00	38,60	37,80	38,40	38,40	38,50	38,40
2002	40,10	38,10	38,30	37,90	38,40	38,20	38,50	38,50
2003	40,70	37,80	38,50	38,00	38,80	38,70	38,90	39,20
2004	40,90	38,40	39,40	38,70	39,10	39,20	38,90	39,50
2005	41,10	38,70	40,00	39,40	39,00	39,60	38,90	39,50
2006	41,70	39,20	39,70	39,70	39,90	39,60	39,90	40,20
2007	41,90	39,40	40,30	39,40	40,00	40,50	39,40	40,10
2008	42,00	39,60	40,50	40,10	40,10	40,40	40,20	40,20
2009	42,30	40,40	40,80	40,40	40,00	40,70	39,80	40,30
2010	42,40	40,70	41,40	40,90	40,90	41,20	40,20	41,00
2011	42,60	41,20	41,70	41,00	41,10	41,90	40,70	41,70
2012	42,90	41,00	42,30	41,60	41,30	42,20	41,00	41,90
2013	43,40	42,00	42,60	42,00	41,80	42,00	40,30	42,30
2014	43,80	41,90	42,80	42,20	42,20	43,30	41,60	42,40
2015	44,00	42,60	43,40	42,70	42,30	44,30	42,00	42,80
2016	44,20	43,40	43,90	43,10	43,00	44,00	42,00	43,20
2017	44,30	43,60	43,60	43,80	43,00	43,60	42,20	43,10
2018	44,20	43,80	44,30	43,70	43,60	43,80	42,70	43,60
2019	44,40	44,20	43,80	44,00	43,40	44,30	42,40	43,60
2020	44,50	44,00	44,20	44,60	43,70	44,60	43,80	43,90
2021	45,60	44,20	44,80	44,30	44,30	44,40	43,40	44,40
2022	45,60	44,80	45,30	45,10	44,10	45,00	43,30	44,60
2023	45,70	45,10	45,40	45,80	44,80	44,70	43,40	44,30
priemerný vek manželov pri rozvode – ženy (roky)								
1996	35,80	33,90	34,50	33,30	34,60	33,70	33,70	34,10
1997	36,50	33,70	34,30	34,10	34,30	34,50	34,90	34,70
1998	36,70	34,70	34,60	34,10	34,70	35,00	35,30	35,10
1999	37,00	34,40	35,20	35,20	34,80	35,00	35,00	35,50
2000	37,70	34,70	35,40	34,70	35,90	35,60	35,60	35,30
2001	37,50	35,70	36,20	35,20	35,90	35,90	36,10	35,90
2002	37,70	35,70	35,60	35,20	35,90	35,50	36,00	36,20
2003	38,10	35,30	36,00	35,50	36,30	36,20	36,50	36,40
2004	38,30	35,70	36,90	36,10	36,80	36,50	36,30	37,10
2005	38,60	36,10	37,30	36,80	36,40	37,00	36,40	37,00
2006	39,00	36,60	37,00	36,80	37,50	36,90	37,40	37,60
2007	39,40	36,70	37,70	36,60	37,50	37,70	36,90	37,50
2008	39,30	36,90	37,80	37,20	37,60	37,40	37,50	37,70
2009	39,50	37,60	38,00	37,50	37,30	38,00	37,10	37,80
2010	39,90	38,00	38,60	37,80	38,30	38,60	37,60	38,40
2011	39,80	38,30	38,80	38,30	38,60	38,90	38,10	39,00
2012	40,20	38,30	39,50	38,70	38,40	39,30	38,10	39,20
2013	40,50	39,20	39,80	39,20	39,20	39,60	37,60	39,50
2014	41,00	39,00	40,10	39,50	39,50	40,20	38,90	39,60
2015	41,20	39,70	40,50	40,00	39,60	41,10	39,30	40,00
2016	41,60	40,60	41,00	40,30	40,40	41,00	39,40	40,40
2017	41,70	40,80	40,80	40,90	39,90	40,50	39,40	40,40
2018	41,50	40,90	41,30	40,60	40,70	40,90	39,90	40,90
2019	41,50	40,90	40,90	41,10	40,40	41,70	39,80	40,80
2020	41,80	40,70	41,10	41,40	40,70	41,50	40,90	41,00
2021	42,70	41,30	41,90	41,30	41,10	41,20	40,10	41,10
2022	42,80	41,90	42,30	42,10	41,40	41,80	40,30	41,80
2023	42,70	42,30	42,30	42,90	41,70	41,60	41,00	41,40

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7044rr](#), 2024

T 15 Narodení v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet narodených (abs.)								
1996	5 096	5 537	6 086	7 330	8 399	7 174	11 206	9 535
1997	5 044	5 384	5 915	6 964	8 210	6 995	11 000	9 844
1998	4 923	5 274	5 651	6 719	8 177	6 794	10 692	9 633
1999	4 746	5 167	5 598	6 637	7 809	6 712	10 458	9 355
2000	4 911	4 994	5 482	6 329	7 813	6 384	10 291	9 162
2001	4 628	4 594	4 926	5 802	7 092	6 013	9 729	8 559
2002	4 575	4 537	4 805	5 804	7 083	6 005	9 522	8 704
2003	5 121	4 674	4 755	5 874	7 040	6 092	9 469	8 905
2004	5 460	4 962	5 061	5 930	7 210	6 424	9 755	9 156
2005	5 888	4 968	5 102	6 131	7 142	6 442	9 815	9 137
2006	5 932	5 071	5 091	6 049	7 010	6 236	9 629	9 104
2007	6 342	4 912	5 232	6 093	7 035	6 351	9 543	9 123
2008	6 864	5 378	5 434	6 537	7 432	6 406	10 062	9 473
2009	7 442	5 563	5 801	6 819	7 757	6 946	10 896	10 221
2010	7 576	5 593	5 956	6 565	7 642	6 756	10 599	9 912
2011	7 804	5 582	5 921	6 684	7 818	6 711	10 412	10 071
2012	7 536	5 288	5 158	6 017	7 220	6 044	9 554	8 898
2013	7 387	5 273	5 403	5 832	6 978	6 101	9 455	8 557
2014	7 773	5 388	5 132	6 068	6 854	6 079	9 389	8 516
2015	7 918	5 319	5 217	5 900	7 134	5 934	9 624	8 740
2016	8 246	5 510	5 355	6 188	7 336	6 262	9 891	8 929
2017	8 449	5 472	5 337	6 250	7 370	6 301	9 959	8 990
2018	8 589	5 492	5 223	6 034	7 539	6 117	9 840	8 974
2019	8 195	5 398	5 342	6 077	7 447	5 976	9 931	8 850
2020	8 310	5 372	5 184	5 856	7 262	6 000	10 028	8 818
2021	8 144	5 467	5 196	6 021	7 266	5 875	9 982	8 803
2022	7 163	4 944	4 701	5 607	6 732	5 508	9 778	8 417
2023	6 540	4 645	4 118	5 132	6 190	5 076	9 139	7 948
hrubá miera pôrodnosti (‰)								
1996	8,24	10,09	9,98	10,22	12,23	10,80	14,53	12,59
1997	8,15	9,80	9,69	9,71	11,92	10,54	14,19	12,96
1998	7,96	9,59	9,26	9,37	11,85	10,24	13,72	12,64
1999	7,69	9,38	9,19	9,27	11,29	10,12	13,36	12,25
2000	7,96	9,06	9,00	8,85	11,27	9,64	13,09	11,96
2001	7,50	8,33	8,10	8,13	10,22	9,09	12,33	11,15
2002	7,64	8,24	7,95	8,16	10,23	9,09	12,02	11,35
2003	8,54	8,48	7,89	8,27	10,16	9,24	11,93	11,59
2004	9,10	8,98	8,41	8,36	10,39	9,75	12,26	11,89
2005	9,78	8,97	8,49	8,65	10,28	9,79	12,31	11,85
2006	9,81	9,15	8,48	8,55	10,09	9,50	12,04	11,79
2007	10,42	8,84	8,72	8,62	10,12	9,70	11,91	11,80
2008	11,19	9,63	9,06	9,25	10,68	9,80	12,53	12,23
2009	12,02	9,93	9,68	9,66	11,13	10,63	13,53	13,16
2010	12,11	9,95	9,95	9,31	10,95	10,35	13,11	12,73
2011	12,94	10,06	9,96	9,69	11,35	10,16	12,78	12,72
2012	12,36	9,52	8,69	8,74	10,47	9,17	11,71	11,22
2013	12,00	9,47	9,12	8,49	10,11	9,28	11,56	10,78
2014	12,50	9,67	8,67	8,85	9,93	9,27	11,46	10,71
2015	12,60	9,51	8,84	8,63	10,34	9,07	11,73	10,99
2016	12,94	9,83	9,09	9,08	10,63	9,60	12,04	11,20
2017	13,07	9,74	9,08	9,20	10,67	9,69	12,10	11,26
2018	13,11	9,76	8,91	8,91	10,91	9,43	11,94	11,23
2019	12,34	9,57	9,13	9,00	10,77	9,25	12,03	11,06
2020	12,34	9,50	8,88	8,70	10,50	9,31	12,13	11,00
2021	11,29	9,67	9,03	8,92	10,52	9,43	12,35	11,27
2022	9,86	8,75	8,22	8,34	9,77	8,89	12,11	10,80
2023	8,95	8,21	7,23	7,66	9,00	8,24	11,31	10,20

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 16 Živorodenosť a mŕtvorodenosť v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet živorodených na 1 000 narodených								
1996	996	998	997	996	997	996	994	996
1997	998	995	997	997	996	996	994	995
1998	996	995	997	995	995	995	994	995
1999	995	997	997	995	997	994	995	994
2000	997	998	997	996	996	994	996	996
2001	997	997	997	996	997	996	996	993
2002	997	996	997	998	997	996	995	994
2003	996	997	998	997	996	996	995	994
2004	996	998	998	996	998	996	995	994
2005	997	997	998	997	997	996	995	995
2006	998	998	997	996	996	997	994	995
2007	997	998	997	996	998	996	994	995
2008	997	996	997	996	997	996	996	995
2009	998	997	998	996	998	995	996	994
2010	999	997	997	996	997	996	997	996
2011	998	997	998	997	998	998	996	995
2012	998	997	997	998	998	996	994	996
2013	999	998	999	998	996	997	995	996
2014	998	997	997	996	998	997	996	996
2015	998	997	997	996	997	995	996	996
2016	998	997	997	998	999	997	997	996
2017	998	997	999	997	997	998	996	997
2018	998	997	998	997	999	995	995	997
2019	997	998	998	998	998	997	996	997
2020	998	996	997	996	998	996	997	996
2021	999	996	998	997	998	996	995	996
2022	998	997	997	996	998	995	996	996
2023	997	998	997	997	998	997	996	995
počet mŕtvonarodených na 1 000 narodených								
1996	4	2	3	4	3	4	6	4
1997	2	5	3	3	4	4	6	5
1998	4	5	3	5	5	5	6	5
1999	5	3	3	5	3	6	5	6
2000	3	2	3	4	4	6	4	4
2001	3	3	3	4	3	4	4	7
2002	3	4	3	2	3	4	5	6
2003	4	3	2	3	4	4	5	6
2004	4	2	2	4	2	4	5	6
2005	3	3	2	3	3	4	5	5
2006	2	2	3	4	4	3	6	5
2007	3	2	3	4	2	4	6	5
2008	3	4	3	4	3	4	4	5
2009	2	3	2	4	2	5	4	6
2010	1	3	3	4	3	4	3	4
2011	2	3	2	3	2	2	4	5
2012	2	3	3	2	2	4	6	4
2013	1	2	1	2	4	3	5	4
2014	2	3	3	4	2	3	4	4
2015	2	3	3	4	3	5	4	4
2016	2	3	3	2	1	3	3	4
2017	2	3	1	3	3	2	4	3
2018	2	3	2	3	1	5	5	3
2019	3	2	2	2	2	3	4	3
2020	2	4	3	4	2	4	3	4
2021	1	4	2	3	2	4	5	4
2022	2	3	3	4	2	5	4	4
2023	3	2	3	3	2	3	4	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7017rr](#), 2024

T 17 Živonarodení v 1. a 2. poradí v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet živonarodených v 1. a 2. poradí (abs.)								
1996	4 325	4 576	4 900	5 945	6 096	5 603	7 321	6 788
1997	4 330	4 456	4 774	5 708	6 069	5 388	7 177	7 058
1998	4 237	4 452	4 613	5 543	6 056	5 367	7 090	6 877
1999	4 135	4 416	4 635	5 414	5 919	5 233	6 949	6 636
2000	4 237	4 289	4 559	5 254	6 012	5 006	6 932	6 552
2001	4 009	3 926	4 006	4 822	5 400	4 703	6 495	6 011
2002	4 039	3 856	4 010	4 807	5 489	4 720	6 407	6 134
2003	4 507	4 023	4 010	4 909	5 390	4 761	6 361	6 238
2004	4 877	4 175	4 252	4 916	5 648	4 997	6 615	6 445
2005	5 258	4 226	4 355	5 096	5 599	4 958	6 665	6 429
2006	5 345	4 348	4 326	4 995	5 567	4 843	6 548	6 427
2007	5 668	4 194	4 474	5 042	5 605	4 941	6 582	6 626
2008	6 125	4 624	4 682	5 502	5 959	4 996	7 051	6 876
2009	6 639	4 773	4 993	5 707	6 304	5 432	7 726	7 435
2010	6 834	4 779	5 077	5 519	6 126	5 318	7 530	7 251
2011	7 027	4 868	5 143	5 623	6 366	5 338	7 493	7 354
2012	6 698	4 532	4 388	4 988	5 792	4 776	6 647	6 429
2013	6 605	4 511	4 575	4 918	5 656	4 830	6 614	6 177
2014	6 928	4 637	4 390	5 044	5 501	4 761	6 580	6 181
2015	6 987	4 574	4 476	4 958	5 799	4 676	6 758	6 332
2016	7 241	4 772	4 621	5 204	5 976	5 007	7 062	6 510
2017	7 492	4 754	4 560	5 262	6 040	5 041	6 992	6 481
2018	7 609	4 755	4 495	5 097	6 173	4 844	7 001	6 556
2019	7 287	4 680	4 567	5 182	6 081	4 687	7 093	6 468
2020	7 349	4 634	4 467	4 936	5 872	4 737	7 031	6 320
2021	7 239	4 654	4 420	5 033	5 808	4 562	6 995	6 299
2022	6 288	4 261	4 014	4 707	5 356	4 255	6 740	5 970
2023	5 712	3 944	3 423	4 286	4 859	3 913	6 147	5 645
podiel živonarodených v 1. a 2. poradí (%)								
1996	85,20	82,84	80,78	81,40	72,83	78,43	65,71	71,47
1997	85,98	83,17	80,92	82,25	74,23	77,35	65,62	72,04
1998	86,40	84,83	81,89	82,92	74,43	79,36	66,72	71,74
1999	87,53	85,71	83,08	81,99	76,01	78,42	66,77	71,37
2000	86,56	86,02	83,41	83,32	77,27	78,87	67,66	71,80
2001	86,89	85,76	81,57	83,43	76,36	78,57	67,01	70,70
2002	88,59	85,29	83,68	82,98	77,73	78,90	67,59	70,89
2003	88,36	86,35	84,49	83,83	76,85	78,50	67,52	70,48
2004	89,72	84,33	84,15	83,24	78,48	78,09	68,17	70,82
2005	89,54	85,30	85,51	83,40	78,66	77,25	68,22	70,69
2006	90,27	85,95	85,24	82,92	79,76	77,92	68,38	70,99
2007	89,61	85,52	85,81	83,11	79,83	78,14	69,36	72,97
2008	89,55	86,30	86,38	84,54	80,45	78,29	70,36	72,96
2009	89,39	86,02	86,26	84,03	81,44	78,63	71,19	73,18
2010	90,31	85,74	85,47	84,40	80,40	79,03	71,26	73,43
2011	90,24	87,44	87,07	84,34	81,60	79,71	72,27	73,40
2012	89,09	85,95	85,29	83,08	80,36	79,31	69,96	72,53
2013	89,55	85,76	84,79	84,47	81,35	79,39	70,27	72,50
2014	89,29	86,30	85,78	83,43	80,42	78,58	70,36	72,84
2015	88,40	86,22	86,04	84,36	81,52	79,16	70,50	72,72
2016	88,03	86,87	86,52	84,29	81,57	80,21	71,62	73,20
2017	88,86	87,12	85,55	84,45	82,18	80,17	70,49	72,31
2018	88,77	86,83	86,19	84,70	81,99	79,59	71,50	73,24
2019	89,19	86,91	85,70	85,41	81,82	78,68	71,70	73,33
2020	88,63	86,58	86,40	84,64	81,03	79,24	70,33	71,97
2021	89,01	85,44	85,26	83,88	80,10	78,00	70,40	71,87
2022	87,97	86,45	85,64	84,31	79,70	77,60	69,23	71,22
2023	87,57	85,11	83,41	83,73	78,66	77,29	67,56	71,38

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7029rr](#), 2024

T 18 Živonarodení v 3. a vyššom poradí v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet živonarodených v 3. a vyššom poradí (abs.)								
1996	751	948	1 166	1 358	2 274	1 541	3 821	2 710
1997	706	902	1 126	1 232	2 107	1 578	3 761	2 739
1998	667	796	1 020	1 142	2 081	1 396	3 536	2 709
1999	589	736	944	1 189	1 868	1 440	3 458	2 662
2000	658	697	907	1 052	1 769	1 341	3 313	2 573
2001	605	652	905	958	1 672	1 283	3 198	2 491
2002	520	665	782	986	1 573	1 262	3 072	2 519
2003	594	636	736	947	1 624	1 304	3 060	2 613
2004	559	776	801	990	1 549	1 402	3 089	2 656
2005	614	728	738	1 014	1 519	1 460	3 105	2 666
2006	576	711	749	1 029	1 413	1 372	3 028	2 627
2007	657	710	740	1 025	1 416	1 382	2 907	2 455
2008	715	734	738	1 006	1 448	1 385	2 971	2 548
2009	788	776	795	1 085	1 437	1 476	3 126	2 725
2010	733	795	863	1 020	1 493	1 411	3 037	2 624
2011	760	699	764	1 044	1 435	1 359	2 875	2 665
2012	820	741	757	1 016	1 416	1 246	2 854	2 435
2013	771	749	821	904	1 297	1 254	2 798	2 343
2014	831	736	728	1 002	1 339	1 298	2 772	2 305
2015	917	731	726	919	1 315	1 231	2 828	2 375
2016	985	721	720	970	1 350	1 235	2 799	2 384
2017	939	703	770	969	1 310	1 247	2 927	2 482
2018	963	721	720	921	1 356	1 242	2 791	2 395
2019	883	705	762	885	1 351	1 270	2 800	2 353
2020	943	718	703	896	1 375	1 241	2 966	2 462
2021	894	793	764	967	1 443	1 287	2 941	2 466
2022	860	668	673	876	1 364	1 228	2 996	2 412
2023	811	690	681	833	1 318	1 150	2 952	2 263
podiel živonarodených v 3. a vyššom poradí (%)								
1996	14,80	17,16	19,22	18,60	27,17	21,57	34,29	28,53
1997	14,02	16,83	19,08	17,75	25,77	22,65	34,38	27,96
1998	13,60	15,17	18,11	17,08	25,57	20,64	33,28	28,26
1999	12,47	14,29	16,92	18,01	23,99	21,58	33,23	28,63
2000	13,44	13,98	16,59	16,68	22,73	21,13	32,34	28,20
2001	13,11	14,24	18,43	16,57	23,64	21,43	32,99	29,30
2002	11,41	14,71	16,32	17,02	22,27	21,10	32,41	29,11
2003	11,64	13,65	15,51	16,17	23,15	21,50	32,48	29,52
2004	10,28	15,67	15,85	16,76	21,52	21,91	31,83	29,18
2005	10,46	14,70	14,49	16,60	21,34	22,75	31,78	29,31
2006	9,73	14,05	14,76	17,08	20,24	22,08	31,62	29,01
2007	10,39	14,48	14,19	16,89	20,17	21,86	30,64	27,03
2008	10,45	13,70	13,62	15,46	19,55	21,71	29,64	27,04
2009	10,61	13,98	13,74	15,97	18,56	21,37	28,81	26,82
2010	9,69	14,26	14,53	15,60	19,60	20,97	28,74	26,57
2011	9,76	12,56	12,93	15,66	18,40	20,29	27,73	26,60
2012	10,91	14,05	14,71	16,92	19,64	20,69	30,04	27,47
2013	10,45	14,24	15,21	15,53	18,65	20,61	29,73	27,50
2014	10,71	13,70	14,22	16,57	19,58	21,42	29,64	27,16
2015	11,60	13,78	13,96	15,64	18,48	20,84	29,50	27,28
2016	11,97	13,13	13,48	15,71	18,43	19,79	28,38	26,80
2017	11,14	12,88	14,45	15,55	17,82	19,83	29,51	27,69
2018	11,23	13,17	13,81	15,30	18,01	20,41	28,50	26,76
2019	10,81	13,09	14,30	14,59	18,18	21,32	28,30	26,67
2020	11,37	13,42	13,60	15,36	18,97	20,76	29,67	28,03
2021	10,99	14,56	14,74	16,12	19,90	22,00	29,60	28,13
2022	12,03	13,55	14,36	15,69	20,30	22,40	30,77	28,78
2023	12,43	14,89	16,59	16,27	21,34	22,71	32,44	28,62

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7029rr](#), 2024

T 19 Priemerné veku živorodičky v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
priemerný vek živorodičky (roky)								
1996	26,64	25,18	25,62	25,10	25,90	24,91	25,70	25,10
1997	26,74	25,42	25,78	25,23	26,04	25,19	25,85	25,27
1998	26,98	25,62	26,04	25,54	26,19	25,29	25,85	25,38
1999	27,15	25,70	26,32	25,66	26,32	25,59	26,03	25,55
2000	27,66	26,01	26,56	25,91	26,49	25,79	26,09	25,70
2001	27,71	26,35	26,92	26,25	26,80	26,04	26,26	25,88
2002	28,20	26,72	27,11	26,51	26,97	26,19	26,35	26,08
2003	28,49	27,00	27,55	26,88	27,35	26,28	26,59	26,31
2004	28,79	27,42	27,67	27,04	27,46	26,75	26,68	26,57
2005	29,14	27,69	28,07	27,38	27,82	27,02	26,97	26,79
2006	29,43	28,12	28,35	27,77	27,93	27,21	27,19	27,11
2007	29,91	28,36	28,53	28,11	28,49	27,66	27,39	26,99
2008	30,13	28,75	28,93	28,26	28,69	27,81	27,57	27,26
2009	30,53	28,99	29,06	28,72	28,82	28,12	27,75	27,66
2010	30,84	29,32	29,58	28,89	29,12	28,28	27,82	27,73
2011	31,17	29,71	29,71	29,22	29,43	28,61	28,05	28,06
2012	31,31	29,73	29,79	29,24	29,41	28,50	27,92	27,81
2013	31,39	29,85	29,91	29,39	29,54	28,61	27,93	27,99
2014	31,66	29,99	30,11	29,52	29,68	28,61	27,97	28,11
2015	31,86	29,97	30,10	29,76	29,71	28,67	28,12	28,19
2016	31,82	30,22	30,09	29,63	29,97	28,79	28,07	28,16
2017	31,87	30,25	30,20	29,86	29,90	28,82	28,11	28,26
2018	32,05	30,39	30,37	29,93	29,99	29,02	28,16	28,25
2019	32,13	30,45	30,58	29,97	30,10	29,13	28,25	28,16
2020	32,30	30,54	30,60	30,07	30,18	29,04	28,27	28,36
2021	32,42	30,63	30,68	30,25	30,32	29,28	28,21	28,28
2022	32,48	30,61	30,90	30,14	30,44	29,18	28,26	28,22
2023	32,67	30,91	30,93	30,13	30,56	28,83	28,15	28,15
priemerný vek živorodičky – prvoroďičky (roky)								
1996	24,46	22,62	23,09	22,62	22,98	22,47	22,59	22,53
1997	24,70	22,92	23,11	22,87	23,11	22,69	22,82	22,79
1998	24,96	23,25	23,53	23,19	23,42	23,01	22,82	22,86
1999	25,32	23,43	24,01	23,36	23,59	23,24	23,09	23,07
2000	25,85	23,88	24,27	23,75	23,97	23,61	23,31	23,37
2001	25,92	24,23	24,55	24,27	24,15	23,78	23,34	23,47
2002	26,58	24,76	24,93	24,41	24,57	23,98	23,74	23,93
2003	26,97	25,01	25,56	24,95	24,90	24,10	24,00	24,05
2004	27,41	25,46	25,61	25,20	25,26	24,74	24,28	24,54
2005	27,81	25,87	26,19	25,49	25,70	25,16	24,66	24,78
2006	28,20	26,29	26,54	25,90	25,78	25,20	25,00	25,18
2007	28,66	26,55	26,64	26,26	26,44	25,75	25,21	25,20
2008	28,86	27,01	27,16	26,47	26,52	25,98	25,42	25,64
2009	29,29	27,29	27,24	26,96	26,79	26,39	25,76	26,10
2010	29,67	27,65	27,87	27,29	27,22	26,67	25,97	26,33
2011	30,06	28,21	28,24	27,77	27,68	27,21	26,56	26,75
2012	29,90	27,75	27,75	27,43	27,12	26,68	25,74	25,93
2013	30,04	27,92	27,85	27,67	27,28	26,74	25,75	26,13
2014	30,27	28,10	28,18	27,82	27,48	26,73	25,75	26,34
2015	30,39	28,06	28,28	27,94	27,52	26,96	26,04	26,44
2016	30,37	28,40	28,17	27,86	27,81	26,97	26,04	26,38
2017	30,38	28,50	28,22	28,08	27,85	27,02	25,97	26,52
2018	30,72	28,68	28,29	28,23	27,72	27,08	26,14	26,59
2019	30,79	28,72	28,65	28,33	28,01	27,37	26,25	26,54
2020	31,02	28,77	28,76	28,46	28,06	27,32	26,04	26,67
2021	31,19	28,88	28,98	28,58	28,20	27,62	26,09	26,55
2022	31,31	28,88	29,05	28,41	28,51	27,35	26,13	26,44
2023	31,30	29,16	29,09	28,52	28,65	27,06	26,10	26,58

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7031rr](#), 2024

T 20 Potraty v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet potratov (abs.)								
1996	4 165	3 125	3 110	4 211	3 379	4 554	3 406	4 935
1997	3 670	2 776	2 756	3 781	2 951	4 107	3 212	4 545
1998	3 413	2 661	2 549	3 646	2 929	3 777	3 178	4 505
1999	3 158	2 511	2 585	3 448	2 844	3 704	3 076	4 231
2000	2 852	2 289	2 302	3 187	2 604	3 514	2 821	4 024
2001	2 618	2 243	2 245	3 110	2 515	3 380	2 640	4 041
2002	2 619	2 129	2 132	2 952	2 459	3 265	2 737	3 848
2003	2 358	1 984	2 062	2 848	2 367	3 124	2 696	3 720
2004	2 356	1 985	1 980	2 721	2 346	2 899	2 443	3 345
2005	2 185	1 961	1 809	2 536	2 221	2 793	2 382	3 445
2006	2 234	1 861	1 866	2 413	2 163	2 584	2 495	3 438
2007	2 191	1 894	1 878	2 444	2 072	2 201	2 382	3 256
2008	2 022	1 991	1 800	2 425	2 217	2 304	2 364	3 329
2009	2 024	1 954	1 727	2 387	2 118	2 211	2 388	3 126
2010	1 917	1 904	1 604	2 363	2 012	2 282	2 267	2 869
2011	1 796	1 798	1 632	2 461	1 933	2 243	2 292	2 717
2012	1 878	1 667	1 555	2 514	1 839	2 198	2 148	2 578
2013	1 929	1 842	1 561	2 290	1 696	2 223	2 340	2 466
2014	1 897	1 732	1 444	2 240	1 732	2 140	2 155	2 275
2015	1 981	1 802	1 436	2 125	1 724	2 205	2 114	2 250
2016	1 953	1 707	1 413	2 050	1 742	2 222	2 167	2 023
2017	1 914	1 681	1 363	1 975	1 573	2 076	1 956	1 983
2018	1 720	1 529	1 208	1 973	1 513	1 935	2 060	1 986
2019	1 750	1 527	1 272	1 936	1 535	1 869	1 936	1 935
2020	1 515	1 511	1 247	1 821	1 355	1 721	1 786	1 781
2021	1 286	1 307	1 106	1 657	1 353	1 531	1 808	1 671
2022	1 224	1 306	1 048	1 529	1 250	1 567	1 756	1 571
2023	1 329	1 230	946	1 473	1 168	1 583	1 663	1 595
hrubá miera potratovosti (‰)								
1996	6,73	5,70	5,10	5,87	4,92	6,86	4,42	6,52
1997	5,93	5,06	4,52	5,27	4,28	6,19	4,14	5,98
1998	5,52	4,84	4,18	5,09	4,24	5,69	4,08	5,91
1999	5,12	4,56	4,24	4,82	4,11	5,59	3,93	5,54
2000	4,62	4,15	3,78	4,46	3,76	5,31	3,59	5,25
2001	4,37	4,07	3,71	4,36	3,63	5,10	3,34	5,27
2002	4,37	3,86	3,53	4,15	3,55	4,94	3,45	5,02
2003	3,93	3,60	3,42	4,01	3,41	4,74	3,40	4,84
2004	3,92	3,59	3,29	3,84	3,38	4,40	3,07	4,34
2005	3,63	3,54	3,01	3,58	3,20	4,25	2,99	4,47
2006	3,69	3,36	3,11	3,41	3,11	3,94	3,12	4,45
2007	3,60	3,41	3,13	3,46	2,98	3,36	2,97	4,21
2008	3,29	3,56	3,00	3,43	3,19	3,52	2,94	4,30
2009	3,27	3,49	2,88	3,38	3,04	3,38	2,96	4,02
2010	3,06	3,39	2,68	3,35	2,88	3,50	2,80	3,68
2011	2,98	3,24	2,75	3,57	2,81	3,40	2,81	3,43
2012	3,08	3,00	2,62	3,65	2,67	3,33	2,63	3,25
2013	3,13	3,31	2,63	3,33	2,46	3,38	2,86	3,10
2014	3,05	3,10	2,44	3,27	2,51	3,26	2,63	2,86
2015	3,15	3,22	2,43	3,11	2,50	3,37	2,58	2,83
2016	3,06	3,05	2,40	3,01	2,52	3,41	2,64	2,54
2017	2,96	2,99	2,32	2,91	2,28	3,19	2,38	2,48
2018	2,63	2,72	2,06	2,91	2,19	2,98	2,50	2,48
2019	2,63	2,71	2,17	2,87	2,22	2,89	2,34	2,42
2020	2,25	2,67	2,14	2,71	1,96	2,67	2,16	2,22
2021	1,78	2,31	1,92	2,45	1,96	2,46	2,24	2,14
2022	1,69	2,31	1,83	2,27	1,81	2,53	2,17	2,01
2023	1,82	2,17	1,66	2,20	1,70	2,57	2,06	2,05

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 21 Ukončené tehotenstvá v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet ukončených tehotenstiev (abs.)								
1996	9 261	8 662	9 196	11 541	11 778	11 728	14 612	14 470
1997	8 714	8 160	8 671	10 745	11 161	11 102	14 212	14 389
1998	8 336	7 935	8 200	10 365	11 106	10 571	13 870	14 138
1999	7 904	7 678	8 183	10 085	10 653	10 416	13 534	13 586
2000	7 763	7 283	7 784	9 516	10 417	9 898	13 112	13 186
2001	7 246	6 837	7 171	8 912	9 607	9 393	12 369	12 600
2002	7 194	6 666	6 937	8 756	9 542	9 270	12 259	12 552
2003	7 479	6 658	6 817	8 722	9 407	9 216	12 165	12 625
2004	7 816	6 947	7 041	8 651	9 556	9 323	12 198	12 501
2005	8 073	6 929	6 911	8 667	9 363	9 235	12 197	12 582
2006	8 166	6 932	6 957	8 462	9 173	8 820	12 124	12 542
2007	8 533	6 806	7 110	8 537	9 107	8 552	11 925	12 379
2008	8 886	7 369	7 234	8 962	9 649	8 710	12 426	12 802
2009	9 466	7 517	7 528	9 206	9 875	9 157	13 284	13 347
2010	9 493	7 497	7 560	8 928	9 654	9 038	12 866	12 781
2011	9 600	7 380	7 553	9 145	9 751	8 954	12 704	12 788
2012	9 414	6 955	6 713	8 531	9 059	8 242	11 702	11 476
2013	9 316	7 115	6 964	8 122	8 674	8 324	11 795	11 023
2014	9 670	7 120	6 576	8 308	8 586	8 219	11 544	10 791
2015	9 899	7 121	6 653	8 025	8 858	8 139	11 738	10 990
2016	10 199	7 217	6 768	8 238	9 078	8 484	12 058	10 952
2017	10 363	7 153	6 700	8 225	8 943	8 377	11 915	10 973
2018	10 309	7 021	6 431	8 007	9 052	8 052	11 900	10 960
2019	9 945	6 925	6 614	8 013	8 982	7 845	11 867	10 785
2020	9 825	6 883	6 431	7 677	8 617	7 721	11 814	10 599
2021	9 430	6 774	6 302	7 678	8 619	7 406	11 790	10 474
2022	8 387	6 250	5 749	7 136	7 982	7 075	11 534	9 988
2023	7 869	5 875	5 064	6 605	7 358	6 659	10 802	9 543
podiel tehotenstiev ukončených potratom (%)								
1996	44,97	36,08	33,82	36,49	28,69	38,83	23,31	34,11
1997	42,12	34,02	31,78	35,19	26,44	36,99	22,60	31,59
1998	40,94	33,53	31,09	35,18	26,37	35,73	22,91	31,86
1999	39,95	32,70	31,59	34,19	26,70	35,56	22,73	31,14
2000	36,74	31,43	29,57	33,49	25,00	35,50	21,51	30,52
2001	36,13	32,81	31,31	34,90	26,18	35,98	21,34	32,07
2002	36,41	31,94	30,73	33,71	25,77	35,22	22,33	30,66
2003	31,53	29,80	30,25	32,65	25,16	33,90	22,16	29,47
2004	30,14	28,57	28,12	31,45	24,55	31,10	20,03	26,76
2005	27,07	28,30	26,18	29,26	23,72	30,24	19,53	27,38
2006	27,36	26,85	26,82	28,52	23,58	29,30	20,58	27,41
2007	25,68	27,83	26,41	28,63	22,75	25,74	19,97	26,30
2008	22,75	27,02	24,88	27,06	22,98	26,45	19,02	26,00
2009	21,38	25,99	22,94	25,93	21,45	24,15	17,98	23,42
2010	20,19	25,40	21,22	26,47	20,84	25,25	17,62	22,45
2011	18,71	24,36	21,61	26,91	19,82	25,05	18,04	21,25
2012	19,95	23,97	23,16	29,47	20,30	26,67	18,36	22,46
2013	20,71	25,89	22,42	28,20	19,55	26,71	19,84	22,37
2014	19,62	24,33	21,96	26,96	20,17	26,04	18,67	21,08
2015	20,01	25,31	21,58	26,48	19,46	27,09	18,01	20,47
2016	19,15	23,65	20,88	24,88	19,19	26,19	17,97	18,47
2017	18,47	23,50	20,34	24,01	17,59	24,78	16,42	18,07
2018	16,68	21,78	18,78	24,64	16,71	24,03	17,31	18,12
2019	17,60	22,05	19,23	24,16	17,09	23,82	16,31	17,94
2020	15,42	21,95	19,39	23,72	15,72	22,29	15,12	16,80
2021	13,64	19,29	17,55	21,58	15,70	20,67	15,34	15,95
2022	14,59	20,90	18,23	21,43	15,66	22,15	15,22	15,73
2023	16,89	20,94	18,68	22,30	15,87	23,77	15,40	16,71

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 22 Umelé potraty v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet umelých potratov (abs.)								
1996	3 739	2 619	2 560	3 571	2 594	3 895	2 213	3 982
1997	3 273	2 318	2 268	3 090	2 190	3 540	2 030	3 609
1998	3 065	2 213	2 068	2 891	2 113	3 174	2 022	3 563
1999	2 800	2 089	2 066	2 693	2 049	3 051	1 863	3 338
2000	2 517	1 894	1 849	2 554	1 876	2 898	1 694	3 186
2001	2 300	1 864	1 858	2 545	1 854	2 754	1 638	3 213
2002	2 269	1 719	1 721	2 350	1 847	2 651	1 738	3 087
2003	1 961	1 603	1 645	2 229	1 756	2 470	1 682	2 876
2004	1 911	1 572	1 532	2 105	1 735	2 266	1 532	2 654
2005	1 716	1 492	1 400	1 973	1 596	2 139	1 474	2 637
2006	1 612	1 471	1 483	1 877	1 573	1 966	1 640	2 621
2007	1 630	1 431	1 440	1 834	1 411	1 677	1 543	2 458
2008	1 515	1 465	1 365	1 808	1 493	1 720	1 551	2 477
2009	1 542	1 412	1 392	1 804	1 488	1 722	1 563	2 317
2010	1 439	1 364	1 295	1 799	1 343	1 759	1 446	2 137
2011	1 265	1 189	1 226	1 858	1 245	1 657	1 389	1 960
2012	1 260	1 129	1 174	1 884	1 145	1 610	1 231	1 781
2013	1 250	1 316	1 039	1 688	1 066	1 621	1 406	1 719
2014	1 233	1 235	1 031	1 574	1 061	1 594	1 302	1 552
2015	1 177	1 219	1 013	1 381	1 010	1 615	1 202	1 441
2016	1 046	1 109	929	1 264	916	1 654	1 256	1 216
2017	1 099	1 118	927	1 270	872	1 564	1 078	1 155
2018	1 083	1 037	824	1 298	904	1 496	1 096	1 301
2019	842	726	668	1 122	615	1 114	713	882
2020	767	711	652	1 034	602	970	637	807
2021	633	636	567	940	594	835	652	695
2022	742	678	584	907	623	945	665	747
2023	758	692	526	870	617	986	664	797
podiel umelých potratov (%)								
1996	89,77	83,81	82,32	84,80	76,77	85,53	64,97	80,69
1997	89,18	83,50	82,29	81,72	74,21	86,19	63,20	79,41
1998	89,80	83,16	81,13	79,29	72,14	84,03	63,62	79,09
1999	88,66	83,19	79,92	78,10	72,05	82,37	60,57	78,89
2000	88,25	82,74	80,32	80,14	72,04	82,47	60,05	79,17
2001	87,85	83,10	82,76	81,83	73,72	81,48	62,05	79,51
2002	86,64	80,74	80,72	79,61	75,11	81,19	63,50	80,22
2003	83,16	80,80	79,78	78,27	74,19	79,07	62,39	77,31
2004	81,11	79,19	77,37	77,36	73,96	78,16	62,71	79,34
2005	78,54	76,08	77,39	77,80	71,86	76,58	61,88	76,55
2006	72,16	79,04	79,47	77,79	72,72	76,08	65,73	76,24
2007	74,40	75,55	76,68	75,04	68,10	76,19	64,78	75,49
2008	74,93	73,58	75,83	74,56	67,34	74,65	65,61	74,41
2009	76,19	72,26	80,60	75,58	70,25	77,88	65,45	74,12
2010	75,07	71,64	80,74	76,13	66,75	77,08	63,78	74,49
2011	70,43	66,13	75,12	75,50	64,41	73,87	60,60	72,14
2012	67,09	67,73	75,50	74,94	62,26	73,25	57,31	69,08
2013	64,80	71,44	66,56	73,71	62,85	72,92	60,09	69,71
2014	65,00	71,30	71,40	70,27	61,26	74,49	60,42	68,22
2015	59,41	67,65	70,54	64,99	58,58	73,24	56,86	64,04
2016	53,56	64,97	65,75	61,66	52,58	74,44	57,96	60,11
2017	57,42	66,51	68,01	64,30	55,44	75,34	55,11	58,25
2018	62,97	67,82	68,21	65,79	59,75	77,31	53,20	65,51
2019	48,11	47,54	52,52	57,95	40,07	59,60	36,83	45,58
2020	50,63	47,05	52,29	56,78	44,43	56,36	35,67	45,31
2021	49,22	48,66	51,27	56,73	43,90	54,54	36,06	41,59
2022	60,62	51,91	55,73	59,32	49,84	60,31	37,87	47,55
2023	57,04	56,26	55,60	59,06	52,83	62,29	39,93	49,97

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7019rr](#), 2024

T 23 Spontánne potraty v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet spontánnych potratov (abs.)								
1996	426	506	550	640	785	659	1 193	953
1997	397	458	488	691	761	567	1 182	936
1998	348	448	481	755	816	603	1 156	942
1999	358	422	519	755	795	653	1 213	893
2000	335	395	453	633	728	616	1 127	838
2001	318	379	387	565	661	626	1 002	828
2002	350	410	411	602	612	614	999	761
2003	397	381	417	619	611	654	1 014	844
2004	445	413	448	616	611	633	911	691
2005	469	469	409	563	625	654	908	808
2006	622	390	383	536	590	618	855	817
2007	561	463	438	610	661	524	839	798
2008	507	526	435	617	724	584	813	852
2009	482	542	335	583	630	489	825	809
2010	478	540	309	564	669	523	821	732
2011	531	609	406	603	688	586	903	757
2012	618	538	381	630	694	588	917	797
2013	679	526	522	602	630	602	934	747
2014	664	497	413	666	671	546	853	723
2015	804	583	423	744	714	590	912	809
2016	907	598	484	786	826	568	911	807
2017	815	563	436	705	701	512	878	828
2018	637	492	384	675	609	439	964	685
2019	908	801	604	814	920	755	1 223	1 053
2020	748	800	595	787	753	751	1 149	974
2021	653	671	539	717	759	696	1 156	976
2022	482	628	464	622	627	622	1 091	824
2023	571	538	420	603	551	597	999	798
podiel spontánnych potratov (%)								
1996	10,23	16,19	17,68	15,20	23,23	14,47	35,03	19,31
1997	10,82	16,50	17,71	18,28	25,79	13,81	36,80	20,59
1998	10,20	16,84	18,87	20,71	27,86	15,97	36,38	20,91
1999	11,34	16,81	20,08	21,90	27,95	17,63	39,43	21,11
2000	11,75	17,26	19,68	19,86	27,96	17,53	39,95	20,83
2001	12,15	16,90	17,24	18,17	26,28	18,52	37,95	20,49
2002	13,36	19,26	19,28	20,39	24,89	18,81	36,50	19,78
2003	16,84	19,20	20,22	21,73	25,81	20,93	37,61	22,69
2004	18,89	20,81	22,63	22,64	26,04	21,84	37,29	20,66
2005	21,46	23,92	22,61	22,20	28,14	23,42	38,12	23,45
2006	27,84	20,96	20,53	22,21	27,28	23,92	34,27	23,76
2007	25,60	24,45	23,32	24,96	31,90	23,81	35,22	24,51
2008	25,07	26,42	24,17	25,44	32,66	25,35	34,39	25,59
2009	23,81	27,74	19,40	24,42	29,75	22,12	34,55	25,88
2010	24,93	28,36	19,26	23,87	33,25	22,92	36,22	25,51
2011	29,57	33,87	24,88	24,50	35,59	26,13	39,40	27,86
2012	32,91	32,27	24,50	25,06	37,74	26,75	42,69	30,92
2013	35,20	28,56	33,44	26,29	37,15	27,08	39,91	30,29
2014	35,00	28,70	28,60	29,73	38,74	25,51	39,58	31,78
2015	40,59	32,35	29,46	35,01	41,42	26,76	43,14	35,96
2016	46,44	35,03	34,25	38,34	47,42	25,56	42,04	39,89
2017	42,58	33,49	31,99	35,70	44,56	24,66	44,89	41,75
2018	37,03	32,18	31,79	34,21	40,25	22,69	46,80	34,49
2019	51,89	52,46	47,48	42,05	59,93	40,40	63,17	54,42
2020	49,37	52,95	47,71	43,22	55,57	43,64	64,33	54,69
2021	50,78	51,34	48,73	43,27	56,10	45,46	63,94	58,41
2022	39,38	48,09	44,27	40,68	50,16	39,69	62,13	52,45
2023	42,96	43,74	44,40	40,94	47,17	37,71	60,07	50,03

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7019rr](#), 2024

T 24 Index potratovosti a priemerný vek ženy pri potrate v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
index potratovosti (%)								
1996	81,73	56,44	51,10	57,45	40,23	63,48	30,39	51,76
1997	72,76	51,56	46,59	54,29	35,94	58,71	29,20	46,17
1998	69,33	50,46	45,11	54,26	35,82	55,59	29,72	46,77
1999	66,54	48,60	46,18	51,95	36,42	55,18	29,41	45,23
2000	58,07	45,84	41,99	50,36	33,33	55,04	27,41	43,92
2001	56,57	48,82	45,57	53,60	35,46	56,21	27,14	47,21
2002	57,25	46,93	44,37	50,86	34,72	54,37	28,74	44,21
2003	46,05	42,45	43,36	48,48	33,62	51,28	28,47	41,77
2004	43,15	40,00	39,12	45,89	32,54	45,13	25,04	36,53
2005	37,11	39,47	35,46	41,36	31,10	43,36	24,27	37,70
2006	37,66	36,70	36,65	39,89	30,86	41,44	25,91	37,76
2007	34,55	38,56	35,89	40,11	29,45	34,66	24,96	35,69
2008	29,46	37,02	33,12	37,10	29,83	35,97	23,49	35,14
2009	27,20	35,12	29,77	35,01	27,30	31,83	21,92	30,58
2010	25,30	34,04	26,93	35,99	26,33	33,78	21,39	28,94
2011	23,01	32,21	27,56	36,82	24,72	33,42	22,01	26,98
2012	24,92	31,52	30,15	41,78	25,47	36,37	22,48	28,97
2013	26,11	34,93	28,89	39,27	24,30	36,44	24,75	28,82
2014	24,40	32,15	28,14	36,91	25,27	35,20	22,95	26,71
2015	25,02	33,88	27,53	36,02	24,17	37,16	21,97	25,74
2016	23,68	30,98	26,39	33,13	23,75	35,48	21,91	22,66
2017	22,65	30,72	25,54	31,60	21,34	32,95	19,64	22,06
2018	20,03	27,84	23,13	32,70	20,07	31,63	20,93	22,13
2019	21,35	28,29	23,81	31,86	20,61	31,28	19,49	21,86
2020	18,23	28,13	24,05	31,10	18,66	28,68	17,81	20,20
2021	15,79	23,91	21,29	27,52	18,62	26,06	18,11	18,98
2022	17,09	26,42	22,29	27,27	18,57	28,45	17,96	18,66
2023	20,32	26,48	22,97	28,70	18,87	31,19	18,20	20,07
priemerný vek ženy pri potrate (roky)								
1996	29,20	28,55	29,09	28,51	29,09	28,65	28,82	28,46
1997	29,25	28,30	28,93	28,52	29,06	28,76	28,84	28,43
1998	29,17	28,26	29,27	28,37	29,11	28,63	28,64	28,43
1999	29,23	28,46	29,39	28,30	29,03	28,82	28,57	28,55
2000	29,29	28,60	28,81	28,59	29,20	28,60	28,42	28,69
2001	29,47	28,72	29,25	28,65	29,24	28,45	28,65	28,53
2002	29,51	28,98	29,46	28,63	29,12	29,01	28,44	28,84
2003	29,52	29,06	29,60	29,15	29,41	29,05	29,05	28,71
2004	29,82	29,15	29,93	29,10	29,34	29,23	28,91	28,96
2005	30,25	29,42	29,94	29,35	29,62	29,22	29,04	29,33
2006	30,65	29,45	29,78	29,41	29,88	29,42	29,35	29,03
2007	30,46	29,76	30,03	29,78	30,08	29,58	29,23	29,25
2008	30,80	30,08	30,24	29,64	30,31	29,51	29,43	29,30
2009	30,65	30,21	30,40	29,99	30,16	29,75	29,45	29,49
2010	31,00	30,25	30,44	30,28	30,32	30,03	29,50	29,61
2011	31,28	30,57	30,88	30,23	30,78	30,13	29,52	29,77
2012	31,72	30,93	30,92	30,61	30,83	30,38	29,77	29,97
2013	32,45	31,06	31,32	30,85	31,16	30,24	29,79	29,86
2014	32,50	31,19	31,25	31,26	31,37	30,69	30,01	30,37
2015	32,84	31,48	31,02	31,44	31,08	30,30	29,71	30,03
2016	32,66	31,74	31,49	31,35	31,18	30,26	29,77	30,10
2017	33,19	31,66	31,49	31,33	31,03	30,79	29,88	30,18
2018	33,07	31,62	31,41	31,12	31,36	30,62	30,00	30,27
2019	33,04	31,67	32,04	31,29	31,22	30,71	29,61	30,08
2020	33,32	31,87	31,50	31,22	31,48	30,62	30,30	29,89
2021	33,18	32,33	31,75	31,41	31,73	30,39	29,84	30,41
2022	33,08	32,17	31,92	31,08	31,42	30,67	29,88	29,98
2023	33,07	31,81	31,77	31,21	31,13	30,80	29,95	29,79

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), [om7033rr](#), 2024

T 25 Zomretí v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
počet zomretých (abs.)								
1996	5 700	5 368	5 707	7 855	5 899	7 288	6 325	7 094
1997	5 662	5 418	5 828	8 011	6 139	7 233	6 535	7 298
1998	5 745	5 501	5 963	8 195	6 235	7 607	6 594	7 316
1999	5 671	5 556	5 697	8 108	6 370	7 276	6 535	7 189
2000	5 839	5 538	5 757	8 051	6 348	7 300	6 544	7 347
2001	5 553	5 426	5 566	7 978	6 441	7 216	6 626	7 174
2002	5 524	5 480	5 689	7 757	6 247	7 060	6 488	7 287
2003	5 700	5 425	5 859	7 834	6 318	7 046	6 666	7 382
2004	5 663	5 537	5 716	7 577	6 399	7 064	6 481	7 415
2005	5 920	5 460	6 044	7 941	6 628	7 300	6 795	7 387
2006	5 853	5 604	5 875	7 992	6 623	7 158	6 813	7 383
2007	5 771	5 635	6 074	8 059	6 666	7 230	6 884	7 537
2008	5 792	5 468	5 880	8 062	6 800	7 019	6 760	7 383
2009	5 743	5 511	6 003	7 898	6 650	6 987	6 730	7 391
2010	5 957	5 608	5 833	7 840	6 585	7 206	6 894	7 522
2011	5 718	5 512	5 751	7 574	6 345	6 884	6 747	7 372
2012	5 747	5 443	5 771	7 687	6 469	7 008	6 863	7 449
2013	5 907	5 494	5 680	7 543	6 555	6 812	6 772	7 326
2014	5 730	5 461	5 656	7 642	6 327	6 690	6 723	7 117
2015	5 944	5 763	5 862	7 822	6 691	7 074	7 196	7 474
2016	5 930	5 579	5 996	7 585	6 560	6 840	6 684	7 177
2017	6 158	5 666	6 292	7 726	6 694	7 019	6 880	7 479
2018	6 284	5 843	6 228	7 740	6 757	7 011	7 137	7 293
2019	6 062	5 410	6 031	7 551	6 651	7 108	6 984	7 437
2020	6 507	6 193	6 939	8 379	7 342	7 496	7 975	8 258
2021	8 050	7 779	8 339	10 514	8 940	9 444	9 883	10 512
2022	6 984	6 410	6 889	8 368	7 327	7 515	7 752	8 338
2023	6 344	5 786	6 253	7 507	6 583	7 114	6 924	7 622
hrubá miera úmrtnosti (‰)								
1996	9,21	9,79	9,35	10,95	8,59	10,98	8,20	9,37
1997	9,15	9,87	9,55	11,17	8,91	10,89	8,43	9,61
1998	9,29	10,00	9,77	11,43	9,03	11,46	8,46	9,60
1999	9,19	10,08	9,35	11,32	9,21	10,97	8,35	9,41
2000	9,46	10,05	9,45	11,26	9,16	11,02	8,32	9,59
2001	9,27	9,85	9,19	11,19	9,30	10,90	8,38	9,36
2002	9,22	9,95	9,42	10,90	9,02	10,69	8,19	9,50
2003	9,50	9,84	9,72	11,03	9,11	10,69	8,40	9,61
2004	9,43	10,02	9,50	10,68	9,22	10,72	8,14	9,63
2005	9,83	9,86	10,06	11,20	9,54	11,10	8,52	9,58
2006	9,68	10,10	9,79	11,29	9,53	10,90	8,52	9,56
2007	9,47	10,14	10,12	11,40	9,58	11,04	8,59	9,74
2008	9,44	9,79	9,80	11,41	9,77	10,73	8,42	9,53
2009	9,27	9,83	10,01	11,19	9,54	10,69	8,36	9,51
2010	9,52	9,97	9,74	11,12	9,43	11,04	8,53	9,65
2011	9,48	9,94	9,68	10,98	9,21	10,42	8,28	9,31
2012	9,43	9,79	9,72	11,16	9,38	10,63	8,40	9,39
2013	9,60	9,86	9,58	10,97	9,50	10,36	8,28	9,22
2014	9,22	9,78	9,56	11,14	9,16	10,20	8,20	8,95
2015	9,45	10,31	9,93	11,44	9,69	10,81	8,77	9,39
2016	9,30	9,95	10,17	11,13	9,50	10,49	8,14	9,00
2017	9,53	10,09	10,70	11,37	9,69	10,79	8,36	9,36
2018	9,59	10,38	10,62	11,42	9,78	10,81	8,66	9,12
2019	9,12	9,59	10,31	11,18	9,62	10,99	8,46	9,29
2020	9,66	10,96	11,89	12,45	10,62	11,64	9,65	10,30
2021	11,16	13,75	14,49	15,56	12,95	15,15	12,23	13,46
2022	9,62	11,34	12,04	12,45	10,64	12,13	9,60	10,69
2023	8,68	10,23	10,98	11,21	9,57	11,55	8,56	9,78

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 26 Dojčenská úmrtnosť v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
dojčenská úmrtnosť (abs.)								
1996	38	38	63	50	89	77	127	133
1997	47	33	34	38	63	58	118	123
1998	29	33	37	47	54	52	134	120
1999	25	28	37	45	53	44	113	122
2000	27	34	24	39	53	45	140	111
2001	20	24	26	31	33	37	70	78
2002	23	26	26	24	50	42	95	102
2003	25	27	26	34	36	50	93	115
2004	26	30	21	30	35	48	87	88
2005	29	17	23	40	33	47	99	104
2006	19	20	23	36	30	41	81	105
2007	21	20	21	20	34	47	90	81
2008	13	20	24	27	34	34	92	92
2009	27	24	24	28	34	37	75	97
2010	26	24	25	23	34	28	86	98
2011	15	22	18	29	24	30	75	87
2012	31	23	21	27	39	32	66	82
2013	15	18	20	19	29	28	87	85
2014	18	21	18	24	32	26	87	92
2015	13	23	18	18	26	29	94	64
2016	16	20	18	38	16	17	95	91
2017	23	13	17	23	16	25	67	79
2018	20	18	14	17	26	28	94	71
2019	23	13	12	23	30	28	86	77
2020	27	11	23	10	25	28	81	83
2021	16	14	16	27	21	32	76	76
2022	18	14	12	23	18	24	103	73
2023	17	10	14	19	18	34	77	81
miera dojčenskej úmrtnosti (‰)								
1996	7,49	6,88	10,39	6,85	10,63	10,78	11,40	14,00
1997	9,33	6,16	5,76	5,48	7,71	8,33	10,79	12,55
1998	5,91	6,29	6,57	7,03	6,64	7,69	12,61	12,52
1999	5,29	5,43	6,63	6,82	6,81	6,59	10,86	13,12
2000	5,52	6,82	4,39	6,18	6,81	7,09	13,67	12,16
2001	4,33	5,24	5,29	5,36	4,67	6,18	7,22	9,17
2002	5,04	5,75	5,43	4,14	7,08	7,02	10,02	11,79
2003	4,90	5,80	5,48	5,81	5,13	8,24	9,87	12,99
2004	4,78	6,06	4,16	5,08	4,86	7,50	8,97	9,67
2005	4,94	3,43	4,52	6,55	4,64	7,32	10,13	11,43
2006	3,21	3,95	4,53	5,98	4,30	6,60	8,46	11,60
2007	3,32	4,08	4,03	3,30	4,84	7,43	9,48	8,92
2008	1,90	3,73	4,43	4,15	4,59	5,33	9,18	9,76
2009	3,64	4,33	4,15	4,12	4,39	5,36	6,91	9,55
2010	3,44	4,31	4,21	3,52	4,46	4,16	8,14	9,92
2011	1,93	3,95	3,05	4,35	3,08	4,48	7,23	8,68
2012	4,12	4,36	4,08	4,50	5,41	5,31	6,95	9,25
2013	2,03	3,42	3,71	3,26	4,17	4,60	9,24	9,98
2014	2,32	3,91	3,52	3,97	4,68	4,29	9,30	10,84
2015	1,64	4,34	3,46	3,06	3,65	4,91	9,81	7,35
2016	1,95	3,64	3,37	6,15	2,18	2,72	9,63	10,23
2017	2,73	2,38	3,19	3,69	2,18	3,98	6,75	8,81
2018	2,33	3,29	2,68	2,82	3,45	4,60	9,60	7,93
2019	2,82	2,41	2,25	3,79	4,04	4,70	8,69	8,73
2020	3,26	2,06	4,45	1,71	3,45	4,68	8,10	9,45
2021	1,97	2,57	3,09	4,50	2,90	5,47	7,65	8,67
2022	2,52	2,84	2,56	4,12	2,68	4,38	10,58	8,71
2023	2,61	2,16	3,41	3,71	2,91	6,72	8,46	10,24

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 27 Novorodenecká úmrtnosť v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
novorodenecká úmrtnosť (abs.)								
1996	27	28	45	34	59	60	77	85
1997	38	25	23	25	39	36	69	66
1998	15	25	27	30	42	29	82	60
1999	19	21	26	31	37	25	66	64
2000	19	24	13	29	36	29	78	69
2001	12	21	17	23	24	28	41	45
2002	16	19	14	16	34	25	59	55
2003	16	20	20	23	24	30	55	46
2004	15	16	11	19	22	33	54	41
2005	17	13	16	28	18	28	56	49
2006	12	12	18	16	24	20	41	47
2007	9	13	18	11	23	25	47	37
2008	8	16	14	16	18	20	54	51
2009	16	17	15	14	14	18	45	49
2010	20	18	18	16	18	16	57	54
2011	7	15	11	21	16	13	48	46
2012	21	15	15	14	24	17	40	39
2013	11	9	16	18	18	6	46	54
2014	14	17	10	8	21	12	57	43
2015	9	17	14	12	16	12	61	40
2016	8	12	12	20	11	7	48	47
2017	14	7	12	11	13	13	41	41
2018	15	14	10	11	19	11	58	35
2019	17	10	9	15	21	11	54	43
2020	21	8	17	5	17	19	46	44
2021	10	11	10	16	10	20	33	37
2022	13	12	11	18	8	15	57	41
2023	12	5	10	11	14	14	43	38
miera novorodeneckej úmrtnosti (‰)								
1996	5,32	5,07	7,42	4,66	7,05	8,40	6,91	8,95
1997	7,55	4,67	3,90	3,60	4,77	5,17	6,31	6,74
1998	3,06	4,76	4,79	4,49	5,16	4,29	7,72	6,26
1999	4,02	4,08	4,66	4,69	4,75	3,75	6,34	6,88
2000	3,88	4,81	2,38	4,60	4,63	4,57	7,61	7,56
2001	2,60	4,59	3,46	3,98	3,39	4,68	4,23	5,29
2002	3,51	4,20	2,92	2,76	4,81	4,18	6,22	6,36
2003	3,14	4,29	4,21	3,93	3,42	4,95	5,84	5,20
2004	2,76	3,23	2,18	3,22	3,06	5,16	5,56	4,50
2005	2,90	2,62	3,14	4,58	2,53	4,36	5,73	5,39
2006	2,03	2,37	3,55	2,66	3,44	3,22	4,28	5,19
2007	1,42	2,65	3,45	1,81	3,28	3,95	4,95	4,07
2008	1,17	2,99	2,58	2,46	2,43	3,13	5,39	5,41
2009	2,15	3,06	2,59	2,06	1,81	2,61	4,15	4,82
2010	2,64	3,23	3,03	2,45	2,36	2,38	5,39	5,47
2011	0,90	2,69	1,86	3,15	2,05	1,94	4,63	4,59
2012	2,79	2,84	2,92	2,33	3,33	2,82	4,21	4,40
2013	1,49	1,71	2,97	3,09	2,59	0,99	4,89	6,34
2014	1,80	3,16	1,95	1,32	3,07	1,98	6,09	5,07
2015	1,14	3,20	2,69	2,04	2,25	2,03	6,36	4,59
2016	0,97	2,18	2,25	3,24	1,50	1,12	4,87	5,28
2017	1,66	1,28	2,25	1,77	1,77	2,07	4,13	4,57
2018	1,75	2,56	1,92	1,83	2,52	1,81	5,92	3,91
2019	2,08	1,86	1,69	2,47	2,83	1,85	5,46	4,87
2020	2,53	1,49	3,29	0,86	2,35	3,18	4,60	5,01
2021	1,23	2,02	1,93	2,67	1,38	3,42	3,32	4,22
2022	1,82	2,43	2,35	3,22	1,19	2,74	5,85	4,89
2023	1,84	1,08	2,44	2,15	2,27	2,77	4,73	4,81

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 28 Priemerný vek pri úmrtí v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
priemerný vek pri úmrtí – muži (roky)								
1996	66,93	66,41	67,00	67,15	65,21	66,14	65,42	64,39
1997	65,96	65,99	67,64	66,97	65,58	66,58	64,94	64,40
1998	66,85	66,18	66,65	66,87	65,28	66,02	65,06	64,61
1999	66,84	66,53	67,02	66,72	65,48	66,04	66,00	64,70
2000	67,58	66,62	67,24	67,51	65,35	65,98	65,54	65,10
2001	67,64	66,47	67,30	67,36	66,88	66,33	65,85	65,13
2002	67,29	66,45	67,73	66,85	66,54	66,33	66,41	65,29
2003	68,38	66,90	67,59	67,15	66,04	66,16	66,14	65,28
2004	67,77	67,35	68,59	67,56	66,47	66,64	66,37	66,02
2005	68,53	67,29	67,95	67,94	66,48	67,01	66,46	65,84
2006	68,43	67,35	68,31	67,84	66,90	67,11	66,66	65,68
2007	68,84	67,63	67,84	67,88	66,22	67,21	66,75	66,17
2008	69,06	67,62	68,12	67,97	65,97	67,08	66,05	65,85
2009	69,13	68,09	68,36	67,91	66,51	67,11	67,12	66,08
2010	69,17	68,65	69,06	68,67	67,41	67,87	67,08	66,87
2011	69,70	68,32	68,39	68,41	67,27	68,21	67,67	65,95
2012	69,82	68,76	69,17	68,85	67,24	67,96	67,66	67,09
2013	70,59	68,79	69,89	69,15	68,28	68,50	68,04	67,07
2014	70,75	68,70	69,95	69,21	68,23	68,45	67,91	67,03
2015	70,34	69,24	70,40	69,36	68,19	68,19	67,66	67,75
2016	71,17	69,71	70,35	69,60	68,56	68,80	67,99	67,53
2017	70,82	69,74	70,47	69,75	69,35	69,25	68,75	67,79
2018	71,23	69,75	70,76	70,02	68,58	68,92	67,89	67,99
2019	71,13	69,81	70,71	69,51	68,79	69,19	68,35	68,53
2020	71,50	70,83	71,75	70,57	69,33	70,04	69,59	68,77
2021	72,10	70,12	71,50	69,91	69,94	69,68	69,06	68,82
2022	72,01	70,76	71,25	70,47	69,70	69,54	68,78	68,76
2023	71,31	70,43	71,46	70,34	69,88	69,58	69,02	68,65
priemerný vek pri úmrtí – ženy (roky)								
1996	73,79	74,40	73,88	75,05	73,41	74,92	73,50	72,55
1997	73,72	74,48	74,64	75,02	74,03	74,21	72,37	73,25
1998	74,31	74,47	74,35	75,01	74,42	74,69	72,43	73,20
1999	74,35	74,34	75,08	75,23	74,55	74,92	73,31	73,16
2000	75,06	74,79	75,51	75,69	75,19	75,35	73,07	73,82
2001	74,54	75,17	75,62	75,79	75,08	75,26	74,26	73,63
2002	75,12	74,88	75,41	75,71	73,96	75,14	73,59	74,13
2003	75,12	75,09	75,57	75,82	74,88	75,28	74,49	73,57
2004	75,45	75,52	75,86	75,50	75,39	75,31	74,03	73,52
2005	75,79	75,73	76,35	75,96	75,48	75,81	74,46	74,50
2006	75,65	75,65	76,69	76,17	75,87	75,77	75,18	74,25
2007	76,57	75,89	76,77	76,01	75,36	75,64	74,64	74,34
2008	76,68	75,89	76,56	76,58	76,21	76,13	75,01	74,73
2009	76,36	76,28	76,82	76,83	75,94	76,27	75,54	74,71
2010	77,25	76,68	77,07	77,14	76,27	76,72	76,00	74,95
2011	77,34	76,76	77,83	76,75	76,48	76,72	76,21	75,44
2012	77,78	77,13	77,91	76,86	77,23	76,79	76,59	75,90
2013	77,94	77,00	77,91	77,81	76,76	76,85	76,14	75,32
2014	77,83	76,99	77,51	77,22	77,16	77,03	76,44	76,00
2015	78,46	77,55	78,28	77,43	77,72	77,40	76,54	76,17
2016	78,20	77,73	78,14	77,74	77,43	77,25	77,20	76,00
2017	78,88	77,41	78,50	78,29	78,42	77,39	77,37	76,08
2018	78,25	77,47	78,59	77,94	78,17	77,63	76,99	76,19
2019	78,31	77,72	78,97	77,64	77,76	77,81	76,86	76,04
2020	78,59	78,09	78,35	78,43	78,35	77,72	77,50	76,62
2021	78,48	77,35	78,15	77,82	77,82	77,65	76,82	76,45
2022	78,78	78,34	78,74	78,56	79,14	77,83	77,59	76,86
2023	78,95	77,75	78,81	78,09	78,38	77,22	77,27	76,58

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7038rr](#), 2024

T 29 Stredná dĺžka života pri narodení v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
stredná dĺžka života pri narodení – muži (roky)								
1996								
1997	69,93	68,91	69,98	68,48	68,85	67,67	69,02	67,55
1998	70,31	68,98	69,78	68,48	69,05	67,57	69,04	67,77
1999	70,73	68,96	69,90	68,35	68,88	67,71	69,23	67,84
2000	71,12	69,18	70,06	68,43	68,77	67,63	69,36	68,03
2001	71,48	69,49	70,59	68,79	68,89	67,99	69,68	68,34
2002	71,70	69,69	70,91	69,17	69,26	68,25	69,86	68,51
2003	72,03	69,81	70,89	69,28	69,65	68,46	70,08	68,73
2004	72,05	69,99	71,11	69,63	70,00	68,80	70,38	68,87
2005	72,04	70,37	71,08	69,83	70,00	68,90	70,48	69,07
2006	72,12	70,59	71,50	70,00	70,09	69,25	70,61	69,22
2007	72,47	70,77	71,42	70,06	70,06	69,41	70,65	69,35
2008	72,96	70,96	71,78	70,06	70,12	69,76	70,74	69,67
2009	73,37	71,38	71,85	70,41	70,38	70,03	71,14	70,11
2010	73,55	71,74	72,36	70,76	70,76	70,41	71,43	70,54
2011	73,86	72,05	72,80	71,30	71,43	70,95	72,14	70,83
2012	74,09	72,45	73,34	71,57	71,80	71,32	72,56	71,18
2013	74,48	72,84	73,77	71,97	72,18	71,83	72,98	71,55
2014	74,91	73,18	74,13	72,23	72,50	72,17	73,11	72,09
2015	75,21	73,28	74,49	72,51	72,67	72,36	73,13	72,38
2016	75,56	73,66	74,55	72,62	72,94	72,73	73,50	72,85
2017	75,39	74,13	74,50	72,90	73,15	72,87	73,76	72,98
2018	75,54	74,33	74,48	73,22	73,44	73,32	73,99	73,31
2019	75,62	74,72	74,76	73,44	73,55	73,22	74,11	73,47
2020	75,72	74,48	74,62	73,32	73,30	73,25	73,84	73,51
2021	75,05	73,59	73,63	72,14	72,49	72,12	72,84	72,23
2022	75,15	73,20	73,27	71,99	72,40	72,00	72,55	71,88
2023	75,79	73,48	73,67	72,56	73,04	71,97	72,97	72,03
stredná dĺžka života pri narodení – ženy (roky)								
1996								
1997	77,51	76,66	77,21	76,64	77,50	76,25	77,19	76,03
1998	77,70	76,85	77,29	76,75	77,76	76,55	77,13	76,22
1999	77,80	76,89	77,69	76,73	77,84	76,66	77,03	76,45
2000	77,97	76,88	78,04	76,94	78,12	76,98	77,32	76,69
2001	78,27	77,13	78,58	77,25	78,33	77,26	77,62	76,94
2002	78,52	77,37	78,62	77,49	78,34	77,34	77,85	77,05
2003	78,59	77,70	78,70	77,65	78,26	77,40	77,98	76,89
2004	78,72	77,74	78,80	77,82	78,17	77,47	78,15	76,84
2005	78,72	77,95	78,88	77,85	78,33	77,55	78,16	77,00
2006	78,93	78,06	79,09	77,96	78,51	77,63	78,48	77,39
2007	79,24	78,32	79,10	77,95	78,64	77,72	78,54	77,66
2008	79,63	78,62	79,39	78,28	78,82	78,07	79,00	77,82
2009	79,96	78,92	79,61	78,46	78,90	78,43	79,27	77,92
2010	80,10	79,22	79,94	78,83	79,25	78,66	79,64	78,05
2011	80,48	79,42	80,29	79,05	79,66	78,86	79,71	78,35
2012	80,87	79,69	80,58	79,25	80,07	79,03	79,78	78,65
2013	81,21	79,86	80,93	79,47	80,19	79,45	80,03	79,05
2014	81,35	80,12	81,21	79,56	80,46	79,84	80,36	79,32
2015	81,41	80,13	81,36	79,64	80,60	80,05	80,34	79,58
2016	81,59	80,32	81,42	79,77	80,91	80,20	80,61	79,84
2017	81,73	80,23	81,27	79,93	80,96	80,13	80,84	79,95
2018	81,77	80,38	81,32	80,17	81,10	80,29	81,24	80,25
2019	81,92	80,75	81,53	80,31	81,22	80,46	81,23	80,47
2020	81,91	80,99	81,34	80,39	81,07	80,45	80,84	80,18
2021	81,36	80,13	80,43	79,45	80,16	79,45	79,68	78,93
2022	81,26	79,87	80,04	79,44	80,21	79,14	79,49	78,61
2023	81,67	80,14	80,48	79,59	80,63	79,13	79,97	78,99

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om3802rr](#), 2024

T 30 Prist'ahovaní na trvalý pobyt do krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
prist'ahovaní na trvalý pobyt (abs.)								
1996	4 283	3 130	2 190	3 006	2 007	2 369	2 089	2 492
1997	4 032	3 237	2 332	3 245	1 723	2 346	2 041	2 467
1998	3 969	3 716	2 102	3 436	1 793	2 589	1 914	2 238
1999	3 840	3 240	1 812	3 102	1 757	2 116	2 113	2 284
2000	4 180	2 885	1 847	2 722	1 656	2 189	1 856	2 273
2001	4 463	3 067	1 880	2 812	1 614	2 178	1 949	2 189
2002	5 481	3 564	1 941	3 174	1 877	2 285	1 907	2 358
2003	4 788	4 068	2 085	3 383	1 827	2 347	1 807	2 473
2004	5 469	4 124	2 295	3 819	1 961	2 695	2 046	2 454
2005	6 320	3 984	2 380	3 765	2 343	2 354	2 048	2 463
2006	6 840	4 226	2 703	3 862	2 496	2 514	2 235	2 450
2007	7 451	5 475	3 405	4 327	2 383	2 534	2 295	2 415
2008	8 473	5 635	3 013	4 173	2 452	2 596	2 178	2 374
2009	7 587	4 038	2 264	3 332	2 188	2 270	2 145	2 591
2010	7 779	4 273	2 201	3 366	2 167	2 377	2 177	2 455
2011	7 714	4 059	2 055	3 197	2 124	2 164	1 957	2 313
2012	7 525	3 912	2 162	3 419	2 073	2 251	2 129	2 561
2013	7 494	4 034	2 262	3 154	2 220	2 106	2 507	2 543
2014	8 647	4 228	2 499	3 276	2 328	2 426	2 528	2 912
2015	10 253	4 625	2 520	3 126	2 398	2 286	2 377	3 109
2016	10 349	4 870	2 720	3 444	2 511	2 516	2 814	3 348
2017	10 572	4 729	2 745	3 197	2 465	2 449	2 643	3 130
2018	10 447	4 850	2 719	3 497	2 479	2 505	3 003	3 136
2019	12 079	4 894	2 721	3 150	2 385	2 380	2 955	3 438
2020	9 517	4 314	2 556	2 895	2 333	2 423	2 612	3 157
2021	8 777	4 784	2 376	3 468	2 352	2 289	2 742	2 922
2022	10 126	5 340	2 672	3 821	2 531	2 594	3 050	2 962
2023	9 010	4 990	2 646	3 445	2 427	2 155	2 671	2 789
počet prist'ahovaných na trvalý pobyt na 1 000 obyvateľov								
1996	6,92	5,71	3,59	4,19	2,92	3,57	2,71	3,29
1997	6,51	5,89	3,82	4,52	2,50	3,53	2,63	3,25
1998	6,42	6,76	3,45	4,79	2,60	3,90	2,46	2,94
1999	6,22	5,88	2,97	4,33	2,54	3,19	2,70	2,99
2000	6,77	5,23	3,03	3,81	2,39	3,31	2,36	2,97
2001	7,45	5,57	3,10	3,94	2,33	3,29	2,47	2,86
2002	9,15	6,47	3,21	4,46	2,71	3,46	2,41	3,07
2003	7,98	7,38	3,46	4,76	2,64	3,56	2,28	3,22
2004	9,11	7,46	3,81	5,38	2,83	4,09	2,57	3,19
2005	10,49	7,19	3,96	5,31	3,37	3,58	2,57	3,19
2006	11,31	7,62	4,50	5,46	3,59	3,83	2,80	3,17
2007	12,23	9,85	5,67	6,12	3,43	3,87	2,86	3,12
2008	13,80	10,08	5,02	5,91	3,52	3,97	2,71	3,06
2009	12,25	7,20	3,78	4,72	3,14	3,47	2,66	3,34
2010	12,43	7,60	3,67	4,77	3,10	3,64	2,69	3,15
2011	12,79	7,32	3,46	4,63	3,08	3,28	2,40	2,92
2012	12,34	7,04	3,64	4,96	3,00	3,41	2,61	3,23
2013	12,17	7,24	3,82	4,59	3,22	3,20	3,06	3,20
2014	13,91	7,58	4,22	4,78	3,37	3,70	3,09	3,66
2015	16,29	8,27	4,27	4,57	3,47	3,49	2,90	3,91
2016	16,23	8,69	4,62	5,05	3,64	3,86	3,43	4,20
2017	16,36	8,42	4,67	4,70	3,57	3,76	3,21	3,92
2018	15,94	8,61	4,64	5,16	3,59	3,86	3,64	3,92
2019	18,17	8,67	4,65	4,66	3,45	3,68	3,58	4,29
2020	14,13	7,63	4,38	4,30	3,37	3,76	3,16	3,94
2021	12,16	8,46	4,13	5,13	3,41	3,67	3,39	3,74
2022	13,95	9,44	4,67	5,68	3,67	4,19	3,78	3,80
2023	12,33	8,82	4,65	5,15	3,53	3,50	3,30	3,58

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 31 Prist'ahovaní na trvalý pobyt do krajov SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
prist'ahovaní na trvalý pobyt – miesto bydliska zmenené v rámci SR (abs.)								
1996	3 624	2 767	2 001	2 772	1 725	2 107	1 867	2 226
1997	3 459	3 032	2 099	3 005	1 546	2 047	1 828	2 104
1998	3 406	3 467	1 924	3 196	1 614	2 396	1 733	1 969
1999	3 241	3 012	1 649	2 894	1 590	1 945	1 833	2 028
2000	3 450	2 656	1 668	2 513	1 444	1 957	1 609	2 037
2001	3 878	2 842	1 716	2 588	1 403	1 967	1 708	2 027
2002	4 668	3 315	1 752	2 903	1 677	2 051	1 717	2 192
2003	4 281	3 666	1 824	3 005	1 621	2 027	1 597	2 154
2004	4 493	3 425	1 770	3 167	1 633	2 221	1 674	2 020
2005	5 093	3 295	1 777	3 052	1 645	1 980	1 588	1 951
2006	5 704	3 631	1 911	3 157	1 738	2 072	1 665	1 859
2007	5 647	3 889	2 007	2 908	1 743	1 912	1 712	1 843
2008	6 268	3 987	1 724	2 902	1 783	1 910	1 664	1 891
2009	5 788	3 248	1 727	2 351	1 684	1 754	1 600	1 917
2010	6 554	3 522	1 826	2 509	1 718	1 821	1 700	1 873
2011	6 558	3 424	1 624	2 348	1 647	1 686	1 617	1 850
2012	6 682	3 241	1 654	2 355	1 573	1 710	1 577	1 821
2013	7 022	3 487	1 663	2 360	1 730	1 526	1 684	1 699
2014	7 972	3 656	1 959	2 576	1 735	1 831	1 789	1 969
2015	8 391	3 759	1 890	2 528	1 765	1 717	1 652	1 995
2016	8 877	3 915	1 924	2 523	1 820	1 862	1 906	2 059
2017	8 961	4 037	2 029	2 531	1 730	1 825	1 714	1 915
2018	9 218	4 101	1 911	2 570	1 712	1 882	1 954	2 035
2019	10 529	4 357	1 993	2 620	1 761	1 782	1 891	2 053
2020	8 187	3 842	1 898	2 251	1 577	1 629	1 735	1 913
2021	7 886	4 414	1 873	2 688	1 729	1 704	1 802	1 881
2022	8 906	4 993	2 206	3 242	1 904	2 025	2 257	2 100
2023	7 413	4 581	2 048	2 818	1 718	1 652	1 937	2 043
prist'ahovaní na trvalý pobyt – miesto bydliska zmenené zo zahraničia (abs.)								
1996	659	363	189	234	282	262	222	266
1997	573	205	233	240	177	299	213	363
1998	563	249	178	240	179	193	181	269
1999	599	228	163	208	167	171	280	256
2000	730	229	179	209	212	232	247	236
2001	585	225	164	224	211	211	241	162
2002	813	249	189	271	200	234	190	166
2003	507	402	261	378	206	320	210	319
2004	976	699	525	652	328	474	372	434
2005	1 227	689	603	713	698	374	460	512
2006	1 136	595	792	705	758	442	570	591
2007	1 804	1 586	1 398	1 419	640	622	583	572
2008	2 205	1 648	1 289	1 271	669	686	514	483
2009	1 799	790	537	981	504	516	545	674
2010	1 225	751	375	857	449	556	477	582
2011	1 156	635	431	849	477	478	340	463
2012	843	671	508	1 064	500	541	552	740
2013	472	547	599	794	490	580	823	844
2014	675	572	540	700	593	595	739	943
2015	1 862	866	630	598	633	569	725	1 114
2016	1 472	955	796	921	691	654	908	1 289
2017	1 611	692	716	666	735	624	929	1 215
2018	1 229	749	808	927	767	623	1 049	1 101
2019	1 550	537	728	530	624	598	1 064	1 385
2020	1 330	472	658	644	756	794	877	1 244
2021	891	370	503	780	623	585	940	1 041
2022	1 220	347	466	579	627	569	793	862
2023	1 597	409	598	627	709	503	734	746

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7046rr](#), 2024

T 32 Vyst'ahovaní z trvalého pobytu z krajov SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
vyst'ahovaní z trvalého pobytu (abs.)								
1996	3 045	2 355	2 242	2 493	2 072	2 193	2 504	2 407
1997	3 637	2 454	2 190	2 518	2 027	2 258	2 264	2 344
1998	4 202	2 432	2 382	2 607	1 998	2 098	2 372	2 360
1999	3 510	2 201	2 145	2 316	1 793	2 073	2 409	2 363
2000	3 169	2 179	2 058	2 216	1 818	2 091	2 525	2 089
2001	3 263	2 302	2 272	2 356	1 950	2 145	2 575	2 277
2002	3 822	2 612	2 467	2 520	2 085	2 440	3 051	2 689
2003	4 138	2 199	2 300	2 655	2 065	2 523	2 930	2 559
2004	3 897	2 354	2 406	2 550	2 129	2 615	3 338	2 700
2005	3 705	2 504	2 435	2 786	2 199	2 721	3 172	2 732
2006	3 854	2 778	2 442	3 087	2 290	2 928	3 111	2 982
2007	3 908	2 668	2 561	2 882	2 366	2 721	3 444	2 942
2008	3 793	2 742	2 525	3 002	2 410	2 929	3 424	3 009
2009	3 143	2 485	2 694	2 940	2 124	2 702	3 211	2 749
2010	3 409	2 683	2 703	2 974	2 429	2 868	3 418	2 928
2011	3 177	2 626	2 479	3 037	2 274	2 840	3 378	2 806
2012	3 151	2 674	2 563	2 900	2 292	2 903	3 191	2 942
2013	3 265	2 769	2 743	3 171	2 319	3 055	3 613	3 006
2014	3 889	3 071	3 122	3 420	2 812	3 249	4 096	3 472
2015	4 092	3 147	3 158	3 576	2 836	3 454	4 047	3 257
2016	4 041	3 325	3 184	3 781	2 933	3 433	4 378	3 612
2017	3 899	3 304	3 235	3 789	2 876	3 439	4 166	3 500
2018	3 975	3 264	3 188	3 795	2 906	3 494	4 462	3 597
2019	4 193	3 543	3 332	4 032	3 025	3 827	4 642	3 776
2020	3 870	3 066	2 789	3 146	2 611	3 079	3 850	3 049
2021	4 683	3 164	2 986	3 307	2 751	3 309	4 069	3 103
2022	5 634	3 582	3 494	3 887	3 343	3 771	4 601	3 789
2023	4 802	3 297	3 070	3 452	2 953	3 525	4 126	3 507
počet vyst'ahovaných z trvalého pobytu na 1 000 obyvateľov								
1996	4,92	4,29	3,67	3,47	3,02	3,30	3,25	3,18
1997	5,88	4,47	3,59	3,51	2,94	3,40	2,92	3,09
1998	6,80	4,42	3,90	3,64	2,89	3,16	3,04	3,10
1999	5,69	3,99	3,52	3,23	2,59	3,13	3,08	3,09
2000	5,14	3,95	3,38	3,10	2,62	3,16	3,21	2,73
2001	5,45	4,18	3,75	3,30	2,82	3,24	3,26	2,97
2002	6,38	4,74	4,08	3,54	3,01	3,69	3,85	3,51
2003	6,90	3,99	3,82	3,74	2,98	3,83	3,69	3,33
2004	6,49	4,26	4,00	3,59	3,07	3,97	4,19	3,51
2005	6,15	4,52	4,05	3,93	3,17	4,14	3,98	3,54
2006	6,37	5,01	4,07	4,36	3,30	4,46	3,89	3,86
2007	6,42	4,80	4,27	4,08	3,40	4,15	4,30	3,80
2008	6,18	4,91	4,21	4,25	3,46	4,48	4,26	3,88
2009	5,07	4,43	4,49	4,16	3,05	4,13	3,99	3,54
2010	5,45	4,77	4,51	4,22	3,48	4,39	4,23	3,76
2011	5,27	4,73	4,17	4,40	3,30	4,30	4,15	3,54
2012	5,17	4,81	4,32	4,21	3,32	4,40	3,91	3,71
2013	5,30	4,97	4,63	4,61	3,36	4,65	4,42	3,78
2014	6,25	5,50	5,28	4,99	4,07	4,95	5,00	4,37
2015	6,50	5,63	5,35	5,23	4,11	5,28	4,93	4,09
2016	6,34	5,93	5,40	5,55	4,25	5,26	5,33	4,53
2017	6,03	5,88	5,50	5,57	4,16	5,29	5,06	4,38
2018	6,07	5,80	5,43	5,60	4,20	5,39	5,41	4,50
2019	6,31	6,28	5,69	5,97	4,37	5,92	5,62	4,71
2020	5,75	5,43	4,78	4,68	3,78	4,78	4,66	3,80
2021	6,49	5,59	5,19	4,89	3,98	5,31	5,03	3,97
2022	7,76	6,33	6,11	5,78	4,85	6,09	5,70	4,86
2023	6,57	5,83	5,39	5,16	4,29	5,72	5,10	4,50

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7011rr](#), 2024

T 33 Vyst'ahovaní z trvalého pobytu z krajov SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
vyst'ahovaní z trvalého pobytu – miesto bydliska zmenené v rámci SR (abs.)								
1996	3 031	2 354	2 194	2 445	2 068	2 175	2 488	2 334
1997	3 416	2 453	2 126	2 461	2 011	2 221	2 240	2 192
1998	3 816	2 427	2 267	2 546	1 990	2 061	2 325	2 273
1999	3 285	2 162	2 045	2 263	1 775	2 019	2 370	2 273
2000	2 850	2 092	1 949	2 161	1 788	2 012	2 482	2 000
2001	2 920	2 209	2 127	2 249	1 855	2 073	2 481	2 215
2002	3 374	2 491	2 304	2 369	1 954	2 236	2 969	2 578
2003	3 794	2 092	2 130	2 547	1 963	2 328	2 860	2 461
2004	3 486	2 273	2 270	2 386	1 948	2 380	3 123	2 537
2005	3 235	2 382	2 228	2 536	2 014	2 498	2 964	2 524
2006	3 504	2 655	2 282	2 814	2 100	2 749	2 875	2 758
2007	3 650	2 537	2 256	2 669	2 096	2 557	3 152	2 744
2008	3 489	2 588	2 367	2 791	2 205	2 757	3 129	2 803
2009	2 854	2 341	2 289	2 672	1 947	2 531	2 890	2 545
2010	3 067	2 511	2 428	2 754	2 187	2 647	3 161	2 768
2011	2 758	2 459	2 287	2 780	2 094	2 614	3 121	2 641
2012	2 676	2 498	2 401	2 679	2 133	2 610	2 889	2 727
2013	2 774	2 551	2 460	2 893	2 030	2 646	3 118	2 699
2014	3 176	2 786	2 704	2 998	2 476	2 740	3 512	3 095
2015	3 328	2 838	2 739	3 137	2 402	2 951	3 498	2 804
2016	3 348	2 964	2 786	3 286	2 435	3 012	3 873	3 182
2017	3 309	2 982	2 836	3 365	2 482	3 001	3 712	3 055
2018	3 373	2 967	2 772	3 421	2 521	3 125	4 004	3 200
2019	3 578	3 266	2 938	3 613	2 669	3 412	4 137	3 373
2020	3 407	2 823	2 473	2 916	2 338	2 790	3 490	2 795
2021	4 069	2 849	2 554	2 923	2 361	2 914	3 571	2 736
2022	4 878	3 215	2 858	3 340	2 783	3 251	3 998	3 310
2023	4 127	2 854	2 459	2 889	2 444	2 936	3 537	2 964
vyst'ahovaní z trvalého pobytu – miesto bydliska zmenené do zahraničia (abs.)								
1996	14	1	48	48	4	18	16	73
1997	221	1	64	57	16	37	24	152
1998	386	5	115	61	8	37	47	87
1999	225	39	100	53	18	54	39	90
2000	319	87	109	55	30	79	43	89
2001	343	93	145	107	95	72	94	62
2002	448	121	163	151	131	204	82	111
2003	344	107	170	108	102	195	70	98
2004	411	81	136	164	181	235	215	163
2005	470	122	207	250	185	223	208	208
2006	350	123	160	273	190	179	236	224
2007	258	131	305	213	270	164	292	198
2008	304	154	158	211	205	172	295	206
2009	289	144	405	268	177	171	321	204
2010	342	172	275	220	242	221	257	160
2011	419	167	192	257	180	226	257	165
2012	475	176	162	221	159	293	302	215
2013	491	218	283	278	289	409	495	307
2014	713	285	418	422	336	509	584	377
2015	764	309	419	439	434	503	549	453
2016	693	361	398	495	498	421	505	430
2017	590	322	399	424	394	438	454	445
2018	602	297	416	374	385	369	458	397
2019	615	277	394	419	356	415	505	403
2020	463	243	316	230	273	289	360	254
2021	614	315	432	384	390	395	498	367
2022	756	367	636	547	560	520	603	479
2023	675	443	611	563	509	589	589	543

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7046rr](#), 2024

T 34 Migračné saldo v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
migračné saldo vnútorného sťahovania (abs.)								
1996	593	413	-193	327	-343	-68	-621	-108
1997	43	579	-27	544	-465	-174	-412	-88
1998	-410	1 040	-343	650	-376	335	-592	-304
1999	-44	850	-396	631	-185	-74	-537	-245
2000	600	564	-281	352	-344	-55	-873	37
2001	958	633	-411	339	-452	-106	-773	-188
2002	1 294	824	-552	534	-277	-185	-1 252	-386
2003	487	1 574	-306	458	-342	-301	-1 263	-307
2004	1 007	1 152	-500	781	-315	-159	-1 449	-517
2005	1 858	913	-451	516	-369	-518	-1 376	-573
2006	2 200	976	-371	343	-362	-677	-1 210	-899
2007	1 997	1 352	-249	239	-353	-645	-1 440	-901
2008	2 779	1 399	-643	111	-422	-847	-1 465	-912
2009	2 934	907	-562	-321	-263	-777	-1 290	-628
2010	3 487	1 011	-602	-245	-469	-826	-1 461	-895
2011	3 800	965	-663	-432	-447	-928	-1 504	-791
2012	4 006	743	-747	-324	-560	-900	-1 312	-906
2013	4 248	936	-797	-533	-300	-1 120	-1 434	-1 000
2014	4 796	870	-745	-422	-741	-909	-1 723	-1 126
2015	5 063	921	-849	-609	-637	-1 234	-1 846	-809
2016	5 529	951	-862	-763	-615	-1 150	-1 967	-1 123
2017	5 652	1 055	-807	-834	-752	-1 176	-1 998	-1 140
2018	5 845	1 134	-861	-851	-809	-1 243	-2 050	-1 165
2019	6 951	1 091	-945	-993	-908	-1 630	-2 246	-1 320
2020	4 780	1 019	-575	-665	-761	-1 161	-1 755	-882
2021	3 817	1 565	-681	-235	-632	-1 210	-1 769	-855
2022	4 028	1 778	-652	-98	-879	-1 226	-1 741	-1 210
2023	3 286	1 727	-411	-71	-726	-1 284	-1 600	-921
migračné saldo zahraničného sťahovania (abs.)								
1996	645	362	141	186	278	244	206	193
1997	352	204	169	183	161	262	189	211
1998	177	244	63	179	171	156	134	182
1999	374	189	63	155	149	117	241	166
2000	411	142	70	154	182	153	204	147
2001	242	132	19	117	116	139	147	100
2002	365	128	26	120	69	30	108	55
2003	163	295	91	270	104	125	140	221
2004	565	618	389	488	147	239	157	271
2005	757	567	396	463	513	151	252	304
2006	786	472	632	432	568	263	334	367
2007	1 546	1 455	1 093	1 206	370	458	291	374
2008	1 901	1 494	1 131	1 060	464	514	219	277
2009	1 510	646	132	713	327	345	224	470
2010	883	579	100	637	207	335	220	422
2011	737	468	239	592	297	252	83	298
2012	368	495	346	843	341	248	250	525
2013	-19	329	316	516	201	171	328	537
2014	-38	287	122	278	257	86	155	566
2015	1 098	557	211	159	199	66	176	661
2016	779	594	398	426	193	233	403	859
2017	1 021	370	317	242	341	186	475	770
2018	627	452	392	553	382	254	591	704
2019	935	260	334	111	268	183	559	982
2020	867	229	342	414	483	505	517	990
2021	277	55	71	396	233	190	442	674
2022	464	-20	-170	32	67	49	190	383
2023	922	-34	-13	64	200	-86	145	203

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7046rr](#), 2024

T 35 Muži vo veku 0 – 14 rokov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
veková skupina 0 – 14 rokov (abs.) – muži								
1996	59 419	57 846	65 554	73 393	80 594	70 371	100 386	88 274
1997	56 756	55 970	63 475	71 201	78 763	68 527	98 582	86 706
1998	54 099	54 205	61 178	68 898	76 988	66 576	96 878	84 736
1999	51 583	52 465	58 960	66 710	75 072	64 605	94 803	82 782
2000	49 370	50 808	56 809	64 260	72 958	62 571	92 721	80 712
2001	45 986	49 357	54 596	62 358	71 224	60 881	91 605	79 157
2002	44 234	47 618	52 206	60 230	69 200	58 877	89 405	77 333
2003	42 646	46 025	50 075	57 945	67 056	57 042	87 107	75 712
2004	41 400	44 845	48 138	56 157	65 305	55 351	85 114	74 395
2005	40 639	43 455	46 248	54 334	63 555	53 759	83 006	73 026
2006	40 100	42 223	44 545	52 711	61 561	52 196	81 013	71 726
2007	40 188	41 117	43 150	51 202	59 982	51 034	79 105	70 495
2008	40 596	40 344	41 864	50 128	58 363	49 970	77 387	69 753
2009	41 765	39 968	41 197	49 591	57 601	49 523	76 836	69 900
2010	43 117	39 858	40 960	49 223	57 004	49 068	76 380	69 980
2011	43 472	39 617	40 700	48 239	56 289	50 065	77 232	71 528
2012	45 161	39 643	40 286	47 917	55 984	49 531	76 569	71 118
2013	46 883	39 713	40 349	47 602	55 546	49 097	76 025	70 545
2014	48 938	39 953	40 136	47 387	55 101	48 617	75 603	70 182
2015	50 979	40 220	40 146	47 208	54 882	48 347	75 251	69 921
2016	53 280	40 819	40 441	47 347	55 096	48 435	75 392	70 056
2017	55 816	41 448	40 964	47 571	55 369	48 563	75 626	70 450
2018	58 106	42 032	41 376	47 805	55 829	48 576	75 903	70 506
2019	60 062	42 366	41 587	47 875	56 021	48 395	76 044	70 527
2020	61 632	42 640	41 781	47 852	56 206	48 174	76 279	70 364
2021	63 286	43 225	41 964	48 194	56 575	47 626	75 809	70 102
2022	63 737	43 490	41 797	48 213	56 600	47 320	76 039	69 959
2023	63 631	43 361	41 342	47 686	56 139	46 701	75 758	69 405
podiel vekovej skupiny 0 – 14 rokov (%) – muži								
1996	20,22	21,57	21,91	21,13	23,79	21,90	26,39	23,91
1997	19,32	20,85	21,21	20,50	23,20	21,34	25,77	23,42
1998	18,45	20,17	20,47	19,87	22,64	20,76	25,22	22,83
1999	17,61	19,52	19,76	19,27	22,04	20,16	24,57	22,25
2000	16,86	18,89	19,06	18,60	21,40	19,56	23,95	21,65
2001	16,22	18,39	18,46	18,12	20,95	19,08	23,54	21,28
2002	15,59	17,75	17,70	17,53	20,35	18,49	22,93	20,77
2003	15,03	17,13	17,02	16,90	19,71	17,95	22,29	20,30
2004	14,56	16,65	16,39	16,39	19,18	17,44	21,73	19,91
2005	14,22	16,10	15,77	15,87	18,65	16,97	21,15	19,50
2006	13,96	15,62	15,19	15,42	18,05	16,51	20,59	19,12
2007	13,88	15,15	14,70	14,97	17,58	16,17	20,06	18,77
2008	13,87	14,78	14,24	14,66	17,09	15,85	19,58	18,54
2009	14,12	14,59	14,03	14,51	16,84	15,71	19,36	18,51
2010	14,43	14,51	13,96	14,41	16,65	15,59	19,19	18,48
2011	15,13	14,60	13,97	14,42	16,63	15,67	19,19	18,49
2012	15,56	14,58	13,85	14,34	16,52	15,53	18,98	18,35
2013	16,00	14,57	13,88	14,27	16,38	15,43	18,81	18,19
2014	16,52	14,63	13,83	14,24	16,25	15,31	18,67	18,07
2015	16,96	14,69	13,86	14,23	16,18	15,27	18,56	17,97
2016	17,47	14,86	13,99	14,30	16,23	15,33	18,55	17,97
2017	18,03	15,05	14,20	14,40	16,31	15,40	18,57	18,04
2018	18,51	15,22	14,37	14,51	16,43	15,44	18,60	18,03
2019	18,82	15,31	14,48	14,58	16,48	15,44	18,60	18,00
2020	19,09	15,41	14,60	14,63	16,54	15,42	18,64	17,94
2021	18,17	15,60	14,90	14,67	16,66	15,77	18,97	18,39
2022	18,17	15,70	14,92	14,74	16,70	15,75	19,02	18,37
2023	18,02	15,64	14,83	14,62	16,59	15,63	18,93	18,23

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7007rr](#), 2024

T 36 Ženy vo veku 0 – 14 rokov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
veková skupina 0 – 14 rokov (abs.) – ženy								
1996	56 833	55 218	62 780	69 359	77 228	67 503	96 037	84 102
1997	54 323	53 469	60 753	67 261	75 476	65 664	94 381	82 643
1998	51 796	51 777	58 533	65 145	73 781	63 792	92 568	80 891
1999	49 343	50 067	56 424	63 103	71 833	61 658	90 783	79 183
2000	47 106	48 238	54 339	61 050	69 961	59 555	88 648	77 319
2001	44 253	46 928	52 268	58 944	68 066	58 127	87 465	75 755
2002	42 462	45 253	50 039	56 875	66 164	56 125	85 108	73 862
2003	40 963	43 761	47 843	54 867	64 204	54 255	82 921	72 034
2004	39 789	42 533	46 048	53 117	62 336	53 009	80 785	70 593
2005	39 143	41 197	44 160	51 516	60 572	51 537	78 934	69 227
2006	38 639	40 060	42 463	49 748	58 685	50 130	76 920	67 902
2007	38 502	39 190	41 041	48 416	57 053	48 803	74 895	66 871
2008	38 845	38 472	39 827	47 484	55 771	47 681	73 428	66 156
2009	39 894	38 068	39 151	46 879	54 995	47 201	72 663	66 088
2010	41 157	37 941	39 044	46 431	54 440	47 018	72 376	66 460
2011	41 139	37 533	38 843	45 235	53 576	47 923	73 227	67 954
2012	42 862	37 467	38 641	44 815	53 031	47 369	72 689	67 493
2013	44 589	37 616	38 655	44 387	52 587	47 057	72 186	67 088
2014	46 580	37 767	38 462	44 119	52 230	46 843	71 677	66 586
2015	48 410	37 944	38 294	44 005	52 006	46 505	71 427	66 498
2016	50 744	38 433	38 674	44 292	52 232	46 609	71 651	66 727
2017	52 953	39 018	38 997	44 631	52 525	46 751	72 054	66 965
2018	55 091	39 553	39 346	44 771	52 885	46 705	72 327	67 231
2019	56 897	39 989	39 640	44 903	53 247	46 402	72 570	67 195
2020	58 391	40 336	39 868	44 988	53 455	46 279	72 757	67 292
2021	60 114	40 958	39 974	45 597	53 874	45 722	72 615	67 161
2022	60 521	41 136	39 892	45 441	53 875	45 460	73 011	66 961
2023	60 498	40 912	39 463	44 947	53 389	44 883	72 841	66 441
podiel vekovej skupiny 0 – 14 rokov (%) – ženy								
1996	17,49	19,67	20,19	18,74	22,13	19,70	24,46	21,60
1997	16,72	19,01	19,53	18,18	21,56	19,16	23,91	21,14
1998	15,97	18,37	18,83	17,61	21,01	18,61	23,33	20,63
1999	15,22	17,72	18,15	17,07	20,41	18,00	22,77	20,13
2000	14,53	17,07	17,48	16,54	19,82	17,40	22,15	19,60
2001	14,02	16,61	16,91	16,01	19,31	16,98	21,75	19,19
2002	13,44	16,01	16,22	15,48	18,75	16,43	21,11	18,68
2003	12,96	15,45	15,53	14,95	18,17	15,90	20,52	18,19
2004	12,56	14,98	14,97	14,49	17,63	15,55	19,94	17,79
2005	12,31	14,49	14,38	14,07	17,11	15,14	19,44	17,42
2006	12,09	14,07	13,85	13,62	16,56	14,76	18,90	17,06
2007	11,98	13,72	13,40	13,27	16,09	14,40	18,37	16,78
2008	12,00	13,41	13,02	13,03	15,71	14,09	17,97	16,57
2009	12,20	13,24	12,81	12,88	15,47	13,97	17,72	16,50
2010	12,47	13,16	12,78	12,79	15,29	13,93	17,60	16,56
2011	12,89	13,21	12,83	12,74	15,26	14,07	17,72	16,73
2012	13,30	13,16	12,78	12,65	15,09	13,95	17,56	16,60
2013	13,70	13,19	12,81	12,57	14,97	13,90	17,41	16,49
2014	14,16	13,22	12,77	12,53	14,87	13,87	17,27	16,35
2015	14,55	13,27	12,75	12,55	14,80	13,82	17,20	16,31
2016	15,06	13,42	12,91	12,67	14,87	13,89	17,23	16,34
2017	15,52	13,60	13,05	12,81	14,94	13,98	17,30	16,38
2018	15,94	13,76	13,20	12,90	15,05	14,02	17,34	16,43
2019	16,23	13,88	13,33	12,98	15,15	13,98	17,38	16,40
2020	16,49	13,98	13,45	13,06	15,22	14,00	17,42	16,41
2021	16,01	14,21	13,69	13,21	15,39	14,33	17,79	16,83
2022	16,03	14,26	13,73	13,23	15,43	14,33	17,88	16,80
2023	15,93	14,16	13,64	13,14	15,31	14,22	17,82	16,68

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7007rr](#), 2024

T 37 Muži vo veku 15 – 64 rokov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
veková skupina 15 – 64 rokov (abs.) – muži								
1996	206 893	187 113	206 497	240 308	229 947	220 610	249 813	250 803
1997	208 961	188 992	208 168	242 214	232 066	222 150	253 245	253 057
1998	211 007	191 017	209 871	243 972	234 197	223 924	256 300	255 824
1999	213 026	192 750	211 512	245 691	236 551	225 572	259 843	258 159
2000	215 160	194 359	212 954	247 493	238 777	227 219	263 172	260 961
2001	210 339	195 527	212 937	248 815	240 296	228 967	266 393	262 051
2002	212 300	196 995	214 292	250 298	242 497	230 472	269 274	264 220
2003	213 788	198 851	215 524	251 837	244 608	231 641	272 320	266 441
2004	215 488	200 423	216 847	253 189	246 406	232 833	275 189	268 423
2005	217 235	201 794	217 923	254 371	248 355	233 706	277 939	270 221
2006	218 810	203 085	219 152	255 354	250 348	234 408	280 728	271 763
2007	220 552	204 927	220 491	256 639	251 801	234 775	283 376	273 271
2008	222 766	206 760	221 573	257 476	253 399	235 194	285 770	274 562
2009	223 919	207 485	221 388	257 326	254 236	235 059	287 552	275 303
2010	224 943	207 914	220 867	257 317	254 554	234 821	288 859	276 014
2011	211 374	203 808	218 222	250 516	250 992	237 464	291 149	281 000
2012	211 461	203 485	217 074	249 537	250 406	236 264	291 526	280 837
2013	211 043	202 805	215 390	248 116	249 773	234 668	291 465	280 386
2014	210 823	201 864	213 986	246 288	248 937	233 241	291 111	279 566
2015	211 409	200 934	211 947	243 883	247 648	230 991	290 153	278 750
2016	211 609	199 599	209 622	241 316	245 965	228 527	289 024	277 405
2017	211 976	198 111	206 813	238 246	244 099	226 047	287 832	275 696
2018	212 255	196 540	204 191	235 442	242 356	223 507	286 470	274 253
2019	213 672	194 994	201 625	232 482	240 508	220 863	285 044	272 891
2020	214 247	193 267	199 119	229 710	238 616	218 679	283 590	271 664
2021	233 057	192 468	194 311	229 795	236 976	209 392	274 337	261 075
2022	233 681	191 006	191 675	227 045	234 778	206 860	272 511	259 248
2023	234 829	189 943	189 416	224 776	233 202	204 503	270 998	258 034
podiel vekovej skupiny 15 – 64 rokov (%) – muži								
1996	70,39	69,77	69,01	69,17	67,87	68,66	65,67	67,94
1997	71,14	70,41	69,56	69,75	68,36	69,18	66,20	68,35
1998	71,97	71,08	70,22	70,36	68,86	69,83	66,72	68,92
1999	72,74	71,71	70,88	70,97	69,44	70,40	67,35	69,40
2000	73,47	72,28	71,46	71,64	70,04	71,03	67,97	70,00
2001	74,21	72,85	72,00	72,29	70,68	71,76	68,46	70,45
2002	74,83	73,44	72,65	72,85	71,30	72,38	69,05	70,96
2003	75,36	74,00	73,27	73,45	71,90	72,90	69,70	71,43
2004	75,77	74,41	73,82	73,88	72,37	73,35	70,26	71,82
2005	76,04	74,77	74,30	74,29	72,88	73,77	70,81	72,16
2006	76,19	75,13	74,75	74,68	73,42	74,14	71,35	72,46
2007	76,17	75,48	75,11	75,06	73,80	74,38	71,87	72,77
2008	76,09	75,74	75,39	75,31	74,21	74,59	72,30	72,97
2009	75,70	75,74	75,42	75,29	74,33	74,57	72,45	72,89
2010	75,30	75,67	75,30	75,33	74,37	74,60	72,56	72,88
2011	73,57	75,11	74,89	74,91	74,16	74,31	72,33	72,65
2012	72,84	74,82	74,62	74,68	73,91	74,09	72,25	72,48
2013	72,02	74,43	74,12	74,38	73,67	73,76	72,10	72,28
2014	71,15	73,94	73,75	74,01	73,41	73,45	71,88	71,98
2015	70,33	73,39	73,17	73,50	73,03	72,96	71,55	71,66
2016	69,39	72,65	72,49	72,88	72,47	72,31	71,11	71,16
2017	68,47	71,92	71,69	72,13	71,89	71,68	70,67	70,60
2018	67,60	71,18	70,94	71,46	71,30	71,04	70,21	70,12
2019	66,96	70,46	70,20	70,80	70,75	70,47	69,73	69,66
2020	66,37	69,83	69,59	70,25	70,21	69,98	69,29	69,28
2021	66,91	69,48	68,97	69,96	69,79	69,33	68,66	68,48
2022	66,63	68,95	68,41	69,40	69,28	68,85	68,16	68,06
2023	66,51	68,52	67,93	68,92	68,90	68,45	67,73	67,78

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7007rr](#), 2024

T 38 Ženy vo veku 15 – 64 rokov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
veková skupina 15 – 64 rokov (abs.) – ženy								
1996	223 750	188 043	206 629	244 719	227 786	225 956	251 359	257 123
1997	225 349	189 826	208 018	246 224	229 748	227 179	254 044	259 198
1998	226 897	191 759	209 511	247 767	231 852	228 939	256 929	261 445
1999	228 752	193 614	210 992	249 411	234 013	230 687	259 823	263 700
2000	230 744	195 180	212 514	250 665	236 182	232 238	262 861	266 059
2001	226 537	196 766	212 849	252 207	237 779	234 255	265 689	267 889
2002	228 549	198 292	213 976	253 397	239 621	235 552	268 324	269 886
2003	229 921	200 138	215 035	254 630	241 270	236 547	270 785	271 950
2004	231 457	201 500	215 854	255 452	243 109	237 156	273 049	273 583
2005	232 801	202 619	216 679	256 014	244 777	237 601	275 239	274 960
2006	234 206	203 679	217 343	256 647	246 434	237 751	277 484	276 184
2007	235 440	204 762	217 820	256 893	247 710	237 956	279 596	277 163
2008	236 779	205 910	218 049	257 055	248 980	238 047	281 564	277 996
2009	237 567	206 045	217 589	256 470	249 806	237 413	282 928	278 385
2010	238 543	206 154	216 892	255 908	250 199	236 710	283 922	278 475
2011	226 136	201 545	213 451	248 613	245 584	237 133	284 015	280 086
2012	225 781	200 989	211 892	246 973	245 129	235 534	283 772	279 378
2013	225 161	199 917	209 985	244 985	244 135	233 478	283 249	278 332
2014	224 838	198 905	208 026	242 865	242 982	231 315	282 218	277 324
2015	224 622	197 487	205 770	239 722	241 369	228 764	281 014	275 810
2016	223 973	195 721	202 998	236 415	239 159	225 788	279 360	273 975
2017	223 621	193 830	200 211	232 901	237 203	222 730	277 486	271 762
2018	223 592	192 138	197 399	229 640	234 978	219 731	275 770	269 798
2019	224 268	190 458	194 623	226 258	232 734	216 807	273 784	267 967
2020	224 276	188 722	191 837	223 046	230 481	214 048	271 946	266 215
2021	238 572	187 219	186 767	222 188	227 558	204 564	262 919	255 760
2022	238 533	185 834	183 968	219 432	225 099	201 832	260 899	253 871
2023	238 707	184 901	181 601	216 922	223 371	199 171	259 288	252 197
podiel vekovej skupiny 15 – 64 rokov (%) – ženy								
1996	68,85	66,98	66,46	66,11	65,28	65,93	64,01	66,04
1997	69,35	67,50	66,87	66,55	65,63	66,28	64,35	66,31
1998	69,94	68,02	67,39	66,99	66,04	66,78	64,76	66,69
1999	70,57	68,54	67,87	67,48	66,49	67,35	65,18	67,04
2000	71,17	69,08	68,38	67,91	66,92	67,87	65,67	67,45
2001	71,78	69,65	68,85	68,51	67,47	68,44	66,06	67,87
2002	72,32	70,15	69,35	68,97	67,89	68,94	66,55	68,26
2003	72,74	70,64	69,81	69,40	68,30	69,33	67,01	68,67
2004	73,08	70,99	70,17	69,67	68,74	69,56	67,41	68,95
2005	73,21	71,27	70,56	69,93	69,15	69,82	67,78	69,18
2006	73,29	71,53	70,87	70,24	69,55	70,01	68,17	69,39
2007	73,28	71,68	71,12	70,41	69,88	70,19	68,58	69,53
2008	73,12	71,76	71,27	70,53	70,15	70,35	68,89	69,63
2009	72,67	71,65	71,19	70,48	70,28	70,25	68,99	69,52
2010	72,29	71,50	70,99	70,47	70,28	70,15	69,03	69,39
2011	70,84	70,92	70,49	70,01	69,94	69,63	68,72	68,95
2012	70,04	70,62	70,10	69,72	69,77	69,35	68,56	68,72
2013	69,20	70,12	69,58	69,38	69,48	68,94	68,31	68,41
2014	68,37	69,63	69,09	68,97	69,15	68,48	68,01	68,11
2015	67,52	69,08	68,53	68,35	68,70	68,00	67,68	67,66
2016	66,48	68,33	67,74	67,61	68,06	67,30	67,17	67,11
2017	65,53	67,56	66,99	66,85	67,49	66,60	66,62	66,49
2018	64,69	66,84	66,23	66,14	66,86	65,94	66,13	65,92
2019	63,99	66,09	65,45	65,41	66,20	65,33	65,58	65,40
2020	63,32	65,40	64,72	64,74	65,61	64,74	65,10	64,94
2021	63,55	64,94	63,97	64,39	65,02	64,13	64,43	64,10
2022	63,16	64,40	63,33	63,87	64,46	63,61	63,90	63,69
2023	62,87	64,00	62,78	63,40	64,06	63,11	63,44	63,30

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7007rr](#), 2024

T 39 Muži vo veku 65 a viac rokov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
veková skupina 65 a viac rokov (abs.) – muži								
1996	27 621	23 214	27 193	33 696	28 271	30 312	30 235	30 071
1997	28 028	23 448	27 610	33 854	28 634	30 434	30 711	30 453
1998	28 099	23 502	27 815	33 858	28 922	30 189	30 986	30 651
1999	28 236	23 582	27 949	33 806	29 014	30 241	31 182	31 032
2000	28 318	23 740	28 221	33 736	29 188	30 101	31 321	31 132
2001	27 107	23 509	28 224	33 017	28 473	29 240	31 120	30 742
2002	27 167	23 644	28 449	33 053	28 397	29 087	31 286	30 772
2003	27 260	23 836	28 553	33 071	28 561	29 057	31 292	30 876
2004	27 510	24 075	28 772	33 352	28 758	29 227	31 387	30 906
2005	27 827	24 640	29 134	33 707	28 857	29 355	31 570	31 216
2006	28 294	25 021	29 480	33 860	29 070	29 564	31 716	31 556
2007	28 807	25 440	29 914	34 083	29 412	29 836	31 794	31 736
2008	29 395	25 884	30 465	34 285	29 684	30 142	32 084	31 960
2009	30 126	26 498	30 974	34 855	30 205	30 627	32 515	32 489
2010	30 662	26 997	31 484	35 046	30 707	30 885	32 873	32 707
2011	32 450	27 906	32 462	35 682	31 172	32 036	34 120	34 257
2012	33 684	28 845	33 546	36 692	32 406	33 084	35 405	35 518
2013	35 100	29 973	34 874	37 840	33 729	34 394	36 772	36 972
2014	36 558	31 208	36 032	39 114	35 050	35 694	38 279	38 660
2015	38 226	32 652	37 559	40 704	36 587	37 249	40 096	40 340
2016	40 081	34 307	39 097	42 442	38 347	39 070	42 013	42 394
2017	41 794	35 917	40 722	44 467	40 086	40 730	43 822	44 349
2018	43 603	37 544	42 274	46 231	41 714	42 553	45 632	46 379
2019	45 378	39 378	43 993	48 028	43 430	44 176	47 700	48 311
2020	46 944	40 869	45 238	49 443	45 016	45 626	49 434	50 096
2021	51 956	41 314	45 442	50 480	46 013	44 985	49 430	50 091
2022	53 304	42 526	46 707	51 880	47 510	46 279	51 253	51 676
2023	54 611	43 886	48 064	53 682	49 117	47 548	53 348	53 237
podiel vekovej skupiny 65 a viac rokov (%) – muži								
1996	9,40	8,66	9,09	9,70	8,34	9,43	7,95	8,15
1997	9,54	8,74	9,23	9,75	8,44	9,48	8,03	8,23
1998	9,58	8,75	9,31	9,77	8,50	9,41	8,07	8,26
1999	9,64	8,77	9,37	9,76	8,52	9,44	8,08	8,34
2000	9,67	8,83	9,47	9,76	8,56	9,41	8,09	8,35
2001	9,56	8,76	9,54	9,59	8,37	9,16	8,00	8,27
2002	9,58	8,81	9,65	9,62	8,35	9,13	8,02	8,26
2003	9,61	8,87	9,71	9,65	8,39	9,14	8,01	8,28
2004	9,67	8,94	9,79	9,73	8,45	9,21	8,01	8,27
2005	9,74	9,13	9,93	9,84	8,47	9,27	8,04	8,34
2006	9,85	9,26	10,06	9,90	8,53	9,35	8,06	8,41
2007	9,95	9,37	10,19	9,97	8,62	9,45	8,06	8,45
2008	10,04	9,48	10,37	10,03	8,69	9,56	8,12	8,49
2009	10,18	9,67	10,55	10,20	8,83	9,72	8,19	8,60
2010	10,26	9,83	10,73	10,26	8,97	9,81	8,26	8,64
2011	11,29	10,28	11,14	10,67	9,21	10,02	8,48	8,86
2012	11,60	10,61	11,53	10,98	9,57	10,38	8,77	9,17
2013	11,98	11,00	12,00	11,34	9,95	10,81	9,10	9,53
2014	12,34	11,43	12,42	11,75	10,34	11,24	9,45	9,95
2015	12,72	11,93	12,97	12,27	10,79	11,77	9,89	10,37
2016	13,14	12,49	13,52	12,82	11,30	12,36	10,34	10,87
2017	13,50	13,04	14,12	13,46	11,81	12,92	10,76	11,36
2018	13,89	13,60	14,69	14,03	12,27	13,52	11,18	11,86
2019	14,22	14,23	15,32	14,63	12,78	14,09	11,67	12,33
2020	14,54	14,77	15,81	15,12	13,25	14,60	12,08	12,78
2021	14,92	14,91	16,13	15,37	13,55	14,90	12,37	13,14
2022	15,20	15,35	16,67	15,86	14,02	15,40	12,82	13,57
2023	15,47	15,83	17,24	16,46	14,51	15,92	13,33	13,98

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7007rr](#), 2024

T 40 Ženy vo veku 65 a viac rokov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
veková skupina 65 a viac rokov (abs.) – ženy								
1996	44 388	37 464	41 482	56 110	43 945	49 272	45 291	48 121
1997	45 256	37 916	42 325	56 487	44 817	49 891	46 338	49 059
1998	45 701	38 392	42 831	56 920	45 461	50 072	47 214	49 717
1999	46 042	38 809	43 451	57 120	46 099	50 169	48 017	50 438
2000	46 351	39 116	43 949	57 398	46 787	50 393	48 760	51 073
2001	44 820	38 831	44 043	56 971	46 596	49 873	49 063	51 056
2002	45 024	39 109	44 532	57 149	47 162	49 997	49 785	51 612
2003	45 209	39 403	45 136	57 402	47 800	50 411	50 389	52 055
2004	45 488	39 822	45 733	58 083	48 215	50 792	51 221	52 608
2005	46 054	40 467	46 242	58 556	48 647	51 161	51 908	53 297
2006	46 704	41 007	46 864	58 985	49 228	51 713	52 622	53 955
2007	47 361	41 715	47 415	59 525	49 740	52 264	53 173	54 567
2008	48 197	42 564	48 081	59 947	50 150	52 663	53 722	55 082
2009	49 435	43 461	48 915	60 540	50 659	53 363	54 517	55 955
2010	50 264	44 217	49 572	60 827	51 370	53 716	55 033	56 364
2011	51 966	45 100	50 508	61 279	51 988	55 507	56 063	58 166
2012	53 733	46 148	51 720	62 466	53 165	56 708	57 421	59 681
2013	55 604	47 584	53 141	63 732	54 650	58 119	59 219	61 433
2014	57 430	48 980	54 591	65 149	56 149	59 649	61 089	63 247
2015	59 642	50 460	56 219	67 005	57 942	61 168	62 756	65 331
2016	62 205	52 277	57 984	68 967	59 979	63 080	64 870	67 546
2017	64 678	54 048	59 657	70 876	61 741	64 967	67 006	69 995
2018	66 951	55 784	61 296	72 783	63 606	66 802	68 920	72 247
2019	69 315	57 732	63 101	74 760	65 569	68 633	71 102	74 569
2020	71 534	59 490	64 724	76 469	67 362	70 296	73 022	76 461
2021	76 729	60 112	65 241	77 293	68 529	68 697	72 547	76 099
2022	78 594	61 581	66 636	78 685	70 244	70 026	74 377	77 790
2023	80 481	63 111	68 216	80 288	71 956	71 550	76 577	79 759
podiel vekovej skupiny 65 a viac rokov (%) – ženy								
1996	13,66	13,35	13,34	15,16	12,59	14,38	11,53	12,36
1997	13,93	13,48	13,61	15,27	12,80	14,56	11,74	12,55
1998	14,09	13,62	13,78	15,39	12,95	14,61	11,90	12,68
1999	14,20	13,74	13,98	15,45	13,10	14,65	12,05	12,82
2000	14,30	13,84	14,14	15,55	13,26	14,73	12,18	12,95
2001	14,20	13,74	14,25	15,48	13,22	14,57	12,20	12,94
2002	14,25	13,84	14,43	15,55	13,36	14,63	12,35	13,05
2003	14,30	13,91	14,65	15,65	13,53	14,77	12,47	13,14
2004	14,36	14,03	14,87	15,84	13,63	14,90	12,65	13,26
2005	14,48	14,23	15,06	16,00	13,74	15,03	12,78	13,41
2006	14,62	14,40	15,28	16,14	13,89	15,23	12,93	13,56
2007	14,74	14,60	15,48	16,32	14,03	15,42	13,04	13,69
2008	14,88	14,83	15,71	16,45	14,13	15,56	13,14	13,80
2009	15,12	15,11	16,00	16,64	14,25	15,79	13,29	13,97
2010	15,23	15,34	16,23	16,75	14,43	15,92	13,38	14,05
2011	16,28	15,87	16,68	17,26	14,81	16,30	13,56	14,32
2012	16,67	16,21	17,11	17,63	15,13	16,70	13,87	14,68
2013	17,09	16,69	17,61	18,05	15,55	17,16	14,28	15,10
2014	17,46	17,15	18,13	18,50	15,98	17,66	14,72	15,53
2015	17,93	17,65	18,72	19,10	16,49	18,18	15,11	16,03
2016	18,46	18,25	19,35	19,72	17,07	18,80	15,60	16,55
2017	18,95	18,84	19,96	20,34	17,57	19,43	16,09	17,13
2018	19,37	19,40	20,57	20,96	18,10	20,05	16,53	17,65
2019	19,78	20,03	21,22	21,61	18,65	20,68	17,03	18,20
2020	20,20	20,62	21,83	22,20	19,18	21,26	17,48	18,65
2021	20,44	20,85	22,34	22,40	19,58	21,54	17,78	19,07
2022	20,81	21,34	22,94	22,90	20,11	22,07	18,22	19,51
2023	21,20	21,84	23,58	23,47	20,63	22,67	18,74	20,02

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7007rr](#), 2024

T 41 Priemerný vek obyvateľov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
priemerný vek (roky) – muži								
1996	34,67	33,65	33,81	34,40	32,53	34,01	31,31	32,51
1997	35,05	33,96	34,10	34,66	32,80	34,25	31,53	32,73
1998	35,43	34,26	34,43	34,92	33,07	34,46	31,77	32,95
1999	35,83	34,57	34,77	35,18	33,34	34,71	32,03	33,20
2000	36,20	34,90	35,12	35,46	33,63	34,98	32,29	33,44
2001	36,35	35,13	35,44	35,65	33,79	35,08	32,44	33,58
2002	36,71	35,49	35,83	35,97	34,11	35,39	32,74	33,85
2003	37,03	35,82	36,19	36,29	34,43	35,69	33,04	34,11
2004	37,33	36,13	36,54	36,60	34,75	35,97	33,32	34,35
2005	37,56	36,46	36,89	36,90	35,04	36,24	33,62	34,58
2006	37,79	36,79	37,24	37,18	35,34	36,52	33,90	34,83
2007	37,98	37,09	37,57	37,47	35,64	36,79	34,18	35,08
2008	38,14	37,37	37,89	37,72	35,93	37,08	34,46	35,32
2009	38,28	37,65	38,16	37,99	36,20	37,33	34,68	35,52
2010	38,40	37,93	38,45	38,26	36,48	37,60	34,93	35,74
2011	38,78	38,31	38,86	38,63	36,81	37,87	35,21	36,06
2012	38,87	38,60	39,20	38,92	37,09	38,18	35,50	36,33
2013	38,97	38,90	39,51	39,23	37,38	38,49	35,79	36,62
2014	39,04	39,18	39,84	39,53	37,69	38,81	36,09	36,91
2015	39,11	39,43	40,16	39,82	37,97	39,12	36,38	37,17
2016	39,14	39,69	40,45	40,11	38,23	39,40	36,65	37,44
2017	39,14	39,95	40,71	40,39	38,49	39,68	36,92	37,68
2018	39,15	40,19	40,98	40,66	38,73	39,96	37,18	37,94
2019	39,20	40,47	41,27	40,95	38,99	40,24	37,44	38,18
2020	39,27	40,70	41,50	41,19	39,22	40,49	37,65	38,41
2021	39,88	40,77	41,60	41,38	39,39	40,56	37,72	38,43
2022	40,07	41,00	41,87	41,62	39,64	40,82	37,93	38,65
2023	40,34	41,28	42,19	41,96	39,96	41,13	38,21	38,90
priemerný vek (roky) – ženy								
1996	37,80	36,58	36,49	37,92	35,26	37,20	33,91	35,57
1997	38,23	36,89	36,84	38,16	35,55	37,46	34,18	35,80
1998	38,64	37,21	37,19	38,42	35,84	37,73	34,45	36,05
1999	39,03	37,52	37,56	38,69	36,16	38,01	34,72	36,32
2000	39,41	37,86	37,91	38,98	36,47	38,30	35,01	36,59
2001	39,60	38,10	38,23	39,20	36,72	38,42	35,21	36,75
2002	39,97	38,46	38,64	39,53	37,06	38,74	35,54	37,04
2003	40,30	38,80	39,05	39,84	37,40	39,06	35,86	37,32
2004	40,60	39,12	39,43	40,17	37,71	39,35	36,19	37,58
2005	40,84	39,45	39,79	40,47	38,03	39,63	36,48	37,86
2006	41,07	39,76	40,14	40,77	38,34	39,92	36,78	38,13
2007	41,27	40,07	40,48	41,06	38,66	40,21	37,10	38,38
2008	41,42	40,37	40,82	41,32	38,94	40,50	37,39	38,62
2009	41,56	40,66	41,12	41,56	39,20	40,76	37,63	38,82
2010	41,65	40,94	41,41	41,83	39,47	40,99	37,87	39,01
2011	42,18	41,35	41,79	42,24	39,84	41,26	38,08	39,23
2012	42,28	41,63	42,11	42,54	40,13	41,56	38,35	39,48
2013	42,38	41,91	42,44	42,85	40,42	41,89	38,66	39,76
2014	42,44	42,20	42,79	43,14	40,74	42,20	38,96	40,04
2015	42,49	42,47	43,11	43,42	41,01	42,51	39,21	40,29
2016	42,51	42,71	43,40	43,70	41,28	42,80	39,48	40,54
2017	42,53	42,95	43,67	43,95	41,52	43,06	39,72	40,80
2018	42,53	43,19	43,96	44,22	41,76	43,34	39,98	41,04
2019	42,57	43,46	44,23	44,50	42,00	43,63	40,23	41,30
2020	42,65	43,69	44,47	44,74	42,23	43,86	40,42	41,49
2021	42,91	43,69	44,61	44,79	42,38	43,89	40,47	41,54
2022	43,09	43,93	44,88	45,04	42,63	44,13	40,66	41,73
2023	43,35	44,23	45,21	45,35	42,93	44,44	40,93	42,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

T 42 Mediánový vek obyvateľov v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
mediánový vek (roky) – muži								
1996	33,80	31,90	32,10	32,80	30,40	32,50	28,50	30,40
1997	34,10	32,20	32,50	33,10	30,60	32,70	28,70	30,60
1998	34,50	32,50	32,80	33,40	30,90	33,00	28,90	30,80
1999	34,90	32,80	33,20	33,70	31,10	33,20	29,20	31,00
2000	35,20	33,10	33,50	34,00	31,40	33,50	29,50	31,30
2001	35,10	33,30	33,80	34,10	31,50	33,50	29,60	31,30
2002	35,30	33,70	34,20	34,40	31,90	33,80	30,00	31,60
2003	35,50	34,00	34,50	34,70	32,30	34,10	30,30	31,90
2004	35,70	34,40	34,90	35,10	32,60	34,40	30,70	32,20
2005	35,80	34,70	35,30	35,40	33,00	34,60	31,20	32,50
2006	36,00	35,10	35,70	35,70	33,40	34,90	31,50	32,90
2007	36,20	35,50	36,00	36,00	33,80	35,30	31,90	33,20
2008	36,40	35,90	36,40	36,40	34,30	35,60	32,40	33,60
2009	36,60	36,30	36,80	36,70	34,70	36,00	32,70	34,00
2010	36,90	36,70	37,20	37,20	35,10	36,40	33,10	34,30
2011	37,40	37,30	37,70	37,70	35,60	36,90	33,50	34,90
2012	37,70	37,80	38,20	38,20	36,00	37,30	33,90	35,30
2013	38,00	38,30	38,70	38,60	36,50	37,80	34,40	35,70
2014	38,30	38,70	39,20	39,10	36,90	38,30	34,80	36,10
2015	38,50	39,20	39,70	39,50	37,40	38,80	35,20	36,50
2016	38,80	39,60	40,10	40,00	37,80	39,20	35,60	36,90
2017	39,10	40,10	40,60	40,50	38,20	39,70	36,00	37,30
2018	39,30	40,50	41,00	40,90	38,60	40,10	36,40	37,70
2019	39,60	41,00	41,50	41,40	39,00	40,60	36,80	38,00
2020	39,80	41,40	42,00	41,80	39,40	41,00	37,10	38,40
2021	40,60	41,70	42,30	42,20	39,70	41,30	37,40	38,50
2022	41,00	42,10	42,80	42,70	40,10	41,70	37,70	38,80
2023	41,40	42,50	43,30	43,20	40,60	42,10	38,10	39,20
mediánový vek (roky) – ženy								
1996	37,40	34,90	34,80	36,60	33,00	35,70	31,10	33,70
1997	37,80	35,20	35,20	36,80	33,30	36,00	31,40	34,00
1998	38,30	35,60	35,60	37,10	33,70	36,30	31,70	34,30
1999	38,70	35,90	36,00	37,40	34,00	36,70	31,90	34,60
2000	39,10	36,30	36,40	37,80	34,30	37,00	32,20	34,90
2001	39,30	36,70	36,90	38,10	34,60	37,20	32,40	35,00
2002	39,70	37,10	37,30	38,40	35,00	37,60	32,80	35,30
2003	40,00	37,40	37,80	38,80	35,30	37,90	33,10	35,50
2004	40,30	37,70	38,20	39,20	35,60	38,30	33,50	35,70
2005	40,40	38,10	38,60	39,50	35,90	38,60	33,90	36,00
2006	40,60	38,40	39,00	39,90	36,30	38,90	34,30	36,30
2007	40,60	38,70	39,40	40,20	36,60	39,20	34,70	36,50
2008	40,50	39,00	39,70	40,40	37,00	39,50	35,10	36,80
2009	40,50	39,40	40,10	40,70	37,40	39,80	35,40	37,10
2010	40,50	39,70	40,40	41,00	37,80	40,00	35,80	37,40
2011	41,10	40,30	41,00	41,60	38,40	40,40	36,20	37,80
2012	41,10	40,60	41,40	41,90	38,80	40,70	36,60	38,20
2013	41,20	41,00	41,80	42,30	39,20	41,20	37,00	38,70
2014	41,30	41,50	42,30	42,70	39,70	41,60	37,50	39,10
2015	41,40	41,90	42,70	43,10	40,10	42,00	37,80	39,50
2016	41,50	42,30	43,10	43,60	40,60	42,50	38,30	39,90
2017	41,70	42,70	43,60	44,00	41,00	42,90	38,70	40,20
2018	41,90	43,10	44,00	44,40	41,40	43,40	39,10	40,60
2019	42,10	43,60	44,50	44,90	41,80	43,80	39,50	41,00
2020	42,30	44,00	44,90	45,30	42,20	44,20	39,80	41,40
2021	42,80	44,30	45,30	45,60	42,60	44,70	40,10	41,60
2022	43,10	44,70	45,80	46,00	43,10	45,10	40,40	41,90
2023	43,50	45,20	46,30	46,50	43,50	45,60	40,80	42,30

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

T 43 Index starnutia v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
index starnutia (%) – muži								
1996	46,49	40,13	41,48	45,91	35,08	43,07	30,12	34,07
1997	49,38	41,89	43,50	47,55	36,35	44,41	31,15	35,12
1998	51,94	43,36	45,47	49,14	37,57	45,35	31,98	36,17
1999	54,74	44,95	47,40	50,68	38,65	46,81	32,89	37,49
2000	57,36	46,72	49,68	52,50	40,01	48,11	33,78	38,57
2001	58,95	47,63	51,70	52,95	39,98	48,03	33,97	38,84
2002	61,42	49,65	54,49	54,88	41,04	49,40	34,99	39,79
2003	63,92	51,79	57,02	57,07	42,59	50,94	35,92	40,78
2004	66,45	53,68	59,77	59,39	44,04	52,80	36,88	41,54
2005	68,47	56,70	63,00	62,04	45,40	54,60	38,03	42,75
2006	70,56	59,26	66,18	64,24	47,22	56,64	39,15	44,00
2007	71,68	61,87	69,33	66,57	49,03	58,46	40,19	45,02
2008	72,41	64,16	72,77	68,39	50,86	60,32	41,46	45,82
2009	72,13	66,30	75,19	70,28	52,44	61,84	42,32	46,48
2010	71,11	67,73	76,87	71,20	53,87	62,94	43,04	46,74
2011	74,65	70,44	79,76	73,97	55,38	63,99	44,18	47,89
2012	74,59	72,76	83,27	76,57	57,88	66,79	46,24	49,94
2013	74,87	75,47	86,43	79,49	60,72	70,05	48,37	52,41
2014	74,70	78,11	89,77	82,54	63,61	73,42	50,63	55,09
2015	74,98	81,18	93,56	86,22	66,66	77,05	53,28	57,69
2016	75,23	84,05	96,68	89,64	69,60	80,66	55,73	60,51
2017	74,88	86,66	99,41	93,48	72,40	83,87	57,95	62,95
2018	75,04	89,32	102,17	96,71	74,72	87,60	60,12	65,78
2019	75,55	92,95	105,79	100,32	77,52	91,28	62,73	68,50
2020	76,17	95,85	108,27	103,32	80,09	94,71	64,81	71,20
2021	82,10	95,58	108,29	104,74	81,33	94,45	65,20	71,45
2022	83,63	97,78	111,75	107,61	83,94	97,80	67,40	73,87
2023	85,82	101,21	116,26	112,57	87,49	101,81	70,42	76,70
index starnutia (%) – ženy								
1996	78,10	67,85	66,08	80,90	56,90	72,99	47,16	57,22
1997	83,31	70,91	69,67	83,98	59,38	75,98	49,10	59,36
1998	88,23	74,15	73,17	87,37	61,62	78,49	51,00	61,46
1999	93,31	77,51	77,01	90,52	64,18	81,37	52,89	63,70
2000	98,40	81,09	80,88	94,02	66,88	84,62	55,00	66,05
2001	101,28	82,75	84,26	96,65	68,46	85,80	56,09	67,40
2002	106,03	86,42	88,99	100,48	71,28	89,08	58,50	69,88
2003	110,37	90,04	94,34	104,62	74,45	92,91	60,77	72,26
2004	114,32	93,63	99,32	109,35	77,35	95,82	63,40	74,52
2005	117,66	98,23	104,71	113,67	80,31	99,27	65,76	76,99
2006	120,87	102,36	110,36	118,57	83,89	103,16	68,41	79,46
2007	123,01	106,44	115,53	122,94	87,18	107,09	71,00	81,60
2008	124,08	110,64	120,72	126,25	89,92	110,45	73,16	83,26
2009	123,92	114,17	124,94	129,14	92,12	113,05	75,03	84,67
2010	122,13	116,54	126,96	131,01	94,36	114,25	76,04	84,81
2011	126,32	120,16	130,03	135,47	97,04	115,83	76,56	85,60
2012	125,36	123,17	133,85	139,39	100,25	119,72	79,00	88,43
2013	124,70	126,50	137,48	143,58	103,92	123,51	82,04	91,57
2014	123,29	129,69	141,93	147,67	107,50	127,34	85,23	94,99
2015	123,20	132,99	146,81	152,27	111,41	131,53	87,86	98,25
2016	122,59	136,02	149,93	155,71	114,83	135,34	90,54	101,23
2017	122,14	138,52	152,98	158,80	117,55	138,96	92,99	104,52
2018	121,53	141,04	155,79	162,57	120,27	143,03	95,29	107,46
2019	121,83	144,37	159,19	166,49	123,14	147,91	97,98	110,97
2020	122,51	147,49	162,35	169,98	126,02	151,90	100,36	113,63
2021	127,64	146,76	163,21	169,51	127,20	150,25	99,91	113,31
2022	129,86	149,70	167,04	173,16	130,38	154,04	101,87	116,17
2023	133,03	154,26	172,86	178,63	134,78	159,41	105,13	120,04

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

T 44 Index ekonomického zaťaženia osôb v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
index ekonomického zaťaženia (%) – spolu								
1996	43,72	46,31	47,69	47,95	50,26	48,70	54,26	49,33
1997	42,45	45,09	46,65	46,84	49,30	47,74	53,23	48,58
1998	41,04	43,86	45,39	45,72	48,31	46,51	52,15	47,56
1999	39,66	42,69	44,21	44,58	47,18	45,30	50,95	46,65
2000	38,38	41,56	43,09	43,45	46,09	44,10	49,70	45,58
2001	37,12	40,44	42,07	42,17	44,84	42,77	48,72	44,67
2002	36,04	39,37	40,92	41,16	43,75	41,65	47,54	43,73
2003	35,18	38,35	39,86	40,14	42,73	40,75	46,35	42,85
2004	34,50	37,64	38,99	39,46	41,80	40,08	45,33	42,16
2005	34,14	37,03	38,15	38,82	40,89	39,42	44,37	41,59
2006	33,94	36,46	37,42	38,15	39,97	38,89	43,40	41,09
2007	33,96	35,99	36,85	37,63	39,28	38,49	42,45	40,64
2008	34,17	35,69	36,45	37,29	38,61	38,13	41,71	40,35
2009	34,93	35,79	36,50	37,34	38,38	38,25	41,46	40,53
2010	35,64	35,99	36,79	37,32	38,34	38,32	41,32	40,67
2011	38,63	37,04	37,65	38,15	38,87	39,09	41,84	41,33
2012	40,12	37,61	38,28	38,65	39,27	39,57	42,08	41,74
2013	41,76	38,46	39,26	39,25	39,79	40,30	42,49	42,25
2014	43,50	39,40	40,10	40,02	40,36	41,07	43,02	42,86
2015	45,24	40,48	41,23	41,13	41,19	42,04	43,69	43,65
2016	47,36	41,95	42,70	42,50	42,39	43,40	44,68	44,75
2017	49,41	43,48	44,31	44,05	43,57	44,79	45,73	45,99
2018	51,34	45,00	45,89	45,50	44,84	46,17	46,74	47,12
2019	52,90	46,56	47,53	46,99	46,12	47,43	47,85	48,18
2020	54,39	47,99	49,01	48,32	47,33	48,62	48,87	49,12
2021	53,45	48,88	50,55	49,02	48,43	50,01	50,33	50,97
2022	54,25	50,08	51,92	50,22	49,63	51,16	51,50	51,92
2023	54,74	51,03	53,12	51,30	50,51	52,19	52,52	52,69
index starutia (%) – spolu								
1996	61,94	53,67	53,51	62,91	45,76	57,72	38,45	45,36
1997	65,97	56,07	56,30	65,25	47,62	59,86	39,93	46,95
1998	69,69	58,40	59,01	67,72	49,34	61,56	41,28	48,52
1999	73,60	60,85	61,88	70,04	51,13	63,68	42,68	50,30
2000	77,40	63,46	64,93	72,73	53,16	65,91	44,15	52,02
2001	79,71	64,75	67,63	74,19	53,89	66,48	44,78	52,80
2002	83,27	67,57	71,38	77,03	55,82	68,77	46,46	54,49
2003	86,68	70,43	75,26	80,20	58,18	71,40	48,04	56,13
2004	89,91	73,13	79,10	83,67	60,30	73,85	49,79	57,60
2005	92,60	76,91	83,37	87,16	62,44	76,47	51,55	59,41
2006	95,25	80,25	87,74	90,62	65,11	79,43	53,40	61,24
2007	96,80	83,62	91,85	93,97	67,63	82,23	55,17	62,83
2008	97,67	86,85	96,15	96,54	69,95	84,80	56,89	64,04
2009	97,43	89,65	99,43	98,89	71,82	86,83	58,22	65,04
2010	96,03	91,54	101,31	100,23	73,65	88,05	59,09	65,28
2011	99,77	94,63	104,31	103,73	75,69	89,34	59,94	66,26
2012	99,31	97,25	108,03	106,93	78,49	92,66	62,19	68,68
2013	99,16	100,29	111,41	110,42	81,73	96,21	64,77	71,50
2014	98,40	103,18	115,30	113,94	84,97	99,88	67,47	74,51
2015	98,47	106,33	119,55	118,09	88,44	103,76	70,12	77,46
2016	98,33	109,25	122,71	121,57	91,61	107,48	72,69	80,38
2017	97,89	111,80	125,53	125,10	94,38	110,89	75,05	83,21
2018	97,67	114,39	128,30	128,56	96,88	114,77	77,28	86,13
2019	98,06	117,92	131,85	132,35	99,75	119,00	79,94	89,22
2020	98,71	120,95	134,68	135,62	102,48	122,73	82,17	91,94
2021	104,28	120,48	135,08	136,23	103,71	121,78	82,18	91,93
2022	106,15	123,02	138,75	139,41	106,59	125,36	84,29	94,56
2023	108,83	126,96	143,90	144,62	110,54	130,04	87,43	97,90

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

T 45 Index ekonomickej závislosti v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
index ekonomickej závislosti mladých ľudí (%)								
1996	26,99	30,14	31,06	29,43	34,48	30,87	39,19	33,94
1997	25,58	28,89	29,85	28,35	33,40	29,86	38,04	33,06
1998	24,18	27,69	28,54	27,26	32,35	28,79	36,91	32,02
1999	22,85	26,54	27,31	26,22	31,22	27,67	35,71	31,04
2000	21,64	25,43	26,12	25,15	30,09	26,58	34,48	29,99
2001	20,66	24,54	25,10	24,21	29,14	25,69	33,65	29,23
2002	19,67	23,49	23,87	23,25	28,08	24,68	32,46	28,31
2003	18,84	22,50	22,74	22,27	27,02	23,77	31,31	27,44
2004	18,17	21,74	21,77	21,48	26,07	23,06	30,26	26,75
2005	17,73	20,93	20,80	20,74	25,17	22,34	29,27	26,09
2006	17,38	20,23	19,93	20,01	24,20	21,67	28,29	25,48
2007	17,26	19,60	19,21	19,40	23,43	21,12	27,35	24,96
2008	17,29	19,10	18,58	18,97	22,72	20,63	26,58	24,60
2009	17,69	18,87	18,30	18,78	22,34	20,47	26,21	24,56
2010	18,18	18,79	18,28	18,64	22,08	20,38	25,97	24,61
2011	19,34	19,03	18,43	18,73	22,12	20,65	26,16	24,86
2012	20,13	19,06	18,40	18,68	22,00	20,54	25,94	24,74
2013	20,97	19,20	18,57	18,66	21,89	20,54	25,79	24,63
2014	21,92	19,39	18,62	18,71	21,82	20,55	25,69	24,56
2015	22,79	19,62	18,78	18,86	21,86	20,63	25,68	24,60
2016	23,88	20,05	19,17	19,18	22,12	20,92	25,87	24,81
2017	24,97	20,53	19,65	19,57	22,42	21,24	26,12	25,10
2018	25,97	20,99	20,10	19,91	22,78	21,50	26,36	25,32
2019	26,71	21,37	20,50	20,22	23,09	21,66	26,59	25,46
2020	27,37	21,72	20,88	20,51	23,38	21,83	26,83	25,59
2021	26,16	22,17	21,50	20,75	23,78	22,55	27,63	26,56
2022	26,31	22,46	21,75	20,98	24,02	22,70	27,94	26,68
2023	26,21	22,48	21,78	20,97	23,99	22,69	28,02	26,62
index ekonomickej závislosti starých ľudí (%)								
1996	16,72	16,17	16,62	18,52	15,78	17,82	15,07	15,39
1997	16,87	16,20	16,80	18,50	15,90	17,88	15,19	15,52
1998	16,85	16,17	16,85	18,46	15,96	17,72	15,24	15,54
1999	16,81	16,15	16,90	18,37	15,96	17,62	15,24	15,61
2000	16,75	16,14	16,96	18,29	16,00	17,52	15,22	15,60
2001	16,46	15,89	16,97	17,96	15,70	17,08	15,07	15,44
2002	16,38	15,88	17,04	17,91	15,67	16,97	15,08	15,42
2003	16,33	15,85	17,11	17,86	15,72	16,97	15,04	15,40
2004	16,33	15,90	17,22	17,98	15,72	17,03	15,07	15,41
2005	16,42	16,10	17,34	18,08	15,72	17,08	15,09	15,50
2006	16,56	16,23	17,49	18,13	15,76	17,21	15,11	15,61
2007	16,70	16,39	17,64	18,23	15,85	17,37	15,09	15,68
2008	16,88	16,59	17,87	18,31	15,89	17,50	15,12	15,75
2009	17,24	16,92	18,20	18,57	16,04	17,78	15,26	15,97
2010	17,46	17,20	18,52	18,68	16,26	17,94	15,35	16,06
2011	19,29	18,01	19,22	19,43	16,75	18,45	15,68	16,47
2012	19,99	18,54	19,88	19,97	17,27	19,03	16,14	16,99
2013	20,79	19,26	20,69	20,60	17,89	19,76	16,70	17,61
2014	21,57	20,01	21,47	21,32	18,54	20,52	17,33	18,30
2015	22,45	20,86	22,45	22,27	19,33	21,41	18,01	19,05
2016	23,48	21,90	23,53	23,32	20,27	22,48	18,80	19,94
2017	24,44	22,95	24,66	24,48	21,16	23,55	19,60	20,89
2018	25,37	24,01	25,79	25,59	22,06	24,67	20,37	21,80
2019	26,19	25,19	27,03	26,77	23,03	25,77	21,26	22,72
2020	27,02	26,27	28,13	27,81	23,96	26,79	22,04	23,53
2021	27,29	26,71	29,04	28,27	24,66	27,46	22,70	24,42
2022	27,93	27,63	30,17	29,24	25,61	28,46	23,55	25,23
2023	28,53	28,54	31,34	30,33	26,52	29,50	24,50	26,07

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7005rr](#), 2024

T 46 Slobodné osoby v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
slobodní muži (abs.)								
2011	127 857	125 769	136 258	155 455	164 766	154 127	200 919	190 783
2012	129 689	126 470	136 047	155 921	164 929	154 382	200 921	191 613
2013	132 490	127 572	136 806	156 809	166 219	155 368	202 251	193 663
2014	134 697	128 275	136 814	157 028	166 422	155 625	202 484	194 564
2015	137 402	128 932	136 652	156 937	166 499	155 618	202 334	195 393
2016	140 149	129 650	136 411	156 988	166 575	155 742	202 350	196 190
2017	143 142	130 165	136 080	156 752	166 428	155 759	202 154	197 018
2018	145 910	130 760	135 765	156 513	166 508	155 657	202 234	197 517
2019	149 224	131 280	135 497	156 309	166 524	155 286	202 260	198 336
2020	152 440	132 127	135 596	156 653	167 123	155 745	203 195	199 702
2021	169 350	133 292	134 563	159 948	168 867	153 920	199 924	199 729
2022	171 203	133 635	133 995	159 653	168 707	153 513	199 927	200 087
2023	172 886	134 215	133 627	159 354	168 567	152 831	199 998	200 492
podiel slobodných mužov (%)								
2011	44,50	46,35	46,76	46,48	48,68	48,23	49,92	49,33
2012	44,67	46,50	46,77	46,66	48,68	48,41	49,79	49,45
2013	45,21	46,82	47,07	47,01	49,03	48,83	50,03	49,93
2014	45,46	46,98	47,15	47,19	49,08	49,01	50,00	50,09
2015	45,71	47,09	47,18	47,30	49,10	49,15	49,90	50,23
2016	45,96	47,19	47,17	47,41	49,08	49,28	49,79	50,32
2017	46,24	47,25	47,17	47,46	49,01	49,39	49,64	50,45
2018	46,47	47,36	47,17	47,50	48,99	49,47	49,57	50,50
2019	46,76	47,44	47,18	47,60	48,98	49,54	49,48	50,63
2020	47,22	47,74	47,39	47,91	49,18	49,84	49,64	50,93
2021	48,62	48,12	47,77	48,70	49,73	50,97	50,03	52,39
2022	48,81	48,24	47,82	48,80	49,78	51,09	50,01	52,53
2023	48,97	48,42	47,93	48,86	49,80	51,16	49,99	52,67
slobodné ženy (abs.)								
2011	119 815	105 210	113 091	128 332	138 017	131 224	170 685	164 426
2012	121 555	105 798	112 871	128 526	137 984	131 448	170 564	165 241
2013	124 018	106 578	113 116	128 851	138 632	132 035	171 192	166 789
2014	126 256	106 957	112 774	129 039	138 567	132 231	170 898	167 463
2015	128 467	107 248	112 196	128 728	138 410	131 953	170 557	168 020
2016	131 083	107 618	111 753	128 607	138 053	131 856	170 147	168 662
2017	133 566	107 901	111 209	128 225	137 775	131 730	169 792	169 212
2018	136 103	108 329	110 572	127 882	137 466	131 406	169 550	169 692
2019	139 141	108 886	110 179	127 588	137 351	130 975	169 331	170 367
2020	142 234	109 886	110 382	127 962	137 834	131 546	170 136	171 826
2021	155 394	110 816	109 468	130 457	138 500	128 467	166 750	170 287
2022	156 930	111 234	108 956	130 114	138 212	128 116	166 732	170 639
2023	158 471	111 744	108 601	129 860	138 101	127 681	166 938	171 054
podiel slobodných žien (%)								
2011	37,53	37,02	37,35	36,14	39,30	38,53	41,30	40,48
2012	37,71	37,17	37,34	36,28	39,28	38,71	41,21	40,64
2013	38,12	37,38	37,48	36,49	39,45	38,99	41,29	40,99
2014	38,39	37,44	37,46	36,64	39,44	39,14	41,18	41,13
2015	38,62	37,51	37,36	36,70	39,40	39,22	41,08	41,22
2016	38,91	37,57	37,29	36,78	39,29	39,30	40,91	41,31
2017	39,14	37,61	37,21	36,80	39,20	39,39	40,76	41,40
2018	39,38	37,68	37,10	36,83	39,11	39,43	40,66	41,46
2019	39,70	37,78	37,05	36,88	39,07	39,47	40,56	41,58
2020	40,16	38,08	37,24	37,14	39,24	39,79	40,73	41,91
2021	41,39	38,44	37,49	37,81	39,58	40,27	40,86	42,68
2022	41,55	38,55	37,51	37,87	39,58	40,37	40,84	42,81
2023	41,74	38,68	37,54	37,95	39,60	40,46	40,85	42,94

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

T 47 Osoby žijúce v manželstve v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
ženatí muži (abs.)								
2011	131 536	120 118	128 735	144 274	145 919	127 123	173 402	155 276
2012	132 383	119 654	128 314	143 085	145 780	125 729	173 870	154 619
2013	131 186	118 113	126 313	140 499	143 698	123 354	172 235	152 194
2014	131 714	117 378	125 228	139 023	143 046	121 868	172 204	151 186
2015	132 603	116 974	124 498	137 878	142 620	120 514	172 266	150 549
2016	133 817	116 820	123 980	136 829	142 479	119 575	172 775	150 186
2017	135 088	116 601	123 490	136 013	142 440	118 762	173 373	149 641
2018	136 218	116 257	122 928	135 158	142 411	117 991	173 529	149 353
2019	137 484	115 964	122 346	134 181	142 142	117 016	173 729	148 836
2020	137 806	114 908	121 094	132 450	141 366	115 543	172 914	147 554
2021	138 690	113 069	116 921	130 483	140 566	113 937	170 803	146 665
2022	139 463	112 751	115 989	129 572	140 121	112 911	170 896	145 869
2023	139 813	112 293	115 093	128 826	139 679	111 967	170 755	145 298
podiel ženatých mužov (%)								
2011	45,78	44,27	44,18	43,14	43,11	39,78	43,08	40,15
2012	45,60	43,99	44,11	42,82	43,03	39,43	43,09	39,90
2013	44,77	43,35	43,46	42,12	42,38	38,77	42,60	39,24
2014	44,45	42,99	43,16	41,78	42,19	38,38	42,52	38,92
2015	44,11	42,72	42,98	41,56	42,06	38,07	42,48	38,70
2016	43,88	42,52	42,88	41,32	41,98	37,84	42,51	38,52
2017	43,64	42,33	42,80	41,18	41,95	37,66	42,57	38,32
2018	43,39	42,10	42,71	41,02	41,90	37,50	42,53	38,18
2019	43,08	41,90	42,60	40,86	41,81	37,33	42,50	37,99
2020	42,69	41,52	42,32	40,50	41,60	36,98	42,25	37,63
2021	39,82	40,82	41,50	39,72	41,40	37,73	42,75	38,47
2022	39,76	40,70	41,40	39,61	41,35	37,58	42,75	38,30
2023	39,60	40,51	41,28	39,50	41,27	37,48	42,68	38,17
vydaté ženy (abs.)								
2011	133 704	120 856	129 449	145 113	147 452	128 701	175 409	157 163
2012	134 537	120 341	128 996	143 690	147 284	127 164	175 719	156 460
2013	134 315	119 445	127 747	141 874	145 972	125 335	175 080	154 758
2014	135 199	119 060	126 851	140 559	145 591	124 035	175 301	154 018
2015	136 395	118 763	126 365	139 736	145 478	122 898	175 613	153 773
2016	137 746	118 816	126 058	138 859	145 683	122 167	176 457	153 611
2017	139 321	118 764	125 895	138 359	145 984	121 564	177 344	153 329
2018	140 831	118 672	125 654	137 698	146 202	120 951	177 733	153 308
2019	142 285	118 605	125 383	137 077	146 243	120 140	178 043	153 035
2020	142 694	117 766	124 239	135 601	145 654	118 812	177 349	151 969
2021	142 505	115 039	118 991	132 667	143 326	116 102	173 316	149 849
2022	143 419	114 938	118 239	132 079	143 046	115 329	173 571	149 424
2023	143 822	114 658	117 518	131 507	142 789	114 581	173 543	149 031
podiel vydatých žien (%)								
2011	41,88	42,53	42,75	40,86	41,99	37,79	42,44	38,69
2012	41,73	42,28	42,68	40,56	41,92	37,44	42,46	38,48
2013	41,28	41,89	42,33	40,18	41,54	37,01	42,22	38,04
2014	41,11	41,68	42,13	39,92	41,44	36,72	42,24	37,83
2015	41,00	41,54	42,08	39,84	41,41	36,53	42,30	37,72
2016	40,88	41,48	42,07	39,71	41,46	36,42	42,43	37,63
2017	40,83	41,40	42,12	39,71	41,54	36,35	42,57	37,51
2018	40,75	41,28	42,16	39,66	41,60	36,30	42,62	37,46
2019	40,60	41,16	42,16	39,63	41,60	36,20	42,65	37,35
2020	40,29	40,81	41,91	39,36	41,46	35,94	42,46	37,07
2021	37,96	39,90	40,75	38,45	40,95	36,40	42,47	37,55
2022	37,98	39,83	40,70	38,44	40,96	36,34	42,51	37,49
2023	37,88	39,68	40,62	38,43	40,95	36,31	42,46	37,41

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

T 48 Rozvedené osoby v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
rozvedení muži (abs.)								
2011	20 056	19 044	19 607	26 264	20 586	30 400	20 398	32 386
2012	20 627	19 600	20 114	26 972	21 144	31 032	21 145	33 042
2013	21 791	20 515	21 038	27 947	21 985	31 558	22 138	33 761
2014	22 342	21 139	21 689	28 559	22 590	32 148	22 719	34 462
2015	23 069	21 692	22 172	28 948	23 007	32 571	23 202	34 934
2016	23 532	22 118	22 507	29 343	23 416	32 819	23 566	35 360
2017	24 000	22 587	22 769	29 642	23 823	32 990	23 965	35 722
2018	24 483	22 943	23 058	29 944	24 156	33 181	24 330	36 124
2019	25 050	23 295	23 262	30 121	24 519	33 328	24 739	36 345
2020	25 269	23 604	23 420	30 243	24 660	33 412	25 059	36 576
2021	27 857	21 997	22 246	27 570	21 808	25 818	19 782	24 819
2022	27 609	22 045	22 201	27 628	21 811	25 692	19 900	24 807
2023	27 899	22 074	22 160	27 666	21 909	25 637	20 187	24 805
podiel rozvedených mužov (%)								
2011	6,98	7,02	6,73	7,85	6,08	9,51	5,07	8,37
2012	7,11	7,21	6,91	8,07	6,24	9,73	5,24	8,53
2013	7,44	7,53	7,24	8,38	6,48	9,92	5,48	8,70
2014	7,54	7,74	7,47	8,58	6,66	10,12	5,61	8,87
2015	7,67	7,92	7,65	8,72	6,78	10,29	5,72	8,98
2016	7,72	8,05	7,78	8,86	6,90	10,38	5,80	9,07
2017	7,75	8,20	7,89	8,97	7,02	10,46	5,88	9,15
2018	7,80	8,31	8,01	9,09	7,11	10,55	5,96	9,24
2019	7,85	8,42	8,10	9,17	7,21	10,63	6,05	9,28
2020	7,83	8,53	8,18	9,25	7,26	10,69	6,12	9,33
2021	8,00	7,94	7,90	8,39	6,42	8,55	4,95	6,51
2022	7,87	7,96	7,92	8,45	6,44	8,55	4,98	6,51
2023	7,90	7,96	7,95	8,48	6,47	8,58	5,05	6,52
rozvedené ženy (abs.)								
2011	31 828	23 483	24 622	33 172	25 117	36 247	23 578	38 190
2012	32 662	24 163	25 235	33 997	25 857	37 040	24 457	38 923
2013	33 837	25 225	26 140	35 045	26 796	37 793	25 528	39 757
2014	34 455	26 032	26 859	35 738	27 531	38 444	26 207	40 587
2015	35 259	26 649	27 441	36 254	28 057	38 985	26 714	41 195
2016	35 808	27 146	27 911	36 771	28 535	39 386	27 184	41 720
2017	36 442	27 704	28 318	37 138	29 045	39 643	27 594	42 169
2018	37 022	28 225	28 687	37 537	29 573	39 906	28 002	42 633
2019	37 599	28 691	29 029	37 848	30 029	40 211	28 462	43 036
2020	38 013	29 099	29 261	38 189	30 245	40 341	28 867	43 336
2021	40 573	27 950	28 334	35 666	27 776	33 353	24 655	32 960
2022	40 496	28 109	28 406	35 789	27 905	33 289	24 918	33 075
2023	40 729	28 326	28 521	35 878	28 104	33 277	25 235	33 122
podiel rozvedených žien (%)								
2011	9,97	8,26	8,13	9,34	7,15	10,64	5,70	9,40
2012	10,13	8,49	8,35	9,60	7,36	10,91	5,91	9,57
2013	10,40	8,85	8,66	9,92	7,63	11,16	6,16	9,77
2014	10,48	9,11	8,92	10,15	7,84	11,38	6,32	9,97
2015	10,60	9,32	9,14	10,34	7,99	11,59	6,43	10,11
2016	10,63	9,48	9,31	10,52	8,12	11,74	6,54	10,22
2017	10,68	9,66	9,48	10,66	8,26	11,85	6,62	10,32
2018	10,71	9,82	9,63	10,81	8,41	11,98	6,71	10,42
2019	10,73	9,96	9,76	10,94	8,54	12,12	6,82	10,50
2020	10,73	10,08	9,87	11,09	8,61	12,20	6,91	10,57
2021	10,81	9,70	9,70	10,34	7,94	10,46	6,04	8,26
2022	10,72	9,74	9,78	10,42	7,99	10,49	6,10	8,30
2023	10,73	9,80	9,86	10,49	8,06	10,54	6,17	8,31

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

T 49 Ovdovené osoby v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
ovdovení muži (abs.)								
2011	7 847	6 400	6 784	8 444	7 182	7 915	7 782	8 340
2012	7 607	6 249	6 431	8 168	6 943	7 736	7 564	8 199
2013	7 559	6 291	6 456	8 303	7 146	7 879	7 638	8 285
2014	7 566	6 233	6 423	8 179	7 030	7 911	7 586	8 196
2015	7 540	6 208	6 330	8 032	6 991	7 884	7 698	8 135
2016	7 472	6 137	6 262	7 945	6 938	7 896	7 738	8 119
2017	7 356	6 123	6 160	7 877	6 863	7 829	7 788	8 114
2018	7 353	6 156	6 090	7 863	6 824	7 807	7 912	8 144
2019	7 354	6 199	6 100	7 774	6 774	7 804	8 060	8 212
2020	7 308	6 137	6 028	7 659	6 689	7 779	8 135	8 292
2021	7 326	6 788	6 950	8 430	7 526	7 445	8 437	8 755
2022	7 396	6 747	6 970	8 263	7 457	7 469	8 457	8 835
2023	7 460	6 776	6 925	8 294	7 523	7 454	8 544	8 817
podiel ovdovených mužov (%)								
2011	2,73	2,36	2,33	2,52	2,12	2,48	1,93	2,16
2012	2,62	2,30	2,21	2,44	2,05	2,43	1,87	2,12
2013	2,58	2,31	2,22	2,49	2,11	2,48	1,89	2,14
2014	2,55	2,28	2,21	2,46	2,07	2,49	1,87	2,11
2015	2,51	2,27	2,19	2,42	2,06	2,49	1,90	2,09
2016	2,45	2,23	2,17	2,40	2,04	2,50	1,90	2,08
2017	2,38	2,22	2,14	2,38	2,02	2,48	1,91	2,08
2018	2,34	2,23	2,12	2,39	2,01	2,48	1,94	2,08
2019	2,30	2,24	2,12	2,37	1,99	2,49	1,97	2,10
2020	2,26	2,22	2,11	2,34	1,97	2,49	1,99	2,11
2021	2,10	2,45	2,47	2,57	2,22	2,47	2,11	2,30
2022	2,11	2,44	2,49	2,53	2,20	2,49	2,12	2,32
2023	2,11	2,44	2,48	2,54	2,22	2,50	2,14	2,32
ovdovené ženy (abs.)								
2011	33 894	34 629	35 640	48 510	40 562	44 391	43 633	46 427
2012	33 622	34 302	35 151	48 041	40 200	43 959	43 142	45 928
2013	33 184	33 869	34 778	47 334	39 972	43 491	42 854	45 549
2014	32 938	33 603	34 595	46 797	39 672	43 097	42 578	45 089
2015	32 553	33 231	34 281	46 014	39 372	42 601	42 313	44 651
2016	32 285	32 851	33 934	45 437	39 099	42 068	42 093	44 255
2017	31 923	32 527	33 443	44 686	38 665	41 511	41 816	44 012
2018	31 678	32 249	33 128	44 077	38 228	40 975	41 732	43 643
2019	31 455	31 997	32 773	43 408	37 927	40 516	41 620	43 293
2020	31 260	31 797	32 547	42 751	37 565	39 924	41 373	42 837
2021	34 377	33 753	34 815	45 558	39 999	40 690	43 002	45 209
2022	34 247	33 544	34 523	44 852	39 699	40 217	42 718	44 778
2023	34 119	33 474	34 270	44 195	39 374	39 704	42 647	44 489
podiel ovdovených žien (%)								
2011	10,62	12,19	11,77	13,66	11,55	13,03	10,56	11,43
2012	10,43	12,05	11,63	13,56	11,44	12,94	10,42	11,30
2013	10,20	11,88	11,52	13,41	11,38	12,84	10,33	11,20
2014	10,02	11,76	11,49	13,29	11,29	12,76	10,26	11,07
2015	9,79	11,62	11,42	13,12	11,21	12,66	10,19	10,95
2016	9,58	11,47	11,32	12,99	11,13	12,54	10,12	10,84
2017	9,35	11,34	11,19	12,83	11,00	12,41	10,04	10,77
2018	9,17	11,22	11,12	12,70	10,88	12,30	10,01	10,66
2019	8,97	11,10	11,02	12,55	10,79	12,21	9,97	10,57
2020	8,83	11,02	10,98	12,41	10,69	12,08	9,90	10,45
2021	9,16	11,71	11,92	13,20	11,43	12,76	10,54	11,33
2022	9,07	11,62	11,88	13,06	11,37	12,67	10,46	11,23
2023	8,99	11,59	11,85	12,92	11,29	12,58	10,43	11,17

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7004rr](#), 2024

T 50 Obyvatelia so slovenskou národnosťou v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
slovenská národnosť (abs.)								
1996	561 961	402 260	596 946	491 867	673 985	555 986	708 929	616 311
1997	561 578	402 725	597 051	491 767	675 629	555 587	712 592	617 618
1998	560 406	403 364	596 365	491 709	677 244	555 063	715 394	618 512
1999	559 727	403 808	595 858	491 644	678 573	554 364	718 052	619 216
2000	559 546	403 837	595 303	491 124	679 751	553 566	720 321	619 921
2001	546 711	407 046	588 640	499 176	674 863	553 076	717 480	626 755
2002	547 157	406 946	587 216	498 632	675 391	551 792	718 730	626 862
2003	547 245	407 909	585 781	498 032	675 804	550 626	719 836	627 059
2004	548 227	408 852	584 661	497 783	676 201	549 756	720 979	627 303
2005	550 046	409 363	583 255	497 356	676 239	548 333	721 935	627 474
2006	552 187	410 044	582 103	496 548	676 183	546 673	722 769	627 229
2007	554 755	410 959	581 099	495 713	676 073	545 213	723 167	626 896
2008	558 346	412 481	580 078	495 213	676 222	543 784	724 009	626 837
2009	562 785	413 509	579 355	494 426	677 044	542 819	726 146	628 012
2010	567 558	414 635	578 869	493 966	677 544	541 448	727 871	628 528
2011	546 813	395 490	545 198	472 992	642 098	504 885	669 242	580 604
2012	552 193	396 265	543 954	471 731	642 343	502 964	670 318	580 545
2013	555 797	399 164	545 894	472 790	644 728	505 838	677 042	586 981
2014	562 431	400 904	545 370	472 410	645 185	505 466	679 155	588 485
2015	569 200	402 203	544 706	471 622	645 552	504 369	680 867	590 130
2016	576 968	403 758	544 054	470 996	646 328	503 823	683 358	592 253
2017	584 921	405 289	543 145	470 484	646 915	503 097	685 743	593 979
2018	593 219	406 703	542 089	469 859	647 455	502 039	687 756	595 638
2019	602 164	408 247	541 209	468 978	647 932	500 560	689 779	596 743
2020	609 108	409 142	539 604	467 878	647 688	498 995	691 435	597 681
2021	627 402	414 879	541 484	476 212	656 932	510 968	716 994	628 110
2022	633 391	416 159	539 377	476 126	656 133	509 063	719 146	628 331
2023	638 274	417 354	537 404	475 826	655 503	506 929	721 429	629 197
podiel slovenskej národnosti (%)								
1996	90,80	73,29	97,84	68,54	98,00	83,73	91,70	81,25
1997	90,77	73,27	97,82	68,56	97,99	83,69	91,68	81,15
1998	90,74	73,25	97,81	68,62	97,98	83,66	91,61	81,04
1999	90,72	73,25	97,80	68,68	97,98	83,62	91,54	80,91
2000	90,68	73,23	97,79	68,73	97,97	83,61	91,47	80,80
2001	91,26	73,89	97,31	70,08	97,46	83,63	90,67	81,75
2002	91,23	73,87	97,30	70,13	97,45	83,59	90,61	81,66
2003	91,24	73,89	97,28	70,17	97,45	83,56	90,57	81,53
2004	91,20	73,91	97,22	70,17	97,42	83,50	90,49	81,41
2005	91,11	73,87	97,15	70,20	97,33	83,45	90,40	81,28
2006	91,01	73,87	97,04	70,20	97,25	83,36	90,29	81,13
2007	90,82	73,76	96,88	70,14	97,18	83,28	90,18	80,98
2008	90,56	73,67	96,70	70,11	97,11	83,19	90,06	80,83
2009	90,38	73,64	96,69	70,07	97,07	83,10	89,98	80,71
2010	90,28	73,64	96,67	70,09	97,03	83,02	89,92	80,58
2011	90,15	71,19	91,76	68,59	93,11	76,48	82,03	73,22
2012	90,13	71,20	91,70	68,53	93,08	76,38	82,01	73,11
2013	89,88	71,59	92,15	68,85	93,38	77,01	82,68	73,86
2014	89,96	71,76	92,24	68,97	93,44	77,13	82,83	73,97
2015	89,88	71,86	92,33	69,10	93,50	77,24	82,96	74,08
2016	89,89	71,95	92,40	69,18	93,57	77,33	83,10	74,21
2017	89,87	72,07	92,47	69,32	93,62	77,42	83,24	74,32
2018	89,94	72,16	92,53	69,44	93,65	77,49	83,36	74,42
2019	89,93	72,27	92,58	69,55	93,70	77,57	83,48	74,46
2020	89,97	72,37	92,63	69,68	93,71	77,59	83,60	74,52
2021	86,69	73,39	94,38	70,70	95,27	82,28	88,77	80,50
2022	86,96	73,58	94,52	70,99	95,35	82,40	88,99	80,61
2023	87,11	73,72	94,60	71,20	95,39	82,51	89,20	80,76

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

T 51 Obyvatelia s maďarskou národnosťou v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
maďarská národnosť (abs.)								
1996	33 328	136 216	1 345	213 511	743	86 141	860	96 300
1997	33 222	136 340	1 343	213 104	748	86 156	866	96 512
1998	33 079	136 574	1 333	212 325	740	86 203	861	96 641
1999	32 877	136 632	1 319	211 540	742	86 212	864	96 776
2000	32 790	136 661	1 311	210 703	738	86 013	865	96 848
2001	27 312	130 793	1 061	196 027	657	77 724	809	85 392
2002	27 182	130 782	1 045	195 103	644	77 652	813	85 302
2003	27 022	130 744	1 039	194 222	632	77 493	818	85 239
2004	26 916	130 595	1 040	193 652	634	77 493	807	85 140
2005	26 905	130 631	1 037	192 778	633	77 454	796	84 985
2006	26 876	130 489	1 073	192 015	638	77 426	793	84 925
2007	26 857	130 488	1 075	191 476	639	77 409	820	84 886
2008	26 983	130 656	1 080	190 997	639	77 501	822	84 951
2009	27 124	130 689	1 080	190 741	642	77 676	825	84 986
2010	27 254	130 632	1 086	189 936	650	77 820	814	84 954
2011	24 058	120 706	800	169 242	554	67 652	643	74 715
2012	24 204	120 641	797	168 916	561	67 731	638	74 603
2013	24 396	120 268	893	168 657	593	68 279	722	74 230
2014	24 536	119 973	917	167 745	594	68 473	760	73 993
2015	24 721	119 713	930	166 623	600	68 394	787	73 976
2016	24 943	119 593	958	165 710	606	68 453	819	73 830
2017	25 078	119 413	981	164 566	621	68 495	863	73 548
2018	25 169	119 156	1 013	163 218	631	68 562	915	73 250
2019	25 261	118 848	1 037	161 995	640	68 447	950	72 944
2020	25 235	118 290	1 045	160 675	659	68 524	974	72 530
2021	20 466	115 422	830	149 854	633	65 507	809	65 479
2022	20 363	115 213	840	148 452	622	65 356	810	64 974
2023	20 284	115 123	850	147 482	629	65 125	828	64 655
podiel maďarskej národnosti (%)								
1996	5,39	24,82	0,22	29,75	0,11	12,97	0,11	12,70
1997	5,37	24,81	0,22	29,71	0,11	12,98	0,11	12,68
1998	5,36	24,80	0,22	29,63	0,11	12,99	0,11	12,66
1999	5,33	24,78	0,22	29,55	0,11	13,00	0,11	12,65
2000	5,31	24,78	0,22	29,49	0,11	12,99	0,11	12,62
2001	4,56	23,74	0,18	27,52	0,09	11,75	0,10	11,14
2002	4,53	23,74	0,17	27,44	0,09	11,76	0,10	11,11
2003	4,51	23,68	0,17	27,36	0,09	11,76	0,10	11,08
2004	4,48	23,61	0,17	27,30	0,09	11,77	0,10	11,05
2005	4,46	23,57	0,17	27,21	0,09	11,79	0,10	11,01
2006	4,43	23,51	0,18	27,15	0,09	11,81	0,10	10,99
2007	4,40	23,42	0,18	27,09	0,09	11,82	0,10	10,97
2008	4,38	23,33	0,18	27,04	0,09	11,86	0,10	10,95
2009	4,36	23,27	0,18	27,03	0,09	11,89	0,10	10,92
2010	4,34	23,20	0,18	26,95	0,09	11,93	0,10	10,89
2011	3,97	21,73	0,13	24,54	0,08	10,25	0,08	9,42
2012	3,95	21,68	0,13	24,54	0,08	10,29	0,08	9,40
2013	3,95	21,57	0,15	24,56	0,09	10,40	0,09	9,34
2014	3,92	21,47	0,16	24,49	0,09	10,45	0,09	9,30
2015	3,90	21,39	0,16	24,41	0,09	10,47	0,10	9,29
2016	3,89	21,31	0,16	24,34	0,09	10,51	0,10	9,25
2017	3,85	21,23	0,17	24,25	0,09	10,54	0,10	9,20
2018	3,82	21,14	0,17	24,12	0,09	10,58	0,11	9,15
2019	3,77	21,04	0,18	24,02	0,09	10,61	0,11	9,10
2020	3,73	20,92	0,18	23,93	0,10	10,66	0,12	9,04
2021	2,83	20,42	0,14	22,25	0,09	10,55	0,10	8,39
2022	2,80	20,37	0,15	22,13	0,09	10,58	0,10	8,34
2023	2,77	20,34	0,15	22,07	0,09	10,60	0,10	8,30

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

T 52 Obyvatelia s rómskou národnosťou v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
rómska národnosť (abs.)								
1996	1 043	2 494	1 578	3 956	2 668	12 786	29 701	32 157
1997	1 044	2 492	1 577	3 958	2 672	12 793	30 179	33 064
1998	1 044	2 493	1 577	3 957	2 673	12 796	30 871	34 023
1999	1 043	2 494	1 577	3 950	2 675	12 829	31 635	35 081
2000	1 045	2 497	1 576	3 949	2 676	12 859	32 331	36 160
2001	753	3 165	1 548	4 738	2 799	15 474	32 036	30 431
2002	753	3 169	1 549	4 733	2 806	15 535	32 688	31 448
2003	750	3 170	1 551	4 743	2 808	15 591	33 321	32 510
2004	750	3 169	1 551	4 745	2 810	15 606	34 059	33 567
2005	750	3 166	1 551	4 753	2 815	15 629	34 824	34 682
2006	751	3 166	1 551	4 762	2 818	15 652	35 621	35 748
2007	752	3 166	1 548	4 757	2 822	15 651	36 479	36 785
2008	750	3 167	1 548	4 755	2 825	15 662	37 433	37 894
2009	750	3 163	1 546	4 753	2 825	15 666	38 119	38 859
2010	750	3 161	1 546	4 756	2 825	15 664	38 632	39 876
2011	765	3 038	573	3 984	2 264	15 531	43 387	37 041
2012	765	3 042	574	4 000	2 266	15 528	43 834	37 949
2013	752	2 998	563	3 951	2 216	15 178	43 767	38 490
2014	751	2 986	560	3 962	2 214	15 067	44 063	39 278
2015	750	2 976	559	3 960	2 207	14 964	44 332	39 852
2016	748	2 964	558	3 970	2 206	14 835	44 665	40 315
2017	745	2 952	557	3 956	2 198	14 741	44 928	41 012
2018	746	2 942	553	3 951	2 190	14 647	45 114	41 746
2019	745	2 925	550	3 936	2 183	14 527	45 295	42 541
2020	743	2 907	549	3 930	2 177	14 421	45 474	43 170
2021	445	1 900	406	2 582	769	8 215	27 952	24 966
2022	430	1 852	390	2 523	735	7 952	27 732	25 492
2023	404	1 804	378	2 461	712	7 706	27 436	25 477
podiel rómskej národnosti (%)								
1996	0,17	0,45	0,26	0,55	0,39	1,93	3,84	4,24
1997	0,17	0,45	0,26	0,55	0,39	1,93	3,88	4,34
1998	0,17	0,45	0,26	0,55	0,39	1,93	3,95	4,46
1999	0,17	0,45	0,26	0,55	0,39	1,94	4,03	4,58
2000	0,17	0,45	0,26	0,55	0,39	1,94	4,11	4,71
2001	0,13	0,57	0,26	0,67	0,40	2,34	4,05	3,97
2002	0,13	0,58	0,26	0,67	0,40	2,35	4,12	4,10
2003	0,13	0,57	0,26	0,67	0,40	2,37	4,19	4,23
2004	0,12	0,57	0,26	0,67	0,40	2,37	4,27	4,36
2005	0,12	0,57	0,26	0,67	0,41	2,38	4,36	4,49
2006	0,12	0,57	0,26	0,67	0,41	2,39	4,45	4,62
2007	0,12	0,57	0,26	0,67	0,41	2,39	4,55	4,75
2008	0,12	0,57	0,26	0,67	0,41	2,40	4,66	4,89
2009	0,12	0,56	0,26	0,67	0,41	2,40	4,72	4,99
2010	0,12	0,56	0,26	0,67	0,40	2,40	4,77	5,11
2011	0,13	0,55	0,10	0,58	0,33	2,35	5,32	4,67
2012	0,12	0,55	0,10	0,58	0,33	2,36	5,36	4,78
2013	0,12	0,54	0,10	0,58	0,32	2,31	5,34	4,84
2014	0,12	0,53	0,09	0,58	0,32	2,30	5,37	4,94
2015	0,12	0,53	0,09	0,58	0,32	2,29	5,40	5,00
2016	0,12	0,53	0,09	0,58	0,32	2,28	5,43	5,05
2017	0,11	0,52	0,09	0,58	0,32	2,27	5,45	5,13
2018	0,11	0,52	0,09	0,58	0,32	2,26	5,47	5,22
2019	0,11	0,52	0,09	0,58	0,32	2,25	5,48	5,31
2020	0,11	0,51	0,09	0,59	0,31	2,24	5,50	5,38
2021	0,06	0,34	0,07	0,38	0,11	1,32	3,46	3,20
2022	0,06	0,33	0,07	0,38	0,11	1,29	3,43	3,27
2023	0,06	0,32	0,07	0,37	0,10	1,25	3,39	3,27

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

T 53 Obyvatelia s inou a nezistenou národnosťou v krajoch SR, 1996 – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
iná a nezistená národnosť (abs.)								
1996	22 572	7 928	10 266	8 251	10 375	9 111	33 631	13 726
1997	22 829	8 064	10 378	8 412	10 455	9 309	33 664	13 922
1998	23 070	8 221	10 464	8 569	10 544	9 430	33 749	14 088
1999	23 335	8 353	10 534	8 707	10 592	9 527	33 900	14 221
2000	23 668	8 446	10 596	8 826	10 688	9 639	33 966	14 327
2001	24 266	9 914	13 668	12 371	14 115	15 069	41 010	24 072
2002	24 644	10 014	13 684	12 534	14 200	15 131	40 951	24 073
2003	24 770	10 191	13 795	12 755	14 255	15 243	40 839	24 260
2004	25 239	10 582	14 140	13 170	14 484	15 513	40 900	24 498
2005	25 998	11 012	14 543	13 611	15 076	15 703	41 041	24 806
2006	26 939	11 376	15 120	13 980	15 687	16 011	41 300	25 184
2007	28 486	12 538	16 109	14 812	16 164	16 395	41 473	25 536
2008	30 499	13 630	17 153	15 410	16 661	16 750	41 691	25 827
2009	32 047	14 164	17 233	15 741	16 991	17 025	41 921	26 263
2010	33 124	14 653	17 318	16 094	17 255	17 286	42 126	26 642
2011	34 901	36 275	47 615	43 346	44 685	72 060	102 534	100 631
2012	35 520	36 629	47 834	43 753	44 951	72 267	102 592	100 928
2013	37 435	35 178	45 044	41 264	42 883	67 518	97 385	95 055
2014	37 449	34 814	44 386	40 805	42 456	66 353	95 999	93 809
2015	38 617	34 805	43 740	40 322	42 075	65 297	94 711	92 692
2016	39 233	34 841	43 246	40 103	41 638	64 398	93 468	91 705
2017	40 094	34 718	42 681	39 686	41 289	63 455	92 292	90 678
2018	40 464	34 790	42 227	39 644	41 092	62 626	91 237	89 780
2019	41 422	34 897	41 773	39 397	40 754	61 742	90 220	89 232
2020	41 938	34 985	41 369	39 025	40 612	61 162	89 145	88 711
2021	75 401	33 095	30 979	44 899	31 191	36 296	61 902	61 733
2022	74 186	32 349	30 068	43 595	30 616	35 406	60 402	60 708
2023	73 795	31 833	29 470	42 532	30 330	34 596	59 117	59 744
podiel inej a nezistenej národnosti (%)								
1996	3,65	1,44	1,68	1,15	1,51	1,37	4,35	1,81
1997	3,69	1,47	1,70	1,17	1,52	1,40	4,33	1,83
1998	3,74	1,49	1,72	1,20	1,53	1,42	4,32	1,85
1999	3,78	1,52	1,73	1,22	1,53	1,44	4,32	1,86
2000	3,84	1,53	1,74	1,24	1,54	1,46	4,31	1,87
2001	4,05	1,80	2,26	1,74	2,04	2,28	5,18	3,14
2002	4,11	1,82	2,27	1,76	2,05	2,29	5,16	3,14
2003	4,13	1,85	2,29	1,80	2,06	2,31	5,14	3,15
2004	4,20	1,91	2,35	1,86	2,09	2,36	5,13	3,18
2005	4,31	1,99	2,42	1,92	2,17	2,39	5,14	3,21
2006	4,44	2,05	2,52	1,98	2,26	2,44	5,16	3,26
2007	4,66	2,25	2,69	2,10	2,32	2,50	5,17	3,30
2008	4,95	2,43	2,86	2,18	2,39	2,56	5,19	3,33
2009	5,15	2,52	2,88	2,23	2,44	2,61	5,19	3,38
2010	5,27	2,60	2,89	2,28	2,47	2,65	5,20	3,42
2011	5,75	6,53	8,01	6,29	6,48	10,92	12,57	12,69
2012	5,80	6,58	8,06	6,36	6,51	10,97	12,55	12,71
2013	6,05	6,31	7,60	6,01	6,21	10,28	11,89	11,96
2014	5,99	6,23	7,51	5,96	6,15	10,12	11,71	11,79
2015	6,10	6,22	7,41	5,91	6,09	10,00	11,54	11,64
2016	6,11	6,21	7,34	5,89	6,03	9,88	11,37	11,49
2017	6,16	6,17	7,27	5,85	5,98	9,77	11,20	11,35
2018	6,13	6,17	7,21	5,86	5,94	9,67	11,06	11,22
2019	6,19	6,18	7,15	5,84	5,89	9,57	10,92	11,13
2020	6,19	6,19	7,10	5,81	5,88	9,51	10,78	11,06
2021	10,42	5,85	5,40	6,67	4,52	5,84	7,66	7,91
2022	10,19	5,72	5,27	6,50	4,45	5,73	7,47	7,79
2023	10,07	5,62	5,19	6,36	4,41	5,63	7,31	7,67

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7002rr](#), 2024

T 54 Štátne občianstvo obyvateľov v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
slovenské štátne občianstvo (abs.)								
2011	595 127	548 369	589 769	681 585	683 906	655 042	810 963	786 149
2012	600 727	548 968	588 501	679 590	684 163	653 100	812 430	786 843
2013	606 223	549 624	587 473	677 334	684 198	651 109	813 645	787 192
2014	612 709	550 359	586 038	675 170	683 916	649 365	814 498	787 528
2015	619 281	550 765	584 450	672 484	683 593	646 790	815 010	788 039
2016	627 010	551 589	582 959	670 186	683 673	645 028	816 373	788 830
2017	634 994	552 464	581 262	667 846	683 597	643 091	817 598	789 385
2018	643 185	553 304	579 492	665 287	683 595	640 985	818 418	790 039
2019	652 278	554 459	577 970	662 739	683 560	638 249	819 303	790 379
2020	658 864	554 709	575 738	659 647	682 834	635 725	819 806	790 383
2021	703 666	557 815	569 350	665 322	684 606	616 010	802 040	772 837
2022	707 868	558 114	566 325	662 349	683 085	612 652	802 351	771 796
2023	711 384	558 603	563 691	659 724	681 943	609 144	802 962	771 250
podiel slovenského štátneho občianstva (%)								
2011	98,12	98,71	99,26	98,84	99,17	99,23	99,41	99,14
2012	98,05	98,63	99,21	98,72	99,14	99,18	99,39	99,10
2013	98,03	98,57	99,17	98,64	99,10	99,13	99,36	99,05
2014	98,01	98,51	99,12	98,58	99,05	99,09	99,33	98,99
2015	97,79	98,40	99,07	98,53	99,01	99,05	99,31	98,92
2016	97,68	98,30	99,01	98,44	98,97	99,01	99,28	98,84
2017	97,57	98,24	98,96	98,40	98,93	98,97	99,24	98,77
2018	97,51	98,17	98,91	98,32	98,88	98,94	99,20	98,70
2019	97,41	98,15	98,87	98,28	98,85	98,91	99,16	98,62
2020	97,32	98,12	98,83	98,23	98,80	98,85	99,13	98,54
2021	97,23	98,68	99,24	98,78	99,29	99,20	99,30	99,05
2022	97,19	98,68	99,24	98,76	99,27	99,17	99,29	99,01
2023	97,08	98,67	99,22	98,72	99,24	99,15	99,28	99,00
české štátne občianstvo (abs.)								
2011	1 958	1 130	1 068	1 076	1 856	966	1 242	1 282
2012	2 016	1 216	1 139	1 126	1 924	1 018	1 268	1 339
2013	2 023	1 256	1 197	1 166	1 993	1 074	1 348	1 386
2014	2 059	1 298	1 252	1 204	2 074	1 130	1 397	1 447
2015	2 215	1 360	1 330	1 233	2 142	1 191	1 476	1 515
2016	2 307	1 444	1 398	1 276	2 219	1 233	1 543	1 603
2017	2 385	1 500	1 462	1 305	2 297	1 284	1 607	1 685
2018	2 429	1 557	1 526	1 352	2 391	1 321	1 683	1 762
2019	2 522	1 581	1 562	1 370	2 441	1 346	1 772	1 851
2020	2 603	1 648	1 629	1 389	2 581	1 453	1 863	1 950
2021	2 387	1 253	1 073	951	1 446	885	1 207	1 132
2022	2 399	1 250	1 056	965	1 489	943	1 255	1 156
2023	2 380	1 259	1 062	992	1 531	972	1 270	1 172
podiel českého štátneho občianstva (%)								
2011	0,32	0,20	0,18	0,16	0,27	0,15	0,15	0,16
2012	0,33	0,22	0,19	0,16	0,28	0,15	0,16	0,17
2013	0,33	0,23	0,20	0,17	0,29	0,16	0,16	0,17
2014	0,33	0,23	0,21	0,18	0,30	0,17	0,17	0,18
2015	0,35	0,24	0,23	0,18	0,31	0,18	0,18	0,19
2016	0,36	0,26	0,24	0,19	0,32	0,19	0,19	0,20
2017	0,37	0,27	0,25	0,19	0,33	0,20	0,20	0,21
2018	0,37	0,28	0,26	0,20	0,35	0,20	0,20	0,22
2019	0,38	0,28	0,27	0,20	0,35	0,21	0,21	0,23
2020	0,38	0,29	0,28	0,21	0,37	0,23	0,23	0,24
2021	0,33	0,22	0,19	0,14	0,21	0,14	0,15	0,15
2022	0,33	0,22	0,19	0,14	0,22	0,15	0,16	0,15
2023	0,32	0,22	0,19	0,15	0,22	0,16	0,16	0,15

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

T 55 Štátne občianstvo obyvateľov v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
štátne občianstvo ostatných krajín Európy (abs.)								
2011	7 724	4 812	2 908	6 281	3 125	3 641	3 074	4 613
2012	8 067	5 139	3 054	7 040	3 307	3 851	3 138	4 842
2013	8 182	5 423	3 213	7 505	3 477	4 066	3 316	5 125
2014	8 378	5 698	3 366	7 868	3 685	4 274	3 456	5 484
2015	9 544	6 220	3 553	8 119	3 914	4 432	3 576	5 961
2016	10 227	6 723	3 826	8 489	4 102	4 615	3 741	6 494
2017	11 018	6 970	3 978	8 709	4 322	4 753	3 940	6 914
2018	11 449	7 248	4 181	9 165	4 546	4 887	4 198	7 337
2019	12 126	7 382	4 338	9 308	4 658	4 992	4 421	7 906
2020	12 726	7 449	4 487	9 575	4 846	5 233	4 597	8 401
2021	13 896	5 059	2 498	6 098	2 459	3 244	3 328	4 679
2022	14 218	5 040	2 515	6 229	2 518	3 338	3 407	4 893
2023	14 740	5 068	2 562	6 445	2 646	3 390	3 477	4 989
podiel štátneho občianstva ostatných krajín Európy (%)								
2011	1,27	0,87	0,49	0,91	0,45	0,55	0,38	0,58
2012	1,32	0,92	0,51	1,02	0,48	0,58	0,38	0,61
2013	1,32	0,97	0,54	1,09	0,50	0,62	0,40	0,64
2014	1,34	1,02	0,57	1,15	0,53	0,65	0,42	0,69
2015	1,51	1,11	0,60	1,19	0,57	0,68	0,44	0,75
2016	1,59	1,20	0,65	1,25	0,59	0,71	0,45	0,81
2017	1,69	1,24	0,68	1,28	0,63	0,73	0,48	0,87
2018	1,74	1,29	0,71	1,35	0,66	0,75	0,51	0,92
2019	1,81	1,31	0,74	1,38	0,67	0,77	0,54	0,99
2020	1,88	1,32	0,77	1,43	0,70	0,81	0,56	1,05
2021	1,92	0,89	0,44	0,91	0,36	0,52	0,41	0,60
2022	1,95	0,89	0,44	0,93	0,37	0,54	0,42	0,63
2023	2,01	0,90	0,45	0,96	0,39	0,55	0,43	0,64
štátne občianstvo iné a nezistené (abs.)								
2011	1 728	1 198	441	622	714	479	527	947
2012	1 872	1 254	465	644	727	521	546	1 001
2013	1 952	1 305	511	657	752	564	607	1 053
2014	2 021	1 322	577	680	774	590	626	1 106
2015	2 248	1 352	602	691	785	611	635	1 135
2016	2 348	1 400	633	828	784	633	653	1 176
2017	2 441	1 438	662	832	807	660	681	1 233
2018	2 535	1 482	683	868	836	681	723	1 276
2019	2 666	1 495	699	889	850	689	748	1 324
2020	2 831	1 518	713	897	875	691	762	1 358
2021	3 765	1 169	778	1 176	1 014	847	1 082	1 640
2022	3 885	1 169	779	1 153	1 014	844	1 077	1 660
2023	4 253	1 184	787	1 140	1 054	850	1 101	1 662
podiel štátneho občianstva iné a nezistené (%)								
2011	0,28	0,22	0,07	0,09	0,10	0,07	0,06	0,12
2012	0,31	0,23	0,08	0,09	0,11	0,08	0,07	0,13
2013	0,32	0,23	0,09	0,10	0,11	0,09	0,07	0,13
2014	0,32	0,24	0,10	0,10	0,11	0,09	0,08	0,14
2015	0,35	0,24	0,10	0,10	0,11	0,09	0,08	0,14
2016	0,37	0,25	0,11	0,12	0,11	0,10	0,08	0,15
2017	0,38	0,26	0,11	0,12	0,12	0,10	0,08	0,15
2018	0,38	0,26	0,12	0,13	0,12	0,11	0,09	0,16
2019	0,40	0,26	0,12	0,13	0,12	0,11	0,09	0,17
2020	0,42	0,27	0,12	0,13	0,13	0,11	0,09	0,17
2021	0,52	0,21	0,14	0,17	0,15	0,14	0,13	0,21
2022	0,53	0,21	0,14	0,17	0,15	0,14	0,13	0,21
2023	0,58	0,21	0,14	0,17	0,15	0,14	0,14	0,21

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7003rr](#), 2024

T 56 Krajina narodenia obyvateľov v krajoch SR, 2011* – 2023

Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
krajina narodenia – Slovensko (abs.)								
2011	577 851	535 590	574 085	665 264	670 681	642 417	797 299	771 287
2012	583 414	536 255	572 940	663 533	671 027	640 575	798 593	771 861
2013	588 976	536 996	572 075	661 528	671 143	638 644	799 586	772 093
2014	595 396	537 745	570 748	659 585	670 840	636 947	800 197	772 267
2015	601 901	538 252	569 287	657 125	670 545	634 425	800 521	772 554
2016	609 342	539 079	567 801	655 028	670 570	632 667	801 561	773 078
2017	617 042	539 908	566 038	652 844	670 449	630 700	802 498	773 333
2018	624 969	540 702	564 248	650 429	670 358	628 521	803 020	773 785
2019	633 732	541 758	562 620	648 004	670 236	625 703	803 568	773 823
2020	640 291	542 041	560 433	645 087	669 493	623 112	803 814	773 569
2021	675 692	540 621	550 619	645 909	666 916	599 505	780 572	747 560
2022	680 141	541 104	547 897	643 307	665 532	596 294	780 866	746 675
2023	683 892	541 749	545 433	641 018	664 467	592 979	781 425	746 206
podiel krajiny narodenia – Slovensko (%)								
2011	95,27	96,41	96,62	96,48	97,26	97,32	97,73	97,26
2012	95,22	96,35	96,59	96,39	97,23	97,28	97,70	97,21
2013	95,24	96,30	96,57	96,34	97,21	97,23	97,64	97,15
2014	95,24	96,25	96,54	96,30	97,16	97,19	97,59	97,07
2015	95,04	96,17	96,50	96,28	97,12	97,15	97,54	96,98
2016	94,93	96,07	96,43	96,22	97,07	97,11	97,48	96,86
2017	94,81	96,01	96,37	96,19	97,02	97,06	97,41	96,76
2018	94,75	95,94	96,31	96,12	96,96	97,01	97,33	96,67
2019	94,64	95,90	96,25	96,10	96,92	96,97	97,26	96,55
2020	94,57	95,88	96,20	96,07	96,87	96,89	97,19	96,44
2021	93,36	95,64	95,98	95,90	96,72	96,54	96,65	95,81
2022	93,38	95,67	96,01	95,92	96,72	96,52	96,63	95,79
2023	93,33	95,70	96,01	95,92	96,70	96,52	96,61	95,78
krajina narodenia – Česko (abs.)								
2011	12 901	10 286	13 026	10 496	12 636	9 697	9 391	10 286
2012	12 834	10 320	12 949	10 467	12 536	9 678	9 430	10 338
2013	12 709	10 297	12 807	10 418	12 466	9 673	9 521	10 303
2014	12 609	10 279	12 737	10 341	12 450	9 686	9 580	10 307
2015	12 680	10 253	12 649	10 252	12 391	9 637	9 605	10 346
2016	12 757	10 319	12 629	10 202	12 359	9 599	9 681	10 420
2017	12 821	10 347	12 635	10 117	12 324	9 582	9 743	10 448
2018	12 871	10 380	12 629	10 061	12 357	9 576	9 823	10 426
2019	13 006	10 379	12 651	9 975	12 302	9 519	9 945	10 426
2020	12 972	10 366	12 614	9 870	12 347	9 544	10 011	10 461
2021	17 057	12 193	14 254	11 777	14 087	11 159	12 279	13 623
2022	16 813	12 037	13 974	11 545	13 918	11 055	12 213	13 385
2023	16 603	11 906	13 834	11 360	13 859	10 857	12 130	13 211
podiel krajiny narodenia – Česko (%)								
2011	2,13	1,85	2,19	1,52	1,83	1,47	1,15	1,30
2012	2,09	1,85	2,18	1,52	1,82	1,47	1,15	1,30
2013	2,06	1,85	2,16	1,52	1,81	1,47	1,16	1,30
2014	2,02	1,84	2,15	1,51	1,80	1,48	1,17	1,30
2015	2,00	1,83	2,14	1,50	1,79	1,48	1,17	1,30
2016	1,99	1,84	2,14	1,50	1,79	1,47	1,18	1,31
2017	1,97	1,84	2,15	1,49	1,78	1,47	1,18	1,31
2018	1,95	1,84	2,16	1,49	1,79	1,48	1,19	1,30
2019	1,94	1,84	2,16	1,48	1,78	1,48	1,20	1,30
2020	1,92	1,83	2,17	1,47	1,79	1,48	1,21	1,30
2021	2,36	2,16	2,48	1,75	2,04	1,80	1,52	1,75
2022	2,31	2,13	2,45	1,72	2,02	1,79	1,51	1,72
2023	2,27	2,10	2,44	1,70	2,02	1,77	1,50	1,70

*údaje dostupné od roku 2011

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7001rr](#), 2024

T 57 Krajina narodenia obyvateľov v krajoch SR, 2011* – 2023

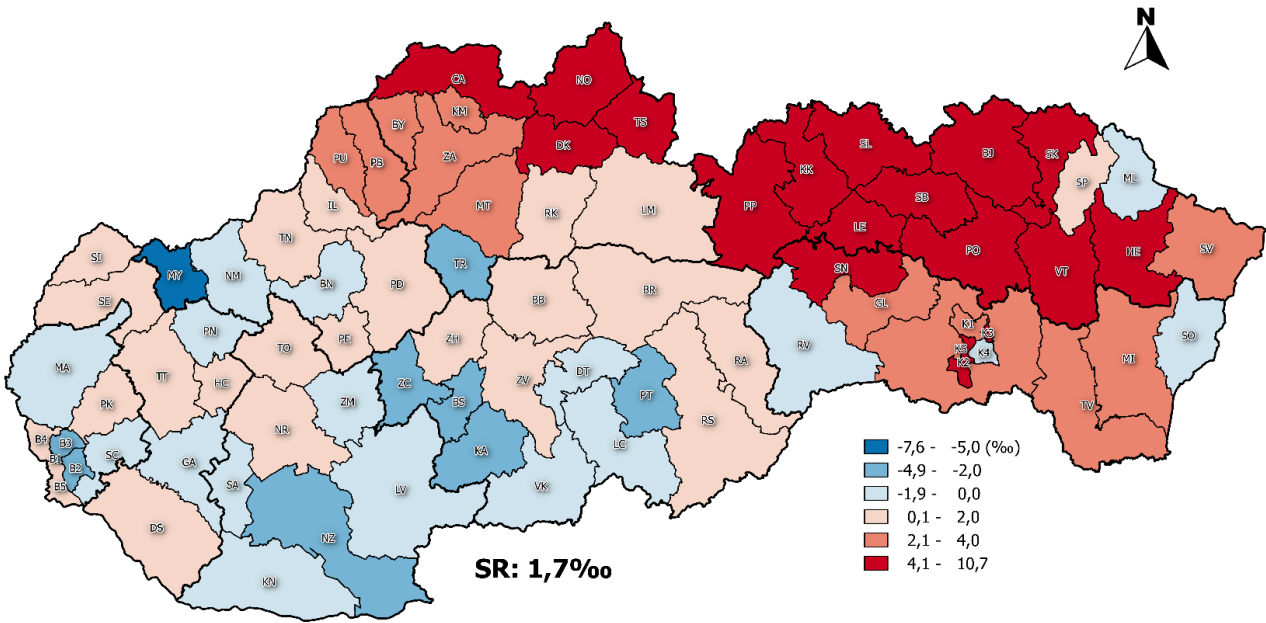
Rok	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystr. kraj	Prešovský kraj	Košický kraj
krajiny narodenia – ostatné krajiny Európy (abs.)								
2011	13 150	8 587	6 320	12 826	5 293	7 291	7 996	9 848
2012	13 580	8 887	6 471	13 376	5 528	7 480	8 198	10 183
2013	13 710	9 124	6 652	13 659	5 744	7 689	8 556	10 634
2014	14 035	9 432	6 814	13 908	6 041	7 886	8 902	11 180
2015	15 282	9 920	7 037	14 027	6 360	8 084	9 224	11 860
2016	16 173	10 424	7 367	14 268	6 673	8 318	9 662	12 634
2017	17 159	10 736	7 616	14 426	7 021	8 548	10 102	13 361
2018	17 767	11 069	7 889	14 820	7 365	8 789	10 623	14 056
2019	18 629	11 292	8 146	14 936	7 628	9 028	11 117	14 983
2020	19 299	11 398	8 330	15 141	7 902	9 402	11 536	15 760
2021	20 398	9 489	6 784	12 814	6 128	8 238	11 687	15 204
2022	20 759	9 468	6 775	12 830	6 259	8 372	11 885	15 536
2023	21 299	9 523	6 819	12 926	6 425	8 482	12 094	15 767
podiel krajín narodenia – ostatné krajiny Európy (%)								
2011	2,17	1,55	1,06	1,86	0,77	1,10	0,98	1,24
2012	2,22	1,60	1,09	1,94	0,80	1,14	1,00	1,28
2013	2,22	1,64	1,12	1,99	0,83	1,17	1,04	1,34
2014	2,25	1,69	1,15	2,03	0,87	1,20	1,09	1,41
2015	2,41	1,77	1,19	2,06	0,92	1,24	1,12	1,49
2016	2,52	1,86	1,25	2,10	0,97	1,28	1,17	1,58
2017	2,64	1,91	1,30	2,13	1,02	1,32	1,23	1,67
2018	2,69	1,96	1,35	2,19	1,07	1,36	1,29	1,76
2019	2,78	2,00	1,39	2,22	1,10	1,40	1,35	1,87
2020	2,85	2,02	1,43	2,25	1,14	1,46	1,39	1,96
2021	2,82	1,68	1,18	1,90	0,89	1,33	1,45	1,95
2022	2,85	1,67	1,19	1,91	0,91	1,36	1,47	1,99
2023	2,91	1,68	1,20	1,93	0,93	1,38	1,50	2,02
krajiny narodenia – iné a nezistené (abs.)								
2011	2 635	1 046	755	978	991	723	1 120	1 570
2012	2 854	1 115	799	1 024	1 030	757	1 161	1 643
2013	2 985	1 191	860	1 057	1 067	807	1 253	1 726
2014	3 127	1 221	934	1 088	1 118	840	1 298	1 811
2015	3 425	1 272	962	1 123	1 138	878	1 347	1 890
2016	3 620	1 334	1 019	1 281	1 176	925	1 406	1 971
2017	3 816	1 381	1 075	1 305	1 229	958	1 483	2 075
2018	3 991	1 440	1 116	1 362	1 288	988	1 556	2 147
2019	4 225	1 488	1 152	1 391	1 343	1 026	1 614	2 228
2020	4 462	1 519	1 190	1 410	1 394	1 044	1 667	2 302
2021	10 567	2 993	2 042	3 047	2 394	2 084	3 119	3 901
2022	10 657	2 964	2 029	3 014	2 397	2 056	3 126	3 909
2023	10 963	2 936	2 016	2 997	2 423	2 038	3 161	3 889
podiel krajín narodenia – iné a nezistené (%)								
2011	0,43	0,19	0,13	0,14	0,14	0,11	0,14	0,20
2012	0,47	0,20	0,13	0,15	0,15	0,11	0,14	0,21
2013	0,48	0,21	0,15	0,15	0,15	0,12	0,15	0,22
2014	0,50	0,22	0,16	0,16	0,16	0,13	0,16	0,23
2015	0,54	0,23	0,16	0,16	0,16	0,13	0,16	0,24
2016	0,56	0,24	0,17	0,19	0,17	0,14	0,17	0,25
2017	0,59	0,25	0,18	0,19	0,18	0,15	0,18	0,26
2018	0,61	0,26	0,19	0,20	0,19	0,15	0,19	0,27
2019	0,63	0,26	0,20	0,21	0,19	0,16	0,20	0,28
2020	0,66	0,27	0,20	0,21	0,20	0,16	0,20	0,29
2021	1,46	0,53	0,36	0,45	0,35	0,34	0,39	0,50
2022	1,46	0,52	0,36	0,45	0,35	0,33	0,39	0,50
2023	1,50	0,52	0,35	0,45	0,35	0,33	0,39	0,50

*údaje dostupné od roku 2011

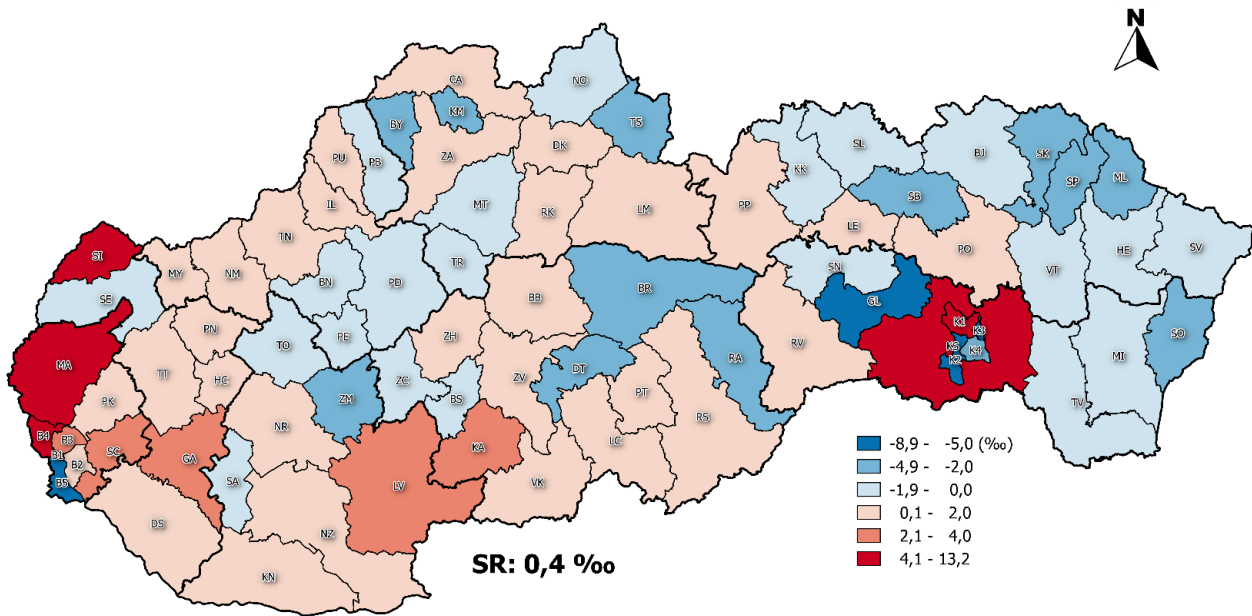
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube., [om7001rr](#), 2024

Príloha 2 Tematické mapy

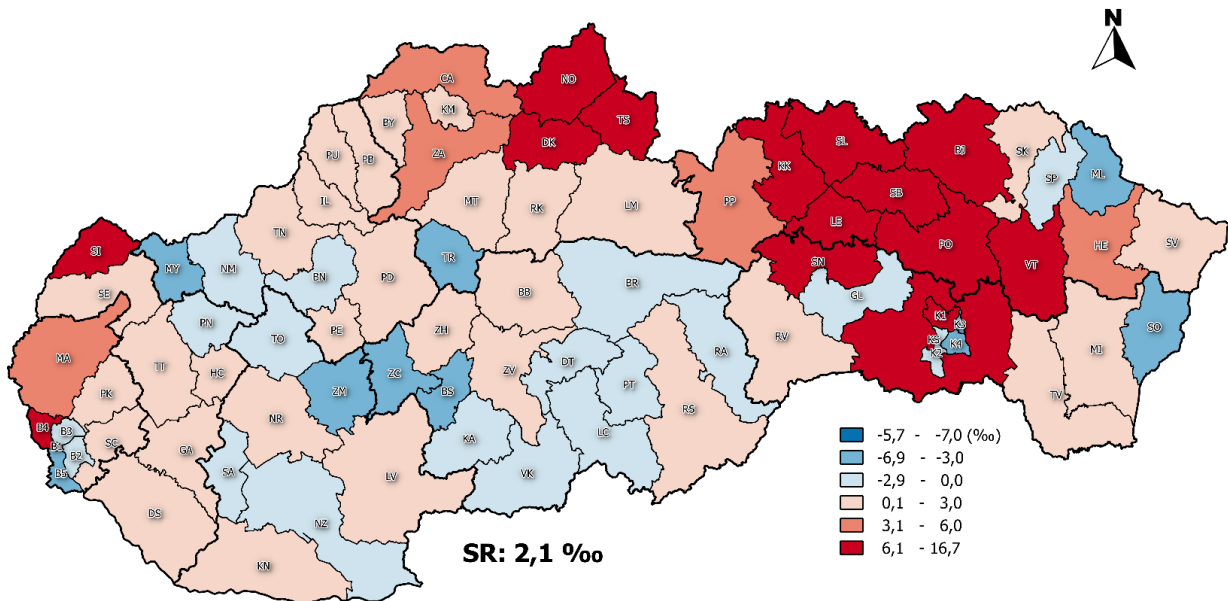
M 1.1 Hrubá miera prirodzeného prírastku/úbytku v okresoch SR, 1996

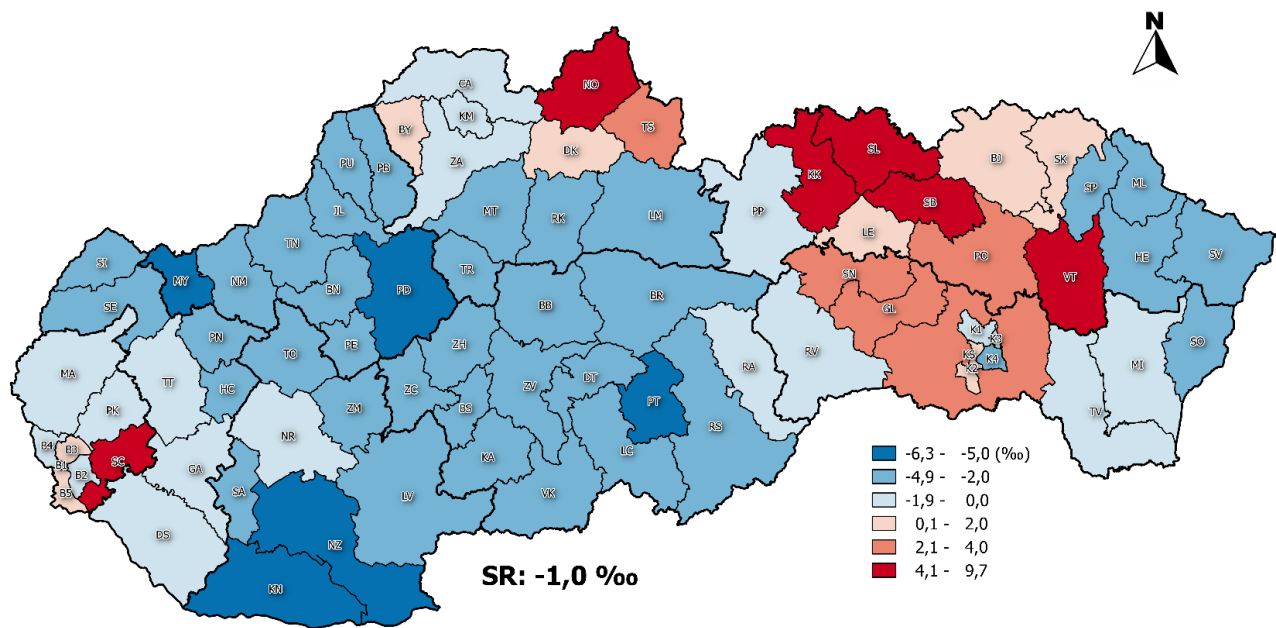
M 2.1 Hrubá miera migračného prírastku/úbytku v okresoch SR, 1996

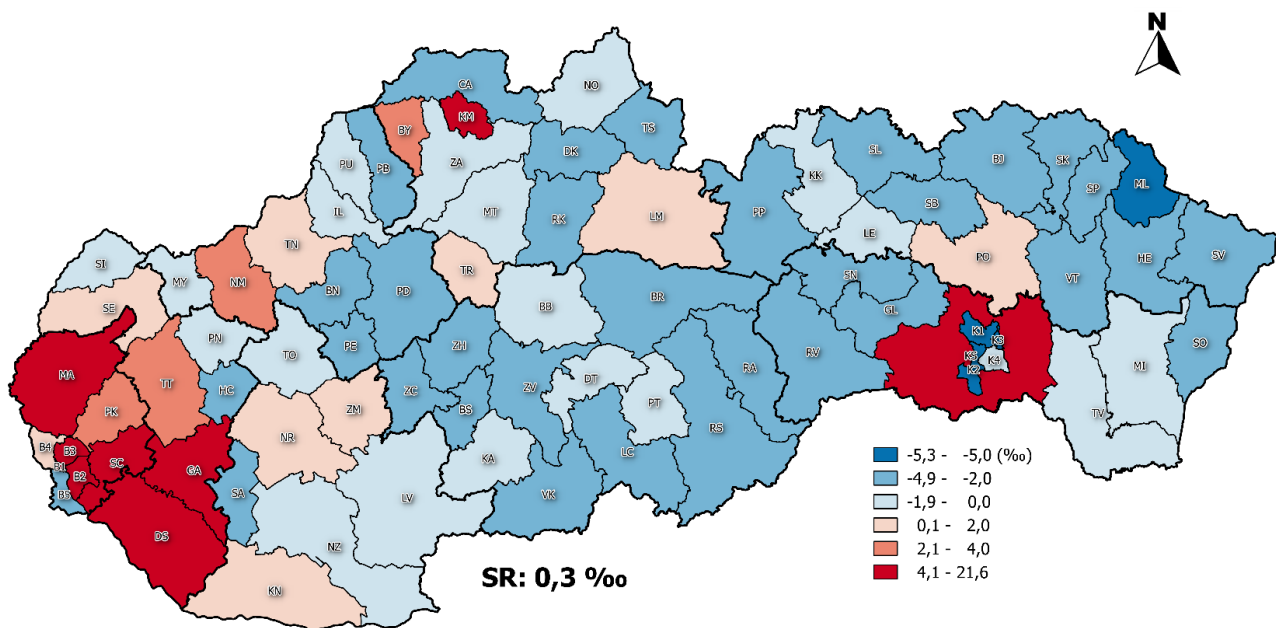
M 3.1 Hrubá miera celkového prírastku/úbytku v okresoch SR, 1996

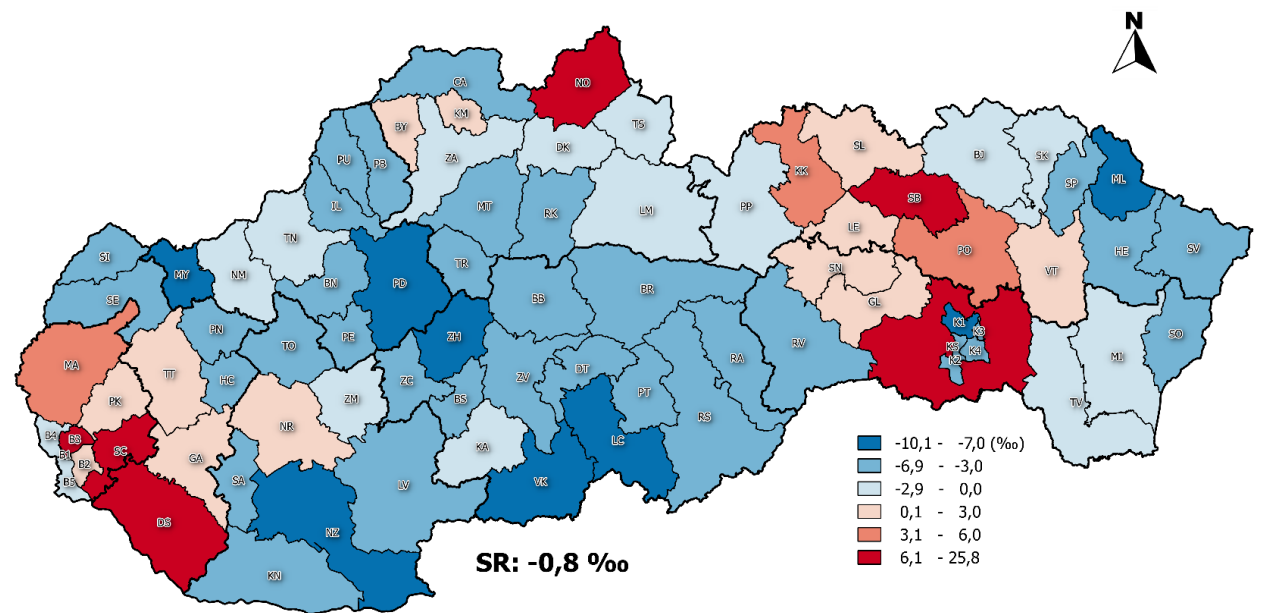
M 1.2 Hrubá miera prirodzeného prírastku/úbytku v okresoch SR, 2023

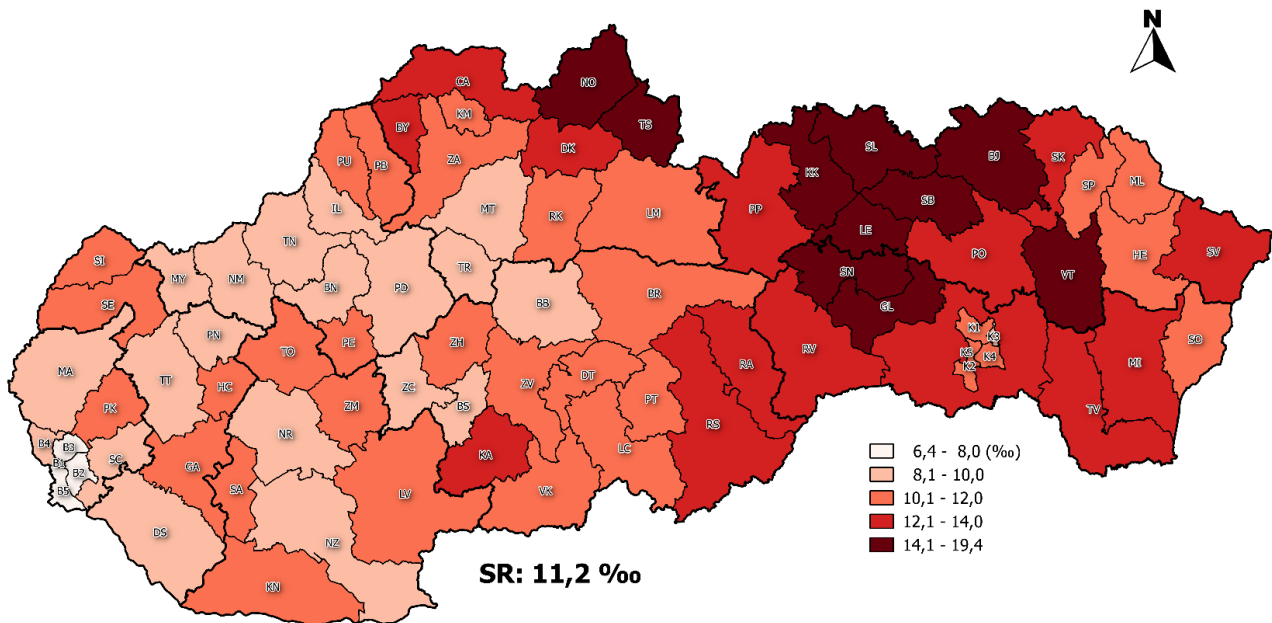
M 2.2 Hrubá miera migračného prírastku/úbytku v okresoch SR, 2023

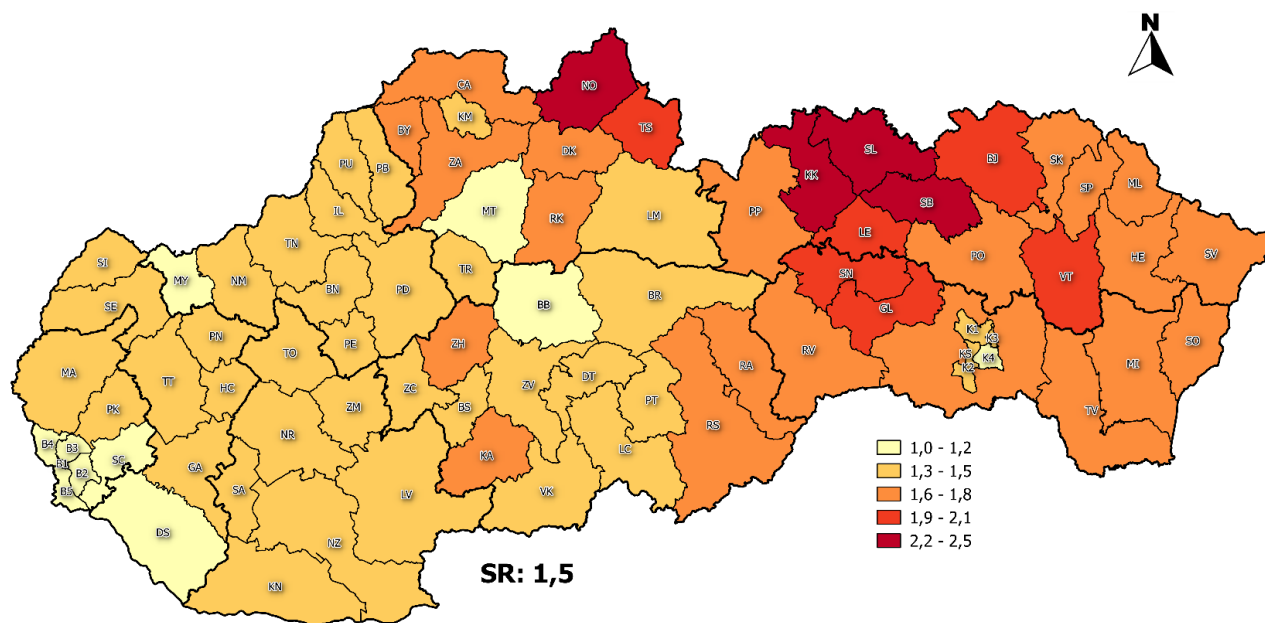
M 3.2 Hrubá miera celkového prírastku/úbytku v okresoch SR, 2023

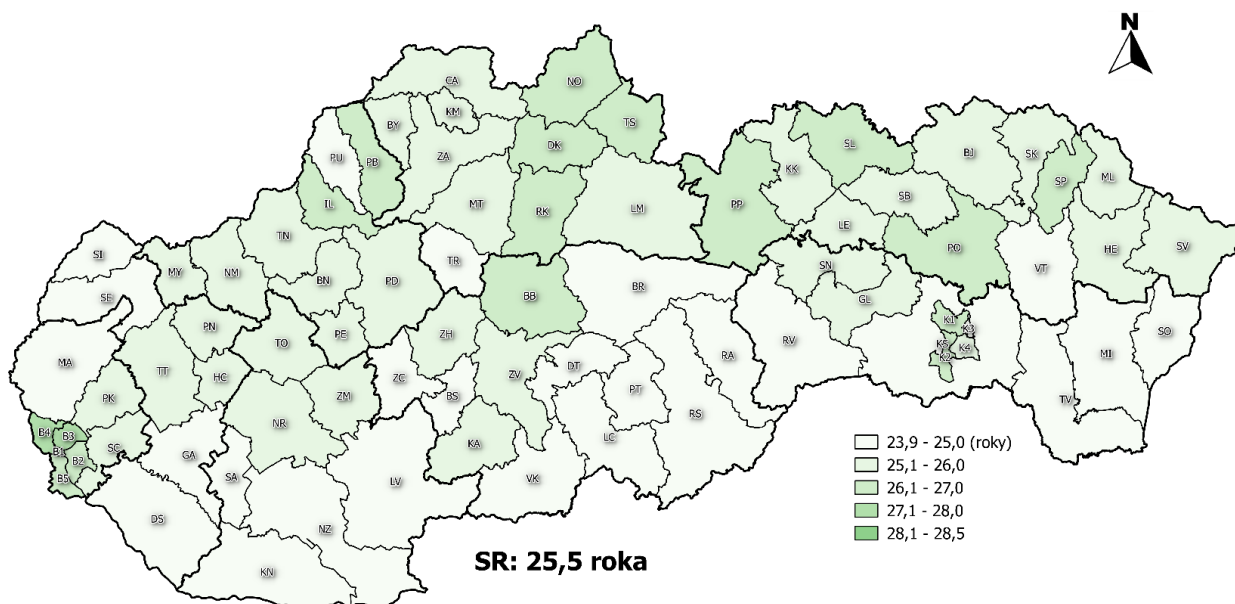
M 4.1 Hrubá miera živorodenosti v okresoch SR, 1996

M 5.1 Úhrnná plodnosť v okresoch SR, 1996

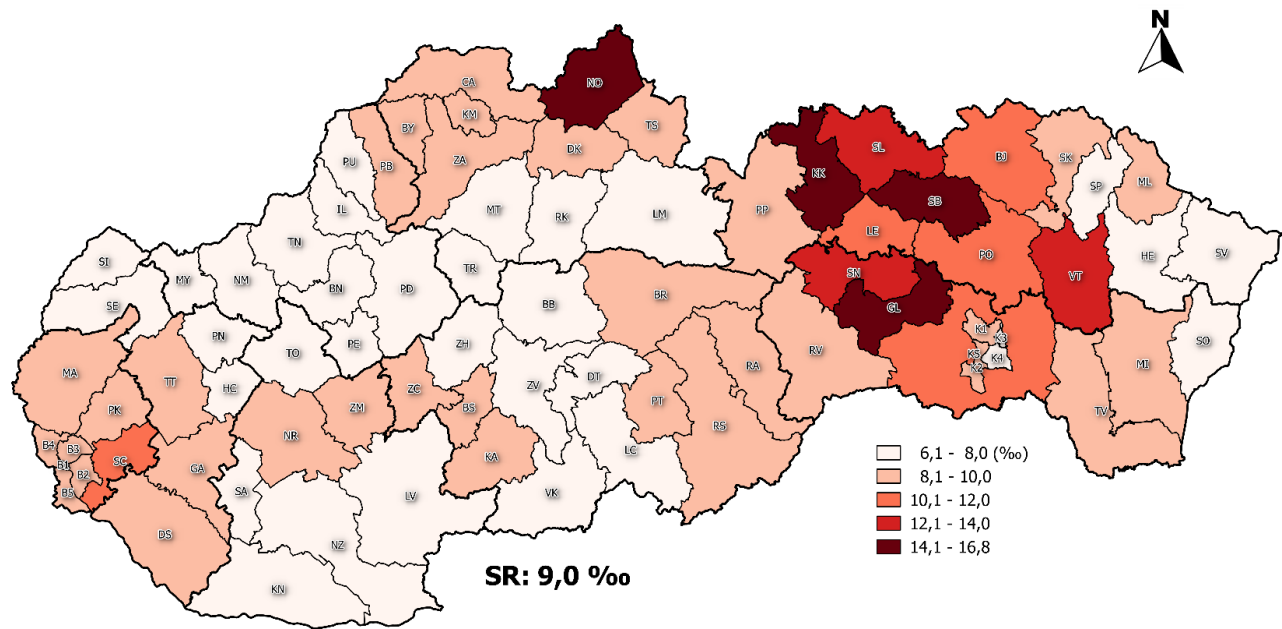

M 6.1 Priemerný vek matky pri pôrode v okresoch SR, 1996

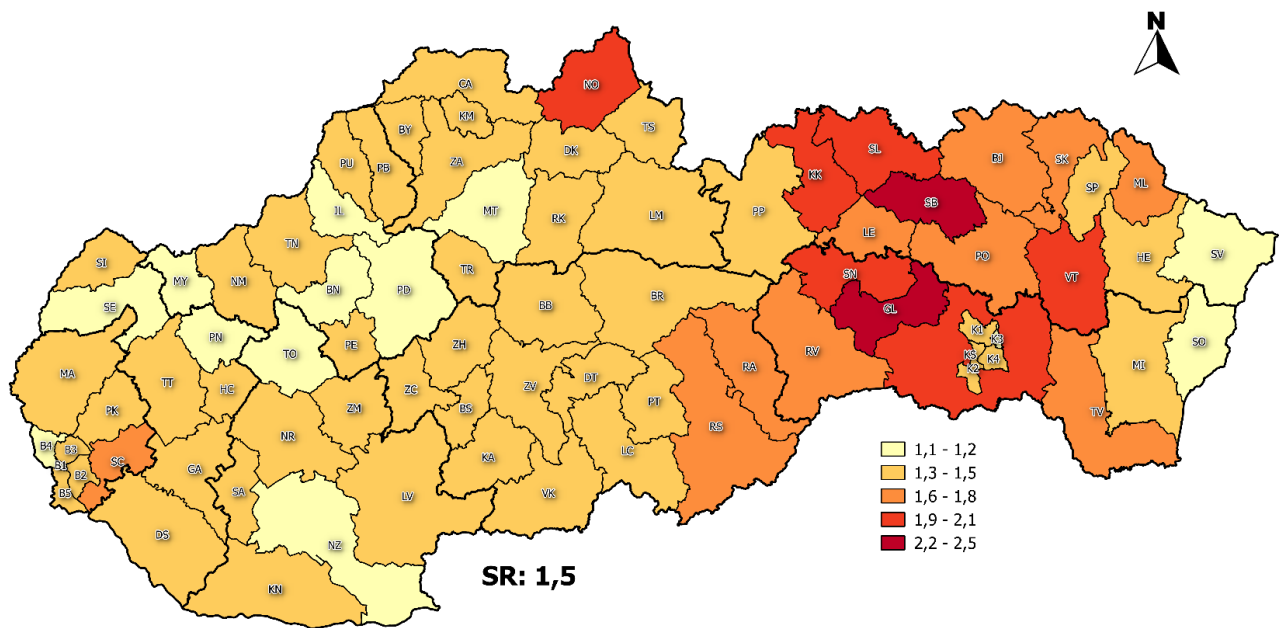

0 50 100 km

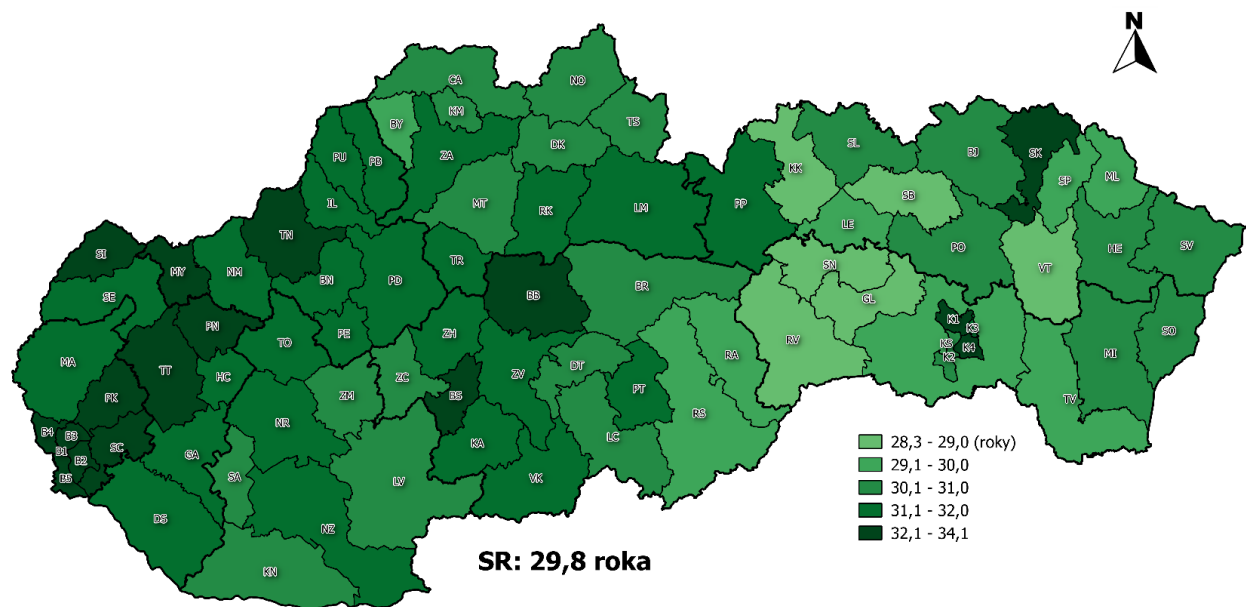
M 4.2 Hrubá miera živorodenosti v okresoch SR, 2023

M 5.2 Úhrnná plodnosť v okresoch SR, 2023

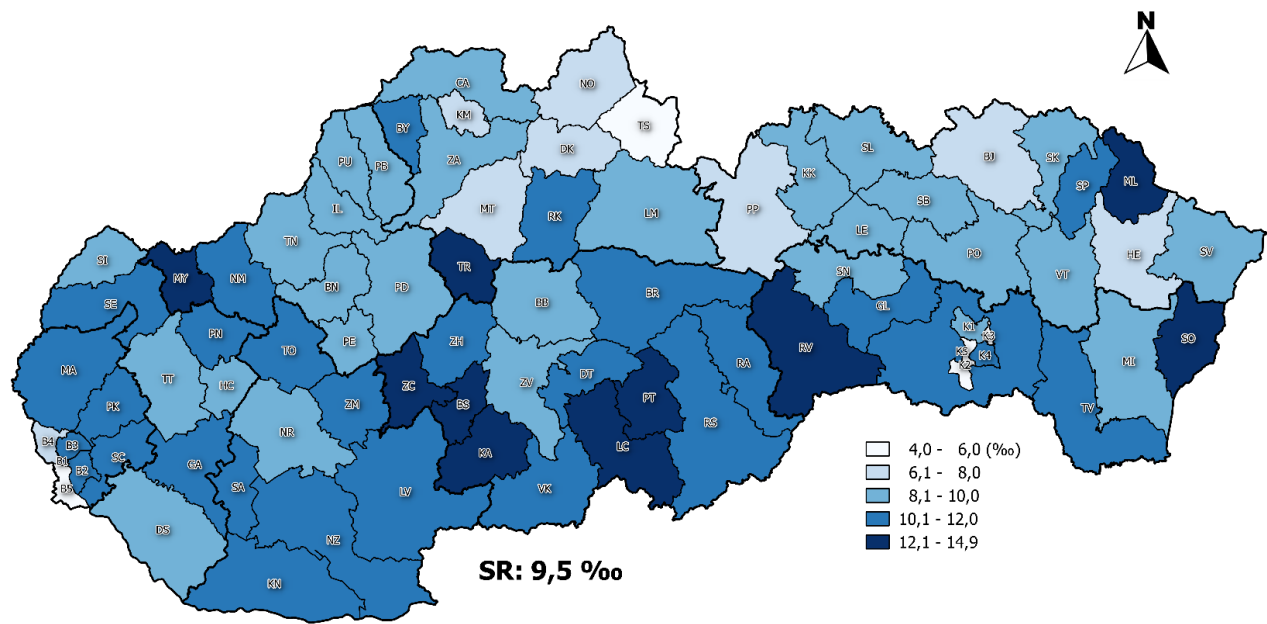
M 6.2 Priemerný vek matky pri pôrode v okresoch SR, 2023

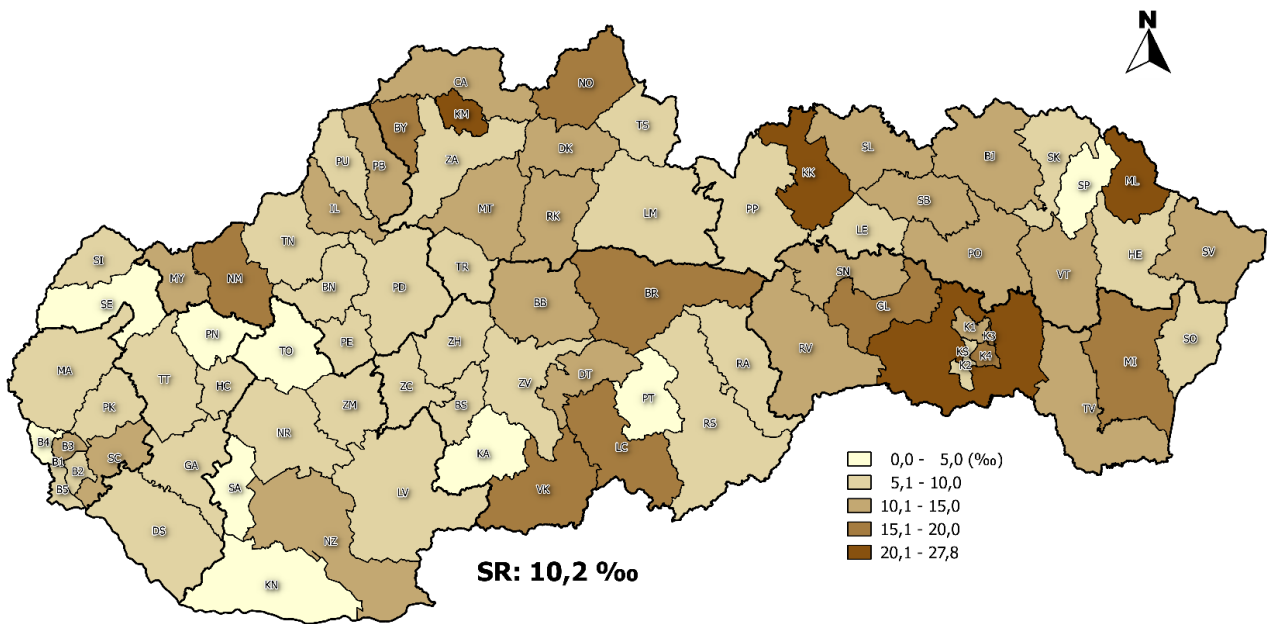
0 50 100 km

Zdroj údajov: ŠÚ SR, 2024
Hranice územno-správneho usporiadania © ÚGKK SR 2022

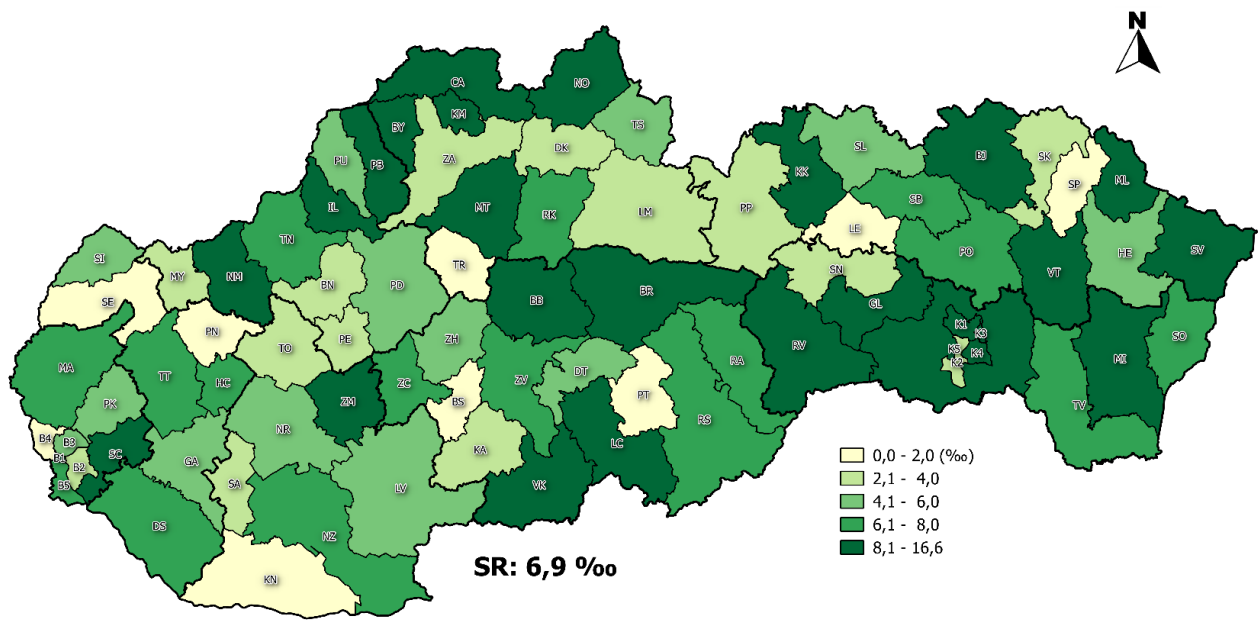
M 7.1 Hrubá miera úmrtnosti v okresoch SR, 1996

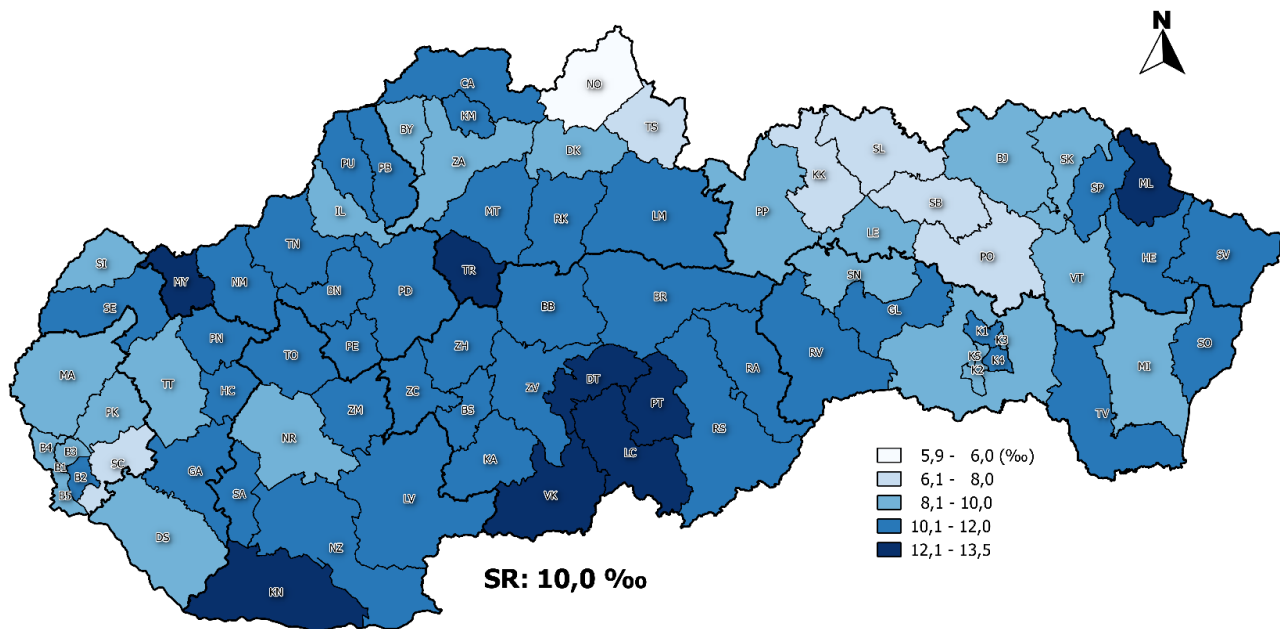
M 8.1 Miera dojčenskej úmrtnosti v okresoch SR, 1996

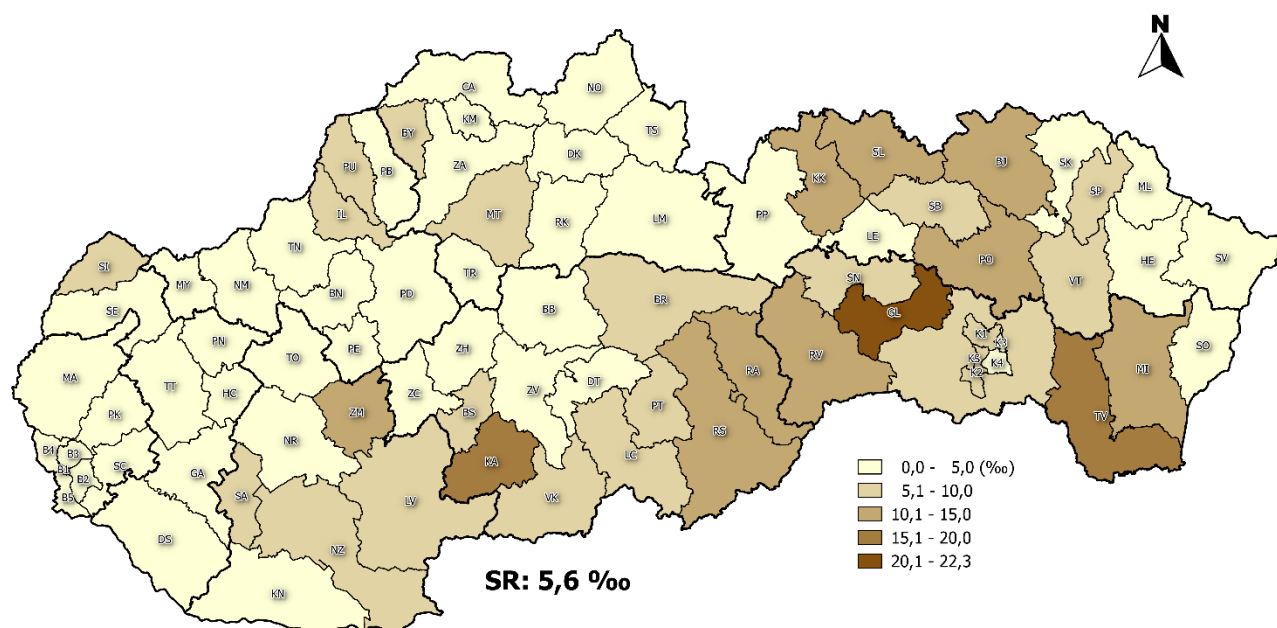
M 9.1 Miera novorodeneckej úmrtnosti v okresoch SR, 1996

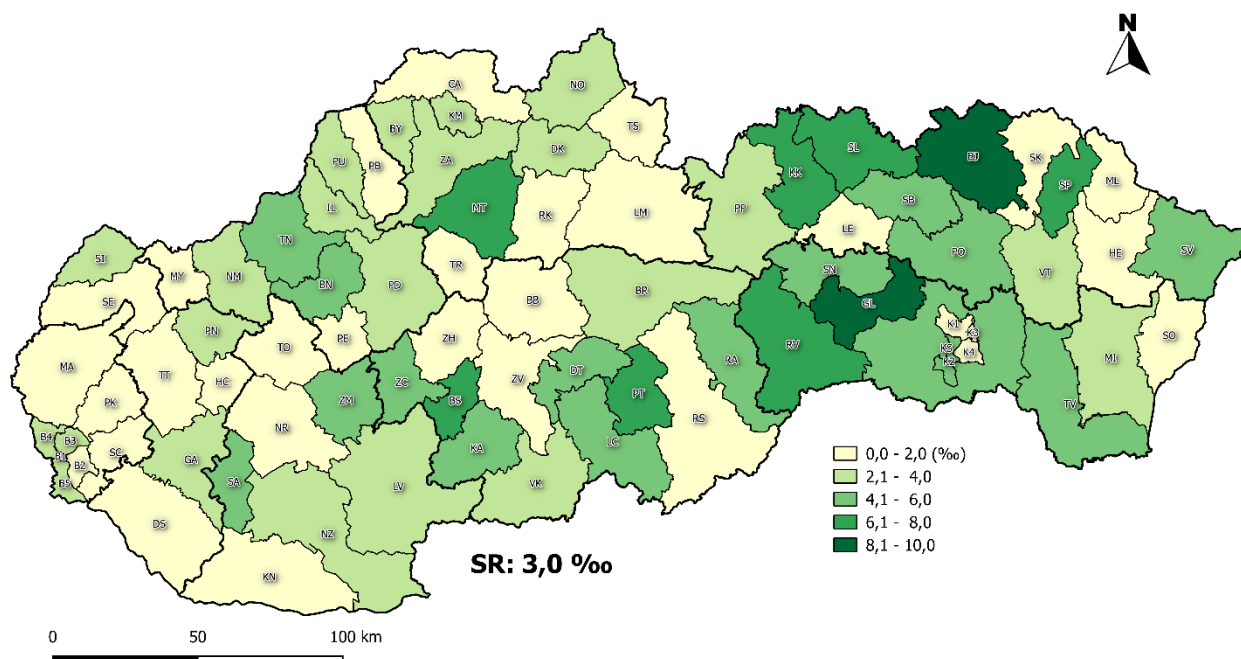
M 7.2 Hrubá miera úmrtnosti v okresoch SR, 2023

M 8.2 Miera dojčenskej úmrtnosti v okresoch SR, 2023

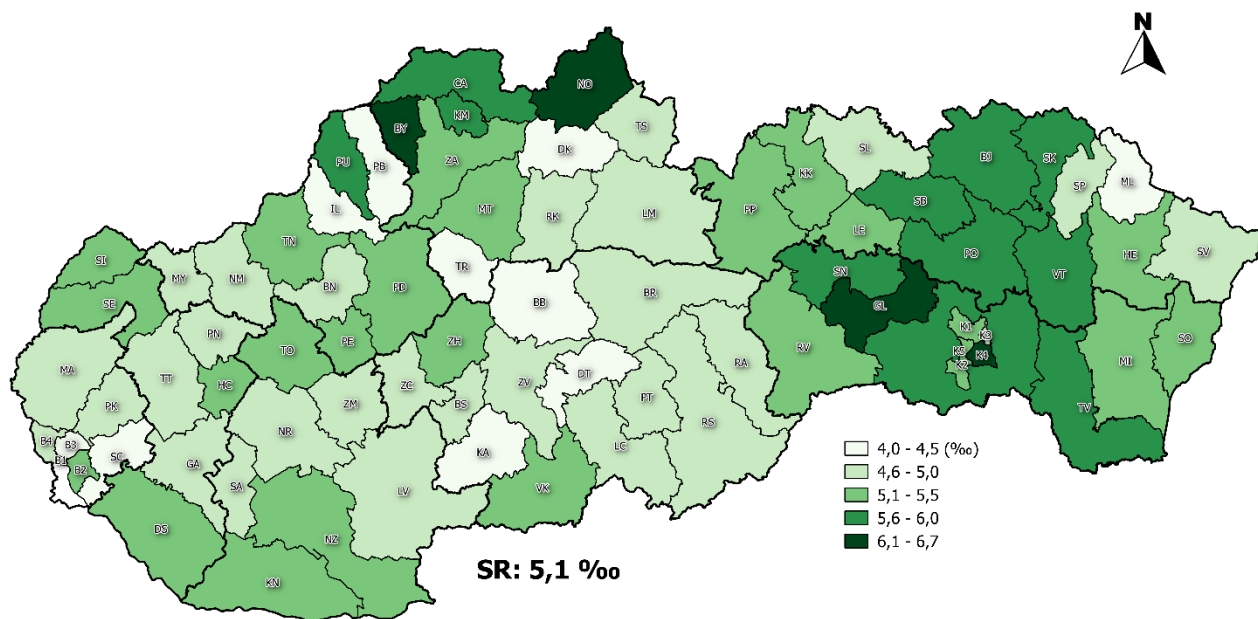

M 9.2 Miera novorodeneckej úmrtnosti v okresoch SR, 2023

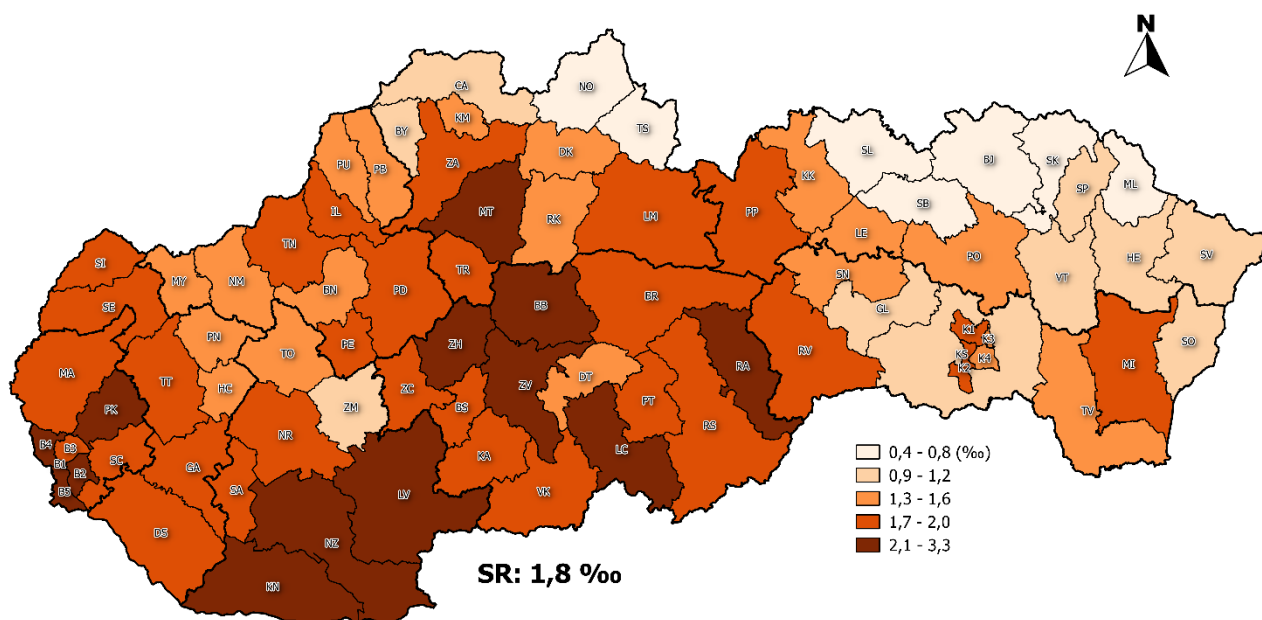

0 50 100 km

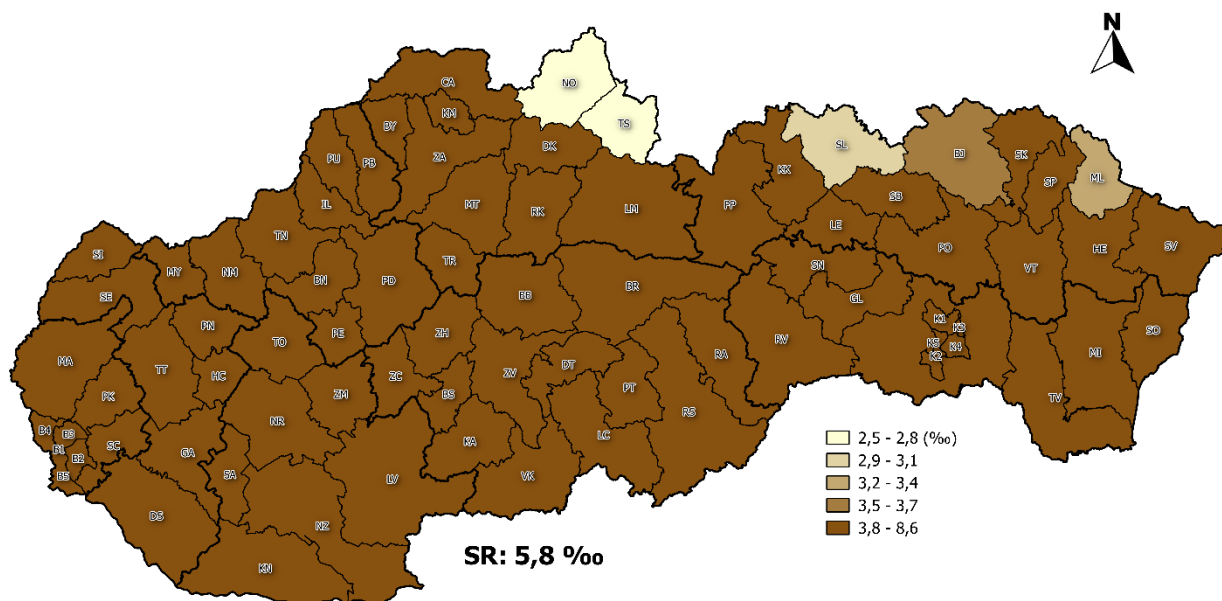
M 10.1 Hrubá miera sobášnosti v okresoch SR, 1996

M 11.1 Hrubá miera rozvodovosti v okresoch SR, 1996

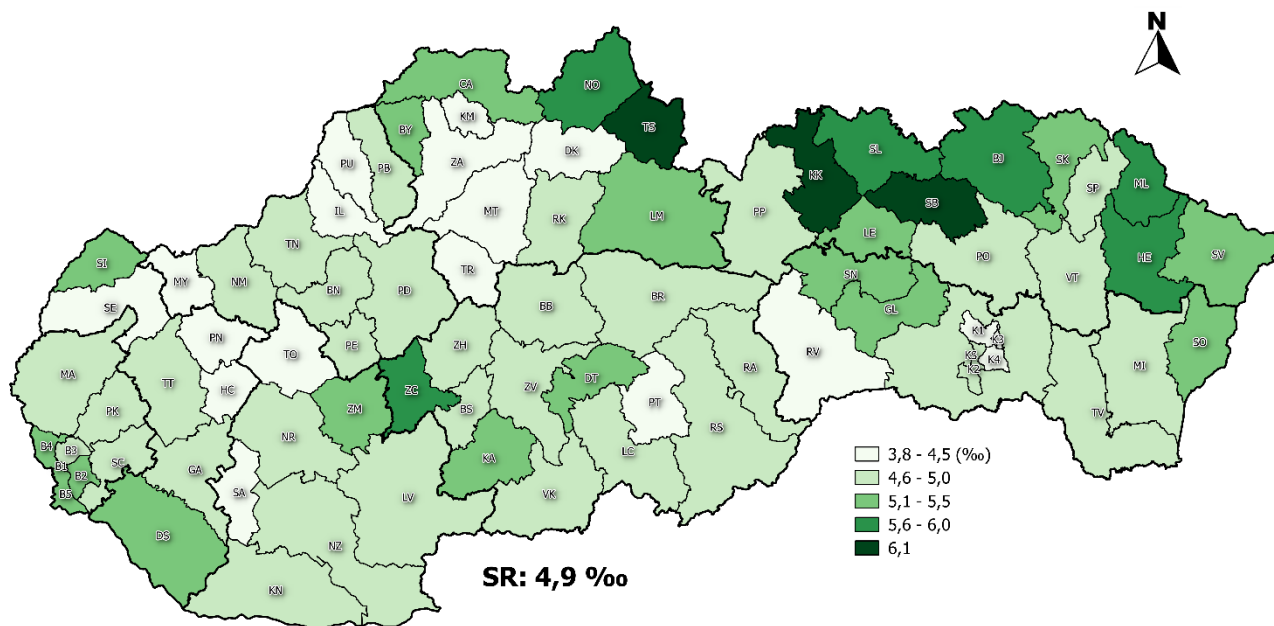

M 12.1 Hrubá miera potratovosti v okresoch SR, 1996

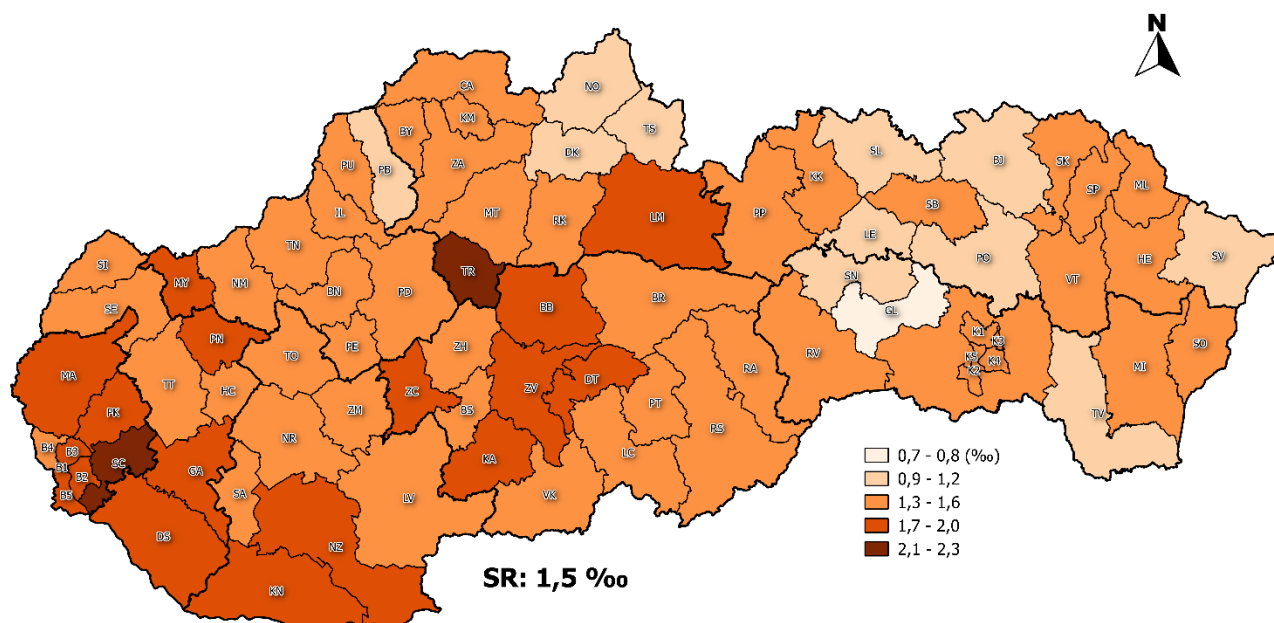

0 50 100 km

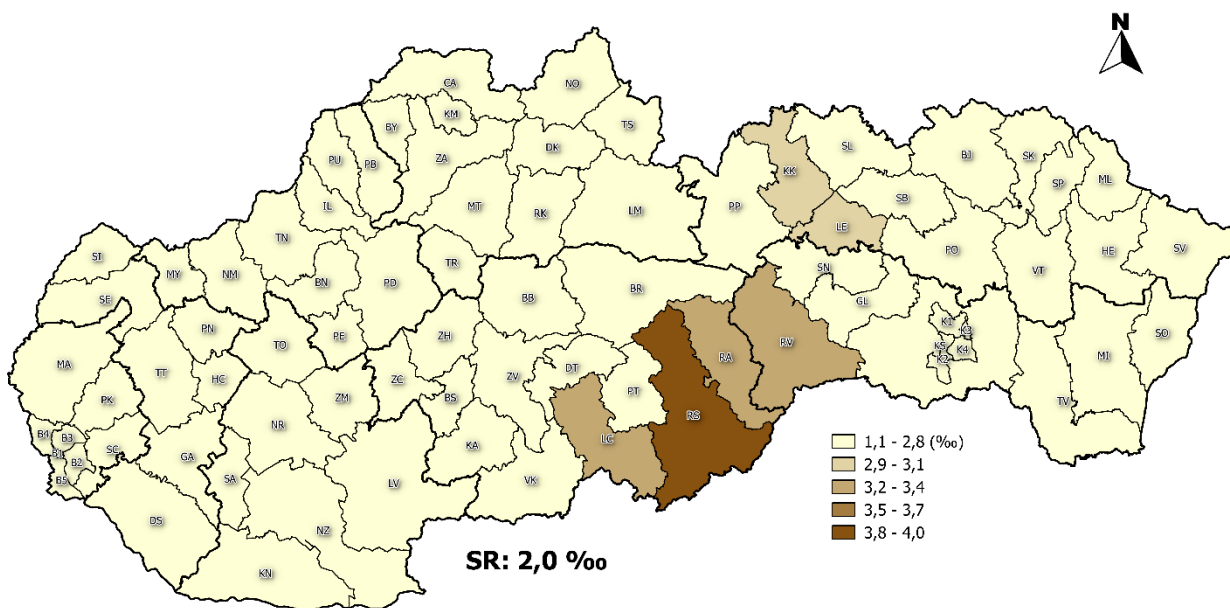
M 10.2 Hrubá miera sobášnosti v okresoch SR, 2023

M 11.2 Hrubá miera rozvodovosti v okresoch SR, 2023

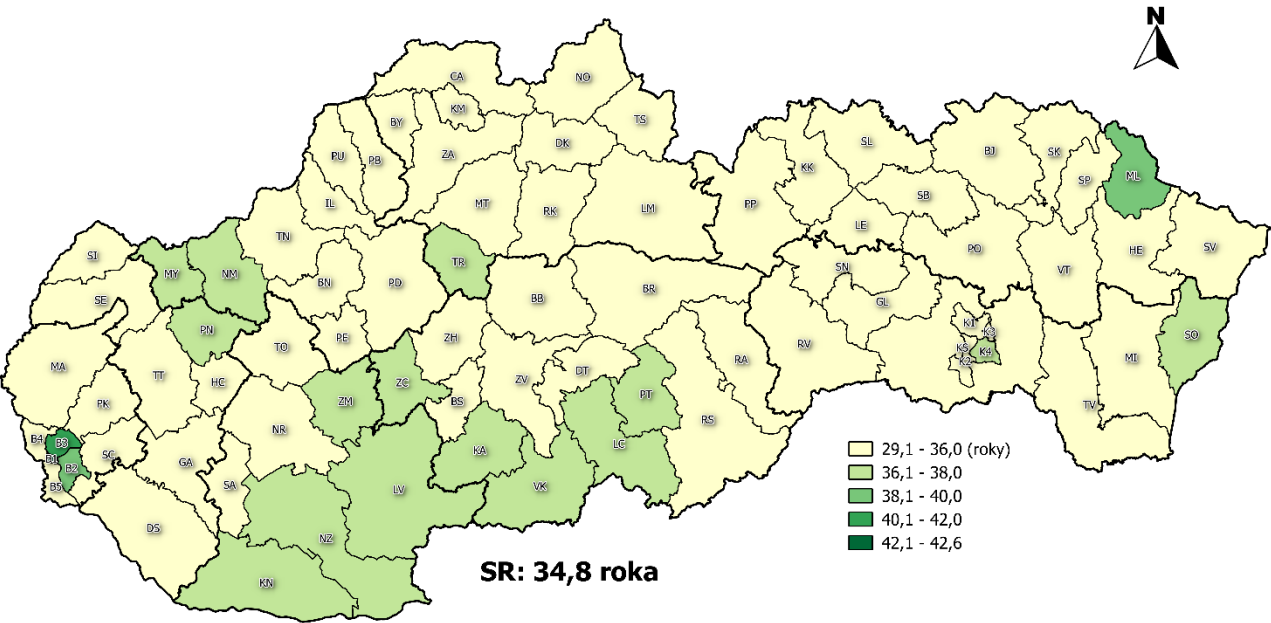

M 12.2 Hrubá miera potratovosti v okresoch SR, 2023

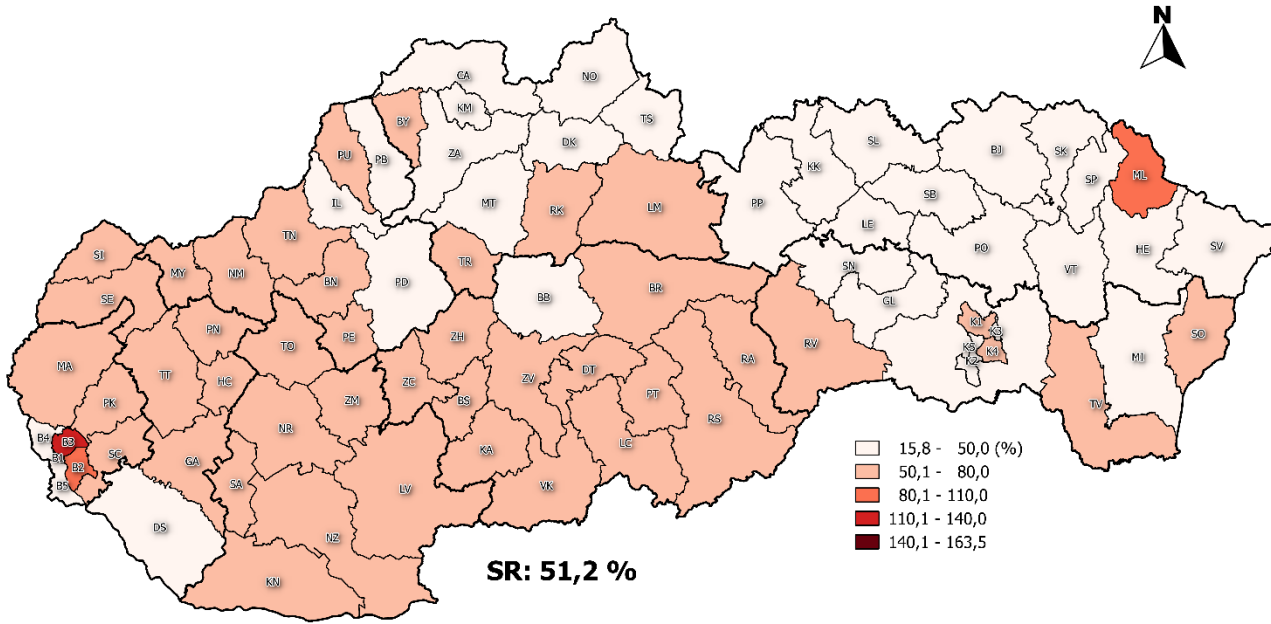

0 50 100 km

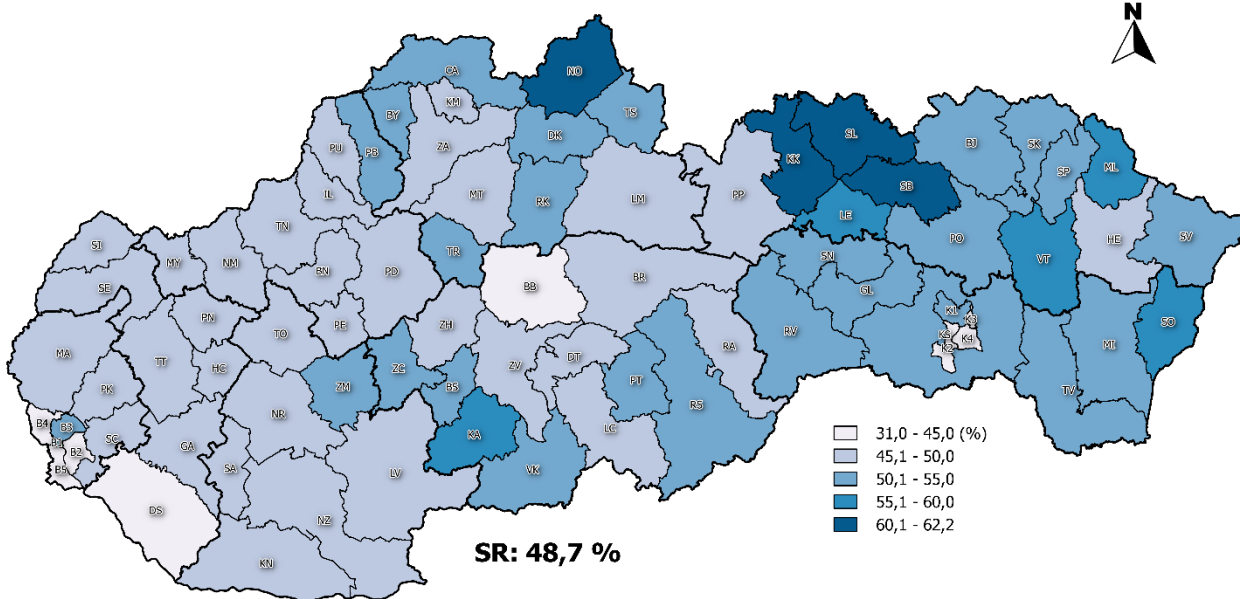
M 13.1 Priemerný vek obyvateľov v okresoch SR, 1996

M 14.1 Index starnutia v okresoch SR, 1996

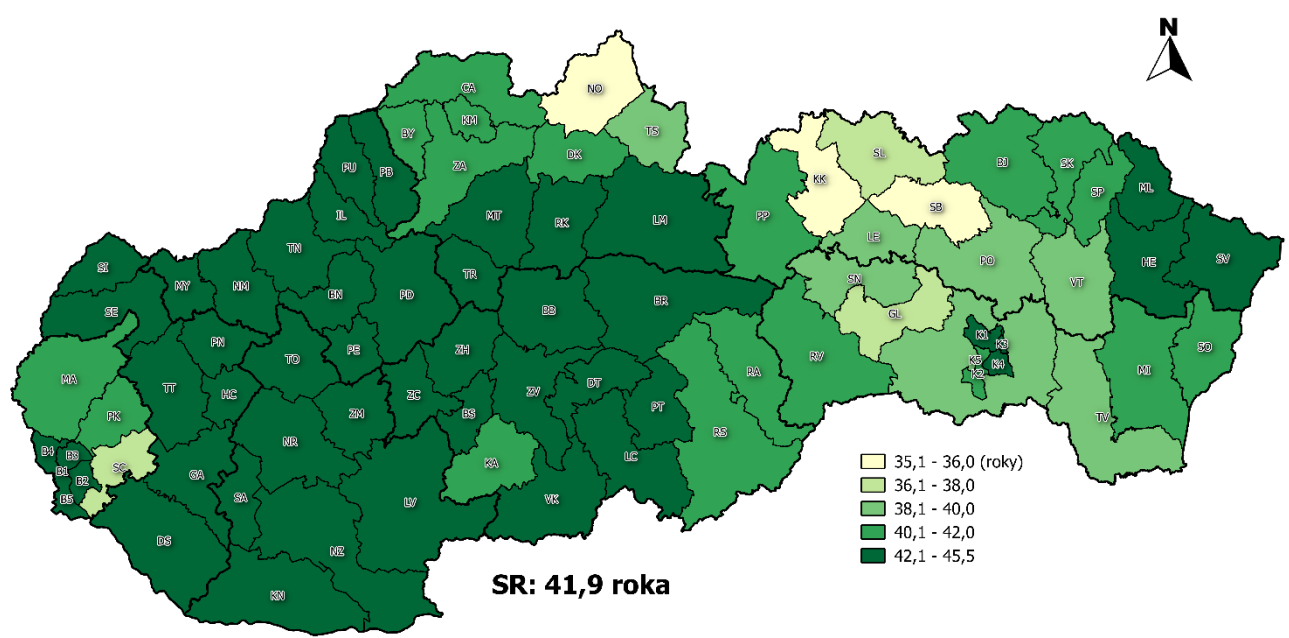

M 15.1 Index ekonomického zaťaženia v okresoch SR, 1996

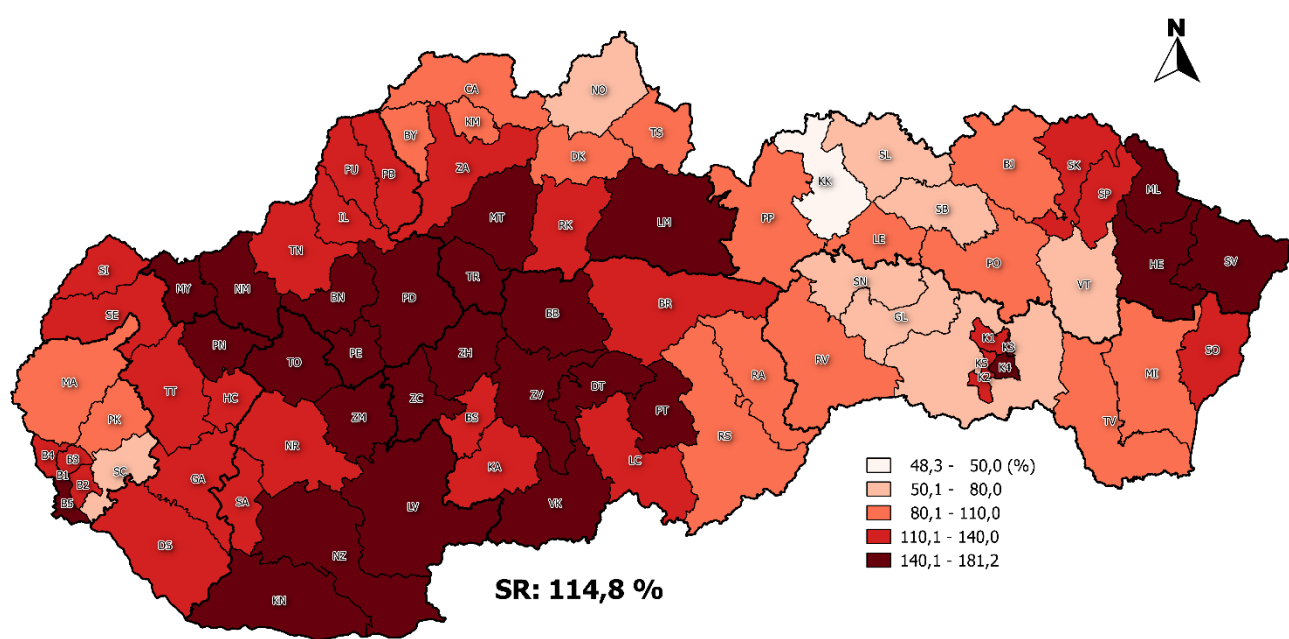

0 50 100 km

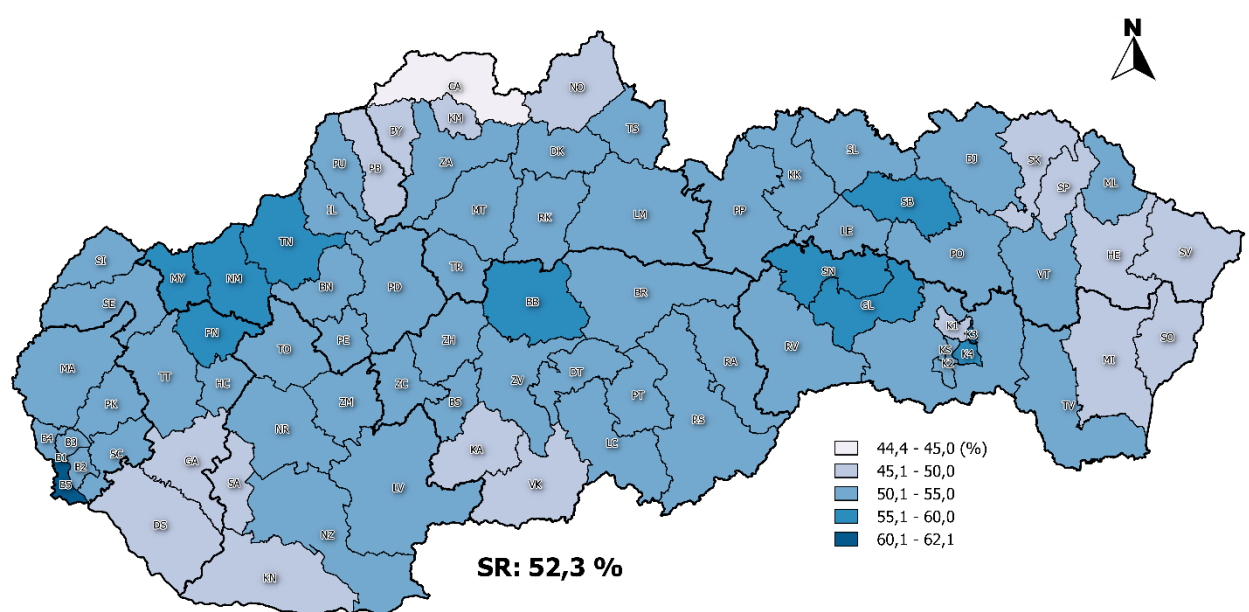
M 13.2 Priemerný vek obyvateľov v okresoch SR, 2023

M 14.2 Index starnutia v okresoch SR, 2023

M 15.2 Index ekonomického zaťaženia v okresoch SR, 2023

0 50 100 km

Zdroj údajov: ŠÚ SR, 2024
Hranice územno-správneho usporiadania © ÚGKK SR 2022

Hlavné trendy populačného vývoja v regiónoch SR, 2023

Publikácia popisuje hlavné trendy vývoja populácie v regiónoch Slovenskej republiky. Trendy vychádzajú zo zmien, ktoré nastali v intenzite demografických procesov (sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť, potratovosť, úmrtnosť, sťahovanie) a v rámci demografických štruktúr obyvateľstva. Súčasťou je podrobná analýza jednotlivých demografických procesov a štruktúr obyvateľstva v krajoch Slovenskej republiky. Publikácia je doplnená tabuľkami s časovými radmi, vývojovými grafmi a tematickými mapami.

Štatistický úrad SR
Lamačská cesta 3/C
840 05 Bratislava 45
Slovenská republika

Tel.: +421/2/50 23 63 39
E-mail: info@statistics.sk

www.statistics.sk

ISBN 978-80-8121-984-9 (online)